

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3138

VRIJDAG 2 JAN. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Nieuwjaarsboodschap

van onze Unie-Voorzitter

Aan al onze broeders en zusters,

Moge Gods gemeenschap ons aller gezegend deel zijn in het jaar, dat wij in Zijn naam binnengaan, in Zijn naam hopen te doorleven en te beeindigen. Wanneer Hij bij ons is en wij in Hem zullen blijven, zullen geen machten ons wezenlijk kunnen schaden. Integendeel, wij zullen meer dan dan overwinnaars zijn en Zijn heerlijkheid zal dwars door ons bestaan stralen en Zijn naam zal openbaar worden in deze tijd en op die plaats waar Hij ons in Zijn wijsheid gesteld heeft. Het moge ons bewustzijn diep doordringen, dat Hij ons gebruiken wil. Wat kan ons ootmoediger en blijmoediger stemmen dan de wetenschap, dat wij de Zijnen zijn, dat onze tijden in Zijn hand zijn en dat Hij door ons wil werken.

De grond, waarop wij staan mogen, in een wereld waar alles wankelt en niets blijvend is, is dat Hij Zijn leven voor ons ingezet heeft. Nimmer willen wij ophouden Hem daarvoor te danken. Voortdurend verheugt zich onze ziel in onze Zaligmaker, Die de heerlijkheid opgaf voor smaadheid en hoon. Die in oneindige duisternis afdaalde, om onze ogen te openen voor het licht. In dat licht is ons leven. En in dat licht willen wij wandelen, terwijl om ons de duisternis als een dicht gordijn de zielen verdonkert. Van dat licht willen we blijde getuigen zijn, biddend dat het ook moge opgaan en schijnen in hen, die verdoold zijn in het labyrinth van het ondoorzienlijk leven.

Dat Gods genade ons vertedere en leide, opdat wij ook voor de broeders ons leven inzetten. Wie zijn onze broeders? Dat zijn zij die met ons dezelfde Zaligmaker toebehoren en prijzen. Maar dat zijn toch ook, in zekere

Nieuwjaarswens

De Redactie van „De Christen” wenst de lezers van harte „veel heil en zegen” toe. Moge het U gegeven zijn ook in 1953 te ervaren dat onze God een God is die wonderen doet en Die niet laat varen de werken Zijner handen.

zin, die mensen, die in noodweer geen schuilplaats hebben; die als schapen zijn zonder Herder; die voortbestaan, zonder aan dat bestaan een zin te kunnen toekennen. Die er zijn, maar niet weten waarom en waartoe. Die maar eindeloos dwalen zonder thuis te komen. Die uitzien naar ware liefde. God roept ons, broeders, tot de daad. Wie nu in de wereld een bestaan heeft en zijn broeder gebrek ziet lijden, maar zijn binnenste voor hem toesluit, hoe blijft de liefde Gods in hem? Ik laat het aan u over dit woord uit te leggen. Is hier niet naast de maatschappelijke nood ook ruimte voor de gedachte aan geestelijke? Kunnen wij, nu de hemel voor ons openstaat en Gods rijkdommen de onze zijn, hart en beurs gesloten houden voor hem die in nood is? Hoe zou de liefde Gods in ons blijven.

Bewege Gods Geest onze harten, opdat wij bewogen worden. Hij rake ons allen aan, opdat wij, verlost zijnde, Hem zonder vreeze dienen, in heiligheid en gerechtigheid, al onze dagen.

Gods heil en zegen zij over ons allen.

HUIZINGA.

Kroniek

Baptisten zijn wereldburgers Ja inderdaad, Baptisten zijn wereldburgers. In vrijwel alle landen zijn ze te vinden, soms een sterke en invloedrijke groep, dan weer een kleine gemeenschap, nauwelijks opgemerkt door de grote massa. En overal vertonen ze dezelfde kenmerken. Nergens zijn er scheidslijnen of grenzen. Natuurlijk zijn zij allen Baptisten met een eigen inslag, maar boven deze landelijke verschillen stijgt de wereldomspannende verbondenheid van één Heer, één Geloof en één Doop.

Op mijn schrijftafel ligt een Engels blad, dat in 't kort vertelt van de reizen van Dr Alfred Ohrn, de algemene secretaris van de Baptisten Wereld Alliantie. Hij trekt door Australië, India en het Verre Oosten en bezoekt onze geloofsgenoten in die streken. Joel Sörenson, wereld-secretaris voor het jeugdwerk, reisde door het uiterste Noorden van Europa met hetzelfde doel. Dr Townley Lord, de president van de B.W.A. verliet Londen om enkele maanden te verkeren onder de broeders en zusters van Zuid en Midden Amerika. Ja, Baptisten zijn wereldburgers: zij hebben overal broeders en zusters, met wie zij door onbrekbare banden van geloof, hoop en liefde zijn verbonden.

Argentinië Op een van de prachtige kerkhoven van Buenos Aires siert een eenvoudige steen het graf van Don Pablo Besson, pionier van de Baptisten zaak in Argentinië. Zoon van een Zwitserse vader en een Waldensische moeder van Schotse afkomst, studeerde hij in Duitsland theologie, kwam in aanraking met het Baptisme, werd gedoopt en nam in 1881 een beroep aan naar een kleine Baptisten gemeente bestaande uit Franse emigranten in Santa Fe in Argentinië. Zo werd hij een der pioniers van het Baptisten werk in dit land. Het Rooms Katholicisme vierde en viert er hoogtij. Vrijheid van godsdienst kennen de Protestanten er slechts in beperkte mate. Maar het Baptistische beginsel van de vrijheid begint ook hier wortel te schieten en thans zijn er ruim 10.000 Baptisten in Argentinië. Nog vandaag doen zij pionierswerk. Alfonso Olmedo, president van de Unie van Baptisten Gemeenten in Argentinië en Paraguay, afkomstig uit een R.K. familie, is wel een zeer duidelijke illustratie van de verhoudingen, waarin onze broeders en zusters daar leven. Een van zijn ooms is minister van onderwijs geweest en slaagde tijdens zijn ministerschap er in het R.K. godsdienstonderwijs verplicht te stellen voor het openbaar onderwijs. Maar zijn neef is een van de meest prominente strijders voor godsdienstvrijheid. Natuurlijk is hij door zijn familie reeds lang uitgeworpen maar niets remt hem in zijn strijd voor het Evangelie van de vrijheid. In San Luis vestigde hij zich als evangelist, stichtte er een gemeente maar moest twee jaren wachten, eer iemand zich aanmeldde voor de doop! Zo strijden en worstelen onze Baptisten broeders en zusters in Argentinië.

Uruguay Sinds veertig jaren laten de Baptisten hun getuigenis klinken in het kleine land Uruguay. De Zuidelijke Conventie van Baptisten in de U.S.A. was als zo vaak, ook hier het lichaam, dat de arbeid ter hand nam. Ook hier moest zware tegenstand van R.K. zijde worden overwonnen, eer de arbeid zich kon ontplooiën. Sedert vier jaren bestaan er nu een Baptisten Unie in dit land en Dr Townley had het voorrecht de vijfde jaarvergadering bij te wonen. Maar enthousiasme en liefde voor

het werk was er wel, zoveel, dat Dr Lord vond, dat de Unie wel 400 jaren oud had kunnen zijn! Daar is het nog springlevende werkelijkheid, dat iedere Baptist een evangelist is. Bij ons ook?

Chili Ook aan de andere zijde van de hoge Andes zijn Baptisten te vinden. Het land, dat zijn naam gaf aan de salpeter kent ook het Baptisme. Klein maar dapper is ook hier de gemeenschap van onze geloofsgenoten: 45 gemeenten met 5000 leden. Zij bezitten een eigen theologisch opleidingsinstituut met 22 studenten. Ook dit werk is begonnen door de Zuidelijke Conventie.

Al deze gegevens zijn ontleend aan het reisverslag van Dr Townley Lord in de Baptist Times. Het verhaal is nog niet uit en we houden dus nog een paar internationale verkenningstochten per kroniek tegoed voor 1953. En we keren verheugd over deze internationale gemeenschap-op-papier weer terug naar

Nederland Want in Nederland wonen ook Baptisten. Volgens de statistiek, die nu al weer oud en de verdwijning nabij is zijn er 47 gemeenten met 6631 leden. En onze Unie heeft de respectabele leeftijd van 71 jaren bereikt. In 1955 vierten we ons 110 jarig bestaan. We hebben jaarlijks een gezellige Unievergadering met belangrijke en onbelangrijke voorstellen en vele voortreffelijke sprekers, die er het hunne van zeggen. We hebben ook zorgen, grote zorgen zelfs. Zij, die de financiën der gemeenten beheren en zij, die verantwoordelijk zijn voor het gezamenlijk werk in Unieverband weten hiervan mee te praten. Om en bij Kerstmis slaat menige penningmeester weer aan het rekenen: zal hij er uit springen? Evenzo de Unieadministrateur. Het merendeel van de leden heeft alleen maar last van de droge en natte sneeuw. Over onze tekorten praten we wel op de jaarvergaderingen. *Maar onderiussen nadert ons werk, wanneer de tekenen niet bedriegen een ernstige crisis. Op alle fronten gapen er grote tekorten. Er dient zich een nieuw pionierswerk aan: Hoogeveen, Assen, Alblasterdam en nog veel meer plaatsen. De opleiding van nieuwe voorgangers kost handen vol geld. Er moeten vele nieuwe kerken gebouwd worden: de arbeid schreeuwt er om. Maar er is geen geld. Er zijn alleen maar kansen en tekorten. Is het een wonder, dat velen de toekomst van ons werk met grote zorg tegemoet zien? Wat moet er van ons werk worden? We zijn nog niet zo groot, dat de machine wel vanzelf verder kan lopen, gelukkig niet. Zullen we blijven bestaan, dan moet er blijvend geofferd worden. En schuilt niet daar onze zonde? Wij Baptisten van Nederland zijn met elkaar goed voor een arbeidersinkomen van zeven en een half miljoen. Tien procent daarvan maakt zeven en een halve ton. Dat is meer dan alle penningmeesters van alle gemeenten jaarlijks ontvangen! Wanneer zij dit bedrag inderdaad beurden, zouden zij met vreugde daarvan weer een tiende gedeelte afstaan voor het Uniewerk. Dan zou Ds Jansma 75.000 ontvangen en alle werk, in de gemeenten en in de Unie zou zich kunnen ontplooiën als nooit te voren.*

Ons werk en wijzelf verkeren in de crisis. Het is de crisis van het offer. Twee woorden uit de Bijbel komen bij mij op: „Gij kent immers de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil arm is geworden, terwijl Hij rijk was, opdat gij door zijn armoede rijk zoudt worden”; dat is een Kerstwoord, dat wij waarschijnlijk dezer dagen nog wel vaker zullen horen of lezen. Het andere woordt luidt: „omdat gij zegt ik ben rijk en ik heb mij verrijkt en heb aan niets gebrek...” Zeven en een half miljoen. Zeven en een halve ton voor het werk des Heeren! Wat zijn we rijk! Maar ons werk

zit in de crisis! De crisis van het offer. Want ons offer beantwoordt allang niet meer aan het offer, dat wij op 25 en 26 December gedenken. Laat ons in eenvoudige gehoorzaamheid het offer herstellen en zo de crisis van ons werk overwinnen. Geve God ons op dit Kerstfeest de eenvoud des harten, die daartoe nodig is.

De jaarwisseling Een kroniekschrijver leeft bij de dag. Wanneer zijn nieuwsbronnen door de brievenbus glijden, schiet hij er op af met de onuitgesproken vraag: bergen ze wel nieuws? Daarom is de jaarwisseling voor hem een kwade dag. Want dan verdragen we geen nieuws: we willen stilstaan bij het oude, dat voorbijging en bij het nieuwe, dat komt. En over het oude is al geschreven en van het nieuwe weten we nog niets. De gave der voorspelling is niet mijn deel en daarom heb ik U op nieuwjaarsdag weinig te vertellen.

Toch is het misschien niet geheel overbodig om nog eens op een enkel ding de aandacht te vestigen. Dat „enkele ding” is ondertussen lang niet onbelangrijk, maar ’t wil toch nog wel eens vergeten worden. Ik bedoel dit: dat Jezus Christus en Zijn Rijk op komst zijn. Neen, ik ben niet plotseling bekeerd tot de opvattingen van de Maranathabeweging. Maar wel verontrust het mij dikwijls, dat wij zo weinig hoop voor de wereld, ja zelfs voor onszelf hebben. Wij lijden aan een ongegrond pessimisme. We laten ons te veel drijven door de stille gedachte, dat het hier in dit aardse tranendal toch nooit iets worden zal. Maar wij vergeten, dat het hier juist heel veel worden zal. Want wij leven de nieuwe aarde tegemoet, ook in 1953.

J. R.

ZAND en ZAAD

Er zijn grote en kleine uurwerken. Sommige ervan gaan in een fingerhoed, terwijl de wijzers van andere als masten van een schip zijn. Er zijn luid tikkende klokken van grootvaders en geruisloos sluipende naalden van elektrische schijven uit deze dagen. Ze hebben één ding gemeen: ze vertellen elk ogenblik dat het al weer later is en vragen ons te overwegen of er wel zoiets als NU is. Wat is tijd? Een stroom die teneinde haast spoedt. Heeft de tijd dan een bron en sterft hij in de grijze verten van een eindeloos water? Waarom noem ik eigenlijk dat heen en weer ebben van licht en donker, dat opdoemen en verdwijnen tijd? Wát is tijd? Waarbij kan ik hem vergelijken. Is hij een uitsteeksel van de eeuwigheid, doorstotend in het vlak van mijn menselijke waarneming? Maar hoe kan ik van eeuwigheid spreken, een kind des tijds zijnde.

Het heeft geen zin met de vinger naar de wortels van het nu te tasten. Ik leg ze op mijn pols en merk dat het bloed nog stroomt. Opeens besef ik iets van het huiveringwekkende van het er zijn. Ik ben er. Ik ben. Wat kan het jaren duren eer een mens het weet, dat hij er is. Dat hij is.

Mij is het leven gegeven. Ik ben levend. En die lange, zwiigende, schuivende naald snijdt er al maar schijven af. Hele dunne. Haast doorzichtelijk dun. Maar er is geen eind aan dat onvermoeide maaien en dat zegt mij dat er afgesneden wordt. Zo zijn ook de kaarsen verbrand. Heel langzaam, heel zeker.

Weer een jaar is heengegleden. God heeft de mensen tekens aan de hemel en op de aarde gegeven, opdat zij zouden weten hoe te spreken van de tijd. Hij liet zon en maan, sterren en planeten wentelen. Maar niemand

weet hoe laat het op zijn wereldklok is. Hij werkt tot nu toe, Hij leeft en geeft het leven.

Wat heb ik gedaan, gewerkt in dit stervend jaar? Wat is de oogst als ik over de stoppelvelden van mijn akkers speurend voortschrijd? Heb ik de tijden niet bemerkt, de regen en de zon? Was het leven een noodweer, op het einde waarvan ik angstig wacht? Of was het onder hoger Licht een kostbaar geschenk, dat ik gedragen heb met aandacht dag en nacht? Langzaam sluit zich de deur van deze kamer, waarin ik vele dagen woonde. Zal de Heer des huizes mij prijzen als een goede bewoner?

Straks nader ik de randen van dit leven en sta ik voor de onthulling, van mijzelf, van God, van wel het gans bestaan. Wie durft dan omzien, zonder vrezen? Het gaat met volle zeilen op Gods genade aan. Wat zou ons tijd, wat zou ons eeuwigheid vervaren, wij zien op Hem, Die wij niet zien, maar Die Zich wilde openbaren en treden in dit vreemdgeworden huis.

Wat deren ons de klokken, de kleine en de grote, de harde slag of dodelijk-stille haast; wat volle of lege kalenders — ’t gaat al voorbij. Wanneer we slechts een spoor hier kunnen laten van licht en voor een ogenblik ware vreugde konden wekken in de harten der zwervers in het donker. Wanneer we maar voor God hebben gebrand, dan lachen we om jaartallen. Al is dat met schroom, want wij zijn mensen, geboren tussen getallen en vele klokken.

HUIZINGA.

Wat de toekomst brengen moge

Wat de toekomst brengen moge,
Mij geleidt des Heren hand;
Moedig sla ik dus de ogen
Naar het onbekende land.
Leer mij volgen zonder vragen;
Vader, wat gij doet is goed.
Leer mij slechts het heden dragen
vol vertrouwen, kalmte en moed.

Heer, ik wil Uw liefde loven.
Al begrijpt de ziel U niet.
Zalig hij die durft geloven,
ook wanneer het oog niet ziet.
Schijnen mij Uw wegen duister —
Zie, ik vraag U niet: waarom?
Eenmaal zie ik al Uw luister,
als ik in Uw hemel kom.

Laat niet mij mijn lot beslissen:
zo ik mocht, ik durfde niet.
Ach, hoe zou ik mij vergissen,
als gij mij de keuze liet!
Wil mij als een kind behandelen,
dat alleen de weg niet vindt;
neem mijn hand in Uwe handen
en geleid mij als een kind

Wat de weg mij brenge moge,
Aan des Vaders trouwe hand
Loop ik met gesloten ogen
Naar het onbekende land.

Uit Lofz. en Geb. 1952, 325

De Handelingen van Johannes Góédkoop

6

Ik schaam me het te moeten bekennen, maar met de Kerst hebben we toch weer een boompje gehad. Zoiets is absoluut fout. Johannes heeft me nog gewaarschuwd. 't Is puur heidendom zei-die, afgoderij! Maar ja, Leentje hè, die heeft toch maar weer zo'n ding binnengehaald. Eerste Kerstavond heeft ze er met de beide meisjes wat liedjes bij gezongen en een Kerstverhaal voorgelezen. Wat kon ik anders doen dan er uit lopen? Ik ben een deurtje verder gegaan, naar Johannes-buur. En daar heb ik nog weer eens kunnen zien, hoe'n verbazend slechte invloed vrouwen uitoefenen op het godsdienstig leven.

Toen ik binnenkwam, zat Grietje, dat is de vrouw van Johannes, warempel ook bij een boompje, met haar drie jongens en las ook een verhaal voor. Ik moest gaan zitten. 't Was een mooi verhaal, dat is zo, maar ja, 't was toch afgoderij. Ik zat niet lekker, dat snapt U. Midden onder het verhaal ging de voordeur: Johannes! Die was de hele middag weg geweest. Zaken, altijd maar zaken, zei Grietje. Maar die overdrijft altijd vreselijk. De kamerdeur barstte open en Johannes dreunde binnen. Hij had door het venster mij gezien en het boompje gezien. Zijn neus was rood (hij was aangeschoten, vertelden kwaadsprekende burens later) en hij stevende recht op de afgod aan, wierp er een vernietigende blik op, snoof zwaar, en veegde toen met één geweldige armbeweging het hele zondige zaakje van de tafel af. Ik moest denken aan de oude profeten die de altaren der afgoden omver wierpen en aan Bonifatius, die de godeneik velde. Grietje was woedend, de jongens scholden, kleine Pikkie greep een brandend dennetakje en schopte naar Johannes, die bezig was al dat laffe gedoe, de valse engeltjes en de klokjes, de kaarsjes en de vlammetjes met zijn laarzen plat te trappen. Het vloerkleed zat vol kaarsvet en schroeigaten. Johannes telt de schade niet als het principe op 't spel staat. Daarna is Johannes weer weggedreund en even later kwam Leentje binnen, die mij naar huis stuurde, en het arme kind van een Grietje wat getroost heeft, naar ze me later vertelde. Snap nu die vrouwen maar eens.

Gisteren kwam ik Johannes op het Smal diep tegen, nieuw vloerkleed achter op de fiets. Voor mijn vrouw, zei-die. Zo goed is Johannes nu voor die vrouw; Kwaadsprekende burens zeggen, dat ie de verzekering voor de brandschade op heeft laten draaien. Hij laat zich dik betalen voor zijn principes, zeggen ze.

Profeten hebben geen makkelijk leven, zei ik tegen Leentje.

Vrouwen van profeten nog minder snibde die. Tja....

Buur.

Nieuwjaarsboodschap

van de

Baptisten Wereld-Alliantie

De Blijvende Roeping

Van de President en de Secretarissen van de Baptisten Wereld-alliantie aan onze Baptisten Gemeenten over het rond der aarde: Hartelijke groeten in de Naam van onze Heer en Meester.

Gedurende de laatste maanden is het ons voorrecht geweest, de wijd verspreide delen van onze wijd vertakte Baptisten beweging te bezoeken — de President Europa, Zuid-en Centraal America en de Verenigde Staten, de Algemeen-Secretaris Australië en het Oosten, de Jeugd-Secretaris Zuid-Amerika en Europa. Overal werden we verwikt door een warme ontvangst en door de klaarblijkelijke tekenen van Gods zegeningen op het werk van onze Gemeenten. Het is meer dan duidelijk dat de richting, welke we gekozen hebben, beide thuis en op de zendingsvelden, om n.l. het getuigenis der Gemeenten, de Zondagsscholen, de klinieken en de ziekenhuizen, te basseren op het Evangelisch geloof van het Nieuwe Testament, met de gekruisigde en Opgestane Christus in het centrum, door God op heerlijke wijze gebruikt is voor de voortgang van Zijn Koninkrijk.

Toch mogen we niet rusten in een gevoel van trots en tevredenheid. Telkens weer, als we de behoefte aan het Evangelie constateerden, is het woord van God tot Jozua tot ons gekomen: „Er is nog meer land overgebleven dat in bezit genomen moet worden”. Wie zal daaraan twijfelen? Onze wereld heeft nog steeds niet geleerd in vriendschap en co-operatie te leven; zelfs daar waar aanbidding is, is het dikwijls een aanbidding van valse goden; materialisme en verwereldlijking overheersen nog steeds in grote delen van de wereld; armoede en analphabetisme hangen als een donkere wolk over miljoenen, voor wie Christus stierf. De grote opdracht waarmee het Evangelie van Mattheus sluit, is vandaag even urgent als ooit tevoren.

Baptisten spreken in meer dan 50 talen maar hun boodschap is steeds dat ene Woord van Redding. Ze zijn gescheiden door oceanen en werelddelen, maar ze zijn aan elkaar verbonden door de banden van gemeenschappelijke trouw aan het geloof van het Nieuwe Testament. We kunnen niet allemaal elkaar ontmoeten, maar wel kunnen we allen verbonden zijn door het gebed. Moge 1953 ons meer dan ooit te voren vinden als een biddend en vastbesloten volk, welke vertrouwen niet is op mensen of op de macht van mensen, maar op de Geest van God.

F. TOWNLEY LORD, President.

ARNOLD T. OHRN, General Secretary.

WALTER O. LEWIS, Associate Secretary.

JOEL SORENSSEN, Youth Secretary.

IN EN OM DE BIJBEL

Hosea II

Slot

Vers 13. Daarom zie.... We verwachten verder onheilsprekings, zie vers 5 en 8, maar er volgt *heilsaankondiging* (vgl. 1 : 10), en dat terwijl de Heere sprak: „gij hebt Mij vergeten”. — Het is door de macht der liefde, dat de Heere Zijn verleid volk tot Zich terug wil brengen. Zo kon ook Hosea zijn ontrouwe Gomer niet vergeten. — De Heere lokt en brengt Zijn volk in de woestijn. D.w.z. de Heere gaat van voren af aan beginnen en haalt een streep door alles wat geweest is. Is dat niet Goddelijk vergeving, uitwissen van al het boze? — De woestijn plaats van de eenzaamheid, — waar alle verleidingen ontbreken, waar geen wijnstok bloeit, geen vijgeboom groeit — is bij uitstek geschikt om onder vier ogen te spreken. Niet een uitstorting van toorn, geen woord van verwijt, maar een stortvloed van Gods liefde, wordt uitgegoten op het schuldige hoofd van Israël. Hij spreekt naar het hart van zijn volk, (vgl. Gen. 34 : 3). Er wordt een nieuw begin gemaakt (zie : 18).

Vers 14. Er zal zijn een herstel van het land. De verwoeste vijgeboom en wijnstok (: 11) worden terug ontvangen. Dan is er geen gevaar meer, dat de zegen aan de Baäl wordt toegeschreven.

Het dal Achor, het dal der beroering, ongeluksdal, waar alle hoop werd opgegeven, bij het intrekken van het beloofde land (Joz. 7), zal worden een deur der hoop. Als bij vernieuwing stelt de Heere zijn volk, voor de poort, die toegang geeft tot het land overvloeiende van melk en honing. Zo vanuit de woestijn, d.i. „van daar af”, ontvangt Israël weer haar van God beloofde erve. — Weer zal het vreugde zijn. Zij zal zingen, letterlijk antwoorden, d.w.z. dankbaar erkennen en aannemen wat God in zijn liefde haar heeft aangeboden! Een danklied aanheffen (Exod. 15).

Vers 15. De bekering is echt. (zie vers 6b). — Het woord Baäl werd gebruikt in de tijd toen naast de Heere, of in plaats van de Heere, de afgoden werden gediend. Baäl betekent: bezitter. Vóór Israël het land binnentrok werden de baäls als vruchtbaarheidsgoden geeërd. Het woord Baäl, werd als eigenaam opgevat, niet meer als heer of bezitter van iets, toen de Heere met Baäl veréénzelvigd werd. Om aan alle verwarring een einde te maken, zal Israël Zijn God niet meer met baäl aanspreken, maar met „isch”, d.i. echtgenoot, man.

Vers 16. Hieruit blijkt de weerzin tegen de namen der Baäls.

„Later heeft men dat zover gedreven, dat namen als Jerubbaäl, Ischbaäl, hoewel hier baäl als erenaam van Jahwe bedoeld was, in Ischbosjet = „man van schande” verandert heeft (Tekst en uitleg).

Vers 17. Hier wordt een beschrijving van de heilstijd gegeven, zoals we die ook elders in het O. T. aantreffen. Men zie Jes 2 : 4, Jes. 11, Zach. 9 : 10. Het verlaten land, misschien een aanduiding van de deportatie onder Tiglarh-Pilesar 733 v. Chr., was tot woestheid geworden. Het gevolg was een toename van wild gedierte. Nu echter zal geen krijg en geen wild gedierte de beëindiging van het land meer onveilig maken.

Vers 18. De uitwendige zegeningen waren het bewijs, dat het tussen God en Zijn volk weer in orde was. Het voornaamste is toch, dat Israël weer de Bruid des

Heeren wordt! Ook hier weer een nieuw begin. Opnieuw verlooft Zich de Heer met Zijn volk.

Als bruidsschat schenkt de Heere: gerechtigheid, recht, liefde en barmhartigheid. — Geestelijke goederen! Heiligheid wordt weer het bruidssieraad. — Wat de „boelen” gaven was „hoerenloon”. De Heere geeft anders! Hij gaf een bruidsschat. Tot driemaal toe: „Ik zal u Mij ondertrouwen (verloven)”. Deze verloving zal niet verbroken worden, ze is in „eeuwigheid”.

Vers 19. „In geloof”, dat is „in trouwe”, of „in bestendigheid”. De Heere zal met het geven van deze geestelijke zegeningen, Zijn volk de ware Godskennis (die niet een zaak van het verstand, maar van het hart is) schenken, over welker gemis de profeet elders (4 : 1 en 6; 6 : 6) klaagt. „Wie God op deze wijze kent, kan niet anders dan Hem liefhebben en trouw zijn”. (Hengstenberg)

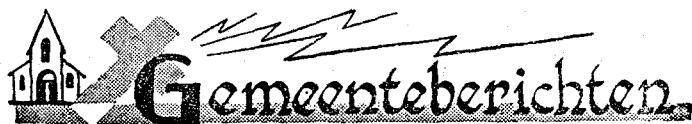
Vers 20, 21. Als deze kennis er is, dan is er meer te volgen. Werden in vers 17 de verdervende invloeden geweerd, hier volgt een meer *positieve opsomming* van de heilsgoederen. God zal alle beden verhoren, die tot Hem komen. — Het volk „Jizreël” geheten, roept tot het koren, de most en de olie — blijkbaar was er gebrek aan deze dingen door droogte en verwoesting, welke als straffen Gods waren gekomen. (2 : 8). Het koren, de most en de olie roepen als tot de aarde, en de aarde zendt de bede door naar de hemel, en de hemel zendt de bede naar de Heere zelf. Dat niet vergeefs. De Heere spreekt: „Ik zal de hemel verhoren”. — „Alles in hemel en op aarde hangt van de Heere af” (Keil). We ontmoeten in vers 21 weer Jizreël.

Vers 22. Jizreël betekent: God zaait. De uitgang El, o.a. voorkomend in Beth-el betekent God. Het eerste stuk van het woord Jizreël komt van het werkwoord Zarah, dat zaaien betekent. — Er wordt in deze naam te kennen gegeven een geweldige aanwas der bevolking!

Merk op welk een onderscheid tussen Jizreël in hoofdstuk 1 : 4 en hier. Ook de namen Lo-Ruchama (1 : 6) en Lo-Ammi (1 : 9) komen hier weder voor. Doch de namen van Hosea's kinderen krijgen een andere betekenis. Israël is immer weer Gods volk geworden, gelijk Gomer weer Hosea's vrouw! — Het oude is voorbij. Daarom wordt Lo-Ruchama, weer ontfermd, en Lo-Ammi wordt Ammi, d.i. mijn volk. En Gods volk zal zeggen: „alohai”, mijn God!

Dan is Gods doel bereikt! Daarom lokte Hij het in de woestijn. Kunt gij het ook zeggen: *mijn God*!?

D. SLORT.

BLIJDE KLANKEN UIT ZWOLLE

Zondag 14 Dec. was een ware feestdag, toen wij 's namiddags met twee grote autobussen en een gewone auto naar Deventer togen, waar wij zingende aankwamen. De kerk vulde al aardig toen wij met c.a. 75 personen uit Zwolle binnenkwamen en al spoedig was de kerk tot de uiterste hoeken dicht bezet.

Onze voorganger Ds Bouritius bepaalde ons bij 1 Petr. 3 : 21 en nadat het Zwolse zangkoortje zich één en andermaal had laten horen was het een aandoenlijk ogenblik, toen onze zeven doopcandidaten neerknielden en na het gebed, reeds in doopgewaad, nog een lied

zongen, waarna de doop door onze voorganger voltrokken werd.

Er waren vijf leden van de Zwolse jeugd bij en voor hun ouders was het een bijzondere ure, hun kinderen op deze wijze hun Heiland te zien belijden.

Tijdens de op de dienst aansluitende Avondmaalsviering verwelkomde onze ouderling Br Pool de nieuwe leden namens de gemeente Zwolle.

Onze voorganger dankte de gemeente Deventer voor de wederom verleende gastvrijheid, waarop een ouderling van de gemeente Deventer, br B. de Vries, hartelijke woorden sprak en o.a. wees op de vruchtbare contacten die er vooral de laatste tijd tussen de jeugd van beide gemeenten waren geweest.

Twee broeders dankten in het openbaar onze Heer voor deze rijk gezegende dag, waarna de autobussen een jubelende en dankbare schare weer naar Zwolle brachten.

De secretaris,
J. VLIETSTRA.

NIEUWE-PEKELA

Zondag 7 Dec. was een feestdag voor onze gemeente. 4 Broeders en 1 zuster werden op hun belijdenis door de doop, aan de gemeente toegevoegd. Ons kerkgebouw was haast te klein om de grote schare belangstellenden te bevatten.

We worden rijk gezegend, iedere Zondag mag de voorganger een boodschap doorgeven aan een geheel gevulde kerk. Een verblijdend feit is ook dat de bidstonden naar verhouding goed bezocht worden.

Vol vertrouwen gaan we voorwaarts.

De secretaris.

DELFIJL

Woorden zijn te arm om weer te geven wat onze Gemeente in de laatste weken heeft mogen beleven. De overdracht van het nieuwe kerkgebouw, van de bouwers aan de Gemeente, was een belevenis waarnaar wij met groot verlangen hebben uitgezien. Wanneer het mogelijk was geweest om met een „lux-meter” de glans van de aangezichten van Voorganger, Kerkeraad en Gemeentelieden te meten, dan was dit instrument doorgeslagen. De plechtige indienststelling van het huis der Gemeente, in de eerste Zondagmorgendienst, waarbij de Bijbel, avondmaalservies, collecteschalen en orgelboeken stuk voor stuk werden binnengedragen was een ogenblik vol van devotie en wijding. In de Dankofferdienst sprak de Gemeente duidelijke taal aangaande roeping en verantwoordelijkheid. Een bedrag van ruim f 2500.— mocht onze Voorganger opdragen aan God, ter voorziening in de stoffelijke behoeften. Voor onze feestelijke bijeenkomst was grote belangstelling zodat kerk en zaal bezet waren. We zagen vele vreemdelingen waarover we ons hebben verblijd. We hebben het hun gezegd dat ook dit gebouw werd gesticht voor hen die nog rondwalen. En nu de dag waarna ik deze regels schrijf. Ik zeg U, dit was de top-dag. Op deze dag is de doopvont in gebruik genomen. 5 N.B.J.B.ers en 3 ouderen werden door de doop, onder grote belangstelling, in de Gemeente binnengeleid. Eerbiedig, stil en aandachtig werd de prediking beluisterd. Rustig en plechtig werd de doop bediend in de voor allen zichtbare doopvont, waarna wij ons schaarden om de dis des Heren. Al met al gebeurtenissen brs en zrs waarover we alleen maar kunnen stamelen. Het is alles

zo groot en zo heerlijk, zo blij en vol glorie dat we alleen en aldoor behoefte hebben om te knielen om te danken en te aanbidden.

Moge de Heer Zijn grote genade aan ons allen bestendigen.

J. A. H.

KERSTFEESTVIERING TE EMMEN

De afgelopen Kerstdagen stemden ons tot grote dankbaarheid. Juist in deze dagen hebben wij bemerkt wat een rijkdom het is een eigen kerkgebouw te bezitten. Vorige jaren toen nog in gebouw Arbeidsvreugd vergaderd werd, waren wij van anderen afhankelijk, maar nu waren wij geheel vrij in al ons handelen.

Maandag 22 Dec. hield de afd. Zusterhulp haar Kerstwijdingsavond, waartoe allen waren uitgenodigd. Deze gastvrouwen hadden de kerk een feestelijk aanzien gegeven. Het was met de Zustersvereniging uit Valthermond samen een hele goede avond.

Kerstmorgen om 7 uur toen alles nog duister en stil was in ons dorp kwamen de brs en zrs te samen bij de verlichte kerstboom en vertoefden wij in gedachten bij de krib van Bethlehem. Het zangkoor zong een mooi kerstlied.

Te 10 uur waren wij wederom samen, maar nu met Gemeente, kinderen der Zondagsscholen en jongens en meisjesclubs. Onze voorganger Ds Plevier gaf beide keren de blijde boodschap door.

Des avonds vierden wij ons Kerstfeest voor jong en oud, dat altijd de hoogtij genoemd mag worden. Nu dat was het ook nu weer, want ons nieuwe gebouw kon amper de schaar van vrienden en andere belangstellenden bevatten. Zang, declamatie en getuigenissen vormden samen een geheel met het uitnodigend woord van onze voorganger aan het einde van die dag.

Ook de 2de Kerstdag mocht zich in grote belangstelling verheugen.

Het Kerstfeest van de beide Zondagsscholen was van dien aard, dat er voor het volgende jaar maatregelen genomen moeten worden, want ons gebouw kan onmogelijk de schaar van kinderen met hun ouders bevatten.

Wij mogen op rijk gezegende dagen terug zien en onze bede is, dat de Heer door wil werken en vele zondaars vrede vinden aan de voet van het kruis.

De Corr.

UTRECHT, Kerst '52

U vraagt: hoe was het bij U? Nu brs en zrs in Chr. Met blijdschap in 't harte willen wij U zeggen, het was goed. Dinsdag begon het al met de kinderen der Zondagsscholen. Een programma vol van inhoud werd door kinderen en personeel gegeven.

1e Kerstdag Prediking aan een zeer grote schare, waarnaar met grote aandacht en blijdschap werd geluisterd, temeer daar we onze eigen br voorganger weer in ons midden hadden, lichamelijk uitgerust en geestelijk toegerust.

2e Kerstdag. Feest voor oud en jong. Wat zou het worden? Nu het voorbij is kunnen we zeggen: het was goed daar te zijn. Velen getuigden van de blijdschap en het geluk 't welk hun deel was in de Heiland. En in 't algemeen bekeken mogen wij U zeggen dat er bij meerderen de drang des Geestes is, iets in de dienst voor de Heiland te zijn. De gemeente Utrecht groet U en wenst alle mede verbondenen in onze Heiland een door God gezegend Nieuwjaar.

D.

Advertentiën

Woensdag 7 Januari a.s. hopen onze geliefde Ouders, Behuwd-, Groot- en Overgrootouders
H. van Komen
H. van Komen—Burema
 de dag te herdenken dat zij voor 60 jaar in het huwelijk traden. Wij zijn de Heere dankbaar voor wat Hij ons in hen heeft geschonken. Hun dankbare kinderen.
 Foxhol, Dec. 1952.
 Gelegenheid te feliciteren 7 Januari van 2 tot 6 uur ten huize van hun kinderen Groningerweg 5, Foxhol.

Op Donderdag 8 Jan. 1953 hopen D.V. onze lieve Ouders en Grootouders
H. E. Kuipers
 en
G. J. Kuipers
 —ten Brinke
 hun 50-jarige echtvereniging te vieren.
 Hun dankbare kinderen en kleinkinderen.
 Hengelo (O.),
 Jac. Catsstr. 34.

De 19 December ontsliep in zijn Heer en Heiland onze broeder

Hinderik Alferink

in de ouderdom van ruim 80 jaar
 Zijn groot geloof en zijn blijmoedig getuigen van zijn Heer en Heiland blijft ons een lichtend voorbeeld

Namens de Baptiste
 Gem. Musselkanaal,
 de Secr.

Wij wensen alle broeders en zusters

een gezegend Nieuwjaar

Fam. H. Rozema, Zwolse
 Binnenweg 13, Apeldoorn.

Heden nam de Here op in Zijn heerlijkheid, na een gelukkige echtvereniging van bijna 70 jaar, onze geliefde Vrouw, Moeder, Groot- en Overgrootmoeder

Hilkea Leemhuis,

in de ouderdom van bijna 89 jaar.

Bellingwolde, 19-12-'52.

G. Hamster
 Blijham
 M. Hamster-Tuin
 Nw. Pekela
 H. Hamster
 A. Hamster-Vietje
 Bellingwolde
 A. Kah-Hamster
 L. Kah

Wedde
 J. Kuilman-Hamster
 E. Kuilman

Nw. Pekela
 E. Hamster
 G. Hamster-ten Brinke
 Bellingwolde
 J. ter Harkel-Hamster
 N. ter Harkel
 Zuidlaren
 K. Hamster
 Nw. Amsterdam
 T. Reinholdt-Hamster
 Joh. Reinholdt

Heden nam de Heere tot zich onze broeder

J. S. Zwaan

in de ouderdom van 70 jaren.

Namens de
 Bapt. Gem.
 R. Smits.

Staveren, 28 Dec. 1952.

Aan fam., vrienden en bekenden voor het jaar 1953

de zegen des Heren

toegewenst.

Fam. L. de Haan, Groningen

Met de wisseling des jaars wensen wij U allen

Gods zegen toe.

Fam. B. Fabrie, Workum.

Gods rijkste zegen

gewenst voor het jaar 1953.

Fam. A. H. Zerbst,
 Rijnlaan 128 bis, Utrecht.

Alle familieleden, vrienden en kennissen

een gezegend 1953

toegewenst

Fam. W. Smits, „Us Wille”
 Vechtdijk 131 B, Utrecht.

Groeten uit Amerika. Wij wensen Familie, Broeders, Zusters en Vrienden allen

's Heeren zegen over 1953

Henry van der Werf
 Henriëtte v. d. Werf-Folkerts
 en kinderen
 317 Cederstraat N.E.,
 Grand Rapids Mich., U.S.A.

Zegene de Heere ook U in 1953 is mijn wens

W. H. Plantfeber
 Oud Over 98,
 Loenen aan de Vecht.

Dat Gods leiding onze troost zij in 1953 is de wens van

Fam. Veenstra,
 Musselkanaal.

Aan familie, vrienden, kennissen en alle brs en zrs in alle opzichten een

**gezegend en
 voorspoedig Nieuwjaar**
 toegewenst.

J. Tange, Mandemaker
 Uilenburg 22, IJlst.

De Tabitha-zusters wensen alle broeders en zusters in de Heer Gods onmisbare zegen toe voor het jaar 1953.

Wassenaar, Schouwweg 79

Wed. H. van Oosten—Baptist, Dahliastraat 1, Almelo
 wenst al haar familie, vrienden en kennissen een

gezegend 1953 toe.

Sanny de Hoop,
 M. Th. Steynstr. 19, Almelo
 en

Klaas van Oosten,
 Dahliastraat 1, Almelo
 wensen al hun familie, vrienden en kennissen een

**gelukkig en
 voorspoedig 1953 toe.**

Fam. Brandenburgh
 Workum

wenst allen een

gezegend Nieuwjaar

PLAATST

UW

ADVERTENTIES

IN

DE CHRISTEN

Fam. W. M. Kloetstra wenst U allen een

gelukkig 1953

Bouwbedrijf, Noordbergum.

ABONNÉ'S,

die nog niet het abonnement over 1953 betaalden: wij geven u nog graag tot uiterlijk 3 Jan. de gelegenheid om het abonnementsgeld, dat immers bij vooruitbetaling volstaan moet worden, te storten op giro 9260 (f 1,50 eerste kwartaal, f 3,— eerste halfjaar of f 6,— over geheel 1953). U voorkomt daardoor veel extra werk bij de administratie en u bespaart 20 cent inningskosten. Voor uw medewerking bij voorbaat hartelijk dank!

De administratie,
 Tetterodestr. 47 Haarlem.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3139

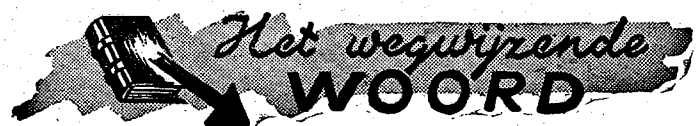
VRIJDAG 9 JAN. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Alles werkt mee!

*En wij weten dat degenen, die God liefhebben,
alle dingen medewerken ten goede....*

Rom. 8 : 28a.

Er zijn veel onbegrijpelijkheden in het leven. Meer nog dan we denken. Maar zolang ze ons aanstaan, en overeenstemmen met onze eigen verlangens, nemen we er geen aanstoot aan. Blijken die onbegrijpelijkheden ons te dwarsbomen bij onze plannen, dan begint het nadenken, en doorgaans ook het protest, en in veel van die gevallen moet God het dan ontgelden.

Onze tekst zegt, dat voor degenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede. Daaronder vallen ook die onbegrijpelijkheden, waarop we doelden. Het is eenvoudig zo, en dat weten we eigenlijk ook opperbest, dat wij mensen bij lange na niet kunnen zien wat goed en wat kwaad voor ons is, en welke dingen een werkelijke bijdrage betekenen aan onze opvoeding tot burgers van het Koninkrijk dat komt.

Ik moet een ogenblik denken aan de Apostel Johannes. We weten van hem, dat hij de Here Jezus hartstochtelijk beminde. Hij is uitgegaan om de boodschap van de gekruisigde en Opgestane Heer te verkondigen aan ieder die maar horen wilde. Daarbij ontmoette hij veel tegenstand, maakte kennis met de gevangenis, en werd tenslotte, vermoedelijk onder keizer Domitianus, naar het eenzame eiland Patmos verbannen. En hier hebben we dan weer een van die onbegrijpelijkheden. Immers, is het ogenschijnlijk gezien geen grote dwaasheid, krachtverspilling van God, aan Wie toch alle macht toebehoort ook op aarde, deze man midden uit zijn belangrijke arbeid weg te laten halen en hem te laten opsluiten in onvruchtbaar isolement? Wat kan een ijveraar als Johannes geweest moet zijn, dáár nu nog doen voor het Koninkrijk? Wat heeft hij daar nu nog aan zijn opleiding tot Apostel?

Maar we weten meer. Terwijl deze balling een donkere tijd doormaakt in grote eenzaamheid, toont God hem in een reeks van visioenen Zijn plannen met mens en wereld.

Johannes is het slachtoffer van de Christenvervolging. God toont hem dat er nog veel ergere rampen volgen zullen. Hij ziet de draak en het beest, de hoer en de antichrist. Maar ook, en steeds meer naar voren tredend, ziet hij het Lam, de Christus, de Gekroonde, die alle dingen nieuw maakt. Johannes heeft het misschien van dichtbij meegemaakt, hoe in 70 na Christus de beminde stad Jeruzalem verwoest werd door Titus. In het duister der ballingschap roont God hem het Nieuwe Jeruzalem, en ziet hij daar niet (o verbijsterend wonder) dat in één van de fundamenten der stad zijn eigen naam gegraveerd staat?

Lichtbeelden, filmstroken e.d. komen alleen maar tot hun recht en worden pas werkelijk duidelijk zichtbaar in een DONKER vertrek. Ziehier, waarom God de oude Johannes naar het donker van Patmos voert. Het is, opdat in dat donker hij des te beter de lichtbeelden zou zien die God op het witte doek ging brengen. En hij ziet ze, zoals hij ze anders in het drukke leven nooit zou hebben kunnen zien!!

En hij schrijft een reportage, waardoor hij ieder kind van God mee laat delen in dit grote gezicht, dat vertelt, hoe door alles, door lijden en vervolging, door druk en tegenstand heen, God het winnen zal, en alle dingen nieuw zal maken.

Zo, door die onbegrijpelijke verbanning van de Apostel naar Patmos, is de Gemeente van Jezus Christus verrijkt geworden met dit prachtige beeldenboek, waardoor reeds duizenden in alle tijden op machtige wijze getroost en aangevuurd werden tot nieuwe strijd en lijdzaamheid. Heeft die verbanning, die duisternis, die eenzaamheid, niet medegewerkt ten goede? Nou en of!

Dat kwam, omdat Johannes de Meester liefhad. Dat kwam, omdat hij ook dáár openstond voor de stem van zijn Heer. Dat kwam, omdat hij geloofde zoals een kind gelooft in de vader.

Wf.

ZAND en ZAAD

Verleden jaar heb ik u gevraagd mij op- en aanmerkingen te willen zenden over het toen verschenen kerstnummer van de Zaaier. Mag ik dat verzoek nu herhalen? U begrijpt de bedoeling. Uw mening wordt op prijs gesteld en wanneer de opmerkingen waardevol zijn, hopen we die te kunnen verwerken in het volgende nummer. Het klinkt allemaal wel erg voorbarig, want er ligt bijna nog een vol jaar voor ons, maar u weet het nu nog en waarschijnlijk over een half jaar niet meer. Natuurlijk vinden we het ook fijn te vernemen hoe de colportage verliep. Hier in Enschede waren we in een week door de 1100 heen, en dat, terwijl het soms sneeuwde, regende en storn.de tegelijk.

Een oude, ijverige broeder, haast de enige Baptist in zijn omgeving, schrijft: Met dank aan God mag ik u melden dat de kerstnummers verkocht zijn, 120 ex. eerste zending. Ik heb nog 25 ex. als tweede zending van Ds Jansma ontvangen, totaal 145.

Onze broeder was eerst bang het werk niet te kunnen doen, daar hij ziek te bed lag, maar hij herstelde vlug en ging toen, zware sneeuwbuien trotserend, de boer op.

Wij hopen dat u allen met vreugde meegewerkt hebt. Ongeveer honderdduizend landgenoten hebben de Boodschap via het blad gelezen en dat stemt tot blijdschap. Men vraagt zich soms af of we niet vaker zo'n colportagenummer kunnen laten verschijnen. Wat dunkt u daarvan?

Aan sommige nieuwsbladen en tijdschriften werd een exemplaar van het kerstnummer gezonden. Het dagblad Trouw schreef: Zowel de inhoud als de opmaak en de illustraties van het door de Unie van Baptisten Gemeenten uitgegeven Kerstnummer 1952 van „De Zaaier” zien er fris en aantrekkelijk uit. Het blad draagt een evangeliserend karakter in de goede zin des woords. De artikelen en korte verhalen zijn vlot en zonder enige sentimentaliteit geschreven. Er spreekt een gezond orthodox Christendom uit.

Inmiddels zijn we aan een nieuw jaar begonnen. U hebt, bij het overschrijden van de grens aan vele dingen gedacht. Aan uw gezin, uw zaak, de toekomst uwer kinderen. Misschien hebt u ook aan de gemeente gedacht, aan haar en uw voorganger, aan het werk in en door de gemeente. Misschien hebt u bij uzelf een tekort aan meeleven, meedragen en meewerken bespeurd. En heel misschien hebben sommigen onder ons aan ons gezamenlijk werk gedacht. Aan wat we als Unie met en voor elkaar verrichten. Elke gemeente is een parel, volkomen zelfstandig, door God geroepen. Samen zijn we een snoer, verbonden door de draad der liefde en verantwoordelijk voor elkaar.

Misschien heeft een enkeling onder ons even gedacht aan onze jonge zusters en broeders, die zich voorbereiden op het werk in het midden der gemeenten, in en buiten dit land. Her en der in de wereld leven van onze jonge mensen, die de grote begeerte hebben mensen en God te dienen. Moge het heilig vuur brandende in hen blijven en nu niet gedoofd worden door soms taai studie en straks niet door soms stugge mensen. Wij verwachten het niet van hen, niet van hun geleerdheid noch ijver. Wij verwachten het leven door de stuwende wind des Geestes Gods, maar als de Heer het huis wel bouwt, doch de bouwlieden staken, zullen dan niet in elk geval die laatsten dakloos worden? God zegene onze zusters en broeders, de Martha's in Tabitha. Hij geve allen die in het landelijk werk bezig zijn, of dat nu kinderen be-

treft, onze jongeren of direct de gemeenten, veel genade om de arbeid met liefde en wijsheid te doen.

Ofschoon ook door andere mededelingen wel bekend zal worden gemaakt, dat Ds Hardenberg en zijn gezin ons nu heel spoedig gaan verlaten, willen wij ook hier daaraan herinneren. Vindt u ook niet, dat we het toch niet best kunnen hebben, dat „die van ons zijn” van ons scheiden? Het zal zeker een drukke Zondag worden in Hengelo en er zal veel en door velen worden gesproken. Dat is begrijpelijk. Br Hardenberg zal, bij de grëns staande, zijn blikken laten gaan over de gemeenten, die hij diende, Wat blijft? Wat zal zelfs overtrekken over de laatste grens en de lof des Heren verkondigen in eeuwigheid? Immers, daarvoor werkte hij. Door de gemeenschap met de Heer moge het de familie licht gemaakt worden elkaar de hand ten afscheid te geven, Ontmoeten wij elkander niet voortdurend voor de troon van Hem, bij Wie geen tijd en ruimte is? Wij moeten God danken voor wat hij de gemeenten en ons gezamenlijk werk heeft willen geven door de dienst van br Hardenberg. De Heer zegene en behoede hem en de zijnen. Weest Hem bevolen.

HUIZINGA.

IN EN OM DIE BIJBEL

Het Evangelie van Mattheus

Het evangelie volgens de beschrijving van Mattheus draagt een eigen karakter. Mattheus is de bekende tollenaar, die door de Heer werd geroepen om Hem te volgen. Marcus en ook Lucas spreken van Levi. Mattheus had dus ook nog de naam Levi. Dat kwam in die tijd wel meer voor (denk aan Cefas = Petrus; aan Saulus = Paulus). Mattheus betekent gawe des Heeren. Ook in de apostellijsten komt de naam Mattheus voor. In de eerste eeuwen heeft men deze Mattheus beschouwd als de schrijver van ons evangelie. — Het ligt niet in de bedoeling over deze kwestie meer te schrijven. Slechts zij vermeld, dat de bekende kerkgeschiedschrijver Eusebius mededeelt van Origenes: „dat hij over de vier Evangelieverhalen, die ook alleen onweersprekelijk zijn in de kerk Gods onder de hemel, als bij overlevering geleerd heeft: dat wel het eerst geschreven is het Evangelie naar hem, die eens tollenaar was” .... (Greydanus: Bijzondere Canoniek p. 67.) Dus Mattheus.

Dit evangelie heeft Mattheus dan in het Hebreeuws (of Aramees) geschreven en met de bedoeling de Joden tot bekering te brengen.

Voor ons is van meer betekenis de inhoud van dit geschrift. Mattheus geeft eerst een soort inleiding (verhaal van de geboorte van Christus en mededelingen over Joh. de Doper). Met hoofdstuk 4 begint dan de beschrijving van het optreden van de Heer in Galilea. Het latere deel (hoofdst. 19) handelt over het gaan naar Jeruzalem en de gebeurtenissen die zich daar verder afspelen. In hoofdstuk 26 en 27 lezen we dan over het lijden en de kruisdood. Het slot van dat Evangelie geeft de opstanding en verschijningen des Heeren.

Mattheus stelt vast dat Jezus is de Christus, de Zoon van David en van Abraham. Opvallend is, dat hij de beschrijving van de daden des Heeren laat afwisselen met redevoeringen. — Ook voegt hij soort bij soort,

zodat we b.v. in Matth. 8 en 9 een opsomming krijgen van verschillende genezingen.

Bekend is ook de lange „bergrede“, lopende van Matth. 5—7. In Matth. 10 hebben we dan de uitzendingsrede; en bekend is ook de toekomstrede in hoofdstuk 24 en 25. — Zulke lange redevoeringen zijn typisch voor Mattheus. — In het 13e hoofdstuk geeft hij dan 7 gelijkenissen.

Het behoort tot de eigenaardigheden van dit evangelie, dat het getal 7 op de voorgrond treedt. Dat begint al bij het eerste hoofdstuk, verder 7 beden in het Onze Vader, 7 boze geesten (12 : 45), 7 broden en 7 manden (15 : 34, 37). Voorts is merkwaardig de vele citaten uit het O. T., wat verklaarbaar is als we aannemen dat Mattheus voor Joden heeft geschreven.

Er zijn enige uitspraken, die we alleen bij Mattheus vinden. In 16 : 18 en 18 : 17 is sprake van de „ecclesia“, van de „gemeente“. Voorts spreekt de evangelist altijd over „het koninkrijk der hemelen“ waarin (volgens Prof. de Zwaan) „hemelen“ een Joodse uitdrukking is voor het woord „God“. Bizar bekend zijn de woorden uit Matth. 11 : 28 (Komt herwaarts tot Mij!), die we alleen in dat evangelie aantreffen.

We herinneren ons dat te Jeruzalem de bakermat ligt van de Gemeente, daar begon de prediking der apostelen. Beginnende bij Jeruzalem. Helaas werd de boodschap niet aangenomen, hoewel het Evangelie in zich sloot de voortzetting en voltooiing van Israels heilsverwachting. Jezus was de Messias maar Israel nam Hem niet aan. De Joden hadden uit de profetieën gelezen, dat de Messias de heilstijd zou brengen, de gloriëtijd voor Israel, maar daar was niet veel van te zien.

Israel had zijn volksbestaan als vrije natie moeten afstaan aan de macht van de keizer. Het Evangelie vond ingang onder de Grieken en zij namen de Messias aan. De Joden vroegen zich af: is Jezus de Messias, of waren de profeten abuis? Mattheus geeft nu deze oplossing. (Vermoedelijk was Jeruzalem reeds gevallen, toen de evangelist zijn evangelie te boek stelde.) Hij zag in de val van Jeruzalem de straf Gods over Israel, dat zijn Messias had verworpen en gekruisigd. Het koninkrijk werd nu van Israel afgenomen en aan de volken gegeven. Dit evangelie handelt daarom over de Messias en geeft de prediking van het Oude Testament weer, om daarmee aan te tonen het bestaansrecht van het evangelie. Er blijkt bij vergelijking een grote verwantschap met het evangelie van Marcus te bestaan, en algemeen wordt aangenomen dat Mattheus het evangelie van Marcus als bron heeft gebruikt. Het evangelie van Mattheus zou men „de eerste historische apologie“ (verdediging) van het universele Christendom kunnen noemen. De Messias, uit Abraham over David heen, is in waarheid van de H. Geest ontvangen en daarom de Zoon van God. Bij Zijn doop getuigde God zelf: „deze is Mijn Zoon“; in de verzoeken bleek Hij de Overwinnaar over Satan en dan begint Hij Zijn grote bergrede, waarin het koninkrijk der hemelen wordt geproclameerd. Voor dit koninkrijk geldt: „tenzij uwe gerechtigheid overvloediger zij dan der Schriftgeleerden en der Farizeën, dat gij in het koninkrijk der hemelen geenszins zult ingaan“ (Matth. 5 : 20). Dat de Messias recht heeft de eisen te stellen, in de bergrede vermeld, wordt bevestigd door de wonderen en tekenen van het koninkrijk (hoofdst. 8 en 9), waarvan Hij de Vestiger is. De Joodse leiders laten zich niet overtuigen en nemen een vijandige houding aan. De discipelen geloven in Jezus als de Messias. Wat op de berg der Verheerlijking plaats vond, openbaarde de aard van het Messiasschap van Jezus.

Dan begint Hij Zijn prediking in Galilea, maar Israel

volhardt in zijn Christus-verwerping, en daarom sprak Hij: „het koninkrijk Gods zal van ulieden weggenomen worden en aan een volk gegeven, dat zijne vruchten voortbrengt“ (21 : 43). Hun stad (Jeruzalem) zal in brand gestoken worden! (22 : 7).

Christus had zelf, en Zijn discipelen, zich beperkt tot de verloren schapen van het huis Israels; nu Israel de blijde boodschap van het evangelie verwierp, beval de Koning uit te gaan in de gehele wereld! „Gaaf heen en predikt het evangelie aan alle volken, dezelve dopende...“

De val van Jeruzalem was voor de gelovigen de bevestiging van Jezus' woord, aangaande de verwerping van Israel, langs die weg kan het evangelie universeel worden. Of met Paulus: hun verwerping de rijkdom der Heidenen.

Mattheus geeft in dit boek een beschouwing over de geschiedenis van het christendom, hij geeft een beschouwing over het leven van Jezus en over Zijn leer en weet de godsdienstige waarden naar voren te brengen. Terecht staat het evangelie van Mattheus als het eerste in ons Nieuw Testament.

D. SLORT.

Kroniek

Columbia Ook Columbia is door Dr Townley Lord bezocht op zijn Zuid Amerikaanse reis. Dit land heeft de laatste tijd een minder gunstige reputatie gekregen door de vervolgingen, waaraan de Protestant en zijn blootgesteld. Van oudsher is Columbia evenals alle Zuid Amerikaanse staten een land met een overwegende Rooms Katholieke inslag. Nu is de roomse invloed aan het tanen, een gevolg enerzijds van de activiteit van de protestantse zending, anderzijds van de innerlijke uitholling van het rooms katholicisme zelf. De angst van de geestelijkheid haar greep op de bevolking te verliezen wordt algemeen beschouwd als de voornaamste drijfveer tot de beruchte vervolgingen van de laatste tijd. Wat in Columbia is gebeurd is genoemd „een van de meest ernstige schendingen van de rechten van de mens in de moderne geschiedenis“.

Het Baptisten werk in dit land is jong: eerst 10 jaren geleden werd een zendingspost geopend in Barranquilla. John N. Thomas, van afkomst een Engelsman, is thans de leider van dit werk, dat evenals bijna in heel Zuid Amerika begonnen is door de Southern Baptist Convention. Barranquilla is de voornaamste havenplaats van Columbia en telt thans vier Baptisten gemeenten, die alle eigen gebouwen hebben en samen ongeveer 600 leden tellen. Daarnaast is in deze plaats een zendingskliniek, terwijl een groot ziekenhuis in aanbouw is.

Uiteraard hebben ook onze Baptisten broeders in Columbia ernstig te lijden gehad onder de vervolgingen. Zo werd hen het recht ontnomen kerkdiensten uit te zenden voor de radio. Hier en daar werden kerken geplunderd en beschadigd. Maar hun geloof is desondanks niet gebroken en zij zetten hun werk voort met vastberadenheid: op de dag, waarop Dr Lord Barranquilla verliet, institueerde Dr Henry W. Schweinsberg, de president van het Baptisten zendingswerk in Columbia, ergens in het binnenland een nieuwe gemeente. Op deze wijze antwoorden de Baptisten op de campagne van bijgeloof en vervolging.

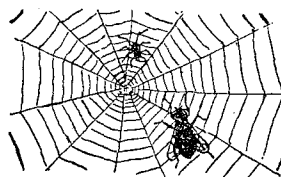
Over het offeren in In de Hervormde Kerk van 13 de Ned. Herv. Kerk Dec. schrijft Ds F. H. Landsman over de financiële situatie van het algemene werk van de Ned. Herv. kerk. Deze arbeid, die nogal veelomvattend is, wordt in stand gehouden met vrijwillige gaven, die bijeen worden gebracht door de oudejaars- en de paascollecte. En daarbij is het zo, dat de collecten, die in 1953 binnenkomen, moeten dienen om het werk in 1953 te financieren. Ds Landsman nu laat in zijn artikelje duidelijk merken, dat deze financiële basis zorgen baart, maar hij is er toch dankbaar voor, dat het nog niet nodig is geweest tot het instellen van verplichte collecten over te gaan, zoals de Geref. kerken een lijst van 19 verplichte collecten hebben. Wel blijft het z.i. de vraag of het stelsel van vaste gemeentelijke bijdragen op de duur niet de voorkeur moet hebben. Het is voor ons interessant, dat hier precies dezelfde vragen worden aangesneden, die onder ons sinds de laatste Unievergadering zozeer zijn gaan leven. Dit wijst er op, dat ook in de Ned. Hervormde kerk de vraag naar het financiële offer weer is gaan leven. De vergelijking met de 19 verplichte collecten bij de Geref. kerken trekt het beeld wel enigszins scheef, omdat de Gereformeerden zelf de volle lasten van hun plaatselijk en algemeen werk dragen, terwijl de Ned. Herv. kerk nogal wat toelagen uit de rijkskas geniet, terwijl naar verhouding het algemene werk van de Geref. kerken omvangrijker is dan dat van de Ned. Herv. kerk. Wanneer de Herv. kerk gerekend naar haar ledental dezelfde activiteit ten toon spreidde als de Geref. kerken, zouden de financiële problemen waarschijnlijk niet met twee collecten per jaar op te lossen zijn. Maar afgezien hiervan, het mag in ons land met vreugde worden begroet, dat allerwege het inzicht zich baanbreekt, dat de arbeid der kerken moet steunen op het vrijwillige offer van hun leden. Dat dit allerlei consequenties met zich meebrengt, spreekt vanzelf: ook wij zullen die mettertijd onder ogen moeten zien. Maar belangrijk is, dat wij allen leren zien, dat het werk moet steunen op ons persoonlijk offer als een antwoord der dankbaarheid op het Offer van Jezus Christus.

Baptisten gemeenten Berichten over het Baptisme in Rusland zijn schaars. We nemen dan ook graag een notitie over onze broeders in dit land over uit „Die Gemeinde”: „Omstreeks 1930 bedroeg het aantal Baptisten, Stundisten, Avdntisten, Evangelie-christenen en Jodenchristenen in de Sovjet-unie vele miljoenen belijdende leden. Pers en propaganda maakten hun het leven dikwijls moeilijk, maar de politie slaagde er slechts ten dele in hun aantal ernstig te verminderen. De officiële Sovjet-encyclopedie van 1947 schreef over de vrijkerkelijke beweging: „De kerk van Evangelie-christenen-Baptisten is een vereniging van vroeger zelfstandige stromingen, n.l. Evangelie-christenen, Baptisten en evangelische christusgelovigen (Pinksterbeweging). Zij wordt geleid door een zelfgekozen centrum, de landelijke raad van Evangelie-christenen-Baptisten, aan welks hoofd een van de oudste en bekendste activisten van de beweging, Ja. J. Zidkov, thans 60 jaren oud, staat”. Naar een bericht van Juni 1951 bezit de Baptistische beweging van Rusland 300 kerken en de twee miljoen gelovigen zijn verdeeld in driehonderd „families” over het gehele land. Tot de Baptisten voorgangers behoren ook vele leken. Verschillende predikanten oefenen naast hun ambt een beroep uit, niet altijd uit geldgebrek maar omdat velen daarin de toekomstige vorm van het ambt zien. De Baptisten gemeente van Moskou heeft ongeveer 1000 leden met 6 voorgangers. De voormalige Lutherse kerk dient hun als vergaderplaats.

Deze groep staat volledig loyaal tegenover de regering. Reeds in 1947 verklaarde de landelijke raad van Baptisten en Evangelie-christenen in een open brief aan de geloofsgenoten in het buitenland, dat de sovjetburgers van het evangelisch geloof geheel achter de sociaal-economische principes van het communisme staan, omdat deze niet in strijd zijn met de leer van Christus. De leiding werkt ook zeer actief mee aan de „vredesbeweging”.

Tot zover het bericht in „Die Gemeinde”. Het valt mij telkens weer op, wanneer we iets lezen over de situatie achter het ijzeren gordijn, hoe moeilijk de verhoudingen daar voor ons, mensen van het Westen, te beoordelen zijn. Het zal omgekeerd wel niet veel beter zijn. De scheiding Oost-West is doorgetrokken dwars door de christelijke kerk heen. Indertijd zei een voor-aanstaand iemand in de Ned. Herv. kerk tegen me: „jullie kerk is de kerk van de toekomst, want die is aan beide kanten van het ijzeren gordijn”. Ik geloof, dat dit helaas niet waar is. En dat niet zo zeer omdat het voor ons wel prettig zou zijn om aanspraak te kunnen maken op de titel „kerk van de toekomst”, maar omdat ik vrees, dat er geen kerk van de toekomst is, die de tegenstelling Oost-West overbrugt. Laat ons in de gebeden onze broeders achter het ijzeren gordijn vasthouden en ook in politiek opzicht leven uit het geloof, dat in Christus noch Oost noch West is.

J. R.

In het Web
van de Spin

Over onze JAARTELLING en NOG WAT

Wij mensen van vandaag leggen alle gebeurtenissen, die de moeite waard zijn, vast door middel van een Jaartelling, die begint vanaf Christus' geboorte. Zo eindigt b.v. het Presidentschap van Truman in het jaar 1953 na Christus' geboorte.

Oorsprong van deze Jaartelling

Het spreekt vanzelf, dat men niet altijd, zo geteld heeft. Immers in de oudheid, vóór de geboorte van Christus, kon men het feit van deze geboorte onmogelijk als uitgangspunt voor een jaartelling nemen.

Pas tegen het midden van de zesde eeuw na Christus is een zekere Dionysius de geringe, een Romeins abt, begonnen met deze jaartelling. Vermoedelijk daar hij Christus' geboorte de belangrijkste gebeurtenis van de wereldgeschiedenis vond. Niet iedereen, zelfs zeer wijzen, waren enthousiast over deze nieuwe wijze van datering. Dat betekende immers, dat men alle jaartallen, die men geleerd had, weder opnieuw en dan anders, zou moeten leren. Denk U eens in, dat wij vandaag de dag een andere jaartelling zouden krijgen. Weg was dan alle kennis van die mooie getallen die men U in Uw schooljaren in Uw kinder-hersentjes pompte over de slag bij Nieuwpoort (1600) e.d.! Eerst Karel de Grote, die enkele eeuwen later op het podium der wereldgeschiedenis verscheen, is begonnen, deze jaartelling in de officiële stukken in te voeren!

Wanneer werd Christus geboren?

Ja, in welk jaar nu werd Christus geboren? In acht genomen, dat onze jaartelling **BEGINT** met Zijn geboorte kunt U dit een overbodige vraag noemen. Natuurlijk in het jaar **NUL**!

Het eigenaardige is nu, dat Christus — en denk nu niet dat dit een grapje is, — volgens bijna alle geleerden omstreeks 5 à 7 **NA CHRISTUS** geboren is!

Onze jaartelling is n.l. fout. Toen de eerwaarde Dionysius er een begin mee maakte, maakte hij het daartoe benodigde sommetje *verkeerd*. Na hem zijn vele anderen hem nog eens na gaan rekenen, en kwamen tot een andere uitkomst. En dat moet ook wel, als U alleen al het volgende in acht neemt.

Als U *Mattheus twee* leest, is Jezus geboren *vóór de dood van koning Herodus de Grote*. Deze leefde immers nog, toen de wijzen hem vertelden, dat er een Joodse kroonprins geboren werd, en hij was het ook, die de kindermoord in Bethlehem op zijn geweten had.

Welnu, volgens vaststaande gegevens leefde deze Herodus de Grote van 37 — 4 jaar vóór Christus' geboorte, als we het willen uitdrukken in de bij ons gangbare jaartelling. Zou onze jaartelling juist geweest zijn, dan was deze Herodes reeds vier jaar voor Jezus' geboorte overleden! Dan hadden de Wijzen hem dus hun nieuws niet kunnen vertellen, etc.

De werkelijkheid is echter, dat Herodes vermoedelijk na de geboorte van Jezus nog enkele jaren heeft geleefd! Zo is het dus mogelijk, door de vergissing van een alderchristelijkste abt, dat Jezus 5 à 7 jr vóór Christus geboren is! Volgens een betere berekening zouden we dus nu elkaar zoiets als een gezegend negentienhonderd-zestig toe moeten wensen!

De ster

Nog in verband met iets anders is bovenstaande uit-

eenzetting van belang. Men heeft n.l. uit kunnen rekenen dat omstreeks zes jaar voor onze jaartelling er een z.g.n. „grote conjunctie” (een samengaan) heeft plaats gevonden van twee sterren, die daardoor de indruk maakten, één extra grote ster te zijn. Het betrof de sterren *Jupiter* en *Saturnus*. En men heeft gegronde redenen om aan te nemen dat het deze dubbelster geweest is, die de wijzen de weg naar het Kind in de kribbe gewezen heeft, na hen eerst in Jeruzalem gebracht te hebben. De zaak zit n.l. zo, dat voor de magiërs van die tijd **JUPITER** de *Koningsster* was, de *Heilverkondiger*, terwijl **SATURNUS** gold als de ster der *smart*, en als de *ationale ster der Joden*.

Voeg hier nog bij, dat zij deze sterren waarnamen in het sterrebeeld der Vissen, waarin, naar men meende, *het lot van Palestina te lezen stond*, en dan wordt het duidelijk, op welke wijze God vermoedelijk door deze sterren tot de Magiërs, (de kenners der sterren en hun betekenis), in hun eigen taal gesproken heeft. Immers verkondigde deze dubbelster hun dat er in Palestina een Joods Koning geboren was, terwijl de ster Jupiter hen verkondigde, dat er bij dit alles ook iets smartelijks was, vandaar misschien de mirre die ze meebrachten. En zo zijn ze dan naar de hoofdstad van dit rijk, naar Jeruzalem getrokken, om daar de geboren koning te aanbidden. Waarna het woord van de Jeruzalemse theologen, alsmede weer opnieuw diezelfde **DUBBELSTER** (die drie maal in dat jaar op zo bijzondere wijze geschitterd heeft), hen verder heeft geleid.

En hier zetten we dan nu een punt, hoewel het geven van jaartallen e.d. in verband met het leven van Jezus soms zeer verrassende dingen aan het licht brengt.

Wf.

Uit ons Unie-bureau

Deze week zijn aan de secretarissen der gemeenten twee formulieren gezonden met het oog op de gegevens voor de statistiek per 1 Jan. 1953. Graag reken ik op hun medewerking door tijdige inzending van één ingevuld formulier aan het Unie-bureau, d.w.z. vóór 31 Jan. a.s. Wie spoedig inzendt verleent de beste medewerking! Het is goed om deze keer weer nauwkeurig in te vullen van welke zangbundel de gemeente gebruik maakt in de kerkdiensten, b.v. „Lofzangen en Gebeden” eerste uitgave 1940, „Lofzangen en Gebeden” tweede uitgave 1952, Hervormd kerkboek oude bundel, Hervormd kerkboek nieuwe bundel, Joh. de Heer. Een overzicht dien-aangaande zal ons aller belangstelling hebben.

Verder wil ik de gemeenten graag opmerkzaam maken op het inzenden van voorstellen voor de agenda der komende Alg. Vergadering. De uiterste datum van inzending aan de Unie-secretaris is nog niet te noemen, daar de data der Alg. Verg. nog niet bekend zijn. Doch in deze tijd van gemeentevergaderingen is het een geschikte tijd om de voorstellen te overwegen en te formuleren; wanneer U deze in Januari of Februari inzendt, kunt u er zeker van zijn, dat u in elk geval op tijd is. Betreffende het stellen van kandidaten volgen nog nadere berichten.

De Unie-secretaris
T. JANSMA.

STAVEREN

Gaarne willen wij iets mededelen van 't werk en het gemeentelijk leven.

't Is al lang geleden dat U iets van Staveren hoorde, en ge zult het U nog wel herinneren, toen wij U mededeelden ongeveer een jaar geleden dat er zich 14 brs en zrs hadden gemeld om gedoopt te worden.

De kracht Gods openbaarde zich, door de werking van Zijn Heilige Geest niet alleen aan hun, maar ook aan de Gemeente. Onze blijdschap en vreugde was geweldig en onze harten vloeiden over van lof en dank aan God, en ongetwijfeld wacht je dan op weer zo een wonder, maar het kwam niet. Toch kunnen wij niet langer zwijgen, al melden er zich geen nieuwe doopcandidaten, toch zegent de Heer ons, immers Zijn werk gaat onverminderd door, iedere Zondag beluisteren wij het evangelie, en vooral in deze kerstdagen werden wij bepaald bij Gods grote liefde, God die Zijn enig geboren Zoon Jezus Christus heeft gegeven, opdat een ieder die in Hem gelooft het eeuwige leven ontvangt.

Op het kerstliefdemaal getuigden meerdere brs en zrs, oudere en jongen, van de grote blijdschap die leefde in hunne harten omdat ze wisten dat Jezus door genade

Amsterdam het MEKKA der wereldwijde Baptisten Gemeenschap?

Het Kerstnummer van „Trouw” vertelt in een zeer interessant geschreven en geïllustreerd artikel, hoe een MILLIOENENKERK in een nauw steegje ontstond. Dat steegje is er nog steeds in AMSTERDAM, en met die Millioenenkerk is de wereldwijde Baptisten-gemeenschap bedoeld.

Weet U iets van dat ontstaan af, lezer?

Zo niet, dan is hier in het kort de historie, zoals de redacteur van „Trouw” die weer opdiepte en op smakelijke wijze opdiste.

In het begin van de zeventiende eeuw arriveerde een groepje Puriteinse vluchtelingen vanuit Engeland in Amsterdam. Vervolgelingen om Christus' wil hadden hen over het Kanaal gedreven. Hun leider was zekere John Smyth, die een universitaire studie voor arts en predikant achter zich had, en nu voorging in deze gemeenschap van bannelingen, terwijl hij tevens als arts practiseerde. In zijn kring werd veel aan Bijbel-onderzoek gedaan en Smyth ontdekte, dat de kinderdoop niet Bijbels was, maar dat men alleen mocht dopen op grond van een persoonlijk afgelegde belijdenis. Zo gebeurde het op zekere dag, dat in de schuur van een bakkerij, grenzend aan de ENGELSE PELGRIMSTEEG, Smyth temidden van de mede-broeders en zusters belijdenis van zijn geloof aflegde, zichzelf doopte en daarna ook overging tot de doop van Thomas Helwys en een aantal anderen. En zo ontstond dan in dit Amsterdamse steegje in 1609 de eerste Baptisten Gemeente.

Smyth besloot later, zich aan te sluiten bij de Mennonieten, maar Helwys keerde met de zijnen

naar Engeland terug en plantte zo dit Baptisme, dat op Nederlandse bodem ontstaan was, naar Engeland over, waar het in zeer snel tempo groeide. Van Engeland ging het naar Amerika, en tenslotte komt het, op heel zelfstandige wijze, ook weer in Nederland uit de grond spruiten, wanneer Feisser zijn worsteling met het Nieuwe Testament begint (of is het misschien juist omgekeerd?) en de consequenties aanvaardt.

Natuurlijk waren deze feiten ons merendeels bekend. Alleen dat steegje ja dat wisten wij (ik althans) niet.

En ik zie het al gebeuren dat de Pastor van Amsterdam als de zomer weer in het land komt, zijn buitenlandse gasten meeneemt, niet allereerst naar het Rijksmuseum, maar naar de Engelse Pelgrimssteeg, om ze daar te tonen de wieg, waarin het Baptisme gelegen heeft, en ze te laten genieten van de heerlijke geuren, die men thans in dat vrijwel vergeten steegje ruiken kan, (geuren uit de keuken van een goed restaurant). Zal dat steegje over vijf jaar nog zo vergeten zijn?

Dat hangt er van af wat die Pastor voornoemd zal denken over de waarde van Pelgrimage. Het zal wel zéér moeilijk zijn, een nieuwe Baptistenkapel dáár te bouwen.

Wilt U eens gaan zoeken naar die plek, lezer? Zoekt U dan in de binnenstad, bij het Rembrandtsplein.

Nóg is er geen entree geheven.

Wf.

ook in hun leven was gekomen, en dat die stap hun nog nooit berouwd heeft. Een oude br moesten wij grafwaarts dragen, nog een oude br die in het ziekenhuis ligt zal spoedig tot Zijn heerlijkheid bevorderd worden.

Verschillende brs en zrs en kinderen van hen hebben in 't ziekenhuis gelegen maar gelukkig zijn zij allen weer terug, ook zij hebben ervaren dat God overal tegenwoordig is, maar dat ook het gebed der Gem. hen tot steun, troost en blijdschap stemde.

De arbeid en 't werk in de Gem. en daarbuiten gaat ook goed, onze Voorg. is ons daarin ten voorbeeld, omdat hij zijn taak vervuld met getrouwheid en voelt zijn grote verantwoordelijkheid die hij als herder der Gem. op zich heeft genomen. Is het wonder dat de liefdeband steeds sterker en hechter wordt? Vol vertrouwen gaan wij dit nieuwe jaar in, wetende waar liefde woont gebied de Heer Zijn zegen, en 't leven tot in eeuwigheid, dat die liefde steeds meer en meer openbaar worde in ons persoonlijk en Gem. leven, alsook in alle Gemeenten is de wens en bede van de brs en zrs uit Staveren.

Secr. R. SMITS.

HENGELO

Wie niets te zeggen heeft moet zwijgen. Maar wie het hart vol heeft moet spreken. In dit geval schrijven. Het is altijd geen majeure stemming die het hart vol maakt, het kan ook mineurstemming zijn.

Het is n.l. in mineur gestemd als wij denken aan het ogenblik dat onze voorganger afscheid van ons gaat nemen. Er zijn banden gelegd met hem en met zijn ega die slechts moeilijk verbroken kunnen worden. Wij moeten ons echter neerleggen bij een besluit dat met God genomen is. Hij zal, naar wij geloven, weer in deze vacature voorzien.

Maar ook dingen die ons verheugen dwingen ons tot schrijven. Zondag 7 Dec. en Zondag 4 Jan. werden twee jonge mensen gedoopt. Een dezer jongelui kwam uit Borne, het station van Hengelo met goede perspectieven. Helaas is het ons nog niet gelukt iemand te vinden die de verzorging van dit station op zich kan nemen. Zondag 21 Dec. werd een Kerstzangdienst gehouden waaraan onze zang- en muziekvereniging medewerking verleenden. Alle liederen waren gekozen uit onze nieuwe bundel.

Nieuw in deze dienst was het cantus-firmus zingen. Hoog boven de gemeentezang uit klonken de ijle zuivere damesstemmen.

In majeure is ook de klank dat onze kerk de laatste maanden bij elke gelegenheid zo vol is dat wij ons zorgen maken en toch verblijd zijn deze zorgen te mogen hebben.

Ten slotte melden wij nog dat br H. Brouwer, die de gemeente vele jaren als ouderling gediend heeft, doch nu rust op zijn lauweren, deze maand 50 jaar lid is geweest van onze gemeente.

Soli Deo Gloria.

J. W. VIS.

AMSTERDAM

beleefde goede gezegende kerstdagen. Er werden 800 kerstnummers van de De Zaaier verkocht — een broeder, die 100 exemplaren wenste te hebben, moest worden teleurgesteld, omdat alles reeds weg was en onze administrateur ook was uitverkocht.

Ongeveer 80 kinderen vierden met ons het feest van „Gods Gave” bij de kerstboom.

De eerste Zondag van dit nieuwe jaar werd aangevangen met een doopdienst. — Een zuster deed de goede belijdenis en werd door de doop in de Gemeente opgenomen — Bij de Heilige dis waarbij een grote schare aanzat, klonk een hartelijk welkom en werden tevens de ouders van het nieuwe lid gefeliciteerd.

W. V., secr.

Leestafel

DE WEDERGEBOORTE, door Dr D. J. de Groot. Uitgave J. H. Kok, Kampen; prijs ingn. f 8,— geb. f 9.75.

In dit boek gaf Dr de Groot ons een studie over de wedergeboorte van Gereformeerd standpunt. In 117 pagina's worden ons de eeuwige grond, de historische grond en de auteur van de wedergeboorte beschreven, terwijl de volgende 218 pagina's zijn gewijd aan de aard van de wedergeboorte en haar verschillende stadia. Het hele boek is een goed leesbare, maar hier en daar wat erg uitvoerige verdediging van de Gereformeerde leer op dit punt, zoals die te vinden is bij Calvijn, de reformatorische belijdenisgeschriften, Kuypers en Bavink. Aan hetgeen zij gezegd hebben heeft de schrijver niets toe te voegen. Ook laat de schrijver zich weinig in met andere theologen met uitzondering van Kohlbrugge en Barth, wier critiek op de Gereformeerde leer helder wordt weer gegeven en even helder wordt afgewezen. Het lezen van dit boek deed bij mij verschillende vragen rijzen. De schrijver volgt de dogmatische methode. Wel geeft hij zeer vele Bijbelplaatsen op maar een exegetisch deel ontbreekt in zijn studie. Voor mijn besef is dit een zeer ernstig gemis. Daardoor immers komt de bepaling van plaats en inhoud van de wedergeboorte min of meer in de lucht hangen. Dr de Groot bepaalt ze nu aan de hand van de reformatorische confessies en doet daarmee m.i. geen recht aan de bijbelse gedachte der wedergeboorte. Een tweede bezwaar is, dat de

Groningen zoekt

Gezinsverzorgster

De Gemeente Groningen wil overgaan tot het aanstellen van een GEZINSVERZORGSTER.

In vele gezinnen moet soms tijdelijk hulp zijn door ziekte van de moeder. In Groningen heeft de Hervormde Gemeente een internaat waar meisjes en jonge vrouwen worden opgeleid voor het diploma „Gezinsverzorgster”. Tot op heden werd de Gemeente geholpen door deze Stichting, als er een meisje vrij was.

Maar algemeen wordt het belangrijk geacht een meisje in eigen Gem. te hebben, die eventueel ook in een andere Gemeente zou kunnen helpen.

In overleg met de Secr. van de Hervormde Gezinszorg kan de Gem. nu een meisje in opleiding geven. De cursus begint 1 Maart en duurt 1 jaar. Opleidingskosten worden door de Gemeente Groningen gedragen.

Gevraagd worden een behoorlijke algemene ontwikkeling en huishoudelijke aanleg. Minimum leeftijd is 19 jaar.

Indien er in een van onze Gemeenten meisjes of iets oudere zusters zijn die voor dit mooie beroep voelen kunnen ze zich wenden tot onderstaand adres.

Aangifte liefst voor 15 Jan. met opgave van tenminste 2 adressen voor informatie.

Alle inlichtingen worden gaarne verstrekt door:

Mevr. M. VAN DAM,
Bilderdijkstraat 8 a, Groningen.

schrijver aan de menselijke feitelijkheid van de wedergeboorte voorbijgaat. De gedachte aan en het verlangen naar een wedergeboorte is, gelijk bekend, niet tot de Bijbel beperkt maar speelt een rol in bijna alle godsdiensten en in de verborgen lagen van iedere menselijke ziel. Waar de schrijver zijn dogmatiek ziet als een vorm van prediking (blz. 20 v.), was het m.i. juister geweest ook deze gegevens te verdisconteren en zijn lezers analogie en contrast met het Evangelie duidelijk te maken. De verstaanbaarheid zou er mee gediend zijn, want ik kan mij moeilijk voorstellen, dat de beschouwingen van Dr de Groot een buitenstaander ook maar iets zullen zeggen.

De verdere bezwaren van een Baptist tegen de Gereformeerde leer zijn bekend. We vinden ze in dit boek helaas niet behandeld. De schrijver voert geen gesprek met de Doperse opvatting. Eventjes komen Wesley en Fletcher ter tafel als het gaat over het perfectionisme. Bij Berkouwer zouden we dit, dunkt me, anders hebben aangetroffen. Voor een gedegen en heldere uiteenzetting van de Gereformeerde leer kunnen we echter weer beter bij Dr de Groot terecht. Als zodanig kan ik dit boek, dat door de fa Kok uitstekend werd verzorgd, van harte aanbevelen.

J. REILING.

EN BRENGEN WAAR GIJ NIET WILT, door Helmut Gollwitzer, Uitgeverij T. Wever, Franeker. Prijs geb. f 8,90.

In dit boek vertelt Helmut Gollwitzer, voor de oorlog predikant in Berlijn, thans hoogleraar in de theologie te Bonn, en fel tegenstander van het nationaal-socialisme, zijn ervaringen gedurende 5 jaren van krijgsgevangenschap (van 1945—'50) in Rusland. Wat mij trof, was de nuchtere wijze, waarop schrijver zijn belevenissen en overpeinzingen doorgeeft. Hij is niet zelf de grote held, die iedereen helpt en alles op mannelijke wijze doorstaat, maar toont over een behoorlijke portie zelfcritiek te beschikken, waardoor het boek van deze Duitser ondanks het gebeurde van de oorlogsjaren, ons toch kan boeien en aanspreken. Het belangwekkende van deze publicatie is de confrontatie van schrijver met ideologie en praktijk van het communisme in een land, waarin men bezig is aan een en ander gestalte te geven. U kunt het geestelijk proces dat de schrijver doormaakt, op de voet volgen. Hoe verder men komt in dit boek, des te sterker wordt de aandacht gespannen. Het is een eerlijk onopgesmukt, groot boek. Hartelijk aanbevolen.

Wf.

KENTERING IN DE VRIJZINNIGHEID, door Dr G. Brillenburg Wurth. 'n Boekje van 75 bladzijden in buitengewoon keurige uitvoering door Kok, Kampen bij ons op tafel gelegd. 't Kost f 2,95. Een met veel begrip en liefde voor de „vrijzinnigen” geschreven boekje, waarin scherp de kentering is aangegeven, die alom bij hen wordt waargenomen. Die onze voorgangers zelf constateerden, toen ze het voorrecht hadden te kunnen luisteren naar Prof. Dr Sevenster. Het gaat in dit boekje om de vraag: Mogen wij (Gereformeerden) de vrijzinnigen nog beschouwen als voorwerp voor evangelisatie? De laatste hoofdstukken trachten aan te tonen, dat, hoe dankbaar men ook zijn moet voor de kentering, men toch ook dezen nog het woord Gods moet voorhouden. Het Woord Gods en niet eens mensen, waaronder de mens zich buige. Ter overdenking hartelijk aanbevolen.

HUIZINGA.

Verantwoording

De laatste maand in 1952 bracht de volgende giften (collecten) binnen:

1. voor onze militairen: B. d. J. te H. f 6,—; mej. A. M. te S. f 0,30; K. v. d. B. te H. f 1,50; D. F. V. te M. f 1,—; Mevr. W. A. C. te V. f 5,—; Mrs. G. v. H. te Gr. R. f 1,02.

2. voor de E.C.U.: mej. J. G. M. v. B. te H. f 2,50; K. v. d. W. te M. f 4,—; Pernis f 9,63.

3. voor het begrotingstekort der Unie: Leeuwarden f 100,—; Rotterdam—C. f 115,—; Emmen f 17,75; Den Haag—O. f 11,95; Zwolle f 30,—; Arnhem f 31,65.

Aan alle gevers en geefsters onze hartelijke dank!

Wat het Unie-begrotingstekort betreft, ter vermindering daarvan hebben totnutoe 20 gemeenten met 2929 leden tezamen f 1781,41 opgebracht! Van de grootste helft der 47 Unie-gemeenten mogen we zeker ook nog een bijdrage

voor dit doel verwachten? Als dat in Januari gebeurde, zou dat een goed begin van 1953 zijn!

De Unie-adm.
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem.

* * *

Betreffende de Unie-Bouwstichting zijn de volgende bedragen in Dec. ontvangen: Groningen f 500,—; (ten bate van Alkmaar) Heeg f 10,—. Voor het 10-cents-fonds: T. de J. te G. f 2,50; M. P. te U. f 2,50; mej. A. B. te G. f 2,50; mej. J. G. M. v. B. te H. f 5,—; W. V. te A. f 3,—; Eindhoven f 140,60.

Aan allen die gaven onze hartelijke dank!

Ook 1953 doet een appèl op u voor de bouw van Bapt. kerken in ons land!

De adm. der U. B. S.
T. JANSMA.

Giro 540091 ten name van de Bouw-Stichting der Unie, Haarlem.

Mededelingen

De Gemeente Hengelo (O) heeft tot haar voorganger beroepen Ds J. Broertjes te Arnhem.

Advertentiën

De Heer heeft ons een dochtertje en zusje gegeven. Wij noemen haar

**Anna Margaretha
Carolina**

Ph. Lindeman
J. H. Lindeman-Boiten
Filippus.

Sneek, 27 Dec. 1952.
Bloemstr. 24.

Gevr. bij Vader en Zoon van 15 jr. met zaak in Twenthe

Gelovige Huishoudster

Br. minim. loon onder no. 9-1
Bur. „De Christen”, Haarlem.

Mevrouw Mulder,
Goudsbloemplein 9, Aerdenhout
vraagt zo spoedig mogelijk een

flink Meisje

van Christ. beginselën in een klein gezin z. k. Zelfst. kun-nende werken en koken.

Wij wensen allen
een gezegend Nieuwjaar
Klaagliederen 3 : 22—24.
G. W. Tijman en echtgenote.

PLAATST
UW

ADVERTENTIES

IN
DE CHRISTEN

Onze vader en moeder
**E. Huizinga
T. Huizinga-Drenth**
zijn 17 Januari a.s. 25
jaar getrouwd.
Van harte hopen wij dat
God hen nog vele jaren
voor ons zal sparen.
Jan - Henny
Jim
Reint
Rie (huisgenote).
Hengelo (O), Dorastr. 18.
Receptie van 5—6 uur
in de „Cosa”, Markt 2.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3140

VRIJDAG 16 JAN. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Tot alles in staat!

„Ik vermag alle dingen in Hem, die mij kracht geeft”.

Philippenzen 3 : 14.

Als een mens zegt, dat hij tot alles in staat is, moet je met hem oppassen. Want wie zo spreekt is of een grenzeloze ophakker of buiten zichzelf van woede. Beide gevallen doen zich nogal eens voor, maar met geen van beide valt menselijk te praten.

Want dat een mens niet tot alles in staat is, leert het leven je vanzelf. 't Vergaat ons meestal anders dan wij wel wilden. Er zijn altijd een hoop factoren en invloeden, die wij niet baas kunnen. Onze kracht staat in geen verhouding tot de krachten, waar wij in het leven mee te maken hebben en die we eigenlijk zouden moeten overwinnen.... Nu zegt Paulus, dat hij wel tot alles in staat is. Dat is een gedurfd woord, maar is het ook gegrond? Weet hij wat er in het leven te koop is? Inderdaad, hij weet het: in alle dingen is hij ingewijd. Het mensenbestaan heeft voor hem geen geheimen meer: hij heeft het geheel doorproefd en wat hij in de brief aan de Philippenzen uit zijn leven vertelt is nog maar een klein fragment van het geheel.

Ervaring echter maakt een mens niet sterk. „Kennnis is macht” is maar een halve waarheid. De diepste levensregel is nog altijd het inzicht van de Prediker. Wie wefenschap vermeerdert, vermeerdert smart. Hoe meer wij verstaan, hoe minder wij vermogen.

IN HEM

Willen wij het geheim van deze kracht verstaan, dan moeten wij in onze tekst achteraan beginnen. Niet eigen geestkracht is het, die Paulus over alle tegenkrachten doet triomferen. Het is de kracht, die Christus heet.

Sommige mensen spreken liever over de kracht, die Christus geeft. Zij hebben ook een voorkeur voor uitdrukkingen als „met Gods hulp”. Zij doen denken aan iemand, die geld van een ander gekregen heeft: dat geld behoudt zijn waarde, ook al is de band met de gever

reeds lang verbroken. Zo is de kracht van Christus niet. Die heeft een mens alleen, zolang hij Christus heeft. Want de kracht van Christus is Hij zelf!

Zijn kracht ontvangt slechts, wie in zijn gemeenschap leeft. En deze gemeenschap is niets anders dan het geloof. Want het geloof is de belijdenis van onze onmacht en het vertrouwen op zijn macht. Door het geloof, kunnen wij zeggen, dat wij alles vermogen, want Christus is sterker dan alle tegenkrachten en alle boze machten samen. In Hem zijn wij tot alles in staat, zonder tot grootspraak of razernij te vervallen. Integendeel: van deze kracht zullen wij slechts gewagen in grote deemoed en blijdschap. Want zij is genade!

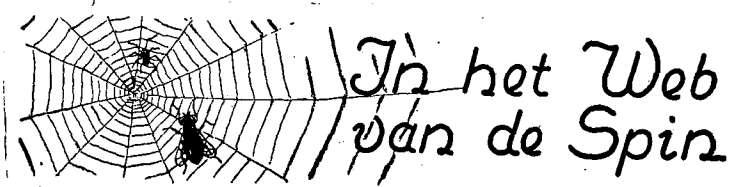
ALLES!

Ja alles! In Hem kunnen wij alles! Dit is een stoutmoedig woord, maar de stoutmoedigheid, waarmee het gezegd wordt, is slechts het deemoedig geloof. Er zit geen spoor in van overmoed of waaghalzerij. Het geloof maakt ons niet dol, maar vervult ons met kracht om onze roeping te vervullen. Want alles kunnen wij niet zeggen alles doen. Er zijn integendeel vele dingen, die wij bepaald niet zullen doen, zolang Jezus Christus de kracht van ons leven is, dingen, die wij dan eenvoudig niet kunnen doen, omdat ze tegen zijn wil indruisen. Hij verleent ons kracht om te doen alles, waartoe Hij ons roept.

Het mag de schijn hebben, dat wij nu bezig zijn van dit „alles” weer het een en ander af te knabbelen, alsof wij toch niet alles zouden kunnen. Het is maar schijn, want niet Hij stelt aan ons kunnen een grens. De ware grens van ons bestaan is de zonde: die grens kunnen wij niet overschrijden, zomin als een vis uit het water kan. Maar Christus vergeeft de zonde en verbreekt en opent de grens naar de nieuwe schepping, waarin wij alles kunnen.

Wij kunnen tegen de zonde strijden en overwinnen. Wij kunnen met elkaar als broeders en zusters leven. Wij kunnen in de wereld getuigen en levende bewijzen zijn van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde en hun gerechtigheid. Want wij kunnen alles in Hem, Die de zonden vergeeft en ons zo de kracht geeft te doen, waartoe wij zijn geroepen.

J. R.

Het WITTE DOEK

Het is al weer een klein jaar geleden, dat de Gemeente Utrecht een Openluchtsamenkomst hield, schuin tegenover een grote bioscoop, daarbij geholpen door een fijn zangkoortje en een prima geluidsversterker. De samenkomst trok veel belangstellenden, maar zij die de bioscoop binnenstroonden, waren groter in getal. Wij waren er slechts dat ene uur van die ene dag in die week, de bioscoop draaide uur na uur en avond aan avond, met steeds weer nieuw publiek dat „de moeite loonde”. Voorwaar, de aantrekkingskracht van het witte doek is zeer groot en de film speelt in onze moderne samenleving een niet te onderschatten rol.

Wat de film vermag

Is dat eigenlijk wel een wonder? De film vermag verbazend veel. Ze brengt de arme, beperkte, door duizend banden gebonden mens waar hij anders nooit zou kunnen komen. Ze voert hem in het lab van de natuurkundige, neemt hem mee naar Wallstreet of de rimboe in; hij mag toekijken als vorsten gekroond worden of revoluties zich voltrekken; de film neemt hem mee naar de toegesloten gebieden van een ver verleden en maakt historische gebeurtenissen van anno 1700 voor hem tot een belevenis van vandaag. Hoe bekrompen zijn beurs ook is, hij kan nu binnentreden in paleizen en vorstelijke hotels, hij kan nu reizen naar New York en naar Wenen; de meest onbereikbare dromen worden nu alsof een tovenaar er de hand in had, in de donkere ruimte van de bios tot zichtbare, hoorbare, ja (schijnbaar) tastbare werkelijkheid. En dat alles zonder de vermoeienissen van een werkelijke reis, het neertellen van veel dierbare penningen, het plengen van veel zweetdruppels en het opbrengen van de grote inspanning die de *werkelijke* werkelijkheid van ons eist. Alles wat hij maar wenst wordt hem voorgeschoteld op de meest gemakkelijke wijze en als hij er genoeg van heeft kan hij iedere minuut de gevaarlijke rimboe of de brandendhete Sahara verlaten, door eenvoudig uit zijn (klap)stoeltje op te staan en naar vrouw en kinderen te wandelen.

De grote dictator

De mens beschikt over zeer gevarieerde middelen om de medemens(en) iets mede te delen. We hebben de code en de muziek; we hebben het gesproken, het geschreven en het gezongen woord; verder is daar het tekende en het geschilderde, het gefotografeerde dode en levende beeld; en tenslotte is daar de *geluidsfilm*, die een combinatie is van bijna alle hiervoor genoemde mogelijkheden. De televisie biedt een soortgelijke combinatie, maar die wil ik, gezien de weinige verspreiding daarvan in ons land, nu maar buiten beschouwing laten. Onder deze alle is de geluidsfilm de *grote dictator* die zeer velen aan zich bindt en hen één of meerdere uren tot zijn gewillige slaven maakt, die met verslonden aandacht aan hem hangen en vaak alles van hem verwachten. In kerk, op school en bij een lezing, kan men rustig een ogenblik één der gelanceerde gedachten opnemen,

en er een kwartier op gaan kouwen, om dan weer verder te luisteren. De grote dictator echter projecteert alsmaar nieuwe, doorgaans fascinerende beelden vol leven, sleept ons mee door woord en intrigue, omwolkt ons met het parfum van bedwelmende muziek en gunt ons geen enkel moment van bezinning doordat wij op vaak snel wisselende tonelen worden weggevoerd als op de stroom van een snelle rivier.

In de concertzaal kan men om zich heen blikken, medemensens kritisch opnemen, het interieur van de zaal bekijken; de grote dictator eist absolute duisternis voor alle andere voorwerpen en wezens, en uitsluitende aandacht voor zichzelf. Hoogstens kan men de gewekte emoties meedelen aan de buurman of buurvrouw vlak naast zich, met wie men de dictator ging horen en zien. Deze *dictatoriale eigenschap* van de geluidsfilm heeft allerlei consequenties; en het is goed, daarover samen eens na te denken, en onze houding te dien opzichte te bepalen. Daarover echter een volgende keer.

Wf.

IN EN OM DE BIJBEL

De oudste kerk

De prediking van het evangelie deed op verschillende plaatsen gemeenten ontstaan. In het oudste Christendom waren er een aantal gemeenten; men kon toen nog niet spreken van een Christenheid. Eerst later hebben deze gemeenten zich tot één geheel georganiseerd. (Zo ging het ook met de baptisten in ons land, de losstaande gemeenten organiseerden zich tot één geheel. Daarin herhaalde zich de geschiedenis van de oudste Christenen.)

Toch wisten die afzonderlijke gemeenten in de oudste tijd, dat zij deel uitmaakten van „de bovenaardse, de hemelse kerk, die heilig, geestelijk en eeuwig is”. — Ook wij weten, dat er een „mystieke unie” is, zoals Abraham Kuyper dat noemde. Dat is één zijde van de Gemeente van Christus, die niet uit het oog verloren mag worden. Wij hebben één God en Vader en één Here Jezus Christus. — Daarom zullen wij gelovigen uit andere kerken ook als onze broeders en zusters erkennen.

De ontwikkeling der plaatselijke gemeenten bracht mee de behoefte aan een bestuur der gemeenten. Bij de gemeenten, die een *Joods* stempel droegen, was dit opgedragen aan presbyters (= oudsten) en later aan de priesters. Bij de van afkomst *heidense* gemeenten ook weer aan de presbyters en later aan de bisschoppen en diakenen.

In die tijd waren er naast deze vaste ambtsdragers ook de profeten en profetessen, de mensen met geestesgaven. Langzamerhand kregen de bisschoppen de overmacht. In de oude kerk had de bisschop een buitengewone positie. Hij werd beschouwd als de „uitdeler der heilsmiddelen, de geestelijke vader der gemeente, leraar, priester, hoeder der waarheid en ook der tucht”. De bisschop in de stad stond dan weer hoger dan die van het platte land. Later, zo vermeldt de kerkgeschiedenis, legde men zelfs een bisschopslijst aan.

Het priesterschap der gelovigen kwam in een hoekje terecht, het was er nog ten tijde van Justinus, Irenaeus, Tertullianus, maar daarna verdween het. Met Ignatius

werd de bisschop de man. Deze Ignatius drukt het in z'n verschillende brieven de gelovigen op het hart, dat zij zich aan de bisschop zullen onderwerpen. (Bisschop komt van het woord episcopus = opziener.) Hij, d.i. Ignatius, was „de pleitbezorger van *het alleen bestuur van de bisschop*”. — De bisschop vertegenwoordigde de leer der waarheid, hij doopte, was aller vader en priester voor allen.

Daar zien we het begin van het „één-mans-wagensysteem”, waaraan in onze tijd ook vele protestantse gemeenten lijden.

In later tijd doopte niet meer de bisschop, maar de diaken! Het zal de lezers vermoedelijk interesseren iets over de doop in de oudste gemeenten te vernemen. De gegevens ontleen ik aan een Handboek der Kerkgeschiedenis. „De dopeling bereidde zich voor door vasten, het doopwater werd gereinigd en de dopeling zelf ook. Bij voorkeur werd levend, d.i. stromend, water gebruikt. Door een belijdenis, waarin de drie personen der Godheid genoemd werden, verbond zich de dopeling „in de zin van eed aan de Heer” en wordt (aldus het Handboek) door de *diaken* met drievoudige onderdompeling gedoopt, daarna zalft de presbyter hem, de bisschop verleent hem met handoplegging, zalving, bekrusingen en vredekus de Geest.”

Merkwaardig is ook dat na de doop het Avondmaal volgde. Echter ontving de gedoopte tevens „een beker met melk en honing”, als voorsmaak van het beloofde hemelse vaderland.

„Door de doop alleen trad men tot de gemeente toe”. Bij de doop kwam een belijdenis; deze kon geheel vrij zijn of min of meer geformuleerd. Merkwaardig is, dat men oudtijds in de nacht van Zaterdag op Zondag, als opstandingsdag, doopte. Zo bleef de gedachte aan opstanding aan de doop verbonden.

In het Westen werd alleen in de Paasnacht gedoopt of in de tijd tussen Pasen en Pinksteren. — Kinderdoop bestond toen nog niet.

De viering van het avondmaal was voor ongedoopten niet toegankelijk.

Het Paasfeest en Pinksterfeest werd gevierd. Deze feesten werden uit het Jodendom overgenomen en met een christelijke inhoud gevuld.

Op Pinksteren vierde men ook de hemelvaart. Kerstmis bestond niet. Oorspronkelijk waren Woensdag en Vrijdag vastendagen.

Bij de Rooms en is alleen de Vrijdag nog als vastendag overgebleven.

In bepaalde delen van Amerika kent men het Kerstfeest niet, zoals ik uit brieven vernam, wat voor de Hollanders aldaar als een groot gemis wordt gevoeld.

D. SLORT.

ZAND en ZAAD

De kranten en de radio hebben ons verteld, dat er op de avond van de tweede Kerstdag zeven mannen ontvlucht zijn uit de gevangenis te Breda. Zij verkozen de vrijheid. De Eerste Kamer heeft zich er al mee bezig gehouden en we zullen er nu en dan wel wat over lezen in de dagbladen, totdat ze gegrepen worden en ingeleverd. Dat wil zeggen: Duitsland zal ze dan, als ze daar ge-

vangen worden, eerst moeten uitleveren en er zijn lieden, die twijfelen aan de goede wil van de naaste burens ten oosten. Och ja, er lopen daar misschien in uniform rond, die nog een zwak hebben voor de martelaren van Hitler's duizendjarig rijk. Ik ontdek, dat dat woord martelaar naar twee zijden kan worden geduid. Men kan gemarteld worden en gemarteld hebben. Dat laatste wordt door mij bedoeld. Wanneer u dit leest is het meer dan een week verder, maar als ze de ontvluchten dan nog niet weer hebben, zal wel spoedig de gedachte geopperd worden, dat zes van hen hun Europese reis hebben voortgezet. Laten we zeggen naar Spanje, ook een bevriende natie. Vandaar naar Zuid-Amerika moet niet eens ver zijn. Nu, we zien het wel.

Deze mensen schijnen zich in de bezettingstijd als onmens te hebben gedragen. Zo zelfs, dat de doodstraf tegen enigen geeist werd. Later werd dat dan veranderd in levenslang. Nu zijn vele Nederlanders woest, dat deze lieden ob vrije voeten zijn. Dat is heel begrijpelijk. Het is ook goed, dat pogingen in het werk worden gesteld, om ze weer naar Breda te krijgen, opdat zij hun straf dragen. Wij hopen dat ze gegrepen zullen worden. Het enige wat mij nu en dan wat dwars zit bij deze opgewondenheid en achtervolgingspogingen is, waarom men herhaaldelijk leidslieden dezer ontsnapten, die men ook opsloot, voor vele jaren of levenslang, naar huis stuurde. Er stond dan wel dikwijls bij, dat die man leed aan de een of andere kwaal en dat hij het wel niet lang meer zou maken, maar soms las ik in de krant dat zulk een in vrijheid gezondene niet naar het ziekenhuis maar naar een vergadering toog, om het stuurloze volk toe te spreken. Kunt u dat rijmen? Weet u wat recht is? Met een variant op het woord van een jammerlijk gestorven mens zouden we kunnen zeggen: Recht is wat ons het best uitkomt. Wat steekt de wereld vol huichelarij! En dan maar de mond vol van gerechtigheid, vrede en vrijheid. Over en weer. De gewaden waarin de machtingen gaan, zijn weer zeer dun geworden. Om niet te zeggen: ze lopen in een nyloncostuum. En ze moesten maar eerlijk zeggen wat ze eigenlijk denken en doen - weten doen we het toch wel. Hun woorden kunnen de waarheid niet meer verbergen. Hun daden scheuren de mistige weefsels van hun toespraken.

Nu ik toch eenmaal mijn krantenwijsheid aan het uitkramen ben, moet mij iets van het hart, dat mij menigmaal met verbazing vervult. Zo, dat ik niks meer zeg en alleen maar het hoofd zit te schudden. Dat schudden brengt echter geen begrip. Ik zal u zeggen, waar het over gaat. Er is een 22 jarige jongeman, die op 31 Aug. 's avonds tien uur, achter het stuur van een zeswielige wagen, rijdend met een vaart van minstens 60 tot 70 km — getuigen menen dat dit wat aan de lage kant geschat is — over een weg van nog geen vijf meter breed voortraast en twee wandelende jongelui zo aanrijdt, dat de een ter plaatse dood blijft en de andere kort daarna sterft. Ofschoon de remmen prima in orde waren, bewijst een bloedspoor van negentien meter de grote snelheid. De jongeman, die twee kennissen bij zich in de cabine had, gaf toe, dat hij in de namiddag wat bier gedronken had.

Welke straf krijgt deze rijder? De eis van de officier was twee maanden gevangenisstraf en ontzegging van de rijbevoegdheid voor de tijd van twee jaar. Het zal me benieuwen hoe het vonnis zal luiden. Dat weet ik nog niet. Maar wat mij verbaast is, dat men voor een dubbele moord twee maanden vraagt. Dat woord moord mag natuurlijk niet gezegd worden — och nee, dat was het ook niet, maar me dunkt hier klopt iets niet. Dit is niet het enige geval. Houdt u de krant maar een maand bij en u komt weer zoiets tegen. Ik zou zeggen: strenger straf-

fen. Dat is in deze wereld het enige wat een mens zou kunnen weerhouden van gekke dingen.

Hoezeer behoeft de mens de waarheid en de kracht, de warmte en het licht van het Evangelie. Geen huis kan staan zonder het fundament Christus. Hoe groot van gewicht is de taak het Woord Gods te verkondigen. In woord en daad.

HUIZINGA.

Kroniek

Geven aan de kerk In de Verenigde Staten mogen spaart belasting uit giften voor godsdienstige of liefdadige doeleinden van het belastbaar inkomen worden afgetrokken tot een maximum van 20 %; er zijn tabellen verschenen, waarin men precies kan vinden hoeveel men van iedere voor dergelijke doeleinden geofferde dollar weer terugkrijgt middels de aftrek van het belastbaar inkomen. Hebben ze misschien daarom in Amerika niet die financiële zorgen, die wij kennen?

Noord en Zuid De Baptisten Conventie in de staat in U.S.A. Columbia heeft de Amerikaanse (Noordelijke) en de Zuidelijke Baptisten Conventie uitgenodigd in 1955 in Washington, dat in Columbia ligt, een gemeenschappelijke bijeenkomst te houden. De pogingen om meer eenheid te scheppen tussen deze twee grote groeperingen worden dus weer voortgezet. Het is te hopen, dat er dit keer vorderingen zullen worden gemaakt.

„Waar blijft uw oogst” Terwijl in ons land een boekje moest verschijnen onder de titel „waar is uw oogst”, waarin uiting gegeven wordt aan diepe verontusting over de geringe aanwas van de christelijke kerken in Nederland door evangelisatie, schijnt de vraag in Amerika enigszins anders gesteld te moeten worden. In „the Canadian Baptist” verscheen onlangs een artikel met het veelzeggende opschrift „het gat in de zak”, waarin ontstellende dingen te lezen zijn over de verliezen, die de kerken daar lijden aan leden, die door evangelisatie zijn gewonnen. De statistieken leren, dat bijna 40 % van de door evangelisatie gewonnen leden binnen 7 jaren weer verdwenen zijn. Een denominatie steeg in twintig jaren van 1.419.833 op 1.541.991 leden, een geringe vooruitgang. Er werden echter in diezelfde periode 1.080.062 nieuwe leden aangenomen, wat betekent, dat deze groep haar nieuw gewonnen leden ongeveer even snel verloor als won. Van andere kerken worden naar verhouding gelijke cijfers gegeven.

Waar de statistieken een gunstiger beeld vertonen, blijkt, dat de denominatie in kwestie aandacht heeft gegeven aan de geestelijke vorming en aan de activering van de nieuwe leden voor haar arbeid. Zo blijkt, de oorzaak van deze grote verliezen te zijn, dat de kerken hun nieuwe leden volkomen aan hun lot overlaten, ze niet opnemen in de gemeenschap en ze niet verder brengen dan de drempel.

In ons land is de tijd van een grote aanwas van de kerken, naar het schijnt, voorbij. Directe actualiteit heeft het bovenstaande voor ons dus niet. Toch lijkt het mij goed, dat wij de moraal van deze Amerikaanse feiten niet aan ons laten voorbijgaan. Wij hebben een grote taak ten aanzien van onze nieuwe leden: ze moeten van de drempel naar de huiskamer worden geleid, ze moeten

geestelijk verder worden gevormd en ingeschakeld in de arbeid. Een werkende gemeente is een gezonde gemeente.

Oecumenische vragen in India Sinds 1947 bestaat in Zuid India een „Kerk van Zuid India”, waarin alle Protestantse kerken, die in die streek voorkomen zijn verenigd behalve Baptisten en Lutheranen. Het heeft sindsdien dan ook niet aan pogingen ontbroken om de eenheid ook tot deze twee groepen uit te breiden, maar, zo lezen we in „the Canadian Baptist”, het is alras gebleken, dat de doop en hetgeen daaruit voortvloeit, een ernstige hinderpaal vormt op de weg naar eenheid. Het gesprek zal worden voortgezet, maar de kans op definitieve aansluiting van de Baptisten moet vooralsnog gering worden geacht.

Balans van 1952 De balans van kerkelijk Nederland over 1952 is opgemaakt in Kerknieuws. In een overzicht van vele kolommen leidt het blad ons door het wel en wee van de verschillende kerken. Het is geen verkwikkelijke lectuur: er is zou men kunnen zeggen, strijd op alle fronten. Moeilijkheden zijn er zonder tal geweest. In de Ned. Herv. kerk baart op vele plaatsen de verhouding van wat vroeger „de richtingen” en nu „de modaliteiten” wordt genoemd geen geringe zorgen. In de Ger. kerken bleek geen toenadering mogelijk tot de kerken onderh. art. 31, terwijl deze kerken zelf ernstige interne moeilijkheden hadden te overwinnen. Ook in de Chr. Geref. kerken was de lucht af en toe zwaar bewolkt. Men vraagt zich met verwondering af, hoe het mogelijk is, dat er desondanks nog zoveel arbeid ten goede kon worden verzet. Overigens: wie zich voor dit jaarverslag interesseert, kan het bij de administratie van Kerknieuws, Ellekomstraat 16, Den Haag, bestellen.

Baptisten In het dagblad „Het Vrije Volk” is een encyclopedie opgenomen, waarin alle mogelijke wetenswaardigheden in alfabetische volgorde worden afgedrukt bij stukjes en beetjes. In het nummer van 11 Dec. '52 waren o.m. de Baptisten aan de beurt. Zij werden als volgt tonele gevoerd:

BAPTISTEN, algemene benaming voor alle christenen, die de kinderdoop verwerpen en de doop door onderdompeling aan volwassenen voorstaan. Sinds het midden van de zeventiende eeuw is het de gebruikelijke naam voor de Engelse Baptistensecte. Thomas Helmys heeft in 1612 de eerste Baptistenkerk in Engeland gesticht.

Van 1801 dateert de onderscheiding tussen de General Baptists, die de algemene genade leren en de Particular Baptists, die de praedestinatieleer (leer der voorbeschikking) aanhangen. Bekende aanhangers waren: Milton, John Bunyan en Roger Williams, die de eerste Baptisten-gemeente (in 1639) in de Verenigde Staten stichtte. Charles H. Spurgeon (1834—1892) was de grootste prediker in Engeland in de negentiende eeuw. Er zijn veel geledingen, die in 1905 de Baptist World Union hebben opgericht.

In de Verenigde Staten zijn acht miljoen van de tien miljoen Baptisten. Zij zijn weinig dogmatisch wel conservatief. Hun zendings- en evangelisatiewerk is omvangrijk. William Carey stichtte in 1792 de Amerikaanse Baptistische Foreign Mission Society.

In Nederland heeft de predikant J. B. Feisser in 1843 een Baptisten-gemeente opgericht. De Unie van Baptisten gemeenten in Nederland omvat 39 gemeenten met ongeveer 5700 leden. (1943).

Deze voorlichting is niet bepaald up to date en hier en daar zelfs pertinent onjuist. Zo was het niet Thomas Helmys maar Helwys, die in 1612 de eerste Baptistenkerk in Engeland stichtte. Trouwens, reeds enige jaren tevoren was in Amsterdam de eerste Baptistengemeente tot stand gekomen onder leiding van John Smyth. Van deze gemeente was Helwys lid en in 1612 deed hij niet anders dan met een gedeelte van deze gemeente naar Engeland terugkeren. Ook is het onderscheid tussen de General Baptists en de Particular Baptists heel wat ouder dan 1801, maar daar hoop ik later nog wel eens op terug te komen. De Baptist World Union heet Baptist World Alliance en Willem Carey stichtte in 1792 niet de Amerikaanse Baptistische Foreign Mission Society maar de Baptist Missionary Society in Engeland. De Amerikaanse Baptistische zendingslichamen dateren van latere tijd.

Dat acht van de tien miljoen Baptisten in Amerika wonen is stokoud nieuws. Het zijn er in de Verenigde Staten thans ruim 17 miljoen, terwijl er naar schatting in totaal ruim 20 miljoen Baptisten zijn. Feisser heeft niet in 1843 maar in 1845 de eerste Nederlandse Baptisten gemeente „opgericht”. En de Unie van Baptisten-gemeenten in Nederland omvat (dat is tegenwoordige tijd, 1943 is onderhand verleden tijd) 47 gemeenten met 6631 leden.

Bij een volgende gelegenheid zal de redactie van Het Vrije Volk deze correcties wel willen overnemen. Tenslotte kan zij er niet zo heel veel aan doen, dat dit artikelje bij verschijnen verouderd is. Wij dragen zelf minstens evenveel schuld, omdat wij de voorlichting over onze beweging en onze geschiedenis tot dusverre steeds aan anderen hebben overgelaten. Het wordt tijd, dat hierin eens verandering komt, al zou het ons ook wat geld moeten kosten!

J. R.

De Unie-Bouwstichting

Uit het jaaroverzicht

In het afgelopen jaar kwamen DRIE KERKEN klaar: EMMEN, ALKMAAR, en DELFZIJL. Mooie gebouwen, die een prachtige aanwinst betekenen voor onze gemeenten. Noem voor Uzelf nog eens die drie plaatsen! Nog maar enkele jaren is er gepioneerd door de E.C.U. in de beide eerst genoemde plaatsen! Is het niet schitterend, dat deze pioniersposten nu over behoorlijke gebouwen mogen beschikken! Dat noem ik GELOOF en VEKTROUWEN in de zaak van JEZUS CHRISTUS. Groot zijn de opofferingen, die deze gemeenten zich opleggen, maar het is dit zelfde VERTROUWEN, dat hen stimuleert.

Zal de U.B.S. steeds zo in de pas kunnen blijven met de E.C.U.? Wij denken alweer aan Hoogeveen, ASSEN. U kunt dit ideaal helpen verwerkelijken: door lid te worden van de 10 ct.-gemeenschap!

In AUSTRALIË zijn ze alweer verder: daar bouwen ze éérs een kerk, roepen dan een Evangelist en de gemeente moet dan nog komen. Zóver zijn wij nog lang niet: er is nog een te grote achterstand in te halen. Maar deze twee pioniersposten zijn er dan toch maar weer tussen door gesleept.

f 39.500.— Amerikaanse hulp

Nog juist voor de kerstdagen j.l. ontvingen wij dit bericht. Een toezegging van 10.500.—, dollar te verdelen als volgt: Alkmaar 2500.— dollar; Emmen 2500.— dollar en voor Eindhoven 5400.—. Door deze buitenlandse medewerking zijn de lasten voor Alkmaar en Emmen zeer verminderd. En zal de ontwikkeling van de arbeid in deze gemeenten niet geremd worden door te grote financiële lasten. Ook voor Eindhoven is er nu perspectief, komt dit grote project binnen het bereikbare. Is het niet fijn, dat wij nu reeds voor 1953 een klaar plan hebben met een toezegging van f 20.000.—. Wij zijn ook dankbaar voor het groeiend vertrouwen in ons werk, dat zo heel duidelijk naar voren komt in deze toewijzing.

Nog een kerk gekocht

Het kerkje te Siddeburen werd door de U.B.S. gekocht van DELFZIJL. Deze had het geld nodig voor de financiering van de nieuwe kerk. In overleg met de Unie Commissie werd toen dit gebouw door ons overgenomen. Nu moet er toch ook een E.C.U.-werker naar Siddeburen. Dan .... is de U.B.S. er toch vóór de E.C.U.!

Het 10 ct. fonds

Dat werd ook dit jaar ogericht. Hier volgen enkele cijfers, die nu reeds zijn te noemen. Het zijn gedeeltelijk nog zeer voorlopige cijfers, daar in alle deelnemende gemeenten de contact-personen nog druk bezig zijn met het werven van deelnemers.

19 van de 46 gemeenten doen officieel mee.

Van vier gemeenten is ons nu reeds het resultaat van deze actie bekend, zij zullen ongeveer een bedrag van f 1050.— bijeenbrengen.

Door folders, die in „De Christen” waren bijgevoegd, gaven zich velen op als deelnemer aan het 10 ct. fonds. Deze deelnemers komen allen uit gemeenten, die niet officieel meedoen en waar dus geen contactpersoon voor dit fonds werft. *Deze deelnemers brengen tezamen een bedrag van f 400.— bijeen.*

Ik hoop U zeer spoedig meer bedragen te kunnen noemen van de andere gemeenten, waar de contactpersonen nog werven.

De namen van de deelnemende gemeenten zijn: Leeuwarden, Haulerwijk, Workum, Alkmaar, Nw, Weerdinge, Eindhoven, Vrieschelo, Nw. Pekela, Rotterdam-C, Arnhem, Stadskanaal, Hengelo, Heerenveen, Den Haag-O, Emmen, terwijl busjes hangen in Zandbulten, Heeg en Makkum een bedrag in z'n geheel zal sturen.

DE VERDERE PROPAGANDA VOOR HET 10 ct. FONDS ZAL VOOR HET JAAR 1953 DOOR EINDHOVEN WORDEN GEVOERD. Zij zullen alsnog die gemeenten bezoeken, waar nog geen contactpersoon aanwezig is.

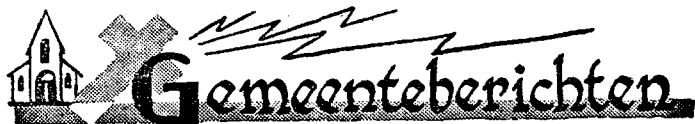
De U.B.S. hoopt van harte dat het een echt landelijke actie mag worden, waaruit jaarlijks de bouwkosten bestreden kunnen worden. WANNEER DE U.B.S. REEDS IN STAAT ZOU ZIJN OM MET DE OPBRENGST VAN DIT FONDS DE RENTE EN DE AFLOSSING TE BETALEN OF DESNOODS ALLEEN DE RENTE, DAN ZOU EEN JAARLIJKSE OPBRENGST VAN f 10.000.— TOEREIKEND ZIJN DE BOUW VAN VIER KERKEN TE FINANCIË-

REN! Helpt allen mee en wij winnen deze slag om nieuwe kerken.

Met hartelijke broedergroet,
namens de U.B.S.,
Uw G. BRONGERS.

P.S. Stuurt Uw giften voortaan:

Ds. T. Jansma, Tetterodestr. 47, Haarlem; giro U.B.S. 540091.

ALKMAAR

Haggia 2 vers 9 en 10. Naar aanleiding van deze woorden hield Ds v. Wier zijn wijdingsrede. Mijns is het zilver en Mijns is het goud. De tempel was verwoest, de huizen werden weer opgebouwd en mooier dan voorheen. Voor de tempel was geen geld. Door de profeet Haggai geschiedde het Woord des Heren. Wie is er onder ulieden overgebleven die dit Huis in zijn eerste heerlijkheid gezien heeft en hoedanig ziet gij het nu. Is dit niet als niets in uwe ogen? Mijns is het zilver en Mijns is het goud.

De Heer gaf geld om Zijn huis weer op te bouwen en weer dienstbaar te maken. Zo staat dan de oude Synagoge weer open voor arme verloren zondaars, hier mogen wij samenkomen om te luisteren wat de Heer ons heeft te zeggen.

Een gloriëdag voor onze gemeente, hoe is het mogelijk een eigen kerk te bezitten.

Van alle plaatselijke kerken waren afgevaardigden aanwezig, eveneens de burgemeester, deze verheugde zich er over dat wij dit kerkgebouw mochten bezitten.

Ook van enkele zustergemeenten waren afgevaardigden tot ons overgekomen.

's Avonds hadden wij een gezellig, feestelijk samenzijn, de grote zaal was overvol, hier namen ook velen de gelegenheid waar om de gemeente te feliciteren.

Zo staat in de Hofstraat een kerk waar de Heiland voorheen niet binnen mocht komen. Nu wordt in deze Synagoge vanaf de kansel gepredikt van de Heiland die voor ons op aarde kwam, voor ons heeft geleden, voor ons de weg tot de Vader heeft vrij gemaakt.

Dankbaar zijn wij voor al het goede dat wij uit Zijn hand mochten ontvangen. Zo wij maar getrouw zijn, worden wij nooit door Hem teleurgesteld.

Met hartelijke groeten namens het bestuur,
H. K.

WORKUM—MAKKUM

Bij de aanvang van dit pas begonnen jaar gevoelen wij ons, hoewel kleine Gemeenten die geen grote gebeurtenissen hebben te melden, toch gedrongen iets te plaatsen in ons aller weekblad „De Christen”.

En brs en zrs, wij mogen met dank aan God getuigen dat het werk in onze Gemeenten onder leiding van Voorganger Ds Fabrie wordt gezegend. De morgendiensten

in Workum, zowel als de middagdiensten te Makkum worden iedere Zondag trouw bezocht door leden, maar niet minder door meerdere vreemdelingen, waarvan er zijn die reeds bij de bekenden kunnen worden ingeschakeld. En ditzelfde kan ook worden gezegd van de Bijbellezingen en bidstonden die geregeld in beide Gemeenten worden gehouden. In alles weet onze Voorganger steeds weer te trekken, door Gods Woord te ontvouwen als een rijke bron van onschatbare waarde, waaruit dan steeds weer blinkt als openbaring van Gods wonderbare Liefde het vleesgeworden Woord en het opgerichte teken van Verlossing: het Kruis op Golgotha.

Dit woord wordt steeds weer verkondigd als redding voor arme in zichzelf verloren zondaren. Doch wat nog meer getuigt van de onschatbare waarde van dit Woord, onze Voorganger weet het ons als Gemeente voor te leggen als rijke bron van troost en bemoediging op deze pelgrimsreis. De Gemeenten worden onder zijn leiding dan ook geestelijk opgebouwd tot levende stenen.

En wat ons in dezen dan ook ten zeerste heeft verblijd is wel het feit dat toen 1 Dec. 1952 de loopbaan van Ds Fabrie in dienst van de E.C.U. was beëindigd, onze U.C. zijn trouw en ijver van deze 5 jaren heeft beloond door hem op te nemen in onze Unie als erkend Voorganger en Ds Fabrie beroepbaar te stellen.

Wij hebben evenwel ook aan gevoeld dat hoewel uiterlijk geen verandering is ingetreden, er thans evenwel toch gewijzigde omstandigheden waren teweeggebracht in de verhouding tussen Voorganger en Gemeente. Hoewel een reeds langer dan 2 jaar in de Gemeenten werkzame Voorganger niet nog eens kan worden beroepen door deze Gemeenten, zo hebben wij ons toch tot Ds Fabrie gewend met het beleefd doch dringend verzoek om thans in zijn nieuw ambt het aangevangen werk in onze Gemeenten te willen voortzetten. En zie brs en zrs, j.l. Zondag na een gezegende dienst en aanzitten aan het Avondmaal verliet onze Voorganger Bethel met de mededeling dat de Gemeente nog even moest blijven zitten.

Als Raad der Gemeente mochten wij het ons door Ds Fabrie ter hand gesteld schrijven met de blijde mededeling dat hij onder Gods leiding zijn werk in onze Gemeenten met dezelfde trouw en ijver bereid is voort te zetten, aan de Gemeente doorgeven. Het behoeft geen verwondering te verwekken dat van dit antwoord met ontroering door ons kennis werd genomen en reeds heeft onze Zuster Gemeente Makkum bericht gezonden dat ook zij ten zeerste zijn verblijd over de toezegging van onze Voorganger.

Derhalve hebben wij dan ook gemeend dit als een verblijdend Gemeentebericht door te zenden. Onze bede is dat onze Hemelse Vader Ds Fabrie naar lichaam en geest wil kracht verlenen voor zijn dikwijls zwaar en moeilijk werk. En dat de vrucht van dit alles zich mag openbaren: een door onze Gemeenten Gode toegewijd leven.

P.

J. B.

Maranatha-conferentie

D.V. 14, 15 en 16 Febr. a.s. zal op het buitencentrum der Ned. Baptisten Jeugd Beweging „Renderloo” te Epe een belangwekkende Maranathaconferentie worden gehouden.

Onderwerp: „De Boodschap des Heren aan de gemeente nu.

Leiders en sprekers:

Ds S. Zijlstra te Eindhoven.

H. v. d. Brink te Bloemendaal.

Ds Joh. van Petegem van Apeldoorn.

Ds D. Slort van Apeldoorn.

De Conferentie wordt geopend Zaterdagmorgen 10 uur. Het programma is zo ingedeeld, dat er iedere dag samenkomsten zijn om: 10 uur v.m., 3 uur n.m. en 7.30 uur n.m. (Maandagavond niet).

Het deelnamegeld bedraagt f 15 per persoon totaal, waarbij volledig logies inbegrepen. Het gastvrije „Renderloo” biedt hiertoe gaarne de gelegenheid. Kan men slechts een deel van de Conferentie bijwonen, dan wordt het deelnamegeld verhoudingsgewijs lager.

Het volledige programma en verdere inlichtingen worden U gaarne op aanvraag toegezonden. Aanmeldingen en aanvragen voor 5 Febr. aan:

„Renderloo”, telef. K 6780—381, Epe Gld.

Leestafel

De Nieuwe Vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap door J. J. Kijne en F. Visser, met een inleiding van Prof. Dr F. W. Grosheide. A'dam, H. J. Paris 1952. Ing. f 2.25, 83 pag.

Dit boekje is hetgeen waarop gewacht werd. — Hier worden de vragen: was een nieuwe vertaling nodig, kon met een herziening van de oude vertaling niet worden volstaan? duidelijk beantwoord. Ook wordt een blik gegeven in de wijze waarop zulk een vertaling tot stand komt, wat ons met verwondering en respect voor dit monumentale werk van het Nederl. Bijbelgenootschap doet stil staan. Alles verlevendigd door meerdere foto's. — Zeer aanbevolen.

D. SLORT.

Wolf Meesters: DE BIJBEL BEHANDELD VOOR JONGE MENSEN. Afl. 18 en 19. Uitgevers: J. H. Kok N.V. en J. B. Wolters N.V. Prijs compleet in 2 dln. geb. f 27.50. Per aflevering f 1.30.

De beide afl. handelen over het N. T. Dit werk doet denken aan een groot vertelboek voor bijbelse geschiedenis, echter wordt dieper op de dingen ingegaan. Zo mochten we dat verwachten, immers het is een behandeling van de Bijbel voor jonge mensen. Schitterende illustraties (platen van Isings) en bij deze platen uitvoerige beschrijvingen bewerkt naar gegevens van Prof. Dr Joh. de Groot en Prof. Dr Th. C. Vriezen. Keurige band. — Afl. 19 die toegezonden werd heeft een afwijking, van blz. 246 wordt overgesprongen naar blz. 251. Een bindfout?

Voor jonge mensen aanbevolen.

D. SLORT.

E.C.U.-nieuws

Een nieuwe werker in 't veld!

Br Joh. Bouritius te Zwolle (zoon van de Voorganger der Gemeente aldaar) gevoelt zich geroepen tot de Evangelie-dienst. Alvorens op zijn verzoek, om als Uniekwekeling aanvaard te mogen worden, een beslissing genomen wordt door de betrokken Unie-instanties, werd het wenselijk geacht hem tijdelijk als colporteur-huisbezoeker in E.C.U.-dienst te werk te stellen. De Unie-Commissie verzocht de E.C.U. daartoe mogelijkheden te overwegen.

In overleg met de Gemeente te Hengelo (O) zal onze jonge broeder per 1 Febr. a.s. in de post Borne geplaatst worden voor de tijd van een half jaar.

Van harte verwelkomen wij Br Bouritius in de rij der E.C.U.-werkers — zij het slechts voor korte tijd — en wensen hem Gods bijzondere zegen toe op zijn werk in Borne.

Een belangrijke circulaire

Aan alle GEMEENTEN is een belangrijke circulaire gezonden. Aan de GEMEENTEN, niet slechts aan de Besturen of Raden, hoewel deze er natuurlijk eerst over moeten beraadslagen. Daarin is gevraagd, wat de Gemeenten dit jaar vrijwillig aan de E.C.U. zouden willen geven. Dat „willen” mag U ook vervangen door „beloven” of „proberen”. De E.C.U. is zeer benieuwd naar de antwoorden en dringt er bij U allen op aan deze zaak ernstig, blijmoedig en offervervvaardig na te denken.

Dan zullen de antwoorden ons stellig verrassen!

Met hart. groet,

BROERTJES, Secr. E.C.U.

Arnhem.

Van Boekencentrum N.V. te Den Haag ontvingen wij:

HOORT HET WOORD, een boekje van 24 blz., waarin alleen bijbelgedeelten, die heel graag gelezen worden en misschien ook de niet-lezer van de Bijbel gauwer aanspreken. Per stuk f 0.50, bij 20 ex. f 0.35 p. st.

PRACTISCHE ZIELZORG, geschreven door Dr Th. Bovet, vertaald door P. Hijmans. De schrijver is een Zwitserse arts, psychiater. Deze dokter citeert Barth en Brunner even gemakkelijk als Freud en Jung. Hier en daar wordt men min of meer overweldigd door al de aangevoerde groten. Geen treinlectuur in elk geval. Vooral daar waar de dokter zich kon uiten mag het verstand er wel bij. De hoofdstukken heten: Wat is zielzorg? Wat is de mens? De mens en de machten. Zonde en bekering. Blijven. Kansen voor de zielzorger. De persoon van de zielzorger.

Kost f 4.75, geb. f 6.—. Een paar drukfoutjes: op blz. 22, 29; het woordje uur op de 6de regel van blz. 91 zal wel jaar moeten zijn. Onze voorgangers moesten het boek eens lezen.

LEVEN MET ELKANDER, van Dietrich Bonhoeffer. De schrijver werd door enige van zijn landgenoten, S.S.ers, gedood, kort voor de komst der geallieerden. Zolang hij leefde getuigde hij. Dit boekje is een getuigenis over de christelijke gemeenschap, zoals de schrijver zegt dat zij bestaat waar het goddelijk heil zich mag openbaren. Hier is wat liefelijk is en welluidend. En heel raak hier en daar. 't Boekje kost f 2.50.

Nelly van Dijk—Has schreef: IK HEB ALLEEN MAAR TOEGEKEKEN, en Kok, Kampen gaf het uit in de V.C.L.-serie. Het kost gebonden f 5.40, voor abonne's f 2.70. Een goed, natuurlijk, christelijk boek, waarin trouw en ontrouw in de liefde zuiver getekend worden. Jammer dat het verhaal in oorlogstijd speelt, want daardoor worden we voor de zoveelste maal herinnerd aan de ellenden van die dagen. Overigens zullen velen het boek graag lezen. De tekening op de omslag drukt wel volkomen de titel van het boek uit. Vonden een paar drukfoutjes. Op blz. 28, 125, 150.

HUIZINGA.

Om over na te denken . . .

Pfarrer W. J. Oehler schreef in „Zwischen Hammer und Ambos“ enkele gedachten neer over het gebed. In de vertaling van P. v. Renssen geven we ze graag aan onze lezers ter overpeinzing door.

* * *

1. Niet dat is gebedsverhoring, wanneer ik mijn wil bij God heb doorgezet, maar wanneer God mij hielp, mijn wil aan de Zijne prijs te geven.

* * *

2. Wie bidt, dat Gods Koninkrijk moge komen, die mag wel toezien, dat hij de komst er van zal kunnen verdragen.

* * *

3. Het is hoogste verhoring, wanneer de Vader ons iets beters gaf, dan waarom wij Hem in onze kortzichtigheid baden.

* * *

4. Uit de teleurstellingen, die ons gebed ons schenkt, kunnen wij opmaken, hoever we er nog van verwijderd zijn, alleen te willen wat God wil.

DE CIVITATE DEI, door Dr D. K. Wielenga Gzn, Deel I 3de druk. Uitg. J. H. Kok, Kampen; prijs ingen. f 2.75, geb, f 3,50.

Dit boek is een leerboek voor het godsdienstonderwijs in de hogere klassen van de middelbare en voorbereidend hogere scholen. De titel is ontleend aan Augustinus en is voor een leerboek als dit wel wat erg wijds. Dit eerste deel behandelt de geloofsleer en het eerste gedeelte van de kerkgeschiedenis. Het voldoet aan alle eisen, die men aan een leerboek mag stellen; het is tamelijk volledig, beknopt en duidelijk. Dat de stof wel eens moeilijk is om in een leerboek weer te geven wordt duidelijk, wanneer we de vele op zichzelf zeer nuttige schema's lezen, waarvan de schrijver zich bedient. Hier en daar is het beeld, dat van de buitenbijbelse wereld wordt getekend, enigszins onjuist. Ik denk aan de karakteristiek van de Griekse wijsbegeerte. Ook valt op, dat de tegenstelling tussen Pelagius en Augustinus zo vlot wordt doorgetrokken in de kerkgeschiedenis en het doet een beetje vreemd aan als men leest, dat deze tegenstelling ligt tussen Gereformeerden en Vrijzinnigen: alsof er verder geen formaties bestonden! Merkwaardig, dat er slechts één keer over de doop wordt gesproken en wel in verband met

Karel de Grote!

Als algemeen bezwaar tegen de opzet van het boek zou ik willen noemen, dat het de bijbelse stof behandelt op een wijze, die aan de Bijbel zelf vreemd is. Er wordt geen z.g. openbaringsgeschiedenis gegeven en evenmin verbondsgeschiedenis. De wijze van behandelen is mij te wereldbeschouwelijk en te weinig aan de bijbelse grondgedachten zelf geïnspireerd. Daardoor mist het boek de dynamiek, die de Heilige Schrift zelf heeft en uitstraalt.

J. REILING.

Correspondentie

G. E. te E. E. Uw brief bereikte mij via de Eindredacteur. De brieven in haar geheel, was te lang om opgenomen te worden en bevatte te veel bijzonderheden. — Het deed me genoeg te vernemen, dat U het in hoofdzaak met m'n artikelen over het samenkomen der Gemeente, eens waart.

D. S.

A. K. te Stadskanaal Dank voor Uw brief in zake hetgeen ik schreef naar aanleiding van Jacobus 5 (de zalving). Met uw opvatting, dat hier een absolute belofte voor herstel gegeven wordt, en dus geen ruimte meer blijft voor het „Uw wil geschiede“ kan ik het niet eens zijn. Wel wil ik toegeven dat het „Uw wil geschiede“ vaak gebruikt wordt als een achterdeurtje, geneest op het gebed de zieke dan niet, dan beroepen we ons op die wil en kunnen vaak ongeloof of klein-geloof, camoufleren.

D. S.

Advertentiën

Met vreugde en dankbaarheid geven wij U kennis van de geboorte van ons Dochtertje

Eva Maria

J. J. Kiwiet

M. E. Kiwiet-Barendrecht

Rüschlikon, 5 Jan. 1953.

Im Sydejädeli 8, Rüschlikon (Zürich), Zwitserland.

Gevraagd:

Huishoudster

bij alleenstaande man, c.a. 50 jaar.

Corresp. of aanmelding: Ds J. Ketelaar, Bapt. Pastorie, 2e Exloërmond.

JAARGANG 70 - Nr. 3141
VRIJDAG 23 JAN. 1953

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Het wegwijzende
WOORD

Koninklijk Priesterschap

*En gij hebt ons onze God gemaakt tot
koningen en priesters.*

Openbaring 5 : 10.

De Gemeente van Christus is een koninkrijk van priesters! Het is het nieuw-testamentisch priestervolk, hetwelk haar voorafbeelding heeft in de priesterschap van het oude verbond, wij zijn tot priesterdienst geroepen. Want niet uit onszelf zijn we dat geworden. Immers, „niemand neemt zichzelf die eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijkerwijs als Aäron”. De apostel Petrus verklaart: „gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom”. In deze meditatie willen we alleen letten op het *voorrecht* dat ons geschonken is, in het algemeen priesterschap der gelovigen.

Als priesters mogen we ingaan, tot Hem naderen. Was dit in de oude bedeling alleen aan de hogepriester, en dat slechts eenmaal per jaar op de grote verzoendag toegestaan, in de nieuwe bedeling, levend bij het gescheurde voorhangsel, is er een toegang tot God, elke dag, zo dikwijls men wil toegaan.

Ja, we worden genodigd door het geloof in te gaan in het binnenste heiligdom. „Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan, met een waarachtig hart”. Door Hem hebben wij de toegang tot de Vader.

Niet alleen ingaan maar ook *uitgaan*! De priester kwam ook weer vanuit het heiligdom te voorschijn en zegende het volk, dat in de voorhof stond te wachten. Zij die eerst zijn ingegaan, kunnen zegenend uitgaan! Zal de wereld door ons gezegend worden dan is het noodzaak dat we eerst ingaan. Dat we ieder persoonlijk uitgaan — en ook als gemeente! Wat een zegen zou het zijn als ook bij ons eens van tijd tot tijd plaats gemaakt werd voor een Gebedsdienst! en de kerk werd om geschapen in „een opperkamer der gemeente”. De Herv. kerk is ons daarin al een stap voorgeweest met haar gebeds- en genezingsdiensten. Hoe zou de Gemeente zegenend naar buiten treden! Waar wordt ons priester-

schap meer openbaar, dan in de Gemeenschap der gebeden? Wat zou er nieuwe kracht, meerdere werking van de Heilige Geest zijn! — Staat er niet geschreven: „Mijn huis zal een huis des *Gebeds* genaamd worden?”

De priesters brachten ook de *offeranden* voor Gods aangezicht. Ook dit is een voorrecht ons beschoren. Het N.T. spreekt van „geestelijke offeranden op offeren”, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus. Die geestelijke offerande houdt in, het geven, het offeren van onszelf. Zo schreef Paulus: „Ik bid u dan, broeders! door de ontfermingen Gods, dat gij uwe lichamen stelt tot een levende, heilige en *Gode welbehagelijke offerande*, welke is Uw redelijke godsdienst. Wie zijn lichaam de Heere heiligt, geeft ook zichzelf. Wij kunnen ons van ons lichaam niet losmaken.

De verdere offers noemt ons het N.T., n.l. het *lof offer*. „Laat ons dan door Hem *altijd* Gode opofferen een offerande des lofs, dat is de vrucht der lippen, die Zijn naam *belijden*. Wij worden geroepen deze Heere te loven. Hem te prijzen, zoals een Paulus en Silas, zelfs in de kerker, de lof des Heeren zongen! We gevoelen allen wel ons tekort, dat woordje „*altijd*” stelt ons schuldig. Hoe weinig wordt onze tijd gevuld met de lof des Heeren! Het is ook de offerande der *belijdenis*. Zijn naam belijden, ook dat is priesterdienst. Niet éénmaal in het leven in de kerk belijdenis-doen en dan een punt. Telkens weer de Heer belijden! Buiten de ruimte van het kerkgebouw, en waar ook de gelegenheid geboden wordt, en waarom ook niet binnen de kerkmuren?

’k Wil voor U strijden.

Uw naam belijden!

Maak mij ’t kanaal van Uw zegen o, Heer!

Wij brengen ook onze *dankoffers* — niet alleen bidden, ook danken. Dankgebeden Hem geofferd. Maar ook mogen we dankoffers brengen in stoffelijke vorm.

De collecte is niet een verpozing, ze is een wezenlijk onderdeel van de eredienst. De collecte is niet iets minderwaardigs, dat wel even onder het zingen van een lied kan plaats vinden, waardoor en het lof-offer en het dank-offer beiden worden geschaad. Men kan nu eenmaal geen twee dingen tegelijk doen. Zeker niet met z’n ganse hart doen! — de collecte behoort eerbiedig, als een dankoffer der priesters, de Heere gebracht te worden.

Wie dankoffert, die zal Mij eren!

Een bijzondere priesterdienst neemt *de voorbede* in. De voorbede om geestelijk heil, om geestelijke gezondheid! Om behoud van zielen! Hoe menigmaal ben ik getroffen en gezegend door een ernstige voorbede voor het verlorene en dwalende in een samenkomst. Nu pleitte Abraham

voor het behoud van Sodom! Hoe smeekte Mozes om het behoud van Israel. Zelfs roept hij het uit: delg mij uit Uw volk (Exod. 32 : 9—14). Welk een priesterlijke gezindheid!

Hoor Paulus worstelen in het gebed om het behoud van zijn maagschap naar het vlees. „Broeders! de toegenegenheid mijns harten, en het gebed, dat ik tot God voor Israel doe, is tot hunne zaligheid”.

Hoe staat het met uw gebed voor Israel, mijn broeder en zuster?

Paulus gaat nog verder: „want ik zou zelf wel wensen .... verbannen te zijn van Christus, voor mijne broeders, die mijn maagschap zijn naar het vlees”. Welk een priesterhart wordt hier openbaar? Hoe is het met uw liefde tot Israel? — Laat ons bidden, ook voor de ongelovigen, uit de Heidenen, ook die in Nederland wonen, opdat nog velen ook van ons volk de Heiland leren kennen. Laat ons bidden ook voor de zieken en lichamelijke gezondheid!

Laat ons brengen *de offers der liefde*. „En vergeet de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet, want aan zodanige offeranden heeft God een welbehagen”. — Hoe kon de gemeente te Filippi koninklijk priesterwerk verrichten, koninklijk offeren! Hoe horen we het hart der Filippenzen priesterlijk kloppen. Paulus schrijft van hen: „geen gemeente heeft mij iets medegedeeld tot rekening van uitgaaf en ontvangst, dan gij alleen. Want ook in Thessalonica hebt gij mij eenmaal en andermaal gezonden tot nooddrift”. — Epafroditus bracht de apostel de offeranden der gemeente van Filippi en Paulus zegt: het was als een welriekende reuk, een aangeename offerande, Gode welbehaaglijk!

Priestervolk, versta uw taak!

Hoe meer we priesters zijn in het verborgene, des te meer koninklijk worden we naar buiten.

D. SLORT.

ZAND en ZAAD

Men behoeft geen politicus te zijn om te zien dat het met de macht van Europa gedaan is. Sommige lezers zijn misschien van mening, dat wij, die Christus verwachten, daar weinig mee hebben uit te staan, aan de andere kant heeft ons juist de Heer zeer op het hart gebonden de ogen open te houden voor wat er onder de volkeren gebeurd. In het oog springend is hoe het nabije en verre Oosten zich meer en meer losmaken van ons werelddeel. De wereldkaart ziet er wel wat anders uit dan toen wij de bezittingen van Nederland, Engeland, Duitsland, België, Frankrijk, Italië moesten opdreunen. Vele van deze eens machtige staten hebben nu alleen nog maar wat bruggehoofden hier en daar en ze moesten vechten om er voet aan wal te houden en niet in de een of andere zee gesmeten te worden. Misschien lukt dat nog een poosje, maar die laatste heerlijkheid lijkt veel op de glorie van een ondergaande zon.

Amerika, zelf rijk en machtig schijnt er ook helemaal niet op gebrand te zijn om de ontwakende volkeren met geweld te beletten op te staan, om als gelijkberechtigde aan de wereld-tafel te gaan zitten. Dat de oude koloniale mogendheden daar zo maar niet voor te vinden zijn is duidelijk en zij willen nog zo graag de schijn bewaren. Maar de gouden schilden zijn verdwenen en ook Nederland zal het met koperen moeten doen.

De verenigde Staten zouden waarschijnlijk al deze jonge volken — hoe oud zijn ze eigenlijk al — alle vrijheid willen geven, mits zij zich maar aansloten aan die bond, die een band moet zijn om de russische beer te verhinderen te gaan waar hij wil. Er is een groot en gevaarlijk spel gaande tussen de twee machtige rijken. Rondom de Sovjetrepublieken en hun randstaten ligt een gordel van landen, een keten van schakels, die steeds hechter samengesmeed wordt. Er zijn er zwakke schakels onder, maar die kunnen wel wat door wat hameren, met een gouden of ijzeren hamer, bijgewerkt worden. Terwijl men aan de andere kant natuurlijk niet stil zit maar in 't geheim hier en daar zit te vijlen.

Wij zien met innerlijke angst dit verwoed gevecht om boven te liggen aan. Tenslotte, wij leven in deze wereld. Het gaat om miljoenen mensen: Natuurlijk, of eigenlijk niet natuurlijk, maar Goddank! wij heffen midden in het stof van de strijd onze hoofden op. De verlossing komt van Gods zijde. Hij zal Zijn Zoon opnieuw zenden, om de verlossing te voleinden. Wij verwachten het niet van Oost of West. Is er in wezen wel onderscheid tussen hen? De jongste Amerikaanse maatregelen om dat land „zuiver” te krijgen, herinnert ons soms opeens aan maatregelen, die zij verfoeien, wanneer anderen ze treffen.

Wel treft ons in deze dagen de verbetering, waarmee men rondom en in Rusland de Joden aangrijpt. Wat zit daar achter? Waren de Joden, althans sommigen inderdaad verspieters? Wil Rusland een goede beurt maken bij de Arabieren, de erfvijanden van Israel? Wil het daardoor in die hoek de omsingeling verhinderen? Intussen, hoe bijkomstig is een mensenleven in dat grote spel. Er wordt gegokt en de fiches zijn mensen. Huivert u soms niet, wanneer u ziet met welk een koele berekening een mens, op hoog bevel, „wordt weggeleid”, of een divisie mensen wordt afgeschreven? Wat maalt men om zo'n handjevol. Wie denkt nog aan dat handjevol als aan mensen, die willen leven. Wat geeft men om miljoenen? Men vraagt zich af welke geest toch de machthebbers moet bezielen, wanneer ze hun plannen uitbreiden. Hoe ver is daar barmhartigheid, liefde.

Inmiddels is door proces en arrestatie de Jood weer voor de aandacht getreden. Hij is daar geweest sedert Hitler ons gebod de Jood te mijden als de pest. Opnieuw horen we: „Die Joden sind unser Unglück!” En wij worden stil en zeggen: wie weet. Stil, protesteert u niet, denk liever na. Hoe nauw verbinden wij het lot van dit volk met de verwerping van Christus. Zij hebben ook Abel gedood en zijn zwervende en dolende. Opnieuw zal in de harten der duizenden Joden het verlangen op-laaen eindelijk in een eigen land te zijn, onder een eigen regering. Weer zullen velen trachten terug te keren tot het land der vaderen. En wij luisteren scherper naar de woorden Gods, die in vervulling gaan. Ken de tijden, opdat gij daarachter Hem ontwaart. Die staande het lugubere spel der mensen gadeslaat. Zijn dag komt nader. Hij komt. Ter verlossing en ten gerichte!

HUIZINGA.

God hoort een hart zonder woorden, maar woorden zonder hart hoort Hij niet.

* * *

In iedere lijdenskelk ligt diep op de bodem een parel die gij zoeken moet.

Kroniek

Start der De nieuwe reglementen van onze Unie vrijwilligheid treden eerst in Juli in werking, maar reeds werpt deze gebeurtenis haar schaduwen vooruit. De commissies, die dan permanent zullen worden, moeten met ingang van 1 Juli zelf gedeeltelijk voor hun financiën gaan zorgen en zo is het dan gebeurd, dat reeds nu aan alle gemeenten door E.C.U. en Commissie voor de Opleiding gevraagd is om een toezegging voor hun arbeid. Daarmee is het startschot der vrijwilligheid gelost en zijn we aan een nieuw hoofdstuk in onze Uniegeschiedenis begonnen en ieder die in het wel en wee van de Unie meeleeft, zal met spanning de resultaten van deze eerste actie afwachten. Voor het eerst zal nu in alle gemeentevergaderingen de vraag aan de orde komen, hoeveel wij over hebben voor de Unie-arbeid. Het is zeer te hopen, dat wij allen door deze vraag en haar bespreking een diep besef krijgen van onze verantwoordelijkheid voor de arbeid die door deze commissies wordt verricht.

Jeugddiensten Jeugddiensten zijn bij definitie „afzonderlijke kerkdiensten voor de jeugd”. Onder ons zijn ze weinig gebruikelijk, omdat onze gemeenten sinds lang de Jongeliedensamenkomsten op Zondagavond hebben, jeugd-samenkomsten van een vrijer karakter, die de doeleinden van evangelisatie en ontspanning in zich verenigen. In de Ned. Herv. kerk echter zijn de jeugddiensten meer en meer ingeburgerd geraakt, zozeer zelfs, dat zij een van haar predikanten stof leverden tot een proefschrift. Nu heeft in Hervormde kringen een commissie voor de jeugddiensten een enquête gehouden onder de 64.000 jongeren in plaatsen, waar deze diensten gebruikelijk zijn, waarop 15.300 antwoorden zijn binnengekomen: een naar verhouding hoog percentage. Deze antwoorden bevatten vele interessante gegevens, die bewijzen, dat diensten van deze opzet aan een bestaande behoefte voldoen. Allereerst is gebleken, dat de jeugddiensten door meer mannen worden bezocht dan de gewone diensten, waar het vrouwelijk element overheerst, hetgeen des te belangrijker is, omdat het hier jeugddiensten betreft.

Uit de antwoorden blijkt verder, dat de jeugd op de „gewone” preken nogal wat critiek heeft: ze zijn te saai, te dogmatisch, te weinig ingesteld op de vragen van de jongeren en hun eigen leven, niet actueel genoeg enz. Toch wil dit niet zeggen, dat de jeugddienstbezoekers in de allereerste plaats vlotte, boeiende toespraken willen horen. Niet minder dan 42 % verlangt prediking vanuit een bijbeltekst, die op actuele wijze een jeugdprobleem behandelt; 13 % verlangt uitsluitend prediking aan de hand van een bijbeltekst, terwijl slechts 6 % uitsluitend een „jeugdprobleem” behandelt wil zien. Dit zijn moedgevende antwoorden, want hieruit blijkt, dat deze jongeren overwegend belang hebben bij de Heilige Schrift als bron van de prediking en dus ook als bron van eigen geloof en geestelijk leven.

In jeugddiensten plegen dikwijls kerkkoren mede te werken. Deze medewerking vinden de ondervraagde jongeren echter maar zozo. Liefst 81 % is voorstander van „veel zingen”, maar dan zelf zingen, terwijl 59 % op medewerking van een koor geen prijs blijkt te stellen. Anderen zouden het koor alleen willen gebruiken ter ondersteuning van de gemeentezang.

De jongeren, die op de gestelde vragen hebben geantwoord, zijn in meerderheid Hervormd of worden als zodanig beschouwd: 81 % is gedoopt, 75 % bezoekt

de catechisatie en 45 % is lidmaat. Dat betekent dus, dat door dit soort diensten allereerst en allermee kerkelijke jeugd wordt bereikt, zodat het dus geen evangelisatiediensten kunnen zijn naar de kant van de on- of buitenkerkelijken.

Jeugddiensten blijken dus in trek te zijn bij de Hervormde jeugd. Ze stellen ondertussen ook voor problemen. Want het zijn kerkdiensten en in een kerkdienst hoort krachtens zijn wezen de gehele gemeente te zijn. Jeugddiensten zijn afsplitsingen van de gewone kerkdiensten en ik vraag mij wel eens af of zij, die door de jeugddiensten de weg naar de kerk en naar de belijdenis vinden, later zich ook zullen kunnen vinden in de „gewone” diensten en in het „gewone” kerkelijke leven. En het lijkt mij toch zeer wel mogelijk, dat er in een „gewone” dienst ook actueel wordt gepreekt. Er is ten onzent wel eens bezorgdheid gebleken over de ontwikkelingsgang van ons jeugdwerk; sommigen vrezen een verwijdering tussen jeugd en gemeente. Ik geloof niet, dat dit gevaar zo groot is, zolang gemeente en jeugd maar samen opgaan in de „gewone” kerkdienst. De splitsing tussen jeugd en gemeente binnen de grenzen van de gemeente vorm te geven lijkt mij gevaarlijker.

Wat voor mensen Bij de enquête over de jeugdkomen in de kerk? diensten zijn ook belangrijke gegevens aan het licht gekomen over de maatschappelijke situatie van hen, die deze diensten bezoeken. Veruit het merendeel dezer jonge mensen blijkt n.l. afkomstig te zijn uit de z.g. middengroepen, terwijl de intellectuele jeugd en de arbeidersjeugd practisch geen belangstelling blijkt te hebben. Dit verschijnsel staat niet op zichzelf maar is een klein fragmentje in het beeld, dat kerkelijk en christelijk West Europa in het algemeen vertoont. Waar de kerk nog vat op de mensen heeft, blijkt vrijwel steeds, dat slechts de middengroepen worden bereikt. De uitersten van de maatschappij hebben geen belangstelling voor de kerk. De kerk is een verschijning in de burgerklassen.

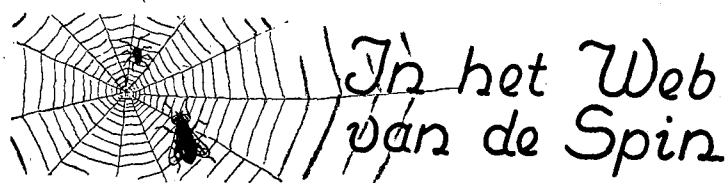
Hoe erg dit is, kan ieder begrijpen, die naast deze onomstotelijke maatschappelijke feiten de bijbelse boodschap van aller gelijkheid in Christus legt. Deze boodschap dreigt meer en meer een fictie te worden tegenover de realiteit. Het moge voor ons een teken aan de wand zijn: wij worden geplaatst voor de vraag, waarom de boodschap van het Evangelie, zoals zij door de kerken gebracht wordt, de onderste lagen en de bovenste lagen van de maatschappij niets meer zegt en wij kunnen in dit opzicht een aantal belangrijke, hoewel voor ons misschien niet aangename dingen leren van hen, die zich met het onderzoek naar de maatschappelijke verschijnselen bezighouden. Ook binnen de arbeidersklasse blijkt zich een scheiding te voltrekken en wel tussen geschoolde en ongeschoolde arbeiders. De eerste groep, die beschikt over vakbekwaamheid, ontleent daaraan een zeker maatschappelijk prestige en streeft omhoog naar maatschappelijke aansluiting bij de z.g. middengroepen. Deze groep blijkt over 't algemeen nog wel belangstelling voor kerk en christendom te hebben, de ongeschoolden evenwel, die niets hebben, waarop zij hun maatschappelijke prestige zouden kunnen baseren veel minder. En de toenemende mechanisering van het arbeidsproces werkt een stijging van het aantal ongeschoolde arbeiders sterk in de hand en vergroot de kloof tussen geschoolden en ongeschoolden.

Alles wijst erop dat in het maatschappelijk en geestelijk beeld van West Europa christendom en maatschappelijk prestige iets met elkaar hebben te maken: de mensen met zelfrespect vindt men in de kerk! Natuurlijk

is dit wat algemeen uitgedrukt en zullen er van kerk tot kerk en van plaats tot plaats vele variaties voorkomen, maar de statistieken wijzen uit, dat over 't geheel genomen de verhoudingen zo liggen. En hoezeer deze burgerlijkheid ook ons aantrekt moge blijken uit het volgende: er werd eens gesproken over het „gehalte” van een bepaalde gemeente. Dit bleek niet erg hoog te zijn, want er waren vrijwel uitsluitend arbeiders en slechts enkele kleine middenstandertjes lid! Een gemeente met veel leden uit de z.g. middengroepen: ambtenaren, zelfstandige ondernemers enz. heette een gemeente met bestand en bestendigheid.

Het zou geen overbodige weelde, veeleer harde noodzaak zijn, wanneer wij in eigen kring eens een gedegen onderzoek instelden naar de maatschappelijke afkomst van onze gemeenteleden: Met de resultaten van zulk een onderzoek voor ogen zouden wij dan kunnen nagaan, wat voor mensen wij bereiken en hoe binnen de grenzen van eigen kring de verhouding is tussen geloof en maatschappelijk prestige. Welke Baptist, al of niet voorganger, met voldoende kennis van de sociografie, zou zich voor zulk een onderzoek willen geven?

J. R.

Het WITTE DOEK

II

Een citaat

Allereerst een citaat uit een roman, waarin over het produceren van films in Amerika gehandeld wordt en waarin sprake is van de (gefingerde) film „De nacht van het noodlot”.

„Het is iets wonderlijk, zo'n (film-)productie, een onbegrijpelijk iets: om met schaduwen op wit doek dromen die de hele wereld droomt, gestalte te geven. Hoe onvruchtbaarder die dromen zijn, des te gemakkelijker worden ze gedroomd. De filmproductie, dit denkbeeldig iets, brengt dus voedsel voort voor de onproductieve fantasie van miljoenen mensen, voor wie de werkelijkheid van het dagelijks leven een beetje erg hard is. Daarom schuwt de productie de werkelijkheid en heeft ze haar eigen wetten, om de werkelijkheid op geslepen manier te ontgaan.

De bijkomstigheden van zo'n productie zijn ontzettend *natuurgetrouw*; de kleinigheden van een achtergrond, tot een lap in het bovenleer van een Russische laars van een der revolutionairen uit „De nacht van het noodlot” zullen volkomen echt en juist zijn (en wee de verschillende departementen, betrokken bij de productie van de film, die dáárin een fout zouden begaan),

Maar de revolutie op de voorgrond, die is onwerkelijk, onecht, zó als men zich revoluties voorstelt, maar ze in werkelijkheid niet zijn. Helden, heldinnen, jongen, ouden, armen, rijken, overwinnaars, slachtoffers, — zij allen en de woorden die zij spreken, de tranen die ze schreien, de liefde die ze spelen: alles, alles, is niet zoals het is, maar zoals men het zich voorstelt.

„Men”, dat is dat anoniem reuzewezen (amerikaanse filmpubliek), met 50.000.000 doorsnee-hersens”.

Onwerkelijke „werkelijkheid”

Bovenstaande uitspraak is natuurlijk heel erg generaliserend gedaan. Daar waar de film dient als journaal van belangrijke gebeurtenissen, en men dus de „werkelijke” werkelijkheid verfilmd heeft, doet deze uitspraak geen opgeld. En zo zijn er meer uitzonderingen te noemen (de natuurfilm b.v. alsmede bepaalde propaganda-films die dienen om ons kennis te doen maken met het werk van bepaalde liefdadige instellingen). Maar op de doorsnee-film die in de bioscoop te zien is, is deze uitspraak m.i. wel van toepassing. Immers moet het daar gebodene beantwoorden aan de verwachtingen van dat veelkoppige reuzenwezen, waarover bovenstaand citaat handelt. Het filmbedrijf is geen profetische aangelegenheid, evenmin in eerste instantie een instituut met paedagogische bedoelingen, maar een *commerciële* aangelegenheid, waarbij het gaat om winsten en dividenden. En de belangrijkste vraag zal dus sreds weer zijn, of een bepaalde film voldoende aantrekkingskracht bezit om de bioseepzalen te vullen en de bezoekers tot enthousiaste propagandisten te maken die nog weer meer en ander publiek aanbrengen.

En wie de dromen en verwachtingen die „men” droomt en koestert, enigzins kent, begrijpt meteen dat de doorsnee moraal van de film vaak bitter weinig te maken heeft met het grote gebod van Jezus Christus, ook al zijn er misschien af en toe uitzonderingen. Dit gebod van Jezus Christus is voor honderdduizenden een ergenis en een aanstoot, en de algemene opinie (van „men”) beweegt zich dan ook op een heel ander vlak. Dit is, waar iedereen mee dient te rekenen, die het probleem van de film bespreekt. De tendens van menige film is: ontvluchting van de werkelijkheid, die vaak zo ondragelijk vervelend en vervelend en onbarmhartig is. De tendens van het Evangelie is: ontmaskering van de schijn en de valse droom in deze werkelijkheid die ondragelijk en dodelijk is, die andere werkelijkheid van het Koninkrijk Gods te poneren en in te brengen.

Het gevaarlijke van menige film is, dat de producenten op geslepen wijze geprobeerd hebben de werkelijkheid te vervangen door schijnwerkelijkheid, waardoor duizenden gaan menen, het leven te zien en te horen, zoals het werkelijk is! Waarbij dan nog komt de reeds eerder signaleerde dictatoriale aard van de film, die voor de doorsnee mens het aannemen van een critische, scherpvoordelende houding zeer moeilijk, zo niet bijna onmogelijk maakt.

Wij veroordelen het Witte Doek niet zonder meer. Maar waar deze witte achtergrond „beschaduwd” wordt door dezulken die slechts commercieel en financieel geïnteresseerd zijn en die uit hoofde daarvan gebonden zijn aan de gemiddelde wensen en verlangens die „men” in zijn onderbewust zijn meedraagt, is oppassen de boodschap. Er is ook een ander, beter gebruik van het witte doek mogelijk. Dat te bevorderen eist onmetelijk veel kapitaal, energie en wijsheid. Wat dat betreft hebben wij critici makkelijk praten....

Wf.

IN EN OM DE BIJBEL

Johannes en de traditie

Johannes is de bekende discipel, één van de drie, die wij ontmoeten in de evangeliën, met Petrus en Jacobus. Over Johannes weet de traditie het één en ander te vertellen, dat mogelijk de lezers naar wij hopen zal interesseren.

De overlevering vertelt ons, dat Johannes Jeruzalem verliet en naar Azie ging. Waarom? Vermoedelijk wegens het feit, dat Petrus, Paulus, Timotheus en Titus gestorven waren, en de gemeenten in Azië zonder leider waren. Johannes ging dan naar Efeze en werd daar opziener, bisschop. Daar zou hij een groot gedeelte van zijn leven hebben doorgebracht, ook zou hij aldaar gestorven en begraven zijn. —

In die tijd onderwees hij de Gemeenten en stelde ouderlingen aan. Gedurende die tijd werd hij verbannen naar het eiland Patmos vermoedelijk onder keizer Domitianus (95 of 96), werd losgelaten waarschijnlijk onder keizer Nerva bij diens troonsbestijging, en Johannes zou zelfs geleefd hebben ten tijde van Trajanus.

Er worden van de oude apostel Johannes meerdere dingen verteld. *Clemens van Alexandrië* vertelt het volgende over *Johannes en de rover*. Het is de geschiedenis van een jonge man, welke door Johannes werd toevertrouwd aan de geestelijke zorg van de ouderling te Efeze. De

jongeman geraakte in slecht gezelschap en werd het hoofd van een roversbende.

Toen de apostel weerkeerde naar Efeze en vroeg naar de welstand van de jongeman, vertelde de ouderling aan Johannes, dat hij dood was voor God. Johannes trok de bergen in en zocht hem, bracht hem terug naar Efeze — en tot God.

Een andere geschiedenis: *Johannes en Cerinthus*. Cerinthus was een ketter, die leerde dat er een lagere god was tegenover de Allerhoogste. „Op Jezus was de Christus van boven in de gedaante der duif nedergedaald, de Verlosser uit de bovenwereld; slechts de mens in Jezus Christus had geleden en was opgestaan”. Irenaeus heeft de volgende geschiedenis voor ons bewaard. Toen de apostel Johannes een badhuis te Efeze was binnengegaan, werd hem gezegd, dat Cerinthus zich daarin bevond. De apostel ging terstond rechts-om-keert, omdat het badhuis boven zijn hoofd zou kunnen instorten, daar de vijand der waarheid er in was.

Johannes en de gemeente

Toen Johannes op vergevorderde leeftijd was gekomen, en te zwak om zich naar de samenkomsten der gemeente te begeven, liet hij zich er heen dragen door jonge mensen, en omdat hij niet sterk genoeg meer was, om een toespraak te houden, nam hij er genoegen mee, met enkel te zeggen:

„Mijne kinderkens hebt elkander lief”. En toen men hem vroeg waarom hij steeds die woorden herhaalde, antwoordde hij: „omdat het des Heeren gebod is, en wanneer dat gehouden wordt is het genoeg”.

D. SLORT.

Gemeenteberichten

HENGELO (O.)

Zo was dan Zondag 11 Jan. de dag aangebroken waarop we afscheid moesten nemen van onze voorganger.

En als je moet scheiden dan voel je pas hoe sterk de banden zijn die binden. Dat bleek ook deze dag.

's Morgens sprak onze voorganger ons toe over de tekst: Wie de hand aan de ploeg slaat en achterom ziet is niet bekwaam tot het Koninkrijk Gods. Het was of hij daarmee zichzelf, de gemeente en de familie het „heilige moeten” wilde duidelijk maken.

Des middags was de Herv. kerk geheel gevuld toen onze predikant zich tot de gemeente en vele anderen richtte met de woorden uit de Philipenzen 4 vrs 4—7: Verblijdt u enz. Hij bepaalde ons bij de volgende gedachten: Verblijdt u, want: God gaat met ons mee en blijft bij u — Hij troost ons — De Heilige Geest is ginds en hier — Het is geen afscheid voor eeuwig — Gods oog blijft op ons rusten — In Christus blijven wij één — Er is zorg voor ons in Australië — voor u in Hengelo, maar als wij met Christus voorwaarts gaan zullen wij Zijn rijkdom en genade ervaren. Ons leven, gemeente, is rijk geworden door u. Onze arbeid is niet ijdel geweest in de Heer. Wij kunnen zeggen: de God des vredes zij met u. Ik heb u Jezus Christus verkondigd als de Verzoener. Daarom kunnen wij ons, ondanks de weemoed van het scheiden, verblijden in de Heer te allen tijd.

Na deze afscheidspredikatie spraken achtereenvolgens:

br ter Braak als ouderling die hem dankte voor de zegenrijke arbeid in Hengelo die uitgedrukt wordt in de 80 gedoopte zielen die in deze 6½ jaar bij de gemeente gekomen zijn. Toch geeft dit aantal niet de omvang van de zegen aan die wij hebben ontvangen. Zij is veel groter.

Wethouder Bulters der burgerlijke gemeente, die hem de beste wensen meegaf namens B. en W. en bedankte voor de prettige samenwerking.

Ds Nagel, Geref. pred., als voorzitter van het I.K.O.B. die ds H. schetste als de grote stuwkracht voor het interkerkelijk werk dat hij jarenlang diende als secretaris. Namens het I.K.O.B. werd hem een boekwerk aangeboden.

Ds Huizinga namens de Unie-Comm. met de woorden: God moge u versterken in de vervulling van uw taak.

Des avonds werd in eigen kerkgebouw in intieme kring afscheid genomen, waarbij wij vertegenwoordigers opmerkten van een tiental gemeenten. Namens gemeente en jeugd werd hem een prachtig jaarklokje aangeboden.

Hieruit, en uit de gesproken woorden, bleek welk een belangrijke plaats ds H. onder ons heeft ingenomen. Toen het ogenblik van scheiden aangebroken was, werd het velen te machtig.

God zegene u geliefde br met uw vrouw en kinderen. In ons hart blijft een ledige plaats. Maar er is ook blijdschap over de warmte die er door onze wederkerige liefde ingebracht is.

Verblijdt u in de Heer te allen tijd.

S. W. VIS.

NIEUW WEERDINGE

heeft in lange tijd niets van zich laten horen. De reden

hiervan is, dat er geen bijzonderheden te vermelden waren, niet, dat we ingesluimerd waren. Integendeel, de arbeid werd steeds onverminderd voortgezet; onze Voorganger verrichtte met veel toewijding en ijver zijn werk; op verschillende wijze werd het zaad des evangelies uitgezaaid, doch we mochten geen zichtbare vruchten aanschouwen. Doch wij geloven dat God op Zijn tijd ons deze vruchten zal doen zien.

Eind November werd onze oude zuster Lever door Vader thuisgehaald; 1 Dec. werd haar stoffelijk omhulsel aan de schoot der aarde toevertrouwd. De wetenschap dat zij ons is voorgegaan naar het Vaderhuis is haar familie en ons tot troost.

In de 2de helft van November werden hier 2 avonden Evangelisatie-samenkomsten gehouden, waar door Ds Zijlstra het heerlijk Evangelie werd verkondigd.

De Kerstdagen waren ook gezegende dagen voor ons. De kinderen genoten op hun Zondagsschoolfeesten; op het Kerstfeest voor oud en jong werd door velen met blijdschap een getuigenis gegeven en 's avonds was er zanguitvoering met medewerking van de mandolineclub. De belangstelling was zeer groot. Op de gebruikelijke wijze werd het oude jaar besloten en 1953 ingetreden. In deze dagen leefde de gemeente wel enigszins in spanning omdat de gemeente Noordbergum een beroep op onze voorganger had uitgebracht.

Zondag 11 Jan. echter werd deze spanning gebroken, omdat Ds Scholte ons meedeelde voor het beroep te hebben bedankt.

Was dit voor ons een blijde tijding; voor Noordbergum natuurlijk een teleurstellend bericht. Maar het Hoofd der gemeente, die de wacht houdt over al Zijn kinderen zal ook voor hen zorgen. Hij alleen weet wat het beste is. Zo gaan wij dan verder in het vaste vertrouwen dat de Heer ons ook in 1953 rijkelijk wil zegenen. Hij zegene ook al onze zuster gemeenten in ons vaderland en over de grenzen.

Met br gr,
de Secr.

ROTTERDAM—ZUID

Vanuit Rotterdam—Zuid kunnen we een dankbaar en blij geluid laten horen. Als we terugblikken op het afgelopen jaar dan kunnen we vele plaatsen aanwijzen waar Gods rijke zegen neerdaalde in de gemeente en in veler hart.

We hebben een zeer gezegend Kerstfeest gehad en de gemeenschap met elkaar en met Christus in het bijzonder ervaren. Even voor dit feest kwam de bouwvergunning binnen voor het nu neerzetten van ons kerkje aan de Lepelaarsingel te Rotterdam—Zuid. Die het nog niet weten: hier in Zuid hebben wij het Zwitsers noodkerkje hetwelk te Delfzijl gestaan heeft. Het moet een behoorlijke gedaanteverwisseling ondergaan en eer het staat — gebruiksklaar — is er aardig wat „slijk der aarde” aan te pas moeten komen.

Wij verwachten en bidden, dat ook dit in orde mag komen.

Onze post te Alblasterdam is nog heel jong, maar we ondervinden ook daar de zegen des Heren. Nadat we eerst in de week huissamenkomsten hielden, zijn er nu Zondagmiddagdiensten in een heel aardig gebouwtje van de IJclub aldaar. De liefde en medewerking ook van broeders en zusters van omliggende gemeenten kunnen we ook te Abl. ervaren. We komen daar met 15 à 20 personen tezamen.

11 Januari vond voor Rotterdam—Zuid de bevestiging plaats van een ouderling en twee diakenen. Het was

een bijzonder mooie dienst waar God duidelijk sprak tot de te bevestigen broeders, maar ook tot de gehele gemeente. Wij zijn zwak, maar Hij is machtig. Zijn genade is groot. Maar we moeten ons dan toch ook geheel geven in Zijn heerlijke dienst. De gehele gemeente ziet verlangend uit naar het betrekken van de nieuwe kapel. Hij komt midden in een grote stadswijk te liggen en we bidden, dat we in en om het gebouwtje van hout en steen Gods naam mogen verheerlijken en uitdragen tot heil van velen ook die Hem nog niet kennen.

Een hartelijke groet namens allen.

J. TESSERS Jr.

Een pracht-blad van de jeugd

Elk kwartaal verschijnt het internationale jeugdblad „B.W.A.-Youth News”. Redacteur is de bekende Dr Joel Sörenson, de wereldjeugdsecretaris der Baptisten. De prijs is f 2. — per jaar.

In dit blaadje — dicht bedrukt met allerlei berichten — leest U nieuws, dat U nergens elders gewaar kunt worden, want het is nu eenmaal onmogelijk alles in Jong Leven af te drukken.

Voor hen, die Engels lezen een prachtig contact-orgaan met het jeugdwerk der Baptisten „all over the world”.

U kunt zich abonneren door vóór 5 Febr. f 2. — te storten op postrekening 28686 van de N.B.J.B. te Amsterdam.

Van harte aanbevolen.

BROERTJES.

Ter overpeinzing aangeboden

Menig lied in de toekomst zal zijn tonen ontleend hebben aan de smarten, die op aarde geleden zijn.

* * *

Judas heeft bij Jezus nooit Jezus gezocht maar altijd zichzelf.

* * *

Het is oneindig gemakkelijker rechtzinnig te zijn dan lief te hebben.

* * *

Tact is de grote kunst om een harde taak op een zachte wijze uit te voeren.

* * *

De hemelstad heeft twaalf poorten, maar bekrompen godsdienstijver doet er gaarne elf van dicht.

Mededelingen

Het hoge lied der liefde

*Al zou ik voor het heiligste op aarde
de beste en rijkste propaganda voeren
en had de liefde niet,
ik ware klinkend metaal, een luide bel.
En zou ik mijn lichamelijke krachten
door overwerk volkomen ruïneren
op mijn kantoor, in mijn fabriek of mijn bedrijf
en had de liefde niet,
het ware tot niets nut.*

*Al zou ik de rechtvaardigste wet over de lastenverdeling
tussen vluchtelingen en oorlogsslachtoffers enerzijds
en onbeschadigden anderzijds tot stand brengen;
al kon ik een volkomen sociale orde invoeren
en de liefde had ik niet, zo ware alle moeite vergeefs*

*Al zouden de volkeren eindelijk vrede sluiten
en al zouden zij alle machinegeweren en tanks en
atoombommen in de oceaan werpen, waar zij thuishoren,
en de liefde zou in de mensen niet heersen,
dan ware dat alles niets.*

*Al zouden wij geen zorgen meer behoeven te torsen
voor onze ouderdom en voor de toekomst
van onze kinderen, ook niet om de huur
voor de volgende maand of de kolen voor de winter,
al zouden wij vrij door de hele wereld kunnen reizen
en al zou alles ter onzer beschikking staan
wat de mensengeest geschapen en uitgevonden had
en God schonk ons niet de liefde in het hart:
het zou geen zegen in ons leven zijn.*

*ZULK een hoog lied der liefde
heffe iedere Christen elke dag in zijn hart aan:
terwille van zichzelf en van de wereld.*

OTTO DIBELIUS,
Bisschop van Berlijn.

Ds J. Broertjes van Arnhem bedankte voor het beroep,
door de Gemeente Hengelo (O.) op hem uitgebracht.

Wie kan de Adm. helpen aan het adres van: De Heer
S. Kramer, Schip „5 Gezusters”, Eemshaven, PERNIS.
Dit was het laatste adres.

Leestafel

REPRESENTANT DER GEMEENTE, door F. J. Pop.
Uitgave: Boekencentrum N.V. Den Haag. Prijs ing.
f 2.50. Bij intekening f 2.10

Bovenstaand boekje verscheen in de serie Practisch Theologische Handboekjes. Het handelt op ook voor „leken” op verstaanbare wijze over opdracht en nood en beloften van en aan die velen die geroepen zijn om op de een of andere wijze hun Gemeente te representeren. Het is in de allereerste plaats geschreven voor hen die de Ned. Herv. Kerk vertegenwoordigen in eigen Gemeente en daarbuiten. Maar dit neemt niet weg dat zeer veel van wat hier is neergeschreven, ook door hen die in onze Gemeenten als representanten zijn aangewezen (ouderlingen, Jeugdwerkers e.d.) zal kunnen worden gewaardeerd.

We hebben enig bezwaar tegen wat de schrijver op de bladzijden 13 en 14 beweert aangaande het op de achtergrond doen treden van onze subjectieve gevoelens, waar wij als representanten der Gemeente optreden. Wanneer het zakelijke, organistorische aangelegenheden betreft, zal dit in vele gevallen mogelijk zijn. Waar het echter gaat om geloofsvragen en men daarin mening of advies van de representant vraagt, zal die protestantse vertegenwoordiger er in vele gevallen beslist verkeerd aan doen, een voorlichting te geven die met zijn eigen overtuiging in strijd is.

Schrijver is van mening dat er meer gedaan dient te worden om ambtsdragers en gemeenteleden die tot de representatie worden geroepen, meer één te doen worden met wat kenmerkend is voor de Gemeente. Dit is een uiterst delicate aangelegenheid, gezien de verschillende richtingen (modaliteiten) in de Ned. Herv. Kerk. Tussen de locale Gemeenten onderling bestaan vaak grote verschillen in het verstaan van Woord en belijdenis. Dat zou dan dus betekenen dat wanneer een representant zou gaan verhuizen naar een Gemeente, waar de opvattingen totaal anders zijn, hij een soort omscholing zou moeten ondergaan, nu uitgaande van die nieuwe Gemeente, om weer meer één te worden met datgene wat nu kenmerkend is voor die Gemeente, waarvan hij thans de representatie op zich gaat nemen. De maatstaf, waarnaar schrijver zich wil richten bij zijn poging om meer eenheid te weeg te brengen, n.l. het kenmerkende der betreffende Gemeente, waaraan men verbonden is, ligt m.i. te laag.

Het wordt ons hier niet helemaal duidelijk, wat Ds Pop hier precies wil.

Ondanks deze critiek bevelen wij dit werkje aan hen die onze Gemeenten representeren, van harte ter lezing aan.

Wf.

HET PASTORAAT ROND HET HEILIG AVONDMAAL, door Dr G. J. Woelderink. Prijs ing. f 3.50, bij intekening f 3.—

Dit boekje maakt eveneens deel uit van bovengenoemde serie.

Op duidelijke wijze behandelt het allerlei vragen die zich voordoen rondom het Avondmaal. Wat is de betekenis ervan? Moet men zich voorbereiden op de viering ervan? Wanneer is men waardig en wanneer onwaardig, om aan te zitten? Waarin bestaan de vruchten van een waardige avondmaalsviering? Op nog veel meer belangrijke vragen wordt hier een antwoord gegeven dat waard is gehoord te worden. Hartelijk aanbevolen.

Wf.

CHRISTUS IN ZIJN LIJDEN, DEEL III, door Prof. Dr K. Schilder. Uitgave J. H. Kok N. V. Kampen. Prijs geb. 13,75.

De herdruk van dit prachtige werk van wijlen Prof. Schilder zal velen tot blijdschap stemmen. Met de verschijning van het derde deel is deze heruitgave thans voltooid.

Het is niet wel mogelijk in een paar woorden de uitnemendheid van dit werk weer te geven. We kunnen alleen maar wensen dat velen van hen die geroepen zijn om het Evangelie van Kruis en Opstanding te prediken, kennis zullen nemen van het vele, hier gebodene. Bijna ieder woord uit het lijdensevangelie krijgt nieuwe glans en betekenis. Het werk inspireert tot nieuw nadenken en toont nieuwe uit- en inzichten.

Misschien wordt hier en daar aan een bepaald woord teveel ontleend.

Wie aan het denken gezet wil worden, kope dit waarlijk grootse werk.

Wf.

GEREFORMEERDEN, WAT NU?, door Ds G. Toornvliet en Dr H. J. Westerink, uitgave Kok, Kampen, prijs geb. f 5.90

Dit boek is een vervolg op twee eerder verschenen werken n.l. „Gereformeerden, waarheen?“, van Mr A. Bouman en Thijs Booy, en „Gereformeerden, waarom?“ van Prof Dr S. U. Zuidema e.a. Het eerste van deze twee legde aan de gereformeerde gezindte een aantal kritische vragen voor, zo kritisch, dat volgens sommigen de schrijvers voor censurering in aanmerking kwamen. Het tweede boek was bedoeld als een antwoord op het eerste en vooral als verdediger van de eer der Geref. kerken, die door Bouman en Booy zou zijn aangerand. De gemoederen bleken echter te zeer verhit om tot een behoorlijk en vruchtbaar gesprek te kunnen komen. Daarom grepen Toornvliet en Westerink naar de pen en schreven „Gereformeerden, wat nu?“ Dit boek bevat een kritiek op beide bovengenoemde boeken en tracht alsnog een discussie over de aangesneden vragen tot stand te brengen.

Het boek van Toornvliet en Westerink staat, ondanks de kennelijke haast waarmee het is geschreven, op een hoog peil. De kritiek op de eerstgenoemde boeken is rustig, weloverwogen en liefdevol. De eigen vragen aan de Geref. kerken worden gesteld vanuit een prachtig hoofdstuk over het Koninkrijk Gods. Deze door en door bijbelse aanpak van de praktische vragen is een van de meest waardevolle dingen in dit boek. Een buitenstaander kan de eigen problematiek van de Geref. kerken moeilijk zuiver beoordelen — er is door de niet-Gereformeerden te haastig gejuicht, toen het boek van Bouman en Booy verscheen — en ik zal mij daarom van voorbarigheden onthouden. De lectuur van dit boek kan ik echter ieder onzer hartelijk aanbevelen. Wat in de Geref. kerken gebeurt, gaat ons evengoed aan. De tijd, dat wij van op een afstand en vaak niet zonder leedvermaak elkaars moeilijkheden konden gadeslaan is noodgedwongen maar God zij dank voorbij: als één lid lijdt, lijden allen. Voorts lijkt het mij, dat de moeilijkheden, waarmee de Geref. kerken

blijkens dit boek hebben te worstelen, onze kringen ook wel eens niet vreemd zouden kunnen zijn. Ik hoop daar binnenkort in de Kroniek nog eens op terug te komen.

En zoals gezegd, de bijbelse aanpak van de praktische vragen is bijzonder mooi en leerzaam, ook voor Baptisten.

J. REILING.

Maranatha-conferentie

D.V. 14, 15 en 16 Febr. a.s. zal op het buitencentrum der Ned. Baptisten Jeugd beweging „Renderloo“ te Epe een belangwekkende Maranatha-conferentie worden gehouden.

Onderwerp: „De Boodschap des Heren aan de gemeente nu.

Leiders en sprekers:

Ds S. Zijlstra te Eindhoven.

H. v. d. Brink te Bloemendaal.

Ds Joh. van Petegem van Apeldoorn.

Ds D. Slort van Apeldoorn.

De Conferentie wordt geopend Zaterdagmorgen 10 uur. Het programma is zo ingedeeld, dat er iedere dag samenkomsten zijn om: 10 uur v.m., 3 uur n.m. en 7.30 uur n.m. (Maandagavond niet).

Het deelnamegeld bedraagt f 15 per persoon totaal, waarbij volledig logies inbegrepen. Het gastvrije „Renderloo“ biedt hiertoe gaarne de gelegenheid. Kan men slechts een deel van de Conferentie bijwonen, dan wordt het deelnamegeld verhoudingsgewijs lager.

Het volledige programma en verdere inlichtingen worden U gaarne op aanvraag toegezonden. Aanmeldingen en aanvragen voor 5 Febr. aan:

„Renderloo“, telef. K 6780—381, Epe Gld.

Advertentiën

Het behaagde de Heer tot zich te nemen onze oude zuster

Akke Zwaan

Wed. van Rienk de Jong in de gezegende ouderdom van 95 jaar. Haar leven was Christus, haar sterven gewin.

Namens Bapt. Gem.

Staveren,

R. Smits.

Staveren, 17 Jan. 1953.

Gevraagd in Rusthuis

ervaren

Verpleeghulp

leeftijd niet beneden de 25 jr. Br. onder no. 20-1.

PLAATST

UW

ADVERTENTIES

IN

DE CHRISTEN

De Baptisten Gem. van Groningen vraagt een meisje voor opleiding als

GEZINSVERZORGSTER

De cursus begint 1 Maart en duurt 1 jaar. De opleidingskosten worden door de Gemeente Gr. gedragen. Gevraagd worden een behoorlijke ontwikkeling en huishoudelijke aanleg. Minm. leeftijd is 19 jaar. Aangifte zo spoedig mogelijk, met opgave van tenminste 2 adressen voor informatie bij:

Mevr. M. van Dam—Wijnsema, Bilderdijkstraat 8a, Groningen

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3142

VRIJDAG 30 JAN. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 8.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Hoe gaat het met u? Of, wat soepeler: Hoe is 't ermee?

Hoevaak zouden we die vraag wel stellen in een week tijds? We bedoelen met die vraag allereerst te informeren naar de lichamelijke welstand. Heerlijk als je je echt gezond gevoelt. Als je „lekker” eten kunt, voor plezier een eind wandelen en zonder hinder je werk verricht. Onlangs zat ik bij kerkloze, ongelovige mensen. Nee, zij bad nooit. Ik ried haar aan die avond dan God toch maar eens te danken voor haar gezondheid en ik noemde haar nog een serie van weldaden op, die ze zo maar accepteerde zonder dank U wel te zeggen.

Wat heeft onze Heer op aarde een zieke lichamen genezen. Om te tonen hoe het zou zijn in het Rijk van de Vader, waar niemand meer zal zeggen: ik ben ziek. Er worden misschien nog christenen gevonden, die het lichaam als iets minderwaardigs beschouwen, als iets, waarvoor men zich eigenlijk moet schamen. Wellicht omdat ze het als zetel aller zonden zien. Terwijl Jezus toch zo duidelijk gezegd heeft, dat uit het hart al die zonden voortkomen. Het menselijk lichaam is een schoon werkstuk Gods. „Want Gij hebt mijne nieren gevormd, mij in de schoot mijner moeder geweven. Ik loof U, omdat ik gans wonderbaar ben toebereid!” Hoe heerlijk zag David zijn herkomst. Hoe doorstraald van hemels licht.

Johannes bidt dat het Gajus in alles wel ga! De godsdienst is niet alleen een zaak, die met dood en eeuwigheid te maken heeft. Helaas, al te vaak reserveren wij de eeuwigheid voor God en de tijd voor onszelf. Alsof God niet heel ons leven wil verheffen. Alsof de Heer onverschillig zou zijn voor het tegenwoordig leven. Alsof het Hem niet zou smarten te zien hoe miljoenen verdreven van prikkeldraad tot prikkeldraad strompelen; hoe honderdduizenden elkander naar het leven staan; hoe de volken ononderbroken in onrust verkeren. De Heer ziet het wel. Hij noteert de leugens, de verkrachting van het recht, de wreedheid. Aan het eind der tijden, wanneer de menselijke verworping zich te volle gedemonstreerd heeft en het leven de hel geworden is, komt Zijn nieuwe aarde. Maar intussen: mijn bede is, dat het u in alles wel ga. En dat gij in alles wel doet!

In dit persoonlijk briefje van de oudste aan een gemeentelid, raakt Johannes de drie grote gebieden aan: het persoonlijk, lichamelijk leven, het leven in de gemeenschap met anderen en het geestelijk leven. Hij bidt, dat het Gajus wel moge gaan, dat hij gezond mag zijn, gelijk het zijn ziel wel gaat.

O ja, die ziel van ons. Dat allerinnerlijkst leven. Het verborgen bestaan. Zovaak een vergeten post, waaraan we dan op Zondag terloops herinnerd worden. „Gij dwaas, in deze eigen nacht wordt uw ziel van u afgeest!” „Wat baat het een mens de gehele wereld te winnen en zijn ziel schade te doen lijden!” Wie denkt er nou echt aan zijn ziel. Je lichaam, natuurlijk, dat moet gevoed, gekleed, gewassen worden. Zeker, en doe dat goed, met God en met ere. Je zaak, je leven in de gemeenschap, daar moet je tijd aan geven, veel tijd soms. Ja, dat is waar. Moge het u wel gaan. Maar nu tenslotte: u hebt nog een ziel. Nog een terrein van binnen. Uw voorgangers moet u zelfs terwille daarvan gehoorzamen, want zij zijn het die waken voor uwe zielen, daar zij rekenschap zullen moeten afleggen. Uw voorganger vergeet uw ziel niet. De Heer vergat uw ziel niet. Heeft Hij daarom niet Zijn eigen ziel tot een schuldoffer gesteld? Heeft Hij Zijn ziel niet uitgestort in de dood? Om de arbeid van Zijn ziel, zal Hij de vruchten zien en verzadigd worden.

Is het wel met uw ziel? Hoe staat het met u, daar binnen in? Gij draagt verantwoordelijkheid voor uw lichaam, voor uw leven in de gemeenschap. Gij draagt ook verantwoordelijkheid voor uw ziel. Voor dat tere leven in u. Verwaarloost gij dat leven? Gij gaat toch niet volkomen op in het buitenste? Wat is een prachtig huis, zonder een kachel en zonder een lamp? Wat is de aarde zonder de hemel, het leven zonder warmte en licht? Wat de mens zonder God, het hart zonder Jezus?

HUIZINGA.

Vergeet het goede dat U gedaan hebt en doe wat beters!

* * *

Het zekerste middel om zijn loon bij God te verbeuren is: het te zoeken bij de mensen.

Dit keer schrijft Ds Hooghwinkel en wel over een enkel aspect van de oecumenische vragen. Ook dit is een onderwerp, dat onze aandacht ten volle waard is: wij leven immers in de „oecumenische eeuw”!

Ds Hooghwinkel is in 1915 geboren te Soengeiliat op Banka in Indonesie. Hij studeerde te Hamburg en te Amsterdam aan de Vrije Universiteit en werd in 1941 bevestigd als voorganger van de gemeente Almelo. In 1946 trok hij naar Arnhem, dat hij in 1949 voor Noord Bergum verzuilde. In 1952 riep en verkreeg Rotterdam-Centrum hem als voorganger.

Voor de lezers van ons blad is Ds Hooghwinkel geen onbekende. De Zendingsrubriek, sinds 1947 door hem als secretaris van de U.Z.C. verzorgd, is een voortdurend appèl aan ons geweten en een aanslag op onze beurs, hetgeen in de wijngaard des Heeren dikwijls samen pleegt te gaan.

Red.

Voorgangers schrijven

WAAR STRIEFT DIE OECUMENE NAAR?

Is het eigenlijk niet min of meer gewaagd om hierover iets te gaan zeggen? Zijn de meningen in onze gelederen hierover niet verdeeld? En tenslotte het heus niet denkbeeldige gevaar, dat de schrijver van dit artikel een etiket opgeplakt krijgt „om in de gaten gehouden te worden”.

Met de oecumenische gedachte houden zich bezig de Wereldraad van Kerken, de Internationale Raad van Christelijke Kerken en om volledig te zijn eigenlijk ook nog een derde groepering, die echter naar het schijnt terrein verliest en niet recht kan meedoen.

Bij de Wereldraad van Kerken — verreweg de grootste — is een bonte staalkaart van denominaties aangesloten. Bij de Internationale Raad van Kerken daarentegen weer richtingen met een uitgesproken Calvinistische signatuur.

Wat de Baptisten betreft is het volgende op te merken. De meesten hebben zich bij de Wereldraad van Kerken gevoegd, enkele anderen bij de Internationale Raad van Christelijke Kerken, b.v. the G.A.R.B. (General Association of Regular Baptists in de U.S.A.) en the Conservative Baptists in Canada van Dr T. T. Shields. Een derde groep houdt zich voorlopig nog afzijdig en kijkt rustig de kat uit de boom.

Gesprekcentrum, geen eenheidskerk

Wat is van wezenlijk belang bij het oecumenisch gesprek? M.i., dat men *rustig en onbevangen* naar elkander luisteren gaat.

Niet beginnen met vooroordelen, *niet* beginnen met zich eerst stevig te verschansen achter de goed afgegrensdde stellingen van leer en dogmatiek en via een op een kier geopende uitvalspoort het gesprek per gratie voeren. Wie zo handelt is innerlijk niet eens zo heel zeker van eigen, rijk geloofsgoed.

Het gesprek wordt eerst dan *vruchtbaar* wanneer men rustig de gesprekspartner laat uitspreken. De kunst van het luisteren dient hier zonder meer in de praktijk gebracht te worden, zelfs wanneer er naar onze overtuiging een versmald, uitgehold of gedevalueerd christendom uitgesproken wordt. Dit laatste is niet altijd even gemakkelijk, maar het gaat om het objectief recht doen aan de tegenpartij. Wie een ander verketteren gaat zonder zich eerst de moeite getroost te hebben met aandacht naar hem te luisteren, handelt als christen onwaarachtig en onwaardig. Dat is unfair!

In het oecumenisch gesprek geldt ook het „fair play”. En dit laatste laat nog zeer veel te wensen over.

Het oecumenisch streven beoogt een *gesprekcentrum* te zijn. En in dit gesprek gaat het in de eerste plaats om van elkander te weten te komen *hoe* men spreekt en *wat* men eigenlijk precies leert.

In het oecumenisch streven gaat het om de *ernstige, loffelijke poging* om boven de kerkmuren uit te komen en elkander schuchter een hand te geven. Die handdruk sluit nog *niet* in, dat men het met elkander eens is geworden. Zij wil alleen de hand van de *kennismaking* zijn. En dan zal men daarbij tot de ontdekking komen, dat men veel gemeen heeft, doch ook veel wat van elkander scheidt. Doch ook soms zeer positief en duidelijk moeten zeggen: Het spijt ons, maar hier is samenwerken totaal uitgesloten! Om Gods Woord en des gewetens wil is een gemeenschappelijk optrekken absoluut onmogelijk!

Een voorbeeld uit de praktijk

De Baptisten Gemeente van Noordbergum heeft diverse maanden samengewerkt met de Ned. Herv. Kerk. Toen werd het kerkgebouw van de laatstgenoemde geres- taureerd.

In de ochtenddienst ging schrijver dezes voor of thans wijlen zijn Herv. collega. Overeengekomen was onder- ling, dat men principia als de Bijbelse doop en kinder- doop en wat daarmee samenhangt, eenvoudig zou laten rusten.

Van de maandenlange, prettige samenwerking kan rustig gezegd worden, dat er geen enkele wanklank gehoord werd. Dat beide Voorgangers hetzelfde Evangelie verkondigden met enkele accentverschillen.

De Baptisten luisterden met evenveel stichting naar de Herv. predikant zoals de Hervormden het deden naar de Woordverkondiging van de Baptisten Voorganger.

Conclusies

We stellen stellingen dus vast, dat het oecumenisch streven beoogt om een gesprek tussen de vele Kerken tot stand te brengen. Dit gesprek is moeizaam op gang gekomen. Doch hoe het ook zij: Er wordt in elk geval gesproken! Als *vrucht* van dit gesprek en zeker bevoor- derd door het oecumenisch ideaal hebben diverse Kerken elkander gevonden en zijn samengesmolten of zullen in de naaste toekomst het doen. Hier gaat het uitsluitend om Kerken, die *op dezelfde basis stoelen en in het ver- leden om welke oorzaken dan ook gescheiden*, optrokken

In ons land was dit het geval met de Lutherse. In de U.S.A. zijn besprekingen daarover gaande tussen verschillende Presbyterian denominaties onderling. Dáár eveneens tussen verschillende Lutherse Kerken.

Dat is toch toe te juichen. Daar kan niemand toch bezwaren tegen koesteren? Om hieruit de conclusie te trekken, dat de Wereldraad van Kerken streven zou naar een *soort van wereldwijde Eenheidskerk* en haar dit in de schoenen te schuiven is een kwaadaardige insinuatie.

Schrijver dezes stemt volmondig toe, dat in de U.S.A.

bepaalde persoonlijkheden van de Wereldraad uitspraken in deze richting hebben gedaan.

Amerika is Europa niet en omgekeerd. En dan blijven zulke uitspraken altijd en ten volle voor de *persoonlijke* rekening van hen, die haar gebezigd hebben. Zij vertolken zeker niet de mening van de Wereldraad.

Dacht U werkelijk, dat doorwinterde, principiele Baptisten hun beginselen van persoonlijke bekering, wedergeboorte, Gemeentevorming en alles wat daarmee ten nauwste samenhangt — beginselen, die hun dierbaar zijn — zo maar zouden prijsgeven?

Schrijver dezes heeft ook bepaalde bezwaren tegen de Wereldraad van Kerken. Doch deze doen hier minder ter zake.

Wat hij beoogde was enkel en alleen recht doen aan het oecumenisch streven. Dit artikeltje vertolkte zijn visie.

H. D. HOOGHWINKEL.

Kroniek

De Mau-Mau en de christenen Een bericht, afkomstig van de oecumenische persdienst te Geneve en afgedrukt in „Die Gemeinde”, vertelt het volgende over de Mau-Mau en de Afrikaanse christenen:

In een brief uit Kenya schildert de Alg. Secretaris van de Gereformeerde Wereldbond, Pastor Marcel Pradervand, die een reis maakt langs verschillende Geref. kerken in Afrika, de gebeurtenissen, die het gebied van Kenya zo zeer bezighouden. „Zij nemen de aandacht zo sterk in beslag”, schrijft hij, „dat de kerkelijke vragen voorlopig op de achtergrond zijn geraakt”. Hij liet zich niet overhalen om uit overwegingen van veiligheid van een bezoek aan Kenya af te zien en heeft zelfs een bezoek gebracht aan Kikiyu, een centrum van Schotse zendingsarbeid en van de inheemse Presbyteriaanse kerk. In Kikiyu, ongeveer 20 mijlen van de hoofdstad Nairobi verwijderd, woont de negerstam van de Kikiyu, die tot de meest ontwikkelde afrikaanse stammen behoort en meer dan een miljoen mensen omvat, op een totaalbevolking van 5 miljoen negers en 35.000 blanken. In deze streek bevindt zich ook het centrum van de Mau-Maubeweging.

Over deze beweging en de gevolgen van haar optreden schrijft Pastor Pradervand: „de tegenwoordige crisis is niet slechts een echte maar ook een ernstige crisis, die in hoofzaak zeer zeker geen rassenprobleem is. De spanningen ontstonden niet, doordat de zwarte bevolking zich als geheel tegen de blanken verzette maar doordat een extremistisch geheim genootschap sinds maanden de negers in schrik gevangen houdt, die weigeren de Mau-Mau eed af te leggen, die hen verplicht aan de verdrijving van de blanken mee te werken. De christenen waren besloten deze vorm van nationalisme, die voor moord niet terugdeinst, te bestrijden en de regering te verzoeken maatregelen te willen nemen ter bescherming van de afrikaanse bevolking, die in rust wil leven. De overheid heeft zich echter niet gehaast: er werden fouten begaan en toen eindelijk de politie in begon te grijpen, kon zij niet steeds tussen raddraaiers en onschuldigen onderscheiden. In deze situatie zijn de leiders van de kerken actief gebleven en hebben vrijmoedig zich tot de overheid gericht”.

Over hen, die zich door de gebeurtenissen tot wraakgevoelens laten verleiden en verlangen, dat tegen alle Negers maatregelen genomen zullen worden, schrijft

Pastor Pradervand: „deze mensen kunnen zich spiegelen aan de zuivere gezindheid van een onzer inheemse predikanten. Hij wist, dat zijn leven in gevaar was, want langs omwegen had hij gehoord, dat zijn naam bovenaan stond op de lijst van personen, die moesten verdwijnen. In een gesprek met een blanke predikant zei hij glimlachend: „wij moeten Jezus Christus tot in de dood trouw blijven”.

Oplevend In „De Hervormde Kerk” van 17 Januari lezen we:

De processen te Praag, eind vorig jaar, hebben vele bladen in vele (vrije) landen doen schrijven, dat het feit, dat 9 van de 11 veroordeelden Joden waren, aantoonde, dat opnieuw een golf van anti-semitisme komt aanrollen. Ook in ons land hebben bladen dit geschreven. Maar niet alle. Voor zover wij konden nagaan deden twee bladen dit niet. Met name het dagblad „De Waarheid” en het weekblad „De Groene Amsterdammer”. Wat het communistische dagblad schreef, behoeven we hier niet weer te geven. Het kent niet eens Joden. Het kent alleen saboteurs tegen de ordeningen en zegeningen van een communistisch bewind. „De Groene Amsterdammer” echter heeft menen te kunnen (en te moeten) bewijzen, dat met anti-semitisme in de ons bekende zin van het woord, de procesvoering te Praag niets te maken had. Het roept een enkele buitenlander te hulp om te vertellen, dat het hier uitsluitend om politieke motieven gaat, eventueel. Namelijk om een door het buitenland, en dan Amerika, geleid Zionisme, dat Israël inschakelt bij zijn verweer van het Westen tegen het Oosten. De rassenkwestie en al die diepere en feitelijke motieven die altijd tot Jodenvervolging hebben aanleiding gegeven — en zullen blijven geven — zouden in dit geval niet ter zake zijn.

Wij geloven van dit alles geen woord. Ook al zou het kunnen zijn, dat de oorzaak van de omstandigheid, dat percentsgewijs dan een zeer groot aantal Joden van sabotage wordt beschuldigd, voor een deel misschien op het vlak zou kunnen liggen, waar „De Groene Amsterdammer” en anderen haar zoeken — Jodenvervolging, onder welk argument ook, is verzet tegen datgene, waaruit allereerst en bovenal blijken zal of de christen christen is. Of hij beseft welke taak en roeping de Jood in de wereld heeft gekregen en of hij het verlossingswoord, eenmaal gesproken vanaf de kansel, die het volk Israël is geweest in een uithoek van de wereld, heeft verstaan. Wie de motieven voor zijn anti-semitisme rationaliseert, er andere voor in de plaats schuift dan de eigenlijke: het verzet tegen de Christus der Schriften en Zijn verkiezing van Israël en daarmee van ons, moet goed weten, dat hij zich buiten de christelijke en menselijke discussie stelt.

Voor de vroegere programs in Rusland, voor de Jodenvervolgingen onder het Nationaal Socialisme, voor het uitbranden van het ghetto in Warschau en voor de deportatie en vernietiging van miljoenen joden, ook van de 100.000 Nederlandse Joodse burgers, is altijd eerst een andere een „aannemelijke” reden opgegeven dan de ware: haat en verzet tegen dat woord van die kansel in Klein Azië gesproken en tegen de Joden, die daarvan altijd en zolang de wereld zal bestaan, het levend teken zullen zijn. Het blijkt intussen noodzakelijk, dat de Kerk in haar prediking en getuigenis dit niet moede mag worden te zeggen, als onder de vriendelijke groene kleur, die het blad voert, het donker zwart, dat aan de hemel verschijnt, wat lichter en minder onheilspellend wordt gemaakt.

We zullen thans op onze hoede dienen te zijn voor

de duivel, die kennelijk hier en daar onhoorbaar, op glazen muiltjes onder ons rondgaat. Hij is er te gevaarlijker om, nu we hem niet altijd op klompen horen aankomen.

J. R.

IN EN OM DE BIJBEL

Een Messiaanse Psalm

(Voor vrienden van de Bijbel)

De psalm, die we op het oog hebben is de 22ste psalm. We weten wie deze heeft gedicht, immers lezen we: voor de koorleider op (de wijze van) Aijeth hasschacher. Een psalm van David. Aijeth hasschachar betekent: de hinde des dageraads.

Dit lied heeft betrekking op de vervolging van David, de gezalfde des Heeren, door Saul. Uit de psalm blijkt in welke grote nood onze psalmist is gekomen, en merkwaardig, geen enkel woord van verwensing wordt er in gehoord.

De psalm is uit Davids ziel geboren en geeft persoonlijke ervaring weer. Ook is bijzonder het feit, dat er zoveel beelden aan de dieren ontleend zijn. B.v. „vele stieren hebben mij omsingeld, buffels van Basan (letterlijk: sterken van Basan) hebben mij omringd. Zij hebben hun muil tegen mij open gesperd — een verscheurende, brullende leeuw” (: 13 en 14). De geschiedenis van Davids vervolging door Saul vinden we in 1 Sam. 23 : 25—28. We krijgen de indruk, dat deze psalm wel zeer sterke taal gebruikt. De bekende Prof. Delitzsch schrijft in zijn commentaar op de Psalmen: „de nadere omstandigheden van de verdrukking, waarin hij (David) zich toen bevond, zijn ons niet bekend, maar zijn toch zeker in geen geval zó verschrikkelijk geweest, dat de ellende in de Psalm geschilderd een getrouwe afdruk zou kunnen heten van hetgeen hem toen overkomen is”.

Dit heeft betekenis. Naar ons gevoel is de Heilige Geest de eerste auteur. David, door de Heilige Geest geïnspireerd, heeft over zijn leven heen geprofeteerd van het lijden dat komen zou over Christus, Davids grote Zoon. Hij bezingt een lijden, dat het zijne in diepte verre overtreft! De psalm is Messiaans.

Meer nog. De dichter spreekt ook over de gevolgen, de vrucht van zijn lijden. Maar ook hier spreekt hij zeer overdreven, hyperbolisch en ook daarom zien we in deze psalm een heenwijzing naar de vrucht van Christus' lijden. Het is de Heilige Geest, waarvan Petrus zegt: die beduidde en tevoren getuigde het lijden dat op Christus komen zou, en de heerlijkheid daarna volgende (1 Petr. 1 : 11).

David verwacht redding uit de nood en zal „in het midden der Gemeente God prijzen” en welke grote gevolgen ziet hij: „alle einden der aarde zullen zich tot de Heere bekeren, en voor Uw aangezicht aanbidden” (: 28). Dit kan niet op David betrekking hebben, maar ziet op de gevolgen van Christus' lijden en opstanding.

Daarom is Psalm 22 een Messiaanse psalm. Zelfs worden ze tot een maaltijd uitgenodigd, en deze maaltijd was er vanwege de redding van de lijder. David heeft de Heere beloften gedaan, hij lost ze ook in en brengt Gode dankoffers. Van het dankoffer werd het vet geofferd en het overige vlees gebruikt voor een maal-

tijd. David nodigt de zachtmoedigen. Maar ook hier hebben we aan iets hogers te denken. We vinden hier zelfs aanduiding van het Heilig Avondmaal. Aan Zijn tafel nodigt Hij ons, die als David leed en gered werd, de troon besteeg en ons „deelgenoten maakt aan de vruchten van Zijn lijden”.

Verder is het duidelijk, dat er geen Heidenen bekeerd zijn na Davids redding, maar de bekering der Heidenen is er wel na het kruis van Golgotha. Zoals David zijn broederen nodigt te horen van zijn lijden en verlossing, en ze laat delen in de maaltijd, zo heeft Christus ook ons Zijn broeders genoemd. De opstandingsboodschap luidde: „Zegt Mijne broeders”.

De Messianiteit blijkt verder uit het feit, dat er vele uitspraken zijn, die niet letterlijk op David, maar wel op Christus van toepassing zijn. We zullen hier slechts aanduiden, daar het in de bedoeling ligt, deze psalm later verder uit te leggen en dan zouden we in herhalingen vervallen. Het gaat er nu om, en dat zal de lezer al wel begrepen hebben, aan te tonen dat deze psalm op de Messias betrekking heeft. — Allereerst dan vers 17. „Zij hebben Mijne handen en Mijne voeten doorgraven”, dat heeft David niet letterlijk doorgemaakt, en verder (vers 19) „Zij delen Mijne klederen onder zich en werpen het lot over Mijn gewaad”.

Dat David zó over het lijden spreekt, en niet algemeen gangbare uitdrukkingen en schilderijen van het lijden gebruikt, komt hieruit voort, dat de Geest der profetie hem heeft aangegrepen. David leed, en zijn leven werd door God geleid, zó dat zijn lijden *typisch* kon zijn voor het lijden van Christus. David ziet dan ook, dat het lijden hem niet door Saul is aangedaan, maar door God zelf. „Gij legt mij in het stof des doods”, en dat terwijl hij onschuldig is, en zich er op kan beroepen dat hij van zijn jeugd aan op God heeft vertrouwd. (Gij deedt mij vertrouwend rusten aan de borst van mijn moeder... van de moederschoot af zijt Gij mijn God. vers 10. Daar komt dan nog bij, dat door de verkondiging van onze zanger, de bekeerde Heidenen de gerechtigheid Gods leren kennen!

Terecht schreef Valetton: „Wat Jesaja 53 is onder de profetische stukken van het Oude Testament, dat is Psalm 22 onder de psalmen. Dat er tussen beide samenhang bestaat, laat zich moeilijk ontkennen. Beide handelen over het lijden, beter nog over de lijder bij uitnemendheid, maar terwijl in Jes 53 diens beeld ons in de 3de persoon voor ogen gesteld wordt, treedt in de psalm hijzelf in de 1ste persoon voor ons op”.

Ook in Jesaja 53 lezen we, dat het God behaagd heeft, Hem krank te maken, te doen lijden! Dat is de prediking van de Schrift. In Zacharia lezen we, dat God het zwaard oproept: „Zwaard ontwaak tegen mijn herder en tegen de man die mijn metgezel is” en overbekend is het woord uit Petrus' pinksterrede: „deze door de bepaalde raad Gods overgegeven zijnde, hebt gij genomen, en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood”.

Niet de vijand maar God gaf Hem over in de dood.

Niet de vijand, niet Saul, maar God deed David lijden. Zo had God ook Izak eertijds naar het altaar verwezen! — David werd door het lijden tot heerlijkheid gevoerd. „De heerlijkheid daarna volgende” (1 Petr. 1:11).

Wij hebben in Psalm 22 een „program van de lijdens-geschiedenis”. Hier is profetie en vervulling. Bij het kruis wordt vervuld: „al mijn beenderen zijn ontworcht, mijn tong kleeft aan mijn gehemelte, mijn handen en voeten doorboord” (vs 15—18). Daar riep Hij uit: Mij dorst! Ook de bespottung in het achtste vers vond haar vervulling in de spottaal: „Hij heeft op God vertrouwd, dat Hij Hem nu uitredde!” (Matth. 27 : 39). Over Zijn

kleding werd het lot geworpen, dat hebben de krijgsknechten gedaan (Joh. 19 : 23).

Ook het woord aan het kruis: „Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?” is door Christus aan deze psalm ontleend. Waaruit blijkt hoezeer onze Heere Jezus met het woord Gods vertrouwd is geweest en er mede door-drenkt was. Het Oude Testament was de bijbel van Christus!

De oude kerk hield deze psalm voor Messiaans en veroordeelde, wie dit niet deed. Zelfs de Joden nemen een lijdende Messias aan (een Messias ben Jozef) en vatten hier (volgens Delitzsch) het opschrift „hinde des dageraads” op als naam der Schechina (de wolk waarin God verscheen) en als zinnebeeld der naderende verlossing.

We eindigen dit artikel met op te noemen de drie hoofdgedeelten, waarin ze te verdelen is. I vs 2—12, II vs 13—22 en III vs 23—32.

D. SLORT.

ZAND en ZAAD

Br Brongers, voorganger van Den Haag—O, in de toekomst van Groningen, heeft een boekje opengedaan over het werk van de Unie Bouw Stichting en 't was een mooi boekje, vooral de bladzijden: Emmen, Alkmaar en Delfzijl. Dan zijn er nog een paar lege: Eindhoven, Hogeveen, Assen, Enschede.

U hebt waarschijnlijk ook de namen der deelnemende, meewerkende gemeenten gelezen. U verwonderde zich in die rij Enschede te missen. Er moet een klein mis-verstand zijn. Oorspronkelijk waren de broeders hier van mening, dat ze er niet nog een busje bij konden laten lopen voor de U.B.S. Er gaat namelijk al gedurig een voor eigen bouwplannen rond. Het is de U.B.S. echter wel bekend, dat wij onze inkomsten voor eigen bouwplannen niet vast houden maar in haar kas storten, zodat zij er mee werken kan. Komt het dan een keer zo ver, dat wij zonder te zware belasting tot bouwen kunnen overgaan, dan is de U.B.S. voor ons een spaarbank geweest, die ons weer uitbetaalt. Gezien zo veler medewerking bij onze tientjes-actie, meende ik verplicht te zijn u dit mee te delen. Wij beschouwen de U.B.S. als onze gemeenschappelijke bouwkas. Als we dat nu eens allemaal deden. Niet alleen als we wat verwachten, maar ook als we wat geld aan kas hebben.

Het frappeerde mij dat zoveel friese gemeenten in dat rijtje genoemd werden. Zou het waar zijn dat deze wat meer idealisme opbrengen? En daarom gauwer klaar staan een offer te brengen?

Ik heb wat last van de amerikaanse hulp. Och, er is natuurlijk niets op tegen dat een rijke broer een arme wat voorthelpt. Dat mag je zelfs verwachten. Maar dan mag je dat ook verwachten binnen de grenzen: dat hier de ene gemeente de andere op de been helpt. Tegelijkertijd zult u het met me eens zijn dat alle hulp niet helpt. Sommige mensen weigeren je hulp in de hoop dat ze 't alleen zullen klaren. Dan zijn ze eerst recht geholpen. Om eerlijk te zijn, die amerikaanse hulp stuit me een

*****

De Zuiderstrip

Zo begon het in 1925

In een klein voorkamertje, een dozijn broeders en zusters. Bekende namen: Danker, Lindeman, Bloemsma, Kooistra. Ze waren klein van krachten maar hadden een groot geloof. Ds Reiling bevestigde de band en de Baptisten Gemeente te Eindhoven was gesticht. En daarna voorwaarts, het oog gericht op Jezus de overste Leidsman des geloofs, voorwaarts tot redding en behoud van kostbare zielen.

En rondom dit kleine kamertje minstens 25 R.K. reuzen met torens hoog in de wolken, trots en grimmig neerblikkend op wat daar gebeurde. Wie durfde proberen hun ban te breken?

Wordt vervolgd.

*****

klein beetje tegen de borst. Is dat trots, hoogmoed? Er waren vroeger mensen, die er prat op gingen, dat ze nog nooit van de diaconie gehad hadden. Ze reddden zich zelf. Ze hadden zelfrespect. Niet de hand ophouden. Liever harder werken, desnoods altijd werken.

Och, u weet het wel wat ik wil zeggen. En toch doe ik het nog eens. Er is door een andere redacteur al eens gerekend. Waarom zou ik het niet ook doen? We hadden hier jaarvergadering. Uw gemeente heeft die ook wellicht al gehad. Toen had ik zo'n sommetje. Een beetje gewijzigd geef ik die door. Laten we aannemen dat we honderd betalende leden hebben. Zij verdienen gemiddeld veertig gulden per week. Dat is in een jaar $100 \times 40 \times 50 = F 200.000,-$. De tienden daarvan zouden F 20.000,— bedragen. Elke gemeente onder ons kon in tien jaren tijds een kerk bouwen, schuldenvrij, indien de leden wisten, dat ze de Heer niet alleen met de mond mogen dienen, maar ook met hun geld. Als voorgangers over geldzaken spreken menen enigen al gauw dat ze om salarisverhoging bedelen. Ik hoop dat ze schaamrood worden. Als de gemeenten zouden vergeten Gods knechten te eten te geven, dan zijn er nog raven. Uw voorganger ziet verder dan zijn broodtrommel.

Nee wij zullen nooit zeggen dat de gelovigen de tienden moeten brengen. Maar wij zeggen met grote vrijmoedigheid: uw geld is des Heren en gij zijt slechts rentmeesters. Weest geen slechte rentmeesters, die, in plaats van aan des Heren zaak, aan uw eigen zaak denkt.

Ik bid dat gij gezond zijt, en wel vaart, gelijk uw ziel moge wel varen.

HUIZINGA.

Een Lichtende Gestalte

25 jaar geleden ....

Een kwart-eeuw geleden overleed Mathilde Wrede, de „engel der gevangenen”, zoals haar bijnaam luidt. Meerderen uwer kennen deze naam en weten ook iets van de geschiedenis van deze grote door God aangeraakte vrouw, in wie zo veel woonde van de zoekende liefde van Christus. In „Die Gemeinde”, orgaan van de Bond van „Evangelisch-Freikirchliche Gemeinden” troffen we een korte biografie aan, waaruit we gaarne een paar belangrijke gedeelten overnemen om die vertaald aan u door te geven.

Voor wie het niet goed meer weten: De in 1864 in Vasa (Finland) geboren Mathilda was de dochter van de Gouverneur van het Vasa-district. Ongeveer 19 jaar, werd ze eens getroffen door het zware lot der gevangenen, toen enkele van deze mensen in haar ouderlijk huis tewerk waren gesteld. Ze voelde zich gedrongen, iets voor deze mensen te doen, begon in haar eigen stad, en ging kort daarop naar de Finse hoofdstad, om daar van de betreffende hoge ambtenaar vergunning te vragen, om alle gevangenen in Finland binnen te mogen gaan. De betreffende ambtenaar verstrekke haar deze vergunning, in de vaste overtuiging dat een 21-jarig meisje van adellijke geboorte een dergelijke gril niet langer dan enkele weken vol zou kunnen houden.

Mathilde begon, en waar dit tengere schuchtere meisje de cellen der zware misdadigers binnenkwam, gebeurden er vaak wonderen.

Mathilde Wrede deed veel voor de gevangenen, bemoeide zich met het gevangeniswezen, waaraan in die tijd nog zeer veel te verbeteren viel, op zijn zachtst gesproken, en hield zich ook heel intensief bezig met de nazorg der ontslagenen.

En hier volgt dan een kort hoofdstukje uit „Die Gemeinde”:

Wf.

Mathilde in de cel van iemand die meerdere roofmoorden gepleegd heeft

Vrees kende Mathilde niet. In haar mooie werk, dat ze zo volkomen onbaatzuchtig verrichtte, verkeerde ze meerdere malen in levensgevaar. Ondanks heftig protest van de gevangenbewaarder ging ze eens geheel alleen de cel binnen van een zeer gevreesde misdadiger.

Matti Haapoja stond voor twee moorden te boek; maar men fluisterde, dat hij wel zes à zeven moorden op zijn geweten had. Men had hem uit Syberie naar Finland teruggezonden. Hij werd in het grote ijzer geklonken (om hals en lichaam) en aan handen en voeten gebouwd. Twee bewakers moesten op hem passen, die zich echter op een veilige afstand hielden. Want Matti was als een tot het uiterste gekweld wild dier. Zijn bandeloze drang naar vrijheid, die niet gestild kon worden, maakte hem razend.

Maar op zekere dag gebeurde er iets merkwaardigs. Een lange, slanke vrouw met lichtend-klare ogen stond voor zijn cel en begeerde binnengelaten te worden. De bewaarders waren er aan gewoon, dat ze toegang kreeg tot de cellen, maar hier hadden ze allerlei bedenkingen: het ging niet — het was levensgevaarlijk. Mathilde ech-

ter had zich ontwikkeld en was groot geworden en reeds als heel jong meisje had haar weg haar naar donkere gevangenen gevoerd om hen die daarbinnen waren, wat troost en verzachting te brengen.

Na heel veel heen en weer gepraat werd ze eindelijk alleen toegelaten en werd de deur achter haar gesloten. Op de armoedige brits lag een mannelijke, in een grofgauwe deken gewikkelde gestalte. De man had de deken over zijn gezicht getrokken en zag niet op, toen de deur openging.

Mathilde wachtte een ogenblik en trad toen naderbij. Maar de man scheen nog niets te horen. Toen vroeg ze: „Slaapt U, Matti Haapoja, of bent U niet wel?” En tegelijkertijd legde ze haar hand op zijn schouder. Maar toen ze hem aanraakte kwam de man opeens, snel als de bliksem, overeind, wierp de deken terug en stond in zijn brute, geweldige, wilde kracht voor haar.

„Wie bent U en wat moet U hier”, zei hij verachtelijk, „Ook al laat U het niet merken, U bent hier gekomen om mij te bepreken, maar het zal U geen zier helpen, dat zeg ik U!”

En toen ze het hoofd schudde, ging hij door: „Waarom hebt U anders dat boek meegebracht?” Tegen haar gewoonte in hield Mathilde n.l. een Bijbel in de hand, die ze juist bij een zieke gebruikt had. Ze vertelde hem dat. „Goed”, zei hij, „U hoort echter tot die mensen, die geloven dat ieder woord van die Bijbel een boodschap bevat voor ons mensen, en dat er goddelijke kracht in schuilt, waar of niet? En jelui zijn er altijd op uit, teksten uit te kiezen en ze dan uit te leggen als op dat moment in jullie kraam te pas komt. Als ik nu eens zomaar in het wilde weg een tekst opsla uit die Bijbel, wilt U mij die dan uitleggen, en zeggen, welke boodschap die voor mij bevat? En als U dat niet kunt, bent U dan bereid te verklaren dat U de slag verloren hebt?”

Ze antwoordde bevestigend, en Matti sloeg helemaal vooraan de eerste bladzij van de Bijbel op.

„Lees maar eens!”, zei hij, terwijl hij met zijn vinger de eerste drie verzen van Genesis 1 aanwees, „en verklaart U ze mij dan maar!”

Ze las: „In den beginne schiep God de Hemel en de aarde!” — „De aarde, die God schiep”, ging ze verder, na een ogenblik van nadenken, is niet alleen de aarde hier buiten om ons heen en onder ons, met zijn wilde, eindeloze uitgestrektheden, waarvan de ogen de grenzen niet kunnen ontwaren, zoals de zeeën en de grote wouden met hun bomen, planten en bloemen — deze aarde, die Matti Haapoja zo heel erg lief heeft, en die hij nu zo bitter mist, is ook het mensenhart, het is ook Matti's hart. Dat is de eigenlijke aarde, die God schiep”.

Ze las verder: „De aarde nu was woest en ledig en duisternis was op de afgrond”.

„De aarde, die Matti's hart is, is ook woest en ledig. Leeg van alles wat goed en rein is, en zacht en liefderijk, leeg aan vreugde en vrede. Er groeien geen bloemen en er rijpen geen vruchten. Waarom? Omdat het duister is boven die afgrond en omdat duisternis het leven doodt. Matti Haapoja heeft een afgrond in zijn hart, zoals we dat allemaal hebben, of tenminste gehad hebben, en die is donkerder dan de nacht. U weet zelf, dat die afgrond er is, Matti! U durft het niet aan, in die afgrond te blikken omdat die zo grondeloos diep is en een enkele blik U de angst al om het hart doet slaan.

„Maar Gods Geest zweefde boven de wateren. En God sprak: Daar zij licht, en het werd licht”. — God kan de donkere afgrond in een mensenhart helderlicht maken. Hij is de enige, die dat kan. In Matti Haapoja's hart is het licht van God nog niet binnengedrongen,

want hij heeft dit hart nog niet naar God toegekeerd. De aarde buiten is willoos in de hand van God, maar het mensenhart moet zich vrijwillig aan Gods liefde overgeven. Maar wanneer Matti bereid is, dat hart met zijn afgrondelijk-diepe duisternis, waardoor het gedood wordt, aan God te geven, dan zal God zeggen: Daar zij licht! En dan zal het gebeuren ook!"

Ze sloot het boek en zweeg. Terwijl ze over de aarde daarbuiten gesproken had, waarnaar de gevangene zo'n mateloos verlangen had, was Matti opgestaan, alsof hij naar adem moest happen. En terwijl Mathilde verder sprak, ging zijn ademhaling steeds zwaarder, moeizamer, heftiger. Toen ze ophield, stortte deze grote man zomaar, als door de bliksem getroffen, onder het kletteren van zijn ketenen, ter aarde. En het was, alsof alle tranen, die hij in dat verre, donkere Syberië vergaderd maar onderdrukt had, zich nu baan braken op geweldige wijze.

En daartussendoor klonken woorden, afgebroken, stamelende, hulpeloos vertwijfelde, zichzelf aanklagende woorden. Uit de grondeloos diepe afgrond van zijn innerlijk, waar zijn ziel op zovele valse paden verdwaald was, en in pikzwarte duisternis gewaad had, zodat hij meende te zullen stikken, steeg nu een in doodsangst uitgestoten roep om hulp en redding naar boven: „De profundie.... Uit de diepten roep ik tot U, o Heer!"

Een elite van Christenen

Wanneer U misschien een aandeel in de ZONDAGSSCHOOLARBEID hebt als juf of meneer, of hoe de kinderen U maar believen te betitelen, en wanneer U soms wel eens denkt, dat die arbeid niet al te veel „om hakken" heeft, leest U dan eens het onderstaand berichtje over de Zondagsschool in Frankrijk, en hoe de bekende Kerkleider Marc Boegner over deze arbeid denkt. Hopelijk kent U evengoed Uw Bijbel als zij.

Op 19 en 20 October is te Straatsburg de herdenking gevierd van 100 jaar Zondagsschoolarbeid, uitgaande van de Franse Protestantse Kerk, onder leiding van Pasteur Marc Boegner. Ter gelegenheid van deze herdenking heeft pasteur Boegner er op gewezen, dat er telkens kritiek moet zijn op het werk van de Zondagsschool, maar dat één ding vast staat: Het is de Zondagsschool geweest, die de Bijbel en Jezus Christus het leven van velen heeft binnengebracht.

Het corps leiders en leidsters noemt hij onomwonden een „élite van christenen", die zijn Bijbel kent en het getuigenis des geloofs duidelijk heeft gegeven in de bereidheid om de Heer der Kerk te dienen. Daarom, aldus pasteur Boegner is de Kerk grote dank verschuldigd aan de Zondagsschool.

Een nieuw recept

In MESA, in de staat Arizona (V.S.) is rechter Nunsaker van mening dat het weinig zin heeft beschonkenen, die het verkeer in gevaar brengen, in de gevangenis te stoppen, daar alleen vrouw en kinderen daaronder te lijden hebben. Hij is er daarom toe overgegaan de deliquenten kerkbezoek voor 10 achtereenvolgende Zondagen voor te schrijven.

Ter overpeinzing aangeboden

Wat is een Christen?

Een mens, die precies voor elke dag genoeg heeft. Die niet weet, of hij morgen wel sterk zal zijn, maar die heden sterk is in zijn Heiland. Die niet weet of hij morgen zal lachen of wenen, maar die heden blij is in zijn Jezus en heden zich door Jezus laat vertroosten.

En morgen dan? Wel: Jezus Christus is ook morgen dezelfde, en tot in eeuwigheid.

Dr. J. H. Gunning J. Hzn.

* * *

Het is geen schande te vallen, maar 't is schande niet op te staan.

* * *

Een groot mens is altijd bereid de minste te zijn.

* * *

De sterkste mens is hij die nooit het geduld verliest.

* * *

De laster is een vonk die vanzelf uitdooft als men hem niet aanblaast.

* * *

Veel zorgen zijn als brandnetels: Pak ze stevig aan, dan doen ze minder pijn.

* * *

Een glas troebel water wordt niet helder door omroeren, maar door rust.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3143

VRIJDAG 6 FEBR. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Gij alleen zijt God

Gij alleen zijt God. Leer mij, Here, Uw weg.

Ps. 86 : 11.

Terwijl ik deze regels schrijf, is de radio bijna voortdurend bezig, meer nieuws aan te voeren in verband met de grote watersnood, waardoor in enkele dagen tijds zovelen het leven verloren, en nog veel meer anderen have en goed.

Het doet ongelooflijk goed, te ontdekken, hoezeer wij mensen van de moderne tijd nog aan elkaar verbonden zijn. Op verrassend-spontane wijze zijn harten, huizen en beurzen opengegaan om te helpen. Vele 100den inwoners van Nederland, door niets anders bewogen dan door de onzegbaar-grote nood van hun landgenoten, hebben zich gemeld voor persoonlijke hulpverlening en zijn er op uitgetrokken, het gevaar en de vermoeienissen van hard en langdurig werken tegemoet. Allerlei onbeuulligheden, waarover een week geleden nog met zoveel vuur en koppige vasthoudendheid gesproken werd, zijn nu opeens van de baan. Er zijn mensen, honderden, duizenden medemensen, in nood!

En natuurlijk, midden in al dit aangrijpende, terwijl de berichten vol verschrikkingen als een lawine over ons heen gaan, denken wij aan God. Aan Hem die de wereld maakte, die de Al-gebieder is, voor Wie wind en water buigen als kwajongens die niets te vertellen hebben. En we vragen, hoe het mogelijk is, dat dergelijke rampen plaats kunnen vinden.

Zo kwamen we bij de zesentachtigste Psalm. De dichter beleeft ook van allerlei dat meer dan erg is. Hij is elendig en nooddruftig, hij beleeft een tijd van benauwdheden, vijanden hebben het op zijn ondergang gemunt, haat nadert en houdt hem gezelschap als een verborgenhoudende sluipmoordenaar.

Wat kan hij anders doen dan roepen tot de levende

*De nood in ons land
Oproep aan gemeenten*

Zie pag. 2

God, die, hoe dan ook, alle dingen, zelfs de allerergste, kan maken tot traptreden naar de Hemel?

Hij snapt er ook niet veel van. Hij zou het allemaal heel anders willen hebben. De wegen die God gaat, zijn niet zijn wegen. Maar hij constateert, midden in al die onbegrijpelijkheid, die zo'n enorme pijn kan doen, dat ene geweldige: Gij alleen zijt God! Ja, „Gij alleen zijt God”. Daar word je stil van. Dat waren we vergeten. Dat zijn we haast altijd, ook als het volgens onze opinie „prima” gaat, vergeten. Wij willen graag mee regeren op de troon. Ook de voorzienigheid spelen. Raadsheren zijn van de Schepper van alle dingen. Broeders, zusters, wij, zondaren, willen Gods raadsheren zijn! Duizend maal in een jaar. Altijd maar weer. Wij, die in het allergeeringste nog falen. Wij die onze eigen driften nog niet eens baas kunnen; wij die in de gezinnen vaak zo weinig goeds tot stand brengen; wij die vallen en slechts weer opstaan doordat God ons opricht. O Psalmist, man-in-benauwdheden, het is waar wat U zegt tot Uw Heer en Schepper: Gij alléén zijt God. Uw wil geschiede en niet, neen, alstublieft niet de mijne, die dom is en zondig, en o zo kortzichtig, en die doorgaans gericht is alleen en uitsluitend op mijn eigen welzijn.

Het is daarom, vanwege die ontdekking, dat de dichtergelovige gaat bidden: Leer mij, Here, Uw weg.

Zijn *eigen* weg, ja, die kent hij wel. Die is hij maar al te vaak gegaan. Hij en wij, wij gaan zo vaak die weg. Maar willen we verder komen, groeien, toenemen, dan zullen we de leerlingen moeten worden in de school van God. Leer mij Here, *Uw* weg!

Dat het niet meevalt, Gods weg te gaan, zonder vragen en zonder critiek, dat blijkt verderop wel. Heel het gedicht is een worsteling van iemand die zo graag zich volkomen overgeven wil, maar die het toch ook zo verbazend moeilijk vindt.

Zie toch eens, hoe geloof en twijfel elkaar aflossen, hoe geweldig alles deint en golft in dit lied. Eerst klagen, dan smeken, dan danken, lofprijzen, en dan even later toch weer alles wat hem beroert en bedreigt, opnieuw tentoonstellen voor God, en opnieuw bidden en smeken.

Zo bewogen is het leven van een gelovig man, die op de soms woedende golven van de levenszee wandelt

en de dreiging dier donkere diepten met verstand en verbeelding meet en peilt.

Maar hoe oneindig heerlijk is ook het leven van zo'n gelovige, die onder alles door dit éne van die geweldige God blijft vasthouden: „Hij houdt van mij, van Zijn eigen kind”. Want dáárvan heeft Golgotha ons doordrongen.

Dank U, Heer, dat Gij alleen God zijt!

Wf.

Aan de gemeenten in Nederland

Broeders en zusters,

Met steeds groter wordende ontroering en toenemend verdriet hebben wij Zondag en Maandag kennis genomen van het leed, dat over talloze gezinnen in het zuidwesten van ons land gekomen is. De winden hebben gewaaid, de vloed is gekomen en huizen zijn weggedrukt, dijken stuk geslagen, duizenden dieren en honderden mensen zijn omgekomen. Het heeft ons allen gegrepen en hoe vaak hebben we niet gedacht: waren we er maar dichterbij, misschien zouden we kunnen helpen.

De reportages, de nieuwsberichten brachten ons de tranen in de ogen. We hoorden moeders, vaders, kinderen klagen en danken.

De doden zwijgen. Zij vertellen niet van de worsteling, van de ondergang in eindeloos wijd water.

Velen onder ons zullen gebeden hebben voor allen, die in nood waren.

Wij zijn ook overtuigd, dat velen uwer hebben meegeholpen in de acties ten bate der getroffenen. Hier blijft niemand achter.

Zondagavond belde ons de secretaris der N.B.J.B. en hij vertelde dat, in overleg met de voorzitter Ds H. v. d. Werf, besloten was f 500,—, een eens gereserveerd bedrag, als gift af te dragen aan het Nationaal Rampenfonds. Daarnaast zouden de N.B.J.B.ers gevraagd worden in de afdelingen collecten te houden, teneinde een bedrag samen te brengen, dat het opnemen en verzorgen van een bepaald aantal dakloos-gewordenen in het jeugdhuis Renderloo mogelijk zou maken. Of wij van de Unie niet mee konden doen.

Wij hebben ons onmiddellijk met de andere leden van

het Dagelijks Bestuur der Unie in verbinding gesteld en zijn tot het besluit gekomen

onze gemeenten uit te nodigen op de aanstaande Zondag 8 Febr. in een der diensten een collecte te houden ten bate van de getroffen landgenoten. De bijeengebrachte gelden zullen worden besteed om „ellendigen” huisvesting en voeding voor een bepaalde tijd, misschien zes weken, te verlenen. Mocht Renderloo om ons nu onbekende reden niet gebruikt kunnen of behoeven te worden, dan zal het geld ter beschikking van het Nationaal Rampenfonds worden gesteld. Verzocht wordt het verzameld bedrag onmiddellijk bekend en over te maken aan Ds T. Jansma, Haarlem.

Wij weten broeders en zusters, dat u reeds uw deel gedaan hebt in andere acties. Dat wij nog dit beroep op u doen is, omdat wij nu een huis kunnen aanbieden, onderdak, warmte, eten. Wij vragen niet een grote som van u. Als wij allen iets doen, wordt dat samen een bedrag op grond waarvan Renderloo als tijdelijk tehuis kan worden aangeboden.

U gaarne deze uitnodiging in overweging gevend — het is toch niet nodig u te herinneren aan Mattheus 25? —

groeten wij u,
als broeders in onze Heer,
F. E. HUIZINGA,
G. W. TIJMAN,
W. MODDERMAN.

Dag. Best.

ZAND en ZAAD

Soms schrijft onze secretaris, Ds Jansma, een beetje over een vergadering van de Unie-Commissie. De broeders waren gisteren in Zwolle bijeen, maar de secretaris miste. Wegens ziekte. Gelukkig is de dokter nogal tevreden over hem en mogen we de gerechtvaardigde hoop koesteren, dat hij binnenkort weer volop in bedrijf is. Hij regeert nu, als een machtig man in 't Oosten, vanaf het bed.

Br Modderman notuleerde ijverig en hij zou er u vast graag wat van verteld hebben, als hem dat was opgedragen. Dat gebeurde niet en nu waag ik mij er aan. Het is voor deze regelen een welgekozen woord.

Natuurlijk waren er ingekomen stukken. Bijna het hele alfabet uit. Dat is niet veel. In bepaalde commissievergaderingen gingen we wel eens tweemaal door 't a.b.c. Natuurlijk kost dat veel tijd. Lezen, bespreken, misschien een antwoord formuleren.

De meeste tijd ging deze keer in zaken zitten, die wel erg moeilijk waren op te lossen. Eigenlijk gingen we dunkt me allémaal een beetje onbevredigd naar huis, omdat we op werkelijke vraagstukken geen afdoend antwoord hadden gevonden, of uitgesproken.

Zo moest er wel een korte nabetrachting over de mislukte liquidatie van het Pensioenfonds gehouden worden. Het is u natuurlijk bekend, dat de voorgangers een onderling pensioenfonds hebben. Ook, dat gemeenten daarin helpen door een deeltje van de Uniecontributie. Een nieuwe nederlandse wet dwingt dat pensioenfonds praktisch tot handen opsteken. Toegezegde pensioenen moeten namelijk uit „voorraad" betaald kunnen worden. Verboden zal het zijn om zoiets te doen uit de „premies". Een pensioenfonds mag niet uitbetalen krachtens inkomsten maar uit bezittingen. Nou, die heeft ons fonds niet en dus gaat er een prachtig stukje christelijke samenleving op de fles. Maar hoe moet het nu verder. Daar zaten we. Dat onze voorgangers, die soms minder verdienen dan een textielarbeider — over de lonen van andere werkers weet ik te weinig — niets kunnen sparen voor de oude dag is wel duidelijk. Voor sommigen tenminste. Is het einde Drees? Daar lijkt het sterk op. Kan het dan niet anders? Juist daar zit de knoop. Wij konden die niet in de nabetrachting ontwarren. Opeens bedenkt ik dat ik begon over de mislukte liquidatie. U zult vragen; hoe zo mislukt? Wel sommige broeders wilden eenvoudig niet het doodvonnis van deze coöperatie ondertekenen en toen kon de opheffing niet doorgaan. Of we toch het hoofd niet moeten buigen? Ik stap er hier af. We zullen er nog wel eens van horen. In elk geval: zolang er leven is, is er hoop en misschien adviseren de beheerders een overstapje van de gereguleerde lijndienst naar de wilde vaart. En van het zekere naar wat maar toe-valt. Sommigen noemen dat achteruitgang.

Dat laatste snapte u niet helemaal meer. O, er was gisteren meer waar wij ook niet uitkwamen. Daar is bijvoorbeeld de vraag, die men meelevende, denkende broeders en zusters toch gerust eens mag stellen. Tenslotte betalen zij er ook voor. Wij hebben, naar u weet, een evangelisatiecommissie in onze unie. Haar werkveld ligt vooral in de drie noordelijke provincies. Nu lees ik soms in de krant, dat een maatschappij hier te lande naar petroleum boort. Soms wordt er olie gevonden, soms niet soms sporen. Waar het gevonden wordt gaat men over tot exploitatie van dat veld. Van de andere plaatsen worden de apparaten weer verwijderd om het verderop te proberen. Ze willen er wel geld in steken, maar 't moet er weer uit komen. Evangelisatiewerk is

heel wat anders. Maar als u zou kunnen kiezen tussen twee stukken land, waarvan het een blijkbaar beter is te bewerken dan het andere, weet ik wel wat u doet. Wat moet nu een commissie als ze maar beperkte middelen heeft? Toch maar door ploeteren — misschien „wordt het nog wat" — of moedig verderop gaan? Moet ze al-maar-door haar weinig geld in zulk een terrein steken of rechtsomkeert maken?

Het wemelde op deze vergadering van dergelijke vragen, waarbij we herhaaldelijk vastraakten in het drijfvijs van de verantwoordelijkheid die wij dragen ten opzichte van de gemeenten en personen. Want het kan ook zijn, dat niet alleen een bepaald arbeidsterrein moeilijkheden oplevert, maar dat die ook voortspruiten uit andere omstandigheden, die in nog grotere tweestrijd tussen rede en hart leiden. Wat het zwaarst is moet het zwaarst wegen. Als het dan maar duidelijk naar de ene kant doorsloeg.

Zo God wil zullen de afgevaardigden der gemeenten op 3 en 4 Juni in Hengelo samenkomen. Het zou zo goed zijn, wanneer ook niet afgevaardigden, leden van gemeenten, deze belangrijke bijeenkomst zouden bezoeken.

HUIZINGA.

Kroniek

Pioniersarbeid Een recent bezoek aan Hoogeveen heeft mij aan het denken gezet over onze pioniersarbeid. Uit mondelinge en schriftelijke berichten is ons wel het een en ander over de arbeid daar bekend en het gaat mij er ook niet om U een beeld daarvan te tekenen. Ik trof het die Zondag slecht: het weer was vooral 's morgens zeer ongunstig. Nochtans waren er drie keer zoveel mensen in de dienst als er gemeenteleden in Hoogeveen wonen. Mijn vader en leermeester heeft mij altijd voorgesteld, dat een opkomst in de diensten, even groot als het aantal leden bevredigend mag worden genoemd. Aan deze voorwaarde werd hier dus ruimschoots voldaan. Ook in andere opzichten is de arbeid in Hoogeveen lang niet zonder perspectieven. En er zijn behalve deze nog meer plaatsen in ons land, waarvan hetzelfde kan worden gezegd. Zullen deze plaatsen regelmatig bewerkt worden, zal er dus een werker geplaatst kunnen worden, dan is voor elke pionierspost ongeveer f 5000.— nodig. Dit geld zal merendeels moeten worden verschaft door de E.C.U. En de E.C.U. zal het moeten ontvangen van de gemeenten. En de gemeenten zullen het van hun eigen inkomsten moeten afzonderen of door middel van bijzondere inzamelingen buiten de eigen kas om bijeen moeten brengen.

Daarmee zijn we aangeland bij de kern van het vraagstuk van de pioniersarbeid. Er zijn terreinen genoeg, waar de arbeid reeds begonnen is. Daar behoeven we waarlijk niet meer naar te zoeken. Er zijn over enkele jaren werkers genoeg beschikbaar, waaruit de E.C.U. de nodige goede pioniers zou kunnen kiezen. Er is alleen geen geld voor. Hoe lang nog zal onze arbeid gedrukt worden door dit onnodige geldgebrek? Wanneer zal weer het offer in ere worden hersteld?

Het Verband van Hervormd- De Hervormde kerk Gereformeerde predikanten staat sinds de aanvaarding van de nieuwe kerkorde aan het begin van een lange weg. Zij poogt weer in al haar geledingen „kerk" te worden en wel een Christusbelijdende volkskerk. Zij

heeft haar belijdenis opnieuw vastgesteld en belijdt in gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift en in gemeenschap met het belijden der vaderen Jezus Christus als Hoofd der kerk en Heer der wereld. Het zal nu moeten blijken of allen, die tot de Herv. kerk behoren zich onder deze belijdenis zullen kunnen samenvoegen. Wie deze belijdenis uiteindelijk niet kan aanvaarden, hoort niet in de kerk thuis. Het is licht te begrijpen, dat dit voor een kerk van de structuur der Ned. Herv. kerk een zeer ingrijpende kwestie is. En het behoeft niet te verwonderen, dat men van de zijde der synode met uiterste voorzichtigheid te werk gaat.

Nu zijn er in de Herv. kerk velen, wie het tempo te langzaam is. Zij willen, dat er met de leertucht meer en vooral sneller ernst wordt gemaakt. Het zuiveringsproces dient zo spoedig mogelijk te worden voltooid, opdat de Herv. kerk zich ook weer als kerk zal kunnen presenteren. Het is wel hoofdzakelijk aan deze motieven, dat het voor enige tijd opgerichte Verband van Hervormd-Gereformeerde predikanten is ontsprongen. Wat zij precies willen is nog niet gepubliceerd, maar reeds heeft hun optreden hier en daar reacties gewekt.

In „De Hervormde Kerk” van 24 Jan. heeft Ds F. H. Landsman over het Verband geschreven onder het opschrift: *Verwarring en Verwachting*. Hij meent, dat het Verband verwarring zal stichten, doordat het uitgaat van een „ander patroon van Kerkgemeenschap”, en laat doorschemeren, dat naar zijn mening zij, die dit Verband meenden te moeten oprichten, onder de bekoring zijn geraakt van „het gesloten geloofs- en levensverband, dat de Geref. kerken te zien geven”. Natuurlijk zal dit eerst heel duidelijk zijn, wanneer het Verband zijn werkelijke bedoelingen heeft geopenbaard.

In het licht van wat Ds Landsman schrijft, wil het mij voorkomen, dat het Verband van Hervormd-Geref. predikanten buitengewoon belangrijke vragen aan de orde stelt. Uiteraard moet ik ook ten aanzien van zijn ware bedoelingen dezelfde reserves betrachten als Ds L., maar, als ik goed zie, gaat het uiteindelijk om de vraag, of de Herv. kerk „kerk” wil blijven of „gemeente” wil worden. Als zij kerk wil blijven, heeft zij de keuze tussen „volkskerk” en „belijdeniskerk” en het Verband zou, naar het zich laat aanzien, haar graag in de richting van de laatste willen stuwten. Zij zou dan zeer veel gaan lijken op de Geref. kerken.

Wil zij echter „volkskerk” blijven, dan behoeft er aan haar niet veel te veranderen. Want een volkskerk is kerk van het volk, waarin alles wat er in een volk aan religie leeft zich kan uitspreken. De volkskerkgedachte is een rest van de middeleeuwse Roomse kerkopvatting van het z.g. Corpus Christianum, het Christelijk Lichaam, dat alles omvat. Dat bij de Reformatie deze visie op de kerk niet is uitgebannen, is te betreuren maar vanuit de historie wel te verstaan. De volkskerkgedachte kan echter alleen bloeien, zolang een volk in meerderheid christelijk is en krachtens zijn levensopenbaring als een christelijk volk bestempeld kan worden. Vandaag is daarom de volkskerkgedachte een fictie geworden en volkskerk te blijven is voor de Ned. Herv. kerk daarom rondweg een onmogelijkheid. Voor mijn besef heeft de Herv. kerk daarom slechts de keuze tussen „belijdeniskerk” naar het patroon van de Geref. kerken en „gemeente” naar het patroon van het Baptisme en verwante richtingen.

Binnen de Herv. kerk ontbreekt het niet aan mensen, die voor de volkskerkgedachte een schriftuurlijke en theologische fundering zoeken. Evenmin ontbreekt het aan mensen, die de gedachte van de „belijdeniskerk” naar voren brengen en zij ontvangen belangrijke steun van de Gereformeerde theologie. De gemeentegedachte ech-

ter wordt slechts zeer weinig in het licht gesteld en het was daarom broodnodig, dat ook onzerzijds eens een waardevolle en verantwoorde bijdrage verscheen, waarin de gedachte van de gemeente van gelovigen werd uiteengezet en bijbels werd gefundeerd.

J. R.

IN EN OM DE BIJBEL

Psalm 22

In ons vorig artikel gaven we een overzicht van deze psalm en toonden aan, dat ze Messiaans was van karakter. Ook werd er een vergelijking gemaakt met Jes. 53. We willen de psalm nu verder onder de ogen zien. Het eerste vers kunnen we gevoegelijk overslaan, daar dit reeds als opschrift van de psalm werd besproken. De eigenlijke psalm vangt dan aan met de woorden: „*Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten, verre zijnde van mijn verlossing*”. Deze woorden zijn ons bekend, daar ze gesproken zijn omtrent de negende ure vanaf het kruis, in de dikke duisternis die vanaf de zesde ure was aangevangen. De dichter beschrijft zijn persoonlijk leed. Niet op het waarom moet alle nadruk vallen. De psalmist is geen filosoof, maar wat hem kwelt is de verlatenheid van God. Hij is zijn God kwijt en dat brengt hem in zielsbenauwdheid. Dat is niet uit te houden, en zonder God kan hij niet leven. „Verre zijnde van mijn verlossing”. Het woord voor verlossing heeft te maken met „Jeschua”, Jozua, in het N. T. „Jezus”, dus met redden. Voor de dichter is God zo ver weg en ook zijn „brullen” helpt niet. De redding blijft uit. De beschrijving van de ellende en straks de heerlijke verlossing, heeft hier niets te maken (zoals Tekst en Uitleg doet) met een „koning als de vertegenwoordiger van zijn volk, op het nieuwjaarsfeest in de diepten van dood en ellende, strijdende tegen demonen en machten van de onderwereld”. Zulk een theorie van een nieuwjaarsdag en troonsbestijgingsfeest is in het Oude Testament geheel onbekend. Het is totaal ondenkbaar, dat de profeten daarover gezwegen zouden hebben. Zij waren het die zich tot het uiterste hebben verzet tegen de import van heidense gebruiken. Dat nieuwjaars- en troonsbestijgingsfeesten zonder enig protest in Israel een plaats gevonden zouden hebben, is ondenkbaar. (Intussen schreef Prof. Böhl dat hij genoemde verklaring „aarzeland” gaf.) Verre van „de woorden mijns brullens”, zo heeft de Statenvertaling het letterlijk vertaald. De Nieuwe Vertaling luidt: „bij de woorden van mijn jammerklacht”, en tenslotte vertaalt Böhl: „verre van mijn redding blijft mijn jammerklacht”. — In vers 3 gaat de psalm voort met: „*ik roep des daags en Gij antwoordt niet*”. Dat is iets vreselijks, een gesloten hemel te hebben, een hemel als van koper, waar de gebeden niet doordringen. Hoe vreselijk was het b.v. voor Saul: „en God antwoordde hem niet”. Dat brengt benauwdheid der ziel met zich mede.

Des nachts is het niet veel beter. „*En des nachts heb ik geen stilte*”, geen stilling van de smart! Geen rust! „Hiermede is de eerste weeklacht, de hartstochtelijke uiting van wat er omgaat in de ziel der lijdens, ten einde” (Valèton). De verzen 4—6 behoren bij elkaar, zij beschrijven „Gods hulp aan het voorgeslacht”.

„*Nochtans zijt Gij de Heilige*”. God is de Heilige. Het woord heilig neemt in het O. T. een grote plaats

in. Het heeft te maken met de natuur Gods en wordt steeds gebruikt met een religieuze betekenis. Het is een zeer oud woord; een geleerde zegt zelfs, dat het stamt uit praehistorische tijd.

We willen niet te lang bij het woord „heilig” stilstaan. Er zijn in hoofdzaak twee betekenissen te noemen. De eerste betekenis zou zijn: helder, klaar, verheven. Waar de mens in aanraking komt met een andere wereld, daar waar hij in zijn ziel getroffen wordt, daar is sprake van heilig. Jesaja zag de „heerlijkheid Gods” en hij is de profeet, die de *heiligheid* Gods predikt. — Daarnaast, en dat is op het ogenblik, voor zover mij bekend, de overheersende mening, „afscheiding”, afgezonderd-zijn. God is dan de Heilige, de „*gans Andere*”, dat is Zijn natuur. Op dingen toegepast, zijn heilige dingen die zaken die van het „profane” afgezonderd worden en tot de dienst des Heren worden gesteld. God is positief de Heilige, „*die troont op de lofzangen Israëls*”.

Het teruggrijpen op de historie, bewijst dat de dichter zich één weet met zijn volk. Zijn God is ook *der vaderen God*! Hij weet zich een lid van de Israëlitische gemeenschap, die niet alleen een bloedsgemeenschap is, maar ook een geloofsgemeenschap. Israël was Gods volk, het volk des verbonds! Daarop gaan we verder niet in. Het zou de overweging waard zijn, de vraag te stellen in hoeverre we deze lijn naar het Nieuwe Testament kunnen doortrekken. Mogelijk vinden we daartoe nog eens de gelegenheid. Het wil mij voorkomen, dat er onder ons te veel individualisme heerst, en te weinig aandacht wordt besteed aan het „gij en uw huis”. — De God van Israël troonde op het verzoendeksel. „Hij woonde tussen de cherubs”. — In de eerste hoofdstukken van het boek Ezechiël is sprake van een „troonwagen” waarop God gezien wordt. — De dichter denkt aan de lofzangen, die van uit het heiligdom opklimmen. „De lofzang klimt uit Zions zalen, tot U met stil ontzag!” en deze lofzangen ziet hij nu, als cherubs-vleugelen, waarop God troont. Een prachtige beeldspraak. God heeft nooit de vaderen teleurgesteld — en waarom helpt hij mij dan niet? „*Op U hebben onze vaderen vertrouwd, zij hebben vertrouwd, en gij deedt hen ontkomen*”. Het woord ontkomen staat in de grondtekst in een vorm, die een versterking aanduidt, daardoor wordt het heerlijke van die uitredding geaccentueerd, benadrukt. „*Tot U hebben zij geroepen en zij werden gered*” (: 5) en de dichter heeft ook geroepen, en hij kreeg geen antwoord. Welk een zielesmart! „*Op U hebben zij vertrouwd en zij zijn niet beschaamd* (: 6)”. De dichter worstelt met het grote probleem van het lijden, een vraagstuk dat ons in het boek Job nader onder ogen wordt gebracht.

Tenslotte nog een opmerking. — In de verzen 1—3 spreekt de dichter over God in eerste persoon: mijn God, in de verzen 4—6 in de tweede persoon: „Gij zijt...” „op U”. — Een volgend maal hopen we deze psalm te vervolgen.

D. SLORT.

Van de Eind-Redactie

Herhaald vriendelijk verzoek

Copie voor „De Christen” dient steeds de Zaterdag voor het verschijnen van het betreffende nummer in het bezit van de E.R. te zijn. Wie later zendt, sta niet verbaasd als zijn pennevrucht niet onmiddellijk geplaatst wordt.

Mogen we op Uw medewerking rekenen? Dank U.

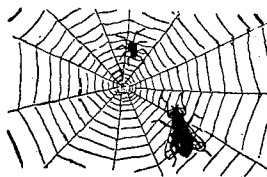
De Zuiderstrip

Eerste stapjes der baby.

Wankel, erg wankel waren ze. Er was zoveel te overwinnen. Vallen! Opstaan! Vallen! Maar ze klemde zich vast aan de Onzienlijke aan Hem die immers beloofd had te zullen voleinden wat Hij begon. Wat gaf het dan te vergaderen in de gang van een school?

Rondom haar verzezen gigantische fabrieken waarin de jacht naar geld hoogtij vierde. Een wervelwind van genotzucht dreigde vooral de jongeren te overweldigen. Bij drank en dans verspilden duizenden het al te gemakkelijk verdiende geld. Maar zij bleven biddend bijeen en het kuddeke groeide langzaam, heel langzaam.

Wordt vervolgd.

In het Web
van de Spin

Getuigen van CHRISTUS

Ooggetuigen

Een getuige is iemand die optreedt om, door te vertellen wat hijzelf gehoord, gezien en ondervonden heeft met betrekking tot een bepaald iemand en bepaalde gebeurtenissen, de waarheid te doen zegevieren en de leugen te ontmaskeren.

Zo heeft ook Christus, de meest omstredene van allen, zijn getuigen gehad. Wij denken aan hen, die als Zijn discipelen bij Hem waren en Hem vergezelden van dag tot dag; die de wonderen zagen die Hij verrichtte, de woorden hoorden en bewaarden, die Hij als even zovele zaadkorrels strooide in hun harten; die present waren, toen het schijnproces voor het Sanhedrin en voor de Romeinse Stadhouder gevoerd werd; die bijna vergingen van angst en vertwijfeling maar toch aanschouwers waren van het kruislijden van hun Meester; die perplex stonden toen na dood en graf er nieuwe ontmoetingen volgden met hun onoverwinnelijke Heer; die stil werden van ontroering, toen zij de Opgestane van zich zagen gaan naar de Vader in de Hemel.

Deze ooggetuigen hebben hun wetenschap niet voor zich gehouden, maar die doorgegeven aan ieder die maar horen wilde; ze hebben hun getuigenis vastgelegd in kostbare documenten, de Evangelien, opdat ook het nageslacht de waarheid zou kennen over de Man van Nazareth. En zo spreken deze getuigen nog steeds hun wonderlijk-aangrijpende boodschap, ook nadat ze gestorven zijn. En we mogen gerust zeggen: met groot gevolg.

De Grote Getuige

Dat het „succes”, het resultaat van dit geschreven getuigenis zo groot is, komt zeker door de Grote Getuige die er achter staat. We bedoelen de Heilige Geest, die deze Woorden Levend maakt, die ze maakt tot gevaarlijke woorden voor het rijk van de boze dat daardoor ondermijnd wordt op dodelijke wijze.

Niemand kan zeggen, welk aandeel de Grote Getuige in dit alles heeft. Dat het aandeel zeer groot is en moeilijk te onderschatten, staat echter wel vast. Want de Heilige Geest getuigt niet alleen, maar overtuigt ook, zoals de Bijbel ons vertelt en we zelf ondervonden.

Getuigen van vandaag

Maar hoe kunnen wij nu opgeroepen worden, getuigen te zijn van Jezus? Waren wij soms aanwezig toen Hij opstond en alle boeien en ketenen verbrak? Laten we dit antwoorden: Onze Heer is de Levende Heer, niet de Heer van een ver, vergaan verleden, maar de Heer van Gisteren, vandaag en morgen. Die Heer openbaart zich vandaag evengoed als een kleine 20 eeuwen geleden. Juist die Openbaring Zijnerzijds, die wij niet konden weerstaan, heeft ons gemaakt tot die we zijn: volgelingen van Christus. Hij heeft grote dingen gedaan in onze levens; Hij deed die ook in de levens van vele anderen die we kenden. Zo zijn we dan toch getuigen van de grote daden van de levende Christus! En alle dagen weer ondervinden we duizend weldaden van Zijn kant.

Vindt U het moeilijk, getuige te zijn?

De geheime bron van het getuigenis is de verborgen omgang met Christus. „Wat Ik U in het duister zeg, predik dat in het licht, en wat gij u in het oor hoort fluisteren, predik dat van de daken.”

Wie dit fluisteren niet kent, wie niet in waarachtige gemeenschap met de Opgestane Heer leeft, kan Zijn getuige niet zijn.

Zou dat misschien de reden zijn, waarom er zoveel zwijgende Christenen zijn? We hebben veel actieve Christenen, ook in onze gelederen, maar veler getuigenis is zo arm.

Heeft Christus wel de kans, ons zegenend te beïnvloeden? Zolang de bazar het wint van de bidstond, twijfel ik. Er zijn gezinnen, waarin altijd, wanneer je komt, de radio vrijheid heeft, zijn gemixt programma de stilte in te storten. Hem wordt soms niet eens het zwijgen opgelegd, als er bezoek komt, zo gewoon is men er aan. Hebben we de „stilte” verloren?

De Meester fluistert graag. En zijn fluisteren verstaat men slechts, als men alle andere stemmen het zwijgen oplegt.

Let op Zijn gefluister.

En weest dan Zijn getuigen.

Wf.

COEVORDEN

Het evangelisatiewerk in Coevorden gaat steeds door. Krachtig wordt dit geleid door Ds J. A. Scholte van Nw.-Weerdinge. Steeds hebben de samenkomsten in het voorbijgegangene jaar doorgang kunnen vinden. Bij goed en slecht weer, ja zelfs spiegelgladde wegen hebben Ds Scholte nooit kunnen weerhouden om toch aanwezig te zijn en onze samenkomsten te leiden.

Zou het voorbeeld van zulk een pionier ons niet sterken en bemoedigen om ook getrouw te zijn? Het is maar een zeer klein aantal Baptisten dat hier in Coevor-

den woont, toch is gestadige groei zeer merkbaar. Meer dan eens zijn we ver over de twintig bezoekers geweest en voor de toekomst geloven wij goede kansen te hebben. Sinds December van het vorige jaar behoeven wij geen huissamenkomsten meer te houden daar we vanaf die datum de beschikking hebben gekregen over een lokaal van de Chr. Landbouwschool in de Wilhelminastraat. Iedere week staan nu onze samenkomsten onder predikbeurten van de plaatselijke courant vermeld. U moest ons eens kunnen zien zitten in de schoolbanken, twee aan twee. Blijmoedig en opgewekt klinken onze liederen door de school. Nu durven wij de borsten nog eens uitzetten en onze stemmen laten horen. Dat durf je bij anderen thuis niet zo best, vooral niet als je weet dat er ergens in het huis kleine kinderen liggen te slapen. Met de plaatselijke predikanten heeft Ds Scholte héél goed contact. Ook met Nw.-Weerdinge hebben wij ons verblijd dat Ds Scholte voor het beroep naar Noordbergum heeft bedankt.

Wij zijn de Gemeente Nw.-Weerdinge dankbaar voor de tijd die zij hun voorganger afstaat om het werk hier te behartigen. Iedere maand worden hier ongeveer 60 Zaaiers verspreid. Wij hebben 250 Kerstnummers verkocht.

Wegens gebrek aan lokaliteit hebben wij in intieme kring ten huize van Mevr. Koning het kerstfeest mogen vieren. Meer dan 20 personen waren aanwezig. U ziet dat het ons heel goed gaat in Coevorden. Binnenkort hopen wij bijzondere evangelisatiesamenkomsten te houden waar een uitgebreide propaganda voor gemaakt zal worden. Vertrouwende dat God ook in de toekomst onze kleine kring zal zegenen en op Zijn tijd ons de vruchten zal laten zien van de arbeid, die in liefde en getrouwheid verricht wordt, groeten U al de broeders en zusters in Coevorden.

APELDOORN

Apeldoorn kan weer gezinsuitbreiding melden. Een dochtertje van br en zr Groenhuizen daalde af in het water en trad toe tot het gemeentegedruis. Onze voorganger hield ons de aloude gelijkenis voor van de Goede Herder, wiens zoekende liefde zich richt tot het verlorene. Het was een appèl aan de onbekeerde zielen. Tevens een aansporing voor hen die buiten het kudde (gemeente) verband leven, hun afzijdigheid prijs te geven. Geve God dat het met zoveel nadruk gesproken woord vrucht mag afwerpen. Wij mogen terugzien op een jaar van vooruitgang. In totaal mochten wij 10 leden door de doop de gemeente zien binnenkomen. Bovendien kwamen 2 broeders en 2 zusters uit andere gemeenschappen tot ons over. Deze voorspoed stemt ons dankbaar. Blijmoedig mogen wij het door God ons geschonken Licht uitdragen.

1-2-1953.

Secr.

GROOT-ROTTERDAM

De gemeenten van Groot-Rotterdam hebben te melden van vreugde en dankbaarheid. In de eerste plaats om de Contact-conferentie van de deelnemende gemeenten, die op Zondag 25 Jan. te Pernis werd gehouden. Met drie volle bussen zijn de gemeenten Zuid en Centrum en ook verschillende broeders uit Alblasserdam naar Pernis getogen. Het is een prachtige dag geweest van gemeenschapsoefening.

Het volgende weekend heeft op vele plaatsen spanning veroorzaakt. De diensten in Pernis en Alblasserdam konden wegens de noodtoestand niet gehouden worden. In Rotterdam-Zuid stroomde het water bij verschillende

leden van onze gemeente 's nachts naar binnen. Maandag maakten de voorgangers van Centrum en Zuid, met de brs. Zwarts en Tessers een tocht langs de buiten leden in Alblasserdam waar niemand schade had opgelopen. Ook in Dordrecht waren onze leden buiten gevaar, al was de toestand er wel eens critiek geworden. Oud-Beierland bleek niet te bereiken, Spijkenisse met veel moeite wel. De fam. Luijten bleek nog ongedeerd, maar de toestand was toch niet helemaal zonder gevaar. De leden in Pernis hebben een spannende Zondag achter zich. De diensten werden niet gehouden, daar man en macht aan de dijk werkte. De leden in Vlaardingen en Maassluis bleken eveneens ongedeerd maar in Maassluis had het water wel een meter hoog in huis gestaan.

We mogen dankbaar zijn, dat het met deze broeders en zusters zo goed is afgelopen tot nu toe. Met twee gezinnen in Dinteloord en Dussen is natuurlijk nog geen contact opgenomen. Wij hebben de onafzienbare watervlakte gezien en iets van de verschrikking hiervan verstaan. Dat velen onzer ook maar met milde hand hiervoor mogen geven.

R. REILING.

EMMEN

Geliefde brs en zrs. De Gemeente alhier wil u deelgenoot maken van de zegeningen, die ons deel zijn geworden. In de morgendienst van de eerste Zondag van dit jaar werd er afgekondigd dat een gift van de Amer. brs en zrs was toegezegd. Nu schrijft Ds H. dat het hem een beetje tegen de borst stuit van dat geven, maar wij als kleine Gemeente aanvaardden het met dank aan onze God.

Gode zij dank is er verleden jaar geofferd. Vele brs en zrs hebben een weekloon geofferd, en op de begroting van dit jaar staat weer het offeren van een weekloon. Zo ziet u brs en zrs dat de Gem. weet wat offeren is. 's Avonds hadden wij een doopdienst, een zuster had de goede keus gedaan, en ze wilde dat ook in het openbaar belijden.

Zondag 1 Febr. hadden wij wederom het voorrecht een br en zr, die plm. vijf à zes weken onze samenkomsten bezoeken, op hun belijdenis te dopen; het was ook evenals de vorige keer een plechtig ogenblik aanschouwen te zijn bij het afdalen in het watergraf. Bij de Avondmaalsviering sprak een van de ouderlingen een welkomswoord tot de nieuwe leden.

Mogen op deze eerstelingen nog velen volgen, en dat Jezus' Naam verheerlijkt en groot gemaakt mag worden.

De secr.

S.S.C.

Willen de Gemeenten die na 8 Maart van de S.S.C. gebruik willen maken mij nu de vacante Zondagen berichten?

Denkt U ook aan Goede Vrijdag en Pasen?

De studenten in Hamburg zijn van 1-15 April in ons land.

Voor de S.S.C.
JAC. TROMP.

Groningen, Alb. Agnesstraat 5a.

Persbericht

„Renderloo” ter beschikking

Het Buitencentrum der Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging „Renderloo” te Epe Gld is ter beschikking gesteld van het Kringcommissariaat Gelderland van het Rode Kruis, om gebruikt te worden als toevluchtsoord voor evacués uit de rampgebieden.

Geen Maranatha-conferentie

In verband met het bovenstaande, en mee omdat onderbezetting gevreesd wordt, is de aangekondigde Maranatha-conferentie op 14, 15 en 16 Febr. a.s. AFGELAST.

Arnhem, 3 Febr. '53

BROERTJES.

Weekend-conferentie

Zondagsschool

Gewesten Groningen en Drente, zo God wil op 28 Febr. en 1 Maart te Groningen

Wij beginnen op Zaterdag 28 Febr. 3.30 uur in leerzaal Warmoesstr. 68.

Conferentie leider: Ds. N. v Beek.

Op het programma staat o.m.: Demonstratie West-Hill methode. Hoe leiden wij onze assistenten op? Het Zondagsschoolwerk in Amerika door Rev. R. Deursen Duluth Minnesota U.S.A. Bezoeken aan de Zondagscholen.

Gezamenlijke kerkgang en viering Heilig Avondmaal. Zondagsschoolleiders(sters) uit deze gewesten: op aanvraag wordt U het volledige programma en aanmeldingsformulier toegezonden door: Jac. L. de Vries, Meeuwerderbaan 21 Groningen, aan welk adres ook voor 15 Februari de aanmeldingen binnen moeten zijn met het oog op logies.

N.B.S.V.

Studentenactie 1953

Ook voor dit jaar heeft de N.B.S.V. weer een evangelisatie-actie op haar programma staan.

We hebben zeer goede herinneringen aan de actie 1952, die in Assen en — naar nu blijkt — indirect ook in Hoogeveen zo verrassend goed heeft gewerkt.

Welke plaats (lieft pionierpost) kan ons dit jaar gebruiken?

Een dergelijke actie vergt een lange voorbereiding, daarom graag vóór 1 Maart bericht, liefst met vermelding van enkele gegevens over de plaatselijke situatie.

In afwachting,

Voor de N.B.S.V.,
JAC. TROMP.

Alb. Agnesstraat 5 a, Groningen.

E.C.U.-nieuws

En dat zou andersom net zo geweest zijn!!

In ons vorig artikeltje heeft een lelijke drukfout gestaan, die misschien sommige gemoederen in beweging heeft gebracht. Als het gaat over het gebruik van het woord „geloof” in de discussie rond de vrijwilligheid en als vastgesteld wordt dat de tegenstanders van deze methode evenals de voorstanders geloven in de macht van de Heiland, Die, ongeacht de methode Zijn werk voortzet, dan eindigt die alinea met de vraag, of het andersom net zo geweest zou zijn.

Dát vraagteken is in de oorspronkelijke copie een duidelijk uitroepteken, maar het beruchte zetduiveltje (en hier is het echt een duiveltje!) heeft er een vraagteken van gemaakt.

Dus drukker, deze keer maar twee uitroeptekens, zodat we goed van elkaar weten, dat we allen in geloof optrekken en in dienst van onze Meester verder strijden onder Zijn zegen.

Het blijft goed gaan!

De stroom gunstige antwoorden houdt aan! O, zeker, er zijn wel enkele critische brieven bij, maar het zijn werkelijk witte raven. De zwarte raven beloven ons daarentegen zelfs meer dan we vragen. Er is bijvoorbeeld

BIJZONDERE AANBIEDING!

CULTUURGESCHIEDENIS VAN HET CHRISTENDOM

Onder redactie van Prof. Dr J. Waterink en anderen

Dit machtige standaardwerk, compleet in VIJF DELEN behandelt de gehele wereldgeschiedenis in zijn samenhang met de verbreiding van het Christendom.

Deel I: Jezus van Nazareth — II: Christus overwint het heidendom — III: Het Christendom in de Branding — IV: Verval en Herleving — V: Gisteren, Heden, Morgen.

- * 5 delen, totaal ruim 2500 pagina's
- * gebonden in buckram linnen prachtbanden met goudstempel
- * groot formaat, 18 x 26 cm
- * vele prachtige platen, deels in kleuren
- * prijs f 22.50 per deel

De vijf delen worden U na ontvangst van bestelling onmiddellijk goed verpakt, toegezonden en zijn desgewenst betaalbaar, zonder prijsverhoging, met slechts f 10.- of meer per maand.

N.V. Boekhandel v/h

G. C. T. VAN DORP & Co.

Nieuwstr. 21

DEN HAAG

een Gemeente, die bericht: „Wij zullen dezer dagen al een bedrag aan U overmaken! T.z.t. volgt er dan nog meer!” Kijk, dat is nog eens een prachtig gebaar. Als we zo eens allemaal deden! Dan was het nog mooier als het nu al is.

Intussen blijven we uitzien naar meerdere antwoorden. De maand Januari is voorbij en we hadden hoop, dan alle berichten binnen te hebben. Destapel groeit al en informeert U eens bij Uw Secretaris, of daarbij het besluit van Uw gemeente al ligt.

Het geloofsbesluit, om de pioniersarbeid onze gezamenlijke Gemeenten krachtadig te steunen!

Arnhem, 31 Jan. '53.

BROERTJES.

P.S. Waarschijnlijk zullen we hier over enkele weken een lijstje plaatsen met een korte samenvatting van hetgeen elke Gemeente schreef. Zorgt, dat Uw antwoord niet ontbreekt!

Advertentiën

„De Heer is”.
„De Heer is Herder”.
„De Heer is mijn Herder”.
Wij zijn dankbaar voor alle zegeningen door God geschonken, gedurende 25 jaren van het huwelijk aan onze ouders
R. Sissing
A. H. Sissing-Spier
Barty en Anton
Henny, Jan en Freddy
Lidy
Marten
Jurrie
Roelie.
R. R. I, Ingersoll, Canada.
15 Febr. 1953.

In de ouderdom van 76 jaar is met Jezus verenigd onze zuster

Willemke Dorenbos

Baptisten Gemeente
Haarlem.

Haarlem, 31 Jan. 1953.

Heden behaagde het de Heere van ons weg te nemen, in volle verzekerdheid des geloofs, onze geliefde Moeder, Groot-en Overgrootmoeder

Tjaakje
voor de Wind

in de ouderdom van 88 jaar, sedert 13 Febr. 1942 wed. van H. Corporaal.

Onstwedde,
26 Januari 1953.

Almelo:
G. Corporaal
F. Corporaal-de Jong

Onstwedde:
K. Corporaal
A. Corporaal-Murthert

U.S.A.:
T. Corporaal-Manrho

U.S.A.:
D. Corporaal
C. Corporaal-Meijer

U.S.A.:
C. Horlings-Corporaal
H. Horlings

Klein- en
Achterkleinkinderen.

Heden nam God tot Zich onze zuster

Matje Vonk-Beijert

in de ouderdom van 91 jaar.

Bapt. gemeente
Haulerwijk.

Haulerwijk, 12 Jan. '53.

PLAATST
UW
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3144

VRIJDAG 13 FEBR. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Redding!

*Stel Uw vertrouwen op de Heere Jezus.
Handelingen 16 : 31.*

Het is een merkwaardige situatie daar in Philippi. Paulus en Silas zitten om der wille van het Evangelie in de gevangenis en zingen lofzangen alsof er geen wolkje aan de lucht was. De lofzang wordt beantwoord met het doffe dreunen van een aardbeving en de deuren springen open. Maar voor de cipier betekent dit een dodelijke bedreiging van zijn leven.

Het heeft weinig zin om uit te stukken, wat er wel in het hart van die man moet zijn omgegaan. Ongetwijfeld zullen er orkanen van angst hebben gewoed, maar wat hebben wij met zijn hart te maken? Want deze geschiedenis is ons niet tot stichting of vermaak bewaard maar als een prediking van het Evangelie van Jezus Christus. De cipier van Philippi staat daar als onzer een om ons een spiegel voor te houden van levensgevaar en levensredding.

Als hij merkt wat er bezig is te gebeuren, grijpt hij naar het zwaard om een eind aan zijn leven te maken. Zelfs in de oudheid, waarin de zelfmoord meer bepleiters vond dan vandaag, was dit nochtans geen geringe zaak. Eer een mens zover komt, moet er heel wat zijn gebeurd! Dan moet hij alle verwachtingen alle hoop geheel hebben verloren. Dan moet de dood gezien worden als de enige uitkomst.

Zo moet het hem zijn gegaan en het is niet eenvoudig om dit na te voelen. Leven is een zeer persoonlijke zaak, waarin de een niet in de plaats van de ander kan gaan staan. Maar er leeft geen mens of hij heeft de hopeloosheid van het leven wel eens aan de lijve ondervonden. Er is niemand, die het leven niet eens zwaar is bijna te zwaar geworden. Er is niemand, die niet eens in de stormen van twijfel aan alles om hem heen heeft gestaan. Er is niemand, die niet eens in wanhoop heeft geschreid om de schuld en de nood van zijn eigen hart. En als alles hem te machtig wordt, grijpt onze broeder, de cipier

Op Maandag 16 Febr. a.s. hoopt Ds F. E. Huizinga, Enschede de MORGENDIENST van de N.C.R.V. te verzorgen. Dat is om half elf.

Eerst wordt gezongen uit lied No. 414: Het kruis blijft rotsvast staan.

Na gebed wordt gelezen Luc. 18 : 9—14.

Naar aanleiding daarvan wordt gesproken over de vraag: Is hier een zondaar? Het onderwerp is gewijzigd in: Een ingekomen stuk.

Na de toespraak volgt de dankzegging.

De uitzending wordt besloten door het zingen van lied No. 417: Door een blik op het kruis.

van Philippi naar het zwaard: de dood is de laatste verlossing, die hem rest. Maar op dit ogenblik klinkt uit de duisternis van de cellen een woord, dat een andere verlossing draagt. Het Evangelie wordt hem verkondigd!

Komt nu tot Mij
oogst van mijn aard!
Wie gij ook waart,
Ik maak U vrij.

Wat zal er in die nacht nog veel gesproken en gebeden zijn! Wat zal een dankbaarheid hebben geheerst om de onverwachte redding! Inderdaad, maar er is ook nog iets anders geschied. De cipier en zijn gezin worden gedoopt!

Laten wij er niet over gaan delibereren of er al dan niet kinderen bij deze doop betrokken geweest zijn. Wij zullen er toch nooit achter komen. Maar de doop zelf spreekt een taal, die duidelijk genoeg is. Wat is hij anders dan een bevestiging van de gegeven verlossing en een belijdenis van het geloof in die verlossing? God bevestigt de verlossing door dood en opstanding van onzen Heere Jezus Christus door de afbeelding, het teken, de tegenwoordigstelling van deze dood en deze opstanding te voltrekken aan hen, die het er mee durven wagen en hun vertrouwen stellen op de Heere Jezus:

Ik ben de hand
die om U slaat
tot onderpand
Mijn doopgewaad.

J. R.

ZAND en ZAAD

Er is geen Nederlander of hij spreekt en schrijft over het leed, dat over een deel der bevolking gekomen is. Over een deel? Over het geheel! Ofschoon dan een bepaald deel nog veel feller getroffen is. Neen, wij waren niet alleen toeschouwers, we zijn deelgenoten en onze harten zijn zwaar geworden van verdriet. We hebben elkaar opgezocht en er weer over gepraat. We zochten een zin in het verderf, dat verwoestte. We dachten aan God, Die wolken, lucht en winden de wegen wijst en raakten vast. Kon God dit willen? Waarom liet God dit toe? Een meisje zei: „Nu wordt het moeilijk nog in God te geloven”.

We zaten in een gezin, op een avond. Er zat een man, kostganger, kerkbezoeker ergens. Hij sprak van Gods hand in deze dingen. Buren kwamen binnen. De buurman, geen kerkganger, hoorde het aan en zei: „Hoe kunnen jullie nu God de schuld geven? Waarom bouwen de mensen de dijken niet sterker?”

Deze „heiden” stelde niet God maar de mens verantwoordelijk voor wat geschiedde. Maar de „gelovige” sprak verder van de macht Gods, die al onze dijken wegvaagt. En zo zaten wij en tastten naar de grond onder het water.

Zondag is er wel in alle kerken naar de verborgen zin gezocht. Want waar zouden wij ons moeten bergen, wanneer we zeiden, dat dit zinloos is? Ver weg schuiven wij het woord noodlot, want dat maakt het gans bestaan noodlottig. Hier is geen toeval — hier is een sprake.

Een vrouw, bedlegerig, in pijnen, klaagde niet over zichzelf maar over het wijde leed. Zij poogde mij De Spiegel te overhandigen, waarin een reportage stond, waarin willekeurige voorbijgangers, jongemensen, zich uitspraken over enige problemen. „Velen der jongeren hebben geen God meer. De godsdienst is voor hen van geen belang. Ze zien er geen heil in.” Haar conclusie was: het volk heeft God verlaten en dit is een teken, een oproep tot bekering.

Toen moest ik denken aan de zondvloed uit de dagen van Noach. Toen herinnerde ik me het vuur dat neerdaalde op de steden Sodom en Gomorra. Toen dacht ik aan Jona, die naar Nineve moest gaan, want de boosheid was opgeklimmen voor Gods aangezicht. Waren dan de Zeeuwen grotere zondaren dan de Groningers! „Neen zij maar indien gij u niet bekeert, zo zult gij allen desgelijks vergaan!” Is dat de boodschap? Wat zegt de Heer vandaag?

Wij moeten daarover nadenken. Nu zijn wel carnavalsfeesten afgelast; zekere concerten en uitvoeringen blijven achterwege; de radio brengt tussen de berichten passende muziek en toespraken. Maar als we een paar weken verder zijn rijden de bonte treinen weer en deinen de dansmelodietjes. O zeker, men kan niet verwachten, dat allen blijven treuren. Het leven gaat verder. Er was alleen maar een onderbreking.

Doch als er iets gezegd werd in deze ramp, door God, tot het nederlandse volk, moeten wij dan niet trachten de boodschap te verstaan en door te geven? In de rampen van '40/'45 zijn mij sommige dingen duidelijk geworden. Kort daarvoor hadden we honderdduizenden werklozen, vernietigden wij voedsel in grote massa's en werden drachtige koeien afgeslacht. Men zei dat dat moest. Toen kwam het oordeel uit het Oosten en mannen, voedsel en beesten werden weggehaald, Nederland in leed en honger achterlatend. Datzelfde land ten Oosten vergreep zich aan mensen op onmenselijke wijze en het oordeel trof dat volk op verschrikkelijke wijze. Of mag men zo de geschiedenis niet zien? Is er geen sprake Gods in deze dingen? Soms menen we toch een Stem te horen. Gods molens malen langzaam — maar ze staan niet stil.

So geeft ons dit leed te denken. Wij willen luisteren. Misschien openbaart de Heer aller gebeurtenissen ons de zin, de oorsprong en de bedoeling van dit wreed geschieden. Misschien blijft ons de grond verborgen. Dan kunnen we niet verder dan: alleen maar geloven.

HUIZINGA.

Momentopnamen

uit de geschiedenis van een Baptisten Gemeente

Vóór de tweede wereldoorlog. Enkele Baptisten uit het Noorden van ons land trekken naar Alkmaar om er een bestaan te vinden.

Ze vinden er niet alleen een bestaan, maar spoedig ook elkaar.

1940. Wijlen *Ds L. de Haan*, pionier, toen voorganger der Gemeente Haarlem, doet huisbezoek bij de Alkmaarse vrienden, en begint kort daarop met huissamenkomsten. Na zijn vertrek naar Noordbergum zet *Ds T. Jansma* deze arbeid voort, zolang als de oorlogsomstandigheden het toelaten.

1945. De oorlog is voorbij. Op Evangelisatiesamenkomsten, door *Ds v. d. Schors* georganiseerd, zijn ook verschillende Bapt. broeders aanwezig, en her-ontdekken elkaar. De Zondagmorgen-huissamenkomsten t.h.v. het echtpaar Veer nemen een aanvang.

1946. Er is behoefte aan meer vergaderruimte. Men zoekt en vindt de grote zaal in de *Nieuwe Doelen*. Op 9 Juni, eerste Pinksterdag, vindt daar de eerste Zondagmorgendienst plaats, met ongeveer 30 brs en zrs.

Aug. Zelfde jaar. Men wil de arbeid consolideren, en besluit over te gaan tot instituering van een Bapt. Gemeente, die er in principe eigenlijk reeds is, als een schepping van God.

Febr. 1947. *Ds K. Reiling* komt naar Alkmaar voor de officiële plechtigheid der instituering. Ambtsdragers worden bevestigd.

Kort daarop. Het kleine leger marcheert verder. Er moet een aanvoerder komen. Een Voorganger, een geroepene in de dienst des Heren. De E.C.U. verschijnt ten tonele en *Br Hofhuis* wordt aangesteld. God zegent zijn arbeid.

1950. De opmars duurt voort. Men vraagt een eigen tehuis, waarin de arbeid zich naar wens en behoefte ontplooiën kan. Voor de eerste maal valt het oog op de ruïneuze oude synagoge, die onbetaalbaar blijkt.

Einde van dat jaar. *Br Hofhuis* vertrekt naar Drachten. De E.C.U. legt de arbeid in handen van *Ds van Wier*. De Heer blijft zegenen.

Aanvang 1952. De synagoge wil niet uit de gedachten der brs. God wil hen daarin hebben. Besprekingen worden weer opgevat. De angstwekkend hoge prijs van

voorheen zakt met vele duizenden guldens. De droom wordt bereikbaar, de U.B.S. wordt actief, het pand gekocht. (17 Mei 1952).

Na 17 Mei. De Gemeente komt in beweging. Bestuursleden zwermen uit om geld. De voormalige synagoge wordt een *bijenkorf*, waar vele nijvere leden in en uitzwermen. Er wordt gehamerd en gemetseld, gegraven en geveerd. En de gemeenschapszin groeit gelijkmatig met de kerk.

7 Dec. 1952. De prachtige kerk wordt in gebruik genomen. Velen tonen hun belangstellend medeleven door present te zijn. Ds van Wier, inmiddels naar Hogezand vertrokken, verricht de openingsplechtigheid.

1953. Eén grote wens resteert: Weer een eigen Voorganger. Maar dat kost geld. En de Alkmaarse brs moeten al behoorlijk offeren. Hoe zal de volgende momentopname luiden? Zal Baptist Nederland meehelpen Alkmaars geschiedenis te maken, alles onder Gods Opper-toezicht? Wat zal er komen in de plaats van dit grote Alkmaarse VRAAGTEKEN?

Wf.

Kroniek

„Zegt het toch voort....” Wij zijn door onze regering opgeroepen tot herdenking en bezinning op de ramp, die ons land en ons volk heeft getroffen. Zij heeft ons daarmee voor een hachelijke taak gesteld. Met onze gedachten zijn wij voortdurend bij hen, die lijden en bij hen, die trachten dit lijden te verzachten. Maar herdenken en bezinnen vragen meer dan alleen medeleven. Zij leggen ons de vraag voor, wat het gebeurde ons heeft te zeggen. En het antwoord op deze vraag is niet eenvoudig. Wie gelooft, dat deze ramp slechts het gevolg is van de werking van natuurkrachten, zal in de bezinning wel niet verder komen dan tot een beschouwing over het menselijk noodlot. Maar wie gelooft, dat God de wereld regeert en wolken, lucht en winden wijst spoor en loop en baan, kan alleen maar het hoofd buigen in de wetenschap, dat er een oordeel van Godswege over ons land is gegaan. En het komt mij voor, dat inzonderheid christelijk Nederland zich zo op het gebeurde heeft te bezinnen. Mij persoonlijk houdt dezer dagen in het bijzonder de gedachte bezig, hoeveel mensen thans zijn omgekomen, die uit onze mond het Evangelie nog nooit hebben gehoord. Wij moeten dit niet al te persoonlijk op vatten, alsof wij vanwege de afstand daartoe ook niet in de gelegenheid waren. Als de ramp zich in andere streken had afgespeeld, waar wel Baptisten gemeenten zijn, zou het, dunkt me, niet anders zijn. Samen met alle christenen van Nederland staan wij hier schuldig aan diefstal van het Evangelie! God geve, dat wij opnieuw leren verstaan de dringende roep: „Zegt het toch voort, O zegt het toch voort! Predikt de Heiland in daden en woord! Dat niet 't verwijt U 't hart ooit doorboort: nimmer nog heb ik van Jezus gehoord”.

Art. 36 Ned. Ter Geref. synode is een en ander-Geloofsbelijdenis maal gesproken over art. 36 van de Ned. Geloofsbelijdenis, het artikel, waarin gesproken wordt over de taak van de Overheid. In dit artikel staat o.a. dat het het ambt van de Overheid is „de hand te houden aan den heiligen kerkedienst, het Koninkrijk van Jezus Christus te doen bevorderen, het Woord des Evan-

gelies overal te doen prediken”. De synode is thans tot de conclusie gekomen, dat er gegronde aanleiding is dit artikel te wijzingen. Natuurlijk zouden de Geref. kerken op eigen gelegenheid een wijziging kunnen aanbrengen, die dan uiteraard alleen voor eigen kring geldigheid zou hebben, maar de synode heeft, terecht, gemeend deze weg niet te moeten inslaan. De Nederlandse Geloofsbelijdenis is immers niet het eigendom van de Geref. kerken, maar ook van de Ned. Herv. kerk, de Geref. kerken van art. 31 K.O., de Chr. Geref. kerken en van hun afstammelingen in Amerika, Zuid Afrika en Australië. Nu zal met al deze kerken overleg worden geopend om zo mogelijk tot een gemeenschappelijke redactie van art. 36 te komen.

Overheidssubsidie De discussie rondom de subsidie van de Overheid voor ons jeugdwerk, die voor enige jaren tot de vaste agendapunten van de vergadering van het Centr. Comité van onze N.B.J.B. behoorde en eenmaal zelfs op de agenda van de Unievergadering heeft geprikt, is onder ons een stille dood gestorven. In Geref. kringen is dit niet zo vlot gegaan: de synode van Rotterdam moest zich ten laatste over deze zaak uitspreken en het is de moeite waard om kennis te nemen van haar besluiten. De synode heeft uitgesproken, dat voor de vervulling van de haar door Christus gegeven ambtelijke opdracht: de instandhouding van de eredienst, de verkondiging van het Woord van God en de verzorging der armen, de kerk zelf ook financieel heeft te zorgen; voorts, dat voor allerlei noodzakelijke arbeid van sociale en soortgelijke aard, waarbij de kerk in deze tijd bij de vervulling van haar ambtelijke roeping nauw betrokken is, het aanvragen en aanvaarden van subsidie, met name ook overheidssubsidie geoorloofd is: tenslotte, dat geen subsidie mag worden aanvaard, waaraan voorwaarden zijn verbonden, die de zelfstandigheid van de kerk ook maar in het geringste zouden aantasten, terwijl wordt aanbevolen om een organisatorische scheiding tot stand te brengen tussen de rechtstreekse arbeid van de kerk en die arbeid, die voor subsidiëring in aanmerking zou komen.

J. R.

L.Z.C. mededeling

In de week van 11—18 Juli zal er op „Renderloo” een kamp worden gehouden waar we naast het gewone kampleven ook tijd zullen nemen voor studie.

We zagen in dit kamp graag Zondagsschoolpersoneel en alle andere jeugdleiders en mensen die belangstelling hebben voor jeugdwerk. We stellen ons voor de ochtenduren aan dit werk te wijden. De voorzitter van de L.Z.C., Ds Veenstra zal dit kamp leiden.

De prijs zal hetzelfde zijn als voor de andere kampen n.m.l. f 20.—.

Het kamp zal in het huis gehouden worden.

Graag zouden we nu weten of er animo voor zo'n kamp bestaat. Wij willen nu nog geen definitieve opgave, maar zouden heel graag even bericht wie van u wel graag zou willen deelnemen. Wilt U mij dat wel direct even berichten?

Mijn adres is veranderd en is nu:

Mej. L. VAN BEEK,
Kerkhoflaan 63 e, Rotterdam.

Bij de Statistiek

Ziezo, de Unie-secretaris is weer opgedoken! Ja, ik heb mij enige weken koest moeten houden wegens ziekte. Maar die periode is gelukkig voorbij en hierbij kom ik u dadelijk maar vergasten op de statistiek, die in dit nummer is opgenomen. Jammer, dat er bij de sluitingsdatum van inzending nog 12 secretarissen in gebreke waren gebleven. Dat bracht weer extra werk. Doch we smaken dan nu ook de voldoening, dat de statistiek compleet is, behalve dan dat van de nog niet geunieerde gemeente Franeker geen gegevens werden ontvangen, zodat we de gegevens van verleden jaar hebben aangehouden. Verder volgen nu enige opmerkingen.

1. Doordat een 5-tal secretarissen nu een ledental per 1 Jan. 1952 opgaven, afwijkend van het aantal voor de vorige statistiek opgegeven, is het aantal leden per 1 Jan. 1952 nu vermeld met 6641, dat is 10 meer dan verleden jaar.

2. De toename is gering, slechts 51, doch nog 8 meer dan het jaar daarvoor. Wanneer we bedenken, dat het aantal gedoopten in 1952, 303 was (23 meer dan in 1951), dan is er een bepaalde oorzaak voor het kleinere aantal der zuivere toename. Die oorzaak is wel, dat het aantal attestaties, die afgegeven zijn, 90 méér is dan de ontvangen attestaties; het jaar daarvoor was dit verschil 47. De emigratie, en wel een toegenomen emigratie, zal hiervan de oorzaak zijn.

3. De aantallen van hen, die uit andere gemeenschappen gekomen zijn en van hen, die door wederopname weer lid werden vertonen een geringe toename, n.l. respectievelijk 3 en 9. De aantallen van hen, die zich onttrokken, en van hen die uitgesloten werden, laten een geringe teruggang zien, n.l. 4 en 15. Deze toename en teruggang zijn natuurlijk bedoeld in betrekking tot de betreffende aantallen over 1951.

4. In de vermelding van de aantallen catechisanten en Zaaier-verspreiders zijn de secretarissen nog al eens onvolledig. De opgaven, zoals die nu vermeld zijn, laten zien, dat het aantal catechisanten met 99 terugging en het aantal Zaaier-verspreiders met 43 toenam. Het schijnt niet de behoefte van (jonge) Baptisten te zijn om problemen te doordenken, maar wél om wat te doen. Eigenlijk zou men zeggen: men moet het ene doen en het ander niet nalaten!

5. De verklaring van de letters in de tabel „zangbundel” is de volgende: O = Oude bundel Ned. Herv. Kerk, N, = Nieuwe bundel Ned. Herv. Kerk, H = zangbundel Joh. de Heer. De Romeinse cijfers stellen voor: I = Lofzangen en Gebeden eerste uitgave (1940), II = Lofzangen en Gebeden tweede uitgave (1952). Uit de opgave blijkt, dat nu 21 gemeenten (waaronder ook de nog niet geunieerde gemeente Hengelo I) de tweede uitgave van Lofzangen en Gebeden gebruiken in de Zondagsdiensten.

U kunt zelf bij de bestudering nog tot andere conclusies komen, welke u interesseren: u kunt heel gemakkelijk aflezen, welke gemeenten vooruitgang hebben gehad en welke achteruitgang vertonen. Ik wens u gaarne bij de bestudering veel verpozing en verkwikking toe. Bovenal worde de bereidheid in ieder gewekt om dit jaar zich met nieuwe toewijding aan de gemeente, dat is aan de zaak des Meesters te geven!

De Unie-secretaris.
T. JANSMA.

Verantwoording

De eerste maand van 1953 bracht in het Unie-bureau de volgende giften en collecten:

1. voor onze militairen: L. A. te S. f 1,80; S. S. te C. f 1,50; C. U. K. te L. f 4,—.
2. voor het Pensioenfonds: Wed. G. P. te d. H. f 15,—; Musselkanaal f 27,67.
3. voor de E.C.U.: H. de J. te S. f 10,—; mej. A. M. K. te G. f 0,90; H. d. B. te L. f 25,—; Valthermond f 30,—.
4. voor de Opleiding: Heerenveen f 10,—.
5. voor het Unie-begrotingstekort: C. M. te A. f 2,50; Workum f 41,—; Hoogeveen f 20,50; Groningen-Noord f 310,—; Deventer f 33,22; Muntendam f 107,03.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!

Wat het Unie-begrotingstekort 1952 betreft, ter werking daarvan is nu met elkaar door 22 gemeenten met 3211 leden tezamen f 2296,16 opgebracht. Dit komt voor deze gemeenten neer op gemiddeld ruim 71 cent per lid. Wat zullen de andere 25 gemeenten doen?

De Unie-adm.
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem.

* * *

Betreffende de Unie-Bouw-Stichting zijn de volgende bedragen ontvangen voor de U.B.S. in het algemeen: Rotterdam-C. f 107,65. Speciaal voor het 10 cents-fonds: J. F. te S. f 2,60; G. F. te S. f 2,60; Workum f 23,95; zr. B. T. te E. f 5,—; R. R. te E. f 10,40; mej. J. R. te E. f 5,20; J. T. te E. f 5,—; T. de J. te G. f 2,50; P. B. te A. f 5,20.

Aan allen die gaven onze hartelijke dank!

De adm. der U.B.S., T. J.

Giro 540091 ten name van de Bouw-Stichting der Unie, Haarlem.

Afscheidsgraet

Bij ons vertrek naar Australië, dat thans definitief is vastgesteld op Zaterdag 14 Febr. a.s., willen wij nog gaarne langs deze weg al onze brs en zrs en vrienden onze hartelijke groeten zenden. In het bijzonder aan de Gemeenten Hengelo, Leeuwarden en Apeldoorn die wij gedurende enkele jaren hebben mogen dienen en waar zovele sterke banden van liefde en genegenheid zijn gelegd — alsmede degenen die ons de laatste tijd door een schrijven verrasten.

Het behoeft geen betoog dat afscheid nemen, voornamelijk v.d. ouders en naaste bloedverwanten, geenszins gemakkelijk is. De wetenschap echter dat Gods oog op ons allen rust en Zijn Geest ons over verre afstanden blijft verbinden — en de vreugde die ons wacht bij aankomst door onbekende en ook zelfs enkele bekende brs en zrs en vrienden, geeft ons goede moed. Ook de taak die ons wacht in de ons met blijdschap verwachende Gemeente sterkt ons.

Wij verlaten Nederland wel onder zeer droevige omstandigheden. De nationale ramp heeft ons aller hart bewogen. Vaak moeten wij denken aan Ps 46, vooral

de woorden: „Wees stil en weet dat Ik God ben”. Inderdaad, bij zulke vreselijke dingen kan men alleen maar stil zijn daar waar woorden ons ontbreken bij zulk een onbeschrijfelijk leed en ellende. Blijft over ons gebed, ons medeleven en offerzin. God zegene ons land en volk, ons vorstenhuis en regering. Hij zegene al onze Gemeenten en voorgangers — onze arbeid hier en in Australië en overal ter wereld. En Hij stelle ons tot grote zegen.

Uw br en zr in Christus,
A. A. Hardenberg
E. Hardenberg-Zuithoff
en kinderen.

P.S. Wij hopen u zo af en toe iets te vertellen over onze reis, aankomst, arbeid enz. door middel van ons weekblad „De Christen”. Zodat daarmee het contact met u bewaard blijft.

Voor hen die daar belang bij hebben en ons misschien eens zouden willen schrijven volgt hier ons toekomstig adres:

Rev. A. A. Hardenberg, Baptist Manse
50 Auburn Road, Hawthorn E. 2.
Melbourne — Australië.

HARLINGEN

De Friese havenstad heeft in ons orgaan al gedurende geruime tijd niets van zich laten horen. Wat de reden daarvan was? Zeker niet dat haar Heer heeft opgehouden zijn trouw en gunst aan de gemeente te bewijzen. Integendeel, we kunnen bij uitstek van des Heren Zegen gewagen. Drukke dagelijkse werkzaamheden van de secretaris, en verdere wijzingen in de raad der gemeente waren aan het zwijgen van Harlingen niet vreemd. We willen dan nu echter gewagen van rijke zegen die de Heer ons in het afgelopen 50ste levensjaar van onze gemeente heeft willen schenken, niet dat de gemeente in dit jaar zo geweldig in ledental toenam, maar we kunnen gelukkig zeggen dat de gemeente als geheel, in innerlijke kracht gegroeid is, ook het werk in de verschillende verenigingen gaat zeer goed. Ook worden de samenkomsten in ons gebouw, onder leiding van onze Voorganger, die met ijver en toewijding zijn taak vervult, uitstekend bezocht. Voorts hebben we een zeer gezegend Kerstfeest gehad zowel het Feest van de kinderen der zondagsschool als van het liefdemaal waaraan vele mensen deelnamen, kunnen we niets anders zeggen dan het was zeer goed, en we ervoeren de nabijheid van Hem die voor ons als een klein kind werd geboren in de stal van Bethlehem. Zondag 25 Jan. sloten we als gemeente het jaar '52 af, door het houden van de jaarvergadering; hiervan kunnen we dit zeggen: tegen de verwachting in, werd het een Feest, in de eenheid des Geestes, en onder de leiding daarvan, werden de verschillende vraagstukken o.a. bestuursverkiezingen en bestuursuitbreiding, opgelost. Via het jaarverslag van de secretaris, stonden we nog eens weer stil bij alles wat ons in het jaar '52, wederaren is. Veel was er dat tot vreugde, en ook wel allerlei dat tot nadenken stemde: we verloren in Oct. '52, onze

br Vogelzang, door overlijden, als lid der gemeente, deze br was in Maart j.l., 50 jaar lid der gemeente geweest. Gelukkig waren ook in het afgelopen jaar weer jonge mensen bereid zich aan de Heer en aan de gemeente te geven; zodoende hadden we toch ondanks vertrek naar elders en overlijden, nog enige ledenwinst.

En nu brs en zrs, staan we weer voor een nieuw tijdperk; geve de Heer dat we in het weinige dat we voor zijn Koninkrijk kunnen doen, getrouw zijn. Bidden we Hem daarvoor om de nodige kracht, genade en ook bereidwilligheid.

Namens de gemeente,
met broedergroet,
D. K.

NOORDBERGUM

Dat vreugde en droefheid steeds wisselen in ons leven, ondervinden we weer gedurig en ook in 't bijzonder in deze dagen gaat er een golf van ellende en droefheid over ons ganse land en volk en vanwaar zullen we de kracht ontvangen om het leed te dragen indien ons hart en oog niet gericht is op Hem die gezegd heeft Mij is gegeven alle macht in Hemel en op aarde. Jezus onze Heer, heeft ons willen voorbereiden op de tegenslagen in ons leven, en om onze toevlucht te nemen tot Hem. Als gemeente hoewel vacant, mogen we terugzien op een jaar van Zegen in geestelijk en stoffelijk opzicht. Ook elke Zondag zijn we nog bevoorrecht dat we een der voorgangers in ons midden mogen hebben, ook de studenten hebben verschillende diensten kunnen doen. Onze oprechte dank, aan allen, en ons nog steeds aanbevelend.

Maandag 2 Februari was een dag van rouw, over het heengaan van onze zuster A. Veenstra-Visser echtg. van onze br ouderling D. Veenstra, in de ouderdom van 52 jaar. Er is veel voor haar gebeden, doch de Heer nam haar hier weg. Zalig zijn de doden, die in de Heere sterven. Zo was het met haar, de Heer sterke onze broeder en kinderen in dit zware verscheiden. Met br R. Veenstra gaat het langzaam vooruit, hij mag niet veel hoofdwerk verrichten, en meende derhalve het secretariaat der Gemeente te moeten overgeven. Br B. de Wit werd in zijn plaats gekozen. *Neem hier goede nota van.* Br G. Procee is ook nog in het ziekenhuis, dat de Heer Zijn genezende hand over hem uitstrekke, en over al onze zieken zij onze bede. Gods zegen zij u allen toegebeden.

Met Gem. groet,
v. d. M. w.n. secr.

Koning Frederik IX van Denemarken

wijst de weg

Enige tijd geleden publiceerden wij het bericht, dat de Deense Baptisten Unie Koninklijke erkenning had verkregen, waardoor de officiële positie van onze zuster-gemeenten aldaar, alsmede van haar Voorgangers, totaal is veranderd.

Hoe blij de Deense Brs en Zrs zijn met deze verandering, toont ons het volgende bericht, dat we ontvingen van de Deense Bapt. Nieuwsdienst:

Koning Frederik IX van Denemarken wijst de weg!

Koning Frederik IX ontving op 12 Jan. 1953 Dr F. Bredahl Petersen, Voorzitter van de Deense Bapt. Unie, die de dankbaarheid der Deense Baptisten tot uitdrukking bracht voor de koninklijke erkenning als een officiële Deense vrije Kerk en godsdienstige gemeenschap.

Dr Petersen overhandigde tevens een schrijven, door President Truman's zieleherder gericht aan de koning, die in naam der Amerikaanse Baptisten de blijdschap en dankbaarheid voor deze erkenning tot uitdrukking bracht.

Eveneens bracht Dr Petersen de dank over van Dr Townley Lord, President der Baptist World Alliance, namens de wereldwijde Baptisten Gemeenschap.

De koning ontving Dr. Petersen op de meest vriendelijke wijze. Hij toonde zich niet ongenegen, t.z.t. een uitnodiging te accepteren van Dr Petersen's Gemeente in Kopenhagen, tot bijwoning van de een of andere speciale dienst.

De koning was op de hoogte van de oprechte dankbaarheid onder de Deense Baptisten, alsmede onder de leden der andere vrije kerken, in verband met de nieuwe situatie, die zoveel gunstiger is, vergeleken met de toestand van voor 100 jaar, toen Deense Baptisten leiders gearresteerd, verdrukt en gevangen gezet werden, terwijl kinderen van Baptisten ouders door de politie werden opgehaald om besprenkeld te worden in de Lutherse Staatskerk.

Inderdaad de tijden zijn veranderd. Op een massameeting onder auspiciën van de Evangelische Alliantie in Kopenhagen, in Januari van dit jaar, de leiding berustte in handen van de Deense Minister van Opvoeding, die tevens voorzitter is van genoemde Alliantie, was Dr Bredahl Petersen, één van de sprekers! Dr Bredahl Petersen, voorzitter der Deense Bapt. Unie, is de nieuwgekozen Vice-President der Ev. Alliantie in Denemarken, alsmede secretaris van de Europese Evangelische Alliantie.

Uit ons Unie-bureau

Een ramp, ongekend in omvang, is over ons volk gekomen.

Een hulpverlening, ongedacht en groots, van dichtbij en van verre, werkt als een lichtstraal in deze donkerte.

Veel willen we daarover nu niet zeggen. Maar graag maken we hier melding van sympathieke brieven en telegrammen van meeleven vanuit het buitenland ontvangen. Br Hans Arndt, leider van het Jeugdseminarie in Hamburg, als ook onze broeders studenten aldaar, wendden zich namens de Hamburgse Gemeenten tot ons. Dr Bredahl Petersen, allen welbekend, voorzitter van de Deense Baptisten Unie, stak ons een bemoedigende hand toe. Dr E. A. Bell, vertegenwoordiger van de American Baptist Foreign Mission Society had een verkwikkende boodschap. Dr Henry Cook, voorzitter van de Eur. Bapt. Federatie, liet opwekkende woorden horen. Treffend waren de sympathieke zinnen van Dr Ernest Payne, secretaris van de Engelse Baptisten Unie, dáárom zo treffend, omdat het Engelse volk zelf ook door de water-vloed getroffen werd en desniettemin een bijdrage van

100 pond sterling voor onze nood werd aangekondigd! Hulpverlening met goederen en geld zal ook via de kanalen van onze Baptisten organisatie ons land en ons volk bereiken.

Op deze wijze mee bij te dragen in de leniging van de nood van ons volk, waarvan wij deel uitmaken, is de begeerte van ons hart!

Begrijpelijkerwijs is er onder ons bevreemding over het feit, dat bij de in de pers gepubliceerde oproep van kerken betreffende de kanselafkondiging op de Nationale Gedenkdag, verleden Zondag, de naam van onze Unie ontbrak. Is het ons mogelijk dienaangaande opheldering te verkrijgen, dan hopen wij U deze te verschaffen.

De collecten, die in onze gemeenten op de Nationale Gedenkdag voor het Nationaal Rampenfonds (naar verkiezing via het verstrekken van een „thuis” aan evacués op „Renderloo”) gehouden zijn, getuigen van ons daadwerkelijk meehelpen in deze nationale nood. Verleden Zondagavond kwam als eerste melding binnen: Groningen Zuid en Noord collecteerden f 804,47 en f 562,—, tezamen f 1366,47!

De Unie-secretaris
T. JANSMA.

P.S. Hierbij kan ik nog de volgende meldingen van collecten voor het Nationaal Rampenfonds meedelen: Hengelo f 450,—; Den Haag rond f 230,—; Utrecht rond f 320,—; Enschedé f 306,95; Rotterdam-Z. f 54,11. Volgende week volgt de verantwoording der ontvangen bedragen.

Leestafel

KARL BARTH, PROFEET OF KETTER? door Ds H. J. Spier. Uitg. Van Keulen, Delft. Prijs geb. f 2.60.

Dit is een goed Gereformeerd boekje maar een zeer matige bron van informatie over de theologie van Barth. Het is getypeerd in de laatste zinnen: „Ondanks alle verwarring door Barth gesticht en alle afbraak door hem teweeg gebracht, menen wij iets van de overmacht van Christus' genade bij hem ontdekt te hebben. Wanneer hij ons echter oproept hem te volgen in zijn vele afwijkingen, luidt ons antwoord .... Neen!” Hetgeen nu niet bepaald een originele conclusie is ....

J. REILING.

JESAJA, Deel I, 4e druk, door Dr J. Ridderbos. Uitg. Kok, Kampen, prijs geb. f 6.95.

Dit is een deeltje uit de bekende serie Korte Verklaring der Heilige Schrift en het feit, dat hiervan reeds een vierde druk moest verschijnen is een betere aanbeveling dan ik kan geven. Het boekje is zoals we dat van Prof. Ridderbos gewend zijn: degelijk, nauwgezet en op basis van de Geref. schriftbeschuwing. Hartelijk aanbevelen.

J. REILING.

Van de Eind-Redactie

In verband met plaatsing van de Statistiek moest allerlei copie blijven overstaan.

geheel bedroefd tot de dood toe, en Wiens zweet werd gelijk grote druppelen bloeds, die op de aarde aflieden" (Luc. 22 : 44). Daar was Hij gelijk een worm.

We merkten reeds op, hoe er tussen Ps. 22 en Jes. 53 een verband bestaat. Naast vers 7 van onze psalm plaatsten we Jes. 53 : 3. „Hij was veracht, de onwaardigste onder de mensen". *Een smaad* van mensen, „ieder was als verbergende het aangezicht voor Hem", „zo jammerlijk was Zijn voorkomen, dat Hij er niet meer uitzag als een man" (Jes. 52 : 14). Smaad en spot zijn dingen, die ons het meest aangrijpen. Bij het kruis van de Verlosser werd spot en smaad Zijn deel. „En het volk stond er bij en zag toe" (Luc. 23 : 35). „Veracht van het volk".

„Allen die Mij zien bespotten Mij". Letterlijk: allen, de Mij zienden, bespotten Mij. In Ps. 2 : 4 hebben we hetzelfde woord, maar daar is het juist omgekeerd: daar spot Hij, Die in de hemel woont, met de mens. Bij het kruis spot de mens met Hem. *Zij steken de lip uit*. Het woord in de grondtekst betekent: „een spleet maken met de lippen". Bij alle volken wordt zulk een verachting door middel van de lippen aangetroffen. „*Zij schudden het hoofd*". Dit laatste is op zichzelf niet iets smadelijks, maar het teken van ontzetting en verbazing over iets, dat niet verwacht werd. Hoevelen hebben in onze dagen, nu ons land zo zwaar getroffen is, het hoofd geschud van ontzetting, nu zo onverwachts zulks is geschied.

Nu volgen in vers 9 de woorden van de spotters. „*Hij heeft het op de Heere gewenteld*". We kunnen ook in de gebiedende wijs vertalen: „*wentel het op de Heer*". Dat doet dan ook de nieuwe vertaling: „Wentel het op de Heere". Wentel uw weg, uw lijden, uzelf op de Heer. „Dat Hij Hem (nu) uithelpe, dat Hij Hem redde, dewijl (of indien) Hij lust aan Hem heeft." Lusthebben is zoveel als „een welgevallen hebben" aan iemand, waarbij dan dit welgevallen uitgaat van een superieur tot een mindere. Men vergelijke Matth. 27 : 43.

De lijdert keert weer in gedachten terug tot het verleden, tot zijn eigen verleden. Hij denkt aan zijn geboorte (vers 10). Gij zijt het, die mij uit de moederschoot hebt „getrokken", of „uitgestoten". De dichter dankt aan God het leven. Hij denkt terug aan de tijd dat hij lag aan de moederborst, zo veilig. „Gij deedt mij vertrouwend rusten". Het is in het Oude Testament zo, dat Israël gezien wordt als Gods volk. De dichter weet, dat hij een lid is van dat volk, krachtens geboorte. Dus moet God ook zijn God zijn. Daarom getuigt hij ook in vers 11 „van de moederschoot af zijt Gij mijn God". Zij die de kinderdoop vóórstaan, zoeken in dit vers een steun. De dichter zou dan eerst onbewust, terwijl hij aan de borst zijner moeder lag, vertrouwen, geloof hebben gehad; langzamerhand ging dit onbewuste vertrouwen, in bewust geloof over.

Hij weet, ik ben in Israël geboren, lid van Gods volk. Zo schreef Valetton: „In de christelijke gemeente doet zich dit zelfde voor. Het is het ingroeien in wat men door zijn geboorte bezit; het aanvaarden, met persoonlijk geloof van het lid zijn door zijn geboorte van de gemeente van Christus; het persoonlijk maken van het in Christus met de gemeente gesloten verbond".

Deze redenering gaat echter niet op. We hebben wel te bedenken, dat we hier met poëzie te doen hebben. — Maar meer nog moet niet uit het oog verloren worden, dat er toch onderscheid is tussen Israël en de Gemeente, zoals er ook onderscheid is tussen het oude en het nieuwe testament. Men mag niet alles zo maar nivelleren, glad strijken. Wat zin heeft het dan nog om van oud en nieuw te spreken? De gemeente is niet een volks-gemeenschap, men wordt niet uit de bloede, nog door de

wil des mans, in de Gemeente Gods geboren, maar alleen door *wedergeboorte*! Israël was een natie. Krachtens natuurlijke geboorte werd men lid van het volk. Wel was Israël een bijzonder volk, een uitverkoren, bevoorrecht volk, omdat God Zich aan dit volk had geopenbaard, en was er sprake van een Godsdienstige gemeenschap. Dat wilde niet zeggen, dat Israël zonder meer een geloofsgemeenschap was. Hebr. 4 leert wel anders. „Zij hebben door ongeloof niet kunnen ingaan in de rust".

Lid van de N.T. gemeente kan men slechts zijn door wedergeboorte. In die Gemeente wordt men met persoonlijke belijdenis van het geloof in Christus, opgenomen als lid der gemeente. Eerst daarna kan van een ingroeien sprake zijn. Belijdenis en doop zijn in het N.T. nimmer te scheiden en ook is er in het N. T. altijd een persoonlijk toetreden. Men begeert zelf de toetreding tot de gemeente, en van een in de gemeente geboren worden, is in het nieuwe testament geen sprake. *Op U ben ik geworpen* d.w.z. op U ben ik aangewezen. God is de grond van het vertrouwen en geloof. De dichter kent de Gemeenschap met God vanaf zijn geboorte en dat maakt het hem zo moeilijk. Zou die God hem nu verlaten, nu de nood zo groot is? Hebben Zijn barmhartigheden opgehouden? — Hoe menigmaal heeft ook in ons persoonlijk leven, het geloof 't hard te verduren gehad. In de huidige nood en ramp, zal in menig hart de vraag zijn opgekomen, hoe het mogelijk is dat God zo iets kan toelaten; waar Zijn barmhartigheid en trouw gebleven zijn? — Dan wordt het geloof aangevochten. Het ging in David om en het moet er ook ons om gaan, dat we het geloof mogen behouden en er geen schipbreuk aan lijden. — Daarom de noodkreet, het s.o.s., dat aldus luidt: wees niet verre van mij, want de nood is nabij en er is geen helper. Geen helper, dan de Heere alleen!

Hiermede is het eerste gedeelte van de psalm geëindigd. In de volgende verzen worden de gevaren beschreven.

D. SLORT.

Kroniek

Zondag 8 Februari Deze Zondag was een dag van nationale rouw en vele kerken hebben gezamenlijk opgeroepen tot verootmoediging, gebed en offer. Kerken, die geen of slechts een zeer gering oecumenisch contact met elkaar onderhouden, hebben aan deze oproep meegewerkt. Dat is op zichzelf een verblijdend teken. Maar velen zullen met mij de naam van onze Unie hierbij hebben gemist en zich hebben afgevraagd wat hiervan toch wel de reden zou kunnen zijn. Zijn wij niet gevraagd om aan het overleg deel te nemen? Dan past een woord van protest bij hen, die daarvoor verantwoordelijk zijn. Heeft de Unie om een of andere reden niet mee willen of kunnen doen? Dan zou een nadere verklaring van de zijde der Unie Commissie op z'n minst zeer gewenst zijn. Wij wachten af.

Hoe oud moet een voorganger zijn? De onlangs tot doctor in de theologie gepromoveerde Ds Elderenbosch heeft aan zijn proefschrift o.m. deze stelling toegevoegd:

De leeftijd van 23 jaar is voor het zelfstandig beoefenen van prediking en pastoraat aanzienlijk te laag.

Allen in onze kringen, die met prediking en pastoraat iets te maken hebben, minzaam ter overdenking aanbevolen.

Vrij Evangelische zelfkarakteristiek In „Ons Orgaan” van 6 Febr. komt een artikel voor van Ds G. H. de Jonge, waarin hij de Vrije Evangelische Gemeenten tegenover de Ned. Herv. Kerk karakteriseert. Hij schrijft o.m. het volgende:

„In 't verleden waren er vooral drie bezwaren tegen de oude volkskerk:

1 Het bezwaar tegen de synode, omdat niet de Synode, maar Jezus Christus het Hoofd der gemeente is.

2 Het bezwaar tegen de Reglementenbundel, omdat niet de Reglementenbundel, maar alleen Gods woord richtsnoer moet zijn voor Christus' gemeente.

3 Het bezwaar tegen het Modernisme dat geen ernst maakt met de Bijbel als het woord van God en Jezus Christus loochent als God en Zaligmaker. Door de onbijbelse leuze: „de mens is goed”, gingen velen aan Christus' kruis en opstanding voorbij en kreeg de Hervormde Kerk vloeiende grenzen.

In onze gemeenten leeft sterk het besef, dat Christus' gemeente duidelijke grenzen heeft. Die grenzen hangen samen met persoonlijk geloof en bekering. De gemeente zou toch een gemeenschap zijn van gelovigen, die Christus toebehoren. Immers: „ze gaven zich eerst aan de Heer, daarna aan ons.” Zo zijn onze gemeenten zelfstandig geworden. Ze zijn *presbyteriaans*, omdat het hoogste ambt dat van ouderling is en de leiding en de tucht over het gemeentelijk leven in zijn handen ligt.

Karl Barth vooruit.

Ze zijn *congregationalistisch*, omdat de ledenvergadering der plaatselijke gemeente de hoogste instantie is, die bindende uitspraken kan doen. Hierin zijn ze Karl Barth vooruit en dragen een kerktype, waarvoor hij opkomt. Dit betekent dan ook, dat er geen andere gemeenten of colleges zijn, die de gemeente tegen de wil der ledenvergadering iets zou kunnen opleggen (de autonomie der gemeente).

Zo hebben deze gemeenten een eigen stempel gekregen. Ze leven in vrijwillig verband als Vrije, d.i.: autonome gemeenten, die evangelisch zijn, d.i. het evangelie van Jezus Christus als God en Zaligmaker is het enige richtsnoer.

Bij de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland zijn 38 gemeenten aangesloten. Als Vrije Hervormde gemeenten gelijken ze in menig opzicht op een orthodoxe Hervormde gemeente, waarin het geloofsleven warm klopt. Ook de sacramentsbediening en de orde van de dienst is in grote lijnen als in zulk een Hervormde gemeente. De kinderdoop is regel, omdat de kinderen tot de gemeente behoren en God Zijn verbond gedenkt. In de meeste gemeenten is de nieuwe bundel van de Hervormde Kerk ingeburgerd.”

Veel hiervan is zonder meer ook op onze gemeenten van toepassing. Op één punt echter is er nogal diepgaand verschil en dat is — uiteraard — de doop. Ik meen hier een tegenstrijdigheid in het betoog van Ds de Jonge te ontdekken. Enerzijds schrijft hij, dat de grenzen der gemeente duidelijk zijn en samenhangen met persoonlijk geloof en bekering, zodat de gemeente een gemeenschap is van gelovigen, die Christus toebehoren. Anderzijds stelt hij, dat de kinderdoop regel is, omdat de kinderen tot de gemeente behoren en God zijn Verbond gedenkt. Het komt mij voor, dat dit niet geheel klopt. Het zou van betekenis zijn, wanneer op dit punt een nadere ge-

dachtenwisseling tussen de Vrije Evangelische broeders en ons zou kunnen plaatsvinden. Het stempel, dat de Vrije Evangelische Gemeenten dragen, vertoont meer overeenstemming met onze karaktertrekken dan met het „patroon” van de Ned. Herv. kerk. Ik hoop dan alleen, dat onder onze Vrije Evangelische broeders de mentaliteit uitgestorven is, die de kinderdoop tot een zo heilige zaak maakt, dat mensen er eigenlijk niet over kunnen praten.

J. R.

Zendingsrubriek

Zendeling Reiling

In een brief, die de U.Z.C. van de B.M.S. ontving, bracht het Engelse Zendingsgenootschap haar grote dank, erkentelijkheid en waardering jegens oud-zendeling Reiling tot uiting door het volgende te schrijven: „Ter gelegenheid van zr Reilings terugkeer naar het moederland is het mij een groot genoegen om namens de B.M.S. Uw commissie hartelijk te danken voor de voorbeeldige overgave en lange dienst, die zij aan de mensen uit de omgeving van Yakusu bewezen heeft”.

Deze brief was ondertekend door Dr Ellen M. Glow, de 2e secretaris voor het buitenland van de B.M.S.

Zoals U het zich nog wel herinneren kunt, moest onze zendeling de arbeid, die haar lief en dierbaar was, staken door haar gezondheidstoestand. De haar behandelende geneesheer adviseerde zr Reiling terug te gaan naar het moederland.

Terug in de oude vertrouwde omgeving van Drouwenmond is zij nog altijd onder dokters handen. Langzaam komt er een wending ten goede.

We hebben een spreekwoord, dat aldus luidt: „Waar het hart vol van is, loopt de mond over”.

Weinu, onze zendeling wil zo graag U allen deelgenoot maken van de zorgen en vragen van het zendingsveld te Yakusu. Zij wil persoonlijk U als het ware laten delen in de vreugden en de moeilijkheden van ons toekomstig zendingsveld.

De U.Z.C. wil graag voor zr Reiling een tournee door onze Gemeenten organiseren, maar zal dat niet eerder doen voordat onze oud-zendeling helemaal weer hersteld is.

We bereiden ons weer voor

Momenteel is de huidige situatie dus zo, dat we op het ogenblik geen enkele zendeling in de Congo hebben. Neen, de situatie is niet troosteloos of uitzichtsloos. We hebben zendelingen in opleiding en als de tekenen niet bedriegen zullen er weer nieuwe adsp. zendelingen aan de A.V. van dit jaar voorgesteld worden.

Van de huidige zendelingen in opleiding ontvangen we gedurig goede berichten. De studie is niet gemakkelijk. Doch het mag hier wel eens gezegd worden, dat de zusters Gerda Brongers en Fenny Vorsteveld, resp. in Brussel en Londen, hun best doen.

De verwachting is dat zr Vorsteveld tegen het eind van dit jaar klaar zal zijn. Daarna zal na enkele maanden haar uitzending volgen naar de Congo. Indien alles meewerkt kan zr Brongers nog met haar mee gaan.

Met gepaste trots kunt U dan zeggen, dat we zendingen hebben, die aan alle voorwaarden, wat de menselijke zijde betreft, voldoen. Heus, de eisen die er gesteld worden voor de Congo zijn niet mals.

In verband met het feit dat de U.Z.C. nu met maanden te rekenen heeft, treft de Zendingscommissie langzamerhand de laatste maatregelen.

Het beginsel der vrijwilligheid

Dit jaar zal een belangrijk jaar worden voor het Unie-leven. Geleidelijk aan zullen diverse commissies als de E.C.U. en de Commissie voor de Opleiding gaan leven of beter gezegd leven moeten uit het beginsel der vrijwilligheid.

Dit laatste is voor ons geen probleem. De U.Z.C. heeft vanaf haar bestaan dit beginsel reeds toegepast en de Zendingscommissie vaart er wel bij.

Maar dat houdt ook in, dat wij zonder meer op Uw liefde en toewijding jegens ons blijven rekenen.

Een eenzijdige Commissie?

Dikwijls heeft onze Commissie het verwijt te incasseren gehad, dat zij haar belangstelling eenzijdig richtte op de Congo. Toegegeven wordt, dat de schijn tegen de U.Z.C. getuigde. In werkelijkheid heeft de U.Z.C. een brede interesse. En als zij een bepaald werk of iemand steunen gaat, dan wil zij dat altijd doen op gronden, die zij motiveren kan. Met zendingsgeld moet uitermate gewetensvol omgegaan worden.

Zoals U wellicht weet, werkt br Jan Kool in Suriname. Geheel uit eigen overtuiging zendt de U.Z.C. hem voorlopig een gift van 250 gulden ter ondersteuning. Dit is maar een begin.

Graag had schrijver dezes bovenstaande niet vermeld. Maar het praatje moet zo langzamerhand uit de wereld geholpen worden alsof de U.Z.C. uitsluitend denkt aan de Congo.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

»Renderloo«

Hebt U plannen om van 18—25 Juli met vakantie naar „Renderloo” te gaan?

Het lag oorspronkelijk niet in de bedoeling van de L.K.C. om van 18—25 Juli een gezinskamp te organiseren. Zo ongeveer heel Twente heeft echter vakantie in dit tijdvak, zodat onze plannen misschien gewijzigd moeten worden. Dit zal echter alléén gebeuren wanneer er voldoende ouderen (gezinnen) zich in principe voor deze week opgeven en wel per omgaande!

L. SIESLING.

De Zuiderstrip

Met de zegen kwam ook de strijd

Helaas groei gaat gepaard met krampen! De strijd bleef deze getrouwen, deze pioniers in 't geloof geenszins bespaard. Wat moet men toch beginnen als eenvoudige broeder en het Woord moet worden gepredikt en er is geen Voorganger? Aanpakken natuurlijk, het oog gericht op die God die wonderen doet en die Zijn gaven ook meedeelt aan eenvoudigen. En door het eenvoudige getuigenis van deze getrouwe Ouderlingen deed de Heere toe aan de Gemeente, één bij één en hun aantal wies.

Maar dit maakte een voorganger noodzakelijk en.... hier zag de Verdervver van de beginne, de altijd waakzame tegenstrever zijn kans schoon. Hoog sloegen de golven van wantrouwen, van naijver, hoogmoed en van liefdeloosheid, maar de grote Stuurman verliet de Zijnen niet en leidde het bootje door de woeste branding in rustiger wateren.

Wordt vervolgd.

De 73ste Algemene Vergadering

der

Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

uraagt de aandacht

Zoals U reeds sinds de vorige Algemene Vergadering in 1952 bekend is, wordt deze komende Unie-vergadering gehouden in Hengelo. De gemeente daar heeft ervaring in het ontvangen en verzorgen van Unie-vergaderingen en conferentie's, zodat we met de beste verwachtingen voor een in dit opzicht geslaagde Unie-vergadering naar Hengelo zullen trekken. Sinds 2 weken weet U ook door mededeling in ons blad, dat de data voor de komende Unie-vergadering zijn: Woensdag 3 en Donderdag 4 Juni, terwijl natuurlijk daaraan op Dinsdag 2 Juni een begroetingsamenkomst voorafgaat. Dus, broeders en zusters, noteert en reserveert deze data voor dit gemeenschappelijke treffen in Twente's centrum!

Enige zakelijke bijzonderheden over agenda-punten wil ik hierbij nog vermelden, speciaal voor onze gemeenten en raden.

1 Voorstellen, die een gemeente zou willen indienen voor de agenda van de Algemene Vergadering, moeten volgens art. 2d van het Huish. Regl. minstens 8 weken voordien zijn ingezonden en wel „in schrift getekend en van toelichting voorzien”. Dit houdt dus in, dat uiterlijk Dinsdag 7 April — m.a.w. vóór Pasen — de voorstellen door de Unie-secretaris ontvangen moeten zijn.

2 Volgens het geldende reglement en de bestaande rooster van aftreding zijn dit jaar aan beurt van aftreden de volgende leden van de Unie-Commissie Ds H. Bakker, F. Bos en Ds G. W. Tijman. De andere 6 leden zouden dus zitting blijven houden: P. de Boer, Ds F. E. Huijzinga, Ds H. Jut, W. Modderman, S. W. Vis, en Ds S. Zijlstra. Nu treedt echter volgens besluit der vorige A.V. het nieuwe Huish. Regl. per 1 Juli 1953 in werking.

Het is dan ook juist, dat de *gehele* Unie-Commissie af-treedt en wel volgens orde bij sluiting van de Algemene Vergadering, maar dat de verkiezing van de U.C. reeds plaats heeft op de wijze als bepaald in het nieuwe Huish. Regl. Volgens art. 3 zal de U.C. bestaan uit 5 leden uit leden der aangesloten Gemeenten, die volgens art. 4 door de A.V. gekozen zullen worden. De komende Algemene Vergadering staat dus voor het feit om geheel opnieuw 5 leden van de Unie-Commissie te kiezen.

3 Voor het eerst zal de komende Algemene Vergadering de leden van de Permanente Commissies kiezen (volgens art. 6). De vorige A.V. besloot als Permanente Commissies te beschouwen de commissies, die onder ons reeds bekend zijn met de volgende benamingen: E.C.U., U.Z.C. en C.v.d.O., respectievelijk de commissies voor de evangelisatie, de zending en de opleiding. De huidige leden van de E.C.U. zijn: Ds J. Broertjes, Ds F. E. Huizinga en D. Olijslager. Van de U.Z.C.: Mevr. Y. de Haan—Engelsman, Ds H. D. Hooghwinkel, Ds F. E. Huizinga, W. Modderman en Ds H. v. d. Werf. De C.v.d.O. bestaat uit: Ds H. Bakker, Ds H. Jut en Ds G. Vegter. De leden van al deze 3 commissies treden af. De A.V. zal dus nieuwe commissies kiezen, die dan Permanente Commissies heten.

4 Candidaten voor de Unie-Commissie, de E.C.U., de U.Z.C. en de C.v.d.O. kunnen door de Gemeenten gesteld worden. De Gemeenten mogen wel dadelijk van wal steken met het zoeken naar kandidaten, want er moet een hele serie zijn: 5 voor de Unie-Commissie, 3 voor de Evangelisatie-commissie, 5 voor de Zendings-commissie en 3 voor de Opleidingscommissie! — De namen van deze 16 kandidaten (nauwkeurig aangeven voor welke commissie!) moeten vergezeld van de schriftelijke accoordverklaring van de betreffenden, 8 weken vóór de A.V. bij het Unie-secretariaat bekend zijn, dus **UITERLIJK** Dinsdag 7 April oftewel vóór Pasen.

5 De redacteuren van onze Unie bladen treden even-

eens af. Van de redacteuren van „De Christen” zijn Ds F. E. Huizinga, Ds J. Reiling en Ds D. Slort herkiesbaar (moeten wel kandidaat gesteld worden, willen ze op de kandidatenlijst voorkomen), terwijl Ds H. v. d. Werf niet herkiesbaar is. Van „De Zaaier” zijn de redacteuren Ds F. E. Huizinga en Ds J. Scholte en van „De Kindervriend” is de redacteur Ds. N. J. van Beek herkiesbaar (ook deze redacteuren moeten, zullen ze onder de kandidaten voorkomen, wel weer kandidaat gesteld worden). Ook hier geldt weer: opgeven uiterlijk 7 April = vóór Pasen.

6 De afgevaardigden van de Gemeenten moeten 6 weken vóór de A.V. bekend gemaakt zijn. Dit wil dus zeggen: uiterlijk 21 April. Wanneer de Gemeente echter toch al de vergadering der Unie voorbereiden betreffende de kandidaatstelling, kunnen meteen de afgevaardigden ook wel gekozen worden. Dan is ook die zaak weer klaar. Hoeveel afgevaardigden mag Uw gemeente zenden? Voor de eerste 100 leden (of gedeelte daarvan) mag de Gemeente 2 afgevaardigden zenden, voor elke honderd leden meer (of gedeelte daarvan) 1 afgevaardigde. Het ledental der Gemeente wordt gerekend naar de statistiek per 1 Jan. 1953.

7 Wat de aanmelding voor deelneming aan de Algemene Vergadering (leden en gasten) betreft, daarover zal Hengelo wel nader door de daartoe door haar aan te wijzen (of reeds aangewezen) regelingscommissie laten weten. U kunt van die zijde hier wel tijdige publicatie verwachten!

Wij rekenen er graag op, dat de gemeenschappelijke belangen onzer Gemeenten, zoals die door de komende Unie-vergadering behartigd worden, zorgvuldig, welwillend en biddend worden overwogen, voorbereid en geregeld!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Waarom deden wij Baptisten niet mee?

Deze vraag is ons meerdere malen gesteld in verband met de kanselafkondiging, die men omstreeks 4 Febr. j.l. in de dagbladen kon lezen en die in verband met de grote ramp die over ons volk kwam, opriep tot veroetmoediging, gebed en offer. Aan de totstandkoming van die kanselboodschap werkten allerlei kerken mee (zelfs de R. K. Kerk). Waarom de Baptisten niet? Waren die niet geïnteresseerd bij een dergelijke belangrijke oproep? Voelt onze Unie bij rampen als deze niet voor een dergelijk oecumenisch geluid? Maar wij nemen toch ook deel aan de oecumenische beweging, zoals die in Nederland in de Oec. Raad van Kerken georganiseerd is? Zo ongeveer schreef en sprak meelevend Baptist Nederland.

En nu het antwoord.

Onze Unie was wel geïnteresseerd bij een dergelijke Kanselafkondiging, die een zeer belangrijke boodschap bevatte en haar volle instemming had. Deze boodschap kwam echter niet tot stand op initiatief van de Oec. Raad van Kerken, waarin ook onze Unie participeert, maar op initiatief van de *Generale Synode der N. Herv. Kerk*. Deze heeft in allerlei vertegenwoordigers van allerlei Nederl. Kerken samengeroepen, om gezamenlijk

een dergelijke boodschap, te doen uitgaan tot het Nederl. volk. Daarbij zijn de Baptisten *vergeten*. De Secretaris der Unie heeft deze zaak in de Oec. Raad via een schriftelijk stuk ter sprake doen komen, terwijl ook telefonisch door Uw vertegenwoordiger in die raad, reeds was geïnformeerd naar een en ander.

Wij hebben thans, na de bespreking dienaangaande in genoemde Raad, goede hoop, dat in aangelegenheden als deze, waarin het gaat om een gemeenschappelijk geluid der Kerken, in de toekomst op een betere meer verantwoorde en oecumenisch-juistere wijze te werk zal worden gegaan.

Inmiddels werd door ons verzocht, ook in de Pers alsnog te laten blijken dat onze Bapt. Gemeenten volkomen achter deze boodschap der Kerken staan.

Wf.

ENSCHDE

Geliefde brs en zrs. Nu wij onze jaarvergadering der Gemeente weer gehad hebben, willen wij ook u deel-

genoot maken van de zegen die God ons dit jaar heeft geschonken. 11 jonge mensen mochten wij door de doop de Gemeente zien binnentreden. Ook mochten wij dit jaar ervaren dat als de nood hoog is Gods redding nabij is. Hij gaf ons een kerkgebouw met 400 zitplaatsen dat wij huren van de Apostolische Gemeente, waar wij de gehele week over kunnen beschikken. Onze voorganger mag dan ook elke Zondag voor vele mensen het Evangelie van genade en verzoening brengen. Wij zien steeds veel vreemden in onze diensten.

Ook dit jaar in Jan. mochten wij al weer een doopdienst in Hengelo houden, waar een jonge zuster en een jonge broeder de Heer beleden in het watergraf. Moge de Heer geven dat dit jaar er nog velen mogen volgen.

De maand Februari houden wij 4 Woensdagavonden achter elkaar samenkomsten tezamen met 6 andere kerkgenootschappen uit onze stad. Dat ook deze samenkomsten gezegend mogen worden is onze wens en bede, opdat voor vele onzer stadgenoten het licht van onze Heiland mag ontbranden.

J. HUIZING, secr.

's GRAVENHAGE—SINGEL

Het verheugt ons te kunnen berichten, dat het Hare Majesteit de Koningin heeft behaagd, bij Kon. Besluit van 24 December 1952 no 17 onze voorganger Ds J. Louw te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau (Staatscourant 3 Febr. 1953 no 23).

Deze onderscheiding strekt tevens tot eer van het Ned. Baptisten werk in het algemeen.

Secretaris.

Verantwoording collecten

Rampenfonds

Tot en met 16 Febr. hebben de collecten betreffende het Nationale Rampenfonds, in onze gemeenten gehouden op 8 of 15 Febr., het totale bedrag van f 5562,34 opgebracht. De collecten kwamen uit de volgende gemeenten: Treebeek f 200,06; Ter Apel 68,90; Vrieschelo f 206,81 en f 17,70; Muntendam f 273,61; Emmerf-scheidenveen f 117,— en f 21,50; Stadskanaal f 516,20; Borne f 100,—; Enschede f 306,90; Heerenveen f 135,54; Haarlem f 90,—; Deventer f 30,— en f 230,50; Mej. A. E. te E. f 5,—; Sneek f 206,76; Zutfen f 22,40; Arnhem f 290,—; Musselkanaal f 311,32; Valthermond f 35,—; Delfzijl f 138,65; Foxhol f 49,73; N. Weerdinge f 176,01; Den Haag-S f 230,57; Eindhoven f 190,—; Den Haag-O f 38,20; Zandbulten f 90,18; Alkmaar f 137,—; Utrecht f 354,25; Harlingen f 510,—; 2e Exloermond f 152,75; Rotterdam-Z f 54,11; Workum f 35,53; Hoogezand f 220,16. Bovendien zijn in aantocht uit Drachten f 230,—; Apeldoorn f 225,76. Bijzonder sympathiek is de geste van de studenten aan het Seminarie in Rüschlikon door 250 Zwitserse francs bijeen te brengen!

De Unie-adm.,
T. JANSMA.

Mededelingen

Het secretariaat van de Baptisten Gemeente te Haarlem berust vanaf heden bij:

br. P.C. Ambachtsheer, Eemstraat 13, IJmuiden.

JOHN. BUNYAN EN DE FILM.

De „grote dromer” die het naast de Bijbel meest gelezen boek schreef heeft zeker nooit kunnen dromen dat zijn allegorische voorstellingen nog eens voor het publiek zichtbaar zou worden. Toch is dit geschied in een prachtige kleurenfilm getiteld: „De Christenreis naar de eeuwigheid.” Ruim 4½ jaar is er aan deze film gewerkt. Meer dan driehonderd hoofdstaferelen uit het gelijknamige boek zijn er in verwerkt, en zestig personen die Bunyan zo meesterlijk wist te tekenen zijn er in uitgebeeld. Niet minder dan 100.000 opnamen zijn er voor deze film nodig geweest, en de vervaardiging heeft ruim f. 600.000,00 gekost. Het is een 16 mm film zodat zij dus praktisch in alle gebouwen vertoond kan worden. De duur is een uur. Deze film is thans voor Evangelisatiedoeleinden beschikbaar en kan worden aangevraagd bij de I.G.V.C. Heinestraat 19, Amsterdam. Z.

Baptist Theologisch Seminarie te Rüschlikon

Evenals het vorige jaar zullen ook dit jaar — en wel van 2—8 Juli — z.g. leken-conferenties in het Baptist theologisch Seminarie te Rüschlikon in Zwitserland worden gehouden.

Een aantal „leken” werkers in onze gemeenten worden door het bestuur van dat Seminarie uitgenodigd deze conferenties bij te wonen. Het verblijf te Rüschlikon is geheel voor rekening van het seminarie, alleen de reiskosten moeten door de belanghebbenden zelf worden gedragen. De voertalen aldaar zijn Engels en Duits.

In 1952 werden deze conferenties door slechts twee vertegenwoordigers van ons land bezocht en dit jaar verwacht het bestuur van het seminarie een groter aantal. Laten wij die verwachting niet beschamen.

Aanmeldingen worden ingewacht bij ondergetekende.

In afwachting de Uwe in Christus Jezus.

R. VAN DER GOOT.

Ev. v. Bronkhorststr. 9, Deventer.

Leestafel

Dr K. Dijk. Over de laatste dingen. Het einde der eeuwen. Uitgave Kok, Kampen, geb. f 6.90.

Dit is het tweede deel van de trilogie over de laatste dingen.

De schrijver geeft in zijn boek de visie der gereformeerde leer zuiver weer. Hij legt de nadruk op het woord laatste, als het gaat over „de laatste ure”. Hoelang de „ure” wezen zal, weten we niet. Uitvoerig wordt stil gestaan bij de chiliastische verwachtingen, die door hem worden afgewezen en waarbij hij zich beroept op belijdenisgeschriften en synode-uitspraken. Hij noemt ook de voorstanders als Bilderdijk, Van Hogendorp, Dacosta, Willem de Clerq e.a. Voorts Chantepie de la Saussaye, Gunning, Van Oosterzee. Ook Barth komt ter sprake (p. 39), deze geeft „toch even plaats aan de mogelijkheid”. Ook „Haitjema wil in zijn Dogmatiek en Apologie enige ruimte aan deze verwachting toekennen”. In hoofdstuk III wordt gehandeld over het Rijk der duizend jaren. Volgens Prof. Dijk begon het D.J.R. met de over-

winning aan het kruis. Het is niet uitgesloten, dat we nu in de tijd leven waarin de Satan weer ontbonden wordt, getuige de ontkerstening. Hier wijkt de schrijver af van Dr A. Kuiper, die in zijn laatste werk „Van de Voleinding” denkt aan iets wat geschied zal in het einde der eeuwen, hoewel A. Kuiper niet denkt aan een chiliastisch vrede-rijk op aarde (p. 51).

De eerste opstanding wordt door Dr Dijk in geestelijke zin opgevat (p. 80). Schr. verwerpt een eerste en tweede wederkomst en neemt een algemene opstanding der doden aan. In hoofdstuk IV komt de toekomst van Israel ter sprake. Schrijver vermeldt dat onder gereformeerden, o.a. van de zijde der zending onder de Joden en speciaal Dr J. A. Nederbragt, de oud-gezant in Israel, andere geluiden worden gehoord. Dr Dijk zelf wandelt in de voetsporen van Prof. Aalders, die zijn gevoelens in een brochure over de Staat Israel heeft weergegeven.

Vervolgens worden de tekenen der tijden behandeld, waarbij alleen de uitspraken der Schrift ter tafel worden gebracht, zonder enige nieuwsgierigheid of sensatie beluste lezer te bevredigen. Ook aan de grote afval en de komst van de Antichrist wordt aandacht geschonken.

Schrijver wil b.v. niet in Openb. 9 : 9, 10 waar van het gedruis der vleugelen en van schorpioenenstaarten sprake is, denken aan straaljagers en bommenwerpers. De schrijver spreekt zich duidelijk uit aan het einde van het boek (p. 192). „Wij hebben gepoogd alleen dit woord (Gods woord) te laten spreken en ons van elke speculatie te onthouden”.

Voor wie het boek „Het Rijk der duizend jaren” van dezelfde schrijver heeft gelezen, biedt het geen nieuwe gezichtspunten. Het is aangenaam geschreven en met ernst. Wie het standpunt onzer gereformeerde broeders over deze materie wil kennen, leze dit boek.

D. SLORT.

GEMEENTEBODES

Gemeentebodes nemen de laatste tijd een steeds grotere plaats in bij het werk in onze Gemeenten, en over de diensten die deze meestal kleine organen de Gemeenten bewijzen, hoort men doorgaans niets dan lof.

Voor ons ligt thans een *nieuwe bode*, „DE BAND”, gemeente-brief van de Gemeente HARLINGEN, onder redactie van Ds G. Visser. Het blad telt 4 pagina's folioformaat, en ziet er aantrekkelijk uit. De Harlingers zullen wel in hun schik zijn met deze papieren boodschapper.

ZANDBULTEN luidt sinds kort maandelijks de „KERKKLOK”. Op de kop van het blaadje lezen we dat Ds J. van Dam aan het klokketouw trekt. Ook deze Gemeentebode, die iets kleiner gehouden is ziet er vriendelijk uit.

Het valt ons op, dat er Gemeentebodes zijn van tweeërlei type. Allereerst zijn er die maandblaadjes, die helemaal door de Voorganger alléén worden volgeschreven. (Zo ook, naar mij toelijkt, Harlingen). En dan verder blaadjes, waarin veel meer functionarissen, naast de voorganger, aan het woord komen, waar het hun onderdeel betreft. Zo Zandbulten. Wat zou de beste vorm zijn?

Wf.

De Bijbel, toegelicht voor het Nederl. volk. EXODUS. Uitgeverij J. H. Kok N.V., Kampen. Prijs ing. f 2.60, en geb. f 3.75. Voorintekenaars: resp. f 2.45 en f 3.30.

Ds P. N. Kruyswijk verzorgde dit deeltje en wat wij er van lezen maakt dat wij zeggen, dat hij het op uitmuntende wijze deed. Het is een niet erg gemakkelijke opgave, om binnen een dergelijk kort bestek op populaire, duidelijke en verantwoorde wijze iets te zeggen, waardoor de lezer inderdaad ook „wijzer” en rijker wordt. Wij kunnen U van harte de aanschaf van dit deeltje aanraden. Exodus is een belangrijk Bijbelboek.

Wf.

Een ingekomen stuk

Daar sommige luisteraars verzocht hebben de toespraak van Maandag 16 Febr., gehouden voor de N.C.R.V., onder de titel „Een ingekomen stuk” te mogen lezen, zal dat woord worden gecyclostyleerd. De kosten bedragen f 0.10. Wanneer u mij dat bedrag zendt, krijgt u die overdenking, die de vrucht is van een pogen de zin van „de ramp” te verstaan.

HUIZINGA,
Volksparingsingel 27,
Enschede.

Advertentiën

Verheugd waren we toen de Heer ons 5 Febr. een Dochtertje en Zusje

Simone Johanna

schonk.

N. Zerbst
A. Zerbst—Boes
Bertje.

Eindhoven, de Klerklaan 15.

Heden nam God tot Zich
onze broeder

Jan de Jong

in de ouderdom van 75
jaar.

Bapt. Gemeente
Haulerwijk.

Haulerwijk, 4 Febr. '53.

De Heere nam plotseling
uit gezin en onze gemeente
weg onze zuster

**Annechien Kip
geb. Schuur**

in de leeftijd van 62 jaar.

Openb. 21 : 4.

Namens Gemeente
Musselkanaal,
de secr.

PLAATST
UW

ADVERTENTIES

IN
DE CHRISTEN

NOTA BENE: Een paar Zaaier-agenten voldeden nog niet de partij Kerstnummers. Mag ik er nu wel op rekenen, dat dit héél binnenkort plaats heeft? Evenzo zie ik ook graag van een paar Christen-agenten de afrekening der abonnementsgelden over het eerste kwartaal tegemoet. Zelfs 10 voorgangers bleven in gebreke om het kinderbijslagformulier ingevuld terug te zenden! Of hebben ze geen belang bij de kinderbijslag? Vergeet hierbij echter niet: de terugontvangen formulieren dienen als basis voor de begroting en deze weer als basis voor de uitkering!

De Unie-administrateur.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3146

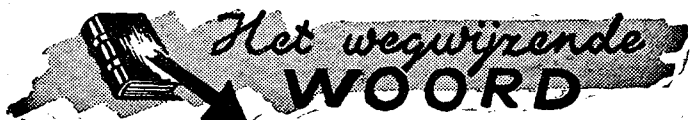
VRIJDAG 27 FEBR. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Hier volgt een fragment uit de toespraak: Is hier een zondaar? Deze toespraak zou oorspronkelijk voor de radio zijn uitgesproken. Het Schriftgedeelte is: Luk. 18 : 9—14.

HUIZINGA.

Er gingen die dag — ik herinner u aan wat Lucas vertelt — twee mensen naar de kerk. Die eerste deed dat geregeld. Met de regelmaat van de kalender en de klok. Hij was een deugdzaam mens. Een goed mens. Onkreukbaar, degelijk, correct. Hij kwam de kerk binnen. Hij liep naar voren. Rustig, welverzekerd, volkomen in balans. Hij stond stil. Hij bad. Nu is dat misschien wat veel gezegd. Bidden deed hij eigenlijk niet. Hij zei wat. Hij vertelde God, dat hij dankbaar was dat hij goed was en niet slecht. Hij was geen zondaar. God en mensen kwamen bij hem niet tekort. Amen, zei hij toen. Keerde zich om en ging weer naar huis. Volkomen in balans, correct, degelijk, onkreukbaar. Een mens waar de kerk en staat op kunnen bouwen.

Er gingen twee mensen naar de kerk. De tweede kwam er niet vaak. Dat was niet goed van hem, maar om eerlijk te zijn: hij schaamde zich. Het klopte namelijk niet helemaal in zijn leven. Hij had een vervelend baantje. Vol haken en ogen en het ging heel gemakkelijk verkeerd. Het ging ook wel eens verkeerd. Hij was er elendig van. Niet omdat de mensen er hem op aanzagen, dat kon hem niet zoveel schelen, maar hij wist: ik ben een zondaar. En dat zei hij die morgen tegen God. Uit het diepst van zijn hart zei hij dat. Hij zei het met diepe bewogenheid. En dat gebed dreunde de hemel door en God voltrok een wonder aan de ziel van die zondaar. Hij ging naar huis, en hij lachte.

Is hier een zondaar?

Over deze man wilde ik u nog graag een paar woorden zeggen, want het zou kunnen zijn dat er iemand luistert die in de schoenen van deze vriend staat.

U zult het wel met me eens zijn, dat je geen tollenaar, geen belastingambtenaar hoeft te zijn om niet te deugen. O nee, een dominee kan een even groot zondaar en nog grotere zijn dan een filmster, herbergier of dan de loodgieter, de typiste. Een zedige huisvrouw kan net zo

zwart zijn van binnen als de geurende dame, die links en rechts naar prooi speurt. Niemand staat buiten schot. Geen ouderling en geen diacones. Nu schijnt ieder dat nog niet door te hebben. Sommigen menen dat er bomvrije beroepen bestaan. Dat is natuurlijk niet waar. De duivel zit niet alleen aan de stamtafel, hij probeert ook wel eens aan de dis des Heren te vertoeven.

Doch zie naar deze tollenaar. Hij staat achter in de kerk en Lucas vertelt: Hij wilde zelfs z'n ogen niet opheffen. Dat valt ook niet mee als je verkeerd staat. U weet dat een van uw kinderen gekocht heeft. Straks komt hij uit school. Dan moet u hem toch eens onderhanden nemen. Eindelijk komt hij opdagen. „Kom eens hier Jan!” Jan komt, wat onverschillig, alle kanten uitkijkend. „Kijk me eens aan!” En dat kan hij haast niet. Wij kregen van de meester een duwtje onder de kin als 't niet lukken wilde. Deze man kon, bij wijze van spreken, God niet in de ogen zien. Hij schaamde zich.

Hij sloeg zich herhaaldelijk op de borst. Daar zat het. Wat een kort gebed deed die man. Mensen in nood houden geen redevoeringen. Als iemand in 't water ligt en op punt staat van verdrinken, komen er geen toespraken. Dan is er alleen maar een schreeuw. Dan is er geen vuurwerk, maar een vuurpijl. Hier is een noodsignaal.

O God! Een frontsoldaat, nu niet direct een gelovig mens, vertelde mij dat de onverschilligste mensen in doodsnood aan God schreeuwen.

Deze mens is in grote nood. De kreet worstelt weg uit de diepte van zijn hart. O God! En als hij dat zegt, staat hem heel zijn leven voor de ogen. Is hier een zondaar? Ik zei toch: niet alle mensen zijn zondaren. Dat komt omdat sommigen zich meten met andere mensen, die, naar men zegt veel slechter zijn — dan komen zij er goed af. Maar deze mens stelde zich voor God en toen kwam hij er slecht af. Er zijn niet veel zondaren. Niet zoveel mensen die zich blootstellen aan God. Wanneer er meer zondaren waren, er zouden betere christenen zijn.

Hoe wist die man dat hij een zondaar was? Dat weet een mens alleen als hij met God te maken krijgt. Die eerste man, die correcte, evenwichtige was heel godsdienstig, maar hij wist kennelijk niets van God. Je kunt je leven lang met bijbelteksten schermen en toch niets van Gods Woord gehoord hebben. Je kunt meester zijn op alle bijbelse wapens en met godsdienstige problemen jongleren als een vingervlugge jongleur met ballen en toch ver van God zijn.

Deze man was geen theoloog, geen dogmatische fijnproever, maar een zondaar en dat was zijn behoud.

Want een echte zondaar belandt bij God. Die kan niet anders dan om genade roepen.

Z'n vuurpijl sloeg door tot de troon van God. Zijn noodkreet galmde door de hemel. Er was een mens op aarde die God aanriep. Hij lag gekneld in banden van de dood en zijn brandend geweten liet hem zonder troost. Hij daasde niet over milieu en herkomst en opvoeding en verschool zich niet achter zijn ouders en vrienden. Hij zei rechtuit: ik ben een zondaar. Uit zijn hel alarmeerde hij de hemel. Nergens zag hij licht en riep toen God aan in al zijn nood.

Is hier een zondaar? Een echte! Een, die 't weet, diep in zijn hart weet, dat hij het leven mist, gemist heeft. Roep. Schreeuw tot God. God hoort geen vrome femelaars, die hun deugden en dankbaarheden en dierbaarheden oplezen. Die menen dat ze even genoege bij God kunnen binnenlopen. God hoort zondaren.

IN EN OM DE BIJBEL

Een Messiaanse Psalm

IV

(Voor vrienden van de Bijbel)

Nadat de dichter een blik geslagen had in het verleden, d.w.z. in de geschiedenis van zijn volk en ook gelet had op zijn eigen verleden, vanaf de dag zijner geboorte, eindigde hij met de noodkreet: „wees dan niet verre van mij, want nabij is de nood, en er is geen helper.”

Met *vers 13* van Psalm 22 wordt ons een beeld uit de dierenwereld voor ogen gesteld. We moeten hier niet aan een letterlijke opvatting vasthouden. De psalmist bedoelt een indruk te geven van zijn lijden en van de gevaren waarin hij verkeert. Hij noemt zijn vijanden buffels van Basan, letterlijk: sterken van B. In Basan waren vruchtbare weiden en zware eikenbossen „noordelijk van de Jabbok en zich uitstrekkend tot aan de voet van Hermon.” (Delitzsch).

Hij werd omsingeld, en wel zó, dat naar de betekenis van het woord, een band om hem heen werd gelegd. In de bijbel wordt het Satanische dikwijls weergegeven door het beest-achtige. Men denke aan Openb. 13 en aan de geschiedenis van de zondeval, welke door een beest (de slang) plaats vond. De profeet Amos spreekt dan ook de goddelozen aan met de woorden: koeien van Basan.

Niet alleen stieren, ook leeuwen, die de muil open-sperren, ziet de dichter voor zich (*vers 14*). Leeuwen, verscheurend en brullend. Achter deze beelden van stieren en leeuwen moeten we denken de verzameling van boosdoeners, die in het 17e vers genoemd worden. Paulus gebruikt het zelfde beeld. Hij schrijft aan Timotheus „en ik ben uit de muil van de leeuw verlost” (2 Tit. : 17) *vers 15* „Als water ben ik uitgestort”. Hier wordt een beschrijving gegeven van de machteloosheid van de lijder. Hij is meer dood dan levend. Zoals water uit elkaar spat, wanneer het uitgestort wordt, ziet hij, hoe ook zijn lichaam een uiteenvallen vertoont. Zijn beenderen wijken uit. Hier mogen we denken aan

de Man van Smarten, Wiens lichaam aan het kruis werd uitgerekt. Machteloos en uitgeput was ook Hij!

Mijn hart is als was versmolten in mijn binnenste, d.w.z. in mijn borst. Zijn hart begeeft hem. Ook hier denken wij weer aan Zijn kruisdood, aan Zijn angst. „Alle moed, alle levensopgewektheid ontbreekt”. (Valeton) Met *vers 16* worden we bepaald bij het kruiswoord: „Mij dorst”. De dichter zegt: Verdroogd als een scherf — „als aarde” waaruit aardewerk wordt vervaardigd, en vandaar de gedachte aan een scherf. Zo is zijn kracht uitgedroogd. „Mijn tong kleeft aan mijn gehemelte”. In de grondtekst staat gehemelte in een meervoudsvorm, waarbij aan een tweetal is te denken, zodat ook wel vertaald wordt, „mijn tong kleeft aan mijn kaken”. (boven en onderkaak). Achter al de vijanden, achter al het leed staat God. Al die vijanden zouden geen macht tegen hem hebben, als de Heere het hun niet toeliet. Zo is het ook in de geschiedenis van het lijden van onze Heiland. — God gaf Hem over tot de kruisdood, en Hij gebruikte daarbij de handen der Goddeloze mensen.

De psalmist zegt dan ook: „Gij legt mij neer in het stof des doods”. Ook in Jes 53 treedt deze gedachte naar voren. „Het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen. Hij heeft Hem krank gemaakt”.

De psalmist is gelijk geworden aan hen die in de groeve neerdalen. Zijn lijden is typisch „een heenwijzing naar het lijden van Vorst-Messias!” Met *vers 17* begint een nieuwe strophe. Het is een moeilijk vers. „Want honden hebben mij omringd, een bende van boosdoeners heeft mij omsingeld”. Het laatste woord betekent „een kring om iets trekken”, en dan volgt: „als een leeuw, mijn handen en voeten”. Dit is voor ieder onbegrijpelijk en daarom heeft men die leeuw laten schieten, hoewel deze telkens in de psalm ter sprake kwam, en heeft men een kleine wijziging in de tekst aangebracht, waardoor er kwam te staan „zij hebben doorboord”. Dat hebben eertijds de Statenvertalers gedaan en eveneens de nieuwe vertaling. Zij die toch aan de leeuw willen vasthouden brengen Jes. 38 : 13 ter sprake: als een leeuw, zo verbreekt Hij al mijne beenderen. Toch is het moeilijk een denkbeeld te krijgen, hoe leeuwen „handen en voeten omringen”, dat kunnen alleen muggen en vliegen doen. Dat honden in het Oosten om een zieke of dode heenlopen, en de dienst verrichten van doodgraver, is uit de gelijkenis van de rijke man en Lazarus ons wel duidelijk geworden. Het heeft daarom geen zin, om deze wijze van handelen, n.l. van de honden, nog te willen verduidelijken, door er een leeuw aan te pas te doen komen. Wij stemmen in met de lezing, *doorboren*, en dan is daarmee weer een duidelijke trek zichtbaar geworden in het beeld van Christus' lijden. Zijn handen en voeten zijn aan het kruis doorboord! Ook om het kruis, was een vergadering van boosdoeners aanwezig, die Hem als honden omringden. Niet alleen in Psalm 22, maar ook in Jes. 53 lezen we: „Maar om onze overtredingen werd hij doorboord”, eveneens Zach. 12 : 10 „Zij zullen Hem zien, dien zij doorstoken hebben”.

Al mijn beenderen kan ik tellen. Hij kan ze tellen, omdat hij met geweld is uitgerekt, (*vers 15*) en de beenderen beginnen uit te steken. Zo wordt de lijder voor de vergadering van boosdoeners een schouwspel. We vinden in *vers 19* het verdelen van de klederen. Dit heeft bij David geen plaats gevonden. Wanneer de lijder is gestorven, verdeelt men de erfenis, de lijfgoeederen. Bij het kruis hebben de krijgsknechten over Zijn kleding het lot geworpen. In *vers 19* is van verschillende kledingstukken sprake. Zij verdelen mijne klederen d.w.z. mijn bovenkleding, die uit meerdere stukken kan bestaan. En werpen het lot over mijn gewaad. Daarmede wordt

de onderkleding bedoeld. Het woord betekent, datgene wat de schaamte bedekt.

In de vervulling treffen we ook het onderscheid aan. De klederen werden verdeeld, in vier delen Joh. 19 : 23. Het onderkleed werd verloot, het was uit één stuk. In vers 19 is dus niet een blote herhaling. De eerste en tweede helft van vers 19 vonden ieder hun vervulling! Hoe nauwkeurig wordt de schrift vervuld, hoezeer wordt hierdoor het geloof in de inspiratie der Schrift versterkt. Ook de psalmen dragen daarvan het bewijs.

De lijd nsweken breken weer aan. Deze psalm kan ons helpen bij de overdenking van het lijden van onze Heer Jezus Christus. Geve Hij ons maar meer te verstaan, dat het was om onzentwil, dat Hij leed en stierf!

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Kroniek

Anti-Zionisme achter het ijzeren gordijn Onlangs namen we in de Kroniek reeds een stukje over uit De Hervormde Kerk, waarin gesproken werd over het oplevend antisemitisme. Thans bevat hetzelfde blad een artikel van S. P. Tabaksblatt, dat een nadere beschouwing over dezelfde zaak brengt. Omdat het hier gaat over zeer belangrijke dingen — men kan de betekenis en de diepte van het geloof der christenen aflezen uit hun houding tegenover de Joden, — nemen we dit artikel hier in extenso over en hopen, dat het alle lezers stof tot nadenken zal geven. Hier volgt het:

De verwarring is nog groter doordat de Jodenvervolgingen in de Sovjet-Unie niet onder de bekende naam van anti-semitisme, maar onder de naam van anti-zionisme plaatsvinden.

Toegegeven moet worden, dat er een wezenlijk verschil tussen die twee bestaat.

Het anti-semitisme is gericht tegen de Jood als behorende tot een ander „ras“. Het zou dit vreemde „ras“ zijn, dat tegenzin tegen de Jood opwekt. Maar langzamerhand begint men in te zien, dat dit dwaasheid is. De Arabieren zijn qua ras zuiverder Semieten dan de Joden. Maar de grootste antisemieten — de Nazi's — waren juist met de Arabieren de beste maatjes. Anti-semitisme is niets anders dan een etiket voor Jodenhaat. Een haat, die alle Joden zonder uitzondering geldt.

Dit soort Jodenhaat is aan het Bolsjevisme vreemd. De Sovjet-Unie kent geen rassenverschillen en het zou verkeerd zijn haar van zulk een antisemitisme te beschuldigen.

Maar het anti zionisme is daar even oud als de Sovjet-Unie zelf. Vanaf haar ontstaan was de Sovjet-regering gekant tegen het Zionisme.

Het is algemeen bekend, hoe de bolsjevistische machthebbers van begin af aan begonnen waren met alle machtsmiddelen, waarover een totalitaire staat beschikt, alles op te ruimen wat naar enige apartheid zweemde en zich niet onvoorwaardelijk met de bolsjevistische ideologie liet gelijkgeschakelen. De geloofsvervolgingen in Rusland hebben destijds de gehele vrije wereld in beroering gebracht. Maar niemand wist, dat niet minder dan de belijders van de verschillende godsdiensten ook de Zionisten vervolgd werden.

Het russische Jodendom ontwikkelde zelfs tijdens het verschrikkelijke tsaren-regiem op religieus, nationaal en

cultureel gebied een zeer grote activiteit en was de voedingsbodem voor alle joodse centra in de wereld. Het Sovjet-regiem bracht aan dit nationaal zelfbewuste Jodendom zware slagen toe.

De Joodse orthodoxie verkreeg samen met de belijders van de andere godsdiensten geleidelijk aan meer vrijheid. De joodse cultuur, die in de Jiddisje taal bloeide, werd door de Sovjet-regering opgevangen, gelijkgeschakeld en krachtig gesteund als een van de middelen om het russische Jodendom tot trouwe Sovjet-burgers om te vormen. Want de rode smeltkroes nam het joodse bevolkingsdeel in zich op met het vooropgezette doel, om het van alle specifiek Joodse smetten te ontdoen en het enkel maar als een heel klein radertje in de proletarische machtsmachine te gebruiken.

De Hebreeuwse taal en het Zionisme als symbolen van de joodse nationale renaissance konden zich daarvoor niet lenen. Daarom werden deze ten strengste verboden. Duizenden trouwe Zionisten werden in de gevangenissen gestopt of naar Syberie verbannen, waar zij omkwamen.

Na 30 jaren van Sovjet-regiem is er in Rusland een joodse generatie opgegroeid onder een uitgesproken bolsjevistische ideologie. De Sovjet-regering meende dat deze jonge joodse generatie nu van alle joods-separatistische gevoelens gespeend was en begon alle uitingen van Jiddisje cultuur te liquideren. De Sovjet-Joden kunnen het voortaan doen met de Sovjet-cultuur in het Russisch.

Maar de oprichting van de staat Israël, waartoe de Sovjet-regering zelf meewerkte, bracht aan het licht, dat er onder de gelijkgeschakelde Sovjet-Joden nog een sterk joods-nationaal gevoel leefde.

De verontwaardiging in de Sovjet-kringen was hierover groot. De Joden bleken dus niet zo erg geschikt te zijn voor omsmelting in de Sovjet-smeltkroes. Zeer scherpe maatregelen werden genomen om de voedingsbodem voor het joodse separatisme te vernietigen. De laatste restjes van een Jiddisje cultuur werden opgeruimd. Jiddisje schrijvers verdwenen zonder dat men weet, waar zij zich tot op heden bevinden en of zij nog in het leven zijn. Joodse leden der Sovjet-missies in het buitenland werden teruggeroepen en de Diplomatschool te Moskou werd voor Joden gesloten.

Gericht tegen de Joodse apartheid

Men kan er naar gissen wat de reden is, dat de Sovjets in de laatste maanden hun actie tegen de Joden zo verscherpt hebben. Zou de besliste keuze van de staat Israël voor het Westelijk front daartoe de aanleiding zijn, of zijn het binnenlandse strubbelingen in de bolsjevistische gelederen, die de Joden opnieuw tot de zondebok deden worden? Duidelijk is echter, dat de nieuwe anti-joodse maatregelen in de Sovjet-Unie niet zomaar met het anti-semitisme zoals wij dat kennen te vereenzelvigen is. De actie is gericht tegen de joodse hardheid, die de bolsjevistische maag niet kan verteren; tegen de joodse apartheid, die maar niet uit de Jood te krijgen is — daarom anti-zionisme.

Maar of de stok, waarmede de Jood geslagen wordt, anti-semitisme, of anti-zionisme heet, de slagen zijn even raak.

Want bij alle wezenlijk verschil tussen deze twee: in de practijk komt het voor de Jood achter het ijzeren gordijn op hetzelfde neer.

Dit brengt de mentaliteit van de niet-joodse bevolking daar met zich mede. De eeuwenoude haat tegen de Joden in Rusland is zeker nog niet verdwenen. En dat die haat in Tsjechoslowakije nog springlevend is, is gebleken op

Vervolg op pag. 6

Lijst met belangrijke adressen en gegevens

bij de statistiek der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland per 1 Januari 1953

I. UNIE-COMMISSIE

Dagelijks Bestuur:

Ds F. E. Huizinga, Volksparksingel 27, Enschede,
tel. 8025, voorzitter

Ds G. W. Tijman, Stadskanaal
W. Modderman, Sneek.

Leden:

Ds H. Bakker, Amsterdam

P. de Boer, Ter Apel

F. Bos, Utrecht

Ds H. Jut, Nieuwe Pekela

S. W. Vis, Hengelo

Ds S. Zijlstra, Eindhoven

Secretaris en administrateur: Ds T. Jansma, Tetterode-
straat 47, Haarlem, tel. 18032. Giro 9260 ten name van
de Unie, Haarlem. Bankrelatie: Rotterdamse Bank,
Haarlem.

* * *

II. SUB-COMMISSIES

1. Evangelisatie-commissie der Unie (E.C.U.)

D. Olijslager, Nieuwe Pekela, voorzitter

Ds J. Broertjes, Iz. Evertslaan 52, Arnhem,
tel. 21357, secretaris

Ds F. E. Huizinga, Enschede

2. Commissie voor de Opleiding (C. v. d. O.)

Ds H. Bakker, Amsterdam, voorzitter

Ds G. Vegter, Parkweg 6a, Groningen, tel. 21609, secr.

Ds H. Jut, Nieuwe Pekela

3. Unie-Zendings-Commissie (U.Z.C.)

Ds F. E. Huizinga, Enschede, voorzitter

Ds H. D. Hooghwinkel, Cl. de Vrieselaan 69b,
Rotterdam, tel. 36964, secretaris

W. Modderman, Willemstr. 9, Sneek, tel. 2077,

admin., giro 523019 t.n.v. adm. U.Z.C., Sneek

Mevr. Y. de Haan—Engelsman, Groningen

Ds H. v. d. Werf, Utrecht.

4. Unie-Radio-Commissie (U.R.C.)

Ds H. Bakker, Amsterdam

Ds J. de Jong, Emmererfscheidenveen

Ds D. Slort, Apeldoorn.

5. Lector-Commissie

Ds G. Vegter, Groningen, voorzitter

Ds J. Reiling, Haulerwijk

Ds C. van Wier, Hoogezand

Beheerder: Ds. T. Jansma, Haarlem.

6. Militairen-Commissie

Ds J. Bosma, Leeuwarden, voorzitter

Ds H. Hornstra, Ir. de Katstr. 6, Treebeek,
tel. Hoensbroek 818, secr.

F. Bos, Utrecht.

7. Relief-Comité

Ds T. Jansma, Haarlem, secr.

Ds J. Scholte, Nieuw Weerdinge.

8. Zangbundel-Commissie

J. Germeraad, Breitnerstr. 77b, Rotterdam, secr.

Joh. Fischer, Hengelo

Ds G. W. Tijman, Stadskanaal

Ds K. Reiling, Almelo.

9. Commissie Tehuis voor Ouden van Dagen

Mevr. C. Kiewiet—Blaauw, Uitslagsweg 66,
Hengelo, secretaresse

P. de Boer, Ter Apel

D. Olijslager, Nieuwe Pekela

10. Financiële Commissie

P. de Boer, Ter Apel

L. van Dam, Groningen

W. Modderman, Sneek.

* * *

III. STICHTINGEN met hun besturen

1. Unie-Bouw-Stichting (U.B.S.)

D. Olijslager, Alteveer, Nieuwe Pekela,
tel. Boven-Alteveer 6, voorzitter

J. v. d. Mei, Parkweg 31, Groningen, tel. 20280, secr.

E. Moerke, Arnhem

Ds G. Brongers, Den Haag

H. de Jonge, Nieuw Weerdinge

Adm. Ds T. Jansma, Haarlem. Giro 540091 t.n.v. Unie-
Bouw-Stichting, Haarlem.

2. Pensioen- en Invaliditeitsfonds

P. de Boer, Oudeweg 21, Ter Apel, voorz.

F. Bos, Utrecht

K. Drent, Hengelo

J. H. Gorter, Apeldoorn

Ds K. Reiling, Almelo

Ds D. Slort, Apeldoorn

Ds G. Vegter, Groningen

Secr.-adm.: Ds T. Jansma, Tetterodestr. 47, Haarlem

3. Diaconessenhuis „Tabitha”

Ds K. Reiling, Molenkampspark 12, Almelo,
tel. 3882, voorz.

C. Meyner, Groenteweg 12, Den Haag, penningm.

Mevr. G. K. Huizinga—Schneider, Enschede

Mevr. H. de Ruiter—Niezen, Den Haag

D. Olijslager, Nieuwe Pekela

Ds G. W. Tijman, Stadskanaal

W. de Vries, Arnhem

Besturend zuster: A. Daniëls, „Tabitha”, Schouwweg 79,
Wassenaar, tel. 9779, Giro 332504 t.n.v. Tabitha,
Wassenaar.

* * *

IV. VERTEGENWOORDIGINGEN

1. In de Ned. Bapt. Jeugdraad: Ds H. Jut, N. Pekela

2. In de Oecumenische Raad: Ds H. v. d. Werf, Utrecht
Secundus: Ds K. Reiling, Almelo

3. In het Contact in Overheidszaken: vacature

Secundus: Ds K. Reiling, Almelo

4. In Board of Trustees Seminarie Rüschklikon: Ds H.
Jut, N. Pekela

5. In Eur. Bapt. Federatie: vacature
 6. In het Interk. Contact inzake Israel: Ds. D. Slort, Apeldoorn

* * *

V. STUDIE-COMMISSIE inzake REORGANISATIE der UNIE

Moderamen:

Ds J. W. Weenink, Pijntorenstr. 5, Haarlem, tel. 14630, voorz.

Ds H. Bakker, Amsterdam
 E. de Haan, Heerenveen

Leden:

P. de Boer, Ter Apel
 Ds J. Broertjes, Arnhem
 Ds F. E. Huizinga, Enschede
 D. Olijslager, Nieuwe Pekela
 Ds J. B. de Neef, Winschoten
 Ds K. Reiling, Almelo
 W. Veenstra, Amsterdam
 S. W. Vis, Hengelo
 Secr.: Ds T. Jansma, Haarlem

* * *

VI. NEVENORGANISATIES

1. Ned. Bapt. Jeugdbeweging (N.B.J.B.)

Correspondentie-adres: Jeugdbureau N.B.J.B., Smitstr. 28³, tel. 58276. Giro 28686 (tevens administratie van N.B.J.B., „Jong Leven” en „Vleermuis”).

Jeugdraad:

Ds H. v. d. Werf, Utrecht, voorz.
 Ds W. Veenstra, Musselkanaal, vice-voorz.
 Ds H. P. de Boer, Deventer, alg. secr.
 Mej. M. Veenstra, Amsterdam, penningm.esse
 Ds R. Reiling, Rotterdam, algem. adj.

Leden:

Ds Sj. Zijlstra, Eindhoven
 Ds H. Jut (namens Unie-Comm.)

Ere-voorzitter: Ds J. W. Weenink, Haarlem
 Observer N.B.S.V.: Jac. Tromp, Groningen

Sub-commissies:

Voor Buitencentrum der N.B.J.B. „Renderloo”, Bijsterbosweg 9, Epe, tel. 381.

Beheerscommissie

Ds H. v. d. Werf, Utrecht, voorz.
 Ds J. Broertjes, Iz. Evertslaen 52, Arnhem, tel. 21537, secr.
 F. Bos, Utrecht, alg. adj.

Leden:

Mevr. L. Speelman—Kruit, Stadskanaal
 Ds H. P. de Boer, Deventer
 Ds W. Veenstra, Musselkanaal
 Ds Sj. Zijlstra, Eindhoven

Werkcommissies van „Renderloo”

Propagandacommissie:

F. Bos, Utrecht, voorz.
 Mevr. L. Speelman—Kruit, Boerveensemond 19, Stadskanaal, secr.esse
 Ds J. Broertjes, Arnhem, lid

Landelijke Kamp Commissie

Ds J. Broertjes, Arnhem, voorz.
 Ds W. Veenstra, Schoolstraat 55, Musselkanaal, secr.
 Ds H. P. de Boer, Deventer, lid
 L. Siesling, Jeugdleider op „Renderloo”, adv. lid

Overige sub-commissies:

Voorlichtingscentrale

Corr.-adres S. W. Vis, Vondelstr. 24, Hengelo, tel. 2792

Land. Zondagsschool Centrale

Ds W. Veenstra, Musselkanaal, voorz.
 Mej. L. J. van Beek, Kerkhoflaan 63a, Rotterdam, secr.esse
 S. v. d. Werf, Kleinzand 9, Sneek, pennm.

Jongens- en Meisjescentrale

J. v. d. Velde, Magdalenalaan 54, Hengelo, voorz.
 Mej. M. L. de Jonge, Adm. de Ruyterweg 256hs, Amsterdam, tel. 83902, secr.esse

Commissie voor Algem. Jeugdvorming

Ds R. Reiling, Rotterdam, voorz.
 Ds J. Reiling, Bapt. Pastorie, Haulerwijk, secr.

Redactie-commissie „Jong Leven”

Ds R. Reiling, Dorpsweg 119a, Rotterdam, tel. 71660, Eindredacteur

Ds G. Brongers, Den Haag

Ds J. van Dam, Zandbulten

C. Huyzer, Haarlem, voor opmaak

Studie-commissie voor Massa-jeugdwerk

Ds H. P. de Boer, voorz.
 Mej. L. J. van Beek, Kerkhoflaan 63a, Rotterdam, secr.esse
 Ds R. Reiling, Rotterdam

Financiële Commissie

P. de Boer, Oudeweg 21, Ter Apel, voorz.
 G. J. Lasthuis, Weth. Voogdteertstr. 61, Hengelo, secr.
 L. van Dam, Groningen

Reglementscommissie

Ds J. Broertjes, Arnhem
 E. de Haan, Heerenveen

Zendingspenningmeester der N.B.J.B.

G. Planting, Lutmastr. 170², Amsterdam-Z, Giro 223785

2. Ned. Bapt. Vrouwenbeweging „Zusterhulp” (N.B.V.B.)

D. Bakker—Edam, Krammerstr. 32¹ Amsterdam, tel. 90200, presidente
 C. Kiwiet—Blauw, Uitslagsweg 66, Hengelo, vice-pres.
 A. Reiling—Hornstra, Drouweniermond J 144, Stadskanaal, secretaresse
 G. S. Olijslager—Muller, K 355, Alteveer
 Giro 511940 t.n.v. N.B.V.B., Nieuwe-Pekela
 I. Schlüter—v. d. Heide, Leeuwerikstr. 98, Leeuwarden, alg secundus

3. Broederschap van Bapt. Voorgangers

Ds G. Visser, Harlingen, voorz.
 Ds. H. Th. Plevier, Dr. P. A. Roessinghstr. 7, Emmen, secretaris
 Ds J. van Dam, Zandbulten, penningmeester.

* * *

VII. PERSONALIA

1. In opleiding voor de dienst des evangelies zijn:
 te Groningen: J. Tromp

te Hamburg: J. H. Blenkers, H. Ploeger, B. Posthumus,
E. Schalkwijk, Ph. Lindeman
te Rüsclikon: J. A. Brandsma, J. J. Kiwiet, C. Mostert
te Londen: E. Huizing, H. J. Stokkers
te Chicago (U.S.A.): N. Bandstra.

2. In dienst der E.C.U. zijn:

Mej. L. J. van Beek, Rotterdam
G. Bouritius, Zwolle-Steenwijk-Hoogeveen
J. Bouritius, Borne
J. Ketelaar, 2de Exloermond
Ds H. Th. Plevier, Emmen-Valthermond.

3. Betreffende de zending:

in opleiding zijn: mej. G. Brongers en mej. F. Vorsteveld, Brussel/Antwerpen
is met pensioen: mej. G. Reiling, Stadskanaal.

4. Emeriti:

Ds B. Planting, Amsterdam
Ds H. Visser, Sneek.

* * *

Voor eventuele opmerkingen of nadere inlichtingen wende men zich tot het Unie-bureau, Tetterodestr. 47, Haarlem.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Vervolg van pag. 3

het proces te Praag en door de anti-joodse uitbarstingen in verschillende plaatsen van Tsjechoslowakije. Voor de bevolking in de landen achter het ijzeren gordijn is het om het even onder welke naam en door wie zij aangemoedigd worden om op de Jood los te slaan. Zij, die in 1947 in de Poolse stad Kielce zich door de geestelijkheid tot een progrom op de Joden hebben laten ophitsen, zullen nu even vrolijk op de Joden losslaan wanneer zij daartoe aangemoedigd worden zelfs door hunne doodsvijanden — de Communisten. Daarom zijn de maatregelen tegen de Joden in de landen achter het ijzeren gordijn onder de naam anti-zionisme even gevaarlijk.

* * *

Zo hebben de gebeurtenissen met de Joden achter het ijzeren gordijn ons weer in verlegenheid gebracht.

We dachten, dat de oprichting van de staat Israël het joodse volk tot een „normaal” volk zou maken. Maar nu blijkt, dat dit normale de Joden achter het ijzeren gordijn tot een schietschijf heeft gemaakt. Wat voor andere volkeren het meest normale is — een eigen staat — schijnt voor het volk Israël tot abnormaliteiten aanleiding te geven.

Is het de schuld van de staat Israël? In geen geval. Wij mogen ons verheugen en dankbaar zijn voor het bestaan van die staat als blijk van Gods trouw met zijn volk; Hij laat niet varen de werken Zijner handen.

Maar het gebeurde achter het ijzeren gordijn is toch wel een bewijs, dat het volk Israël het met een staat alleen niet kan doen; dat Israël zijn bestemming nog niet heeft bereikt; dat Israël nog altijd onderweg is. Onder-

weg naar zijn verheven doel en eeuwige bestemming — zijn Koning.

Zakelijke problemen

In The Baptist Times van de Engelse Baptisten schrijft Dr Ernest A. Payne, alg. secretaris van de Engelse Unie van Baptisten gemeenten een en ander over de zakelijke problemen van deze Unie, met name over het Home work Fund, het Fonds voor binnenlandse arbeid. Dit Fonds ondersteunt de minder draagkrachtige gemeenten voor de salariering van de predikanten, heeft diaconessen in dienst en leidt de binnenlandse zendingsarbeid. Het is dus te vergelijken met de E.C.U. ten onzent. Het Fonds leeft van bijdragen van groepen van gemeenten en van vrijwillige giften van gemeenten en particulieren. Het had, zoals dat meer pleegt voor te komen, te kampen met ernstige financiële moeilijkheden maar de zorgen verdwenen als sneeuw voor de zon, doordat de inkomsten van 32.600 tot 46.500 pond sterling stegen. Deze stijging van inkomsten is te danken allereerst aan het feit, dat de associaties van gemeenten de gestelde grens bereikten en voorts aan een stroom van bijzondere giften en collectes. De gang van zaken is in Engeland aldus: er wordt in onderling overleg door de associaties van gemeenten en door de toporganen van de Unie een bedrag per lid per jaar gesteld, dat alle associaties zullen trachten op te brengen, een vorm van georganiseerde vrijwilligheid dus. Dit bedrag is 6 shilling per jaar, wat overeenkomt met ongeveer f 3,—. Dit bedrag ligt dus aanmerkelijk hoger dan het bedrag, dat de E.C.U. in ons land per lid per jaar ontvangt. Daarnaast offeren particulieren hun bijdragen en op deze wijze vergadert het Fonds het nodige geld. Het leek mij niet ondienstig om, nu wij met de georganiseerde vrijwilligheid aan het experimenteren zijn, deze hoopgevende ervaringen uit Engeland door te geven.

Dr Payne schrijft ook een en ander over de salariering der voorgangers. Het minimum voor een gehuwd predikant bedraagt 315 p.st. per jaar plus vrij wonen, hetgeen dus ongeveer overeenkomt met een minimum salaris hier te lande. De Anglicaanse kerk betaalt als minimum 550 p.st., hetgeen bijna f 2500,— meer is. Dr Payne merkt terecht op, dat dit verschil te groot is, niet zozeer omdat de Anglicaanse geestelijken teveel zouden verdienen als wel omdat het minimum van de Baptisten voorgangers bij de tegenwoordige kosten van het levensonderhoud te laag is. En wat voor Engeland geldt is niet minder waar in ons eigen land.

J. R.

ZONDAGSSCHOOL CONFERENTIE

van het Gewest Groningen en Drente
D.V. van 28 Febr.—1 Maart 1953
te Groningen

Uit ons Unie-bureau

Er zijn door de Unie-Commissie in haar jongste vergadering ook enige benoemingen in vacatures gedaan. Deze behoeven hier nu niet speciaal vermeld te worden, want de samenstelling van alle commissies vindt U in de in dit nummer opgenomen lijst van belangrijke adressen en gegevens.

Betreffende de zangbundel „Lofzangen en Gebeden” is er een wijziging gekomen. Tot mijn spijt is het mij niet langer mogelijk om de administratie en het beheer daarvan te voeren. Vanaf 1 Maart moet U nu geen bestellingen meer richten aan het Unie-bureau en evenmin betalingen inzake de zangbundel doen op het Unie-gironummer. Voor beide zaken is nu de secretaris van de zangbundelcommissie, br J. Germeraad, Breitnerstr. 77 b, Rotterdam, het aangewezen adres.

Mijn mededeling in het vorige nummer over de te benoemen redacteurs van De Zaaier moet ik even corrigeren. De Alg. Verg. naar verleden jaar het besluit de redactie van De Zaaier uit te breiden tot 3 personen. Dienovereenkomstig moeten er dan ook niet 2, doch 3 kandidaten voor de redactie van De Zaaier door de gemeente gesteld worden. Nu, gemeenten, zoekt naar 3 mannen, die ons evangelisatieblad de volgende periode zullen dienen!

De Uwe in Unie-dienst
T. JANSMA.

Lofzangen en Gebeden

Dankbaar hebben we kennis genomen van de gegevens omtrent de bij onze Gemeenten in gebruik zijnde zangbundels en gaarne willen we hieruit enkele conclusies trekken.

Gaan we de per 1 Jan. 1951 gepubliceerde cijfers vergelijken met die per 1 Jan. 1953, dan kunnen we dankbaar constateren, dat we van 18 op 25 Gemeenten zijn gekomen, die onze eigen uitgave hebben ingevoerd. Dit betekent een groei van ruim 25 %. Deze Gemeenten vertegenwoordigen resp. 2926 en 4093 leden. In ledental is dit een groei van ongeveer 40 %.

Per 1 Jan. 1951 zong 44 % uit L en G, per 1 Jan. 1953 is dit gestegen tot 61 % van het totaal aantal leden in Nederland. Voorwaar een behoorlijke groei!

Als commissie hebben we vertrouwen, dat het percentage de volgende 2 jaar weer een behoorlijke stijging zal laten zien, ofschoon we ons niet willen vleien met de hoop, dat dit dan reeds tot 100 % zal zijn opgelopen!

Daar de Gemeenten die momenteel nog de eerste uitgave van L en G gebruiken, om financiële reden niet tot aanschaffing van de 2e uitgave zijn overgegaan, hebben wij deze vanzelfsprekend bij de berekeningen meegerekend.

Van de 2e uitgave is door de Gemeenten reeds een aantal bundels afgenomen van ongeveer 3000. Dit houdt dus in, dat wanneer ook de Gemeenten met de 1e uitgave geleidelijk overschakelen en er tevens nog enkele andere Gemeenten onze eigen uitgave invoeren, we spoedig aan een herdruk toe zijn.

Vol vertrouwen zien we de toekomst tegemoet en hopen, dat onze eenheid als Baptisten mede in het gezongen lied wordt gemanifesteerd.

De Uwen in dienst der Gemeenten,
De Zangbundel Commissie.

Corr. adres: J. Germeraad, Breitnerstr. 77B, Rotterdam.

De Zuiderstrip

Eigen huis

Wie zal kunnen beschrijven welk gevoel de broeders en zusters bezielde toen ze na enkele jaren ter kerke konden gaan in eigen huis?

Welk een dankbaarheid jegens God voor zo'n grote weldaad. Hoe heerlijk hier te kunnen vergaderen en Jezus, de Heer der Gemeente, te kunnen loven en prijzen voor Zijn Genade en liefde hun betoond.

Ach ja, het was slechts een winkelpand! Maar was het minder fijn omdat men, binnentredende meteen te midden der vergadering stond en met enig rekken de voorganger de hand kon reiken? Doofde soms de geestdrift al moest men enkele minuten taai worstelen om een open plaatsje in de hoek te kunnen bezetten?

Geenzins! Bidt, strijdt en waakt, dat was het parool. Zij zagen af van het aardse en op naar Hem, Die kracht schenkt om te volharden.

Wordt vervolgd.

ROTTERDAM-ZUID

De jaarvergadering is ook hier weer achter de rug en het was een zeer goede. Uit de verschillende verslagen bleek, dat de Heer de gemeente te Rotterdam-Zuid rijk gezegend heeft in 1952. Geestelijk zowel als financieel. De vrucht van het gebed om geestelijke verdieping werd merkbaar en we konden vaststellen, dat de fin. groei niet uitblijft wanneer de gemeente zich laat leiden door Zijn Geest. Onder de krachtige prediking van onze voorganger ds R. Reiling vindt het Evangelie een weg in veler hart. De opkomsten zijn goed en ook bij de bidstond en bijbellezingen is het gemiddeld aantal bezoekers toegenomen.

Regelmatig bezoek daarbij van verschillende jongeren stemt tot grote dankbaarheid.

We hebben een goed jaar achter de rug ook wat de combinatie Rotterdam-Zuid-Pernis betreft. Met Alblasserdam erbij vergt alles veel van de krachten van onze voorganger. We geloven echter zeker, dat God ook in deze een weg ons banen zal.

Er is een groot oogstveld hier. Zeker ook met betrekking op de Zuid-Hollandse en Zeeuwse Eilanden (het rampgebied).

De bestuursverkiezing had een vlot verloop en de brs J. L. Kik, J. A. Grootjans en J. Verheij werden geroepen als diaken, terwijl de diaken br Bakker (jeugd) ouderling werd.

De penningmeester is nu br J. Verheij, zijn administrateur br J. L. Kik.

Het secretariaat is verplaatst naar: J. Tessers, Chr. de Wetstraat 82a, Rotterdam-Z. De brs en zrs van onze post Alblasserdam zijn, na een angstige week, weer in genoemde plaats in hun eigen gezellige huisjes en de samenkomsten weer begonnen. In de lande hartelijk gegroet van Uw brs en zrs te Rotterdam-Zuid.

De Secretaris.

Mededelingen

's GRAVENHAGE—OOST

De afscheidsdienst van Ds G. Brongers vindt plaats op Zondag 8 Maart a.s. des namiddags 5 uur in ons kerkgebouw van Dijkstraat 149.

„TABITHA”-NIEUWS

Schreef onze geachte toenmalige secretaresse in het Jaarverslag over 1951 nog, dat de *noodzakelijkheid* om te verhuizen sinds lange tijd tot ons was doorgedrongen, doch dat de *mogelijkheid* echter nog in wazige nevelen of wel in diepe duisternis gehuld was, thans kunnen wij U met blijdschap melden, dat de nevelen zijn opgetrokken en de zon is doorgebroken!

Het bestuur van „Tabitha” toch acht zich gelukkig U deelgenoot te kunnen maken van de intense vreugde, welke ons aller hart vervult, nu wij er in geslaagd zijn de hand te leggen op een voor de „Tabitha”-arbeid alleszins geschikt dubbel pand aan de Badhuisweg 97-99 te Scheveningen.

Wel zal de officiële overdracht reeds per 2 Maart a.s. plaats hebben, doch aangezien zowel uit- alsook inwendig enige onderhoudswerken zullen moeten worden verricht en tevoren enige restauratiewerkzaamheden nodig zijn, zal de ingebruikneming als „verpleeg- en mogelijk ook kraaminrichting” eerst tegen het einde van Mei a.s. geschieden.

Voorwaar een heugelijke gebeurtenis in de geschiedenis van „Tabitha”!

Moge de „Tabitha”-arbeid ook in het binnenkort te betrekken „eigen huis” blijven staan in de genade van Jezus Christus, Die uit liefde zichzelf de mensen gaf en moge het de zusters gegeven worden om in hun dagelijks werk de mensen Jezus te laten zien, door in het werk der barmhartigheid te zijn „als één die dient”.

Met vrijmoedigheid dit stukje werk in Uw aller voorbede aanbevelend.

HET BESTUUR.

FRIESE BESTUREN

UW CONFERENTIE IS OP 4 MAART IN LEEUWARDEN.

De secr.

RENDERLOO

Gezellig zo'n dag er op uit!

Veel verenigingen, Zusterhulp, groepen enz. trekken er elk jaar op uit, de bossen in. De meesten van hen, zo niet alle, mochten we reeds op „Renderloo” ontvangen. Nu is het begrijpelijk, dat men elk jaar een ander doel kiest. Meerdere groepen gaan er echter toe over „R” aan te doen op hun dagtocht, voor het gebruiken van de warme maaltijd. Voor dit jaar meldde zich reeds weer de eerste vereniging. We zijn gaarne bereid ook Uw club te ontvangen!

Voor inlichtingen:

L. Siesling, „Renderloo”, Epe.

Ds B. Planting, Em. Pred., is verhuisd naar Bertelmanstr. 21 bv, Amsterdam-Z.

Het secretariaat van de Bapt. Gem. Treebeek berust thans bij de heer J. D. Oosterloo, Marsstr. 1, Treebeek (let op juiste naam en adres).

Verantwoording collecten

Rampenfonds

Na de verantwoording in het vorige nummer van ons blad zijn tot en met 23 Febr. in het Unie-bureau de volgende collecten betreffende het Nationaal Rampenfonds ontvangen: Apeldoorn f 224,76; N.B.J.B. afdeling Emmer-Erfscheidenveen f 12,72; Hogeveen f 87,30; Leeuwarden f 335,—; Drachten f 230,—; H. S. te Nw. L. f 7,50; Vriescheloo („Zaaier”-avond) f 22,22; Pernis f 170,16 en f 10,—; Den Haag—Singel f 5,85 (nagekomen); Emmen f 108,80; Hengelo f 450,—; Zwolle f 45,47; Deventer f 3,50 (nagekomen); Winschoten f 160,32; Groningen—Zuid 904,47; Groningen—Noord f 562,— (tezamen f 1466,47); Steenwijk f 23,18. Hierdoor is het totaal bedrag opgelopen tot f 8925,59. Een enkele gemeente heeft, naar achteraf blijkt, de opbrengst der collecte rechtstreeks naar het Rampenfonds gezonden. Het totaal door de Unie-gemeenten opgebrachte bedrag overschrijdt dan ook de f 9000,—. We willen hierbij onze gemeenten dank brengen voor dit duidelijke bewijs van daadwerkelijk medewerken in de hulpverlening in de nationale nood, die ons volk heeft getroffen.

De Unie-administrateur
T. JANSMA.

Advertentiën

Heden nam de Heere uit
het midden der Gemeente
weg onze geliefde broeder

Wiepko v. d. Veen

in de ouderdom van bijna
61 jaar.

Psalm 91.

Namens de gemeente,
de secr.

J. H. Gnodde.

Hoogezand, 15 Febr. '53.

PLAATST
UW
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3147

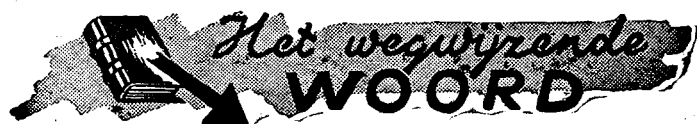
VRIJDAG 6 MAART 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12980

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 8.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Vrienden van Jezus

„Gij zijt Mijn vrienden, indien gij doet wat Ik u gebied....”

Joh. 15 : 14.

Wij zingen in onze liederen vaak van de vriendschap tussen Jezus en mensen: Nooit zag 'k een vriend, die zo trouw was als Jezus, en: Welk een Vriend is onze Jezus.

Ik heb wel eens Christenen gehoord, die bezwaar hadden tegen deze liederen, omdat er van een dergelijke verhouding van vriendschap tussen Gods Zoon en de mens, zij het ook de gelovige mens, geen sprake zou kunnen zijn. Daarvoor is de afstand veel te groot. Men profaneert op die manier deze verhouding, die er veel meer een is van Heer-knecht.

En inderdaad zouden we onze mond wel moeten houden over deze onbegrijpelijke vriendschap, ware het niet dat Jezus zelf dit woord gebruikt: „Ik heb U vrienden genoemd....Gij zijt Mijn vrienden....”

De voorwaarde

Maar er is aan deze hemelse vriendschap een voorwaarde verbonden. Zij kan slechts bestaan als wij bereid zijn te doen wat Hij ons gebiedt. In deze vriendschap wil Hij de leiding hebben. Dat klinkt dictatoriaal, maar in werkelijkheid is het zo, dat alleen op deze wijze de vriendschap met Jezus tot zijn recht komt. Bij een aardse vriendschap zijn de partners steeds allebei mensen, die aldaar door de weg moeten zoeken. Geen van beiden is zeker van de juiste weg. Vandaag helpt A zijn vriend B op de goede weg, en morgen is het misschien omgekeerd. Maar in de vriendschap met Jezus is Hij de enige, die de juiste weg weet, volkomen zeker weet, en die nimmer van die weg af zal kunnen wijken. Het is dus alleen maar groot voordeel, dat Hij de leiding wil nemen, want zo alleen blijven we in het gareel en komen we verder, ja zelfs thuis!

Wie niet wil doen, wat Jezus gebiedt, en toch zijn vriend wil zijn, vraagt dus iets onmogelijks. Want tegen

N.C.R.V.

Op Maandag 9 Maart a.s. zal van 16—16.30 uur de rubriek „Uit de Bijbel” verzorgd worden door Ds G. Vegter van Groningen.

- 1 Zingen Gez. 147 : 1—3: „Prijs, mijn ziel, de Hemelkoning”.
- 2 Gebed.
- 3 Schriftlezing Hebr. 12 : 4—17.
- 4 Toespraak over: „Een baken in zee”.
- 5 Dankgebed.
- 6 Zingen Gez. 232 : 1, 2: „Neem, Heer, mijn beide handen”.

de wil van Jezus ingaan betekent: de verkeerde kant opgaan, het goede vaarwel zeggen, de liefde verloochenen, de duivel toelonen. En waar de mens dit doet, heeft hijzelf de vriendschap verbroken.

De zegen

Aardse vriendschap brengt mee, dat de vrienden elkaar deelgenoot maken van hun hartsgeheimen.

De vriendschap met Jezus brengt ons de grote zegen, dat Hij alles, wat Hij van Zijn Vader gehoord heeft, aan ons bekend maakt (vers 15). Wij worden ingewijd in de heilsgeheimen Gods. Midden in een chaotische wereld, waarin iedereen denkt dat de duivel oppermachtig is, toont Hij ons het Koninkrijk Gods. Waar niemand achter de doodslinie vermag te blikken, openbaart Hij ons iets van de geheimenissen van het eeuwige leven.

Waar aardse vriendschap een hoogtepunt bereikt, leven de vrienden in elkaars onmiddellijke nabijheid en zelfs uit één beurs. Daar geldt: al het mijne is het uwe en al het uwe is het mijne.

De vriendschap met Jezus brengt ons ook een dergelijke gemeenschap van goederen, maar op een wijze, die alles overtreft.

Wat hebben wij, zondaren, Jezus aan te bieden?

We weten het: onze zonden, onze problemen, ons onstilbare verdriet, onze veeltallige onhebbelijkheden en ons grote verlangen naar liefde die het uithoudt.

En wat heeft Jezus ons te bieden?

Ook daarvan weten we iets: Alle rijkdommen van de

Hemel, vrede, vreugde, vergeving der zonden, dagelijkse bescherming, het eeuwige leven.

Het blijft onbegrijpelijk dat Jezus, die bij deze vriendschap in zoveel menselijke ellende moet gaan delen, en er naar onze begrippen niets bij te winnen, maar alles bij te verliezen heeft, ons Zijn Vriendschap aanbiedt. Hij alleen betaalt de prijs (Zijn Bloed, Zijn Leven, alles) en wij ontvangen slechts, alle dagen, tot aan het einde.

Kiezen of delen

Waar deze vriendschap Jezus zoveel kost, blijft het een zaak van kiezen of delen. Men kan niet Jezus' vriend zijn en een vriend van de „wereld”. Iemand die dat toch probeert, kan er heel zeker van zijn, dat hij Jezus kwijt is, hoe vroom, braaf, Christelijk, kerks, enz. hij overigens ook zijn mag.

Wie het helemaal waagt met Hem, is niet alleen vriend van Jezus, maar staat eveneens gunstig aangeschreven bij God. In grote duisternissen ziet hij visioenen van heerlijkheid; omringd door vijanden weet hij, dat die bij hem zijn, meerder zijn, dan die bij de tegenstander zijn. En als hij balanceert op het hoge, wankelende koord van het leven, boven afgronden van gevaar en vijandschap, leidt Jezus hem veilig naar de overzij.

Inderdaad:

Nooit zag 'k een Vriend, die zo trouw was als Jezus!
Nee, nooit één!

Wf.

Kroniek

Studenten Bij het woord „studenten” denken wij allereerst aan die broeders, die in opleiding zijn om naderhand onze gemeenten als voorganger te dienen. Dat is natuurlijk maar ten dele juist, want men kan ook in andere vakken studeren dan de theologie. Het is zelfs de vraag, of theologie wel een vak is maar dat doet hier verder niet ter zake. Nu hebben onze Baptististen studenten zich voor enige jaren aaneengesloten tot een Ned. Bapt. Studenten Ver. en het leek mij goed om aan deze vereniging in de Kroniek eens enige aandacht te besteden. Dit kan op verschillende wijze gebeuren: tot lering, tot vermaak en lering en vermaak beide. Indertijd heb ik er al eens op gewezen, dat deze vereniging recht heeft op onze belangstelling en op onze liefde. Dat was dus tot lering. Vandaag is het tot vermaak en dan, naar ik hoop, tot wederzijds vermaak. De zaak, waar het om gaat is deze: de studenten willen onze N.B.J.B. reorganiseren, hetgeen op zichzelf een uitstekend doel is. De oorzaak daarvan is, dat hun anderhalf jaar geleden ontzuivering te beurt viel, dat ze niet als studentenvereniging in de N.B.J.B. konden worden opgenomen. Dat was natuurlijk ook erg jammer, vooral voor de N.B.J.B. Daarom moet er gereorganiseerd worden! Alle takken van jeugdwerk moeten een plaats krijgen in het Centraal Comité van de N.B.J.B. Hoe men zich dat nu precies heeft ingedacht laat ik hier in het midden. Dat is mij vandaag te technisch. Waar het om gaat is, dat op deze wijze ook de studenten hun plaats in de N.B.J.B. kunnen innemen. Weliswaar ontwikkelen zij maar heel weinig activiteit (hoe zou dat trouwens kunnen, waar ze verspreid zitten over vier landen....), maar dat doet minder ter zake: je bent een

tak(je) van het werk of je bent het niet! Ben je het, dan mag je meepraten. Zoiets verdient alleen maar bijval. Het kan trouwens nog beter. Toen de kroniekschrijver en zijn jaargenoten nog student waren, grepen we hoger. Reorganisatie van de N.B.J.B. was ons te onbelangrijk. Wij wilden de Unie reorganiseren. Van de grond af! En ik kan U verzekeren, dat onze plannen verstrekkend waren. Ze gingen heel wat verder dan die van de reorganisatiecommissie. Als wij het toen voor het zeggen hadden gehad, waren er in de jaren '45 en volgende de meest ingrijpende, om niet te zeggen revolutionaire wijzigingen in ons Uniebestel aangebracht. Dat is toen niet doorgegaan, maar, studenten, waarom thans niet geprobeerd wat Uw voorgangers van vlak na de oorlog niet hebben kunnen bewerken: de studenten een plaats in de Unie! De mogelijkheden zijn nu beter dan toen. De reorganisatie heeft de structuur van onze Unie meer open gemaakt. Vraag toch bij de Alg. Vergadering erkenning aan als Permanente Commissie! Dat waarborgt U: a. twee zetels in de U.C., b. vrij reizen naar de Unievergadering, c. vrij praten tijdens de Unievergadering. Is dit geen prachtig perspectief? En wie weet, waartoe dit nog eens zal leiden. Zou het onmogelijk zijn, dat binnenkort de Commissie voor de Opleiding uit studenten zou bestaan? Wat een vooruitzicht!

Vergeten! Sinds de publicatie van Ds van der Werf in het voorlaatste nummer van ons blad weten we dus, dat wij vergeten zijn, bij het interkerkelijk overleg rondom de kanselafkondiging van Zondag 8 Februari. De Generale Synode van Ned. Herv. Kerk heeft aan ons niet gedacht. Wij mogen nu alsnog laten blijken, dat wij volkomen achter deze boodschap der kerken staan. Nu, dat willen we graag doen. Maar geheel bevredigend is de zaak toch niet. Dat wij vergeten zijn is betreurenswaardig maar te vergeven. Dat het op prijs gesteld wordt, dat wij ons alsnog bij de gedane oproep aansluiten, doet ons goed. Maar dat van Hervormde zijde tot dusverre geen poging is gedaan om in de Hervormde pers dit Hervormde verzuim recht te zetten, vind ik niet aardig — om geen ander woord te gebruiken. Of moeten we aannemen, dat ook dit is vergeten?

Onze Commissies De mededelingen van onze volgende Uniesecretaris in verband met de naderende Unievergadering zullen ongetwijfeld velen stof tot nadenken en gesprek hebben gegeven. Deze Vergadering moet immers de voortgang van ons Uniewerk onder de nieuwe reglementen regelen. Men zou zeggen: het hele Uniekabinet is demissionair, zoals dat in de politiek heet, en nu zal de Alg. Vergadering de commissies opnieuw moeten samenstellen. Dat dit geen eenvoudige taak is begrijpt ieder en ik stel mij zo voor, dat onze Uniesecretaris gewapend met flinke stapels stembiljetten naar Hengelo zal reizen.

Het is tot dusverre geen gebruik geweest, dat er in ons blad voor de Unievergadering over de aan de orde komende zaken wordt geschreven. Trouwens ook daarna blijft het gewoonlijk bij een verslag. Ik geloof niet, dat deze zwijgzaamheid ons werk ten goede komt. In de Gereformeerde pers heeft de synode-agenda lange tijd de hoofdschotel van het menu gevormd en daar werd soms zeer openhartig over geschreven, zowel voor als na de behandeling van de onderhavige punten. Waarom zouden wij eigenlijk niet hetzelfde doen? Zou de belangstelling voor het Unieleven en -werk er niet door gediend worden? Laat ons eens een poging wagen.

Afgezien van de redacteuren van de verschillende periodieken zal de A.V. niet minder dan 16 Uniefunctionarissen moeten kiezen, verdeeld over vier commissies. Van deze 16 broeders of zusters (ik hoop, dat het niet bij één zuster zal blijven!) zullen straks 11 samen de Commissie der Unie vormen, 5 rechtstreeks als zodanig gekozen en 6 als vertegenwoordigers van de drie Permanente Commissies. Nu viel mij bij het bestuderen van de tegenwoordige samenstelling van de commissies op, dat over 't algemeen de voorgangers verre in de meerderheid zijn. Noch het nieuwe noch het oude reglement geven dienaangaande bindende voorschriften en dat is goed ook, want daarmee zou stilzwijgend zijn toegegeven, dat er twee soorten broeders bestaan: voorgangers en „leken”. En dat is, principieel gezien, niet het geval. Maar in de praktijk wordt dit wel eens vergeten, hetgeen m.i. mee blijkt uit het grote aantal voorgangers, dat zitting heeft in onze commissies. Het zou dunkt me in het belang van ons werk zijn, wanneer meer niet-voorgangers betrokken waren bij de Unie-leiding.

Moet een voorganger In het Weekblad van de begaafd zijn?

Nederlandse Protestantenvond schrijft Prof. Dr. M. A. Beek van de Amsterdamse universiteit een aantal niet bepaald onbelangrijke dingen over de studie en het ambt van predikant. Hoewel zijn schrijven uiteraard niet op onze gemeenten is afgestemd, valt er hier ook voor ons nog wel het een en ander te leren. Hij schrijft:

„Men studeert dus theologie om straks één der kerken in Nederland als predikant te dienen. En mag men ooit 't ambt van predikant propageren? 't is een algemene opvatting, dat men voor predikant zich speciaal geroepen moet voelen. Ik wil het gehalte van deze roeping niet overschatten. Men moet ook voor andere ambten en beroepen in deze maatschappij roeping gevoelen en ik zou niet weten waarom een dokter, advocaat of leraar zich minder geroepen moet voelen dan een predikant. En bovendien wiens roeping is zuiver en onvertroebeld door afkeurenswaardige elementen als heerszucht en eersucht? We moeten de mensen nemen zoals ze zijn en bedenken, dat ook predikanten mensen zijn. Een wijs woord uit de taloed zegt trouwens dat men God evenzeer moet dienen met zijn kwade als met zijn goede aandrif. Maar we willen zonder meer beamen, dat een predikant zonder liefde voor zijn werk een ramp is voor zichzelf en zijn omgeving. Ik zou haast nog verder durven gaan en zeggen, dat ook een predikantsvrouw, die niet in het werk van haar man kan opgaan, de kerk weinig voordeel aanbrengt.

Er is echter nog een andere reden, waarom ik slechts met de uiterste schroom jonge mensen zou aanraden het predikantsambt te begeren. Het is in deze tijd geen eenvoudige zaak een goed predikant te zijn, noch in de stad, nog op het platteland. Behalve om de liefde wordt ook gevraagd om een grote begaafdheid en het is doodeenvoudig nonsens om te beweren, dat een jongen, die met moeite de middelbare school doorloopt, altijd nog wel in staat is een goede dorpsdominee te worden. Dergelijke beweringen van leraren — ik grijp ze niet uit de lucht — onderschatten de theologische studie, die tegenwoordig vrij zwaar is, maar ze onderschatten ook het leven op een dorpspastorie, dat heus niet zo idyllisch is als door ouderwetse romans wordt voorgesteld. De studie is niet gemakkelijk, het predikantswerk is zwaar en de materiële beloning is gering”.

J. R.

IN EN OM DE BIJBEL

Een Messiaanse Psalm

V

(Voor vrienden van de Bijbel)

In ons vorig artikel zijn we geëindigd bij het verdelen der klederen. De psalm wees heen naar het kruis. We merkten op, hoe in vers 19 onderscheid werd gemaakt tussen de klederen en het gewaad; wat bij de vervulling zich openbaarde in de verscheiden wijze, waarop de krijgsknechten handelden.

Met het 20ste vers begint een nieuwe strophe. We beluisteren weer een noodkreet, en wel voor de laatste maal. Deze kreet moet gezien worden in het licht van het begin van deze psalm. Ze vloeit voort uit het „mijn God waarom hebt Gij mij verlaten?” Het is de herhaling van het 12e vers: „wees niet verre van mij!”

Het geloof doordringt de donkere wolken en bereikt Hem. Vandaar dat de dichter roept: „Maar Gij, Heere!” Het is het geopende venster naar boven! Uit de grootste nood, waarin de psalmist dreigt te bezwijken (beenderen van één geweken, kracht vergaan, tong klevend aan het gehemelte, en van God verlaten) klinkt het krachtig: „maar Gij, Heere, wees niet verre! Mijne sterkte.” In de grondtekst komt dit woord „sterkte” elders niet voor. Volgens Valeton duidt het aan: „de samenvatting van elke kracht”.

Bij Hem is kracht. „Ben ik zwak, Hij is sterk! „Haast U tot mijn hulp.” In grote nood, is haast geboden. Dan is iedere minuut er één. Dan is directe hulp, dubbele hulp.

Vers 21. „Red van het zwaard mijn ziel”. Het zwaard staat vooraan, als uitdrukking van een „gewelddadige dood”. Weer worden de vijanden beschreven met beelden aan het dierenrijk ontleend, zoals we het reeds eerder hebben ontmoet in deze psalm (zie vers 13 en 17). „Mijne eenzame van het geweld des honds”. Letterlijk vertaald staat er: uit de hand van de hond mijn enige. — Een hond heeft geen hand, doch dat is een dichterlijke vrijheid, waarbij tot uitdrukking wordt gebracht, dat achter het beeld van de hond (niet de beschafte hond, maar de straathond, die vaak dienst doet als Gemeentereiniging in het Oosten) — de mens, de boze hand gezien moet worden.

„Mijn enige”. Wat wordt daarmee bedoeld? We herinneren ons de offerande van Abraham. Hij moest zijn „enige” offeren. — Onder enige wordt verstaan datgene, waar je maar één van hebt. Wat is dat enige? Dat is ons leven, onze ziel. Dat is het kostbaarst wat een mens heeft. Alles wat de mens heeft wil hij geven, als hij z'n leven, z'n ziel maar kan behouden. Vandaar: red mijn ziel, het enige wat ik heb. — Dit is dus iets anders, dan de St. Vert. heeft: mijn eenzame.

Vers 22 „Verlos mij uit des leeuwen muil en verhoor mij van de hoornen der eenhoornen”. Onder de eenhoornen hebben we te verstaan: buffels, woudossen.

Dit is ook wel duidelijk, daar er van hoornen in het meervoud gesproken wordt. — Het verhoren uit de hoornen, wil zeggen *het gebed* verhoren, en uit de benauwde situatie gered worden. In de smeking openbaart zich het vertrouwen van de smekeling. En dat hij niet vergeefs geloofd heeft, blijkt uit het laatste deel van de psalm, (23—32). We hebben al eerder opgemerkt, dat plotseling de toorn verandert.

„Zo zal ik Uwen naam mijnen broederen vertellen; in het midden der gemeente zal ik U prijzen" (vers 23). De dichter, nog in het midden der benauwdheid en ellende, verplaats zich in de toekomst, in de tijd waarin hij de verlossing deelachtig is. — Dat kan alleen het geloof doen. Het geloof grijpt vooruit, verwacht het met zekerheid. Zoals de jubelbazuin geblazen werd, nog voor het vallen van Jericho's muren! Eerst heeft de psalmist gezegd: „Gij legt mij in het stof des doods". Nu mag hij verkondigen, dat de Heere hem heeft gered. Dood en leven komen van Hem. „De Heere doodt en maakt levend: Hij doet ter helle nederdalen, en Hij doet weder opkomen" (Sam. 2 : 6). Daarom moet *Zijn naam* vermeld worden. Allereerst aan de broederen, aan de kinderen Israels! — „De lijder heeft Zijn God weer terug, het gevaar is geweken, de nacht is veranderd in dag. Wat hem tot spreken dringt is niet dat hij verlost is, maar dat *de Heere* (Jehova hem verlost heeft. Valetón. — Wij denken aan de opstanding van Christus. De Heere verlost Hem, God wekte Hem op uit de doden. Deze boodschap kwam allereerst tot de broederen. „Zegt mijne broederen". Hij schaamt zich niet ons Zijn broederen te noemen. — Terecht heeft iemand opgemerkt, dat deze psalm boven het persoonlijke uitgaat. Het is alsof de dichter hier spreekt *als vertegenwoordiger* van allen, die door de dood heen tot het leven zijn gebracht. „De gehele kring der gelovigen" wordt erbij betrokken. Dan staan we ook weer dicht bij Jes. 53, waar de „lijdende knecht des Heeren" de vertegenwoordiger, de plaatsvervanger bij uitnemendheid is. — In onze psalm weet de dichter zich één met zijn volk, hij is lid van het geheel.

Vers 24. Het lied, de prijs des Heren vangt hier aan! Had de dichter niet gezegd, dat de Heilige troont onder de lofzangen Israels? Toch zal men ontzag, eerbied hebben voor Hem! — Hem vrezen. In het 25ste vers vinden we echt oud-testamentische uitdrukkingen terug. „Want Hij heeft niet veracht, noch verfoeid, *de verdrukking des verdrukten*". In het O. T. treft het ons, dat God het steeds opneemt voor de arme en verdrukte. Dat staat weer in verband met Zijn rechtvaardigheid, die tot uitdrukking komt in zijn uitredde van de arme en ellendige. Hij wendt zich steeds tot het arme en verdrukte, wat ook Paulus in zijn brieven opmerkt: „hetgeen niet is, het verachte, is door Hem uitverkoren". Was de dichter zelf niet zulk een ellendige? Sprak hij niet: „ik ben een worm en geen man"? Ook tot hem strekte zich de liefde en rechtvaardigheid Gods uit! Met vers 26 komen we aan de laatste strophe.

Slot volgt.

D. SLORT.

Wijziging afscheid en intrede Ds G. Brongers

Wegens het niet tijdig beschikbaar komen van de woning, wordt het afscheid en de intrede van Ds G. Brongers uitgesteld.

De juiste data worden nog nader bekend gemaakt.

ZAND en ZAAD

Textielarbeiders in Lancashire willen niet terug naar het ploegenstelsel.

Vakbondleiders verzetten zich tegen plannen voor weder-invoering van het ploegenstelsel in de katoenfabrieken van Lancashire, omdat daardoor het gezinsleven ernstig geschaad zou worden. In de textielfabrieken van Lancashire werken bijna 200.000 vrouwen en vele arbeiders zijn gehuwd.

Dit is een deel van een berichtje dat ik in de krant las en waarover mijn hart van vreugde opsprong. Iedere streek heeft zo zijn eigen moeilijkheden en het ligt voor de hand, dat die je het meest bezighouden, temidden waarvan je woont.

Niet dat ieder die hier woont, de moeilijkheid zo moeilijk vindt. De arbeider zelf ook niet. Er zijn er, die nog nooit anders gewerkt hebben dan in ploegen. U begrijpt toch wel wat daarmee bedoeld wordt. Normaal zou het zijn dat de arbeiders van acht tot zes zouden werken, met schafttijden natuurlijk. We kennen hier echter ook het twee-ploegen-stelsel, en dat betekent dat de ene ploeg om vijf uur begint en werkt tot twee uur en de andere om twee uur begint en werkt tot tien uur. En dan is er nog de derde mogelijkheid, soms werkelijkheid, het drie-ploegen-stelsel, waarin ook nog gewerkt wordt van tien tot vijf, 's nachts dus. Zo komt het dus voor, en dat doet het inderdaad meermalen, soms jaren achtereenvolgend, dat een man en vader een week 's morgens werkt, daarna 's middags en dan 's nachts. Nu mag u eens nagaan hoe vaak man en vader met zijn vrouw en kinderen aan tafel kan zitten te praten, te spelen, te eten, te luisteren. Wanneer u bovendien bedenkt, dat soms vrouwen/moeders ook nog naar de fabrieken tijgen en dan het liefst in een andere ploeg dan de man — want er moet toch wel een thuis zijn! — dan kunt u zich voorstellen wat er van het gezinsleven terecht komt, en wat van de kinderen, tenzij God het verhoedt. En als u dan daarenboven nog wilt bedenken, dat soms ook al van de kinderen de fabriek intrekken, maar die hebben dan wel de normale dagploeg, dan hebt u helemaal geen voorstelling meer van zulk een gezinsleven. Dat is er namelijk ook niet meer. Het gezin is opgelost.

Maar waarom doen ze dat dan. Moeten ze dat? Ik wil daarop niet antwoorden. Wel wordt er meer verdiend in de ploeg en wat wordt er voor geld niet gedaan. Wij hebben het hier natuurlijk niet over uitzonderlijke gevallen, waarin een fabriek bijvoorbeeld een order krijgt, die met zeer grote spoed moet worden uitgevoerd. Het is begrijpelijk, dat daar voor bepaalde tijd in ploegen gewerkt moet worden. Maar dat is in vele gevallen niet zo. Men werkt ononderbroken in ploegen. En weer hebben we daar niet het oog op sommige industriën, die door moeten werken, omdat anders het product niet gemaakt kan worden en de machines onbruikbaar worden. We denken aan gewone textielfabrieken met gewone orders.

U hebt wel begrepen dat er arbeiders zijn, die het niet erg vinden in de ploeg te zijn. Het levert wat meer op. Er zijn er, die het ook niet erg vinden op Zondag door te werken — ik denk aan de Vredesteinfabriek — want het wordt veel beter betaald en een dag vrij krijgen ze toch. Zijn de lonen dan zo slecht, dat ze het op die manier moeten halen. Nee. Natuurlijk, ieder kan altijd meer gebruiken, maar dat men hier in ploegen zou moeten werken, omdat het normale loon te klein zou zijn, geloof ik niet. Maar de etalages van nieuwe jurken,

radio's, fietsen doen ook wat. Natuurlijk, er zijn er die niet veel verdienen.

En dan is er de fabrikant. Die heeft groot voordeel van het ploegenstelsel. De machine, die anders maar acht uur draait, produceert nu ononderbroken door. Alleen komt er om de acht uur een andere man achter. Zou alles normaal zijn, dan zouden er drie machines moeten staan en dat betekent meer geld, meer onderhoud, meer fabrieksruimte. Dat betekent ook, dat drie machines gedurende 16 uren stil staan. En welke econoom kan dat verdragen. Dus roken de schoorstenen bij dag en bij nacht, branden de lampen in de geweldige fabriekshallen, slaan en beuken de weverijen onophoudelijk en marcheren mannen en vrouwen de poorten uit, de poorten in.

Wanneer het in mijn macht lag was het morgen gebeurd met deze soort van arbeid. En ik geloof, dat men deze misstand op de een of andere wijze ook moet gaan bestrijden. Terwille van de kinderen, terwille van het huwelijk. Terwille van de arbeider zelf. Vraagt u maar aan intellectuelen hoe groot de belangstelling bij de arbeider is voor culturele, voor godsdienstige vraagstukken. De mensen worden door de ongeregelde werktijden, en daardoor ongeregelde eet- en slaaptijden moe en zijn veel minder in staat door te denken. Bovendien worden ze ook gehinderd, door de werktijden, om vergaderingen te bezoeken.

Tot zover maar. Het probleem is natuurlijk veel groter dan hier beschreven. Deskundigen zullen komen met concurrentiemogelijkheden en weet ik wat meer. Ik denk wel eens aan het woord, dat spreekt van een gehele wereld winnen, maar schade lijden aan de ziel.

HUIZINGA.

Zendingsrubriek

1878—1953

Vijf en zeventig jaar geleden had de grote ontdekkingsreiziger Stanley het continent van Afrika van het Oosten naar het Westen doorkruist. Het pad was gebaad en in Engeland werd de roep om zendelingen gehoord om de weg te volgen en het Evangelie te verkondigen aan de bevolking van dit uitgestrekte land.

In Januari 1878 brachten George Grenfell en Thomas Comber als Protestantse missionarissen hun eerste bezoek aan het Koninkrijk van de Congo. Door het jaargetijde waren zij echter niet in staat om de stad te bereiken, waar de Koning verblijf hield. Eerst in Juni van dat jaar gelukte het en maakten zij contact met de koning in zijn kraal te San Salvador.

Vijf en zeventig jaar werd er sindsdien gezaaid. In de eerste jaren scheen het onvruchtbaar werk te zijn voordat er sprake was van wat oogst. Vele mannen en vrouwen togen aan het werk, maar hun levensdagen waren weinig in dit land. Doch de bressen in de geleerden werden weer gevuld. Nieuwe recruten hoorden de roepstem van de Meester en kwamen tot de onwetenden om indien noodzakelijk hun leven te offeren, opdat zijn Koninkrijk in de Congo zou mogen komen zodat het licht van het glorieuse Evangelie daar volop schijnen kan.

En heden ten dage laten we onze stemmen in lofprijs

De Zuiderstrip

Jeugd

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst.

Wat een terrein voor jeugdwerk, dat Eindhoven van de dertiger jaren. De steeds hoger vlucht nemende industrie trok de jongeren aan bij duizenden. Moesten die niet gewonnen worden voor het Evangelie van Jezus Christus? Wat een taak! Welk een last!

Maar de jongeren van de kleine Gemeente die groter werden, schrokken voor deze zware opgave niet terug! Onder aanvoering van Wibe, Neeltje, Aaltje, Rense, Piet en anderen gingen Appie, Jacob, Ale, Elzo, Hub, Albert, Gerard en verder Els, Dien, Geert, Janke, Riek, Trientje, Sietje, Martje, Siementje en hoe ze verder mochten heten, moedig en vastberaden aan de slag. En de Heer der Gemeente zegende hun moed, offervaardigheid en trouw. Een bloeiend jeugdwerk ontstond. Een lichtbaken voor de ontelbaar vele jongeren in de duisternis van de veel te snel groeiende stad.

Wordt vervolgd.

horen jemens God over de wijze waarop Hij de Zijnen geleid heeft. Door tijden van verdrukking, vervolging en schijnbaar onoverkomelijke moeilijkheden heen heeft Hij Zijn volk de weg gewezen, zodat we Hem danken voor de dapperen, die in het geloof gestorven zijn en hun getuigenis uitgedragen hebben in volkomen vertrouwen op hun Heiland. We weten, dat Hij die Zijn arbeiders in het verleden geleid heeft, hen ook in onze dagen zal leiden totdat Hij komt om allen tot Zich te vergaderen.

Thomas Comber, de pionier van Congo

In de Afrikaanse zendingsgeschiedenis mag na David Livingstone met ere zijn naam genoemd worden.

Voordat Livingstone zijn beroemde reis door het interieur van Afrika maakte, was Centraal Afrika nog geheel onbekend. Stanley, die hem achterna ging, ontdekte een uitgestrekt gebied van honderden, duizenden vierkante mijlen, doorsneden door de Congo rivier. Hierdoor kwam men te weten, dat een miljoenen bevolking totaal onbekend aan de liefde van Jezus Christus daar leefde.

In Mei 1877 had een koopman uit Leeds, Robert Arthington, de B.M.S. een som van 1000. p. st. geschonken, zodat een arbeid begonnen kon worden in de Congo.

De B.M.S. had in die dagen reeds twee opmerkelijke mannen in Afrika. Zij waren in Kameroen werkzaam.

Een van hen was George Grenfell, de andere heette Thomas Comber. Comber was Christen geworden op 14-jarige leeftijd. Een verlangen bezielde hem sindsdien voortdurend: hij wilde zendeling worden!

Zijn Zondagsschoolonderwijzer, die reeds te oud was voor het zendingsveld, had altijd zijn enthousiasme voor Christus en de buitenlandse zending in het hart van zijn leerling gevoed. Zó groot was zijn bezieling, dat hij reeds op 24-jarige leeftijd in Afrika kwam. Daar beperkte hij zijn arbeid ook niet tot slechts één plaats of streek. Hij pionierde evenals zijn collega Grenfell gaarne. „Vele goede openingen”, luidde een rapport, dat hij eens bij zijn terugkeer naar de kust zijn Zendingsgenootschap deed toekomen.

Gemeenteberichten

AMSTERDAM

hield haar jaarvergadering. Er werden hoopvolle klanken gehoord. De zondagsschoolarbeid nam aanmerkelijk toe. Het getal kinderen steeg van 50 tot 80. Een jongensclub zag het licht en groeide uit tot 20 deelnemers. Een collecte voor 't Nat. Rampenfonds bracht f 218.48 op, dat overgemaakt werd aan genoemd fonds.

De Gemeente benoemde een nieuwe *diaken-penningmeester* in de persoon van br R. Miedema, C. Ziezeniskade 15³. (Verzoeken de statistiek terzake even te wijzigen).

Gaarne ontvingen we het adres van *zr Bertha Rein-*ders ergens verblijf houdend te Tiel.

W. VEENSTRA, secr.

HOOGEZAND

Gel. brs en zrs. Het is alweer enige tijd geleden dat wij iets van ons lieten horen. Dat wil niet zeggen dat er niets te vermelden is van onze Gemeente, want de Heer is bezig grote dingen onder ons te doen. Het is nu ongeveer 4 maanden dat onze geliefde voorganger Ds van Wier zijn intrede deed in onze Gemeente en gedurende die tijd heeft de Heer ons rijkelijk gezegend. Wij beleefden rijk gezegende Kerstdagen en tijdens de jaarwisseling waren er een vijftal jonge mensen die hun hart aan de Heer gaven en werd een viertal jongeren door de doop aan de Gemeente verbonden in deze volgende maanden. Vooral tijdens deze doopdiensten is ons kerkgebouw soms overvol. Ook de jeugddiensten worden door een steeds stijgend aantal jongeren bezocht en kenmerken zich als gezegende avonden. De 18e en de 19e Februari hielden wij onze Evangelisatiesamenkomsten, waarin tot ons overkwamen de brs Ds M. de Jong uit Vriescheloo en Ds J. Bosma uit Leeuwarden. Veel was er gebeden voor deze avonden en door de beide brs werd het evangelie op krachtige wijze gebracht, en we ervoeren dat de Heer kennelijk in ons midden was; en groot was onze blijdschap toen er een negental brs en zrs waren die de goede keuze deden, waaronder een echtpaar dat in geen jaren in een kerk was geweest, maar door de ramp die ons land heeft getroffen wakker was geschud. Inmiddels mogen wij zien dat de Heer voortgaat met zijn werk want reeds hebben zich weer een zevental brs en zrs gemeld om door de doop aan de gemeente te worden verbonden. Steeds meer deuren worden er voor ons ontsloten, en wij geloven dat de Heer nog meer heeft om te geven als wij maar getrouwd worden bevonden. Naast de vele zegeningen die de Heer ons geeft is er ook droefheid, want de Heer heeft na een smartelijk lijden onze geliefde br W. v. d. Veen thuisgehaald. Vrijdag 20 Febr. mochten wij hem onder overweldigende belangstelling ter grave dragen. Moge de Heer zijn vrouw en kinderen troosten zoals alleen Hij dat kan doen. Met de bede dat de Heer U zijn rijke zegen moge schenken, met hartelijke br groeten, namens de gemeente Hoogezand.

De correspondent G.

SNEEK

De eerste Zondag in Maart mochten we een doop-

dienst hebben, en er was blijdschap in de harten van Voorganger, gemeente en ouders, dat we twee jonge zusters in ons midden mochten opnemen. Gods Geest moge nog velen vrijmoedigheid tot deze daad van belijdenis en gehoorzaamheid geven.

In het door onze gemeente aangekochte gebouw wordt door architect en aannemers druk gewerkt en ook de gemeenteleden vinden ruimschoots gelegenheid daadwerkelijk mede te helpen. Zo zal door aller offer en inspanning hopelijk spoedig een zeer geschikt kerk- en verenigingsgebouw beschikbaar komen voor onze gemeente, waarover we te zijner tijd graag nog wat meer zullen vertellen.

De secr.,
S. VAN DER WERF.

Leestafel

VOOR ONZE ZANGKOREN

„Gij die mij in vreugd liet bloeien”

„Gods trouwe”

„Psalm 118”

3 liederen uitgegeven door C. Brandt, Moerkerkestr. 151c Rotterdam Z.

Getoonzet op Bijbelse en literair verantwoorde tekst door Ds C. Brandt.

De beide liederen zijn eenvoudig maar mooi, speciaal geschikt voor al onze zangkoren.

Ps. 118 is afwisselend voor gemengd koor, tenor, bas, messosopraan, vrouwenkoor, gemengdkoor met begeleiding van orgel.

Uitstekend doorgewerkte muziek.

We kunnen bovengenoemde liederen warm aanbevelen, en hopen dat de muzikale Domine spoedig meer van zich zal laten horen.

JOH. FISCHER,
lid van de zangbundel commissie,

Verantwoording collecten

Rampenfonds

Na de verantwoording in het vorige nummer zijn tot en met 2 Maart in het Unie-bureau de volgende bedragen betreffende het Nationaal Rampenfonds ontvangen: Assen f 15,—; Assen Zondagschool f 2,50; Mrs. A. E. F. en Rev. A. E. te C. f 135,—; (via A. H. Z. te U.); Staveren f 243,25; Rotterdam—C. f 172,69; Chr. Harm. „De Bazuin”, Treebeek f 7,75; Mevr. v. d. A.—B. te D. H. f 5,—; Almelo f 131,84; Foxhol f 10,—; (nagekomen); Nieuwe-Pekela f 246,04.

Hierdoor is het totaal bedrag opgelopen tot f 9894,66.

De Unie-administrateur
T. JANSMA.

Verantwoording

In het Unie-bureau werden in Febr. de volgende giften of collecten ontvangen:

- 1 voor onze militairen: Wed. B. te P. f 0,70.
- 2 voor de opleiding: Nieuw-Weerdinge f 24,42; Hengelo f 498,15.
- 3 voor de E.C.U.: Heerenveen f 15,— en f 18,07; Heeg f 25,—; Nieuw Weerdinge f 50,—; Sneek f 60,40; Workum f 65,—; Delfzijl f 70,—; D. O. te H. f 25,—; J. R. F. te M. f 5,—; Hengelo f 593,63.

Hartelijk dank aan allen die gaven!
Mocht de serie giften en bijdragen maar toenemen!

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem.

* * *

Wat de administratie van de U.B.S. betreft, zijn ten behoeve van het 10-cts-fonds de volgende giften ontvangen:

E. L. d. J.—v. d. P. te D. H. f 2,40; Wed. J. D. te A. f 5,—; Dames V. te G. f 13,—; A. H. Z. te U. f 2,60; mej. W. Z. te U. f 2,60; B. d. G. te D. f 1,30; P. v. d. K. te D. H. f 1,30; K. K. te D. H. f 0,90; S. W. V. te H. f 7,50; A. K.—H. te D. H. f 5,20; A. v. d. A.—B. te D. H. f 5,20; H. d. V. te D. H. f 1,30; J. d. B. te A. f 2,50; J. v. W. te H. f 6,—; Y. d. H. te G. f 5,20; K. J. S. te S. f 50,—.

Hartelijk dank voor deze giften. Voor de ontvangst van meerdere giften houden wij ons bereid.

Voor de U.B.S.,
T. J.

Giro 540091 ten name van de Unie-Bouw-Stichting, Haarlem.

Za was het

Film over Israel

Deze film werd gemaakt uit documentaires over het ontstaan van de staat Israel. Een vader vertelt zijn zoon hoe het was in de dagen toen de laatste overlevenden uit Hitler's concentratiekampen werden bevrijd en toen een groot deel van het over de hele aarde verstrooide Joodse volk terugkeerde naar het Beloofde Land. In snelle opeenvolging trekken de beelden voorbij. Beelden van verbijsterende ellende, vastberaden arbeid en heftige strijd. Indrukwekkend zijn vooral de gedeelten over de aanval van de verenigde Arabische machten op Israel en over de terugkeer van de Joden uit IJemen naar het land hunner vaders. Beter dan menige lange redevoering geeft deze film ons dan ook een indruk van de wereld-historische betekenis van hetgeen zich in en om Israel

heeft afgespeeld. Het slot is als een belofte: de woestijn wordt als een bloeiende tuin.

De film is met zeer bescheiden middelen en uit zeer uiteenlopend materiaal samengesteld doch de nadelen daarvan worden door de knappe montage grotendeels opgevangen. De smalfilm (16 mm. geluid) kan voor besloten voorstellingen ook door de Stichting Filmcentrum beschikbaar worden gesteld. Om inlichtingen wende men zich tot de afdeling Filmdienst, Oud Blaricummerweg 28, Naarden.

Advertentiën

*****
D.V. Zaterdag 14 Maart
hopen onze geliefde
Ouders
J. van Dam
en
M. van Dam
—Wijnsema
hun 25-jarige echtver-
eniging te herdenken.
Dat zij nog lang gespaard
mogen blijven is de wens
van hun
dankbare kinderen
Henk en Gerty
Bert en Akky
Luif en Ria
Rika
Marga.
Groningen, Maart 1953.
Bilderdijkstraat 8a.
Receptie van 4—5.30 uur
in Rest. „Riche”, Vis-
markt 42.
*****

*****
Zo de Heere wil en zij
leven hopen onze geliefde
Ouders, Behuwd- en
Grootouders
Berend Pleijzier
en
Jantje Pleijzier
—List
de 14de Maart a.s. de
dag te herdenken, waarop
zij voor 50 jaar in de
echt werden verbonden.
Dat zij nog lang voor
ons gespaard mogen blij-
ven is de wens van hun
dankbare kinderen, be-
huwd- en kleinkinderen.
Apeldoorn,
Hoogakkerlaan 52.
*****

In Jezus ontslapen onze
lieve Moeder, Behuwd-,
Groot- en Overgroot-
moeder

Geessien Nieborg
sinds 1 Mei 1949 Wed.
van Gerlof ten Wolde,
in de gezegende ouder-
dom van ruim 86 jaar.
Groningen, 2 Maart '53.
Padangstraat 77.

F. Schuringa
-ten Wolde
A. Vellinga
-ten Wolde
J. Vellinga

Amsterdam:
G. Kool-ten Wolde
L. M. Kool

Den Haag:
E. ten Wolde
J. ten Wolde-de-Haan

Groningen:
K. Dijkema-
ten Wolde
J. Dijkema

m.s. „Gersom”:
G. Bilder-ten Wolde
N. Bilder

Klein- en
Achterkleinkinderen.

De teraardebestelling
zal plaats vinden D.V.
Vrijdag a.s. om plm. 11
uur, op de Noorderbe-
graafplaats. Vertrek van
Padangstraat 77 om 10.45
uur.

PLAATST
UW
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3148

VRIJDAG 13 MAART 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.80

De grootste is hij, die 't meeste dient

Hij legde Zijn klederen af...."

Joh. 13 : 4.

Het samenzijn van Jezus met Zijn discipelen in de bovenzaal ergens in Jeruzalem, vlak voor Zijn sterven, is een onvergetelijk gebeuren. Daar vooral merken we het verschil tussen de discipelen en de Meester, bijna zou ik gezegd hebben: tussen de Christus en de Christenen.

De kibbelende discipelen

Lucas vertelt ons, hoe de discipelen zich misdragen na hun aankomst in de bovenzaal. Met stoffige, bevuilde voeten kwam het gezelschap de zaal binnen. Die voeten moesten gewassen, dat eiste de hygiëne. Maar er waren geen slaven beschikbaar, dus moesten de discipelen het zelf doen.

Maar wie?

Simon Petrus? Dat dacht je maar! Daar was Simon veel te belangrijk voor. Hij was zo'n soort tweede voorzitter of eerste ouderling van het gezelschap.

Johannes? Kun je begrijpen! Hij was een speciale vriend van de Here Jezus. Laat Thomas het maar doen!

Einde van het liedje: Niemand doet het en ongewassen schuiven ze aan tafel, daarbij proberend een zo hoog mogelijke plaats te bemachtigen.

De discipelen van Jezus zijn erg stijf in de knieën.

De knielende Meester

Jezus, hun Meester, heeft dit alles wel bemerkt. Hoe zou zoiets, waarbij de mensen zich zo makkelijk vergeten en zich laten gaan, ook aan Zijn aandacht hebben kunnen ontsnappen? Enkele jaren heeft Hij deze mannen nu bij zich gehad. Hij heeft ze onderwezen in de grondwet van het Koninkrijk der Hemelen, n.l. dat ze God en elkaar lief moeten hebben. En ziehier nu de resultaten: Vlak voor Zijn sterven, nu het bijna zover is dat

ze de wereld ingezonden zullen worden, om Zijn werk voort te zetten, brengen ze er nog niets, maar dan ook niets van terecht. Iedereen zou zijn geduld verliezen met zulke leerlingen. En Jezus?

Zonder een woord te zeggen, legt Hij Zijn kleed af, neemt een handdoek en een bak met water en doet zelf het slavenwerk, waarvoor de discipelen zich te hoog achtten.

Ja, dat water zal als vuur hun voeten geschroeid hebben. Ze schamen zich diep en Petrus, als het zijn beurt is, protesteert. Maar de bedenkingen van Petrus komen te laat.

Hoe diep vernedert God zich in Jezus Christus.

Van de Hemel komt Hij neer naar de aarde. Hij verwisselt het licht met de duisternis. Hij woont onder ons, werkt onder ons, Hij wordt onze één. En zie nu eens, hoe Hij hier geknield ligt voor Zijn discipelen, om hun de voeten te wassen.

Met dit beeld van de knielende Heiland voor ogen, denken we aan de Kerk van Jezus Christus. Die Kerk heeft niet veel tijd nodig gehad om een heerser voort te brengen. In een verwoede strijd van bisschoppen om de voorrang, heeft de bisschop van Rome het pleit gewonnen, en installeert zich op een troon, in een paleis, met een hofhouding, in koninklijk gewaad, en laat zich kussen door knielende onderdanen. De omgekeerde wereld. O, die Roomsens.

Maar wij protestanten dan? En wij Baptisten? Zijn wij beter?

Vinden we niet overal in de Kerk van Jezus Christus dat geharrewar om de eerste te zijn, terug? Vanwaar die vele conflicten, in andere Gemeenten en Kerken, maar ook in de onze?

Wat zo broodnodig is in deze wereld en in de Gemeenten, dat zijn knielende voorgangers, knielende ouderlingen, knielende diakenen, knielende leden, en die niet knielen om elkaar te verheerlijken, maar om te dienen!

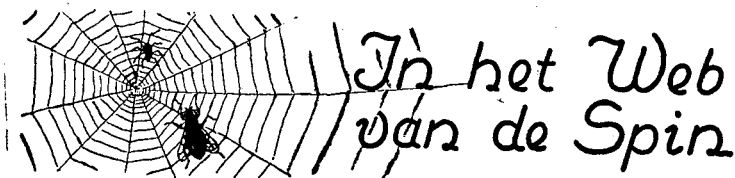
Wil deze lijdenstijd, die we ook dit jaar weer door mogen maken, enig nut hebben, dan zullen we ook de les van de voetwassing weer opnieuw door moeten nemen. De Boodschap van de Bijbel is lang niet altijd interessant in de gewone zin. Die boodschap port aan, verontrust, roept wakker, beschuldigt, maakt beschaamd. Maar altijd, om ons op de rechte weg brengen. Belangrijker dan veel wetenswaardige theologische snufjes te kennen, is het, de bereidheid te bezitten de broeder de voeten te wassen.

Ook als die broeder op Thomas lijkt.

Ook als die broeder een Judas schijnt.

Iedere broeder.

Wf.

De Rol van het Etiket

Een van de meest verontrustende aangelegenheden is, hoe ongelooflijk makkelijk en snel er in bepaalde omstandigheden met bepaalde mensen en groepen mensen wordt afgedaan door hun eenvoudigweg een bepaald etiket op te plakken, waardoor ze plotseling gaan behoren tot een zekere categorie van mensen die men schuwen en mijden moet.

En dat is geen uitvinding van de laatste tijd, maar dat is alle eeuwen door, zolang er mensen zijn, al zo geweest.

In Jezus' dagen plakten men een vrouw, die overspel bedreef en betrappt werd, het etiket „Zondares” op. En de uitwerking was enorm: Iedereen werd plotseling met afschuw vervuld, spottte, spuwde, greep stenen en was bereid mee te helpen, dit stukje vuil uit de maatschappij te verwijderen door het op de asbelt te werpen.

Iemand, die diensten verrichtte voor Rome, de overheerser der Joden, en dat openlijk deed (b.v. als tolgaarder), werd bestempeld als landverrader, en niet zodra was hem dit etiket opgeplakt, of (de brave) „men” meed hem, schold hem, bestreed hem met alle mogelijke en onmogelijke middelen en bestemde hem zonder voorbehoud voor de hel en de verdoemenis. Het etiket betekende niet slechts een betrekkelijke, maar heel vaak een *absolute* veroordeling der betreffende personen. Met de zonde werd ook de zondaar aan de kant geschoven, geïsoleerd, verworpen, voorgoed.

Ook binnen het raam van het Christendom is veelvuldig gewerkt met het wapen van het etiket. Wanneer men bepaalde mensen, die niet helemaal meeliepen in het gewenste gareel, wilde straffen, etiketteerde men hen al naar het paste met woorden als „dopers”, methodistisch, arminiaans, fundamentalistisch; e.d. Zodra het etiket officieel was aangebracht, volgde al het andere doğaans vanzelf.

In de naziwereld veranderde de Jodenster duizenden volkomen normale en acceptabele mensen in een ommezien van tijd in gruwelijke wezens, die nergens meer voor deugden dan voor het kamp en de gaskamer.

En in de communistische wereld schijnt men ditzelfde etiket weer opnieuw te gaan hanteren met hetzelfde vreselijk gevolg.

Ja, die communisten.

Maar is het ook in de Christelijke Kerk van vandaag niet zo, dat men met bepaalde mensen, die de naam „Communist” dragen, zo volkomen heeft afgedaan, dat men alleen nog maar op hen schelden kan? Hoeveel Christenen weten nog, dat communisten ook mensen zijn met een eigen geschiedenis, eigen teleurstellingen, verdriet, verlangens? Hoeveel vromen van vandaag, die in het Westen wonen, en zich als Westerlingen de cultuurdragers bij uitnemendheid achten, beseffen er ook nog maar iets van, dat het bolsjevisme zijn kans kreeg, opstond en groeide, juist doordat de Kerk en de Christelijke beschaving zo vreselijk veel tekort schoot in de openbaring van naastenliefde?

Jezus Christus heeft zich niet gestoord aan menselijke etiketten, als Hij Zijn boodschap doorgaf en met milde hand uitdeelde de gaven van Zijn grote Liefde. Hij doorzag alle tekorten, alle ketterijen, alle verkeerde ideologieën, alle vuile politiek, alle verlorenheid, en kwam om te zoeken en te behouden, wat verloren was.

Telkens weer ontmoet je mensen, ook in onze Gemeenten, die ergens een grens willen trekken voor de evangelisatie-arbeid en je zeggen: daar hoeven we niet heen te gaan, want die mensen zijn nazi's of communisten, of achterbuurt-typen, of ontslagen misdadigers, enz. En ook in je eigen hart ontdek je soms eenzelfde neiging, die als ze uitgroeide en overheersen ging, dodelijk zou zijn voor een waarachtige evangelisatie in de geest van de Meester.

Moeten we dan alles maar aanvaarden: nazi-isme, communisme, Mohammedanisme, misdaad, onbeschaafdheid?

Natuurlijk niet. Wie het leven van Jezus bestudeert, oplet, luistert, hoort nergens feller protest tegen de zonde. Heel het kruislijden, vrijwillig volbracht, is openbaarmaking van, en protest tegen de zonde der mensheid. Bij niemand schaamde de zondaar zich dieper voor zijn zonde dan bij Jezus. Maar nooit heeft Jezus geworsteld met de zondaar om hem kwijt te raken, hem te verwerpen, te verdoemen, maar om hem te reinigen, te ontketenen, hem te redden voor Zijn eigen Koninkrijk. Een Duitser heeft eens gezegd dat Jezus nooit de zonde als zodanig bestreed, maar steeds de zondaar probeerde te redden door de zonde hinaus zu lieben. Wie dit laatste verstaat, zal voorzichtiger omgaan met etikettes, en tot meerdere zegen kunnen zijn voor het verlorene.

Wf.

ZAND en ZAAD

Stalin is dood en heel de wereld houdt de adem in. Niet vanwege de dode, maar om de levenden, die rondom die baar staan.

Wij laten het aan dagbladen en partijorganen over om de figuur van de russische machthebber te beschrijven. Velen van hen, die hem gisteren verguisden, zullen zich nu opeens herinneren, dat de man toch ook nog z'n goede zijden had. Zij hebben immers niets meer van hem te vrezen. En wie weet wat een goed woord voor milde uitwerking mag hebben op hen, die gereed staan zijn zetel in te nemen.

Inmiddels zijn we een periode van onzekerheid, van vermeerderde onzekerheid binnengeschoven. Wie zal de machtigste man worden? Zullen de met Rusland verbonden staten de nieuwe machthebber even welgezind zijn als de man, die stierf?

Wat hangt de historie soms aan dunne draden. Hoe wankel staan de gebouwen der volken. Een hersenbloeding en alles aarzelt in zijn vaart. Jozef Stalin is gestorven. Gevreesd, en wellicht ook bemind. Iemand blies over de tafel, waarop de papieren lagen.

Er zijn preken, die men nooit vergeet. Toen in '40 ons land overstromd werd door opgezweepten Duitsers las ik het woord in Jesaja 6: In het jaar, toen de koning Uzziā stierf, zo zag ik de Heer, zittende op een hoge en verhevene troon. Daarmee verblijdden wij ons die morgen, nadat de koningin naar Engeland was vertrokken. Over ditzelfde tekst preekte ik nog eens, zelf ge-

vlucht uit Arnhem in het juist gebombardeerde Hengelo. En altijd weer komt dat woord des Heren mij in gedachten als er ergens in de wereld iets gebeurd dat de mensheid verbijstert. De Heer zit op een hoge en verheven troon. Hij heeft de wateren van de Noordzee, de winden van de oceaan en de levens van alle mensen in Zijn hand en alles moet gaan gelijk Hij wil. Daarom zullen wij niet vrezen, al veranderde de aarde haar plaats en al werden de bergen verzet in het hart van de zeeën.

Hoe het verder zal gaan? De Joden hebben hun belegde conferentie in verband met de nieuwe dreigingen, die over dat volk gekomen zijn, uitgesteld. Verwachten zij verandering? Was het des Heren tijd nog niet om hen ook uit het Noorden te verdrijven? Rondom wordt op de deur geklopt en het beste wat wij kunnen doen is de Heer te bidden om inzicht, opdat wij de tijden mogen onderkennen. Niet, dat wat wij ons voorstellen, wij nu gaan zien, maar opdat wij wat Hij doet, mogen verstaan. Het hart van Stalin staat stil, niet de klok der tijden, die door de Heer gereguleerd wordt.

* * *

Nog steeds blijven giften binnenkomen voor de rampgebieden. Ook onder ons is door velen een offer gebracht, opdat de getroffensten door deze liefde verblijd mogen worden. De vrijwilligheid is schoner dan de belasting.

Door deze gebeurtenissen is wel in het bijzonder onze aandacht gericht op de mensen ten Zuiden van Rotterdam. We hebben nauwelijks een Baptist op de Zuid-Hollandse en Zeeuwse eilanden. Merkwaardig, en wel een speciale studie waard, is trouwens het feit, dat het Baptisme eigenlijk alleen maar boven Zwolle werkelijk wortel heeft kunnen schieten. Er zijn wel gemeenten, ook van Oost naar West, beneden die stad, maar de meesten hebben een grote kern van leden, die uit Noordelijke provincies zijn binnengekomen. Jammer, dat we niet iemand hebben, die niet alleen interesse maar ook tijd heeft, om dit verschijnsel na te gaan.

Wij gunnen ons echter geen tijd. Wij zijn nog steeds in de aanval. En zolang we in de aanval zijn, hebben we geen tijd om achterom te zien. Ik ben ervan overtuigd, dat velen onder ons het van harte zouden toejuichen, wanneer we mannen konden sturen naar die gebieden, die onder water stonden en wier mensen gezocht hebben onder een verschrikkelijke leer over God. Ds R. Reiling zond de E.C.U. een rapport, waarin hij een en ander vertelde en onder meer uit een kinderbijbel, hartelijk aanbevolen door een zeer gewaardeerde prediker in die streken, citeerde dat het lied: Er ruist langs de wolken een lieflijke naam — een leugen was. Er donderde langs de hemel.

Dat het Evangelie een blijde en verblijdende boodschap Gods is schijnt nauwelijks tot de eilanden te zijn doorgedrongen. Broeders, wij hebben een taak. God heeft ons geroepen tot de arbeid. Wij mogen niet zeggen, dat wij de Boodschap niet hebben. We mogen niet zeggen, dat wij de boodschappers niet hebben. Wij mogen niet zeggen, dat wij het geld niet hebben. Wij hebben dat alles. De vraag is: hebben wij de liefde tot dit volk in duisternis. Voelen wij op ons een last, die ons drijft?

Verwacht grote dingen van God. Maar ook: onderneemt grote dingen voor God. Wij hebben slechts te doen en vragen niet naar de uitkomst. Moge Gods heilig vuur onze harten vervullen. U denkt er maar eens over als u naar een lijdenspreuk luistert. Tranen van uw medelijden redden geen ziel.

HUIZINGA.

IN EN OM DIE BIJBEL

Een Messiaanse Psalm

Slot

(Voor vrienden van de Bijbel)

Met dit artikel willen we onze beschouwing over de 22ste psalm besluiten. Het handelt over de verzen 26—32. We zagen dat de wolken overdreven, de nacht voorbij ging in het leven van de dichter. Hij weet opeens, dat de Heere zijn gebed heeft verhoord. „Maar Hij heeft gehoord, als die tot Hem riep”; of anders: „toen hij tot Hem riep” (:25). Geen wonder dat de toon opeens omslaat van de mineur in de majeur.

Vers 26. „Van U zal Mijn lof zijn in een grote gemeente!” Hoe velen vergeten de Heer te danken voor de uitredding en de verlossing in hun leven. — In de grondtekst staat letterlijk: Van bij U. Daardoor wordt uitgedrukt: van waaruit, het uitgangspunt van de lof. Die lof dankt zijn oorsprong aan Hem! In ons zelf is niets te roemen. Hem zullen we prijzen. Hij is de bron, waaruit de lof voortkomt! Niet alleen om de verhoring prijst de dichter God, maar ook hierom dat hij de beloften, gedaan toen hij nog midden in de nood was, kan nakomen. Hij wil de Heer offeren de gelofte-offers! Volgens de wet zullen deze offers gegeten worden in het heiligdom voor het aangezicht des Heren — daaraan werd door de familie en de Levieten deelgenomen (Deut. 12 : 17, 18, Lev. 7 : 16). We lezen in Ps. 54 : 8: „Ik zal U met vrijwilligheid offeren: ik zal Uw naam, o Heere loven, want Hij is goed”. Er zal dus ook sprake zijn van een maaltijd, zowel voor Israel als voor de volken. Daarvan spreekt vers 27. „De zachtmoedigen zullen eten en verzadigd worden.” (Hierbij denken we aan de woorden van Jesaja 25 : 6, die dan niet letterlijk genomen moeten worden, zoals de Joden in de Talmud dat zouden willen, waarbij een Leviathan op de berg Zion gespijzigd zou worden.)

De dichter richt een maaltijd aan. Het overblijvende van de gebrachte offers (het vet werd op het altaar voor de Heer geofferd en het bloed werd uitgestort tegen het altaar). Daarbij werden ook de armen uitgenodigd. Toch blijft het niet bij natuurlijke spijs. Ook geestelijke spijs zal worden genuttigd. Wat de dichter van God zal verkondigen: het „door God in het stof des doods gelegd zijn”, het gered worden uit de nood, de wonderlijke leiding Gods in zijn leven, moet de ogen openen om in deze David het type van de Messias te zien. Daarbij wordt het lichaam en ook het hart gesterkt. Daar is verzadiging! — Het slot van vers 27 is een wens: „Uw hart leve op in eeuwigheid!” Zo spreekt de gastheer tot zijn gasten. Zo spreekt God tot Zijn volk! Waar het woord verkondigd wordt, waar van God getuigd wordt, daar is spijs! En wij worden genodigd te eten! Dat wij eten en drinken!

Delitzsch schrijft: „De gedachte aan het Avondmaal ligt hier wel als voor de hand; aan dat sacrament, waarin de andere David, die evenals de eerste door het lijden des doods tot de troon is opgeklommen, ons deelgenoten maakt aan de vruchten van Zijn lijden!”

In onze psalm wordt de volheid van zegeningen gesymboliseerd, die voortvloeien uit de verlossing van de dichter en daar achter liggend de verlossing van Christus uit diens lijden. — In de verzen 28—32 worden ook de eindigen der aarde opgeroepen om deel te nemen aan

de maaltijd. Deze psalm is dus niet alleen een lijdens-psalm, ook een *zendingspsalm*. — Bekend is het beeld van een steen, die in het water geworpen wordt. Rondom de plaats waar de steen viel, worden kringen zichtbaar, steeds verder spreiden zij zich uit. De psalmist begon de Heere te loven... de kring wordt wijder... de volle Gemeente, Israël wordt er bij geroepen (het zaad Jakobs) — en dan de allerwijdste kring, de einden der aarde. — Welk een grote gevolgen heeft de verlossing! Doch ook blijkt duidelijk, dat dan niet bij de verlossing van David mag stil gestaan worden. Ik neem hier van prof. Böhl het volgende over:

„Geen koortslidder, geen verdorstende zou zich zelfs in zijn meest grillige fantasie hebben kunnen verbeelden dat zijn genezing zulke gevolgen kon hebben. En juist hierdoor verkrijgt deze psalm onvergankelijke betekenis; niet slechts voor deze Israelietische cultus, maar ook voor ons en voor alle tijden: als het beeld van de verlossing, die op Golgotha is geschied.” (Tekst en Uitleg p. 145.)

De volken moeten aan Hem gedenken. Zij waren God-vergetende Heidenen. Zij moesten zich bekeren. Dat is het woord, dat ook nu nog verkondigd moet worden: Beking tot God, terugkeer tot Hem! In Rom. 1 en 2 geeft Paulus ons een beeld van het heidendom. Ook de Nederlandse „Heidenen” moeten de boodschap van beking horen. — Onze psalm reikt over de *grenzen van plaats* heen, het universalistische moet ons hier opvallen. Geen grenzen meer, Israël en de einden der aarde moeten Hem aanbidden, omdat Hij de Koning is der wereld. Dit universalistisch beginsel ligt opgesloten in

de belofte, aan Abraham gegeven (Gen. 12 : 3). Paulus jubelt, dat de middelmuur des afscheidsels is gebroken. „Want er is geen onderscheid noch van Jood noch van Griek.” Met de komst van Christus en de openbaring der Gemeente wordt het koninkrijk uitgeroepen! Hij is de Heer dezer wereld! (Ps. 110 : 4, Micha 5 : 3.)

Vers 30. De vetten der aarde zijn de aanzienlijken, in tegenstelling met de ellendigen, die arm zijn en verkwijnen, d.w.z. in het stof des doods neerdalen. — Er is ook een doorbreken van de *tijds grenzen*. Van geslacht tot geslacht gaat het voort.

Nakomelingschap (het zaad van vers 31) zal Hem dienen. „Van de Here wordt verhaald aan het (komend) geslacht.” Wat wordt van de Heere verteld? Zijn gerechtigheid! Wat Hij gedaan heeft! — De gestorven laten de boodschap weer na aan het geslacht, dat geboren wordt” (: 32). De boodschap van Gods gerechtigheid, d.w.z. Zijn Heer-zijn, met als gevolg het redden uit de nood van de ellendige, het opnemen voor de armen. Zo voert God de Zijnen van lijden tot heerlijkheid. Het is vaak langs een diepe weg! Een lange weg is het van het begin van de psalm tot het einde. — Het laatste woord is in de grondtekst: gedaan heeft, *volbracht heeft*.

Dat is het Evangelie: „het is volbracht”. Dat is het einde van het scheppingsverhaal, ook van dat der herschepping! — De inhoud van het Evangelie: „volbracht”.

D. SLORT.

Kroniek

De les Het verschijnen van de statistiek levert alder cijfers tijd stof tot interessante bespiegelingen en Uw kroniekschrijver heeft zich aan de bekoring van de cijfers niet kunnen onttrekken. Ter vergelijking zijn de statistieken van de naoorlogse jaren er bij genomen en hieruit is allerlei te leren over de ontwikkelingsgang van onze gemeenten. Als uitgangspunt is gekozen 1 Jan. 1947. In het daaraan voorafgaande jaar had het werk overal gelegenheid zich van de moeilijkheden van de oorlogsjaren te herstellen. Welnu: op 1 Jan '47 telden onze gemeenten 6110 leden. Zes jaren later, op 1 Jan. '53 zijn dat 6692 leden: een vooruitgang dus van 582 leden, wat neerkomt op 9,5 %. Per jaar groeien we dus precies 1,6 % wat niet bepaald een snelle groei kan worden genoemd.

Sinds 1 Jan. '47 zijn 1601 nieuwe leden door de doop in de gemeente opgenomen; 261 anderen keerden door wederopname terug en 80 kwamen van elders onze gemeenten binnen. Zeer waarschijnlijk bestaat deze laatste groep uit mensen, die reeds in hun vroegere gemeenschap op hun belijdenis zijn gedoopt. Laten we de wederopgenomenen en de overgekomenen buiten beschouwing, dan blijkt, dat de toename in ledental door de doop in deze zes jaren bijna 28 % heeft bedragen, ruim 6,5 % per jaar dus. Ik acht dit een zeer redelijk getal en ben daarom van plan voorlopig niet meer over een „geringe werfkracht van onze beweging” te spreken. Er is echter reden om over andere dingen verontrust te zijn. In de periode, waarover het hier gaat zijn 337 leden overleden, 672 hebben zich onttrokken, 185 zijn uitgesloten, terwijl de resterende 166 leden zullen zijn geëmigreerd. Onttrokkenen en uitgesloten tellen samen

857: trekken we daarvan het getal van 261 wederopgenomenen af, dan blijkt, dat we 596 leden op „onnatuurlijke” wijze hebben verloren. Dit getal is groter dan onze totale vooruitgang! Het maakt 37,2 % uit van het aantal gedoopten! Ziehier dingen, waarover wij ons kunnen verontrusten.

De statistieken vertellen ons slechts de buitenkant van de feiten. Zij leren ons niet, waarom wij zulk een groot gedeelte van gedoopten weer verliezen. Het lijkt mij echter zaak, dat wij onrustig geworden door deze cijfers, gaan onderzoeken, wat de oorzaken hiervan zijn. En ik doe hierbij de suggestie, dat de Commissie der Unie dit onderzoek gaat leiden en dat de gegevens worden verzameld en bewerkt en met de daaruit te trekken conclusies worden neergelegd in een rapport, waarmee de gemeenten onder Gods zegen hun winst kunnen doen. Wie neemt hiertoe het initiatief?

De Zendingsactiviteit „The Commission”, van de Southern Convention het internationale zendings tijdschrift van de Zuidelijke Baptisten in de Ver. Staten van N. Amerika, bevat in het Januari-ummer de begroting. Deze begroting omvat een bedrag van 5.200.000 dollar, een echt Amerikaans getal. Belangrijker dan dit voor ons astronomische getal is, dat met dit geld zending wordt bedreven in niet minder dan dertig landen. Behalve vrijwel alle landen van Zuid en midden Amerika zijn hierbij o.a. Japan, waar 94 zendelingen werken, China met 46 zendelingen, Formosa met 27 zendelingen, Indonesie met 10 zendelingen, Israël met 13 zendelingen, Thailand met 15 zendelingen, de Libanon met 6 zendelingen. Voorwaar een imposante lijst!

Waar blijft het geld? Bijdezelfde begroting heeft de hoofdredacteur een enkele aantekening ter verduidelijking ge-

maakt. Daarin schrijft hij o.a.: „het financiële systeem van de Zuidelijke Baptisten is nu zo ingewikkeld geworden, dat een gewoon gemeentelid het haast niet meer kan volgen. Vraag maar eens een willekeurig iemand, hoeveel hij voor een bepaald doel heeft gegeven in 't afgelopen jaar en hoogstwaarschijnlijk zal hij antwoorden: ik weet het niet. Toch is hij, als rentmeester van Christus, verplicht te weten, wat er met zijn geld gebeurt. Hij mag daarom van de leiding verwachten, dat zij hem duidelijk maakt, waarvoor het door hem geofferde geld is gebruikt". Om dit nu een beetje duidelijk te maken, heeft de hoofdredacteur de begroting zeer precies geanalyseerd en alle bedragen in percenten omgerekend. Dan blijkt, dat van alle ontvangen gelden 91.92 % rechtstreeks aan zendingsarbeid wordt uitgegeven en dat 8,08 % door de organisaties wordt verbruikt. Dit laatste geld blijft dus, zeggend, aan de strijdstok hangen en een groot bedrag is het waarlijk niet.

De gedachte, dat iedereen moet weten, wat er met zijn geld gebeurt, is op zichzelf zeer aantrekkelijk en zeer juist. Het komt mij voor, dat ook de financiën van onze Unie voor een „leek“ langzamerhand enigszins op abracadabra gaan lijken. Misschien was het aan te bevelen om ook in ons blad de financiële verslagen en begrotingen eens nader onder de loupe te nemen.

Midden-orthodoxie Deze term heeft de laatste tijd burgerrecht verkregen in Hervormde kringen. Nu de richtingen officieel zijn begraven maar officieus nog lang niet overleden blijken te zijn, is er behoefte ontstaan aan nieuwe termen. Men ging spreken van *modaliteiten*, wat volgens Van Dale betekent: wijze van zijn. Daarmee wilde men uitdrukken, dat de vroegere richtingen verschillende zijnswijzen van kerkelijk leven en verschillende uitdrukkingswijzen van het geloof der kerk waren. Of liever: zouden moeten zijn. De toekomst zal moeten leren — en men is zich in de Herv. kerk daarvan zeer wel bewust — wat modaliteit kan zijn en dus deelt in het geloof der kerk en wat niet en bijgevolg geen plaats heeft in de kerk. Een buitenstaander krijgt de indruk, dat de term „midden-orthodoxie“ is opgekomen, omdat het voorlopig nog niet aangaat om van modaliteiten te spreken. De midden-orthodoxie is in de Herv. kerk die groep, die de voornaamste verantwoordelijkheid binnen en voor de kerk draagt. Deze groep is orthodox maar niet „rechts“.

Nu spreekt men tegenwoordig nogal eens van een „crisis van de midden-orthodoxie“. Dr Berkhof schreef onder deze titel een zeer openhartig boekje, waarin hij een aantal crisisverschijnselen signaleerde en analyseerde. Hij was over deze verschijnselen verontrust. Thans bewijst Ds M. A. Krop echter, dat een midden-orthodoxie altijd een crisiskarakter draagt:

„Het behoort tot de aanvechting, de glorie, de verzoeking en de opdracht, ook ener kerkelijke midden-groepering, dat zij de spanningen en de vragen van het geheel draagt en verwerkt.

Een middengroepering bestaat krachtens het feit van een „rechter“ en een „linker“ zijde. Zij wordt altijd geroepen tot het dragen der voornaamste verantwoordelijkheid, maar zij zal deze enkel kunnen dragen, indien door haar „rechts“ en „links“ in de eigen vraagstelling worden onderkend en begrepen.

Elke middenorthodoxie wordt bepaald door haar crisiskarakter, d.w.z. zij weet, dat met haar zijnswijze (op een bepaald ogenblik) de kerk staat en valt.

Haar crisis is niet verontrustend, integendeel, het behoort mede tot de zin van haar bestaan.

Het enig belangrijke is, dat zij haar eigen karakter

De Zuiderstrip

Crisis

Wallstreet-cacophonie!!

Een schuddende en wankelende wereld!

Het trotse kleurenrijke vonkenschietende vuurwerk van hoge dividenden en almaar meer geld verdienen schrompelde plotseling ineen tot een armzalig knisterend vuurtje, vele van de allergrootsten medeslepend in haar val.

Ook in Eindhoven deed de crisis haar intrede. Weer beleefde de jonge Gemeente moeilijke dagen. Werkloosheid dunde de rijen en drukte de finantiën. Velen vertrokken weer naar hun geboortestad of -streek.

Maar ook deze beproeving ging voorbij en onder Gods zegen begon het werk zich ná de crisis weer langzaam uit te breiden.

Wordt vervolgd.

onderkent en de vragen, waarvoor ze zich gesteld ziet, peilt.

„Want een verkeerde peiling doet haar naar „rechts“ of „links“ uitglijden. Daarmede schiet ze in haar roeping tekort.“

Ter verduidelijking had de schrijver er wel de diepe woorden van Ollie B. Bommel bij mogen zetten: „als U begrijpt wat ik bedoel“. Dan zou ik tenminste met minder schaamte durven verklaren, dat ik dit bepaald niet begrijp. De zin van deze woorden ontgaat mij ten enenmale. Uit het boekje van Dr Berkhof had ik voor mijn eigen gevoel zo ongeveer begrepen, wat onder middenorthodoxie te verstaan viel, maar nu blijkt, dat ik mij de dingen al te simpel had voorgesteld. Een kerk-gemeenschap heeft dus blijkbaar een middenorthodoxie nodig. Een kerk zonder een middenorthodoxie is als een lichaam zonder lever. En deze middenorthodoxie is geen middenorthodoxie als zij geen crisis kent.

In een van de dialogen van de Griekse wijsgeer Plato wordt een gesprek gevoerd over de onsterfelijkheid der ziel. In de loop van dat gesprek belijdt een der sprekers zijn onzekerheid in deze zaak en zegt: warneer wij zonder een goddelijk woord moeten leven, zoeken wij ons de beste menselijke redenering uit en varen daarop als op een vlot door het leven. Het lijkt er op, dat in de gedachtengang van Ds Krop de term Midden orthodoxie zulk een vlot is.

J. R.

E.C.U.-nieuws

Donderdag 26 Februari

Kent U „Regina“ in Rotterdam? 't Staat als een gastvrij huis aan de Spoorsingel. U kunt er komen van Station Maas met lijn 4 en dan bij Station DP met een perronkaartje oversteken (eerst door een ondergronds viaduct en daarna door een bovengrondse luchtbrug) en U bent er.

Op dat uitgekozen plekje in het hart van deze enorme

havenstad met verbindingen naar alle einden der aarde, vergaderde de E.C.U. De financiën zouden een belangrijke plaats van de besprekingen in beslag nemen en ja, dan zijn wij Baptisten waakzaam en actief. We belijden en geloven, dat de Geest, de Heilige Geest Gods heerst over levens en bezittingen en die mag opeisen naar eigen goeddunken. Daarom beginnen we onze vergaderingen ook met een gebed tot Hem, Die ons leiden moet, opdat Hij de ruimte hebbe onder ons voor het verrichten van Zijn werk.

Deze gewichtige dag in het E.C.U.-werk was zwaar van spanning. Rotterdam was niet tevergeefs uitgezocht als ontmoetingspunt. De dominee van Zuid, één van de jongere nazaten van de pioniers uit de Gasselternijveensemond, in wiens aderen blijkbaar hetzelfde bloed stroomt, en die het dichtst bij het rampgebied werkt en woont, heeft de E.C.U. en U.C. in een uitvoerig rapport attent gemaakt op de mogelijkheden van de Zuidhollandse eilanden. Pernis als uitvalspoort, heel Baptistisch Nederland als biddende en hulpvaardige macht daarachter, Gods zegen van boven en dan een man, een werker, een pionier die de „zwarte” gronden van een extreme uitverkiezingsleer, van onverschilligheid en dorheid (met volle kerken) gaat doorbreken met dat blijde Evangelie van Jezus Christus, dat zich nog nooit heeft laten weerhouden en ingang heeft gevonden in de donkerste zondaarsharten. Maar ja, maar ja, er is zoiets als een begroting, een reeks van cijfers, die commissie-leden en afgevaardigden moeten goedkeuren.

In ieder geval had de E.C.U. deze dag de steun van Ds Jansma, de Administrateur. Daarnaast het Dag. Bestuur van de Unie-Commissie: Ds Tijman en Br W. Modderman (tevens de Voorzitter van de Fin. Comm.). Zouden zij ons helpen door alle problemen rondom vrijwilligheid en groeiend werk heen te worstelen?

De tijd zou het leren....

En bij het verglijden van de wijzers van de naburige kerktoerenklok, groeiden de perspectieven, bloeide het enthousiasme en — de begroting.

Zo ging dat daar op die Februari-Donderdag in Rotterdam.

Verslag 1952

Een lezer, een heel voorname lezer zelfs, heeft ons geschreven, dat het toch niet zo erg aangenaam was, om elke keer te lezen over de geldnood van de E.C.U. Best, dan zult U onder dit hoofd iets lezen over de geld-vloed van ons pionierswerk. Want vorig jaar zijn we wat de uitgaven betreft beneden de begroting gebleven en wat de inkomsten aangaat, zijn we er boven uit gekomen. Als we een vlag gehad hadden, dan zouden we die uitgestoken hebben. De brs Olijslager en Modderman openen onmiddellijk hun sigarendozen, Ds Huizinga liet van plezier een vrolijke uitroep schieten, Ds Jansma cijferde met te groter toewijding. Maar diep in onze harten was daar de blijde toon van dank jegens God, Die onze Gemeenten de geest van offervaardigheid had geschonken en Die in dit opzicht ons zeer nabij is geweest.

Zou Hij ons voor de toekomst dan ook niet nabij blijven?

Vast!

Begroting 1953

We hebben gepraat over de circulaire, die de E.C.U. aan de Gemeenten had gezonden. Een enkele Gemeente had daarin een soort „aanslag” gelezen. „Inderdaad”, zei de E.C.U., „daar lijkt het wel een beetje op, maar iedere Gemeente is volkomen vrij!” Diezelfde voorname lezer

van zonet schreef ons, dat de E.C.U. het eigenlijk niet helemaal goed gedaan had. Want we waren uitgegaan van de gedachte, dat de vrijwilligheid elk jaar 25 % minder zou krijgen van de contributie, zoals deze in 1952 was vastgesteld. Het moest anders berekend worden: elk jaar dient de E.C.U. zijn begroting in en vermeldt daarop, wat er uit de Uniekas nodig is en dan wordt daarvan 25 % afgetrokken. De E.C.U. zei: „Dat lijkt ons uitstekend, zo zullen we het voorstellen, ofschoon het in de praktijk misschien niet veel verschil zal uitmaken”.

Intussen waren de reacties uit de Gemeenten op die circulaire héél goed. Slechts een enkele Gemeente gaf nog geen uitsluitsel, maar de overige antwoorden beloofden veel. Zo'n 35 Gemeenten doen hun best, waarvan het merendeel het genoemde bedrag toezei, een zestal Gemeenten betaalt dezelfde Unie-contributie als vorig jaar plus een extra collecte, slechts drie Gemeenten willen de A.V. afwachten. Dat lijkt dus werkelijk best.

Plannen

Maar nu die Zuidhollandse eilanden!

Pernis zei: „Wij zullen proberen f 2000 bijeen te brengen!” Daar werden we stil van. Want Pernis telt 30 leden.

Rotterdam—Zuid zei: „Wij nemen Alblasserdam voor onze rekening!” Een al aangesneden nieuwe pionierspost.

De E.C.U. rekende: „als we nu nog eens f 2000 méér hadden, dan zou het kunnen!”

Pernis met 30 leden f 2000.— .... Baptistisch Nederland met bijna 7000 leden ook nog eens f 2000.— en de combinatie Rotterdam—Zuid en Pernis zou uit kunnen groeien tot een arbeidsveld met twee Voorgangers en een kans en .... een kans!

De Heilige Geest blaast, waarheen Hij wil en Hij gaf ons de moed om die post op de begroting te plaatsen! Natuurlijk moeten de U.C. en A.V. daaraan hun toestemming geven, moeten wij in onze Gemeenten er allemaal achter gaan staan. Maar zou dat niet mogelijk zijn? We geloofden van wel!

Natuurlijk waren er meer posten. Totaal zestien Gemeenten of stations waaraan op de een of andere wijze hulp wordt gegeven. Die hulp kan onmogelijk zover gaan, dat maar alle tekorten weggewerkt zijn. En we berekenden dat in onze Gemeenten minstens gemiddeld per jaar en per lid f 55 opgebracht moet worden. Daar kwamen in '52 negen plaatsen boven uit! Soms konden we een gemiddelde berekenen van f 140!! Wel te verstaan: van de gesubsidieerde groepen. Waar zulk een offervaardigheid aan de dag wordt gelegd, durven wij met vrijmoedigheid een beroep doen op onze Gemeenten, om het pionierswerk buitengewoon krachtig te steunen.

Als de plannen van de E.C.U. door alle Unie-instansies aanvaard worden en dus ook de begroting, dan zijn we — ondanks de uitbreiding van het werk — maar f 200 boven de begroting van vorig jaar. Dat valt mee!

En we rekenden verder uit, dat we — ondanks het flinke aantal studenten, dat dit jaar afkomt — toch nog werkers tekort hebben. Ook dat schijnt een meevaller te zijn voor sommigen, die zich al ongerust maakten over het grote getal jongeren, dat zich voor 's Heren Dienst voorbereidt.

Uitzicht

Het was goed, om daar in „Regina” te zijn. Ondanks de zorgen, die ons ook niet werden gespaard.

Zo gaan we dan moedig verder.
En wij winnen voet voor voet op de vijand door de
kracht van Jezus bloed!

Arnhem, 6 Mrt. '53.

BROERTJES.

Een groet uit Rüschlikon

Veel belangstelling hebben we ondervonden bij de geboorte van ons dochttertje. Opnieuw hebben we ons verbonden gevoeld met U allen en met het werk van onze gemeenten. Het is een groot voorrecht voor ons, dat we een vaderland hebben, dat met ons verbonden is. Velen moeten het in deze tijd ontberen.

Uit bijna alle brieven bleek dat behalve de briefschrijvers, ook anderen zich afvragen, wat ik hier eigenlijk doe. Daarom schrijf ik graag iets over mijn studie in ons blad.

Toen ik in Utrecht afgestudeerd was, leek het me goed nog enige tijd aan een Baptisten seminarie te vertoeven, om daar tevens te werken aan mijn dissertatie. Het seminarie in Rüschlikon stelde mij toen daartoe in de gelegenheid.

Intussen is er al een jaar voorbij en het is een vruchtbaar jaar geweest. Mijn studie bestaat uit twee gedeelten: het ene deel doe ik aan het seminarie, het andere aan de universiteit in Zürich.

In het seminarie werk ik voor het B. D. examen, dat is het Amerikaanse kandidaats-examen in de theologie. Mijn hoofdvak is kerkgeschiedenis, waarvan de geschiedenis der Anabaptisten en Baptisten mijn speciale interesse heeft. Uit deze materie moet nog een geschikt onderwerp gezocht worden voor het B.D. proefschrift. Ons seminarie is een uitstekende gelegenheid om onze eigen geschiedenis te bestuderen. Een zeer uitgebreide bibliotheek, waaraan geld noch moeite worden gespaard, staat ten dienste aan de studenten. Persoonlijk acht ik het van groot belang om zo nauwkeurig mogelijk onze historische plaats tussen de kerken der Reformatie te bepalen.

In verbinding met de universiteit in Zürich werk ik aan mijn dissertatie. Hier is mijn hoofdvak de systematische theologie. Het onderwerp, waarmee ik me bezig houd, is het begrip „beking”, gezien vanuit bijbels en dogmatisch oogpunt. Bij de toenemende samenwerking der kerken en gemeenschappen is het van groot belang, dat we ook de verschillen in het oog houden en dat we ons bewust zijn van welke waarde deze zijn. Mijn dissertatie wil daartoe een bijdrage zijn.

Dit is dan in 't kort een overzicht van mijn werk hier in Rüschlikon. Op deze wijze trachten wij mee te werken aan het welzijn en de groei van onze gemeenten in Nederland.

Rüschlikon, 25 Febr.

De Uwe in Christus,
J. J. KIWIET.

Uit ons Unie-bureau

De penningmeesters onzer gemeenten hebben deze week de Unie-contributie-nota over het eerste kwartaal 1953 ontvangen, natuurlijk met uitzondering van die penningmeesters, die deze contributie reeds eigener beweging betaalden (prachtig, zo'n welwillende medewerking!). Graag reken ik op aller medewerking door voldoening van het bedrag in deze maand. Voor de duidelijkheid herinner ik er even aan, dat volgens besluit van de vorige Unie-vergadering de Unie-contributie tot 1 Juli 1953 f 1,15 per lid per kwartaal bedraagt. Op de komende Unie-vergadering besluiten de gemeenten dan weer hoeveel de contributie per lid per kwartaal ná 1 Juli zal zijn.

Het lijkt mij goed de opmerking aan te vullen, die in de „Kroniek” van de vorige week gemaakt werd, de opmerking namelijk, dat noch het oude noch het nieuwe reglement bindende voorschriften kent over verkiezing van voorgangers en niet-voorgangers in de commissies. In 1914 besloot de A.V. de Unie-commissie uit te breiden met 4 leden zó, dat minstens $\frac{1}{3}$ der commissieleden uit niet-voorgangers bestaat. In 1923 besloot de A.V. echter deze bepaling te herroepen. Evenwel besloot de A.V. in 1935 dat indien de Unie-Commissie uit 7 of minder leden bestaat, tenminste 2 leden niet-voorgangers zijn; indien deze commissie uit meer dan 7 leden bestaat, dan zal het derde gedeelte niet-voorgangers moeten zijn. Al is dit besluit niet als bepaling in het oude en ook niet in het nieuwe reglement opgenomen, het betreffende A.V.-besluit geldt nog steeds. Interessant is de toelichting, die destijds bij het betreffende voorstel gegeven werd: „De opheffing der bepaling, dat tenminste een derde deel der commissie uit niet-voorgangers moet bestaan, heeft o.i. ongunstig gewerkt”.

De Unie-sëcretaris,
T. JANSMA.

Zondagsschoolconferentie district Z.O. Groningen en Drente

Onder leiding van de heer J. Bok werd om 3.30 uur deze conferentie geopend met gebed. In zijn openingswoord sprak hij er zijn vreugde over uit dat zo velen niettegenstaande de zeer slechte weersomstandigheden naar Emmen waren gekomen voor de eerste conferentie die in dit district gehouden werd. Spreker heette allen hartelijk welkom en wel in 't bijzonder de heer Moyser uit Emmen en mevrouw Vegter uit Emmen.

Na zang van een groepje kinderen uit Emmen hield de heer Moyser een inleiding over: Het vertellen op de Zondagsschool. Spreker deelde dit onderwerp in 3 pun-

ten in. 1 Het waarom? 2 Wat? 3 Hoe vertellen wij? Vooral het waarom van het vertellen is van zeer groot belang voor hen die moeten vertellen. Als wij hier geen antwoord op kunnen geven is het beter dat wij er mee ophouden. Als antwoord op deze vraag moeten wij kunnen zeggen: „De liefde van Christus dringt ons om te vertellen”. Als dit zo is dan weten wij ook dat wij verantwoordelijk zijn voor het „Wat” vertellen wij. Het „Hoe” vertellen wij is voor meerdere uitleggingen vatbaar, maar voor alles geldt een grondige voorbereiding. Op deze zeer leerzame inleiding volgde een korte bespreking.

Onder leiding van de heer Brongers uit Hoogeveen zongen we een aantal koren, waarvan sommigen nieuw. De tijd was echter te kort om ze goed te leren. Na het zingen luisterden wij nog naar een vertelling van mevr. Vegter over: Mozes en het biezen kistje. Met zeer veel aandacht werd hiernaar geluisterd. Het groepje kinderen zong hierna nog enkele liederen, waarna Ds Ketelaar deze goed geslaagde conferentie sloot met dankgebed.

Een bezoeker.

Leestafel

MEISJE, WANNEER? door Dolf Kloek. Uitgeverij J. H. Kok N.V., Kampen. 148 blz. Prijs geb. f 4,95.

Wie zijn dochter op een werkelijk goede meisjesroman wil tracteren, moet haar dit boek geven. Het is boeiend geschreven, volkomen verantwoord, en keurig verzorgd. Waar er, juist waar het de meisjesroman betreft, zoveel prullen op de markt gebracht worden, zijn we blij dat de N.V. Kok hier weer eens iets van het betere genre brengt. Hartelijk aanbevolen.

Wf.

ENIGE HISTORISCHE NOTITIES VAN DE SAMENSTELLER VAN DE ZANGBUNDEL. Uitgave Het Zoeklicht.

Met de Zangbundel is bedoeld de bundel van Johannes de Heer. Velen raakten in de loop van de tijd vertrouwd met deze zo veel en met veel zegen ook, gebruikte bundel. Johannes de Heer vertelt hier in een brochure van 14 pag. iets over het ontstaan ervan. Met grote interesse lezen wij deze enkele bladzijden. Diegenen onder de lezers, die ook geïnteresseerd zijn bij deze notities, bestellen dit zo prettig geschreven brochure-tje. De op-gave van de prijs zijn we kwijt geraakt, maar die zal zo minem zijn dat die voor niemand een bezwaar is.

Wf.

UITZICHT, een klein bundeltje gedichten van C. Redert, uitgegeven door J. N. Voorhoeve te Den Haag. Prijs f 1.50 ing.

Hier vindt men een 25-tal gedichten, literair pretentie-loos, gebundeld. We lezen ze met stille aandacht. Door de eenvoud van zeggen zullen velen verstaan. De dichter getuigt van Jezus Christus. Hier is ook een zeer goed bruikbaar bundeltje voor hen die een werkelijk verantwoorde bijdrage willen leveren op een verenigingsavond. Van harte aanbevolen.

Wf.

Mededelingen

Betreffende het Nationaal Rampenfonds kwam na de vorige verantwoording nog binnen een gift van f 52,18, toegezonden door de gezamenlijke studenten in het Seminarie Rüschlikon. Het totaal is daardoor nu gestegen tot f 9946,84.

De Unie-adm.

Renderloo nodigt de jeugd uit!

Ontmoetingsweekend voor de jeugd
28 en 29 Maart a.s.

Dit weekend is reeds voor het grootste deel volgeboekt. Nog enkele plaatsen zijn open voor liefhebbers, die zich snel aanmelden.

Deelnamekosten f 3.50.

Aangifte bij: „Renderloo”, Epe.

Advertentiën

Jan D. Olijslager

en

Annie E. Oosting

hebben de eer U, mede namens wederzijdse ouders, kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben op Donderdag 19 Maart a.s. 's nam. 2.15 uur te Nieuwe-Pekela.

Huwelijksinzegening om 2.30 uur in de Bapt. Kerk te Nieuwe-Pekela door de Weleerw. Heer Ds H. Jut.

Alteveer, K 355
Nieuwe-Pekela, E 58
Maart 1953.

Receptie van 4—5 uur in „Het Tehuis” (Herv. gebouw) te Nw.-Pekela.

Toekomstig adres:
Alteveer K 355.

Onze lieve Ouders
W. de Jong
G. de Jong—Hof
vieren op 14 Maart '53 hun zilveren huwelijksfeest. Van harte hopen wij dat God hen nog vele jaren voor ons zal sparen.
Jos - Marijke
Henny - Jan
Wim
Lies.

Heden overleed zacht en kalm in zijn Heer en Heiland onze geliefde Man en Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader

Jan Baptist

in de ouderdom van bijna 77 jaar, echtgenoot van A. Plenter.

Namens de fam,
A. Plenter,
Kinderen, Klein- en Achterkleinkinderen.

Emmererfscheidenveen,
Kan. B No. 42.

PLAATST

UW

ADVERTENTIES

IN

DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3149

VRIJDAG 20 MAART 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.80

Radio-uitzending

van de kerkdienst op Zondag 22 Maart a.s.
vanuit de nieuwe Bapt. Kerk te Delfzijl.
Aanvang 17 uur.

Wat vrucht bracht ons het kruis?

*In welken wij de verlossing hebben door Zijn
bloed.... Kol. 1 : 14.*

*Vrede gemaakt hebbende door het bloed Zijns
kruises. Kol. 1 : 20.*

Wij hebben geen bloed-loos kruis, maar het kruis met het bloed van Gods Zoon. Zijn lijden en sterven bracht ons *verzoening*. „Zijn bloed is een verzoening voor onze zonden”. Christus, stervend aan het vloekhout, is Hogepriester die ingaat in het heilige — niet met mensenhanden gemaakt — met Zijn eigen bloed — niet met vreemd bloed zoals van stieren en bokken — om verzoening te doen.

Zijn bloed is de verzoening voor de zonden. Hij stortte het, gelijk oudtijds de Hogepriester in Israel. Zijn bloed bedekte, dekte al onze zonden toe en God ziet ze niet meer en gedenkt ze niet meer.

Mijn zonden zijn onder het bloed!

Hij bracht ons de *verlossing*. Een ander beeld voor dezelfde zaak. Zijn bloed is een losprijs, waarmee we zijn vrijgekocht uit de macht der zonde, uit alle ongerechtigheid! Krachtens de koop zijn we Zijn eigendom geworden.

Zijn liefde zocht ons en Zijn bloed dat kocht ons. Zo werden we verlost uit de zondemacht en tot Hem gelost, naar Hem toegebracht. Nu moet Hij over ons kunnen beschikken. Wij geven ons geheel over aan Hem, behoren Hem toe.

Zijn bloed bracht ons de *vergeving*. Wat vergeving is, heeft de Heere Jezus ons duidelijk gemaakt in de gelijkenis van de verloren zoon. — Vergeving is: in de

Orde van dienst:

Votum

Gemeentezang: Ps. 103 : 1 en 2.

Schriftlezing: Efeze 2 : 11—22

Gemeentezang: Gez. 211 : 1

Koorzang: Psalm 19 en 25

Gebed

Gemeente- en koorzang: Gez. 149 : 1 en 2

Prediking

Koorzang: Gez. 93 : 1 en 2

Gebed

Gemeentezang: Gez. 166 : 1, 2 en 4

Afkondiging

Zegen

Gemeentezang: Gez. 214 : 1.

Het orgel wordt bespeeld door de bouwer van dit orgel de heer S. de Wit, Badhoevedorp.

Gezongen wordt uit de nieuwe bundel van de Ned. Hervormde Kerk.

Koor is het Baptisten zangkoor „Gode is ons lied” o.l.v. J. Damhof.

armen van Vader liggen, als kind weer erkend en aangenomen worden. Het in ere hersteld zijn .... alsof er niets gebeurd was!

Zijn bloed bracht ons *vrede*. Vrede door het bloed des kruises! Vrede met God — nu alles vergeven en verzoend is. Vrede in het hart! „Met de vrede Gods in 't harte, ga ik hier door storm en strijd”.

Zijn bloed bracht ons *vrijmoedigheid* om toe te gaan. Dewijl wij dan, broeder! vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, zo laat ons toegaan! — Welk een heerlijke vruchten! Neem ze en eet.

Ja, Uw kruis heeft ons gegeven, wat ons eeuwig juichen doet!

D. SLORT.

Een boodschap uit

Oostenrijk

Hoe de Weense Baptisten meeleefden....

Toen wij op Zondag 8 Februari alom in de lande in onze Kerkgebouwen samenkwamen om te bidden voor de vele getroffen door de ramp, en ons te verootmoedigen voor de Heer, vergaderde in Oostenrijks Hoofdstad eveneens een Baptisten Gemeente met dezelfde bedoeling. Ook daar had de grote overstromingsramp, die zoveel slachtoffers vroeg, diepe indruk gemaakt en grote ontroering gewekt.

Die Zondagmorgen preekte in Wenen Prediger Köster over de Wereldcatastrofen en hun Goddelijke betekenis.

Enkele dagen geleden bereikte ons deze preek door middel van Ds Bakker van Amsterdam, aan wie hij was toegezonden door een vrouwelijk lid van de Weense Gemeente. Prediger Köster nam als uitgangspunt voor zijn predicatie Openbaringen 4—7.

Gaarne geven we enkele gedeelten van deze preek ongecommentarieerd aan U door.

De Preek

Na de overstromingsramp enigzins beschreven te hebben, begint Pred. Köster met te zeggen dat ons bestaan uit menselijk oogpunt bezien nooit een gewaarborgde zaak is.

Daarna, in een tweede gedeelte, maakt hij duidelijk, dat God altijd God blijft. En nu citeer ik de preek:

„De Apocalyptische ruiters die de geweldige rampen met zich mee brengen (lees Openb. 6 : 1—9), gaan uit van het Hemelse heiligdom. Zij komen van de troon en het altaar Gods.

Nu staan we in het vierde hoofdstuk van Openb. voor de onvergelykelijke troonheerlijkheid Gods. Het zesde hoofdstuk heeft ons de catastrofen laten zien, hier ziet de Gemeente Jezus Christus achter het rampenfront, in de troon-heerlijkheid van de levende God, God is nog God!

Nederland begrijpt deze nood juist, als het God God laat zijn in en bij deze gebeurtenissen, hoewel wij nooit het waarom zullen kunnen beantwoorden. Waarom trefen juist de provincies Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant dit lot? Daar is geen antwoord op. Maar wij vouwen onze handen, samen met de 24 ouderlingen en de 4 dieren, die hun ogen over de hele wereld laten gaan, en samen met myriaden engelen die naast Gods troon staan en voor de hele wereld God aanbidden. God is God en God blijft God! Of de wereld nu in angst voor het Russische machtsblok siddert, of dat wij overgeleverd zijn aan het geweld van de natuur, laten we steeds bedenken, dat we aan het soevereine heersen Gods zijn overgeleverd en dat ook blijven. Wij zijn bij alle gebeurtenissen in Gods hand. Wij kunnen daarom niets anders doen dan God in Zijn soevereine wijze aanvaarden. God wil dat wij Hem de eer geven. Hij kan doen wat hij wil. Wie kan Hem iets voorschrijven? God is soverain over de mensen. Als Hij mensen vernietigt, kan niemand Hem zeggen, dat Hij dat niet mag doen. God laat in de zondvloed een hele mensheid te gronde gaan om dan naderhand te zeggen: Ik zal dat niet weer doen. En dan zet Hij de regenboog in de wolken, als teken van Zijn trouw.

Wie wil met God redetwisten over de heerlijkheid en de soevereiniteit van Zijn Godheid? God is God!

Dat brengen ons de gebeurtenissen in de wereld, het rijden der Apocalyptische paarden, en zo ook de vreselijke ramp in Nederland, tot bewustzijn.”

Even verder lezen we in deze preek, hoe het Lam een van de zeven zegels verbreekt, en dan komen de vier paarden (met alle verschrikkingen die ze over de aarde brengen) naar voren. (Openb. 6 : 1)

„Wat is dat, wat in Nederland geschiedt?

Het is het openen en verbreken der zegels van de boekrol, door het Lam!

Wat is de nood der apocalyptische ruiters?

Dat is het Lam dat ingrijpt volgens het Liefde-plan Gods.

Wat is het, dat wij moeten lijden en doorstaan op deze aarde?

Het is niets anders dan de Koninklijke macht van het geslachte Lam, dat in de heerlijkheid bij God als de Gekruiste en Opgestane en Verhoogde Heer alle macht heeft in Hemel en op aarde. Wanneer Hij een woord spreekt tot de hemelse heerscharen, wanneer Hij alle vorsten-machten afzet opdat het Rijk Gods komen kan,.... dan geschieden deze ontzagelijke dingen.

Het was een troostende gedachte, te weten dat dit vreselijke gebeuren in Holland deze Hemelse achtergrond heeft; dat als oorzaak geen duivelse achtergrond gezien moet worden, maar het Lam, dat als geslacht, de eeuwige Liefderaad Gods wil uitvoeren en volbrengen.

Ik kan dat niet begrijpen door logisch denken, maar het schijnt dat er machten zijn, die de macht des Gekruisigden zo wederstaan, dat Hij niets anders doen kan dan die op deze wijze uit de weg te ruimen. Het schijnt dat het menselijk hart in zulk een pantser van onverschilligheid, vervreemding van God, ongeloof tegenover Jezus, is besloten, dat het Lam met Zijn eeuwige liefde-macht dit hart moet vrij maken en dat er geen andere mogelijkheid is dan dat Hij ons met ons hele bestaan boven de afgrond houdt, zodat wij slechts die ene Hand zien, die ons redden kan, n.l. de Liefdehand van de gekruisigde Christus. Er is dan ook maar één uitzicht dat hulp kan bieden, n.l.: „Ik hef mijn ogen op naar de bergen, vanwaar mijn hulp komen zal” Ps. 121.

Wij eindigen hier met het citeren uit deze preek, die we met grote aandacht lazen.

Wij danken onze Weense geloofsgenoten voor hun hartelijk medeleven. God zegene hen.

Wf.

IN EN OM DE BIJBEL

Over het bestuderen van de Bijbel

Een van de vragen die wel eens worden gesteld, is o.a. deze: „Hoe moet ik de Bijbel bestuderen?” Het is gelukkig, als zoiets gevraagd wordt, want behoefte aan Gods woord betekent een verlangen naar een dieper geestelijk leven. Dat is in onze tijd, onder ons, geen luxe. Immers zoals in het natuurlijk leven geen goede gezondheid denkbaar is zonder dagelijks en regelmatig

voedsel te gebruiken, zo is een gezond-geestelijk-leven niet bestaande zonder de bijbel.

Het ziele-voedsel dat we nodig hebben, is in de bijbel te vinden.

Ieder predikant, die de geestelijke groei zijner gemeentelieden op het oog heeft, zal z'n hoorders het Woord Gods als spijs aanbieden, Gods Woord verkondigen. Maar daar heeft de Gemeente, zelfs 2 maal per Zondag, niet genoeg aan. Ook op de andere dagen moet gegeten en gedronken worden. *Dagelijks* hebben we Gods Woord nodig. En dan moeten we ons niet altijd als baby's laten voeren, maar ook zelf gaan eten!

We leven in een ernstige tijd, ook ernstig omdat allerlei leer wordt verkondigd, die niet naar de waarheid is. De Christen zal voor verleiding bewaard blijven, als hij zelf *dagelijks de bijbel bestudeert*. Toen de apostel Paulus van de ouderlingen der gemeente afscheid nam, sprak hij: weet dit dat na mijn vertrek zware wolven zullen inkomen, die de kudde niet sparen. En uit uzelve zullen mannen opstaan, sprekende verkeerde dingen, om de discipelen af te trekken achter zich. — Wat raadt de apostel deze mensen aan? „En nu, broeders! ik beveel u Gode en de woorden Zijner genade, die machtig is u op te bouwen en u een erfdeel te geven onder al de geheiligden” (Hd. 20 : 29—34).

Door ons te stellen op het Woord zullen we voor dwaling bewaard blijven.

Nog een voorbeeld. De apostel Paulus schrijft aan Timotheus over boze mensen en bedriegers, die tot erger voortgaan, verleidend en wordende verleid (2 Tim. 3 : 13). — Hoe blijven we voor deze gespaard? Ziehier het antwoord: *De Schrift bestuderen!* (2 Tim. 3 : 15) en van deze Schrift getuigt de bijbel zelf met de volgende woorden: „Al de Schrift is van God ingegeven en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is”. Door de studie der Schrift worden we gezond in de leer en leren we gerechtigheid, om ten slotte tot alle goed werk toegerust te worden. Dr Torrey schreef eens: „Onze geestelijke gezondheid, onze wasdom, onze kracht, onze overwinning over de zonde, onze gezonde kennis, onze vreugde en onze vrede in Christus, onze reiniging van verborgen en openbare zonden, onze geschiktheid voor de dienst des Heeren... alles hangt daarvan af, dat wij het Woord Gods bestuderen.

Hoe moeten we de bijbel lezen?

a Wij moeten de bijbel dagelijks lezen. Zoals de mensen van Berea: „onderzoekende dagelijks de Schriften”. Daar komt het op aan en daar moet tijd voor gemaakt worden. De krant kan later gelezen worden en de roman is minder belangrijk. Het is niet genoeg, als we de beste bijbelstudie-methode zouden gevonden hebben — het komt aan op het dagelijks lezen! We hebben iedere dag bewaring nodig voor verleiding en dwaling. Iedere dag, waarin de bijbel gesloten blijft, is de deur open voor het verkeerde en boze. Het zet een stempel op de dag als we beginnen met Gods Woord.

Moody, de bekende evangelist, zeide eens: In het gebed spreken wij met God. Wanneer we de bijbel lezen, spreekt God met ons, en het is goed dat wij Hem 't meest aan het woord laten.

Het gaat er dan niet om een heel stuk te lezen, de bijbel door-te-jakkeren, maar het is goed een bepaalde tijd voor bijbelstudie te reserveren, b.v. een kwartier per dag, en dan rustig, met volle aandacht. De mens leeft niet van wat hij eet, maar van wat hij verteert. Wie in grote haast enige hoofdstukken doorleest en er niets van opneemt, heeft niets bereikt.

We horen de laatste tijd nog al eens spreken over

„de stille tijd”. In sommige kringen wordt daar weer bijzonder de nadruk op gelegd. Men bedoelt daarmee een ogenblik af te zonderen voor bijbel en gebed!

Welke tijd van de dag het meest geschikt is, moet ieder voor zich uitmaken. Nu de mens van de dag nacht maakt, en van de nacht dag (denk aan het ploegenstelsel, waarover Ds Huizinga laatst schreef) is het moeilijk uit te maken, wanneer men de „stille tijd” het best kan houden. In het algemeen als men fris is en in staat zoveel mogelijk op te nemen.

b Dan is het van belang de bijbel *systematisch te lezen*.

Sommigen lezen dan hier en dan daar. Zo leest men geen enkel boek en zo moet ook de bijbel niet gelezen, zeker niet bestudeerd worden. Dan is al het verband er uit en wordt het in ons hoofd een rommelzolder. Er moet een plan zijn, waarnaar we ons richten. B.v. iemand begint met het evangelie van Johannes, of hij neemt een brief, b.v. Galaten. Het is dan goed deze enige malen achter elkaar door te lezen. Zo komt men er in, de inhoud wordt ons vertrouwd. Dan gaan we verder met de studie door op te schrijven, wat de inhoud is van een hoofdstuk. Zo mogelijk proberen we de inhoud vast te leggen, door het vinden van een titel voor dat hoofdstuk. Dat zal niet altijd gelukken. In het Johannes-evangelie kan men b.v. boven Joh. 6 schrijven: Jezus het brood des levens. Joh. 7: Jezus de bron van levend water. Joh. 9: Jezus het licht der wereld. Joh. 10: Jezus de Herder der schapen. Joh. 11: Jezus de opstanding en het leven, enz.

Verder is het van belang de belangrijkste teksten te onderstrepen. Ze zijn dan makkelijk terug te vinden.

Komt men verschillende namen tegen, dan schrijft men die op, met de plaatsen waar zij voorkomen. Zo krijgen we alle gegevens — b.v. over Petrus, Jacobus enz. — en kunnen we aan de hand van die gegevens ons een voorstelling van de persoon maken en een inzicht in diens leven bekomen.

Dezelfde stof kunnen we weer gaan lezen en daarbij de vraag stellen: wat was het belangrijkste in dit of dat hoofdstuk. — Wat heeft het ons te zeggen gehad over Christus, over God, over de H. Geest — over het gebed, over het bloed van Christus, over de zonde, genade, rechtvaardiging, wederkomst, hemel, enz.

Wie zo de Schrift bestudeert, zal haar niet ongezegend lezen, maar verrijkt worden.

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

ZAND en ZAAD

Een paar weken geleden hebben we ons hart gelucht over het ploegenstelsel in vele fabrieken, waarvan de arbeiders(sters), hun gezinnen en het verenigingsleven de dupe worden. We vrezen wel dat er voorshands geen verandering in dit systeem van werken zal komen. Naar ons gevoelen is de arbeider het kind van de rekening, ofschoon hij dat zelf minder erg voelt dan wij het zien. Wij denken namelijk minder aan het loon en meer aan de mens in de mens.

Naast de schaduwzijden van het moderne leven hebben we natuurlijk ook gelukkig zonnige zijden. Een daarvan is de prachtige verzorging, die de arbeider geniet in geval van ziekte. Is hij ziek, dan blijft hij thuis en wanneer zijn ziekte geconstateerd is door de huisdokter en beves-

tigd door de controlerende geneesheer, dan kan hij maar ziek zijn bij wijze van spreken. Z'n loon, in elk geval voor een groot deel, gaat door. Medicijnen worden gehaald en eventueel wordt langs andere weg zo nodig hulp verschaft. Ik weet wel dat hij er ook voor betaalt, voor een deel tenminste, maar mij vervult het altijd weer met dankbaarheid, wannedr ik zie hoe ieder mens medische verzorging krijgt en niet in grote zorgen behoeft te zijn over daaraan verbonden uitgaven.

En is de werker 65 jaar geworden, dan verlaat hij met opgericht hoofd de fabriek. Ook voor de oude dag is gezorgd. Je vraagt de af, hoe dat vroeger toch allemaal geweest is, toen al deze voorzieningen buiten de horizon lagen. Je leest op kalenderblaadjes nog eens van die stille armoede, maar onze kinderen kunnen zich dat nauwelijks meer voorstellen. O, het is nog geen weelde, maar toch wel veel beter dan vijftig jaar geleden. De huidige staat heeft daarmee een goed deel van het werk onze gemeenten, dat de verzorging van armen en zieken betrof, overgenomen. De drijfveren tot deze verzorging mogen dan niet helemaal en altijd zo edel en sterk zijn als van een christelijke gemeenschap verwacht mag worden, zij is er toch en zeker is een deel van de gevoelde verantwoordelijkheid voor zieken en ouden terug te voeren op de invloed van het Evangelie. Het blijft nu de taak der gemeente telkens weer te wijzen op de edelste motieven, die de gemeenschap daarbij moeten drijven. Daarnaast zal er zeker ook nog wel gelegenheid zijn om daadwerkelijk te tonen, dat de liefde altijd nog een mijl verder gaat dan de plicht.

Velen van hen onder ons, die hun verantwoordelijkheid voor het leven onzer voorgangers beseffen, zullen zich, nu het pensioenfonds voor grote problemen staat, wel afvragen hoe het met de dienaren des Woords moet, wanneer zij op een leeftijd komen, waarop het hun zwaar wordt de gemeente nog zo te verzorgen als zij in hun jonge jaren deden. Zullen deze mannen in de gemeente, die zij dienden, moeten blijven, omdat zij anders geen middelen van bestaan hebben? Zij zouden misschien gaarne hun plaats ruimen voor jongere krachten en dat zowel om deze jongeren als om de gemeenten, maar, daar zij zich geen schatten hebben vergaderd op aarde, zijn zij, terwille van het dagelijks brood wel genoodzaakt hun dienst voort te zetten. Natuurlijk zouden zij na hun, laten we zeggen 65 jarige leeftijd, nog wel des Zondags her en der gemeenten willen dienen, indien zij slechts daarnaast zoveel inkomen hadden, dat zij zonder grote zorgen te moeten tegemoet zien, hun veelzijdig werk in een gemeente konden overdragen aan een volgende generatie.

Met grote belangstelling zien wij de voorstellen van de broeders, die het Pensioenfonds behoren, tegemoet en met niet minder belangstelling de uiteenzettingen op de Algemene Vergadering van de afgevaardigden, die daarop zeker zullen volgen. Wanneer wij duizenden bijeen kunnen brengen voor de zending, duizenden voor het rampenfonds, duizenden voor de evangelisatiearbeid, zullen wij dat dan niet kunnen voor de mannen, die, dikwerf eigen voordeel voorbijziende, de gemeenten gediend hebben in het volle vertrouwen, dat ze, als hun oude dag gekomen is, niet vergeten zullen worden door onze gemeenschap? Houdt uw voorgangers in gedachtenis, die het Woord Gods tot u gesproken hebben; let op het einde van hun wandel en volgt hun geloof na.

HUIZINGA.

Kroniek

Rumoer rondom een Bijbelvertaling De nieuwe vertaling van het Ned. Bijbelgenootschap is in ons land over 't algemeen met vreugde ontvangen. Dat het ook anders kan bewijst het rumoer, dat rondom de Revised Standard Version, een herziene Bijbelvertaling, in de Ver. Staten is ontstaan. Uit enkele mij toegezonden bladen krijg ik de indruk, dat er op grote schaal protest-meetings worden gehouden, waarin de nieuwe vertaling wordt bestreden. Nu wil het geval, dat deze nieuwe vertaling is uitgegaan van de Nationale Raad van Kerken van Christus, waarin hoofdzakelijk bij de Wereldraad aangesloten kerken zijn vertegenwoordigd, en het is daarom niet te verwonderen, dat de tegenstanders vooral gevonden worden onder de aanhangers van de Intern. Raad van Christelijke Kerken. Gelijk en ongelijk valt hieruit natuurlijk moeilijk te beoordelen, maar het doet toch wat vreemd aan om te lezen, dat de bewerkers van de nieuwe vertaling communistisch georiënteerd zijn en hun best hebben gedaan socialistische ideeën in de vertaling te leggen, temeer, waar deze bewering met geen enkel bewijs wordt gestaafd. De enige tekst, waarover van beide zijden druk wordt geschreven is Jes. 7 : 14, waar in de nieuwe vertaling het woord „maagd” vervangen is door „jonge vrouw”. Volgens de woordenboeken is voor beide vertalingen iets te zeggen, maar de kwestie is te verward om haar in de Kroniek te kunnen behandelen. Merkwaardigerwijze is de reactie van Bapt. zijde anders dan wij verwachten. Dat de General Association of Regular Baptists, die bij de I.C.C.C. is aangesloten tegen de vertaling is, ligt voor de hand. Maar dat binnen de ten onzent vaak voor „modernistisch” versleten Noordelijke Baptisten de oppositie tegen de nieuwe vertaling van Jes. 7 : 14 tamelijk sterk is, ligt niet zozeer in de lijn. Toch werd in The Watchman-Examiner, een van de voornaamste periodieken van de Noordelijke Baptisten, scherpe critiek op de vertaling van deze tekst uitgeoefend, en in latere nummers van dit blad betuigden vele lezers hun instemming. De steeds voor fundamentalisten versleten Zuidelijke Baptisten hebben echter anders gereageerd. Het terecht beroemde Southern Baptist Theological Seminary in Louisville heeft onlangs een verklaring gepubliceerd, waarin zij de nieuwe vertaling steunt.

De Amische Doopsgezinden De Doopsgezinden vormen, internationaal gezien, een bont gezelschap. Welke uitersten binnen deze wereldwijde gemeenschap voorkomen, bewijst een artikel van Ds J. M. Leendertz in het Doopsgezind Weekblad van 28 Februari, dat een en ander vertelt over de Amische Doopsgezinden in de Ver. Staten. De schrijver ontleent zijn gegevens aan een Engels boekje, dat onlangs is verschenen. Wij laten hem zelf aan het woord:

„In onze wereldbroederschap vormen de Amische Doopsgezinden een heel apart type. En dat men ze juist in Amerika, het land van vooruitgang, moet zoeken! Dat daar de meest-ouderwetse Doopsgezinden te vinden zijn!

Terwijl in ons land de ontwikkeling van het Doopsgezinde leven in de richting ging van al meer aanpassing aan de levensgewoonten van de omwonende bevolking, is het bij de Amischen, mede door hun pioniers-bestaan, juist in tegenovergestelde richting gegaan: een al heftiger

accentueren van hun ongelijkvormigheid met de wereld rondom.

Zo gaan de Amische Doopsgezinden in Amerika nog gekleed in de klederdracht van voor 250 jaar: geen knopen, maar haken en ogen aan hun jassen. Lange baarden, lange haren! Telefoon, electrisch licht, radio en automobiel zijn contrabande. De Zondagse dienst heeft in geen kerkgebouw plaats — zo deed Menno toch ook niet — maar in hun woonhuizen. De kinderen krijgen niet meer onderwijs dan voor het leven en werken op de boerderij nodig is.

De problemen die de hedendaagse mensheid bezwaren, kennen zij niet. Voor de door onrust opgejaagde cultuurmensen kan hun vredig bestaan in hun afgelegen, door kleurige bloemen omgeven hofsteden de bekoring hebben van een lieflijke idylle. Hier geen werkeloosheid, noch de angst er voor. Hier geen concurrentie, maar onderlinge hulp in grote en kleine moeilijkheden. De Amischman doet aan geen verzekering, noch aan brand-, noch aan ouderdomverzekering. Brandt zijn schuur af, dan komt de hele gemeenschap van heinde en verre om in enkele dagen een nieuwe schuur op te bouwen. Voor zijn oude dag hoeft hij geen zorgen te maken; hij blijft op de boerderij, in het groot-ouderhuis, terwijl zijn zoon het werk overneemt.

Echtbreuken, moedwillige verlating of echtscheidingen hebben onder hen geen kans. Heel hun leven wordt door krachtige, godsdienstige beginselen beheerst. Hostetler¹ drukt het zo uit: „zonder godsdienst kan de Amischman niet Amisch zijn. Hij kan zijn geloof niet scheiden van eten, slapen en werken.”

Aan theologie doet hij niet — de predikers zijn lekepredikers. Godgeleerde problemen zijn hem vreemd. Christen te zijn is voor hem klaar en duidelijk: een arbeidzaam, vredelievend, Godvrezend leven leiden. Aan de militaire dienstweigering zitten voor hem ook geen problemen vast. Het oorlogvoeren behoort tot dat geheel van „werelds leven”, waaraan hij als volgeling van Jezus geen deel mag nemen.

De schrijver van „Amish Life” verbloemt echter niet, dat de Amische leiders, willen ze in het huidige Amerika een dergelijke buitenwereldlijke gemeenschap handhaven, hun gemeente en in 't bijzonder de jeugd een strenge tucht moeten opleggen. Geen wonder, dat de jeugd en in 't bijzonder de begaafden onder hen, daartegen vaak in opstand komen. Niet weinigen verlaten de Amische gemeenschap om zich bij andere groepen aan te sluiten. Ook komen er de laatste jaren splitsingen voor tussen strenge en minder strenge groepen, zoals wij in onze geschiedenis ook de splitsing kennen van Oude en Jonge Vlamingen. Zij, die zich het strengst aan de oude regels houden, heten de „Old-order Amish”.

Tenslotte wordt de vraag gesteld, waarvoor dit Christendom van afzondering goed is. Hierop luidt het antwoord, dat het voor het welzijn van het hele land goed is, wanneer er van die kleine gemeenschappen zijn, waar hard gewerkt en zuinig geleefd wordt, waar een hoge zedelijke standaard wordt gehandhaafd en de bereidheid is om elkander bij te staan.

De schrijver gaat echter niet in op de vraag, die op het wereldcongres te Bazel² de gemoederen zo bezig gehouden heeft, n.l. of het de opdracht van Christus is,

¹ de schrijver van het genoemde boekje. Voor belangstellenden: de titel is: John A. Hostetler, Amish Life, Herald Press, Scottdale, Pens.

² Over dit congres zie men de Kroniek van 12 September 1952.

De Zuiderstrip

Groei

Na de crisis braken rustiger jaren aan. Eindhoven's industrie herstelde zich en kwam weer tot bloei. Opnieuw nam het aantal vestigingen toe en de stad breidde zich uit in een overrompelend tempo. En in gelijke mate steeg het aantal inwoners. Spannend, verrassend was het: 90.000, 100.000, 110.000, 120.000....

Maar onze Baptisten lieten zich niet verrassen of overrompelen. Ze toonden zich goede Baptisten en dus: zendingen. Gewapend met Zaaiers, Kindervrienden en Zoeklichten trokken ze de nieuwe en oude wijken in, getuigend van hun geloof in Christus, van de levende hoop die in hen was en van de kracht Gods tot zaligheid die het Evangelie schenkt.

En met het inwonertal nam ook de Gemeente in aantal toe.

Wordt vervolgd.

dat wij ons zo van de wereld afzonderen en daarmee alle directe invloed op de wereld prijsgeven.

Dat is in het bijzonder de vraag, waar de wereldbroederschap van Doopsgezinden, nu daar meer onderlinge aanraking en samenwerking komt, voor staat. De Nederlandse Doopsgezinden zijn het verst gegaan in wereldgelijkvormigheid, de Amische Doopsgezinden staan aan het andere uiterste.

Bij hen is door hun afzondering de roeping om het licht der wereld en het zout der aarde te zijn buiten zicht geraakt, bij ons dreigt de voortdurende aanraking met de wereldse mentaliteit het zout smakeloos te maken.

De huidige toenadering van de over heel de wereld verstrooide Doopsgezinden kan heilzaam zijn, als zij ons juist op dit punt, waarin wij zo zeer verschillen, tot diepere bezinning brengt en ons helpt de weg te vinden in de wereld onze taak te vervullen, zonder van de wereld te zijn, maar Christus toe te behoren.”

J. R.

Zendingsrubriek

1878—1953

Over deze cijfers en haar betekenis hebben we in het nummer van 6 Maart reeds geschreven. We komen er nog eens op terug, want ze geven immers het zeer belangrijke feit aan, dat er reeds 75 jaar Protestantse zending in de Congo gedreven wordt.

Natuurlijk hebben de Christenen van de Belgische Congo dit jubileum feestelijk herdacht en God daarvoor gedankt. Het initiatief daartoe ging uit van the Congo Protestant Council (C.P.C.), de Protestantse Raad van de Congo. In het stadion van Leopoldville werd een grote bijeenkomst belegd, waar ook de Gouverneur Generaal en andere Regeringsautoriteiten waren uitgenodigd. Voorts waren verder aanwezig velen uit de blanke ge-

meenschap van Leopoldville. En natuurlijk vertegenwoordigers van de Zendingsgenootschappen, die participeren in de C.P.C. En vooral niet te vergeten inheemse Christenen. Na een optocht van kinderen uit de Protestantse scholen van Leopoldville, werd de bijeenkomst in het zeer goed gevulde stadion — naar schatting waren er meer dan 25000 personen aanwezig — geopend door een officier van het Leger des Heils. Daarop werd staande door allen het Onze Vader gebeden.

De secretaris van de Protestantse Raad van de Congo sprak daarna de herdenkingsrede uit over 75 jaar Protestantse zending. Hij herdacht allen eerbiedig, die in de afgelopen jaren hun leven er voor gegeven hadden, opdat Gods Koninkrijk ook over dit land moge komen.

Natuurlijk ontbrak er geen cijfermateriaal. Momenteel zijn er daar 1 miljoen twee honderd duizend Christenen, 1300 zendelingen in actieve dienst en ongeveer 800 in de Congo opgeleide Predikanten en Evangelisten.

De feestelijke bijeenkomst werd besloten met een danklied, die door een ieder in het Congolees gezongen werd.

We komen op het een en ander t.z.t. terug.

De enige macht, die satan vreest

Dit hoofd stond boven een artikeltje in het Amerikaanse blad „the Standard”, het weekblad van the Baptist General Conference of America. (Unie van Baptisten in de U.S.A. van Scandinavische afkomst). Hierin werd gehandeld over brieven van Zendingen, die het thuisfront opwekten en met nadruk vermaanden om toch vooral niet de zending en de zendingsarbeiders in de gebeden te vergeten.

Zo schreef een zending met meer dan 25 dienstjaren in India, — de leider van een Bijbelschool —: Bid er toch vooral om, dat de Geest van God leraren en studenten moge vervullen met de macht, die satan vreest.

Een andere zending uit Burma schreef woordelijk: Bidt met ons mee, opdat de H. Geest des te beter Zijn werk onder ons zal kunnen doen.

Van een 3e zending uit Afrika kwam de hartekreet: Laat ons geestelijk niet in de steek. Dring er bij al de lezers van ons blad op aan, dat zij ernstig en toegewijd bidden zullen voor de zendingen. Satan houdt hardnekkig stand.

Ja, wordt er wel genoeg in onze Bidstonden gebeden voor de arbeiders in Gods Koninkrijk, die op verre en eenzame posten staan? Hanteer voortdurend het machtige wapen van het gebed.

China vraagt om de voorbede

Enige maanden geleden schreef een vooraanstaand Chinees leider, wiens naam om veiligheidsredenen niet genoemd kan worden, een brief, die door iemand anders van achter het „bamboe gordijn” gesmokkeld werd. Daarin lezen we o.m. het volgende: Dat de Chinese Christenen — meer dan een miljoen — nog altijd voor de zendingen en de dag bidden, dat ze weer zullen kunnen terugkeren. Ook werd nadrukkelijk om de voorbede verzocht door alle gelovigen buiten China, opdat zij stand zouden kunnen houden in de vurige oven, waarin zij momenteel zich bevinden. De wolven zijn met de kudde van Christus bezig. De toestand is ernstig en gevaarlijk.

Onlangs heeft iemand zelfs verklaard, dat heden ten dage de grootse helden van de geschiedenis leven in het uitgestrekte land van het „bamboe gordijn”, omdat de Christenen daar moedig in het geloof volharden, niettegenstaande de niets ontziende vervolgingen door de huidige machthebbers van China.

We willen graag kennismaken en luisteren

In de „Gemeentebode” van de „Vrije Evangelisatie” Gemeente van Ged. Christenen (Baptisten) te Paramaribo (Suriname) lezen we, dat br H. J. Heilbron in de 3e week van Maart met verlof naar ons land zal gaan. Hier is hij voornemens om contact op te nemen met de U.C. en de Zendingscommissie. Natuurlijk is de U.Z.C. ten allen tijde bereid om aan te horen wat deze broeder ons te zeggen heeft. Een persoonlijk contact is altijd het beste. Vooral wanneer het iemand betreft, die in het werk zelf staat.

Een goede zendingsdefinitie

Een radioreporter in New York stelde een bepaalde vraag aan 6 willekeurige voorbijgangers. Zoals U weet, doet de N.C.R.V. ten onzent zo iets ook.

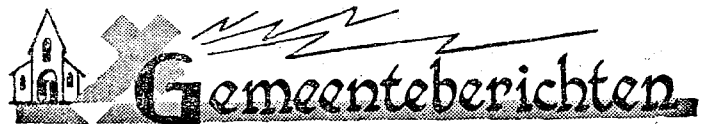
De vraag luidde: Wat was volgens Uw mening de belangrijkste gebeurtenis? Door de ondervraagden, 2 heren en 3 dames, werden er diverse antwoorden daarop gegeven. Hier volgen enkele: De splitsing van de atoom; Het verslaan van Japan; de uitvinding van het wiel, enz.

Tenslotte werd de vraag aan een 6e gesteld, een 14 jarige schooljongen. Zijn antwoord luidde: De geboorte van Jezus Christus voor de zondaar.

Wat is zending? Het aanzeggen dat Jezus Christus, Gods Zoon, geboren en gekomen is voor de Zondaar.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.

H. D. HOOGHWINKEL.

NW. WEERDINGE

Woensdag 28 Jan. hadden we onze jaarvergadering. Uit de verslagen bleek dat de arbeid geregeld voortgang kon vinden. De aftredende broeders van de Raad der gemeente werden herkozen. Er was dank in onze harten voor de genoten zegeningen.

Zondag 1 Febr. mochten we twee broeders en Zondag 1 Maart een broeder op hun hartelijke belijdenis door de doop de gemeente binnenleiden. Een grote schare was getuige van deze heilige handeling en door onze Voorganger werd aan al deze mensen het Evangelie verkondigd.

Zondagavond 22 Febr. hadden we het muziekgezelschap van Musselkanaal in ons midden. Op de hun eigene wijze werd door spelen, zingen en declameren het Evangelie gebracht.

23 en 24 Febr. Ev. samenkomsten. Ds K. Reiling die tot ons was overgekomen, heeft toen de blijde boodschap doorgegeven. Mochten we op al deze arbeid direct geen vruchten zien, wij geloven dat Gods woord niet ledig zal wederkeren.

De secr.

MUSSELKANAAL

Het is een tijd geleden dat wij hier iets van ons lieten horen; niet omdat er niets gebeurt hier; gelukkig mogen wij onder des Heren zegen nog doorwerken. Lief en

leed wisselen elkaar hier af. Onze oude br Alferink werd thuis gehaald door zijn Meester, evenals onze zus-ter Kip—Schuur. Zij gingen naar huis.

Vreugde is er omdat de Heer onze Voorganger Ds Veenstra hier nog op zijn post laat. Want vrees was er in de gemeente door het beroep naar Hengelo. De Heer der gemeenten geve ook Hengelo spoedig een herder en leraar, zo het Hem behaagt. Ook heerst er vreugde dat er uitzicht is dat wij spoedig ons nieuwe kerkgebouw kunnen betrekken. De laatste loodjes wegen het zwaarst ook bij het bouwen; en zo werkt en bouwt de gemeente voort, ziende op de Overste Leidsman des geloofs, onder de bezielende leiding van onze geliefde Voorganger. Als de Here het huis niet bouwt, tevergeefs zwoegen de bouwlieden daaraan.

De secr.,
P. TAKKENBERG.

HENGELLO (O)

Zondag 8 Maart was weer een belangrijke dag voor de gemeente Hengelo. Drie jonge mensen werden gedoopt en beleefden de vreugde van volledige overgave aan hun Heiland. Onze consulent Ds K. Reiling genoot het voorrecht hen in de gemeente te mogen binnenleiden. Nadat deze ons duidelijk het verschil tussen het oude en nieuwe verbond, op de hem eigene wijze, uiteen had gezet en de jongelui met een duidelijk „ja” hadden geantwoord op de hen gestelde vragen, werden deze gedoopt en vierden wij samen met hen het heilig avondmaal. Ons geloof werd versterkt en verblijd gaan wij voortwaarts ondanks teleurstellingen. God zegent en werkt voort onder ons ondanks het gemis van een Voorganger.

Drie oude getrouwen werden diezelfde Zondag gehuldigd omdat zij 50 jaar lid van de Bapt. gemeente waren. Dat is ook een zegen voor hen en voor ons.

Wij groeten u allen. God zegene u en ons verder.

S. W. VIS.

Leeuwarden het volgende:

Afgelopen jaar zijn door Uw bemiddeling kinderen uit vluchtelingenkampen in Friesland geweest en heeft U ons met kleren in onze Nood geholpen. Nu hebben wij gelezen door welke Natuurramp Uw Volk getroffen is, wij spreken hierbij onze deelneming en ons medeleven uit, aan U en allen die onze kinderen hebben opgenomen. Weest U ervan verzekerd, dat juist wij vluchtelingen met de slachtoffers van deze ramp meelevén, omdat wij het aan den lijve ondervonden hebben, wat het is, huis en erf en alles te verliezen.

Door dit kamp werd 120 mark opgebracht. De Evangelisch Lutherse gemeente van Ohmstede die uit 20.000 leden bestaat en waarvan 10.000 vluchtelingen zijn, bracht 2000 D.M. op. Dit was een bedrag van f 1807.80. In overleg met de Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en vluchtelingen zal dit bedrag ten goede komen aan enige getroffen kerken in de Noodgebieden.

De oecumenische Raad van Kerken in Leeuwarden kan niet nalaten kennis en bekendheid te geven aan dit ontroerende blijk van medeleven.

Laat dit voor allen een aansporing zijn deze mensen die zelf zoveel leed wedervaren hebben te helpen zoveel dit kan.

Pastor Wolter, een der Predikanten van de Gemeente Ohmstede zal volgende week een kort bezoek aan onze stad en ons land brengen in verband met deze hulpactie. (Volgens de Leeuwarder Courant is dit bezoek reeds geschied.)

Tot zover deze brief.

B DE WIT, Secretaris.

Hulp van vluchtelingen aan Nederland

Onder bovengenoemd opschrift ontving de Gemeente Noordbergum een brief van de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland afd. Leeuwarden. De Gemeente Noordbergum wil U deze brief, die voor zich zelf spreekt; gaarne in zijn geheel doorgeven, blijkbaar is ook door andere Gemeenten geholpen, om kinderen uit Duitsland in eigen huiselijke kring op te nemen, om zodoende deze kinderen iets te geven wat hun door de jongste oorlog is ontnomen. Deze gezinnen uit Duitsland, hebben gehoord, via de Radio en Pers de grote Ramp die onze zuider medemensen is overkomen, en besloten te helpen zo veel het kan. Vluchtelingen helpen Vluchtelingen. Hier volgt hun brief:

Hulp van vluchtelingen aan Nederland

Een kampleider uit een der Vluchtelingenkampen in Oldenburg schreef aan de Oecumenische Jeugdraad

Friese Besturenconferentie

Woensdag 4 Maart kwamen de besturen der Friese Gemeenten in hun voorjaarsconferentie te Leeuwarden bijeen. Deze vergadering stond onder leiding van de secretaris Ds Boeschoten, daar de voorzitter, Ds Visser, wegens ziekte verhinderd was aanwezig te zijn.

Als openingslied zongen we no. 155 uit de bundel Lofzangen en Gebeden. „Laten wij met Jezus wandelen, volgen wij die Heiland na”. Wat klinkt dat gezamenlijk zingen van al die bassen en tenoren steeds weer prachtig. Het is steeds weer een belevenis dat te horen.

Na een korte bidstond, waarin gebeden werd om 's Heren zegen en leiding voor deze dag en waarin ook bijzonder gedacht werd aan onze voorzitter en voor herstel van zijn tamelijk ernstige ziekte gevraagd werd, opende Ds Boeschoten de vergadering met een woord uit Hand. 28, waar we o.a. lezen: „Toen Paulus de broeders zag, dankte hij God en greep moed”, hier enige gedachten aan verbindend met het oog op onze vergadering van deze dag. De aanwezigen werden welkom geheten, in 't bijzonder Ds van Dam van Zandbulten, welke zijn eerste Friese besturenconferentie vandaag meemaakte. Als bijzonderheid zij vermeld dat ook een vrouwelijk bestuurslid in ons midden was; ook haar

werd een hartelijk welkom toe geroepen: wij hopen dat u zich deze dag onder al die mannen maar wat thuis mag gevoelen aldus de voorzitter.

Nadat enige ingekomen stukken waren behandeld, kreeg Ds Sikkema het woord met een inleiding over „Interkerkelijk contact in de praktijk”. Dit wel zeer actuele onderwerp leverde zoveel stof tot bespreking op dat het verdere gedeelte van de morgenvergadering hier mee gevuld werd. Na een uur gepauzeerd te hebben waarin ieder zijn mee genomen proviand kon nuttigen, werd met het zingen van No 367 de middagvergadering geopend.

Na het afwerken van enige huishoudelijke zaken, luisterden we naar een referaat van br Nauta uit Zandbulten: „Godsdienst oefening in het gezin”.

Vele behartigenswaardige wenken werden door de inleider naar voren gebracht.

Met grote aandacht werd geluisterd en een geanimeerde bespreking was het gevolg.

Door de voorzitter werden nu enige mededelingen over de a.s. Bondsdag op 2e Paasdag gedaan. Deze zal D.V. worden gehouden te „Noordbergum” welke gemeente zo vriendelijk was deze dag als gastvrouw van alle friese Baptisten te willen optreden.

Gezien de vroegere ervaringen van rijk gezegende bondsdagen in de gemeente „Noordbergum” zien wij met verlangen en vol verwachting naar deze dag uit.

Moge dan ook ds Visser weer in ons midden zijn, dat is onze aller bede.

„Alle goede dingen bestaan uit drie” zegt een spreekwoord en zo beluisterden we dan ten slotte het 3e onderwerp van deze dag:

„De verbondsbelofte” Deze inleiding werd gehouden door Ds Boeschoten.

Achtereenvolgens werd behandeld:

1e Het verbond tussen God en Abraham

2e Dit verbond gezien in het licht van het „Nieuwe Testament”

3e Wat heeft dit verbond ons nu nog te zeggen; om tenslotte tot deze gedachte te komen: De Bijbelse verbondsbeschouwing voert ons naar de doopsbediening zoals wij die nu hebben. Ook dit onderwerp werd aan het ontleedmes onderworpen zodat de inleider soms met handen en voeten moest werken om het hoofd boven water te houden.

Wat is het jammer dat alleen maar bestuursleden op zo'n vergadering aanwezig zijn, wat zou het prachtig zijn als ook de leden der gemeenten zo'n dag konden meemaken zo kwam dan reeds weer het einde van de vergadering in 't zicht. Bij de rondvraag werd nog geteenderd op de verplichting welke de „Friese Bond” op zich heeft genomen tegenover de E.C.U. om 400 gld per jaar te zenden voor haar arbeid.

We zongen nog Ps. 105 : 5 „God zal Zijn waarheid nimmer krenken, doch eeuwig zijn verbond gedenken”, waarop twee broeders de Heer dankten voor deze rijk gezegende vergadering, en zo behoorde al te spoedig deze mooie dag weer tot het verleden.

De correspondent.

Mededelingen

Het secretariaat van de Bapt. Gemeente Den Haag—Oost berust thans bij de heer J. Zikken, Viandenst. 106, Loosduinen.

Na de vorige verantwoording is er nog een collecte betreffende het Nationaal Rampenfonds in het Unie-bureau ontvangen, en wel van Noordbergum groot f 208,81. Het totaal is hierdoor gestegen tot f 10155,65!!

De Unie-adm.

Advertentiën

Heden nam de Heere tot zich in Zijn eeuwig vaderhuis onze zeer geliefde Man en Vader

Lebbe Haak

in de ouderdom van bijna 67 jaar.

Ps. 118 : 7.

T. Haak—Hut

J. Haak

G. Haak.

Groningen, 12 Maart '53.
Sluisstraat 21.

De teraardebestelling heeft 16 Maart op de begraafplaats Selwerdshof plaats gehad.

Na een kortstondige ziekte nam God in Christus tot Zich in Zijn eeuwige heerlijkheid mijn geliefde Man, onze lieve Vader, Behuwd- en Grootvader

Barend Planting

eerder Weduwnaar van Metje de Vries

in leven Emeritus Predikant van de Baptisten Gemeente te Amsterdam. Hij bereikte de leeftijd van 82 jaar.

Amsterdam:

A. G. Planting-Groos

G. Planting

A. D. J. Planting

-van Dalfsen

Den Haag:

S. E. Planting

Amsterdam:

M. Vos-Planting

R. Vos

B. Planting Jr.

Amsterdam, 17 Maart '53.
Bertelmanstraat 21.

De begrafenis zal D.V. plaats vinden Zaterdag 21 Maart te 2 uur op de begraafplaats Zorgvlied a. d. Amsteldijk. Vertrek van het sterfhuis ongev. 1.15 uur.

Zacht en rustig is van ons heengegaan één van onze oudste leden zuster

Aaltje Wunderink
—Hissink

in de ouderdom van 88 jaar.

Haar onwankelbaar geloof was velen tot zegen.

Namens de Baptisten Gemeente te Deventer

PLAATST
UW
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

Heden nam de Heer, nog onverwacht, tot zich onze lieve Man, Vader en Grootvader

**Lieuwe S.
Brandenburgh**

in de ouderdom van 65 jaar.

G. Brandenburgh-Hamer,
Kinderen en
Kleinkinderen.

Workum, 19 Maart '53.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3150

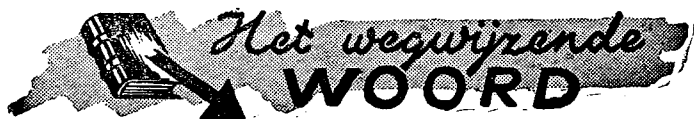
VRIJDAG 27 MAART 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUTTENLAND P. JAAR F 7.50

De enige uitweg

Ik zal het dal Achor maken tot een deur der hoop.

Hos. 2 : 14.

Israel kende het dal Achor uit de geschiedenis.

In dat dal werd Achan gestenigd.

Daar stierven hij en al de zijnen en werd al het zijne verwoest. Omdat hij gezondigd had. Hij had van dat wat de Heere toekwam genomen. Hij deed wat later Ananias en Sapphira deden. Hun einde was zijn einde. Het kan goed zijn voor ons op hun einde te letten.

Achor werd niet vergeten. Jesaja herinnert er eens aan, maar dan ook in dezelfde zin als Hosea. Namelijk dat God van het eindpunt een beginstation kan maken. Dat God een nieuwe morgen kan laten opgaan over de plaats waar het wel eeuwig nacht schijnt te blijven.

Hoe komt de profeet er toe aan Achor te denken? De situatie van het joodse volk bracht hem tot zulke wanhopige beelden. Hijzelf moest trouwens met een hoer huwelijken. Een man Gods met een vrouw van lichte zeden. Om Israel op die wijze toe te spreken. Kinderen worden geboren en God zal ze wel namen geven. De eerste heet: de Here verstroot. De tweede krijgt de naam: geen ontferming meer. De derde: Mijn volk niet meer. Zo klinkt het door de straten als vriendjes de kinderen van die eigenaardige man en zijn vrouw roepen.

Zal dit volk van God nog ooit weer tot waarachtig godsdienstig leven komen? God klaagt: „Ik leerde Efraim lopen; Ik nam hen op mijn armen, maar zij erkenden niet, dat ik hen genas. Met mensenbanden trok Ik hen, met koorden der liefde.” Maar het is alles tevergeefs geweest. Wat zal dan de naderende ondergang nog tegenhouden? Het volk is op weg naar het dal Achor. Het marcheert naar de ondergang.

En er is niets aan te doen. Het is niet meer te stuiten. Niet meer tegen te houden. Dit wordt het einde.

Maar God kent geen einde. Er is bij God geen einde aan de mogelijkheden. Wanneer Hij ademt wordt het lente. Wanneer Zijn hand ingrijpt splijten zeeën. God

wandelt dwars door muren heen, door het vuur en over het water. En hij zal het dal Achor maken tot een deur der hoop. De Heer maakt van het punt des oordeels een heirweg voor Zijn glorie.

We zijn in wat velen noemen de lijdensweken. Twisten we niet over woorden. We worden bepaald bij het lijden van Jezus Christus. Jezus. Hij is immers dit dal binnengekomen. Dit verloren dal. In dit dal zaten de mensen, zittende de mensen, opgesloten. Hoe zullen wij het zeggen: zijn wij dit dal binnengesmeten? In elk geval zitten wij hier. Hier in deze wereld, met ons allen, zonder een uitweg te kunnen vinden uit de benauwende situatie van er te zijn. Ja juist, we zijn er. Waarom zijn we er. En wat is de zin van het er zijn. Van het zijn. Waar vaart dit ons zijn heen. Wat is de bedoeling? Is er enige zin in deze uitvoerige opvoering dat veel te ernstig is voor een schouwspel zonder meer. Wie zouden overigens de toeschouwers moeten zijn, als allen meespelen? Hoogstens God en Zijn tegenpartijder.

Wij zitten hier. In dit dal. We vechten om wat licht en lucht en leven, ofschoon eigenlijk niemand begrijpt waarom er om gevochten wordt. Want er zou wellicht genoeg lucht en licht en leven zijn, maar bovendien — waarom zal men 't begeren. Of zijn wij als de dieren, die niets anders willen dan alleen maar welgevoed in de zon te liggen?

We bestrijden elkaar vanaf de eerste dag. We laten elkaar op het schoolplein in de modder vallen, op het kantoor drukken we de andere om zelf te stijgen en thuis drijven de ijsbergen schurend langs elkaar. Buiten schieten we elkaar dood, vernielen steden, landen, volken, alles terwille van de vrede en de rechtvaardigheid. We hebben folterkamers, folterkampen en massagraven. Wat een bezeten wereld.

En niemand die er ons uit verlost. We zijn het dal Achor binnengegaan. Stenen suizen, het vuur laait.

Het dal Achor tot een deur der hoop. Nu, dat kan alleen als Jezus ons redt. Hij is binnengekomen om te verlossen. Zie Hem het land doorgaan. Ach, wat gebeurt er nu. Ze nemen Hem gevangen. Ze sturen Hem door van hand tot hand. Ze hangen Hem aan het hout. Hij sterft! Nu is alles verloren. Ze, we hebben het Licht geblust, het Leven vermoord. We hebben God de mond gesnoerd. Dit is het einde. Nacht zonder sterren, nacht zonder morgen.

Ik geloof in Pasen. God heeft ons wedergeboren tot een levende hoop. Achor heeft een deur der hoop. God verschijnt ten tonele. Opnieuw ingrijpend. God wekt de Christus op uit de doden. Nu kunnen we tenminste

ademhalen. Wat zeggen we: we kunnen weer leven. We kunnen zelfs zingen. Hier in ditzelfde dal. Er is een deur. Laat uw hope niet bezwijken, wankel niet in nood of pijn. Alles, alles zal eens heerlijk prijken. Het zal toch eenmaal lente zijn. Ja, maar echt lente. Eeuwig.

Dan geen dood meer, rouw noch tranen,
dan is 't oude al voorbij;
nieuwe scheps'len, nieuwe banen,
eeuwig zalig, rein en blij.

En midden in Achor staat de deur der hoop.

HUIZINGA.

IN EN OM DE BIJBEL

Over het bestuderen van de Bijbel

Slot

In een vorig artikel schreven we over het grote belang daarvan. Het lezen van de bijbel is geen luxe, maar noodzaak. De mens moet eten als hij leven wil — ook geestelijk, anders gaat hij dood! Dagelijks lezen — zelf eten. Dat beval ook Paulus aan, toen hij afscheid van de Efeziërs nam. — We noemden ook enige methoden o.a. het systematisch lezen — en vooral het met aandacht lezen. — We willen nu nog enkele dingen noemen, die voor de lezers van de Schrift van betekenis kunnen zijn.

Wij moeten bij het lezen van de Schrift te werk gaan volgens de stelling: „Schrift met schrift verklaren”. De bijbel is de beste commentaar op zichzelf. Men leze de verwijsplaatsen. Soms kan een concordantie licht verschaffen, die een opsomming geeft van de plaatsen, waar een bepaald woord voorkomt.

We moeten de bijbel *gelovig* lezen. Paulus schreef aan de Thessalonicenzen dat het woord Gods dáár werkzaam was, waar het in het geloof werd aanvaard (1 Thess. 2 : 13). We moeten de bijbel lezen als Gods Woord aan ons.

Men zegt wel eens: de bijbel is een gewoon boek. Dat is een halve waarheid. De bijbel is een heel bijzonder boek. Ze is, wat geen ander boek ter wereld is: het woord van God. Daar worden ons de gedachten van God bekend gemaakt en daarom moeten we *met ijver en oprechtheid* er naar jagen, die gedachten Gods in ons op te nemen. En meer nog. Wij moeten ons *aan het Woord van God onderwerpen*. Helaas zijn er velen, ook onder ons, die dat niet willen. Ze willen hun oude leven voortzetten, eigen wil doen, en daarom wijzen ze de bijbel af. — „Daar kun je je toch niet aan houden”. „Wat kan mij het schelen of het in de bijbel staat?” — Toch moeten we het niet beter willen weten dan God zelf. Als een vader iets aan zijn kind vertelt, en het kind het niet alles begrijpen kan, dan dient het zich toch aan het woord van zijn vader te onderwerpen. Doet het kind dat niet, dan is het geen filosoof maar een dwaas. — Gods Woord gaat dikwijls ons verstand te boven. Ons past het, naar het Woord van onze hemelse Vader te luisteren.

Jacobus heeft in zijn brief er de nadruk op gelegd,

„dat hoorders zijn van het woord” niet genoeg is, maar *de daders* zullen gelukkig zijn (Jac. 1 : 25). De Schrift moet het einde zijn van alle tegenspraak.

Wij moeten ons *de beloften*, die in de Schrift gegeven worden, in het geloof toeigenen. Het loont de moeite om na het lezen van een gedeelte, zich de vraag te stellen: „Wat heeft God mij hier beloofd?” Hij die het beloofd heeft, zal het ook doen. God maakt Zijn woord waar. Hij is geen mens dat Hij liegen zou. Er moeten, als ik me het goed herinner, 365 beloften heel duidelijk in de Schrift staan. Voor iedere dag een belofte.

We moeten de bijbel lezen, *alsof we Gods stem horen spreken*. We moeten lezen in het bewustzijn, dat Hij bij ons is. Met Samuel zeggen we dan: „Spreek Heer, want Uw dienstknecht hoort!” Dan wordt zoals eens Dr Torrey schreef: „uw bijbellezen tot een persoonlijke omgang met God” en zo gaat hij voort (nadat hij over Maria aan de voeten van de Heere Jezus geschreven had): „wanneer wij de bijbel lezen als Gods woord, in het bewustzijn Zijner tegenwoordigheid, dan hebben wij alle dagen het voorrecht, aan Zijn voeten te zitten en Zijn spreken aan te horen”.

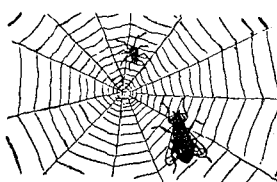
Wij moeten de bijbel *biddend* lezen. — Ik herinner aan het woord van de psalmist: „In Uw licht zien wij het licht”. Wij hebben de verlichting nodig van God, van de H. Geest! Eerst als Hij ons de ogen en het hart opent, gaan we de Schrift verstaan. Wij denken aan de Emmausgangers. „Was ons hart niet brandende in ons, toen Hij ons de Schriften opende”. Hij wil ons onderwijzen en tot Leraar zijn.

Spurgeon zei eens: „Lees de bijbel door de doorboorde hand van Jezus heen!” Christus is het Centrum van de Schrift. „Die zijn het die van Mij getuigen”. Zo blijft de bijbel ons leerboek en de H. Geest onze Leraar. Hij zal u in alle waarheid leiden! Bijbelverklaringen kunnen vaak goede diensten doen, doch wie zich door de H. Geest laat verlichten, heeft de auteur zelf als Uitlegger. — Al de Schrift toch is van God uitgegeven. Onvergetelijk blijft mij een woord van Spurgeon als dit: „De bijbel werpt een wonderbaar licht op de commentaren”.

Laat ons de tijd nuttig besteden. Wie werkelijk de bijbel wil bestuderen, vindt wel z.g.n. verloren ogenblikjes. En wij moeten *het woord in onze harten bewaren*. Wij lezen van Maria, dat ze de woorden van Jezus bewaarde en overlegde in haar hart. Wie de smaak van bijbelstudie „beet krijgt” zal er niet mee kunnen ophouden. Het wordt een bron van vreugde.

Laat ik mogen besluiten met een woord van Jeremia: „Als uwe woorden gevonden zijn, zo heb ik ze opgegeten, en Uw woord is mij geweest tot vreugde en tot blijdschap mijns harten”.

D. SLORT.

In het Web
van de Spin

Een ding is nodig!

Ontmoeting met Leek

Onlangs ontmoette ik leek. Ik trof hem met huisarrest (wegens ziekte) in zijn woning, bak met aardappels op de knie, bezig dit kostelijke knolgewas, alsmede zekere

problemen, van de schil te ontdoen. Leek zoekt graag onder de schil naar het wezenlijke, en wat dat betreft zou ik het zeer op prijs stellen, veel van dergelijke „schillers” in onze Gemeenten te ontmoeten. Waarmee ik dus zeer beslist *niet* wil zeggen dat u, huismoeders, Uw respectievelijke echtgenoten nu maar onmiddellijk een bak met aardappelen op de knie moet zetten. Noodgevallens daargelaten! Tijdens die ontmoeting vermaakte leek mij een klein legaatje, dat bestond uit een aantal gedachten en overpeinzingen, onze Gemeenten betreffende, die hij aan het papier had toevertrouwd tijdens de periode van gedwongen rust. Wij praatten nog wat, en daarna spoedde ik mij naar de aardappels van Stadhouderslaan 90.

En nu zit ik met dat legaat, dat lastige legaat van gedachten en vragen, waar ik mij niet zonder meer van af kan maken. Ik kan al die papieren wel in de prullemand gooien, maar zelfs dan zitten die vragen mij nog achterna. Want de vragen van leek zijn ook mijn vragen. Misschien ook de uwe. En daarom wil ik iets van dit legaat aan u allen vermaken.

Luisteren we nog wel?

Leek heeft de statistiek bestudeerd en de lijst met belangrijke adressen in ons Weekblad aanschouwd. Hij is onder de indruk van al dat bouwen, dat die commissies doen, en wordt wat duizelig van al die activiteit die die commissies doen vermoeden. En staat paf dat er zo weinig „winst” is.

Leek vraagt:

„Vullen we onze vaten nog wel uit de bron, gebruiken we wel de voorgeschreven specie, mengen we de kleuren wel goed, zodat ze harmonieus blijven? Leek denkt aan die twee vrouwen, waarvan de één ook zo ijverig was, en trots alle ijver toch fout (martha), omdat ze vanwege die blinde ijver geen tijd had om naar de Meester te luisteren, ja er zelfs toe kwam, die andere verwijten te maken. Maar die andere (maria), die zo heel stil bij Jezus had zitten luisteren, hoefde zich niet eens zelf te verdedigen, want Jezus sprak haar vrij en zei dat ze het goede deel gekozen had.

Leek denkt: Op wie van die beiden lijken wij? Wij zitten alsmat met tekorten: tijd tekort, geld tekort, commissies tekort, mensen tekort, en het tekort wordt steeds groter. Zijn we misschien bezig .... naast de rots te bouwen?”

En nu neem ik de naald van de plaat-van-leek, die we draaiden en peinden we samen nog wat verder.

Kan men almaardoor werken, zonder te rusten?

Kan men almaardoor lossen, zonder ooit te laden?

Kan men de boodschap van Jezus en Zijn Rijk uitspreken, als men die niet eerst zelf „ingenomen” heeft?

Kan men de Martha-taak volbrengen, zinvol volbrengen, als men niet ook telkens weer een Maria wordt?

De eeuw van de techniek

Onze eeuw wordt soms, U weet dat al lang, de eeuw der techniek genoemd. Met de juiste technische middelen kan men alles bereiken. Met de juiste verkoopstechniek (zoek vooral een eersteklas reclame-bureau) kan men haast de grootste prullen nog aan de man brengen. En verdienen, uitbouwen, groot worden. En het hart kan er buiten blijven. Als citroenen meer opleveren dan tandpasta, wel, dan verkoopt men met evenveel genoeg citroenen.

Met het Evangelie van Jezus Christus is dat zo totaal anders.

Dat is geen Evangelie naar de mens.

Evangeliseren is ook geen technische kwestie. Het is geen aangelegenheid die men op kan lossen met geld, een goed reclame-campagne, raambiljetten, luidsprekers, wat knappe filmpjes, en de juiste redenaars.

Evangeliseren is een kwestie van geloven, en liefhebben.

Wie de stroom van het Evangelie de wereld wil doen toevloeien, moet eerst ZELF ONDER STROOM WILLEN STAAN. En wie zo zelf onder stroom staat wordt een geladen, een in zekere zin „gevaarlijke” persoonlijkheid. De duivel wordt bang voor hem.

Evangeliseren is een kwestie van de Heilige Geest!

Wanneer zullen de kerken, de Gemeenten, het eindelijk leren, dit grote werk niet meer zonder meer af te schuiven op een commissie van experts, die de zaak maar voor hen op moeten knappen, en hun t.z.t. de resultaten van de campagne op een presenteerblaadje mogen aanbieden, en die misschien ontslagen worden als ze het niet goed „aangepakt” hebben? Hoe komt het, dat sommige samenkomsten, soms helemaal niet technisch-knap voorbereid, veel meer „inslaan” dan andere, waar men zelfs de allernieuwste „snufjes” toepaste?

Zitten wij nog wel regelmatig aan de voeten van Jezus, niet als geleerden, die wat interessants willen horen, niet als jury-leden, die een cijfer willen geven, niet als braven, die voor een ander luisteren, maar als mensen die persoonlijk honger en dorst naar de gerechtigheid?

In veel grote steden gaat het doorgaand verkeer niet meer dwars door het hart van de stad heen, maar via een ringweg. Wij Gemeenten zullen er voor moeten waken, dat het verkeer van God naar de wereld, die verloren is in schuld, dwars door het hart van de Gemeente blijft gaan, dwars door het hart van de gelovigen! Als dan commissies aan het werk gaan, doen ze dat werk niet alleen vóór de Gemeenten, maar ook vanuit, en gerugsteund dóór de Gemeenten.

Wf.

ZAND en ZAAD

Het zal wel de lentezon zijn, die in mij werkt zo goed als in de struiken van de buurman en in de merels van het park. Allerlei fantastische plannen drijven als wolkgevaarten langs de randen van mijn hoofd. De neiging om te gaan zwerven, erfstuk van voorvaders, leeft zich uit in alle mogelijke reizen, voorlopig alleen aan tafel, want dat kost minder.

Nu is het vanmorgen mistig, maar straks breekt de bewolking zegt de Bilt en daar houden we het maar op. Een der ondernemingen, die in mij spelevaart, is al eens vervat geweest in een voorstel aan de N.B.J.B. Deze beweging aanvaardde het ook op haar algemene vergadering, men zonderde zelfs ter uitvoering een bedrag af. En daarmee was de kous af. Het werd, bij gebrek aan belangstelling, niet uitgevoerd.

Ik lag nog in bed toen ik al deze dingen bepeinsde en vroeg mij af, waarom ik en gij zouden wachten op de jeugd, zo rijk aan initiatief en ondernemingszin. Waarom, zo zei ik, zullen de ouderen doen alsof zij aftands, kritisch, gereserveerd en zoiets dergelijks meer zijn, wanneer zij het inderdaad niet zijn, maar vol steken van bereidheid ontdekkingstochten te ondernemen. Ik

weet nog wel niet of Columbus toch nog geen Nederlander was, of een van zijn voorvaders, maar zit het uitvaren, ontdekken, veroveren uw volk niet in het bloed? Ze overwinterden halverwege de Noordpool, werden ge-roosterd aan de evenaar, maar die ferme, stoere knapen stonden nergens voor. Ze zwierven in hun houten notedopjes over alle oceanen, ook al wisten ze dat de helft van de bemanning nooit de Schreierstoren of de gouden duinen der vaderlandse kusten zouden weerzien. Er moet gevaren worden.

Of ik met u emigreren wil? Een kolonie stichten in Afrika of Zuid-Amerika? Ach vrienden de wereld is ons te klein geworden. Overal wonen al mensen, ruik je benzinelucht en drinken ze thee. Er is niks meer aan nog ergens heen te gaan. Het is ginds net zo.

Maar het kan hier wel wat anders. Misschien. Als we hier nu eens gingen ontdekken en veroveren. Net deden alsof we een nieuw land betraden, dat de zegeningen van onze wetenschap niet kent. Om op dat plan, dat zacht ter ziele ging, terug te komen: hebben we niet een stuk of vijf, zes mannen, die bereid zijn een week in de zomer metelkaar op stap te gaan om in een bepaalde streek of dorp te gaan kamperen, om al kamperende te zingen, te praten, te getuigen? We hebben een flink aantal jonge voorgangers, die zich geen raad weten met vier weken vacantie, en er ook geen geld voor hebben — dacht ik —, en ik zou hen willen uitnodigen eens met me te komen praten op een briefje. Ik zou niet weten waarom broeder Ekke de Haan niet voor de verzorging van een van de N.B.J.B. geleende tent zou kunnen zorgen en als er dan ook nog een broeder is die ons aan een auto met aanhangwagen kan helpen, zijn we helemaal klaar. Tenslotte zijn er trouwens ook nog fietsen en daar red ik me nog het best mee, hebben-de nimmer iets anders gehad.

Het is nu wel duidelijk. Ik richt deze oproep met name tot in dienst zijnde voorgangers of ouderlingen of op andere wijze meewerkende broeders. De jeugd bezit elan genoeg om zelf op weg te gaan.

En nu maar naar de post uitzien.

HUIZINGA.

Kroniek

De binnenlandse zending In ons blad van 13 van de Vrije Evangelischen Maart schreef de E.C.U. secretaris een uitvoerig stuk over het wel en wee van deze commissie en haar arbeid. Het is wellicht interessant om daarnaast enkele gegevens te leggen over de binnenlandse zending van onze Vrije Evangelische broeders. In „Ons Orgaan” van 20 Maart vinden we dien-aangaande enige mededelingen, die we hier doorgeven.

De Vrije Evang. Bond heeft thans twee predikanten in algemene dienst, wier taak de evangelisatie in eigen land is. Ds J. J. v. Petegem zal werken in de Noordelijke helft van het land, boven de spoorlijn Amsterdam—Enschede, en Ds J. Enter Sr beneden diezelfde lijn. Hun namen hebben een goede klank, ook in onze kring. Zij zullen hun kracht vooral wijden aan jonge kringen en Gemeenten om die zoveel mogelijk te helpen, totdat ze in staat zijn om een eigen voorganger te beroepen. Daarnaast bestaan plannen om samenkomsten te beleggen in die plaatsen, waar „het Evangelie schaars is”. Een proef hiermee is reeds genomen in Eindhoven, waar 33

personen hun adres gaven, met het verzoek deze arbeid aldaar te willen voortzetten.

Ook de financiële achtergrond van deze aanpak is voor ons leerzaam. Met deze arbeid is per jaar f 12.000,— gemoeid. De helft van dit bedrag wordt bijeengebracht door het Paasoffer en giften uit de gemeenten en door wat de predikanten in algemene dienst zelf binnenbrengen. De andere helft schijnt nog niet gedekt te zijn en de Comm. v. d. Binnenlandse Zending doet nu het voorstel, dat men zich opgeeft als vaste contribuant voor deze arbeid, hetzij door automatische giro-overschrijving, hetzij op andere wijze.

Onze eigen pioniersarbeid Er zal wel geen lezer van ons blad zijn, die niet met belangstelling en vreugde het stuk van Ds Broertjes over de E.C.U., haar vreugden en haar zorgen, heeft gelezen. Er zijn weer plannen voor het aansnijden van een nieuw gebied. Er is vreugde over de goede stand van de financiën. Dat geeft ons moed voor de toekomst. Maar deze moed zal nog in daden moeten worden omgezet. De Unie-vergadering zal de eerste daad kunnen doen door deze plannen met de daarbij behorende begroting te aanvaarden. En dan is het woord aan de gemeenten, hetgeen wil zeggen, dat het dan weer gaat om het offer. Het mag dan voor sommigen niet aangenaam zijn, dat er telkens om geld gevraagd wordt, het kan nu eenmaal niet anders. En het moet ook niet anders. Ik las ergens, dat een Deense gemeente de kerkelijke bijdragen had afgeschaft, omdat de toeristen, die het eeuwenoude kerkgebouw kwamen bezichtigen, zoveel geld opbrachten, dat de gemeenteleden voortaan niet meer behoefden te betalen. Ik vrees voor die gemeente het ergste. Want een gemeente, die niet betaalt kan, geestelijk gezien, niet blijven bestaan; een gemeente, die alleen maar betaalt, kan weinig anders dan alleen maar bestaan. Maar een gemeente, die offert, is een gemeente, die leeft en groeit. Daarom drijft al onze arbeid allereerst op het offer, dat wij brengen.

Gebonden exegese in Aan de Theol. Hogeschool van Vrijgemaakte kringen de Vrijgemaakte Geref. kerken hebben twee nieuwe hoogleraren hun intrede gedaan als opvolgers van de voor ongeveer een jaar overleden hoogleraren Schilder en Holwerda. Het zijn de predikanten Ds L. Doekes en Ds H. J. Schilder. Dat zij de doctors-titel niet bezitten, is in dit verband, ondanks de spot, die men in andere kringen daarmee drijft, niet zo erg belangrijk. De man is meer dan de titel, zoals ook de Remonstrantse Broederschap heeft getoond te begrijpen, die voor enige jaren ook een hoogleraar aanstelde, die geen Doctor in de theologie was.

Er zijn echter bij deze inauguratie enkele woorden gezegd, die nog eens weer heel scherp belichten het fundamentele onderscheid tussen een belijdeniskerk en een gemeente van gelovigen. Volgens het verslag in Kerknieuws heeft de President-Curator, Ds D. v. Dijk, Prof. Schilder, die de Oudtestamentische vakken zal onderwijzen, aangeraden om bij zijn exegetische arbeid het Woord niet los te maken van wat de kerk in de loop der eeuwen daarin vond en vast gelegd heeft. Dat betekent dus, dat de Bijbel uitgelegd moet worden in overeenstemming met de belijdenisgeschriften en de exegese staat derhalve reeds bij voorbaat vast. Dit is misschien wat scherp uitgedrukt, maar het valt niet te ontkennen, dat deze consequentie er in zit.

Voor een gemeente van gelovigen, zoals wij begeren te zijn, is deze houding onaanvaardbaar. Wij kennen geen andere toetssteen van ons geloven dan Jezus Christus

zelf. Wij willen leven in een persoonlijke verhouding tot onze Heer en Hem laten regeren over ons doen en laten, ook over onze bijbeluitleg. Tussen ons en de Schrift staat niet als een bril, die onze blik bepaalt, de belijdenis. Wij hechten daarom niet veel waarde aan uitdrukkingen als „in overeenstemming met de belijdenis-geschriften”. En wij begeren te staan in de vrijheid, waarmee Christus ons heeft vrijgemaakt.

Natuurlijk wil dit niet zeggen, dat wij geen belijdenis hebben. In een recent artikel in The Canadian Baptist is er op gewezen, dat men van ons dikwijls zegt, dat wij niet weten wat wij geloven. Het moge waar zijn, dat bij ons de leer geen groot gezag geniet en dat de catechisaties onder ons slechts een mager bestaantje leiden, over 't algemeen weten wij wel wat wij geloven. Maar wij erkennen geen autoriteit tussen ons en de Schrift. Wij belijden Jezus Christus als Heer van de Bijbel en Heer van ons leven en de Heilige Geest als de ene, ware uitlegger van het Woord Gods. Dat dit riskant en niet zonder gevaar is, zij grif toegegeven. Maar het is het risico van de vrijheid der kinderen Gods.

Weer buitenlandse zending In een verslag van een van de Duitse Baptisten? vergadering van de Bondsleiding der Duitse Baptisten lezen we, dat er weer kans is op een hervatting van de buitenlandse zending. In Frans Noord Kameroen (Afrika) zal misschien een arbeidsveld worden afgestaan door een Parijs Zendings-genootschap.

Speciaal voor In het Evang. Luthers Weekblad domineesvrouwen las ik de volgende geboden voor domineesvrouwen. Ze zijn opgesteld door Zevendedags-Adventisten in Amerika en, dunkt mij, nuttig tot lering en vermaak. Met een eerbiedige hulde aan de vrouwen van onze voorgangers neem ik ze hier over:

- 1 Laat niets U méér bezighouden dan de dienst van Uw echtgenoot.
- 2 Gij zult er geen hofhouding op na houden van enkele bevoorrechte parochianen.
- 3 Gij zult geen ijdel gebruik maken van de naam van Uw echtgenoot.
- 4 Herinner U steeds, dat familiezaken geheim moeten worden gehouden.
- 5 Eer Uw echtgenoot door Uw eigen plaats te bekleeden, opdat de jaren van zijn dienst voor God vele mogen zijn.
- 6 Gij zult niet roddelen.
- 7 Gij zult geen last zijn voor anderen.
- 8 Gij zult niet verschijnen in onverzorgde kledij.
- 9 Gij zult geen wensen hebben, die uitgaan boven de financiële draagkracht van Uw echtgenoot.
- 10 Gij zult niet begeren het huis, de meubelen, de auto of iets dat toebehoort aan een gemeentelid of de vrouw van een andere predikant.

J. R.

Uit ons Unie-bureau

Uit ons midden is weggenomen één onzer veteranen, de emeritus predikant Ds B. Planting. De laatste jaren waren met stilte omringd: de welverdiende rust na een lange levensarbeid. Hij was de vertrooster van zieken, bedroefden en eenzamen. Hij was de leidsman van men-

De Zuiderstrip

Verhuizen

Voorposten voelden we ons in het Rooms-Katholieke Eindhoven van de dagen vóór de 2e wereldoorlog. De in bij- en ongeloof verstrikte zielen vonden geen voldoende steun bij hun priesters en heiligen tegen de toenemende angst die het voortdurend brullen der dictatoren veroorzaakte. Daarom was het Evangelie des vredes van Jezus Christus de Vrededorst dat in alle eenvoud werd gepredikt, van deur tot deur, in de open lucht en nog later in de tent, een lieflijke boodschap en een veilige schuilplaats voor de moeden en matten.

En velen vonden nu de weg, of de weg terug, naar God en de Gemeente.

Maar....nu kwamen nieuwe problemen!

Hoe bergt men 140 mensen in een ruimte, nauwelijks geschikt voor 70 personen? Hoe er ook werd geplooid en geschikt, het ging niet meer. Ons voormalig winkeltje, nu Gods werkplaats geworden, werd te klein. Figuurlijk maar vooral letterlijk: we puilden er uit! We moesten verhuizen!

Wordt vervolgd.

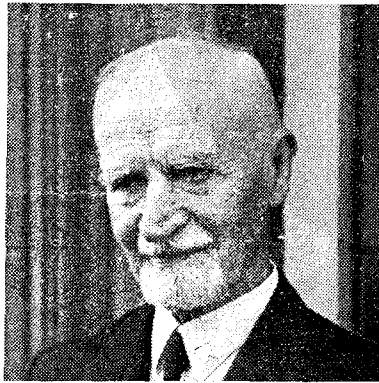
sen, gemeenten en de Unie. Hij was de werkzame getuige van het heil, de hulp en de hoop des Heren. Zijn arbeid, met bestendige trouw en kracht verricht, was zeer gezegend. Groningens gemeente steeg onder zijn hoede gedurende 15 jaren van 82 op 322 leden, Foxhol in dezelfde periode van 6 op 52 leden. De gemeente Amsterdam maakte in de 34-jarige ambtsperiode een groei mee van 78 naar 208 leden; Haarlem, gedurende 14 jaren door Ds Planting bediend, klom van 27 op 100 leden. Utrechts beginperiode was aan de zorg van deze herder toevertrouwd. Hoorn, Workum en Den Haag hebben bediening van Ds Planting gehad als consulent. Mede-redacteur van „De Christen” gedurende 15 jaren, redacteur van „De Zaaier” gedurende 30 jaren: welk een kracht en zegen is van dat geschreven woord uitgegaan! De Unie-gemeenschap heeft opbouw en steun gehad door zijn diensten als voorzitter, als secretaris en als lid van de Unie-Commissie. Waarlijk, de zegeningen, die de Heer der gemeente door Zijn nu tot heerlijkheid bevorderde dienaar, heeft uitgespreid in harten en gemeenten, zijn vele en rijk!

Eveneens willen we hier vermelden het overlijden van de heer L. S. Brandenburgh te Workum, die gedurende een lange reeks jaren ons weekblad „De Christen” heeft gedrukt. Ook dit is een dienst, zij het op geheel andere wijze, aan ons werk bewezen, waarvoor wij erkentelijk zijn.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

IN MEMORIAM

Ds B. Planting tot heerlijkheid bevorderd

Geboren 22 December 1870 te Haulerwijk, bracht hij zijn jeugd door op een boerderij. Daar bezocht hij de Zondagsschool. Op jeugdige leeftijd kwam hij tot bekering in aldaar gehouden evangelisatievergaderingen.

't Was 1 Augustus 1887, toen hij door Ds N. v. Beek werd gedoopt, waarop hij kort daarna de bijzondere roeping van Christuswege volgde. Direct was hij evangelist. Voorlopig gevormd door Ds N. van Beek, werd deze vorming later voortgezet aan het seminarie te Hamburg.

De eerste Gemeente welke hij diende was Groningen. Op Zondag 26 Dec. 1896 werd hij in deze Gemeente door Ds N. van Beek bevestigd. 's Nam. aanvaarde hij het ambt, sprekende over de woorden uit 2 Cor. 5 : 20a: „Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege”.

Er waren vele moeilijkheden te overwinnen. Spoedig werd een tractaatvereniging opgericht. Oct. 1898 kwam een muziekvereniging tot leven. Daarna volgde een opwekking, waardoor velen ontwaakten en tot vernieuwing kwamen, welke beweging in heel Groningen voelbaar werd.

't Was 26 Nov. 1911, toen hij te Groningen zijn afscheidspredikatie hield, om het werk in Amsterdam en Haarlem voort te zetten. Ook in de hoofdstad bleef hij in zijn prediking steeds evangelist. In Amsterdam kwamen vele jonge mensen en ook ouderen onder zijn arbeid tot bekering. Ruim 200 personen mocht hij in Amsterdam de Gemeente binnenleiden. Niet minder was dit ook het geval te Haarlem.

De Gemeente Utrecht kwam tot aanzien door een kern groep uit de Gemeente Amsterdam

Was hij ijverig in de Gemeente, ook in het Unieleven nam hij een belangrijke plaats in; „De Zaaier” had bijzonder zijn hart en „De Christen” vond in hem lange tijd een redacteur.

Toen de Gemeente te Amsterdam meende, dat de schippers beter te bereiken zouden zijn met het evangelie, als men in een schip vergaderde, was het de thans overledene, die dit stimuleerde. Het kerkship „Salem” werd gebouwd en velen hoorden hier de boodschap van het Koninkrijk Gods.

Door 't verslappen van zijn stembanden, werd hij genoodzaakt in 1944 het predikambt neer te leggen, maar ook hierna leefde hij in de Gemeente mede en heeft hij nog velen op hun belijdenis gedoopt.

De Heer der Gemeente heeft deze trouwe arbeider in Zijn Wijngaard thans tot zich genomen. Dinsdag 17 Maart 1953 is hij, na een korte ongesteldheid, stil heengegaan. Zaterdag 21 Maart j.l. stonden we te Zorgvlied om zijn baar geschaard. Fam. vertegenwoordigers van de Unie en vele belangstellenden waren aanwezig. De Here werd dank gebracht voor alles wat Hij in de thans overledene, heeft willen schenken. Zijn gedachtenis zal in zegening zijn voor zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen, de Gemeenten en ver daarbuiten.

W. VEENSTRA, secr.

AMSTERDAM

stond deze dagen in het teken van rouw. 't Was Maandag 9 Februari j.l. toen Zr Bertha Feenstra geb. Klomp thuis werd gehaald. Zij bereikte de leeftijd van 83 jaar. Aangezien zij wegens lichamelijke gesteldheid reeds vele jaren niet meer in de Gemeente kon opgaan was zij voor vele jongere leden een onbekende. Vrijdag 13 Februari brachten we haar stoffelijk overschot naar de Nieuwe Oosterbegraafplaats, waar zij bij de groeve gedacht werd in tegenwoordigheid van familie, Gemeente en belangstellenden.

Dinsdag 17 Maart j.l. nam de Here tot zich onze br

B. Planting, aan wiens verscheiden we een afzonderlijk woord ter gedachtenis mochten wijden.

Gingen er twee heen; een tweetal jonge mensen kwamen zich reeds melden, om de ledige plaatsen in te nemen. De Here zij dank.

W. V., secr.

Leestafel

Johann Arndt: DE VADER VAN HET WARE CHRISTENDOM, door Dr. C. NOREL Jzn (40 blz.) Wie het Piëtisme verstaan wil, kan niet voorbijgaan aan het levenswerk van Arndt.

Dit boekje is het verschijnen waard. Het is goed, vlot en prettig geschreven.

L. S. BRANDENBURGH †

Dezer dagen, vrijwel onverwacht, bereikte ons de kennisgeving van het overlijden van *Lieuwe S. Brandenburg*, de man, die als drukker zo nauw verbonden was met ons weekblad „De Christen”. Hij bereikte de leeftijd van 65 jaar.

Wij gedenken in dankbaarheid het vele werk dat hij voor ons blad deed. Slechts weinig lezers van een blad realiseren zich, hoe groot doorgaans het aandeel van een drukker bij dit alles is.

Van harte condoleren wij zijn echtgenote en de kinderen. God sterke U.

De Redactie.

Goeroe Laurens Tanámal: **DE ROEPSTEM VOLGEND**. Een autobiografie. (40 blz.) Een Ambonees Goeroe werkt 42 jaar vol zelfverloochening, liefde en overgave op Nieuw-Guinea. Eenvoudig, ontroerend en met warmte geschreven. Aanbevolen.

D. K. Wielinga: **BEGIN VAN DE ZENDING OP SOEMBA**, door M. C. Capelle (48 blz.) De pionier van de Gereformeerde zending op het eiland Soemba wordt hier beschreven. Hij was van het goede hout gesneden. Een man die wist aan te pakken en door te zetten. Wie de zending een warm hart toedraagt, leze vooral de laatste twee boekjes.

Alle drie boekjes kwamen uit in de serie: *Lichtstralen*, uitgegeven door J. N. Voorhoeve, Den Haag.

H. D. HOOGHWINKEL.

GODSWOORD IN MENSELIJK SCHRIFT, door Dr H. J. Westerink; Uitgave J. H. Kok NV, Kampen. Prijs geb. f. 5.75.

Dr Westerink vertelt in dit 111 pagina's tellende boek op ook voor „leken” verstaanbare wijze allerlei belangwekkende dingen over de Bijbel. Hoe ontstonden de afzonderlijke Bijbelboeken? In welke taal werden ze geschreven? Wie waren de auteurs? Hoe kwam de canon tot stand?

De vier hoofdstukken van dit boek handelen achtereenvolgens over de Hebreeuwse Bijbel, de Griekse Bijbel, de Latijnse Bijbel en de Nederlandse Bijbel.

Ook dit laatste hoofdstuk zal velen interesseren. Het vertelt van de vele vertalingen, zowel van Rooms-Katholieken als van Protestantse zijde ondernomen. In deze tijd, waarin de nieuwe Vertaling van het Bijbelgenootschap zo veler aandacht heeft en allerlei problemen oproept, kan het verhelderend werken, de geschiedenis der Nederl. Bijbelvertalingen te lezen.

Niet alleen de predikant, maar ook vooral het geïnteresseerde gemeentelid, kunnen hier terecht.

Hartelijk aanbevolen.

Wf.

Dr. A. A. van Ruler: **HET ONZE VADER**. Uitgave G. F. Callenbach N.V. Nijkerk. Geb. f 2,50 48 pag.

Een prima verzorgde uitgave, geheel linnen bandje. Het is een verzameling van een aantal overdenkingen, die in de morgenwijdingen van de A.V.R.O. werden uitgesproken. — De inhoud verraadt, dat deze overdenkingen de vrucht zijn van denken. — Slechts een enkel voorbeeld. In de eerste overdenking wordt de vraag van de gebedsverhoring gesteld. Dan stelt de schrijver enige vragen: „Wat is er wel de factor van de aanbidding?” Is er wel genoeg dankzegging....bovenal voor het eeuwige heil in Christus.... waren uw begeerten, die ge uitsprak in het gebed.... in Christus of in Adam?

Het boekje stelt dus ook vragen, die voor ons geestelijk leven van belang zijn. Het boekje is niet goedkoop, maar wie het aanschaff heeft ook waar voor z'n geld. Aanbevolen.

M. E. Ouwehand. **HET GROEIENDE KRUIS**, van dezelfde uitgever. geb. f 5,90 204 pag.

Het is een boek waarin verschillende figuren onder de aandacht worden gebracht. Ter sprake komen Zacharias, Maria, Jozef, Nicodemus, Judas Iskariot, Petrus, Malchus, enz.

Op frisse originele en pakkende wijze weet hij deze bekende figuren ons voor te stellen. Ze gaan voor ons leven. De schrijver heeft zich de situaties van de personen goed ingedacht en deze in hedendaagse taal weergegeven.

Het boek zal zeker z'n weg vinden.

D. SLORT.

Vergevende Liefde

Gedant moet zijn voor veel vergeven,
Want dikwijls overtreden wij,
En doen, of wij nog los en blij
Beschikken over eigen leven.

Wij voelen tijdens 't zondigen niet
Wat wij verscheuren en ontstelen:
Vreugd die we elkander toebedelen,
Het hoogst geluk, wordt diep verdriet.

Wat aan een vreemde werd beloofd,
Wat ons misschien werd opgedrongen,
Heeft de twee-enigheid verwrongen,
Van alles twee ineens beroofd.

Dan volgen dagen, vaal van smaad,
Berouw en kommer onverwonnen,
Tot eindelijk het onbezonnen
Spel over ons als oordeel gaat.

En als zich reeds aan ons voltrekt
Het vonnis van het dodend scheiden,
Wil de verlaatne voor ons lijden
En wordt ons leven opgewekt

Zuiver door water en door vuur,
Mogen wij weer den hemel vinden,
Want aan het hart van de Beminde
Viede genieten zonder duur.

Willem de Mérode

J.M.C. leiders(sters) Weekend

12, 13, 14, 15 Maart waren voor ons als leiders en leidsters van de jongens- en meisjesclubs belangrijke dagen; toen was het n.l. onze A. V. waar aan verbonden was een cursus in handenarbeid o. l. v. de heer Weishaupt uit Muntendam. Op deze cursus hebben we een volkomen leek zich zien ontpoppen als een ervaren vakman, we stonden versteld van ons zelf; dat we nog zo handig waren hadden we nooit gedacht. Als we ons als leiders en leidsters volkomen van de verantwoordelijke taak bewust zijn en ons voor de volle 100% geven aan het zo mooie clubwerk, dan zal God dat rijkelijk willen zegenen, al doen we dat ook maar stumperig. We hebben met elkander mogen spreken over de moeilijkheden en mogelijkheden op onze clubs, maar ook over de zegen die God ons geven wil, we hebben ons met elkaar mogen verstaan doordat we allen één doel nastreven, n. l. het Evangelie te mogen doorgeven aan de jonge kinderharten of dat wij dit nu bereiken met handenarbeid of met spelen, èen ding is centraal en dat is Jezus Christus; daaromheen kunnen we allerlei hulpmiddelen aanwenden maar Hij moet de wasdom geven.

De A. V. liep zeer vlot. Wel was het een enigszins treurig bericht dat ons werd doorgegeven van de N.B.J.B. t. w. dat de subsidie met een belangrijk bedrag is verminderd; hierdoor kwam de Vleermuis in het gedrang, zelfs zo erg dat we het duister inzagen voor ons Jeugdblad „De Vleermuis”.

Kent u dat blad niet? Het is het maandblad voor de Jongens en Meisjes, het is heus niet te duur. 5 cent per blad, nee dat is niet duur. U kunt ons helpen door abonne te worden. Als de oplage groter wordt zullen we er mee uit kunnen. Voorts kwam er een wijziging in de JMC Raad. Aftredend en niet herkiesbaar waren de heer J. v. d. Velden Hengelo (voorz.) en mej. M. L. de Jonge Amsterdam secr. esse. Voor bovengenoemden kwamen in de plaats M. Germeraad en Mevr. de Boer Deventer. De 1—2 Actie werd weer bestemd voor de Zending dit jaar. Het is zo mooi de kinderen het idee bij te mogen brengen, wat over te hebben voor de medemens en voor de dienst in Gods Koninkrijk. Dit is een belangrijke zaak die we wel onder ogen moeten zien.

Op Zondagmorgen hielden we een kerkdienst onder leiding van de heer v. d. Velden. Het was een goede dienst waar we de aanwezigheid van God gevoeld hebben.

Zondagmiddag hield Ds Broertjes uit Arnhem een referaat over „de zielszorg aan onze kinderen”. Een kinderhart is teer en als wij ze eenmaal iets verteld hebben van de grote liefde van God dan zal dat niet licht weer vergeten worden. Hier mogen we als leiders en leidsters een mooi werk verrichten in dienst van de Heer. Als we even stil staan bij het feit dat de Zondagsscholen ca. 4000—5000 kinderen bereiken en wij als J.M.C. ca. 1600 dan is dit een te groot verschil. Is dit niet een groot arbeidsveld voor Jeugdwerkers? De jeugd van heden is de Gemeente van de toekomst.

Dit weekend heeft zich weer gekenmerkt door een goede geest en verstandhouding onderling. Als een echt J.M.C. weekend, en het plan om in het najaar weer een z.g. Najaarscursus te houden vond wel weerklank. Wij zijn allen vol enthousiasme weer naar huis gegaan, gesterkt naar de geest en met nieuwe ideeën. We hopen elkaar nog eens weer te mogen ontmoeten om het belangrijke werk voor Hem, onze Heer en Heiland, te mogen bespreken tot Zijn eer en verheerlijking.

We kunnen gerust zeggen: „het was ons goed daar te zijn”. Een deelnemer.

Mededelingen

De Gemeente Musselkanaal maakt bekend dat D.V. 31 Maart het nieuwe Kerkgebouw in gebruik zal worden genomen; deze avond is bestemd voor kerkelijke en burgerlijke instanties, terwijl verder ook alle belangstellenden van harte welkom zijn.

Op de volgende avond, 1 April, half acht, hebben wij een *openingsdienst belegd voor Baptist Nederland*; voor deze avond nodigen wij de broeders en zusters van andere Gemeenten hartelijk uit; vanzelfsprekend zullen afgevaardigden gelegenheid hebben zich op te geven, indien noodzakelijk, voor nachtlgies bij ondergetekende.

Tevens is op 2 April een feestelijke avond georganiseerd voor onze eigen Gemeente.

De secr. der Bouwcommissie,
B. MULDER,
Schoolstr. 100, Musselkanaal.

In Holland staat een

uniek Museum

.... bezocht door jong en oud, en dat een bezoek ten volle waard is: het **BIJBELS MUSEUM VAN OUDHEDEN** te Amsterdam (Hemonylaan 19a).

Uniek door de combinatie van bijbels-culturele en oudheidkundige voorwerpen: modellen, maquettes en originele, duizenden jaren oude vondsten betreffende Palestina, Egypte en Babylonië.

Verbazingwekkend nauwkeurig zijn o.a. afgebeeld de gouden **TABERNAKEL** en de **TEMPEL** te Jeruzalem; zeer realistisch geven mummies, grafstenen, amuletten en sieraden uit de pyramiden een indruk van de cultuur en godsdienst van het oude Egypte; terwijl originele kleitabletten, tichelstenen en aardewerk het tijdperk der aartsvaders in Mesopotamië en Kanaän belichten.

In Holland staat een....bezoek aan deze uiterst leerzame collectie ongetwijfeld bij scholen en verenigingen, zowel als bij particulieren, op veler programma. Vraagt ook voor uw school- of verenigingsreis naar Amsterdam nadere inlichtingen bij het correspondentie-adres: Stadhouderskade 137, Amsterdam-Z, tel. 26410, en bespreek voor bezoek van groepen vooral tijdig een datum.

Advertentiën

Met blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons dochtertje

Astrid Grace

J. v. Raalte
M. H. v. Raalte-de Vries
Marjoke
Thea
Magda.

PLAATST
UW

ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

Deventer, 14 Maart 1953.
Oude Bathmenseweg 136.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3151

VRIJDAG 3 APRIL 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

PAASOVERDENKING

De Heer is waarlijk Opgestaan!

GOD IS DOOD

- Sommige mensen hebben geprobeerd ons wijs te maken dat God dood is. Ze hadden sterke argumenten. Zie maar eens rond in de wereld. Die wereld stoort zich heus niet aan God en Zijn geboden, en wat doet God? Niets!

Openlijk wordt God vervloekt, bestreden, uitgedaagd. Nam Hij ooit die uitdaging aan?

Men timmerde grote stukken van Zijn bouwwerk op aarde — de Gemeente — in puin; kwam God ooit met repressailles?

God is een bedenkfel van de menselijke geest. Het verhaal over God is het meest geraffineerde sprookje dat ooit geproduceerd werd. God is dood!

GODS ZOON IS DOOD

De discipelen van Jezus weten na Goede Vrijdag ook niet meer hoe ze het hebben. Ze hebben in Jezus de Messias gezien. God in het vlees. De Koning der Koningen. De Heer der Heren. Ze hebben hun levens aan Zijn voeten neergelegd, hun posities prijsgegeven, hun vrienden adieu gezegd.

Stormenderhand veroverde hun Meester de harten van duizenden. Het hele land liep Hem na. Tot Hij zich terug ging trekken, de kansen verwaarloosde, tegenstand wakker riep, nameloos-grote vijandschap ontketende onder de heersende klasse.

En toen eindelijk de vijanden toesloegen met boeien en zwaarden, en eindelijk met het kruis kwamen aandragen, heeft Hij zich laten nemen, laten vastspijkeren, laten doden. Vrienden hebben toen Zijn begrafenis verzorgd; het werd een kostbare begrafenis in een kostbaar graf. Hij was bij de rijken in Zijn dood. Maar toch: Hij was dood! Hun verwachting was dood, hun vriend was dood, hun Inspirator was dood. Alles. Nu was de sterke dijk doorgebroken, waarachter ze zo veilig geleefd hadden. En de polder van hun leven stroomde vol.

HIJ LEEFT!

Maar op Paasmorgen, toen de dag begon te lichten, deden de discipelen de ontdekking van hun leven. Hij leeft! De Heer is waarlijk opgestaan! Hij is van Simon gezien! Ik meende dat het de tuinman was, en toen noemde Hij mij bij de naam!

Op Paasmorgen, bijgelicht door de eerste zonnestralen en de Heilige Geest van God, ontdekten ze dat zelfs de dood voor God geen hindernis is die Hem tegenhoudt of ook maar even remt. Ze ontdekten, hoe veel in Gods Koninkrijk eerst een geweldige duik maakt, om daarna mateloos hoog te stijgen. Hoe het leven door de dood heen groeit. Na Pasen, vooral na Hemelvaart en Pinksteren, is het leven voor hen een dubbeltoneel. Hier beneden zien zij de machten der duisternis hard aan het werk om het werk van Christus te vernietigen. Daarboven zien ze met ogen des geloofs de ten Hemel gevaren Heer, biddende, arbeidende, plaats bereidende. Machtig ondergaan ze het, hoe hemelse krachten hun zielen binnenstromen en hen voortstuwen, om de boodschap van dat Hemelse Koninkrijk door te geven. En De Koning ziet toe. En laat onkruid en tarwe tezamen opgroeien (God is dood??) .... tot de oogst! Dan zal iedereen Hem zien, ook degenen, die Hem doorstoken hebben.

Pasen is een wonder-heerlijke realiteit, ook voor de Christenen van na Hemelvaart. Door Hem leven wij, door Hem bewegen wij, Hij neemt steeds weer de last van zonde en ongerechtigheid van ons af. Hij vernietigt de twijfel als we ons tot Hem wenden, Hij schenkt kracht in beproeving, licht in het duister. Door Zijn voorbede heeft wanhoop geen kans, mist de duivel Zijn prooi.

Alleen wie aanziet wat voor ogen is, constateert, dat God dood is. Wie het geheim van het dubbeltoneel kent, het geheim van Gods methode, het geheim der voorbede van de Herrezenen, gaat moedig en blij zijn weg en getuigt overal: **DE HEER IS WAARLIJK OPGESTAAN!**

Wf.

Kroniek

De vrijheid Het Baptisme voert vanaf zijn eerste dagen de vrijheid in zijn vaar. Overal hebben onze pioniers op de bres gestaan voor absolute vrijheid van godsdienst voor iedereen. Dit principe hebben zij niet slechts naar buiten, maar vooral ook naar binnen toegepast. De autonomie van de plaatselijke gemeente en het onmiskenbare individualisme, dat onze beweging eigen is, zijn er tekenen van. Inzonderheid treffen ons deze geluiden in hetgeen onze Amerikaanse broeders en zusters van zich laten horen. Des te merkwaardiger is het dan ook te lezen, dat volgens velen juist in het Amerikaanse Baptisme het gevaar van inperking van de vrijheid van de plaatselijke gemeente en van het individuele gemeentelid in gevaar verkeert. En dit gevaar schijnt in hoofdzaak te bestaan in de Zuidelijke Conventie. Tot kampioen van de vrijheid heeft zich thans de Religious Herald, het blad van de Baptisten in Virginia opgeworpen. In een tweetal vlijmscherpe artikelen wordt critiek uitgeoefend op het toenemende streven naar grotere centrale binding. In hoeverre deze critiek juist is, kan ik van hier uit moeilijk precies nagaan, maar het is de moeite waard om enkele van de neergeschreven critische gedachten hier door te geven. Allereerst wordt er — schrijft het blad — steeds meer gestreefd naar uniformiteit in het gemeentelijk leven. Men tracht teveel vanuit de hogere organen van de Conventie de plaatselijke gemeenten eenzelfde stempel op te drukken en kiest voor de centrale en invloedrijke posities in de Conventie bij voorkeur die mensen uit, die zelf dit geestesmerk vertonen. Daarnaast zoekt men naar gelijkluidende omschrijvingen van het geloof, een tendentie tot confessionele binding dus. Over dit onderwerp is in de Kroniek al eerder geschreven. Een tweede bezwaar is, dat men tracht invloed te krijgen op de redacties van de verschillende bladen en tijdschriften, wat dus zou betekenen een soort geleide propaganda in de richting van de uniformiteit.

Op zichzelf is het zo wonderlijk niet, dat deze neigingen zich ook bij Baptisten openbaren. Iedere vorm van samenwerking van gemeenten in de vorm van unies, bonden of conventies brengt een zekere inperking van de vrijheid van de plaatselijke gemeenten met zich mee. Wie dat niet wil, moet zich aan samenwerking niet wagen. Wij hebben dit ook in onze Unie ervaren. Voorts heeft iedere in het leven geroepen vorm van samenwerking van gemeenten de neiging om een eigen leven te gaan leiden. Onze Unie is bedoeld als overkoepelingsorgaan voor onderlinge hulpverlening en samenwerking. Dat is een zuiver dienende taak. Maar ook onze Unie heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een organisatie, die meer is dan alleen een hulpmiddel. Zij is namelijk ook uitdrukking van onze gemeenschap en is meer en meer de belichaming daarvan geworden. Zo heeft ook onze Unie een eigen levensvorm gekregen, die boven haar oorspronkelijke doelstelling uitgaat. Daarmee is het gevaar gegeven, dat de autonomie van de plaatselijke gemeente in de knel komt. De jongste reorganisatie beoogde de Unie meer te vestigen op de autonome verantwoordelijkheid van de plaatselijke gemeenten, die samen de Unie vormen. Wij kunnen dan ook alleen maar hopen en er aan meewerken, dat dit experiment slaagt.

Om nu even heel duidelijk te worden: men legge het bovenstaande niet uit als een aanval van de kroniekschrijver op de tegenwoordige gang van zaken in onze Unie. Ik ben integendeel van mening, dat onze Unie in

dit opzicht op een tamelijk zuivere staat van dienst kan bogen. Ook is het mijn overtuiging, dat een volledig uitleven van de autonomie van de plaatselijke gemeente een onmogelijkheid is. Wie gemeenschap zegt, zegt verantwoordelijkheid en wie verantwoordelijkheid zegt, zegt beperking van de vrijheid. Een andere weg is er niet. A propos: is men in Uw gemeente al bezig deze autonome verantwoordelijkheid vorm te geven door verhoogde offervaardigheid voor de arbeid, die wij met elkaar door middel van onze Unie doen?

Een groet aan het kalf Het kalf in kwestie is ons jeugdblad, „Jong Leven”. Deze betiteling is geen uitvinding van een van de oude heren, die samen de redactie van de „Christen” vormen maar een zelfgekozen naam. Een naam overigens, waar heel wat aan vast zit en de redacteur van het kalverblaadje buit alle mogelijkheden dan ook terdege uit. Het blad is geen kalf met vijf poten, schrijft hij, maar een gewoon kalf. Een dartel en dwaas kalf zelfs. Maar het is een mager kalfje. Het groeit niet snel genoeg. Het moet toenemen, niet zozeer in wijsheid en kennis — wie zou dat nu ook van een kalf willen? — maar in omvang. Het hoeft geen gouden kalf te worden maar wel een gezond kalf. Kortom de kalverredacteur vindt, dat het blad meer gelezen moet worden.

En daarin ben ik het met de redacteur volkomen eens. Het blad moet gelezen worden, niet alleen door de medekalveren van de jeugd, maar vooral ook door de ouderen. Praat men tegenwoordig niet vaak over de grote afstand, die er is tussen oud en jong? Men begrijpt elkaar niet meer. Welnu, ouderen, die de kalverleeftijd al lang achter u hebt, grijpt toch eens naar het kalverblaadje van onze jeugd, naar „Jong Leven”. U kunt er in lezen, wat de jeugd van vandaag voelt en denkt. Dat helpt tot een beter begrip van vreugde en verdriet van de jongeren. En zou U echt geen lust meer hebben om nog eens mee te doen aan het kalverspel van onze jeugd? Of bent u daarvoor al te ver heen?

Redacteur van het Kalf, wij groeten U! Veel succes met Uw werk. Laat er vooral veel jongeren inschrijven. En correspondenten van het Kalf, pak maar met vrijmoedigheid de ouderen aan en dwing ze om Jong Leven te lezen.

Het probleem der wereldgelijkvormigheid Zo voor en na blijkt, dat voor iedere christelijke gemeenschap de wereldgelijkvormigheid een groot probleem is. Inzonderheid leeft dit in Doopsgezinde kringen in ons land. Daar aarzelt men niet zichzelf wereldgelijkvormigheid te verwijten — een niet zo heel vaak voorkomende eerlijkheid — en wordt deze vraag voortdurend met klem aan de orde gesteld. Uit een artikel in het Doopsgezind Weekblad van 21 Maart, van de hand van H. Kossen, knip ik enkele karakteristieke passages uit. Wat hij zegt heeft niet slechts voor Doopsgezinden betekenis.

In het eerste rapport van de adviescommissie betreffende het thema van de tweede assemblée van de Wereldraad van Kerken kunnen wij de volgende zinsnede aantreffen: „De wereldgelijkvormigheid van de Kerk (Gemeente) en haar geïsoleerde positie ten opzichte van de wereld zijn twee symptomen van dezelfde ziekte. Immers waarom zou de wereld luisteren naar een Kerk, die zo zeer gelijk is aan haar zelf, al maakt zij er ook aanspraak op als het lichaam van Christus de hoop der wereld te zijn? In haar wereldgelijkvormigheid vergeet de Kerk, dat Christus gekruisigd werd door de wereld. In haar

in-zich-zelf-gekeerd-zijn vergeet de Kerk, dat Christus gekruisigd werd voor de wereld."

Wat hier gezegd wordt, lijkt mij zo belangrijk, dat ik er gaarne uw aandacht bij zou willen bepalen. Want de ziekte-symptomen, die hier genoemd worden, zijn ook bij onze Doopsgezinde Gemeenten te constateren. Ook deze zijn immers in hoge mate wereldgelijkvormig geworden.

Daarvoor zijn vele oorzaken te noemen. Eén van de belangrijkste is echter, naar mijn mening, hierin gelegen, dat het ons niet duidelijk voor ogen staat, wat het betekent om Gemeente te zijn, om Christen te zijn in de wereld. Ons Gemeente-zijn bestaat in hoofdzaak immers hierin, dat wij ons bepalen tot een naar binnen toe in stand houden van de Gemeente, als ware zij een doel in zichzelf. Ons Christen-zijn blijft veelal een zaak van het innerlijk, van het hart, waarvan wij maar liefst zo weinig mogelijk laten merken, als ware ook die verborgen omgang met God een doel in zich zelf.

Naar Bijbelse maatstaf gemeten schieten wij echter op deze wijze met ons Gemeente- en Christen-zijn volledig tekort. Een Gemeente, die haar doel in zich zelf ziet, heeft daarmee haar bestaansrecht verloren. Want dat ligt immers daarin, dat zij zich als instrument door God laat gebruiken tot een getuigenis voor de wereld van het heil in Jezus Christus. En voor de Christen, voor het lid van de Gemeente, betekent dit, dat hij — om het met Paulus te zeggen — zijn lichaam stelt tot een levend, heilig en Gode welgevallig offer, zodat zijn hele leven wordt tot erediens voor Hem, door Wie hij zich behouden weet (Rom. 12 : 1). Zout der aarde en licht der wereld zijn, dat is de roeping van de Christen. Smakeloos zout wordt weggeworpen en licht onder de korenmaat dient nergens toe. Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken.

Dienst aan God, niet alleen op Zondag, maar ook in de week, niet alleen in de zeer persoonlijke verhoudingen, maar ook in wijder verband, deze behoort het Christenleven te kenmerken.

Maar nogmaals, het staat ons niet duidelijk voor ogen, wat die dienst aan God in het gewone leven van alle dag inhoudt. En het gevolg is, dat wij ons vanzelf gaan aanpassen aan dat, wat in de wereld geldt, dat wij wereldgelijkvormig worden. Maar zo wordt het Evangelie in de wereld van zijn kracht beroofd, machteloos gemaakt. Als het Evangelie eens werkelijk in het leven van de Christenheid gestalte ging aannemen, dan zou het als dynamiet werken onder het oude leven van deze wereld. Maar nu het ons vrijwel in het geheel niet voor ogen staat, wat dat Evangelie met ons leven van alle dag te maken heeft, moeten wij wel constateren, dat het door onze schuld even ongevaarlijk geworden is, als die klappertjes, waar de kinderen wel mee spelen: het maakt een beetje lawaai, zonder dat het iets uitwerkt!

Aan een paar voorbeelden moge ik dit voor U toelichten.

En dan noem ik maar meteen het ontstellende feit, dat zeer vele Christenen geen verband meer kunnen zien tussen het Evangelie en hun dagelijks werk, waar zij toch het grootste deel van hun energie aan besteden. En velen zijn er dan ook van overtuigd, dat zulk een verband in het geheel niet bestaat. Het gevolg is, dat ook de Christen-werker er als vanzelf toegebracht wordt om met wereldse maatstaven te gaan meten, door zijn werk te gaan zien in het licht van de winst, die het hem zal opbrengen, of van het succes, dat hij zich daarmee verwerven kan. Wij zijn het ons misschien nauwelijks helder bewust, hoezeer heel onze samenleving beheerst wordt door het winstprincipe, door de vraag naar winst en succes.

Waar het de Christen-werker niet duidelijk voor ogen staat, in welk licht hij zijn werk te zien heeft als lid van de Gemeente, is het werkelijk niet verwonderlijk, dat hij hier ten prooi valt aan deze overmachtige winst-succesideologie.

Ik heb U enkele kardinale punten genoemd, waarop de Gemeente en haar leden gevangen zitten in heidense denkschemata en waarop zij zich grondig zal moeten herzien om haar taak in de wereld te kunnen vervullen, om voor die wereld een getuigenis te kunnen zijn van het heil in Jezus Christus, door God aan de wereld als enige redding geschonken. Immers haar wereldgelijkvormigheid maakt haar voor deze taak volledig ongeschikt. Een dier, dat de kleur van zijn omgeving aanneemt, wordt niet gezien. Een Gemeente, die wereldgelijkvormig geworden is, wordt niet bemerkt, valt niet op. En heeft het er niet alle schijn van gekregen, dat ons Christen-zijn eigenlijk niet meer, dan een vrij onbeduidend vernisje geworden is over een leven dat zich in practisch niets onderscheidt van dat van de niet-Christen? Zo is het dan ook niet toevallig, dat de Gemeente het besef verloren heeft, dat haar enige recht van bestaan gelegen is in het getuigenis van Gods eer en heil tegenover de wereld. Zij leeft haar eigen leven, meestal sterk van de wereld afgekeerd. En zo kon het in ons moderne, z.g.n. Christelijke West-Europa gebeuren, dat een Frans meisje tot haar verbazing hoorde, dat het beeldje van die gekruisigde man, die zij altijd voor Tarzan gehouden had, Jezus Christus was. Maar wij behoeven niet te denken, dat er in de Sowjet-Unie één kind zal zijn, dat het portret van Jozef Stalin voor Tarzan zal houden. Is dit niet diep beschamend voor de Christenheid?

En gaan onze Gemeenten dan toch nog zwakke pogingen doen om van het heil, dat God in Christus gebracht heeft, te getuigen, dan haalt de niet-Christelijke wereld haar schouders op, want waarom zou ze gaan luisteren naar een Gemeente, die practisch in niets van haar zelf verschilt? In zo'n boodschap kan toch niets fascinerends en bevrijdends zitten?

Voelt ge, hoe ontzaggelijk ernstig deze wereldgelijkvormigheid van de Gemeente is? Zij verlamt haar kracht, zij dringt haar terug in een schijnbestaan.

Maar waar wij onze oren en harten weer wijd gaan openstellen voor het Evangelie, daar moet dat anders worden. Daar ligt de mogelijkheid van genezing. Immers fascinerend en bevrijdend zal het getuigenis van de Gemeente inderdaad kunnen zijn, als zij weer gaat leven uit het geloof in de boodschap, dat Christus gestorven is door de wereld en voor de wereld.

J. R.

ZAND en ZAAD

In de trein las ik in het omvangrijk, veelzijdig Elseviers Weekblad en vond op de pagina voor het geestelijk leven wat cijfers, die sommigen onder ons wel zullen interesseren.

„De Generale Synode der Gereformeerde Kerken heeft een enquête doen houden onder de Gereformeerde jeugd. Van de in het Gereformeerde Weekblad meegedeelde resultaten nemen we hier de volgende cijfers over: 75 % gaat tweemaal naar de kerk, 21 % eenmaal, 4 % ongeregeld; 65 % is lid van een jeugdvereniging, 38 % leest zelf de Bijbel, 96 % deelt mee, dat het hoofd van het gezin dit doet; 72 % vindt het thuis gezellig, 2 %

het getal der leden van 6 tot 55.

Er was nog meer op deze lijst vermeld, die op verlangen van de zoon door de vader was samengesteld, uit het geheugen overigens, zodat een enkel foutje niet onmogelijk is, maar onder heel dit rapport van werkzaamheden stond met grote letters:

SOLI DEO GLORIA!

Ik wens u allen sterkte in de arbeid. Zij het al ter ere Gods!

HUIZINGA.

Het Paasfeest

Het lijden en sterven van onze Heer Jezus Christus is op het nauwst verbonden met de viering van het Paasfeest.

Enkele historische opmerkingen over dit feest zullen ons de Bijbelse berichten van het lijdens-evangelie beter doen verstaan.

In het voorjaar, in de maand Abib, werd het gevierd als een der grote feesten. Vonden de plechtigheden van het loofhuttenfeest hoofdzakelijk plaats op het tempelplein, het Paasfeest werd in de besloten familiekring gevierd. Wat dat betreft zou men het kunnen vergelijken met ons Kerstfeest.

Twee merkwaardige handelingen typeren het feest, n.l. het slachten van het Paaslam en het eten der ongezuurde broden. Exodus 12 licht ons nauwkeurig in omtrent het slachten van het lam. — Wat het tweedegebruik betreft het volgende:

Op de dag die aan het eigenlijke feest voorafging, moest alle zuurdeeg uit de huizen verwijderd worden. Zeven dagen lang moest men zich op straffe des doods onthouden van gedesemd brood, ten teken dat Israël zich onderwierp aan de wil van Jehova. Natuurlijk vonden gedurende deze feestweek ook in de tempel allerlei plechtigheden plaats. Hoofdzakelijk zulke, die in verband stonden met het gebed voor het gewas. Bovendien waren de eerste en laatste dag der feestweek bijzonder heilig. Men moest zich op deze dagen van alle arbeid onthouden.

Daar men het feest in Jeruzalem vierde, moest men een beroep doen op de gastvrijheid van de bewoners van de hoofdstad van het land.

Meestal beloonde men de gastheren door hun de huid van het lam te schenken en de vaten, die gebruikt waren. De lammeren werden na het avondoffer vier uur in de middag aan de vooravond van het feest in de tempel geslacht. Josephus zegt, dat er rond 250,000 lammeren geslacht werden. Dit getal is misschien wel wat hoog, maar als men er enkele duizenden afdoet, nog altijd een behoorlijke hoeveelheid. De priesters behoefden niet stil te zitten.

Het lam werd hierna in de huizen gebraden, waar ook het verdere gedeelte van de plechtigheden gevierd werd in besloten kring. Minstens 10, hoogstens 20 personen mochten samen zijn. Het feest begon, als de huisvader de eerste beker wijn inschonk en zegende. Hierbij sprak hij de woorden: „Geloofd zijt Gij, Heere onze God, Gij Koning der wereld, Die de vrucht des wijnstoks hebt geschapen”. Onder het uitspreken van dit dankgebed liet hij de beker rondgaan. Vervolgens at men bittere kruiden en ongezuurd brood. Het z. g. „brood der ellende”.

Dan ging de tweede beker rond en vertelde de huisvader de geschiedenis Ex. 12 : 26, 27 (zoals wij bij onze

De Zuiderstrip

Eigen huis II

Ja, we moesten verhuizen, maar de vraag was: waarheen? Het woord „verhuizen” veronderstelt: gaan van het ene huis naar het andere. Er was echter alleen het ene, het andere was er helaas nog niet! Wat moesten we nu? Bouwen? De informaties naar prijzen deden de raad der Gemeente duizelen. De U.B.S. was nog niet geboren, het parool was toen nog: help uzelf. Maar de nood drong tot handelen en tevens tot bidden, bidden tot Hem Die helpen kan en wil.

En de Heere verhoorde onze gebeden. Een grote directieket werd ontdekt, te koop. Toen werd het winkeltje ver- en de keet gekocht. Daarna met man en macht aan het werk en na enkele maanden verrees in de schaduw van de machtige fabrieksgebouwen ons eigen houten kerkje. Prijst God! Een nieuwe mijlpaal was bereikt. Na 14 jaren vergaderde Eindhoven in een heuse kerk, al was het dan ook een houten....

Wordt vervolgd.

Kerstfeestvieringen het Kerstverhaal plegen te lezen).

Hierna zong men het begin van het hallel en begon de eigenlijke maaltijd (ons bekend uit de opperzaal, waar Jezus het feest vierde). Na de maaltijd ging nog eens de beker rond, de z. g. beker der dankzegging, vgl. 1 Kor. 10 : 16. Vervolgens zong men het tweede gedeelte van het hallel en men eindigde met de vierde beker. Matth. 26 : 30.

Het was het nationale feest bij uitnemendheid. De Israëliet leefde deze dagen in het grote verleden van zijn volk. Het stond in het teken van de grote vreugde, omdat het sprak van de God der verlossing.

Ook hier is de Heere Jezus gekomen in de volheid des tijds, en heeft als het ware Paaslam het Paasfeest een nieuwe inhoud gegeven. En Christenen vervullen het, door de zuurdeesem des harten te verwijderen.

D. SLORT.

Zendingsrubriek

Kerstfeest in Yalembe

Dit opschrift doet vreemd aan met het oog op het naderende Pasen. Doch we mogen niet vergeten, dat Dr. Carrington regelmatig brieven schrijft over belevenissen op zijn terrein. In zijn laatste brief schreef hij over het Kerstfeest in Yalembe.

Het leek ons interessant U zo iets in de geest mee te laten maken en daarom laten we hieronder zijn beschrijving daarover volgen.

Dr. Carrington schrijft: Op het Kerstfeest blijft de familie gaarne bijeen. Maar in Yalembe daarentegen gaan de mensen weg. Het Grenfell Instituut hier, is een school en daarom gaan de leerlingen tegen Kerstmis

graag naar huis. Zodra de overgangsexamens voorbij zijn, zwermen zij uit per voet of per cano. Dan wordt het in Yalembe heel rustig en vredig. Zo wordt het Kerstfeest voor ons hier ietwat sober vergeleken bij de uitbundige viering op andere zendingsposten in de Congo.

De weinigen, die achter blijven waren Mongenge, onze Hoofdonderwijzer; Mefalest, die de medicijnen klaar maakt; Yamomba en Lomande, de timmermannen en een half dozijn studenten families uit Upoto, Ntongo en Bolobo, die onmogelijk weg konden gaan, omdat zij zo heel ver weg wonen. In de onmiddellijke nabijheid van Yalembe zijn er drie grote dorpen, waarvan de bewoners ons regelmatig bezoeken, zodat we ons in het geheel niet eenzaam voelen.

Even vóór het Kerstfeest werd ons eigen gezin vermeerderd. Ik was juist op weg naar huis, na een school aan de andere zijde van de rivier geëxamineerd te hebben, toen ik de dodentrom hoorde uit het dorp Yaolo. De volgende morgen kwam een man uit dit dorp met een kind van vijf maanden in zijn armen, die ons vertelde, dat zijn vrouw de vorige dag aan dysenterie was overleden. Hij had geen familie, die de zorg van de kleine op zich nemen kon en daarom vroeg hij ons of we bereid waren om hem te helpen. Nora, mijn vrouw maakte melk uit een blik, die ons uit Holland was gezonden en gaf het aan het baby-meisje. Ze was erg bang voor de blanke vrouw en zij wist blijkbaar ook niet waaraan zij toe was met de witte speen. Doch de honger overwon al spoedig de angst en het vreemde en ze begon het voedsel tot zich te nemen. Op het Kerstfeest kende zij ons al voldoende en glimlachte tegen ons en herkende ook al haar flesje van uit de verte. Al heel gauw noemden de mensen uit Yalembe haar: Atiato, wat betekent: Zij heeft geen familie. Maar nu zorgt de B.M.S. voor haar, zodat haar naam eigenlijk niet juist meer is.

Op de zelfde dag werd er ook een vrouw naar ons ziekenhuis gebracht. Zij was ernstig ziek en had hoge koorts. Zij was niet in staat om haar baby van twee weken oud te voeden. Met een andere weesbaby Bolingo uit Bandio (die als kool groeit na zeven maanden flesvoeding) hadden we dus op de Kerstdag een compleet gezin.

De avond voor het Kerstfeest hadden we plannen om in de buurt Kerstliederen te gaan zingen, doch een hevig onweer belette ons dit. Inplaats daarvan maakte ik een nieuw radiotoestel bedrijfsklaar en we nodigden enkele jongens uit om te luisteren naar de Kerstliederen uit Engeland en Leopoldville.

Op de eigenlijke Kerstmorgen waren we vroeg opgestaan om onze Kerstgeschenken uit te delen. Nora had een prima dekstoel voor mij en ik bood haar een houten stoel aan, we worden zo langzamerhand oud en daarom denken we beiden aan stoelen. Aan de jongens die ons in huis helpen, gaven we een agenda, een potlood, een gom en een stuk prima zeep. Vooral het laatste deden hun ogen schitteren van vreugde, omdat zij er zo van houden.

Na het ontbijt gingen we naar de Kerk voor onze ochtenddienst. Op de tafel van het H. Avondmaal legden we een grote plaat van de geboorte van Jezus Christus en kleinere plaatjes, die de Kerstgeschiedenis vertellen. Ofschoon de Kerk niet helemaal vol was, zongen we met warmte de Kerstliederen. De mensen uit de Congo houden van zingen.

Kleine groepen vrijwilligers kwamen naar voren om in hun talen te zingen. We hoorden de Lingala, Bobangi, Lukele, Likile en de Franse taal.

Het was te heet om 's middags een uitgebreide maal-

tijd te nuttigen, zelfs indien we daartoe in staat waren geweest zo iets te bereiden. Een stuk koude worst en wat tomaten uit onze eigen tuin en toen tracteerden we onszelf op een Kerstpudding uit blik.

We wachtten tot het wat koeler werd in de late namiddag en gaven toen een feest voor kinderen in de laan achter ons huis. Hun ouders hadden we ook uitgenodigd en zij hadden evenveel schik als hun spruiten. We boden als versnaperingen aan kannen vol koffie met heel veel suiker er in, taarten met jam opgemaakt, biscuit en schotels met vis.

Toen dit alles verorberd was, begonnen de spelletjes. De eerste prijs was snoep. Toen het donker werd, namen we afscheid door te zeggen: „Morgen”, wat hier de gebruikelijke wijze is voor: „Goede avond”.

Maar nog was de dag voor ons niet ten einde. We hadden de dorpsbewoners beloofd, dat we Kerstliederen op Kerstmisavond zouden zingen, omdat we op de avond vóór Kerstfeest door de regen niet in staat waren geweest. We hadden dus ons woord te houden en na het avondeten staken we de lampen aan en leidden een enthousiaste menigte bestaande uit jong en oud naar de dorpen Bandio, Yalembe en Yaolo. Dorpsbewoners voegden zich bij ons en tezamen loofden we God voor de komst van Zijn Zoon in onze wereld. Uitgeput gingen we laat naar bed, maar we hadden een gelukkig en gezegend Kerstfeest gehad.

Brief uit Suriname

Br Jan Kool schreef de Zendingscommissie een brief, waarin hij de ontvangst van 250 gulden Nederlandse Courant bevestigde. Met aftrek van overmaakkosten is dit bedrag in Surinaamse courant 121 gulden en twee en tachtig cent.

Overeenkomstig de wens van de U.Z.C. werd het gestort in het Zendingsfonds, waaruit de Boslandreizen voor hem bekostigd worden.

Verder berichtte hij, dat op 11 Maart j.l. het 65 jarig bestaan van het Kerkgebouw te Parimaribo herdacht werd. De collecten van deze feestdienst waren een welkome aanvulling voor verschillende kassen en fondsen.

Ten slotte deelde hij mede, dat zijn gezondheidstoestand weer veel beter is.

Met vriendelijke zendingsgroeten,
voor de U.Z.C.

H. D. HOOGHWINKEL.

HAULERWIJK

Onze gemeente kan goede berichten laten horen over de eerste maanden van 1953. Het jaar was nog geen twee dagen oud, of reeds hadden twee zusters zich opgegeven voor de Doop. Op 8 Februari vierden wij het feest van de doopsbediening en werden zij in de gemeente opgenomen. Het was een feestdag!

Naast deze vreugde had de gemeente echter het heengaan te betreuren van twee onzer oudste leden. In Januari nam God tot zich ons oudste lid zr M. Vonk-Beijert op de leeftijd van 91 jaar en in Februari verlo-

Drie Noordelijke Bondsdagen

Friese Baptisten en vrienden:

Denkt aan de BONDSdag op 2e PAASdag in NOORDBERGUM!

Deze „dag” begint om TIEN UUR.

Het motto is: De eerste liefde.

Bondsdag N.B.B.G. 1953
in de Bapt. Kerk te Groningen

Deze Bondsdag begint om 9.30 uur met een Bidstond en wordt om 10 uur D.V. officieel geopend.

Het Algemeen Thema is: De Gemeente in de wending der eeuwen.

Sprekers in de morgenvergadering:

Ds C. v. Wier over: „In het teken der Opstanding”

Ds Tammeling over: „De pelgrimage van het volk Gods”.

In de namiddag hoopt Ds Van Beek te spreken over: „De opname in de Gemeente”.

Van 13.30—14 uur wordt er een concert gegeven door de Chr. Muziekver. „De Bazuin”.

Verder zullen zingen de koren „De Lofstem” en het Evangelisatiekoor, beide van Groningen, alsmede koren van Hoogezand, Foxhol en Delfzijl.

Verzuimt U vooral niet, deze Bondsdag te bezoeken en op de juiste wijze voor te bereiden.

De secr.,
S. DE VRIES,
Beukemastr. 22, Hoogezand.

Paas-bondsdag 1953
tevens herdenking 40-jarig bestaan van de
Veenkoloniale Bond van Bapt. Gemeenten
op Tweede Paasdag te Stadskanaal

Aanvang 10 uur.

Leider morgenvergadering Ds de Jong.

Bidstond

Openings- en welkomstwoord

Muziek van „Elad”

Declamatie Musselkanaal

Inleiding door Ds Jut, met bespreking

Muziek van „Elad”

Pauze tot half twee

Leider middagvergadering Ds Tijman

Zang Mannenkoor, Stadskanaal

Muziek van „Elad”

Feestrede door Ds Weenink

Hersengymnastiek

Zang Mannenkoor

Declamatie Nieuwe-Pekela

Getuigenissen

Muziek en/of zang

Sluiting plm. 4 uur.

Er zal worden gezongen uit de nieuwe bundel „Lofzangen en Gebeden”.

Militairen, opgelet!

Vanuit de Gemeente Steenwijk komt het vriendelijk verzoek, militairen, die begin April de kazerne in Steenwijk betrekken, te verzoeken, contact te zoeken met Gemeente en Jeugd aldaar.

Gaarne willen we onze (a.s.) militairen die deze richting uitgaan, op het hart binden, dit prachtige verzoek niet naast zich neer te leggen, maar hun a.s. adres aldaar vroegtijdig door te geven aan:

D. Hartkamp,
Onnastraat 24, Steenwijk.

Dezelfde broeder vraagt, of het niet mogelijk is, in de Christen een lijst te plaatsen met contactadressen, waar militairen terecht kunnen voor wat goede huiselijke gezelligheid tijdens hun periode van dienst.

Wij geven dit verzoek graag aan de Militaire Commissie door.

E.R.

Correspondentie

H. te H. Aan Uw verzoek, eens iets over de eed-zwering te schrijven, hopen wij t.z.t. te voldoen.

E.R.

Advertentiën

Abonné's:

Het 2de kwartaal heeft reeds weer een aanvang genomen. Het abonnementsgeld voor dit kwartaal had dus reeds weer ontvangen moeten zijn, want het behoort immers bij vooruitbetaling voldaan te worden. Doch ik wil u nog graag gelegenheid geven om f 1.50 op giro 9260 te storten (of ook f 4.50 voor de resterende 3 kwartalen) tot a.s. Dinsdag. Wie daarvoor zorgt, verleent een goede medewerking, want bespaart de administratie veel werk en zichzelf de incassokosten!

Bij voorbaat hartelijk dank!

De administrateur.

Er is nog een kleine partij van het

Paas-nummer van „De Zaaier”

à 4 ct. per exemplaar beschikbaar!

Bestelt nu dadelijk bij de administratie

Tetterodestr. 47, Haarlem

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3152

VRIJDAG 10 APRIL 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUTTENLAND P. JAAR F 7.50

De Winst van Pasen

„Om Hem te kennen en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap aan Zijn lijden”.

Philippenzen 3 : 10.

Van Paulus kunnen wij leren, dat de Opstanding van Jezus Christus ons persoonlijk faillissement betekent. Voor zijn ontmoeting met de Opgestane Heer was hij een mens met vele creditposten op zijn balans. Hij was een geboren en besneden Israëliet, gevormd in de leerschool der Farizeën, een ijverig vervolger van de gemeente en naar de wet der Joden een onberispelijk man. Maar zijn ganse geërfde en verworven bezit bleek waardeloos, toen hij Jezus Christus ontmoette. Wat vroeger winst heette, was verlies geworden. En Paulus trok de consequenties: hij deed er afstand van.

De winst van het verleden is bij Paulus vervangen door een andere winst. Het is de winst van de Opstanding van Jezus Christus, de winst van Pasen. Daar jaagt hij voortaan naar met terzijdestelling van alles. Nu is er in zijn leven maar één drang: Hem te kennen en de kracht zijner opstanding en de gemeenschap aan zijn lijden.

De kracht Zijner opstanding

De Opstanding van Jezus Christus beslist over leven en sterven. Buiten Christus om zijn beide vol duistere mogelijkheden en gevaren. De angst voor de dood, zodat wij zonder vrees kunnen sterven. De laatste vijand zal ons niet onvoorbereid aantreffen. Wij weten wat ons overkomt en de kracht van de Opstanding doet ons uitzien naar de bazuin, wanneer geen dood meer zal zijn.

Zolang wij leven, steken wij ons in de schuld. Leven is schulden maken. Wij scharrelen rond met vuile handen en een slecht geweten. Een mens, die zichzelf leert kennen, schrikt van zijn eigen mogelijkheden. De laatste angst van een mens in zijn leven is de angst voor zich-

zelf en zijn eigen schuld bij God. Maar de kracht van zijn Opstanding is, dat wij gerechtvaardigd worden van onze zonden. De Opgestane bevrijdt ons van de angst en het slechte geweten. Hij geeft ons het leven en de vrijheid.

Zo beslist de Opstanding van Jezus Christus over leven en sterven. Wat geen traditie of inspanning ons kunnen geven, valt ons als zuivere en heerlijke winst van Pasen in de schoot. Hebben we deze winst gegrepen, toen ons werd verkondigd: de Heer is waarlijk opgestaan?

De gemeenschap aan Zijn lijden

Op 't eerste gezicht maakt deze toevoeging een vreemde indruk. Wat heeft de glorie van de Opstanding nog van doen met het lijden? En wat heeft in ons leven de kracht van zijn Opstanding te maken met de gemeenschap aan zijn Lijden?

Wie niet bereid is dagelijks met Christus te lijden, zal nooit weet hebben van de kracht van zijn Opstanding. Want ook het lijden met Hem is winst. Dat wil niet zeggen, dat wij het lijden zouden moeten zoeken. Het komt immers toch wel. Elk huis heeft zijn kruis. Maar als wij leven in de kracht van Zijn opstanding, krijgt ook het lijden voor ons een andere betekenis: het wordt gemeenschap aan zijn lijden. Het blijft wel, maar het wordt ons tot winst. Want wij doorleven het met Hem, die gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen Hij heeft geleden.

Het kan ook zijn, dat wij moeten lijden vanwege de kracht van zijn Opstanding. Want ook het lijden van Christus was martelaarschap en niemand kan ons zeggen, of ook niet voor ons het martelaarschap is weggelegd, omdat wij leven in de kracht van Zijn Opstanding. Ja, in een of andere vorm hebben wij het nu reeds. Er is geen leven met Christus mogelijk, dat niet het verzet van de wereld oproept. De vormen, waarin wij met dit verzet te maken hebben, mogen dan nog zo zwak zijn, ze zijn er niettemin. Maar ook dit martelaarschap is een stuk winst van Pasen.

J. R.

ZAND en ZAAD

Men heeft de Maranathaboodschap wel eens de spijsje ter rechter tijd genoemd en het is ontegenzeggelijk waar, dat de verwachting van Christus' wederkomst een vreugderijke spanning en stimulans is voor het leven van een gelovige.

Doch is Bethlehem niet evenzeer spijsje Gods? Komt, verwondert u hier mensen, ziet hoe dat u God bemint! En is de boodschap van Golgotha niet een verkwikking voor hem, die ten einde raad is met zichzelf? Is het Paasfeest niet een overweldigende vreugde voor de mens, die verscheurd wordt door de sinistere macht des doods, die alles verstikt in zwarte sluiers, ondanks zoetgeurende bloemen, waarmee men de kisten bedekt? Betekent Pinksteren niet de zegetocht van het Woord Gods in een wereld waar ieder ieder tegensprekt? Al Gods daden zijn feesten voor de mens en zijn eten en drinken voor de ziel, die anders radeloos, redeloos en reddeloos over de wereld zwerft.

Moge de Heer ons doordringen van het machtige feit, dat Christus waarlijk is opgestaan. Dat de opstanding voor ons worde een realiteit, een oase in deze wijde woestijn. Niet een dogma, een leerstuk zonder meer, dat we onbegrepen dan wel zullen slikken, maar een daad Gods die ons verlost.

We zongen het weer: Daar juicht een toon, en bidden dat de juichtoon ook onder ons zuiver en krachtig klinkt. In de kerken en op pleinen hieven de scharen aan: Nu jaagt de dood geen angst meer aan, en wij smeken, dat zij zingen niet maar een uitdaging was van een overmoedig mens, maar een goddelijk getuigenis van de gelovige, die weet dat de Heer Zijn victorie-teken op alle muren, van tempels en paleizen, van kerkhoven en de hel geschreven heeft.

Onze kracht ligt alleen in de werken Gods. Onze aanvang, voortzetting en einde is in de naam des Heren. Dat ons hart geheel gevuld worde van vreugde over de Almachtige, die niets en niemand uit Zijn handen laat vallen. Mensen mogen geen uitzicht meer hebben en schrijven over het vijfentwintigste uur, over medemens, die uit Gods hand vallen, wij kunnen nu niet meer anders dan God vertrouwen, die de schaduwen van heden en morgen verdrijft op de eerste dag van Zijn week.

In Schotland heeft een voorganger over de zeven doodzonden van deze tijd gesproken. Hij noemt ze als volgt: plezier zonder geweten; charme zonder karakter; wetenschap zonder menselijkheid; rijkdom zonder arbeid; zaken doen zonder moraal; politiek zonder beginselen, en tenslotte: godsdienst zonder werkelijkheid. U hebt meerdere malen instemmend geknikt. En bij dat laatste ook, en toen hebt u wat voor u uit zitten kijken. Godsdienst zonder realiteit. Theoretiseren zonder aan de praktijk toe te komen. Grote woorden zeggen en aan dat zeggen al genoeg hebben. Dromen dromen, juist vanwege de slaap. Schijn en wezen. Ideaal en werkelijkheid. De Heer is waarlijk opgesaaid, nu vangt het nieuwe leven aan. Het leven van het offer, van het dienen, van het getuigen, en dat met grote vreugde en daarom met grote kracht. Nu binden geen ijdele genoegens en is er geen tijd voor zaken en vermaken en wat het vlees bezint. Het leven ligt nu op een ander plan. Van wortel tot tak gezuiverd. Van motief tot voleinding gaaf.

Binnenkort vergadert de commissie der unie en wij zullen de voorstellen der gemeenten onder ogen krijgen. Zullen deze getuigen van een zoeken naar krachtig leven en werken? In het straks verlopen uniejaar zullen we

mogen spreken van grote activiteit inzake kerkbouw. Emmen, Alkmaar, Delfzijl, Musselkanaal staan voor ons als uitingen van werkzaamheid op dit terrein. Wie zou niet dankbaar zijn. En wie zou dit niet aansporen tot meer. Studenten staan klaar om eindelijk uit te gaan. Zusters zijn hard bezig om zich voor te bereiden om zo mogelijk in 't begin van het andere jaar het zendingswerk te verrichten. Zijt gij Zand en Zaad-lezer ook onder hen, die de hand aan de ploeg slaan? Hebben de zegenende daden Gods u ook gegrepen en bevrijd? Mogen we er voor bewaard blijven dat we blijven steken in de ontroering, in de beschouwing. Geve God ons genade de weg van Christus te gaan. Dat we het Lam volgen.

HUIZINGA.

IN EN OM DE BIJBEL

Over het Paradijs

In de lijdensweken is vermoedelijk door velen weer de lijdensgeschiedenis gelezen. Daarbij ontmoeten we dan de kruiswoorden, waarvan het woord: heden zult gij met Mij in het *paradijs* zijn (Luc. 23 : 43) ons vanzelf bij ons onderwerp brengen.

Wat leert de bijbel ons aangaande het paradijs? Zie daar de vraag die wij willen trachten te beantwoorden. Allereerst ga dan de opmerking vooraf, dat het woord „paradijs” een vreemd woord is. Het is afkomstig uit het oud-iraans. Daar betekent het: *door een wal omgeven* en later: datgene wat door een wal omgeven wordt, in het bijzonder een park. De betekenis boomgaard of park wordt later algemeen. In de vertaling van het Oude Testament in het Grieks, de zgn. Septuagint, komt dan het woord *paradeisos* voor en daar wordt het woord uit het gewone leven overgebracht op het godsdienstig terrein. Paradijs is dan niet meer een park in het algemeen, maar in het bijzonder de aanduiding van de *hof* uit Genesis 2. „Het *paradijs*” of ook wel „het paradijs Gods” (Gen. 13 : 10 „de hof des Heren”).

In het oude jodendom, ten tijde van het Nieuwe Testament, is sprake van drieërlei paradijs.

Het paradijs uit de *oer-tijd*. Daarvan verhaalt ons Gen. 2. Dat was het uitgangspunt en bood een pracht gelegenheid de fantasie rijkelijk te laten werken. — Later werden er gedachten aan de toekomst aan vastgeknoopt.

Het paradijs is de *eindtijd*. Deze beschouwing vinden we in het Oude Testament. In de toekomst zal het paradijs weerkeren. „De eindtijd is dan gelijk aan de oer-tijd”. Vooral *Ezechiël* geeft ons daarvan duidelijke voorbeelden. „En zij zullen zeggen: „Dit land, dat verwoest was, is geworden als een hof van Eden” (36 : 35). Ook bij Jesaja lezen we: „en Hij zal hare woestijn maken als Eden” (51 : 3). — De gedachte leefde, dat het oude paradijs terug zou keren. — Waar? — Op aarde!

Het verborgen paradijs *in het heden*. Het is vanzelfsprekend dat men zich afvroeg: waar is het dan nu? In het apocryphe boek Henoch is voor het eerst sprake van een verborgen paradijs. Daar zouden de zielen zijn van de ontslapen aartsvaders, van de uitverkorenen en rechtvaardigen; daar zouden ook Henoch en Elia zijn. Het gaat steeds om het ene paradijs. Het paradijs van de oertijd, van de eindtijd en tussentijd, is steeds hetzelfde paradijs.

Hetgeen het Nieuwe Testament ons leert aangaande

het paradijs, vraagt wel allermeeest onze aandacht. Er zijn 3 plaatsen waar het woord paradijs voorkomt. De eerste hebben we bij de aanvang van dit artikel reeds genoemd. Paulus gebruikt het woord in 2 Kor. 12 : 4 „dat hij opgetrokken is geweest in het paradijs en gehoord heeft onuitsprekelijke woorden”. Tenslotte komt het voor als een belofte in een der zeven brieven in de Openbaring. Opb. 2 : 7.

Het paradijs uit Gen. 2 vinden we niet letterlijk in het N. Test. vermeld, maar wel worden we er telkens bij bepaald. We denken aan de Timotheusbrief. Want Adam is eerst gemaakt, daarna Eva... de vrouw verleid... (1 Tim. 2 : 13). Dan zijn we toch wat de zaak betreft, bij het paradijs terecht gekomen.

Wanneer Christus spreekt over de scheidbrief, dan grijpt Hij terug naar de paradijstoestand. „Maar van het begin der schepping heeft God ze man en vrouw gemaakt” (Marc. 10 : 6). Na de verzoeking van de Here Jezus in de woestijn lezen we, dat Hij bij de wilde dieren was (Mark. 1 : 13), en de engelen dienden Hem. (Dit is iets bijzonders van het Marcus-evangelie, de andere evangelisten hebben dit niet.) — Maar wat wil dat zeggen? Na de overwinning van de verzoeken worden we verplaatst in een toestand, als die van het paradijs. Wilde dieren, maar zonder dat ze enig kwaad doen. Een harmonie tussen mens en dier. Maar zo wordt ook juist de eindtijd gezien. We denken aan Jes. 11 — het hoofdstuk van het vrederijk. — De terugkeer van het paradijs uit de oer-tijd.

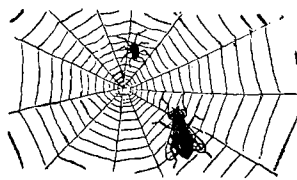
Het verborgen paradijs vinden we ook in het N.T. terug. Niet letterlijk maar wat de zaak zelf betreft. De moordenaar ging naar het paradijs. „Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn”. Daar is de geredde zondaar tussen zijn dood en opstanding. Over die toestand spreekt de Schrift zich in allerlei bewoordingen uit. — Lazarus stierf en kwam in de schoot van Abraham — Paulus spreekt van „inwoners bij de Heer” (2 Kor. 5 : 8) „met Christus zijn” (Fil. 1 : 23). Voorts in het Johannes-evangelie: „Vaderhuis met vele woningen”.

Het is niet onwaarschijnlijk, dat bij de komst van Christus, onder „het uiterste des hemels”, tegenover het uiterste der aarde, verstaan moet worden: de verzameling van de levenden op aarde en de bewoners van het paradijs. Dan zou zich dat paradijs in de hemel bevinden. (Marc. 13 : 27).

Het N. T. laat ons de terugkeer van het paradijs in de eindtijd zien. Daarop doelde de reeds aangeduide belofte uit Opb. 2 : 7. „Die overwint Ik zal hem geven te eten van de boom des levens, die in het paradijs Gods is”. Ook het nieuwe Jeruzalem vertoont de trekken van het paradijs. Door haar stroomt de rivier van het water des levens, en daar is ook de boom des levens. Daar is ook geen dood meer, noch rouw, noch gekrijt, noch moeite, d.w.z. daar is het paradijs weer teruggekeerd.

Het heerlijkste van het paradijs is de *gemeenschap met Christus*. Niet in de toekomst, bij de komst van Christus, ging de moordenaar het paradijs binnen. — (Er is een lezing die aldus luidt „zich kerende tot de Heer, zeide hij tot Hem, gedenk mijner in de dag van uw (weder)komst”. Lucas 23 : 42. De Heere geeft meer „heden zult gij met Mij in het paradijs zijn”. Het paradijs is de plaats van de gestorvenen, van de geredden, de gerechtvaardigden. — Dat zal ook de heerlijkheid zijn van het paradijs in de toekomst. (Opb. 7 : 9—17).

D. SLORT;

In het Web van de Spin

De plaats van de vrouw in de Gemeente

Stofdoek en braadpan

Over de plaats van de vrouw in de maatschappij is in de twintigste eeuw niet alleen veel geschreven, maar ook veel gestréden!

Het is nog niet zo heel lang geleden, dat men aan de vrouw alleen de stofdoek en de braadpan toevertrouwde; m.a.w. men achtte haar alleen geschikt (en voorbestemd!) voor huishoudelijk werk in of buiten het huwelijk.

Natuurlijk waren er uitzonderingen. In de Rooms-Katholieke Kerk was er, eeuwen geleden al, een grotere ruimte toebedeeld aan de vrouw. De vrouw kon trouwen, en de huishouding voor haar man doen, ze kon dienstbare worde in het gezin van een ander, maar ook stond het klooster voor haar open, waar ze als non haar intrek kon nemen, en binnen de ruimte van die kloostergemeenschap was er een zekere mogelijkheid voor haar om de wetenschap te beoefenen, administratief werk te verrichten, de ziekenverpleging ter hand te nemen, ja zelfs een leidende functie te bekleden en zielszorgerlijk werkzaam te zijn.

Maar deze grotere vrijheid was gebannen binnen de muren van de kloosters! In het gewone kerkelijke leven zelf (ook bij de R.K. Kerk) speelde de vrouw zo goed als geen openbare, kerkelijk erkende, rol.

Tegen het einde van de achttiende eeuw komt er op het punt van de meerdere waardering voor de vrouw enige beweging in de brouwerij. Omstreeks 1795 verschijnt er in ons land reeds een pamflet, waarin wordt aangedrongen op *deelname van vrouwen aan de regering*. In 1883 begint Mej. Dr. Alette Jacobs haar strijd voor het *vrouwenkiesrecht*, die in 1920 wordt bekroond met de toekenning aan de vrouw (wettelijk) van actief kiesrecht. Omstreeks 1850 was beroepsarbeid voor vrouwen nog vrijwel onbekend. Vandaag de dag staan practisch alle beroepen voor de vrouw open, zelfs, na de tweede wereldoorlog, die van notaris, rechter en burgemeester.

Toga en kansel

Het spreekt wel haast vanzelf dat in deze periode van de wereldgeschiedenis, waarin de plaats van de vrouw zich zo grondig wijzigt, de vraag naar haar plaats in de *Gemeente* urgent wordt en om een antwoord vraagt. De vrouw is onderwijzeres; ze onderwijst de kinderen in haar klas. Waarom mag ze dat met al haar verworven bekwaamheden nu eigenlijk niet doen binnen de ruimte van de kerk? Is het daar anders? De vrouw bekleedt functies in allerlei verenigingen en besturen; zou ze dan ook niet zitting kunnen nemen in de kerkeraad, en daar de Gemeente laten profiteren van haar kundigheden als leidende persoonlijkheid?

De vrouw bekijkt allerlei podia om het publiek toe te spreken over alle mogelijke aangelegenheden; in veel gevallen blijkt ze niet onbekwaam als spreekster; waarom mag die vrouw, wanneer de drang om te prediken in

Vervolg op pag. 6

Wanneer aan deze inwijding meer aandacht en ruimte wordt besteed dan bij vroegere inwijdingen is gebeurd, zal wel niemand daarin een verheerlijking van Musselkanaal of mindere waardering voor arbeid en offers van andere gemeenten zien. Dit keer was een redacteur in de gelegenheid persoonlijk aanwezig te zijn en zo kan deze blijde gebeurtenis de aandacht ontvangen, die iedere inwijding van een nieuwe kerk had moeten hebben en, naar wij hopen, ook in de toekomst zal kunnen ontvangen. Wij brengen op deze plaats een eresaluut aan allen, die in de „bouw-periode” van onze Baptisten geschiedenis, in 't verborgen of in 't openbaar hebben geofferd en gewerkt of nog bezig zijn.

Red.

Musselkanaal opende haar nieuwe *Gemeente-centrum*

Nieuwe kerken en hun opening vormen de hoogtepunten van onze naoorlogse geschiedenis. Rotterdam-C, Utrecht, Treebeek, Emmen, Alkmaar, Delfzijl waren reeds zo gelukkig. Op 31 Maart en 1 en 2 April kon Musselkanaal de poorten van haar nieuwe Gemeente-centrum openen. Ook de redactie van De Christen was vertegenwoordigd en aanschouwde met verwondering en bewondering het gebouw, dat moedige volharding en sterk, kinderlijk geloof deden verrijzen. In dit verslag willen we heel onze gemeenschap mee laten leven met de vreugde en de dankbaarheid, die tallozen overstelpte daar in Musselkanaal.

De geschiedenis

Musselkanaal is een jonge gemeente met een oude geschiedenis. Als levende exponent van een arbeid van vele jaren was bij de opening aanwezig Ds J. W. Weenink. Enige tijd voor zijn komst te Stadskanaal had Ds Temmen, toen Bapt. predikant, de arbeid te Musselkanaal ter hand genomen en was een evangelisatiegebouwtje verzezen. In 1911 kwam Ds Weenink te Stadskanaal en

In September '47 werd de Baptisten Gemeente van Musselkanaal geïnstitueerd en op eigen benen gesteld. Zij kreeg van Stadskanaal haar eigen kerkje mee en een klein kapitaaltje. 104 leden telde ze bij de oprichting. In de statistiek van 1 Jan. '49 zijn het er al 152, grotendeels door de doop. Twee jaren later zijn het 166 en thans telt de gemeente 193 leden. Sinds Sept. '47 zijn er 72 doopsbedieningen geweest, een cijfer dat, de getalsverhoudingen in acht genomen, door vrijwel geen enkele gemeente wordt geëvenaard.

Het verhaal van dit Gemeente-centrum

God van de hemel, die zal het ons doen gelukken en wij Zijne knechten zullen ons opmaken en bouwen

pionierde aan het Musselkanaal. Gestaag groeide de opkomst en langzamerhand werd het oude gebouwtje te klein. Teruggekeerd van zijn Australische reis in 1926 ontwierp J. W. W. plannen voor een grondige verbouwing en uitbreiding van het bestaande lokaal. Op het juiste ogenblik liet zich een Australier met veel geld in Stadskanaal zien en werd onder de deskundige leiding van de plaatselijke voorganger meegenomen naar het pioniersveld-met-behoefte-aan-uitbreiding. Beiden waren van oordeel, dat er iets gedaan moest worden en nadat zij er beiden het hunne toe gedaan hadden, kwam de uitbreiding tot stand in 1928.

Nog twintig jaren intensieve arbeid volgden onder leiding van Ds Weenink, jaren, waarin zulke hechte banden tussen hem en Musselkanaal werden gelegd, dat anno 1953 velen, die onder hem hadden gediend, hem op de hoogtijdagen van de opening begroetten als „onze veurganger”....

In 1947 was de tijd rijp voor de stichting van een zelfstandige gemeente. De arbeid ter plaatse had haar vaste vorm gevonden en haar levenskracht bewezen. Stadskanaal, de moedergemeente, had de ontwikkeling van haar inwonende dochter met vreugde gadeslagen en werkte enthousiast mee aan haar meerderjarigverklaring.

Het kerkje was echter van meet af aan de kleine kant. Iedere Zondagmorgen was het weer passen en meten en het verwondert ons niet te vernemen, dat reeds in Maart 1948 begonnen werd met het maken van plannen voor een nieuwe kerk. Want het was meteen duidelijk, dat dit keer niet volstaan kon worden met uitbreiding van het bestaande. Want niet alleen de Zondagsdiensten vroegen om meer ruimte. Ook een gestaag vooruitgaande verenigingsarbeid stelde haar eisen. Er was een groot gebouw nodig, waarin het hele gezin van de gemeente zou kunnen wonen en werken. En groot is vandaag hetzelfde als duur en waar zou een kleine gemeente het nodige geld vandaan halen?

Twee dingen waren voorganger en gemeente terstond duidelijk. Het geld zou door de gemeente bij elkaar gespaard en gewerkt moeten worden en de uitvoering zou door eigen krachten moeten geschieden. Daarom werd reeds in '48 een verkoopavond georganiseerd, die f 800,— in de lade van het bouwfonds bracht. Het volgende jaar ging de gemeente aardappelrooien, waardoor de penningmeester van de bouwcommissie f 1200,— rijker werd. In '50 werden de kuikens gefokt en deze actie van arbied en koopmanschap bracht f 1700,— op. 1951 was het offerjaar en de gemeente verstond haar taak: f 6000,— kwam te voorschijn. Inmiddels waren ook de technische voorbereidingen in het beslissende stadium gekomen en zo ging in Maart 1952 de eerste spade in de grond. Door eigen krachten werd het hele werk uitgevoerd en zonder twijfel herinneren onze lezers zich het enthousiaste verslag, dat onze eindredacteur het vorige jaar heeft gegeven van een bezoek aan Musselkanaal.

Bij het naderen van de winter dreigde er vorst en daardoor stagnatie. Toen moesten enkele metselaars wor-

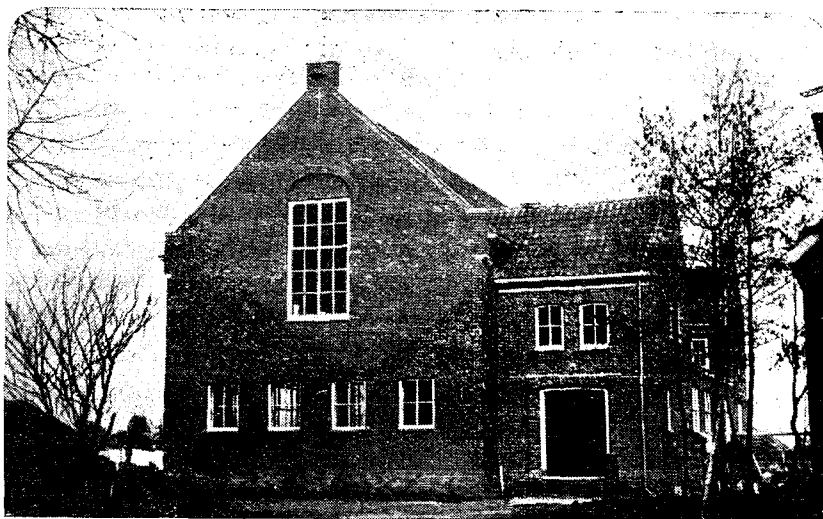
den aangenomen om het gebouw voor de winter onder de kap te hebben. Maar alweer stonden er mensen klaar om deze onverwachte tegenslag voor de kas op te vangen en het bouwfonds is van deze metselaars niet armer geworden.

Zo is er vijf jaren lang geofferd en gewerkt in Musselkanaal en in Maart 1953 vlogen vele uitnodigingen het land in: „Wij zijn klaar! Komt en weest blijde met ons”.

De opening

Br J. de Haan, kleinzoon en naamdrager van onze voortrekker wijlen Ds J. de Haan en voorzitter van de bouwcommissie opende op 31 Maart de eerste van de drie avonden. In zijn begroetingsrede wees hij er op, dat het fundament van het nieuwe Gemeente-centrum de Liefde was. En inderdaad: er is gebouwd op de Liefde Gods, in harten van broeders en zusters uitgestort. De sleutels van het nieuwe gebouw werden overhandigd aan Ds Veenstra als voorganger der gemeente en daarna overkwam de gemeente een verrassing, waarvan misschien niemand had gedroomd. Er was nl. geen geld meer geweest voor een passend kerkorgel. Dat kwam dus voor later op de verlanglijst. Maar een vaardige broeder, gedreven door warme liefde, ging op zijn eigen houtje aan het bouwen en slaagde er in een waardig instrument te vervaardigen. Slechts enkele ingewijden waren op de hoogte en in de nacht van 30 en 31 Maart werd in alle stilte door enkele getrouwen het nieuwe orgel geplaatst achter het front van de loze pijpen. En toen Ds Veenstra na de overdracht van de sleutels de wens uitsprak, dat er spoedig een orgel mocht komen, begon volkomen onverwacht voor het overgrote deel der aanwezigen het orgel te spelen. Geen wonder, dat er tranen van ontroerde dankbaarheid werden geschreid.

Daarop leidde Ds Veenstra de wijdingsdienst en bepaalde ons er bij, dat dit gebouw zal zijn een plaats van Dankzegging, Gebed en Getuigenis voor alle mensen, waarna Ds Weenink het wijdingsgebed uitsprak. Vertegenwoordigers van Overheid, plaatselijke kerken en on-

derwijsinstellingen voerden daarop het woord en het was niet vroeg meer, toen Ds Weenink de bijeenkomst sloot.

De tweede avond was gewijd aan Gemeente-Gewest-Unie en uit verre omtrek waren Baptisten komen opdagen. Alle gemeenten van Groningen en Drente waren vertegenwoordigd, ja zelfs uit Friesland, Overijssel en Gelderland waren afgevaardigden aanwezig. Ook deze avond werd een wijdingsdienst gehouden, dit keer door Ds Weenink, die er op wees, dat de vrijheid, die Baptisten zo dierbaar is, geboren wordt uit de liefde en haar hoogste ontplooiing vindt in de dienst van de liefde. Een lange rij van sprekers volgde, geopend door de voorzitter van de Commissie der Unie en gesloten door een vertegenwoordiger van de jongste Baptisten gemeente, de gemeente Assen. Daarnaast was er een stapel brieven van niet persoonlijk vertegenwoordigde gemeenten. Ds Veenstra dankte alle redenaars kort en krachtig voor hun goede woorden en sloot de bijeenkomst.

De laatste avond was voor Gemeente-Gezin-Enkeling en stond onder leiding van Ds Weenink. Nadat Ds Veenstra de gemeente had begroet, werd ook in deze kring het gebouw aan de dienst van de Heer gewijd. Daarop herdacht de gemeente haar ontslapen voortrekkers, wier toewijding in het verleden mee de weg gebaad heeft tot de vreugde van het heden. Ook de verenigingen bleven niet achter in het uitspreken van hun gelukwensen en konden meteen zichzelf feliciteren. Want ook voor hen biedt het Gemeente-centrum huisvesting. Na de pauze werd een revue opgevoerd „Baptisten bouwen” waarin lief en leed van het bouwen nog weer eens op andere wijze werd belicht. Een warm en sober dankwoord aan de Bouwcommissie en haar medewerkers was het slot van de avond en bij het heengaan vertolkte een ieder zijn eigen dankbaarheid in een dankoffer. De feestdagen waren voorbij. Het werk wacht weer.

Indrukken en gesprekken

We hebben voor de tweede avond even met de broeders van de Raad der Gemeente gesproken. Ze vormden twee rijen glunderende gezichten aan weerszijden van de tafel. Ze hadden veel te vertellen, want hun hart was vol. De zegeningen waren zo groot. De gemeente had schouder aan schouder gestaan. Alle onderlinge verschillen in stand en karakter, die een gemeente zo kunnen plagen, waren in de gemeenschappelijke in-

„Musselkanaal heeft geheel Baptist Nederland gedemonstreerd, dat

waar allen door liefde zijn samengesnoerd, heilige machten en krachten optreden, die het geluk van de verbondenen zuiveren en perfectionneren;

„broederschap” geen vergeeld boekwoord is doch kostelijke substantie;

gemeenschapszin zich omgordt met bereidheid tot het offer;

vindingrijkheid en scheppend vermogen hand in hand gaan om het Koninkrijk Gods te dienen op een wijze, die de wereld verbaasd doet wezen en waarover de engelen Gods zich verblijden;

winterstormen de aftocht roffelen en plaats maken voor Zuiden-winden, die kussend wakker roepen, wat er in de zielen der broeders aan gaven en krachten sluimert”.

J. W. WEENINK.

zet en offerbereidheid verdwenen. Het samen bouwen had de gemeente hecht aaneengesmeed en dicht bij God gebracht. De geestelijke resultaten waren minstens zo groot als de materiele. Kerkbouw bleek gemeentebouw te zijn.

Natuurlijk waren er ook enkele mannen van de Unie Bouw Stichting aanwezig. Weliswaar behoefde de U.B.S. bij deze kerkbouw niet bij te springen, maar hun belangstelling voor Musselkanaals onderneming was er niet minder groot om. Met een van hen hebben we even gesproken. Konden alle gemeenten hun bouwproblemen maar zo oplossen, was zijn gedachte. Hoe groter het aandeel van de bouwende gemeente kan zijn in geld en arbeidskracht, hoe beter het is. Er waren ook vertegenwoordigers van gemeenten-met-bouwplannen. Voor hen was hier veel te leren en ze hebben van deze gelegenheid geprofitteerd.

Bij het open doopvont staat uiteraard de kansel. Die kansel zou een aparte vermelding niet hebben verdiend, wanneer zij niet een geschenk was geweest van Stadskanaal, de moedergemeente. Daarmee heeft Stadskanaal getoond, dat zij haar dochter nog niet is vergeten maar meeleeft met haar groei.

Er zou nog heel veel te vertellen zijn. Veel meer dan de beschikbare ruimte kan bevatten. Daarom, lezer, ga er eens heen en neem alles zelf in ogenschouw. Er is veel te zien en te leren; maar het meest van alles wat de liefde vermag.

J. R.

Vervolg van pag. 3

haar schuilt, het podium nu niet verruilen voor de kansel?

Het *Leger des Heils* heeft haar van het begin af aan heel rustig een wel zeer grote plaats ingeruimd in de verkondiging van het Evangelie. In de gelederen van dit Leger trof en treft men zeer veel vrouwen aan, die met groot enthousiasme en blijkbaar ook met veel vrucht en zegen de boodschap brengen, herderlijk werk verrichten en leidende functies bekleden.

In bijna alle Kerken heeft men thans ruimte gemaakt voor de vrouw om haar talenten te besteden en in de kerkelijke arbeid haar Heer te dienen. Alleen de *Kansel* is het grote, wel zeer omstreden punt, en slechts in zeer weinig kerkgenootschappen is het de vrouw gelukt (of mogen we ons zo niet uitdrukken?) dit hoge, mannelijk heiligdom binnen te dringen.

Als we vandaag de dag in onze eigen, Baptisten Gemeenten rondzien, zullen we zonder meer moeten erkennen, dat we de vrouw als medearbeidster in de wijngaard des Heren, ternauwernood meer kunnen missen. Wat zouden onze Zendagsscholen en meisjesverenigingen zonder hen moeten beginnen? En zouden onze brs Voorgangers niet de schrik te pakken krijgen, als zij opeens aangewezen zouden worden, de diverse Zusterhulpjes te leiden? En dan nog die vele andere, kleine taken die de vrouw vandaag aan de dag in onze Gemeenten verricht! Ook onze Unie kent de figuur van de vrouwelijke vrijgestelde voor de arbeid van de Meester.

Inderdaad is er veel veranderd sinds het Concilie van Macon (585 na Chr.), tijdens hetwelk een der aanwezige

bisschoppen in ernst de vraag stelt of een vrouw wel wezenlijk een mens was?

Wat zegt Gods Woord?

Het is van groot belang eens na te gaan wat Gods Woord ons over dit alles zegt. Hoe stond Jezus tegenover de vrouw? Wat vertellen Handelingen en de brieven van Paulus ons over de plaats van de vrouw in de eerste Gemeenten? Gelden eventuele uitspraken van toen ook nu nog in onze situatie, of moeten we die uitspraken zien tegen bepaalde achtergronden van die tijd?

Ziehier enkele vragen, waarover we graag een volgend keer wat meer willen schrijven.

Wf.

De Kwakers

Aan de Kwakers is verbonden de naam George Fox. (1624—1691). In die tijd was er in de Engelse kerk niet bijzonder veel geestelijk leven. George Fox kon het dan ook niet vinden.

In het eenzame herdersleven voelde hij zich door de bekoorlijkheid der natuur, tot God getrokken. Daar in de ongerepte natuur kon hij zich aan vrome overpeiningen overgegeven, aan God denken en aan de hogere dingen. Alleen de natuur scheen hem een goede tempel voor Godsverering te zijn, waarbij alle kathedralen en torenspitsen hun glans verloren.

Het kwam hem voor, dat Gods Geest Zich aan hem mededeelde; daar ontving hij naar hij meende, openbaringen Gods. En die zouden, volgens Fox, het deel zijn van allen, die zich evenals hij terugtrokken en tot zichzelf inkeerden.

Hij was dus een mysticus. In het jaar 1647 trad hij openlijk met dit mysticisme op. — Nu stond hij zelfs vijandig tegenover alle *uiterlijke* eredienst.

Ik noemde daar het woord mysticus. Mystiek komt van muer, dat is de ogen sluiten. Het is die soort godsvrucht, die meent te komen tot een volkomen vereniging van de menselijke geest met God. Het zijn die mensen, die het stoffelijke willen ontvluchten, en de nuchtere werkelijkheid van het leven, met de verantwoordelijkheid daaruit voortvloeiend, niet aanvaarden.

In die lijn ligt ook het op de voorgrond stellen van de „doop met de H. Geest”. — Dit soort mensen vinden we ook nu nog; ze spreken altijd zeer vroom en kennen ook meestal „het hooglied van Salomo” beter dan ieder ander. Deze gevoelsmensen met hun mystiek, zullen ook hun liefde tot Christus op soortgelijke wijze willen openbaren. Het Hooglied biedt daarvoor een uitnemende rijkdom van woorden en gedachten. —

Terugkomend op George Fox, zien wij hem als vurig redenaar rusteloos voorttrekken door Groot-Brittanië, Nd.-Amerika, Duitsland en Nederland, of beter de Nederlanden. Hij stichtte gemeenten, die onder Cromwell niet werden lastig gevallen, doch onder de regering van Karel II vervolgd werden. Deze vervolgingen duurden tot 1689, het jaar, waarin ze werden opgenomen in de z.g. „Acte van Verdraagzaamheid”. —

Kwakers is eigenlijk niet hun oorspronkelijke naam. Het is een naam, die ze van hun vijanden ontvingen. Zij noemen zich zelf „het Genootschap der vrienden” (Society of Friends).

Kwakers komt van „to quake” d.i. beven. Dit beven was een uitdrukking van hun geestverrukkingen.

Toch zou zonder meer, het Genootschap der Vrienden spoedig van het toneel verdwenen zijn, ware het niet dat George Keith hen bewogen had, om het innerlijke woord nauwer aan dat van de H. Schrift aan te sluiten; en Robert Barklay opstond, als de wetenschappelijke man, die begreep, dat een inhoud zonder vorm, niet te handhaven was. Deze Robert Barklay gaf de Kwakers een soort „dogmatiek”.

Nog een andere hulp kwam opdagen. De uit de geschiedenis bekende William Penn (een zoon van een admiraal), die in Engeland aan de regering kwam, bereidde hun in Noord-Amerika in Pennsylvanië een nieuw vaderland. Pennsylvanië werd nu een „broederstaat” (zoals later de Mormonen in Utah hadden). —

Vanuit Pennsylvanië verspreidden zij zich over andere Staten van Nd.-Amerika, waar ze 150.000 zielen tellen, in Engeland 20.000. Ze hebben dus nominaal niet veel te betekenen, en zijn in vergelijking met de Baptisten zeer klein. —

De Kwakers bleven echter niet voor scheuringen bewaard. — Wie blijft er wél voor bewaard? Zij scheidden zich in 2 groepen: de natten en de drogen, een lossere en een strenge partij.

Erger werd in 1820 een scheuring, die op de leer betrekking had. De linker-en rechterpartij zouden we deze kunnen noemen, of de liberale en de orthodoxe richting.

Elias Hicks leefde alleen op de innerlijke openbaringen, met geringschatting van de H. Schrift, zelfs de ontkenning van de Godheid van Christus, en de andere positief-Christelijke leer. Dit wekte een reactie, de andere partij sloot zich dicht aan bij het Schriftuurlijk Christendom. — Deze laatste, rechtzinnige partij is de talrijkste; zij vormen de eigenlijke secte der Kwakers of Evangelische Vrienden, en scheidden zich af van de Hicksieten!

Het is niet voor niets, dat de apostel Judas de gelovigen vermaande „te strijden voor het geloof, dat eenmaal de heiligen overgeleverd was”. Ook wij zullen ons moeten houden aan het Woord.

(Wordt vervolgd.)

D. SLORT.

Gemeenteberichten

AMSTERDAM

heeft haar feesten gevierd.

Lentefeest, Paasfeest en doopfeest.

Een viertal personen had het verlangen te kennen gegeven, om door de doop in de gemeente te worden opgenomen, waarvan drie tot een gezin behoorden, dat reeds lang in de gemeente had opgegaan.

In dit gezin waar Vader, Moeder en één dochter zich op deze wijze gaven, was er uitzonderlijke blijdschap. De andere was een dochter uit een Herv. gezin. Zij had reeds geruimen tijd strijd gehad met de dooppraktijk in deze kerk tegenover de doop der gelovigen. De predikant bij wie zij ter catechisatie ging, kon aan haar verlangen om gedoopt te worden niet voldoen. Toen vond zij via een collega, behorende tot eerstgenoemde drie, de weg naar de Gemeente — het licht brak door — en spoedig

Nagekomen advertentie

Heden overleed in haar Heer en Heiland, onze lieve Moeder, Behuwdmoeder, Grootmoeder en Overgrootmoeder

Gesina de Raad

in de ouderdom van 78 jaar, sinds 1934 Weduwe van Kornelis Bakker

W. Schenkel—Bakker
K. Schenkel
M. Schotema—Bakker
D. Schotema
Wed. T. Broekema—Bakker
S. Bakker
M. Bakker—Westerveld
G. de Vries—Bakker
J. de Vries
Klein- en Achterkleinkinderen

Groningen, 3 April 1953.
Paterswoldscheweg 58.

De teraardebestelling heeft plaats gehad op Woensdag 8 April op de begraafplaats „Esserveld”

viel de beslissing. De prediking was „Een vraag van een goed geweten tot God.”

De kerk was overvol. Het zangkoor diende met het lied. Na de doop klonk een hartelijk welkom bij 't Avondmaal.

W. V. secr.

MUSSELKANAAL

Onze Gemeente kan U mededelen van haar vreugde, n.l. dat 31 Maart ons nieuwe kerkgebouw in gebruik werd genomen in tegenwoordigheid van vele genodigden. Dit gebouw werd met vereende krachten gebouwd door de gemeente in vrije tijd op avonden en Zaterdagmiddagen. De burgemeester der Gem. Onstwedde, als eerste spreker, zeide diep onder de indruk te zijn van wat door de gemeente is gepresteerd; hij had diep respect voor wat door eendracht werd verkregen. Vriendelijke woorden waren hier overbodig volgens deze spreker. Op 1 April waren wij verblijd dat de vertegenwoordigers der Unie-Commissie, van Bonden, Gemeenten etc. in ons midden waren om met ons de vreugde te smaken dat de Heer der Gemeente het ons heeft doen gelukken dat wij, zijne knechten, mochten bouwen aan een huis waar Zijn Woord gebracht mag worden. 2 April een feestdag voor de Gemeente in het nieuwe huis, Brs en zrs, ons oude gebouw heette Rehoboth ja, de Here heeft waarlijk ruimte gegeven.

De secr. P. T.

STAVEREN

Zondag 29 Maart was voor onze Gemeente een bijzonder blijde dag.

De reden was, dat we die Zondag, na acht weken onze diensten in de Doopsgezinde kerk gehouden te hebben, ons eigen kerkgebouw in gebruik konden nemen, een kerkgebouw dat geheel gerestaureerd was naar de eisen des tijds. Is het een wonder, dat de Gemeente bij de

aanvang van de dienst uit volle borst zong: „Prijst den Heer met blijde galmen” Ps. 146? Het zangkoor veraste ons met een paar liederen. Onze voorg. bepaalde ons bij de tekst uit 1 Samuel 3: „Spreek Heer want Uw knecht hoort”. Allereerst bracht hij ons in herinnering hoe dit kerkgebouw vroeger een herberg „De witte Arend” in 1886 werd aangekocht en veranderd in een Godshuis. Verschillende keren zijn er veranderingen aangebracht, doch het meest wel wat betreft de preekstoel. Dat is wel begrijpelijk, want in de meeste Christelijke kerken staat de preekstoel centraal. De preekstoel is de werk-plaats van de prediker. Hij staat — en dat is zinvol — achter de Bijbel. Zijn arbeid mag ook niet meer en ook niet minder zijn, het Bijbelwoord te ontvouwen en dat wel zo behoedzaam, dat het zo weinig mogelijk vervormd wordt. Dit vraagt een groot verantwoordelijkheidsbesef, en men mag verwachten, dat hij daarvan doordrongen is. Zo bezien is het niet te gewaagd, te beweren, dat in dit alles God tot de Gemeente spreekt. Dan wordt het woord van Samuel actueel, als hij zegt: Spreek Heer want Uw knecht hoort. Als zo allen die het woord Gods beluisteren, zeggen: Spreek Heer want Uw knecht hoort, dan zal er zeker een revolutie komen in ons leven. Dan verlaten wij niet als gewone mensen de kerk, maar als vernieuwden. God geve aan dit gebouw een rijke bestemming en dat gebeurt, als wij met Samuel zeggen: Spreek Heer want Uw knecht hoort, en dan ook doen wat God van ons vraagt.

Des avonds hadden wij als Gemeente een gezellige bijeenkomst met vrienden en enkele genodigden. Onze voorganger gaf een korte inleiding naar aanleiding van Ps. 127, de Gemeente er op wijzend, dat wij het van de Heer moeten verwachten, want Hij is de Bouwmeester en Hij moet achter dit alles staan. De Heer moet ons bewaren en bewaken, ook in dit gebouw, opdat het zij en blijve een Huis des Heren.

Daarna verwelkomde onze Voorganger de Doopsgezinde broeders kerkeradsleden, de kosteres en de ambachtslieden.

Br P. Visser sprak namens de bouwcommissie. In luim en ernst bracht hij de veranderingen en vernieuwingen van de kerk naar voren alsook het door ieder verrichtte aandeel daaraan. Hierna werden de kerk, avondmaalstafel en de lopers aan de Gemeente aangeboden, respectievelijk door de bouwcommissie, de mannenvereniging en de vrouwenvereniging.

Broeder J. W. Zwaan aanvaardde dit alles namens de Gemeente en sprak enige woorden van waardering.

De Voorganger dankte de Doopsgezinde broeders voor de spontane bereidwilligheid, ons iedere Zondag voor een dienst hun kerkgebouw af te willen staan; ook de kosteres der Doopsgezinde Gemeente werd bedankt voor de liefde en toewijding waarmee zij haar taak als kosteres in onze diensten vervulde. Verder spraken nog 2 sprekers namens de Doopsgezinde Gemeente en de timmerman en een der schilders. Ook enkele broeders uit de Gemeente voerden nog het woord. Als laatste sprak onze Voorganger Ds Boeschoten, nog een slotwoord, waarna een broeder en zuster dankten voor de zegeningen ons geschonken.

En nu broeders en zusters, laat het zo met ons gaan als met de kerk. Van binnen vernieuwd, als nieuw geboren, zo moet het ook bij ons zijn, van binnen uit moet het komen; als nieuw herboren, vernieuwd met frisse moed; niet enkelen maar allen gezamenlijk werken en bidden; dan, met Gods zegen, zal ook zeker het werk van Gods genade door ons gezien worden.

R. SMITS.

Verantwoording

In het Unie-bureau kwamen gedurende Maart de volgende giften of collecten binnen:

- 1 voor onze militairen: J. C. K. te H. f 2,50.
- 2 voor de E.C.U.: Emmen f 53,40; Deventer f 120,—; R. S. te I., Canada f 9,17.
- 3 voor het begrotingstekort 1952: Eindhoven f 100,—; Emmen f 17,75. In totaal is voor dit doel nu door 22 gemeenten met 3293 leden tezamen f 2413,91 opgebracht, wat gemiddeld neerkomt op 73,3 cent per lid van die gemeenten; 10 van deze gemeenten brachten echter vrijwillig f 1,— of méér extra per lid op!
- 4 voor het Nationaal Rampenfonds kwam na de laatste verantwoording nog een gift van f 100,— van Rev. D. te D., U.S.A. binnen. Het totaal is daarmee opgelopen tot f 10255,65!

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem.

* * *

Betreffende de Unie-Bouw-Stichting kwam in Maart binnen ten bate van het 10-cents-fonds: mej. J. A. J. te D. H. f 5,—; J. P. te H. f 10,—; D. O. te H. f 10,—; T. de J te G. f 2,50; Eindhoven f 80,83; H. J. B. te B. f 2,60; Mevr. d. H. te D. H. f 5,—; J. W. te A. f 2,50; mej. A. B. te G. f 2,50; C. P. te A. f 2,60.

Hartelijk dank aan allen, die gaven!

De adm. T. J.

Giro 540091 ten name van de Unie-Bouw-Stichting, Haarlem.

Beroepingswerk

De Gemeente Hengelo (O) bracht een beroep uit op Ds J. Bosma te Leeuwarden.

Advertentiën

Met grote blijdschap en dankbaarheid aan God geven wij U kennis van de geboorte van ons zoontje

Marinus Johannes

H. ter Braak

J. ter Braak-v. d. Molen

Hengelo (O), 1 April 1953.
Bornschestraat.

Half April of later, wegens ziekte van de huisvrouw, in gezin met 2 jongens, van 13 en 22 jaar, gevraagd een

degelijk meisje

P. G., die de hele huishouding op zich kan nemen. Leeftijd ongeveer tot 35 jaar.

Br. met uitvoerige inlichting en verlangd salaris aan J. Sanders, v.d. Muydenstr. 14, Eindhoven.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3153

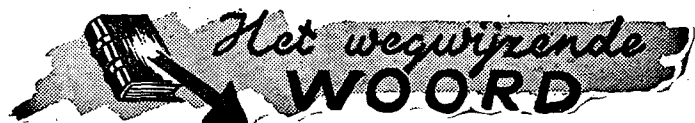
VRIJDAG 17 APRIL 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Een Paasklank uit het Oude Testament

„Want ik weet: mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan”.

Job 19 : 25.

Pasen ligt weer achter ons. Toch leven we nog in gedachten bij het feit van Pasen totdat straks de hemelvaart weer in het midden der gemeente zal worden herdacht. Over Job behoef ik niet veel te schrijven. Die geschiedenis is ons bekend. Het lijden van Job is spreekwoordelijk geworden. Wij kennen hem zittend op de puinhopen van zijn geluk. Wij horen hem de geloofswoorden spreken: „De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd”. — Wij weten, dat ook zijn vrouw hem niet tot steun was. Haar raad: „vloek God en sterf”, heeft Job pijn gedaan. De drie vrienden die nog de moed hebben, deze ellendige te bezoeken, bedoelden het goed, maar ze brachten geen troost. „Zij zagen dat de smart zeer groot was”.

De grondtoon van hetgeen die vrienden spraken was: „het gaat de goeden goed, en de slechten slecht. Slechts wie ondeugd ploegen en rampspoed zaaien, die maaien het”.

Wat antwoord geeft Job op die filosofie? — Hij antwoordt: „Hoe lang zult gij mijn ziel bedroeven en mij met woorden verbrijzelen? Ontferm u mijner, ontferm u mijner, o gij mijne vrienden.”

Daar zit een man op de puinhopen van zijn geluk, gedoken in de schaduw der smart, maar opeens richt hij zich op en krachtig, van uit de diepte doorklinkt het de stilte: „Maar ik weet, dat mijn Verlosser leeft!” In dit woord openbaart zich, wat de ondergrond is van zijn bestaan. Het is niet alleen een noodkreet ook een geloofskreet.

Job had een verlosser, een Goël! In de grootste nood kan slechts één helpen, de Verlosser, de Christus! Een ware helper is niet een mens, maar slechts Christus, Gods Zoon. Op Hem heeft Job zijn enige hoop gesteld,

van Hem alleen zijn troost verwacht. Hij spreekt geloofstaal: *ik weet* dat mijn Verlosser leeft! Gelooven is: zeker weten. Het is een vaste overtuiging die door het hart heengaat. Het is niet een verstandelijk weten, zoals wij weten, dat tweemaal twee vier is. Dat is een wetenschap, waardoor niemand getroost, bemoedigd noch gesterkt wordt.

In het geloof gaat het vóór alles om een persoon, om Christus. Om het kennen van Hem, om de ontmoeting met Hem. Dan wordt het: „U kan ik niet missen, U Jezus, mijn Heer!”

Gelijkt het leven van vele mensen niet op een zitten bij de puinhopen van verloren geluk, van vergane glorie? Een leven dat niets meer is dan een verzameling scherven? Tegenslag en teleurstelling, moeite en verdriet.

Er is echter een nog grotere nood, dat is de zonde! Het niet met God verzoend zijn, het „in-duisternis-zijn”.

De blijde boodschap klinkt en komt tot de mens in nood: „God heeft u lief”! God heeft in Christus de Verlosser gezonden! Christus, die voor ons Zijn leven gaf aan het kruis, die Zijn bloed plengde en door Wiens Middelaarsdood de verzoening werd aangebracht!

Hoe persoonlijk is dit alles. „Ik weet dat mijn Verlosser leeft”. Wil dat nu zeggen, dat we dan op eens van alle zorg en moeite bevrijd zijn? Dat wil het niet zeggen. Maar wel — al worden de omstandigheden niet anders — worden wij anders! Hij, die Christus als zijn Verlosser aanvaardt, tot God in een andere verhouding komt, wordt een ander, een *nieuw* mens! —

We keren nog even tot Job terug. Job wijst op z'n lichaam. Al het vlees is reeds weg, hij denkt aan het graf. De huid en wat daar achter zit, kan doorknaagt worden, dan is hij z'n lichaam kwijt, d.w.z. dan is hij niet meer, dan is hij gestorven. Maar ook dan weet Job: „Mijn Verlosser leeft!”

In dit leven is Hij de Verlosser! Rusten wij in het graf, ook dan is Hij onze Verlosser. „Hij is mijn lust, ook als mijn stof eens rust”. Job weet, dan zal ik Hem aanschouwen. „Ik zal Uw aangezicht in gerechtigheid aanschouwen; ik zal verzadigd worden met Uw beeld, als ik zal opwaken”.

De dood heeft niet het laatste woord. „Wetende, dat Hij, die de Heere Jezus opgewekt heeft, ook ons door Jezus zal opwekken en met ulieden daar zal stellen”.

De levende Christus komt eens weder!

Hij zal Zijn stem doen horen over de graven. Verwondert u daar niet over; want de ure komt in dewelke allen die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen!

Jezus sprak: „Die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven”.

Ik weet, dat mijn Verlosser leeft!
Dit is het wat mij troost hier geeft.
Hij leeft, die voor mij stierf.

D. SLORT.

ZAND en ZAAD

Dit wordt weer echt allerhande en dan maar hopen, dat er voor ieder wat bij is.

In de eerste plaats hoop ik, dat het Paasfeest u op-nieuw de diepe zekerheid gegeven heeft, dat God regeert en dat onze Heer leeft. Dat Hij met ons is tot aan het eind der tijden. En dat deze waarheid u een bron is van kracht en vreugde. Hoe vaak sukkelen we nog door het leven en door de arbeid, alsof we helemaal alleen zijn en we voor een verloren zaak vechten. Zij ons oog gericht op Jezus, de Leidsman en voleinder des geloofs. Hij weet waar we staan en Hij ziet ons hart aan, dat wel eens moedeloos wil worden, omdat we op onszelf en op mensen zien. Hij is getrouw!

* * *

In de wereld heerst een grote onzekerheid door een ongelofelijke ommekeer in de russische politiek. Het hele westen staat verbaasd en weet niet wat ervan te denken. Is dit een bekering of alleen maar een sluwe zet om alle landen, door de vrees op een hoop gedreven en daardoor machtiger dan verdeeld, te splijten? Is dit nou echt een vredesduif of een kirrende adelaar, die bijzienden in de war wil brengen? Wij kunnen slechts hopen, dat de mensheid voor een wijle verlost wordt van de enerverende angst, die nu reeds jaren aan de levensvreugde van zovelen vreet. We zeiden: voor een wijle. Want duurzame vrede zal er alleen maar zijn, waar God de harten regeert. Dat onze gebeden ook hen omsluiten, die in hoogheid zijn gezeten. Natuurlijk heeft de door ons begeerde „vrede” grote konsekventies voor het huidige economische leven — hoeveel fabrieken werken niet voor het ministerie van oorlog? — maar het is toch beter alle hoofden en handen te zetten voor de vrede dan voor de strijd. Hoe misdadig is voorspoed ten koste van bloed en tranen van miljoenen!

* * *

Inmiddels bouwen de Baptisten maar huizen, waar het Evangelie verkondigd kan worden. En een heel klein beetje afgunst in de harten van hen, die toch ook zo nodig een betere plaats moesten hebben, terwijl ze er maar geen kans toe zien om het voorelkaar te krijgen. Nee, ik heb het niet over Enschede. Ik denk vooral aan de noodtoestand in Eindhoven, waar in de Paasdagen de toehoorders tot in de van de kerk gescheiden kamertjes achter het houten kerkje stonden te luisteren naar de verkondiging van de Paasboodschap. Die gemeente moet bouwen. Moest bouwen. Maar welke gemeente durft een schuld aan van vijftig, zestigduizend gulden. Reken alleen eens de rente. Je zou aan aflossing niet toekomen. Hoe moet dat toch. Bidden. Ja, bidden. En werken! En offeren! En dan hebben we toch ook nog onze Unie Bouw Stichting? Nu, ik zou zo zeggen, die verricht al kleine wonderen hier en daar. O, maar ik ben helemaal op verboden terrein. Ben immers zelfs geen lid van deze nijvere com-

missie. Nee, ik hengel niet naar een candidatuur. Maar nu in alle ernst: hoe help je zo'n gemeente daar in 't Zuiden. Kon ik hun maar wat renteloos geld voorschieten. Maar wie zag ooit een dominee, die rijk werd. Hebt u nog een beetje? Als u daar nu eens Eindhoven mee hielp via de Bouwstichting. Kom, steek ze een hart onder de riem.

* * *

Het Mei-nummer van De Zaaier spreekt van liefde en huwelijk en wij bevelen u dit nummer graag aan. Er trouwen zoveel in die maand. Waarom zult u niet wat extra nummers bestellen en afgeven op adressen, waar men feest viert. Het kost u maar een paar centen en u oogst een warm hart. We kunnen ons voorstellen dat iemand de vraag stelt: hoort zoiets nou ook al in een Evangelisatieblad thuis? Wij dachten juist van wel. Heel het heerlijke leven, zovaak overschaduwde door zonde en haar gevolgen, mogen we in het licht van Gods Woord stellen. We doen 't maar heel eenvoudig in ons eenvoudig blaadje, maar met liefde en ernst. Neem en lees, en geef!

* * *

Een dezer dagen nog eens een gesprek gehad met mensen, waarin beweerd dat de gemeente niet een vergadering is van mensen, die we graag mogen; die dezelfde eigenschappen, oordelen, liefhebberijen hebben als wij; tot dezelfde „stand” behoren en eenzelfde opvoeding met ons delen; maar dat de Heer de Zijnen roept van links en rechts, van beneden en boven: lammen, kreupelen, blinden, sterken en zwakken en dat wij allen elkander mogen zien als door Hem bevoorrecht. Hij roept ons samen en die Hij roept, mogen wij niet verachten of onze liefde ontzeggen. Verdraagt en dient elkander en richt zo een teken op in de verscheurde wereld. Een teken, dat de Heer „tekent”!

HUIZINGA.

Kroniek

Zakelijke problemen Vrijdag 27 Maart vergaderde op van de N.B.J.B. Renderloo het Centraal Comité van onze N.B.J.B. Uw Kroniekschrijver woonde deze Unievergadering in zakformaat bij. Het was, zoals dat onder ons meer pleegt voor te komen, geen bijzonder belangwekkende vergadering. Vergaderen en zaken doen zijn niet bepaald de sterkste kant van ons werk. Er gaat veel tijd in zitten en aan het eind blijkt doorgaans, dat maar weinig wezenlijke arbeid is verricht. Ook deze vergadering is aan dit lot niet ontkomen. Op zichzelf is dit niet zo tragisch, tenzij men meent, dat ons werk met dergelijke vergaderingen staat en valt.

Van meer betekenis dan dit zijn enkele zakelijke problemen, die ter C.C. vergadering aan de orde kwamen maar in wezen van veel ruimere strekking zijn. De financiële eisen, die het landelijk jeugdwerk stelt staan nl. in geen verhouding tot hetgeen de afdelingen kunnen bijdragen. Het landelijk jeugdwerk is de laatste jaren sterk gegroeid; in J.M.C. en L.Z.C. zijn nieuwe takken van arbeid ontstaan, waarvan de betekenis voor het plaatselijke club- en Zondagsschoolwerk moeilijk kan worden overschat. Maar de plaatselijke clubs en scholen zijn niet bij machte de diensten, die deze landelijke

centrales hun bewijzen, naar waarde te honoreren. Daarom moeten J.M.C. en L.Z.C. drijven op de N.B.J.B.kas, die deze steun alleen maar kan verlenen dank zij de regeringssubsidie. Daarnaast heeft onze Jeugdbeweging in haar buitencentrum „Renderloo” een belangrijk, maar kostbaar stuk werk. Een dergelijk huis kan nooit geheel rendabel zijn, omdat het in laatste instantie geen commercieel bedrijf is. Zelfs bij het meest efficiënte en economische beheer moet nog met een exploitatie-tekort worden gerekend, al is dit tekort dan ook niet groot.

Deze omstandigheden maken, dat onze N.B.J.B. met zware geldzorgen te kampen heeft en dat de ontplooiing van het werk wordt geremd. Bij het oplossen van deze problemen zullen m.i. de gemeenten zich niet onbetuigd mogen laten. De moeilijkheden van „Renderloo” zijn met een betrekkelijk geringe inspanning, bijvoorbeeld door middel van de Vriendenactie, weg te werken. Enkele honderden guldens per jaar meer zullen hier wel voldoende zijn. Maar ten aanzien van de andere takken van jeugdwerk, die hier in het geding zijn, zullen de gemeenten zich moeten herzien. Ons jeugdwerk is in veler ogen nog steeds weinig meer dan Zondagavondwerk. Deze arbeid is betrekkelijk goedkoop. Maar het club- en zondagsschoolwerk vraagt veel meer offers aan geld. De aard van de arbeid brengt dit mee. En dit werk is in hoge mate evangelisatiewerk, maar de gemeenten zien dit over 't algemeen veel te weinig in, of laten na er de consequenties uit te trekken. Zondagsscholen en jongens- en meisjesclubs zijn in zeer veel gemeenten de enige vormen van geregeld voortgaand evangelisatiewerk. Daarnaast doen wij alleen te hooi en te gras aan zending in eigen land. Het wordt dan ook tijd, dat deze takken van jeugdwerk met flinke bedragen prijken op de begrotingen van onze gemeenten, onder het hoofd: Evangelisatiewerk. Was dit het geval, dan kon ook de arbeid van de landelijke centrales, die voor 100 % aan de plaatselijke arbeid ten goede komt zich beter ontplooiën. Met andere woorden: de financiële zorgen van ons jeugdwerk wijzen op een verzuim van de gemeenten ten aanzien van het plaatselijke jeugdwerk.

Rentmeesterschap De gedachte dat wij door God zijn gesteld als rentmeesters over ons aardse goed, vormt het onderwerp van menige beschouwing in de pers van onze Amerikaanse en Britse geloofsgenoten. Heel vaak hebben zij ten doel de lezers te wijzen op hun financiële verantwoordelijkheid ten opzichte van het werk in de Wijngaard des Heeren en naar mijn smaak wordt wel eens te weinig aandacht geschonken aan de eis tot levensheiliging, zoals die ons wordt opgedragen in Math. 5 : 16. Ons rentmeesterschap heeft nog andere zijden dan alleen de offervaardigheid voor het werk, dat de Heer Zijn Gemeente heeft opgedragen.

Afgezien echter van deze eenzijdigheid in de toepassing van de gedachte van het rentmeesterschap valt er ook voor ons uit hetgeen onze broeders in deze landen hierover schrijven wel het een en ander te leren. Mij trof in The Baptist Times van 26 Febr. een artikel, waarin een leek (in Engeland geneert men zich kennelijk voor dit woord niet; de bij ons gebruikelijke aanhalings-tekens ontbreken altijd!) zijn kijk op het christelijk rentmeesterschap weergeeft. Daarin schrijft hij o.m.: „Wat zijn onze bezittingen? Ze bestaan uit tijd, talenten en schatten. Wij hebben elke dag 24 uren tot onze beschikking. Hoeveel van deze 24 gebruiken wij voor de dienst van de Heer? We gaan naar de kerk, Zondags en misschien midden in de week nog eens. Dacht U daarmee de Heer iets te geven? Veeleer geloof ik, dat wij dan juist van Hem ontvangen. Van onze tijd geven wij dan

eerst, wanneer wij zelf gaan uitdragen in Zondagsschool of Zending .... Ik wilde wel in overweging geven om geld met systeem te offeren. En wel volgens een zeer oud systeem, waarvan we reeds in Lev. 27 : 30 lezen: het systeem van de tienden. Misschien vraagt U: waarom juist een tiende? Wel, omdat dat de enige wijze van geven is, die de Bijbel ons leert .... Het mag moeilijk zijn om het offer van onze tijd nauwkeurig te bepalen, met ons geld is het in dit opzicht zeer eenvoudig gesteld. We behoeven alleen maar van ons inkomen een tiende af te zonderen voor het werk des Heeren. Bent U bang, dat dit te veel is? Laat ons eens een eenvoudige berekening maken. Schrijf op een stukje papier het bedrag van Uw inkomen. Noteer op de linker helft van het papier al Uw uitgaven voor plezier en genot, zoals snoep, bioscoop, sport, rookartikelen en schoonheidsmiddelen. Noteer rechts de bedragen geofferd voor gemeente, zondagsschool, zending, liefdadige doeleinden etc. en ga dan eens na, of beide kolommen elkaar in evenwicht houden. Komt een van beide tot een tiende van ons inkomen?”

Tot zover deze Engelse leek. Z'n theologie is eenvoudig maar doeltreffend. En een proef op de som (en met de som!) waard. Ook voor Nederlandse Baptisten. Onlangs werden wij in het Evang. Luthers Weekblad aangehaald als toonbeelden van offervaardigheid. Dan voel je je even groeien. Even maar. Daarna doemt weer het beeld op van het vele werk, dat op allerlei terreinen onder ons zou kunnen gebeuren maar niet gebeurt vanwege het geldgebrek en vanwege de weinige tienden, die er onder ons worden geofferd. Wie zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht. Wie zich aan het offer van Christus spiegelt, weet, dat onze grootste offervaardigheid nog maar een beginsel van dankbaarheid is.

Publiciteit voor De onkunde, die in kerkelijk en niet-kerkelijk Nederland heerst ten aanzien van het Baptisme is groter dan wij ons ook maar even kunnen indenken. Het is daarom geen overbodige weelde, wanneer wij eens zouden streven naar enige juiste en zakelijke voorlichting over onze beweging en haar boodschap. In dit verband treft mij een initiatief van de gemeenten van Groot-Rotterdam, waarover in het Contactblad van deze gemeenten R(eiling?) het volgende schrijft:

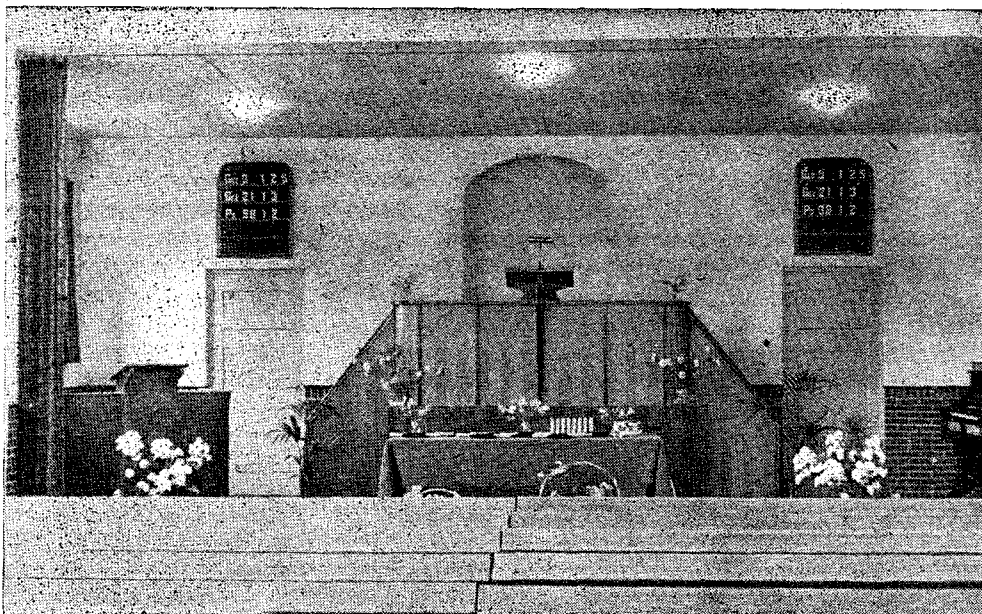
„Ondertussen staat er iets nieuws op de helling. Voor ons is dat een gidsje, dat door de Baptisten Gemeenten van Groot-Rotterdam zal worden uitgegeven met vele gegevens over de aard en de betekenis van ons werk en meteen natuurlijk het gewenste adressen-materiaal. Een zeer groot aantal van deze boekjes wordt gratis verspreid onder allerlei mensen, die nodig eens moeten weten, wat het Baptisme bedoelt en is. En het gaat nu eens niet om tientallen, maar om honderden mensen op sleutelposities in het maatschappelijk en culturele leven.

Waarom hebben we eigenlijk altijd zo lang gezweven? Waarom hebben we ons getuigenis over de ordening van de Nieuw-Testamentische Gemeente zo verdonkere-maand? Is de Schrift niet duidelijk genoeg in dezen? Zijn we onder de indruk van de — onbijbelse — theorie over de „onzichtbare gemeente”? Zijn we teleurgesteld, omdat we meenden, dat de N. T. Gemeente een „ideale” behoorde te zijn? Wisten we het onderscheid niet tussen ideaal en schriftuurlijk? Leden we aan minderwaardigheidsgevoel, omdat we maar weinig in getal zijn?”

Dit is een belangwekkend initiatief. Natuurlijk zullen we er geen wonderen van verwachten. Maar als we

U miste in het vorig nummer een foto van het interieur van Musselkanaals nieuwe Kerk? Hier is hij! Wat zullen de brs en zrs daar zich thuis voelen in dit Gemeentelijk huis, waarin zoveel van hun eigen zweetdruppels ingemetseld zijn. Schrikt U niet, lezers, zweetdruppels, geparfumeerd door liefde en toewijding.

E.R.

werkelijk menen een boodschap te hebben, is het minste, dat van ons verwacht mag worden, die boodschap bekend te maken. En wanneer we daarin gehinderd worden door een zee van misverstanden, doen we er verstandig aan die zee in te dammen en droog te leggen.

J. R.

De Kwakers

Slot.

Wat leren nu de Kwakers? We zagen reeds, dat volgens hen, de bron van alle godsdienstige kennis, de innerlijke en onmiddellijke openbaring door de Geest is. De H. Schrift bevat óók getuigenissen van zulke openbaringen des Geestes en moet daarom hoog geschat worden, maar slechts als een verklaring van de bron en niet zelf de bron.

Zij stellen dus nog steeds de H. Schrift op de 2de plaats en de innerlijke getuigenissen op de eerste plaats. Hierin kunnen wij niet met de kwakers medegaan. Wij stellen de H. Schrift bovenaan. De Schrift is het middel om ons tot Christus te leiden. Zijn we tot Christus gekomen, eerst dán kunnen wij de Geest ontvangen in ons binnenste. Gelijk Christus getuigt: „Wie in Mij gelooft, stromen des levenden waters zullen uit zijn binnenste vloeien. En dit zeide Hij van de Heilige Geest, dewelke ontvangen zouden, die in Hem geloven”.

De kwakers nemen aan, dat de verlossing door Christus algemeen is. Volgens hen heeft Christus door Zijn dood, de inwoning van Zijn Geest en licht verworven. — Wij zouden toch het accent anders willen leggen. Vergeving der zonden, vrede met God, eerst willen noemen, en dat, indien persoonlijk geloof aanwezig is.

De H. Schrift spreekt ons van het grote feit van Golgotha, een historische gebeurtenis; daar was God in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende.

Daar strekt God de hand naar een verloren wereld. Daar komt de boodschap tot ons: „Laat u met God

verzoenen”. Door het geloof in de gekruisigde Christus worden wij gerechtvaardigd.

De Kwakers daarentegen leren dat rechtvaardiging is, een gedurig komen in ons hart van Christus' Geest; een gedurige incarnatie van God in ons. Telkens blijft er wat meer van Christus bij ons achter, totdat Hij een gestalte in ons krijgt.

De rechtvaardiging draagt zich, volgens hen, aldus toe. De in ieder mens ingeplante Goddelijke kiem wacht haar levendmaking door de nederdaling des Geestes af. Van de mens hangt het af, of dit plaats vindt. Hij moet n.l. opdat de Geest kome, zichzelf in de behoorlijke stemming brengen, anders wordt de Goddelijke kiem gedood en vervalt hij tot de verdoemenis.

De vereiste gesteldheid verkrijgt men door zich van de buitenwereld af te keren, rustig wachtend op het „opgloren van de Goddelijke vonk in ons” — dan komt voor ieder eens de dag der bezoeking, waarop de Geest de glimmende vonk aanblaast. Zo komt men tot het waarachtige licht des levens. —

Doch zulk een rechtvaardiging is in Gods Woord niet te vinden. Met dit wachten op het blazen van de Geest, kunnen wij ons niet verenigen; het is wel wat fantastisch. Dat er een vonk in ons zou zijn, ook dat leert de Schrift niet; wel leert zij, dat we dood zijn in zonden en misdaden. Dezulken wordt toegeroepen: „Staat op uit de doden, o zondaars, en leeft! En Christus zal over u lichten”.

Het is ook niet schriftuurlijk, dat telkens weer de Geest in ons moet komen. De Geest woont in ons en blijft in ons. „Hij zal u geen wezen laten”.

Het behoeft geen betoog, dat van de Sacramenten bij deze mensen niets terecht komt. Dat is hun niet geestelijk genoeg!! Zij leven bij gevoelens en vrome stemmingen.

Tot slot nog een enkel woord over hun samenkomsten en levenshouding.

Op Zondag (geen feestdagen), zit men neder met gedekte hoofde in gebogen houding, wachtend op de komst des Geestes. Als de Geest niet komt, gaat men weer naar huis. In het andere geval, als de Geest tot spreken drijft, is ieder gerechtigd, man of vrouw, te bidden of te prediken. —

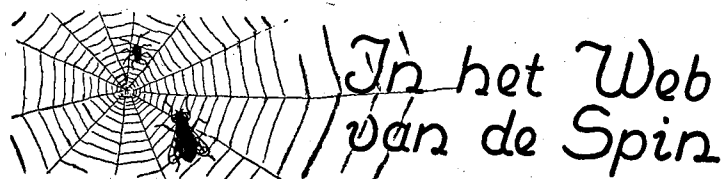
Hun levenshouding. Alle openbare vermaken moeten gemeden worden, ook uitgelaten gelach, spel, schouwburg — alles wat verschil in stand zou aanduiden.

Allen worden gelijk aangesproken. Het groeten door het ontbloten van het hoofd, of buigingen, is een nodeloze formaliteit. Men groette zelfs de koning niet. — Voorts eenvoud van leefwijze en kleding.

Blijve het onze bede:

„Heer, ai, maak mij Uwe wegen
door Uw Woord en Geest bekend!”

D. SLORT.

De plaats van de vrouw in de Gemeente

II

Wie het Nieuwe Testament onderzoekt op het punt waar het ons hier om gaat, raakt licht verward door de inhoud der diverse uitspraken dienaangaande, die daarin te vinden zijn.

Onze Heiland en de vrouw

Van Jezus weten we, dat Hij ook vrouwen in Zijn gevolg had, die Hem dienden van hun goederen, en die deze dienst waarschijnlijk ook zullen hebben uitgestrekt tot allerlei andere hulpbehoevenden, die zich in de nabijheid van hun Meester ophielden, en die Hij hun aanwees.

Als Jezus zich een aantal discipelen verkiest, is geen enkele van de twaalf een vrouw.

Na Zijn Opstanding verschijnt Hij allereerst aan de vrouwen en draagt hun op, het blijde nieuws van de Opstanding ook aan de broeders te verkondigen; wanneer het echter gaat om het uitdragen van de boodschap van Pasen tot de uiterste einden der aarde, wendt Hij zich weer uitsluitend tot de mannelijke kring der Apostelen.

Handelingen

De 7 diakenen van Handelingen 6 zijn uitsluitend mannen; daartegenover vinden we in ditzelfde bijbelboek de mededeling dat Philippus, de Evangelist, vier dochters had die profeteerden; eveneens in Handelingen vinden we in de rede van Petrus op Pinksteren Joëls profetie geciteerd en lezen er o.a. deze zinsnede: „Uw zonen en dochteren zullen profeteren.”

Paulus en de vrouw

Bij Paulus geraken we in de grootste moeilijkheden. Boze tongen beweren, dat Paulus een vrouwenhater geweest is; wie goed leest, komt tot een heel andere conclusie: Paulus heeft een dankbaar gebruik gemaakt van vrouwelijke hulpkrachten en uit onomwonden zijn erkentelijkheid voor de prachtige bijstand van die kant.

In 1 Cor. 14 legt Paulus de vrouwen het zwijgen

De Zuiderstrip

Mobilisatie - Oorlog

De donkere wolken welke zich samenpakten boven de wereld en inzonderheid boven het oude Europa, wierpen hun schaduwen ook over Eindhoven. Afscheid nemen van verwanten, vrienden en broeders werd de Gemeente niet bespaard. Realiteit werd nu het zo menigmaal onattent gezongen oude lied: „Geef uw lot in handen van uw Vader, laat uw toekomst over aan de Heer!” Meer dan ooit ervoeren we de broosheid van 's mensen bestaan, maar halleluja, ook de heerlijke zekerheid der kinderen Gods. Mijn en ons leven is in Zijn hand, Hij maakt alles wel!

Wel maakte de bezetting een einde aan alle werk in het openbaar. Wel werden openluchtwerk en tractaatverspreiding verboden en poogde satan alle licht te doven, maar ze gaven geen kamp. Binnenskamers werd de strijd voortgezet en persoonlijk werk en gebed werden vermenigvuldigd. „Houdt steeds aan totdat Ik kome!” dat bleef het devies terwijl de jaren snel vergleden.

Wordt vervolgd.

op in de Gemeente; in 1 Tim. 2 : 12, 13 *verbiedt hij* zonder meer de vrouw, *onderricht* te geven, of gezag uit te oefenen over de man, want in de scheppingsorde heeft God de man aangewezen als hoofd van de vrouw (wat geen minderwaardigheid insluit van de vrouw!).

Daartegenover staat, dat 1 Cor. 11 : 5 ons weer sprekende (profeterende) vrouwen voorhoudt, voor wie geen zwijgverbod geldt. In Rom. 16 : 2 schrijft Paulus over de *dienares (diacones) der Gemeente te Kenchreae*, Phébe, die hem en anderen prachtige bijstand verleend heeft en die hij ten zeerste waardeert; voorzichtig gesproken kunnen we zeggen dat hier sprake is van een *vrouw in het ambt*. In hetzelfde hoofdstuk van Romeinen noemt hij *Prisca* als zijn *medewerkster*, die, evenals Aquila, haar hals voor hem gewaagd heeft. Tenslotte lezen we in Philip. 4 : 3 over Eúodia en Syntyche deze goedkeurende woorden van Paulus, dat ze **TEZAMEN MET HEM IN DE PREDIKING VAN HET EVANGELIE GESTREDEN HEBBEN**, evenals Clemens en zijn overige medearbeiders.

Enkele conclusies

Na het bovenstaande willen we proberen, tot enkele conclusies te geraken, die ons kunnen helpen in dezen standpunt te bepalen.

1. De hier genoemde gegevens tonen duidelijk aan, dat het Nw. Testament geen enkel overwegend bezwaar inbrengt tegen profeterende vrouwen, die, Gods stem vernomen hebbende, dit Godswoord ook aan anderen doorgeven. Deze gave der profetie domineert zelfs in al deze gegevens, en wordt door de profeet Joël reeds genoemd.

2. Het Nw. T. toont ons de vrouw, bezig in de *dienst der barmhartigheid*; helpende, troostende, ook materieel bijstand verlenende, waar nodig.

Van hier uit kan men rustig het pleit voeren voor de *Gemeentediacones*.

3. De door Paulus gedane uitlating over Euódia en Syntyche vestigt zeer sterk de indruk bij de lezer, dat deze beide vrouwen samen met hem en onder zijn leiding, evangeliserend bezig geweest zijn. Van hier uit kan men zeker het pleit voeren voor het aanstellen van *vrouwelijke evangelisten*, zoals dat ook in Het Leger des Heils vanaf de oprichting reeds gebeurde. En de resultaten tonen, dat de Euódia's van onze tijd er in dit opzicht ook mogen zijn!

4. Paulus trekt dáár de grens bij de vrouwelijke medewerking in de Wijngaard des Heeren, waar het element van het gezag, het *bestuur*, de *Gemeente-regering* in het geding komt. De vrouw mag wel profeteren, wel de dienst der barmhartigheid uitoefenen, wel evangeliseren; ze mag *niet gezag uitoefenen* over de man, *niet* in het midden der Gemeente *doceren* en onderrichten (ook de mannen onderrichten) als degene die het weet. Dit strijd met Gods scheppingsorde, die aan de man als eerste een leidende rol heeft toebedeeld. God is een God van orde. Gods orde bepalingen bedoelen echter niet, de vrouw als de minderwaardige aan te wijzen. De vrouw is de even-waardige. In Christus (alweer spreekt dezelfde Paulus!) is noch man noch vrouw. Beide hebben gelijkelijk de Heilige Geest, beide zijn geestelijk! Maar God stelde zo de orde vast, die Paulus hier handhaaft. En bij dit handhaven van Gods orde wijst hij terug naar het Oude Testament. (Gen. 3 : 16). Leest U wat deze scheppingsorde Gods betreft ook

eens 1 Cor. 11 : 3. 7. 9.

Goed beschouwt is er in de Gemeente van Jezus Christus een grote plaats voor de gelovige vrouw. Zij mag medewerkster zijn in allerlei gemeentelijke arbeid, ze mag diacones zijn, evangeliste, juffrouw van de zondagsschool, leidster van een meisjesclub, presidente van Zusterhulp; wat zij niet mag is: in het grote geheel der Gemeente, waarin men mannen en vrouwen naast elkaar aantreft, regelend, docerend, ketterijen aanwijzend, (woord-)tucht uitoefenend, bezig zijn. Hier raakt zij de Goddelijke ordening en betreedt zij het terrein van de man. Ieder naar zijn aard wil Paulus zowel man als vrouw bezig zien in het Koninkrijk Gods.

Mag de gelovige vrouw nu de kansel beklimmen?

De consequenties uit het voorgaande trekkend zeg ik: *Nee*, waar zij de complete kanseltaak van de predikant op zich moet nemen, en zeker ook gemeentelijk onderrecht moet geven en woordtucht moet oefenen.

Ja, waar zij profeterend, evangeliserend, troostend bezig is. Of de grenzen hier makkelijk te trekken zijn? Ik betwijfel het zeer.

Gelden Paulus' woorden ook nog voor ons?

Waar Paulus steeds weer teruggrijpt op Gods scheppingsorde, meen ik: JA!

Wf.

De Noordelijke Baptisten vieren Paasfeest

Honderden Baptisten en vrienden stroomden 2e Paasdag op een drietal punten in het Noorden van ons land samen om het feit van de Opstanding feestelijk te gedenken. De Friezen trokken naar Noordbergum, de Gemeenten van de Noordelijke Bond naar Groningen, terwijl de brs en zrs van Zuid-Oost Drente Nw. Weerdinge als verzamel-punt hadden uitverkoren. Gaarne geven we hier een drietal verslaggevers het woord, om ons allen deelgenoot te maken van hun blijde belevenissen. Hier komen ze:

NOORDBERGUM

Tweede Paasdag heeft Baptist Friesland weer haar traditionele Bondsdag gevierd in de mooie kerk der gemeente Noordbergum, voor deze gelegenheid welwillend afgestaan.

God heeft ons kleingeloof willen beschamen. De weersomstandigheden waren Zondagavond van die aard, dat we met angst en vrezen dachten aan de opkomst naar het afgelegen Noordbergum. Doch toen wij de volgende morgen te ruim tien uur aankwamen, hoorden we reeds van ver de jubelende Paasliederen opklinken uit een geheel gevulde kerk.

De bidstond, waarin vele broeders en zusters de Heer vroegen om een zegen en Zijn nabijheid voor deze dag, stond onder leiding van Ds Bosma.

Daar de voorzitter Ds G. Visser wegens ziekte niet aanwezig kon zijn, berustte de verdere leiding van deze dag bij Ds Boeschoten, welke te half elf de vergadering opende met het lezen van een gedeelte uit Gods Woord, waarna hij al de aanwezigen ten hartelijk welkom toeriep.

Het motto van deze Bondsdag, „De eerste Liefde”, werd behandeld door verschillende sprekers en spreeksters in de volgende onderwerpen:

- 1 De eerste liefde in de oerchristelijke gemeente
- 2 De eerste liefde in de evangelisatie-arbeid
- 3 De eerste liefde op het zendingsterrein
- 4 De eerste liefde in de opkomst van het Baptisme in Nederland
- 5 Dit heb ik tegen u.

Om ten slotte zijn climax te bereiken in het 6e en laatste onderwerp: „Het grote gebod voor het heden”. Dit alles afgewisseld door het gezamenlijk zingen van liederen en bijbelkoren benevens mooie zangnummers en muziek van het zangkoor en muziekcors van Noordbergum.

Het hoogtepunt der Bondsdag is steeds weer de getuigenisdienst aan 't slot. Toen Ds Boeschoten vroeg wie een getuigenis van zijn liefde tot de Heer wou geven, was het één stroom van jonge en oudere broeders en zusters welke, zo ze zelf verklaarden, niet konden

zwijgen om te vertellen wat Jezus voor hen was.

Volgens het programma zou te 4.30 uur de Bondsdag afgelopen zijn. Doch het was reeds kwart over 5 toen de leider om des tijds wille moest sluiten.

Het was een onvergetelijke dag, welke nog lang in het geheugen zal blijven bij allen die hem hebben meegemaakt.

Moge de Heer door Zijn Heilige Geest nawerken in de harten van hen die de goede keuze nog niet hebben gedaan, tot ook zij de grote blijdschap van „De eerste Liefde” ervaren, en zij die deze reeds ervaren bij vernieuwing aan Hem worden verbonden. Dat is onze bede.

Verslaggever.

GRONINGEN

Deze bondsdag werd begonnen met een korte bidstond, waarbij nog maar enkele bezoekers aanwezig waren.

De leider, Ds Vegter opende de morgenvergadering met een korte inleiding, sprak er zijn verontrusting over uit, dat de belangstelling voor de bondsdagen blijkbaar wat minder wordt en maakte bekend dat enkele koren verstek lieten gaan.

Het thema voor deze dag was: „De Gemeente in de voortwandelende eeuwen.” In de morgenvergadering werd door Ds C. v. Wier gesproken over „In het teken der opstanding”. Betoogd werd dat zonder het geloof in de opstanding van Jezus Christus de Gemeente geen fundament, geen boodschap voor de wereld en geen toekomstverwachting heeft.

Ds I. Tammeling had als onderwerp „De pelgrimage van het volk Gods”, waarbij gewezen werd op allerlei moeilijkheden en gevaren, die de Gemeente bedreigen, maar ook op de verantwoordelijkheid en roeping voor de verkondiging van het blijde Evangelie aan een wereld „verloren in zonde en schuld”. Deze toespraken werden omlijst door samenzang en enkele liederen van het kerkkoor „De Lofstem” van Groningen en van het zangkoor van de Gemeente Hoogezand.

De middagvergadering, die beter dan de morgenvergadering bezocht was, begon met een concert van het muziekcorps „De Bazuin” van Groningen. Spreker was nu Ds N. van Beek over het onderwerp „De opname in de Gemeente”. Na een korte theepauze volgden getuigenissen, die leidden tot de uitnodiging voor Jezus Christus, de opgestane Heiland te kiezen. Enkelingen kwamen tot overgave, anderen meldden zich voor de doop.

Het evangelisatiekoor van Groningen zong in deze samenkomst enkele liederen. De bondsdag kreeg een ontroerend slot door een kort woord van mevr. Louw, die er getuige van was, dat een kleindochter de goede keus deed. We konden ons voorstellen, dat ze op deze wijze haar dankbaarheid wilde uiten!

JAC. TROMP.

NIEUW-WEERDINGE

Velen waren uit verschillende plaatsen van Gewest Zuid Oost Drenthe in de Baptisten kerk te Nw.-Weerdinge te samen gekomen.

De morgenvergadering stond onder leiding van Ds J. Ketelaar uit 2e Exloërmond. Het zangkoor van Emmen, onder leiding van dhr. W. Wiersema verleende hierin haar medewerking.

Een mooie paasdeclamatie werd gegeven door Mej. R. Molijn te Emmen.

Na gemeenschappelijk zingen las ds Ketelaar de paas-

geschiedenis voor naar de beschrijving van het evangelie naar Mattheus. Hierop werd een korte bidstond gehouden.

Ds H. Plevier sprak over het onderwerp: Christus-verwachting en onze heiliging. Met grote aandacht werd naar deze mooie toespraak geluisterd.

Spr. wees er op dat de eerste Gemeenten van het Nieuwe Testament in een sterke verwachting leefden van de wederkomst van Christus. Door de eeuwen heen is deze verwachting verflauwd. De harten moeten echter steeds vervuld blijven van de verwachting dat Christus spoedig weer kan komen op de wolken des hemels. Dat is niet verslappen in de werkkijver, maar dóór-werken.

Heiliging is afzonderen, apart gesteld zijn. Zo is de Gemeente ook apart gesteld in deze wereld. Zij is in de wereld, maar behoort niet van de wereld te zijn. Heiliging is niet een moraalcode er op na houden van wat mag en niet mag. Het is de omgang met God.

Na de morgenvergadering werd er een pauze gehouden waarin de aanwezigen hun meegebrachte boterham konden nuttigen onder het genot van een kop koffie of thee die door de ontvangende Gemeente werd geserveerd.

De middagvergadering stond onder leiding van Ds Scholte.

Eerst werd er een gemeenschappelijke zangdienst gehouden. Vol enthousiasme werden vele liederen gezongen. Een duet van Valthermond zong een lied. Iemand uit de Gemeente Nw.-Weerdinge declameerde.

Ds J. de Jong sprak over „Christus komt en onze verlossing”. De grootste dag zal zijn, aldus spr. als Christus weer zal komen op de wolken des hemels. Wij zullen verlost worden van dood en graf.

De verlossing is in Christus volkomen.

Na deze toespraak werd een korte theepauze gehouden. Ds Scholte sprak een kort opwekkend woord over het Evangelisatiewerk der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland waarvoor een collecte werd gehouden. Br. J. Blank vertelde iets over het pionierswerk in Assen en Ds Scholte over de arbeid in Coevorden.

Beide broeders wekten de Gemeenten op om geheel achter deze arbeid te staan en nu en dan, vooral voor Assen, hun voorganger eens een Zondagmiddag te willen afstaan.

Na een getuigenisdienst werd deze conferentie met een korte dankstond gesloten.

Een bezoeker.

Bidden

Bidden is het hoofd te buigen met een open, vroom gemoed. Stil, in fluistering getuigen: God is goed.

Bidden is met God te spreken, Hij, de Vader, gij, het kind, beiden, of door taal of teken g' antwoord vindt.

Bidden is op Hem vertrouwen dwars door 's werelds zorgen nood, onbegrensd Zijn zijde houwen tot den dood.

Got gij, 't aardse lijf ontkomen Naar de Vader wederkeert, alle leed u is ontnomen, al begeert!

Fr. V.

Overgenomen uit:
Alg. Doopsgez. Weekblad.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3154

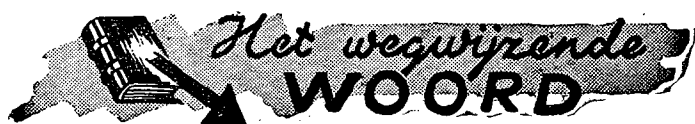
VRIJDAG 24 APRIL 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12980

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. NO. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Wonderen

We leven weer midden in de wonderen. Geen wonder dat we ze niet zien. Begrijpt u waarom er uit het ene pitje een pereboom groeit en uit het andere een appelboom? En dat de peer zich kleedt in het wit en de appel met zachtrose? Nooit eens omgekeerd of met allerlei kleuren. We zitten rondom in de bloemen en geen mens is in staat ook maar een van dezen na te maken. En wat dan toch gemaakt wordt hoeft ge geen water te geven want er zit geen leven in. Hoe wonderlijk zijn Zijn werken!

In de eerste verzen van Johannes 5 lezen we van de genezing van een man, die 38 jaar ziek was. Hem pikte de Heer eruit en genas hem. Dat is nou echt een wonder zeggen wij. En zulke wonderen moesten we meer zien. En dat terwijl bijen en mieren, paardebloemen en zich losworstelende kuikens ons op de knieën moesten brengen. Zie, het wonder is zo doodgewoon geworden, dat we ons niet eens meer verwonderen.

Neen, maar u zoekt vooral „wonderen”. Waarom? Wilt u de Heer tot propagandastunts verleiden? Wilt u zelf voor een half wonder versleten worden? Is u bang dat uw geloof niet op peil is zonder zo'n wonder? Natuurlijk verricht de Heer nu en dan hier en daar een weldaad aan een krank mens. Als jongen was ik in een bidstond, waar een briefje werd binnengebracht en verder bevorderd door de kosten. De schrijver verzocht de voorbede van de gemeente voor zijn vrouw, die zeer ernstig ziek was. De voorganger deelde het mede. De gemeente bad en het werd van stonde af aan beter met haar. Een jongeman bad voor het leven van zijn herhaaldelijk geopereerde moeder, die in het ziekenhuis tussen leven en dood verkeerde. En de Heer genas haar.

Maar de Heer werkt op Zijn tijd, naar Zijn wijsheid

en liefde. Hij verlost de een van zijn doorn en zegent de andere er mee.

Als u nu toch Johannes 5 voor u hebt, leest u dan ook vers 24 en 25. Jezus zegt: de mens is dood. Nu is de mens niet meer helemaal de mens, zoals God hem schiep. De mens is er op achteruitgegaan. Hij heeft iets groots verloren. Hij zit met de resten, met het overschot, met het omhulsel. Hij heeft het eigenlijke niet meer.

Met die mens, met u en mij, wil de Heer spreken. Hij spreekt met een dode. Dat kunnen wij niet. Die man, die 38 jaren ziek was, had geen mens. De mens is eenzaam. De mens in de mens is eenzaam. Totdat Hij Zich over hem ontfermt. De ure komt, en is NU, dat de doden naar de stem van de Zoon van God zullen horen. Dat wij het wel weten: wij kunnen geen mens ten leven wekken. Dat moet de Heer doen. En Hij doet het ook. Dat is een wonder. Dat is niet alleen een lichaam herstellen, dat straks toch de tol der zonde moet betalen, maar het is de redding van de mens.

En leest u nu nog vers 28. De overledenen zullen ook Zijn stem horen. Dat wordt het grote Paasfeest. We vieren nu de Zondag, niet omdat zulk sergens bevolen is, maar omdat het herinnert aan de grote overwinning: Wees gegroet, gij eersteling der dagen! En elke Zondag is een profetie van de grote dag der opstanding, wanneer Zijn stem, Zijn woord, levenwekkend door de wereld zal klinken. Dan breekt Zijn wereld onze stervende binnen en wordt de dood verslonden. Dan is er alleen nog leven.

Kom, o gij dag aller dagen! Lang door Gods volk verbeid.

Hoe dikwerf temidden der zorgen, hijg ik naar uw zaligheid!

Wonderen, voor en achter.

Komt, verwondert u hier mensen! Dit zal de God des heils bewerken. Het zijn werken van gena alleen. Zo straalt in deze nacht het licht van de overzij en doet de gelovige zingen: die hoop moet al ons leed verzachten. Komt, reisgenoten, 't hoofd omhoog!

HUIZINGA.

IN EN OM DE BIJBEL

Over het Hooglied

De lezers van dit blad weten dat het Hooglied een bijbelboek is, voorkomend in het Oude testament. Ge hebt het ongetwijfeld wel eens geheel of gedeeltelijk gelezen. Wanneer U thuis kinderen heeft, heeft U dit gedeelte als tafellektuur overgeslagen, wat overigens zeer verklaarbaar is. Het is voor kinderen niet geschikt. Het is een eigenaardig boek, en ik kan mij voorstellen, dat iemand zich afvraagt of zo iets nu wel in de gewijde bladen van de Heilige Schrift thuisbehoort. We zullen daarop nog wel terug komen. — In ieder geval is het duidelijk, dat in dit boek de liefde beschreven wordt — en wel op een geheel andere manier, dan waarop Paulus in 1 Kor. 13 over de liefde schrijft. In het Hooglied gaat het om natuurlijke liefde zoals die bestaat. Dat is op zichzelf genomen iets heiligs. Ook de natuurlijke liefde is een gave Gods, neergelegd, of behorend bij „'s Heeren ordinantiën". Hij gaf immers het huwelijk (niet het proefhuwelijk) en Hij legde het in 't hart van de mens, de trek der liefde van de ene sexe naar de andere.

Vandaaruit gezien behoeft er geen bezwaar te zijn tegen de opname van dit boek in de kanon van het Oude testament. —

Eigenaardig is de naam: Hooglied. — Is dit wel een nederlands woord? Loflied, klaaglied, minnelied is opzichzelf ieder duidelijk. Maar Hooglied? Dit woord is vermoedelijk overgenomen van Luther, die dit boek „Das Hohelied" heeft genoemd. De betekenis is: het schoonste lied. Al heeft men van letterkunde geen verstand, ieder gevoelt bij het lezen, dat we hier verheven poëzie voor ons hebben. Men leze het Hooglied dus in de nieuwe vertaling!

In de grondtekst staat „lied der liederen". Dit is wat wij noemen een overtreffende trap. — Zo kennen we ook de uitdrukkingen: knecht der knechten, licht der lichten, heilige der heiligen, ijdelheid der ijdelheden. — Hier dus lied der liederen = het voortreffelijkste, het allerschoonste lied.

Hooglied van Salomo

We zouden daaruit kunnen besluiten, dat dit lied gedicht was door Salomo, dat hij er de auteur van was. Het laat zich begrijpen, dat men tot die gedachte is gekomen. Lezen we niet (in 1 Kor. 4 : 32) over Salomo het volgende: „En hij sprak drie duizend spreuken; daartoe waren zijn liederen duizend en vijf". Echter kan het voorzetsel ook betekenen: over. Dus: *over Salomo*. Dit blijkt de juiste opvatting te zijn, gezien de inhoud van het Hooglied. Salomo wordt in dit lied enkele malen genoemd. Ik laat hier die plaatsen volgen: „de gordijnen van Salomo" (1 : 5). In 3 : 6—11 komt driemaal achter elkaar de naam Salomo voor in de beschrijving van Salomo's bruidstoet. Daar lezen we:

in vers 7 „Zie, dat is Salomo's draagstoel".

in vers 9 „koning Salomo maakte zich een draagkoets uit hout van de Libanon"

in vers 11 „aanschouwt koning Salomo met de kroon".

Dan verder nog in 8 : 11. „Salomo bezit een wijngaard", en in vers 12 wordt hij voor 't laatst genoemd: „...de duizend laat ik aan u, Salomo".

Uit al deze plaatsen blijkt, dat het opschrift niet te

kennen geeft, dat Salomo de dichter is van dit lied, maar dat het in dit gedicht gaat over Salomo.

Wie het dan gedicht heeft, blijft een open vraag.

We willen nu de volgende vraag onder ogen zien. *In welke tijd* kan dit lied gemaakt zijn? Zijn er in dit lied ook gegevens, waarmee we deze vraag kunnen beantwoorden?

Er zijn over het algemeen twee meningen. Er zijn er die menen, dat we hier met *een verzameling van verschillende liederen* hebben te doen. Een geleerde heeft beweerd, dat er wel 30 van zulke liederen aan te wijzen zijn. Het spreekt dan wel vanzelf dat dit heel korte liederen zijn, en dat uit zulk een kort lied moeilijk de gegevens te halen zijn, die de beantwoording van de tijd van ontstaan mogelijk maken. Die liederen zouden dan uit verschillende tijden kunnen stammen. Maar een andere mening, die ik gaarne deel is, dat *het Hooglied één geheel* vormt. (Men neemt bij de geleerden vaak de neiging waar, alles in stukken te willen delen en ieder stuk aan een andere schrijver toe te kennen. Daarop verder in te gaan zou ons van het eigenlijke onderwerp afvoeren.)

Wij kunnen op grond van één plaats in het Hooglied bij benadering zeggen, in welke tijd wij het ontstaan van dit lied moeten zoeken. Die plaats is Hooglied 6 : 4 waar wij aldus lezen: „Schoon zijt gij, mijn liefste, als Tirza, liefelijk als Jeruzalem". Daar staan broederlijk naast elkaar Tirza en Jeruzalem, als gelijkwaardige plaatsen. Tirza was de residentie van de koningen van het rijk der tien stammen, Jeruzalem van het rijk van Juda. — Te Tirza stond het paleis van Jerobeam (zie 1 Kon. 14 : 17), eerst later toen Omri regeerde werd de zetel van het rijk verplaatst naar Samaria.

Daaruit kunnen we de conclusie trekken, dat het Hooglied geschreven moet zijn in de tijd, dat Tirza nog de residentie was en in ieder geval vóór de tijd, waarin Samaria de hoofdstad werd. Dus na de scheuring van het rijk en vóórdat Samaria de residentie werd van het noordelijk rijk.

Dit artikel willen we eindigen met een citaat van Prof. Aalders: „Het is niet onmogelijk, dat in die tijd van verval de glorierijke herinnering aan de glansperiode van Salomo onder inspiratie van de H. Geest de dichter tot dit grootse lyrische kunstwerk heeft beziel".

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Kroniek

Zendingen Dit opschrift wekt misschien hier en gevraagd daar enige bevreemding. Wij gaan er immers van uit, dat men voor zending of voorganger op bijzondere wijze moet worden geroepen. In Amerika denkt men over deze dingen echter een beetje nuchterder en het komt mij voor, dat wij van deze nuchterheid nog wel het een en ander kunnen leren. In „Missions", het zendingstijdschrift van de Noordelijke Conventie, die tegenwoordig the American Baptist Convention heet, trof ik een artikel aan met het opschrift: honderd zendingen gevraagd. In Amerika is de situatie anders dan bij ons. Er bestaat een groots en wijd vertakt zendingswerk in vele landen, maar er zijn geen zendingen genoeg daarom wordt zonder omwegen geschreven, hoeveel mensen er nodig zijn en voor welke takken van zendingswerk. Met nadruk wordt er op gewezen, dat de gemeenten in dezen de taak hebben de nood van

het zendingswerk onder de aandacht van die leden te brengen, die in staat zouden zijn deze nood te verhelpen door hun persoonlijke inzet. Men gaat er daarbij van uit, dat ieder christen de roeping heeft om God te dienen en Zijn Evangelie te verkondigen en dat daarom dus iedereen in beginsel zending, predikant of evangelist kan worden. Overigens wordt er om de zware eisen, waaraan zendingen moeten voldoen, niet bepaald heen-gedraaid. Niemand kan worden uitgezonden, als hij niet eerst een volledige opleiding heeft ontvangen in zijn vak, hetzij iemand als evangelist-zending, als jeugdwerker, als financier, als onderwijzer of als arts uitgaat. Geen vrijstellingen worden verleend en wie niet bereid is om vele jaren hard te studeren, wordt vriendelijk verzocht om maar thuis te blijven. Voorwaar een standpunt, dat in elk opzicht van een verkwikkende nuchterheid getuigt.

Evangelisatie De redacteur van Kerknieuws heeft per tijdschrift een interview gehad met Ds G. P. Klijn, de redacteur van het Herv. Evangelisatieblad „De Open Deur”. Waarschijnlijk zullen vele lezers dit blad wel uit eigen aanschouwing kennen. Maar wat minder bekend is, is dat ook de verspreiding van het blad centraal wordt gestimuleerd. Het werk wordt, vertelde Ds Klijn, zo systematisch mogelijk opgezet. Nadat er op een gemeente vergadering over gesproken is, wordt in een bepaalde gemeente het blad uitgezet. Maar daarbij besteden wij grote aandacht aan het werk van de nazorg. Tweemaal komt De Open Deur in de bus, maar de derde maal bellen wij aan om te pogen zo het contact te leggen. De ervaring heeft geleerd, dat 30 tot 60 procent enig resultaat oplevert. De zaak zit heel gewoon hierop vast, of er mensen achter het werk staan, ja of neen. Met hen, die zich met het werk belasten, wordt het contact bewaard, doordat zij elk kwartaal een periodiekje ontvangen „Het Scharnier”, dat in 43000 exemplaren uitgaat en waarin de hoofdredacteur zich persoonlijk tot hen richt en allerlei wenken geeft voor het werk.

Toen ik dit alles las, moest ik aan ons eigen Evangelisatieblad De Zaaier denken. En meteen aan een oproep van de Unie voorzitter om veel zaad en weinig zand te willen insturen voor de agenda van de Unie vergadering. En het wilde mij voorkomen, dat De Zaaier zaad zou kunnen leveren voor ons werk.

De Unie — dat zijn wij allemaal — verdient aan De Zaaier. Hoeveel het dit jaar zal zijn, weten we natuurlijk geen van allen maar over '51 was het meer dan drieduizend gulden. Ben ik goed ingelicht, dan is ook '52 een best jaar geweest. Deze winst wordt gebruikt om de Unie in stand te houden. Niet het werk van de commissies, maar de Unie. Ik heb daarover al een paar jaar een slecht geweten. Dit geld moest besteed worden voor evangelisatiewerk. Er zou grotendeels een vrijgestelde voor evangelisatie per tijdschrift van kunnen worden betaald. Deze zou het plaatselijk Zaaierwerk kunnen stimuleren en geregeld in het land op Zaaieravonden spreken. De gemeenten zouden zulk een avond als een gewone evangelisatiesamenkomst kunnen beschouwen en honoreren en op deze wijze kwam weer een stuk van het benodigde geld binnen. De rest zouden U en ik wel kunnen uitsparen op onze rookartikelen.

Natuurlijk kan een kroniekschrijver geen voorstellen indienen voor de Alg. Vergadering; 't is trouwens al te laat ook. Een voorstel als dit zou moeten komen van de Commissie der Unie, want geen gemeente kan alle financiële, zakelijke en geestelijke factoren overzien, die hierbij in het geding zijn. Ik verwacht natuurlijk niet,

dat we er op deze Unie vergadering al over zouden kunnen beslissen, want er moet voor de Uniekas een compensatie gevonden worden, wanneer de gelden van De Zaaier aan hun eigenlijke bestemming zouden worden gegeven. Maar is het niet de moeite waard om ons er maar vast op voor te bereiden, dat het 't volgend jaar zo ver zou kunnen en moeten zijn?

„Laster en heers!” Vroeger was het: verdeel en heers, maar volgens Dr Bromley Oxnam, bisschop van de methodistische kerken in Amerika, is het tegenwoordig: laster en heers! Hij heeft hierbij het oog op de werkzaamheid van het Comité inzake on-Amerikaanse activiteiten, waarin vooral Senator McCarthy en het lid van het Congres Mr Harold H. Velde een grote rol spelen. Het is de taak van dit comité te onderzoeken of er ook ergens in het openbare leven van de Ver. Staten communistische invloeden aan het werk zijn. De zittingen van het comité worden per televisie uitgezonden, zodat bijna iedere Amerikaan de vergadering kan bijwonen.

Het comité is thans bezig met een zuivering van het onderwijs maar bedient zich van wel zeer bedenkelijke methoden. Zo vertelt Dr Oxnam, dat een van de leidsters van de oppositie tegen deze moderne inquisitie er van werd beschuldigd een artikel geschreven te hebben in het blad Soviet America. Deze beschuldiging was gegrond op een bericht in het Russische blad Pravda, maar bleek ongegrond te zijn, want de dame in kwestie had nooit een artikel in Soviet America geschreven. Op dezelfde wijze werd Dr Oxnam er van beticht een artikel over Stalin te hebben geschreven. Datum en jaargang van het tijdschrift, waarin dit artikel zou hebben gestaan werden er bij genoemd. Dr Oxnam kocht het betreffende blad en zag, dat er inderdaad een artikel over Stalin in was opgenomen, geschreven door een zekere Mr Davis. Dergelijke gevallen schijnen zeer vaak voor te komen. Aan het slot van zijn artikel merkt Dr Oxnam op, dat na het onderwijs hoogstwaarschijnlijk de kerken aan beurt zullen komen en merkwaardiger wijze bracht The Watchman-Examiner reeds het bericht dat Mr Velde verklaard heeft, dat het alleszins mogelijk is, dat in de loop van 1954 de kerken onderzocht zullen worden op communistische infiltratie.

Aan de zelfkant van de democratie loert de tyrannie, ook in Amerika. Deze communistenjagers zijn wettig gekozen vertegenwoordigers van het Amerikaanse volk en als zodanig onschendbaar. Maar zij gebruiken hun onschendbaarheid voor het bedrijven van iets, dat bedenkelijk naar onderdrukking van de vrije meningsuiting riekt. En het is geen wonder, dat ook van Bapt. zijde krachtige protesten worden vernomen.

Ergens las ik, dat McCarthy fundamentalist was in z'n politieke en in z'n godsdienstige overtuiging. De juistheid hiervan vermag ik niet te beoordelen. Wel is mij vaak opgevallen, dat de beschuldiging van verborgen sympathie voor het communisme een wapen is, dat de voorkeur van sommige fundamentalisten als bijv. Dr McIntire, de president van de I.C.C.C., schijnt te genieten. Hetgeen een merkwaardig licht werpt .... op deze fundamentalisten.

J. R.

Zendingsrubriek

Onze aspirant zendelingen

We doen er goed aan toe door eens weer het licht te laten schijnen op onze beide zendingscandidaten, de zusters Fenny Vorsteveld en Gerda Brongers. De verwachting is, dat zij onvoorziene gebeurtenissen voorbehouden, het einde van dit jaar en in het komend voorjaar hun opleiding voltooid zullen hebben.

Met het einde van dit jaar hebben we zr. Vorsteveld op het oog, terwijl zr. Brongers na 1954 klaar kan zijn.

Beide volgen momenteel een opleiding voor vroedvrouw. Deze opleiding resp. in Londen en Brussel vraagt en vergt heel wat van hen, omdat de duur daarvan slechts 1 jaar is.

Om bij zr. Vorsteveld te blijven. Over haar cursus schrijft zij het volgende: „Ik ben druk geweest met wacht kloppen, maar liefst 8 weken. Ik ben zo dankbaar nu weer te kunnen leven, want de wachten waren gewoonlijk van 8 uur 's avonds tot 8 uur 's morgens. Soms zelfs nog langer, wanneer er een baby op komst was. Al met al heb ik wel veel ervaring opgedaan. Ik heb nu 21 bevallingen achter de rug, terwijl 10 het minimum is voor het 1e gedeelte van het examen. Momenteel werk ik in de kliniek van ons ziekenhuis. Dat is heel interessant en ook geregeld werk, zodat ik 's avonds tijd heb voor studie. Dat was in de nachtdienst praktisch niet mogelijk. Geloof me, dat ik nu weer heradem.”

Dan vertelt zr. Vorsteveld iets over haar studievoorzichten. Binnenkort heeft zij het 1e gedeelte van haar examen af te leggen. Zij zegt daarover, dat dit examen niet gemakkelijk is, want daarvoor zakken steeds Engelse zusters. Zij hoopt dat het kleine clubje buitenlandse zusters met tegemoetkoming behandeld zal worden, doch zij voegt er aan toe: maar omdat het slechts een kwestie van een half jaar is, zijn ze streng en gaat er niets bij door. Doch opgewekt voegt zij er aan toe: We doen wat we kunnen en we doen ons best.

Even later zegt zij in haar vlotte brief: Ik heb verschillende oud-zendelingen uit de Congo gesproken. Zij zijn bezorgd, omdat er zoveel lege plaatsen in de Congo zijn. Daarom hoop ik vurig te slagen, want dan kan ik in Juni met het 2e gedeelte beginnen en komt spoedig het einde voor mij in het zicht.”

Over het eten is zr. Vorsteveld best tevreden. Konijn of kip is in haar ziekenhuis heel gewoon. Pudding met vijgen, dadels enz. En zij voegt er ondeugend aan toe: „Dingen, die ze in een Hollands ziekenhuis met hun eeuwige pap nooit zullen serveren.”

Nu iets over zr. Gerda Brongers. Zij is werkzaam in een Frans-sprekend ziekenhuis, een Universiteitsziekenhuis. Door juist hier haar opleiding te volgen, krijgt zij meteen vaardigheid in het Frans. Dit heeft zij absoluut nodig voor de voorgeschreven cursus in Brussel, die zij nog te volgen heeft. Haar opleiding voor vroedvrouw is anders dan die van zr. Vorsteveld, doch het praktisch resultaat is natuurlijk hetzelfde.

Samenvattende zouden we dit kunnen zeggen, dat beide zusters candidaat-zendelingen binnen niet al te lange tijd uitgezonden kunnen worden. Het einde van hun opleiding nadert.

Regeren is vooruitzien. En daarom begint de U.Z.C. reeds de daartoe geëigende maatregelen te treffen. Het wordt zo langzamerhand een kwestie van maanden. We hebben een zonnig uitzicht.

Met klem dringen we bij U er op aan om hen toch vooral niet te vergeten in de gebeden, want de nood is groot in de Congo en de vooruitzichten betreffende het eigenlijke zendingswerk goed tot zeer goed te noemen.

Uniezendingszondag 31 Mei

De Uniezendingszondag valt dit jaar op Zondag 31 Mei. Het beginsel der vrijwilligheid wordt sedert het bestaan der Zendingscommissie door haar toegepast. Bij de reorganisatie der Unie was de U.Z.C. praktisch de enige voor wie het beginsel der vrijwilligheid geen moeilijkheden opleverde. Zij werkte immers daarmede en voer er wel bij.

Als Zendingscommissie staan we voor belangrijke gebeurtenissen. Naast onze zendelingen in opleiding hebben zich weer nieuwe aangemeld. In de ontwikkeling van het zendingswerk is er een gezonde vaart.

Deze vaart kunnen we alleen behouden als onze Gemeenten de Uniezendingszondag van dit jaar weer het volle pond geven, zoals zij dat in het verleden gedaan hebben. We rekenen er op en zijn er zeker van, dat onze Gemeenten ons zeker niet teleur zullen stellen.

Eerdaags gaan de circulaires naar de Raden der Gemeenten en Voorgangers weer in zee.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOCHWINKEL.

Wij zijn niet alleen!

Twee dagen in Rüschlikon

Tegen het eind van Maart waren een serie vergaderingen uitgeschreven in het wonderschoon gelegen Europese Baptisten Theol. Seminarium te Rüschlikon in Zwitserland, en zij, die er aan mochten deelnemen, prijzen zich gelukkig met dit voorrecht. Het was een wel zeer internationaal gezelschap van studenten, waaronder onze brs en zr. Möstert, Brandsma, Kiwiet, Kiwiet—Barendregt, verder gasten en leden van de „Board of Trustees”, d.i. zo iets als Raad van Advies, waarin elk Europees land minstens één vertegenwoordiger heeft. Een volledig overzicht van het programma en de besprekingen wilden we hier niet geven. Het zou te technisch zijn en de redacteur zou mij wegens zijn chronisch ruimte tekort toch ongenadig kortwieken.

Een algemene indruk willen we u evenwel niet onthouden. Wat direct opviel, is de buitengewone sfeer in het seminarium, een sfeer, die herinnert aan de dagen van het eerste christendom toen men volhardende was in de leer der apostelen, en in de gemeenschap, en in de breking des broods, en in de gebeden.... En allen, die geloofden waren bijeen en hadden alle dingen.... gemeenschappelijk. En telkens waren er die hun bezittingen en have verkochten en ze uitdeelden aan allen, naardát elk van node had....

Natuurlijk gaan we de zaken in Rüschlikon niet idealiseren, we moeten altijd nuchter de ogen openhouden, maar feit is intussen, dat dit prachtige Seminarium er gekomen is als kostbaar geschenk van de Amerikaanse Baptisten der Zuidelijke Conventie dank zij het feit dat er onder hen telkens waren, die have en goed verkochten, hun inkomsten of een deel van hun inkomsten „legden

aan de voeten der apostelen om te verdelen naardat" ....de Europese Baptisten medebroeders in hun ogen van node hadden, en nog nodig hebben. En de Zuidelijke Noordamerikanen hebben deze apostolische taak letterlijk volgens Hand. 2 hier op waarlijk grootse wijze verstaan en ten uitvoer gelegd.

Waar wij, door oorlogen en gespletenheid achteropgeraakte, arme en berooide europeanen niet eens aan dachten, zelfs niet van durfden dromen hebben zij, zonder veel woorden, als een daad van Christus wege jegens de naaste gesteld. Zij gaven in Rüşchlikon gebouwen, wonder mooi en uitnemend geschikt. Zij gaven in Rüşchlikon mannen: een vijftiental wetenschappelijke weltoegeruste professoren en assistenten, die maar één hartstocht kennen: Jezus Christus en dien Gekruisigd. Zij gaven voor Rüşchlikon geld, veel geld, en steeds meer: nu reeds miljoenen. Zij gaven voor Rüşchlikon zichzelf, en nog steeds meer zichzelf....in de liefde van hun hart en in de gemeenschap der gebeden.... Zij gaven en deden, zij geven en doen gelijk in de dagen der apostelen. Misschien is dat het geheim van de sfeer van Christus, die ons daar wat beduusd maakte, en aanvankelijk ook een beetje haperend en wat verlegen ....En op de vraag: wat wil toch dit kindeke zijn: nog geen vier jaar oud en nu al zo groot, is wel het beste antwoord gegeven toen een der sprekers bij de inwijding van de nieuwe gebouwen (alweer voor een miljoen!) zei: een experiment van christelijk internationalisme!

Als wij daarbij nog weten dat al dit geld voor het grootste deel werd en wordt geofferd uit de kleine beurs der eenvoudigen dan nemen wij eerbiedig de hoed af en komen nog meer tot verwondering over de liefdedaad jegens de naaste om Christuswille, die in Rüşchlikon zichtbaar is geworden, en daar elke dag concreet wordt beleefd!

Het is groots.

En inderdaad: je moet er wat aan wennen.

Maar 't werkt ook aanstekelijk.

Het gemeenschappelijk samenleven inspireert om ook zelf daden te stellen. Hoe wordt ons hart warm als we uit de mond van broeders horen dat b.v. in de naoorlogse jaren in de Duitse Baptistengemeenten 40.000 broeders en zusters werden gedoopt;

dat de 7000 Baptisten van Noorwegen 22 zendelingen in het Afrikaanse Congoland hebben;

dat een paar duizend doodarme Italiaanse Baptisten onder de indruk van courantenberichten over de watersnood in Nederland, de handen ineenslaan en aan uw vertegenwoordiger in Rüşchlikon een cheque van 850 dollar, ongeveer 3300 gulden, in de hand drukten....! Hebt u deze broeders en zusters van overal ter wereld ooit gezien? Neen, en zij ons niet. Maar zij hoorden van ons. En hun harten gingen open.

Waarlijk, wij zijn niet alleen.

Het is een verkwikking dat eens een poosje in die prachtige sfeer en omgeving te beleven. En daarvoor is trouwens ook alweer gezorgd. Geheel zonder enige kosten worden deze zomer enige keren 5 of 6 Nederlandse Baptisten in Rüşchlikon verwacht op de Bapt. broederschapconferenties, die daar dan plaats vinden, t.w.

1. Europese Bapt. voorgangersconferentie van 16—26 Juni. Algem. thema: de predikant en zijn pastorale taak.

2. Europ. Bapt. „leken” conferentie (bedoeld: actieve gemeentelieden en die het hopen te worden), prekende broeders enz. van 2—8 Juli.

3. Bapt. redacteuren, schrijvers en uitgeversconferentie. Een hele rij prominente sprekers staan op elk programma. De voertaal is Engels met Duitse vertaling.

De Zuiderstrip

Oorlogsjaren

Schrik niet beste lezers. Er komen geen oorlogsavonturen. Er zijn reeds te veel boeken over geschreven. Maar drie gebeurtenissen uit die jaren moeten U worden verhaald.

Ruim 2 jaar nadat ons kerkje was ingewijd projecteerde men er een spoorlijn dwars doorheen. Geen protesten hielpen! Ons gebouwtje werd in de Zwaanstraat afgebroken en 4 maanden later in de Wattstraat weer geopend.

Nog een jaar later tijdens een hevig bombardement werd de fundering ontzet. Het was spoedig verholpen, maar met dit alles was ons gebouw er niet beter op geworden.

Ten slotte. We hadden prachtige groene gordijnen in de kerk. Ze hingen in wijde plooien van wand tot wand van de zoldering tot op de grond. Wat waren we er trots op en wat stonden ze prachtig. Helaas! Op een morgen waren ze weg en was ons lieve kerkje deerlijk ontluisterd. De politie heeft ze later teruggevonden op diverse huiskamertafels en aan een dozijn stevige gezonde jongensbenen....

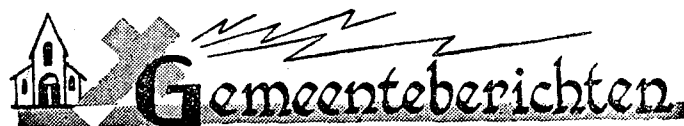
Wordt vervolgd.

Enige kennis van minstens een dezer talen is dus wel vereist. Nogmaals in Rüşchlikon is alles kosteloos. Alleen de reiskosten tot R. en terug zijn voor Hollandse rekening: Retour vanaf Arnhem ca. fl. 90.—; met de Hotelplantrein waarschijnlijk een paar tientjes goedkoper.

Aanmelden voor alle conferenties zo spoedig mogelijk: Baptistenpastorie, Nieuwe Pekela. Dit adres is gekozen in overleg met ons Uniebureau en het Seminarium. Meldt u spoedig. Wie het eerst komt, die zal het eerst malen. Komen er binnen 8 dagen na deze publicatie teveel aanmeldingen dan wordt er geloot. Overigens kunt u er van op aan dat ik mijn best zal doen zoveel mogelijk ieder te gerieven. Maar nu is het woord aan u. Wie meldt zich het eerst?

Hartelijke groeten,
H. JUT.

Bapt. Pastorie, Nieuwe Pekela.

TREEBEEK

Waarde brs en zrs in Nederland. Nog maar zeer kort geleden hebben wij U een en ander medegedeeld over onze Gemeente. Wij schreven: Moge dit een eerste stap zijn naar een betere tijd. En nu reeds mogen wij U dankbaar vertellen de grote zegeningen, welke de Heer ons geschonken heeft.

Goede Vrijdag ging br J. H. Blenkers uit Hamburg de Gemeente voor en vierden wij 's Heeren Avondmaal. Met velen schaarden wij ons aan de tafel des Heeren.

1e Paasdag bracht br Blenkers eveneens de Boodschap en met grote dankbaarheid moesten wij 't erkennen: Ja de Heer is waarlijk opgestaan. Onze kerk was zeer goed gevuld, wat voor ons allen reeds een zegen was.

2e Paasdag. Conferentie met 90 brs en zrs uit de Duitse Gemeenten Merkstein, Kohlscheid en Aken en met een 40 brs en zrs uit de Belgische Gemeente Genk. Wij hadden een zeer goede conferentie. God was tegenwoordig. Velen mochten het getuigen: Jezus mijn Verlosser leeft. Wij mochten luisteren naar Ds Hemmen (Dsld.), Ds Deelstra (B.) en br Blenkers, alsook naar de zangkoren.

's Avonds na het vertrek der gasten wilden de jonge mensen nog als N.B.J.B.ers bij elkaar zijn. En daar is het gebeurd brs en zrs: 14 jonge mensen konden Gods liefde niet langer weerstaan en gaven zich aan de Heer. Enkelen vroegen reeds de doop aan.

En gij, die met ons gebeden hebt, blijft volharden dat de Heer ons een arbeider mag sturen in Zijn wijngaard.

Men zegt wel eens: „het donkere Zuiden”. Laat mij U dan zeggen, dat er hier een machtig arbeidsveld ligt te wachten met duizenden kansen.

God roept ons broeders tot een daad. Moge de Heer ons verder bewaren en zegenen.

J. OOSTERLOO, secr.

EMMER ERFSCHEIDENVEEN

In lange tijd werd er geen berichtje van ons ingezonden. Dit kwam niet doordat er niets was te melden. Integendeel ook in die tijd hebben we veel zegen ontvangen. Als we nog denken aan de Kerstdagen, toen alle diensten overvol waren en we deze met een gemeentekerstfeest (eveneens tjokvol) mochten besluiten, dan klinkt er nog een danktoon in ons hart. En we zouden nog meer moeten noemen doch we willen in dezen ons tot Pasen beperken.

Eerste Paasmorgen was er een doopdienst 2 brs en 5 zrs hadden de begeerte om gedoopt te worden.

De belangstelling voor deze dienst was zo groot, dat de Kerk volstroomde en in paden en waar nog een stoel kon staan werden deze gezet en nog moesten er enigen in 't aangrenzende lokaal plaats nemen. Onze voorganger Ds de Jong bepaalde ons naar aanleiding van Joh. 11—25 bij Jezus' opstanding en wees de grote schare om in Hem te geloven, want dezulke zal leven. Het was een plechtig ogenblik toen iedere dopeling op de gestelde vragen met ja antwoordde en in het water afdaalde. In aansluiting op deze dienst vierden we 't heilig Avondmaal en de nieuwe leden werden door br. ouderling Jongbloed namens de Gemeente welkom geheten.

's Avonds 7 uur kwamen we weer samen tot het houden van een liefdemaal; dit werd ook door velen bezocht zodat ook de kerk geheel was bezet. Muziek en Zangvereniging werkten in dezen mee en door getuigenis was ook deze avond een rijk gezegend samenzijn. En 't was al laat toen we met dankbare harten ons huiswaarts spoedden.

H. S.

DEN HAAG-OOST

Op Zondag 26 April hoopt onze voorganger, Ds. G. Brongers, afscheid van de gemeente te nemen.

Br en zr uit omliggende gemeenten, die deze dienst bij

willen wonen, werden verzocht om 4 uur aanwezig te zijn in ons kerkgebouw v. Dijkstraat 149/151

Namens de Gemeente,
J. ZIKKEN.

Viandenstraat 106, Loosduinen.

GRONINGEN-ZUID

Zondag 3 Mei is voor ons de grote dag dat Ds. G. Brongers zijn arbeid onder ons zal beginnen.

Hij zal bevestigd worden door Ds G. Vegter.

v.m. 10 uur bevestigingsdienst.

n.m. 4 uur intrededienst.

n.m. 8 uur begroetingsavond.

Afgevaardigden van omliggende Gemeenten en zij die deze dag in ons midden willen doorbrengen zijn hartelijk welkom. Doch wanneer U van logies of andere gastvrijheid gebruik wenst te maken, kunt U zich wenden tot br H. A. Mostert, Parkweg 39a Tel 28885 die de regeling hiervan verzorgt.

De secr.,
LINDEMAN.

AMSTERDAM

moest dit jaar reeds voor de derde maal de doodsklok luiden.

De 7e April nam de Here tot zich onze zuster M. E. Bijlsma geb. Siccama en Zaterdag 11 April stonden we aan haar groeve. Neen! de klokken behoefden niet somber te klinken, want alle drie hadden de leeftijd der zeer sterken bereikt en gingen voorbereid naar 't Vaderhuis door Christus verworven. De Voorg. Ds H. Bakker bepaalde familie, Gemeente en belangstellenden bij de driefoudige bedde uit Ps. 86 vers 11. Dezelfde bedde welke hij ook las bij de baar van haar man die reeds vier jaar eerder van zijn taak was ontheven. Zij verlangde er naar, bij haar man in de heerlijkheid van Christus te zijn. Gods Geest trooste hare familie.

W. V., secr.

Nog een Noordelijke Paas-bondsday

STADSKANAAL

Dat er op Paasmaandag bondsdag is te Stadskanaal, is voor de Gemeenten in de Veenkoloniën niets nieuws, dit is al jaren zo, ofschoon er ook wel eens in 't verleden op andere plaatsen is vergaderd.

Toch was dit nu wel een bijzondere dag omdat ook het 40 jarig bestaan van de bond werd herdacht. De kerk was dan ook met bloemen gesierd en wat de opkomst betreft die was buitengewoon goed, 's morgens was de kerk vol en 's middags stampvol.

Het deed goed met zo velen samen te wezen en 's Heren naam groot te maken, op deze opstandingsdag.

De morgenvergadering begon met een bidstond waarin velen voorgingen die dankten en baden om zegen. In ons midden was ook het muziekcorps „Elad” van Muntendam dat ons vergaste op verscheidene mooie nummers. Ds Jut sprak over Jeugd en het ledige graf. Voor de

feestrede was uitgenodigd Ds Weenink die daarvoor even helemaal van Haarlem kwam.

Zijne Eerwaarde heeft ons op zijn eigen aan duidelijkheid niets te wensen overlatende wijze bepaald bij het verleden en de toekomst. Hij kan dat goed doen, (er werden voorbeelden aangehaald die het verleden demonstreerden) want hij is één der pioniers die zich nog steeds verblijden als het in de Veenkoloniën goed gaat.

Verder werd de dag gevuld met declamatie, zang van het Mannenkoor van Stadskanaal en wat er de jaren door al bij is geweest, de getuigenissen.

Het was een goede dag die onder leiding stond van Ds de Jong van Vriescheloo als voorzitter van de Bond en 's middags van Ds Tijman als voorganger der plaatselijke gemeente.

Met blijdschap denken we terug aan deze dag die nog wel in een behoefte voorziet en die ons moed geeft en aanspoort verder te gaan, wetende dat ook deze arbeid niet ijdel zal zijn in de Heere.

De secr.

Een feestelijke herdenking en een herderlijk schrijven

Binnenkort (Mei 1953), herdenkt de Rooms-Katholieke Kerk de invoering der Roomse hiërarchie in Nederland, die *honderd jaar geleden*, Maart 1853, plaats vond, en waardoor Nederland ophield een missieveld te zijn dat van elders uit bewerkt werd, en het een kerkelijke provincie werd.

In verband met deze a.s. herdenking deed de *Oud Katholieke Kerk* van Nederland een herderlijk schrijven uitgaan, dat belangrijk genoeg is, om er het een en ander uit te citeren.

Hier volgt dan een gedeelte uit deze brief:

Een eeuw lang heeft Rome nu in Nederland *kunnen* groeien en het kan zonder terughouding gezegd worden dat Rome ook gegroeid is. Het aantal ingeschreven leden is sterk toegenomen, in theoretische waarde gemeten, — het aantal gelovigen in praktische waarde is sterker afgenomen.

De politieke invloed van Rome is gestegen, — de religieuze invloed, welke op en in de zusterkerken had moeten blijken, is in dezelfde of in erger mate afgenomen, zodat men zeggen kan, dat Rome onder de kerken alleen staat en verlaten is. Velen achten de totalitaire kerk van Rome een gevaar en niet ten onrechte, maar dan een gevaar voor zichzelf en voor haar gelovigen.

Om dit gevaar te bezweren heeft Rome in deze eeuw aan haar gelovigen een drietal dogmata geschonken: zij heeft de H. Maria een buitengewoon schepsel gemaakt, vrij van elke smet van zonde nog vóór haar geboorte, haar Paus bekleed met een onfeilbaar leergezag en met een absolute regeermacht, de Moeder des Heren met ziel en lichaam in de hemel geplaatst. En door deze, tegen elke traditie indruisende daden heeft Rome bewerkt, dat er in haar kerk meer Oud Katholieken zijn, dan in al onze kerken samen gevonden worden. Rome heeft ook bereikt, dat velen van haar geleerdste gelovigen, bisschoppen, priesters en leken, onverschillig tegenover geloof en vroomheid staan, ofwel met een glimlach en een zekere goedmoedige gelatenheid de uitingen van de Roomse bijgelovigheid op de koop toe nemen.

Om dit gevaar te bezweren tracht Rome, niet zonder

tegenstand in eigen gelederen, verbeteringen aan te brengen in haar liturgie, en door sterkere dwang hier, door gevele op ander terrein, haar macht te behouden. Maar de stap, die gedaan zou *moeten* worden, en die t.z.t. ook gedaan *zal* worden: terugkeer tot het evangelie en tot de zuivere traditie der oude kerk, heeft Rome gedurende deze eeuw in Nederland *niet* gezet. Wij betreuren dit om der wille van onze vele Roomse vrienden en volksgenoten, en als mede Christenen.

Oproep

uitgaande van de Commissie v. d. Opleiding

In de boezem van de Commissie voor de Opleiding heeft al langere tijd iets geleefd, dat we nu zouden willen verwerklijken als het tenminste blijkt, dat er behoefte aan bestaat en er óók van praktische uitvoerbaarheid gesproken kan worden. Dat kunnen we allemaal van te voren niet precies bekijken, zodat we eerst maar eens deze „oproep” tot belangstellenden richten.

Het kind, dat we hierbij aankondigen, heeft nog geen naam gekregen, zoals U uit het onnauwkeurige opschrift al duidelijk kon zijn. We vinden het bedenken van een passende naam nogal moeilijk werk, zodat we gezegd hebben: Dat komt later wel als we weten wat er uit groeien gaat en.... zou er geen levensvatbaarheid voor het kind onzer dromen zijn, dan zal er niemand over treuren de naam niet te hebben gehoord..

Maar wat heeft de C.v.d.O. nu zo af en toe ernstig bezig gehouden? Het is het navolgende: Soms worden er jongemensen, en ook wel wat oudere, aan ons doorgegeven, voor wie een opleiding tot predikant beslist is uitgesloten, hoewel zulke broeders een zeer bepaalde innerlijke drang hebben, die ze zelf als „roeping” om voor de Heer te werken beleven. Wij van onze kant hebben deze roeping wel vaak van harte aanvaard, terwijl we toch niet aan opleiding tot voorganger konden denken. We gaven in zulke gevallen enige wenken en moesten weer overgaan tot de orde van de dag....

We hebben nu overlegd, dat er hier en daar in de gemeenten meer van zulke mensen kunnen zijn, die graag in de arbeid van de gemeenten, en met name in het Evangelisatiewerk, betrokken willen worden, maar die te weinig kennis en ervaring bezitten om zich met vreugde in de dienst van de Heer te stellen. Hier zouden we leiding aan hun leven willen geven en ze willen helpen om verder te komen. Speciaal hebben we gedacht aan pionierswerk van gemeenten uit om tot het vestigen van „posten” te komen, aan allerlei openluchtwerk enz.

Aan de hand van de lijst van geïnteresseerden zouden we onze plannen nader willen concretiseren. Groeit er iets behoorlijks uit, dan denken we aan het uitreiken van een bepaald diploma. Eerst echter dienen we te weten hoe groot de belangstelling in dezen is. Een aanbeveling van Voorganger of Raad der Gemeente wordt op prijs gesteld. Duidelijkheidshalve vestigen we er de aandacht op, dat het niet gaat om het opleiden van voorgangers. Bij de aanmelding graag: Naam en adres, leeftijd en doopdatum, algemene ontwikkeling en omschrijving van wat men nu reeds in de gemeente doet en wat men graag zou willen bereiken. De aanmeldingen dienen te geschieden voor 10 Mei a.s. bij de secretaris van de commissie v.d. Opleiding, Ds G. Vegter, Parkweg 6a te Groningen.

De Commissie v. d. Opleiding.

Attentie !

De commissie van voorbereiding der *Alg. Vergadering* die 3 en 4 Juni a.s. in Hengelo zal worden gehouden, deelt belanghebbenden hierbij mee, dat aanmeldingsformulieren voor gasten en afgevaardigden na 22 dezer verkrijgbaar zijn bij de secretarissen der diverse gemeenten.

De inzending dient te geschieden *uiterlijk* 1 Mei aan de secretaris der comm.:

H. J. OLIJSLAGER,
Ir. M. Schefferlaan 12,
Hengelo (O).

Mededelingen

Het penningmeesterschap der Gemeente Winschoten berust nu bij:

br F. Keijer Sr, Meidoornlaan 19, Winschoten.

Leestafel

GOUDHALS DE EDELMARTER, door E. Karst Jr. Uitgave van J. H. Kok N.V., Kampen. Prijs geb. f 5.75.

Dit boek over Goudhals mag er zijn. Het vertelt ons de geschiedenis van een marter-familie en brengt ons in aanraking met een groot aantal vertegenwoordigers van de dierenwereld, die we al lezende zo dicht benaderen, dat we hen kunnen gadeslaan in vele van hun verrichtingen. We ontdekken de wet van het bos en nog veel meer.

Natuurlijkebeheersers bevelen we dit boek hartelijk aan. Het zit vol spanning in de beste zin van het woord.

Wf.

RONDOM 1853, door Dr A. J. Bronkhorst. Uitgave Boekencentrum N.V., 's Gravenhage. Prijs ing. f 3.25.

Dit 144 pag. tellende werkje handelt over de invoering van de Rooms-Katholieke Hierarchie in Nederland in 1853 en over de daaruit voortgekomen z.g.n. APRIL-BEWEGING.

Zoals U weet, viert Rooms Katholiek Nederland binnenkort groot feest in verband met het genoemde feit, dat honderd jaar geleden plaats vond. Velen zullen daarom vragen naar de historische gegevens, de achtergrond en de betekenis van dit gebeuren, en het moet gezegd, dat zij bij Dr Bronkhorst op voortreffelijke manier terecht kunnen. Het maakt de indruk van een gezonde objectiviteit, en het enige, wat wij nog zouden willen wensen, is dat ook van R.K. zijde een dergelijke eerlijke, openhartige belichting van het gebeuren rondom de invoering der R. K. hierarchie gegeven werd. Wij bevelen dit meer dan voortreffelijke boekje van harte aan.

Wf.

Advertentiën

Ons werd een Zoontje

Ekke

toevertrouwd.

Wij zijn erg blij en dankbaar.

J. de Haan

A. de Haan—Bruinsma

Heerenveen, 21 April 1953.

Dracht 32.

oooooooooooooooooooo
 Zo de Heere wil hopen
 onze geliefde Ouders
J. Wiersema
 en
**M. Wiersema-
 Bonnes**
 op Maandag 4 Mei a.s.
 hun 25-jarige echtver-
 eniging te herdenken.
 Hun dankbare
 kinderen,
 Annie Bouman-
 Wiersema
 Harry Bouman
 Gé Wiersema
 Jaap Messchendorp
 (Verl.)
 Oude-Pekela,
 Mallemolen 11.
 Receptie van 3.30—5 uur
 in de zaal achter de Bapt.
 Kerk, Nieuwe-Pekela.
 ooooooooooooooooooooo

„RENDERLOO”

Gevraagd:

flink Meisje

genegen alle voorkomende werkzaamheden te verrichten. Liefst kunnende koken. Indiensttreding 1 Mei.

Brieven: L. Siesling, „Renderloo”, Epe (Gld.)

Een mooi en duurzaam geschenk voor elk bruidspaar is het fraaie dagboek

„VAN DAG TOT DAG”, geschreven door 14 Bapt. predikanten, blauwe prachtband, slechts f 4,50 en

een jaarabonnement op ons weekblad „DE CHRISTEN” (f 6,—, buitenland f 7,50), dat HET blad is voor elk Baptist gezin.

Schrijf even naar de administratie, Tetterodestraat 47, Haarlem, en het komt voor elkaar!

Bevorderd tot Zijn Heerlijkheid onze lieve, zorgzame Man, Vader, Behuwd- en Grootvader

Jacob F. Broersma

geliefde echtgenoot van Tjitske Bonnet, in de ouderdom van 65 jaar, na een gelukkige echtvereniging van bijna 38 jaar.

Efeze 2 : 8.

Parrega:

T. Broersma-Bonnet

Makkum:

A. Bootsma-Broersma
W. G. Bootsma

Parrega:

A. Bartsma-Broersma
D. Bartsma

Workum:

A. v. d. Tol-Broersma
J. v. d. Tol

Midlum:

G. Hoekstra-Broersma
Tj. Hoekstra
en Kleinkinderen.

Parrega, 20 April 1953.

De rouwdienst wordt gehouden op Vrijdag 24 April 's middags 1 uur in de kerk te Parrega.

Op 20 April nam de Heer, na een geduldig lijden, tot zich onze beminde Ouderling, Secr. van de Gemeente

Jacob F. Broersma

in de ouderdom van 65 jaar.

Het leven was hem Christus, het sterven de ingang door de paardenpoort.

Namens de Bapt.
Gem. te Workum.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3155

VRIJDAG 1 MEI 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Een Gebed

Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt....

Joh. 17 : 15a.

Een Christen slaapt, eet, werkt, speelt en wandelt in precies dezelfde wereld, waarin ook de afgodendienaar, de onverschillige en de godloochenaar leven.

Hij leeft in die wereld, waarvan satan de overste is, ook al heeft deze het spel reeds verloren.

Het spreekt wel vanzelf dat het leven in een dergelijk, onder vijandelijk bewind staand gebied, voor de trouwe discipel van Jezus *grote spanningen* meebrengt. Hij raakt in strijd en verzoeking, in lijden en gevaar; van alle kanten dringt men hem, een overloper, een collaborateur te worden. En de sommen die men hem biedt voor zo'n klein knievalletje voor de duivel, zijn soms fantastisch hoog! Is het een wonder dat een Christen soms geslingerd wordt tussen trouw en ontrouw? Hij wordt slechts met rust gelaten zolang hij zich aanpast bij de wetten en gewoonten van de doorsnee-mens; maar niet zodra geeft hij de wetten van het Koninkrijk der Hemelen de voorrang boven de wetten der aardse machthebbers, of hij wordt onmiddellijk schietschijf, mikpunt, doelwit voor het vijandelijk geschut.

En toch bidt Jezus: „Ik wil niet, dat Gij ze uit de wereld wegneemt....” Jezus, de Meester, Hij wil dat wij hier blijven. Op de een of andere wijze is het zinvol, nuttig, nodig voor Zijn discipelen dat ze midden in deze warwinkel van recht en onrecht, van waarheid en leugen, zich bewegen als burgers van een ander Koninkrijk.

Wij hebben hier een taak: Ga dan uit....predik! Gij zult Mijne getuigen zijn....! Wij zijn het zout der aarde, het licht der wereld! De Gemeente is, voorzichtig gezegd, Christus' plaatsvervangster op deze aarde. Ze is Zijn Lichaam. En dáárom dus zijn we hier: om vóór Hem en námens Hem en ook dóór Hem (door de H. Geest) het Evangelie der Verlossing te proclameren.

Maar wij zijn hier zeker ook om voorbereid te worden voor de grote ontmoeting met Jezus Christus, de Bruidegom der Gemeente. Wij zijn hier ook, om gelouterd, getraind te worden, en de wereld is het oefenterrein, waarop God ons traint.

De Gemeente verkeert in de wereld, zoals een boot in het snel stromende water van een rivier. En deze Gemeente moet leren, zich niet zomaar door die felle stroom van zondige, duivelse machten, mee te laten voeren, maar om, tegen die machtige stroom in, heen te koersen naar Gods haven. Bij deze worsteling tegen de geweldige machten der duisternis moet haar geloof in eigen krachten sterven, en het vertrouwen op Jezus-alléén, uitgroeien tot de alles beheersende factor van haar leven. In dit gevecht tegen de stroom op, wint ze het niet met een paar roeispanten van eigen zedelijke kracht; ze overwint slechts de sterke stroom die haar mee wil voeren naar de oceaan van verlorenheid, door op de boot de zeilen van het gebed te hijsen en God te bidden om de machtige winden van Zijn Geest. Als die gaan blazen in haar zeilen, trotseert ze gemakkelijk de stroom en maakt een glorierijke tocht tot in de haven van God.

Wij staan in een Gode-vijandige wereld. Christus wil, dat wij hier zijn. Hij heeft de Vader gevraagd, ons hier te laten. Maar ook: om ons te bewaren voor de boze.

En zo durven wij het aan: Scheepke, onder Jezus' hoede!

Wf.

AGENDA

van de

73ste Algemene Vergadering

van de Unie van Baptisten Gemeenten
in Nederland

op Woensdag 3 en Donderdag 4 Juni
1953 in de Bapt. Kerk, Jac. Catsstr. 36,
Hengelo (O.)

*

DINSDAG 2 JUNI: 20 uur Begroetingssamenkomst.

WOENSDAG 3 Juni: Dag van de Unie-vergadering.

9 uur Tekenen van de presentielijst, inleveren van de
stembiljetten en verrekenen van de reiskosten.

1 9.30 uur Opening van de Vergadering

a Korte Bidstond.

b Openingswoord door de Voorzitter der Unie-Com-
missie Ds F. E. Huizinga.

2 Mededelingen.

3 Opname van de presentielijst.

4 Verkiezing van een leider der vergadering.

Deze moet gekozen worden uit de leden van de Unie-
Commissie: Ds H. Bakker, P. de Boer, F. Bos, Ds F.
E. Huizinga, Ds H. Jut, W. Modderman, Ds G. W.
Tijman, S. W. Vis, Ds S. Zijlstra.

5 Bespreking van de Jaarverslagen.

a van de Unie-secretaris.

b van de Unie-adm. (Unie, E.C.U., Opleiding, Chris-
ten, Zaaier, Kindervriend, Lectorfonds,
Zangbundel, Pensioenfonds, Unie-Bouw-
Stichting).

c van de adm. van de Unie-Zendings-Commissie.

d van de adm. van „Tabitha”.

6 Rapport van de accountant inzake de diverse boekhoudingen.

7 Verkiezingen.

Wat de commissies betreft zie artikel 3 t/m 7 van het
nieuwe Huishoudelijk Reglement.

a **VIJF leden van de UNIE-COMMISSIE.** Candidaten
zijn:

- 1 P. de Boer, Ter Apel (Arnhem, Eindhoven, Enschede, Exloërmond, Haulerwijk, Hengelo, Leeuwarden, N. Pekela, Noordbergum, Rotterdam—C, Ter Apel);
- 2 F. Bos, Utrecht (Arnhem, Groningen, Haulerwijk);
- 3 L. van Dam, Groningen (Arnhem, Groningen, Haulerwijk, Stadskanaal, Zandbulten);
- 4 Ds F. E. Huizinga (Apeldoorn, Eindhoven, Enschede, Exloërmond, Groningen, Haulerwijk, Hengelo, Leeuwarden, Muntendam, N. Pekela, Noordbergum, Rotterdam—C, Stadskanaal, Ter Apel, Vriescheloo, Zandbulten);
- 5 Ds H. Jut (Leeuwarden, Muntendam, N. Pekela, Noordbergum, Rotterdam—C, Vriescheloo, Zandbulten);
- 6 W. Modderman, Sneek (Apeldoorn, Arnhem, Eindhoven, Enschede, Exloërmond, Hengelo, Noord-

bergum, Rotterdam, Stadskanaal, Sneek, Zandbulten);

7 J. Prins, Leeuwarden (Leeuwarden);

8 Ds G. W. Tijman (Enschede, Stadskanaal, Ter Apel);

9 Ds W. Veenstra (Groningen);

10 S. W. Vis, Hengelo (Arnhem, Enschede, Eindhoven, Haulerwijk, Hengelo, Leeuwarden, Muntendam, N. Pekela, Noordbergum, Rotterdam—C, Ter Apel);

11 Ds J. W. Weenink (Apeldoorn, Eindhoven);

12 Ds H. v. d. Werf (Stadskanaal);

13 S. v. d. Werf, Sneek (Sneek);

14 Ds S. Zijlstra (Exloërmond, Hengelo, Muntendam, N. Pekela, Vriescheloo).

b **DRIE leden van de E.C.U. Candidaten zijn:**

1 Ds N. J. van Beek (Haulerwijk, Leeuwarden).

2 Ds J. Bosma (Groningen);

3 Ds J. Broertjes (Apeldoorn, Arnhem, Enschede, Exloërmond, Groningen, Haulerwijk, Hengelo, Leeuwarden, Muntendam, N. Pekela, Noordbergum, Rotterdam—C, Stadskanaal, Ter Apel, Zandbulten);

4 Ds M. de Jong, Vriescheloo (Muntendam);

5 D. Olijslager, N. Pekela (Apeldoorn, Arnhem, Eindhoven, Enschede, Exloërmond, Groningen, Haulerwijk, Hengelo, Muntendam, N. Pekela, Noordbergum, Rotterdam—C, Stadskanaal, Ter Apel, Zandbulten);

6 Ds R. Reiling, Rotterdam (Rotterdam—C);

7 Ds J. Scholte (Exloërmond);

8 Ds G. W. Tijman (Arnhem, Eindhoven, Stadskanaal, Zandbulten).

c **DRIE leden van de COMMISSIE VOOR DE
OPLEIDING.** Candidaten zijn:

1 Ds H. Bakker (Eindhoven, Enschede, Exloërmond, Groningen, Haulerwijk, Leeuwarden, N. Pekela, Noordbergum, Rotterdam—C, Stadskanaal, Ter Apel);

2 Ds J. de Jong, E.E.veen (Arnhem, Rotterdam—C);

3 Ds H. Jut (Eindhoven, Exloërmond, Groningen, Haulerwijk, Muntendam, N. Pekela, Noordbergum, Stadskanaal, Vriescheloo);

4 Ds Ph Lindeman (Zandbulten);

5 Ds D. Slort (Apeldoorn);

6 Ds G. Vegter (Eindhoven, Enschede, Groningen, Haulerwijk, Leeuwarden, N. Pekela, Noordbergum, Stadskanaal, Ter Apel, Zandbulten).

d **VIJF leden voor de UNIE-ZENDINGS-COM-
MISSIE.** Candidaten zijn:

1 Ds N. J. van Beek (Groningen, Rotterdam—C);

2 Ds J. Bosma (Zandbulten);

3 Mevr. Y. de Haan—Engelsman, Groningen (Eindhoven, Enschede, Exloërmond, Groningen, Haulerwijk, Muntendam, N. Pekela, Noordbergum, Leeuwarden, Stadskanaal, Zandbulten);

4 J. Hofman, 2de Exloërmond (Exloërmond);

5 Ds H. D. Hooghwinkel (Apeldoorn, Eindhoven, Enschede, Exloërmond, Groningen, Haulerwijk, Hengelo, Leeuwarden, Muntendam, N. Pekela, Noordbergum, Rotterdam—C, Stadskanaal, Ter Apel, Zandbulten);

6 W. Modderman (Apeldoorn, Eindhoven, Enschede, Groningen, Haulerwijk, Hengelo, Leeuwarden, Muntendam, N. Pekela, Noordbergum, Rotterdam—C, Sneek, Ter Apel);

7 Zr G. Reiling, Stadskanaal (Apeldoorn, Arnhem, Enschede, Haulerwijk, Hengelo);

8 Ds G. W. Tijman (Exloërmond);

- 9 Ds H. v. d. Werf (Apeldoorn, Eindhoven, Enschede, Groningen, Haulerwijk, Hengelo, Leeuwarden, Muntendam, N. Pekela, Noordbergum, Rotterdam-C, Ter Apel, Zandbulten).

e VIER redacteurs van DE CHRISTEN. Candidaten zijn:

- 1 Ds M. G. Boeschoten (Arnhem);
- 2 Ds F. E. Huizinga (Apeldoorn, Eindhoven, Enschede, Groningen, Haulerwijk, Hengelo, Exloërmond, Muntendam, N. Pekela, Ter Apel, Vriescheloo, Zandbulten);
- 3 Ds J. Louw (Apeldoorn, Arnhem, Eindhoven, Enschede, Exloërmond, Groningen, Haulerwijk, Hengelo, Muntendam, N. Pekela);
- 4 Ds J. Reiling, Haulerwijk (Apeldoorn, Eindhoven, Enschede, Exloërmond, Groningen, Haulerwijk, Hengelo, Muntendam, N. Pekela, Ter Apel, Vriescheloo, Zandbulten);
- 5 Ds D. Slort (Apeldoorn, Eindhoven, Enschede, Exloërmond, Groningen, Haulerwijk, Hengelo, Muntendam, N. Pekela, Ter Apel, Zandbulten).

f DRIE redacteurs voor DE ZAAIER. Candidaten zijn:

- 1 Ds H. P. de Boer (Arnhem, Enschede, Exloërmond, Groningen, Haulerwijk, Muntendam, Ter Apel);
- 2 Ds F. E. Huizinga (Arnhem, Enschede, Exloërmond, Groningen, Haulerwijk, Hengelo, Muntendam, N. Pekela, Ter Apel);
- 3 Ds J. Scholte (idem, Zandbulten).

g EEN redacteur van DE KINDERVRIEND. Candidaat is:

- Ds N. J. van Beek (Arnhem, Groningen, Haulerwijk, Ter Apel, Vriescheloo, Zandbulten).

8 Voorstellen van de Unie-Commissie

- a opnemng van de Bapt. Gem. Assen in de Unie.
- b aansluiting van de Unie bij de Eur. Bapt. Federatie.
- c afschaffing van de sprekerslijst.
- d erkenning als Unie-predikant van: Ds H. P. de Boer, Deventer; Ds M. G. Boeschoten, Staveren; Ds Ph. Lindeman, Sneek; Ds H. Th. Plevier, Emmen; Ds W. Veenstra, Musselkanaal; Ds C. van Wier, Hoogezand.
- e een bedrag (f 250.—) uit te trekken voor het leggen van contact met groepen, die een zelfde wezen van gemeentelijk leven openbaren.

9 Rapport met voorstel van het Pensioenfondsbestuur (zie bijlage I).

Prae-advies: De Unie-Commissie beveelt de aanneming van dit voorstel zeer aan. De Pensioen- en Spaarfonds-wet maakt het onmogelijk het pensioenfonds in zijn huidige vorm te handhaven. Er moet meer zekerheid worden verschaft aan de deelnemers inzake het pensioen zomede voor het uit te keren weduwe- en wezenpensioen bij tussentijds overlijden van de voorganger. Wij hebben als Gemeenten van Christus de verplichting jegens onze voorgangers een sociale voorziening te treffen, die aan minimum-eisen voldoet. De U.C. houdt er zich van overtuigd, dat hetgeen het pensioenfondsbestuur thans voorstelt, voldoet aan minimum-eisen bij de huidige levensstandaard. Deze nu moeten zeker gesteld worden. Daartoe betalen volgens het voorstel de voorgangers (deelnemers) een verhoogde premie van 2 % van het inkomen (n.l. 7 % in plaats van 5 % van het inkomen), terwijl van de gemeenten een verhoogde bijdrage van f 2.— per lid per jaar wordt gevraagd (n.l. f 3.— in-

plaats van f 1.—, die nu reeds via de Unie-contributie wordt betaald). Dit is, in aanmerking nemende de belangen van de voorgangers en de daarbij betrokken gezinnen, ten volle verantwoord.

10 Statuten en Huishoudelijk Reglement der Unie met de werkorde's der Permanente Commissies (zie bijlage II).

Prae-advies: de U.C. beveelt aanvaarding aan.

11 Voorstellen uit de Gemeenten

a ENSCHEDE

De A. V. spreke de wenselijkheid uit, dat onze theologische studenten, die hun lange vacaties in het vaderland doorbrengen, deze zoveel mogelijk in één gemeente doorbrengen.

Toelichting: Wij constateren, dat onze studenten in de regel van Zondag tot Zondag in een andere gemeente vertoeven. Wij hebben de indruk, dat de toekomstige voorgangers meer met het gemeentelijk leven in aanraking zouden komen, indien zij ook in de week in het midden ener gemeente zijn om daar eventueel andere diensten en zo mogelijk huisbezoek te verrichten. Op die wijze zouden zij meer praktische ervaring opdoen en beter toegerust hun volledige dienst aanvangen.

Prae-advies: De U.C. onderstreept de wenselijkheid en hoopt dat de gemeenten het praktisch uitvoeren.

b 's GRAVENHAGE-SINGEL

De A.V. erkenne br J. Kool, lid der gemeente 's Gravenhage-S. als baptistenzending in Suriname, werkende met en vanuit de „Gemeente van gedoopte Christenen” te Paramaribo;

ze geve de wens te kennen, dat deze broeder haar via de U.Z.C. en De Christen op de hoogte zal houden van zijn arbeid;

zij verklare, dat de gemeenten die zulks wensen, de arbeid van br Kool via de U.Z.C. met geldelijke bijdragen zullen kunnen steunen, terwijl zij de arbeid van deze broeder in de voorbode der gemeenten aanbeveelt;

zij verzoeken het bestuur van bovengenoemde gemeente te Paramaribo zich te verplichten, jaarlijks b.v. via de contactpersoon, br de Jong te 's Gravenhage, aan de U.Z.C. verslag te doen van de besteding der gelden en wel op 1 Jan. van elk jaar en plannen voor de arbeid van br Kool voor het nieuwe kalenderjaar aan de U.Z.C. om door deze aan de A.V. voor te leggen.

Toelichting: Br J. Kool (geb. 7-9-1923 te Nieuwerkerk a.d. IJssel) is opgeleid te Beatenberg (Zwitserland) aan de bijbelschool van Mevr. Dr Wasserzug en aldaar gedoopt op 29-3-49. Hij werd als lid der gem. 's Gravenhage-S. ingeschreven 11-3-1951. Hij had de sterke roeping in zich om de Heer juist in Suriname te dienen. Hij werd in en door genoemde gemeente uitgezonden op 4 Mei 1952.

De Nederl. Gebedsbond voor Wereldevangelisatie te Roden beloofde hem in zijn arbeid te Suriname in het gebed te zullen gedenken en financieel door vrije bijdragen te zullen steunen. De Gebedskringen in Amsterdam hebben voor deze arbeid in het bijzonder hun belangstelling betuigd en steunen hem. Br G. de Jong te 's Gravenhage is de penningmeester van deze arbeid en de persoon, die bij de Surinaamse Bank voor dit doel geld naar Suriname mag zenden.

De persoon en arbeid van br Kool wordt door de gemeente te Paramaribo gewaardeerd. Het is zijn wens het evangelie verder het oerwoud in te dragen.

Prae-advies: De U.C. adviseert dit te verwijzen naar

de U.Z.C., die t.z.t. hierover zal rapporteren en wel bereid is inmiddels incidenteel enige steun te verlenen.

c GRONINGEN

De gem. Groningen stelt de A.V. voor te besluiten, dat de studenten gedurende hun studietijd een bepaald aantal maanden van hun vacaties in een gemeente te werk gesteld worden.

Toelichting: De indruk wint veld, dat onze studenten in practisch-gemeentelijke ervaring tekort schieten, wanneer zij hun ambt als predikant aanvaarden. Een practisch jaar voor te schrijven heeft niet zoveel zin, daar aan de ten-uitvoer-legging te grote moeilijkheden verbonden zijn. Toch zou Groningen het tekort, waarop hier gedoeld wordt, graag ondervangen door de een of andere regeling. Het bovengenoemde voorstel wil daarin voorzien. Hieraan kan nog worden toegevoegd, dat de studenten meestal gedurende hun vacaties een wereldlijk beroep uitoefenen om in hun omstandigheden te voorzien. Groningen geeft er echter de voorkeur aan, dat zij betaalde arbeid in de vacantie of andere gemeenten gaan verrichten. Bedoelde periode van praktische arbeid in een gemeente dient door de C.v.d.O. met de betrokkenen te worden geregeld.

Prae-advies: zie Enschede.

d HAULERWIJK

De A.V. besluite de reorganisatiecommissie, benoemd ter A.V. van 1950, onder dankzegging voor de bewezen diensten, te ontbinden.

Toelichting: Door de aanvaarding en de a.s. inwerkingtreding van de nieuwe reglementen kan de taak van de reorganisatiecomm. als beëindigd worden beschouwd. De arbeid zelf zal leren, welke aanvullingen en wijzigingen in de toekomst nodig zullen zijn en wie zullen hierover beter kunnen oordelen dan de organen, die met de uitvoering van de arbeid zijn belast, n.l. de Commissie der Unie en de Permanente Commissies?

Prae-advies: De U.C. is vóór dit voorstel.

e HAULERWIJK

De A. V. besluite om de in 1951 door de A. V. aangenomen bepalingen inzake de beëindiging van de diensttijd van Evangelisten zodanig te wijzigen, dat in plaats van „benoembaar” wordt gelezen „beroepbaar”, en in plaats van „als evangelist” wordt gelezen „als voorganger”.

Toelichting: Een voorstel van gelijke strekking van de Gem. Foxhol werd op de vorige A. V. na een zeer onbevredigende bespreking verworpen. De thans geldende bepalingen leiden tot het bestaan van twee categorieën voorgangers, n.l. evangelisten en predikanten. Al mag er in sommige gevallen voor een dergelijk onderscheid iets te zeggen zijn uit een oogpunt van burgerlijk prestige, het is in wezen onbijbels. Het heeft slechts zin om van evangelisten te spreken, wanneer het broeders of zusters betreft, wier taak uitsluitend uit evangelisatie-arbeid bestaat. Intussen zie men in deze bepalingen de zinsnede „wanneer de Commissie voor de Opleiding gunstig advies geeft” niet over het hoofd.

Prae-advies: De U.C. is vóór dit voorstel.

f HAULERWIJK

De A.V. besluite de Comm. voor de Opl. op te dragen te onderzoeken aan welke eisen zij moeten voldoen, die begeren te worden toegelaten tot beroepbaarstelling als voorganger in onze gemeenten, en bij de eerstkomende A.V. een voorstel in te dienen tot definitieve vaststelling van deze eisen.

Toelichting: Daar blijkens de practijk opleiding aan de Universiteit of Seminarie niet de enige weg tot het voorgangerschap in onze gemeenten is, lijkt het ons gewenst, dat klaarheid wordt geschapen over de eisen van ontwikkeling en vorming, waaraan een voorganger moet voldoen. De omschrijving van deze eisen zal o.i. enerzijds zo ruim moeten zijn, dat zij voor geen serieuze kandidaat een onoverkomelijke hindernis vormen, maar anderzijds zo nauw, dat met de toelating tot het voorgangerschap de zo zeer nodige ernst wordt gemaakt. De instelling van een examen lijkt ons niet ongewenst.

Prae-advies: de meerderheid der U.C. ondersteunt dit voorstel met dien verstande, dat „zo mogelijk” worde ingelast vóór: bij de eerstkomende A.V.

g NIEUWE PEKELA MOTIE

De A.V. drage de comm. tot de Opl. op door doeltreffende voorlichting, en zo mogelijk door enige financiële tegemoetkoming waar noodzakelijk, te bevorderen dat meer Baptistenjongeren dan tot dusverre in opleiding gaan voor onderwijzer of onderwijzeres.

Toelichting: Het blijkt telkens, dat het aantal Bapt. onderwijskrachten te gering is, zelfs om ons toevallende vacatures bij het Chr. onderwijs te kunnen bezetten. Waar hier zeer grote kansen liggen en daarenboven momenteel een zeer redelijke salariëring geboden wordt, komt het ons voor, dat wij onze jonge mensen aanmoedigen de onderwijzersloopbaan te kiezen, resp. dat zij het nodige moeten doen om dit te bevorderen. Het is dus *niet* onze bedoeling dat de Unie, resp. haar desbetr. commissies de onderwijzersopleiding zelf ter hand neemt of voluit financiert, maar *wel* dat door de Unie een doeltreffende wijze voorlichting wordt gegeven omtrent bestaande opleidingsmogelijkheden voor het onderwijs. Wanneer bovendien nog een bescheiden bedrag in geld b.v. voor aan te schaffen boeken of het reizen naar een kweekschool in uitzicht kan worden gesteld, dan is dat allicht een extra stimulans om de onderwijzersloopbaan te kiezen.

Prae-advies: als motie gesteld is de U.C. er voor.

h ROTTERDAM-ZUID

De Unie-verg. besluite voortaan bij de radio-uitzendingen gebruik te maken van de nieuwe Lofzangen en Gebeden en verzoeke de U.R.C. hiervoor zorg te willen dragen.

Toelichting: Rotterdam-Zuid betreurt het ten zeerste dat bij de Radiodiensten, welke uitgezonden worden vanuit onze gemeenten of in de studio geleid worden door onze voorgangers namens de Unie van Bapt. Gemeenten, gebruik wordt gemaakt van verschillende zangbundels en niet ALLEEN uit de nieuwe Lofzangen en Gebeden. Hoewel de eenheid bij de gemeentezang nog niet geheel bereikt is wat betreft één en dezelfde bundel, meenden wij, dat bij de radio-uitzendingen toch zeker tot een eenheid bij het zingen besloten moet worden.

Prae-advies: De U.C. is er voor met de restrictie, dat betreffende kerkdiensten clementie moet worden betracht.

i STAVEREN

De A. V. spreke de wenselijkheid uit, dat de Gemeenten er toe overgaan de salarissen van hun predikanten te splitsen in een zuiver salaris en een ambts-toelage — als regel ten bedrage van f 600.—.

Toelichting: Hoewel velen in onze Gemeenten wel weten, dat een predikant meerdere onkosten heeft uit hoofde van zijn ambt, blijkt het in de practijk, dat men over de omvang daarvan in het algemeen geen goede voorstelling heeft. In werkelijkheid liggen de salarissen

van onze voorgangers door bovengenoemde lasten als regel f 600.— lager dan velen menen. Bij een splitsing van het salaris, als boven voorgesteld, kunnen vele misverstanden en onbillijkheden makkelijker voorkomen worden. Een en ander heeft uiteraard ook consequenties voor het vaststellen van pensioenpremies e.d.

Prae-advies: géén prae-advies.

k WINSCHOTEN

De gemeente Winschoten stelt voor om in de toekomst de statistiek niet meer op te nemen in „De Christen” doch deze alleen aan de Raden der Gemeenten en op aanvraag van leden ener Bapt. Gemeente te verstrekken.

Toelichting: Daar De Christen ook door niet-Baptisten gelezen wordt komt het de gemeente Winschoten niet gewenst voor dat door buitenstaanders kennis genomen wordt van de oorzaken van vermeerdering en vermindering van het aantal leden der Bapt. gemeenten. Afgezien van het feit, dat het geen reclame voor het Baptisme is, dat hun aantal in ons land zo gering toeneemt, heeft het geen zin, dat buitenstaanders lezen, dat ieder jaar zich een aantal leden aan de gemeenschap onttrekt of uitgesloten wordt, zonder dat de reden daarvan hun bekend is.

Prae-advies: De U.C. is tegen dit voorstel.

12 Vaststelling van de begrotingen 1953.

13 Rondvraag.

14 Voorlezing van de notulen.

15 Sluiting.

20 uur VIERING VAN HET AVONDMAAL

* * *

DONDERDAG 4 JUNI: CONFERENTIE-DAG.

9—12 uur Leider: Ds H. Th. Plevier van Emmen.
Inleiding door Ds H. v. d. Werf over:
„Het Evangelie in een veranderende wereld”.

14—16.30 uur Leider: Ds S. Zijlstra van Eindhoven.
Inleiding door Ds K. Reiling over: „De huwelijksinzegening”.
Slotwoord door Ds G. W. Tijman van Stadskanaal.

IN EN OM DIE BIJBEL

Over het Hooglied

II

In een vorig artikel hebben we aangetoond, dat het Hooglied over Salomo handelde. Vervolgens dat het geschreven moet zijn in de tijd na de scheuring van het rijk en vóór Samaria de residentie werd van het tien-stammenrijk. Ook vermeldde wij, dat er verschil in opvatting is wat de inhoud betreft. Sommigen menen hier een verzameling van liederen, uit verschillende tijden en van diverse auteurs voor zich te hebben. Wij sloten ons aan bij de opvatting dat het Hooglied één geheel uitmaakt.

De Zuiderstrip

Bevrijding

Aan alles komt een eind! 18 Nov. 1944 beleefden we de bevrijding van Eindhoven. Een tijd van weerzien en hereniging brak aan. Lof en dank aan God die alles ten beste keerde en zovelen onze bewaarde en veilig deed terugkeren. Hem zij alleen de eer!

Later, toen ook de rest van Nederland zijn vrijheid her kreeg en het contact met het Noorden hersteld was, kwam het Gemeenteleven weer in normale banen. Onder 's Heeren zegen werden de zaken opnieuw aangepakt.

Bevrijding, maar nu van zondaren, was het doel. Een tweede periode van opbouw en groei was aangebroken.

Wordt vervolgd.

We willen nu met elkaar een stapje verder gaan.

Hoe is men er toegekomen om in het Hooglied een verzameling van liefdes- of bruiloftsliederen te zien? Er was eens een geleerde, met name Wetzstein, die in Syrië bepaalde huwelijksgebruiken heeft gadeslagen, waarbij de bruid en bruidegom als koningin en koning werden geëerd. — Nu zou in het Hooglied onder „de koning” ook zo'n bruidegom moeten gezien worden. We moeten bekennen dat dit een aardige veronderstelling is, maar is ze waar? Ten eerste liggen er vele eeuwen tussen de tijd waarin het Hooglied werd geschreven, en tussen de tijd waarin Wetzstein leefde. Wie garandeert ons dat de Syrische gebruiken, die deze geleerde omstreeks 1870 beschreef, er waren, toen het Hooglied geschreven werd? En dan, is het nog de vraag, of hetgeen in Syrië gebruikelijk was te doen, ook in Palestina plaats vond!

Van zulke gebruiken treffen we geen enkel spoor aan in het gehele oude testament. Bovendien — en dat willen we extra onderstrepen, — wordt in het Hooglied met geen enkel woord gerept van een „koningin”. — Het staat dus wel vast dat het Hooglied niets, maar dan ook niets te maken heeft met het Syrisch gebruik, dat door Wetzstein ter tafel werd gebracht.

Ook het Hooglied zelf getuigt daartegen. De beschrijving van de koning is van die aard, dat we dáár aan een werkelijke koning moeten denken. Niets wijst er op, dat we met een symbolische koning te doen hebben. Daar is allereerst Hoogl. 1 : 9, dat in de St. Vert. aldus luidt: „Mijne vriendin! Ik vergelijk u bij de paarden in de wagens van Farao”. Nog duidelijker 6 : 8. Zestig koninginnen zijn er, tachtig bijvrouwen en jonkvrouwen zonder tal (N.V.) Dit laatste wijst op een koninklijke harem.

We kunnen ons moeilijk voorstellen, dat deze beschrijvingen passen bij een plattelands bruiloft. Ze geven de beschrijving van de bruiloft van een werkelijke koning, n.l. van Salomo. Ook de beschrijving van de draagstoel, uit hout van de Libanon, met zilveren spijlen (3 : 10) en gouden leuning, wijst er op dat we hier met een werkelijke koninklijke bruiloftsstoet te maken hebben; eveneens de militaire begeleiding van zestig helden met een zwaard aan de heup (3 : 8)

Wij verwerpen dus de onderstelling, dat het Hooglied een verzameling van bruiloftsliederen zou zijn, waarin de bruidegom als „koning” zou worden bezongen. —

Hoe lezen we het Hooglied? — De meeste stichtelijke lectuur gaat uit van het standpunt dat dit lied de liefde

staan, doch die in wezen de Schriften ten opzichte van het gemeentelijk leven lezen en verstaan als wij. De gedachte werd geopperd te tonen, dat wij niet alleen in schone woorden de eenheid der gelovigen bespreken kunnen, doch dat het ons wat waard moet zijn te tonen, dat wij bereid zijn zo nodig enige versieringen af te leggen, wanneer zulk een voorwerp de andere hinderlijk mocht blijken. Zouden wij niet gezamenlijk tot een besluit kunnen komen in deze richting?

Ik wens de besturen der gemeente veel lust en wijsheid om verslagen, begrotingen en voorstellen degelijk te overwegen en overwogen de gemeenten voor te leggen. Zo dienen wij ook hierin de Heer.

HUIZINGA.

WINSCHOTEN

Wat is het heerlijk dat God niet aan tijd en plaats gebonden is; dat ondervinden we ook in Winschoten. Want ook hier heeft God ons uitermate gezegend. Dat hebben we gehoord op de laatst gehouden Gem. Verg. toen het jaarverslag voorgelezen werd. We zijn in alle takken van arbeid gezegend. En dat God ook over de grenzen van ons land is, dat hebben we ondervonden toen we de 2e Paasdag naar Weener (Dl.) zijn geweest. Om 7 uur 's morgens vertrokken we met plm. 60 brs en zrs. Bij de grens werden we verwelkomd door Pastor Haverland en ca. halftien waren we op de plaats van bestemming waarna direct de dienst begon. Nogmaals vond er een begroeting plaats door de Gemeente. In de dienst ging Ds de Neef voor die sprak over Droefheid en blijdschap. Droefheid bij het graf, blijdschap bij de ontmoeting van Jezus. Na de dienst gingen we met onze gastheren en vrouwen mee voor een warme maaltijd. Om halfvier kwamen we weer bijeen voor een getuigenisdienst. Hier hebben we na een woord van Pastor Riemensneider van Ihnen vele getuigenissen gehoord in verschillende talen. Het was een gezegend samenzijn. De beide zangkoren van Weener en Winschoten verleenden deze dag ook hun medewerking, terwijl de jeugd van Winschoten een lied zong in het Hollands, Duits en Engels terwijl ook de Duitse jeugd twee liederen zong. Pastor Riemenschneider deelde nog mede dat God ook hier in Duitsland zijn zegen uitstort. Onlangs werden er twintig brs en zrs gedoopt, in Febr. weer drie, en in Mei weer zeven, terwijl er in Wijmeer ook 7 werden gedoopt. Om kwart voor 9 's avonds vond het afscheid plaats en er was maar één klank: „tot weerzien”. Waarlijk het was ons goed om daar te zijn en de eenheid te voelen van al Gods kinderen ook in het buitenland.

A. HUIZINGA, secr.

HOOGEVEEN

Het is alweer geruime tijd geleden, dat U iets heeft kunnen lezen, over de pioniersarbeid hier te Hoogeveen. Toch hebben we in 't geheel geen reden tot klagen,

integendeel, God heeft ons in de afgelopen tijd alle reden tot dankbaarheid geschonken. Maar het is hiermee net als met onze gezondheid, wij vinden het bijna normaal dat wij iedere dag gezondheid en kracht van God ontvangen voor onze dagelijkse arbeid en zijn hiervoor zo weinig dankbaar, en zo vergeten wij ook vaak onze dankbaarheid bekend te maken aan de broeders en zusters in de lande die zich ook ongetwijfeld zullen verheugen over de goede berichten die wij over de arbeid hier mogen doorgeven.

Mochten wij reeds verleden jaar nog een lokaal bij ons zaaltje aantrekken omdat wij de mensen geen voldoende zitplaats konden geven, thans is het bijna in de morgendiensten noodzakelijk dat wij nog het derde lokaal, dat nog gerestaureerd moet worden, voor onze Ere-diensten in gebruik gaan nemen.

Wanneer wij mogen zien dat vaak in onze morgendiensten de laatste tijd 10 maal zoveel belangstellenden zijn dan Gemeenteleden (de groep bestaat uit 12 leden) dan worden wij alleen maar stil en danken God dat hij ondanks onze tekortkomingen en vele gebreken de arbeid zo wonderlijk wil zegenen.

Onze bede voor de toekomst is dat Hij ons spoedig een arbeider in zijn wijngaard wil sturen om eens met al deze mensen te spreken. Want juist het Herderlijke werk missen wij hier en God geve dat spoedig ook dit werk in Zijn Kracht ter hand kan worden genomen.

Hij schenke ons allen de liefde en offervaardigheid die nodig is om dit mooie werk in stand te houden want het geldt Zijn Zaak, Zijn Roem en Eer.

Wij doen dan ook met vrijmoedigheid een beroep op Uw voorbede, dat God ook onder deze mensen een doorbraak wil schenken zodat ook zij met ons hun schouders kunnen zetten onder deze arbeid.

S. J. SCHUIL, secr.

De Ruyterstraat 43, Hoogeveen.

E.C.U.-nieuws

Belangrijke enquête

Aan voorgangers en secretarissen onzer Gemeenten is een vragenformulier gezonden, aan de hand waarvan een onderzoek wordt ingesteld naar de oorzaken van afvloeiing van leden.

We hopen met de resultaten daarvan nog weer beter de toévlöeiing te kunnen bevorderen.

Voor spoedige beantwoording zeggen we de Broeders oprecht dank.

Arnhem.

BROERTJES.

Uit ons Unie-bureau

In dit nummer van ons blad is de agenda van de komende Algemene Vergadering der Unie opgenomen. Natuurlijk zullen alle lezers met belangstelling van een en ander kennis nemen. De raden en gemeenten hebben hiermee stof tot overwegingen, die straks ter Alg. Vergadering mede door de voorlichting middels de bespreking gekristaliseerd worden in de uitslag van de stemmingen. De Unie-Commissie geeft hierbij gaarne op verzoek vanuit onze gemeenten in overweging, dat alle afgevaardigden beide dagen aanwezig zijn, en wel tot het slot van de 2de dag. Zijn de afgevaardigden eigenlijk niet aan hun gemeenten verplicht om alles wat ter bespreking staat mee te behartigen tot aan het einde? Er bestaat een goede mogelijkheid, dat zoals het de laatste jaren gebleken is, ook deze keer de 2de dag geheel of gedeeltelijk door zakelijke besprekingen in beslag genomen wordt. Dus, gemeenten, laat uw afgevaardigden beide dagen aanwezig zijn!

Wat de lijst van kandidaten betreft, is voor de duidelijkheid bij gelijke namen (de Jong en Reiling) ook de woonplaats van de candidaat vermeld. Verder vindt u achter elke candidaat tussen haakjes aangegeven, door welke gemeenten de betreffende candidaat is gesteld. De Unie-Commissie hoopt hierdoor de andere gemeenten te animeren volgend jaar ook, overeenkomstig hun verantwoordelijkheid, te komen tot het stellen van kandidaten in de betreffende vacatures. De tekst van de punten 9 (rapport met voorstel van het pensioenfondsbestuur) en 10 (complete tekst van statuten en huishoudelijk reglement met de werkorde's der permanente commissies) is niet in extenso opgenomen. Deze worden gestencild en aan de raden der gemeenten toegezonden overeenkomstig het (vermoedelijke) aantal kerkeeraadsleden. Het financieel cijfermateriaal wordt toegezonden in een aantal gelijk aan het aantal afgevaardigden; méér exemplaren worden beschikbaar gesteld tegen de kostprijs van 75 cent.

Waar zal de Unie-vergadering volgend jaar gehouden worden? Graag geeft de Unie-Commissie dit nu reeds aan de gemeenten in overweging en verzoekt de mening, of ook zelfs een uitnodiging tot het ontvangen van de Unie-vergadering in 1954, aan het secretariaat van de Unie te berichten, opdat dit ter komende A. V. in Hengelo reeds bekend is.

Dan volgt nog een belangrijke mededeling: gehoord de desbetreffende rapporten van de Commissie voor de Opvoeding besloot de Unie-Commissie br H. Blenkers van Hengelo benoembaar te verklaren als hulpprediker en de broeders H. Ploeger van Veendam, B. Posthumus van Utrecht en E. Schalkwijk van Amsterdam beroepbaar te stellen als predikant. De U.C. beveelt al deze broeders in de voorbode en de aandacht der gemeenten aan! De Heer der gemeente besture ieders weg, zodat de rechte man op de rechte plaats komt!

De Unie-secretaris
T. JANSMA.

Mededelingen

ALG. VERGADERING

Hebben alle belanghebbenden (leden der diverse commissies, voorgangers, afgevaardigden en gasten) hun aanmeldingsformulier ingevuld verzonden? Zo niet, doet U

het dan omgaand? Terwijl dit geschreven wordt (24/4) zijn van 3 secretarissen (dank U!) de gegevens reeds binnen. U weet: als uiterste datum van inzending werd 1 Mei genoemd. Hieraan wenst de regelingscommissie zich te houden; voor de goede gang van zaken is dat nodig.

Het adres voor toezending is: H. J. Olijslager, Ir. M. Schefferlaan 12, Hengelo (O); betaling dient te geschieden door storting op de girorekening no. 381260 t.n.v. K. Drent, Woolderesweg 98.

„RENDERLOO”

De Gezinsweek van 18—25 Juli is *volgeboekt* voor zover het gezinnen betreft. Een vriendelijk doch dringend verzoek hiervoor geen aanvragen meer in te zenden!

Voor individuele inschrijvingen zijn er in dit tijdvak nog enkele plaatsen beschikbaar op de *slaapzalen*. Prijs f 25.— p. p.

L. SIESLING.

ENKELE ADRESSEN

VAN DE GEMEENTE GRONINGEN

Vanaf heden zijn de adressen van de volgende personen als volgt:

Ds G. Brongers, Oosterhaven 16 Zz, tel. 21306
L. van Dam, penningmeester Bapt. Gemeente-Zuid, Waterloolaan 6, tel. 24880
J. v. d. Mei, secretaris der U.B.S., Rijnstraat 33, tel. 20280

F. Lindeman, secretaris Bapt. Gemeente-Zuid, Parkweg 31, tel. 31377.

Advertentiën

Met dank aan God en grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons Dochtertje

Jantje Harmine Anne

We noemen haar Janneke.

H. P. de Boer
N. de Boer—Koning

Deventer 27 April 1953.
Keizerstraat 25.

PLAATST
UW

ADVERTENTIES

IN
DE CHRISTEN

WAT U WETEN WILT VAN DE BAPTISTEN

in de Europese landen leest U in het Engelse werkje

„The European Baptists today”

van Dr J. D. Franks, directeur Bapt. Theolog. Seminarie te Rüschlikon, Zwitserland.

Verkrijgbaar à f 2,25 bij
Het Lectorfonds, Tetterodestraat 47, Haarlem

P.S. Ook huwelijksbijbels in de Nieuwe Vertaling à f 9,— en f 10,80 zijn bij Het Lectorfonds verkrijgbaar

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3156

VRIJDAG 8 MEI 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Dragen

„Ieder zal zijn eigen last dragen”.

Galaten 5 : 6.

Dit woord van Paulus is niet zo algemeen bekend als het „draagt elkanders lasten”, dat in ditzelfde hoofdstuk van de brief aan de Galaten te lezen valt. Dit laatste is bijna een slagzin geworden, waarmee wij ons gaarne tooien. Maar het is een devies, dat evenzeer een aanklacht is als een aansporing. Want van het dragen van elkanders lasten komt in de praktijk vaak maar een bitter klein beetje terecht. Wij weten het zo goed maar doen het zo slecht. En het ziet er soms naar uit, dat wij ook nooit verder zullen komen dan dit wel weten maar niet doen. Het is daarom goed, dat wij, eer we weer gaan spreken over het dragen van elkanders lasten, eerst eens gaan nadenken over onze eigen last.

De eigen last

Wat bedoelt Paulus hiermee? Hij haalt toch niet zijn eigen woord van zoeven weer overhoop? Neen, hij doet alleen als het ware een stap terug in de geschiedenis. Want eer een mens broeders en zusters heeft, wiens lasten hij moet dragen, staat hij met zijn eigen last alleen voor God. Want bij God kunnen wij ons niet door een ander laten vertegenwoordigen. Er is geen mens, die ons van onze persoonlijke verantwoordelijkheid jegens God kan ontslaan. Voor Hem staan wij helemaal alleen. Wij worden niet beschermd door vader of moeder, door familierelaties of tradities, zelfs niet eens door de kerk. Evenmin als een ander voor ons sterven kan, kan hij onze plaats tegenover God innemen. Voor God staan wij alleen met de last van onze schuld.

Het Lam Gods

Waar geen mens ons bij kan staan, stelt God zelf Een, die onze last draagt. In het eenzaam geding tussen God en mens is het Jezus Christus, die onze last draagt.

Radio-uitzending

De rubriek „Uit de Bijbel” voor de N.C.R.V. op Maandag 11 Mei a.s. van 16—16.30 uur, wordt verzorgd door Ds M. G. Boeschoten van Staveren.

ORDE VAN DE DIENST:

Zingen Gez. 174 : 1 en 2.

Gebod.

Schriftlezing Lucas 8 : 41—48.

Toespraak over: „Wie heeft Hem aangeraakt”.

Dankgebed.

Zingen Psalm 116 : 3 en 7.

De te zingen liederen zijn uit de Nieuwe Bundel van de N. H. Kerk.

Hij is het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt.

Dit is de grond van ons geloofsbestaan: Jezus Christus heeft onze last gedragen. Op deze grond moeten wij bouwen, ook, ja juist, wanneer wij elkanders lasten willen dragen. Want wat helpt het ons, als wij elkaar deugdelijk en ijverig voorhouden, dat wij toch elkanders lasten moeten dragen, zonder dat wij eerst hoorden van de bevrijding van onze eigen last? Waar zouden wij terecht komen, wanneer wij niets deden dan elkaar vermanen en nog eens vermanen zonder te beseffen, dat wij geen andere grond hebben dan de barmhartigheden Gods in Jezus Christus? Alleen wie weet, dat zijn eigen last gedragen is door Jezus Christus, kan zich opmaken om de lasten van een ander te dragen. Alleen wie leeft uit vergeving der zonden, kan bevrijd worden van de ellende van het wel weten maar niet doen.

Zullen wij het dan nu eens wagen elkanders lasten te dragen in de blijdschap en de dankbaarheid jegens Hem, die onze last droeg?

J. R.

IN EN OM DIE BIJBEL

Over het Hooglied

III

Met dit artikel willen we ons onderwerp over het Hooglied besluiten. Over de tijd waarin het is ontstaan, handelden we reeds. De vorige maal hebben we de vraag behandeld of wij in het Hooglied een verzameling van bruilofts- en liefdesliederen moesten zien (er zijn er die aannemen dat er een 30-tal liederen zijn), dan wel één lied. Het laatste bleek het geval te zijn. Ook stonden we stil bij de allegorische verklaring waarbij men alles wil vergeestelijken. Deze verklaring vindt in het Hooglied zelf geen steun. „Zo mag in geen geval aan de inhoud een betekenis worden toegekend die er niet aan toekomt. Het spreekt niet over een verhouding tussen God en de ziel, maar het spreekt van liefde” (aldus Balscheit).

Het Hooglied behoort tot de boeken, die bij de feesten worden gelezen, tot de z.g.n. vijf megillot. Het Hooglied wordt op het Paascha in de synagogen gelezen. Het is merkwaardig, dat er geen enkele aanhaling van het Hooglied in het N. Test. voorkomt (dit is ook met het boek Esther, Prediker e.a. het geval, maar dat bewijst niets tegen de canoniciteit van het boek. Van de zijde der kritiek wordt beweerd dat over de opname van het boek in de bijbel een hevige strijd zou gevoerd zijn, zelfs nog in de tweede eeuw na Christus. Het ligt niet in onze bedoeling daar op in te gaan. De gronden die daarvoor aangevoerd worden, zijn niet overtuigend. Men beroept zich daarbij op Joodse geschriften, waarbij de uitdrukking: „de handen verontreinigen” een rol speelt. Het staat niet vast, wat de Rabbijnen met die uitdrukking hebben bedoeld, en daarom kan men daaruit geen conclusies trekken. Aalders meent, dat de uitdrukking „de handen verontreinigen”, niets te maken heeft met de vraag of bepaalde geschriften van het O. T. al dan niet tot de Kanon behoren. Hij brengt naar voren, dat Flavius Josephus 22 boeken kent, die als geloofwaardige geschriften van alle andere geschriften worden onderscheiden, en Aalders meent, dat „onder deze 22 boeken zonder twijfel ook het Hooglied begrepen was” — en dat het dus tot de kanon behoorde. —

Het Hooglied is een schoon lied van dichtsterlijk karakter. In een Talmoed-tractaat lezen we: „wie een vers uit het Hooglied als liedje zingt, of in een herberg een vers der schrift op een ongepast tijdstip voorleest, brengt onheil over de wereld”. — We willen nu nog op de betekenis van het Hooglied letten. De reine liefde die in het huwelijk wordt gevonden, wordt hier bezongen. Het huwelijk is door de zonde in de modder getrokken. Op het terrein van het seksuele leven heeft de Satan z'n winst behaald. Het Hooglied beschrijft de zuivere liefde, die in het huwelijk naar Gods wil, gevonden wordt. Daarom moet het lied met reine ogen gelezen worden.

Het lezen ervan zal niet nalaten op het huwelijksleven een heiligende invloed uit te oefenen. Toch — en daarop zouden we terugkomen — heeft dit boek dat in de H. Schrift is opgenomen, een bijzondere boodschap. Het oude testament toch heeft een Christus' getuigenis. Wanneer we door dit boek naar het huwelijk verwezen worden, ligt het voor de hand te denken aan hetgeen Paulus daarover schreef in de Efeze brief. Paulus ziet het huwelijk als een beeld van de verborgenheid van Christus

en de Gemeente. Dat hebben we ook in het Hooglied te zien. Dat is dan niet een allegorische opvatting, maar een *typologische* opvatting, die niet in de lucht hangt, maar bijbels verantwoord is, doordat de Schrift zelf het huwelijk ziet als type van het mysterie der verbondenheid van Christus en de Gemeente.

Merkwaardig is dan, dat Salomo, met z'n vele vrouwen en bijwijven, als type dienst doet. Ook het Hooglied zelf verzwijgt dat feit niet. „Zestig koninginnen zijn er, tachtig bijvrouwen, en jonkvrouwen zonder tal” (6 : 8 N. V.). Maar juist komt in dit gedicht naar voren, dat de liefde tot Salommieth de enige zuivere en ware is. Salomo blijft als vredekonink het type van de Messias. De Heere Jezus zelf spreekt over de heerlijkheid van Salomo. Hij is de echte Salomo: „meer dan Salomo is hier”.

Zo zien we dan in de verhouding Salomo-tot-de-Sulamietische de type van de verhouding van Christus tot de Gemeente — of O. Testamentisch — van Jahwe tot Israel. Dat wil nu niet zeggen, dat we ieder woord of vers moeten vergeestelijken, wat wel zeer moeilijk zou zijn. Bij typologie gaat het om het vasthouden van de hoofdgedachte.

Voorts is het opmerkelijk, dat de Bruid in Het Hooglied het *meest* aan het woord komt, en de liefde tot haar Bruidegom bezingt. Te meer opvallend, omdat in het oude Oosten de vrouw bij de man zeer ten achter stond. (In het N. T. is deze verhouding veranderd). Maar zo wordt tot uitdrukking gebracht, de liefde die de Gemeente tot Christus heeft. Een liefde, die in de grond der zaak tot oorzaak heeft, de liefde waarmee Christus de Gemeente liefhad. Waarom is die liefde, die „vlam”, een vlam van Jahwe! (8 : 6).

Salomo was schatrijk, de Sulamietische was een meisje van het platteland. Zij was het die eertijds de wijngaarden moest hoeden. — Dit verschil in stand zou de liefde in de weg kunnen staan. De Bruid voelt dat aan, en daarom zegt zij (8 : 6) „Och waart gij als mijn broeder. — Vond ik u dan buiten, ik kuste u en niemand zou mij daarom laken (8 : 2. N. V.) —

Christus is ons in alles gelijk geworden. Hij schaamde Zich niet ons Zijn broeders te noemen...toch zullen wij afstand bewaren. Hij is de Heer! Hij is de Bruidegom, Die te komen staat!

D. SLORT.

Kroniek

Kerk en Christendom Sinds China onder communistisch bestuur is gekomen hebben zeer uiteenlopende berichten de ronde gedaan over de positie van kerk en christendom in dit land. Het blijkt steeds weer moeilijk te zijn een juist beeld van de situatie te krijgen maar een juiste beoordeling is nog veel moeilijker voor een westerling. Want in de feiten van het heden speelt het verleden een zeer grote rol. Nu heeft Rev. H. W. Spillett, de laatste zendeling van de B.M.S., die China heeft verlaten, over deze dingen een belangrijk artikel heeft geschreven in de *Missionary Herald*, waaruit ik enkele passages overneem:

„Niet slechts de recente veranderingen in China maar ook oudere revolutionaire bewegingen — inzonderheid in Azie (bijv. Indonesie! J. R.) — maken deel uit van iets, dat van wereldwijde strekking is, n.l. de geboorte van nieuwe naties. Het gaat om het afwerpen

van de koloniale status, de terugtocht van de blanke rassen en het opkomen van zelfbestuur. Dit is niet slechts een oorlog tegen het kolonialisme maar evenzeer tegen honger, armoede, onwetendheid, ziekte enz. De levensomstandigheden in de Aziatische landen zijn nog droevig: zij zullen niet langer worden aanvaard.

Het is waar, dat dit alles een gevolg is van de invloed van het Westen, dat niet alleen kwam om uit te buiten maar ook om zijn eigen levensidealen mede te delen. Terwijl vele van zijn vertegenwoordigers de slechtste zijde van de Westelijke wereld hebben getoond, hebben anderen zich enthousiaste en overtuigde propagandisten betoond van de beschaving, van waaruit zij kwamen. De zendelingen waren zich doorgaans meer bewust van de vreemde beschaving, waarmee ze in aanraking kwamen maar geloofden toch in de „zegeningen” van de Westerse beschaving.

De Protestantse zendelingen in China deden hun intrede, nadat de kanonnen van de Opiumoorlog hadden gezweven. De gewone man in China heeft waarschijnlijk de zending altijd versleten voor een dienaar van het goevernement, zonder dat dit trouwens als een ongunstig iets werd opgevat. Hedendaagse critici van de zending zeggen — en niet ten onrechte —, dat de neutraliteit, die de zendelingen hebben betracht ten aanzien van politieke vraagstukken, het Chinese christendom onverschillig heeft gemaakt ten aanzien van het lot van hun vaderland. De zending had de Taiping-revolutie moeten steunen maar heeft het niet gedaan en daarmee de groei van een christelijke beschaving in China verhinderd. Later heeft het Protestantisme zich teveel geschaard achter Tsjang Kai Shek en zijn jammerlijk falen als bestuurder van China is voor het christendom in China een droevige herinnering. De communistische revolutie van Mao had alleen voorkomen kunnen worden, wanneer de kerk de nationalistische regering had kunnen bewegen tot een programma van ingrijpende agrarische en sociale hervormingen. Dit bleek een onmogelijkheid.

In het nieuwe China is de protestantse kerk een volkorganisatie; zij mag haar gewone activiteiten ontplooiën, haar eigen leiders vormen, haar bezit behouden, zolang als zij de regering steunt. Het onthouden van deze steun zou in communistische ogen de kerk hebben geplaatst naast Amerikaans en Brits imperialisme en naast Tsjang Kai Shek. Om deze vrijheden te kopen heeft de kerk de oecumenische gemeenschap en de blanke zendelingen moeten loslaten. Westerse critici dienen te bedenken, dat China nooit politieke vrijheid of democratie, zelfs geen verdraagzaamheid heeft gekend.

Ongetwijfeld is het Communisme slechts een fase in de chinese geschiedenis. Door deze fase zal de kerk proletarisch, democratisch en inheems worden. Na deze fase zal zij zich herenigen met de wereldfamilie van kerken; en zij zal meer te geven hebben dan voorheen”.

De nieuwe kerk van Sneek Van de Sneker bouwplannen hebben wij door middel van de gemeenteberichten reeds een en ander gehoord. De uitvoering vordert ondertussen gestaag en in de Sneker Gemeentebrief schrijft Ds Lindeman over hetgeen bericht en verwacht wordt. We nemen daaruit een en ander over maar kunnen tot onze spijt de lezers van ons blad de schets van het front niet voortekenen. Later komen er wel eens een paar foto's.

„U, die in Sneek woont, zult ongetwijfeld wel eens een wandeling maken naar, langs en soms in het gebouw aan de Willem Lodewijkstraat. En telkens komt er dan weer een blij gevoel in ons opwellen. Er is een stage vordering in de werkzaamheden op te merken. De ge-

goten kozijnen van de vijf grote ramen in de kerkzaal komen deze week klaar, de doopvont zit er al in, het torentje begint zich al af te tekenen door het houtwerk dat dient om straks het gegoten gewapend beton op zijn plaats te krijgen. De luchtdrukmachine dreunt, de pershamer bonkt met een kracht van zes atmosfeer de gaten in de muur voor ramen en deuren, de orgelzolder staat te wachten op een nieuw orgel. Wanneer alles klaar is? Wat zullen we ervan zeggen. Eind Juli? Eerder? Midden Augustus? Zo komt er op een stuk grond van ongeveer 17 bij 38 meter een heel complex klaar. Ja, we kunnen gerust complex zeggen. Want het is niet alleen de kerkzaal met een oppervlak van 16 bij 18. Achter de kerkzaal komt een flinke zaal met podium met een honderdtwintig zitplaatsen, aan de voorkant links een mooie ruime zaal die een kleine tachtig mensen ruimte biedt, rechts een mooie ruime vergaderzaal voor kleine gezelschappen, daarachter een kamertje dat alleen met kunstlicht dienst kan doen en dat een deur bevat die toegang geeft tot een lange gang die rechts helemaal langs de kerkzaal loopt, of beter, onder de lange zijgalerij door. Door deze gang wordt achter in het gebouw de keuken bereikt en nog een vergaderzaaltje voor ongeveer veertig personen. Achter het gebouw een grote plaats met een flinke loods, waar een gangetje vanaf de Jan van Nassastraat heenleidt. Me dunkt dat we nog lang niet beseffen welk een goede diensten dit gebouw onze gemeente biedt. Het geld dat we hieraan besteden is niet verloren, maar brengt zijn rente dubbel en dwars op. Althans, wanneer de gemeente zich blijft ontwikkelen als geestkrachtig en gezond. Nog niet genoemd is de ruime hal 2½ à 3 meter breed en 5 meter lang, waarin een deur die toegang geeft tot de toiletten. Op de tekening van het voorfront, schaal 1 : 100, ziet U dat het torentje er wel anders uitziet dan aanvankelijk de bedoeling was. De almachtige schoonheidscommissie greep in, en we waren tenslotte genoodzaakt een keus te doen uit twee modellen. Het resultaat van de keus ziet U hier. Het torentje biedt aan vier kanten hetzelfde aanzicht. Kruis en ombouw is van massief gewapend beton. De rest is houtwerk. De kosterswoning bestaat uit kamer-en-suite, een ruime keukenkamer en drie slaapkamertjes. Natuurlijk kan alles hier niet beschreven worden. Daarvoor is het veel te uitgebreid, maar het komt ons voor, dat ook zij die nog niet in de gelegenheid waren persoonlijk een kijkje te nemen nu toch enigermate een voorstelling hebben”.

J. R.

ZAND en ZAAD

Vandaag is het 1 Mei-dag en hier en daar hangt verlaten een rode vlag uit het raam van een arbeider. Gisteren stonden in een strakke wind rood, wit en blauw. En slechts weinigen hebben het gevoel, dat die twee elkaar in de weg staan. Dat was wel zo in mijn jongensjaren. De rode vanen bedoelden een brandend protest te zijn tegen de maatschappelijke orde dier dagen. Een rulp in het knoopsgat was een belijdenis en een getuigenis. We leven nu dertig jaar later en de koningen zijn gedaald en het volk heeft zich omhooggewerkt. Ze hebben elkaar ontmoet en misschien wel ontdekt dat ze beiden mensen waren: de verhevenen en de verdrukten. Indien dat inderdaad zo mocht zijn, in dit land zou men wel zulke gedachten kunnen koesteren, dan kan men daarvoor

dankbaar zijn. Ook vorsten zijn mensen en zeker niet altijd de gelukkigste. Moge de Heer onze vorstin zegenen en tot een zegen stellen. De Almachtige verlene onze regering wijsheid, opdat wij als onderdanen een gerust en stil leven mogen leiden.

Niet altijd zijn wij gerust over wat er in de wereld geschiedt. De onzekerheid omtrent de ware bedoelingen der russische regering houdt ons in spanning. Wat willen wij liever dan vrede? De eindeloze rijen soldaten, de dreunende tanks in onze straten, het gierend geweld der straaljagers, de voortdurende explosies van vernielend tuig verontrusten ons. Bovendien belasten ze ons. Rekeners hebben becijferd hoeveel huizen en tehuizen gebouwd zouden kunnen worden voor deze immense bedragen, gemoeid met een leger. In de eenvoudige kamers zitten huismoeders te rekenen hoe ze de reparatiekosten van de schoenen kunnen betalen en ze durven niet te denken aan de kinderen, die al maar door uit de kleren groeien.

Zo raakt de wereld hier vol spanning en onbehagen. Zo wordt de wijsheid tot dwaasheid en schemert in de verte het beeld op lemen voeten. Dat de gemeente de voorbede voor allen, die in hoogheid zijn gezeten, niet vergete. Dat zij niet zwijge, wanneer zij moet spreken.

Er was vuurwerk gisteravond en ik stond er ook naar te kijken. Ja, wie niet. Duizenden staarden naar de laaiende zonnen. Sterren barstten uiteen en kometen lieten lichte sporen na. Vuur en donder. En allen waren weg van het schouwspel. Vuurwerk boeit. Niet dat je bij dit licht ook maar iets doen kunt. Het verblindt het ene ogenblik en het volgend moment is het weg, ons in diepste duisternis achterlatend. Bij zulk licht kan men niet wandelen, niet lezen, niet zoeken. Mooi is het, indrukwekkend, maar voor de samenleving deugt het niet. Wat kon ik anders dan denken aan mensen, die gelijk vuurwerk zijn. Redenaars vooral schijnen daaronder te vallen. Ook godsdienstige redenaars, of moet ik zeggen redenaars over godsdienst. Het laait en draait, schiet en verschrikt, brengt kinderen aan het huilen en het verveelt op den duur de ouders. Het is goed, dat een verkondiger van de Boodschap van God brandt. In het brandend blijven ligt een groot geheim. Het geheim der gemeenschap met God Zelf. Geen vuurwerk maar werkvuur.

Binnenkort hebben we dus onze algemene vergadering, waar de verenigde gemeenten samen spreken over het werk dat ze samen doen. Vooral werk stempelt toch wel die bijeenkomst, overigens onze ganse unie. Niet dat wij niet onze unie waarderen als uiting van gelijkgezindheid en saamhorigheidsbesef, maar het zit ons nu eenmaal in het bloed om naar het nut der dingen te vragen. Naast de schoonheid en de zegen der gemeenschap is er ook inderdaad zo iets als nut. Waartoe een enkeling niet in staat is, vooral financieel gezien, dat kan soms de gemeenschap wel doen. Gevaarlijk is daarbij het initiatief aan de enkeling te ontnemen en over te willen dragen aan de gemeenschap. Veel beter is het leidend, adviserend, steunend op te treden. Het accent moet ook in onze Unie altijd blijven vallen op de gemeente. Zij is begin en einde van ons organisatielati. De unie is er voor de gemeente, niet omgekeerd. Natuurlijk moet men wel erg dom zijn om nu te zeggen: dus we behoeven niets te betalen, maar mogen wel aankloppen om steun. Vanwaar zou de unie gelden hebben anders dan van gemeenten, dus ook van uw gemeente?

Maar indien er dan inderdaad nood zou komen, zou zijn, dan wil de gemeenschap de enkeling helpen zoveel haar mogelijk is en voorzover zij het voor de andere deelgenoten kan verantwoorden. En is daar onder u een

jongeman, die de Heer meent als voorganger te mogen dienen, en gij zijt ook van harte die mening toegedaan, dan willen de verenigde gemeenten bijspringen, indien zij ervan overtuigd zijn, dat zij daarmee een dienst bewijzen.

Dat zou natuurlijk wel inhouden, dat zij dat slechts dan kunnen doen, wanneer zij niet alleen voor het financiële gedeelte mogen steunen, maar ook betreffende de gehele zaak der opleiding haar medewerking mag verlenen. Het is duidelijk dat het heel moeilijk zou worden, als een gemeente zulk een jongeman maar zelf ter opleiding zond en nadien om bijstand zou verzoeken. Wij moeten wel niet Gods werk geheel kanaliseren en zetten naar onze hand, maar de Schrift maant reeds: Laat alles betamelijk en in goede orde geschieden. Orde bergt een zegen in zich.

HUIZINGA.

Uit ons Unie-bureau

Doordat verleden week de agenda van de komende Algemene Vergadering is gepubliceerd weet U reeds het belangrijkste punt van de agenda van de Unie-Commissie-vergadering, die op 22 en 23 April j.l. in „Renderloo” gehouden is. Graag willen we hier enkele mededelingen doen, waarvoor U stellig belangstelling zult hebben.

De Unie-Commissie kreeg een aantal stukken te verwerken, die getikt waren op maar liefst 70 kwartovellen! Dat geeft U meteen ook al een beeld van het voorbereidingswerk, dat in het Uniebureau aan zo'n commissie-vergadering voorafgaat, en van het nawerk, dat op zo'n vergadering volgt! De broeders hadden echter geen last van deze berg papieren, want de geest en de stemming was doorlopend uitmuntend, het wederzijdse begripen en verstaan vertolkend. De zon buiten en de goede verzorging van „vader en moeder” op „Renderloo” zullen daaraan het hunne ook wel hebben bijgedragen!

Laten we beginnen met het laatste punt van de agenda: de benoemingen. Als vertegenwoordiger van de Unie bij de Eur. Bapt. Federatie werd Ds H. Bakker aangewezen. Ook voor een binnenlandse aangelegenheid kreeg Ds H. Bakker de vertegenwoordiging, n.l. bij het Interkerkelijke Contact in Overheidszaken (als primus; Ds K. Reiling is reeds secundus). In de interkerkelijke commissie inzake nieuwe Psalmberijming zal Ds H. van der Werf onze vertegenwoordiger zijn. De vacatures in de Zangbundelcommissie en in de commissie inzake Tehuis voor Ouden van Dagen, beide ontstaan door het vertrek van Ds A. A. Hardenberg, werden niet weer aangevuld, aangezien er geen reden toe bestaat.

Met genoegen nam de Unie-Commissie kennis van het feit, dat er behalve buitenlandse schenkingen ten bate van het Nat. Rampenfonds, ook buitenlandse schenkingen ten behoeve van de eigene Baptisten arbeid bij de Unie-adm. waren binnengekomen, nu reeds ten bedrage van meer dan f 33000,—. Overeenkomstig de bestemming zal de Unie-Commissie een plan tot besteding dezer gelden uitwerken. Dat ook buitenlandse schenkingen ten behoeve van objecten, vallende onder de hoede van de Unie-Bouw-Stichting, ontvangen zijn, wekte evenzeer blijdschap en dankbaarheid. En wij allen zullen zeker verkwikt worden door het vernemen van het weldadige meelevan onzer geloofsgenoten overver!

De N.B.V.B. en de N.B.J.B. verzochten om vertegen-

woordiging op hun nationale-conferenties. Ds S Zijlstra zal onder onze zusters verwijlen en br P. de Boer onder onze jongeren!

Ook de verdeling van de radio-spreekbeurten kwam aan de orde. De Unie-Commissie kon met de mening van de Radio-Commissie accoord gaan, dat verdeling van spreekbeurten over onze sprekers de voorkeur verdient bóven een verdeling over de gemeenten.

Tot aansluiting bij de Eur. Evang. Alliantie meende de U.C. niet over te moeten gaan. Want het gaat toch niet zo zeer om het organiseren, maar om de arbeid te verrichten. En er is immers zóveel werk te doen!

Het kwam de Unie-Commissie goed voor, dat één der redacteurs van de door de Unie uitgegeven bladen moest deelnemen aan de Conferentie voor uitgevers, redacteurs en schrijvers in het Seminarie te Rüschlikon. Ds F. E. Huizinga werd daartoe aangewezen. Van hieruit mag dan ook de vraag aan de N.B.J.B. doorgegeven worden: kan het ook van waarde zijn, dat er een redacteur van de door de N.B.J.B. uitgegeven bladen aan die conferentie deelneemt? Trouwens ook de N.B.V.B. zou het kunnen gaan overwegen om de redactrice van haar blad aan genoemde conferentie te doen deelnemen. Dit directe contact met de collega's van de bladen van onze geloofsgenoten in het buitenland kan van betekenis en van nut zijn voor onze bladen en voor ons werk.

In het voorbije jaar hebben onze Unie-bladen ook materiëel hun belang weer gedemonstreerd. Het tekort op de begroting van de Unie over 1952 is namelijk weggenomen en omgezet in een batig saldo, wat voor een heel belangrijk deel aan de grotere winst op onze bladen is te danken en voor een ander belangrijk deel aan de ontvangst van vrijwillige bijdragen. U vindt in het gestencilde cijfermateriaal (verkrijgbaar à 75 cent) de preciese getallen en details. Daarom is het wel de vraag of het wel wijs beleid zou zijn de eerste bron van inkomsten voor de Unie geheel af te snijden, zoals in een vorig nummer van ons blad is gesuggereerd. De compensatie daarvan in de vorm van een verhoging van de Unie-contributie zouden onze gemeenten stellig niet waarderen! Wel zou de bestemming van een deel van het batig saldo van een blad ten gunste van dat blad of een daarmee samenhangend doel gunstig kunnen werken. Vandaar dan ook, dat redactie en administratie van „De Zaaier” daar nu blijkens de begroting een begin mee maken.

Ten slotte: maakt U op voor ons Unie-feest de beide Unie-dagen in Hengelo. Bereid de Unie-vergadering voor met gebeden en met blijde verwachtingen!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

P.S. Achter de naam van br S. v. d. Werf te Sneek, kandidaat voor de Unie-Commissie (zie vorig nummer), is tussen de haakjes Muntendam uitgevallen; ook door deze gemeente was, br S. v. d. Werf kandidaat gesteld.

RENDERLOO

Pinksterdagen

We weten, dat voor velen de Pinksterdagen uitgaansdagen zijn. Of dit al dan niet juist is, laten we in het midden. Wel willen we hen, die van plan waren ons te bezoeken, mededelen, dat „Renderloo” met de Pinkster volgeboekt is met een duits baptist zangkoor. Een dringend verzoek hiermee rekening te willen houden!

L. SIESLING.

O die Jeugd van tegenswoordig . . .

Het is niet al te best gesteld met de jeugd van tegenswoordig. Ik heb dat al uit honderd wijze monden gehoord. Deze jeugd is ordeloos, zedeloos, stuurloos. Deze jeugd kent geen normen. Vroeger . . . ja, toen waren de jongeren lammetjes, nu zijn het wilde dieren.

Wilt U een staaltje?

Op Koninginnedag stroomden 's avonds honderden feestgangers een stadion ergens in Nederland binnen om er Hare Majesteits verjaardag uit te vieren. Het weer was goed gemutst, het programma verleidelijk, de aandacht goed.

Totdat . . . midden onder de openbare bezigheid van een gladder conferencier, die probeerde het publiek aangenaam bezig te houden, een geweldig fluitconcert losbrak.

Neen, niet de ouderen, de normdragers bij uitenemendheid, maar die bedorven jongeren waren begonnen de conferencier uit te fluiten, weg te fluiten!

En met succes.

Die ongelukken!

En die arme stakker!

Ja, ik vergat nog te zeggen, dat die conferencier een eindje over de streep van het fatsoenlijke ging.

Enfin, U ziet het alweer. Zo normloos is die jeugd! Alles kan er maar op door!

Geef mij dan maar . . . weet U het?

Kees Kijker.

Suriname

een Christelijk land?

Ik heb nog andere schapen, die niet van deze stal zijn, ook die moet Ik leiden.

Joh. 10 : 16.

„Men zegt wel eens, dat Suriname een Christelijk land is. Ik acht dit minder juist, daar zeker de helft der bevolking het Christendom niet belijdt.” Mr. Dr. J. A. E. Buiskool in „Suriname nu en straks”.

Inderdaad wordt Suriname in en buiten de gebiedsdelen een Christelijk land geheten, en de Surinaamse maatschappij laat zich zo gaarne een Christelijke maatschappij noemen als onder Christelijke maatschappij verstaan wordt, een maatschappij waar algemeen Christelijke normen gangbaar zijn, en het overgrote deel der bevolking geniet van de zegeningen, die het Christendom over de wereld gebracht heeft, dan is Suriname zeker een Christelijk land.

Baptist Nederland bouwt Kerken

ROTTERDAM—ZUID

Maandag 20 April was de lang verwachte dag aangebroken, waarop enige broeders, die vrije dagen en vakantie hiervoor beschikbaar hadden gesteld, met man en macht aan de opbouw van de houten kerk begonnen konden. Zondagavond was er een avond van dank en gebed geweest en de Heer der gemeente heeft onze gebeden meer dan verhoord. Onder een stralende hemel konden we starten. Twee dagen later werd de vlag op het laatste spant gehesen, waarbij de pers tegenwoordig was. Nevenstaande foto werd welwillend afgestaan door het Rotterdams Nieuwsblad. Weer twee dagen later waren de zijwanden en het dak aangebracht. Vrijdag ging de toren omhoog. Er is hard gewerkt, maar we zijn voldaan en dankbaar. De weken, die voor ons liggen zijn vol werk, dat 's avonds en in vrije dagen wordt verricht. De God des hemels, Die zal het ons doen gelukken en wij, Zijn knechten, zullen ons opmaken en bouwen.

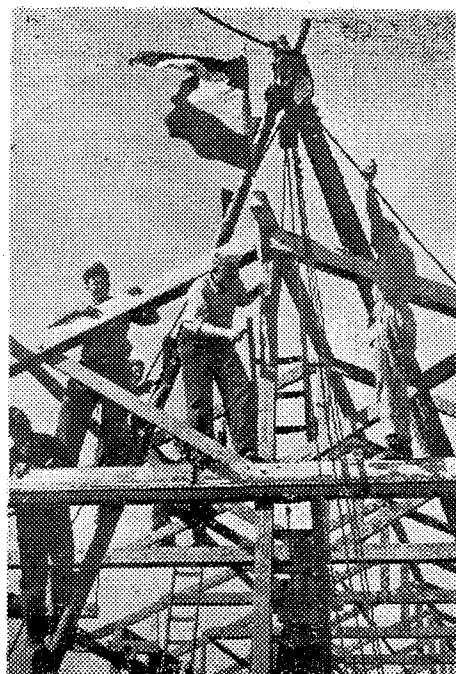

Foto Rotterdams Nieuwsblad

Naar schatting telt Suriname 220.000 inwoners, dus nog geen $\frac{1}{4}$ miljoen op een oppervlakte van 160.000 k.m.². Hiervan zijn 68.000 Hindostanen, 40.000 Indonesiërs, 22000 Bosnegers, 4000 Indianen, 2500 Chinezen. Totaal dus ongeveer... 136500 oorspronkelijke Aziaten en heidenen, waarvan nog geen 20 % door het Evangelie bereikt werden. En dan zijn nog niet in rekening gebracht de duizenden z.g. Christenen, die of openlijk het moderne heidendom belijden, of „niet meer aan godsdienst doen“. Al bij al is het niet overdreven te zeggen, dat ruim de helft van de Surinaamse samenleving schreeuwt naar *intense bewerking* door het bevrijdend Evangelie van de gekruisigde Heiland.

De ruim 90.000 inwoners, die zich naar Christus noemen, kunnen onderscheiden worden in 35000 leden van de Ev. Broeder Gemeente, 32000 leden van de R. Kath. Gemeente, 17000 leden van de Ned. Herv. Gemeente, 5000 leden van de Ev. Luth. Gemeente, ruim 1000 van kleinere Gemeenten en Kringen, z.a. Surin. Methodisten Gem., het Leger des Heils, Adventisten, Jehova's getuigen, de Gemeente van Gedoopte Christenen en andere.

O, er zijn naar verhouding nog talrijke dolende schapen in Suriname, die leven in duister heidendom, fanatiek Islam, wijsgerig maar ledig latend Hindoeïsme; ze zijn nog niet in aanraking gebracht met de Goede Herder, Die Zijn leven zette voor de schapen. Ze zijn nog niet van de veilige stal; de Herder wacht om hen er heen te leiden. En toegewijde arbeiders zijn er weinigen.

Grote terreinen liggen nog braak, ondanks ruim twee eeuwen arbeid van de Ev. Br. Gemeente, en ruim een eeuw zendingswerk van de R. K. Missie.

Vele kerken verheffen hun torens te Paramaribo (hoofdstad met 82000 inw.) maar duizenden zijn onkerkelijk, of staan wantrouwend tegenover de kerken; velen aan de rand van de stad zijn geheel verstoken van elke vorm van

Evangelie-verkondiging, duizenden stadskinderen bezoeken geen Zondagsschool; talrijke gebrekkigen en lijdenden missen alle geestelijke verzorging; er is grote nood aan serieuze zielszorg. Suriname roept om arbeiders!

Er zijn in de 6 districten nederzettingen en vestingen, waar niemand het Evangelie brengt, waar Jezus (Die gelukkig maakt) een onbekende Persoonlijkheid is. Daar is werk voor 1 à 2 reizende, colporterende Broeders. En dan het Bosland! Als kleine, haast onzichtbare eilandjes in het uitgestrekte, sombere oerwoud liggen er verspreid de kleine zendingsposten van de Hernhutters en R. Katholiken. De grote spreiding van de Boslandsbevolking is oorzaak, dat talrijke dorpjes (soms gehuchten) verstoken blijven van geestelijke en medische verzorging. Aan huurlingen heeft misdeeld Suriname geen behoefte, maar aan door de Heer geroepen, toegerust met de kracht des Heiligen Geestes, en tedere liefde van het verlorene; reeds bezetten vele huurlingen, die geen zorg voor de schapen hebben, zonder vrucht plaatsen, waar toegewijde arbeiders gezegend werk zouden kunnen doen.

Met grote blijdschap constateren gelovigen in Suriname de groeiende belangstelling van Baptistisch Nederland voor hun geliefd land-in-nood. Br. Kool en de Gemeente waar hij staat, zien uit naar arbeiders(sters) en middelen om, kan het zijn, gans Suriname de Heilsboodschap door te geven. Bidt er om en offert er voor, Broeders en Zusters.

Met heilbede in Christus, van Uw Broeder in de Here.

Den Haag 24—4—'53

H. J. HEILBRON

Aan allen, die de buitenlandse zending een warm hart toedragen!

Voor de zevende maal komt de U.Z.C. Uw aandacht vragen voor en vestigen op de *Uniezendingszondag*, die dit jaar zal vallen op *31 Mei*.

Zo langzamerhand wordt bovengenoemde Zondag een goede traditie in onze Gemeenten.

De gelden, die op deze dag bijeengebracht worden, worden door de Zendingscommissie beschouwd als een uitdrukking van de wens en de wil van al de Gemeenten om het Evangelie in de gehele wereld bekend te maken. De U.Z.C. wil Uw hand zijn, die dat samengebrachte geld zo goed mogelijk besteedt. Daartoe echter zal zij eerst een door U gevulde hand moeten hebben.

Dit klemmt des te meer daar de U.Z.C. sedert haar bestaan steeds gewerkt heeft uit beginsel der vrijwilligheid. De praktijk heeft aangetoond, dat dit een gezond beginsel is. Niettegenstaande onze uitgaven voor zr Reiling, toen zij nog actief was op het zendingsveld in de Congo en de opleidingskosten van onze beide zusters zendingscandidaten, zijn we er altijd gekomen. Wij zijn U daarvoor dankbaar.

We hebben schone uitzichten. Op goede gronden kan de Zendingscommissie aannemen, dat tegen dit najaar (November) zr Vorsteveld haar

studie definitief beëindigt en zr Brongers tegen het voorjaar van 1954.

Het einde van hun opleiding komt dus in zicht en daarmee de voorbereidingen voor de naderende uitzending.

Voorts hebben zich opnieuw adspirant zendingen aangemeld.

Het een en ander doet ons met de meeste aandrang U verzoeken om *Zondag 31 Mei als Uniezendingszondag* te willen gedenken.

Geef doelbewust Uw gift. Zending is naar de wil des Heren.

We rekenen op Uw vriendelijke medewerking. Weest overtuigd, dat de Zendingscommissie U daarvoor ten zeerste erkentelijk is.

De administrateur der U.Z.C., Willemstraat 9, Sneek heeft het volgende gironummer 523019

De Uniezendingszondagen der vorige jaren waren steeds een groot succes. Laat de Zendingszondag van dit jaar op 31 Mei opnieuw demonstreren, dat wanneer we eendrachtig samenwerken tot grootse dingen in staat zijn.

Met hartelijke zendingsgroeten,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL

Leestafel

Het onaantastbare.

Over de christelijke hoop. Geschreven door Ds J. Overduin, A'dam, uitgegeven door Kok te Kampen. Men zond ons de tweede herziene en vermeerderde druk. We zullen 't heel kort maken. Een prachtboek voor geleerden en ongeleerden. Een stichtelijk en vroom boek, dat je niet graag wegschuijft. Integendeel, je neemt het telkens even in de hand om er nog een bladzij van mee te pikken. Boeiend, stijlvol, met oog voor problemen. En juichend in de hoop. Hartelijk aanbevolen. Prijs geb. f 7,25. In keurige, natuurlijk groene band.

HUIZINGA.

De Bijbel in 't kort en in eenvoudiger Nederlands. Zo luidt de titel van een keurig gebonden boekwerk, dat Uitgeverij Born N.V. Assen op de tafel legt. Bij het openslaan hebben wij een aardige kaart van Palestina en wanneer u het boek dicht wil doen blijft uw oog hangen aan het Oostelijke bekken van de Middellandse Zee: Paulus' zendingsreizen. En door het hele werk

heen illustraties van Albrecht Dürer e.a. Nu durft niemand iets kwaads zeggen van de grote tekenaar maar we weten niet of deze middeleeuwse gravures de lezer van vandaag wel echt aanspreken. Waar het toch de bedoeling is het volk met deze uitgave te bereiken, waren modernere platen misschien beter geweest. Ofschoon wij het weglaten der brieven en der Openbaringen kunnen begrijpen in deze opzet, moet het ons toch van het hart, dat het Nieuwe Testament daardoor wel veel mist. Niettemin hopen wij dat het boek door velen gelezen zal worden. Het kost F 7,90.

HUIZINGA.

HET PARADIJS door Jan Overduin; prijs ingen. f 4,25, geb. f 5,40; voor V.C.L.-abonné's f 2,70. Uitg. J. H. Kok te Kampen.

In deze roman geeft Jan Overduin ons een prachtige en ontroerende levens- en bekeringsgeschiedenis in autobiografische vorm. Ik aarzel niet om te zeggen, dat dit boek het gebruikelijke peil van de christelijke roman verre overtreft. Afgezien van enkele kleine stijfheden is

dit boek geschreven in een zuivere en echte taal, die zich zeer licht laat lezen. De hoofdpersoon van het boek, die zelf het verhaal van zijn leven vertelt, is een typisch in zichzelf gekeerd mens en doorleeft zijn eigen bestaan zeer diep en fel. Dit boek moet gelezen worden door ieder, die met zichzelf en met God geen raad weet: het zal een bevrijding kunnen brengen.

De uitgever zorgde voor een goede uitvoering en een lage prijs. Hartelijk aanbevolen.

J. REILING.

DE BIJBEL IN NIEUWE VERTALING MET VERKLARENDE AANTEKENINGEN. Het Oude Testament, aflevering 4 en 5. Prijs per aflevering f 1.80, alleen bij intekening. Uitg. J. H. Kok te Kampen.

Deze afleveringen brengen het slot van Numeri tot en met het begin van I Samuel. De aantekeningen zijn van de hand van Prof. Gispén, Prof. Kroeze, Dr Goslinga en Dr Schelhaas, namen, die in en buiten Geref. kringen een goede en betrouwbare klank hebben. Van harte hopen we, dat velen voor deze uitgave een paar tientjes over zullen hebben. Het complete werk zal drie delen omvatten, waarvan deel III, het Nieuwe Testament, reeds is verschenen en f 9.75 kost. Deel I en II, die het Oude Testament bevatten zullen verschijnen in 18 afleveringen à f 1.80, of in twee gebonden delen à f 18.75. Het complete werk komt dus op nog geen vijftig gulden en men krijgt daarvoor een bezit voor het leven.

J. REILING.

Mededelingen

Ds J. van Dam van Zandbulten is vanaf heden telefonisch aangesloten onder no. K 5113 - 401 (Zwaagwesteinde).

UNIE-BOUWSTICHTING

De obligatiehouders van de Unie-Bouwstichting wordt medegedeeld dat de nummers, waarvan het laatste cijfer een vier (4) is, dit jaar worden uitbetaald. Belanghebbers worden verzocht hun obligatie te zenden aan de administrateur Ds Jansma, Tetterodestr. 47, Haarlem. Deze zorgt dan voor overmaking der gelden.

De secretaris,
J. v. d. MEI.

Het secretariaat van de Baptisten Gemeente te Deventer berust thans bij: L. v. d. Leur, Dommelsestr. 15, Deventer.

Het adres van de secretaris der Gemeente Workum is thans: J. Zoethout, F 3, Workum.

Ds J. Bosma van Leeuwarden bedankte voor het be-
roep naar Hengelo.

Gezinnen uit het Noorden van ons land, die voor werk op de B.P.M. te Pernis zijn, worden uitgenodigd zich bekend te maken bij de secretaris van de Bapt. Gemeente Pernis: br K. van Opstal, Murraystr. 54, Pernis.

Verantwoording

Gedurende de maand April werden in het Unie-bureau de volgende giften en collecten ontvangen:

- 1 voor het Nat. Rampenfonds: N. N. te A. f 7,50; Noordbergum f 5,—.
- 2 voor onze militairen: G. d. J. te D. H. f 2,50.
- 3 voor het Pensioenfonds: N.B.V.B. f 166,06; J. G. te R. f 25,—.
- 4 voor de E.C.U.: Makkum f 30,—; Gewest Holland f 119,67; Friese Bond f 200,—; Bondsdag Z.O. Drente f 63,63; Staveren f 150,— en f 50,—; J. G. te R. f 25,—.
- 5 voor de Opleiding: Staveren f 50,—.

Hartelijk dank aan hen, die gaven!

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem.

* * *

Betreffende de Unie-Bouwstichting kwamen de volgende giften en collecten binnen:

M. P. te U. f 2,50; J. d. B. te A. f 2,50; G. J. te H. f 3,—; J. G. te R. f 25,—; Rotterdam—C f 54,20; Emmen f 46,30.

Dank aan gevers en geefsters!

De adm. der U.B.S.,
T. J.

Giro 540091 ten name van de Bouw-Stichting, Haarlem.

Advertentiën

Het ziekenhuis

„De Aleida Kramer-Stichting”
te Coevorden

vraagt

Leerling Verpleegsters

Sollicitaties met opgave van
referenties te richten aan de
Directrice.

GEVRAAGD

een flinke

Huishoudster

in moederloos gezin, leeftijd
ongeveer 30 à 35 jaar, liefst
van Baptiste beginselen.

D. Kruit, Prins Hendrikstr. 12,
Borne.

Geef het jonge bruidspaar een duurzaam geschenk:

het fraaie dagboek VAN DAG TOT DAG in pracht-
band à f 4,50, geschreven door 14 Baptisten predikanten
of

een jaarabonnement op ons weekblad DE CHRISTEN
à f 6,— (buitenland f 7,50).

Schrijf even naar

Tetterodestraat 47, Haarlem
en 't komt voor elkaar!

daardoor zij, die door een of slechts enkele gemeenten werden voorgesteld nooit de gelegenheid in de Unie-arbeid te tonen wat zij waard zijn, omdat mogelijk niet de bekwaamheden van de kandidaten maar het aantal voorstellende gemeenten de doorslag zal geven.

Nieuwe noch oude reglementen, noch het gewoonte-recht schrijven het publiceren van de candiderende gemeenten voor. In 1951 is het ook gebeurd, de jaren daarvoor en het jaar daarna bij mijn weten niet. Wanneer de Commissie der Unie thans van plan is om, in navolging van de koers der jaren '51-'53, om de twee jaren de namen van de voorstellende gemeenten te vermelden, was het misschien toch maar beter, dat de Alg. Vergadering een definitieve regeling vaststelde: of elk jaar of nooit. En dan hoop ik, dat het *nooit* wordt.

J. R.

ZAND en ZAAD

Deze maand wemelt van bijzondere dagen. 1 Mei, dag van de arbeid (zonder de lange, vurige optochten van eisenden); 4 Mei, herdenking van gevallenen; 5 Mei, bevrijdingsdag (sterk verdund, langzaam stervend); 10 Mei, moederdag (om de middenstand te dienen — en misschien ook nog wel om onze moeders eens echt te laten voelen, dat we 't niet zo kwaad menen, al zijn we dan wel eens vervelend). Verder mag ik zelf naar een stad in 't Westen om niet-Baptisten te ontmoeten om te vertellen wie wij zijn en wat wij zoeken; hoop ik met vele N.B.J.B.ers en sterren de grootste stad in het Noorden op te zoeken.

Of ik niet een paar dagen vergeet op te noemen? O nee, die wilde ik juist apart vermelden, omdat het gevaar niet denkbeeldig is, dat ze anders opgenomen worden in de rij van gezellige feestdagen zonder meer.

Daar hebben we de hemelvaartsdag van onze Heer. Een op-tocht naar de plaats, vanwaar Hij kwam. Een intocht, waarvan wij getuigen hadden willen zijn. Ver ligt nog het land. Wij kunnen maar niet de grens passeren en met onze geest indringen in die wereld van God. Ons hart hunkert naar de „tijd” waarin het leed verbannen is en de ongerechtigheid niemand meer krenkt; onze geest is gebonden gelijk een arend, die verhinderd wordt op te stijgen tot boven de toppen der bergen; wij zijn nu nog de ingeslotenen, die zouden willen weten wat achter die wanden, zo hoog, ligt. Onze wil deraileert zovaak, ons in verdriet achterlatend tussen vertrapte tuinen. Onze Heer is reeds ingegaan. Wij wachten op Zijn wederkomen. Er zijn spotters, die zeggen: Waar is de belofte van Zijn komst? Wij zeggen: hier, en verwijzen naar Zijn woord. Ook deze belofte wordt vervuld.

En wij hopen het Pinksterfeest te vieren. Ik val bij onze feesten altijd in hetzelfde spoor van denken. Het zou zo erg zijn, wanneer wij alleen maar teruggingen in de historie om aan de hand van de berichten te vertellen hoe machtig het toen toch wel geweest is. Heerlijk zeg, wat een dag daar in Jeruzalem. Om nog eens op die bevrijdingsfeesten terug te komen. Weet u waarom die uitsterven? Juist, onze kinderen weten immers niets van die vreselijke bezettingstijd. Ze weten niets van onze angsten voor mensen, bommen. Ze weten niet dat wij huilden toen de bevrijding er was. Hoe kunnen zij nu dat feest vieren. Echt vieren. Dan moet je alles meege-maakt hebben. Hoe kunnen wij nou Pinksteren vieren als we alleen maar horen hoe het in Jeruzalem ging. Niet,

dat wij daaraan niet met dankbaarheid denken. Maar wij, mensen van deze verwarrende tijd, willen, begeren nu de kracht van God te ervaren.

Waarom? Ja, daar moest u eens over nadenken. Waarom eigenlijk. Om zelf eens helemaal „in de stroom” te zijn? Om nou eens een geweldige doorbraak naar de wereld toe te beleven. Of beter: een doorbraak van de wereld naar ons? Of ligt op de achtergrond de begeerte naar de openbaring van Gods heerlijk wezen?

Onze jongemensen trekken de tweede Pinksterdag naar Groningen en velen van ons zullen met hen daar zijn. Ze zullen er zelfs twee dagen vertoeven. Aardig voor de jongelui. Gezellig, zo'n bustocht. En we gunnen ze zo'n uitstapje van harte. Dat ze maar allemaal een goede reis mogen hebben en veel vreugde opdoen. Maar ik ben er zeker van dat vele ouders zullen bidden, dat de Heilige Geest van God die jonge levens geheel moge vervullen. Dat ze, deze jonge mensen, gegrepen mogen worden door de Heer Zelf. Dat ze gaan glimlachen over de zekerheid: Wij zijn des Heren. Daarom leven wij den Heer en sterven wij den Heer. Hij is de Heer van ons leven. In overleg met Hem wil ik voortaan leven. Mijn vriend en vriendin, mijn werk en mijn spel, het zal door mij telkens weer onder Zijn aandacht gebracht worden. Ik zal ieder keer weer ruggespraak houden met Hem, Die mijn leven regeert.

Inmiddels bereidt Hengelo zich voor om vele broeders en zusters te ontvangen. Wat zou het mooi zijn, wanneer we er allemaal al waren op de begroetingsavond. Laat het begin blij en stijlvol zijn. Vol van bede en dankzegging. Daar begint onze algemene vergadering. We komen toch niet alleen samen voor de regeling van zaken, maar ook om ons gemeenschappelijk geloof te uiten. Hoe verheffender die avond is, hoe beter de dagen, die volgen. Dat het Pinksteren voor ons zij, wanneer wij samen zijn om naar beste weten de Heer te dienen.

HUIZINGA.

IN EN OM DE BIJBEL

Jesaja

I

Wie was hij? Wat voor prediking werd door hem gehouden? Hoe kunnen we hem leren kennen? — Ziedaar enkele vragen, die we met elkander willen beantwoorden.

Onze kennis omtrent Jesaja moet geput worden uit diens geschriften, ons nagelaten in het boek Jesaja. Hij leefde in het midden van de achtste eeuw vóór Christus.

Jesaja 6 geeft ons een beschrijving van zijn roeping. Hij ziet de Heere op een hoge en verheven troon, de Seraphim bedekken het gelaat en roepen het driemaal „heilig” over de Heere der heirscharen uit. „Wee mij”, zo roept Jesaja uit, „ik verga, omdat ik onrein van lippen ben en woon onder een volk, onrein van lippen, en mijne ogen hebben de Koning, de Heere der heirscharen gezien!”

Een der serafs neemt een kool van het altaar en raakt daarmee zijn lippen aan. De betekenis daarvan wordt ons vermeld in de volgende woorden: „Uw ongerechtigheid is van u genomen en uwe zonde verzoend”.

Dan komt een andere stem: „Wie zal Ik zenden, en

wie zal voor ons aangezicht gaan?" Daarop antwoordt Jesaja met dit schone woord: „Zie hier ben ik, zend mij henen!"

In deze beide woorden „zend mij", wordt ons een stuk karakter van Jesaja gegeven. In deze aanbieding ligt overgave, maar ook *moed, koninklijke moed!* Jesaja zal ons blijken, een man van moed en kracht te zijn, ook als er verschillende stormen over Juda komen opsteken, waarover straks meer.

Deze moed komt voort uit een rotsvast geloof. Jesaja is ook een *geloofsheld*. Van hem is het woord: „Wie niet gelooft, wordt niet gebouwd (bevestigd)".

Wat de prediking van Jesaja betreft, merken we op dat geen profeet met zoveel nadruk de *heiligheid* Gods gepredikt heeft. Hij spreekt telkens van „de Heilige Israels", d.w.z. God is Goddelijk, *God is God!*

Jesaja bedoelt daarmee, dat de God van Israel de Hoge, de Verhevene is, *God* in de ware zin des woords. Naast Hem mag Israel, en mogen ook wij niemand stellen; God is de Heilige Israels, en zo wil Hij behandeld worden.

Daarom schrijft Jesaja: „de hoge ogen worden vernederd en der mannen hoogheid zinkt weg, en Jehova alleen is te dien dage verheven" (vgl. Jes. 2 : 11—17).

De Heere moet als de Heilige beschouwd en behandeld worden, door in Hem te geloven, op Hem te bouwen, Hem als de Rots te kiezen; Zijn Woord, dat vast is te nemen als grond des geloofs. Op dat geloof legt Jesaja de nadruk.

In de dagen van de profeet ontbrak zulk een geloof echter. Daarom klaagt hij: „Een os kent zijn bezitter, en een ezel de krib zijns heren; maar Israel heeft geen kennis, Mijn volk verstaat niet; zij hebben Jehova verlaten, de Heilige Israels versmaad". Dit ongeloof werd openbaar, zowel in het sociale, als in het politieke leven.

In Jesaja's tijd was Juda in een „gouden eeuw"; het land had zich hersteld van vroegere slagen, en genoot nog de vruchten van Uzzia's regering; het land was vol zilver en goud. Maar....dit bevond zich in de handen van enkelen. Deze laatsten leefden in weelde, zoals de kleding der dames in hoofdstuk 3 ons bewijst. De rijken onderdrukten de armen, en, terwijl zulk een liefdeloosheid heerste tegenover landgenoten, ja wat méér zegt, tegenover geloofsgenoten, daar meende men nog „des Heren volk" te zijn.

Men maakte zich echter schuldig aan ongeloof en ontduiken van Gods eisen. Overal trof men „beelden" aan, en ook tegen afgoden verhief zich de stem van onze profeet. Immers, op afgoden kan men niet bouwen. „Zie, er komt een tijd, dat men ze wegwerpen zal voor de vleermuizen en mollen, en zelf wegkruipen zal in de kloven der rotsen en de holen des stofs".

Jesaja is echter ook de profeet van het politieke leven geweest. In zijn tijd begon het Assyrische rijk machtig te worden. Welke houding moest Juda daartegenover aannemen? Jesaja is de profeet, die het verkondigt: „Geloof in Jehova, en ge zult bevestigd worden". Steunt niet op volken, maar op de Heere alleen; het heil is des Heren!

In hoofdstuk 7 wordt ons de politieke toestand getekend, die hier op neerkomt: de koning van Assyrië had Noord-Israel (of Efraïm) schatplichtig gemaakt, en ook Syrië onderworpen. Syrië (met koning Rezin) en Efraïm (met koning Pekah) willen tegen Assyrië een macht vormen; als nu Juda zich maar bij hen wilde aansluiten.

Doch hierin wil Juda (met koning Achaz) niet toestemmen. Daarvoor zal Juda moeten bloeden. Efraïm en Syrië trekken op tegen Juda. Zelfs Jeruzalem wordt

belegerd. De zwakke Achaz en de inwoners van Jeruzalem „sidderen als de bladeren van een boom".

Wat zal Achaz nu doen? Zal hij op God vertrouwen? — Neen, hij zoekt hulp bij mensen. „Achaz nu zond boden tot de koning van Assyrië: kom en verlos mij van Syrië en Efraïm!" —

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Geloofsgenoten

in verdrukking

Nu in verband met „100 jaar Kromstaf" zovelen zich bezighouden met het Rooms-Katholicisme en ook menig Protestant zich afvraagt, in hoeverre wij met Rome mee zouden kunnen gaan, is het belangrijk, een ogenblik stil te staan bij verschillende uitingen door woord en daad van dit grote lichaam, in verschillende delen der wereld. Immers is het Rooms-Katholicisme in Nederland nog steeds een „minderheids-verschijnsel", het is hier niet oppermachtig, en vooral om deze reden ontplooit het zich hier tot nu toe anders dan in andere landen en treedt haar wezenlijke aard nog niet zo zeer aan de dag. Zal er ooit van werkelijke toenadering tussen Rome en de Protestanten sprake zijn, dan zal een eerste vereiste zijn, dat Rome overal de vervolging van Protestantse gelovigen ten felste afkeurt en alles in het werk stelt om daaraan een einde te maken.

Dat het zover nog niet is, bewijzen de volgende berichten, die wij overnemen uit het Maart-Bulletin van het Centraal Evangelisatie-Bureau te Oegstgeest, terwijl ook bladen als „De Protestant" en „Protestants Nederland" soortgelijke tijdingen doorgeven.

Een Aartsbisshoppelijke Ontboezeming

In het „Dagblad van Valencia" van 15 Sept. j.l. schrijft een Spaanse Aartsbisshophet het volgende over Spaanse Protestanten:

„Afvalligen zijn het, die sectarische groepjes; de naam Protestanten verdienen ze nog niet eens. Het gezonde gezicht van Spanje schurftig maken, dat doen ze. Hoe langer hoe meer gaan ze wroeten in het edele vlees van ons vaderland.

We moesten zwarte lijsten hebben, provincie voor provincie met de namen van al die afvalligen. Maar dat is niet voldoende; die namen moeten bekend gemaakt worden, opdat de gerechtigheid kan doorwerken. Wij moeten weten hoe ze bestaan.

Wij moeten weten, of hun kerken geen steunpunten zijn van regerings-vijandige groepen, of ze niet gesteund worden door vrijmetselaars en communisten.

Alleen het licht en de waarheid kunnen Spanje groot maken. Moge daarom de Moeder der verlatenen hen terugbrengen in de Apostolische Kerk."

Ook hier, evenals in communistische landen, een suggereren dat de vervolgte groep staatsgevaarlijk is en door geheime activiteiten de maatschappij ondermijnt.

In flagrante strijd met deze en andere berichten is datgene, wat de Vaticaanse Radio Omroep onlangs bekend maakte, n.l. dat het nog nooit voorgekomen is, dat in Spanje een Protestant om zijn geloof lastig gevallen is, en dat de Protestanten in Spanje volledige vrijheid van godsdienst hebben.

Een Jongeliedensamenkomst

Een zendeling verhaalt over een Jongeliedensamenkomst, ergens in *Columbia*. Ik citeer het Bulletin maar weer:

„Het was Vrijdagavond de 15e Juni, dat wij in de kerk bezig waren voorbereidselen te maken voor de bijeenkomst. Gewoonlijk waren er 15, doch nu waren er slechts 2 personen gekomen. De dag tevoren hadden n.l. 20 politie-agenten de stad betrokken. Het waren regerings-stormtroepen, die steeds van plaats tot plaats gaan om niet-Roomsen aan te vallen en te doden. Dit zijn de meest fanatieke soldaten; waarheen ze ook gaan, ze zijn altijd gehoorzaam aan hetgeen de priester zegt. In Mariquita is de priester een Duitse ex-naziman; wel de meest gehate man van de stad. Twee jaar geleden besloot de Gemeenteraad, de bisschop te verzoeken hem terug te roepen, daar hij vanaf de kansel probeerde een burgeroorlog te ontketenen door de trouwe inwoners van de stad tegen elkaar in 't harnas te jagen. De bisschop weigerde, zeggende dat hij een goed werk verrichtte.”

En dan volgt het verhaal, hoe die enkele mensen op die Vrijdagavond overvallen, meegesleurd, getrapt werden totdat ze eindelijk door de tussenkomst van enkele invloedrijke Engelsen loskwamen.

40.000

Het bulletin citeert ook een persbericht over een synodevergadering van een van de grote Nederlandse Protestantse kerken.

„Aan de orde kwam de vervolging der Protestanten in Zuid-Amerika, vooral in *Columbia*, waar 60 kerken opgeblazen en veertig duizend Protestanten doodgeschoten werden. Helaas is er weinig meer te steunen dan met gebed en sympathie.”

We willen het hierbij laten. 60 kerken en 40.000 zielen. Geen ruimte voor de belijdenis die leeft in het hart, geen plaats om te vergaderen en elkaar te ontmoeten. Maatschappelijk en financieel in een onmogelijke positie. Zeker, het loon is groot in de Hemelen, maar zwaar is de weg van deze broeders en zusters in de vreemde onder de macht van Rome.

Waar ergens in deze wereld kan men protesteren tegen zoveel onrecht?

Kunnen onze gezamenlijke Gemeenten dat? Waar? Bidden wij voor alle vervolgd-en-om-Christus'-wil.

Wf.

Ingezonden

Een pleidooi

Iedere lezer van ons weekblad „De Christen” is er wel van overtuigd dat de artikelen van de Kroniekschrijver bepaald méér zijn dan bladvulling. Hij is het, die via zijn pen belangrijke dingen in onze hoofden en harten weet te brengen.

Ik mag U wel verklappen dat het artikel „Zakelijke

De Zuiderstrip

Het heden

En de jaren gingen. Reeds 10 jaar vergaderen wij nu reeds in ons herstelde kerkje. Onder aanvoering van onze voorganger is er gebeden, gestreden en geleden. God echter bleef getrouw. Steeds meer breidde de gemeente zich uit. Het openluchtwerk vooral bracht menige ziel aan de voeten van Jezus en daarna ook in de Gemeente, die langzaam maar zeker groter wordt. Prijst de Heer.

En nu beste lezers l' histoire se répète, nu herhaalt zich de geschiedenis. Al maar voller wordt ons kerkje. Steeds meer mensen, waaronder veel vreemden, komen om de heerlijke boodschap van het rijke Evangelie des Vredes te beluisteren. We zitten voor met de neus tegen de preekstoel en achter in het portaal met de rug tegen de buitendeur. Het gaat zo niet langer. We puilen er weer uit!

We moeten opnieuw verhuizen!

We moeten bouwen! Heden!

Wordt vervolgd.

problemen van de N.B.J.B.” mij uit het hart was gegrepen.

Niet alleen vanwege het feit dat opgewekt werd ons jeugdwerk financieel te steunen vanuit de gemeenten, maar vooral daarom, omdat Ds. Reiling zo duidelijk betoogde dat we in ons Zondagsschool- en clubwerk te doen hebben met een vorm van evangelisatie! En dat het daarom de aandacht van de gemeente moet hebben.

De laatste zin: „de financiële zorgen van ons jeugdwerk wijzen op een verzuim van de gemeenten ten aanzien van het plaatselijk jeugdwerk is m.i. volkomen gerechtvaardigd en vindt voor een groot deel zijn oorzaak in het feit dat genoemde takken van arbeid nog te weinig worden gezien als vormen van evangelisatiewerk. Misschien zijn onze gedachten te sterk bepaald bij openluchtwerk, evangelisatieavonden, Zaaiverspreiding etc. en te weinig bij het Zondagsschool- en clubwerk. Terwijl dit laatste toch minstens evenveel aandacht moet hebben als het eerstgenoemde.

Misschien mag ik U vanuit mijn ervaring enkele dingen noemen, die, naar ik hoop, aantonen van hoe groot belang ons Zondagsschool- en clubwerk zijn t.a.v. onze evangelisatiepogingen.

Op een meisjesclub waren behalve kinderen van gemeenteleden enkele kinderen van buitenkerkelijke ouders. Op de club volgde men de richtlijnen door de J.M.C. aangegeven in de z.g.n. „Sterit”, een m.i. zeer goede methode. De meisjes moesten een opstelletje maken over een bepaald Bijbelgedeelte. Daar hadden ze de Bijbel bij nodig en toen bleek al heel gauw dat enkele meisjes thuis geen Bijbel hadden. Het eerste werk van de leidster was daarom er voor te zorgen dat er Bijbels

Wij staan thans in de laatste strijd

Wij staan thans in de laatste strijd:
het gaat om dood of leven.
Blijft trouw de Heer der heerlijkheid:
Hij zal u nooit begeven.
De oude wereld stort ineen,
en Jezus Christus' Rijk alleen
zal uit haar puin verrijzen.

Met majesteit en heerschappij
zal Jezus wederkomen.
Hoort de bazuinstoot! 't Wereldtij
heeft thans een eind genomen.
Blijft allen trouw, sluit u aanen!
Schaart u nog dicht om Hem heen!
Houdt stand tot aan het einde!

L. en G. (Uitg. 1952).

„Renderloo”

Gezinskampen

Voor de „Gezinskampen” in huis van 27 Juni—4 Juli; 4 Juli—11 Juli en 22—29 Aug. (de laatste corveevrij) kan men nog inschrijven! 18—25 Juli in huis volgeboekt!

Ook in het Gezinstentenkamp van 4—18 Juli zijn er nog plaatsen vrij.

Belangrijk! Van 18—23 Mei kunt U enkele rustige dagen op „Renderloo” doorbrengen. Dit tijdvak is corveevrij! Prijs p. p. f 4.50 per dag. Kinderen reductie. Graag tel. bericht vooraf.

Zij die nog „Renderloo” folders wensen, hetzij voor inlichtingen dan wel voor verspreiding, kunnen zich wenden tot:

L. SIESLING,
„Renderloo”, Epe (Gld.)

Onze Broederschap Renderloo

en nog wat!

Op 30 Sept. en 1 Oct. zullen de Voorgangers volgens afspraak, zo de Heer wil en wij leven, op Renderloo hun Broederschap-Conferentie houden.

Daar zullen zij dan lichaam en geest laten verkwikken door de schone natuur en hun verstand opscherpen door belangrijke samensprekingen.

Zoudt u in verband met dat „opscherpen” de door u gewenste onderwerpen zo spoedig mogelijk willen meedelen aan uw secretaris? Collega's, wilt u mij schrijven vóór 1 Juni, dan stemt gij uw scribe tot grote dankbaarheid.

H. PLEVIER.

Nieuws van de Jongens- en Meisjes Centrale

Wilt U even noteren dat de J.M.C.-Raad nu uit de volgende personen bestaat:

Voorzitster: Mevr. J. G. Broertjes—Gijsbers, Iz. Everts-
laan 52, Arnhem

Secretaris: M. Germeraad, Hegemansweg 38, Hengelo.
Leden:

Mevr. N. de Boer—Koning, Deventer

Mej. H. Veenstra, Amsterdam

J. H. Weishaupt, Veendam

Ds Sj. Zijlstra, Eindhoven.

Bij voorbaat dank.

Leestafel

De vreemdeling. Daar heeft W. Laatsman weer een heel gezellig leesboek geschreven. 't Liefst lees je 't maar achterelkaar uit. Van die onkel Louis geniet je en de stijve Hollanders komen er met hun godsdienst wel eens donker op te staan. Maar die vrolijke geus van Gent krijgt ook z'n klappen wel. Die hem eindelijk wakker maken. Groots? Aangrijpend? Nee, maar goed. Ouders en kinderen zullen 't met plezier lezen. En hun sympathie zal uitgaan naar de vreemdeling. Geb. f 5,40.

HUIZINGA.

Dr G. Ch. Aalders. Het Hooglied. Uitg. J. H. Kok N. V. Kampen. Geb. f 4,25, 148 pag.

Dit is een deeltje uit de bekende Korte Verklaring. Van deze schrijver verscheen onlangs ook op het Hooglied, bij dezelfde uitgever een grote commentaar. Dit deeltje geeft in beknopte vorm en vereenvoudigd dezelfde gedachten weer. De inleiding beslaat de eerste 29 blz. en is zeker de moeite waard gelezen te worden. De verklaring is zoals we die van Prof. Aalders gewend zijn, duidelijk en weloverwogen.

Ook dit deeltje van harte aanbevolen.

D. SLORT.

DE RAMP, Nationale uitgave met een voorwoord van H. M. de Koningin.

Bij dit boek ingesloten is een zeer overzichtelijke kaart van de gebieden, die door de stormvloed zijn geteisterd. Met het tot stand brengen van deze uitgave, waarvan de baten komen ten gunste van het nationaal Rampenfonds, heeft de Uitgeefster, de vereniging ter Bevordering van de Belangen des Boekhandels te Amsterdam, een belangrijk werk gedaan.

Koop, zie en lees, en bewaar het, opdat de herinnering aan deze geweldige ramp, het vele leed en de spontaan geboden hulp uit alle streken der aarde, niet vergeten worde.

Wf.

HEBREËEN, door Prof. Dr. F. W. Grosheide, 3e druk. Uitgave: J. H. Kok N.V. Kampen. Prijs geb. 5,50.

Dit omstreeks 200 bladzijden tellende boek is een deeltje uit de bekende serie Korte verklaring der Heilige Schrift, en bevindt zich in oudere uitgaven reeds in menige boekenkast.

Interessant is de opvatting van Prof. Grosheide, dat de Hebreënbrieff vermoedelijk gericht is aan een bepaalde kring van Christenen in Rome, bestaande uit Joden-Christenen. Ook valt op de mooie vertaling van de bekende aanhef van de brief.

Gaarne schrijven we: Van harte aanbevolen.

Wf.

Dominé's in het geheim tot priester gewijd, op uw kansels? door J. Duynstee. Uitgeverij De Banier, Postbus 2019, Utrecht. Prijs ing. f 2,95.

De stof, die in deze ruim 100 blz. tellende brochure behandeld wordt, is veel meer omvattend dan de titel vermoeden doet.

Hier is een ex-kloosterling aan het woord die goed op de hoogte blijkt te zijn met de leerstellingen en methoden van de Rooms-Katholieke Kerk, waarvan hij vroeger zelf deel uitmaakte.

De toon van de brochure is fel en misschien zijn de conclusies hier en daar te snel getrokken. Over de betrouwbaarheid van allerlei aangedragen feitenmateriaal kan door ons slechts zeer gedeeltelijk geoordeeld worden.

Met name denken wij aan datgene waar de titel van deze brochure op doelt.

Toch kan het zijn groot nut hebben, in een tijd als de onze, waarin al te veel gezwezen wordt over Rome's leer en methoden, over de geloofsvervolgingen, ook van vandaag, waaraan zij zich mede schuldig maakt, een dergelijk waarschuwend geluid te vernemen.

Het verdient echter wel aanbeveling, kritisch te lezen en niet te snel te oordelen.

Wf.

Advertentiën

Gevraagd voor direct:

flink Meisje

voor dag en nacht in gezin met kinderen.

Mevr. N. Vulling—Broertjes, Dorpsstr. 33, Vaassen (bij Apeldoorn).

VACANTIE

in één der mooiste gedeelten van Duitsland

Door Bapt. fam. aldaar te huur aangeboden:

gedeelte van juist gebouwd huis

geschikt voor 3 à 4 personen. Per week D.M. 25.

Brieven in 't Nederlands te richten aan:

Fam. Fr. Fischer, Krügerstr. 1, (16) Bad Wildungen, Duitsland.

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland onze geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Afien Zuidema

Wed. van J. Brongers in de ouderdom van 89 jaar.

P. W. Brongers
E. Brongers-Smeltekop
en Kinderen.

Delfzijl, 9 Mei 1953.
Waterstraat 20.

PLAATST

UW

ADVERTENTIES

IN

DE CHRISTEN

Nieuwe Testament met Psalmen

(Nieuwe Vertaling)

Royaal formaat (21½ x 15½ x 3½ cm.), duidelijke letter, fraaie uitvoering à f 4,—
Zéér geschikt als geschenk bij elke bruiloft en verjaring!

Verkrijgbaar bij ons Lectorfonds, Tetterodestraat 47, Haarlem

Voor alle belangstellende leden verkrijgbaar:

Financieel verslag van de diverse boekhoudingen	à f 0,75
Statuten en Reglement van de Unie met de	
Werkorde's der Permanente Commissies	à f 0,25
Agenda der Unie-vergadering (brochure)	à f 0,25
Rapport met voorstel van het Pensioenfondsbestuur gratis	
Zolang de voorraad strekt!	

Verkrijgbaar bij het Unie-bureau, Tetterodestraat 47, Haarlem

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3158

VRIJDAG 22 MEI 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

En zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest

Hand. 2 : 4a

Met de regelmaat der jaargetijden komen ook de algemeen erkende christelijke feestdagen. Nu gaan we weer het Pinksterfeest vieren en Zondag zal de voorganger der gemeente u herinneren aan dat schokkend gebeuren. Meer dan negentien maal honderd jaren geleden kwam de Geest van God onder de tekenen van een geweldige windvlaag en tongen als van vuur. Als een wervelwind viel de hoge Kracht op de wachtende wateren en zij werden opgestuwd, zodat de dijken braken en de van God Zelf bewogen mensen onbedwingbaar hun binnenste gedachten uitstortten over een onthutste en verbaasde schare. Wat een machtige doorbraak werd dat op die dag. Geen zandzakken van spot konden de stroom keren. Geen geselslagen en geen gevangenis vermochten deze vurige tongen te doven. Deze mensen waren vervuld van een bovennatuurlijke kracht en trokken zingend en getuigend rondom de burchten van een verdorde godsdienst, totdat ze ineens stortten en er geen steen op de andere bleef staan. En de overwinnaars spraken van niemand anders dan Jezus. Van die verworpen Jezus, Die van God een naam ontving boven alle naam.

In duizend kerken, in honderd landen zal de gemeente verwezen worden naar die glorierijke overwinning en liederen zingen, die daarvan spreken. En een enkeling zal in zich een smartelijk verlangen voelen naar zulk een windvlaag en naar die vurige tongen. Hij zal tegen zichzelf zeggen: Waarom ontroert de Heer mijn hart niet met Zijn noorden- en zuidenwind? Waarom, als ik onwaardig ben, overstroomt Hij niet tien of twaalf andere broeders? En wanneer Hij Europa voorbij moet gaan

omdat het Zijn woord niet heeft gehoorzaamd, waarom ontsteekt Hij Zijn vuurvlammen niet elders? Hij zal tegen zichzelf zeggen: Waar is die gemeente, die ik beschreven vind in de eerste bladzijden van het tweede boek van Lukas? Maar zegt hij dan, ik mag zo niet spreken, want anderen zeggen, dat ik blind ben voor het werken Gods, voor Zijn machtig werken nu. Doch hij weifelt in zijn zwijgen, want hij zoekt naar de duizenden, die zich bekeren tot de Heer en die betonen, dat zij verlost zijn uit deze tegenwoordige wereld en leven uit de komende.

Reeds eerder citeerde ik eens Marsman, die zegt: „De tijden zijn zwart. Wij zijn eeuwen en eeuwen te laat geboren. In een mantel gehuld, door een engel op weerlichten doortocht verloren en door het onuitroeibaar heimwee vervuld den Koning te zien voor Wien ik had willen strijden, schrijd ik naar den Dood.” Even later verraaft hij, dat hij had willen leven in de tijd van kruistochten en kathedralen. Maar hij bedoelt ongetwijfeld, dat hij had willen leven in de dagen, toen God de mensen vervulde met Zijn Geest en ze roekeloos maakte. Toen zij niet anders konden. Hier sta ik, ik kan niet anders. De wil des Heren is mijn vreugde.

Het is weer Pinksterfeest. „En zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest.” O, wind en vuur van God! Wij zijn nog niet te laat geboren als Gij ons aantast en voortdrijft langs Uw wegen.

HUIZINGA.

IN EN OM DIE BIJBEL

Jesaja

II

In ons vorig artikel zagen we Jesaja als de man van koninklijke moed, als de prediker van Gods heiligheid, in de navolgende betekenis: „Alleen Jehova is Israels God, daarom weg met de afgoden!”

We willen nu Jesaja zien als held en prediker des geloofs. We zagen de politieke toestand. Juda bekneld door Syrië en Noord-Israel (Efraim). Wat zal Juda doen, met Achaz als koning?

Zie nu Jesaja. In hoofdstuk 8 : 11 lezen wij, volgens de vertaling van Prof. Valetton: „Mij aangrijpende met macht heeft Jehova tot mij gesproken en mij geleerd; gij zult niet alles samenzwering noemen, wat dit volk aldus noemt, en gij zult niet vrezen voor hetgeen waarvoor dit volk vreest en daarvoor niet vervaard zijn: Jehova der heirscharen, Hem zult gij heiligen en Hij zal het voorwerp zijn van uwe vreze en uwe vervaardheid”.

Dan begeeft Jesaja zich met zijn zoon naar de koning (Achaz) en zegt hem, dat hij niet zal vrezen. Immers, de twee koningen — Pekah en Rezin — zijn vijanden, zijn twee rokende vuurbranden (hfdst. 7 : 4); want, also zegt de Heere: „Het zal niet bestaan en zal niet geschieden”. Na deze vermaning volgen de woorden, waaruit wij Jesaja leren kennen: „Indien gij niet vertrouwt, gij zult niet worden gebouwd” (De St. Vert. heeft: „Indien gijlieden niet gelooft, zekerlijk gij zult niet bevestigd worden”).

Jesaja vreest niet, en nu moet ook Achaz niet vrezen, daar de Heere zulks geboden heeft. Zie verder Jesaja's rotsvast geloof en bewustheid van macht. Om Achaz te helpen geloven in de Heilige Israels, wil hij hem een teken geven. Als de Heere nu dat teken eens *niet* liet komen, wat Jesaja beloofde!....

Terecht heeft men opgemerkt, dat onze profeet „hoog spel” speelde. Doch de profeet vreest niet, want hij is zich bewust te staan op eeuwige bodem, en te putten uit de mogendheid Gods, en daarom, hij waagt het, omdat het geen *wagen* meer voor hem is.

Wat doet Achaz, wil hij geloven en zijn geloof laten werken en sterken door het teken van de profeet? Neen — hij slaat het af, en antwoordt: „Ik zal het niet eisen en Jehova niet verzoeken”.

De profeet antwoordt, in verontwaardiging: „Is het u te weinig, mensen te vermoeden, dat gij *mijnen* — daarop valt de nadruk — God ook vermoeit? Daarom zal Jehova Zelf u een teken geven”, en dan komt de profetie over Immanuel. Achaz wenste geen teken, het werd hem dan ook niet gegeven. — Deze koning zocht zijn hulp niet bij Jehova, maar bij Assyrië. „Achaz nu zond boden tot Tiglath-Pilezer, zeggende „Ik ben uw knecht en uw zoon, kom op en verlos mij uit de hand van de koning van Syrië en uit de hand van de koning van Israel, die zich tegen mij opmaken”. (2 Kon. 16 : 5).

Deze liet zich niet wachten. Syrië met de hoofdstad Damascus, valt, en koning Rezin wordt gedood. Ook Noord-Israel wordt genomen. Juda was nu wel gered, maar de Assyriër ligt nu aan de grens van Juda!

Spoedig bleek dat men „het paard van Troje” had binnengehaald. Tien jaren later viel Samaria, en toen was de beurt aan Juda.

Het land Palestina is door zijn ligging buitengewoon belangrijk. Wie dat land heeft, heeft ook de handelswegen;

vandaar de menigvuldige twisten om het te bezitten.

Door Sanherib wordt nu een veldtocht tegen Juda ondernomen. Spoedig is Juda op weinige landstadjes na, in de macht van de vijand; een gedeelte van dit Assyrische leger staat reeds voor Jeruzalems muren. En te oordelen naar de taal van Sanheribs gezanten, en de vrees die binnen Jeruzalem heerst, is de val dezer stad zeker niet verre. — Juist nu wordt weer licht op Jesaja geworpen.

Daarover D.V. in een volgend artikel.

(Wordt vervolgd.)

D. SLORT.

Zendingsrubriek

Ter gelegenheid van de herdenking van het 75 jarig bestaan der Protestantse zending in de Congo werd een boek van 86 bladzijden uitgegeven, dat in het kort het verloop van deze zending beschrijft. Een exemplaar daarvan werd de secretaris der Zendingscommissie toegezonden. Natuurlijk heeft hij vol belangstelling het een en ander gelezen. Hier volgt een excerpt daaruit. In het 1e hoofdstuk handelt de schrijver, George Wayland Carpenter over de *voorlopers*. Hij noemt de namen van David Livingstone en Henry M. Stanley. Vervolgens dat in opdracht van de B.M.S. Comber en Grenfell uit Kamerun de Congo bezochten en een gunstig rapport uitbrachten. En dat in Juni 1879 de eerste vijf zendelingen van bovengenoemd Genootschap in de Congo arriveerden.

Over deze feiten is reeds meerdere malen hier geschreven, zo dat we stilzwijgend aan het een en ander voorbij kunnen gaan. In het 2e hoofdstuk somt de schrijver 5 *barricaden* op, die de eerste zendelingen op hun weg vonden.

De 1e had een geografisch karakter, n.l. de *grote afstanden*. Het achterland was slechts ten dele te gebruiken. De doorvaart wordt op een kleine 125 K.M. van de monding versperd door rotsen. Daarna is zij echter weer uitstekend bevaarbaar.

De 2e barricade was *ziekte*. In die dagen droeg Centraal Afrika de lugubere naam van „het graf van de blanke”. Een derde deel der zendelingen, die in die jaren de Congo betraden, stierven binnen enkele weken of maanden. De vitalsten hielden het ten hoogste 2 jaren uit.

Wie heden ten dage de oude kerkhoven in Matadi en waar ze verder ook gelegen zijn bezoekt, wordt getroffen door de vrij jonge leeftijden van hen, die kwamen en hun leven gaven.

Toen ter tijd wist men bitter weinig af over de tropische ziekten. Men nam b.v. aan, dat Malaria veroorzaakt werd door kwade dampen, die van de grond gedurende de nacht opstegen. Eerst jaren later wist men dat deze ziekte overgebracht en veroorzaakt werd door muskieten. Weer anderen stierven ten gevolge van zwartwater-koorts. Dysenterie was algemeen verbreid. En dan de beruchte Afrikaanse slaapziekte. Hoogbejaarde bewoners van de beneden Congo weten talloze namen van nederzettingen op te noemen, waarvan heden ten dage geen een meer bestaat. Zo vreselijk heeft de slaapziekte gewoed.

Jaren van noeste, wetenschappelijke arbeid moesten

er verricht worden vóór dat de medische wetenschap meester werd over de tropische ziekten.

De 3e hinderpaal, die overwonnen moest worden was de taal. In de Congo worden er series van talen gesproken. Daar moesten bruggen geslagen worden op taalkundig gebied alvorens de eerste zendelingen de boodschap van het Evangelie bekend konden maken. Heden ten dage zijn er meer dan 30 complete N. Testamenten in diverse talen en minstens 9 complete Bijbels. Gedeelten uit de H. Schrift zijn momenteel in alle talen en dialecten beschikbaar. De zending van onze dagen leert slechts die inheemse talen, die er op zijn zendingspost en gebied gesproken worden.

De 4e hinderpaal was die van geestelijke duisternis. De slavenhandel werd druk beoefend.

Polygamie was schering en inslag. Daarbij niet te vergeten de kinderhuwelijken.

Doch het allergrootste kwaad en de gesel van de Congo was de inheemse toverdokter met zijn duivelse praktijken en grote macht.

Daaraan verbonden als laatste hindernis, die de gezant van Jezus Christus vond, de angst. Angst versperde de weg, wanneer de zending in het binnenland van dorp tot dorp, van stam tot stam trok. Angst was de oorzaak, dat de mensen niet genegen waren om te luisteren, opdat de geesten niet boos zouden worden. Angst weerhield de ouders om hun kinderen naar de zendingsscholen te zenden. Angst deed de bewoners van de Congo aarzelen om medische hulp te aanvaarden. Angst was de grond waarom het Evangelie in het begin zo moeizaam door hen aanvaard werd.

Deze hindernissen vonden de pioniers op hun weg. De zendelingen van onze dagen mogen thans de wegen bewandelen, die de vorige generaties voor hen ontsloten en vereffend hebben.

Hoofdstuk 3 en 4 handelen over de *komst der diverse Zendingsgenootschappen* en hoe deze weer samen met elkander werken en optrekken.

Hoofdstuk 5 beschrijft de *medische zending*. De eerste zendingspioniers moesten zich behelpen met een medicijnkist en een totaal onvoldoende medische kennis.

In 1882 kwam de eerste zendingsarts. Zijn naam was Dr Aaron Sim. 40 jaar lang heeft hij onschatbare diensten bewezen aan het volk van de Congo. Zijn talenkennis was ongeëvenaard groot. Hij en andere zendingsartsen hebben complete wonderen op medisch gebied verricht. Met een minimale chirurgische uitrusting hebben zij zware operaties verricht in hun huiskamer. Hun instrumenten kookten zij in de keuken uit. Zelden hadden zij deskundige assistenten tot hun beschikking. En toch volbrachten zij het.

De eerste permanente ziekenhuizen van steen dateren van 1912. In 1950 telde de Congo 171 Protestantse ziekenhuizen en klinieken met 56 doktoren, 166 zendingszusters en 1097 Afrikaans geschoold personeel.

Vele van deze ziekenhuizen zijn uiterst modern ingericht en voorzien van electrisch licht.

De medische zending levert rijpe vruchten op. In 1950 werden in deze ziekenhuizen en klinieken 874567 patienten behandeld en 17889 operaties uitgevoerd. Bij 8045 bevallingen werd er assistentie verleend en 19687 babies werden opgenomen in 101 baby-klinieken.

Melaatsheid komt in sommige delen van de Congo veelvuldig voor. De Protestantse zending onderhoudt 35 melaatsen kolonies met de steun van een Amerikaanse vereniging en de regering van de Congo. Volgens de cijfers van 1950 werden er 6600 patienten verpleegd en behandeld.

De medische zending is er doelbewust op uit om jonge

Afrikaners op te leiden tot kundige en volwaardige medische assistenten en dit geschiedt met zeer bevredigende resultaten.

Herhaaldelijk heeft de regering van de Congo haar grote dank uitgesproken jegens het Protestantse medisch werk.

Hoofdstuk 6 spreekt over het onderwijs. Op dit terrein heeft de zending zich eveneens met veel zegen bewogen. Daarbij bedient men zich van de figuur van Onderwijzer-Evangelist.

Voor een beter en grondiger opleiding van de Onderwijzer-Evangelist werd in 1908 door Engelse en Amerikaanse Baptisten te Kimpese de „Ecole des Pasteurs et d' Instituteurs" (School voor Predikanten en Onderwijzers) opgericht.

De hier gevolgde onderwijsmethode werd met kleine verschillen door andere opleidingscentra overgenomen.

De periode van 1926 tot 1948 was buitengewoon moeilijk voor het Protestantse onderwijs. De koloniale regering van de Congo subsidieerde uitsluitend scholen van de R.K. Missie. En toch heeft een R.K. rapport uit deze periode aan het Vaticaan het volgende moeten getuigen, nl. dat *ofschoon de Protestantse zending niet gesubsidieerd werd, miljoenen kinderen van inboorlingen de zegen van het geloof ontvangen hebben.*

Door de prijzenswaardige bijdragen van inheemse Christenen en de loyale toewijding van het onderwijzend personeel werd desniettemin niet alleen het onderwijspeil voortdurend verhoogd, doch slaagde men er zelfs in om het groeiend aantal leerlingen op te vangen. Toen in 1948 ook de Protestantse zendingsscholen gesubsidieerd werden, was menige schoolinspecteur verrast over het peil en gehalte van het onderwijs.

De subsidie kwestie wordt verschillend beoordeeld in de Congo. Doch dit is een aangelegenheid van de diverse Zendingsgenootschappen.

In het algemeen kan gezegd worden, dat de kwestie van het onderwijs in verband met bepaalde voornemens van de regering van de Congo de nauwlettende zorg en de voortdurende aandacht van de Protestantse zending heeft.

Veel aandacht wordt verder in de Congo aan Christelijke literatuur besteed. Dit wordt in Leopoldville door de gezamenlijke „Leco" drukkerij verzorgd.

Hoofdstuk 7 bevat *behartenswaardige beschouwingen*, waarop we later nog nader terugkomen zullen. Het is een hoofdstuk op zichzelf. Verder vinden we daar de statistiek van 1950.

We hopen dat deze vluchtige opsomming van 75 jaar Protestantse zending in de Congo U een indruk gegeven heeft, hoe de zending daar gegroeid is.

We besluiten met de opmerking, *dat de Congo zonder meer schone perspectieven biedt voor de arbeid van het Koninkrijk Gods.* Naast Afrika is dat ook met Z. Amerika het geval.

Met vriendelijke zendingsgroeten,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

Uniezendingenzondag 31 Mei

Met aandrang verzoeken we U om onze Zendingenzondag doelbewust te gedenken met Uw giften. De U.Z.C. zal binnen niet al te lange tijd eigen mensen kunnen uitzenden. Zorg er voor, dat Uw gift de arbeid in Gods Koninkrijk, waar ter wereld dan ook, bevordert en ten goede komt.

De Zuiderstrip

Bouwen

Ja beste vrienden, Eindhoven MOET bouwen. En nu bedoel ik niet de plaatselijke Baptisten Gemeente. Neen ik bedoel de stad Eindhoven. Allerwege ziet men hier bouwen. Steeds meer grote industrieën komen zich hier vestigen. Nieuwe fabrieken verrijzen aan alle kanten. Een geheel nieuw centrum is weldra gereed. Een nieuw station met een verhoogde spoorbaan voorzien van 7 nieuwe tunnels zullen van deze, in stukken gesneden en verdeelde plaats, een moderne grootstad maken. En dit alles trekt mensen aan, vooral jonge, véél jonge mensen. Deze jonge mensen gaan een gezin stichten. Ze moeten dus wonen en dus moet men hier bouwen, véél bouwen.

Daarom staat gans Eindhoven in het teken van bouw en opbouw, van werk en werkdrijf en van een zich onstuimig ontplooiende energie.

Wordt vervolgd.

Unie-jaarverslag over 1952

Zal in de rij der jaren 1952 voor ons Unie-leven, dat wil zeggen voor de gemeenschappelijke arbeid van de gemeenten in hun coöperatief verband, opvallen met een kenmerk, dat alleen dit jaar toekomt? Wij overzien niet de historie, en wij weten vooral van 1952 nog geen „datering” te geven, omdat wij er zo vlak op zitten. Toch wil het ons, die ook weer zo heel sterk bij het leven betrokken zijn, voorkomen, dat van het voorbije jaar gezegd zal worden: het is het jaar van de wending — neen we zullen het zeker niet revolutie noemen, want het zal veeleer een doorgangsstadium der evolutie zijn. Welke wending wij bedoelen? Deze, dat de gezamenlijke gemeenten in haar jaarvergadering — onze Unie-vergadering — de beslissing namen tot aanvaarding van een gewijzigd reglement. De gezamenlijke gemeenten besloten, dat voortaan de commissies, die het werk, waarin het leven der gemeenten zich zo direct en duidelijk uit — de evangelisatie, de zending en de opleiding — door de Algemene Vergadering zouden gekozen worden en dat de voor deze gemeenschappelijke taken benodigde gelden verkregen zouden worden door vrijwillige bijdragen! Hoe geïnteresseerd de gemeenten waren in deze aangelegenheid — hoe kan het ook anders, want immers in deze gezamenlijke takken van arbeid klopt het hart onzer gemeenten! — bleek ook daarin, dat de Unie-vergadering zich over twee dagen moest uitstrekken om de behandeling van het nieuwe reglement tot een goed einde te brengen.

Dat onze gemeenten in geloofsvertrouwen wat aan „durven” bleek ook uit het aanvaarden van een begroting, die een tekort van ruim f 6000,— toonde! Spontaan werd overeengekomen om zo mogelijk door vrijwillige bijdragen, met als streefdoel f 1,— per lid, dit tekort weg te werken. Trouwens ook de bezuiniging moest betracht worden. Doch boven de neiging tot inkrimping stond de begeerte tot verhoogde inspanning! Door het zo in geloof te „wagen” stond er wat te „winnen”!

Wanneer we nu meteen vanuit dit blikken op onze

verbondenheid gaan schouwen naar de betrekking tot andere groeperingen en tot onze geloofsgenoten overver, dan is er op dit punt niet veel dat bepaalt opvalt. Het zijn de vertegenwoordigingen, die op de gebruikelijke wijze deze betrekking hebben onderhouden en bestendigd, wat op zichzelf ook een oorzaak van dankbaarheid is, daar we graag de plaats innemen, die ons is toegedacht en aldus ons bescheiden aandeel in het werk van het Koninkrijk Gods leveren. Op de Eur. Baptisten Conferentie in Kopenhagen in het midden van het jaar was een aantal der onzen aanwezig en beleefde aldus persoonlijk de Europese broederschap!

Onze eigen landelijke arbeid werd ook dit jaar weer op een gewaardeerde wijze gediend door de stimulerende activiteit onzer jongeren in hun Jeugdbeweging N.B.J.B. Deze beweging, die vele vertakkingen kent, is, ofschoon zelfstandig georganiseerd, toch heel reëel en wezenlijk deel van de arbeid onzer gemeenten. Onze gemeenten zijn eenvoudig niet te denken zonder jeugdarbeid! We mogen hetzelfde eveneens zeggen van de organisatie onzer zusters, de N.B.V.B. Zij doet een stukje werk, dat een heel werkelijk stuk van het volvoeren van de taak der gemeente is. Daarom zijn onze gemeenten eenvoudig ook niet te denken zonder de diensten van onze vrouwenbeweging!

Heel direct steunen zowel N.B.J.B. als N.B.V.B. onze evangelisatie-arbeid samengebundeld in de E.C.U. Dit ons pionierswerk heeft natuurlijk de daadwerkelijke sympathie van ons allen. Alleen zo kan het ook verzorgd worden. In dit jaar beëindigden de brs F. G. J. Hofhuis en B. Fabrie het dienstverband met de E.C.U., daar de periode van 5 jaar verstreken was. De eerste werd gehoord de desbetreffende rapporten benoembaar verklaard als evangelist — als zodanig werkt br Hofhuis nu in Drachten —, de laatste beroepbaar gesteld als predikant en dient als zodanig de gemeenten Workum en Makkum.

De Commissie voor de Opleiding rapporteerde eveneens aangaande Ds M. de Jong en Ds J. Reiling, wat beider beroepbaarstelling ten gevolge had. Voor de opleiding werd één broeder voorgedragen, Ph. Lindeman, en door de A.V. aanvaard; de aanvang van de studie werd echter door militaire dienst vertraagd. De A.V. aanvaardde als Uniezendingskwekelinge zr L. J. Goudsward, die zich evenwel naderhand terugtrok.

Van het zendingsterrein keerde zendeling G. Reiling terug na een getrouwe en nauwgezette arbeid in 's Meesters dienst op het zendingsveld verricht te hebben. In het begin van het jaar hadden een 18-tal gemeenten het voorrecht om de Deense zendeling Andersen in hun midden te hebben. De zendingscommissie liet ons gedurende het gehele jaar meeleven met de vorderingen van de zendingen in opleiding, de zrs F. Vorsteveld en G. Brongers. Dat opent nieuw perspectief!

De Radio-commissie verrichtte rustig haar arbeid, terwijl de resultaten — de radio-diensten — graag beluisterd werden! De Lectuur-commissie was evenzo werkzaam, op zoek naar passende uitgaven; alleen jammer dat de Baptisten zelf niet zo gretig eigen lectuur lezen. De Militairen-commissie zette het contact met onze jongens voort door maand-brieven en „De Zaaier”, als ook met Chr. Mil. Tehuizen, waar eveneens „De Christen” komt. Het Relief-comité deed getrouwelijk het weinige werk, dat er te doen viel. Van de Comm. voor een eigen Tehuis voor Ouden van Dagen is eigenlijk niets te zeggen, daar dit Tehuis nog steeds een gedroomd paradijs is. De Zangbundel-commissie daarentegen had veel te doen en liet zich vaak horen; ook de A.V. besteedde er veel tijd aan door de verschijning

van deel II der Harmonisaties, maar ook die bundel, al is hij wat duurder, vond ingang....

De Unie-Bouw-Stichting had veel werk en een intens contact met de buitenlandse Baptisten instanties. Mee daaraan is het te danken, dat er door haar bemiddeling een 3-tal nieuwe kerken konden worden gebouwd en ingewijd: Emmen, Alkmaar en Delfzijl. We mogen wel zeggen, dat 1952 een echt bouw-jaar voor de Ned. Baptisten is geweest! Ook in onze gemeenten heerst in dit opzicht verblijdende activiteit. En het komt ons voor, dat ook 1953 wel weer een bouw-jaar zal genoemd kunnen worden!

Niet alleen met kerkbouw, maar ook met de verzorging van de pensioenen gaat veel geld gepaard. Dit is in het bijzonder het geval nu het Pensioenfondsbestuur van verschillende jongeren de wens naar verbetering heeft vernomen en zich bovendien geconfronteerd weet met de Pensioen- en Spaarfondsenwet. De resultaten van een en ander zullen echter het volgend jaar aan het licht treden.

„Tabitha”, ons diaconessenhuis, handhaafde haar goede roem en dat het stichtingsbestuur dan ook aan uitbreiding der werkzaamheden toe is, valt eigenlijk niet te verwonderen. De liefde-dienst om Christus' wil zal steeds meer gezocht en gewaardeerd worden!

Het leven onzer gemeenten heeft zich als typerend voor ons gemeenschapsgevoel weer in vele streken en op velerlei wijze geuit in diverse conferenties. We zullen deze hier niet noemen, maar willen het wel speciaal onderstrepen, dat deze een accentuering en verlevendiging onzer activiteiten betekenen.

Enerzijds voor het onderling verband en anderszijds voor onze werkzaamheid zijn heel gunstig onze bladen De Christen, De Zaaier en De Kindervriend. Het is spijtig, dat het lezersaantal van De Christen wat terugloopt: misschien dat dit ook voor een deel door de vele locale gemeentebode's komt, die overigens een goede dienst bewijzen; in elk geval is dit opmerkelijk, dat in één gemeente met een eigen gemeentebode in dit jaar zo'n 25 abonné's van de abonnélijst van De Christen verdwenen. Het blijft natuurlijk ons parool: in elk Baptist gezin — ook in het jonge Baptist gezin — De Christen! De afname van De Kindervriend bleef behoorlijk op peil, ondanks de noodzakelijke verhoging van de prijs per exemplaar met een halve cent; ons evangelisatieblaadje voor de jeugd heeft een vaste plaats verworven! Ons „grote” evangelisatieblad De Zaaier heeft het weer heel goed gemaakt; de maandelijksse oplage beweegt zich om de 12000 exemplaren, soms daar behoorlijk boven. Dat zegt ons toch wel, dat ons evangelisatieblad in vele huizen komt (maar goed gezien; het is altijd nog maar 2 Zaaiers per Baptist!). Het Kerstnummer kwam bijzonder goed voor de dag en verscheen met 34300 exemplaren. Welk een glans mag er wel in vele levens door deze Kerst-boodschapper gekomen zijn! Bovendien zorgde deze grote oplage mee voor het goede resultaat van dit Unie-jaar wat de financiën betreft. Ook deze zegen stemt ons dankbaar.

Natuurlijk moet ik U ook nog verhalen van de bizonderheden aangaande voorgangers en gemeenten. De gemeente Harlingen vierde 7 Mei haar 50 jarig bestaan, de Friese Bond van Baptisten Gemeenten op 2de Paasdag zijn 40-jarig jubileum en Ds. J. Louw in Dec. zijn 40-jarig ambtsjubileum. Ds. H. D. Hooghwinkel ging op 31 Augustus Noordbergum verlaten om op 7 September de herdersstaf in de gemeente Rotterdam-Centrum op zich te nemen. Op 5 Oct. nam Ds. C. van Wier afscheid van Alkmaar en daarmee tevens van de E.C.U., en hield op 19 Oct. zijn intrede in Hoogezand. Ds. J. van Dam verliet 9 Nov. Ter Apel en startte op 16 Nov.

Hoe een koffer een moord pleegde en hoe een concert redding bracht

Een Duits blad demonstreert weer eens, hoe bedorven de Jeugd van tegenwoordig wel is.

* * *

In een oud lokaaltreintje zitten de banken vol mensen, de lucht vol geurtjes en de bagagenetten boordevol koffers, dozen en pakjes. Plotseling wordt hevig geremd; een grote koffer gaat wankelen, stort zich naar beneden, boort zich met één van zijn punten in een mandje, waarin drie poezelige gansjes, en vermoordt één van deze lieve diertjes. De eigenares, een arm meisje van 14 jaar, stort vele tranen, want nu mist ze én het gansje én 3 Mark. De heer van de koffer openbaart zich, biedt een zakdoek en verontschuldigen aan, maar die verloren marken wil hij niet vergoeden: tenslotte is het immers zijn schuld ook niet?

* * *

Kort daarop wordt in de coupé een concert gegeven: een jonge knaap in werkkleren speelt op een mondorgel. Als hij uitgespeeld is, begint zijn vriend allerlei athletische kunststukjes te vertonen, en tenslotte gaan beide kunstenaars met de pet rond. Voelt U hierin niet de brutaliteit van de hedendaagse Jeugd? Is dat fatsoenlijk? Bedorven Jeugd! En dat zijn nu de toekomstige burgers van de staat!

* * *

Nog even het laatste bedrijf. Het slot bergt immers vaak verrassingen?

Als de petten gecirculeerd hebben, en met succes, begeeft één der collectanten zich naar het meisje met de zakdoek en de tranen, en stort de inhoud op de bloemetjes in haar bontschort. Dan wordt er nog eens geremd, de trein stopt, de schooiertjes springen lachend en met geleegde petten uit. Een portier knalt, een meisje lacht door haar tranen heen, en een heer (een nette!) voelt zich opgeladen. Hij geneert zich. Over die Jeugd van tegenwoordig?

Kees Kijker.

in Zandbulten. Ds. A. A. Hardenberg nam een beroep aan naar Melbourne en Ds. G. Brongers naar Groningen, doch de verwisseling van stad en land valt niet meer onder het jaar, dat nu „verslagen” wordt. Verder werden een 8-tal beroepen uitgebracht, die echter wegens bedanken niet tot een wijziging leidden.

En wat zal ik nog meer zeggen? Wij houden ons tot de dienst aan onze gemeenten gaarne bereid en daarom wordt het vele werk in het Unie-bureau met zorg en liefde gedaan. Per 1 Oct. verliet ons de bureau-hulp mej. W. v. d. Weg na een jaar van nauwkeurige en gewaardeerde arbeid, en werd opgevolgd door mej. I. M.

Franchimont.

Over al de genoemde arbeid laat de Unie-Commissie een wakend oog gaan en is steeds bedacht op het welzijn aller gemeenten en het welvaren van alle arbeid, dat is des Heren wijngaard. Laat Uw harten vervuld zijn van goede gedachten en innige gebeden voor allen, die dienen in 's Heren werk!

De Uwe in 's Meesters dienst,
de Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Uit ons Unie-bureau

In het begin van deze week zijn vanuit het Unie-bureau verzonden: de agenda van de komende Unie-vergadering (brochure), de 6 stembiljetten en het arrata-blaadje betreffende het financiële verslag. Aan de U.C.-leden en erkende predikanten verzond ik als leden van de A. V. van elke soort 1 exemplaar en aan de secretarissen onzer gemeenten een aantal gelijk aan het aantal afgevaardigden waarop de gemeente recht heeft. De secretarissen stellen de stukken natuurlijk wel in handen van de afgevaardigden, die de gemeente ter A. V. zullen vertegenwoordigen. Natuurlijk mag ieder er wel heel zorgvuldig mee zijn, zodat er geen stembiljet verloren raakt. Dergelijke documenten kunnen zo maar niet vervangen worden! Dus in Uw eigen belang, beter gezegd in dat van Uw gemeente: past er a. u. b. goed op!

Wat de verrekening van de reiskosten van de afgevaardigden en erkende predikanten betreft, de Unie-Commissie heeft het goed gedacht, dat ook deze keer de omslag zo goed mogelijk vooraf berekend wordt, daar immers een berekening ter A.V. te veel werk met zich meebrengt. Nu heb ik op grond van de door de Ned. Spoorwegen aan mij verstrekte gegevens deze omslag zo nauwkeurig mogelijk berekend (voor zover dat mogelijk is bij een paar onzekere factoren) en het blijkt, dat deze f 10,30 per persoon wordt. Mij persoonlijk wil het echter voorkomen, dat ter wille van een vlotte afwerking (het tekenen der presentielijst, het afgeven van de stembiljetten en het verrekenen van de reiskosten gebeurt immers tegelijk) beter het ronde bedrag van f 10,— als hoofdelijke omslag genomen wordt. Elke gemeente rekene er dus mee, dat de reiskosten per afgevaardigde minstens f 10,— zijn.

Op verzoek wil ik hier nog eens vriendelijk opmerken op de verschillende conferenties, die in het Seminarie te Rüschlikon bij Zürich in Zwitserland in deze zomer gehouden zullen worden. Het deelnemen aan deze conferenties is voor de desbetreffenden alleszins belangrijk door de onderwerpen en inleiders, en evenzeer aantrekkelijk door de onvolprezen schoonheid van Zwitserland, terwijl de mogelijkheid vergemakkelijkt wordt doordat de deelnemers in het Seminarie gratis „kost en inwoning” genieten. Allereerst wil ik dan vermelden de *predikanten-conferentie* van 16—25 Juni; o.m. refereert Prof. F. Blanks van de universiteit van Zürich over „Anabaptisten”, Dr. W. O. Lewis van de Bapt. Wereld Alliantie over „Balthasar Hubmaier”, Prof. H. H. Rowley van de Universiteit te Manchester over „De eenheid van de Bijbel”. Dan volgt de *conferentie voor legerpredikanten* van 26—30 Juni, waar o.m. Dr. M. E. Aubrey (Eng. Bapt. Unie), Dr. E. A. Bell (American Bapt. Foreign Mission Society, New York), Prof. Emil

Brunner (Universiteit Zürich), Prof. W. A. Muller (U.S.A.), Dr. John D. W. Watts (Sem. Rüschlikon) en Dr. W. A. Visser 't Hoofd (Secr. Wereldraad van Kerken) zullen refereren. De 3de Conferentie is speciaal voor de „leken”, d.w.z. voor de *actieve gemeenteleden* van 2—8 Juli; hier zullen K. M. Mennett (Secr. Bapt. Mannen-organisatie in Engeland), George W. Schröder (Secr. Bapt. Mannen-organisatie in de U.S.A.), Prof. W. A. Muller (U.S.A.) en Birgil Olsson (Muziek leraar in Sjövik, Zweden) refereren. De Conferentie voor *Schrijvers, Redacteuren en Uitgevers* is van 10—16 Juli; de agenda is zeer belangrijk door de lijst van vele vooraanstaande figuren, die zullen refereren! Ten slotte volgt van 21—28 Juli de conferentie voor *Jeugdleiders*. Bij alle conferenties is een tentoonstelling van de door de Unies uitgegeven bladen, boeken, brochures, enz., terwijl er verder een gezelligheidsavond is en vanzelfsprekend één of meer uitstapjes! Dus voor elk wat wils. Men melde zich nu ten spoedigste via onze vertegenwoordiger bij het Seminarie, Ds. H. Jut, Nieuwe-Pekela.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Wie wil naar

Rüschlikon?

Enige weken geleden vertelden we in ons weekblad, dat de Amerikaanse Baptisten ons in het Seminarie te Rüschlikon een groot geschenk bereid hebben. We vertelden er ook bij, dat ze ons graag daar willen ontvangen en een paar weken gratis logies aanbieden voor het bijwonen van de reeds genoemde conferenties op de prachtige terreinen van dit zeldzaam seminarie. We kunnen nu wat naders zeggen over het verloop van de aanmeldingen. Welnu, op de Bapt. redacteuren, schrijvers en uitgeversconferentie zullen we in ieder geval vertegenwoordigd zijn; voor de „Laymens” conferentie van 2 tot 8 Juli zijn nog twee plaatsen beschikbaar. Wie meldt zich nog? Wat minder vlot loopt het met de aanmeldingen voor de Europese Baptisten Voorgangersconferentie van 16 tot 25 Juni. Wel is hiervoor grote interesse, mede wegens de zeer leerzame referaten, die daar door prominente Baptisten geleerden worden gehouden, b. v. over de thema's: De predikant en zijn pastorale taak, De Anabaptisten, Volbreng Uw dienstwerk!, excursie naar Waldshut met historische verheldering rondom Balthasar Hubmaier de doperse martelaar, verder thema's: De eenheid van de bijbel en enkele lezingen over: De pastor (voorganger) een herder van zielen!

Ja, welke voorganger zou zo'n conferentie niet graag bijwonen.

Evenwel blijken de reiskosten (rond 100 gulden) een schier onoverkomelijke hinderpaal te zijn. Een enkele gemeente heeft afgezien dat ze ook een daad van dankbaarheid jegens haar voorganger wilde stellen na een jaar van hard werken geredeneerd: de conferenties gaan ons aan, want door deze conferenties wordt niet alleen de meeconfererende voorganger verrijkt, maar later daardoor ook wij. Zij besloten toen hun voorganger „op transport naar Rüschlikon” te stellen. Inderdaad, zij hebben juist gezien. Daarom, broeders collega's probeert derwaarts te komen en U wacht een zeer verfrissende „vacantie”. En daarom kerkeraden en gemeenten waar het maar éven

kàn, wil er voor zorgen, dat Uw voorganger, die 52 Zondagen mag en moet preken en nog heel wat meer doen, ook eens gelegenheid krijgt nieuwe in en uitzichten op te doen en zegen te ontvangen, die hij later weer aan U kan uitdelen. Een prachtgelegenheid daarvoor is Rüsclikon!

Wie meldt zich nog, en wie zorgt ervoor dat broeders zich kunnen melden? Graag spoedig Uw bericht.

Hartelijke groeten,

Uw H. JUT,
Nieuwe Pekela
Bapt. Pastorie

gedoopt. De laatste jaren vervulde hij het ambt van Ouderling en tevens de functie van secretaris. Al het werk dat hij verrichtte voor Zijn Heer en de gemeente werd steed met grote toewijding en liefde gedaan. Node kunnen wij hem missen. Ook voor zijn achtergebleven vrouw en kinderen is dit een zwaar verlies. Het zij hen en ons tot troost te weten, dat hij ons voorgegaan is en wij elkaar weer zullen terugzien, waar nimmer tranen vloeien.

W.

J. Z.

Alg. Vergadering

Vandaag Vrijdag 15 Mei. Dat betekent 2 weken na 1 Mei, de datum, waarop uiterlijk de aanmeldingsformulieren moesten worden ingeleverd en betaling moet zijn geschied. Ja, moest....maar helaas. Nog steeds wacht de regelingscommissie te Hengelo. Waar blijven de formulieren voor afgevaardigden (en gasten) van Almelo, Daarlerveen, Foxhol, Den Haag-Oost, Heeg en Siddeburen? Of zenden deze gemeenten geen vertegenwoordigers? Dat zou jammer zijn! Indien wel, waarom dan zolang gewacht? Toe broeders, maakt het de commissie niet onnodig lastig. Het opgeven der namen is voor U een kleinigheid en voor ons betekent het: „afwerken”. Vult U vooral ook duidelijk in en haalt door wat niet van toepassing is.

Mogen wij ook de penningmeesters verzoeken het verschuldigde bedrag te storten op de postrekening no 381260 t.n.v. br K. Drent, Woolderesweg 98? Velen van hen gireerden reeds. Dank U!

Tenslotte delen wij U mee, dat de deelnemerskaarten niet worden toegezonden, doch hier uitgereikt.

E.C.U.-nieuws

Een merkwaardige studie

Br C. Mostert, student aan het Seminarium te Rüsclikon, zal in de komende eindfase van zijn studietijd een merkwaardig werkstuk samenstellen over het onderwerp „Baptisten Evangelisatie in Holland”.

Voor dit geschrift heeft Br Mostert natuurlijk heel veel gegevens nodig, zowel van Uniewege als van en over onze Gemeenten.

De E.C.U. verleent gaarne medewerking aan zijn pogingen om veel materiaal te verzamelen en beveelt zijn verzoek dan ook van harte aan bij onze Gemeenten, om hem de inlichtingen te verschaffen, die hij vraagt.

We hopen, dat we t.z.t. iets van deze studie mogen lezen en merken en zien er met belangstelling naar uit.

God zegene Br Mostert en zijn mede-studenten en bekwame hen allen als getrouwe arbeiders in Zijn grote wijngaard.

Arnhem.

BROERTJES.

Gemeenteberichten

WORKUM

Het is alweer geruime tijd geleden dat we iets van de gemeente Workum lieten horen. Doch wij kunnen U meedelen, dat ook hier het werk geregeld voortgang vindt. In de morgendiensten, die goed bezocht worden, wordt het heerlijk Evangelie van Gods genade rijkelijk verkondigd. Wij bidden van God dat er ook vruchten mogen gezien worden op deze arbeid. Ook de andere takken van arbeid vinden geregeld voortgang. Zusterhulp en Zondagsschool zijn hier sprekende voorbeelden van. Helaas gingen ook enkelen ons verlaten, om zich in Canada een nieuwe toekomst te scheppen. Wij wensen ook hun Gods Zegen toe in het nieuwe vaderland. Zeer diep werd onze gemeente getroffen toen wij 20 April j.l. het bericht ontvingen, dat onze gel. br Ouderling J. Broersma van ons was heengegaan. Na sinds lange tijd met ons te zijn opgegaan werd deze broeder in 1946

Nagekomen advertentie

Na een geduldig lijden nam de Heer tot zich onze lieve, zorgzame Man en Vader

Piet Anne Slump

in de ouderdom van 47 jaar

W. Slump—de Jong
Frits

Harlingen, 21 Mei '53
Voorstraat 19

Liever geen bezoek.

Rouwdienst 2e Pinksterdag nam. 1.30 uur in de Bapt. Kerk, Noorderhaven, Harlingen waarna de begrafenis zal plaats vinden op de algemene begraafplaats te Sneek, plm. 4 uur.

Mededelingen

N.C.R.V.

bericht, dat de uitzending van de toespraak van Ds F. E. Huizinga, die tijdens de Nationale Jeugdconferentie te Groningen gehouden zal worden, niet, zoals in Jong Leven werd vermeld, plaatsvindt van 17.00—17.30 uur, doch van 14.30—15.00 uur op 2e Pinksterdag.

BEROEPINGSWERK

Br cand. B. Posthumus van Utrecht heeft het beroep der Gemeente Noordbergum aangenomen.

N.B.J.B.ERS OPGELET!

In verband met huisvestingsproblemen (2e Pinksterdag) verdient het aanbeveling brood etc. mee te nemen zodat een lege maag 's middags en 's avonds geen woordje mee gaat spreken bij het genieten van het conferentiemenu.

Bovendien wijzen we er op dat de conferentie gehouden wordt in de Baptisten kerk a. d. Meeuwerderweg en begint om *kwart voor tien*. Het eerste kwartier is noch professoraal, noch bestemd voor laatkomers onder de gasten.

Tot ziens.

HENK GROENHUIZEN.

„RENDERLOO”

Wilt U er om denken, dat in de periode van 18—25 Juli Huis en tentenkampen volgeboekt zijn?

Kamp „Wuppertal” (13—20 Juli). Om op een collectief paspoort te kunnen reizen hebben we er nog één deelnemer(ster) bij nodig. Gegadigden kunnen zich bij mij opgeven onder vermelding van: al of niet in het bezit van paspoort.

L. SIESLING.

Leestafel

Prof. Dr A. A. van Ruler: Na 100 jaar Kromstaf. Uitgegeven in opdracht van het Ned. Prot. Convent bij J. N. Voorhoeve, Den Haag. 31 pag., geb. f 1.25.

Het boekje is in keurig gewaad gestoken. — De aanleiding tot het schrijven ervan moet gezocht worden in „de feestelijkheden” die Rome op het programma heeft, onder de titel „Honderd jaar Kromstaf”. Na een korte inleiding wijst Prof. R. twee dingen af en wel: 1e de mening, die bij de protestanten leeft, dat het rooms-katholicisme een intellectuele dwaasheid is, en 2e dat het bij Rome gaat om politieke machtswellust. Van Ruler meent, dat wat het laatste betreft, er eer sprake is van „apostolische zorg”. In hoofdstuk III wordt gehandeld over Rome in de moderne Nederlandse staat. Wat zou er kunnen gebeuren als Rome de macht had? „Is Rome in politiek opzicht principieel democratisch en tolerant?” (p. 13.) In hoofdstuk IV stelt de auteur de beide verschillende uitgangspunten van Rome en de Reformatie tegenover elkaar. — De Reformatie ziet de staat en de kerk in één horizontale lijn. Rome ziet de staat en de kerk als in een verticale lijn, in een sacrale overkoepeling. Waarom de Reformatie zich niet aan Rome gewonnen geeft, wordt in hoofdstuk V uiteengezet en daarin worden 3 punten genoemd. 1e Het Evangelie, zoals Luther het naar voren bracht, wordt bij Rome gemist. 2e Het aardse leven wordt er verdrongen, slechts gezien als natuur en onderbouw — terloops wordt het celibaat aangevoerd. 3e Bij Rome wordt het hart en geweten van de mens niet genoeg gerespecteerd als het gaat om de beslissing. Het slothoofdstuk luidt: Wie zijn [we zelf. 'n Lezenswaardig boekje. Aanbevolen.

D. SLORT.

Verantwoording

In dank ontvangen de volgende bedragen voor de zending:

Gemeente Workum	f 65.—
„ Stadskanaal	- 400.—
„ Harlingen	- 38.44
„ Emmen	- 53.40
„ Nw. Weerdinge	- 100.—
„ Makkum	- 50.—
„ Deventer	- 80.—
„ Staveren	- 50.—
Chr. U.L.O., Heerenveen	- 30.—
Gemeente Utrecht	- 66.—
„ Sneek	- 95.50
„ Rotterdam-C	- 25.—
„ Hoogeveen	- 22.—
„ Apeldoorn	- 28.90
Nederl. Com. Vrouwen Wereldgebedsdag	
Maarsbergen	- 50.—

Bij deze laatste gift van het Ned. Comité Vrouwen Wereldgebedsdag was het volgende schrijven:

„Daar wij in vele plaatsen uit Uw kring zo'n prettige medewerking en steun ondervondt der collecten Arbeids, rees het verlangen uit de opbrengst der collecten Gebedsdag '53 U ook een gift voor Zendingsdoeleinden der Unie der Baptistenkerken te mogen toekomen”.

De U.Z.C. is dankbaar voor deze bedragen voor ons zendingswerk. Wij hebben in de toekomst veel geld nodig want binnen afzienbare tijd zal de uitzending van twee zusters naar de Congo een feit worden zodat de Gemeenten hiermede wel rekening mogen houden bij de afdracht en verdeling van gelden dat de U.Z.C. niet tekort komt.

Bijdragen gaarne op giro 523019 ten name van de U.Z.C., Sneek.

W. MODDERMAN,
Adm. U.Z.C.

Willemstraat 9, Sneek.

Advertentiën

Nieuwe Testament met Psalmen

(Nieuwe Vertaling)

Royaal formaat (21½ x 15½ x 3½ cm.), duidelijke letter, fraaie uitvoering à f 4,—

Zéér geschikt als geschenk bij elke bruiloft en verjaardag!

Verkrijgbaar bij ons Lectorfonds, Tetterodestraat 47, Haarlem

Voor alle belangstellende leden verkrijgbaar:

Financieel verslag van de diverse boekhoudingen	à f 0,75
Statuten en Reglement van de Unie met de	
Werkorde's der Permanente Commissies	à f 0,25
Agenda der Unie-vergadering (brochure)	à f 0,25
Rapport met voorstel van het Pensioenfondsbestuur	gratis
Zolang de voorraad strekt!	

Verkrijgbaar bij het Unie-bureau, Tetterodestraat 47, Haarlem

WEEKBLAD

DE CHRISTENEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3159

VRIJDAG 29 MEI 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 16032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Is Pinksteren VOORBIJ?

En zij bleven volharden....

Hand. 2 : 42a.

Zijn onze Gemeenten van vandaag nog wel Pinkster-Gemeenten? Neen, ik bedoel niet, of wij officieel in ons programma wel het spreken in tongen hebben opgenomen. Ik bedoel alleen maar te vragen of wij nog wel volkomen in de greep van de Heilige Geest van Pinksteren zijn.

Handelingen twee vertelt ons van de Gemeente op en na Pinksteren. Op Pinksteren *begonnen* ze (Hand. 2 : 4). Na Pinksteren bleven ze *volharden*. Het komt mij voor, dat volharden zwaarder is, dan beginnen. Hoevelen zijn niet enthousiast begonnen in de Gemeente van Jezus Christus, maar zijn er al te spoedig mee opgehouden?

Houdt vol in de geestelijke strijd, hoe groot ook des satans geweld! Willen we volharden in de strijd, in het getuigen, dan zullen we, evenals de eerste Christenen, in vier andere zaken moeten blijven volharden.

De leer der Apostelen

De eerste Christenen hielden hardnekkig vast aan wat de Apostelen hun hadden overgeleverd. Ze verdiepten er zich in, lieten het Evangelie steeds meer macht en gezag over zich verkrijgen, waren enthousiaste leerlingen, en waren bereid de nodige inspanning daarvoor op te brengen.

Zijn wij vandaag nog bereid tot een dergelijk inspannen, volhardend luisteren? Ik weet wel, dat velen Uwer met grote inspanning en volharding Engels, boekhouden, warenkennis, verlichtingstechniek, of voetbal studeren. De maatschappij vraagt het. Zonder dat wordt het leven een grote mislukking. En dat mag toch niet? Maar waar vindt men dezelfde wil tot doorzetten waar het gaat om de „leer der apostelen”? Voor de leraar Engels is men bereid „huiswerk” te maken. Hoevelen Uwer maken „huiswerk” wat betreft de kennis van Gods Woord?

De Gemeenschap

De eerste Christenen volhardden in de gemeenschap. Jazeker, daarin moet men volharden. Gemeenschap hebben met de andere leden van Christus' Gemeente gaat maar niet vanzelf. Daar is inspanning voor nodig. Gemeenschap oefenen is namelijk een opgave. Het is iets anders dan er vriendschappelijke relaties op na te houden, die men verbreekt, als er onaangenaamheden komen. Gemeenschap is een opgave, omdat in de eerste plaats *wijzelf* bekrompen, tot zelfzucht geneigde, mensen zijn, met doorgaans een hele serie karakterfouten, waarvan we niet altijd voldoende kennis dragen. Ten tweede, omdat de anderen ook maar mensen zijn, in staat om lief te zijn, maar ook om conflicten te scheppen, scherpe dingen te zeggen, de oren (inplaats van de voeten) te wassen, en zo voort.

God heeft al deze onvolmaakt (ons inclusie!) samen in een Gemeente gezet, opdat ze daar zouden leren, het grote gebod der broederliefde in daden om te zetten, juist als het gaat spannen en de minder mooie eigenschappen naar voren komen.

Men moet dus volharden, volhouden niet wegllopen, als het minder aangenaam wordt, maar juist dan zijn Christen zijn realiseren door te geloven, te hopen, te verdragen, te bedekken, te belijden, te vergeven en last not least, te vergeten! Wie wegloopt, als het onaangenaam wordt, stapt uit Gods schoolbank vandaan, loopt weg van een onopgeloste opgave. Hij leert het nooit!

De Breking des broods en de gebeden

Nooit zal men de strijd vol kunnen houden, de opgave van gemeenschap-hebben met elkaar kunnen volbrengen, als daar niet allereerst de gemeenschap is met Christus.

Aan de Avondmaalstafel leren we, dat we allen bij elkaar horen, één lichaam vormen, zoals die vele stukjes brood samen ook één brood vormen. Bij het Avondmaal leren we gedenken de grote liefde van Christus, die ons, arme, lastige, vervelende, kankerende zondaren, ondanks alles heeft aangenomen. Zoals Hij ons heeft aangenomen, zo hebben we ook elkaar aan te nemen.

En moeten we tenslotte niet een lofzang zingen op het *gebed*, dat de machten des Hemels ontketent en in dienst van mensen stelt; dat ons voert in de nabijheid van de Meester, die ons de krachten schenkt om alles te volbrengen?

En zij bleven volharden.
Wij ook?

Wf.

ZAND en ZAAD

Waar gaat het eigenlijk om?

In een boek lees ik van een ulaan uit de Boheemse oorlog, die midden op het slagveld blijft staan en vraagt: „Waar gaat het eigenlijk om?”

Dat is een zuivere en zuiverende vraag. Een vraag die je tot de laatste diepten van je ziel jaagt, en vandaar naar de eerste treden van de troon des Almachtigen.

Die vraag stellen wij ons in deze duizelingwekkende dagen. We staan als die ulaan midden in de op en neer golvende strijd. Wat betekent eigenlijk deze merkwaardige wereld met haar uitbarstingen en inzinkingen, met haar revoluties en reformaties, met haar oorlogen en werken der barmhartigheid. Wat is de zin van het voortduren op de weg der geschiedenis die tot achter de horizon zich uitstrekt. En wie ben ik en wat temidden van deze over eeuwen zich uitstreckende ontwikkelingen. Wie ben ik in de naar het onbekende marcherende miljoenen? Waarom gaat het eigenlijk? Wat is de zin van de existentie? Is er iemand, die een lucifertje heeft in deze nacht? Twee wereldoorlogen hebben ons zelfs de illusies uit de handen geslagen en wie nu nog juicht is niet normaal. „Wat maken wij nog van dit laatste respijt? De schepen vergaan en het zicht waait wijd. De kust verbrand en de mare gaat rond: het lood heeft gepeild, er is nergens grond.” Zo mag de mens van deze barre tijd wel zeggen. Het is goed dat de mens ontdekt, dat er nergens grond is, nergens houvast. Misschien dat hij zich wendt tot de Eerste en de Laatste in de naam van de gezegende Verlosser, het Aangezicht Gods, die de Weg is, de Waarheid en het Leven en zonder Wie de aarde verschroeit en doodvriest.

Waarom gaat het eigenlijk? U zult het mij vergeven, dat mijn gedachten herhaaldelijk uitgaan naar de algemene vergadering der verenigde gemeenten. Meer dan honderd mannen zullen samen zijn. Dorre cijfers zullen gaan spreken door de mond van ingewijden. Voorstellen van allerlei aard zullen besproken worden en de meningen zullen geuit worden, overtuigingen beleden. Er wordt gewikt en gewogen. Zullen we als we door het woud van getallen en gedachten trekken niet verdwalen? Zullen we niet al te zeer onze eigen opvattingen als de juiste gaan proclameren? En zal vooral het kleine niet groot willen worden, zodat het grote klein moet worden? Het zal goed zijn om midden op het slagveld der overtuigingen en meningen opeens de vraag te stellen: Waarom gaat het eigenlijk? Zijn we hier gekomen om gelijk te krijgen? Is dit een show van kempfanen, waaromheen betalende bezoekers met intense belangstelling de voortgang volgen tot één het loodje legt? Zal de beste rede naar de meeste stemmen voor zijn voorstel, de anderen aan zijn zegekar bindend? Neen. Daar gaat het niet om, wanneer wij samen zullen zijn. Al onze overwegingen moeten steeds weer getoetst worden aan de stille vraag of wij waarlijk de Heer bedoelen te dienen, wanneer we opstaan tot het woord. Ik geloof, dat wij dan tot grotere dingen in staat zullen zijn, wanneer wij eerst luisteren naar de Heer en dan naar Zijn kind. Helemaal openstaan voor de gedachtengang van de andere en zijn gedachten verenigen met die van ons, beider geest zuiverend door de bezinning op Hem, Die het werk moet zegenen, wil het enige betekenis hebben. Want wat baat het een mens zo hij al zijn zin krijgt maar de liefde verliest.

Waar gaat het eigenlijk om? In de gemeente, in mijn leven? Is die vraag niet de moeite waard? Leg die aan uw voornemens, plannen en ontdoe al uw overwegingen

van onzuivere bijbedoelingen. Laat de stormwind des Geestes door uw kwalijk riekende binnenkamers gaan. Laat het vuur des Geestes alles verbranden, wat in het uur des oordeels toch geen stand kan houden. We komen niet samen om zelf groot te worden, maar om met elkaar de wil des Heren te zoeken en te doen, opdat Zijn Naam geprezen worde.

* * *

Ik heb met „de gewone man” gesproken. Dat wil zeggen: hij viel mij aan. Hij schoot op mij een serie vragen af, die me gewoon buiten gevecht stelden. Zijn gedachten had hij gedurig laten gaan over onze toekomstige predikanten. Wat zijn dat voor mannen-broeders? Zijn dat kerels van Jan de Wit? Ik ben er voor, zo zei hij, dat al onze voorgangers eerst eens tonen, dat ze in het maatschappelijk leven hun brood kunnen verdienen. Als ze daar mee kunnen komen, dan kunnen ze — afgezien nu van hun innerlijke roeping — misschien ook voorganger zijn. En waarom laten we ze niet de militaire diensttijd meemaken? Goed, als ze daar principiële bezwaren tegen hebben, laat ze er dan maar een andere dienst aan de gemeenschap voor opknappen. Laat ze maar naar een psychiatrische inrichting gaan, naar een opvoedingsgesticht of waar de regering ze dan maar instopt, daar worden ze beter van. Leren ze 't leven kennen. Worden ze op de proef gesteld. Kunnen ze tonen wat ze waard zijn. Maar nee, dat glijdt van schoolbank tot schoolbank. En uit welke broeders bestaat die commissie voor de opleiding? Ik stamelde zacht hun namen. Juist, zegt hij, ook al mannen, die het rauwe leven van alle dag niet kennen. Ik poogde er wat tussen te zeggen, maar kwam niet aan bod. Er moeten gewone lui in die commissie. Een arbeider, een koopman, een bankdirecteur, mensen dus, die regelmatig met andere mensen in aanraking komen. Die een frisse kijk hebben op het leven. Ik slikte deze aanklacht, ofschoon ik niet in die commissie zit. Ik voelde mij ook aangewezen als man met niet meer frisse blik. Inmiddels ging de spreker voort. En onze jongens moeten de moderne talen vlot kunnen spreken, in elk geval lezen. Dat moet je in 't burgerlijk leven ook, als je wat wilt. Och, ik moest hem soms wel gelijk geven en hij mij, want nietwaar, geen commissie kijkt binnen in een mens. Maar iets is wel in mij blijven haken. Waarom de gewone man niet een plaats gegeven in die commissie voor de opleiding. Twee gewone mannen er bij zou het aantal op vijf brengen en dat is voor zulk een college met zulk een heel grote verantwoordelijkheid zeker niet te veel. Daar zouden een paar uitnemende ouderlingen wel een plaats kunnen vinden. Maar dat is misschien iets voor een volgende algemene vergadering.

HUIZINGA.

*Wij zullen geen hoge borst opzetten,
wanneer anderen goed over ons denken.
Wij zullen ons herinneren, dat zij
de geheimen van ons hart niet kennen.*

Reinhold Niebuhr

Evangelisatie op de Zuid-Hollandse en Zeeuwse eilanden

Wie er aan mocht twifelen, of Evangelisatie in de hieronder bedoelde gebieden werkelijk noodzakelijk is, leze eens het boek van Rydolf van Reest, dat als titel draagt: Gebonden en. Het is al enkele jaren geleden dat ik dit mooie boek las, maar de indruk, die het op mij maakte, was zo diep, dat ik het mij nu nog steeds zeer goed herinner.

Inderdaad: groot is de gebondenheid van de velen, waarop Ds R. Reiling doelt.

E.R.

Het is voor de „Westelijke” Baptisten een grote vol-doening te merken, dat er plannen zijn om de boyengenoemde gebieden bijzonder als object van evangelisatie-arbeid te kiezen. Reeds eerder is een poging daartoe ondernomen, toen br Baptist zijn tenten opsloeg in Pernis. Gedurende de korte periode, waarin hij hier arbeidde, is wel duidelijk geworden, hoe groot de kansen zijn, die hier voor ons liggen. Nu opnieuw de aandacht van de Uniegemeenschap in deze richting gaat, wilde ik graag enige gedachten onder Uw aller aandacht brengen.

Waarom juist hier?

Mogelijk denkt iemand na over deze vraag. Algemeen schijnt toch het onder de Roomse invloed gelegen gebied veel dringender hieraan toe te zijn. Het is echter niet zonder meer vast te stellen of dit werkelijk waar is. We moeten bedenken dat een mens, die zucht onder de last van bepaalde op de spits gedreven uitverkiezings-gedachten, er erger aan toe is dan een heiden in Midden-Afrika. Met de bijbel in de hand leeft deze man aan de Christus Gods voorbij en het is niet eenvoudig om door te dringen met het klare evangelie in zijn hart. Dit leer-type is in bovengenoemde gebieden sterk vertegenwoordigd en oefent een ongelooflijke invloed uit op het godsdienstig denken van tallozen. Velen, die reeds lang met iedere kerk afrekenden, zijn er heilig van overtuigd, dat het onmogelijk voor een mens is om tot bekering en geloof te komen, tenzij God iets heel bijzonders doet. Dat God in Christus bereid is om dit wonder te verrichten is in hun oog een lichthartige gedachte. Men onderscheidt allerlei soorten geloof en het komt er maar op aan het ware (zalig-makende) te hebben. Je moet maar afwachten of je dit gegeven zal worden. De spanning tussen verkiezing en verantwoordelijkheid is in deze leer verschrompeld en gedegenereerd tot een aan het Mohammedanisme grenzend fatalisme. De invloed van deze gedachtengang is op de eilanden zeer groot, ook bij de onkerkelijken. Er zijn velen, die zich moede-loos en verbitterd van de kerk vervreemd hebben, terwijl anderen zich schikten in een gedachtenwereld, die de hunne niet is. Geen wonder, dat hier sprake is van geestelijke nood ondanks de stipte kerkgang op vele plaatsen. Er zijn velen, die naar vrede vragen en die toch ook weer niet durven te aanvaarden. Zeer dikwijls is mij dit gebleken in allerlei gesprekken en ontmoetingen en het heeft telkens opnieuw de nood van dit gebied

aan mij opgedrongen. De watersnood heeft plotseling velen met innerlijke ontferming bewogen om niet alleen stoffelijk, maar ook geestelijk hulp te bieden. De E.C.U. zette een niet onbelangrijk bedrag hiervoor op de begroting en in Zand en Zaad van 1 Mei j.l. lazen we, dat ook het buitenland hiervoor geld gezonden heeft. (Is het een geheim, of mag iedereen weten hoeveel?) Daarmee is de beslissing gevallen en we verwachten dat — gezien de feiten — de Algemene Vergadering zich hier ook achter zal stellen.

Is praktische verwezenlijking mogelijk?

Het lijkt een groot en onoverzichtelijk plan om dit gebied te gaan bearbeiten en het zou geen wonder zijn, als menigeen zich af vroeg: grijpen we nu niet een beetje te hoog? Het zou echter wel een wonder zijn, als deze vraag bevestigend beantwoord werd. Het is duidelijk, dat er voorlopig geld aanwezig is. Belangrijker is, dat er reeds twee plaatsen zijn, die als een uitgangspunt kunnen dienen, n.l. Pernis en Alblasserdam.

Iedere evangelisatie moet gedragen worden door een gemeente, die de arbeid geestelijk draagt, het centrum is, waarheen de contacten worden gelegd en die vooral een levende illustratie moet zijn van de prediking. Bovendien moet de broeder of zuster, die deze taak verricht geregeld naar zijn achterland terug kunnen trekken om geestelijke kracht op te doen voor deze niet gemakkelijke taak. Zonder een gemeente op de achtergrond is evangelisatie-arbeid een slag in de lucht.

De gemeente Pernis bezit alle eigenschappen om deze taak te vervullen. Ontstaan uit evangelisatie- en tentwerk, bestaat ze overwegend uit Zuid-Hollanders en vertoont het geestelijk klimaat van de eilanden. Hoewel het aantal leden niet groot is, heeft de gemeente plaatselijk een uitstekende naam en bestaat er een vruchtbaar contact met andere kerken. Er is een prachtige mogelijkheid tot Zondagsschool- en Jeugdwerk, die voortreffelijk wordt benut.

Helaas is het moeilijk om de goede overbrugging naar de gemeente te vinden, daar Pernis geen eigen voorganger bezit, die hiertoe de geëigende persoon moet zijn. De kansen zijn er echter voor het grijpen. Plaatselijk groeien Pernis en het nabijgelegen Hoogvliet snel uit tot een groot industrie- en wooncentrum. Reeds kwamen enkele gezinnen uit het Noorden over en er worden nog meer verwacht. Het aantal leden zal hierdoor toenemen, de draagkracht sterker worden en de samenstelling zal wellicht gunstig beïnvloed worden door de inenting van nieuwe loten. Zo kan Pernis uitgroeien tot een bolwerk van het Baptisme op de Zuid-Hollandse eilanden, dat tevens de basis is voor evangelisatie in wijde kring. Als voor dit werk een voorganger beroepen kan worden, die van hieruit tevens als zijn opdracht ziet het doorstoten naar het Zuiden, kunnen we er vrijwel zeker van zijn, dat deze arbeid onder de zegen des Heren een rijke vrucht zal afwerpen.

Sinds korte tijd is ook in Alblasserdam de arbeid begonnen. In deze plaats vestigden zich verschillende gezinnen uit de veenkolonieën, die samen de basis kunnen vormen voor een nieuwe gemeente. De omvang van het werk wettigt m.i. nog niet de plaatsing van een voorganger, maar in het kader van de evangelisatie op de achter gelegen gebieden zou het wel wenselijk zijn, dat hier reeds nu degelijk gewerkt kon worden. Ook hier

gaat het om een plaats, die zich zeer snel uitbreidt en juist uit het Noorden van ons land vele gezinnen aantrekt. Momenteel wordt er reeds ijverig gecolporteerd met De Zaaier en is er een aardige Zondagsschool. Iedere Zondagmiddag is er dienst, waarin verschillende broeders uit de omgeving voorgaan. Hier is ruimte voor iemand, die zich intensief met verenigingswerk kan bezighouden en daardoor nieuwe contacten kan leggen. Het is hier niet de plaats om namen te noemen, maar wel zou het aanbeveling verdienen om uit te zien naar een mogelijkheid om hierin te voorzien. M.i. is deze mogelijkheid inderdaad aanwezig en wel zodanig, dat de financiën van de E.C.U. er hoegenaamd niet door beïnvloed worden. Zo zou ook vanuit dit tweede punt gewerkt kunnen worden in het kader van het evangelisatieplan, dat hierdoor nog breder van opzet kon worden.

Waar is de arbeider te vinden?

Het spreekt vanzelf, dat de taak van de te beroepen voorganger niet gemakkelijk is, ook al heeft hij Pernis als eigen gemeente. In de Christen stelt ds Huizinga de vraag naar de methode, die bij het werk gevolgd moet worden. Het is deze vraag, die voortdurend het onderwerp van gebed en overweging van de betrokken broeder en zuster zal zijn. Waar alles zo weinig omschreven is en het terrein voor velen tamelijk onbetreden, zal dit zelfs in niet geringe mate belemmerend kunnen werken op het beroepingswerk. Ik geloof, dat het daarom zeer verstandig is om de hele vraag van de te volgen methode voorlopig niet in discussie te brengen. De methode hangt n.l. helemaal af van de persoon in kwestie. Hij zal zelf zijn weg moeten vinden, na geruime tijd het terrein hebben afgetast. Hij zal moeten acclimatiseren en zich verdiepen in de structuur van de mensen en de gebieden, waar hij mee in aanraking komt. Hij heeft er derhalve recht op en behoefte aan, dat allen hem met groot vertrouwen laten gaan en hem niet drijven om met resultaten op korte termijn zijn overkomst te rechtvaardigen. Persoonlijk ben ik van mening, dat meerdere voorgangers onder ons de gaven bezitten voor dit werk. Het zal echter niet zo gemakkelijk zijn om de betrekkelijke veiligheid van een grotere gemeente te verlaten om als pionier in een nieuw gebied te beginnen. De gemeente Pernis staat voor een moeilijke taak bij het bepalen van haar keuze. Het is niet te hopen, dat eerst de lange en teleurstellende weg van vele bedankjes gepasseerd moet worden, voordat de zaak zijn beslag kan krijgen. Eigenlijk moest er een soort vertrouwelijk overleg mogelijk zijn, waarin ook voorgangers die zich wel tot deze arbeid aangetrokken voelen, dit kenbaar maken, zonder dat hun daarbij een „sollicitatie” in de schoenen geschoven werd. Moge God ons de weg in dezen banen. En we weten, dat Hij dat ook doen zal. Tot hiertoe maakte Hij alle dingen wel en voor de toekomst geven we alles opnieuw in Zijn hand. We nodigen allen uit om ook deze zaak in het gebed te brengen, opdat door de uitkomst onze Zaligmaker verheerlijkt mag worden.

Rotterdam.

R. REILING.

Zondag 31 Mei:

Uniezendingszondag

Vorgangers schrijven

Ds M. de Jong, van wiens hand U hierbij een artikel aantreft, werd geboren in 1917 te 's Gravenzande in het Westland. Zijn opleiding genoot hij aan de Belgische Evangelische Zendingsschool. In 1940 werd hij voorganger in de zogen. Darby-vergadering, waarover U in zijn artikel meer kunt lezen. Hij verliet deze gemeenschap in 1944, omdat hij het in deze kringen gehuldigde gemeentebeginsel niet langer kon aanvaarden en nam een benoeming aan als Gemeenschapsleider in de Ned. Chr. Gemeenschapsbond. In 1946 beriep de Gemeente van Gedoopte Christenen te Hengelo hem als haar voorganger en in 1950 deed hij zijn intrede in een Unie-gemeente, nl. Vriescheloo. In 1952 volgde zijn beroepbaarstelling voor alle Uniegemeenten. Ds de Jong is voorzitter van de Veenkoloniale Bond.

Zijn artikel behandelt een materie, die voor Baptisten, staande tussen kerk en secte, van groot belang is. Ds de Jong kent de groepen, die hij beschrijft merendeels uit persoonlijke ervaring, waardoor zijn artikel des te waardevoller wordt.

Red.

Wat hebben de zogenaamde Vrije groepen ons te zeggen?

I

Wanneer wij in ons land op het Christelijk erf rondzien, dan ontdekken wij daar verschillende kerk formatie's van uiteenlopende richting.

Naast de Christelijke kerk in het algemeen bewegen er zich talloos vele groepen en plaatselijke Evangelisaties met mooie klinkende opschriften.

Deze vrije groepen mogen wij zonder meer niet verwerpen. Daar haar geboorte ligt in het verlangen naar zuivere gemeentevorming zoals dat beschreven staat in de Handelingen der Apostelen. Tegenover dit verlangen staat vaak voor hun gevoel een vormelijk kerkelijk leven, waarbij het practisch leven met Christus op de achtergrond is geraakt.

Anderen scheidden zich af omdat men in de Staatskerk de Gemeente naar Bijbels model niet meer kan ontdekken. Telkens als in de Christelijke Kerk het geestelijke leven verslapte, traden er nieuwe groepen op die alle ernst maakten met de Bijbelse Gemeente en het practische geloofsleven. Iemand heeft eens gezegd, en m.i. terecht al willen we het woord Secre niet altijd voor onze rekening nemen: „De Secten zijn de onbetaalde rekeningen der kerk.”

Eerlijkheidshalve moeten we getuigen dat niet alle uittredingen en scheuringen zich voltrekken om zuiver geestelijke redenen. Vaak wordt men gedreven door eigen heers- en eierzucht, vermomd onder de mantel van vrome gezegden en dierbare Bijbelteksten.

Bij een nader onderzoek blijkt maar al te vaak dat verschillende teksten uit haar verband zijn gerukt. Zo hoorde ik enige tijd geleden dat een Voorganger van een plaatselijke vrije groep zich zelf in tegenstelling tot andere Voorgangers, *hond*, in plaats van *herder* der kudde noemt. Zonder dit gezegde te toetsen aan de Heilige Schrift, waar toch herhaalde malen sprake is van herders der kudde (men zie Jesaja, Jeremia, Ezechiël, Efeze 4 : 11

Johannes 21 : 15—17 enz.) werd dit als een kenmerk van het ware aangenomen!

Predikanten etc. werden om hun aanmatiging herder der kudde, ze zijn veroordeeld.

Wat zullen wij zeggen van zulk een onkunde en verdraaien van het Bijbelse Ambt van Voorganger?

In bepaalde vrije groepen, met name de Vergadering van gelovigen, is het soms wonderlijk met de Ambten gesteld. Voorop gesteld wordt dat het God is Die de gaven in de Gemeente schenkt. Deze kan men niet verkrijgen door een Universiteit of Seminarie te bezoeken. Het is God die roept, die gaven verleent en uitstoot in de Gemeente. Dit onderschrijven wij volkomen, en zij die willen gaan studeren moeten zich hiervan rekenschap geven.

Om nu in deze kringen voorganger te worden is zeer moeilijk en vaak een lange lijdensweg. Dit komt doordat de organisatie daartoe ontbreekt en bewust verworpen wordt. Met eerbied gesproken, de Heilige Geest moet hier alles doen. Maar dit wil toch niet zeggen dat hiermede gemeentelijke verantwoordelijkheid en organisatie terzijde geschoven mag worden?

Voelt iemand onder hen zich geroepen, dan moet hij maar colportage-arbeid enz. verrichten. Houdt zo iemand dit vol, ook financieel, dan wordt hij langzamerhand door plaatselijke vergaderingen en de andere werkers erkend.

Anderen die meer naam hebben beginnen naast hun arbeid de Vergaderingen te dienen met het woord.

Na verloop van tijd, wanneer hun gaven erkend worden, gaat men zich geheel aan de geestelijke arbeid geven. In het algemeen wordt het bezoeken van een Universiteit of Bijbelschool afgeraden. Het is de Geest Gods Die het doen moet. Hierop wordt de nadruk gelegd. Dit zien wij ook weer op het gebied van de financiën.

Van een vast salaris willen deze gelovigen voor hun werkers niet weten, het is ook de Geest die hen hierin moet leiden. Zo gebeurt het dat de ene Voorganger, die meer gaven bezit, mooier spreken kan, meer op de voorgrond treedt, de giften rijker ziet toevloeien dan iemand die meer achteraan komt.

Wat hun diensten betreft, van tevoren weet men niet wie er zal voorgaan. De Geest zal iemand daartoe aanwijzen. De praktijk komt vaak hier op neer dat het altijd dezelfde zijn die spreken, het Avondmaal bedienen enz. Is er een dienende broeder in het midden, dan heeft deze ongemerkt de leiding der vergadering. Dit tot vreugde der hoorders, daar men dan van te voren weet een goed woord te ontvangen. Deze werkers, ook wel Voorgangers onder de broeders genoemd, reizen door 't gehele land. Hierdoor ontstaat er in de plaatselijke vergadering gebrek aan een herder die de kudde leidt en verzorgt. Dit wreekt zich onder hun jeugd, daar vele kinderen bij het ouder worden over gaan tot de een of andere christelijke kerk. M.i. is hun doopsbeschouwing daar niet vreemd van, daar velen die als baby besprengd zijn opgenomen worden in hun gemeenschap. Practisch aanvaard men de kinderdoop door dezulken toe te laten tot het Avondmaal. Hierdoor ontstaat verwarring en ontvangt de opgroeiende jeugd geen duidelijk beeld van de Bijbelse doop wat in hun later leven zich dan ook vaak wrekt.

Alhoewel men over 't algemeen de doop der gelovigen voorstaat, kunnen ook anderen opgenomen worden in hun gemeenschap, door de gedachte toe te passen niet over de gewetens van hun medebroeder of zuster te mogen heersen, daar men nog niet gekomen is tot het Bijbelse inzicht van de doop. Deze typische houding kan men beter begrijpen, wanneer men bedenkt dat bepaalde voormannen in het buitenland de kinderdoop voorstaan.

Zondag 31 Mei:

Uniezendingszondag

Ambten van Ouderling en Diaken treft men bij de Vergadering der Gelovigen niet aan. In de praktijk echter zijn er wel mannen die dit werk verrichten. Aangesteld of gekozen door de Vergadering zijn ze niet.

Alle uiterlijke organisatie wordt door hen vermeden. Hierdoor ontstaat in hun midden een gezagsvacuum. Zo is het ook te verstaan dat uit de zogenaamde Darby Vergadering, of gesloten broeders, de Open-broeders vergaderingen ontstaan zijn. Ook hier deden zich weer splitsingen voor, waardoor men op een gegeven moment in één plaats meer vergaderingen bezat. Soms scheurde men almaar door tot er niets meer overbleef.

Bewust hebben deze gelovigen en andere vrije groepen gekozen voor de *onzichtbare Gemeente*. Door het verval in de Gemeente is zij als zodanig op aarde niet meer aan te wijzen. Het enige wat men nog kan doen, zo zeggen zij, is samen komen op de *grondslag* van de Gemeente. M.i. zien deze gelovigen te veel op de Gemeente als *organisme* en hebben geen oog voor de Gemeente als *instituut*. Zij verwerpen de vormen en voelen voor het uitwendig gemeentelijk leven niets. De Gemeente als instituut is evengoed van God als de Gemeente als organisme.

Paulus doet ons in Efeze 2 : 19—22 de twee zijden der Gemeente zien. Daar heet het „bouwen en opwassen”. *Bouwen* doet ons denken aan de Gemeente als „*instituut*”, *opwassen* doet ons daarentegen denken aan de Gemeente als „*organisme*”.

De Gemeente als „organisme” wast door innerlijke levenskracht op. Ze is een zegen voor de wereld, de kerk waarop zij drijft, een schijnend licht in de duisternis. De Gemeente als instituut gezien, wordt door mensenhanden, van Godswege daartoe geroepen, gebouwd.

Deze onderscheiding is Bijbels. Paulus noemt Organisme en instituut in één tekst, zij behoren bij elkaar!

Verskillende vergaderingen, vrije groepen en kringen verwerpen de vormen, voelen voor het uitwendig Gemeentelijk leven niets. Denken stil aan de heerlijke zegen die het lichaam van Christus verspreidt, denken alleen aan het organisme en verwaarlozen het instituut.

Vele vrije broeders die nog verder gaan als boven omschreven, willen zich nergens bij aansluiten, genieten voor zichzelf van de onzichtbare Gemeente. Van tijd tot tijd bezoeken deze gelovigen conferenties en samenkomsten en zijn dan opgetrokken tot in het hemelse. Een merkwaardig verschijnsel doet zich bij velen van hen voor, n.l. dat zij weinig over hebben voor het werk Gods in het algemeen en wanneer zij aangesloten zijn bij een gemeente of gemeenschap onttrekken zij zich daaraan.

De onzichtbare Gemeente is voor hen het goedkoopst en door hun vrome spreken worden zij door vele andere gelovigen gezien als elite van Christus Gemeente op aarde. In de praktijk echter heeft een plaatselijke Gemeente weinig aan deze gelovigen daar zij vaak leven in de oppositie en Voorgangers en Gemeenten het leven moeilijk maken.

Wordt vervolgd.

Gemeenteberichten

NOORDBERGUM

Geliefde medeverbondenen in Christus.

Wij willen U gaarne deelgenoot maken van onze vreugde in de Gemeente, daar wij na ruim 10 maanden weer een eigen voorganger mogen begroeten; zo de Heer wil hoopt br. candidaat B. Posthumus onze Gemeente binnenkort als herder en leraar te dienen, en zien wij allen met vreugde uit naar zijn komst.

Het is, brs en zrs, een gebedsverhoring geweest. God die het leven bestuurt van een ieder persoonlijk, en ook in het bijzonder in Gemeentelijk verband, heeft onze gebeden willen verhoren en dies zijn wij verheugd en Gode recht hartelijk dankbaar.

Tevens willen wij U ook de droefheid die wij ondervonden niet nalaten te melden. Zo nam de Heer geheel plotseling tot zich, onze zuster v. d. Meer, echtgenote van onze broeder ouderling B. v. d. Meer, in de ouderdom van ruim 64 jaar; 16 Mei brachten wij haar naar de groeve, en mogen wij weten, dat over en door dit graf heen het leven wacht van allen die in Christus Jezus geloven als hun Verlosser en Zaligmaker. Sterke de Heer onze Broeder en kinderen in dit zo zware verlies.

Geregeld hebben wij 's Zondags een Dienaar van het Woord in ons midden, in onze vacante tijd helpen onze brs Predikanten en anderen ons met de diensten, die vrij goed bezocht worden, nog een korte tijd broeders Predikanten help ons nog even, langs deze weg onze dank voor Uw medewerking.

Zo mogen wij terug zien op een goede tijd, en zien wij hoopvol uit naar de toekomst. Dat wij allen persoonlijk onze taak en roeping mogen verstaan en doen in de Gemeente, dan zal de Zegen niet uitblijven in al onze Gemeenten.

Geve de Heer der Gemeenten dat, tot Heil van verloren Zondaars.

Namens de Gemeente,
haar secretaris,
B. DE WIT.

Unie Vergadering

De regelingscommissie roept hierbij alvast een *hartelijk welkom* toe aan allen die op 2—4 Juni Hengelo met een bezoek denken te vereren. We delen hun mee, dat voor hun logies werd besproken bij diverse gastheren (-vrouwen); ook voor hen, die zich pas deze week (ca. 3 weken te laat!) aanmeldde, zal nog gezorgd worden;

tenminste als we daarin slagen, wat waarschijnlijk wel het geval zal zijn. Mocht iemand toch teleurgesteld uitkomen, dan heeft hij dit zich zelf te wijten. Iedereen kon op de hoogte zijn met wat gevraagd werd door ons als commissie: aanmelding en betaling uiterlijk 1 Mei.

Volgend verzoek moet ons nog van het hart (helaas niet overbodig, zoals de ervaring heeft geleerd): Mocht iemand door onvoorziene omstandigheden verhinderd zijn, laat die dan even een briefkaart zenden (is binnen enkele uren over); dan kunnen wij de betreffende gastvrouw waarschuwen. Vindt U het prettig, als Uw gast zonder kennisgeving wegblijft?

Tot ziens dus D.V.

De Reg. Commissie.

Uit ons Unie-bureau

Gemeenten, ons gemeenschaps-feest — de Unie-vergadering — is vlakbij! Dan vinden weer de ontmoetingen plaats, waaruit wij blijdschap putten. Dan zijn er weer de besprekingen en de gemeenschappelijke beslissingen, waaruit wij visie en kracht putten voor de gezamenlijke taken! Dat ons samenzijn en samenwerken een ontsluiting zij voor de inspirerende en zegenende werking van de Geest des Heren!

Laat me ter wille van het tijdig beginnen en ordelijk beëindigen nog even het volgende noemen. De begroetingssamenkomst vangt Dinsdagavond aan om 8 uur. Woensdagmorgen moeten de afgevaardigden reeds om 9 uur aanwezig zijn voor het tekenen van de presentielijst, het inleveren van de 6 stembiljetten en het verrekenen van de reiskosten. De zakelijke vergadering wordt dan om 9.30 uur geopend. Woensdagavond wordt om 8 uur het avondmaal gevierd; laat vooral ook vele leden van de omliggende gemeenten deze hoogte-stonde beleven! Donderdagmorgen wordt de conferentie-dag (of ook voortzetting van de zakelijke vergadering) geopend om 9 uur en weer om 12 uur gesloten. De middagvergadering wordt om 2 uur begonnen en om 4.30 geëindigd. En hebben we niet afgesproken, dat alle afgevaardigden en bezoekers tot aan de sluiting op de 2de dag aanwezig blijven? Eigenlijk mogen we het wel zo zien, dat de afgevaardigden dat hun gemeenten verplicht zijn! Hoe verheffend zal het zijn, als de voltallige vergadering in opheffing van handen tot gebed en dank gesloten wordt en wij aldus bezielend en bezielend uitgaan naar onze gemeenten!

De lijst van afgevaardigden, afgedrukt achter de agenda (brochure), kan nu nog worden aangevuld met de volgende namen: Almelo: J. Koops, J. C. van Dongen; Eindhoven: G. Hofer; Groningen: J. Vellinga (deze vervangt C. Staal), L. van Dam, J. Doornkamp, F. Lindeman, H. H. Olijslager; Harlingen: E. Koning, C. Visser, J. v. Wier; Haulerwijk: T. A. Diekema, Ds. J. Reiling; Stadskanaal: P. Lamain, P. Wijnsema (vervangen K. Kruit en K. Speelman); Treebeek: S. v. d. Molen, G. Kalsbeek, J. Maters. Maar... van 8 gemeenten heb ik op het ogenblik (Dinsdag 26 Mei) nóg

niet de afgevaardigden opgegeven gekregen. Willen de betreffende gemeenten hun afgevaardigden nog op de lijst van stemgerechtigde leden van de Unie-vergadering ingeschreven hebben, dan moeten ze nu ONMIDDELIJK de namen aan mij opgeven. Dan komt dit, hoewel op het nippertje, toch nog voor elkaar.

En nu: ieder roepe de Naam des Heren aan, opdat de kracht van Zijn Geest openbaar worde en in onze gemeenten en ter Unie-vergadering!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Verantwoording U.Z.C.

Bij de plaats gehad hebbende verantwoording voor de zending is verzuimd melding te maken van de volgende bedragen die begin van dit jaar binnen kwamen doch die betrekking hadden op het jaar 1952 en daarom nog in het afgelopen boekjaar zijn verwerkt.

Gemeente 2e Exloermond	f 215.79
„ Haarlem	- 8.—
„ Stadskanaal	- 63.20
„ Sneek	- 129.64
„ Treebeek	- 15.—
„ Rotterdam—C	- 65.89
„ Treebeek	- 27.35
K. v. d. W. te M.	- 3.—
School m. d. Bijbel, Staveren	- 10.—
Gemeente Nw. Pekela	- 53.25
„ 2e Exloermond	- 48.76
„ Amsterdam	- 300.—
„ Leeuwarden	- 227.25

Bovenstaande bedragen werden met grote dankbaarheid geboekt. Het gironummer van de U.Z.C. is 523019.

De administrateur,
W. MODDERMAN.

Willemstraat 9, Sneek.

Correspondentie

Br G. te A. Dank voor Uw brief. Na het beëindigen van de artikelen over Jesaja zal ik trachten aan Uw verzoek te voldoen inzake het door U bedoelde gedeelte over de Jacobus-brief.

D. SLORT.

G. A. v. M. te Z. Met dank voor Uw schrijven van enige tijd geleden, waaruit zulk een verblijdend medeleven spreekt. Een Christen, die waarlijk leeft in gemeenschap met zijn Heer, wordt niet een van die vele teleurgestelden, zelfs al is hij boven de tachtig. Dat blijkt ook uit Uw brief, met de inhoud waarvan ik voor het overgrote deel instemde.

Met h. br gr, Uw E.R.

Leestafel

KERKNIEUWS. Weekblad onder hoofdredactie van W. C. F. Scheps.

Op onze schrijftafel ligt het nummer van 2 Mei j.l. dat een enigszins apart karakter draagt, daar Kerknieuws 10 jaar bestaan heeft, terwijl bovendien de uitgave een succes is geworden.

Gaarne wensen wij de hoofdredacteur geluk met zijn succes. Blijkens de inhoud heeft Kerknieuws velen reeds grote diensten bewezen.

Wf.

Advertentiën

De Heer schonk ons een zoontje en broertje

Lambertus Lukas

L. de Roo
H. de Roo—Blank
Zwaantje
Hendrik
Annechina

16 Mei 1953.

132 Dover court, Rd,
Toronto, Ont., Canada.

Door Gods goedheid werden wij verblijd met de geboorte van ons zoontje en broertje

Klaas Lieuwe

J. de Haan
A. de Haan—
Klein Haneveld
Ineke
Japie

Musselkanaal, 20 Mei 1953.

Het behaagde de Heer na een lang en geduldig lijden tot zich te nemen onze broeder en diaken der gemeente

Piet Anne Slump

in de ouderdom van 47 jaar.

Namens de
Baptisten Gemeente
Harlingen.

Harlingen, 21 Mei 1953.

PLAATST

UW

ADVERTENTIES

IN

DE CHRISTEN

Nieuwe Testament met Psalmen

(Nieuwe Vertaling)

Royaal formaat (21 $\frac{1}{2}$ x 15 $\frac{1}{2}$ x 3 $\frac{1}{2}$ cm.), duidelijke letter, fraaie uitvoering à f 4,—

Zéér geschikt als geschenk bij elke bruiloft en verjaring!

Verkrijgbaar bij ons Lectorfonds, Tetterodestraat 47, Haarlem

Voor alle belangstellende leden verkrijgbaar:

Financieel verslag van de diverse boekhoudingen à f 0,75
Statuten en Reglement van de Unie met de Werkorde's der Permanente Commissies à f 0,25
Agenda der Unie-vergadering (brochure) à f 0,25
Rapport met voorstel van het Pensioenfondsbestuur gratis
Zolang de voorraad strekt!

Verkrijgbaar bij het Unie-bureau, Tetterodestraat 47, Haarlem

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3160

VRIJDAG 5 JUNI 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Het Wonder

*„Niemand kan zeggen: Jezus is Heer,
dan door de Heilige Geest.”*

1 Corinthiers 12 : 3.

De rust en stilte van ons christenleven staat in een schril contrast met de bewogenheid en het leven, die de uitstorting van de Heilige Geest begeleiden. Elk jaar constateren we het weer met een zekere verlegenheid en ons bekruipt het onaangename gevoel, dat er met ons Pinksterfeest en daarom met onszelf iets niet in de haak is. Maar wat? Moet er meer leven zijn? Meer bewogenheid? Moeten er opwekkingen onder ons komen? Moeten er wonderen onder ons gaan gebeuren? Moet de stille gang van alle dag revolutionair worden doorbroken?

Deze vragen leven bij velen van ons, juist in de dagen na Pinksteren. Het benauwt ons, dat alles zo gewoon blijft. En dat wijzelf zo gewoon blijven. Want dat is uiteindelijk de kern van de zaak. Het ligt aan onszelf. Wij zijn stil, rustig onbewogen in ons geloven en dienen. Zal er leven openbaar worden, dan zullen wij ons moeten veranderen. Zullen er onder ons wonderen gebeuren, dan zal ons leven allereerst open moeten staan voor het wonder.

* * *

In Corinthe had men over gebrek aan bijzondere dingen niet te klagen. Daar werden vele geestesgaven openbaar, zoveel zelfs, dat ze er verlegen onder werden en zich met enige schrik begonnen af te vragen of alles wat in hun midden aan geestelijke dingen geschiedde wel voortkwam uit de Heilige Geest. Zij vroegen Paulus

om raad en hij geeft hun een maatstaf om deze geestesopenbaringen te toetsen. Tegelijk echter beschrijft hij in deze woorden wat de essentie en het wonder van het werk van de Heilige Geest is: Hij leert ons belijden: Jezus is Heer.

Het mag schijnen, dat dit wel wat alledaags is. „Jezus is Heer” lijkt zo’n vanzelfsprekende zaak, die iedereen wel weet. Het is ons geleerd op de Zondagsschool en in prediking en wij kunnen deze woorden wel dromen. Maar laten we ons niet vergissen! Het ligt helemaal niet voor de hand, dat Jezus Heer is. Het is zelfs de vraag, of wij op zijn heerschappij wel zo gesteld zijn. Want heerschappij omvat meer dan dat wij wel eens iets voor Hem zouden doen. Heerschappij sluit volledige onderwerping in. De belijdenis van Jezus’ heerschappij is dan ook niet bepaald naar de mens, ook niet naar de Baptistische mens.

* * *

En zie: dit is het wonder van de Heilige Geest, dat wij toch deze belijdenis tot de onze maken. Wij weten niet wat wij belijden zullen maar de Heilige Geest belijdt in ons en voor ons, dat Jezus is Heer. Daarmee wordt al onze misère in een keer weggevaagd. Het wonder is aan ons geschied. Het wordt dagelijks aan ons openbaar, wanneer wij belijden, neen, wanneer de Heilige Geest in ons belijdt, dat Jezus is Heer. De zekerheid, dat ons geloof geen actie of prestatie van onszelf is maar een Pinksterwonder, kan ons blij maken en alle verveling en benauwende stilte uit ons leven wegvagen. Ik geloof, doch niet meer ik maar de Heilige Geest gelooft in mij!

Hebben wij misschien ook in onze zucht om bijzondere dingen te beleven dit altijd nieuwe en bijzondere wonder vergeten?

J. R.

Het verheugt ons, U reeds thans het woord van de Unie-voorzitter, gesproken ter opening van de Algemene Vergadering te Hengelo, onder ogen te kunnen brengen. In het volgende nummer zult U al datgene, wat U verder van deze vergadering interesseert, kunnen zien en lezen.

Openingswoord

uitgesproken op de

73ste Algemene Vergadering

gehouden te Hengelo (O), 3 en 4 Juni 1953, door de voorzitter der Unie Commissie Ds F. E. HUIZINGA, Enschede

Waarde broeders afgevaardigden, voorgangers van de gemeenten en leden van de Unie Commissie, Broeders en zusters in onze Here Jezus Christus,

Lange tijd geleden las ik een beschouwing over de Amerikaanse arbeider en een der dingen, waardoor ik toen getroffen werd was, dat genoemde arbeider steeds minder de opportunity, dat is de gelegenheid, en steeds meer de security, dat is de zekerheid zoekt.

Het artikel bedoelde te bewijzen, dat de werker in het zo dikwerf als ideaal voorgestelde woon- en werk-oord Amerika, meer en meer verlangt naar de voorzieningen inzake gezinszorgen, ziektegevallen en oudedags-perikelen, waarin de arbeider van het oudere Europa, en daarin met name die van Nederland, zich mag verheugen.

Hij zou ook haast het ongebreidelde liberalisme willen beteugelen en overhellen naar een meer geleide economie, opdat zijn bestaan niet voortdurend onder de bedreiging van ontslag en werkloosheid zou staan. Wij begrijpen dat verlangen volkomen. Het is het verlangen van de mens, die zijn jongste jaren achter de rug heeft en zijn avontuurlijk, zorgeloos bestaan heeft ingewisseld tegen het leven van een man, die de verantwoordelijkheid voor de zijnen wat betreft hun materieel welzijn in een ongedurige wereld als een last gaat voelen en nu naar maatregelen omziet, die de last kunnen verlichten.

Zij, die door de ontwikkelingen trachten heen te zien, ontdekken echter dat er op de weg naar meer zekerheid het gevaar dreigt van het verlies van ondernemingszin. Er schuilt een gevaar in het veiliggesteld zijn van de wieg tot het graf. Waarom zal men zich aan nieuwe projecten wagen? Waarom het land, het gebied, dat zo vertrouwd geworden is en zo omheind en bevredigd, verlaten en zich opmaken om als een onbeschermd reiziger een onbekende toekomst in te gaan, zonder te weten waar men komen zal? Hoe weldadig is de zekerheid, hoe onzeker de weldadigheid.

Wij zullen ons hier niet wagen aan beschouwingen, die liggen op het terrein van hen, die het sociale en economische leven bestuderen. Soms echter zijn de dingen, die daar geschieden, ons een beeld voor het werk, dat wij als verenigde gemeenten in deze dagen hebben te verrichten.

Wij hebben namelijk in onze vorige bijeenkomst de security, de zekerheid, althans voor een deel van het

werk, in principe en tot op zekere hoogte ook metterdaad de rug toegedraaid, en het is ons voornemen om met de tinteling des geloofs in onze harten deze koers verder te volgen. Niet allen hebben deze wending onmiddellijk ten volle bejubeld en wij respecteerden hunne argumenten, waaruit een sterk besef van verantwoordelijkheid voor het gegroeide sprak. Zelfs in de hoofden der juichenden was iets, dat instemde met de bezwaren van hen, die gevaren op deze weg vreesden. Doch die de vrijwilligheid verkozen deden zulks, niet om zich te onttrekken aan verplichtingen, die de samenwerking op hen legde, maar om wat men zou kunnen noemen de verplichtingen om te zetten in een daad van aandacht en liefde. De financiële bijdragen zouden een bewuste afzondering worden van gelden tot het werk der evangelisatie en tot de financiering van de opleiding van zulke personen, die geroepen zijn door de Heer om Hem in een bijzondere wijze te dienen en die niet in staat zijn zichzelf in die tijd van voorbereiding te onderhouden of hun studie te betalen.

Wij besloten samen om het aan iedere gemeente vrij te laten al of niet mee te doen. Wij hebben het gewaagd. Maar het was geen waaghalzerij. Het was een daad des geloofs. Wij zeiden elkaar in klare taal, dat wij van elkander verwachten, dat wij naast een helder oog voor de plaatselijke behoeften, ook een duidelijke kijk moeten hebben op zulk werk, dat alleen in hartelijke samenwerking tot stand kan komen.

Er zijn dingen, die men alleen kan doen. Dan moge men ze alleen doen, opdat de hulp de eigen krachten niet verzwakke. Er zijn ook zaken, werkzaamheden, die wij slechts in volkomen overeenstemming met elkander kunnen verrichten en het zou ons een schuld worden, indien wij deze niet samen deden. Daaraan kan men zich alleen met schade voor zichzelf onttrekken.

Met dankbaarheid aan de Heer vermelden wij dat de financiën ons dit jaar geen zorgen hebben gebaard.

De reorganisatie, die door uw ingeleverde stembiljetten in feite zijn beslag gekregen heeft, kunnen wij gelukkig niet zo gemakkelijk onderbrengen in de tegenstelling: gelegenheid—zekerheid. Dat zou immers betekenen, dat de subcommissies in de vorige bedeling geen armslag zouden hebben gehad voor hun werk. Wel mogen wij zeggen, dat de permanente commissies, zoals hun naam voortaan zal luiden, een grotere zelfstandigheid zullen hebben. De consequenties daarvan kunnen wij nog niet geheel overzien. Of het kleed, dat zij zichzelf hebben aangemeten in hun werkordes zal passen, zal de toekomst tonen. Ofschoon het zonder letters niet gaat, hebben we een gerechtvaardigde angst voor de dodende letter, wetende dat alleen de Geest levend maakt. Wij koesteren de overtuiging, dat de leden der permanente commissies met grote toewijding zich zullen geven aan de taak, die rijker geworden is aan verantwoordelijkheid, en daardoor aan schoonheid. Verbinden wij daaraan de bede dat de Geest van God de broeders moge leiden in alle waarheid en moge drijven tot ondernemingen, die als werken des geloofs aangetekend zullen mogen worden en waarachter al de gemeenten in grote blijdschap zich zullen scharen als dezulken, die dankbaar de mogelijkheden zullen willen verwerklijken, die hun door de broeders getoond zullen worden. Een woord van waardering en dank aan de broeders, die in de vroegere subcommissies hebben gewerkt en nu om de een of andere reden daarin niet terugkeren, is hier zeker op zijn plaats.

Nog een ogenblik zou ik graag uw aandacht vasthouden,

Daarbij spelen mij dezelfde woorden: gelegenheid—zekerheid door het hoofd. Ofschoon slechts op de achtergrond.

Meer dan een eeuw geven de Baptisten hun getuigenis aan het kerkelijk en meer en meer onkerkelijk wordend Nederland. Dat getuigenis blijft niet zonder weerklank. Een reeks van cijfers in de Februarimaand van elk jaar is geen zuivere weergave van de invloed, die de bijbelse boodschap heeft. Sommigen onder ons verontrusten zich over onze geringe groei, werfkracht. Wij delen die ten dele, maar willen tevens opmerken, dat aan ons het zaaien is en dat de wasdom niet voor onze rekening ligt. Dat wij maar gering in aantal zijn zegt niet zoveel. Tenslotte braken wij niet in grote gatallen af van een bestaand kerkgenootschap. Onze geschiedenis is er een van één bij één. Wij zouden niet graag van getallen willen leven noch ook onze vreugde daarin alleen willen vinden. Men zou kunnen zondigen. Anderzijds dreigt misschien het gevaar van een zekere verstarring en zelfgenoegzaamheid. Voor een bepaald deel van het werk hebben we vroegere stellingen verlaten en ons op het open veld gewaagd. We hebben ons wat de financiën betreft, althans voor het dynamisch deel, naar de vrijwilligheid gewend. Zou het ook kunnen zijn, dat we eveneens op een ander deel van de arbeid tot grotere vrijheid kunnen doorstoten? In dit land leven broeders, die met hun plaatselijke geloofsgenoten groepen vormen, die in wezen gemeenten zijn en praktisch gelijk zijn aan de onze. Wat is het toch dat ons van hen en hen van ons scheidt? Is het onbekendheid hunnerzijds? Of vrees als gevolg van een onjuiste voorlichting? Speelt bij ons de angst een bepaald saamhorigheidsbesef te verliezen, een rol? Wortelt die angst in een oprechte bezorgdheid voor de gaafheid der gemeenschap of in de vrees dat onze knusse vriendschap verstoord zou kunnen worden door hen, die in een ander huisje wonen? Kunnen wij onszelf en de anderen niet leren, dat wij, die de fundamentele waarheden omtrent de vorming en openbaring der gemeente in gelijke zin belijden, samen horen?

Wij hebben toch geen voorschriften, inzettingen, overleveringen van vaderen die ons in de weg staan om tot onze broeders van nu te gaan? De zekerheid zegt: we weten nu waar we aan toe zijn, met wie we te doen hebben, wat we aan elkaar hebben. De gelegenheid antwoordt: het is nog niet geopenbaard tot welk een rijkdom de samenleving u zal brengen, wanneer gij hart en huis openzet. Amerika, om dat land nog eens te noemen, is een wonderlijk mengsel wat zijn bevolking betreft. Letterlijk uit alle werelddelen zijn ze samengestroomd en ieder van hen is er trots op Amerikaan te mogen zijn. Zij zijn één volk onder één vlag en één regering. Wij zouden wel wensen met alle gelovigen in één huis te wonen, daarbij denkende aan Johannes 17. Zullen wij dan onzerzijds niet tonen, dat het ons ernst is, wanneer wij dat zeggen en beginnen met tot hen te gaan, die maar één schrede van ons verwijderd zijn?

* *

Rondom ons ligt een verdeelde wereld in diepe onzekerheid. Moge ons veel tijd beschoren zijn om aan dat stukje wereld, waarin wij wonen, de boodschap van God te brengen. Het verheugt ons dat een aantal broeders gereed staat om de arbeid in de gemeenten te beginnen. Dat Gods Geest hen voortdurend moge drijven de enige Naam in daad en woord te prediken. Met liefde denken wij aan onze twee zusters, die zich met grote toewijding voorbereiden op de dag, waarop zij het werkterrein van onze zuster Reiling, die wegens ziekte zich van deze dienst moest terugtrekken, zullen betreden.

De Heer zegene hen en allen, die binnen korter of langer tijd in de verkondiging des Woords op de een of andere wijze hopen te dienen.

Voor ons ligt een nieuw arbeidsjaar. Zullen we in dit jaar ook de arbeid kunnen beginnen waarop ons de Heer opmerkzaam maakte door de ramp, die Zuid-Holland en Zeeland trof? Financiën daarvoor zijn ruimschoots aanwezig. Van meer belang is de vraag, wie onder ons de roepstem van de Heer zal vernemen om tot hen te gaan, die in de duisternis van bevindelijke beschouwingen en in de schaduwen van Sinai's bergtoppen wonen. Dat wij toch grote dingen mogen ondernemen voor God, Die meer geeft dan wij verwachten.

Moge de Heer ons in onze besprekingen leiden. Dat Hij ons beware voor wat Zijn werk zou kunnen belemmeren of schaden. Dat Zijn Geest der liefde en der wijsheid ons vervulle, opdat ons niets ontbreke en wij aan het einde van ons samenzijn Hem kunnen danken uit een verblijd hart.

Moge de opening van deze 73ste algemene vergadering van de verenigde gemeenten voor ons betekenen de opneming van de staf des geloofs, waarvoor de wateren zich delen en de tegenstanders het veld ruimen. „De kosmos ligt ten voeten, wie geloven!”

Voorgangers schrijven

Wat hebben de zogenaamde Vrije groepen ons te zeggen?

Vervolg

De vorige maal schreven we hoofdzakelijk over de Vergadering van gelovigen naar haar verschillende schakeringen van „Open broeders” tot „gesloten broeders”.

De Gesloten broeders of zogenaamde Darbisten voelen weinig of niets voor samenwerking met andere kerken of groepen. Zij wensen zich niet één te maken, door samenwerking, met de verschillende systemen van kerkenorganisatie enz. Individueel werken sommigen onder hen wel samen met andere gelovigen, dit vaak tot ergernis van hen die hiervoor niets gevoelen.

De Open broeders daarentegen werken gaarne samen met andere gelovigen. Hun eredienst boeit ook ons als buitenstaanders. Onder eredienst verstaan zij het samenkomen rondom de Tafel des Heren (Heilig Avondmaal). Van deze diensten gaat een grote wijding uit. Allen werken hieraan mee door een lied op te geven, een dankzegging uit te spreken, enz.

In ons midden wordt vaak het Avondmaal bediend na de prediking. Meestal komt deze dienst in het gedrang door tijdnood en wordt de gemeente te weinig er bij betrokken. Avondmaal vieren is toch meer dan alleen iets ontvangen? Het is toch ook het brengen van onze offers van lof, dank en aanbidding? Aan Hem Die ons kocht met Zijn dierbaar bloed! Hebreërs 13 : 5. De ganse gemeente moet m.i. bij dit gebeuren betrokken worden. Dit vraagt van de gelovige zich te plaatsen onder de tucht en leiding des Heiligen Geestes.

Naast deze gelovigen zijn er nog tal van andere vrije groepen. Sommige zijn landelijk, anderen plaatselijk georganiseerd. Onder verschillende benamingen treffen we

hen aan: Vrije Baptisten Gemeente, Vrije Evangelisatie, Christen gemeenschap enz. enz.

Verschillende van deze groepen staan zeer dicht bij ons wat hun innerlijke en uiterlijke inrichting aangaat. Hun voorgangers worden opgeleid in Brussel (Belgie), Wiedenest (Duitsland), Beatenberg (Zwitserland), Bijbelscholen van groot formaat. Jammer dat vele krachten nimmer in de arbeid komen omdat er voor hen geen gemeente of groep is die hen opneemt. Zo worden deze broeders min of meer gedwongen door de praktijk een maatschappelijk bestaan te zoeken. Dit komt omdat men te veel op zichzelf is aangewezen.

Toch branden vele jongeren onder hen van verlangen uit te gaan naar het zendingsveld of om in ons land te arbeiden.

Temidden van deze groepen staat de Bijbel als het onaantastbare Goddelijke Woord, dat in z'n oertekst letterlijk door God is geïnspireerd van Genesis tot Openbaring. Onder deze gelovigen vindt men nog het deemoedig zich plaatsen onder het: „Zo spreekt de Here”. Dit is voor hen, en terecht, het eind van alle critiek op de Bijbel. Velen noemen hen daarom „Bijbelgetrouwe gelovigen”, „Vrienden van de Bijbel” of met het uit Amerika tot ons overgewaaid woord „fundamentalisten”.

Deze gelovigen zijn trots op deze benamingen. Zij zeggen: beter strak benijd dan in het geheel geen lijn of fundament! Zij zeggen met Luther: „Het woord zult ge laten staan”. *Gods Woord is Gods Woord, oorkonde van Gods openbaring. Letterlijk tot schrift geworden Woord Gods.*

Hieraan valt niet te tornen; hierover kan men niet discussiëren, alleen maar zich buigen voor de hoogste autoriteit, d.i. de Bijbel zelf!

Deze kringen worden vaak in de hoek gedrongen of als een secte gebrandmerkt. Hierdoor ontstaat, hoe kan het ook anders, veelal conservatisme en geestelijke hoogmoed.

Een ander kenmerk van deze gelovigen, waaruit veel te leren valt, is dat zij sterk leven in de verwachting van Christus' wederkomst om de Gemeente thuis te brengen vóór dat de grote verdrukking komt. Zij geloven in een duizendjarig Vrederijk op aarde. Het is heerlijk om met hen daarover van gedachten te wisselen. Men bemerkt dan dat zij in deze Bijbelse stof thuis zijn. Maranatha is hun wachtwoord.

Uit dit alles volgt dat het patroon van een opwekkingsbeweging veel sterker uitkomt dan bij ons en anderen. In persoonlijke en gemeenschappelijke bidstonden wordt aanhoudend gebeden om een opwekking. Evangeliseren en wereldevangelisatie is bij velen motto geworden. De wereld voor Jezus en Jezus voor de wereld!

Ook op deze weg liggen er vaak voetangels, men struikelt over eigen activiteit en vergeet dat het God is Die het doen moet. Menige opwekking is daardoor vastgelopen. Toch doet dit geloofsoptimisme de christen goed. God geve ook onder ons meer dit verlangen en inzetten van eigen persoon, geld en goed ten koste van alles. De gevaren van allerlei aard nemen we er dan bij.

Waar gewerkt wordt maakt men fouten, soms heel grote. Deze zijn echter tot lering voor een volgende gelegenheid.

De motor die hen aanzet tot evangeliseren is enerzijds de wetenschap, te leven in het laatste uur der wereldgeschiedenis, anderzijds de boodschap van de vervulling met de Heilige Geest.

In de vrije groepen staat de boodschap van verzoening, vervulling, en verwachting op de voorgrond.

Wat hebben de vrije groepen ons te zeggen?

„Meer liefde tot de Bijbel, persoonlijk onderzoek, bijbelklassen voor de jeugd en ouderen.”

De Bijbel moet voor ons weer gaan leven. Voor velen is het een gesloten boek. In veel gezinnen heeft het dagboek de Bijbel verdrongen; dit is zeer te betreuren. Er is een ontstellend tekort aan geestelijk inzicht en kennis. Hosea klaagt over Israël dat er geen kennis is. Bewust hebben zij deze kennis verworpen, daarom heeft God ook Israël verworpen.

Als volk, als gemeente moeten we weer gaan luisteren naar het Woord Gods! Het leven van enkeling en gemeenschap zal dan alleen zijn bestemming vermogen te bereiken, als het de weg gaat die het boek der boeken ons wijst.

Wat onze prediking betreft deze zal meer een eschatologische inslag moeten hebben.

Dit zal ons bewaren voor verburgelijking en vervlakking. We zullen meer aandacht moeten besteden aan de boodschap van de vervulling met de Heilige Geest. Daardoor zullen de harten gaan branden, en de levens van de kinderen Gods als brandende fakkels gaan lichten. Nieuw leven zal zich baan breken, wanneer er algemeen in onze gemeenten gebeden zal worden met David:

Heer, maak mij levend door Uw woord en Geest, want we zitten nog zo dikwijls vast aan het stof. Psalm 119 : 25 enz.

Veel kunnen we leren van de Vrije groepen en zij van ons in betrekking tot het gemeentelijk inzicht en onze bijbelse doopopvatting.

Een samengaan van deze groepen met ons als Baptisten zou zeer vruchtbaar kunnen zijn voor beide zijden.

Wat wij mogen bezitten, hebben zij nodig en omgekeerd. Is het nu niet mogelijk om samen te gaan? Van uit ons standpunt bezien is het mogelijk.

Gezegende dag waarop het zover komt! Maar dan moet er veel onkunde en halstarrigheid overboord geworpen worden.

Er is veel onkunde, men ziet nog al eens de Unie als een Super-orgaan boven de gemeente staan. Het woord „Unie” werkt voor velen als een rode lap op een stier.

Wanneer zal de tijd komen dat men zal inzien dat de „Unie” een dienende taak uitoefent, en het daarom een gezegende taak is? Wij kunnen hier niet buiten als georganiseerde gemeenten.

Eer het zover is, zal men vele heilige huisjes omver moeten werpen. Deze heilige huisjes hebben niets te maken met fundamentele, bijbelse waarheden.

Het verleden, de omgeving, een Voorganger, sfeer in eigen midden, het liederenboek, oude veten, bepaalde manier van spreken, doet hen en ons gescheiden optrekken. De Heer der Gemeente doe hen en ons dat inzien en bringe ons tot elkander. Wat bij elkaar hoort, dat scheidde de mens niet!

Als gemeenten en Unie mogen wij deze gelovigen niet loslaten; telkens zullen we naar hen moeten gaan en samen spreken. Verblijvend is, dat dit gevoel sterk onder ons leeft, getuige het bedrag dat op de Unie begroting staat aangegeven.

Dit gevoel is niet van nu, maar heeft altijd geleefd onder ons.

Het is deze toegestoken hand die ons in 1944 deed besluiten over te gaan tot het Nieuw-Testamentisch Christendom, zoals we dat belichaamd vinden in de wereldwijde broederschap van het Baptisme.

God zegene de vrije groepen en ons als Baptisten Gemeenten in Nederland. Hij doe ons wederzijds veel van elkander leren opdat de weg tot praktische éénheid gebaad worde.

Dat ook dit artikel daartoe moge bijdragen!

Vriescheloo

MAR. DE JONG.

IN EN OM DE BIJBEL

De Zuiderstrip

Bouwen II

Jesaja

Slot

In ons vorig artikel zagen wij, hoe op wonderbare wijze Jeruzalem werd verlost uit de hand van Assyrië. Sanherib brak op en keerde naar Ninevé terug.

Dit brengt ons op een eigenaardigheid van Jesaja's prediking terug, en wel die welke men „het Jesajaanse dogma” genoemd heeft. Onder dit dogma verstaat men de prediking van de onaantastbaarheid van Jeruzalem.

Deze verheerlijking, zou ik bijna zeggen, vindt haar natuurlijke oorzaak o.a. in het feit, dat Jesaja zelf Jeruzalemmer was en aan het hof leefde. Jeruzalem en de berg Zion treden steeds op de voorgrond. Zion is voor hem Jehova's heilige berg; Jeruzalem is de plaats van de Naam des Heren. Het is de stad, waar de Heilige Israëls woont.

Dit wordt uitgedrukt door het beeld van het vuur. We lezen in 31 : 9: „de Heere heeft te Zion vuur en te Jeruzalem een oven”. Steeds weer is in Jesaja's prediking de gedachte: Jeruzalem is Jehova's eigendom, en daarom onvergankelijk. „Gelijk het gevogelte het nest omzweeft, zo zal Jehova der legerscharen Jeruzalem beschermen, beschermen en verlossen, verschonen en redden”.

Hierbij doet zich echter onmiddellijk een moeilijkheid voor. Jeruzalem is in Jesaja's dagen niet gevallen, het is behouden gebleven in een dreigend gevaar. Maar ná 150 jaren viel het toch. Dat Jehova Jeruzalem beschermt, is dus geen absolute waarheid.

Velen vatten het echter letterlijk op. In de dagen van Jeremia heeft men daarop vertrouwd en de stad moedig verdedigd, doch men werd teleurgesteld.

De vraag is gewettigd, of men eigenlijk wel zeggen kan, dat Jesaja's prediking godsdienstige betekenis heeft? „Heeft zij niet in vele opzichten kwaad gedaan? En is zij niet een begin geweest van die vergoding van Jeruzalem, die de Joden zo duur hebben moeten betalen; een begin ook van die materialisering van de godsdienst, waartegen een Jeremia, maar waartegen vooral ook de Heere Zelf zo sterk opgekomen is?”

Men zou hierop kunnen antwoorden, dat men de profetie te letterlijk heeft opgevat, hetgeen zich steeds weer herhaalt: „men heeft geen oog voor het geestelijke, maar klemmt zich aan het uitwendige vast; men verstaat niet de bedoeling des Geestes”.

Doch er is nog iets waaraan gedacht moet worden. Als Jesaja verkondigt, dat Jehova Jeruzalem beschermt, en de stad niet vallen kan, dan heeft hij dit gesproken van dat Jeruzalem, dat gelouterd zou zijn, door de oordelen Gods heen.

Het vuur is een beeld van loutering. Dat de Heilige Israëls te Jeruzalem woont, en aldaar een oven heeft, houdt in: oordeel, loutering. Immers, „de zondaren op Zion sidderen, beven heeft de huichelaars aangegrepen. Wie toch zal wijlen bij een verterend vuur? Wie wonen bij een eeuwige gloed?” — Het overblijfsel, het gelouterde Jeruzalem, dat zal door God beschermd worden.

In dit licht moet de onaantastbaarheid van Jeruzalem gezien worden. „Wat gered zal worden, is voor Jesaja niet de oude zondige stad, maar het is de stad, die de vuurproef doorstaan heeft, de heilige Tronk. Dan is Jeruzalem „stad der gerechtigheid, trouwe burcht”.

Ja beste vrienden, Eindhoven moet bouwen. En nu bedoel ik wel de Baptisten Gemeente. Hoe zou deze voorpost van het Nederlandse Baptisme kunnen achterblijven bij al deze vernieuwing? Moeten wij niet zorgen dat het heerlijke Evangelie van Jezus Christus onze Heer in deze snel groeiende hoofdstad van het Zuiden in een behoorlijke, onze Meester waardige, kerk gepredikt kan worden? Natuurlijk moet dat! Daarom Baptisten van heel Nederland: Eindhoven moet bouwen! Dat is niet alleen onze, maar ook Uw zaak. Uw aller eer is er mede gemoeid dat naast de 28 R.K. reuzen die hier trots hun torens ren hemel heffen, maar waarin het Evangelie wordt verhaspeld en verduisterd, er een bescheiden gebouw verrijst, waaruit het licht der waarheid helder straalt en waar Gods genadeboodschap de zondaar kan worden verkondigd tot heil der zielen en tot redding van het verloorne.

Baptisten van heel Nederland, nogmaals: dat is mede Uw zaak. Bidt met ons voor de verwezenlijking onzer plannen!

Enne....U denkt toch wel om het dubbeltje?

Wordt vervolgd.

Bij Jesaja's prediking valt de oude stad, het Jeruzalem zoals het was, samen met deze ideale, gereinigde stad. Doordat deze niet van elkaar gescheiden worden, heeft het de schijn, dat zijn prediking niet overeenkwam met de feiten.

Al zou ook Jeruzalem vallen, toch heeft Jesaja in dat Jeruzalem iets méér gezien dan een ander. Achter het historische zag hij het ideale. In het tijdelijke zag hij iets van het eeuwige. —

Zo mogen wij ook de Gemeente zien. Natuurlijk gezien, is alles vol gebreken; en zal veel verbroken worden. Doch daarachter staat de ideale Gemeente, en deze wordt door God beschermd, staat eeuwig!

Toch moet Jesaja zelf het hebben gevoeld, dat zijn profetie verder ging, dan hijzelf heeft gedacht of vermoed.

Hij mocht aanschouwen de Immanuël, het Kind, dat ons gegeven werd, Wiens naam Wonderlijk is. De koninklijke profeet mocht de Koning in de geest aanschouwen.

Hier vooral wordt het zo duidelijk, dat wat Jesaja predikt, te groot is voor een bepaalde historische tijd. De Assyriërs zullen het oordeel over Jeruzalem brengen en als dit alles voorbijgegaan is, ziet, dan is het Vrederijk daar. Dan is de Paradijs-toestand hersteld.

Dit is nog nooit werkelijkheid geworden. „Nog altoos”, schrijft iemand, „gaan er oordelen over de aarde; nog altoos volgt het ene rijk het andere op, en het Vrederijk kwam nog niet”.

Maar die het teken van Immanuël vat, houdt de ogen op de toekomst gevestigd, van dit éne verzekerd, dat wie waarlijk gelooft, de heerlijkheid van Jehova zien zal!

D. SLORT.

en Koning, maar houdt het met Bar-Abbas, de man van het geweld.

De wereld van 2000 jaar geleden was een wereld vol slavernij, onrecht, afgoderij, bijgeloof, verdrongen angst-complexen, verdrongen Gods-verlangen en een zekere behoefte aan verlossing.

De wereld van vandaag bergt precies deze zelfde complexen, zij het dan dat ze een modern teintje dragen, in zich.

Wordt vervolgd.

Wf.

Kroniek

Achteruitgang bij de Engelse Baptisten Engelse Unie van Bapt. gemeenten ontlent we, dat het totaal-ledental van de aangesloten gemeenten thans 332.187 bedraagt. Dit betekent een achteruitgang van 3453, dus meer dan 1 %. Ten dele is deze achteruitgang het gevolg van een groot aantal verhuizingen naar nieuwe steden of woonwijken, waar geen Bapt. gemeente bestaat. Eenzelfde verschijnsel doet zich voor in de andere Vrije Kerken in Engeland. De Alg. Secretaris, Dr Payne heeft er ter algemene vergadering op gewezen, dat de snelle verplaatsing van grote groepen van de bevolking naar nieuwe woonplaatsen de gemeenten zal dwingen om op grote schaal pioniersarbeid te beginnen in deze plaatsen.

Getalsterkte van de Christel. Geref. Kerken Kerknieuws, dat nuttige blad geeft een overzicht van het jaarboek der Chr. Geref. kerken, waaruit blijkt, dat het aantal belijdende leden van deze kerken thans 27.403 bedraagt.

Getalsterkte van de Geref. Gemeenten Aan dezelfde goede bron ontle- nen we enkele cijfers betreffende de Geref. gemeenten. Deze kerkformatie is in den lande weinig bekend en wat ze precies leren is mij niet bekend. Hun getalsterkte is echter groter dan die van de Chr. Geref. kerken, want ze tellen 33363 belijdende leden. Men vindt hun gemeenten hoofdzakelijk in het Westen des lands, waar ze 16.580 leden tellen. Met uitzondering van Zeeland komen Zuiden, Noorden en Oosten van het land op de kaart van deze kerkgemeenschap niet voor. Alleen Kampen is nog middelpunt van een classis.

Nieuwe versnippering onder de Gereform. gezindte De Chr. Geref. gemeenten van Bussum en Huizen, de Geref. gemeente van Vlaardingen en de Oud-Geref. gemeente van Hoofddorp hebben zich aangesloten tot een verband van Chr. Geref. gemeenten in Nederland en zich als zodanig ook bij de regering bekend gemaakt. Als grondslag hebben deze gemeenten aangenomen de Heilige Schrift en de drie formulieren van enigheid naar de interpretatie van de kerkeraden dier gemeenten. Inzake de kerkregering geldt de Dordtse Kerken orde van 1618 behalve datgene wat in onbruik is geraakt. Voorwaar een belangrijke aanwinst tot de toch al bonte kaart van het Geref. volksdeel. Laten wij overigens niet vergeten, dat er minstens evenveel soorten Baptisten bestaan als Gereformeerden. Er zijn Algemene en Particuliere, Orthodoxe, Fundamentele, Evangelische, Conservatieve en Reguliere Baptisten en misschien nog wel veel meer!

J. R.

TREEBEEK

In 't laatste bericht, wat ik aan U mocht doorgeven maakte ik melding van een goed geslaagde en gezegende Paasconf. met brs en zrs uit Duitsland en Belgie.

's Avonds 2e Paasdag gaven 14 jonge mensen de wens te kennen om met Jezus te gaan. Zeer kort daarna werd door deze 14 de doop aangevraagd. Daar bleef het echter niet bij. Dit getal steeg tot 21. Allemaal jonge mensen die Jezus wilden volgen ook in de doop en aan Zijn Gemeente wensten te worden toegedaan. Zondag 10 Mei j.l. vond de doopplechtigheid plaats.

Onze consulent Ds K. Reiling van Almelo was voor deze buitengewone dienst tot ons over gekomen.

In de namiddagdienst vond de doopbediening plaats. Ds Reiling bepaalde ons bij het oude en nieuwe Verbond. Het oude Verbond door God en Abraham gesloten, was alleen voor het volk Israel.

Het nieuwe Verbond door Christus Jezus gesloten is voor allen, maar ieder moet het zelf begeren. Het wordt in Gods woord genoemd „het betere Verbond”.

En als zichtbare tekenen zijn daar de doop en het Avondmaal.

Het was aangrijpend 21 jonge mensen te zien afdalen en oprijzen uit het watergraf. En onze kerk was bij deze gelegenheid geheel bezet.

Na de dienst vierde de Gem. nog het Heilig Avondmaal en heette Ds Reiling als consulent der Gem. de nieuwe leden hartelijk welkom.

Wij hebben deemoedig 't hoofd gebogen en hebben tot elkaar gezegd: toen wij in de moeiten niet wisten hoe we verder moesten heeft de Heer Zijn werk aan ons gedaan. Halleluja en zo gaan wij voortwaarts brs en zrs in Nederland.

God is getrouw, die het ook doen zal. En reeds weer hebben een zr en jonge br de doop aangevraagd.

Mogen wij ook dank zeggen aan Gem. die hun voorganger voor een Zondag aan ons wilden afstaan, en dank aan onze voorgangers, waarvan verschillende een vacantie Zondag prijs gaven om ons te helpen en de Gem. te dienen. Bijzonder de Gem. Almelo, die haar voorganger reeds meermalen moest en nog wel zal afstaan aangezien Ds. Reiling onze Consulent is.

Secr. J. Oosterloo.

HARLINGEN

Lieten we in ons vorig gemeentebericht niets dan opgewekte en vreugdevolle klanken horen, thans zijn we daartoe niet zo zonder meer in staat. Het feit dat we als gemeente in ons blad al zo lang zwegen, spreekt in dit opzicht eigenlijk wel voor zich zelf. Immers huldigt men in het familieleven de stelregel: „Geen bericht, goed bericht”; in het leven in een goede Bapt. gemeente is het tegendeel het geval. Als men veel zegeningen ontvangt maakt men anderen maar al te graag deelgenoot nietwaar? Onze gemeente is dit voorjaar echter door de diepte gegaan en wel in hoofdzaak door ziekte harer leden. Ook door de ernstige ziekte van onze Voorganger, welke 3 maanden duurde, werd het werk in de gemeente ernstig gestagneerd; een lichtpunt hierbij was, dat we nogal dienende broeders van elders bereid vonden om ons des Zondags met het Woord te dienen.

Gelukkig zijn de meeste zieken zo in de loop van de maanden Jan. t/m Mei weer nagenoeg hersteld; ook onze br Voorganger is gelukkig sinds Hemelvaartsdag weer in staat om ons in de diensten voor te gaan en ook het overige heijderlijke werk weer ter hand te nemen.

Bijzonder zwaar werd de familie en ook de gemeente echter getroffen door het overlijden na een langdurige ziekte van onze geliefde br P. Slump op 21 Mei j.l. Deze br was sedert Juli 1923 lid der gemeente. Pinkstermaandag heeft de gemeente het stoffelijk overschot van onze broeder, die te Sneek werd begraven, uitgeleide gedaan. Gelukkig dat ook van deze br gezegd kan worden: Hetzij dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren.

Toch bleven er ook voor ons als gemeente, ondanks tegenslagen en droefheid nog wel weer lichtpunten over; noemen we eerst het herstel van de vele zieken en van onze Voorganger, voorts de zegeningen die we als gemeente ontvingen bij het beluisteren van het Woord Gods in de samenkomsten.

Uitzonderlijk werden we gezegend op Zondag 17 Mei, toen een gezelschap Zweedse brs en zrs, welke ons land bezochten, een avond hadden afgezonderd om met de Bapt. gemeente in Harlingen, in een speciaal voor dit doel belegde samenkomst, de Heer groot te maken. Ondanks het verschil in taal, dat soms zeer moeilijk te overbruggen was, vonden we elkaar door het uitspreken van de enige Naam door welke wij moeten zalig worden, en die allen verstonden, n.l. Jezus, en die we ook op deze samenkomst met heilige eerbied op de lippen namen, zowel Zweden als Hollanders, als ook de enige op deze vergadering aanwezige Amerikaan.

U ziet dus broeders en zusters, ondanks alle tegenslag en verdriet bleven ons toch nog redenen tot danken over. De Heer is groot.

Namens de gemeente,
met broedergroet,
D. K.

Mededelingen

AAN DE BEZOEKSTERS VAN DE A. V. VAN „ZUSTERHULP”

We zingen 11 Juni uit de bundel van Joh. de Heer, wilt u een bundel meenemen?

Ook is het goed om het Mei-nummer van „De Kandelaar” mee te nemen, daar de voorstellen niet op de programma's gedrukt worden.

Weet u de weg niet naar „Berg en Bos”? Nu vraagt u dat bij aankomst van uw trein of bus dan maar even, iedere inwoner van Apeldoorn weet u de weg te wijzen.

Hopend op een mooie vergadering, groet ik u allen hartelijk en wens u tot ziens in Apeldoorn toe!

A. REILING—HORNSTRA,
secretaresse.

LEIDEN:

een nieuwe naam in de rij der vergaderplaatsen!

Op a.s. Zondag 7 Juni zal Ds S. Zijlstra voorgaan in de dienst in het gebouw „Jeruel” en 's middags om half vier is er doopdienst in de Overdekte Zwemin-

richting Haarlemmerstraat 262, Leiden, vanaf het station te bereiken met de gele tram (eindpunt). Hier zullen de gasten opgevangen worden, daar niet van de grote ingang van de inrichting gebruik gemaakt wordt.

Broeders en zusters in den lande, verblijdt u over het werk des Heren aldaar! Te Leiden is nu een Baptisten Gemeente in wording. Wie het maar enigszins mogelijk kan maken, bezoeke genoemde doopdienst op a.s. Zondag.

De Unie-secr.,
T. JANSMA.

Het adres van de penningmeester der Bapt. Gemeente Enschede, br B. Katuin, is thans: Goolhatenweg 38.

„RENDERLOO”

Gezinsweken

Om U en mij het gemakkelijker te maken en veel onnodig schrijfwerk te voorkomen, laat ik hier de definitieve lijst van Gezinsweken op „Renderloo” volgen.

Verzoeken vriendelijk als Gezin geen aanvraag in te zenden voor de periode van de Jeugdkampen, daar we aan dergelijke verzoeken absoluut niet kunnen voldoen!

„Tentenkamp” van 4—18 Juli: Nog plaats voor enkele gezinnen.

„Renderloo-Huis” 13—20 Juni, corveevrij
20—27 Juni „
27 Juni—4 Juli „
4—11 Juli, niet corveevrij, nog plaatsen vrij
22—29 Aug., corveevrij, nog enkele kamers vrij
29 Aug.—4 Sept., corveevrij, ook hiervoor kan men reeds inschrijven!

Prijzen: Zonder corvee, in Huis f 32.50 p. p. p. week
„N.B.J.B.ers” f 27.50 p. p. per week.

Verdere inlichtingen en folders op aanvraag.

L. SIESLING.

Advertentiën

Bij ons vertrek naar Canada roepen wij familieleden en medeverbondenen in Christus een hartelijk vaarwel toe.

Fam. J. S. Vis, Borne
Fam. R. Venema, Hengelo
a/b van de „Grote Beer”
en
Fam. G. M. Heynen,
Hengelo
a/b van de „Waterman”.

PLAATST
UW
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3161

VRIJDAG 12 JUNI 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 19032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

„Gij zijt allen kinderen Gods, door het geloof in Christus Jezus; want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan”.

Gal. 3 : 26, 27.

In dit hoofdstuk wordt gesproken over de werken der wet en over de prediking des geloofs. Het gehele betoog hangt aan de vraag, welke door Paulus aan de Galaten gesteld werd: „Hebt gij de Geest ontvangen uit de werken der Wet, of uit de prediking des geloofs?”

Het is van het hoogste belang, dat wij de Geest hebben ontvangen. De Apostel stelde aan een twaalftal Johannes-discipelen te Efeze deze vraag: „Hebt gij de Heilige Geest ontvangen, als gij geloofd hebt?”

Van het antwoord op deze vraag hangt het kinschap Gods af. „Want zo iemand de Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe”, d.w.z. die is niet de Zijne, is niet van Hem. „Want zovelen als er door de Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods”. De Galaten hadden de Geest ontvangen, „want”, zegt onze tekst: „gij zijt allen kinderen Gods, door het geloof in Christus Jezus”. De Schrift zegt niet, dat wij kinderen Gods zijn van nature; wij worden het slechts door het geloof in Christus Jezus.

Op twee wijzen wordt gezegd, wat ons tot een kind Gods maakt:

- 1 door het bezitten van de Geest;
- 2 door het geloof in Christus.

Lezen we nu vers 14, dan zien wij, hoe de Geest wordt verkregen door het geloof — „en opdat wij de belofte des Geestes verkrijgen zouden door het geloof”. Wie gelooft, *werkelijk* gelooft, heeft ook de Geest. Hier is dus sprake van levend geloof, zoals het door Gods Geest in het hart wordt gewerkt; anders is het een schijn-geloof, dat geen stand houdt.

Flacius zegt: „De Heilige Geest ontsteekt van buitenaf een vonk des geloofs in ons, krachtens welke wij Christus en de Geest zelf aangrijpen, opdat Hij in ons wone”. Wie werkelijk gelooft, zal erkennen dat hij „van God gegrepen is”; dat het „Gods genade” was, die hem bracht tot het geloof.

Attentie!

In verband met vacantie van de E.R. berust de **Eind-Redactie** van **De Christen** tijdelijk bij **Ds J. Reiling te Haulerwijk**.

Copie voor de nummers van 26 Juni, 3 en 10 Juli uitsluitend aan zijn adres toezenden.

Copie voor het nummer van 19 Juni nog (en graag tijdig) aan mijn adres.

E.R.

Aan zulk een geloof hechtte ook Filippus waarde, toen hij tot de kamerling zeide: „Indien gij *van ganser harte* gelooft, zo is het (n.l. het dopen) geoorloofd”. Het komt aan op een *persoonlijk* geloof des harten; dat maakt ons tot Gods kinderen; dat geeft ons ook de Heilige Geest. „Nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met de Heilige Geest der belofte” (Efeze 1 : 13). Geloven en verzegeld worden is één gedachte. Ja, de gelovigen kunnen het belijden: „Hij heeft ons zalig gemaakt, naar Zijn barmhartigheid, door het bad der wedergeboorte en vernieuwing des Heiligen Geestes, dewelke Hij over ons rijkelijk heeft uitgesproken”.

Wij zijn aldus kinderen Gods, letterlijk vertaald *zonen* Gods. Een kind is onmondig, een zoon heeft de leeftijd bereikt van meerderjarigheid. Zulk een zoon staat op eigen benen en niet meer „onder voogden en verzorgers”, dus ook niet meer „onder de tuchtmeester”.

De bedeling der Wet was die van het knechtschap. Eer het Evangelie kwam, dat de gebondenen vrijheid uitriep, waren wij onder de wet in bewaring gesteld; met de komst van Christus, de ware Izak, werd Ismaël, de dienstbare, uitgeworpen. „Maar wanneer het geloof gekomen is, zo zijn wij *niet meer* onder de tuchtmeester, want gij zijt allen zonen Gods.” Bij de kinderstaat behoorde de wettische dienstbaarheid, dat is dienstbaar gemaakt onder de eerste beginselen der wereld. Christus kwam om ons daarvan te verlossen, opdat wij de aanroeping tot zonen verkrijgen zouden (Gal. 4 : 5).

Laat ons leven als zonen en niet als kinderen. „Want gij zijt allen zonen Gods, door het geloof in Christus Jezus. Want zovelen, als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan.”

Ook hier, als overal in de H. Schrift, eerst het geloof,

dan de doop. Deze heeft hier bijzondere betekenis in verband met de vrijheid van het zoonschap. De Romeinse jongelingen werd tot teken der vrijheid een erekleed (toga virilis) aangedaan.

Christus — wil Paulus zeggen — is uw erekleed; men beoordeelt u niet meer naar dat wat ge tevoren geweest zijt, gij zijt nu in Christus, gij zijt van Christus" (Bengel). Zij die eertijds kinderen waren, die het geestelijk verstand niet hadden en gebonden waren, gaven bij hun doop getuigenis dat ze nu bevrijden des Heren zijn ge-

worden. Zij hebben de wet niet meer buiten, maar in zich. „Staat dan in de vrijheid, waarmede Christus u heeft vrijgemaakt!"

Welk een bemoediging voor vreesachtigen, die zich Gods kind niet durven noemen. Zijt gij een gelovige, dan zijt ge ook Gods kind. Want gij zijt allen kinderen Gods, door het geloof in Christus Jezus.

D. SLORT.

De 73ste Algemene Vergadering

2, 3 en 4 Juni te Hengelo (O.)

Nu de Algemene Vergaderingen weer in gemeenten worden gehouden, herwinnen zij hun oude sfeer van gemeenschap. Hoe gezellig en intiem de vergaderingen op Woudschoten ook geweest mogen zijn, hoeveel bekoorlijks zij ook mochten hebben voor de deelnemers, een Unievergadering in een gemeente gehouden, brengt de gemeenschap dicht bij het plaatselijk gemeentelijk leven. Dit samentreffen van Uniegemeenschap en plaatselijke gemeente vormt een van de mooiste dingen van een Unievergadering.

Dit bleek al dadelijk, toen Dinsdagavond afgevaardigden en gasten uit het gehele land zich spoedden naar Hengelo. De regelingscommissie zetelde in vol bewustzijn van haar verantwoordelijkheid achter de tafel en deelde aan hen, die kwamen, papieren en wijze raadgevingen uit. Dienende Martha's voorzagen de altijd hongerige bezoekers van brood en koffie en toen om 8 uur de

Begroetingssamenkomst

begon, was de echte Uniesfeer reeds geschapen. Ds K. Reiling, als consulente van de gemeente Hengelo, had de leiding en heette allen hartelijk welkom. Het gemeentelijk zangkoor begeleidde en ondersteunde de samenzang met cantus firmus en de koffie smaakte alweer heerlijk. De voorzitter van de Unie-Commissie mocht bij de leider op de kansel komen en een handdruk van welkom voor allen in ontvangst nemen. Wie dacht er op dat ogenblik aan de paperassen die de volgende dag aller aandacht zouden vragen? Voorlopig wilde men alleen maar zorgeloos genieten van de gemeenschap. Maar in bijvertrekken en zalen werd zwaar gerookt, gedacht en gepraat. Daar vergaderden allerlei commissies en instanties, die zich de weelde der zorgeloosheid niet konden permitteren....

De zaken-vergadering

op Woensdag 3 Juni begon zowaar slechts weinig over tijd. Het lukte de voorzitter der Unie-Commissie om bijna kwart over negen de afgevaardigden op hun plaats te krijgen. Overeenkomstig de goede traditie en toch ook uit een diep gevoelde behoefte werd begonnen met een bidstond, waarin vele broeders de gemeenschap voorgingen in het afsmecken van de zegen Gods over de besprekingen. Dan spreekt de voorzitter zijn openings-

woord, rijk aan belangrijke gedachten. U heeft het reeds kunnen lezen in het vorige nummer en zult het, hoop ik, eer U dit verslag verder leest, nog eens ter hand en ter harte nemen.

Dan valt het startschot voor het „zakelijke" gedeelte. Is dit nu anders dan het geestelijke? Meermalen is er tijdens deze Unievergadering op gewezen, dat wij in het „geestelijke" zakelijk en in het „zakelijke" geestelijk moeten zijn. Dat is geen geringe opgave en wij zijn er niet steeds in geslaagd haar te volbrengen. Wij zijn zelfs niet eens in het zakelijke altijd voldoende zakelijk geweest. Zijn wij daar misschien juist iets te klein voor? Of te gemoedelijk? Of misschien te zuinig....?

Maar wij zullen de agenda op de voet volgen. Er zijn brieven binnengekomen van Ds Hardenberg uit Australië, van Ds Visser Sr uit Sneek en Ds Sikkema uit Heerenveen, getuigende van hartelijk medeleven vanuit de verte. De commissie voor een tehuis voor ouden van dagen blijkt op haar eigen verzoek te zijn ontbonden en drie gemeenten hebben reeds een uitnodiging gestuurd voor de volgende Algemene Vergadering. Dan spreekt de voorzitter Ds J. Louw toe, die in de loop van 1953 met emeritaat denkt te gaan. Hij memoreert het vele werk door Ds Louw voor het Godsrijk verricht op het kleine terrein van onze gemeenten en Unie.

De stemcommissie blijkt haar eerste ronde te hebben gedraaid. Nog ettelijke keren zullen deze broeders hun arbeid moeten verrichten, want er zijn door de reorganisatie vele functionarissen te kiezen. Deze keer gaat het om een leider der vergadering en Ds Huizinga blijkt door de overgrote meerderheid daartoe te zijn uitverkoren. Twee dagen lang mag hij aller dienaar zijn en voor alle verstandige en onverstandige woorden uit de vergadering „dank u" zeggen en bovendien wordt van hem dan nog verwacht, dat hij op het beslissende ogenblik voor alle zaken de steen der wijzen zal bezitten. Met recht noemt men zoiets een eervolle taak.... Moedig neemt hij haar op zich om te volharden tot het einde, dat niet eerder zal zijn dan Donderdagmiddag, kwart over vier.

Nadat de jaarverslagen zijn afgehandeld, komen de voorstellen van de Unie-Commissie in behandeling. De piepjonge gemeente te Assen wordt in de Unie opgenomen. De Unie zal zich aansluiten bij de Europese Bapt. Federatie, al mag het niet te veel kosten. Eerlijk gezegd doet dit laatste in deze tijd, waarin de integratie en eenheid van Europa voor ons werelddeel levensnoodzaak zijn geworden, een tikje provinciaal aan, alsof wij ons de weelde van het isolement nog zouden kunnen

Aandachtig luistert de vergadering naar de Unie-voorzitter

verwerping zeer te betreuren maar voor velen waren de lasten nu eenmaal te zwaar. Treffend was de opmerking van een afgevaardigde, dat de grond van de verwerping was een te geringe offervaardigheid van de gemeenten. *Niet de Algemene Vergadering draagt de schuld maar de gemeenteleden. Wanneer het offer van de tienden onder ons regel zou zijn, was het voorstel, behoudens enkele technische kwesties, hoogstwaarschijnlijk zonder slag of stoot aanvaard. Zo is met de verwerping van het voorstel de zaak teruggewezen naar de gewetens van de gemeenteleden.* Ondertussen waren

de Verkiezingen

in diverse ronden ook afgewerkt. Tot leden van de Unie-Commissie werden gekozen Ds Huizinga, Ds Zijlstra en de broeders L. van Dam, Modderman en Vis. De E.C.U. kreeg als leden Ds Bosma, Ds Broertjes en br D. Olijslager. De Comm. v. d. Opleiding bestaat naai de wil der vergadering uit Ds Bakker, Ds Jut en Ds Vegter, terwijl de U.Z.C. wordt gevormd door Ds Hooghwinkel, Ds Van der Werf, Mevr. De Haan—Engelsman, Zr G. Reiling en br W. Modderman. In de redactie van De Christen keerde na een afwezigheid van een jaar Ds Louw terug, terwijl de andere redacties bij enkele candidaatstelling werden herkozen. Na het Pensioenfonds dook de vergadering in

de Reglementen

maar de voorzitter zorgde er voor, dat het geen diepe duik werd. De Unie-Commissie was plotseling door-drongen geraakt van de kwetsbaarheid van de aangeboden ontwerpen. Enkele broeders hadden zich uitgesloofd

in opsporen van fouten en hun detailarbeid had de Commissie tot de overtuiging gebracht, dat de zaak beter nog eens een jaartje in studie kon worden gehouden. En de vergadering, murw geworden door de hoge eisen, die het Pensioenfonds aan haar uithoudingsvermogen had gesteld, ging hiermee maar wat graag accoord. Met een zucht van verlichting werden de paperassen weer opgeborgen. Over een jaar zien we wel eens weer. Vervolgens kwamen

Voorstellen uit de Gemeenten

aan de orde. Allereerst die van Enschede en Groningen, waarin gevraagd werd de studenten in hun vacaties in één gemeente in de arbeid te stellen. Enschede vond het alleen maar gewenst, maar Groningen wilde het te zien opgenomen in het studieprogramma. De vergadering vond het eerste wel voldoende en verwierp het voorstel van Groningen. Op voorstel van Haulerwijk werd de reorganisatiecommissie bijgezet, hetgeen volgens haar voorzitter terecht was, want: „zij riekt reeds”. Op voorstel van dezelfde gemeente werd besloten de evangelisten, die na vijf jaren trouwe dienst de E.C.U. dienst verlaten, bercepbaar te stellen, wanneer de Comm. v. d. Opl. hen daartoe bekwaam acht. Ook zal de Comm. v. d. Opl. rapporteren over de eisen, waaraan toekomstige voorgangers moeten voldoen, willen zij beroepbaar gesteld kunnen worden. Het voorstel van Den Haag-Singel, waarin gevraagd werd br J. Kool, die door deze gemeente in samenwerking met de Gebedsbond voor Wereldevangelisatie is uitgezonden naar Suriname als Uniezendeling te erkennen, werd met instemming van de voorstellers naar de U.Z.C. verwezen, die hierover later rapport zal uitbrengen. Ten aanzien van de oplei-

ding van Bapt. onderwijzers wordt niets besloten maar het voorstel van Rotterdam—Z. over het gebruik van Lofzangen en Gebeden komen de tongen weer los. Eer het tot een stemming kan komen, verdaagt de voorzitter de vergadering, want het is zes uur. Eendrachtig begeven afgevaardigden en gasten zich naar Hotel Royal, waar ons een koninklijk maal wacht. Na het samen-spreken doet ook het samen-eten goed: het is een stuk van het gemeenschapsfeest.

Tegen acht uur verzamelen wij ons weer in het kerkgebouw om samen

het Avondmaal

te vieren. De zakelijkheid verdwijnt en de stilte daalt neer in de harten der Baptisten zakenmensen. De Heer komt tot de zijnen onder de tekenen van Brood en Wijn. Opnieuw blijkt, dat onze verbondenheid niet ligt in gemeenschappelijke beginselen of traditie. Het is de Heer Zelf, die ons door Zijn Offer aan elkaar heeft gesmeed. Onze gemeenschap rust niet in onszelf maar in Hem. Op de achtergrond van al ons zakendoen staat Hij, die ons kocht met zijn kostbaar bloed en aldus in Zijn Dienst heeft gesteld.

Donderdag 4 Juni

werd de zakenvergadering voortgezet. Er moet nog worden afgestemd over het voorstel van Rotterdam—Z. en de vergadering vindt, dat er voor de radio zo veel mogelijk uit onze eigen bundel Lofzangen en Gebeden moet worden gezongen. Daarna verdedigt br J. Zwaan het voorstel van Staveren waarin de gemeenten worden opgewekt het salaris van hun predikant te splitsen in een zuiver salaris en een ambtstoelage. Het is wel een moeilijk voorstel, want zelfs de Unie-Commissie, die anders toch wel het een en ander gewend is, begrijpt het niet helemaal. Daarom schikt de afgevaardigde van Staveren zich aan om het eens even helemaal duidelijk te maken, hoewel het, zoals hij opmerkt, niet eenvoudig is dit zo vroeg in de morgen te doen. Het lukt hem evenwel alle afgevaardigden het nodige begrip bij te brengen, want het voorstel wordt verworpen....

Winschoten heeft bezwaren tegen te grote openbaarheid van onze zaken en wil de statistiek niet meer in De Christen opnemen. De vergadering moet echter van deze geheimzinnigheid niets hebben en verworpt het voorstel. Dan wordt de laatste ronde ingeluid en komen

de Begrotingen

aan de orde. Rondom de E.C.U.-arbeid is ditmaal grote openhartigheid betracht, zodat alle afgevaardigden kunnen lezen, hoeveel subsidie de verschillende posten en gemeenten ontvangen. Dit is aanleiding tot een uitvoerige bespreking en al spoedig blijkt, dat het evenzeer gaat om mensen als om geld. Kan de Algemene Vergadering oordelen over het „personeelsbeleid” van de E.C.U.? Is zij de aangewezen instantie om aangelegenheden van een overwegend persoonlijk karakter te behandelen? Neen, dat is een onmogelijkheid; er zijn in ons werk nu eenmaal dingen, die niet in het openbaar kunnen worden behandeld. Voor zulke aangelegenheden is vertrouwen in de gekozen broeders nodig. Zo besluit de vergadering dan ook om de E.C.U. volmacht te verlenen de arbeid op verschillende plaatsen te herzien.

Nadat bij de begroting van de Opleiding een afgevaardigde de wijze opmerking heeft gemaakt, dat wij de eerste twee eeuwen niet over een eigen seminarie hoeven te denken, komt de Uniebegroting aan de orde. Daarin

De Zuiderstrip

Dubbeltjes

Ja, lezers en lezeressen, hoe zit dat toch met dat dubbeltje? U weet wel, dat U.B.S. dubbeltje van het 10 cts fonds! U denkt er toch wel om dat ze dit jaar voor Eindhoven bestemd zijn? U denkt er toch aan dat Eindhoven dit jaar *moet* bouwen? Beste mensen, we vragen geen tientje doch slechts één dubbeltje per week. Is het dan in deze omstandigheden nog mogelijk dat er één broeder of zuster in Nederland te vinden is die ons dat dubbeltje weigert? Onmogelijk! Bestaat niet!

Onze Gemeente brengt grote offers. U.B.S. en U.C. doen al het mogelijke om ons te helpen. Amerikaanse broeders zonden een deel van het benodigde kapitaal. Deze allen deden dit, doordrongen van de noodzakelijkheid ener behoorlijke Baptisten kerk, centrum van Evangelie-arbeid en verspreiding van onze beginselen hier in het Katholieke Zuiden.

En zouden we dan moeten geloven dat er zijn in onze rijen, Baptisten, dat zijn immers evangelisten, die dat belang zó weinig achten, dat ze er geen twee of drie cigarettens, een bonbon of een rolletje pepermunt voor willen laten liggen?

Nogmaals: 't bestaat niet!!

Daarom Baptisten van geheel Nederland als één man aan 't werk en .... laat ze rollen de dubbeltjes....voor de kerk van Eindhoven.

Wordt vervolgd.

moeten door de verwerping van de voorgestelde pensioenregeling wijzigingen worden aangebracht en daardoor leeft de discussie over dat vraagstuk nog eens weer op. Het Pensioenfondsbestuur wil over enkele principiele punten toch wel graag een uitspraak van de vergadering en zo wordt met overgrote meerderheid vastgesteld, dat een verzekering voor de jongere voorgangers gewenst is. Ook blijkt een meerderheid van de afgevaardigden van gevoelen te zijn, dat hun gemeente waarschijnlijk wel f 2,— per lid per jaar zou willen betalen voor deze verzekering. Vervolgens blijkt, dat er nog wel enig misverstand heerst rondom de Uniecontributie. Dit jaar gaat immers de vrijwilligheid in en daarom verwachtten velen een verlaging van de Uniecontributie. De begroting wijst uit, dat deze weer f 4,60 is en dat valt sommige afgevaardigden tegen. Toch is dit vrij voor de hand liggend, omdat de Uniebegroting de laatste jaren een tekort aanwijst. 't Vorige jaar bedroeg dit ruim f 6000,— over 1953 is het geraamd op rond 2500 gulden. Dat het zoveel minder is, komt, omdat Opleiding en E.C.U. voor 25 % voor zich zelf moeten zorgen. Toch wil de vergadering de contributie verlaagd zien, opdat aan gewekte verwachting wordt voldaan. Het vorige jaar zijn de gemeenten door de Alg. Vergadering opgewekt in het Unietekort te voorzien door vrijwillige bijdragen. Daar hebben toen lang niet allen aan voldaan. Dit jaar is er niet eens weer om gevraagd....

Rondvraag en notulen vormen het zakelijke besluit van de 73ste Algemene Vergadering. De voorzitter spreekt br Heilbron uit Paramaribo, zr Vorsteveld en zr Reiling toe en daarna spreekt Ds Tijman een kort sluitingswoord naar aanleiding van II Petrus 3 : 8

De Unievergadering behoort weer tot het verleden. Vele handen worden gedrukt ten afscheid. Te voet, per

fiets of per auto verdwijnen de Nederlandse Baptisten uit het gezicht. Het feest der Uniegemeenschap is voorbij. Men vraagt zich af, wat de winst van deze vergadering is geweest. Menigeen zal de behoefte gevoelen over wat geweest en besloten is nog eens na te denken. Ook Uw verslaggever. Maar eerst moeten er nog eens een paar dagen verlopen. De volgende week willen we enkele punten nog eens nader onder de loupe nemen.

J. R.

ZAND en ZAAD

Van het begin der vorige week tot Donderdagavond strekten de vergaderingen zich voor ons uit en niemand zal nu verwachten, dat we een erg waardevolle bijdrage leveren voor ons weekblad. Want de nieuwe Zaaier moet ook juist in deze dagen op stapel gezet worden. Dat kost ook aandacht en tijd. Mag ik in verband met dit evangelisatieblad nog eens opmerken, dat gemeenten, die een bijzondere actie voorbereiden in hun stad een degelijke en goede reclame daarvoor kunnen maken via dit blad? Voor dergelijke arbeid wordt een speciale prijs berekend, terwijl de voorganger der gemeente zelf de gelegenheid geboden wordt het eerste artikel te verzorgen. Wij drukken daarbij graag een plaatje van uw kerkgebouw of voorganger af. Maar wilt u dan tijdig bespreken? We hebben soms gegadigden moeten afwijzen, omdat we in die maand al bezet waren. U moet er op rekenen, dat u een maand of twee, drie van tevoren moet aanvragen. Die het eerst komt, maalt het eerst.

Tegelijk bedenk ik nu, dat ik misschien onze redacteurs van de diverse bladen een dienst kan bewijzen op de conferentie van schrijvers en uitgevers, die half Juli in Rüschlikon gehouden zal worden D. V. Men heeft mij aangewezen deze bijeenkomst te bezoeken. Europese Baptisten zullen daar samen komen om te tonen wat ze uitgeven, hoe ze het doen en met welk resultaat. In de hoop, dat wij daarmee onze winst kunnen doen, gaan we er heen. Ik zou wel graag binnenkort een paar exemplaren van uw blad ontvangen, benevens cijfermateriaal, waarin u hebt berekend wat een exemplaar u kost, wat de prijs is, hoe groot de oplage is; welke kosten u hebt voor de schrijvers en cliché's. Wellicht hebt u ook wensen op uw terrein. Wanneer de eindredacteurs mij dat nu allemaal doen toekomen, kan ik zien of en wat ik er mee doen kan. Liefst zo ordelijk en duidelijk mogelijk. En dan in elk geval in de loop van deze maand.

Over de algemene vergadering zal ik hier niet meer schrijven, daar we daarover wel door een andere redacteur worden voorgelicht. Wel ligt het mij op het hart allen ta danken voor het vertrouwen, dat men toonde in ons te stellen, hetwelk bleek uit enige verkiezingen. Het is waar, wanneer we zeggen, dat het ons klein maakt. Want wie zijn wij. Moge er tussen ons en de Heer voortdurend contact zijn, opdat het werk gediend worde tot eer van Zijn naam. Moge uw gebed ons ondersteunen bij het werk.

Immers, broeders, het gaat ons niet om de organisatie als zodanig, ofschoon wij die ook graag zo gaaf mogelijk willen hebben. Het gaat om het gezamenlijk werk, waarvan wij allen een stukje doen. Denkt in uwe gebeden nu en dan ook aan het werk, dat in Vriescheloo of Eindhoven, in Treebeek of Alkmaar verricht wordt. Denkt aan die broeders, die gij een taak hebt gegeven in verband met de toekomstige voorgangers. Aan hen, die de

verantwoordelijkheid voor het evangelisatiewerk op bepaalde terreinen in ons land dragen. Bidt ook voor de zendingsarbeid. Omvat al het werk in uw gebed. Draagt het op aan de Heer. Bidt voor ons!

Dat wij allen, gij ook, trouw bevonden mogen worden. Wij hebben niet allen gelijke gaven. Ieder kan, naar het lijkt, niet evenveel. Maar wij kunnen doen wat onze hand vindt om te doen. Dat wij dat biddend verrichten, wetend dat wij verantwoording schuldig zijn aan de Heer van ons leven. Dat gij en ik alles op het altaar leggen en slechts een verlangen kennen: te dienen.

Meer kunnen we niet. Maar zal het niet veel zijn in Zijn ogen?

HUIZINGA.

Uit ons Unie-bureau

Het Dagelijks bestuur van de nieuwe Unie-Commissie is als volgt samengesteld: Ds F. E. Huizinga (voorz.), Ds H. Bakker en br W. Modderman.

De overige leden van de U.C. zijn br L. v. Dam, br S. W. Vis en Ds S. Zijlstra, terwijl Ds J. Broertjes en br D. Olijslager er namens de E.C.U. zitting in hebben, Ds G. Vegter (evenals Ds H. Bakker) namens de Commissie voor de Opleiding, en Ds H. D. Hooghwinkel en Ds H. v. d. Werf namens de U.Z.C. *De nieuwe U.C. bestaat dus uit 11 leden.* Ieder gedenke onze Unie-Commissie in zijn gebeden, opdat de wijsheid des Heren rijkelijk in haar midden zij en in het beleid openbaar worde!

Deze week zijn de Unie-contributie-nota's aan de penningmeesters toegezonden, d.w.z. betreffende de contributie over het 2de kwartaal: deze is volgens besluit van de vorige A. V. f 1,15 per lid. Na 1 Juli a.s. zal echter volgens besluit van de zo juist in Hengelo gehouden A. V. de Unie contributie f 4,— per jaar, dus f 1,— per kwartaal per lid bedragen. Uit brieven en uit de bespreking ter A. V. is wel gebleken, dat op dit punt enige verwarring in de gedachten van sommigen heerst. Deze meenden namelijk, dat overeenkomstig „25 % vrijwilligheid” de Unie-contributie ook met 25 % naar beneden ging. De consequentie van deze onjuiste gedachte is dan, dat er na 4 jaar geen contributie meer zou geheven worden. Dat nu is niet met het aanvaarde nieuwe reglement bedoeld! De vrijwilligheid — over 1953 dus 25 % — heeft namelijk alleen betrekking op de gelden voor de beide Permanente Commissies E.C.U. en C. v. d. O. (geregeld bij art. 12); natuurlijk ook op die van de U.Z.C., doch deze gelden kwamen niet via de Unie-contributie binnen.

Deze gelden zullen inderdaad over 4 jaar geheel langs de weg der vrijwilligheid opgebracht worden, en niet meer begrepen zijn in een contributie-regeling. Doch daarnaast is er de „zakelijke samenhang” onzer Unie-organisatie. Volgens artikel 11 wordt daaronder verstaan: 1. de administratie; 2. de algemene bestuurskosten; 3. de kinderbijslag en 4. de pensioenfondsbijdrage. Dat zelfde artikel nu zegt tevens, dat deze „zakelijke samenhang” door middel van verplichte contributie behartigd wordt. En deze contributie zal dus ook in de toekomst blijven bestaan. Want met onze gemeenschappelijke arbeid zal wel steeds een zakelijke samenhang gepaard gaan. Naar ik vertrouw helpt deze korte uiteenzetting om hier en daar verwarring weg te nemen.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Gemeenteberichten

LEIDEN

Verslag n.a.v. Zondag 8 Juni

Toen ik eens door een bos liep zag ik plotseling half verscholen tegen een boom aan een merkwaardig heuveltje wel een meter in het vierkant en vijf en zeventig centimeter hoog, toen ik er bij stond constateerde ik: Een mierenkolonie. Een prachtstuk natuurwerk, welk een bouwwerk, welk een gemeenschapszin in dat bergje. God is groot. Hoe komt zo'n mierengebouw er? Er is een begin geweest een kleine groep die begonnen is te bouwen — niemand had het gezegd — toch begonnen zij .... en het groeide.

Hieraan dacht ik naar aanleiding van j.l. Zondag. Toen hadden we hier in Leiden ook zo'n begin van een gemeenschappelijke bouw. Een groep broeders en zusters in Christus Jezus die het wisten: wij horen tezamen en gaan bouwen — bouwen aan een gemeenschap van Gelovigen. In dit teken stonden de diensten der stads-evangelisatie Jeruel. Zowel de morgensamenkomst waar Ds Zijlstra van Eindhoven diende als wel heel bijzonder de doopdienst in het Overdekte Zwembad. Zestien broeders en zusters daalden af in het water tezamen met Ds Zijlstra. Dat dit voor ons een vreugde was is zeker, grote vreugde om de daad en de aansluiting aan de gemeenschap, vreugde om het woord dat stond in het teken van geloofsgehoorzaamheid en blijdschap, vreugde om het ordelijk verloop van deze dienst.

In ons gebouwtje vierden wij daarna het Heilige Maal dat natuurlijk in het teken stond van: „Zij zagen niemand dan Jezus alleen”. Het deed ons warm aan dat zoveel broeders van buiten verlangd hadden deze diensten bij te wonen en daarvan ook getuigenis gaven. Enkel herinner ik mij: een broeder die (hoe is het mogelijk!) 's morgens vroeg al vanaf De Bilt was komen fietsen. Dan broeders uit Rotterdam, den Haag, Utrecht, Amsterdam. Alsmade de predikanten Ds Jansma en Ds Reiling. Allen rondom Jezus. Er werd a. h. w. de eerste steen gelegd tot de bouw van het gemeenschappelijk Geestelijk Huis. Welk een blijdschap.

Ja alle begin is moeilijk, ook in Leiden; wat wij nodig hebben is gebed en medeleven. Wat zal het worden? Hoe zal alles komen? Wij weten het niet.

Dat eerste groepje mieren zag nog niet die prachtige grote kolonie maar zij bouwden, bouwden. Natuurlijk waren er in dat bos veel mieren kolonies maar weet u wat zo mooi is: iedere mier wist zijn eigen kolonie, zijn gemeenschap, zijn plaats. Niet alle mieren in dat bos in één kolonie. Wij willen in deze doen wat de Bijbel zegt: tot de mieren gaan en leren. Wij in Leiden willen leren wat het is: Gemeenschap, samen wonen, samen werken. De Here ziet ons motief: tot eer en prijs van Jezus! Zijn wij daartoe in staat? Neen, als de Here het Huis niet bouwt — tevergeefs bouwen wij! Zijn wij daartoe in staat? Ja, God van de Hemel zal het ons doen gelukken en wij zijn knechten zullen ons opmaken en bouwen! Met innige dankbaarheid aan de Heer bovenal, alsmade aan de Predikanten en de vertegenwoordigende Gemeentelieden.

H. SCHOUTEN Jr.

GRONINGEN—ZUID

De grote dag

Ja inderdaad brs en zrs, de eerste Zondag van Mei was een grote dag voor onze Gemeente; heel deze dag

stond in het teken van dankbaarheid en belangstelling van velen, en wel om het feit dat Ds Brongers die dag aan onze Gemeente werd verbonden.

Naar aanleiding van Joh. 21 : 15—17 heeft Ds Vegter Ds Brongers in zijn ambt ingeleid en in de taak die hem als voorganger hier wacht. In een kort woord werd nog even gedacht aan wijlen Ds L. de Haan die maar gedurende zo'n korte tijd onze Gemeente heeft mogen dienen.

Voor zijn intreepreek had Ds Brongers tot tekst gekozen Handelingen 1 : 22b dat in het teken stond van het getuigenis aangaande de opstanding.

Na de prediking gaf Ds Vegter verschillende afgevaardigden de gelegenheid om een kort woord te spreken. Als eerste sprak br J. Doornkamp, voorzitter der kerkeraad, de nieuwe predikant toe. Hij zeide o.a. dankbaar te zijn nu weer een eigen voorganger te mogen hebben en verwachtte dat ook zijn arbeid gezegend mag worden. Br Modderman sprak namens onze Unie. Hij feliciteerde zowel Gemeente als voorganger met deze verbintenis en sprak zijn blijdschap er over uit, dat de ledige plaats weer was ingenomen, terwijl hij tevens hoopte dat het werk weer voorwaarts mag gaan. Verder spraken nog de vertegenwoordigers der Interkerkelijke Evangelisatie Commissie en van Den Haag—Oost. Namens laatstgenoemde sprak br v. d. Heide die blijk gaf Ds Brongers zeer te waarderen, want hij bleef maar spreken van „onze” voorganger. Zijn gedachtengang was overigens zeer begrijpelijk. Kennis werd gegeven van de aanwezigheid van ir Voet, die de burgerlijke overheid vertegenwoordigde en van vertegenwoordigers van de Gereformeerde Kerk, Vrije Evangelische Gemeente en het Leger des Heils.

Dit alles met medewerking van ons Gemeentekoor „De Lofstem” en ons Evangelisatiekoor.

's Avonds om 8 uur kwamen wij opnieuw samen om Ds en Mevr. Brongers met hun kindertjes te begroeten. Voor deze avond verleenden het mannenkoor „Gloria Dei” en de Bazuin hun medewerking.

Afgevaardigden van omliggende Gemeenten spraken nog een kort woord. Rijk geschakeerd was de wijze van begroeting door Kerkeraad, Zondagschool, B.J.G., Zondagavondwerk, G.C.S.V., Zusterhulp, Vrouwenverenigingen, Muziekclub en verschillende Commissies. Alles onder de eminente leiding van Ds Vegter. Wondermooi was het feit, onze kerk drie maal vol te mogen zien, met ruim 700 aanwezigen. Het was werkelijk een grote dag.

Ik kreeg dan ook de indruk dat Ds Brongers in zijn dank- en slotwoord, bijna niet in staat was, zijn innerlijke gevoelens te vertolken, wel deelde hij nog even mede, dat zij zich hier al echt thuis gevoelden.

Hierna ging br J. Doornkamp ons voor in dankgebed, waarna wij allen dankbaar huiswaarts gingen, met de stille bede: Och Heer, maak nu in de toekomst alle dingen wel.

De secr. F. LINDEMAN.

TREEBEEK

Zondag 31 Mei '53 was Ds G. Vegter van Groningen in ons midden. In de morgendienst werden wij bepaald bij ons Zendingswerk naar aanleiding van Hebr. 11 vers 39 en 40.

In de namiddagdienst hadden we doop en Heilig Avondmaal. Een zuster en een jonge broeder beleden door het watergraf Jezus als hun persoonlijke Verlosser en Zaligmaker. Ons zangkoor vertolkte met de Gem. de blijdschap die er is over zondaars, die Jezus wensen te volgen. Gesterkt gaan wij voorwaarts, opdat wij onze weg mogen gaan met blijdschap.

Secr. J. OOSTERLOO.

SNEEK

De laatste dag van Mei, welke op Zondag viel, is voor onze gemeente een zeer bijzondere dag geweest. Onze kerk, bij zeer velen in en buiten onze stad bekend als De Vredekerk werd voor het laatst gebruikt voor de diensten onze gemeente. Tevens was het Zondingszondag en onze voorganger sloeg in de morgendienst, mede naar aanleiding hiervan, met ons een blik in het verleden. 70 jaar lang werd in deze kerk het blijde evangelie verkondigd door verschillende broeders en de Heer heeft de gemeente gebouwd en ook in moeilijke tijden in stand gehouden.

In de middagdienst mochten we dat weer bevestigd zien doordat een broeder en drie zusters in de Doop hun geloof mochten belijden. Onze voorganger mocht in een overvolle kerk aan velen het evangelie van Gods reddende en bewarende liefde verkondigen. Dat deze doopdienst mede het gevolg was van een zeer goede samenwerking die we voor enige tijd mochten hebben met de broeders Ds Tijman en Ds Zijlstra stemt tot vreugde evenals het feit dat een der zusters op de gehouden Nat. Jeugdconferentie haar hart en leven aan Jezus gaf. Met de viering van het Heilig Avondmaal sloot onze gemeente een periode af en ging een nieuwe binnen. Voorlopig zonder eigen kerkgebouw, hoewel er aan gewerkt wordt. Wij vinden tijdelijk gastvrijheid in de Kerk en zaal der Doopsgezinde Gemeente.

S. VAN DER WERF.

Leestafel

Prof. Dr G. C. Berkouwer, HET WERK VAN CHRISTUS. Uitg. J. H. Kok, Kampen; prijs geb. f 9.75.

Dit werk is een deel van de bekende serie Dogmatische Studiën, waarin Prof. Berkouwer zich voorstelt met verloop van tijd een volledige dogmatiek te geven. Ook dit nieuwe deel legt weer getuigenis af van de enorme belesenheid van de auteur en van zijn vaardige pen. Dikwijls is hij in gesprek, soms ook in conflict met anderen. Al lezende doet men vele nieuwe gedachten op over het werk van Christus en wij kunnen alleen maar dankbaar zijn voor de noeste arbeid, die Prof. Berkouwer in deze Dogmatische Studiën verricht ten bate van de theologische bezinning in kerkelijk Nederland. Het is alleen jammer, dat men soms de indruk krijgt, dat het resultaat van deze bezinning al van te voren vaststaat. Overigens hartelijk aanbevolen.

J. REILING.

Tom Lodewijk, OPSTAND IN ZUID-AFRIKA. J. H. Kok, Kampen; prijs ingen. f 4.40, geb. f 5.90.

In dit boek worden in romanvorm de gebeurtenissen verteld, die zich rondom het uitbreken van de eerste wereldoorlog in Zuid-Afrika hebben afgespeeld, toen vele Afrikaanders meenden, dat de tijd voor een wraakneming op het gehate Engeland was gekomen. Het is goed geschreven en zal iedere lezer ongetwijfeld boeien. Een oorlogs- of avonturenboek in de gebruikelijke zin van het woord is het niet, al komen wel oorlogen en avonturen voor. Het noeste godsgeloof van de Boeren maakt iedere mensverheerlijking overbodig en de zwakheden van deze in allerlei liedjes en verhalen zo verheerlijkte Boeren worden in dit boek niet bepaald verdonkeremaand. Het is een vlot geschreven boek, dat ik gaarne onze lezers aanbeveel.

J. REILING.

De Reglements-correctie-commissie

Op de Alg. Vergadering is besloten, dat de fijne puntjes van het in 1952 aangenomen Huishoudelijk Reglement plus de werkordes der Permanente Commissies door de Unie-Commissie nader bekeken zullen worden, zodat de A. V. '54 in Sneek een keurig opgedist geheel kan aanvaarden. Daarmee heeft dan de reorganisatie voorlopig zijn beslag gekregen.

Door de U.C. zijn de secretarissen der P.C.'s aangewezen, om dit voor te bereiden, te weten: Ds H. D. Hooghwinkel, Ds G. Vegter en ondergetekende.

Vriendelijk verzoeken wij nu onze Gemeenten, alsmede belangstellende leden der Gemeenten hun op- en aanmerkingen over het in '52 aangenomen H.R. alsmede over de op de agenda van de A. V. '53 geplaatste concepten werkordes uiterlijk voor 1 Juli a.s. in te zenden aan onderstaand adres. Reeds ingezonden brieven behoeven natuurlijk niet te worden herhaald.

We houden ons gaarne overtuigd van Uw warme belangstelling en zullen de ingekomen stukken zorgvuldig bestuderen en verwerken.

Maar houdt U terwille van onze werkverdeling aan de datum: vóór 1 Juli aan: Izaäk Evertslaan 52, Arnhem.

J. BROERTJES.

Advertentiën

Met dank aan God en grote blijdschap geven wij U kennis van de geboorte van onze Zoon

Jelle Herman

J. Th. Stukker
A. Stukker—Zwaan

Groningen, 5 Juni 1953.
Bankastraat 18a.

Tijdelijk adres: Acad. Ziekenhuis, afd. Prof. ten Berge.

In het damestehuis „Salem”, Den Haag wordt gevraagd:

Juffrouw
v. d. huishouding

Aanm. met uitv. gegevens aan de directrice, Willemstraat 30.

ZO JUIST
VERSCHENEN:

Die Baptisten
wat willen
die toch
eigenlijk?

Een kort antwoord voor belangstellenden door Ds H. van der Werf.

Prijs 5 ct per exemplaar, ongeacht het aantal.

Bestel-adres:

Ds C. van Wier, Singelstr. 7, Hoogezand.

Abonné's

Graag willen wij nu het abonnementsgeld over het 3de kwartaal (f 1,50) of ook over het 2de halfjaar (f 3,—) ontvangen. Stort a.u.b. het bedrag vóór 1 Juli op giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem. Dan bespaart U de administratie veel werk en U voorkomt dan aanbieding van een kwitantie (wat U 20 cent incasso kost). Bij voorbaat hartelijk dank voor Uw medewerking hierin!

De administratie,
Tetterodestr. 47, Haarlem.

Nabetrachting

op de

Algemene Vergadering

De vorige week hebben we getrouwelijk verslag gedaan van wat ter Algemene Vergadering is gezegd en besloten. Deze week wijden we onze aandacht aan enkele speciale punten, die een nadere overweging verdienen.

Kon de Alg. Vergadering van '52 de „vrijwilligheids-vergadering” worden genoemd, deze zal in de geschiedenis bekend blijven als de „pensioenvergadering”. Op zichzelf zou deze benaming misverstand kunnen wekken. Men zou er uit kunnen opmaken, dat er meer aandacht voor de „zekerheid” dan voor de „gelegenheid” is geweest, om het met het openingswoord van de voorzitter te zeggen. Alsof de zucht naar het avontuur des geloofs uit de harten zou zijn geweken en ons voornamelijk bezig hielden met de „bedrijfszekerheid” van onze beweging. Deze indruk is gelukkig niet juist. Was het niet een voorganger — een belanghebbende dus — die vreesde, dat een pensioenregeling met kapitaalsdekking zoveel geld zou moeten kosten, dat de arbeid van Unie en gemeenten er onder zou moeten gaan lijden — en er daarom tegen was! De aanvalsgesest is niet gesmoord in de rompslomp van de bestaanszekerheid der voorgangers.

Meermalen is bij de besprekingen de verhouding van kerk en staat ter sprake gekomen. In zekere zin terecht, in zekere zin ten onrechte. Sommigen meenden, dat de staat zich met een toch wel bij uitstek sociale gelegenheid als de pensioenregeling van onze voorgangers niet mag bemoeien: er waren voorgangers, die de gedachte als zou de overheid hen tegen hun gemeenten, die voor hun oudedag niet zouden willen zorgen, met verontwaardiging van de hand wezen. Toch moet men zich hierop niet bekijken en al te snel spreken van ongeoorloofde staatsbemoeienis. De overheid moet nu eenmaal zorgen voor de sociale rechten van haar onderdanen, ook als die voorgangers van Bapt. gemeenten zijn. Zij schept door middel van sociale wetten bestaanszekerheid en legt hun, die sociale verplichtingen op zich nemen op, die na te komen. Heel normaal, dat zij dit ook oplegt aan kerkelijke instanties zoals ons Pensioenfonds. De zaak komt evenwel anders te liggen, wanneer — zoals ten onzent gebeurt — de belanghebbenden deze bescherming van de overheid niet begeren en terwille van de arbeid tevreden zijn met mindere zekerheid van het omslagsysteem. Wij behoeven ons dus niet tegen de bemoeienis met onze pensioenregeling te verzetten, als zou de staat hiermee niets te maken hebben. Wanneer de rechthebbenden van ons Pensioenfonds — dus de voorgangers — de door de wet voorgeschreven kapitaalsdekking zouden eisen, zou niemand zich hiertegen mogen verzetten met het quasi-principiele argument, dat de staat met de kerk niets te maken heeft.

* * *

Het experiment met de vrijwilligheid, waartoe in '52 te Groningen besloten werd met het oog op het begrotingstekort over dat jaar, is voor nog geen 50 % geslaagd. In plaats van f 6600,— kwam slechts f 2300,— binnen. De extra-winst van onze bladen zorgde er voor, dat het tekort werd weggewerkt en dat het in gebreke blijven van 27 gemeenten niet al te zeer is opgevallen. Wat echter evenmin is opgevallen is de critieke toestand

van de Unie-financien. Het geraamde tekort over '52 was slechts voor een gering deel te danken aan bijzondere omstandigheden maar veeleer een gevolg van de groei van heel het Uniewerk, waarmee de stijging van de middelen geen gelijke tred heeft gehouden. Nu zal de arbeid van E.C.U. en Opleiding in vier gelijke termijnen worden overgebracht naar de vrijwillige bijdragen vanuit de gemeenten en velen hadden verwacht, dat nu ook de Uniecontributie naar evenredigheid zou worden verminderd. Groot was hun teleurstelling, toen deze toch op f 4.60 begroot bleek te zijn. Zij zagen echter twee dingen over het hoofd. Allereerst zal niet de gehele Uniecontributie onderworpen zijn aan de vermindering maar alleen dat gedeelte, dat aan E.C.U. en Opleiding toekwam. De rest, bestemd voor administratie, representatie en sociale zorg, blijft, ook wanneer E.C.U. en Opleiding geheel op vrijwillige bijdragen zullen drijven. In de tweede plaats zijn de Uniefinancien met een gelijke vermindering van lasten en baten niet uit de nood, want de andere uitgaven blijven. Daardoor wijst ook de begroting voor '53, ondanks f 4.60 Uniecontributie en ondanks de afvoering van E.C.U. en Opleiding voor een kwart van het benodigde geld, nog een tekort van f 2500.—. Nu is de Uniecontributie verlaagd tot f 4.— en daardoor is het begrotingstekort gestegen tot f 5900.—. De „vrijwilligheid” brengt dus nog geen sanering van de Uniefinancien, althans voorlopig niet. Hoogstens wordt de werkelijke situatie op deze wijze duidelijker en kan het probleem van lasten en baten van de „zakelijke samenhang” een volgend jaar met vrucht onder ogen worden gezien.

Er is niet weer besloten om een beroep te doen op de gemeenten voor een extra bijdrage, zoals verleden jaar is gebeurd, maar wel is geopperd, dat de 27 gemeenten, die toen verstek lieten gaan, in '53 hun bijdrage alsnog zouden kunnen inzenden. Deze suggestie geef ik hier graag door. Waarom zouden deze gemeenten achterblijven bij de anderen, die in '52 hun extra-offer brachten? Vrijwilligheid is een kostelijk woord — voor hen nl., die er een gewetenszaak van willen maken.

* * *

Bij de begrotingen kwam ook het „personeelsbeleid” van de E.C.U. ter sprake. Uiteraard gaan we deze kwestie hier niet behandelen, maar willen de aandacht vestigen op een meer algemeen aspect van deze zaak. Vroeger besliste over zulke persoonlijke kwesties de Unie-Commissie en hielden de betrokkenen het recht zich op de Alg. Vergadering te beroepen. Het nieuwe huish. reglement schrijft echter voor, dat de Permanente Commissies zich rechtstreeks aan de Alg. Vergadering hebben te verantwoorden. De Unie-Commissie heeft alle bevoegdheid ten opzichte van de Permanente Commissies aan de Alg. Vergadering moeten afstaan. De discussie van deze vergadering heeft echter reeds bewezen, dat zij aan beslissende bevoegdheden in persoonlijke kwesties geen behoefte heeft, want de zaak in kwestie is naar E.C.U. en Unie-Commissie verwezen en zij hebben volmacht ontvangen haar af te handelen.

Het wil mij voorkomen, dat de Alg. Vergadering daarmee een gelukkig precedent heeft geschapen. Zij is niet het lichaam, dat in alle openbaarheid over persoonlijke kwesties kan beslissen. Daarvoor is nodig een lichaam, dat het vertrouwen van de Alg. Vergadering geniet en met vermindering van vaak pijnlijke openbaarheid beslissen kan. De Alg. Verg. heeft uitgesproken, dat zij de Unie-Commissie wenst te zien als dit vertrouwenslichaam en ik acht dit een bijzonder gelukkige beslissing.

* * *

Het aannemen van de E.C.U.-begroting betekende, dat de plannen voor evangelisatie op de Zuid Hollandse eilanden zijn goedgekeurd. Merkwaardiger wijze is in Hengelo slechts de financiële kant van de zaak aan de orde gekomen. Over het werk zelf, zijn kansen, mogelijkheden en moeilijkheden is in alle talen gezweven. Dit is te meer te betreuren, omdat er in De Christen een en ander is geschreven, waaruit af te leiden viel, dat het hier een arbeid betreft van bijzondere betekenis. Enerzijds zijn voor dit experiment ruime gelmiddelen beschikbaar door de hulp uit het buitenland, anderzijds vormen de Zuid Hollandse eilanden een geheel nieuw terrein van arbeid, waartoe slechts de kleine gemeente Pernis als bruggehoofd dienst kan doen. De Unievergadering van '53 zou enorm in betekenis hebben gewonnen, wanneer zij, behalve in het teken van de pensioenregeling, had kunnen staan in dat van deze nieuwe apostolaire onderneming. Het lijkt er een klein beetje op, alsof wij ter Unievergadering om het werk, waartoe wij met elkaar een Unie hebben gevormd, heenpraten.

* * *

Evenmin als in '51 en '52 zijn we dit jaar aan het conferentieprogramma toegekomen. We waren te druk met voorstellen en financiën. Hoe onmisbaar deze zaken ook mogen zijn, het is geen gunstig teken, dat er nu al in drie jaar geen tijd is geweest voor een rustige en belangeloze bezinning op onze opdracht als Unie en gemeenten. We lopen gevaar in het zakendoen te blijven steken en daardoor de geestelijke factoren, waarmee tenslotte ons werken staat en valt, uit het oog te verliezen. Het is de hoogste tijd, dat wij ons er met man en macht tegen gaan verzetten, dat onze Alg. Vergadering ondergaat in een stroom van al of niet belangrijke zakelijkheden. Het is niet alleen een kwestie van tijdsindeling maar vooral van manier van werken. Het Unie-wezen is nu eenmaal tot een tamelijk omvangrijk apparaat uitgegroeid en wij kunnen in dit stadium maar niet zonder meer bepaalde dingen gaan schrappen maar wel kunnen we met meer oordeel des onderscheids onze zaken gaan afhandelen. Zo zouden alle vragen over financiële verslagen evengoed alle schriftelijk kunnen worden afgedaan. We zouden sneller kunnen werken, wanneer de agenda eerst eens op gewestelijke vergaderingen van ambtsdragers en afgevaardigden was doorgepraat. Met zulk een voorbereiding zou de Unievergadering uit een oogpunt van tijdsbesparing en zakelijkheid belangrijk kunnen winnen.

* * *

Tenslotte: welke winst heeft deze Alg. Vergadering gebracht? Ziet men op de bereikte resultaten in de vorm van aangenomen voorstellen en begrotingen, dan is de winst gering geweest. De Evangelisatie op de Zuid Hollandse eilanden en de subsidiering van de jonge posten in Assen en Hoozevee hebben formeel in Hengelo hun beslag gekregen, maar deze op zichzelf belangrijke zaken zijn vrijwel buiten de vergadering omgegaan. Het verwerpen, of beter gezegd: het niet aanvaarden van de voorgestelde pensioenregeling heeft — zakelijk gezien — uiteraard geen zoden aan de dijk gezet maar het Pensioenfondsbestuur voor een lastige puzzle geplaatst. Toch ligt m.i. hier de winst van deze Unievergadering: in de bespreking is duidelijk een gevoel van verantwoordelijkheid voor en solidariteit met de voorgangers ten aanzien van hun maatschappelijke zorgen gebleken. Ouderen wisten te vertellen, dat dit in het verleden wel eens anders was geweest en wij kunnen voor deze vooruitgang, die vrucht is van de doorwerking van het Evangelie, alleen maar dankbaar zijn.

J. R.

Enschede, 16-6-'53.

Br Jansma, Haarlem schreef mij: „Vandaag — Maandag — heb ik een onderzoek bij de specialist ondergaan. Die meent dat ik geopereerd moet worden: er moet een niersteen die er al een paar jaar zit, verwijderd worden. Morgen — dat is heden — zal ik tussen 3 en 4 uur opgenomen worden.” Wanneer u dit leest, zal br Jansma vermoedelijk reeds geopereerd zijn. Laten wij in onze gebeden ook aan hem denken en zijn naam voor Gods aangezicht uitspreken. Ook nu nog geldt zijn zorg het Unie-werk en hij verzekerde ons, dat hij zou trachten allen zo te instrueren, dat het werk zo weinig mogelijk zou stagneren. De Heer beware onze broeder voor zijn vrouw en voor ons werk.

HUIZINGA.

ZAND en ZAAD

's Avonds tien uur eerst keerden meer dan dertig Enschedese vrouwen van hun tocht naar Apeldoorn op hun bases terug. Langs een omweg, vandaar zo laat. Ze hadden de dag der zusters weer beleefd. Nu, de mannen hebben er thuis wel van gehoord. Mijn vrouw was gelijk een waterval. Er waren, zegt men zei zij, wel duizend vrouwen geweest. Dat moet dan zoiets als de Niagara in de verte zijn. En al maar handen gedrukt. Die was er en weet je wie er ook was? Nu, dat ging zo'n uurtje door en toen ik later verslagen op mijn sponde lag, werd ik nog weer uit de eerste sluimer gerukt met de mededeling, dat die en die er ook was. Tussendoor had ik 's avonds gevraagd hoe de bijdragen waren en die waren best. De plaats van samenkomen had beter gekund maar anders was alles fijn.

Vreemd, dat vrouwen zoveel hebben. Er liggen hier en daar bontgekleurde weekbladen, vooral voor de vrouw. Soms zie ik zelfs een degelijk „vakblad” voor moeders. Vrouwen hebben hun kransjes of weet ik welk moderner woord voor hun bijeenkomsten gebruikt wordt. Vrouwen gaan gezamenlijk op reis. Vrouwen houden toespaken, nemen besluiten, steunen zending binnen en buiten de grenzen. En mannen?

Mannen draaien een shagje, trekken de schouders op over de verkiezingen in Italië en de ondemocratische zetelverdelingen, die ze daar hebben uitgevonden, zeggend om te kunnen regeren; mannen schudden het hoofd over het onmachtige Frankrijk, dat nu al jaren en jaren demonstreert dat het leidend deel der natie zichzelf zoekt en dat kennelijk solliciteert naar een tweede Napoleon; mannen kijken starend over de rand van de krant als ze lezen van de reuzenzwaai, die de communisten in Oost-Duitsland maken. Wat zullen we nou hebben? En zijn krant zegt: wat zit daar weer achter? Natuurlijk zit er wat achter, zo goed als achter de Marshallhulp, achter de zorg voor de vrije wereld. Maar die man dus zit maar en leest. Als hij tenminste de voorpagina van de krant leest. Hij zit alleen.

Waar zijn de mannenbladen. Vaklectuur voor vaders. Waar de dagen, waarin hij niet alleen hoeft te denken aan zijn zaak, zijn productie, zijn belastingpapieren, maar ook eens andere mannen mag ontmoeten, waarmee hij eigenlijk het beste deelt. De enigste kans, die onze uitverkoren broeders hebben — dan zijn het er nog geen honderdvijftig — is de algemene vergadering der gemeenten, maar dan hobbelen ze twee dagen door reek-

sen cijfers en ondergaan ze de ingewikkelde uitvoeringen van ter zake kundigen. Waar blijven voor ons de dagen van ontmoeting en verheffing. Waarmee ik zeker geen kwaad woord wil zeggen van de unievergadering. Die is goed. Maar het warmst is toch de begroetingssamenkomst. Kunnen de mannen niet eens voor zulk een dag samen komen? En dan een paar bereikbare onderwerpen met discussie. Als men er op de gewestelijke besturenconferenties eens mee begon. Niet alleen de besturen vragen, maar alle broeders der naburige gemeenten. Bedenk wat een zang het zou zijn. Hoe verrijkend zulk een dag zou worden. Vrouwen zien kans er een dag uit te breken. Als mannen het willen, kan het ook. Ze zouden meer winnen dan ze denken te verliezen.

We zouden ter vergadering wel geen politiek aan de orde stellen, maar de mannen zullen wel met verwondering kennis hebben genomen van de stunt der communisten in Oost-Duitsland. Als ik de mededelingen wel begrepen heb, hebben ze de idealen ener communistische gemeenschap op de zolder gebracht en willen ze terug keren tot meer „kapitalistische” levensstijl. Er zullen wel weer vooraanstaande figuren weggerangeerd moeten worden. Nieuwe pionnen op het bord van Europa. De Russen zijn altijd al sterke schakers geweest. Zo spelen ze wel op winst, en daar gaat het in deze wereld toch maar om.

Maar om op die mannen „dag” terug te komen, wilt u er niet eens over beginnen op de eerstvolgende besturenconferentie?

HUIZINGA.

Het Evangelie

in een

veranderende wereld

II

Het Evangelie in deze wereld

Denken we thans samen na over het Evangelie in deze wereld. Waar wij constateerden, dat er in wezen niets veranderde, dat dezelfde grondnood der godverlatenheid, die een grote vereenzaming betekent, nog steeds bestaat, en waar wij geloven dat Jezus Christus de enige is die hier redding brengen kan, zal in deze wereld hetzelfde Evangelie, dat ook de eerste Gemeenten uitdroegen, gepredikt moeten worden; het Evangelie, dat de mens opeist voor God, dat vergeving van zonden toezegt, dat de mens brengt in gemeenschap met zijn Schepper en hem een plaats wijst in een familie van gelijk gezinde pelgrims: de Gemeente, en dat de poorten van het Koninkrijk der Hemelen voor hem openzet.

Ik moet U echter verder er op wijzen, dat het Evangelie onmetelijk rijk is, en een oneindig aantal facetten heeft. Wanneer wij thans even teruggaan tot het beeld dat we trachten te tekenen van deze veranderende wereld, zullen we daarin misschien aanleiding vinden, in de Evangelie-prediking van vandaag bepaalde facetten iets meer naar voren te brengen dan tot nu toe over het algemeen gebeurde.

A Onkerkelijkheid

Velen zien nooit meer een kerk aan de binnenkant. Ze verstaan daardoor niet meer de taal van de kerk, die

ze allang verleerd zijn, terwijl ze nog wel de mislukkingen en fouten der diverse kerken menen te kennen.

Ons Evangeliseren zal daarom niet in eerste instantie een oproepen tot Kerk of Gemeente, maar een oproepen TOT CHRISTUS moeten zijn. Want wie ook teleurstelde, Christus niet. De kwestie van de Gemeente komt onmiddellijk daarna.

Verder zal het Evangelie gebracht moeten worden in verstaanbare taal, in woorden, begrippen en beelden, die de „ontkerkelijkte” mens begrijpen kan. Men is dus niet klaar door in tent en openlucht of evangelisatiesamenkomst een oude preek te nemen en „af te draaien”. Men zal zich steeds weer de moeite moeten getroosten, zich een voorstelling van het publiek dat men bereiken wil, te maken, en daaraan zijn taal aanpassen, er echter voor zorgende, dat de inhoud van het Evangelie van Jezus Christus niet weg-vertaald wordt.

B Veranderende waardering van de mens

Wij wezen op degradatie van de mens tot ding, voorwerp, nummer, vooral in de groot-industrie.

Deze zich voltrekkende verandering geeft aanleiding, in de Evangelisatie een zo groot mogelijke nadruk te leggen daarop, dat bij Christus het individu weer waarlijk mens wordt, dat hij door Hem bemind wordt om zijnszelfswil; dat daar zijn werkelijke wezen niet genegeerd en ontkend wordt, maar tot volle ontplooiing gebracht kan worden.

Waar velen in onze tijd (arbeiders, zowel als militairen, ambtenaren, meisjes in de grote warenhuizen) slechts nummers, enkelingen zijn, waarbij „ieder voor zich en de staat voor allen” als parool geldt, moet naast en na het Evangelie van redden ook het Evangelie van bewaren, van de Gemeente, met klem gepredikt worden. De gemassificeerde mens heeft een vaak onbewuste, maar diepe behoefte aan een gemeenschap waarin hij meetelt, serieus genomen wordt, voor vol wordt aanzien, en waarin hij niet wordt ingedeeld naar inkomen en prestatie. Welnu: het Nieuwe Testament toont ons de verlore zondaar temidden van broeders en zusters, in een gemeenschap, waarvan Christus het hoofd is, waarin de maatschappelijke grensmuren doorbroken zijn, en waarin hij volledig en met enthousiasme kan opgaan.

C De Nederlander wordt Europeaan

Wij wezen er op, dat de Nederlander Europeaan begint te worden. De samenleving gaat steeds meer een internationaal karakter aannemen. Ons nationaal isolement als Nederlanders is doorbroken. Het kan soms belangrijk zijn, met klem te verkondigen, dat het evangelie reeds vanaf het grote Pinksterfeest een internationale aangelegenheid is geweest, en dat dit Evangelie de moderne mens ver vooruit is in het doorbreken van nationale scheidsmuren.

Belangrijk in dit verband zal ook zijn, dat we als Nederlandse Baptisten participeren in de Europese Baptistenvederatie, die steeds belangrijker voor ons zal gaan worden, naar mate we dichter komen bij een verenigd Europa.

D Tenslotte wezen we er op dat deze wereld er een is van stervende hoop

En wij bedoelden daarmee speciaal de Westerse wereld. Velen om ons heen zijn zonder hoop, zonder uitzicht. Het moedgevend perspectief ontbreekt. Onze Evangelie-prediking zal geen gehoor vinden bij de mens van van-

daag, wanneer ook niet de MARANATHA-BOODSCHAP als belangrijk onderdeel van het zo veelzijdige Evangelie, nadrukkelijk gepredikt wordt. Hier ontvangt de uitzichtloze weer perspectief, hier wordt weer de verwachting geboren. Met deze heilsboodschap, waarvan de lijnen doorlopen tot in de eeuwigheid van het Koninkrijk Gods, zal hij het weer durven wagen.

De volgende keer willen we eindigen met nog iets te zeggen over de Evangelistische benadering van de mens.

Slot volgt.

Wf.

Zendingsrubriek

Enkele beschouwingen over de zendingsarbeid in de Congo.

Het doel van elke weloverwogen zendingsarbeid moet de Gemeente van Jezus Christus zijn. De Gemeente, die voor zich zelf weet te zorgen. De autonome Gemeente. De Gemeente, die door de macht en de kracht van de H. Geest toeneemt in ledental en diepte. Zendingswerk heeft zich dusdanig te ontwikkelen, dat de zendeling als het ware overbodig wordt.

Hoe is de situatie in de Congo? Na 75 jaar Protestantse zending stellen we het volgende vast, n.l. dat er meer zendingen dan ooit te voren hier aan het werk zijn en dat dit aantal zelfs nodig opgevoerd dient te worden met het oog op de vele open deuren.

In de zendingswetenschap wordt momenteel de theorie verkondigd, dat de tot dusver gevolgde methoden verkeerd zijn. Want zegt men: De zendeling dient het Evangelie te verkondigen en als hij mensen voor de Heer gewonnen heeft moet hij naar een ander terrein gaan. En als bewijs voor deze stelling haalt men daarbij Handelingen 19 aan, waar ons gezegd wordt, dat Paulus een kleine 3 jaar in Efeze zich ophield en daarna de stad weer verliet.

In dit gezegde zit een element van waarheid. Inderdaad heeft de Protestantse zending in de Congo min of meer het heft nog altijd stevig in handen.

Maar de critici vergeten te gemakkelijk, dat de achtergrond van het 19e hoofdstuk van de Handelingen totaal anders is dan die van de Congo. In Efeze had de Apostel te doen met mensen, die dezelfde taal spraken, één culturele achtergrond hadden en uitgingen van bepaalde maatschappelijke waarden en normen.

Zulk een basis is er momenteel nog niet tussen de Afrikaanse Christenen en de zendingen. Zoiets moet geleidelijk groeien en wat groeit vraagt tijd.

Theoriën uit de studeerkamer dekken zich niet altijd met de praktijk. Het Christendom in Afrika en in het bijzonder in de Congo ontwikkelt zich op een gezonde wijze en gaarne willen de zendingen hun taak laten innemen door inheemse Christenen, indien deze laatste daartoe in staat zijn.

De tekenen zijn er. De Protestantse Christenen daar vormen een geestelijke factor van betekenis. Het huidige aantal van bijna 600.000 is in de laatste dertig jaar vertienvoudigd. Zij maken 5 % van de bevolking uit. De zending aanvaardt in het algemeen gesproken niet op lichtvaardige wijze leden vóórdat zij gedegen onder-

De Zuiderstrip

Dubbeltjes II

We moeten nog even terugkomen op die dubbeltjes. Er zijn n.l. mensen die zeggen: Wij kunnen niets geven want wij moeten zelf bouwen. Wij hebben nog geen eigen kerk of wij willen een nieuwe, een grotere. Daarvoor offeren wij en wij kunnen dus niets doen voor een andere Gemeente.

Beste broeder of zuster, hoe verkeerd bekeken. U moet juist dan Eindhoven eerst helpen. Wij hebben bouwplicht en moeten vóór 1 Sept. de spade in de grond hebben. Geef dus en doe het met liefde en met een gebed in het hart dat de Heer der Gemeente meederen moge aansporen hetzelfde te doen. Dan helpt U ook Uw eigen stad indirect. Eindhoven heeft immers maar één kerk nodig en als die er staat dan bent U aan de beurt. En zo helpen we allen elkander zoals het onder goede Baptisten betaamt!

Allee vrienden .... laat ze rollen die dubbeltjes .... voor de kerk van Eindhoven!

Wordt vervolgd.

richt voor de doop ontvangen hebben. Om deze en andere redenen is in feite de Protestantse invloedssfeer beduidend groter dan het aantal gedoopte leden. Het aantal kan rustig op 1 1/2 miljoen geschat worden, dat is goed 12 % van de gehele bevolking.

Men mag hier en daar zelfs spreken van een massa beweging en overgang tot het Christendom.

Dit is natuurlijk aanlokkelijk, doch anderzijds brengt dit ook weer bepaalde gevaren met zich mee. De bewoner van dit land is veel minder individualist dan de Europeaan of Amerikaan.

Om de overgang in goede banen te kunnen leiden en te kunnen houden is voor alles ruime verspreiding van de H. Schrift noodzakelijk. Daardoor wordt ten alle tijde verdieping van het geloofsleven bevorderd. Het stemt daarom tot voldoening, dat complete Bijbels of gedeelten daarvan reeds in ruime mate de bevolking bereikt hebben. En dat de Congolees de Schrift leest blijkt wel hieruit, dat het aantal uitgaven voortdurend stijgt. Onlangs waren de diverse Bijbelgenootschappen zelfs totaal uitverkocht. Zó groot was de vraag.

Maar we mogen toch ook weer niet vergeten, dat de gemiddelde Congolees een zeker gebrek aan stabiliteit heeft. Hierover behoeven wij ons niet te verwonderen, want het Christendom is voor de Afrikaan in zekere zin een nieuwe belevenis. Het Christendom is jong. Het was niet een kostbare erfenis van vele generaties. Daardoor is het gevaar van ontsporing niet denkbeeldig.

We denken hier aan de *Kinkukusa* - de reinigers. *Kukusa* betekent reinigen. Dit is een beweging die veel opgang maakt in de dorpen van de beneden Congo. De volgelingen van deze beweging nemen wat aarde uit de graven van hun voorouders, een Bijbel en een kruis. Dit plaatsen zij ergens in het centrum van een dorp en iedereen wordt gedwongen om daarvoor neer te knielen en een openbare belijdenis af te leggen. Een ieder, die weigert wordt openlijk als een vijand beschouwd, n.l. als een *ndoki*, een beoefenaar, een aanhanger van de toverkracht.

Het syncretistische karakter van deze beweging is duidelijk. Het ontleent Bijbel en Kruis, de centrale symbolen van het Christendom, resp. aan de Protestantse

zending en R. K. missie en mengt dit tezamen met wat aarde, een onmiskenbaar animistische trek uit het voorvaderlijke heidendom.

Opmerkelijk is het, dat deze beweging niet de minste vat heeft op intelligente en nadenkende Christenen. Zij wijzen het zonder meer af. Maar juist dáár waar het Christendom nog niet voldoende diep geworteld is, maakt de Kinkukusa de meeste opgang.

Dit alles vestigt de aandacht op de dringende noodzaak van een doelbewuste en principiële *Congolese leiding*. De Protestantse Kerk van de Congo is niet langer een kind, dat zonder te vragen de aanwijzingen van de ouders, — de zendelingen opvolgt. Deze Kerk bereikt zo langzamerhand de puberteitsleeftijd. Straks wordt zij volwassen en heeft zij op eigen benen te staan. Daarom moet er naar gestreefd worden, dat het aantal goed ontwikkelde en toegewijde Congolese leiders voortdurend vermeerderd wordt. Tot vandaag toe is er niet één Congolese predikant of Evangelist met een volwaardige theologische ontwikkeling en vorming. Tot 1951 toe heeft nog geen enkele Congolees, die in het geestelijk leven van zijn land een vooraanstaande plaats inneemt, Amerika of Europa bezocht. Het is niet goed, dat de Protestantse Kerk van de Congo zich isoleert.

Deze Kerk heeft langzamerhand te begrijpen, dat zij een verantwoording heeft.

Gelukkig zijn er reeds vele Zendingsgenootschappen, die waar enigszins mogelijk inheemse Christenen leidinggevende functies geven. Het gaat de goede kant uit.

Aardig is tenslotte de typering, die een zending onlangs heeft uitgesproken. Hij heeft de volgende vergelijking gebruikt.

In het eerste stadium van de zendingsarbeid is er de verhouding van *meester en knecht*. De zending is de meester en de inheemse Christen de knecht.

Dit heeft weer te leiden tot het laatste stadium van *vrienden en gelijkwaardige partners*. Dat houdt dan in, dat de Christenen van de Congo zo ver zijn gekomen, dat zij als Gemeente van Jezus Christus zelfstandig, bewust van eigen verantwoordelijkheid en opdracht de leiding en de richting bepalen. Daar is nog heel wat in de Congo te doen. Hoe heerlijk en schoon zal het zijn, wanneer de Congolese christenheid dit werk aan kon, en ten uitvoer bracht.

Deze visie heeft de Protestantse zending in de Congo.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL

*****

Gewoon gebed

Geef mij gewoon, o Heer, wat ik vandaag behoef;
heel doodgewoon de moed om niet te liegen,
mijzelf, noch ook mijn naaste, te bedriegen
met wat 'k niet ben, niet zijn kan en niet wezen hoef.

Mijn buurman is gewoon een burgerman,
ik ben niet anders, en wij beiden
eten hetzelfde brood, lijden hetzelfde lijden,
dat niemand hier ontlopen kan.

Leer mij eenvoudig op mijzelf te lijken,
en heel gewoon mijn dagelijkse taak te doen;
en geef, dat 'k mij vandaag verzoen,
met onze chef, die ik wel weg kan kijken.

Geef dat mijn brood met kaas en margariën mij smaakt,
dat 'k U herken in Uw gewone, dagelijkse gaven,
dat ik herken in zotten en in braven
Uw beeld, dat hen tot Uwe kind'ren maakt.

Geef mij 't geduld de autopod van Kees te repareren,
te luisteren naar elke mij gestelde vraag,
de moed om niet te roddelen vandaag,
en te vergeven, wie mij mocht bezeren.

Ontneem mij mijn afgunstige gedachten,
(die auto van neef Jan zit mij zo dwars!)
en gaat de duivel wéér met mij op mars....
kom mij te hulp....ik zelf ben niet bij machte.

Geef, dat ik doodgewoon vandaag Uw kind mag zijn,
dankbaar dat 'k niet alleen hoef reizen.
Wil met een enkel woord de weg mij wijzen:
Gij zijt zo onuitspreklijk groot....ik ben zo klein.

V.

J. W. H.

Overgen. uit: Alg. Doopsgez. Weekblad.

*****

E.C.U.-nieuws

ZWOLLE

Nadat wij op het eind van verleden jaar wel zeer sterk de zegen van de Heer op ons werk in Zwolle aanschouwen, mochten wij dit voorjaar zien, dat Hij het werk onder ons ook verder wil voortzetten.

Reeds voor in het jaar kwam er een jonge zuster tot bekering. Zeer te betreuren was het dat haar ouders, die onkerkelijk zijn, zich er totnutoe tegen bleven verzetten dat zij zich bij de gemeente aansloot.

Op 19 April mochten wij een andere zuster door de doop de gemeente binnenleiden. Door het zeer onverwachte van deze doopplechtigheid, onze zuster behoort tot de varende familie, konden slechts enkelen met ons opgaan naar Deventer. Toch waren het goede ogenblikken die we daar doorbrachten.

Ook nu heerst weer vreugde in 3 gezinnen en in de gemeente omdat er 3 jongelui zijn die hun hart voor de Heiland hebben opgezet.

Wij danken Hem voor Zijn zegen en gaan biddend voorwaarts in de zekerheid, dat Hij ook in de toekomst wil voortgaan om Zijn gemeente te bouwen.

De Zondagmorgendienst wordt weer goed bezocht. Het werk heeft het afgelopen halfjaar de terugslag ondervonden van veel ziekte en werkloosheid onder de leden. Er kwam echter weer werk en ook de zieken keerden voor een groot gedeelte reeds weer. De sfeer in de gemeente is uitstekend en het verenigingsleven bloeit. Sinds kort staat op Zaterdagavond bij de openluchtsamenkomst ook weer bijna de gehele gemeente en de jeugd sprekende en zingende te getuigen van de liefde van hun Heiland.

Een zeer groot probleem vormt het onderbrengen der samenkomsten van gemeente en verenigingen. In het gebouw waar de Zondagmorgendienst gehouden wordt, vergaderen nog 5 andere kerkgenootschappen. Voor een vereniging die kort geleden de huiskamer ontgroeide konden we nog juist voordat dit werk noodgedwongen stopgezet zou moeten worden, een overigens zeer onbevredigend onderdak vinden. De jeugd vergadert reeds lang in een uithoek van de stad, terwijl binnenkort waarschijnlijk voor nog een vereniging onderdak gezocht zal moeten worden. Buiten het bijna onhoudbare van deze toestand komen nog de hoge huurkosten, waarvan het geld op zoveel betere wijze besteed zou kunnen worden indien wij een eigen gebouwtje hadden.

Uiteindelijk echter oordelen niet wij, maar onze Heiland, in wiens naam wij hier werken, wanneer de toestand onhoudbaar wordt en wij twijfelen er niet aan of Hij zal onze moeiten in dit opzicht misschien op ongedachte wijze belonen.

Namens de gemeente,
C. S.

Samenstelling

Na de Alg. Vergadering te Hengelo is de E.C.U. als volgt samengesteld:

D. Olijslager, Alteveer, voorzitter

Ds J. Bosma, Leeuwarden, assessor

Ds J. Broertjes, Arnhem, secretaris.

Voorzitter en secretaris zijn vertegenwoordigers in de Unie-Commissie. Geve God Zijn zegen aan de arbeid van de E.C.U. als Permanente Commissie!

Eerste vergadering

De E.C.U. hoopt D.V. 6 Juli te vergaderen. Gemeenten of personen, die voor deze bijeenkomst bijzonderheden hebben, worden vriendelijk verzocht deze vóór 1 Juli te zenden aan de secretaris, Izaäk Everts-laan 52 te Arnhem.

BROERTJES.

Verantwoording U.Z.C.

Onderstaande bedragen werden ontvangen voor de buitenl. zending:

Gemeente Pernis	f 9.50
K. v. d. W., Meppel	- 5.—
Gemeente Winschoten	- 22.—
„ Heeg	- 53.—
„ Eindhoven	- 50.—
„ Harlingen	- 55.67
„ Treebeek	- 54.—
„ Rotterdam—Z	- 25.29
„ Muntendam	- 75.—
„ Delfzijl	- 80.—
E. S. te A.	- 15.—
H. J. Gr. te A.	- 20.—
Gemeente Hoogezand	- 31.15
„ Alkmaar	- 26.04
„ Staveren	- 50.—

Gemeenten die tot nu toe niet de collecte opzonden welke gehouden is op Unie-Zendingszondag worden verzocht dit alsnog te doen op giro no. 523019 t.n.v. Unie-Zendingscommissie, Sneek.

De adm. der U.Z.C.,
W. MODDERMAN.

Willemstraat 9, Sneek.

Mededelingen

VRIENDELIJK VERZOEK

Welke gemeente heeft nog een oud avondmaalsstel ter beschikking? De gemeente ASSEN zou hiermede gaarne geholpen worden. Verzoeken dit te willen berichten met opgave van prijs aan de secretaris J. Blank, Steendijk 142 te Assen, tel. K 5920-2519.

BEROEPINGSWERK

Beroepen te Hengelo (O.) Ds F. E. Huizinga van Enschede.

Beroepen te Hoogeveen—Assen Ds B. Fabrie van Workum.

Beroepen te Ter Apel candidaat E. Schaalkwijk te Amsterdam.

BELANGRIJKE ADRESSEN VOOR REIZIGERS NAAR PARIJS

Mij zijn de adressen gegeven van de beide Baptisten gemeenten te Parijs. Men zag ze gaarne opgenomen in De Christen, want bezoek óók van Ned. Baptisten zal er zeer op prijs gesteld worden.

Hier volgen ze.

1 Eglise Evangélique Baptiste

123 Avenue du Maine, Paris 14e. Pasteur André Thobois, 123 Avenue du Maine. Tél. Suffren 51.57. Reception tous les matins de 9 h. 30 à 11 h. 30 au Temple et sur rendez-vous.

2 Eglise Evangélique Baptiste

48 rue de Lille, Paris 7e. Pasteur Henri Vincent, domicile 1 rue Léon Dierx. Paris XVe.

Tel Vaugiard 23.95. Réception tous les matins au Temple 48 rue de Lille.

Bibliothèque rue de Lille.

J. LOUW.

HET EVANGELIE IN EEN ONTKERSTENDE WERELD, door Prof. Dr G. Brillenburg Wurth en Ds W. A. Wiersinga. Uitgave: J. H. Kok N.V., Kampen.

Het is met grote blijdschap dat wij dit boek hier aankondigen en aan hen die bij de arbeid der Evangelisatie geïnteresseerd zijn, aanbevelen.

Hier wordt vanuit de Schrift de noodzaak van Evangelisatie aangetoond; duidelijk wordt gemaakt, wat Evangeliseren eigenlijk wel inhoudt; het moderne ongeloof dat U en ik elke dag weer op onze weg ontmoeten, wordt ontleed; over de arbeiders in het Evangelisatiewerk wordt gesproken, verschillende methodes behandeld. En bij dit alles wordt steeds in het oog gehouden, waarom het eigenlijk gaat.

Dit boek is waard, grondig besproken te worden op een predikanten-conferentie of op een speciale conferentie, gewijd aan Evangelisatie-problemen, die er nodig eens moet komen.

Koop en lees! De prijs bedraagt gebonden f 8.90.

Wf.

Advertentiën

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland, na een geduldig gedragen lijden, onze innig geliefde Echtgenote, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Berendina Kruidhof

Echtgenote van J. Kuiper, in de leeftijd van 62 jaar. Openb. 3 : 21.

Hengelo (O.)

J. Kuiper

Den Haag

J. de Jong-Kuiper
W. de Jong

Hengelo (O.)

J. H. Kuiper
J. A. Kuiper-Bosman
B. J. Kuiper
J. Kuiper-de Jager
H. Kuiper
H. W. E. Bringsken
(verloofde)

en Kleinkinderen.

Hengelo (O.), 7 Juni '53.
Jacob Catsstraat 20.

Flink gel. Meisje van deg. fam. wenst

correspondentie of pers. kennismaking

met flinke gel. jongeman (kleine burg. st.). Leeftijd 38 à 45 jaar.

Br. onder No. 19-6 aan de Adm. van „De Christen”. Geh. verz.

PLAATST

UW

ADVERTENTIES

IN

DE CHRISTEN

Leestafel

In de serie „Moeilijke Kinderen” (uitgave Kok, Kampen) verscheen van de hand van L. Deen: Het handschrift van het moeilijke kind; van Dr M. J. Eykman: Het zieke kind; en van Ds G. v. Veldhuizen Azn: Het moeilijke uur - Catechisatie. Terwijl het eerste boekje een klein gedeelte der grafologie beschrijft, richten deeltje 2 en 3 zich vooral op de praktijk, waarmee elke ouder en predikant te maken heeft. Boekjes waarmee men winst kan doen. Jammer dat de prijs nogal hoog ligt. Per st. f 1.15.

Ha.

Abonné's

Graag willen wij nu het abonnementsgeld over het 3de kwartaal (f 1,50) of ook over het 2de halfjaar (f 3,—) ontvangen. Stort a.u.b. het bedrag vóór 1 Juli op giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem. Dan bespaart U de administratie veel werk en U voorkomt dan aanbieding van een kwitantie (wat U 20 cent incasso kost). Bij voorbaat hartelijk dank voor Uw medewerking hierin!

De administratie,
Tetterodestr. 47, Haarlem.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3163

VRIJDAG 26 JUNI 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

De rechtvaardigheid Gods

Want de rechtvaardigheid Gods wordt in hetzelfde geopenbaard.

Rom. 1 : 17a.

Het Evangelie een vernietigende kracht

Paulus schaamt zich het Evangelie van Jezus Christus niet, omdat het een kracht God is tot *behoud*. Waarom zijn er dan zovelen die zich stoten en ergeren aan datzelfde reddende Evangelie? Het antwoord moet zijn: omdat het Evangelie evenzeer *vernietigt* als redt. Zodra mens en Evangelie elkaar ontmoeten begint de Heilige Geest zijn aanval op de vestingwerken van de oude mens. Die oude mens moet niet alleen getemd, gefatsoeneerd, gerestaureerd, maar die moet vernietigd worden, sterven, grafwaarts gedragen worden, ondergaan. Pas daarna kan er sprake zijn van een nieuwe mens, voor wie er een plaats is in het Koninkrijk Gods.

In het Evangelie wordt de rechtvaardigheid Gods openbaar

Dat is ook een kenmerk van het Evangelie: Het openbaart de rechtvaardigheid, de gerechtigheid Gods.

En nu beginnen de vragen. Hoe kan dat nu gecombineerd worden: Evangelie en gerechtigheid Gods? Waar God Zijn gerechtigheid openbaart, kan daar voor de zondaar sprake zijn van Evangelie, van een *blijde boodschap*, van een kracht tot *behoud*? Betekent het openbaar worden van gerechtigheid voor de misdadiger niet het einde? Wanneer de misdadiger de gerechtsdienaar ontmoet komt de gevangenis, het schavot of de elektrische stoel in 't zicht.

Maar wanneer wij zo redeneren over de zondaar en de gerechtigheid, vergeten we dat Paulus spreekt over *Gods* gerechtigheid; menselijke gerechtigheid isoleert de zondaar of annuleert hem. Goddelijke gerechtigheid is de gerechtigheid der liefde, is in eerste instantie *reddende* gerechtigheid. Zij werpt zich hartstochtelijk op de zonde, om die te vernietigen, maar is met even grote hartstocht

Morgendienst N.C.R.V.

Hierbij volgt de orde van de morgendienst voor de N.C.R.V. op Maandag 6 Juli van 10.30—11 uur, te verzorgen door Ds H. Th. Plevier van Emmen:

- 1 Zingen lied 518 : 1, 2, 3: Zachtkens en teder roept Jezus de Zijnen.
- 2 Gebed.
- 3 Schriftlezing Mattheus 9 : 9—13.
- 4 Toespraak over: „Als Jezus roept”.
- 5 Dankgebed.
- 6 Zingen lied 436 : 1, 2, {3: Heiland, 'k heb Uw stem vernomen, die mij riep in 's levens nacht.

Zangbundel: Lofzangen en Gebeden 1952.

bezig de zondaar te behouden.

Wat Gods gerechtigheid is, en hoe die gerechtigheid wordt tot een kracht Gods tot behoud, dat openbaart ons Golgotha, waar op radicale wijze met de zonde wordt afgerekend. Daar ziet men, hoe iedere halfheid God vreemd is, hoe Hij niets door de vingers ziet, en hoe zelfs Zijn eigen Zoon, tot zonde gemaakt, niet gespaard wordt. Daar bij Golgotha staan we aan de rand van de verdoemenis, daar is het oordeel en de dood. Daar wordt de schuld tot de laatste cent betaald! Maar daar ook zien we de *reddende* gerechtigheid. Want God heeft Christus geschoven op de plaats van de mens. Christus betaalt volledig wat de zondaar God schuldig is.

Geloof maakt het Evangelie effectief

Zo is dan Golgotha een machtige manifestatie van de reddende gerechtigheid van God.

Maar het offer van Golgotha betekent niet automatisch de vrijspraak van de zondaar. Vrijspraak geschiedt pas na aanvaarding van Christus' offer door het geloof. Het geloof maakt het offer effectief, zoals geschreven staat: de rechtvaardige zal uit het geloof leven. Of, zoals een andere vertaling het zegt: „wie rechtvaardig is door het geloof, zal leven”.

Met grote kracht heeft Paulus, en hebben alle grote Evangelisten beide elementen van het Evangelie, het vernietigende en het behoudende, naar voren gebracht.

Nergens worden deze twee zijden van het Evangelie duidelijker openbaar dan in het teken van de Doop.

Laten ook wij dit radicale Evangelie prediken. Dan alleen brengt het de zondaar in de crisis; dan alleen zal hij uitgedreven worden tot de grote beslissende keuze: het leven of de dood.

Wf.

Kroniek

Jaarvergaderingen We zitten in het hoogseizoen van de jaarvergaderingen. Niet zozeer van gemeente als wel van landelijke samenbundelingen van gemeenten. De Engelse Unie opende de rij reeds in April; daarop volgde de Southern Baptist Convention in Amerika en de American Baptist Convention, de vroegere Noordelijke Conventie, die beide in Mei bijeenkwamen. Het is interessant en leerzaam om onze eigen Algemene Vergadering eens met de jaarvergadering van een van deze grote lichamen te vergelijken.

Jaarvergadering van de Southern Baptist Convention De Zuidelijke Conventie in de Ver. Staten kwam in jaarvergadering bijeen in de tweede week van Mei. Eigenlijk is het woord „jaarvergadering” misleidend, want zo'n vergadering lijkt meer op een groot congres dan op een vergadering. Er waren bijna 13.000 afgevaardigden van de aangesloten gemeenten en daarnaast nog ruim 17.000 gasten, zodat het totaal aantal bezoekers de dertigduizend overschreed. Zij, die in 1947 het Wereldcongres van de B.W.A. bijwoonden, waren al diep onder de indruk van de schare van ruim 6.000 mensen, die de K.B. vulde. Hoe zou het hun in Houston, Texas te moede zijn geweest! Zo'n jaarvergadering of Conventie, zoals men in America zegt, duurt dan ook langer dan twee dagen. Zij begon op Woensdag 6 Mei en eindigde Zondag 10 Mei, terwijl 4 en 5 Mei reeds vergaderingen van onderafdelingen waren gehouden. Er werd 's morgens en 's middags vergaderd, terwijl de middagen waren gereserveerd voor de talloze commissies. Uiteraard kan een massavergadering niet al te zakelijk zijn en daarom werd steeds gezorgd voor aangename afwisseling. Verschillende koren werkten mee, terwijl minstens tien solisten bezoekers op hun zang vergastten. Geregeld werden de zakelijke dingen afgewisseld met toespraken en andere intermezzos. Een buitenstaander krijgt de indruk dat het voorstellen van het programma is.

De opzet van de Conventie Van de opzet van de Conventie valt voor ons nog wel iets te leren. De centrale leiding van de Zuidel. Conventie bestaat uit een Uitvoerend Comité en een groot aantal Vaste Commissies voor de verschillende takken van arbeid. Elk van deze commissies dient voor de Conventie een uitvoerig rapport in en voegt daaraan haar voorstellen en begroting toe. Deze stukken worden ter vergadering besproken en wel zo, dat verslag en begroting een geheel vormen. Daardoor wordt voorkomen, dat de begroting alleen maar op haar financiële verdiensten wordt onderzocht, zoals dat bij ons nog wel eens pleegt voor te komen. Misschien zouden wij, nu we door de reorganisatie ook een enigszins andere opzet zullen moeten invoeren op onze Alg. Verg. in dit opzicht van de Amerikanen iets kunnen overnemen. Zijn er bijzondere aangelegenheden,

waarover beslist moet worden, dan benoemt de Conventie een commissie ad hoc, die de zaak in studie neemt en aan de volgende Conventie rapporteert en haar aanbevelingen voorlegt. De vergadering neemt dan haar beslissing en, is de zaak afgedaan, dan wordt de commissie ontbonden.

Telkens wanneer een van de belangrijke departementen van de Conventie zijn rapport en begroting aan de vergadering heeft voorgelegd, wordt door een deskundige een toespraak gehouden over een onderwerp, dat met de besproken arbeid ten nauwste samenhangt. Op deze wijze gaan zakelijke en principiële discussies hand in hand, iets dat bij ons niet altijd het geval is.

De resultaten Uiteraard is het onmogelijk hier een opsomming te geven van alle besluiten, die de Conventie van Houston heeft genomen. Het zou grotendeels een droge opsomming worden. Enkele dingen van speciale interesse willen we hier vermelden. Zo hebben de Zuidelijken een eigenaardige methode om een voorzitter te kiezen. De kandidaten worden mondeling vanuit de vergadering gesteld en uitvoerig aangeprezen. Dit aanprijzen schijnt zo indrukwekkend te zijn geweest, dat een verslaggever schreef het jammer te vinden, dat niet alle kandidaten gekozen konden worden....Nadat de 13.000 afgevaardigden aldus uitvoerig over de kandidaten zijn ingelicht, wordt er gestemd. Hiermee vergeleken zijn wij, die nog niet eens willen hebben, dat de namen van de candidaatstellende gemeenten worden gepubliceerd, toch wel erg prozaïsch. Hoe interessant zouden onze vergaderingen worden, wanneer wij deze Amerikaanse methode eens gingen overnemen. We zouden zeker tot de ontdekking komen, dat we veel meer voortreffelijke mannen hebben dan we nu menen. Overigens, ik houd het met het Nederlandse proza!

Een zaak, waar iedere Conventie haar aadacht aan moet geven, is de verhouding tot de andere Bapt. Conventies. Het is gebruik, dat men over en weer afgevaardigden zendt, die groeten overbrengen, maar er was voor president Dawson van de American Baptist Convention slechts een kort ogenblik aan het eind van een lange vergadering om de Zuidelijke broeders toe te spreken. En president Grey van de Southern Convention had in zijn openingsrede enkele bepaald onvriendelijke dingen gezegd over de Noordelijke broeders. De verhoudingen van Noordelijken en Zuidelijken in de Ver. Staten is nog steeds een teer punt, dat echter van jaar tot jaar urgenter wordt. Terecht schreef The Watchman-Examiner onlangs, dat het gebrek aan eenheid tussen de beide grootste Bapt. Conventies de kracht van hun getuigenis in het moederland verlamt. Er zijn tekenen, die er op wijzen, dat men hiervan in het Noorden langzamerhand doordrongen raakt, maar de Zuidelijken beminnen nog steeds hun isolement.

Deze zelfde neiging bespeurt men ten aanzien van de oecumene. Een uitnodiging om vertegenwoordigers te sturen naar een conferentie over geloof en kerkorde van de Nat. Raad van Kerken van Christus werd zonder discussie afgewezen en president Grey heeft de zaak zo voorgesteld, als was de Zuidelijke Conventie een aantrekkelijke rijke jonge dame, die door oecumenische minnaars werd omzwerm. Het was deze minnaars kennelijk om het geld van het lieve meisje te doen, maar het meisje was natuurlijk ook niet van gisteren. Zij bleef zichzelf en handhaafde haar Bapt. beginselen. Zeer terecht heeft een commentator gezegd, dat het handhaven van deze beginselen tegenover de andere kerken een weinig zinvol bedrijf is, zolang het alleen binnenshuis gebeurt. Maar de Zuidelijke Baptist schijnt

nen dit niet te kunnen inzien: zij wekken de indruk, dat ze hun degelijke beginselen uitsluitend als hun eigen speelgoed willen gebruiken. En dat is toch eigenlijk alleen maar verdrietig. Het vernietigt een stuk van de grote indruk, die de offervaardigheid, de activiteit en de strijd bare expansie van de Southern Baptist Convention altijd weer maken.

J. R.

IN EN OM DE BIJBEL

Wat hebben de Evangelien ons te zeggen over de mens?

Onder de Evangelien willen we hier verstaan, de synoptici, d.w.z. Mattheus, Marcus en Lucas. Wat delen deze evangelisten ons mee in zake de mens? Wat is de mens volgens hen? — Dit is eigenlijk maar een onderdeel van wat de bijbel ons aangaande de mens heeft te zeggen. — We zouden kunnen vragen, wat leert ons het Oude Testament? Wat Paulus, wat Johannes — wat de overige geschriften van het N.T. aangaande de mens? Al deze gegevens bij elkaar gevoegd, zouden ons kunnen leren, wat de bijbel ons aangaande de mens voorhoudt. Het zou interessant zijn, zulk een leer over de mens, — zulk een anthropologie — U aan te bieden. Dit eist echter een grondige studie, en daarmee zou een groot gedeelte van de jaargang gemoeid zijn, en wat nog het ergste is, het zou veel tijd vragen van voorbereiding. — De lezer zal tevreden moeten zijn met het weinige dat geboden wordt.

Eigenlijk gaat ons onderwerp — de omvang wordt daardoor nog iets meer beperkt — over hetgeen Christus ons aangaande de mens heeft geleerd.

Het valt op in de prediking, dat Christus begint met de boodschap: „bekeert u want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen”. In Zijn persoon, was het koninkrijk toen reeds present, aanwezig. Hij is immers de Koning? De bekering, betekende het binnenkomen in het Rijk en sloot in, dat ook in de toekomst, bij de uiteindelijke openbaring van het koninkrijk in heerlijkheid, een plaats in dat koninkrijk zou ingenomen worden.

De prediking van de bekering, houdt in een uitspraak over de mens. En wel deze: *de mens is op de verkeerde weg*, hij is een verloren zoon, die terug moet keren. Deze prediking richt zich tot *alle* mensen! Wie zich niet bekeert zal vergaan, evenals degenen die door Paulus gedood werden, of omkwamen door het vallen van de toren van Siloa! Wie niet als een tollenaar om genade bidt, zich niet bekeert, is verloren.

De bekering heeft ieder van node! Dat wil dus zeggen, dat Christus de *algemeenheid* der zonde bij alle mensen heeft geleerd.

Is er dan geen enkel onderscheid tussen de mensen waar te nemen? Moeten allen over een kam geschoren worden? Maar spreekt het evangelie dan niet van *rechtvaardigen en goddelozen*? Christus is niet gekomen om te roepen rechtvaardigen maar zondaars tot bekering! Spreekt niet de gelijkenis van het verloren schaap, van de 99 rechtvaardigen, die de bekering niet van node hebben? — Leert het Evangelie niet, dat er dus ook rechtvaardigen zijn? — Deze opvatting moet met beslisterheid worden afgewezen. Uit het verband blijkt, dat Christus bedoelde in deze woorden een aansporing tot

bekering te geven. Toch zijn er schriftplaatsen waaruit inderdaad blijkt, dat er „bozen en goeden” zijn. Doet God niet de zon opgaan over bozen en goeden, en regent Hij niet over rechtvaardigen en onrechtvaardigen? (Matth. 5 : 45).

Christus heeft *niet het onderscheid tussen goed en kwaad opgeheven*. Hij heeft wel degenen, die meenden de bekering niet nodig te hebben, de hoogmoedigen, die niet de tollenaar gestalte wilden aannemen (Luc. 18 : 14), aangemaand zich te bekeren. (Men zie verder: Matth. 7 : 11, Marc. 8 : 38, Matth. 12 : 39).

Maar leert het Evangelie niet, dat juist de mens het meest kostelijke is in Gods oog? We denken hier aan de bekende tekst: „Want wat zou het de mens baten, zo hij de gehele wereld won en zijne ziele schade leed?” (Marc. 8 : 36). De vraag zou hier gesteld kunnen worden, wat onder „ziel” verstaan moet worden. Te meer daar het voorgaande vers spreekt van „leven”. „Want wie zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar zo wie zijn leven zal verliezen om Mij nentwil, en om des Evangelies wil, die zal het behouden”. Beide verzen behoren bij elkaar. — De gehele wereld heeft betrekking op „het aardse leven”, en het behouden leven, is het hemelse leven. De ziel verliezen betekent dan in dit verband, „het hemelse leven” derven.

Christus ziet de mens steeds *in betrekking tot God*. De vraag is telkens weer: „hoe gedraagt zich de mens voor Gods aangezicht?” Uit de boodschap van het koninkrijk Gods volgt, dat God Koning en Rechter is. Welke rol heeft de mens gespeeld tegenover deze Koning-Rechter? Zijn wij niet aan God overgegeven? Staan de mensen niet als machteloos tegenover God? Roept God niet de mens ter verantwoording? Geef rekenschap! (Denk aan de gelijkenis van de talenten, Matth. 25 : 14 v.v.) Kan Hij niet onverwachts ons het leven nemen? (Rijke dwaas, Luc. 12 : 20.) De mens is niet bij machte de kleur van zijn haar te veranderen.

Hoe komt het dat de mens zó tegenover God staat? De Schrift zegt: God is de Schepper van de mens! Zeker, Hij heeft ook de vogelen geschapen, doch de mens gaat die vogelen zeer te boven. „De mens is voor Jezus zeer zeker *de kroon der schepping*, maar daaruit besluit Jezus niet tot een bijzondere hoge waarde van de mens voor God, maar veelmeer tot een grote verplichting van de mens” (W. G. Kümmel).

Wat vraagt God dan van de mens? — Dat hij vruchten zal voortbrengen, dat hij God zal dienen, zoals een knecht zijn heer. Door onze dienst moet God verheerlijkt worden (Matth. 5 : 16). Zo *moest* de mens zijn, maar zo is hij niet. De *wil Gods* wordt door de mens genegeerd.

De mens is zondaar en heeft vergeving nodig. God houdt zelfs rekening met de zondigheid van de mens. Daarom, d.i. vanwege de hardigheid des harten, heeft Mozes toegelaten, een scheidbrief te schrijven (Marc. 10 : 5). De mens overtreedt niet alleen de geboden Gods, hij maakt het nog erger door de *geboden Gods krachteloos te maken* door menselijke inzetten. De mens, die slechts „slaaf”, dienstknecht is, gaat zich op z'n werken beroemen, terwijl hij niets meer gedaan heeft dan zijn plicht.

Er is geen roem gerechtvaardigd voor God! Ook dat is zonde.

En tenslotte vertrouwt de mens God niet, hetgeen blijkt uit het telkens weer ongelovig en bezorgd zijn.

Samengevat kunnen we zeggen, dat Jezus alle mensen als zondaren heeft beschouwd. Aan allen moet de boodschap van bekering worden gebracht, aangezien het koninkrijk Gods nabij gekomen is. Volgt geen bekering,

dan verliest de mens het hemelse leven, zijn ziel. Zedelijk handhaaft Hij dat er goeden en bozen zijn.

Christus zag de mens steeds in betrekking tot God. De mens heeft God te dienen.

We willen nog één vraag stellen. Vaak horen we beweren, dat alle mensen kinderen zijn van één Vader, n.l. van God. Hoe heeft de Heere Jezus daarover geoordeeld?

Zijn alle mensen van nature kinderen Gods? Er zijn maar weinig plaatsen waar over het kindschap Gods gesproken wordt in de evangeliën. In de bergrede ontmoeten wij de woorden: „hebt uwe vijanden lief.... bidt voor degenen, die u geweld doen.... opdat gij moogt kinderen zijn uws Vaders, die in de hemelen is”. In Luc. 20 : 3b: „zij zijn kinderen Gods, dewijl zij kinderen der opstanding zijn”.

Het kind Gods zijn wordt verbonden met de opstanding, met de toekomst. Zo lezen we: „uw loon zal groot zijn en gij zult kinderen des Allerhoogsten zijn” (Luc. 6 : 35). Wanneer de mens zich bekeert, wanneer Jezus in zijn leven een plaats gekregen heeft, is er de verwachting dat God hem stelt in het kindschap Gods. *Niet van nature zijn we kinderen Gods!*

De mens wordt door Jezus gezien als schepsel Gods, die voor het aangezicht Gods leeft, die aan de eisen Gods niet heeft voldaan. God staat voor de mens als Souverein en ook als Rechter. Het oordeel over de mens zal in de toekomst gesproken worden. — Wie zich bekeert en door bekering in het koninkrijk Gods ingaat, mag het kindschap Gods vertrouwend tegemoet zien.

God komt met Zijn heil de mens tegemoet.

Wee hem, die dit afslaait!

D. SLORT.

ZAND en ZAAD

Ieder leeft wel in zijn eigen wereld en die de avondvierdaagse wandelen, en die postduiven houden, en die nieuwe breipatronen zoeken, en die vinden dat hun boontjes er maar best voorstaan, en nog veel meer van deze gewone mensen, zullen zich wel niet erg opwinden over wat er achter Nieuwe Schans en onder Roosendaal geschiedt, maar tot en met de almaardoorbezüge moeders hebben allen even scherper geluisterd, toen ze hoorden van de opstanden in Oost-Duitsland. De achtergronden zijn niet heel duidelijk en dat is ook niet meer nodig. Wat op de voorgrond getreden is, is onmiskenbaar: er heeft een volk om vrijheid geroepen. Wij weten wat het betekent voortdurend gecontroleerd te worden, op elk woord gehangen te kunnen worden, op elke hoek een man te zien, die gevaar betekent voor vrijheid en leven, en daarom verstaan wij deze hartekreet. Moge het de russische bezetters gegeven worden deze kreet op diepte en kracht te verstaan. Waarom een volk niet in vrijheid laten beslissen over eigen regeringsvorm? De nu nog meer verdachte soepelheid der bezetters van Oost-Duitsland is te laat gekomen en het is ieder duidelijk dat de Russen de slag in Duitsland verloren hebben. Wat de reactie daarvan zal worden op de andere gebieden, die nogal sterk onder russische druk staan, is in haar uitwerking niet te zeggen. Er zal wel overal een vuur smeulen. En anders wordt het wel voorzichtig aangestoken. Wij constateren alleen deze feiten en zijn eenvoudig genoeg van geest en arm genoeg aan geld, om met leedwezen te zien hoe de volkeren elkaar onder-

drukken, om te zien hoe idealen alle glans en glorie verliezen en hoe het geloof in deze idealen plaats maakt voor geweer en geweld. Met tanks verplettert men niet alleen de tegenstander. Ik vrees: niet eens de tegenstander, maar zichzelf.

Het Duitse volk gaat wel een bewogen weg in de laatste tientallen jaren. In geen West-Europees land zijn de bewoners zo opgezwiept, neergeslagen, beschreeuwd, gecommandeerd, gedood als in het land van Kant en Goethe, van Bach en Beethoven, van Luther en von Zinzendorf. Zou ons het lot van zulk een volk niet beïnvloeden? Konden wij het maar waarlijk helpen. Wij hebben het gevoel, dat ze zich nog steeds niet gevoelen als mensen die geholpen moeten worden. Deze zinnen spruiten niet voort uit hoogmoed, maar uit medelijden. Moge het Evangelie in zijn ganse volheid tot het hart van Duitsland doordringen. De Baptisten daar trekken met tenten het land door om in vele plaatsen de Boodschap Gods te verkondigen en wij willen bidden, dat velen de weg naar God vinden door die arbeid. En dat dan die Boodschap des Heren ook de levens richte. Dat de Boodschap doorwerke en de verlossing niet alleen betekene de redding van de ziel, maar van het totale leven. Het schijnt de Duitse protestant moeilijk te vallen beginselen te formuleren krachtens welke hij zich duidelijk laat horen in de vragen het volksleven betreffend. In de verte doemen de figuren van de Reformatoren Luther en Calvijn op, maar de weg daarheen valt buiten de grenzen van een eenvoudig woord als dit.

In ons land gebeuren ook vreemde dingen. Een oud S.S.er heeft lezingen gehouden in het zuiden des lands over Rusland en het communisme en de minister heeft geen aanleiding gezien om zulk een figuur het zwijgen op te leggen. Moet ons volk door een mens, die het totalitair systeem steunde, voorgelicht worden over ginds land? Heiligt het doel ook dit middel? Of wat te zeggen van een directeur ener vakschool — geen rijksinrichting — die een der toekomstige leerlingen vraagt of hij maar niet liever bij de marine dienst wil nemen?

U zegt misschien, dat wij toch met deze dingen niets te maken hebben. Dan zeg ik, dat u zich vergist. Als Christen hebben we overal mee te maken. We hebben te maken met de Evangelieprediking in Zuid-West Nederland, met het loon van de arbeider, met bijna pornografische lectuur in stationskiosken, met de schoolgang van onze kinderen, met de verlorenen in onze stad, met het chinese volk en de nood van onze jongemensen, die willen en mogen en moeten trouwen, maar die geen woning hebben.

Dat wij niet zwijgen in een wereld, die sterft aan haar twijfel en nood.

HUIZINGA.

„Renderloo”

GEZINSWEKEN

Vóór het drukke seizoen kunnen ouderen alleen nog inschrijven voor de week van 4—11 Juli (in Huis), prijs: f 27.50 p. p. (niet corveevrij). Daarna voor de week van 29 Aug.—4 Sept. (corveevrij f 32.50 p. p.). N.B.J.B.ers reductie.

Voor de N.B.J.B.-kampen bij voorkeur 25 Juli—1 Aug. (in Huis); 8—15 Aug. en 15—22 Aug. (Tentenkamp).

L. SIESLING.

Het Evangelie

in een

veranderende wereld

III

De Evangelistische benadering van de mens

Nu de praktische vraag, hoe we de moderne mens met dit Evangelie kunnen benaderen. Evangelie en moderne mens moeten bij elkaar gebracht worden. Hoe kan dat?

Het *theologische* probleem dat hier ligt, willen we goeddeels laten rusten, dat vergt een aparte behandeling. Wat de *praktische* kant betreft willen we gaarne enkele opmerkingen maken.

1 De allerdiepste Evangelistische benadering is uiteindelijk het werk van de *Heilige Geest*. Die alléén vermag door te stoten tot het centrum van de menselijke persoonlijkheid. Het is niet voldoende, dit op papier te constateren en het vroom te beamen, maar er bij al deze arbeid diep van doordrongen te zijn. Het zal ons aandrijven tot gebed.

2 De meest „natuurlijke”, ongedwongen wijze van benadering van de medemens is daar te vinden, waar de gelovige mens in de diverse verbanden van kantoor, fabriek, gemeenteraad, verpleging, militaire dienst, warenhuis, etc. met anderen samentreft, en waarin hij verkeert als een getuige van Jezus Christus.

Waar een Christen zich bevindt, die een levend geloof bezit, daar is ook het Evangelie van Jezus Christus present in woord en daad! Wil men dus in al deze verbanden dóórdringen met het Evangelie, wil men humanisten en communisten, Rooms Katholieken en anarchist, benaderen met het Evangelie van de levende Heer, dan zal men *het uiterste moeten doen aan de verzorging van het geloofsleven van de leden der Gemeente*. De Evangelistische benadering van de ongelovige zal dus moeten beginnen met een nader-brengen van de gelovige tot God.

3 De mens is het gemakkelijkst en vruchtbaarst te benaderen in zijn *jeugd*. Zondagsscholen krijgt men gemakkelijker gevuld dan Evangelisatie-samenkomsten en bij deze jonge kinderen vindt men vaak een gretig gehoor. Ze vast te houden en ze via clubs en verenigingen in de Gemeente te brengen is een moeilijke maar prachtige opgave.

Gemeentebesturen, onderschat de Jeugdarbeid niet!

4 Samenkomsten slagen niet door een aantrekkelijk programma, maar door de kracht van overtuiging waarmee de boodschap gebracht wordt. Het Koninkrijk Gods is niet gelegen in woorden, maar in *kracht*.

Het Evangelie dat gebracht wordt moet niet suikerzoet opgediend worden; het moet niet het Evangelie van een poeslieve Sinterklaasgod zijn, want die god bestaat niet, maar het Evangelie van de Levende God, die de mens maken en breken kan, redden en veroordelen, maar die het uiterste deed en wil doen om te redden. Men mag rustig (of onrustig) zeggen dat áchter het kruis, voor wie het passeren, de *hél* ligt.

Ieder *relativisme*, dat het Evangelie betrekkelijk stelt als middel ter redding, is uit de boze. De prediking moet een *absoluut* karakter dragen, Jezus als de *Enige*

Ds Jansma

is Woensdag 17 Juni geopereerd en maakt het volgens de laatste berichten zeer goed. Er is zelfs kans, dat hij weer thuis is, wanneer U deze regels onder ogen krijgt. Wij hebben reden om God te danken, dat alles tot nu zo bijzonder goed is verlopen.

Red.

Naam, de Enige weg, noemen; zij moet met gezag geschieden; zij moet niet tolerant zijn wat halfslachtige, half-christelijke theorieën betreft. Ze moet gedragen worden door een sterk, aanhoudend gebed!

5 De surrogaat-religies van onze tijd, die steeds meer beginnen door te dringen, dienen bij de Evangelisatie duidelijk gekwalificeerd te worden als uit de duivel. Ik denk aan de populaire astrologie, de theosophie, en vooral aan het spiritisme waarin tienduizenden in ons land, en miljoenen over de gehele wereld, bevrediging trachten te vinden.

6 De specifieke Evangelisatie-prediking dient steeds zoveel mogelijk te worden opgedragen aan dezulken, die in het bijzonder door God daartoe begaafd werden. Men vergeet ook de in dit opzicht begaafde lekebroeders en -zusters niet.

7 De Gemeenteleden dienen nimmer te menen, dat Evangelisatie een aangelegenheid is van het Bestuur, een Commissie en enkele sprekers. De leden fungeren ter samenkomst niet als opvulling van ledige plaatsen, maar als instantie die de arbeid biddend draagt, zingend en soms ook sprekend daarvan getuigt, en de buitenstaander nodigt in de gelederen te treden en mee op te marcheren.

8 In meerdere Gemeenten ziet men in de kerkdiensten meer vreemden dan op spciaal belegde Evangelisatie-samenkomsten. Men gebruike dan deze prachtige gelegenheid-tot-benadering, door steeds duidelijk in de prediking de weg des heils te verkondigen.

9 De eeuw der *tentzending* is beslist niet voorbij. Niet alleen in Duitsland, waar men enorme resultaten had en heeft, maar ook in ons land gebruiken velen de mogelijkheid van de tent-evangelisatie met veel zegen.

Waarom zonden wij Nederlandse Baptisten ons niet eens zo'n tent aanschaffen en naar een man omzien die, zij het alleen in de Zomermaanden, voor deze arbeid wordt vrijgesteld?

Tenslotte: Velen in kerk en Gemeente, die op verantwoordelijke plaatsen staan, zoeken nerveus naar een recept voor de Evangelisatie, dat het succes verzekert. Zo'n recept bestaat er niet; zo'n recept kunnen wij hier ook niet neerschrijven. Geen enkele evangelisatie-techniek garandeert zegen. Slechts een zich volledig ter beschikking stellen van de Heilige Geest brengt ons waar we moeten zijn. Beginnen we daarmee.

Wf.

EINDHOVEN

Het was voor de gemeente in de lichtstad Zondag 14 Juni een hoogtijdag. In de morgendienst werd een jonge broeder — die reeds lang met de gemeente opging — door het watergraf de gemeente binnengeleid. Onze voorganger Ds Zijlstra had het „volgen van Jezus” tot uitgangspunt van de prediking gekozen. Met grote aandacht werd door een overvolle kerk de „boodschap” beluisterd. Na de doopsbediening werd door de gemeente de dood des Heren verkondigd, waarbij de jonge broeder bij monde van ouderling de Jonge welkom geheten. Met vreugde gaan we voorwaarts, meerdere zegen van onze Heer verwachtede. God zegene al onze verbonden gemeenten in het vaderland, tot eer van Zijn Naam.

H. DE JONGE, secr.

APELDOORN

Met blijdschap kunnen we melding maken van grote zegeningen. De Gemeente heeft haar voor en tegenspoed maar door de getrouwheid en offervaardigheid merken we dat we thans in de tijd van voorspoed verkeren.

U kent alle de financiële toestand van kleine gemeenten maar als men met elkaar van hetzelfde gevoelen is n.l. liefde tot God en de Gemeente, dan gebeuren er vaak wonderen.

Ons kerkgebouw voldeed al vele jaren niet meer aan de daaraan gestelde eisen waarom een bouwcommissie al enige jaren bezig was met plannen en begrotingen. Het waren altijd weer de centen die ons de das om deden. Tot op het moment dat de gemeente eensgezind de opmerking maakte „vertrouwen” te hebben om het te wagen met God en een gemeenschappelijke actie op touw te zetten.

De dag werd bepaald waarop Gemeente en vrienden hun offer zouden brengen in een morgendienst, waarin we ook het voorrecht hadden een jonge broeder te mogen dopen, en toen bleek inderdaad dat het geloof nooit te veel kan verwachten. Na de mededeling dat thans het moment gekomen was, om de gaven aan de voeten van de Heer te brengen was het ontroerend te zien welk een gebruik daarvan gemaakt werd. We durven U het bedrag niet eens te noemen. En dat allemaal van „de gewone man”.

De Heer zij geloofd! De plannen tot verbouwing werden onmiddellijk vastgesteld en reeds zeer binnenkort wordt er een aanvang mee gemaakt.

De prettige geest van samenwerking met de Vrije Evang. Gemeente maakt het ons mogelijk met genoemde gemeente samen te vergaderen in hun kerk met medewerking van onze br Ds Slort, tot de verbouwing voltooid is.

We hopen U ook verslag te geven van de opening, bij welke gelegenheid de Heer ons reeds bij voorbaat heeft gegeven, door een drietal jonge mensen de begeerte in het hart te leggen om Hem gehoorzaam te zijn in de doop. De Here zegene al Zijn werk.

De correspondent.

Een werkgroep

Filmevangelisatie

Toen in 1947 de Generale Synode der Ned. Herv. Kerk het filmvraagstuk onder ogen zag en besloot tot een kerkelijke aanpak, stond daarbij de gedachte voorop, dat de film als een nieuwe vorm van kunst en ontspanning op kerkelijk verantwoorde wijze het Nederlandse cultuurleven zou moeten dienen. Deze gedachte is ook neergelegd in de statuten van de Stichting Filmcentrum, die nog datzelfde jaar werd opgericht. Tot op de dag van heden heeft Filmcentrum deze „culturele lijn” doorgetrokken en dit werk is niet zonder vrucht gebleven. Ook ten aanzien van film en bioscoop wilde de Kerk niet alleen voor eigen geloofsgemeenschap doch voor heel het volksleven, voor heel het cultuurleven, medeverantwoordelijkheid aanvaarden. De filmcritiek heeft ingang gevonden in onze kerkelijke periodieken, vooral in de tijdschriften van de jeugd. Jaarlijks worden — ook alweer met name voor het jeugdwerk — honderden filmvoorstellingen verzorgd. Het maandblad Critisch Filmbulletin vindt waardering tot ver buiten onze kerkelijke kring. Ook bij het vorig jaar gevierde Lustrum van Filmcentrum is nog eens duidelijk gebleken, dat deze Stichting in ons Nederlandse cultuurleven gaandeweg een begrip geworden is en dat daarmee voor de Kerk een venster naar de wereld is opengestoten.

De filmevangelisatie groeide snel.

Naast de „culturele lijn” is zich echter in het filmwerk van de Kerk ook een „evangelisatorische lijn” gaan aftekenen. Bij tal van kerkelijke organen en in tal van kerkelijke gemeenten ontwaakte het besef dat de film een middel zou kunnen zijn om met de buitenkerkelijke mens in gesprek te komen. Natuurlijk staan ook hier kerstening en evangelisatie niet los van elkaar. Zolang men de film nog als des duivels beschouwt, komt deze ook niet in aanmerking voor de methodiek van de evangelisatie. Waar echter met deze opvatting gebroken wordt ontstaat er ook voor de evangelisatorische arbeid een nieuwe werkmogelijkheid.

Het begrip filmevangelisatie is een samenvattende term voor allerlei vormen van kerkelijke arbeid, die op enigerlei wijze film en evangelisatie met elkaar in verband brengen. Hier en daar vertoonde men speciaal voor de evangelisatie vervaardigde films. Elders organiseerde men een voorstelling met nabespreking van een speelfilm met Evangelische strekking. Weer andere gemeenten stelden in een bijzondere kerkdienst voor verafstaanden een actuele film aan de orde. In sommige gemeenten is de filmevangelisatie uitgegroeid tot een onderdeel van de evangelisatorische arbeid, dat niet meer weg te denken zou zijn.

Het merkwaardige is, dat niet alleen in ons land doch ook in het buitenland de filmevangelisatie sterk naar

voren treedt. De accenten liggen verschillend: in Engeland en de V.S. speelt de evangelisatiefilm een grote rol, in Duitsland legt men vooral de nadruk op de algemene vertoning van godsdienstige films, in Frankrijk trachten men van Protestantse zijde met de buitenkerkelijke arbeider in gesprek te komen door bespreking van actuele films, die in de bioscopen draaien.

De achtergrond van de ontwikkeling van de filmevangenisatie is echter overal dezelfde. Men zoekt nieuwe wegen om de mens van het technische tijdvak en de geïndustrialiseerde maatschappij met het Evangelie van Jezus Christus in aanraking te brengen.

Problemen en perspectieven

Tussen de verschillende vormen van filmevangenisatie bestaat ongetwijfeld een zekere spanning. Men vraagt zich af welke vormen wel en welke niet verantwoord zijn. Wij verkeren met de filmevangenisatie nog volop in het experimentele stadium. Het was dan ook de praktijk, die in dit geval tot dieper bezinning stimuleerde.

De Stichting Filmcentrum heeft al spoedig ingezien, dat zij niet alleen t.a.v. de „culturele lijn” maar ook t.a.v. de „evangelisatorische lijn” een taak te vervullen heeft. Reeds enige jaren geleden is Filmcentrum dan ook overgegaan tot de instelling van een adviescommissie voor film en evangelisatie, waarin zowel filmdeskundigen als evangelisatiepredikanten uit enkele grote steden zitting hadden. Deze commissie is nog lang niet uitgestudeerd. Integendeel, gebleken is, dat de filmevangenisatie ons voor talrijke vragen stelt, waarvoor niet gemakkelijk een oplossing te vinden is.

Niettemin achten de leden thans unaniem het ogenblik aangebroken om tot een bredere opzet over te gaan. Zo snel vindt de filmevangenisatie ingang in ons kerkelijk leven, dat verzoeken om voorlichting steeds veelvuldiger worden. De Stichting Filmcentrum heeft dan ook besloten tot het instellen van een nieuwe tak van dienst: de Werkgroep Filmevangenisatie. Het ligt in de bedoeling alle ambtsdragers, kerkelijke medewerkers en gemeenteleden, die leiding geven aan een stuk filmevangenisatiewerk in deze werkgroep bijeen te brengen. Er zullen conferenties worden georganiseerd, die ruimte bieden voor gemeenschappelijke bezinning en uitwisseling van ervaring. Verder is de Werkgroep van plan regelmatig uitgewerkte filmbesprekingen over uit evangelisatorisch oogpunt belangrijke rolprenten te doen uitkomen in de vorm van een gestencilde periodiek, getiteld „Wit op Zwart”.

Op deze wijze hoopt de Werkgroep de verantwoorde vormen van filmevangenisatie in heel ons kerkelijk leven te stimuleren.

Voorzitter van de Werkgroep Filmevangenisatie is Ds S. H. Spanjaard, N.H. predikant te Groningen. Commissieleden zijn Mevrouw H. W. Boersma—Smit en de heren Ds A. Dronkers, Ds N. van Gelder, P. J. Mullem, Mr. A. W. Kist, Ds W. G. Overbosch. Deze commissie vormt ook de redactie van „Wit op Zwart”.

Kerkeraden kunnen zich aansluiten, voor zover niet reeds donateur der Stichting Filmcentrum, tegen minstens f 10,— per jaar. Men ontvangt dan het periodiek „Wit op Zwart” gratis.

Een aantal predikanten en kerkeraden zijn per afzonderlijk schrijven uitgenodigd tot deze Werkgroep toe te treden. Ongetwijfeld zullen er meerderen zijn, waarvan wij de activiteit nog niet kennen. Laten deze zich wenden tot de secretaris: Wika J. A. Hes, Oud-Blaricummerweg 28, Naarden.

Ik sloot mijn ogen . . .

Ik sloot mijn ogen,
moe geschreid,
in eenzaamheid,
en zag — en zag niets meer
dan mijne Heer,
Die kwam mijn tranen drogen.
„Gij hebt mij pijn gedaan”,
zei ik. Hij zag mij droëvig aan
en keerde en ging.
ik ving
Zijn blik nog op en was alleen.
en in mijn eenzaamheid
heb ik opnieuw geschreid.

Door 't duister om mij scheen
Zijn licht, dat diepe viel
in mijn beangste ziel,
Ach, ach, ik weet
nu heel zijn leed
om mij en om mijn zonde....
Hoe dat ik Hem zo diep verwonden konde

Toen werd mijn hart
met smart
zo smartelijk belaân:
„O, Heer, ik heb U pijn gedaan!”

Ik sloot mijn ogen,
niet uitgeschreid,
in mijne eenzaamheid.
ik zag — ik zag niets meer
dan U, mijn lieve Heer,
Die kwaamt mijn tranen drogen.

Uit ons Unie-bureau

De Commissie der Unie deelt mede dat br J. Tromp te Groningen door haar benoembaar is verklaard als hulpprediker.

Waar br Tromp gaarne zijn dienst als hulpprediker in onze Unie-gemeenschap wil aanvangen worden belanghebbende Gemeenten verzocht hiervan wel nota te nemen.

Namens de Commissie der Unie,
W. MODDERMAN,
wnd. secretaris.

Mededelingen

Geachte brs en zrs.

Enkele weken geleden zijn er aan alle gemeenten vragenlijsten gestuurd omtrent de plaatselijke evangelisatie. Ongeveer de helft heeft een antwoord terug gezonden, door geheel of gedeeltelijk de vragenlijst te beantwoorden. Hiervoor hartelijk dank. Om echter enigszins verantwoorde conclusies te trekken wil ik U vriendelijk verzoeken de ontbrekende lijsten mij toe te sturen, zo mogelijk voor de vacantie periode aanbreekt.

Met hart. gr.,
C. MOSTERT,
Delftschelaan 145,
's Gravenhage.

(Toe, voorgangers en secretarissen, schiet nu eens uit Uw sloffen en helpt br Mostert aan de gegevens, die hij voor deze, ook voor ons werk belangrijke studie nodig heeft! E.R.)

Het secretariaat van de gemeente Haulerwijk berust voortaan bij: J. W. Dikkens, Haulerwijk 210.

S.S.C.

Een vriendelijk verzoek aan de secretarissen van gemeenten, die in de vacantieperiode via de S.S.C. van een spreker voorzien willen worden.

Geeft U mij zo spoedig mogelijk de vacante Zondagen op, broeders? Ik heb dan een overzicht en zal proberen zoveel mogelijk gemeenten te helpen.

Vanaf 5 Juli staan wij voor U klaar!

Met hartel. br.groet,
voor de S.S.C.,
JAC. TROMP.

Alb. Agnesstraat 5a, Groningen.

BEROEPINGSWERK

Ds B. Fabrie te Workum heeft bedankt voor het beroep naar de Gemeenten Assen en Hoogetveen.

Voorlopig de laatste kans!

Ons Unie-reglement

Gaarne ontvangt de Reglements-correctie-commissie medewerking voor het samenstellen van de definitieve tekst van Reglementen en werkordes onzer Unie.

Vóór 1 Juli — zo berichtten we U reeds — zullen we met vreugde alle opmerkingen of voorstellen ter verbetering van Gemeenten en belangstellende personen ontvangen en verwerken.

Inzend-adres: Izaäk Evertsiaan 52, Arnhem.

BROERTJES.

Advertentiën

Medenamens wederzijdseouders geven

Berend Posthumus
en

Marie van Dokkum

U kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben op Donderdag 9 Juli a.s. om 14.30 uur te Enkhuizen.

Kerkelijke bevestiging om 15.30 uur in de Evang. Lutherse Kerk aan de Breedstraat te Enkhuizen door de Weleerwaarde Heer Ds H. van der Werf, predikant der Baptisten Gemeente te Utrecht.

Utrecht, Paarlstraat 30
Enkhuizen, Venuslaan 2
Juli 1953.

Gelegenheid tot gelukwensen: te Utrecht op Vrijdag 3 Juli a.s. in de tuinzaal van gebouw „Silo”, Herenstraat 34, na 8 uur n.m.; te Enkhuizen: „Lutherhuis”, Breedstraat, na de kerkelijke bevestiging.

Toekomstig adres: Baptisten Pastorie, Noordbergum (Fr.).

In Bapt. gezin

keurig pension aangeb.

à f 4.50 per dag, mooie omgeving en dicht bij bos en strand.

W. van Scherpenzeel,
1e Theemsstr. 5,
Haarlem (W.).

PLAATST
UW

ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

Abonné's

Graag willen wij nu het abonnementsgeld over het 3de kwartaal (f 1,50) of ook over het 2de halfjaar (f 3,—) ontvangen. Stort a.u.b. het bedrag vóór 1 Juli op giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem. Dan bespaart U de administratie veel werk en U voorkomt dan aanbieding van een kwitantie (wat U 20 cent incasso kost). Bij voorbaat hartelijk dank voor Uw medewerking hierin!

De administratie,
Tetterodestr. 47, Haarlem.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3164

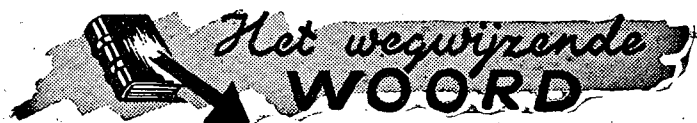
VRIJDAG 3 JULI 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.00

Gewapend Christendom

„Doet de gehele wapenrusting Gods aan”.

Efeziërs 6 : 11..

Wie het bekende gedeelte uit de Efezenbrief, dat handelt over de wapenrusting Gods, oppervlakkig leest, zou tot de conclusie kunnen komen, dat zij wier leuzen zo sterk herinneren aan kruitdamp en slagveld het dichtst bij Paulus staan. Er spreekt immers uit de woorden van de apostel een grote strijdbaarheid en agressiviteit. Het is trouwens ook wel een aanlokkelijke gedachte: het leger van Jezus Christus, dat de aanval opent op al het anti-christelijke in deze wereld!

Een mens moet zich immers de kaas niet van het brood laten eten. Het christendom moet zich laten gelden en zich niet in het hoekje laten drukken, waar de slagen vallen. Wie wil voor Jezus Christus strijden?

Hoe vlot gaat het ons af om zo te praten. Zingen gaat zelfs nog beter! En toch doet mij deze strijdbaarheid wat vreemd aan. Er valt eerder iets van menselijke agressiedrang in te bespeuren dan van de wapenrusting Gods. Wanneer onze heldhaftigheid de werkelijke vijand ontmoet, besterft het lied ons terstond op de lippen. Want de werkelijke vijand is niet mijn ongelovige buurman, die af en toe eens vloekt dat het davert, of mijn kruidenier, die Zondags voetbalt. Wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de vorst der duisternis, de tegenstander Gods. Tegenover deze vijand zijn wij met al onze strijdbaarheid weerloos.

* * *

Een is er, die de Satan als een bliksem uit de hemel zag vallen. Jezus Christus heeft de overwinning op de overste dezer wereld bevochten met het offer van Zijn leven. Daarom kennen de duivelen Hem en sidderen. Maar Hij heeft deze zege niet behaald met de gebruikelijke wapenen van macht en geweld. Zijn kracht school in Zijn gehoorzaamheid jegens de Vader.

Copie voor het nummer van 10 Juli
moet nog worden gezonden aan

Ds J. Reiling te Haulerwijk.

Daarna hervat Ds van der Werf de eindredactie.

Daarom is er ook geen plaats voor een strijdbaar christendom, dat leeft en vecht vanuit menselijke gevoelens. Zulk een christendom bestrijdt de vijand met gelijke wapenen en poogt in zondige wereldgelijkvormigheid de duivel met Beëlzebul uit te drijven. Hoe dikwijls lijdt ons evangelisatiewerk hieraan niet? Hoe graag spreken wij niet van de noodzaak van christelijk of protestantse machtsvorming om de ontkerstening van de wereld tegen te gaan? En wij bewijzen daarmee alleen maar, dat wij zelf al verregaand ontkerstend zijn, omdat wij niet meer blijken te weten, dat Jezus Christus de Satan niet door macht of geweld maar door gehoorzaamheid aan de Vader heeft overwonnen.

* * *

Heeft het dan nog wel zin om te spreken van gewapend christendom? Door genade ja! Want God stelt ons een wapenrusting ter beschikking, die ons weerbaar maakt tegen de vijand. Het is van deze wapenrusting, dat Paulus spreekt in Efeziërs 6. Het is geen wapenrusting in de gewone zin van het woord; het zijn geen wapenen, die wij kunnen hanteren. Eerder wapenen, die ons beschermen: waarheid, gerechtigheid, het evangelie des vredes, geloof, heil, Heilige Geest. Dat zijn geen dingen, waar wij iets mee kunnen doen. Zij kunnen en zullen ons iets doen: zij bewaren ons in de ure des gevaars, wanneer wij oog in oog staan met de vijand.

Groots en indrukwekkend is het beeld, dat Paulus tekent van de wapenrusting Gods. Er spreekt een geweldige kracht uit. Het is de kracht van Kruis en Opstanding van Jezus Christus. En er is maar één weg om deze wapenrusting aan te doen: volledige overgave aan Hem. Slechts dan mogen wij spreken van gewapend christendom.

J. R.

Kroniek

Rondom de Psalmberijming Er bestaat een hervormde vereniging tot bevordering van de eenheid van het Psalmgezag door vernieuwing van het kerklied „Eenheid door vernieuwing”. Deze vereniging heeft onlangs een open brief gezonden aan de generale synode, waarin uitdrukking wordt gegeven aan de ernstige bezorgdheid, waarmee de ontwikkeling van de kwestie der Psalmberijming in de Ned. Herv. Kerk wordt gevolgd. Indertijd zijn aan de synode twintig Psalmen in nieuwe berijming aangeboden, bewerkt door of in opdracht van de synodale commissie. Op deze berijmingen is ernstige critiek uitgeoefend en „Eenheid door vernieuwing” heeft de synode nog eens aan deze critiek herinnerd en er op gewezen dat van synodale zijde met al te grote geheimzinnigheid wordt opgetreden. Tevens wordt er op aangedrongen, dat de synode Psalter 1949, de berijming van Ds Hasper, voorlopig zal aanvaarden.

Het wil mij voorkomen, dat het streven van „Eenheid door vernieuwing” van tevoren tot mislukking is gedoemd, omdat de generale synode van de Ned. Herv. kerk op advies van een deskundige commissie Psalter 1949 voor kerkelijk gebruik heeft afgewezen en er is geen reden om aan te nemen, dat de synode gemakkelijk op dit besluit zal terugkomen. Door acties als van „Eenheid door vernieuwing” dreigt de kwestie te ontaarden tot een strijd vóór of tegen Psalter 1949. Het is dan ook zeer verheugend nu van Hervormde zijde ook nog eens een ander geluid te vernemen. Ds F. H. Landsman schrijft naar aanleiding van het optreden van „Eenheid door vernieuwing” in De Herv. Kerk van 13 Juni het volgende:

„Omdat wij de bezorgdheid van „Eenheid door vernieuwing” delen, verheugt het ons buitengewoon, dat wij in het begin van de vorige maand kennis mochten nemen van een bericht dat in een aantal dagbladen verscheen en dat luidde als volgt:

„In het Zendingscentrum der Gereformeerde Kerken vond op 6 Mei de eerste vergadering plaats van de interkerkelijke commissie voor de psalmberijming. In deze commissie zijn vertegenwoordigd: de Gereformeerde Kerken, de Ned. Herv. Kerk, de Remonstrantse Broederschap, de Evangelisch-Lutherse Kerk, de Chr. Gereformeerde Kerk, de Alg. Doopsgezinde Sociëteit, de Vrije Evangelische Gemeenten en de Unie van Baptistengemeenten.

Het overleg in de eerste vergadering leidde tot de instelling van een werkcommissie, die tot taak zal hebben de aangeboden psalmberijmingen te beoordelen en indien enigszins mogelijk, te komen tot een interkerkelijke berijming der psalmen”.

Uit deze mededeling, die, naar wij vernamen, door de commissie zelf aan de pers werd verstrekt om onjuiste en verwarrende berichtgevingen te voorkomen, blijkt, dat het nu eindelijk de goede kant opgaat met de psalmberijming, zij het dan ook langs een wat andere weg dan „Eenheid door vernieuwing” propageerde.

De samenwerking is veel breder dan alleen hervormd-gereformeerd. Bovendien blijkt ook het psalter 1949, naast andere berijmingen, in het werk van de commissie te worden betrokken, zodat het dus weer volledig zijn kans krijgt. Maar daarnaast komen ook de berijmingen van de hervormde commissie en andere proeven van berijming op tafel.

Dit is een waarlijk bevrijdende wending in de, na de hevige perspolemieken der laatste jaren, schijnbaar volledig vastgelopen situatie! En het zal de arbeid van de

nieuwe commissie, naar het ons voorkomt, dan ook alleen maar ten goede komen als de mannen, die daartoe door hun kerken zijn aangewezen, nu in alle rust het materiaal, dat op tafel ligt, kunnen beoordelen.

Daarom zouden we het heel goed kunnen billijken als de Ned. Herv. Kerk zou besluiten de psalmberijmingen, door haar commissie vervaardigd, alleen aan de interkerkelijke commissie voor te leggen en ze niet, daarnaast, óók nog als een „derde berijming” te publiceren en evenmin reeds nu aan de gemeenten zou aanbieden om ze in het gebruik te beproeven.

Dit zou onzes inziens inderdaad de verwarring, die ook door „Eenheid door vernieuwing” wordt gevreesd, kunnen vergroten.”

Wanneer het inderdaad zo ver zou komen, dat de herv. commissie haar berijmingen allereerst aan deze interkerkelijke commissie zou gaan voorleggen en wanneer dan deze interkerkelijke commissie vanuit alle bestaande berijmingen er een zou kunnen uitkiezen, die mettertijd door alle bij het overleg betrokken denominaties zou kunnen worden aanvaard, zou het schone doel van eenheid in het geestelijk lied wel zeer dicht bij de verwezenlijking zijn gekomen.

Eer het echter nog zo ver is, zal van alle betrokkenen nog heel wat geduld, liefde en zelfbeheersing worden gevraagd. Vooral zelfbeheersing, want er wordt op dit ogenblik te veel in ruziestijl over de kwestie van de Psalmberijming geschreven. Zobevat Kerknieuws een tweetal artikelen van de hand van Ds F. E. T. Kelling, waarin deze critiek oefent op de twee Psalmvertalingen van de onlangs overleden dichter Nijhoff. Het betreft hier Psalm 23 en Psalm 150. Daarin schrijft Ds K. o.m., dat tijdige, rechtvaardige en opbouwende critiek in het openbaar zeer nodig is. En hij heeft gelijk! Maar wat hij dan aan critiek levert is misschien alleen maar tijdig, doch in geen geval rechtvaardig of opbouwend. Niet rechtvaardig, want hij doet de dichter Nijhoff groot onrecht aan; niet opbouwend, want hij brengt de zaak geen stap verder. De Kroniek is niet de plaats om hier uitvoeriger op in te gaan. Ik haalde het artikel van Ds K. slechts aan om duidelijk te maken, dat het zo bepaald niet is. Zolang het overleg, waarop Ds Landsman doelde nog gaande is — en dat zal nog wel even aanhouden! — moeten artikelen als die van Ds Kelling achterwege blijven:

De Vrije Evangelische Gemeenten in Duitsland Over de Vrije Evangelische Gemeenten in Duitsland schrijft Ons Orgaan het volgende:

Deze zuster gemeenten hopen van 6 tot 8 Juni in Lüdenscheid de 74ste Bondsvergadering te houden. De agenda van die jaarvergadering ziet er wel heel anders uit dan gewoonlijk de agenda van onze bondsvergaderingen. De eerste morgen na de begroeting en een bidstond nemen zij ruim twee uur voor zakelijke besprekingen en de overige tijd kan geheel gewijd worden aan de behandeling van actuele onderwerpen. In de namiddag behandelen zij na een gehoorde inleiding het onderwerp: „Hoe bieden wij het hoofd aan het gevaar van de verkerkelijking onzer gemeenten?” Tegelijkertijd wordt er een aparte vrouwsamenkomst gehouden, waarin gesproken wordt over het onderwerp: „Onze vrouwenarbeid in het licht van de Bijbel en in het leven van elke dag”. De avond is gereserveerd voor een ontmoeting met de gasten.

Voor de Zondag en Maandag is het hoofdthema van de conferentie: „Leven uit geloof”. Er zal worden gesproken over: Reddend geloof, Beleefd (handelend) ge-

loof en Overwinnend geloof. Verder is er nog een jeugddienst met het onderwerp: „Tot dienst bereid”, een korte bijeenkomst waarin mededelingen worden gedaan over de evangelisatie en zending, en een gemeente- en jeugdavond.

Maandagmiddag besluit men de conferentie met de viering van het H. Avondmaal.

De Duitse Bond telt ongeveer 220 gemeenten met circa 20.000 belijdende leden. Een twintigtal jonge mannen bezoekt de Theol. School in Kronberg om zich voor te bereiden voor de dienst in de gemeenten.

Het nieuwe Bondsgebouw, waar het Centraal Bureau van de Vr. Evang. Gemeenten is ondergebracht, staat in Witten. Daar is ook de eigen drukkerij en uitgeverij, waar ongeveer 50 mensen werken.

In Solingen hebben zij een eigen Moederhuis van de Vr. Evang. Diaconessen, waaraan 150 zusters verbonden zijn. De gemeenten hebben verschillende ziekenhuizen en rusthuizen voor ouden van dagen, waarin de zusters werken. Van deze zusters mogen er ook worden aangevraagd voor hulp in het gemeentewerk. Dicht bij het grote complex van het moederhuis (annex sanatorium, rusthuis en boerderij) bevindt zich een nieuwbouw voor de week-ends en de zomerkampen.

De Duitse Gemeenten hebben ook een eigen Spaarkas, die hoofdzakelijk ten doel heeft leningen te verstrekken aan gemeenten die moeten bouwen. Het laatste jaar werd aan elf gemeenten geld verstrekt tot een bedrag van 112.000 DM.

Eén aantekening slechts: een bond met 20.000 leden, een eigen theologische school, een drukkerij en uitgeverij, een eigen Moederhuis, heeft *slechts twee uren* nodig voor zakelijke besprekingen. Terugdenkende aan onze laatste drie Unievergaderingen, die alle *twee volle dagen* duurden, zeg ik: merkwaardig!

Het Baptisme in Nigeria In Nigeria zijn 283 Bapt. gemeenten met meer dan 30.000 leden, 426 zondagsscholen met meer dan 31.000 leerlingen en er werken in Bapt. dagscholen 1350 Nigeriaanse leerkrachten, terwijl deze scholen ongeveer 33.000 leerlingen tellen.

J. R.

ZAND en ZAAD

Het regent heerlijk. Jammer natuurlijk voor wie vakantie hebben en voor de boeren, die het hooi zo goed als droog hadden, maar ik heb de indruk, dat er overigens nog nergens water teveel gevallen is. Wat het buitenleven betreft, zou ik boer willen zijn. Natuurlijk bracht ik er niets van terecht. Maar ik zou geen kalender meer nodig hebben. Aan de stand van de rogge en de haver zou de tijd gemeten worden. Wat hebben wij, stedelingen? Trams, bussen, vrachtwagens, rokende schoorstenen, straatstenen, muren en parfumwolken. De mens buiten luistert naar de leeuwerik en soms zelfs naar de nachtegaal. Hij snuift de jasmijn op en bewondert de rechte, gladde, brede beuk. Zijn oog streelt het koren en de wijde hemel.

Nu woon ik nog niet eens zo slecht. Tegenover een park met een paar sportvelden. Laatst heb ik een halfuur naar een voetbalwedstrijd staan kijken. Tussen meesters en polities, allebei vrienden van de jeugd dus;

Ds Jansma

is Zaterdag 27 Juni uit het ziekenhuis ontslagen en verkeert weer in goede welstand.

die ook zeer talrijk aanwezig was en mij verbaasde door spelkennis. Ik zag alleen maar de bal van voet tot voet, maar allerlei vreemde termen, kennelijk uit het engels, werden met de zekerheid van een deskundige door die jeugd over spel en spelers geuit.

Ik leefde wel mee. Als ieder rechtgeaard mens: met de verliezers. Het verstand zegevierde misschien. De meesters wonnen het. Ik ontdekte opeens, dat ik fel meeleeft en ook begon te praten. Natuurlijk in 't Nederlands en sommigen keken me ook wat vreemd aan en dat hinderde mij wel. Maar ik zie nog die meester stiekum de agent vasthouden en natuurlijk geen scheidsrechter. Ik moest mij beheersen, want ik had een gereformeerde broeder gesignaleerd en die hoefde niet te zien hoe ik opging in dit spel, maar ik had lust om te schreeuwen. En dat mag natuurlijk niet, als dominee. Laten we van dat veld wegstappen, want anders ga ik nog in sportjournalistiek en laten we bedenken, dat er maar drieëntwintig man bezig waren en dat honderd maal zoveel op de rand stonden te schreeuwen, te critiseren, kreten te uiten, met armen te zwaaien en met voeten te stampen. Die drieëntwintig deden hun best, stuk voor stuk. Natuurlijk kon de een het beter dan de andere. Maar ze zwoegden hun hemden nat. Ik heb het zelf gezien. Wij keken alleen maar. Wij schudden met het hoofd, mopperden, juichten. En gingen later naar huis. Zo, dat was dat. Wat zegt u? Of ik zoiets met een kerkdienst vergelijken wil? Waar de schare ook alleen maar toekijkt, stampet, zucht, 't hoofd schudt (onzichtbaar) en weer naar huis trekt? Nee, een kerkdienst is anders. Daar zijn geen toeschouwers. Daar leven ze allemaal mee en als ze weer naar huis gaan zit de vaart er nog in.

In de Plunjezak van Ds Sillevius Smitt staat dat er christenen zijn als een kruiwagen. Je moet ze altijd duwen. Of als een tol; je moet ze altijd voortdrijven. Of als een aanhangwagen; je moet ze altijd trekken. Of als een vlieger; je moet ze altijd aan een touwtje houden, anders gaan ze er van door. Of als een poes, die voortdurend geaaid wil worden. Of als een lamp, nu aan, dan uit.

Die dominee heeft het niet zo best getroffen. U valt toch niet onder genoemden? Is u een aanhangwagen, een vlieger? Of zo'n vriend van de rand van 't sportveld? Alleen maar schreeuwen en niks doen.

O nee, gaat u nu alstublieft niet op staande voet aan 't werk. Bekijk uzelf maar eens een hele tijd goed. Van onderen tot boven, van buiten tot binnen. Schud dan maar het hoofd. Over uzelf. Buig dan maar dat hoofd. Voor God.

Ik vond het aardig, wat mij een broeder zond. Hij schrijft: We hebben Zaterdagavond ons straatwerk weer opgevat. We kozen een bepaalde wijk van de stad, waar we metelkaar zingen en colporter. Zaterdagavond verspreiden wij gratis nummers van De Zaaier. Ter kennismaking. Aardig te zien hoe sommige mensen reageren. Vorig jaar maakten we het mee, dat een man een ware scheldpartij ontketende, vanwege het feit, dat we zijn kinderen, die in hun pyamaatjes voor het slaapkamer-

raam luisterden, wakker maakten. Anderen gaven geld voor het werk. Een wildvreemde familie bood ons nu Zaterdag een glas water aan. We zouden wel een droge keel hebben.

Er op uit, Baptisten! Niet aan de rand rand staan. Misschien vindt u die methode van openluchtsamenkomsten en krantcolportage helemaal verkeerd. Doe het dan beter. Zeg niet: bij ons wil dat niet. Zeg liever: wij willen niet. Maar gaat u vooral niet omdat ik het zeg. Nee, daarom zult u het ook niet doen. U lacht wat. Maar ik lach liever anders.

HUIZINGA.

IN EN OM DE BIJBEL

Jacobus' woord aan de rijken

Jac. 5 : 1—6

Een broeder verzocht mij eens iets te willen schrijven over Jacobus 5. Ten dele heb ik zijn verzoek ingewilligd, toen ik schreef over de gebedsgenezing. Deze broeder was echter niet geheel voldaan, hij wilde ook over het begin van Jac. 5 iets lezen in ons blad. — Vandaar, dat ik zal trachten hem in het bijzonder dit genoegen te doen.

Niet erg aangenaam klinken ons de woorden van Jacobus in de oren. Het is een fel woord, dat gaarne wordt beluisterd door hen, die met aardse goederen niet rijk zijn bedeed. De arbeidende klasse, wier loon niet toereikend is om het gezin naar behoren te kunnen verzorgen, is prikkelbaar. Altijd in zorg te leven, zich van alles te moeten onthouden, altijd maar weer tellen en in spanning zijn, of het eind van de week zonder schulden zal zijn, maakt prikkelbaar en bitter.

Zullen we dan gaan schelden op de rijken? Zullen we een vloek uitspreken over de kapitalisten? Moet het kapitaal verdwijnen? — Als het eens verdween, wat zouden de gevolgen zijn? Zouden we dan niet allen in armoede gezeten zijn? Wat zal een land beginnen zonder kapitaal? Nederland met een lege schatkist? — Hier bevinden we ons op een terrein, waar het beter is staatshuishoudkundigen of andere experts aan het woord te laten.

Toch heeft de bijbel een boodschap. — We lezen die in Jacobus. Niet alle kapitaal, niet alle rijkdom is op de juiste wijze verkregen. — God maakte destijds Abraham rijk. Maar de mens maakt ook zichzelf wel eens rijk en dan zit er een „luchtje” aan die rijkdom.

Jacobus heeft het over rijken, die zichzelf hebben rijk gemaakt ten koste van anderen! Die de arbeiders niet meer als mensen — naar het beeld Gods geschapen — hebben gezien, maar alleen als arbeidskrachten, die op de arbeidsmarkt verhandeld werden.

De voordeligste arbeidskrachten werden te werk gesteld. Maximum arbeid tegen minimum loon. Opvoeren de prestaties! Economen in actie met stophorloges! 't kan nog in sneller tempo!

De rijken genieten, het kapitaal groeit met de dag!

Hebben de arbeiders ook heimelijk de vuisten gebald? Zijn er ook arbeiders die voor hun leven gedupeerd zijn, wier lichamen niet tegen overmatige arbeid bestand bleken? Zijn er ook huisgezinnen, die jammerend ten onder gingen?

Wat is de boodschap van de bijbel? Wat is het getuigenis van de kerk aangaande het sociale vraagstuk? Niet zonder meer zullen we de rijken veroordelen. Er zijn er, die door God rijk gemaakt; maar zij verstaan het, dat ze dan ook rentmeesters zijn van het hun door God toevertrouwde goed. Zij zijn het, die hun ondergeschikten niet als arbeidskrachten zien of als verlengstuk van de machine, maar als mens! Zij weten het dat er een Heer is in de hemel. — De Heer van de rijke als ook van de arbeider! Deze rijke is het, die z'n arbeider ziet als „de naaste”, voor wiens welzijn hij mede verantwoordelijk is.

God wil zorgen voor de schepselen, die Hij maakte. De rijken zijn de kanalen, waardoor Hij Zijn zorgende liefde laat stromen tot de arbeiders. Deze verhoudingen kunnen er ook zijn, van het éne volk tegenover het andere. Een volk dat rijk en machtig is, kan over een klein volk heersen, het uitbuiten, leeg roven.

Jacobus klaagt de rijken aan, die het loon verkorten! Die kibbelen over een paar stuivers, steeds minder loon willen uitkeren.

Een liefdeloze houding, waarin het „de naaste liefhebben als uzelf”, totaal zoek is! — Het wil mij voorkomen, dat de kerk een taak heeft. Maar al te zeer is deze verwaarloosd! Er is een tijd geweest dat er vroom gepreekt werd, dat boven de ingang tot de banken van de graven, een spreuk geschreven kon staan, dat het de poort was waar, het rechtvaardig volk (de graven) kon doorgaan, dat heeft wel iets te zeggen. — Dat weduwen door de diaconie met een gulden en een roggebrood naar huis gestuurd werden en zichzelf dan maar moesten redden; dat er diepe armoede geleden werd is een aanklacht geweest tegen het Christendom.

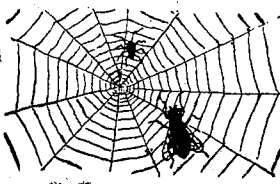
Wel is er een enkele stem geweest, die zich op het kerkelijk erf liet horen, maar ze werd gevolgd en overstemd door de socialisten, die dóórpakten. Een onbetaalde rekening van de kerk werd betaald!

God wenste in oud-Israel niet dat één lid van het volk verarmde. Hoe leerzaam is dat! God neemt het op telkens weer voor de armen. Ook op het maatschappelijk terrein, moet het gebod des Konings gehandhaafd worden. Waar dit niet geschiedt komen de oordelen. De rijkdommen van velen zijn verrot! Op één dag weggevaagd. Kapitalen smolten als sneeuw voor de zon. — Het waren Godsgerichten. De Heere Zebaôth heeft de zuchten der verdrukten gehoord. Het gericht komt, niet alleen in de jongste dag. Jacobus gebruikt de tegenwoordige tijd.

„Uw zilver is verroest”. — De grote omwentelingen die plaats grijpen, zijn er het bewijs voor.

Zie we toe, dat we niet in dezelfde fouten vervallen! Zijn we niet bewogen over het lot van behoeftige medebroeders. Ontbreekt de naastenliefde, zijn we gierig — dan begaan we dezelfde zonde, als de „rijken” in Jacobus 5. Als ons hart de schatten die niet vergaan vergeet, als we door geld-dorst gedreven worden — laat ons toezien dat ook het oordeel ons niet treft.

D. SLORT.

In het Web van de Spin

Mag een Christen een eed zweren?

Af en toe komt deze of gene Christen voor de vraag te staan of het geoorloofd is een eed af te leggen. De rechtbank vraagt er om, of een militaire instantie. Misschien moet hij be-edigd worden als arts, makelaar of getuige. Maar mag hij wel een eed zweren? Spreekt het Nieuwe Testament in dezen niet een zeer duidelijke taal? Aan de andere kant kan men de eedsformule toch ook zien als een gebed van de betrokkene tot God Almachtig, hem te willen helpen om bij het afleggen van een getuigenis niets anders te spreken dan de waarheid. (De eedsformule luidt immers: „Zo waarlijk helpe mij God Almachtig”. En een dergelijk gebed duidt toch op een zekere nederigheid en brengt tot uitdrukking dat men zonder Gods hulp heel spoedig tot de leugen of de halve waarheid geraakt?

Wat is een eed eigenlijk?

Oorspronkelijk was de eed een soort zelfverwensing voor het geval van onwaarheid spreken.

In de dagen van het Christendom is hij geworden tot de plechtige betuiging der waarheid onder aanroeping van God, en tot de plechtige gelofte, iets te zullen doen of nalaten. Deze definitie is van een ander die het beter weten kan dan ik.

De overheid gebruikt de eed om zo een zekere garantie te verkrijgen dat betrokkene de waarheid spreekt. Meinee wordt zwaar gestraft.

In Nederland zweert men onder opsteken van de twee voorste vingers; in de Angelsaksische landen zweert men nog op het Evangelie, dat men aanraakt of kust.

Gods woord en de eed

In Matth. 5 : 34 staat de uitspraak van Jezus: „Wederom hebt gij gehoord dat door de ouden gezegd is: Gij zult de eed niet breken, maar gij zult de Here uw eden houden; maar Ik zeg u: zweert ganselijk niet .... maar uw ja zij ja en uw neen zij neen.”

Jacobus grijpt terug op dit woord van Jezus en zegt ongeveer hetzelfde (Jacobus 5 : 12).

Dan is daar nog een Oud-Testamentisch woord, dat door de Rooms Katholieke kerk gaarne gehanteerd wordt om het gebruik van de eed Bijbels te funderen. In Jeremia 4 : 2 komt n.l. een eedsformule voor die als volgt luidt: „Zweer: Zo waarachtig als de Here leeft”. Zweer in waarheid, in recht en in gerechtigheid.

Een vertaling van R.K. zijde geeft: wanneer gij zweert: „Bij het leven van Jahweh!”, en ge doet het waarachtig, eerlijk, oprecht: dan zullen de volkeren in U zich zegenen, in U zich beroemen.

Gewetensbezwaarden

Doopsgezinden, Katharen, Waldenzen, Herrnhutters en Quakers verwerpen de eed.

Een Encyclopaedie vat de bezwaren der Doopsgezinden als volgt samen:

1 Jezus verwierp de eed.

2 't Is onredelijk dat een Christen, die gehouden is,

De Zuiderstrip

Zorgen

In mijn gedachten, beste vrienden, zie ik U misprijzend fronsen. Stel je voor, daar zal me die Zuiderling het bestaan een strip te draaien over zorgen. Man hou op, we vergaan allemaal en overal van de zorgen! Ach vrienden, broeders en zusters, dat weet ik óók wel. Wie heeft er nu, in deze tijd, *geen* zorgen. Maar er is toch een groot verschil in zorgen. Neem nu maar eens het verschil tussen Uw, mijne of beter onze persoonlijke zorgen en de zorgen van de penningmeester Uwer Gemeente! En als ge dan zover zijt, probeer U dan eens een ogenblik voor te stellen hoe groot en hoe vele de zorgen zijn van de penningmeester van de Baptisten Gemeente te Eindhoven. U herinnert het U toch nog wel, ze moeten vóór 1 September beginnen te bouwen, en er is nog geen geld genoeg.... Welnu vrienden, neem dan bij al Uw zorgen er nog ééntje bij en zorg voor het *dubbeltje* voor de kerk van Eindhoven.

Wordt vervolgd.

altijd de waarheid te spreken, ook nog plechtig betuigen moet, dat hij zulks doen zal.

3 Een eed, afgelegd door iemand, die in staat is, onwaarheid te spreken heeft volstrekt geen waarde.

4 Het gebruikelijke formulier van de eed is in strijd met hun denkbeeld van God, die zij zich niet voorstellen als een straffende rechter, maar als een liefderijke Vader. Verder is een algemeen bezwaar tegen de eed, dat die ook gevraagd wordt van dezulken die niet in God geloven. Hoe kan men God te hulp roepen als men het bestaan van God ontkent?

Menno Simons, de grote voorvader der Nederlandse Doopsgezinden, was ook zulk een gewetensbezwaarde. Opmerkelijk is echter hoe deze zelfde Menno Simons in zijn geschriften verschillende malen uitdrukkingen bezigt, die de vorm van een eed hebben. Zo schrijft hij o.a. uitdrukkingen als: „God is mijn getuige” „het weet de Heere”, „soo waerachtigh als de Heere leeft” „de alwetende Heere is mijn getuige, wiens handt ende straffe ick niet ontgaan en sal, soo ick liege ende de waarheyt niet en schrijve”.

Slotopmerking:

Jezus verdiept in Zijn Woord aangaande de eed de opvatting der ouden.

Volgens de „Ouden” moet men de gezworen eed gestand doen. Jezus zegt dat men *alle* afspraken, getuigenissen, beloften, e.d. gelijkelijk gestand moet doen. En waar men dus *altijd* gehouden is de waarheid te spreken, wordt het overbodig, in *sommige* gevallen te zweren dat men de waarheid spreekt. Dat is dan een soort devaluatie van het jawoord in het algemeen. Het komt ons voor dat een Christen het daar maar bij moet houden en de eedzwering moet weigeren. De wet laat die mogelijkheid ook open, door van gewetensbezwaarden geen eed, maar een plechtige verklaring te vragen, die, indien niet overeenkomstig de waarheid gegeven, even zwaar wordt gestraft als meinee.

Wf.

Zendingsrubriek

De Zendingscommissie in haar nieuwe samenstelling

De Algemene Vergadering koos voor de U.Z.C. de volgende broeders en zusters: Ds H. v. d. Werf, Ds H. D. Hooghwinkel, br W. Modderman en de zusters IJ. de Haan—Engelsman en G. Reiling.

Onderling werden de functies als volgt verdeeld:

Ds H. van der Werf, voorzitter.
Ds H. D. Hooghwinkel, secretaris.
br W. Modderman, administrateur.
zr IJ. de Haan—Engelsman, lid.
zr G. Reiling, lid.

De drie laatstgenoemden vormen het Dagelijks Bestuur. Tevens werden de voorzitter en de secretaris aangewezen om de U.Z.C. te vertegenwoordigen in de U.C.

Enkele kanttekeningen naar aanleiding van de nieuwe samenstelling

Doordat de oud-voorzitter der Zendingscommissie zich terugtrok en geen candidaatstelling ambieerde, keerde Ds F. E. Huizinga niet terug. We kunnen dit slechts betreuren, want hij, die dit artikeltje verzorgd had veel met hem te doen. Ds Huizinga gaf leiding en wist wat hij wilde. Daarom past het ons om hem vanaf deze plaats recht hartelijk te danken voor het vele, dat hij voor onze buitenlandse zending deed. Hartelijk dank, br Huizinga.

Het *opmerkelijke* van de nieuwe samenstelling van de U.Z.C. is wel het volgende, dat zij is samengesteld uit twee predikanten en drie „leken”. De Zendingscommissie is de enigste Commissie waarin dit heel sterk tot uitdrukking gebracht is.

Verder is het *opvallend*, dat twee zusters daarin zitting hebben. Dit lijkt ons gezond toe. Gezien het aantal stemmen, dat de beide zusters op zich verenigd hebben, zijn de afgevaardigden bewust deze richting uitgegaan. Daarover kunnen we ons slechts verblijden. Wanneer wij in deze zusters vertegenwoordigers van de N.B.V.B. zien, dan is daarmee een concentratie en samenbundeling van krachten bereikt. In ons land is er geen enkele Gemeente in staat om zelfstandig zending te drijven. Wanneer dit b.v. in de U.S.A. wel geschiedt gaan nog deze gelden via het desbetreffende orgaan van de Conventie. Feitelijk is de situatie zo, dat de Gemeenten een zendeling of zendelingen adopteren, en voor hun uitgaven opkomen.

Wanneer de U.Z.C., die tegenwoordig een Permanente Commissie geworden is in haar gelederen het vrouwelijke element zo goed vertegenwoordigd heeft, dan is dat verder hierom belangrijk, omdat zij ook met vrouwelijke krachten te doen heeft. Daar zijn nu eenmaal bepaalde zaken, die men liever aan een vrouw toevertrouwt.

Tenslotte de laatste opmerking. In de huidige U.Z.C. „zit” er continuïteit. Daarmee wordt enkel tot uitdrukking gebracht, dat de Zendingscommissie tastend een weg zich heeft moeten banen. Door schade en schande en door het opdoen van ervaringen is zij eindelijk zo ver gekomen waar we ons thans bevinden. Gelukkig prijst zij zich, dat zij in haar midden zr Reiling heeft.

Hoe vaak doen zich niet nieuwe problemen voor

waarop de Zendingscommissie in het geheel niet gerekend heeft? De nieuwe leden, die t.z.t. de U.Z.C. zullen vormen, doen er goed mee door vast aan het bovenstaande te denken.

De opleiding van de zusters Brongers en Vorsteveld

Menigmaal komt ons de verzuchting ter ore — en we betreuren het slechts, dat het niet of beter gezegd *nooit* aan het juiste adres gericht wordt —: de opleiding van de huidige zusters zendingscandidaten is zo duur!

Laten we dezulken troosten met de verzekering, dat de opleiding van deze zusters momenteel *niets* kost. Goedkoper kan het dus niet. We begrijpen zulke verzuchtingen niet. De resultatenrekening, het kasverslag van de U.Z.C. kan men desgewenst lezen. De administrateur de U.Z.C., br Modderman, Willemstraat 9 te Sneek is ten alle tijde bereid inlichtingen te verstrekken.

Baptisten onderwijzers voor Paramaribo (Suriname) gevraagd

Br Heilbron Valkenboskade 25 B, Den Haag schrijft ons het volgende: — In mijn kwaliteit als Inspecteur der Scholen van de Gemeente van Gedoopte Christenen (Baptisten) te Paramaribo, nader ik de U.Z.C. met het verzoek medewerking te willen verlenen tot het aanwerven van een 2 tal leerkrachten, liefst mannelijke, uit Baptisten Gemeenten voor onze schoolarbeid in Suriname.

Momenteel zijn slechts 4 leerkrachten van de 37, die aan onze scholen verbonden zijn, Baptisten. Voor het uitdragen van het N. Testamentisch Gemeentebeginsel, alsmede voor het verstevigen van de pijlers van ons jeugdwerk te Paramaribo zou eventuele aanstelling van 2 Baptisten broeders zeer toe te juichen zijn.

Door gelijkstelling van Openbaar- en Bijzonder Onderwijs in Suriname worden de salarissen onzer leerkrachten geheel vergoed door de Landsregering.

Overtochtskosten en uitrusting worden niet vergoed. Dit geschiedt alleen bij het Mulo, Kweekschool en Middelbaar Onderwijs. De benoeming vindt te Paramaribo plaats na keuring via het Surinaamse Commissariaat te Den Haag en herkeuring te Paramaribo.

De salarissen bedragen per jaar in Surinaams Courant:

- 1 Voor de onderwijzersacte: f 1800—f 4200, met 12 jaarlijkse verhogingen a f 150 en 8 a f 75.

- 2 Voor de Hoofdacte: f 2700—f 5250 met 14 jaarlijkse verhogingen a f 150 en 6 a f 75.

- 3 Toelage voor Schoolhoofd f 750 per jaar, voor L.O. acten f 90 per jaar, voor M.O. f 360 per jaar.

Alle Nederlandse bevoegdheden zijn in Suriname gelijk gesteld.

Na ongeveer 3 jaar komt een plaats open als Schoolhoofd, waarvoor het bezit van de Hoofdacte noodzakelijk is.

Het Hoofdacte examen kan evenals in Nederland in 2 gedeelten gedaan worden. (A en B). Een onderdeel in Nederland afgelegd, geldt ook voor Suriname.

Het Christelijk onderwijs en het Jeugdwerk in Suriname vragen toegewijde krachten, bewust van hun verantwoordelijke roeping tegenover Hem, de Heer des Wijngaards.

Eventuele gegadigden stellen zich onverwijld in contact met br Heilbron, die tot 6 Augustus van dit jaar in ons land verblijft.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Uit de Smidse

van de Commissie voor de Opleiding

De Oproep

Nadat we meer dan een maand over de vervaldatum van de aanmelding voor de „Lekenscholing” hebben laten verstrijken, behoeven we toch zeker niet meer met nakomertjes te rekenen, zodat we met een gerust hart het resultaat kunnen opmaken. Dat resultaat is echter niet moedgevend: in totaal hebben zich zo ongeveer $\frac{1}{10}$ van het aantal opgegeven, dat wij nodig achten om, met het gewenste vertrouwen in de goede afloop, de onderwijzing van onze lekebroeders in de „vrolijke wetenschap” ter hand te nemen. Dit is dus géén verblijdende zaak geworden.

Die paar mensen, die zich aangemeld hebben, kunnen we van hier uit nu wel het beste naar hun voorgangers verwijzen, teneinde met hen te overleggen wat gedaan zou kunnen worden. Voor een landelijke aanpak, die veel tijd van de docenten vraagt en bovendien kostbaar is, hebben wij met zo'n gering aantal de moed niet. We dienen toch ook vooral praktische mensen te zijn, die daar hun krachten inzetten, waar iets bereikt kan worden. Voorlopig zullen van deze zaak de vonken dus nog niet afspatten....

Het practicum

Op de Algemene Vergadering te Hengelo werd op voorstel van de gemeente te Enschede de wenselijkheid uitgesproken, dat onze theologische studenten hun lange zomervacaties in een bepaalde gemeente zullen doorbrengen om niet alleen wat ervaring in het kanselwerk te krijgen, maar ook in de meer praktische dingen en de zielszorg te worden ingeleid. Er zijn immers tal van andere diensten dan die van de Zondag. Een voorstel van gelijke strekking was er ook van Groningen, maar dan wat straf-fer opgezet en met inschakeling van de Commissie voor de Opleiding. Dat zou echt een practicum zijn geworden.

Tot het instellen dáárvan is de Unievergadering echter niet gekomen. Zij ging niet verder dan het uitspreken van de wenselijkheid van zulk een practicum. Men zou kunnen zeggen: Zoals zo vaak een wenselijkheid wordt uitgesproken, waar zich verder niemand druk voor maakt..., maar dan hopen we toch van harte, dat hier de gemeenten niet alleen iets hebben uitgesproken, maar ook iets zullen doen om in de zo sterk gevoelde leemte te voorzien. Wij als C.v.d.O. hebben hier wel geen taak gekregen, maar zouden toch graag langs deze weg een stimulerend woord willen neerschrijven: Gemeenten, let op deze zaak. Het is prachtig, dat we voor onze jonge broeders offeren en bidden. Laten we echter de praktische vorming vanuit het rechtstreekse werk ook de volle aandacht geven. De studenten zullen de belangrijkheid er wel van inzien en gaarne een vrijwillig practicum op zich nemen. We leven immers in de tijd der vrijwilligheid!

Beurzen open

Wij zijn enigszins somber van de Unievergadering naar huis teruggekeerd. „Het zat alles op de centen vast”, zo mompelden we voor ons heen, „we zouden een mooie conferentiedag gehad hebben en waren wellicht zeer geïnspireerd weer uit elkaar gegaan, had die centengeschiedenis ons niet voortdurend dwars gezeten en zoveel kostbare tijd geroofd”.

Ja, konden we maar over kapitalen beschikken, dan zouden we ook kloeke besluiten kunnen nemen; nu was alles — ondanks soms hoogstaande discussies — een beetje armetierig, in elk geval niet groots en verheffend.

We vragen ons bij deze stand van zaken wel af, hoe de gemeenten het nu met de vrijwilligheid zullen maken. Lang niet alle gemeenten hebben op de circulaires, die de E.C.U. en C.v.d.O. in het begin van dit jaar aan de gemeenten hebben toegezonden, geantwoord. Wel stond het over het geheel gezien gunstig met de binnengekomen reacties. Maar hoe wordt het met de vrijwilligheid, nu gebleken is, dat de Uniecontributie eigenlijk niet naar beneden kon, hoewel die op f 4,— is vastgesteld? Schiet er nu nog wel voldoende over voor de post „vrijwilligheid”?

Ons rest in deze dure tijd niets anders dan de weg van het offer. Zoveel te eerder we dit door hebben, zoveel te beter. Ook dienen we voor ogen te houden, dat in de vrijwilligheid een groot verantwoordelijkheidsbesef en saamhorigheidsgevoel tot uitdrukking moeten komen, zullen we er niet mee op de fles gaan.

Wat we zeggen willen is: Vergeet de 25 % vrijwilligheid toch alstublieft niet, want de Permanente Commissies willen graag hun werk onverminderd voortzetten.

G. VEGTER.

Oecumenische Raad van Kerken in Nederland

September-conferentie 1953

De Oecumenische Raad van Kerken in Nederland belegt ieder jaar een conferentie voor allen die belangstellen in de oecumenische beweging die in de kerken gaande is, of die op een of andere wijze aan het oecumenisch werk deelnemen.

Leden van de oecumenische organen der kerken, van plaatselijke oecumenische raden, van jeugdraden en studiegroepen, lezers van het blad „Gemeenschap der Kerken”, „Vrienden van de Oecumenische Raad”, allen zijn hartelijk welkom op deze conferentie, die dit jaar gehouden wordt op 5 en 6 September.

De conferentie zal plaats vinden in het Eijkmanhuis te Driebergen van Zaterdagmiddag 5 September tot Zondagavond 6 September. De leiding berust bij de voorzitter van de Oecumenische Raad, Prof. S. F. H. J. Berkelbach van der Sprenkel.

Het programma is als volgt:

Zaterdag 5 September:

- 3.30 uur Opening door de voorzitter van de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland, Prof. Dr S. F. H. J. Berkelbach van der Sprenkel, Utrecht.
- 4 uur „Evanston 1954”, door Prof. Dr J. C. Hoekendijk, Utrecht. De Wereldraad van Kerken komt in 1954 voor de tweede maal bijeen. De voorbereiding daarvoor is in volle gang.
- 7.30 uur „Vormen van gemeenschap tussen de kerken”, door Dr J. M. van Veen, Amsterdam.

Zondag 6 September:

- 10 uur Godsdienstoefening, voorganger Prof. G. J. Sirks, Leiden.
- 2 uur „Hoe bereiden wij „Evanston” in de gemeente voor?” door Ds D. Richards, Bussum.
- 7 uur „Indrukken uit Zuid-Afrika”, door Prof. Dr W. A. P. Smit, Utrecht.
- 8.30 uur Sluiting.

De kosten bedragen f 7.50 per persoon.

De deelnemers kunnen desgewenst tot Maandagmorgen blijven, de kosten worden dan echter met f 1.50 verhoogd.

Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door het Bureau van de Oecumenische Raad, Janskerkhof 15, Utrecht, tel. K 3400 - 22779.

Opgaveformulier in te zenden aan het Bureau van de Oecumenische Raad, Janskerkhof 15 te Utrecht.

Leestatfel

Dr D. Langedijk (oud-leraar van een Chr. H.B.S.). Leerboek der bijbelse geschiedenis. — Het Nieuwe Testament. Uitgave J. H. Kok N.V., Kampen.

Dit leerboek is bedoeld voor scholen voor voortgezet onderwijs. Het is ook voor catechisaties zeer goed bruikbaar. Belangrijk is het dat er schema's, illustraties en vooral ook kaartjes zijn toegevoegd.

Aan het eind van iedere les een serie vragen. Tussen de tekst in kleine letter heel goede aantekeningen. Aan het slot verschillende overzichten o.a. van de voornaamste gelijkenissen, verschijningen, inhoudsmaten enz.

We bevelen het gaarne aan. 128 pag., prijs ing. f 3.20.

Prof. Dr M. J. A. de Vrijer. Oud zijn en gelukkig zijn. Serie „Lichtdragers”. Uitgave van het Ned. Godsd. Gen. „De Lichtdrager”, W. ten Have N.V., Amsterdam. 16 pag.

Een boekje voor oude mensen, waarin hun de weg gewezen wordt om ook in de oude dag gelukkig en tot zegen van anderen te zijn. Gewezen wordt op de Gekruisigde en Opgestane. De schrijver laat de ouden die bijna thuis zijn „de stal ruiken”. We lezen het met genoegen. Ook aanbevolen.

Prof. Dr A. A. van Ruler. Na 100 jaar Kromstaf. 31 pag. Uitgegeven door het Protestants Convent.

We gaven in „De Christen” van dit boekje een uitvoerige bespreking, waarnaar we verwijzen. Zie: De Christen no. 3158, 22 Mei 1953.

D. SLORT.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

Ds F. E. Huizinga heeft het beroep naar de gemeente Hengelo aangenomen.

Het adres van de secretaris der Bapt. Gem. Nieuwe Pekela luidt thans:

F. Kijf, Ommelanderswijk 181, Veendam.

J.M.C. NIEUWS!

Ouders, mogen we U nog eens met nadruk attenderen op de volgende 2 kampen, die speciaal voor de jongens en meisjes van 13 jaar en jonger worden georganiseerd. Geeft Uw kinderen een zinvolle vakantie!

Laat ze „Renderloën”!

De kampen zijn van 25 Juli—1 Aug. en van 15—22 Aug. De prijs is f 13.50 per persoon.

U kunt U in verbinding stellen met L. Siesling, „Renderloo”, Epe (Gld.). Tel. K 6780 - 381.

Advertentiën

Ondertrouwd:

Jan Hamersma
en

Suus Molijn

Huwelijksvoltrekking Dinsdag
14 Juli 's middags om 2 uur
te Emmen.

Sneek, Selfhelpstraat 7
Emmen, Noorderstraat 28
Juni 1953.

Toekomstig adres:
Parallelweg 21, Sneek.

Adverteer in
De Christen

Met dank aan God geven wij
U kennis van de geboorte van
een Zoon

Hendrik Anton

M. G. Boeschoten
J. Boeschoten-Houtkruyer.
Staveren (Fr.), 21 Juni 1953.

Zo spoedig mogelijk flink zelf-
standig

Meisje

gevraagd voor huishouding en
winkel. Intern. Baptist gezin.
S. de Jonge, Joh. Will. Friso-
straat 22, Sneek, Groenten- en
Fruitzaak.

Verhoging inningskosten

Nu de posterijen met ingang van 1 Juli de incassokosten per kwitantie met 10 cent verhoogd hebben, zijn wij helaas ook genooddaakt de inningskosten met 10 ct. te verhogen op 30 cent. Elke abonné kan echter aanbidding van een kwitantie voorkomen en de 30 cent incassokosten besparen door 't abonnementsgeld (f 1.50 over 't 3e kwartaal of f 3.— over 't 2e halfjaar) te betalen door storting op giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem. Wij geven U daartoe nog graag de gelegenheid tot a.s. Maandag 6 Juli. Bij voorbaat hartelijk dank voor Uw medewerking.

De adm. van „De Christen”,
Tetterodestr. 47, Haarlem.

O, dat is wonderbaar! Welk een eer zal dan aan Jezus toegebracht worden! Die heerlijkheid, die dan ons deel zal zijn, danken wij aan onze dierbre Heiland, die ons Zijn leven en heerlijkheid gaf.

In allen — d.w.z. die geloven. In de gelovigen zal dit wonder eens plaats grijpen. Dat is het einde van ons geloof.

Het geloof is niet ijdel, niet ledig, niet zonder vrucht. Nooit kan 't geloof te veel verwachten! Dat geloof was uit het Woord. Dat woord wordt hier nader aangeduid met „onze getuigenis”, want de apostelen waren niet alleen predikers maar ook getuigen.

Deze getuigen spraken uit ervaring (1 Joh. 1 : 2, 3) en getuigden van Jezus hun Zaligmaker. Zo getuigende waren zij ook vaak martelaren, die hun getuigenis verzegelden met hun bloed. In Hand. 17 wordt ons beschreven, wat de apostelen getuigden en hoe hun getuigenis ontvangen werd. Sommigen geloofden, anderen — helaas — niet! Zalig die hun getuigenis geloven. In die dag zal Jezus in hen verheerlijkt en wonderbaar worden.

D. SLORT.

ZAND en ZAAD

Dit wordt bijna veertien dagen voor het verschijnen geschreven en kan daarom moeilijk actueel genoemd worden. Erg belangrijk is het ook niet, maar het moet wel even in de krant. In ons blad hebt u kunnen lezen, dat wij het beroep naar Hengelo aannamen. Wat wel zelden beschreven zal worden is de strijd, die een voorganger doormaakt, wanneer een gemeente hem roept. De gedachten stapelen zich op, vermenigvuldigen zich, het hart wordt zwaar, licht en weer zwaar. Is de roep van de Heer? Ja, indien men dat maar onmiddellijk wist, dan was er geen moeite. In het Noorden ontmoette ik eens een broeder, die meende, dat een voorganger elk beroep, na hoe korte diensttijd ook, moest aannemen. Ook dan was het probleem van de baan. Zojuist kom ik uit een gezelschap mensen. Ik had het voorrecht naast een zuster uit het Leger des Heils te zitten. We kregen het over hun bevelvoerende officieren. U is bekend dat daar de manschappen na, laten we zeggen, twee jaren, overgeplaatst worden. Ook in dat geval is er voor de overgeplaatste geen kwelling van de keus. Geen verantwoordelijkheid te dragen. Gemakkelijk. Maar of al onze voorgangers het zo graag zagen onder ons? Nee. Ook de gemeenten zouden het niet wensen. We geloven ook dat we daarmee niet op de goede weg zouden komen. Intussen zitten dus de voorgangers met de verantwoordelijkheid. Voor het ja en voor het nee. En is er in het ene huis droefheid, in het andere vreugde.

Wat ik eigenlijk wilde zeggen hangt samen met een actie, die wij in De Christen gevoerd hebben om de gemeente te Enschede aan geld voor een kerk te helpen. U weet wel: Leen hem een tientje! Hoe wordt dat nu? Hoe staat dat er eigenlijk mee? Ik voel mij verplicht in dit verband wat te zeggen. De gemeente hier heeft een kerk kunnen huren onder zulke voorwaarden, dat het bouwen op dat ogenblik niet verantwoord leek. Voor het moment staan de zaken nog zo. Maar waar is dat geld geleverd? Bij de Unie Bouw Stichting, die er mee werkt. Het geld ligt dus maar niet alleen rente voort te brengen, maar is in kerkbouw gestoken. En uw geleend tientje dan? Dat staat als geleend genoteerd en het ligt

Radio-uitzending

D.V. Zondag 19 Juli a.s. vanuit de Baptisten kerk te Leeuwarden van 10.-11.30 uur.
Voorganger Ds J. Bosma.

Orde van dienst:

- 1 Votum.
- 2 Zingen Psalm 98 : 1, 3.
- 3 Schriftlezing Jesaja 55 : 1 t/m 7 en Matth. 11 : 25 t/m 30.
- 4 Zingen Gez. 185 : 1.
- 5 Gebed.
- 6 Koorzang: „Geprezen zij des Heilands naam”.
- 7 Zingen Gez. 93 : 1 t/m 4.
- 8 Prediking: 2 Kon. 7 : 9a „Deze dag is een dag van goede boodschap”.
- 9 Koorzang: „O hoort de blijde tijding”.
- 10 Dankgebed.
- 11 Zingen Gez. 135 : 1, 2.
- 12 Zegenbede.

De samenzang is uit de Nieuwe Bundel van de Herv. Kerk.

in het voornemen om binnen niet te lange tijd met de aflossing te beginnen. Tenzij dat u er een streep door wilt halen. Weet u 't niet eens meer of u gaf of leende? Raar hé, wat kunnen we er tegen aan zien om voor het werk des Heren een tientje ineens te geven. Hebben we er een korst brood minder om gehad? Wat zeg ik: een korst brood? Zelfs die beruchte sigaar en dat beroemde snoepje bleef niet achterwege. Van goed geven wordt niemand arm.

Vindt u geven zo moeilijk? Dat hoeft toch helemaal niet. De Haagse broeder wilde ons allemaal wel bewegen de tienden af te staan voor de Zaak des Heren. Nee, geen wetten, u hebt gelijk. Maar waarom legt u niet het tiende deel van uw inkomen weg voor het werk van de Heer? Als de staat met niet minder genoeg neemt, moeten we voor het allerbeste dan minder willen geven? Het is maar een kwestie van orde, van inzicht, van een vast voornemen. Als het loon, het salaris op tafel komt neemt u er dadelijk het beste af. U zegt niet allereerst: dat is voor de huur, dat voor de verzekering, dat voor de brandstof, maar dat is voor de Heer. Is dat niet veel juister en mooier dan dat geven in het wilde weg? Zit er toevallig veel in de beurs, dan wat meer en anders maar wat minder. Geef niet toevallig. Geef door-dacht, overwogen, bewust. Dan zit geen gemeente-bestuur te zuchten, dan kan al het werk prachtig gesteund worden en zit de algemene vergadering van gemeenten geen uren te verdoen over financiële vraagstukken.

Een rijk man, die bekend stond als duitjesdief, bezocht een rabbijn. Tijdens het onderhoud nam de rabbijn hem bij de arm en bracht hem naar het raam: „Kijk eens naar buiten! Wat ziet U?” „Mensen”, zei de rijke, „mannen, vrouwen kinderen...” Daarna bracht de rabbi de bezoeker naar de spiegel en vroeg: „Wat ziet u nu?” „Ik zie mezelf.” „Inderdaad, en weet u waarom? Het is toch beide glas, dat in het venster en hier in de spiegel. Maar achter dit glas zit een laagje zilver en als zilver het glas dichtsmeert zie je geen mens meer dan alleen jezelf”.

Dat soort hebben we er toch zeker niet bij. Van die dichtgegroeide, dichtgesmeerde zielen, die alleen maar

in geld kunnen denken. Maar laten we er afstappen en voor onszelf het besluit nemen, dat we voortaan met verstand gaan geven en niet alleen maar als de wind in een gunstige hoek zit.

Als u dit leest hoop ik aan een zwitsers meer te staan. Met een heel rustig geweten. De laatste jaren niet wat mensen vacantie noemen gehad. En dat ik daar dan zal staan, en vooral zitten in het seminarie in Rüschlikon is omdat er allerlei lieden samen komen, die onze lectuur in verschillende landen verzorgen. En daar had ik wel belang bij. Want — u kunt het geloven of niet: ik zit nu al weer aan het Kerstnummer te dokteren. Van De Zaaier. Want ieder wil graag elk jaar beter voor de dag komen. Wat dacht u, maar weer tien procent meer? U wilt eerst met vacantie. Ook goed. Neem dan zo wat losse Zaaiers in de zak en leg ze in de trein neer. Er zijn altijd mensen, die zich ontzettend vervelen en alles lezen, wat ze maar machtig kunnen worden. „Geef gij hun te eten....!”

HUIZINGA.

IN EN OM DE BIJBEL

De scheiding

Er is een woord in de Bijbel, dat door Rooms en Protestanten goed wordt gekend, en dat toch het punt van scheiding uitmaakt.

Het woord, dat door mij bedoeld wordt, luidt: „gij zijt Petrus en op deze Petra zal Ik Mijn Gemeente bouwen”. — Het mag bekend voorondersteld worden, dat de R.K. kerk vanaf Petrus tot op heden meent een aaneengeschaalde reeks van Pausen te hebben gehad.

Petrus zou de eerste geweest zijn en zijn pauselijke macht hebben overgedragen op zijn opvolger en deze weer op diens opvolger enz.

De vraag, die wij hebben te stellen, is deze: heeft men dit woord van Jezus wel goed verstaan, heeft men er niet van gemaakt, wat de Heer nimmer bedoeld heeft? „Dit woord staat in reuzen letters geschreven op de naar de hemel rijzende koepel van Michelangelo als opschrift op de verhevenste basiliek der wereld, die zich boven het graf van Petrus verheft”.

De R.K. kerk heeft van dit woord gezegd „Christus belooft zijn apostel de sleutelen van zijn rijk, Hij maakt hem mede tot zijn stedehouder en bekleedt hem met zijn eigen macht”.

Als dit waar is, heeft Luther zich vergist en doen wij het met hem. Heeft Rome gelijk, dan hebben wij ons eigenlijk ook tegenover de Heer schuldig gemaakt. Overwegen we derhalve dit woord eens ernstig. Gij zijt Petrus, op deze rots zal Ik Mijn Gemeente bouwen, de poorten der hel (dat is hades, dodenrijk) zullen haar (de Gemeente) niet overweldigen. De Gemeente, de gestorvenen in Christus, zullen daar niet blijven, zij zullen van achter de poorten des doods weer te voorschijn treden tot nieuw leven.

Dit woord moet gezien worden in verband met de uitspraken van het N. T. Over de bouw van het geestelijk tehuis sprak reeds Ps. 118. „De steen die de bouwlieden verworpen hebben, is tot hoeksteen geworden”. God bouwt, evenals de mensen bouwen. Zo bouwden de Caesars hun wereldrijken. God bouwt ook, doch niet zoals de mens. God bouwt niet met wapenen en geweld,

VACANTIE...

OP HET STRAND....

IN HET BOS....

EN OP DE HEI....

OVERAL VERSPREIDEN WIJ

DE ZAAIER

Evangeliseer ook in Uw vacantie. Doe het door middel van „DE ZAAIER”.

Exemplaren te verkrijgen bij de administrateur Ds T. Jansma, Tetterodestraat 47, Haarlem. Giro 9260 t.n.v. de Unie van Baptisten Gemeenten. Prijs 40 ct. per 10 exemplaren.

Hij bouwt een geestelijk, een „pneumatisch” huis. Hier-van zegt Paulus (Efeze 2): „gebouwd op het fundament van apostelen en profeten waarop het gehele gebouw bekwamelijk saamgevoegd wordt tot een heilige tempel in de Heere, op welke gij ook medegebouwd wordt tot een woonstede Gods in de geest”.

God heeft evenals een architect Zijn bouwplan. Eerst is daar de hoeksteen Christus; dan volgt de eerste laag, die der apostelen, deze neemt een aparte plaats in, daarop rust het overige. (Vergelijk ook Openb. 21 : 14.) Behalve Christus zijn er in dat geestelijk huis persoonlijk-heden, die een geheel enige plaats en betekenis hebben, die dus een bepaalde volmacht van God hebben ont-vangen. Dat zijn de apostelen, o.a. Petrus.

Er is nog een schriftplaats van betekenis. Toen Pau-lus de opdracht had ontvangen om onder de heidenen het evangelie te brengen stelde hij zich in verbinding met de apostelen, met „Jacobus en Cefas en Johannes”, die geacht werden pilaren te zijn. Deze mannen waren zuilen, waarop de ganse gemeente van Christus zou rusten. Deze pilaar-mannen zouden ook voor de eindstrijd een bijzondere plaats en betekenis hebben, die niemand anders toekwam. Zij zouden zitten op twaalf tronen, oordelende de twaalf geslachten Israels.

Keren we nu tot het antwoord van Jezus terug. Gij zijt Petrus, op deze rots zal Ik mijn gemeente bouwen. Petrus was rots, fundament, pilaar waarop het gehele geestelijke huis Gods rusten zou. Daaruit volgt dat het woord juist niet beteken kan, wat de R.K. kerk leert. Petrus ontving een roeping voor de gehele toekomstige gemeente, die niet erfelijk zijn kon — niet voor herhaling vatbaar was.

Er is maar één rij stenen, die het gehele gebouw draagt, maar één rij zuilen, of pilaren waarop het gehele gebouw staat. Er is dus geen sprake van dat het ambt van Petrus over kon gaan op anderen. Zijn roeping was geheel enig. Allen die na hem kwamen konden wel als levende stenen ingevoegd worden, maar nimmer de betekenis hebben van fundament-stenen. Dit is de pro- testantse opvatting van dit woord, waarop wij ons moeten scheiden van de R.K. kerk.

Wereldmacht kan overgaan bij opvolging, deze aan Petrus toevertrouwde nimmer.

D. SLORT.

Kroniek

Gesprek Sinds ongeveer twee maanden heeft de met Israël Ned. Herv. kerk een predikant met bijzondere opdracht in dienst voor de arbeid onder de Joden. Het is Ds S. P. Tabaksblatt, die zelf Jood is. In „De Herv. Kerk” van 20 Juni staat een en ander te lezen over zijn levensloop en over zijn kijk op de verhouding van kerk en Israël, dat de moeite waard is om hier te worden overgenomen.

„In 1902 werd hij geboren, in Russisch Polen. Hij groeit op in Lodz met zijn grote Joodse bevolking. Hij volgt het gymnasium en wordt voor het kantoor bestemd. In het leger komt hij in aanraking met (r.k.) christenen. Een bijbeltje, een N.T. roept vragen bij hem op, die echter voorlopig sluimeren. Eerst komt nog een tijd van grote politieke activiteit. Onder het Russisch regiem was in het Jodendom een groot verlangen naar het herstelde Zion opgekomen. Onder Pools regiem kan zich dat beter uiten. Hij treedt toe tot de Poale Tzion, de partij der links-socialistische zionisten, de groep, waaruit de voornaamste leiders van het Israël van heden stammen.

Zijn politieke activiteit is gebaseerd op het verlangen naar de verlossing van Israël. De vraag wordt hem echter steeds klemmender: is deze verlossing wel langs deze weg te vinden. Messias Jezus komt in het gezicht.

De Poolse Jood kende de christenen. Zij wekten zijn diepe afwijzing. Maar de 25-jarige Tabaksblatt zag niet op de christenen, maar op Christus.

Hij vertrok naar het Westen en kwam via Parijs naar Nederland. Daar ontmoette hij al spoedig die andere christen uit Israël: ds J. Rottenberg. Tabaksblatt treedt toe tot de Hervormde Kerk, ontvangt op de theologische school van de Bond van Vrij Evangelische Gemeenten in Apeldoorn zijn opleiding tot werker voor de zending onder Israël. In de Hervormde Kerk was daartoe toen geen andere mogelijkheid, tenzij de lange weg van de universitaire studie moest worden gegaan. Van 1940 af werkt hij in Den Haag, in de oorlog met bijzondere opdracht van de Synode in de kampen voor Joden. Ook hij wordt met zijn gezin naar Theresiënstadt gevoerd. Negen dagen vóór het ingebruiknemen van de gaskamers dáár kwamen de Russen het kamp bevrijden.

In Nederland terug, kon hij zijn werk hervatten, nu in dienst van de Hervormde Raad voor Kerk en Israël als missionair leraar. De nieuwe kerkorde gaf hem de mogelijkheid predikant te worden, omdat daarin bepaald is, dat een opleiding voor een andere kerk dan de Hervormde — van geval tot geval beoordelen — toelating kan geven tot het colloquium, dat is het vroegere proponentsexamen.

Mijn belangstelling ging er vooral in het gesprek naar uit hoe thans de ontmoeting met niet christen-Joden tot stand komt. Onze kerk heeft immers zeer bewust het woord Zending laten schieten. Bij Zending denkt men (ten onrechte overigens) aan een werkzaamheid van hen, die méér weten en kunnen ten bate van „primitievere” mensen. Dit beeld gaat tegenover de Jood volstrekt niet op. De verhouding is zelfs vaak omgekeerd. Hoeveel kan de christen leren! Geen „zending” dus. Maar wat dan?

Met het modewoord „gesprek” is de vorm van benadering van christen en Jood wel het beste getypeerd. Waar het ds Tabaksblatt om gaat is met hen die dat begeren, te spreken over Christus, de Messias. Let wel: met hen, die dat begeren. De methode om willekeurige

Joden te „bewerken”, verwerpt hij. Er moet begeerte zijn om te horen, wat het Nieuwe Testament, wat Jezus ook voor de Jood, ja, juist voor de Jood is. Elk opdringen is onjuist.

Daarnaast is zijn grote werk de gemeente te leren, wat Israël betekent. De gemeente weet dat niet. Voor haar is de ontwikkeling der synagoge iets vreemds. De wetsgetrouwheid en het verlangen naar Sion is haar eveneens vreemd. Zij doet dat te gemakkelijk af, zonder te weten welke bijbelse schatten hierin liggen. Dit niet-weten en dit niet begripen van het Joods verlangen is een der hinderpalen bij het overleg tussen de Jood en de andere. Deze vreemdheid nu te overwinnen is mede de taak van ds Tabaksblatt.

Wij spraken over nog meer: over de moeite, die de Jood heeft om de verscheurdheid van de christelijke kerken te begrijpen. Aanvaarden kan hij het eigenlijk nooit. Over de moeite om gewoon in het gemeentelven binnen te komen en mee te doen, terwijl hij toch Jood blijft. Want dit is het merkwaardige van de Joden, die thans christen worden: zij willen Jood blijven. Zij willen niet de verdenking op zich laden dat het om de verlating van hun Jood zijn begonnen is. De Jodenchristen van nu — ds Tabaksblatt is daar een levend voorbeeld van — is géén „assimilant”.

Moeilijkheden in de De dagbladen hebben een en Geref. Gemeenten ander maal berichten gegeven over de moeilijkheden, die gerezen zijn in de Geref. Gemeenten en reeds hebben geleid tot diverse scheuringen. De Geref. Gemeenten zijn onder ons niet erg bekend, ondanks het feit, dat zij ons in getalsterkte ongeveer vijf maal overtreffen. Bekend was hun vroegere voorman, wijlen Ds Kusten, van wie in het veelgelezen boek over kerken en dominees „In de houten broek” een dienst en een preek beschreven staan: dit onder de veelzeggende titel „in claghen en slaghen gaen de daghen”.

Het is voor een buitenstaander niet gemakkelijk de achtergronden van de gerezen conflicten te begrijpen. De persberichten over de aanleiding, het ongevraagd ontslag van een van de docenten aan de theol. school van de Geref. Gemeenten, wekten de indruk, dat het meer om persoonlijke dan om principiële dingen ging. „Kerknieuws”, dat altijd de objectiviteit zeer strikt in acht neemt, schreef over de synodezitting, waar de bom barstte, het volgende: „Bij de bespreking... stelde ds J. v. d. Berg een vraag over de wijze van doceren en de verhouding tussen docenten en studenten, waarbij het onderwijs van Dr C. Steenblok ter sprake kwam. Er ontstond een ernstig conflict.” Dit conflict leidde tot het ontslag van Dr Steenblok, „niet om onrechtzinnigheid in de leer, maar om redenen van eenzijdigheid van zijn onderwijs”. Enkele leden hebben daarop de zitting van de synode uit protest verlaten en zijn enkele dagen later buiten de gemeenschap van de Geref. Gemeenten geplaatst. Deze uitsluiting is echter gevolgd door het uittreden van verschillende gemeenten en daardoor heeft het conflict ineens een heel ander aanzicht gekregen. Conflicten van persoonlijke aard plegen zelden tot scheuring op grote schaal te leiden.

De uitgesloten synodeleden hebben in een schrijven aan de kerkeraden in de lande gezegd, dat de synodebesluiten hun oorsprong vinden „in de steeds meer doorvloeiende vervlakking in onze gemeenten, welke tot uiting komt in de voorwerpelijke prediking, gemoedelijk in de gestalte opbouwende”. Daartegenover stellen zij „een ziel-ontledigende, ziel-ontdekkende, ziel-ontgrondende en zelfafsnijdende prediking, waarbij het éénzijdige, soevereine werk Gods op het hoogst wordt verheerlijkt, de mens

op het diepst wordt vernederd en de gebroken zondaar de ware troost wordt voorgehouden en een spoor tot godzaligheid wordt aangewezen, waaraan al onze godzalige vaders en leraren der oude Kruisgemeente zich hebben gehouden". En de kerkeraad van Gouda, waar de afgezette Dr Steenblok predikant is, ziet de oorzaak van het conflict „in de twee stromingen, die er in de Geref. Gemeenten gevonden worden".

In het licht van deze uitingen krijgt het conflict in de Geref. Gemeenten een enigszins ander aanzien. Deze groep immers leeft bij de reformatische belijdenisschriften en de Dordse kerkorde. Zij vormt dus slechts een onderdeel van het orthodoxe Hervormd-Gereformeerde volk en wordt bijeengehouden door een bepaalde godsdienstige gevoelsmentaliteit en heel haar levens- en geloofsstijl wordt door deze mentaliteit bepaald. Zulk een mentaliteit kan generaties lang levend blijven maar onherroepelijk komt de tijd, waarop zij haar heerschappij over de zielen begint te verliezen. Wanneer de tekenen niet bedriegen, begint voor de Geref. Gemeenten deze tijd aan te breken en niemand kan zeggen, waartoe dit nog zal leiden.

Eens te meer wordt duidelijk, dat een godsdienstige gemeenschap niet bijeengehouden kan worden door een bepaalde gevoelsmentaliteit. Natuurlijk wordt iedere gemeenschap door een bepaalde sfeer gekenmerkt en deze sfeer zal zich tot in de prediking doen gevoelen. Samenbindend en -houdend kan slechts een klare gemeenschappelijke belijdenis zijn. Rondom zulk een belijdenis kan zich een eenheid, maar evengoed een verscheidenheid van gevoelens openbaren. Zijn de gevoelens dominerend, dan leidt dit tot conflicten en afscheidingen. Overheerst het gemeenschappelijk belijden, dan betekent de verscheidenheid in gevoelens slechts een verrijking van de gemeenschap. Hoe is dit bij ons?

J. R.

NIEUWE-PEKELA

Het is al lang geleden dat U iets van onze gemeente hoorde. Het is niet zo dat we niets te melden hebben integendeel als we alles zouden vermelden zou het veel te lang worden. Enkele van de grootste gebeurtenissen willen we toch vermelden.

Zondag 3 Mei mochten we een jonge zuster door de doop aan de gemeente toevoegen. Aan het avondmaal werd ze welkom geheten door br ouderling J. Wiersema. Verschillende brs en zrs vertolken de blijdschap en dankbaarheid van de gemeente.

Zondag 17 Mei hadden we bezoek van plm. 130 Duitse brs en zrs uit Westerstede (Old.) die ons een tegenbezoek kwamen brengen nadat we hen eerst hadden bezocht. 's Morgens mochten we luisteren naar de prediking van br Becker ouderling van Westerstede. Voor de maaltijden werden ze ondergebracht bij leden en vrienden van onze gemeente. Hier werden banden gelegd en verstevigd die niet spoedig weer verbroken zullen worden. 's Middags kwamen we wederom samen in vrij samenzijn, een drietal koren, 2 Duitse en ons eigen verleend medewerking. In verschillende talen mochten we luisteren naar een goed woord of getuigenis. Het

De Zuiderstrip

Zorgen II

Ik wilde het toch nog even hebben over die zorgen van Eindhovens schatbewaarder. Want ik ben tot de conclusie gekomen door al dat gelamenteer over die zorgen dat een kind van God geen zorgen mag hebben. Zegt niet een oud lied: Ik ken geen zorgen, voor de dag van morgen, want op mijn levensbaan gaat God vooraan? Wat wil dat zeggen? Dit, dat we onze zorgen bij Hem kunnen neerleggen en dan kunnen wij gerust zijn. De Heer zal voorzien! Dat geloven we toch allen?

Wat we echter ook weten is, dat God voor het vervullen van onze materiële behoeften altijd mensen gebruikt. Mensen die Hem willen gehoorzamen wanneer Hij hen in 't hart geeft om anderen te helpen. Welnu de zorgen in Eindhoven zijn groot, maar we hebben ze onze Meester toevertrouwd.

Wilt gij lieve lezer of lezeres nu niet gaarne Zijn werktuig zijn om onze nood te helpen lenigen?

God zegene U bij Uw offerande!

Het gironr. van de Baptisten Gemeente te Eindhoven is 235491.

Wordt vervolgd.

was goed daar te zijn. De dag werd besloten met een dankstond waarbij verschillenden voorgingen. We zullen deze dag niet spoedig vergeten.

Zondag 14 Juni hadden we wederom een doopdienst. Nu werd een jonge broeder de gemeente binnengeleid. Onze voorganger bepaalde ons bij de tekst: „En de Heere voegde dagelijks toe aan de gemeente die zalig werden".

Wij voelen ons klein worden onder zo'n grote stroom van zegeningen. Moedig en dankbaar gaan we dan ook verder.

De secretaris.

DEN HAAG (SINGEL)

Wij willen U, geachte lezer, wederom deelgenoot maken van ontvangen zegeningen. Onze zangver. „Gode zij ons lied" dir. A. Gebel en de mandolineclub „Semper Paratus" dir. A. Noordhoek hebben een weekend doorgebracht te midden van de Baptisten gemeente te Arnhem. Zaterdagavond om 7 uur arriveerden we in deze schone stad en werden door Ds Broertjes welkom geheten waarna we bij de brs en zrs een gastvrij onderdak vonden. Zondags in de morgendienst beluisterden we Ds Broertjes, terwijl de avonddienst geheel door de gasten werd verzorgd met zang, muziek en vrije getuigenissen. Als ik nog terugdenk aan deze gezegende Zondag dan juicht het nog in mijn hart van blijdschap over dit heerlijk samenzijn.

De warme ontvangst en het gastvrije onthaal van onze Arnhemse brs en zrs zullen we niet licht vergeten en we betuigen hun dan ook, vanaf deze plaats, onze hartelijke dank. 's Maandagsmorgens, uitgeleide gedaan door veel brs en zrs vertrokken we, na nog enige afscheidsliederen gezongen te hebben, naar Renderloo om daar de inwendige mens te versterken. Daar ontmoetten we de zangvereniging „Sursum Corda" uit Treebeek die juist een tegenbezoek hadden afgelegd aan Hengelo en naar we veramen, een heerlijke Zondag hadden ervaren. De zangverenigingen hebben, hoe kan het ook

anders, eerst ieder afzonderlijk en daarna gezamenlijk enige liederen gezongen uit de (helaas nog niet door alle gemeenten aangeschafte) Baptisten zangbundel: „Lofzangen en Gebeden”.

Deze samenhang maakte op luisterende gasten een geweldige indruk; zo zelfs dat ik niet kan nalaten de plaatselijke zangverenigingen in overweging te geven zich te beraden over een te organiseren zangersdag op Renderloo.

Na een hartelijk afscheid reden we door dichte bossen, via een uitspanning, naar de radiostad Hilversum ten einde aldaar de N.C.R.V. studio te bezichtigen. In verband met een verbouwing duurde deze, van te voren aangevraagde excursie slechts een half uur. Vervolgens reden we naar de Loosdrechtse plassen waar onze onvolprezen penningmeester nog eenmaal de gelegenheid kreeg zich van zijn goede zijde te laten zien. Een schitterende boottocht besloot dit driedaagse uitstapje. Daarna ging het rechtstreeks naar de Residentie waar we om 10 uur arriveerden. Wanneer we nog eens de gehele reis, dat begunstigd werd door prachtig zomerweer, aan onze geest laten voorbijgaan, dan worden we vervuld met dankbaarheid jegens onze Hemelse Vader die ons op deze reis zo bijzonder gezegend heeft.

H. J. HOLLÉ,
Erasmusweg 632.

Ingezonden

Het is soms heel vreemd in de wereld. Op de plaats waar bepaalde dingen logischer wijze aanwezig zouden moeten zijn, zijn ze vaak net niet. Daar hebt u bijv. de Otisfabriek die ergens onder de rook van New York staat. Dat is een uiterst modern gebouw, waar liften worden gemaakt. Maar wanneer ge meent dat men U daar een lift kan demonstreren, hebt ge het mis. Deze fabriek heeft n.l. maar een etage. Hij is dus gelijkvloers, een lift kan daar niet op en neer. Wanneer u een lift in werking wilt zien, neemt men u mee naar een van de wolkenkrabbers, dicht in de buurt. 't Zal wel waar wezen, zult u zeggen. Nu het stond in de krant.

Vrijwel gelijktijdig las ik in „De Christen” de nabetrachting over de Algemene Vergadering, en onwillekeurig viel mij een overeenkomst op. Het komt mij tenminste voor dat de schrijver van dat stuk ook iets had verwacht te zullen vinden, dat er net niet was. Het had nogal een financiële inslag, en dat ligt ons Baptisten, die buitengewoon offervvaardig zijn en alles voor de goede zaak over hebben wel. Maar wat zou men mogen verwachten wanneer offervvaardige Baptisten financiële besluiten moeten nemen? Gij en ik zouden zeggen: de gezindheid tot offeren, en met recht. Nu moet u maar eens uitmaken of die gezindheid aanwezig was.

Om een bedrag van 60 cent. (Daar koop je tegenwoordig nog maar een slecht pakje sigaretten voor) moest de Uniebegroting worden veranderd. 60 cent per Baptist per jaar. Is 't niet een beetje zielig? 't Is alleen al jammer voor al dat werk dat in een begroting zit. U zit al te hoofdschudden. Nee, daar kunnen we niet bij, maar 't is waar hoor. Lees het maar na. De Uniecontributie is van f 4,60 op f 4— verlaagd, en dat terwijl de Unie eigenlijk meer geld nodig had. Ja, er was ook al eerder wat aan de begroting veranderd, f 1,— was al van de contributie af. Dat kwam omdat de pensioenregeling voor de voorgangers te hoog begroot was. De

hele zaak kwam neer op een minimum pensioen, betrekkelijk klein dus. Minimum dan kun je niet lager, maar toch kostte het teveel. Daar is veel langer over gepraat (werd het niet de pensioensvergadering genoemd?). Het ging ook om grotere bedragen, al scheen het toch ook nog weer niet zo geweldig te zijn. Want een spreker bracht het in verband met een doos sigaren, die hij in de zak had, al weer per Baptist per jaar. Ja u moet dat werkelijk eens goed nagaan, het is interessant en verrassend. Wat voor financiële besluiten Baptisten, met wellicht allemaal dozen sigaren en sigaretten of shag met vloeitjes en weet ik wat niet al in de zak, wel kunnen nemen. Geeft het ook niet een gelijksoortige indruk als bij die Otisfabriek? Gelijkvloers. De lift van offervvaardigheid kon niet op en neer. De hoogte en de diepte, daarvoor nodig, scheen niet aanwezig te zijn. Voor zo'n demonstratie moeten we ook wel naar elders. En gelukkig kunnen we wel meegenomen naar de wolkenkrabbers, waar de liften der dankbaarheid en liefde tot de zaak in volmaakte orde op en neer gaan. Er zijn vele van die wolkenkrabbers onder ons gebouwd en ze zijn er ook nog wel in aanbouw. Wordt er dan reeds genoeg geofferd?

U en ik hadden toch liever gelezen: De financiële voorstellen, gingen er, ofschoon iedere Baptist daarvoor wel iets dieper in zijn beurs moest tasten, vlot door, ook het vorige jaar aanwezige tekort bleek niet meer te bestaan. Ja, dat tekort van vorig jaar. Lang niet iedere Baptist schijnt zich aan de afspraak gehouden te hebben om overdat hele lange vorige jaar f 1,— extra te geven. Of de penningmeesters hebben het geld niet overgemaakt, maar in elk geval heeft de Uniepenningmeester maar een gedeelte ontvangen. Zullen wij het liftje van het aanzuiveren van dat tekort dit jaar nog in werking zien? Dit tekort had er, volgens afspraak, niet meer behoeven te zijn. Maar 't is nu eenmaal, zoals in 't begin reeds gezegd, vreemd in de wereld. En in het wereldje der Baptisten schijnt dat ook al niet anders te zijn. 't Lijkt wel dat de schrijver van de nabetrachting het ook allemaal wat vreemd heeft gevonden. Hij speurde ijverig naar winst, maar die bleek gering te zijn. Moeten wij zijn advies opvolgen en ons niet meer zo in het zakelijke verliezen? Misschien is het wel beter een volgende keer de zaak helemaal maar om te draaien. Eerst het geestelijke behandelen, eerst bezinnen of roeping en taak? En dan daarna, als dat duidelijk is, bepalen wat we aan de uitvoering ten koste zullen leggen? Nu, dit is maar ter overdenking.

Leeuwarden.

E. A. SCHLÜTER.

NASCHRIFT

Het stuk van br Schlüter is mij om verschillende redenen zeer welkom. Een waarnemend eind-redacteur treedt op als anderen met vacantie gaan en het komkommertijd is. Daarom is enige aanvulling op de copie wel gewenst. Bovendien is de schrijver geen redacteur van professie en dat verheugt mij bijzonder. Het is zo'n goede zaak, dat de lezers van ons blad naar de pen grijpen, en hun gedachten openbaar maken. „De Christen” wint er door en de christen, die U en ik zijn, kan er — zeer zeker in dit geval — ook door winnen!

In dit zelfde nummer schrijft ook Ds Huizinga over het offeren. Het is wel vaker gebeurd en ook dit zal de laatste keer wel niet zijn. Waar ligt het toch aan, dat dit onderwerp zo brandend actueel is onder ons? Daarover zal ieder zo z'n eigen gedachten hebben. Er zijn waarschijnlijk wel meerderen, die hier over nagedacht hebben. Dat zij hun gedachten voorleggen, eerst aan de eindredacteur (nu weer Ds v. d. Werf) en dan aan ons allen.

R.

Uit ons Unie-bureau

Uw secretaris is weer op het appèl! De operatie en het herstel zijn zeer voorspoedig gegaan. Het is mij, alsof dit waarlijk gebedsgenezing is! Dankbaarheid vervult mijn ziel voor deze weldadige zegening. Graag wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om de velen, die in voorbede aan mij gedacht hebben, hartelijk dank te zeggen voor hun meeleven.

Nu mag ik reeds dadelijk mededeling doen van mijn vacantie van 14 dagen, die reeds begonnen is, als U dit leest. Gedurende deze tijd kunt U stukken, bestemd voor de Unie-Commissie, doen toekomen aan de waarnemend secretaris, br W. Modderman te Sneek. Administratieve aangelegenheden kunnen gewoon naar het Unie-bureau gezonden blijven en ook betalingen door storting of overschrijving op giro 9260 ten name van de Unie kunnen gewoon doorgaan.

En, zo zeg ik U allen: verblijdt U in de Heer: altijd!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Leestafel

Dr J. Verkuyl schreef een boekje over de vraag: Zijn alle godsdiensten gelijk? en Het Wereldvenster te Baarn gaf het uit. Het kost ing. f 3,50 geb. f 4,90.

Die met dit boekje, dat de nadruk legt op de openbaring Gods in Jezus Christus, begint, zal telkens nog een paar bladzijden willen lezen. De Christus der Schriften is niet de eerste onder zijns gelijken, maar de Andere, uit de hemel. Daarom is Zijn „godsdienst” anders. Wij geloven dat de hier behandelde stof van nog veel meer belang zal worden naarmate de wereld kleiner wordt en de grote „godsdiensten” elkaar nog veelvuldiger en intenser zullen ontmoeten. Ook uit dienhoofde is het goed kennis te nemen van dit werk.

Van harte aanbevolen.

HUIZINGA.

Bij J. H. Kok, Kampen verschijnt de Korte Verklaring der Heilige Schrift en ons werd een deeltje gezonden over I en II Timotheus, Titus en Filemon. Prijs f 6,25 gebonden in stempelband. Het inzien van dit niet zwaar wetenschappelijk en daarom voor ieder toegankelijk en zeer bruikbaar deeltje deed mij verlangen naar de hele uitgave. Het voorstel van Staveren hoort in een recensie niet thuis, maar zo goed de een z'n netten, z'n zaag, z'n pen nodig heeft, heeft de ander — uw voorganger — boeken nodig. Met name boeken die hem helpen Gods Woord te verstaan. Daaronder vallen ook die van de Korte Verklaring.

HUIZINGA.

Onze Kerstkist

Voor degenen die niet weten wat ze moeten zenden voor de Kerstkist, laat ik hierbij de verlanglijst van de Kerstkist volgen.

Stof voor jurken.

Jurken 75 cm—1mtr.

Directoires (geen wollen).

Alle soorten baby hemdjes en wolletjes (klein en groot).

Materialen voor borduren.

Materialen voor naaien.

Garen, naalden, spelden, pennen.

Schoolbehoefte.

Schriften, potloden, linialen, cahiers.

Bijbelse platen voor flanelbord (Oude Testament).

Platen voor schoolgebruik om over te vertellen, b.v. mensen uit verschillende landen. Ook andere platen zijn welkom.

Atlanten (15 à 20 stuks). Goede gebruikte zijn heel goed.

Kammetjes, spiegeltjes etc.

De daad is nu aan U zusters. Pak de zaak even flink aan. U verblijdt niet alleen de arbeiders in de Congo en de inpakkers hier, maar *geven* op de juiste manier maakt U zelf gelukkig.

Wilt U bij *alle* pakjes briefje insluiten *met inhoud en prijs per artikel*? Dat voorkomt veel werk.

Zendt alles aan dit adres:

Mevr. C. J. van Beek—Hager,
van Hasseltlaan 67, Apeldoorn.

IJ. d. H.—E.

Mededelingen

De Gemeente Noordbergum heeft het voorrecht, zo de Heer wil Zondag 19 Juli a.s. Cand. B. Posthumus als haar Voorganger en herder en leraar te mogen begroeten.

De diensten zijn als volgt voorgesteld:

's Morgens 9.30 uur bevestiging door Ds G. W. Tijman van Stadskanaal.

's Middags 2 uur intrede van Ds B. Posthumus.

's Avonds 7.30 uur begroetingssamenkomst.

Zustergemeenten, afgevaardigden en belangstellenden worden vriendelijk uitgenodigd, deze vreugdevolle dag der Gemeente mee te beleven, alles zo de Heer wil.

Namens de Gem. Noordbergum,
de secretaris,
B. DE WIT.

BEROEPINGSWERK

De Gemeente Pernis meldt met dankbaarheid, dat Ds M. de Jong het beroep der Gemeente heeft aangenomen.

Verantwoording

In de maanden Mei en Juni zijn in het Unie-bureau de volgende giften en collecten ontvangen:

1. voor het Unie-begrotingstekort: Vriescheloo f 68.60;
2. voor het Nationaal Rampenfonds: Gewest. Zusterhulp Leeuwarden f 50.53; Meisjesver. „Madeliefje“, Leeuwarden f 5.—; Meisjesclub „Mirjam II“, Groningen f 3.45; via Ds J. R. te H. f 169.12. Naar het Nat. Rampenfonds is overgemaakt f 29421.50, het gezamenlijke bedrag van binnen- en buitenlandse giften;
3. voor de E.C.U.: Den Haag—Singel f 90.—; Friese Bond f 140.—; A. H. te L. f 7.50; K. v. d. W. te M. f 5.—;
4. voor het 10 cts fonds: K. K. te D. H. f 1.70; P. v. d. K. te D. H. f 1.30; B. de G. te D. H. f 1.30; Hengelo f 198.58; H. d. V. te D. H. f 1.30; U. K. te C. f 2.50; Mej. A. B. te G. f 2.50; C. P. te A. f 2.60; M. P. te U. 2 x f 2.50;
5. voor de U.B.S.: N. N. 3 obligaties à f 70.—.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters! Blijmoedige medewerking is een weldaad aan ons werk, dat is des Heren werk!

De Unie-adm. en adm. der U.B.S.,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem.

Giro 540091 ten name van de Bouwstichting der Unie, Haarlem.

Verantwoording U.Z.C.

In dank ontvangen voor de zending de volgende bedragen:

Gemeente Almelo	- 35.70
„ Drachten	- 17.50
„ 2e Exloermond	- 129.—
„ Leeuwarden	- 116.30
„ Arnhem	- 46.—
„ Nw. Weerdinge	- 22.—
„ Nw. Pekela	- 128.46
„ Haulerwijk	- 87.51
„ Steenwijk	- 14.80
„ Daarlerveen	- 13.47
„ Stadskanaal	- 91.06
„ Groningen—Zuid	- 254.02
„ Hoogkerk	- 7.07
„ Groningen—Noord	- 132.81

Bijdragen voor de U.Z.C. kunnen worden gestort of overgeschreven op postrekening 523019 t.n.v. Unie-Zendingscommissie, Willemstraat 9, Sneek.

Uw dw. dn.,
W. MODDERMAN,
adm. U.Z.C.

De kerk van mijn dromen

In een toespraak op de conferentie van Lund heeft Ds Oudeh, de voorzitter van de Synode van de Evangelische Kerken in Syrië en Libanon, het volgende gezegd:

De kerk zoals ze zou moeten zijn, de kerk van mijn dromen, de kerk der toekomst, waarnaar ik vurig verlang, zal bezitten: de heldenmoed en de standvastigheid van de Oosters-Orthodoxe Kerk;

de doeltreffende organisatie en de geest der R.K. kerk;

de zin voor historie en de solidariteit der eeuwen samen met de goede smaak van de Episcopale kerk;

de nadruk, gelegd op de rechtvaardiging door het geloof en de behoedzame zorg van de Lutherse kerk;

de bezadigdheid en de liefde voor de Bijbel, de nadruk gelegd op de souvereiniteit Gods van de Presbyteriaanse kerk;

de bezielende ijver, de warme liefde en de wereldparochie van de Methodistenkerk;

de eenvoud, democratie en vrijheidsliefde van de Baptisten;

de evangeliserende werfkracht van de Discipelen van Christus;

de zendingzijver van de Hernhutters;

de zendingzijver voor ongelukkigen van het Heilsleger

de geestelijke rust en het maatschappelijk meeleven, de nadruk gelegd op het innerlijke leven en de onmiddellijke nabijheid van God van de Quakers;

de opvatting dat men zich niet „aansluit“ bij de kerk van God, maar een lid van die kerk wordt door wedergeboorte.

De gehele kerk zou oneindig verrijkt worden als al deze bijzondere kenmerken eerder het gemeenschappelijk bezit waren van alle Christelijke kerken dan het handelsmerk van de sectarische geest.

Dit is de kerk van mijn dromen.

Advertentiën

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van ons Zoontje en Broertje

Luif

J. v. Dam
W. A. M. v. Dam-Deursen
Janny.

Zandbulten (Fr.), 3 Juli 1953.
Bapt. Pastorie.

PLAATST
UW

ADVERTENTIES

IN
DE CHRISTEN

JAARGANG 70 - Nr. 3166
VRIJDAG 17 JULI 1953

WEEKBLAD DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

*De Heer kent de Zijnen en
Een ieder, die de naam des Heeren noemt,
breke met de ongerechtigheid.*

2 Tim. 2 : 19.

In de dagen dat Hitler zijn redevoeringen hield, is wel eens gezegd, dat hij met een locomotief der waarheid een hele trein vol leugens door het land trok.

De leugen is niet gevaarlijk. Hij wordt gevaarlijk als hij in het kled van de waarheid gaat. Dan worden de zielen, die op de verschijning afgaan, straks bedrogen in de werkelijkheid.

Dwaalleraars zouden niet gevaarlijk zijn, wanneer ze niet onderdoken in bijbelteksten. Ze verzamelen naar eigen smaak een heel boekje en vegen daarmee tot verbazing der onbedachtzamen in één zwaai alle ernstige dienaren des Woords van de kaart. Tenminste, dat lijkt soms zo.

Korach, Dathan en Abiram muitten tegen de van God gegeven leiding. Maar ze deden het op ernstige, onrust-verwekkende toon. Zij zeiden tegen Mozes en Aäron: Het is te veel voor u, want deze ganse vergadering, zij allen, zijn heilig, en de Here is in het midden van hen!

Was dat niet waar? Had het opstandig driemanschap niet gelijk? Waren die twee broers eigenlijk niet halve dictatoren, die alleen aanspraak maakten op de leiding? Broeders, ontplooi de banieren! Neem uw lot in eigen hand! Ze bedoelden natuurlijk: legt uw lot in onze handen. Nu willen wij regeren. Vreemd, dat velen nog steeds niet dat soort predikers door hebben.

Je kunt ze soms ook maar moeilijk kennen. Want hun woorden zijn waar. Hun bedoelingen, die laag zijn, dekken ze met woorden, die gaaf zijn. Een goede vlag voor een slechte lading. Mozes wist tegenover het volk maar één weg. Hij zei: „Morgenvroeg zal de Heer bekend

maken, wie de Zijne en de heilige is....”

De Heer kent de Zijnen. Voor ons is het soms een probleem. Timotheus zal ook wel eens gearzeld hebben. Wij peilen zo moeilijk de bedoelingen der mensen. Wat zoeken ze eigenlijk? Gaat het hun wel waarlijk om de Heer? Hun tong is glad, hun woordenkeus groot, hun fantasie fantastisch. Maar de Heer kent de Zijnen. Die ziet op de akker wel kruid en onkruid, in het net wel verschillende vissen en in het huis wel diverse vaten.

Maar hebben wij dan geen toetssteen? De Heer Zelf, Die tegen oordelen waarschuwt, herinnert ons aan de wet van de goede boom met goede, de kwade boom met slechte vruchten. Aan de vruchten zal men een mens kennen. Niet aan zijn woorden alleen.

Daarom: een ieder, die de naam des Heren noemt, breke met de ongerechtigheid. Die leve glashelder, en misschien glashard. Ieder, die door de naam des Heren te noemen te kennen wil geven, dat hij in relatie staat met de Heer Zelf, die tone in zijn particulier leven dat die kennis van de Heer hem de omgang met ongerechtigheid verbiedt.

Breken is niet buigen. Het is uitelkaar halen, scheiden, wat aanelkaar verbonden zat. Nu zitten we nogal stevig aan de ongerechtigheid gebonden. O zo ellendig stevig. En toch maar bidden, getuigen. Nee, wij doden de zonde of de zonde doodt ons. De omgang met de Heer drijft de zee van zonde achter de dijken, of de zee der zonde verdrijft de Heer uit het land.

Breken. Dieper dan de vrouw van Lot brak. Beslister dan ooit de sterke Simson trachtte. Hier helpt geen aardse macht. Hier hebben wij de genade van de Heer nodig. Wie Hem aanroept in de nood, vindt Zijn gunst oneindig groot. Vraag naar de Heer en Zijne sterkte! Hij kent de Zijnen. Zoekt dagelijks Zijn aangezicht. En Hij maakt vrij!

HUIZINGA.

Calvijn, Luther en de Joden

We willen de vraag stellen: hoe heeft Calvijn over de Joden gedacht? Wel heel anders dan Luther. Uit de werken van laatstgenoemde zou men zonder veel moeite een hele reeks citaten kunnen putten, een bloemlezing samen kunnen stellen, van vele minder gunstige gedachten over de Joden.

Calvijn heeft anders gedacht dan Luther. In de werken van Calvijn zullen we geen enkele uitdrukking vinden van haat of verachting tegen de Joden. Dat zegt dunkt mij reeds veel. — Doch laten we Calvijn zelf aan het woord. Daar is allereerst zijn verklaring van de Romeinen brief. Het ligt voor de hand, dat we met dat geschrift van Calvijn beginnen, immers ieder lezer van dit blad zal zich herinneren, dat er in Rom. 9—11 over Israel wordt gesproken.

Calvijn schrijft naar aanleiding van Romeinen 9—11 het volgende: „Het zou vreemd kunnen schijnen, dat de ondergang van Israel Paulus zulk een innige smart bereidt, daar hij toch wist, dat hier slechts de raad en de wil Gods geschieden. Wij zien daaruit, dat de gehoorzame onderwerping aan Gods voorzienigheid de vromen volstrekt niet belet, oprecht de ellende te beklagen van hen, die verloren gaan, al weten zij ook, dat hierin een rechtvaardig oordeel Gods voltrokken wordt. Een en hetzelfde hart heeft plaats voor een dubbele stemming: zien wij op God dan schikken wij er ons gewillig in dat zij verloren gaan over wie Hij dat beschikt heeft; maar wanneer onze gedachte zich op de mensen richt, klagen wij met hen over hun ellende.” En verder tekent Calvijn bij Rom. 11 : 11 het volgende aan: „De Joden hebben de zaligheid niet nagenoeg geheel verspild, en zijn ook niet zodanig door God verworpen, dat iedere wederherstelling zou zijn uitgesloten of het geestelijk genade verbond geheel verbroken zou zijn. Want in dit volk is altijd gebleven het gezegende zaad. Zo verstaat men de schijnbare tegenstrijdigheid, dat eerst van verharding en volkomene verwerping (bij Paulus) sprake was, en dat thans toch een hoop op herstelling gegeven wordt. Die hardnekkig tegen Christus aanliepen, zijn gevallen en in het verderf gestort. En toch wordt de hope des volks niet op die wijze vernietigd, dat noodwendig iedere Jood verloren of van God verstoten zou moeten zijn”.

Horen we Calvijn verder bij Rom. 11 : 25, daar schrijft hij: „Ook in onze tijd willen wij niet vergeten, dat voor het overblijfsel van het volk Israel, dat God nog eindelijk tot Zich verzamelen zal, het heil als het ware onder een vast zegel bewaard ligt. Wel zou het menigeen tot vertwijfeling kunnen brengen, dat zulk heil zo lang vertoeft. Daarom spreekt Paulus van een „verborgenheid”.

Dus zal het met deze bekering niet gaan gelijk met elke andere; men mag ze niet volgens de gewone ervaring beoordelen. Want wat kan meer verkeerd zijn dan niet te willen geloven wat zich aan onze zinnen onttrekt.

Daarom juist is het een verborgenheid, omdat het verborgen en onbegrijpelijk blijft totdat het onthuld wordt. Nu wordt het ons met de Romeinen bekend gemaakt, opdat ons geloof zich met het woord der belofte zou tevreden stellen en het daarop zou hopen, totdat het klaar en duidelijk vervuld wordt.

Tenslotte nog een aantekening van Calvijn bij Rom. 11 : 32 daar schrijft de Hervormer: „Dat einde zal heerlijk zijn!” Wie zelf in de hoop der eeuwige zaligheid staat, behoeft dus voor de overigen niet te vertwijfelen.

Want hoe het thans ook met ons gesteld moge zijn, eenmaal waren wij niet beter dan alle anderen. Heeft alleen de genade Gods ons uit het ongeloof gered, zo kan dit ook bij de anderen geschieden. De Apostel schrijft de Joden geen andere schuld toe, dan ook de Heidenen; zij kunnen beiden zien, dat ook voor de anderen de deur des heils open staat. Het is één en dezelfde genade Gods, die het heil schenkt: zij kan zich hier en daar mededelen”.

Het blijkt uit de Liturgie van Genève van het jaar 1543 (La forme des prières), dat ook in het gebed na de preek aan Israel werd gedacht. Daar lezen we: „Uw volk Israel heeft U vaak tot toorn verwekt door zijne misdaden. Gij hebt naar Uw oordeel het gestraft, maar wanneer zij zich weder tot U wendden, hebt Gij hen in erbarming aangenomen. Hoe krenkend hunne beledigingen ook waren, Gij hebt, uit liefde tot Uw verbond, dat Gij met Uwe knechten Abraham, Izak en Jakob gemaakt had, Uwe roede en Uw vloek nog afgewend, zodat hunne gebeden door U niet afgewezen worden”.

We merkten reeds op, dat Luther andere tonen deed horen. Niet in het begin der Hervorming. Toen betoonde Luther grote liefde tot Israel. Hij hoopte, dat door de reformatie vele Joden door het Evangelie zouden worden gegrepen, maar in deze verwachtingen werd hij teleurgesteld. De Joden meenden, dat mede door de Reformatie hun hulp verleend zou worden in hun strijd tegen Rome. Toen dit niet gebeurde en de Hervormers pal bleven staan bij het kruis van Christus, kwam de haat der Joden tegen het kruis tot openbaring. Naar Paulus' woord is het Evangelie de Joden een ergernis. De Joden gingen de reformatie bestrijden en hun invloed was zo groot, dat Luther hoorde van Christenen die zich lieten besnijden en van hen die ijverden voor de inzet van de Sabbat. Toen verhief Luther zijn stem tegen de Joden. In 1543 verscheen van Luthers hand een vinnig geschrift: „over de Joden en hunne leugens”. Het was niet een vleeselijke haat van Luther, maar deze toorn tegen de Joden was opgewekt, door de verharding der Joden, door hun tegenhouden van de Reformatie, en door het feit, dat Christenen van het evangelie afvallig werden gemaakt. — Wij betreuren het, dat hier Luther afweek van Calvijn. — Laat ons bidden voor de beminden om der Vaders wil.

D. SLORT.

VACANTIE...

OP HET STRAND....
IN HET BOS....
EN OP DE HEI....

OVERAL VERSPREIDEN WIJ

DE ZAAIER

Evangeliseer ook in Uw vacantie. Doe het door middel van „DE ZAAIER”.

Exemplaren te verkrijgen bij de administrateur Ds T. Jansma, Tetterslootstraat 47, Haarlem. Giro 9260 t.n.v. de Unie van Baptisten Gemeenten. Prijs 40 ct. per 10 exemplaren.

worden om te helpen met zang, muziek of andere gaven. Er wordt op gerekend, dat wij allen met onze gebeden en offers hierachter gaan staan en niemand onzer zal zich daar aan willen onttrekken.

De vraag is echter gerechtvaardigd: Hoe zal dat in de toekomst mogelijk zijn en werkelijk vlot kunnen verlopen? Hoe kan het geregeld worden, dat wij ook inderdaad actief meeleven met alles, meedenken en meebidden? Zou het niet belangrijk zijn en aanbeveling verdienen om de arbeid van onze gemeenten om deze reden te gaan coördineren? Ongetwijfeld zal dit een verbreding en verdieping van het werk ten gevolge hebben. Zou het niet goed zijn, dat de Raden onzer Gemeenten zich hier eens ernstig mee bezig gingen houden? Welke weg kunnen wij bewandelen om — met volledig behoud van iedere persoonlijke en strikt-gemeentelijke zelfstandigheid en verantwoordelijkheid — ons nauwer en vaster met elkaar te verbinden, opdat onze verspreide krachten samengebundeld kunnen worden en de stootkracht van ons getuigenis wordt vergroot?"

Voor- en nadelen van het kleine kerkgenootschap Wij vormen als Nederlandse Baptisten een gemeenschap van nog geen zeven duizend leden en merken vrijwel dagelijks, dat er aan het kleine aantal verschillende nadelen zijn verbonden. Anderzijds zal niemand ontkennen, dat deze zelfde omstandigheid voordelen met zich meebrengt. In het Evang. Luthers Weekblad schrijft Dr C. H. Lindijn een en ander over dit onderwerp en weegt voor- en nadelen tegen elkaar af. Het zal blijken, dat zeer veel van wat hij schrijft ook op onze gemeenschap van toepassing is:

„Een voordeel van een kleine kerk en van kleine gemeenten is zeker, dat het contact er groter is. Men kent vele van zijn medekerkangangers, men voelt zich op een gemeenteavond geen vreemde tussen vreemden en op een kerkedag of Hoekelumse conferentie ziet men vele bekenden. Men spreke hier niet smalend over! *Een gemeente mag werkelijk wel wat lijken op een groot gezin.* Het is goed, dat men zich er thuis voelt, dat men elkaar er wat kent en daardoor ook enigszins met elkaar meeleeft.

Een ander voordeel is, dat in een klein kerkgenootschap met kleine gemeenten de bearbeiding beter mogelijk is. De meeste predikanten van onze kerk (waarschijnlijk met uitzondering van Amsterdam) kunnen hun parochie overzien; ze kennen hun gemeenteleden en zijn enigermate op de hoogte van hun vreugden en zorgen. *In een kleine kerk dreigt niet het gevaar, dat grote groepen mensen voor de kerk verloren gaan, omdat de kerk ze uit het oog verloor.* Ook de centrale leiding van een kleine kerk zal gemakkelijker zijn; men kan beter de zwakke plekken in het oog houden.

Ik moet, geloof ik, nog een derde voordeel noemen. *Er kan juist van kleine godsdienstige gemeenschappen een grote kracht uitgaan.* Wij kunnen denken aan de zegenrijke invloed, die op het kerkelijk en maatschappelijk leven uitgingen van kleine gemeenschappen als de volgelingen van Franciscus van Assisi, de Broeders des Gemeenen Levens, de Quakers en de Hernhutters."

Maar er zijn ook nadelen:

„In de eerste plaats moeten wij het gevaar van de knusheid noemen, dat altijd weer dreigt in een kleine kerk. Men kent elkaar zo goed. Men heeft het zo best met elkaar. Men wordt daardoor wat ontoegankelijk voor buitenstaanders. Ze worden wel eens wat vreemd aangekeken, als ze komen, en niet zo gemakkelijk opgenomen.

Er is ook dit gevaar: een klein kerk genootschap komt gauw buiten de wereld te staan; het wordt ge-

Rio de Janeiro

Van 15—22 Juli zijn in het prachtige Rio de Janeiro enige duizenden Baptisten jongeren uit alle windstreken in Jeugdconferentie bijeen om het thema „*The Living Christ must reign*”, in alle toonaarden te doorspreken.

Zondag 19 Juli wordt overal in de wereld waar Baptisten wonen en samenkomen, aandacht aan deze conferentie en dit thema geschonken.

Zou het niet prachtig zijn als ook in onze diensten a.s. Zondag iets doorklonk van genoemde conferentie en thema?

Zullen ook wij dan in onze Gemeenten dat wereldwijde Jeugdwerk heel in 't bijzonder opdragen aan Christus?

Brs Voorgangers, wilt U dat doen?

makkelijk een klein eigen wereldje, dat geïsoleerd staat van de grote wereld. Onze kerk heeft weinig arbeiders, weinig boeren en betrekkelijk weinig intellectuelen onder haar lidmaten. Dat betekent, dat men zo gemakkelijk zijn ogen sluit voor de problemen van deze groepen. Wij hebben vrijwel geen massajeugd. Wij hadden in Februari vrijwel geen geëvacueerden uit de noodgebieden. Daardoor staat men als kleine kerk zo gauw buiten allerlei dingen. Een kleine kerk mist ook wel eens de profetische, verontruste figuren, die kunnen wijzen op de grote problemen (Europa; Duitsland; Azië; de zending; Communisme; nihilisme; de moderne maatschappij). *Een kleine kerk raakt zo gemakkelijk dermate verdiept in haar eigen zorgen (financien en nog eens financien; gezangenboek; liturgie; richtingsproblemen; vacatures; de opstelling van een nieuwe kerkorde, enz.), dat men de tijd en de aandacht niet meer opbrengt om zich bezig te houden met wat er buiten de kerk leeft.* Een klein kerkgenootschap heeft altijd weer het gevaar om te worden „een klein eiland temidden der klotsende wereldzee, een afgesloten weiland, dat wegdroomt in zijn amethysten vree” (vrij naar Henriëtte Roland Holst). Het laatste punt ligt dicht bij het vorige. Een kleine kerk zal tegenwoordig steeds meer moeite hebben om de problemen van de moderne tijd het hoofd te bieden. De steden breiden zich steeds uit en vragen om kerkgebouwen in de nieuwe wijken. Kan een klein kerkgenootschap ze in voldoende hoeveelheid bouwen? Er ontstaan nieuwe industriegebieden. Kan de kleine kerk er nieuwe gemeenten vestigen? En er komt steeds meer vraag naar „specialisten”, op het gebied van de oecumene, de politieke en sociale vragen, de psychologie, de film, de radio, de sport, de kerkelijke kunst, nieuwe methoden van catechisatie, de liturgie, het werk onder militairen, de arbeid onder allerlei groepen jeugd. Om nog maar niet te spreken van alle onderdelen van de theologie. Hoe levert de kleine kerk vakkundigen? Ook ziet men allerlei nieuwe vormen van kerkelijk werk ontstaan: conferentiehuizen, clubhuizen, sociologische instituten, opleidingen voor lekenarbeiders enz. De kleine kerk heeft moeite om hierin enigszins mee te komen.

Het valt niet te ontkennen, dat ook ons kleine kerkgenootschap onder deze nadelen lijdt. Het is nu maar de vraag, wat wij moeten doen om de nadelen eniger-mate op te vangen.

Wij zullen er steeds op moeten wijzen, dat wij niet mogen blijven staan bij het intieme gesloten kringetje. Wij zullen het er bij elkaar in moeten hameren: een Christelijke kerk is een zendingskerk; of — misschien wat pathetisch gezegd, maar in wezen waar — de keus is groeien of ondergaan. En dan de openheid voor wat er in de wereld beweegt. Laten we diegenen onder ons in ere houden, die goed lid zijn van onze kerk, maar die tegelijk ook buiten ons kerkgenootschap willen kijken: die in de Oecumenische beweging meedoen, die meeleven met wat er gebeurt in de Lutherse wereldkerk, die zich interesseren voor het werk van de Europese federalisten, die thuis zijn in een politieke partij, een vakbond of in andere bewegingen, stromingen en verenigingen. Mensen, die wat ze daar vinden, doorgeven en ons in beweging brengen.

Tenslotte al het werk, dat tegenwoordig gedaan moet worden. Hier zie ik drie dingen die we kunnen doen: 1. De gemeenteleden steeds weer wijzen op de nieuwe taken en daardoor geld losmaken, meeleven stimuleren en werkers mobiliseren. 2. Het speuren naar niet-predikanten, die werk op zich kunnen nemen in raden, commissies, acties en werkgroepen. 3. Het samenwerken met andere kerken op terreinen, waar dit mogelijk en gewenst is".

Bij wijze van commentaar is hier en daar een enkele cursivering aangebracht. Het komt mij voor, dat de door Dr Lindijn aangesneden problemen voor ons, die tienmaal kleiner zijn dan de Lutheranen, minstens even actueel zijn.

J. R.

Zendingsrubriek

De veranderende Congo

Mevrouw Pugh, de echtgenote van een zendeling met 32 jaar zendingsdienst in de Congo, schreef een alleraardigst boekje getiteld: *The changing Congo*. Daarin haalt zij allerlei herinneringen op en beschrijft zij tevens het een en ander van de snelle evolutie op allerlei gebied; dat de Congo doormaakt. Nadat zij en haar echtgenoot 12 jaar te Yakusu werkzaam geweest waren, werd zendeling Pugh benoemd tot veldsecretaris van de B.M.S. in Leopoldville, de hoofdstad van de Congo. En juist deze benoeming stelde haar in staat om vanaf 1925 alles waar te nemen van wat er aan het veranderen was in Centraal Afrika.

Op een zekere keer maakten haar man en zij per vrachtwagen een tournee van de ene zendingspost naar de andere over onmogelijke wegen, heuvel op en heuvel af, door valleien en over wankelende bamboe bruggen van stromen en rivieren. Bij hen in de wagen zat een Congolese christen moeder met haar 3 kinderen. Zij reisde met hen mee om 2 van haar kinderen in een van de kostscholen van de zending te bezoeken.

Halverwege de bestemming bezweek plots een brug over een ravijn waarop hun vrachtauto reed en bleef overhellend hangen op een stevige boomstam, die de

beide zijden van het ravijn met elkaar verbond.

Was onze passagiere een heidense vrouw geweest — zo gaat mevrouw Pugh verder — dan was zij in paniek geraakt en zouden we allen naar alle waarschijnlijkheid in het ravijn gestort zijn. Maar deze christenvrouw kroop rustig uit de wagen en bracht haar kinderen één voor één naar de overkant, liet hen daar zitten, opende haar buidel en gaf een ieder van hen een stuk inheems brood met de vermaning daar te blijven en zich rustig te houden. Haar zoontje, een jongetje van ongeveer 4 jaar, leunde tegen haar knie en zei: „Het is een slechte, slechte weg, mammie". Zij antwoordde: „Ja, de weg is heel erg slecht, maar *Jezus is er op*".

En als wij ons voor ogen houden, dat de vrouwen in de Congo in het verleden zo langzaam zich uitspraken voor Christus, omdat zij sterker dan de mannen vasthielden aan bijgeloof, maar thans in grote getallen burgers worden van het Koninkrijk Gods, dan maakt de bovenstaande uitdrukking wel heel duidelijk wat er aan het veranderen is in de Congo.

En de schrijfster vervolgt: In al onze scholen en Gemeenten leveren de inheemse vrouwen en meisjes thans hun actieve bijdragen. En de zending dankt veel aan de diaconessen en Bijbelvrouwen, die loyaal medewerken.

In de ziekenhuizen worden meisjes opgeleid tot vroedvrouwen en verpleegsters met het resultaat, dat in sommige districten zij reeds „twee aan twee" hulp verlenen waar patienten niet in staat zijn naar een ziekenhuis getransporteerd te worden.

De waarde van zulke meisjes, wanneer zij na hun huwelijk zich in een dorp vestigen, is nauwelijks te schatten omdat zij het geleerde in de praktijk brengen en daardoor goed uit laten komen hoe het dient te gaan. Vurig hoopt de zending, dat zulke meisjes zullen huwen met een Onderwijzer-Evangelist, want tezamen vormen zij een team, dat kostelijke diensten bewijst aan de zaak van de Meester.

Ja, de Congo is veranderd en verandert nog altijd heel snel, maar het klimaat verandert niet en om deze reden zal dit land nooit het land van de blanke worden. De wetenschap heeft heel veel gedaan om ziekten te bestrijden en het lijden te lenigen, maar niets en niemand kan het klimaat bedwingen en de muskieten in dit land van moerassen en rivieren uitbannen. Niettegenstaande goede huizen en hygienische maatregelen heerst er nog altijd de malaria, slaapziekte, typhus en tuberculose. Deze laatste ziekte werd naar de Congo door de blanken gebracht en heerst vrij ernstig onder de inheemse bevolking.

Het was in 1914 dat de doktoren van de Congolese regering begonnen om de strijd aan te binden tegen de slaapziekte en uit veel streken is zij verdreven. Toen ter tijd ging het zo toe. De dokter arriveerde in een bepaald dorp en zond inheemse soldaten uit om de bewoners te verzoeken voor een onderzoek naar zijn tent te komen. Doch in vele gevallen moesten deze soldaten rapporteren, dat heel het dorp leeg en uitgestorven was, omdat de bevolking naar de bossen was gevlucht.

In zulk een geval riep de dokter de hulp in van één van de zendelingen, want wanneer de inheemsen wisten dat hun vriend de zendeling met de Gouvernementsarts samenwerkte, lieten zij zich rustig onderzoeken en aanvaardden zij eveneens de injecties, wanneer zulks noodzakelijk mocht zijn.

Heden ten dage is het heel gewoon in de Congolese dorpen voor iedere man, vrouw en kind om medisch onderzocht te worden, want zij hebben geen vrees meer voor de „naald".

De inheemse medische assistent is een waardevolle

hulp gebleken in het geven van injecties, omdat hij een dusdanige opleiding ontvangen heeft, die bepaalde tropische ziekten weet vast te stellen met het gebruik van de microscoop.

Daarvoor heeft de Protestantse zending aanstonds oog gehad en daarom bevordert zij krachtig de opleiding in hun ziekenhuizen van zulke Congolese jongeren. Bovendien volgen heel wat zendelingen in België de korte tropische cursus, zodat zij regerings- en zendingsartsen kunnen assisteren in de reusachtige taak om de dodelijke kwalen van Centraal Afrika te bestrijden en te beteugelen.

Zo zouden wij voort kunnen gaan en U duidelijk maken dat er op heel wat terreinen veel aan het veranderen is in de Congo.

Het bestek van ons artikeltje laat het echter niet toe, dat wij door gaan met zulk een beschrijving te geven. Dit hopen wij na onze vakantie opnieuw te doen.

Wie oog heeft voor de zending, dankt God voor de zegen der zending, die ook gebracht is aan de Congo.

Zr Gerda Brongers geslaagd

We ontvingen heden het verheugende bericht, dat Gerda Brongers geslaagd is zowel voor haar school- en staatsexamen als Accoucheuse (vroedvrouw).

De Zendingscommissie feliciteert haar langs deze weg recht hartelijk. We wisten het wel, dat de cursus die zij volgde niet bepaald gemakkelijk was. Vooral, omdat zij in de Franse taal gegeven werd. De U.Z.C. verheugt zich over deze goede uitslag ten eerste. En daarom nog eens: proficiat, zr Brongers.

Thans nog de laatste cursus in Antwerpen. Deze duurt niet lang en dan komt de uitzending van haar en zr Vorsteveld in zicht. De U.Z.C. denkt thans niet meer in jaren, doch in maanden.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

E.C.U.-nieuws

Wie kan een werker gebruiken?

Binnen zéér korte tijd zal br Joh. Bouritius zijn arbeid als colporteur-huisbezoeker te Borne beëindigen. De rapporten over hetgeen hij daar verrichtte luiden alleszins gunstig.

Zijn er nu Gemeenten of posten, die hem tijdelijk als werker in hun midden begeren? Zo ja, welke financiële bijdrage kunt U dan toezeggen en wilt U dan Uw wensen zo spoedig mogelijk aan de E.C.U. doorgeven? Liefst voor 1 Aug. a.s.

Adres: Izaäk Evertslaan 52, Arnhem.

BROERTJES.

ENSCHDEDE

Zondag 28 Juni was voor onze Gemeente een droeve en tevens een blijde dag. 's Morgens maakte onze voorganger bekend dat hij meende het beroep van de Gemeente Hengelo te moeten aanvaarden; wij werden er allen stil van, want wij hadden hem nog graag in ons midden willen houden. Maar wij weten dat de Heer weet wat wij nodig hebben, en hij zal ook ons verder leiden, en wij willen hopen en bidden dat Hij ons spoedig weer een Herder en leraar zal schenken. 's Middags mochten wij met elkaar naar Hengelo gaan waar 5 jonge meisjes de Heer wilden belijden in de doop. Deze waren allen op en na de conferentie in Groningen tot het geloof gekomen, dit was dus voor ons een blijde dag als Gemeente. Na deze dienst mochten wij met elkaar het Avondmaal vieren, waarbij onze nieuwe leden welkom werden geheten door onze ouderling br Nijhof. De Gemeente Hengelo, willen wij nog danken, dat zij altijd zo welwillend haar Kerkgebouw aan ons afstaat.

Secretaris,
J. H.

ROTTERDAM—ZUID

Zondag 12 Juli was een heerlijke dag in de Gemeente. Op hun belijdenis werden twee broeders gedoopt n.l. br P. A. Sacco en br C. Brandt jr.

Daar deze dienst nog niet in ons eigen kerkje gehouden kon worden, ondervonden we weer voor deze doopdienst de gastvrijheid en medewerking van onze brs en zrs van de Gemeente Rotterdam-C. Onze voorganger Ds R. Reiling predikte naar aanleiding van Hand. 8 : 4—25, met als tekst het 12e vers: „Toen zij echter geloof schonken aan Philippus die het evangelie van het Koninkrijk Gods en de naam van Jezus predikte, lieten zij zich dopen, zowel mannen als vrouwen.”

De Zaligmaker is wel uit de Joden, maar niet alleen voor de Joden....want Jezus had de weg gebaad voor allen die in hem geloofden....door Zijn lijden en sterven is er Zaligheid voor ieder.

Nu staan hier twee broeders, die het in de doop belijden: Niet ik, maar Jezus leeft in mij. De prediking zegt: Jezus neemt de zondaars aan. Hun geloof zei: Mij ook heeft Hij aangenomen!

Ja, het was voor de doopcandidaten, de gemeenteleden en hen die Christus nog niet aannamen, een gezegende dienst. Bij de Avondmaalsviering werden de broeders hartelijk welkom geheten in de Gemeente. Zo ook zr Sacco, die lange tijd niet meer opging in de Gemeente en wederopname had gevraagd.

We maken gezegende tijden mee in Rotterdam—Zuid. De kerkbouw vlot gestadig en we hopen eind Aug. of begin September de kerk in te kunnen wijden.

De gestadige droppel holt ook hier de steen.

De Gemeente is zich bewust ook daadwerkelijk mee te moeten werken op welke wijze ook aan de evangelisatie op de Zuid-Holl. eilanden.

Wij tellen onze zegeningen en zijn Hem dankbaar die ons gekocht heeft met Zijn dierbaar bloed.

Door Zijn bloed zijn wij gereinigd, lof en ere zij het Lam.

Allen in de lande hartelijk gegroet.

De secr. T.

De Hubmaier Gedachtenis-Kapel

Uit Rüschtikon Zwitserland, bereikte ons dezer dagen een interessant bericht betreffende een in Waldshut geopende nieuwe kapel, die gewijd is aan de nagedachtenis van *Balthasar Hubmaier*, een hervormer en Anabaptist, die vanwege zijn doperse ideeën werd verbrand, omstreeks 400 jaar geleden. Hubmaier heeft grote betekenis gehad voor Mennonieten en Baptisten.

Het betreffende bericht nemen wij verkort over.

„Aansluitend op de inwijdingsdienst van de nieuwe Balthasar Hubmaier Kapel in Waldshut op 21 Juni j.l., werd in de namiddag een herdenkingsdienst gehouden. Onder leiding van Dr John Moore van het Rüschtikon Seminarie wijdde men tijdens deze herdenkingsdienst aandacht aan het leven van Hubmaier door een toespraak bij monde van Dr W. O. Lewis, een van de bekende figuren van de B.W.A.”

„Dr Lewis legde de nadruk op het spiritueel karakter van Hubmaier's dienst als reformator en Anabaptist. Hij zette uiteen dat Hubmaier's interesse in een sociale hervorming van incidentele aard was en nimmer een radicaal karakter droeg.”

„Spreker besloot zijn beschouwing met te herinneren aan de vierhonderdjarige viering van Hubmaier's martelaarschap, waaraan hij destijds had deelgenomen. Deze viering werd gehouden in 1928, op de 10de Maart, onder auspiciën van Baptisten en Mennonieten. Volgens Dr Lewis heeft deze herdenking destijds niet nagelaten diepe indruk te maken op de bevolking van Wenen, die van een en ander getuige was op de oever van de Danube, waarin Hubmaier's dappere vrouw destijds verdronken werd drie dagen nadat haar man op de brandstapel was verbrand.”

„Deze gedachtenisdienst maakte deel uit van de Europese Baptisten Predikanten conferentie, die toen juist gaande was in het Seminarie in Rüschtikon, Zürich. De predikanten gingen gemeenschappelijk per trein naar Waldshut voor de diensten aldaar. Een vertegenwoordiger van ieder land (maar niet van ons land E. R.) bracht groeten over in de namiddagdienst.”

„Speciale muziek werd ten gehore gebracht door de koren van Bülach (Zwitserland) en Tuttlingen (Duitsland).”

„De inwijdingsdiensten in de morgen stonden onder leiding van Pred. J. Walter van de Duitse Baptisten Unie. Pred. H. Fehr, vertegenwoordiger van de Unie in West-Duitsland, hield de inwijdingspredicatie.”

Baptisten uit verschillende landen en werelddelen schonken het interieur voor deze kapel. Onder de schenkers vinden we ook Baptisten van *Nederland* vermeld. Samen met de Baptisten van Noorwegen en Finland zorgden ze voor de PULPIT CHAIRS, het gestoelte op de kansel.

Wf.

Wij waren op de *Leken-conferentie*

We waren als Hollanders met zijn vieren op de „European Baptist Laymen's conference” in Rüschtikon-Zurich, welke gehouden is van 2—8 Juli.

Op koninklijke wijze werden wij ontvangen en ondergebracht in studenten zit-slaapkamers, die in deze periode door vacantie onbezet zijn. De onderlinge band met de broeders uit Engeland, Schotland, Wales, Amerika, Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk, Zweden, Spanje, deed ons denken aan de verhouding in de eerste gemeente: „en ze hadden alle dingen gemeen”, een gemeenschap, welke alleen mogelijk is, als Jezus centraal is en enigste schakel in elke verhouding.

Een week zijn we student geweest en onderwezen in praktische aangelegenheden, die zich in de Gemeenten kunnen voordoen.

Vooral werd de noodzakelijkheid besproken, om te komen tot grotere Gemeentelijke activiteit. Te veel leden zijn alleen toehoorders en laten de leus: „iedere Baptist een Evangelist” als zijnde een phrase aan zich voorbij gaan. Eén onzer is gaarne bereid mededelingen te doen in ons blad, over voorgestelde suggesties tot verhoging der „Activicity”. (accord, toe maar. E. R.)

Leerzaam waren o.m. ook de verslagen over de arbeid in hun land van de diverse afgevaardigden. In Zweden is het ledenaantal door scheuring en overgaan tot Pinkster-Gemeenten sterk gedaald. Ook in Frankrijk verliezen de Baptisten leden door aansluiting bij de Pinkster Gemeente. In Engeland en vooral in Wales valt een grote verslapping te constateren.

In West Duitsland ontstaan nieuwe Gemeenten door de vluchtelingen uit het Oosten.

De strijd van de broeders in Oostenrijk is moeilijk, daar 90 % Rooms-Katholiek is, al is het voor het grootste deel schijn geloof. De afgevaardigde uit Spanje berichtte dat vele kerkdeuren in zijn land door de overheid gesloten waren en het stichten van nieuwe gemeenten zo goed als uitgesloten was.

De leraren van het seminarie in Rüschtikon en van Amerika, uit welk laatste land ook enige ijverige brs les gaven n.l. prof. Muller uit Texas en Mr. Schröder, de secretaris v. d. Zuid Am. bond. hebben een open oog voor de gevaren, die de Gemeenten van binnen uit en buitenaf bedreigen, wat uit de gezamenlijke discussies steeds weer naar voren kwam.

Steeds weer werd beklemd toond, dat hernieuwde activiteit in alle Europese Baptisten Gemeenten het juiste wapen is in Gods Rijk, waardoor de gehele arbeid kan worden bevestigd en uitgebreid.

Namens Uw medebroeders in Christus

D. TER BRAAK,
M. J. TER BRAAK,
A. L. VAN HARTE,
B. HOF.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

Beroepen naar 's Gravenhage—Singel Ds H. v. d. Werf te Utrecht.

De Gemeente Hengelo heeft als 2e predikant ter standplaats Borne beroepen br H. Ploeger, student te Veendam.

De Gemeente te Enschede heeft tot haar herder en leraar beroepen Ds W. Veenstra van Musselkanaal.

Candidaat E. Schalkwijk heeft het beroep naar Ter Apel aangenomen.

KERSTKIST

Giften voor de Kerstkist kunnen worden gestort op postrekening 489039 t.n.v. J. C. Th. van Beek te Apeldoorn of per postwissel gezonden aan Mevr. C. J. van Beek—Hager, Mr van Hasseltlaan 67, Apeldoorn.

Getuigenis

inzake Zondagsrust koopvaardij

Het feit, dat het voor de zeeman steeds moeilijker wordt om naar de eis Gods de Zondag als rustdag te vieren, was onderwerp van langdurige besprekingen op onze bestuurs- en ledenvergadering. Wij achten dit zeker niet een eis van sociale aard; ware dit al het geval, wij zouden ons ervan onthouden deze belangrijke zaak onder uw aandacht te brengen. De tegenwoordige verkeerstechnische ontwikkeling en de toenemende ontkerstening, óók van ons volk, zijn voor ons aanwijsbare oorzaken voor het steeds verder verdwijnende karakter van de Zondag, als de dag, waarop naar vermogen de arbeid stil ligt.

Om Christus' wil zien wij het als onze taak, het christelijk leven onzer zeevarende leden (aan boord) te stimuleren en zoveel mogelijk alles wat daaraan in de weg staat te helpen wegnemen.

Meestentijds is het vertrek van de schepen in Nederlandse havens zodanig, dat de Zondag buiten de ligdagen valt. Dit gebeurt dan door de schepen op Zaterdagavond of Zondag overdag te doen vertrekken.

Herhaaldelijk ontvangen wij klachten van onze, vooral buiten Europa varende leden, dat er 's Zondags in buitenlandse havens dikwijls voor de bemanning van Zondagsrust en mede daardoor ook van het christelijk gebruik geen sprake is.

Hoe gaarne zouden velen in de gelegenheid zijn, ook in het buitenland naar de kerk te gaan, waarvan zij uiteraard zo dikwijls zijn verstoken. Wanneer dezen zich om die redenen zouden terug trekken, zal dit zeker niet in het belang van het bedrijf zijn. Daar de bevordering van de Zondagsrust aan boord en in de havens tot gevolg hebben kan dat op het schip eventueel aan de wal, voor kerkdiensten, voor bijbellezen en gezamenlijk gebed, gelegenheid ontstaat — terwijl dit thans veelal tot de onmogelijkheden behoort — brengen wij deze situatie onder uw aandacht.

Het zal U ongetwijfeld bekend zijn, dat vergunningen

tot Zondagsarbeid in verschillende havens veel te makkelijk worden gegeven. Geen christen zal er ook maar aan denken Zondagsarbeid te weigeren, als dit voor behoud van schip of lading noodzakelijk blijkt, maar van die noodzakelijkheid is soms geen spoor te ontdekken.

Wij zijn van oordeel, dat het gebod Gods betreffende de Zondagviering niet dan tot schade voor mens en maatschappij wordt genegeerd.

Het is om bovengenoemde redenen, dat onze vereniging een dringend beroep op U doet, om ernstig te overwegen of economische of internationaal-verkeers-technische redenen inderdaad eisen, dat het momenteel voorkomende misbruik van de Zondag ongebreideld wordt gecontinueerd, en uw medewerking vraagt dit zoveel als het kan te beteugelen.

De Nederlandse Christen
Zeelieden Vereniging

Verantwoording U.Z.C.

Voor de zending in dank ontvangen:
via de Unie-administrateur:

Gemeente Winschoten	f 10.—
" Valthermond	- 50.—
" E. Erfsch.veen	- 78.94
" Den Haag—O.	- 13.66
" Leeuwarden	- 71.04
" Vriescheloo	- 57.—

Rechtstreeks bij de U.Z.C.:

Gemeente Nw. Pekela	- 59.30
" Apeldoorn	- 26.—
" Den Haag—Singel	- 50.—
" Sneek	- 187.67
N.B.V.B.	- 554.45

Gemeenten die haar bijdragen zonden via de Unie-administratie te Haarlem worden er op attent gemaakt dat Ds Jansma niet de administratie voert over de zendingsgelden. Het is gemakkelijker dat de Gemeenten deze bijdragen storten of overschrijven op giro no. 523019 t.n.v. U.Z.C., Willemstraat 9, Sneek. Dat voorkomt extra overboekingen van de Unie-administratie. Zouden de betrokken Gemeenten hiervan goede nota willen nemen?

Uw dw. dn.,
W. MODDERMAN,
Willemstraat 9, Sneek.

Advertentiën

Wij groeten al onze fam. en brs en zrs in Christus langs deze weg wegens ons vertrek naar Vancouver, Canada.

Fam. H. Duursma
M. Duursma-Bergman
Bonni
Greetje.

Aan boord „Grote Beer”,
17 Juli 1953.

PLAATST
UW
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTENEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3167

VRIJDAG 24 JULI 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.00

De Levende Christus moet regeren

Want Hij moet als Koning heersen....

1 Cor. 15 : 25a.

Rio

Van 15—22 Juli zijn meer dan duizend jonge N.B. J.B.ers uit alle oorden der wereld in Rio de Janeiro (Brazilië) bijeen geweest om te spreken over het thema dat we boven deze overdenking afdrukten, en dat ontleend is aan 1 Cor. 15 : 25.

Overall in de wereld hebben Baptisten Zondag j.l. aandacht aan deze conferentie en dit thema geschonken, en misschien heeft ook Uw Voorganger hierover toen gesproken.

Onze Christus is de levende Christus

Wat zo mooi is in dit conferentie-thema is, dat daarin Jezus als de levende Christus beleden wordt. En dat op grond van wat Paulus in genoemd hoofdstuk van 1 Cor. over de Opstanding zegt. Het is dus een door en door Bijbels thema!

Velen geloven niet meer in een levende Heer. En dan denk ik niet speciaal aan bepaalde groepen uiterst links georiënteerde Christenen, maar ook aan die velen, die nog wel met de mond belijden dat Christus opgestaan is en leeft, maar die dit feit niet in het geloof realiseren. Want daar gaat het toch uiteindelijk om.

Als je zo eens om je heen kijkt in allerlei Christelijke gemeenschappen, dan zou je het zo niet zeggen, dat die Christenen een levende Heiland hebben, in wie al de volheid van God almachtig woont.

Hoe arm is vaak de Gemeente aan geestelijk leven; hoe zwak de drang om te getuigen, hoe schaars de uitingen van waarachtige liefde. Op Pinksteren waren het er slechts enkelen, die samen vergaderd waren, gegrepen werden door de Geest van God, en de wereld van toen in beweging zetten. Zij konden dat, omdat ze

waarachtig geloofden in de levende Heer. Uit Hem putten ze die grote krachten, nodig om de geweldige taak, hen opgedragen, te verrichten. En die krachten waren meer dan toereikend om wonderwerken van genade tot stand te brengen. Duizenden kwamen tot Jezus. Vandaag de dag wemelt het, vergeleken bij toen, van Christelijke mensen. Maar de invloed die zij oefenen is zo uiterst gering....

Geloven we misschien aan een levende Heer zonder op Hem te steunen, zonder te bouwen op en uit te gaan van wat Hij beloofde en wat Hij VANDAAG ook nog waar wil maken?

Deze levende Christus moet regeren

Misschien is al die armoe wel een gevolg daarvan, dat we wel in een levende Christus geloven, maar dat Hij in onze harten en levens niet waarlijk regeren mag. Want dan houdt alles op. Waar Christus niet heersen mag, daar verdwijnt Hij uit iemands leven.

Waarom staat het er in ons wereldje van vandaag zo slecht voor? Omdat Christus er niet Koning mag zijn. Omdat iedereen er alleen maar zijn eigen plannen en ideeën wil verwezenlijken. In welk een vreselijke chaos heeft deze grote zonde van Christus-niet-willen-aanvaarden de wereld gebracht!

Dáárom, omdat het anders nooit wat worden kan, omdat zo als het nu is alle schone gaven van God verkwist en verknoeit worden, moet Christus als Koning heersen. Want dan komt alles weer in het gelid en op orde. Eenmaal zal Hij dan ook officieel als Koning heersen. Maar nu reeds wil Hij waarlijk Koning zijn in Uw hart. Mag Hij dat? Niet te vlug antwoorden. Want het Koningschap van Jezus in Uw leven betekent dat Hij dan bezig zal gaan, alle verderfelijke machten in Uw leven te ontronen.

Mag Hij zich met Uw vriendschappen bemoeien, en die vrienden de deur wijzen, die tegen Hem zijn?

Mag Hij zich met Uw ontspanning bemoeien, en dat boek bij de toverboeken op de brandstapel van Efeze gooien, dat immoreel is?

Mag Hij Uw afdeling zaken en financiën binnenkomen en ook daar Zijn woordje meespreken?

Mag Hij mee als U met vakantie gaat of geeft U Hem dan liever ook vakantie?

Onze levende Christus moet regeren. Altijd en overall.

U en ik, wij mogen Hem nergens buiten houden. Willen we het zó nog wel?

Maar wat fijn wordt het, als Christus inderdaad regéért!

Als Hij zich bezig houdt met die machten, die ons leven verderf brengen, vaak zonder dat we het zelf speuren. Daardoor wordt het leven weer gezond.

Zo kan het weer gaan bloeien en vruchten voortbrengen.

Zo ontspringt weer het lied.

Zingt het wel in U?

Wf.

ZAND en ZAAD

Het is Zaterdagmiddag en ik heb de stille vrees, dat de eindredacteur op wat kopy van mij zit te wachten. Wetende wat dat betekent, zet ik mij neder en schrijf haastig enige regelen over de Zwitserse reis. Een volgende keer hoop ik wat dieper in te kunnen gaan op de conferentie zelve. Het betrof een bijeenkomst van schrijvers, redacteurs en uitgevers uit vele landen van Europa, die uitgenodigd waren hun bevindingen uit te wisselen en elkaar voor te lichten bij verschillende problemen, die bovenvermelde lieden op hun weg tegenkomen.

Het is Zaterdagmiddag schreef ik en daarmee bedoelde ik te zeggen, dat het een vreemde tijd is voor een mens en voorganger om te schrijven. Een mens is in de regel vrij om deze tijd en een voorganger leest nog eens wat na over de gedachten, die hij meent de gemeente door te moeten geven. Doch alle indelingen liggen over hoop vanwege die reis, die gisteravond tegen twaalf eindigde op het Enschedese perron.

Vergunt u mij het deze keer bij de franje te laten. Aardige franje soms. Over de heenreis valt weinig bijzonders te melden. Van hier naar Arnhem, waar we aan boord van de Loreley-expressie stapten, een trein, die langs de Rijn gaat, en die ons veilig Zürich binnenbracht. Dat we, ondanks de zestien uren durende tocht, toch nu en dan zeer genoten van het landschap, ligt wel voor ons plat-land-bewoners voor de hand. Reisgenoten, die nimmer zover zuidwaarts waren gekomen, raakten niet uitgejubeld. Jammer dat onze administrateur en zijn vrouw niet in dezelfde coupé plaatsen hadden als wij. Nu bleef het bij een bezoekje over en weer nu en dan. Het zal tussen tien en elf 's avonds geweest zijn, dat we neerzonken op de prima bedden van het seminarie in Rüschlikon.

De volgende dag was nog vrij, want de conferentie begon eerst op Vrijdagavond. In de morgen bevonden wij, dat deze school op een prachtig stukje van onze Europese bodem ligt. Gezicht op het Züricher meer en op de bergen, zelfs op de bergen met sneeuw bedekt. Wat dat betreft hadden we een mooie week. In geen negentig jaren was er zoveel regen in Zwitserland gevallen, zo zei men, maar juist in onze week hadden we soms een heerlijk blauwe hemel met in de verte de rotsmassa's, waarop de witte vlekken.

In de namiddag trokken we naar de stad. Wat een stad. Wat een schone stad. In elke betekenis van dat woord. Trouwens het is overal zo schoon. Alsof alle straten en pleinen voortdurend gestofzuigd worden. En wat een verkeer. En geen gejaag, getoeter. Je komt er gewoon van onder de indruk. De auto's kruipen om de hoeken, stoppen voor voetgangers — die zich overigens strikt aan borden en lijnen houden. Ik hoorde eenmaal een claxon, en dat geluid kwam van een franse wagen.

Men mag zelfs niet claxonneren. Er staat boete op. Tenzij kan worden bewezen, dat men genoodzaakt werd. Stelt u zich onze steden eens voor zonder dat enerverend lawaai van jagende automobilisten, die hun verschroeid geweten zalven met brullende geluiden. Wij verbaasden ons herhaaldelijk over zoveel stilte bij zoveel verkeer.

Met weinig geld kun je weinig doen en Zwitserland is duur voor ons, tenminste voor voorgangers. Nu was de verzorging in de school voortreffelijk. Maar je bent uit en dan wil je wel eens ergens zitten. Een stationsrestaurant is in de regel niet duur. Dus gingen we theedrinken in de wachtkamer van het station. We vonden een tafeltje. We gingen zitten. Op dat tafeltje stond onder meer een kaartje op een standertje. Dat ligt nu voor me. Ik schrijf het even voor u over:

Sie werden von Frl. Martha Amstad bedient,
die sich freuen wird, Sie durch raschen
freundlichen Service zufriedenzustellen.

Martha kwam. Wat we wensten. Thee graag. De thee werd gebracht. We wisselden een woord met haar en vonden dat kaartje zo leuk. Daarop gaf zij ons zulk een kaartje. We hadden allemaal plezier in alles. Het was net zo gezellig als thuis. Toen moesten we afrekenen en dat viel hard mee. Maar terwijl dat gedeelte werd afgehandeld zei ik tegen haar, dat ze een mooie naam had en dat ik die naam ook wel eens in de bijbel gehad. Ja, ja, dat wist ze wel, antwoordde ze. „Leest u dan ook de bijbel?” vroeg ik haar. „Och, tegenwoordig niet meer, maar vroeger toch wel.” Ze had er nu niet meer zoveel tijd voor. Ik vroeg haar of zij wel wist waar die naam Martha voorkwam. Er was misschien even een aarzeling en toen citeerde ze: „Martha, Martha, gij bekommert en ontrust u over vele dingen!” „Juist!”, en ik zei dat met vreugde, „u moet weer in de bijbel gaan lezen. Wij doen het ook alle dagen en er is altijd wel een minuut of vijf om het te doen. Want u weet ook wel wat er dan nog staat: Maar één ding is nodig; doch Maria heeft het goede deel uitgekozen, hetwelk van haar niet zal weggenomen worden!”

Zo namen we afscheid van Martha, de dienende, die maar van tafel tot tafel draaft en vliegt, „rasch und freundlich”. En nu nog zouden we willen zeggen: „Martha, lees de bijbel!”

En wat goed is voor haar in het Züricher station, is goed voor ons allen.

HUIZINGA.

IN EN OM DE BIJBEL

Het lied in het Oude Testament

I

Israël is een volk geweest, dat gezongen heeft. Bij alle mogelijke gelegenheden heeft het gezongen, zoals uit het vervolg van dit artikel blijken zal. In de regel maakt men onderscheid tussen godsdienstige en profane liederen. Het is de vraag of dit juist is — want hoe moeilijk is het uit te maken wat religieus en wat profaan is. De mensen in de oudheid waren daarmee niet zo gauw klaar. Dat onderscheid wist alleen de priester, de geleerde! Hij moest het volk onderscheid leren tussen

het onreine en reine (zie Ezech. 44 : 23). Daar komt dan nog bij, dat wij een andere opvatting hebben na zo vele eeuwen later, dan de mensen in die tijd levend.

Wat wij profaan noemen, was voor de mensen in de oudheid gedrenkt met godsdienst. Het leven in de oudheid was sterk religieus gekleurd.

Daarmede willen we niet ontkennen, dat er inderdaad profane poëzie bestond, alleen willen we niet de scheidingslijn zo scherp trekken.

Het hebreeuwse woord voor lied is schir. Het schijnt niet alleen (zoals een geleerde schrijft) lied te kunnen betekenen, maar ook spreuk, en als zodanig is het een woord van macht. De liederen werden meestal begeleid met muziek (b.v. Gen. 31 : 27). Bekend is ook dat Mirjam, de zuster van Aäron, een trommel in hare hand nam en het lied der verlossing begeleidde. — Er zouden nog meerdere plaatsen genoemd kunnen worden, maar in het vervolg komen enkele daarvan ter sprake.

Bij het werk werd gezongen

1 Het lied bij de arbeid.

Zulk een lied is gezongen bij het bouwen van huizen. In Ps. 127 hebben we er een voorbeeld van. „Zo de Heere het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan”. Men heeft gedacht dat ook Nehemia 4 : 4 zulk een soort lied was, gezongen als klacht bij de zwaarte van de arbeid. „Hoor, o onze God! dat wij zeer veracht zijn”.

Zeër bijzonder is het lied, dat gezongen werd bij het graven van een put. *Het lied van de put*. Ik schrijf het hier in de nieuwe vertaling voor U uit. Toen heeft Israel dit lied gezongen:

Wel op, gij bron, zingt haar in beurtzang toe;
de bron, die vorsten groeven,
die edelen des volks boorden met de schepter,
met hun staven.

Dit is een lied gezongen bij het werk. We zouden het een profaan lied kunnen noemen. Wie het rustig voor zichzelf leest, krijgt echter een bijzonder gevoel over zich. Is het niet meer dan dat? Uit het verband blijkt het wel. Het was een bron, waarvan de Heere gezegd had: Ik zal hun water geven. Vanuit die belofte heeft Israel gezongen: Wel op, gij bron! Het is een lied van het volk Gods, van hen die door het geloof in Gods belofte sterk waren. Het is een geloofslid. — Het is een gebed, dat op de belofte rust. Het scheen profaan. Wie verder zag, kwam tot een andere conclusie.

Ook bij de oogst en bij de wijnpers is gezongen, maar deze liederen zijn ons niet overgeleverd! Heeft Israel van de Kanaänieten zulke liederen overgenomen, en werden ze daarom niet overgeleverd, omdat ze een „heidense” inslag hadden; liederen die de „vruchtbaarheids-goden”, de baäls verheerlijkten? Er schijnt bij het treden van de wijnpers een uitroep (een technische term?) in gebruik geweest te zijn, n.l. het woord *hedad*! Dit woord treffen we nog aan in Jer. 48 : 33. — Het wordt vertaald met „vreugdegeroep”. „Men zal de druiven niet treden met vreugdegeroep (*hedad*), het vreugdegeroep (*hedad*) is geen vreugdegeroep (*hedad*)”.

In ieder geval was de oogst — de tarwe- en wijn-oogst — een zaak van vreugde en er werd gezongen! (Zie Richt. 9 : 27.) Wel vinden we psalmen die de dank vertolken voor de oogst, welke de Heere geschonken had. Zulk een dankpsalm is Psalm 65. — De moeite waard te lezen.

Een geheel ander soort lied is:

2 Het spotlied

Van zulk een lied hebben de profeten, die oordelen aankondigden, gebruik gemaakt. Jesaja zong een spotlied op Tyrus en ook op Babel. Het woord van de profet was het woord Gods, met kracht geladen. Het spotlied zou werkelijkheid worden. Het had kracht.

Uit vroeger eeuwen is er een spotlied op Moab (Num. 21 : 29 en 30). Deze liederen hebben een „politieke” inslag en zijn verwant met krijgsliederen. Ze bedoelen de vijanden van Israel te verzwakken. — Het woord van de profeten, hetgeen zij zongen in hun spotliederen, zou zich aan de vijanden van Gods volk vervullen.

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Een Zaaier praatje

Geen kerken, wel jonge stieren . . .

Kort geleden heb ik met een boer een bezoek gebracht aan Friesland. We hebben daar enkele boerenbedrijven bezichtigd. Ik kreeg hiervoor een uitnodiging en gezien „het Friese bloed soms kruipt waar het niet kan gaan” kon hiervoor moeilijk worden bedankt.

Verder had ik er ook wel enig belang bij. Sommige dagen in de week ben ik naast voorganger ook landarbeider; dat wil zeggen op eigen bedrijf! Het is dan poten en verplanten en vooral niet te vergeten het schoffelen. Als de zon erg brandt en het zweet in stroompjes van het gezicht afloopt brandt het onkruid zo „heerlijk dood”; zoals men dat hier noemt.

Mijn collega's (landarbeiders en boeren) lachen als ze me zo zwetende bezig zien en zeggen „Domnie ie ebben een (h)eerlijke troost. Dear gien onkruid wil was-sen wil ook niks anders gruien!”

Hoe het in Friesland was? Natuurlijk schitterend! Hoe kan het ook anders. Eerst zijn we gegaan naar wat men noemt een „Gemengd bedrijf”.

Naast de veeteelt doet men dan ook aan landbouw. Deze jonge boer had het druk over jonge stieren. Zijn buurman had de kampioenster van Friesland en die was, als ik me goed herinner honderdduizend guldens waard.

Op dat moment zag ik geen stier meer maar wel een paar mooie, nieuwgebouwde Baptistenkerkjes. 'k Was jaloers op de waarde van zulk een beest. Toen ik in die richting zinspeelde, lachte de boer fijntjes en zei: Dominé kent het tiende gebod wel....! Dear stiet.... Gij zult niet begeren.... Ieder in zijn eigen vak....”

Nu daar had ik op dat ogenblik niet veel op te zeggen.

Het overige van het gesprek interesseerde me weinig. Het ging over melk- en hooi-opbrengst, de waarde van pasgeboren kalveren. Al die getallen horende werd het me groen voor de ogen. Is het een wonder? Geen kerken en wel jonge stieren....

Ook brachten we een bezoek aan een landbouwbedrijf. Over de harde en gebarsten kleigrond liepen we door grote aardappelvelden. Het ging over stamselectie, eenjarige en meerderjarige stammen. Virus, aardappelziekte en aardappelmoeheid, bemesting en bespuitingen. Stikstof kalie en super kalie en kalkemon. Zoveel gooit men op de veenkoloniale gronden en zo doet men het op de kleigrond. Het is geweldig welk een grote zorg er aan onze aardappels besteed wordt voordat wij ze op tafel krijgen. En een namen als die aardappelen dragen: Geweldig!

Het duizelde me haast. De boeren genoten ervan. Ze waren er weg van. Men vroeg elkaar en adviseerde elkaar. Ze spraken over grotere opbrengsten en betere kwaliteiten. Over de aanschaffing van nieuw materiaal, nieuwe tractoren enz...

En toen ik het had over een nieuwe kerk schudden ze medelijdend hun hoofden en zeiden lachende... „Och dominé u begrijpt er niets van. Dit is ons bedrijf en als er een nieuwe kerk moet komen dan collecteer je maar eens.... Toen schudde ik medelijdend mijn hoofd..

Kerken.... Zending.... Pensioenfonds.... Zaaier.. en maar collecteren jongens!

Ieder in zijn eigen vak....

Is ons Gemeentelijk werk en ons Uniewerk alleen voor de voorgangers? Worden we er niet hoe langer hoe meer van doordrongen dat we als leden en Gemeenten bijelkaar behoren, dat we samen móéten werken, samen móéten offeren? Of is het alleen voor de voorgangers omdat het z.g.n. tot hun „vak" behoort?

Voor enkele weken terug hebben we vergaderd over „De Zaaier". Immers de A. V. heeft een bedrag van de winst beschikbaar gesteld om het blad z.g. te verfraaien. Ik geloof dat dit laatste woord „Verfraaiing" niet goed klinkt. Het gaat niet om verfraaien, maar om ons evangelisatieblad meer aan te passen aan de eisen des tijds.

Weet u we hebben soms de indruk dat „De Zaaier" in verschillende Gemeenten wat stiefmoederlijk wordt behandeld. Niet door onwil of vooroordeel, maar me dunkt dat het meer ligt in de aanpak van het werk.

Wil men goed met „De Zaaier" werken dan is het noodzakelijk dat de zaak in eigen Gemeente ook goed georganiseerd is.

Als men kan beschikken over een flinke staf van medewerkers dan kan er meer gedaan worden dan er tot nu toe werd gedaan.

Door een goede organisatie zal men ook meer vreugde vinden in de arbeid.

Dit werk behoort niet het werk van enkelingen te zijn, maar een ieder lid van de Gemeente moet, als het maar enigszins kan, hierbij betrokken zijn. De kracht van onze arbeid ligt in de evangelisatie!

Mag ik u eens een tip geven?

Van groot belang is het dat in iedere Gemeente iemand is die het Zaaierwerk organiseert en regelt. Dat men een stad of dorp in wijken verdeelt en in een bepaalde wijk zijn vaste werkers heeft. Desnoods stelt men iemand aan die voor een bepaalde wijk verantwoordelijk is en daar zijn medewerkers heeft.

Direct na de ontvangst van „De Zaaier" zorgt men er voor dat ze ook in het bezit komen van de abonné's. Eén of meerdere avonden gaat men in een bepaald blok colportereren of Zaaiers verspreiden.

Vindt men het vervelend om het blad voor 5 ct te verkopen dan kan men misschien ook eens in een bepaalde tijd (b.v. eens in de twee maanden) de mensen die geregeld een Zaaier ontvangen, een busje voorhouden en een gift vragen voor het evangelisatiewerk. Het geld komt er in de regel wel. Maar het ontbreekt ons zo vaak aan mensen die willen werken.

En zou het ook niet goed zijn indien we tóch voor de Heer willen werken wij ook eens voor eigen rekening een tiental Zaaiers kochten en die gratis verspreidden in trein, autobus, ziekenhuis, hotels enz.?

Wij kunnen veel meer bereiken als we maar de nodige zorg en aandacht aan dit werk willen besteden.

Ik denk aan die boeren....

Zij hebben hart voor hun zaak!

Ik denk aan de arbeid in onze Gemeenten. Hebben we hart voor de zaak des Heren?

Willen we „De Zaaier" aanpassen aan de eisen van deze tijd dan zal het noodzakelijk zijn dat we trachten een oplage van 15000 exemplaren te bereiken. Zijn we te idealistisch? Ik geloof van niet.

Waar een wil is een weg. Wij *willen* immers evangeliseren! Het evangeliseren zit ons in het bloed.

Wee mij indien ik het evangelie niet verkondig....

Zorg toch dat een ieder het weet....

Wij doen ons best!

Doet u het ook?

Het zal wel gaan.

En wat die tocht van Friesland hiermee heeft te maken?

Och het was immers maar een praatje en de meesten onzer houden meer van praatjes dan van....(vul zelf maar in!)

Tot de volgende keer!

J. A. S.

Brief uit *Melbourne*

De hier volgende brief troffen we aan in de Gemeentebode van Hengelo (O). Hij werd door Ds A. A. Hardenberg aan zijn vorige — Twentse — Gemeente geschreven. Daar velen belangstellen in de belevenissen van dit dominé's-gezin, drukken we de brief hier in zijn geheel af. De Hengelose Gemeente zal daartegen zeker geen bezwaar hebben.

E.R.

Waarde brs en zrs,

Zoals U al gemerkt zult hebben, heb ik dit keer wel een beetje langer gewacht met schrijven dan mijn bedoeling was, maar het gaat ons hier al precies als in Nederland: de dagen snellen voorbij en voordat men het goed beseft, is er al weer een maand voorbij. Nu wil ik dan allereerst iets vertellen over onze intrede.

De voor deze Gemeente en voor ons zo belangrijke dag was behoorlijk gepubliceerd in een streekblad en door middel van een zeer aantrekkelijke folder, waarvan wij er ook eentje gezonden hebben aan het bestuur. Zo brak Zondag 29 Maart aan, een stralende, zonnige dag. Het kerkgebouw, dat behoorlijk groot is, was, hoewel niet tot in alle hoeken gevuld, toch zeer goed bezet. De dienst werd geleid door Prof. A. J. Grigg, rector van het Baptisten Seminarie in deze Staat Victoria. Dit Seminarie is gevestigd hier in Melbourne en omdat de studenten deze Gemeente herhaaldelijk hadden gediend met het Woord gedurende de vacante periode, hadden de leden besloten de rector voor deze gelegenheid uit te nodigen. Terugziend op deze dienst geloof ik met recht te kunnen zeggen, dat men bezwaarlijk een andere prediker had kunnen vinden, die hem had kunnen overtreffen. Het geheel was zeer stijlvol en de prediking vertolkte wat er in de harten der aanwezigen omging. Zowel de Gemeente als de predikant en zijn gezin werden toegesproken op een wijze, die diepe indruk maakte en de wens en bede werden geuit, dat de band, die thans gelegd werd, tot grote zegen voor velen mocht

gedijen. Juist omdat wij van een ander werelddeel kwamen zouden de dingen wel eens wat anders gezegd kunnen worden en het accent van de boodschap anders gelegd, wat alleen maar tot voordeel zou kunnen strekken, maar het Evangelie zelf is overal gelijk.

Verrassend was in deze toespraak ook de kennis, die de professor had van de Nederlandse Baptisten pioniers en de ontwikkeling van het Baptisme in ons land.

Na de prediking werd de nieuwe dominee aan de Gemeente voorgesteld en werd mij de gelegenheid geboden enkele woorden te spreken. Opvallend voor ons was, dat de onder ons zo gebruikelijke vragen, gesteld aan de voorganger en Gemeente bij de intrede, achterwege gelaten werden. Eveneens geen handoplegging tijdens het gebed. Toch deed dit in genen dele schade aan de plechtigheid en sfeer van de dienst, die besloten werd met de viering van het Avondmaal, waar wij op nieuw en in engere kring welkom werden geheten.

De avonddienst was eveneens goed bezocht en voor het eerst van mijn leven mocht ik als predikant voorgaan in een eigen Engels sprekende Gemeente. Natuurlijk vulden vele gemengde gevoelens en gedachten ons hart. Meest van al hoe wonderlijk ons leven geleid kan worden. Wie is ooit in staat aan het begin van zijn leven te zeggen hoe de weg zal lopen, die bewandeld moet worden? De beginregels van een Engels gezang kwamen in mijn hart, n.l. „God moves in a mysterious way His wonders to perform”, dat betekent: „God gaat een onbegrijpelijke weg om Zijn wonderen te verrichten”.

De meer intieme begroetingssamenkomst, die bij ons des Zondagsavonds gehouden wordt, wordt in Australië op een avond in de week gehouden. Zo kwamen wij dan weer samen de volgende Woensdagavond om 8 uur met de Gemeente en vele vrienden en gasten en oud-leden van de Auburn-kerk. Onder de aanwezigen ontbraken onze Baptisten landgenoten niet, die zelfs nog een bijdrage leverden in de vorm van enkele liederen, welke zeer geapprecieerd werden. Vele toespraken, waaronder die van de voorzitter der Bapt. Unie en de Nederlandse consul, mochten wij beluisteren, alle vol van goede wensen en soms van sprankelende humor en eveneens enkele binnengekomen brieven, waaronder die van

De Zuiderstrip

De milde gevers heil!

Vreugde in Eindhoven. Vreugde ook in de harten van hen die gaven. Prijst de Heer!

Zij die gehoor gaven aan onze oproep ontvangen een persoonlijk schrijven van onze penningmeester. Hopen we dus dat hij het deze week niet meer af kan en geholpen moet worden om al onze offerende broeders of zusters te bedanken.

Hebt elkander lief heeft onze Meester geboden! Wat is dit anders dan elkanders lasten dragen? Wordt niet Zijn Naam verheerlijkt door deze solidariteit?

Ach vrienden, wat lijkt gehoorzaamheid aan Gods gebod dikwijls moeilijk en wat gaat het achteraf gemakkelijk en wat een heerlijke stille vreugde, welk een kostelijke zegen brachten U die offerande. Hen die dit nog nooit ondervonden, raad ik aan: probeer dit ook eens. Offer naar Uw vermogen voor de kerk van Eindhoven in gehoorzaamheid aan onze Heiland.

Het girono. van de Baptisten Gemeente te Eindhoven is 235491.

Wordt vervolgd.

VACANTIE...

OP HET STRAND....

IN HET BOS....

EN OP DE HEI....

OVERAL VERSPREIDEN WIJ

DE ZAAIER

Evangeliseer ook in Uw vacantie. Doe het door middel van „DE ZAAIER”.

Exemplaren te verkrijgen bij de administrateur Ds T. Jansma, Tetterslootweg 47, Haarlem. Giro 9260 t.n.v. de Unie van Baptisten Gemeenten. Prijs 40 ct. per 10 exemplaren.

Uw secretaris en zelfs een van br Vegter, Uw ouderling, beide brieven in keurig Engels gesteld. Ik kan U verzekeren, dat dit schrijven aller harten verheugde en niet het minst van mijn vrouw en mij, die ondanks de verre afstand toch nog steeds met u verbonden zijn in gevoelens en gedachten. Na de toespraak van de voorzitter van het bestuur, waarin ons verteld werd in oprechte bewoordingen hoe blij de Gemeente was, dat wij het beroep hadden aanvaard en al de leden dit zagen als een verhoging op hun gebed en de verzekering, dat ieder lid en elke vereniging achter ons zouden staan in onze arbeid in hun midden — waarop mijn slotwoord volgde — werden al de aanwezigen getraceerd op thee en gebak.

Dit was ook het ogenblik om kennis te maken en een ongedwongen gesprek te hebben met verschillende mensen, die wij nog niet eerder hadden ontmoet.

Dit is dan in brede trekken een verslag van onze intrede alhier en om dit korte relaas te besluiten — en dat zal moeten, omdat deze luchtbrief al weer vol is — wil ik alleen nog opmerken hoe goed ons de hartelijkheid en de warmte der liefde gedaan heeft. Wij werden verwacht, verwelkomd en met blijdschap ingehaald als voorganger en gezin.

Moge de Heer ons zegenen en tot een zegen stellen. Vele groeten van ons viertal aan U allen en tot wederhoren.

Uw br in Christus,
A. A. HARDENBERG.

Goed nieuws uit Haarlem

Onderstaande „vinger” knipten we uit „De Hand” (Gemeentebode) van Haarlem:

De Begijnhof-kapel zal Baptisten kerk worden

Op de namiddag van Vrijdag 3 Juli j.l. kwamen de gemachtigden van de Nederl. Herv. Gemeente van Haarlem en de vertegenwoordigers van het bestuur van onze eigen gemeentelijke bouwstichting voor de zoveelste maal bijeen om te onderhandelen over bovengenoemde kapel. Het was van meet af wel duidelijk, dat van weerszijden op een beslissing werd aangestuurd. Het duurde dan ook niet lang of beide partijen hadden de laatste versperringen genomen. En konden elkander de hand reiken. *De Begijnhof-kapel zal Baptisten kerk worden.* 1 September a.s. zal het nieuwe bezit aanvaard worden.

Wij allen danken God voor Zijn leiding en voor de ontspanning, die de beslissing bracht.

Maar nu staan wij hand in hand voor een grote taak. Er zal veel, heel veel moeten worden gebeden en gepleit op Gods beloften. En er zal veel, heel veel moeten worden geofferd: geld, handenarbeid, intellectuele arbeid.

„Een werkende godsdienst gevraagd”, las ik enige tijd geleden in een dagblad. Wij weten, dat gij bereid zijt ons in deze de hand te reiken.

Een officiële instantie van een communistische partij verklaarde eens: „Een lid ener communistische partij moet zich herinneren, dat iedere communist partij-kapitaal vormt, dat niet verkwist mag worden, omdat het niet gemakkelijk kan worden vervangen”. Als dat een communist is voor zijn partij, wat moet dan niet een christen, een Baptist zijn voor de zaak van zijn grote Meester?

En in het zweet onzes aanschijns; in het geldelijke offer, dat wij in staat zijn te brengen; in onze lofzangen en gebeden zullen wij kerkelijk Groot-Haarlem laten zien wat een Gemeente van eenvoudige christenen is en vermag.

DE BEGIJNHOF-KAPEL ZAL BAPTISTEN KERK WORDEN.

Is de Roomse kerk tolerant?

In het Utrechtse stadion zijn bij de viering van het Eeuwfeest der bisschoppelijke hiërarchie wel erg vriendelijke woorden gesproken. Men was bepaald mild gestemd tegenover andersdenkenden. En nu zou het niet vriendelijk zijn van ons als we aan de goede bedoelingen van de sprekers zouden twijfelen. Toch zijn we er niet helemaal gerust op. Want we zien, hoe de protestanten in andere landen worden vervolgd, onder goedvinden van diezelfde kerk.

In de „Mededelingen, van het Centraal Evangelisatiebureau” geeft Dr Borkent verschrikkelijke dingen door. We hebben daar wel eens wat van doorgegeven, om de lezers op te wekken voor onze vervolgte broeders en zusters te bidden.

Nu lezen we ergens een stukje overgenomen uit „De Wekker”.

De Rooms Katholieke „Schweizerische Kirchenzeitung”

(8 Jan. 1953) bestrijdt in een artikel de vervolging der protestanten in Columbia, en verklaart, dat het Protestantisme daar in het geheel niet gehinderd wordt.

Maar nu is het toch wel vreemd, als iets verder gezegd wordt: „iets anders zijn de secten. Deze worden in toenemend aantal naar Columbia en geheel Latijns Amerika geïmporteerd, zoals de Jehova-getuigen, Adventisten, Presbyterianen, Baptisten, Methodisten”.

Ik vind het toch wel heel erg, dat Presbyterianen en Baptisten zo maar naast Jehova-getuigen en Adventisten worden genoemd. In dit opzicht zijn de Roomsen blijkbaar niet zo kieskeurig.

Begrijpelijk, dat de Evangelische Pers in Duitsland zulk een voorstelling niet onbeantwoord heeft gelaten en zij schreef:

Nu weten wij waar we aan toe zijn! Wie behoort nu naar deze Roomse voorstelling tot de secten?

Dat zijn vooreerst de Presbyterianen! De Presbyterianse kerk stemt overeen met de Gereformeerde kerk. Wat zal de nieuwe Staatssecretaris der U.S.A. John Foster Dulles zeggen, die... Presbyterian is?

Dan wordt de Baptisten kerk genoemd. Behoort tot haar niet de afgetreden president Harry Truman?

En ook moet de Methodistenkerk worden ingeschakeld in het kringetje van secten. Maar de Methodistenkerk is één van de grootste kerken van de Verenigde Staten, die haar leden bij miljoenen telt.

Dit oordeel van de Roomse pers is voor ons wel een aanwijzing wat voor waarde wij hebben toe te kennen aan Roomse verklaringen. We zullen het onthouden.

Tot zover „De Wekker”.

In het laatste nummer van „Evangelical Christendom”, het Engelse blad van de Evangelische Alliantie, lezen we een verslag van de reis van rev. John Savage door Columbia. Hij heeft geconstateerd, dat er 150 gevallen van geloofsvervolging gedurende het laatste jaar vaststaan, waarin de priesters voor een belangrijk deel de hand hebben gehad. Men kan hier niet spreken van een politieke achtergrond, dit is louter de haat tegen de protestanten. Men hoopt in Engeland via de B.B.C. deze dingen ruchtbaar te maken, in de hoop, dat er zo verlichting zal komen voor onze verdrukke geloofsgenoten.

In onze Tweede Kamer is deze zaak ook reeds ter sprake geweest, toen Mr Schmal de Minister vragen stelde. De „Evangelische Wereldgemeenschap” (W.E.F.) die na het vertrek van Dr Oussoren zonder Voorzitter was en nu zo gelukkig is de oud-gezant van Nederland in Israel, Dr Nederbracht, als haar voorzitter van de afd. Nederland te mogen begroeten, heeft gemeend officieel te moeten protesteren tegen deze vervolging. Het is goed dat ook de „verdraagzame” roomsen in ons land van deze dingen weten.

Ook het weekblad „De Hervormde Kerk” is reeds enige malen op deze zaak de aandacht gevestigd. In het laatste nummer lezen we, dat de politie niets doet om de protestanten te beschermen. Dat het Vaticaan z'n tevredenheid heeft uitgesproken over de Roomse Kerk van Columbia, dat aartsbisschop van Bogotá is verheven tot kardinaal en de president van Columbia is begiftigd met de orde van Plana. „We vragen ons af of daarmee officieel kerkelijk het wanbedrijf der *onverdraagzaamheid* wordt gesanctioneerd?”

Willen we in onze bidstonden onze vervolgte broeders en zusters niet vergeten? Laat ook mede daarom onze wekelijkse gemeentelijke bidstonden voortdurend ons aller belangstelling hebben!

(Overgenomen uit „Ons Orgaan”).

Leestafel

Hart tegen Hard. Roman door Annie Oosterbroek—Dutschun. Uitgave J. H. Kok N.V., Kampen. Prijs ing. f 4.25; geb. f 5.40; voor V.C.L.-abonné's f 2.70.

Schrijfster heeft zich aan een nogal vrij veelvuldig behandeld gegeven gewaagd: een boerendochter die tegen de zin van vader een musicus trouwt. Het is een vlot geschreven boek dat men zeker geboeid zal lezen van de eerste tot de laatste bladzijde. Het karakter van de dochter Liesbeth is soms een wel wat al te kunstmatige mixture van de karakters der ouders, terwijl ook sommige dialogen wat onwerkelijk aandoen.

Toch is het een goed geschreven, zeer leesbare Christelijke roman, die we gaarne als zodanig hartelijk aanbevelen.

Wf.

Dr A. J. Bronkhorst. Karl Barth. Uitg. Boekencentrum N.V., 's Gravenhage. Ing. f 4.75, geb. f 6.25. 160 pag.

Dit interessante boekje wil niet een inleiding zijn op de theologie van Barth, maar geeft een levensbeeld. De schrijver laakt terecht een oordeel over Barth, dat berust op „napraten”. Duidelijk wordt dat Barth een groot man is, ook al kan men zijn standpunt niet delen. De schrijver laat ook tegenstanders aan het woord: De reacties van Grosheide, Hepp en Schilder. — Een geslaagd werkje. Wie wat van Barth en diens leven en werken wil weten, neme het ter hand.

D. S.

In een der vorige nummers vergaten we de prijs te noemen van: Oud zijn en gelukkig zijn door Prof. Dr M. J. A. de Vrijer. Prijs f 0.20 per ex.; bij 20 ex. of meer f 0.18.

D. S.

J. Hulsebosch. In de praktijk van het gesprek. Uitg. Boekencentrum, Den Haag. Ing. f 2.75, 88 pag.

Dit boekje is een praktische leidraad voor het gesprek, b.v. op huisbezoek. Het is ook bedoeld als een cursus voor hen die in een studiegroep samenkomen en hetgeen bestudeerd is in praktijk brengen, wanneer men er op uitgaat mensen te bezoeken.

De vragen, die meestal gesteld worden of de tegenwerpingen die gemaakt worden, komen aan de orde. B.v. „ik geloof niet”, „als er een God was” enz. Het is de verdienste van de schrijver, dat hij de achtergrond van de vragen tracht op te sporen en daarna aanwijzing geeft hoe geantwoord moet worden. Dit niet bedoeld als een „afdraaien” van het lesje, maar als een model. Ook heeft de schrijver terecht er op gewezen, dat we bereid moeten zijn vooral naar de ander te luisteren!

Een enkel hoofdstukje was soms wel erg beknopt. We bevelen dit boekje gaarne aan. 't Is vlot en duidelijk geschreven.

D. SLORT.

M. v. d. Galiën: De turfschippersjongen van Akkerwoude.

Vier nieuwe Jeugdboeken van „Haan's Bibliotheek voor de jeugd”. Prijs geb. per deel f 3,25.

Al deze Jeugdboeken zullen zeker met graagte door onze jongeren verslonden worden. Ze zijn spannend tot op de laatste bladzijde.

Het eerste deel gaat over schippersjongens, het tweede vertelt van 5 Walcherense jongens tijdens de overstroming in de oorlog; het derde vertelt van een naar Californië emigrerende familie; het laatste verhaalt van de strijd van onze voorvaders tijdens de tachtigjarige oorlog en speelt voornamelijk in Friesland. Vechtlus speelt in dit boek een wat al te grote rol.

In het algemeen bevelen wij deze goed verzorgde delen uit „Haan's bibliotheek”, die gemiddeld zo'n 170 blz. tellen, gaarne ter lezing voor de jongere jeugd aan.

Wf.

Psalm

O God, voor Wien wij sidd'rend trachten
te vluchten in het diepst ravijn,
voor Wie w' ons dekken met de nacht en
z' is lichter dan de zonneschijn,
ja, konden w' in de hel vernachten
wij zouden niet ontkomen zijn.

Uw naam, om nimmer uit te spreken
eer wij de grens van leed en tijd
angstig en hunkrend oversteken,
eer wij uit aardse schamelheid
voorgoed en stralend openbreken,
tot Zijn ondekke heerlijkheid.

Uw naam houdt dit geheim verborgen
in ontoegankelijk, eeuwig licht:
Gij, Gij zijt gisteren en morgen
der eeuwen feilloos evenwicht,
toch is mijn hart bij U geborgen
en wordt mijn weg door U verlicht.

Elly van Buuren.

P. A de Rover: Een wonderlijke redding.

H. Sturm: Toen 't water kwam.

Marian v. Bergen: Ietje de Vries.

Antwoord aan een**Briefschrijver****Huisbezoek**

De volgende brief van een broeder uit het noorden, die zich N. N. genoemd wil zien, bereikte ons:

„Ik had het veel te druk om te schrijven, maar het volgende moest me van het hart:

Ik las Uw artikel over „Het Evangelie in een veranderende wereld” en No III trof mij geweldig: „Gemeentebesturen, onderschat de Jeugdarbeid niet!” enz. enz.; al deze 9 punten waren mij uit het hart gegrepen.

Wij zoeken allen als Baptisten, als we werkelijk leven, naar een mogelijkheid om meer mensen met het evangelie te bereiken. Ik zit er ook al enkele jaren mee en ik zou U willen vragen: Wilt U eens iets schrijven in „De Christen” (in dit verband) over huisbezoek? Vroeger hebben we samen een geheelonthoudersvereniging opgericht van de N.C. G.O.V.; we bereikten dit doel door huisbezoek.... anders hadden we het nooit bereikt. Zouden we voor ons GROTE DOEL JEZUS de mensen niet het beste benaderen door huisbezoek? Elke Baptist Evangelist!

Helaas, vele Baptisten praten niet eens meer met hun buurman over het geloof of vragen: ga je eens mee naar de kerk?

De Kerkeraad heeft het wel druk, maar IEDER LID MOET INGESCHAKELD, dan LEEFT men weer opnieuw MEE.”

Tot zover onze briefschrijver die het de moeite waard vindt om steeds weer na te denken over de vraag, hoe we onze verloren medemens kunnen benaderen met het rijke, verlossende Evangelie.

Hij wil, dat ik over huisbezoek schrijf. Maar voor een deel heeft hij dat zelf reeds gedaan, en het is daarom, dat we deze reactie met dankbaarheid afdrukken. Inderdaad: hoeveel is er niet te bereiken door huisbezoek. Huisbezoek bij ouders van Zondagsschool-kinderen; huisbezoek aan adressen, die men bij colportage-arbeid opdeed; huisbezoek bij „vreemdelingen” die onze diensten gingen bezoeken, of die we regelmatig bij het openluchtwerk aantreffen als aandachtige luisteraars; huisbezoek misschien ook huis-aan-huis in samenwerking met andere kerken en als onderdeel van een grote Evangelisatie-campagne. En dit alles dan niet almaar weer alleen op de Voorganger afschuiven, die dat toch lang niet allemaal bij kan houden, maar officieel opgedragen aan meerdere gemeenteleden, jong of oud, die van God de gaven daartoe ontvangen hebben.

Wat in dezen zo belangrijk is, is een goede training voor dezulken, die aan deze arbeid deel willen nemen. Want zo heel eenvoudig is het ook weer niet. Men zal

niet ongewapend het strijdperk mogen betreden. Wie weinig Bijbelkennis heeft, kon de zaak wel eens eerder bederven dan bevorderen; wie weinig inzicht heeft in het wezen van het ongeloof in zijn verschillende openbarings-vormen, zal doorgaans niet al te ver komen; wie totaal onbekend is met de hoofdtrekken van het Spiritisme, de leer van de Jehova's getuigen e.d., kan soms zo weinig uitrichten.

Zou het niet belangrijk zijn, een team van huisbezoekers samen te brengen, hen te trainen in het belangrijkste, wat een huisbezoeker moet hebben aan geestelijk bezit, met hen te bespreken, waarom het in deze arbeid gaat, samen met hen het aangezicht van de Heer zoeken, en dan op pad te gaan?

Ik schrijf maar en U reageert maar en samen komen we dan misschien wel weer een eindje verder.

God geve ons ook HUISBEZOEKERS.

Wf.

Mededelingen**ADRESWIJZIGING**

Het adres van de secretaris in Hoogeveen luidt met ingang van heden: S. J. Schuil, Linthorst Homanstr. 9, Hoogeveen.

De Baptisten Pastorie te Noordbergum is aangesloten onder het telefoonnummer: K 5110 - 351 (Post Veenwouden).

Advertentiën

Met dank aan God en grote vreugde geven wij U kennis van de geboorte van een welgeschapen dochter en zusje

Annechiena Martina
(Anneke)

H. A. Ekkelenkamp
M. B. Ekkelenkamp-
Hulleman
Huibje.

Terneuzen, 10 Juli 1953.
Dokweg 28.

Mede namens wederzijdse ouders geven

Hendrik Ploeger
en
Trijntje Kok

U kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben op Woensdag 29 Juli a.s. om 14.30 uur te Veendam. Kerkelijke inzegening om 15.15 uur in de Baptisten Kerk te Muntendam door de Weleerwaarde Heer Ds J. Hekhuis.

Veendam, Juli 1953.
Borgercompagnie 116a
Middenweg 111d.

Receptie van 5—6 uur in het Verlaathuis, Ben. Verlaat, Veendam.

Toekomstig adres: Borne.

PLAATST
UW
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3168

VRIJDAG 31 JULI 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Verontschuldigd?

Ik verzoek u, houd mij voor verontschuldigd.

Lucas 14 : 18.

Het is onbegrijpelijk maar waar! Er zijn mensen, die geen belang hebben bij de vreugde van het Koninkrijk Gods en de uitnodiging om er in te delen met weinig geslaagde voorwendsels van de hand wijzen. Dat moeten wel mensen zijn, die volkomen zijn afgestompt voor de hogere dingen, bij wie het aardse slijk in zijn vele vormen alles is: de grote scharen der onverschilligen, die aan de kerkdeuren, ja zelfs aan de straatprediking voorbijgaan, zonder er ook maar een ogenblik anders van te worden. De buitenkerkelijken dus....

Er wordt veel over de onverschilligheid der buitenkerkelijken geklaagd. Te veel zelfs. En er worden vele bijbelgedeelten ten onrechte op hen toegepast. Ook deze gelijkenis. Want zij, die voor de uitnodiging bedanken, zijn naar de duidelijke bedoeling van het tekstverband niet de heidenen maar de vromen, niet de buitenkerkelijken maar de kinderen Gods.

De uitnodiging

Er gaat een uitnodiging uit tot het vreugdemaal van het Koninkrijk Gods. Een merkwaardige en gulle uitnodiging. Het huis moet vol worden. Er komen nooit te veel mensen om in de vreugde te delen. Iedere wegblijver zal gemist worden, omdat het feest voor allen bestemd is.

Zo gul is de God van Israel met het aanbieden van het Heil. Hij wil, dat allen zalig worden en ingaan in Zijn vreugde. Daar zit iets overrompelends in. Iets dat een mens van z'n stuk kan brengen. Niet één wordt van te voren buitengesloten. Hier geldt geen rijkdom of armoede, geen verschil in ras, rang of stand. Alleen maar: het huis moet vol!

De verontschuldiging

Toch zijn er mensen, die door deze uitnodiging niet

zo vereerd zijn, dat zij gaan. Zij hebben plotseling zoveel bezigheid en drukte, dat ze zich wel moeten laten verontschuldigen. Ze waren natuurlijk graag gekomen, zoals dat heet, maar zien geen kans er uit te breken.

Hun excuses klinken niet erg overtuigend. Een akker gekocht, vijf span ossen aangeschaft, een vrouw getrouwd. Niet bepaald wereldschokkende dingen. Geen zaken, die om onmiddellijk handelen vroegen. Ze hadden gerust eerst naar het feest kunnen gaan en zich een of twee dagen later weer aan werk en gezin kunnen wijden.

En dan waren deze verhinderden ook nog juist de vromen. De mensen, die om zo te zeggen op de uitnodiging zaten te wachten. Zij hadden door Gods genade mogen leven bij de belofte van dit feest. Maar nu hun gezegd wordt: het is zover, hebben ze er geen belang meer bij.

Wij vragen ons af: wat zit hier achter?

Het motief

Het motief is niet ver te zoeken. Want niemand kan de feestzaal binnen gaan zonder eerst de koning zijn hulde te betuigen. En niemand kan het Koninkrijk Gods ingaan, zonder zich eerst te hebben gebogen voor Gods heerschappij. Dat houdt in, dat afstand moet worden gedaan van alle eigen macht en zelfhandhaving. God vraagt, dat Hij allereerst herkend wordt als de Enige Heer en dat is het, wat zij niet willen, die zich achter hun armetierige excuses verschuilen.

De moraal

Over de moraal van deze gelijkenis kunnen we kort zijn. Het is alles even duidelijk. Even duidelijk en onbarmhartig als een spiegel, die ons wordt voorgehouden. Wij zijn genodigd tot de vreugde van het Godsrijk. Hoe luiden onze verontschuldigen? Te druk? Met onze zaak? Met ons gezin? Met onze gemeente? Met onze Unie? Alles zeer nuttig, maar als verontschuldiging tegenover Gods nodiging tot gehoorzaamheid en vreugde evenmin geslaagd als de akker, de ossen en de vrouw.

Alles is gereed. Het wachten is op onze overgave.

J. R.

IN EN OM DIE BIJBEL

Het lied in het Oude Testament

II

We hebben in een vorig artikel reeds enige soorten van liederen genoemd. Ter sprake kwamen het arbeidslied, het oogstlied, het bronnenlied en het spotlied. — Een ander lied is het *dronkemanslied*, het lied van de drank. Dat is natuurlijk geen godsdienstig maar een profaan lied, dat we genoemd vinden in Jes. 22 : 13 waar we lezen: „Laat ons eten en drinken, want morgen zullen we sterven”. Paulus haalt deze woorden aan in 1 Kor. 15 : 32.

Een ander fragment is te vinden eveneens in Jesaja (56 : 14) „Komt herwaarts, (zeggen zij): ik zal wijn halen, en wij zullen sterke drank zwelgen, en de dag van morgen zal zijn als die van vandaag, nog veel geweldiger”.

De mens leeft voort, zonder er aan te denken, dat we over morgen geen beschikkingsrecht hebben. — Er zijn meerdere plaatsen te noemen Hooglied 5 : 1. „Eet vrienden! drinkt en wordt dronken, o liefsten!” De profeten maken er toespelingen op, en het behoeft geen betoog, dat dergelijke braspertijen en drinkgelagen ten scherpste veroordeeld worden. Amos toort tegen hen „die daar liggen op elpenbenen koetsen en die wijn uit schalen drinken”.

Een ander soort liederen zijn de *liefdesliederen*.

We schreven enige tijd geleden over het Hooglied. We maakten toen melding van het feit, dat er een opvatting bestaat onder de geleerden, dat we in Het Hooglied een bundel „minnelieder” voor ons hebben. Wij gaven de voorkeur er aan te denken, dat we in Het Hooglied, niet een verzameling hebben maar één lied, waarin de liefde bezongen wordt. Ook verwierpen we de onderstelling, dat het Hooglied een verzameling van bruiloftsliederen zou zijn, waarin de *bruidegom als „koning”* werd bezongen. (De Christen van 1 Mei). Het gaat in Het Hooglied om de zuivere liefde, die Salomo opgevat heeft voor Sulamith en die zij heeft voor hem. —

Jeremia beschrijft het als een ramp, wanneer deze liederen niet meer gehoord worden, als „de stem van de bruidegom en bruid” niet meer vernomen worden! —

Voorts zijn er: „*begrafenis-liederen*”, of de klaagliederen. Ze werden gezongen door rouwklagers, zowel mannen als vrouwen, die het „vak” meester waren. In Amos 5 : 16 lezen we: „op alle straten zal rouwklagen zijn en in alle wijken zullen zij zeggen: Och, och! en zullen de akkerman roepen tot treuren, en rouwklage zal zijn bij degenen, die verstand van kermen hebben”. Ook de bloedverwanten konden tot de rouwklagers behoren.

Van David zijn klaagliederen ons overgeleverd b.v. over Absalom. Deze zijn aangrijpend: Absalom, mijn zoon! dat ik voor u gestorven ware! Ook over Saul en Jonathan en over Abner heeft David klaagliederen gezongen. Ze werden wat begeleid met muziek. Christus dreef de rouwklagers „de pijpers en de woelende schare” uit het sterfhuis van Jairus’ dochter. Matth. 9 : 23). De sarcophaag van Ahiram van Byblos (± 1200 voor Chr.), aldus deelt ons een geleerde (Aage Bentzen) mee, was versierd met beelden, die rouwklagende vrouwen in actie tonen. Bloot tot de taille, slaan twee van hen hun handen op de borsten en twee anderen

VACANTIE...

OP HET STRAND....

IN HET BOS....

EN OP DE HEI....

OVERAL VERSPREIDEN WIJ

DE ZAAIER

Evangeliseer ook in Uw vakantie. Doe het door middel van „DE ZAAIER”.

Exemplaren te verkrijgen bij de administrateur Ds T. Jansma, Tetterodestraat 47, Haarlem. Giro 9260 t.n.v. de Unie van Baptisten Gemeenten. Prijs 40 ct. per 10 exemplaren.

staan afgebeeld als wilden zij, het haar in grote rouw, uit het hoofd trekken.

De profeten hebben deze klaagzangen overgenomen in hun oordeelsprediking, om de ellende die over het volk zou komen, aan te duiden. De klaagzang over een dode wordt ingeleid met de woorden: och, och! Bij de volken buiten Israel kwamen ook deze doden-zangen voor, die een onderdeel vormden van de doden-cultus. Daar was sprake van een bewenen van de dood van een of andere god, waarvan men geloofde dat hij weer levend zou worden. Het waren meest goden, die verbonden waren aan het natuurgebeuren. Wanneer de natuur in wintertijd stierf, meende men dat ook de god gestorven was, bij de lente waarin alles opleefde, werd gedacht aan het levend-worden van de god. Zo lezen we in het O. T. van het bewenen van de Tammuz (een god die sterven kon en verrijzen). In Israel kwam zulk een cultus niet voor. Daar was men gewaarschuwd tegen de afgoden. Alleen de Heere is God. Al is dan in Israel de dodenzang niet verbonden aan een cultus, daarom is zulk een klaaglied niet irreligieus. Integendeel. Bij de begrafenissen is sprake van wat wij noemen: „het bewijzen van de laatste eer”. — We zouden hier kunnen denken aan het gebod: eert uw vader en uw moeder.

Wij vinden in 2 Sam. 1 : 17—27 een voorbeeld van zulk een zang.

Een kort klaaglied biedt Amos 5 : 2: „De jonkvrouw Israels is gevallen, zij zal niet weder opstaan: zij is verlaten op haar land; er is niemand die haar opricht”.

Ten slotte: *de krijgsliederen*. Deze hadden ten doel de strijd lust op te wekken, de strijdkracht zou daardoor vermeerderd worden. Zulk een lied is ons overgeleverd van Debora, die de stammen daardoor met zich kreeg ten strijde. In Richt. 5 is dat lied te lezen. Een enkel vers daaruit:

Waak op, waak op, Debora!

Waak op, waak op, zing een lied!

Sta op, Barak! en voer uw krijgsgevangenen weg
Gij zoon van Abinoam!

Was de strijd eenmaal gewonnen, dan werden *overwinningsliederen* gezongen. Vrouwen en meisjes gingen de overwinnaar tegemoet met hun liederen. Men her-

innere zich het lied van Mirjam (Ex. 15). Ook is bekend hoe Jeftha's dochter haar vader tegemoet ging om hem als overwinnaar te begroeten met trommelen en reiën, en nog meer bekend is het lied: „Saul heeft zijn duizenden en David zijn tienduizenden verslagen”. — Door zulk een lied werd de herinnering aan de overwinning levend gehouden. — Het boek van de oorlogen des Heeren, dat verloren is geraakt, schijnt een bundel krijgsliederen bevat te hebben (Num. 21 : 14). Mogelijk was ook het „boek des oprichten” zulk een verzameling van liederen.

D. SLORT.

ZAND en ZAAD

Verleden week heb ik u wat franje van de conferentie in Zwitserland getoond en het zou niet zo moeilijk zijn om nog een paar meter tevoorschijn te halen. Serieuze lezers zouden zich echter aan mijn kinderlijke vreugden kunnen stoten en ik zal dus niet meer vertellen van de gedwongen lift naar Zürich, waarbij we terecht kwamen in de auto van een Zwitser, wiens moeder een Nederlandse was, in Leeuwarden woonde en de goeie Friese naam Veenstra droeg; van de Spanjaard die ook ter conferentie was en die mij poogde duidelijk te maken dat zijn hoofd gonsde en bromde van het Engels, dat hij moest aanhoren en verwacht werd te spreken — het een noch het andere gelukte; van de Duitsers, o ja, dat zal ook mijn degelijkere lezers wel interesseren en zal daarom over een gesprek iets weergeven.

Een der beide broeders, die verantwoordelijke functies in de uitgeverij in Kassel hebben, had een toespraak gehouden en daarin dringend gemaand toch ook te zeggen en te schrijven wat gezegd en geschreven moest worden, ook al zou de boodschap minder aangenaam zijn en ook al zou de bringer van de boodschap een hoge prijs moeten betalen. Ik had met aandacht geluisterd, maar vond tot mijn spijt geen concrete aanwijzingen in de toespraak, die duidelijk maakten wat we dan niet mochten verzwijgen. De spreker bleef bij de algemene uiting, dat men moest spreken, wanneer de situatie dat eiste. Merkwaardig genoeg gaf de leider, Dr Nordenhaug, geen gelegenheid tot discussie. Dus ging ik onverlicht de zaal uit. Buiten gekomen klampte ik echter spoedig onze beide broeders aan en vroeg de spreker mij toch te willen zeggen wat wij niet mochten verzwijgen. Wat zeggen wij niet dat toch gezegd moet worden?! Mijn vraag vond geen antwoord. Ik informeerde of hij gedacht had aan politieke of sociale of economische onderwerpen, die wij open en eerlijk zouden moeten aansnijden, waarover wij ons zouden moeten uitspreken. O nee, dat liever niet. Opeens bleek mij welk een afstand er kan zijn tussen mensen, die bijeen horen. Niet dat het pijnlijk werd. Maar hoe wij Nederlanders in sommige zaken toch meer overeenkomst vertonen met de engelse burenen, die met ons van mening zijn, dat de boodschap die God ons gaf, niet alleen bedoeld is als om de mens te verzekeren van zijn eeuwige redding en van zijn eeuwige dienst aan God, maar dat de Christen zijn licht moet laten schijnen over het totale leven. Dat de gelovige het geweten van zijn tijd moet zijn. Niet wil zijn, want dat zou hoogmoed kunnen zijn. Maar moet zijn omdat hij een andere is, levend uit andere bronnen, naar andere normen, met andere voornemens en uitzichten. Merkwaardig hoe het gesprek met de broeder dood liep en door hem zelfs werd misverstaan. Om u gerust te stellen,

ik heb hem later nog eens extra de hand gedrukt en gezegd, dat mijnerzijds alleen maar principieel was gesproken. Want scherpzinnige lezers zouden hier reeds tot de vage conclusie kunnen komen, dat ik een verwijt over het verleden lanceerde.

Natuurlijk zouden we elkaar de vraag kunnen stellen of wij van mening zijn of de gelovigen zich moeten uitspreken over de problemen van de dag. Buitengewoon interessant was in dit verband een voordracht van Dr Bieri, mede-redacteur van een der beste kranten die de wereld kent: de Neue Zürcher Zeitung. De hele lezing hier weer te geven is ondoenlijk. Maar in verband met bovenstaande iets van Dr Bieri's opvattingen omtrent de taak van de pers (krant). De krant is er om nieuws te brengen, beschouwingen over de situatie te geven, met name ook de politieke. In zulk een materie moet men God en Christus niet mengen. Dr B. was van mening dat er geen „christelijke oplossingen” waren voor talrijke vraagstukken, die werkelijk verschilden van een „wereldlijke oplossing”. Geen gepreek in de krant. Daar lezen we van de politiek. En geen politiek op de kansel, daar willen we het Evangelie horen.

Dat klinkt krachtig en juist. De spreker verdedigde zijn stellingen ook met geschiedenissen. Hij vroeg ook of er in deze tijd van specialisten nog predikanten waren, die meenden, dat zij zoveel overzicht en inzicht hadden in al de vraagstukken dezer dagen, dat zij een antwoord zouden kunnen geven. Bij voorbeeld inzake de oliekwestie in Perzië. Hij ried aan zulke zaken toch over te laten aan deskundigen. Maakt gij de deskundigen tot christenen, maar meng u niet door woord of geschrift in discussies, die niet op uw terrein liggen.

U voelt wel dat ligt wel aardig in de lijn van mijn duitse broeder, die verre wil blijven van wat zich op de heirwegen der wereld voltrekt. En ik ben er zeker van dat er ook onder ons zijn, die zo denken. Zo denk ik ook, soms. Ik denk ook wel anders.

Ik geloof niet dat een prediker, op de kansel of in een boek of tijdschrift, altijd een duit in het zakje moet doen. Hij mene niet dat hij de wijsheid in pacht heeft. Er was maar één profeet, die wist wat de koning dacht in zijn hart. En toch, ieder, die de laatste jaren bewust geleefd heeft, zal zeggen, dat hij op een gegeven ogenblik van de dienaar des Woord een woord des Heren verwacht. De dienaar moet in bepaalde situaties kunnen zeggen: zo zegt de Here! Of ik nu die situaties ook maar niet nader wil aanduiden?

Natuurlijk is mijn blikveld niet groot. Ik weet niet of de oorlog in Korea is wat hij lijkt; of Nederland Nieuw Guinea vast moet houden; of de Fransen en Engelsen hun oorlogen wel terecht voeren. Maar ik weet wel dat het ploegenstelsel in de Twentse fabrieken, hoezeer ook als economische noodzaak voorgesteld, veroordeeld moet worden door hen, die het gezin liefhebben; dat het erg is, om niet te zeggen zondig, dat honderdduizenden geen woning vinden in dit land, terwijl onuitsprekelijke bedragen wegstromen naar de kuil der militaire machthebbers.

Is dat alles? Neen. Wij zijn van mening dat er elke dag situaties ontstaan, ook in het gewone persoonlijke leven, die de gelovige kans geven te tonen, dat hij een vrije man is en niemand's onderdaan; en ieders knecht. Wij kunnen ons geloofsleven niet scheiden van ons leven als burger in de wereld. We mogen het ook niet. Dat we er niet altijd in slagen het juiste woord, de juiste houding te vinden, ontslaat ons niet van de plicht er naar te zoeken.

Misschien komen we nog eens een keer op Rüsclikon terug.
HUIZINGA.

Kroniek

De internationale situatie

van het Vrijzinnig Protestantisme

Vrijzinnigen worden in vele Protestantse kerken gevonden en zij staan min of meer in de traditie van de kerken, waarvan zij lid zijn. Daarnaast is er echter zoiets als een typisch vrijzinnige gezindheid, die hen verbindt met hun mede-vrijzinnigen in andere kerken. Sinds 1930 wordt aan deze verbondenheid uitdrukking gegeven door het Internationaal Verbond voor Vrijzinnig Christendom en Geloofsvrijheid. In dit verbond zijn zowel uitgesproken vrijzinnige kerken als groepen vrijzinnigen uit op zichzelf niet uitgesproken vrijzinnige kerken verenigd, zoals in ons land bijv. de vrijzinnig-hervormden. Daarnaast wordt contact onderhouden met bepaalde niet-christelijke groepen, zoals de georganiseerde Liberale Joden en sommige Indische religieuze stromingen.

Sinds na de laatste oorlog de oecumenische beweging vaste vorm kreeg in de Wereldraad van Kerken en in vele kerken een nieuw besef van eigen kerk-zijn is opgekomen, is de positie van het I.V.V.C. er niet eenvoudiger op geworden. Dit verbond immers verenigt geen kerken maar groepen uit verschillende kerken en daardoor zijn vele vrijzinnigen voor de vraag komen te staan of zij eerst lid van hun kerk en dan pas vrijzinnig zijn dan wel omgekeerd. In het internationale vlak vloeit hieruit voort de vraag, of het I.V.V.C. naast de Wereldraad van Kerken nog een eigen taak heeft.

Daarnaast vraagt de verhouding tot de niet-christelijke groepen de aandacht. Ook zij kennen hun internationaal trefpunt en wel in het „World Congress of Faiths”, het wereldcongres van geloven. Hiermee pleegt men van vrijzinnige zijde contact te onderhouden en het mag voor ons besef wat vreemd aandoen, dat christelijke en niet-christelijke godsdiensten op voet van gelijkheid met elkaar omgaan en elkaar als gelijkwaardig erkennen, voor de vrijzinnigheid bestaat deze vreemdheid niet in deze mate.

Uit het bovenstaande blijkt wel, dat de internationale situatie van het vrijzinnig protestantisme niet bepaald eenvoudig is. Het verwondert dan ook niet, dat in vrijzinnige kring een levendige intense bezinning op de eigen positie gaande is. Zo heeft onlangs Prof. Dr C. J. Bleeker voor de Centrale Commissie voor het Vrijzinnig Protestantisme in Nederland over deze vragen gesproken. Prof. Bleeker ziet de taak van het vrijzinnig protestantisme in het bewandelen van een middenweg tussen Wereldraad van Kerken en Wereld Congres van Geloven, waarbij naar beide zijden geestelijk contact wordt gezocht. Deze middenweg mag echter geen „gemiddelde weg” zijn, maar een weg van spanning tussen twee waarheden met een eerlijk gesprek naar beide kanten. Dat behoeft niet te dwingen tot een of — of; deze keuze verarmt voor wie geestelijk deel heeft aan beide waarheden.

Ondanks de hoge en eerlijke motieven, waardoor de door Prof. Bleeker voorgestelde middenweg wordt ingegeven waag ik het te betwijfelen of hij mogelijk is. Een eerlijk gesprek met elkaar uitsluitende geestelijke grootheden eist een vergaande solidariteit met beide partijen en het vrijzinnig protestantisme loopt gevaar innerlijk verscheurd te worden door het innemen van zulk een middenpositie. Geloof is meer dan een bepaalde geestelijke structuur en geloofsgemeenschap is meer dan geestelijke gedachtenwisseling. Beide veronderstellen een besliste keuze en sluiten erkenning van andere religies als gelijkwaardig uit. Het Christendom staat en valt met de be-

lijdenis, dat Jezus Christus is Heer der wereld en deze belijdenis houdt weliswaar niet in, dat het Christendom geroepen is tot heerschappij over de niet-christenen, maar betekent wel, dat christenen en niet-christenen zich gelijkelijk hebben te onderwerpen aan deze Heer. Ook het vrijzinnig protestantisme zal op de duur deze keuze niet kunnen ontwijken.

De Nederlandse Doopsgezinden

Dat de Nederlandse Doopsgezinden in de internationale wereld van de Mennonieten een aparte plaats innemen is algemeen bekend; zij vormen een min of meer „wereldse” vleugel in een overigens nogal „afgezonderd” geheel. Het is dan ook de moeite waard om kennis te nemen van wat een Amerikaanse Mennoniet schrijft over zijn Nederlandse geloofsgenoten. Daartoe nemen we uit een artikel van Irvin B. Horst in het Doopsgezind Weekblad enkele passages over:

„Misschien mag ik 'n vergelijking maken, die de hele situatie duidelijker kan stellen? Laten we de Mennonieten eens met de Joden vergelijken. Dan zouden we, in het algemeen gesproken, de Amerikanen met de „Zionisten” en de Nederlanders met de „Assimilationisten” kunnen vergelijken.

Beide groepen zijn van oordeel, dat de Mennonieten een taak in de wereld te vervullen hebben (of vergis ik mij hierin, en zijn er Doopsgezinden, die de noodzakelijkheid van hun eigen bestaan als zodanig niet meer inzien?). In elk geval: wij, als Amerikaanse „Zionisten” zouden dan zo redeneren, dat onzes inziens assimilatie niets anders betekenen kan dan „een verminken van de Anabaptistische traditie en een verraad aan de opdracht, ons gegeven”. En daar de Mennonieten in de geschiedenis altijd op het terrein van de economie zowel als dat der cultuur hun eigen woord hebben meegesproken, zullen een sterke, gesloten gemeenschap en een stevig groepsbewustzijn gehandhaafd moeten worden om „de erfenis der vaderen in stand en ere te houden”.

De Nederlandse „Assimilationisten” daarentegen zouden zeggen, dat men in de eerste plaats moet zorgen een goede Nederlander te worden en dat men het best zijn bijdrage kan leveren door integratie in de andere grotere levens- en geloofsgebieden: de nadruk worde eerder op de individuele gelovige, dan op de knusse geloofsgemeenschap gelegd. Buitendien kan men opmerken, dat de non-conformist altijd wrijving en spanningen veroorzaakt: hij is een ietwat „rare” en vaak lastige factor in het menselijke leven.

De somwijlen opgeworpen stelling, dat de 16-eeuwse Mennonieten door de vervolging van de kant der anders gelovigen, hetzij de roomse kerk, hetzij andere Protestantse groeperingen, als het ware tot een gesloten gemeenschap of broederschap gedrongen werden, is niet juist. Wie dit beweert, spant het paard achter de wagen! Juist omdat onze voorvaderen de weg van het radicale volgelingenchap van Christus kozen, werden zij vervolgd. Dat de vervolgingen in de Lage Landen omstreeks het derde kwart der 16e eeuw ophielden en de leiding toen overging in handen van de grotestads Gemeenten, is wellicht een der oorzaken, dat de Doopsgezinden „Assimilationisten” zijn geworden. Wij zien dat tenminste zo: in Amerika is er een beweging onder ons, de jonge mensen aan te sporen op het platteland te blijven, ten einde zo het gevoel voor de gemeenschap en het geloof zelf te behouden. Het verval van 't gemeenschapsbewustzijn is, dunkt mij, juist een der zwakke kanten van het Assimilationistische standpunt. De goeden niet te na gesproken, kan men wel zeggen, dat de gemiddelde Ne-

derlandse Doopsgezinde geen reden ziet, iets speciaals voor en om de kerk te doen, of het nu een geneesheer of een typiste is, of het nu gaat om weldadigheid of om het schrijven van een boek. Hun gehele leven gaat op in het nationale, wereldlijke leven. Voor velen heeft de kerk een volslagen secundaire of slechts zeer bijkomstige betekenis. De instellingen van huis, school en staat zijn primair en belangrijker.

* * *

Ik hoop het ontbreken van kerkelijke belangstelling en groepsbewustzijn onder de „Assimilationisten” niet met te sterke kleuren te hebben aangezet. Ik ben mij ervan bewust, dat er in Friesland, Groningen en gedeelten van Noord Holland gemeenten bestaan, waar het broederschapsbewustzijn, laat ik zeggen: op locale grondslag, zeer sterk is. Persoonlijk heb ik wel begrepen, dat iets van het koude individualisme van het economische en culturele systeem ook zijn binnen gedrongen in ons Amerikaanse kerkelijk leven.

Hoe houden wij het geloof van de broederschap levend in stand? Dat is een uiterst belangrijke vraag! De Amerikaanse „Zionisten” zijn altijd onderhevig aan het gevaar, dat hun geloof steriel wordt, dat ze belanden in een soort van quietisme, hetwelk meer op uiterlijke vorm en traditie berust dan op levend geloof. Mijn indruk is, dat het er niet zozeer om begonnen moet zijn, de oude Mennonitische practijken en het oude geloof tot nieuw leven te brengen, maar dat wij het vroegere radicalisme levend moeten houden in zijn toepassing op de problemen en doelstellingen van de wereld waarin wij leven.

Om een voorbeeld te noemen: de oecumenische beweging. Het komt mij zo voor, dat de Anabaptistische traditie ons hier in de allervoorste gelederen zou moeten voeren. Wanneer er ergens Christenen zijn, die boven de nationale en confessionele verschillen zouden behoren verheven te zijn, dan zijn dat toch wel de Doopsgezinden, samen met enkele andere groepen, die uit dezelfde traditie leven. Wij zouden ons moeten inspannen om te komen tot meer dan een soort officiële betrekking tussen gelovige Christenen, tot meer dan federatieve samenwerking; wij zouden ons moeten inzetten voor een organische vereniging van Christenen, zoals het Nieuwe Testament dat uitdrukkelijk leert! En dezelfde radicale traditie, die van geen compromis wil weten, zou behoren te worden toegepast op sommige van de brandende sociale en economische quaesties van onze tijd. Persoonlijk beschouw ik het ook als van het hoogste belang, dat de Doopsgezinde vierkant weigert zich door de staat te laten voorschrijven hoe zijn houding inzake het militarisme moet zijn.”

J. R.

E.C.U.-nieuws

Maandag 6 Juli

Een Maandag schijnt een uitgezochte dag te zijn voor vergaderingen. Speciaal in het oog van voorgangers, die dan zo'n beetje buiten adem zijn vanwege de vele woorden, die zij 's Zondags hebben moeten spuien. Woorden, om het grote Woord van God te vertolken, over te brengen aan mensen, die hun harten hebben gesloten voor allerlei aardse influisteringen en het hemels

De Zuiderstrip

Vacantie

Momenteel, beste vrienden, staat Eindhoven in het teken der vacantie. De grote en kleine fabrieken zijn gesloten. Stil en verlaten staan daar de geweldige gebouwen en de anders immer in beweging zijnde machines zijn verstomd en verstard. Zo is het bij ons en zeer zeker ook bij U allen.

Met stralende gezichten, opgedoft en in het beste pak en de mooiste jurk trekken vader en moeder met de kinders naar trein, bus of boot om in binnen- of buitenland te gaan genieten van de vrije dagen.

Wat is het heerlijk zich te verlustigen in de oude steden met hun rustieke gevels, hun prachtige raadhuisen en bovenal hun machtige kathedralen. Wat een verheven rust en vrede heersen onder de hoge gewelven. Hoe groot wordt God en hoe klein de mens in het mystieke licht dat getemperd door de schoon beschilde ramen valt. Hier is het dat de mens stil wordt en een ogenblik zijn jacht naar genoegens onderbreekt.

Vrienden, is dat misschien het moment om eens te denken aan dat kerkje van Eindhoven dat gebouwd moet worden, mede met Uw hulp? God schonk U zo grote en zo vele zegeningen, komaan wilt ge niet iets van Uw vacatiegeld offeren voor Gods zaak? Denk er eens over en maak het in orde als ge heerlijk verfrist en voldaan van Uw vacantie terugkeert!

Ons girono. is 235481 Baptisten Gemeente Eindhoven.

Wordt vervolgd.

geluid van Gods liefde willen opvangen en vasthouden.

Hoe dan ook: op een Maandag kijkt een voorganger anders de wereld in dan twee dagen of één dag tevoren. Let U er maar eens op....

Zo kwamen dan de broeders E.C.U.-leden naar Amsterdam. In alle vroegte uit hun huizen getogen, de regen trotserend, om in 's lands hoofdstad elkaar te ontmoeten en zich te kwijten van de last, die de Alg. Vergadering hen op de schouders had gelegd: het behartigen van de Evangelisatie en wat daarmee verband houdt binnen onze eigen grenzen. Zou Amsterdam zijn uitgezocht als de plek, waar alle draden in Nederland samenkomen? Waar de invloed van de internationale handel voelbaar is, die de ondernemingslust der E.C.U. aanwakkert, maar dan in dienst van het machtige Koninkrijk Gods, en niet ten behoeve van eigen welvaart?

Een werkzame gast

U weet, dat de samenstelling van de E.C.U. is gewijzigd. Ds Huizinga stelde zich niet kandidaat en in zijn plaats werd naast de „oud-gedienden” Ds Bosma van Leeuwarden gekozen. Daarmee werd deze Leeuwardense Voorganger opnieuw opvolger van Ds Huizinga, nu dan in de E.C.U. Ds Bosma werd nog eens extra verwelkomd en Ds Huizinga, was er toch ook nog bij. Een soort afscheidsfeest dus, ter gelegenheid waarvan tijdens de vergadering blijk werd gegeven door de overhandiging (en consumering) van een grote sigaar, zo groot, als we niet dagelijks roken. Ds Huizinga scheen er trouwens goed mee om te kunnen gaan. Hem werd dank gebracht voor de vele jaren trouwe E.C.U.-dienst. Eerst als Secretaris van 1936—1943, later als assessor van 1950—1953. Tien jaren dus, waarin de ervaring

groeide en waarin uit deze man de algemeen begeerde Unie-Voorzitter werd gevormd.

Zou het trouwens niet goed zijn bij de nieuwe organisatie de Unie-Voorzitter uit te nodigen voor alle belangrijke vergaderingen van de Permanente Commissies, om als werkzame, spraakzame gast het verband met het geheel te leggen en hem de mogelijkheid te bieden het gehéle werk goed te overzien?

Vele zware punten

Het was direct duidelijk, dat deze vergadering belangrijk en zwaar zou worden. Daar was de opdracht van de Alg. Vergadering, die ons zo graag wil laten bezuinigen. Of misschien ook niet graag, maar dan toch bezuinigen. Daar waren aanvragen om steun en werkers, die zorgvuldig gewikt en gewogen moesten worden. De E.C.U. tussen twee vuren. Geen veilige positie. Maar die twee vuren moeten groeien tot één vuur, aangeblazen door Gods Heilige Geest, zodat het werk, dat roept, gedaan kan worden. We moeten voorkomen, dat het ooit zo wordt, dat de oogst wel groot en de arbeiders wel vele zijn, maar de financiën alle leven smoren.

Bidt dan de Here des oogstes, dat Hij arbeiders — ja, — maar ook financiën uitstote! Te beginnen bij onszelf!

Zuid Holland

Er was een plan. Er was toen nog geen man. Voor dat plan was er geld en er kwam nog meer geld. Kapitaal zelfs in onze ogen. Die gaven aan dat plan wijde perspectieven. In Pernis zou een Voorganger komen en die zou de Evangelisatie van de Zuidhollandse eilanden beginnen. Zo luidde dat plan.

Zo werd het dan ook uitgevoerd. En de man kwam! Ds M. de Jong van Vriescheloo aanvaardde de roep van Pernis. Daarmee is een voorlopig begin gemaakt. We weten niet, wat er nog meer kan gebeuren. We wachten dat vol geloof en waakzaamheid af.

Voor Ds de Jong moet er een huis komen. Een moeilijk punt, temeer daar dit er zo ongeveer per 1 Oct. a.s. moet zijn. We hebben goede hoop, dat dit lukt. En we feliciteren Ds de Jong met zijn moedige beslissing, om dit waarlijk moeilijke terrein te gaan bewerken. We willen biddend en offerend achter hem staan. We weten, dat de Gemeente Vriescheloo hem node wil missen. Maar de Here der Gemeente zal alle dingen aan Zich onderwerpen en ook opnieuw zorgen voor arbeiders, waar ledige plaatsen komen.

Alblasserdam

Dat ligt op het randgebied van de Zuidhollandse eilanden. Veel kan U nog niet verteld worden, maar hier wonen verschillende Baptisten, vooral uit het Noorden. En zij zijn aan het werk onder de energieke leiding van Ds R. Reiling. Het is nog rampgebied en ook hier zijn dus mogelijkheden. Want van de rand af, vanuit een Gemeente moet je toch beginnen en dan zo langzamerhand verder.

Hier komt ook een werkster. Ja, onze vrouwelijke Evangeliste gaat Alblasserdam helpen. Vrouwenwerk, zondagsschool, jeugdwerk — daarin voelt Zr van Beek haar kracht liggen en zij zal na haar drie Rotterdamse jaren met vreugde in het kleinere Alblasserdam haar roeping uitleven.

Met liefde denkt zij steeds aan haar Rotterdamse tijd, die D.V. in Sept. afloopt. De E.C.U. ontmoette haar in

Amsterdam en vernam met genoegen, dat zij — ondanks alle risico's, die er aan de positie van vrouwelijke werkster verbonden zijn — zich aan dit werk geven wil, zolang haar daartoe de gelegenheid wordt geboden.

Haar arbeid wordt grotendeels betaald door Zusterhulp, dat dus nu de ogen zal richten naar Alblasserdam.

Daarlerveen

De Voorganger van deze kleine Gemeente gaat in September ons land verlaten, om in Canada een nieuw tehuis te vinden. We wensen Br Van Loo Gods zegen toe op zijn verre reis.

Maar in Daarlerveen staat dat aardige door hemzelf gebouwde kerkje. Dat mag geen monument worden, maar is bedoeld als een noodzakelijk instrument in 's Heren hand. Maar ja, maar ja, hoe kan dat het beste? Vacante gemeenten weten wel, welke problemen bij een vacature ontstaan. De geldbuidel wordt nog weer eens bekeken, de inhoud geteld — zouden we weer een Voorganger kunnen krijgen (aannemend, dat geen enkele Gemeente de financiën beziet, om de opvolger hoger salaris te kunnen bieden, want dan heeft men — o, grote schande! — de man, die heengaat, te weinig betaald!), zijn er voldoende perspectieven hier? Vooral een kleine Gemeente stelt deze vragen.

Nu ja, in Daarlerveen is perspectief. Mannen, broeders met ervaring, schrijven ons dat. Je kunt dergelijke perspectieven niet op papier garanderen. Vandaar dat het E.C.U.-werk ook nooit een zekelijke aangelegenheid is, maar een onderneming van gefoof.

Moet Daarlerveen vacant blijven....of....of....?

Alkmaar

's Middags bezochten de broeders uit Alkmaar ons. In Alkmaar staat ook al zo'n prachtige kerk. Achteraf zijn de financiën meegevallen. Er is veel hulp geboden. Er waren goede mogelijkheden voor bijzondere inkomsten, die Alkmaar heeft aangegrepen.

Na bouwtijd wordt het weer werktijd. Alkmaar wil ook graag weer een Voorganger ontvangen, die bij dat werken leiding kan geven.

Alkmaar is een voorpost in het Noordhollandse gebied. Helemaal aan de top ligt Den Helder en daar wónen niet alleen Baptisten, maar die verlangen ook te werken, verlangen dus ook een werker.

Een voorganger van Alkmaar zou ook een deel van zijn tijd aan Den Helder moeten wijden. Elders in het land zijn ook dergelijke combinaties. Noodgedwongen, maar dan toch nodig.

Moet Alkmaar vacant blijven....of....of....?

De begroting

Daar zaten sommigen van U op te wachten. Nu, wij eerlijk gezegd ook. Het Dagelijks Bestuur der Unie-Commissie kwam ons helpen. Verstandige ogen gleden over cijfers. Er was immers ook nog zoiets besloten als verhoging van het minimum-salaris onzer Voorgangers? Dat kost de E.C.U. en de E.C.U.-Gemeenten ook het nodige.

Schrikt U niet te zeer van wat nu komt:

We kwamen tot een hogere begroting

Heus, het is zo. Ruim f 1800 meer dan de posten op begroting van de Alg. Vergadering aanwezen.

U hebt gezegd: bezuiniging! Nu, dat moeten we dan wel doen, maar dat kan niet zo ineens midden in het

jaar. Dan zouden we ons werk ernstig schaden. Begin volgend jaar zullen we drastisch moeten beperken. Maar alleen, omdat U het ons vraagt.

Dat beperken valt niet mee, want wáár moet je de stroom afsluiten en wáár moet je juist wat extra geven? Nieuwe aanvragen liggen voor ons — en oudere posten zijn nog niet volgroeid. Het is wikken en wegen. Met verstand en hart beide — maar bovenal in het geloof, dat de Heer toch met Zijn werk doorgaat, al zouden wij ook foutieve besluiten nemen.

Voor dit jaar gaat de post onvoorzien vrijwel op! Als U in ieder geval niets minder geeft — verplicht en/of vrijwillig — dan U op de begroting beloofde, dan halen we het dit jaar misschien. Maar let U zelf eens op de berichten van onze Administrateur Ds Jansma, of het daar goed stróómt!

Nieuw werk gaat volgend jaar echter in versterkte mate door. We zullen daarom eerst in de Unie-Commissie overleg moeten plegen. Maar als U ons niet buitengewoon krachtig helpt, dan komt er niets van uitbreiding en van werkelijk pionieren terecht! Dan sluiten we het groeiende leven af.

Durven wij dat te verantwoorden?

U merkt het wel: geloof en ondernemingslust, perspectieven en nood, zorgen en nood, zorgen en liefde, alles mengde zich in de E.C.U.-broeders dooreen en brak zich baan in een onontkoombare cijferreeks van hogere getallen.

Bidt dan de Here des oogstes, dat we niet beschaamd worden in onze gezamenlijke arbeid door...geldnood.

Bidt — opdat de ledige plaatsen gevuld kunnen worden met werkers naar Gods hart!

Arnhem.

BROERTJES.

HOOGKERK (Gron. Z.)

wil graag nog eens een teken van leven geven. Opzienbarende gebeurtenissen hebben we niet te melden, toch zijn we dankbaar gestemd. Steeds mogen we aan jong en oud het blijde Evangelie uitdragen in Zondagsschool, Clubs, Zondagavondwerk en onze Kerkdiensten, waar afwisselend de Brs Bolman en Zuidersma voorgaan. Met onze Broeder Ds Brongers hielden we onlangs een mooie openluchtsamenkomst en wel in Vinkhuize, waar we een dankbaar gehoor hadden. Br M. Mostert had hier een warm woord voor de Jeugd. Hadden we vroeger een zaal die veel te wensen overliet, we hebben nu een lokaal mogen betrekken dat er keurig uitziet. Diensten Veren. worden bevredigend bezocht. Ons Zangkoor is paraat en heeft Zondag 26-7 medegewerkt in een kerkdienst waar onze Predikant voorging en waarvoor we 100 uitnodigingen stencilden.

Voor onze Zrs en Brs schippers delen we mede dat het adres onzer samenkomsten is: „Het Gebouw” Noorderstraat 20

Alle verbonden in de lande en daarbuiten onze groeten.

Namens de Broederschap,
P. NOORDIJK, correspondent.

De Ned. Bapt. Stud. Vereniging in actie

voor de

Studentenkruistocht 1953

De N.B.S.V. is een kleine vereniging, die vaak grote plannen heeft. Jammer is, dat 't vaak plannen blijven! Het grootste gedeelte van het jaar zitten de leden over diverse landen verspreid en kunnen daardoor weinig doen om de idealen ook te verwezenlijken.

Maar één keer in 't jaar dan worden zoveel mogelijk krachten samengebundeld en trekt de N.B.S.V. er op uit om te evangeliseren. Deze actie, die bekend geworden is als de jaarlijkse Studentenkruistocht, zal ook dit jaar weer gehouden worden.

't Leek er eerst op, dat het aantal deelnemers erg klein zou zijn, maar dat is meegevallen. We zullen met een flinke groep in Coevorden en Borne de banier des heils kunnen ontplooiën.

We zijn van 17 t/m 19 Aug. in Coevorden en van 20 t/m 22 Aug. in Borne.

Evenals 't vorige jaar rekenen we er weer op, dat U ons in het gebed zult gedenken.

Met hartel. brgroet,
namens de N.B.S.V.,
JAC. TROMP, ab. actis.

Alb. Agnesstraat 5a, Groningen.

Mededelingen

Candidaat H. Ploeger heeft het beroep van de gemeente Hengelo met standplaats te Borne aangenomen.

De bevestiging zal reeds a.s. Zondag 2 Aug. plaats hebben om 10 uur in de Bapt. Kerk te Hengelo, waarbij Ds F. E. Huizinga als bevestiger optreedt.

De intrede van Ds H. Ploeger heeft plaats 's namiddags om half vier in de Ned. Herv. Kerk, Deldensestraat, Borne.

De begroetingssamenkomst heeft eveneens plaats te Borne, en wel 's avonds om 7.30 uur in de eigen zaal.

Belangstellenden uit omliggende gemeenten zijn hartelijk welkom. Zij, die logies wensen, moeten zich spoedhalve *telefonisch* melden bij de secretaris van Hengelo, br J. Kuilder, tel. 2967.

Beroepen door de Gemeente Treebeek Ds W. Veenstra van Musselkanaal.

Ingezonden

Ds van der Werf heeft kennelijk in Sneek het roosje geplukt, dat hij zo sprookjesachtig Doornroosje noemt. Doornroosje vanwege de doorn die hij speurde en plukte. Het zal ons bekend zijn, dat Doornroosje een prinsesje was, en dat het grote kasteel door een Doornomtuining was omgeven. Het gaat dus eigenlijk om een schone bloem, bijna ontoegankelijk door grote moeilijkheden. Nu weten we door ervaring dat we bij het waarachtig christelijke streven van de gemeente van Jezus Christus telkens weer de doornen tegenkomen. We hebben hier een strijd te strijden, niet tegen vlees en bloed, maar tegen de donkere machten, de satan en zijn trawanten. De satan zal in onze gemeente altijd wel proberen winst te boeken, zoals overal. Veronderstel dat het jonge Joodse bruidspaar voor hun huwelijksfeest eens onze nieuwe Hartman Visserzaal zou hebben uitgekozen, en stel dat Jezus in onze gloednieuwe keuken van het kostelijke kraanwater wijn had gemaakt. En denk eens in: de geuren van de vreugdewijn zouden door de bogen van onze nieuwe kathedraal hebben gewolkt. Me dunkt dat er heel wat aan te pas zou moeten komen om de zaak schoon te krijgen. Maar goed, het dunkt me juist, dat de onthouding niet meer voorwaarde is om lid te worden van een Baptistengemeente. We leven niet meer onder de wet, maar staan in de vrijheid waartoe Christus ons heeft vrijgekocht. Enfin, Ds van der Werf kan gerust zijn: we zullen onze zalen niet verhuren aan drankdrinkende scharen. Toch vraag ik me af of hier de kern van het gevaar ligt. Er zijn wel waarachtig christelijke gesprekken geweest waarbij wijn gebruikt werd. En ik zou niet graag alle bruiloftsgangers de kost geven, die christelijk en wel op een „droge” bruiloft vieze mopjes tappen, waarbij iemand die anders graag lacht het schaamrood naar de hals stijgt. De innerlijke adel van Christus' koningskinderen en priesters (Philipp. 4 : 8 en 9) wordt niet geboren uit een negativistische strijd. Het accent voor de gemeente ligt niet op de bestrijding van anderen, maar op de verkondiging. Daarom kan de bemoeienis van Ds van der Werf met Sneek, de naam wordt wel niet genoemd, maar heel Nederland kan zo wel aanvoelen dat hier Sneek wordt bedoeld, me even doen glimlachen en daarnaast doen zeggen: Het bemoeien met een andere gemeente dan die waarin de schrijver werkt is tot daaraan toe, positieve belangstelling is zelfs verkwikkend. Maar waar het accent gelegd wordt voor het forum van heel Baptist-Nederland op een doorn die hij met de roos plukte, *een doorn die nota bene niet eens bestaat!* moet ik er toch wel neen tegen zeggen. De enkele keer dat Sneek in een bouquetje van Ds van der Wef komt te staan mag het gerust met een doorn wezen maar dan met een echte die inderdaad aanwezig is.

Sneek.

Ph. L.

NASCHRIFT E.R.

Ook mijn opmerkingen bleken een doorntje te hebben. Ds L. werd er door geprikt en er vloede bloed uit zijn pen.... Exuus, waarde collega, als ik wat al te openlijk schreef. Zo was het waarlijk niet bedoeld.

Intussen is doornroosje door de mededeling van Ds L. van het scherpe puntje bevrijd en dat is echt fijn. Het verblijdt mij met Ds L. dat we niet meer onder de wet leven. Ware dat het geval, dan zouden we rustig, onder verwijzing naar de letter van de wet, met de

alcohol onze gang kunnen gaan. Die wet verbiedt immers niets. Dat de vorige generaties in onze Gemeenten vrijwillig geheelonthouders werden vond zijn oorzaak dan ook niet in een onchristelijke slaafsheid, maar daarin dat ze in liefde de zwakken wilden bijstaan om zo de „wet-van-Christus” te vervullen.

Men zal nooit geheelonthouding als voorwaarde voor de Doop en het lidmaatschap der Gemeente mogen stellen; daartoe eist Gods Woord alleen een oprecht geloof.

Maar mooi is het wel als we vrijwillig bereid zijn de zwakken bij te staan.

Zelfs groepen buiten de kerk hebben begrepen dat geheelonthouding een belangrijke bijdrage kan zijn voor het geluk van de medemens en de welvaart van een volk.

Wf.

Advertentiën

Heden overleed in haar Heer en Heiland onze geliefde zuster

Aaltje Groen

in de ouderdom van 55 jaar, gel. echtgenote van G. Zuidema.

Namens de Bapt.
Gem. Hoogezand,
de secr. J. Gnodde.

Juli '53.

Heden overleed in zijn Heer en Heiland onze innig geliefde Man en Vader

Hendrikus Geelof

geliefde echtgenoot van Klaasje Bonnema

in de ouderdom van 76 jaar, na een genoeglijke echtvereniging van ruim 53 jaar.

Zwaar valt ons dit verlies, doch wij wensen Gode te zwijgen.

K. Geelof-Bonnema
Antje.

Harlingen, 26 Juli 1953.
Gr. Br.plaats 9.

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland onze zuster

Eelkje v. d. Steur-de Boer

in de ouderdom van 85 jaren.

Bapt. Gem. Haarlem.

24 Juli 1953.

PLAATST
UW

ADVERTENTIES

IN
DE CHRISTEN

Ter overpeinzing aangeboden

Niemand is nutteloos, die eens anders last verlicht.

De zwakken doen in de wereld meer kwaad dan de slechten.

Grote karakters zijn meer waard dan grote geesten.

Het is niet altijd nodig elkaar te begrijpen, als we elkaar maar liefhebben.

WEEKBLAD

DE CHRISTENEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3169

VRIJDAG 7 AUG. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18038

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUTTENLAND P. JAAR F 7.00

God is liefde

1 Joh. 4 : 8.

De herder, een politieke vluchteling, stond bij een brandende braamstruik en ontmoette daar God. De God van zijn vader, van Abraham, van Isaäk en van Jacob. De God der eeuwen. Hoe is Zijn naam? „Ik ben, die Ik ben”. Ik ben heeft Mozes gezonden. Hij ontmoette de Eeuwige.

Een andere man van het veld maar ook van het hof, een dichter zowel als vorst, heeft God ook ontmoet en beschreven. „Here, Gij doorgrondt en kent mij. Gij kent mijn zitten en mijn opstaan. Gij verstaat van verre mijn gedachten. Gij omgeeft mij. Waarheen zou ik gaan voor Uw Geest?” David had de Alomtegenwoordige ontmoet.

Hij stond in de tempel en zag God op een verheven en hoge troon. Zijn zomen vulden het huis. Serafs bedekten zich en riepen uit: Heilig, heilig, heilig is de Here der heerscharen, de ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol. De enige mens die dit zag schreeuwt: Wee mij, ik verga, want ik ben een man, onrein van lippen. Jesaja had de Heilige gezien.

Hoe kan Johannes zeggen: God is liefde. Wij stemmen in met Mozes, David, Jesaja: God is de Eeuwige, Alomtegenwoordige en Heilige. Maar is het niet teveel, gaat het niet te ver, wanneer een mens zegt: God is liefde? Hij durft het aan. Op grond waarvan?

Herinnert de schrijver zich de woorden van Jezus, Die sprak van „uw Vader, Die in de hemelen is en Die Zijn zon laat opgaan over bozen en goeden en het laat regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen”? Denkt hij aan het verhaal van de vader, die twee zonen had en die de verlorene evenzeer beminde als de andere? Misschien ook. Maar vooral denkt hij aan Jezus. „Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn

eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem.” Zei Paulus niet ook: „God echter bewijst Zijn liefde jegens ons, doordat Christus, toen wij nog zondaars waren, voor ons gestorven is”?

Niet wij hebben God liefgehad. Wel luidt het grote gebod God lief te hebben met alle kracht, met geheel het hart en het verstand, maar welk mens vervulde deze wet? Er is niemand. Maar God heeft ons liefgehad. De mensheid van alle tijden. Hij zag de mens in zijn nood, in zijn innerlijke nood, verwarring, angst, in zijn ont-aarding en verwording. De bewogenheid van Christus is de bewogenheid Gods. Jezus is de bewogenheid van God. Hij is de uiting van de liefde Gods. Deze liefde is wijd en diep en machtig en geldt ons, mijn buurman en mij.

In het diepst van Zijn wezen is God liefde en al wat wij verder menen te ontwaren van Hem staat in nauw verband met die liefde. De Eeuwige, Alomtegenwoordige, Heilige bewijst aan hen, die Hij verscheen, deze liefde. Sedert Jezus' offerdood en opstanding staat God in Zijn liefde bijna als een verblindend licht te stralen en ook al begrijpen wij niet steeds de weg der smarten waarlangs de mensheid op haar pelgrimstocht moet voorttrekken; ook al verstaan wij niet, waarom onze broeder nu reeds jaren aan de schaduwkant des levens moet wonen; al is het vreemd dat een kind mismaakt het leven binnentreedt en daar geen vreugd kan vinden, toch drijft als een gouden wolk boven de donkere dalen de gedachte aan de werkelijkheid van de liefde Gods.

In Hengelo stond ik dikwerf als schooljongen in de poort van het kleine kerkje der gemeente van gedoopte Christenen. De oorlog kwam en sloeg het kerkje aan puin. Het front en 't poortje daarin bleef staan. En staan bleef ook boven de deur het woord: God is liefde. Nu is daar een nieuwe kerk verzezen. In die kerk staat dezelfde tekst, leeft dezelfde werkelijkheid. Geen geweld roeit Zijn liefde uit. Welk een gedachte, woord, werkelijkheid: God is liefde.

HUIZINGA.

Kroniek

Somber nieuws uit Tsjecho-Slowakije Een maand geleden zijn, naar een Tsjechisch nieuwsbureau mededeelde, vier vooraanstaande Baptisten leiders tot langdurige gevangenisstraffen veroordeeld en wel op beschuldiging van spionage, verraad en „het aankweken van haat jegens het volksdemocratische regime van de Communistische partij in Tsjecho-Slowakije, onder de dekmantel van godsdienstige activiteit en onder leiding van de Wereldunie van Baptisten in de Ver. Staten”.

De veroordeelden zijn: Jindrich Prochaska, rector van het Bapt. Seminarie te Praag (12 jaar), Jan Ricar, president van de Tsjechische Baptisten Unie (18 jaar), Cyril Burget, Bapt. predikant te Praag (7 jaar) en Michael Kejisiar (5 jaar).

The Baptist Times voegt aan dit bericht toe: „Hun, die onze vrienden kennen en op de hoogte zijn van de activiteiten der Baptisten Wereld alliantie, komen deze beschuldigingen fantastisch voor. De vonnissen zijn zwaar. Het is droevig nieuws, dat een diep medeleven in alle delen van de wereld zal verwekken”. En wij voegen hieraan toe: laat ons de broeders in Tsjecho-Slowakije in onze gebeden gedenken.

Dr M. Theron Rankin † Op de leeftijd van 59 jaar is te Richmond (U.S.A.) overleden Dr M. Theron Rankin, uitvoerend secretaris van de Foreign Mission Board van de Zuidelijke Baptisten in de Ver. Staten. Twintig jaren lang is hij zendeling geweest in China, waar hij verbonden was aan het theologische seminarie der Zuidelijke Baptisten in Canton. Sinds 1935 was hij territoriaal zendingssecretaris voor China en Japan en bij het uitbreken van de oorlog werd hij door de Japanners geïnterneerd. Met moeite kon hij in 1948 overreed worden om de hoge post van uitvoerend secretaris van de Foreign Mission Board te aanvaarden: hij wilde liever naar het zendingsveld terug. Onder zijn bezielende leiding is het zendingswerk van de Zuidelijke Baptisten zeer gegroeid en o.a. het seminarie te Rüşchlikon gesticht. Als weinig anderen heeft hij de Zuidelijke Baptisten op hun zendingstaak gewezen en temidden van de stroom van literatuur, die in de Ver. Staten over dit onderwerp het licht ziet, vielen de maandelijkse artikelen van Dr Rankin in The Commission, het zuidelijke zendingsblad, altijd op. Hij was een man van inspiratie en visie, die een open oog had voor de revolutionaire omwentelingen, die zich in de niet-blanke werelddelen voltrekken en begroette er als een nieuwe morgen in de wereldgeschiedenis met grote beloften en hoge eisen aan het Christendom. Geve God, dat zijn brede, gelovige visie door moge werken onder de Zuidelijke Baptisten.

De I.C.C.C. en de wereldpolitiek Dat in Canada een onderafdeling van de I.C.C.C. is opgericht onder de naam: Canadese Raad van Evangelische Protestantse Kerken is voor onze Kroniek nauwelijks de moeite waard, zelfs niet al is een Baptist tot voorzitter van deze Raad gekozen. Maar de oprichtingsconferentie van deze Raad, tevens een regionale conferentie van de I.C.C.C., heeft een dermate wonderlijke vermenging van kerk en politiek te zien gegeven, dat het mij niet overbodig lijkt er bij wijze van waarschuwing hier melding van te maken.

Er is nl. op deze conferentie een motie aangenomen inzake Korea. In deze motie wordt het door de Ver. Naties gevolgde beleid veroordeeld met betrekking tot de wapenstilstand en wordt speciale voorbede gevraagd

voor Syngman Rhee, de president van Zuid Korea. Dit is op zichzelf al mooi genoeg maar de klap op de vuurpijl is, dat gevraagd wordt om ten uitvoerlegging van het programma van Mc Arthur, die, gelijk bekend, wilde oprukken tot in Mandsjoerije, en dat niemand beter geschikt wordt geacht om hierbij de leiding te nemen dan generaal Mc Arthur zelf!

Dit alles is nodig omdat „alle christenen diep verontrust zijn over het huidige conflict met het anti-christelijke communisme en de voortgang van Christus' zaak zelf wordt bedreigd”. Wanneer dit werkelijk de ondertekenaars heeft bewogen, was het juist geweest om rechtstreeks aan te sturen op een oorlogsverklaring aan de landen van de Kominform en China — uiteraard ten bate van de zaak van Christus. Klaarblijkelijk ging dit hun toch nog te ver....

Het is wel overbodig duidelijk te maken, welke gevaren een dergelijke politieke bemoeienis van de zijde van christelijke kerken met zich meebrengt. Hier is gesproken, niet vanuit het Evangelie, maar vanuit een politieke verontwaardiging, die met het Evangelie niets te maken heeft.

J. R.

ZAND en ZAAD

In het hart van Haarlem staat op een oud plein het standbeeld van Lourens Janszoon Coster. Ieder schoolkind in Nederland wordt verhaald hoe deze Coster de kunst van het drukken ontdekte. Vele Nederlanders weigeren te geloven dat Johannes Gutenberg van Mainz, in Duitsland, onze Coster voor zou zijn geweest. We zullen er ons maar maar niet te druk om maken: de druk-kunst is er en elke dag verlaten miljoenen kranten de ontzettend grote en ingewikkelde persen; stromen boeken over alle volken. En nog is het einde niet, want elke dag komen er duizenden bij, die de kunst van het lezen leren en hun geest voeden met de producten van diverse schrijvers en schrijfsters. Het kost weinig moeite om zich voor te stellen welk een zegen en welk een onheil door deze kunst onder de mensen gebracht wordt. Het is zeker onze taak te trachten zoveel mogelijk goede lectuur te verspreiden. Het is niet meer zo als vijfhonderd jaar geleden, toen practisch alleen maar de geleerden, geestelijken, schreven en lazen. Als vierhonderd jaar terug, toen de drukkers vooral de Heilige Schrift onder het bereik van de mensen brachten. Vandaag spuien duizenden schrijvers, hun geest, hun soms verdorven geest, via talloze persen en dringen langs die weg de harten van al hun lezers binnen. Nog eens, hier ligt voor ons een grote roeping. In dit verband mogen we zeker onze Zaaier-zaaiers noemen, die iets begrepen hebben van de waarde van dit werk. Een gesproken woord is machtig op het ogenblik dat het uitgesproken wordt en nu en dan ook nog daarna, maar de lectuur wacht geduldig op de tafel en doet na maanden nog zijn werk.

In Rüşchlikon was een tentoonstelling ter gelegenheid van de conferentie van schrijvers en uitgevers, waarin ons getoond werd wat de Baptisten in Europa's verschillende landen uitgeven aan kranten, periodieken, boeken. Wat betreft de periodieken en het aantal exemplaren, waarin zij verschijnen, kan ons land best meekomen. Wat mij wel opviel was, dat er onder ons kennelijk geen schrijvers zijn, die het tot boeken weten te brengen. Zijn onze mensen te nuchter aangelegd? Geen fantasie genoeg? Of geen tijd ervoor? Te weinig onderwijs ge-

noten om eraan te durven beginnen? Het zou toch wel merkwaardig zijn als er onder ons niet een paar waren, die soms de drang in zich speuren om via een langer verhaal getuigenis te geven omtrent dat wat wij het hoogste waarden. Waarom zouden zij het toch niet eens proberen? Ik kan geen prijzen uitloven, zelfs geen adviezen verstrekken, maar als er ooit ergens iemand van ons moet gaan schrijven, hij/zij kan ervan op aan, dat ik met groot genoegen het geschrevene zal willen lezen.

Ter conferentie werd opgemerkt, dat wij zo schraal voorzien waren van werken, die van dogmatische aard zijn. Al te vaak laten wij maar aan de mensen geloven wat ze maar willen. Als ze maar willen. Als ze maar in de Here Jezus geloven. Inderdaad dreigt ons van die zijde wel een groot gevaar. Het gevaar van verarming. We kijken wel eens kritisch neer op de andere kerken, waar de aanstaande leden moeten „leren”, terwijl wij toch, terecht, van mening zijn dat het geloof voldoende is om lid der gemeente te mogen zijn, we moeten niet vergeten dat we op deze wijze onze leden met wel heel weinig begrip over wat de Heilige Schrift ons leert het leven laten binnengaan. Wanneer dan die leden ook nog uit huizen komen, waar men van de godsdienst geen weet heeft, dan mag de vraag wel gesteld worden of wij ons niet te lichtvaardig onttrekken aan de taak van het onderwijs. Maar voor dat onderwijs zijn toch weer geschriften nodig, om niet te zeggen boeken. En die moeten geschreven worden.

Tot dusver zijn er nog niet veel boeken onder ons geschreven. Waarschijnlijk vooral omdat er geen tijd voor was. We hadden het voorrecht enige keren met br J. Kiwiet, die in Zürich de universiteit bezoekt, te mogen spreken. Met zijn vrouw trouwens ook. Denken graag aan de paar uren die we bij hen mochten doorbrengen. Br Kiwiet hoopt in de herfst van het volgend jaar zijn universitaire studie te kunnen beëindigen. Sommigen onder ons zullen wel nieuwsgierig zijn naar het onderwerp van het proefschrift, waarop onze broeder hoopt te promoveren. Hij houdt zich intensief bezig met de tijd der reformatie, waarin verscheidene personen geleefd hebben, die de beginselen, die wij nu inzake geloof, doop en gemeente zijn toegedaan, hebben beleden. Het ligt voor de hand, dat wij met belangstelling de vrucht van deze studie tegemoetzien en wij wensen onze broeder Kiwiet graag de zegen des Heren bij dit werk, dat ons wel duidelijk zal maken, dat de Baptisten van heden nauw verwant zijn aan de broeders uit de late Middeleeuwen, die zich vrijmaakten uit de verstikkende omklemming ener dode kerk.

HUIZINGA.

LEIDEN, 5 Juli '53.

Deze dag was voor ons in Leiden toch wel een zeer belangrijke dag; waarop de Evangelisatie Jeruël werd geïnstitueerd tot Gemeente. Wij hadden hiertoe een zaal gehuurd in het Gebouw Prediker omdat onze eigen zaal daartoe zeker te klein zou zijn. En inderdaad vele van de Baptisten vrienden waren gekomen om deze gebeurtenis mede te maken. De leiding van deze avond

berustte bij Ds S. Zijlstra aan wien wij ook zoveel steun danken gedurende de periode die voorbijgegaan is. Ook op deze avond hoorden we nogmaals de klare uiteenzetting van het Gemeentelijk leven der eerste Christentijd. Op twee punten legde de spreker de nadruk, op de Gemeente van Jezus Christus zoals zij interkerkelijk is, waartoe alle wedergeborenen behoren, maar ook de Gemeente als instituut waarin Christus zich openbaart. Na de inleidende toespraak volgde het bevestigen der ouderlingen de broeders H. Schouten Sr. en P. Zaalberg en de diakenen S. v. d. Vlist en Jac. Zaalberg. Tijdens de inzegening die geschiedde door handoplegging der aanwezige voorgangers, ging Ds. Hooghwinkel voor in het gebed, waarna wij hen allen toezongen. Dit was dan de eigenlijke instituering der Leidse Gemeente. Het is onze innige bede en ons vertrouwen dat de Here deze eenvoudige aanvang moge zegenen, wij kunnen wel zaaien maar God moet de wasdom geven, ook voor Leiden. Het is ons innig verlangen niet dat er hier een grote Baptiste Kerk groeit, maar dat God door middel van deze arbeid doet aan de Gemeente die zalig wordt. Want dat hebben wij nodig, dat wij als Gods kinderen intensiever gaan samenwerken in de Liefde opdat zondaren weer tot Jezus gaan komen. Daarom zijn wij dankbaar voor deze stap die we mochten doen, waardoor we ook voor de tot Jezus komenden een Geestelijk Huis bezitten.

Hoewel niet bij de diakenen aanwezig, zij hier toch duidelijk vermeld dat ook de secretaris onzer Gemeente, broeder L. C. Heynen, gedragen wordt door ons gebed in zijn verantwoordelijke taak. Na de eigenlijke instituering spraken nog de predikanten en broeders Ds Louw, Reiling, Hooghwinkel, een broeder namens de Amsterdamse en een namens de Utrechtse Gemeente. Terwijl namens de Unie — in wiens verband wij hopen te worden opgenomen — Ds Bakker sprak.

Nogmaals danken wij allen hartelijk voor de onder-vonden medewerking en medeleving en wij mogen ons zeker in uw aller voorbede aanbevelen. Met blijdschap voortgaande onder leiding van onze Heer en Heiland Jezus Christus.

Namens de Gemeente die te Leiden is:

H. SCHOUTEN Jr.

NOORDBERGUM

Gel. brs en zrs in onze Heer, het was Zondag 19 Juli voor de Gemeente Noordbergum een blijde dag. Des morgens werd cand. B. Posthumus bevestigd en ingeleid in de Dienst des Heren. Ds Tijman van Stads-kanaal was daarvoor tot ons over gekomen, en sprak naar aanleiding van Rom. 15 : 29.

„En ik weet dat ik tot u komende, met vollen zegen des Evangelies van Christus komen zal”. Om met een vollen zegen te kunnen werken, aldus de bevestiger, kan dit alleen door gezamenlijk, Gemeente en Voorganger, schouder aan schouder te staan; dan eerst kan de volle zegen worden genoten.

De gebruikelijke vragen werden door 4 ouderlingen namens de Gem. beantwoord, waarop onze Voorganger op de vraag: „Wilt gij deze Gemeente aanvaarden als van God U toebetrouwd” met een duidelijke stem antwoordde: „Met Gods hulp van ganser harte. Ja”.

Een plechtig ogenblik brs en zrs, menigeen pinkte een traan weg, God was in ons midden; hier houden woorden op en spreekt het hart, en werkt Gods Geest.

Des middags deed dan Ds B. Posthumus zijn intrede, naar aanleiding van het schriftwoord Exodus 33 : 15. „Toen zeide hij tot Hem: indien Uw aangezicht niet medegaan zal, doe ons van hier niet optrekken”.

van het gezicht. Toen kwam Narrigman binnen. En daar begon hij: „Het is allemaal veel te droog, veel te droog is het. Als dat zo door gaat dan komt er niets van terecht. En wat hebben we al een tegenslagen gehad. Gisteren is een van mijn varkens doodgegaan. Vanmorgen is de kloek van 16 eieren afgelopen en nu is mijn koe ziek....”

„Och Narrigman”, zeggen de jonge boeren, „dacht je dat wij nu nooit eens iets hebben? Man wat zie je de zaak altijd donker in. Wat geeft het jou als er een van je varkens dood gaat en dat de kloek van die eieren afloopt, daar blijf jij Narrigman wel om. Zie eens naar de vruchten hoe mooi ze er voor staan en wat hebben we mooie jaren gehad. Nee Narrigman, je moet ook eens een keer dankbaar wezen.” Maar Narrigman gaat verder met klagen, doch de mannen zeggen dat hij geen reden tot klagen heeft. Wordt er niet gezegd dat hij het plan heeft om een huis te laten bouwen en te gaan rentenieren....? Daar schrikt Narrigman van. „Mannen, laat je toch niets in de oren blazen....”

Wat zijn er een Narrigmannen. Altijd klagen en ontevreden. Nooit dankbaar voor de zegeningen en weldaden die God hun schonk. Niet alleen in het maatschappelijk, maar ook in het kerkelijk leven. De domine is niet goed, doet niet genoeg huisbezoek. Preekt te lang, laat te veel zingen, is te geleerd of niet geleerd genoeg.

Over de ouderlingen en de diakenen is men ook niet tevreden....

En dan ons Uniewerk. Och die contributie, wat een geld. En er komt maar nooit een eind aan. Nu willen ze de Pensioenpremie ook weer verhogen. Wat doen we toch met de Unie? Het is wel geld uitgeven, maar wat ontvang je er voor?

Moeten we niet dankbaar zijn. Mogen we God niet hartelijk en oprecht danken dat er broeders zijn die na een goede opleiding zich mogen geven in de dienst van de Heer en die straks onze Gemeenten gaan dienen! Is het niet een vreugde dat we, al is het op beperkte schaal, aan zendingswerk mogen doen! Zijn we niet dankbaar voor evangelisatieposten waarvoor we metelkaar mogen zorgen! Hoogeveen, een veelbelovende post, Assen, Pernis, Coevorden, Alkmaar, Den Helder en zo kunnen we verder gaan. Wat staat het er allemaal toch bijzonder goed voor. Is ons dat niet véél, zeer véél waard! En dan dat er kerken komen. Wij mogen en moeten God hartelijk danken voor deze kansen die Hij ons geeft. Maar de geest van Narrigman komt over ons als we het offeren niet meer lief hebben. En zijn we van het offeren ooit armer geworden? Is het niet heerlijk dat God ons en ons geld wil gebruiken voor zijn dienst! Als we doen wat we kunnen doen dan zal de Heer voor de rest wel zorgen. Niet klagen maar ook zien naar de zegeningen.

O ja, het moet een zaaierpraatje zijn....

Sommigen klagen wel eens over het blad. Nu innerlijk ben ik wel eens blij dat er ook klagers zijn. Het is een teken dat zij het blad lezen en weten dat ze het met mensen te doen hebben die niet volmaakt zijn. Bovendien is het moeilijk om een ieder tevreden te stellen. De een houdt van spruitjes en de ander van doperwten. Het voornaamste is, als er maar te eten is en gegeten wordt. Een opmerking die wij zo terloops wel eens horen is: „Waarom is de Zaaier niet zó als de Elisabethbode?”. Nu ons antwoord kan heel kort zijn. Wij weten dat ons evangelisatieblad niet vergeleken kan worden met de Elisabethbode. De meeste ruimte van dit blad wordt in beslag genomen door spannende vervolgh verhalen, bovendien is het een weekblad. Horen we de

De Zuiderstrip

Vacantie II

Wat doet dat een mens goed! Zo'n weekje vrij is als een frisse douche na een warme dag, doorgebracht in een stoffige fabriek of werkplaats. Wat een weelde te kunnen doen en laten wat men wil, ongestoord te kunnen genieten van de schone natuur in veld en bos.

Wat is dan ons hart dankbaar gestemd. Dankbaarheid welt in ons op jegens de Schepper en Onderhouder aller dingen die in Zijn grote liefde ons al dit schone schenkt.

Deze dankbaarheid stemt ons mild en brengt het goede in ons naar boven. Zo, één met God in de schone natuur, voelen we ons in staat tot alle goeds; voelen we de neiging, onweerstaanbaar, tot goede daden.

Ach vrienden als ge in Uw vakantie zulk een moment beleeft, laat dan Eindhoven U te binnen mogen schieten! Geef een weinig van Uw overvloed voor het kerkje van Eindhoven! Een goede daad ter ere Gods.

Ons girono. is niet 235481, maar 235491.

Wordt vervolgd.

lezers van de Elisabethbode, dan zegt men: We lezen het blad om de mooie vervolgh verhalen. Ook op deze wijze tracht men het evangelie onder de mensen te brengen, maar naar mijn bescheiden mening is de omweg wel erg groot. Zo groot dat het haast geen directe evangelisatie meer is. Evangeliserend zou men in sommige gevallen kunnen noemen de rubriek van „De Raadsman” en „Bij de voorplaat”. Het is daarom dwaas te trachten een vergelijk te treffen tussen „De Zaaier” en „De Elisabethbode”. Wij twijfelen er niet aan of l.g.n. blad zal zegenrijk werk doen. Wij wensen hen ook Gods zegen toe op hun arbeid. Maar elk blad moet zijn eigen karakter bewaren. Dat heeft „De Zaaier” in het verleden gedaan, dat moeten we, dunkt me, ook in de toekomst doen. Het is ondoenlijk om in „De Zaaier”, gezien zijn maandelijks verschijning, te beginnen met vervolgh verhalen. Van de andere kant weten we dat in een zeer grote kring men zeer waardeerend spreekt over ons blad en ook over de inhoud. Daarom laten we dankbaar zijn voor „De Zaaier”. Laten we doorzetten en een ieder werke met „De Zaaier”. Help allen een handje mee om de oplage op 15000 te brengen.

J. A. S.

Zondagsschoolleiders

Mogen wij nog eens Uw aandacht vestigen op de Zendingsactie van de Zondagsscholen?

Ook dit jaar hebben we weer plaatwerk verzonden naar de Congo. Laten ook Uw kinderen hier aan mee helpen en zend Uw bijdrage zo spoedig mogelijk aan: S. v. d. Werf, Kleinzand 9, Sneek.

We vestigen Uw aandacht nog eens op de verhaalschema's die van tijd tot tijd in Jong Leven verschijnen. Gebruikt U ze?

Mededelingen

Br Joh. Niemeyer, studierend aan het BETHEL Theol. Seminary, St. PAUL (Minn.), U.S.A., is met vacantie in Nederland en wil graag Gemeenten, die dit wensen, dienen op de Zondagen tot en met 13 September.

Zijn adres is: Oud Almloseweg 24, Borne (Ov.).

Ds H. Bakker kan deze broeder persoonlijk hartelijk aanbevelen.

Het contact-adres voor BORNE is voortaan:

Ds H. Ploeger, Dorsetplein 4, Borne, tel K 5409 - 475.

(Het contact-adres Vis, Grotestr. 46, is wegens emigratie vervallen.)

Verantwoording U.Z.C.

In dank ontvangen van:

Bapt. Gem. Zwolle	f 18.17
" Enschede	- 46.56
" Treebeek	- 38.15
" Deventer	- 44.47
" Siddeburen	- 12.—
H. Sp., Nw. Loosdrecht	- 5.—

Gelden bestemd voor de U.Z.C. gaarne op postrek. 523019 t.n.v. U.Z.C., Willemstraat 9, Sneek.

Uw dw. dn.,
W. MODDERMAN.
Adm. U.Z.C.

Australië

We drukken hier een brief af, die misschien schoenmakers interesseert.

Zeër geachte Ds Huizinga,

Door bemiddeling van Ds Hardenberg, Melbourne, schrijf ik U om te informeren of U mij kunt helpen enkele Uwer landgenoten hierheen te laten komen. Deze mensen moeten natuurlijk schoenvaklui zijn. Wij zijn bereid voor hun komst naar Australië alle hulp te verlenen. Ook zullen wij ons best doen woonruimte voor hen te krijgen.

De schoenmakers, die wij willen hebben, zijn: good-year stikers en overhalers (machinaal). Tevens hand-zwikkers en overleersnijders. Onze firma staat garant voor vast werk voor een aantal jaren.

Het adres van deze firma is: Spicer Shoe Co. PTY. LTD. 83—89 Queens Parade, North Fitzroy N. 7, Victoria, Australië.

Men informere over 't bovenstaande rechtstreeks en niet bij mij. Het enige wat ik nog weet is, dat br Spicer een Baptist is, die een vooraanstaande positie onder de broeders inneemt.

HUIZINGA.

Voor Voorgangers, Jeugdleiders en Zondagsschoolpersoneel

Bij het Jeugdbureau, Smitstraat 28³, Amsterdam—O is een aardig boekje verschenen met z.g.n. object lessons. Zoals U waarschijnlijk weet is dit een methode om de Evangelie-boodschap door voorstellingen uit het dagelijkse leven dichter bij de hoorders te brengen. De titel van dit boekje, in Hollandse tekst, is dan ook „Zien en horen”. De prijs is f 1.25.

Wij hopen dat deze schema's voor lessen of toespraken een door U allen gewaardeerd hulpmiddel mogen blijken te zijn.

Advertentiën

Op Zondag 26 Juli is in zijn Heer en Heiland ontslapen onze geliefde broeder

Hendrikus Geeloff
geliefde echtgenoot van
Klaasje Bonnema

in de ouderdom van 76 jaar.

Hij was sinds Sept. 1921 een trouw lid onzer gemeenten.

Bapt. Gem. Harlingen.

WIJ HELPEN U

een mandoline-,
gitaar- of
accordeonclub
in Uw gemeente
op te richten

en leveren U de muziekinstrumenten op zeer gemakkelijke voorwaarden.

B.v.: gitaren vanaf één gulden per week;
accordeons vanaf f 2.50 p. week.

Geen vooruitbetaling.
Geen rente.

Vraagt inlichtingen vrijbl. en gratis:

HENK JAGER,
M. Veningastr. 9,
Hoogezand (Gron.).

Heden overleed in haar Heer en Heiland onze geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

H. v. d. Laan
-Boiten

Wed. van S. v. d. Laan
in de ouderdom van 70 jaar.

Haar diepbedroefde kinderen en kleinkinderen.

Muntendam,
3 Aug. 1953.

PLAATST
UW
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

Als ge een bodem vindt, strooi
er dan iets goeds op uit.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3170

VRIJDAG 14 AUG. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12980

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18039

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Zalig die hun klederen wassen, opdat hun recht zij op de boom des levens.

Opb. 22 : 14.

Dit is de laatste zaligspreekings die kwam van de lippen van onze Heere Jezus Christus. Bekender zijn de zaligspreekings, die van de berg af gesproken worden tot de scharen, doch ook deze zaligspreekings is heerlijk.

We zullen allereerst opmerken, dat onze Staten-vertaling hier afwijkt; hoe deze te verklaren is, doet hier niet ter zake. De meest nauwkeurige lezing is die, welke we hier boven gaven. *Zalig*. Hoe gans anders klinkt dit woord in de mond des Heeren, dan in de mond van mensen. De laatsten noemen al spoedig eens iets zalig, wat met de zaligheid weinig of niets te maken heeft, dan is het woord van kracht beroofd, maar hier staat het in de rijkste en heerlijkste betekenis, in volle kracht: zalig! Wie delen in deze zaligheid? — *Die hun klederen wassen*. We merken op, dat hier niet staat gewassen hebben, alsof het met éénmaal klaar is, maar wassen, in de tegenwoordige tijd (letterlijk de wassenden) een voortgaande handeling. Bij voortdurend moeten we komen tot de geopende fontein tegen alle zonden en onreinigheid. Elke dag is er reiniging in het bloed van het Lam. De overwinnende schare staat daar met palmtakken, zij hadden hun lange klederen wit gemaakt. Laten ook wij dagelijks ons reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes.

Iedere onreine gedachte, ieder onrein woord of daad belijden, en indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeeft en het bloed van Jezus Christus Gods Zoon reinigt ons van alle zonden. Er is dagelijkse reiniging en wat is dit anders dan een betreden van de weg der heiligmaking? Wie met werkelijk berouw tot de fontein komt, zal niet terstond de zo juist beleden zonden kunnen doen, waar-

over men leed droeg.

Zalig die hun klederen wassen. Deze klederen op zichzelf beschouwd zijn een herinnering aan de zondeval. Dat wij ze moeten en willen dragen, is terwille van de zonde. Ze spreken van de gevallen mens, maar ook van Gods genade die de eerste bedekking aan het mensdom schonk. „Hij maakte rokken van vellen en toog ze hun aan”. Ja, wie bekleed is door Hem, kan met de profeet juichen: „de mantel des heils heeft Hij mij omgedaan”.

Zalig die hun klederen wassen, niet hun lompen wassen. In lompen gaat de verloren zoon, maar bekleed met klederen is de geredde zoon en dochter.

Het komt er nu op aan deze kleding rein te houden; dat wordt de zorg, en de enigste bezorgdheid voor het kind Gods.

In deze wereld wordt zijn kleed vaak bezoedeld, soms door schuld van anderen, die door een onvoorzichtige, roekeloze wandel de oorzaak der besmetting zijn, vaak is hijzelf de schuld. Het leven wordt hem een strijd om heilig te zijn, opdat hij met witte klederen de Bruidegom kan verwachten.

Welk een belofte heeft God voor dezulken. Hun strijd wordt bekroond. God opent hun de eens afgesloten weg naar de boom des levens, zij zullen eeuwigheidsleven ontvangen, dat wil zeggen zij zullen bevrijd zijn van de dood, omdat hun zonden gereinigd zijn. „Zij zullen met Mij wandelen in witte klederen”. Gij ook, waarde lezer? Kunt ge u iets heerlijkers denken? Met Jezus wandelen! Hier reeds, straks als onbesmette zonder vlek en rimpel.

Dan nu de toevlucht genomen tot Golgotha's kruis, vandaar komt de reinigende stroom, en dan daarbij leven en blijven, totdat...de belofte zich in al haar kracht aan u waarmaakt en de laatste smet is afgewassen om nooit weer te keren.

D. S.

Altijd kwaad te denken is een zeker middel om het altijd kwaad te hebben.

ZAND en ZAAD

Met ongebroken aandacht hebben wij zeker een drie kwartier zitten luisteren naar een door W. B. Lipphard geschreven rede, die handelde over de weg die de wereld heden gaat en welke onze boodschap aan die wereld van heden is.

Ik vrees tekort te doen aan de inhoud, wanneer ik slechts iets ervan weergeef, maar het is onmogelijk alles te herhalen. Er niets van te vermelden moest mij kwalijk genomen worden.

W. B. Lipphard, Amerikaan, heeft bijna een 40 jarige loopbaan als redacteur-schrijver-verslaggever achter de rug, heeft de wereld bereisd en beschreven en velen van ons waren diep onder de indruk van het woord, dat hij doorgaf aan de conferentie van zijn collega's in Rüsclikon.

Beklemmend is zijn tekening van de toestand der mensheid, die op dit ogenblik de wereld bevolkt. Het kwaad, dat in de eerste helft van deze eeuw door de oorlogen gedaan is overtreft dat van elke tijd ervoor. De oorlogen in de Balkan, de burgeroorlog in Spanje, de twee wereldoorlogen, de oorlogen in Indo-China, Korea, Malakka hebben meer jongemensen in uniform en niet-strijdende burgers, mannen, vrouwen en kinderen gedood dan ooit te voren. Djengis Khan en Attila hebben niet gezien wat wij zagen. Het ergste is dat veel daarvan de sanctie en zegen van de christelijke kerk had. Welk recht hebben wij nog van beschaving te spreken en hoe zullen wij „de wilden” durven beschaven als onze beschaving wilden heeft voortgebracht? Hij spaart ook Amerika niet, dat de atoombom heeft neergelaten. Hij vergelijkt zijn volk bij de barbaren uit het duisterste tijdperk der geschiedenis. Wie kan nu nog optimistisch zijn? Ofschoon pessimisme tot blinde wanhoop voert. Is deze tijd niet een uitdaging aan de Christenen en het Evangelie? Met instemming citeert hij Dr G. W. Truett, reeds heengegaan, die hem eens schreef: „Wij moeten dapper voorwaarts gaan, ons best getuigenis gevend, ons best werk doende voor onze Verlosser en Heer tot het uiterste uur, welke tijden en beproevingen ook over ons mogen komen.”

Wij zijn in heel de wereld getrokken, naar alle windstreken. Vandaag horen wij de opdracht: Ga heen in de gehele wereld van menselijke nood. De miljoenen van India, Azië en Afrika zijn in nood. Er zijn geen dokters, er is geen voedsel, ze kunnen niet lezen. De helft der aardbewoners leeft aan de rand van totale nood.

Lipphard duidt dan onder de volgende woorden de problemen van onze dagen aan: nationalisme, het rassenvraagstuk, industrialisme, communisme, terwijl hij aan het slot wijst op de oecumenische beweging.

De wereld kookt over van nationalisme. Hij is verdeeld in drie grote groepen: Amerika en zijn bondgenoten, Rusland en de verbonden staten en een neutraal blok, geleid door India, Burma en Indonesië. Ofschoon 60 naties in de UNO verenigd zijn, trachten deze naties stuk voor stuk zichzelf te handhaven door eigen economische belangen veilig te stellen achter tariefmuren, houden allen ontzaglijke legers op de been. Zo moet Amerika jaarlijks meer uitgeven voor militaire doeleinden dan het totaal nationaal inkomen van het Britse volk. De UNO heeft in de acht jaren van zijn bestaan prachtig werk verricht, maar we moeten bekennen, dat het grootste probleem: hoe een oorlogsmoeë, angstige, bevreesde mensheid vrede te verzekeren geen oplossing gevonden heeft. De oorzaak van dit falen behoeft niet ver te worden gezocht. Als Christus niet regeert over de be-

sluiten van de Verenigde Naties en als Zijn Geest niet de drijfveer is van al wat daar wordt overwogen, dan zal de moderne toren van Babel, de 39 verdiepingen hoge wolkenkrabber van de UNO aan New-Yorks East River evenals het mausoleum aan het meer van Geneve, alleen maar een geraamte van staal en steen en glas blijven, waarin de zestig naties elkaar niet meer verstaan. Christus moet de harten der mensen regeeren en Zijn Geest moet in hen wonen of ook de tweede helft van deze eeuw zal er een van bloed, zweet en tranen worden.

Over het rassenvraagstuk spreekt Lipphard dan. Driehonderd jaren kent Amerika het probleem van zwart en wit. Hij zegt dat het voor Amerikaanse christenen beschamend is, dat terwijl Washington in de hele wereld het evangelie van de democratie predikt, de kleurlingen in datzelfde land als tweederangsburgers worden beschouwd. Er wordt een kentering geconstateerd, maar het zal nog wel even duren eer het christelijk beginsel van gelijkheid aanvaard is. Er zijn meer zere plekken in de wereld: Jood en Arabier in Palestina, Mohammedaan en Hindoe in India, Zuid-Afrika met geen twee miljoen blanken, die meer dan acht miljoen negers en andere kleurlingen onder de duim willen houden. Wat zal de vrucht zijn van het zaad, dat de blanke in de laatste eeuwen heeft gezaaid? Hij zal uit al de landen verdreven worden. Wij zijn niet verbaasd over wat er in Indo-China, Malakka, Korea, Afrika, India geschiedde en geschiedt. De vloed komt op. De volken van Oost en Zuid staan op en geen wapen en geen propaganda voor de democratie zal het Westen redden.

Vandaag moet de Christen duidelijk zeggen, dat God uit enen bloed het ganse menselijk geslacht gemaakt heeft en dat er daarom verwantschap is tusschen al de volkeren. Wij moeten er geen theoriën op na houden, maar in de voetsporen van Christus gaan, Die Zijn woord richt tot alle mensen.

De volgende keer willen we de rest van de lezing in het kort weergeven, ervan overtuigd zijnde dat u met belangstelling en instemming het voorgaande gelezen hebt.

HUIZINGA.

IN EN OM DE BIJBEL

Over het vasten

Wat is vasten? Vasten is een godsdienstige strekking. Het komt over de gehele wereld voor. Het kan een individueel vasten zijn, maar het kan ook door een gehele groep mensen op één zelfde ogenblik worden gedaan, dus een kollektief vasten zijn. Vasten betekent: zich onthouden van spijs, geheel of gedeeltelijk. — Het doel van het vasten is niet altijd hetzelfde. De oude christelijke kerk kende het vasten als een voorbereiding voor de doop en het avondmaal. In hoofdzaak gaat het er om zich meer te concentreren op de geestelijke dingen. Men maakt zich los van de beslomeringen, die „het eten en drinken” met zich mee brengen, om zich geheel open te stellen voor de „dingen die boven zijn”.

Ralph Luther zegt: „die vast denkt helderder en geconcentreerder dan die verzadigd is. Bij de grote beslissende gebedsworstelingen gaat het daarom in het nieuwe testament niet zonder vasten.”

In het strijden tegen de daemonen wordt het vasten aanbevolen. „Dit geslacht vaart niet uit, dan door bidden en vasten”. Het vasten moet dan medewerken het gebed krachtiger te maken.

Het vasten komt ook voor als „voorbereiding” voor een heilige of beslissende handeling. De ziensers werden daardoor meer ontvankelijk voor het ontvangen van openbaringen. Mozes was veertig dagen en nachten op de berg Sinai, hij at geen brood en hij dronk geen water, daarna ontving hij de woorden der wet (Deut. 9 : 9). De Heere Jezus was eveneens veertig dagen zonder dat Hij at of dronk, toen Hij streed tegen de satan in de woestijn. „En als Hij veertig dagen en veertig nachten *gevast* had, hongerde Hem ten laatste” (Matth. 4 : 2).

Israel heeft zijn bepaalde vastendagen gekend, hetgeen blijkt uit de vraag aangaande het vasten in Zach. 7 : 3 en ook 8 : 19 waar we lezen: „Het vasten der vierde, en het vasten der vijfde, en het vasten der zevende, en het vasten der tiende (maand) zal den huize van Juda tot vreugde en tot blijdschap en tot vrolijke hoogtijden wezen”. — De Grote Verzoendag is ook vastendag. Verder werd er *gevast* bij rouw, niet alleen om het feit dat de treurende uit gebrek aan eetlust vastte, maar ook als rouwgebruik. Zo vastte David toen hij hoorde van Abners dood. „En de koning maakte een klage over Abner.... daarna kwam het volk, om David brood te doen eten, als het nog dag was; maar David zwoer, zeggende: God doe mij zo, en doe er zo toe, indien ik voor het ondergaan der zon brood of iets smake!” (2 Sam. 3 : 35).

Voorts vinden we het vasten als teken van verootmoediging en boetedoening. Zo bij David toen hij het kind, dat hij bij Uria's huisvrouw verwekt had, moest missen. „En David zocht God voor dat jongskén, en David vastte een vasten”. — Bij Mizpa (1 Sam. 7 : 6) werd *gevast* en werd erkend: „wij hebben gezondigd tegen de Heere”.

Niet alleen bij Israel maar ook bij de Semietische volken komt dit vasten voor. Zoals in Babel en bij de Islam. De Islam heeft een bepaalde maand, n.l. Ramadhan, waarin geen Moslem iets eet tussen zonsop- en -ondergang. Dat de Roomse kerk officiële vastentijden heeft is algemeen bekend.

In het boek Handelingen lezen we van een vasten, toen een gewichtige beslissing moest worden genomen. Het ging om de uitzending van Barnabas en Saulus naar het zendingsveld. „Toen vastten en baden zij, en hun handen opgelegd hebbende, lieten zij hen gaan” (Hand. 13 : 3). Daar ligt het begin van de „buitenlandse zending”. Hoe belangrijk werd deze uitzending geacht. — Tegenwoordig lezen we niet meer, dat er *gevast* en gebeden wordt, als vredeboden uitgezonden worden. Ook daarin zien we de afval zich openbaren.

Hoe *gevast* moet worden heeft de Heer Zijn discipelen aldus geleerd: „en wanneer gij vast, toont geen droevig gezicht, gelijk de geveinsden.... Maar als gij vast, zalft uw hoofd en was uw aangezicht, opdat het van de mensen niet gezien worde, als gij vast, maar van uw Vader, die in het verborgen is”. — Hierbij merken we op, dat het vasten iets gebruikelijks was ten tijde van Christus, maar ook *de apostelen* spreken over het vasten en hebben het aan de gemeenten aanbevolen. We lezen, dat *de ouderlingen onder bidden en vasten de Heere opgedragen werden*. (Waarom is dat vasten achterwege gebleven in onze tijd? Een vraag die toch wel vanzelf bij ons opkomt.) Van de apostelen lezen we, dat ze als dienaars van God o.a. „in vasten” zich als zodanig deden kennen (2 Kor. 6 : 5). Het schijnt, dat in sommige kringen naast het gebed ook weer *gevast* wordt. Zo las ik in

„Kracht van Omhoog” (4 Juli 1953, pag. 7, 2e kolom): „En ik hoorde uit die gebeden ongeveer het volgende: Heere Jezus, U weet, dat wij sinds drie dagen *vasten* en zeer veel bidden, want we hebben een zuster, die blind is in ons midden”.

Zeker, we leven niet meer onder de wet. Maar het wil mij voorkomen dat het ons gemeentelijk leven ten goede zou komen, als we ook hierin „nieuw-testamentisch” wilden zijn. Als het een waarachtig bidden en vasten werd, gedreven door de nood van onze tijd, gedreven door de beangstigende lauwheid en geesteloosheid der christenen.

Wanneer ook wij met „bidden en vasten” de nood der wereld en onze nood tot God brachten, zou Hij geen wonderen kunnen doen?

D. SLORT.

Kroniek

Een nieuw program van de American Baptist Convention In de American Baptist Convention, de vroegere Noordelijke Conventie, is een nieuw program van intergemeentelijke arbeid aanvaard, dat eens te meer aantoon, hoezeer onze Amerikaanse broeders in staat zijn grote zaken groot aan te pakken. In het bevolkingsbeeld van de Ver. Staten vinden de laatste jaren ingrijpende verschuivingen plaats. Er valt een nieuwe „trek” naar het Westen te constateren, waarbij meer mensen betrokken zijn dan voor een eeuw de gehele bevolking omvatte. Daarnaast is een grote trek van het land naar de stad in gang, terwijl ook nieuw verrezen industrie-centra tallozen tot zich trekken. Al deze verschuivingen stellen de kerken voor enorme problemen. Ze voltrekken zich in zulk een tempo, dat zelfs de bevolkingsregisters nauwelijks bij kunnen blijven, en in zulke gevallen plegen de kerken nog meer achteraan te komen, al was het alleen al omdat de taak der kerken meer omvat dan alleen de administratie van hun leden. Daardoor komt het voor, dat op vele plaatsen, waar een enorme arbeid wacht, geen gemeenten zijn, die haar kunnen aanpakken, of dat kleine gemeenten in de loop van soms slechts enkele jaren voor een taak zijn komen te staan, die hun krachten verre te boven gaan. Hier kan alleen intensieve coöperatie iets bereiken en na grondige voorbereiding is te Denver, waar de Conventie dit jaar vergaderde, een groots plan ter tafel gekomen, het z.g. Church Extension Program. Dit plan voorziet in het beginnen van arbeid op alle plaatsen, waar een grote bevolkingsaanwas is en nog geen Baptisten Gemeente bestaat, in het steunen van kleine gemeenten en posten, die hun taak niet aan kunnen en vooral in het bouwen van een groot aantal kerken en verenigingsgebouwen. Naar schatting zullen tenminste 300 gemeenten moeten worden gesticht. De aangesloten gemeenten hebben zich bereid verklaard in de eerstkomende jaren voor dit doel 8.000.000 dollar bijeen te brengen, zonder dat op de offers voor de andere arbeid zal worden bekort!

Naast gebouwen zijn uiteraard werkers nodig en ook hieraan is gedacht. De seminaries zullen subsidie ontvangen om hun capaciteit uit te kunnen breiden, terwijl er een dringend beroep zal worden gedaan op jonge mannen en vrouwen om zich voor deze arbeid beschikbaar te stellen.

Een belangrijke vraag is, in welke verhoudingen de

nieuw te stichten gemeenten zullen staan tot de Conventie. Verschillende afgevaardigden bleken juist op dit punt wel enige zorgen te koesteren, met name ten aanzien van het al of niet Baptistisch karakter van deze gemeenten. Zullen het Baptisten gemeenten worden, met gesloten lidmaatschap en doop door onderdompeling, of meer vrije gemeenten met open lidmaatschap en facultatieve doop? Met algemene stemmen is besloten, dat de te stichten gemeenten Baptisten gemeenten zullen zijn, die de Baptistische beginselen uitdragen en verbonden zijn aan de American Baptist Convention. Niemand voelde er blijkbaar voor om geld te steken in niet- of half-Baptistische arbeid.

Het is natuurlijk de vraag, of deze beslissing zich zonder meer in overeenstemming laat brengen met het aloude beginsel der gemeentelijke autonomie. Buitenstaanders hebben hierop de aandacht gevestigd en de mening uitgesproken, dat de Baptisten hier hun eigen beginsel gaan verloochenen en in theorie lijkt dit ook inderdaad wel zo. Maar aan de andere kant valt te begrijpen, dat de Amerikaanse Baptisten er weinig voor voelen om zich grote offers voor de Church Extension te getroosten, wanneer anderen zich van de resultaten van deze offers meester zullen maken. Dan zou het beginsel van de gemeentelijke autonomie een strop worden, waarin zijn aanhangers zichzelf ophingen.

Uit een gemeentebode Gemeentebodes zijn bladen bestemd voor de gemeente en bevatten daarom slechts zelden artikelen of mededelingen, die ook voor een wijder publiek belangrijk zijn. De Kroniekschrijver leest ze desondanks graag en zou er graag nog meer lezen, als ze hem maar werden toegezonden. Berichten uit de gemeenten horen in deze rubriek niet thuis; daarvoor dienen de Gemeenteberichten. Maar wanneer er af en toe in een gemeentebode iets geschreven wordt, dat ons allen aangaat, nemen we dat graag over. Dit keer knippen we een artikeltje van Ds Lindeman uit, dat handelt over de opzet van de Unie en waard is overdacht, besproken en misschien ook tegengesproken te worden. Al naar men van gevoelen is. Hier volgt het:

De laatste jaren heeft het in onze uniegemeenschap de aandacht gehad op welke wijze het benodigde geld voor de gemeenschappelijke arbeid en binnenland bijeen moet komen en uitgegeven moet worden. De uniezendingscommissie had reeds lang haar inkomsten via vrije bijdragen, collecten en zendingsbusjes. De gelden die nodig waren voor de E.C.U. en voor de Opleiding van Voorgangers en voor het pensioenfonds kwamen uit de verplichte uniecontributie, betaald door de gemeenten in overeenstemming met het aantal leden van iedere gemeente, en ook uit de winst die gemaakt wordt door de unieperiodieken. Hiervoor gold dus een zekere vastigheid. Het streven is nu geweest om deze vastigheid gedeeltelijk te verlaten en voor het werk van E.C.U. en Opleiding een beroep te doen op de offerzin van de gemeentelieden, waarin dus meer de persoonlijke christelijke verantwoordelijkheid is verdisconteerd. Het overige werk wordt samengevat onder de naam: „Zakelijke samenhang van de unie“.

Het principe om voor de zakelijke samenhang inkomsten te verkrijgen uit evenredig vastgestelde bijdragen lijkt ons juist. De Gemeente van Christus heeft immers twee aspecten, namelijk organisatie en organisme. Waar het gaat om de organisatie lijkt ons de vastigheid de aangewezen weg. Dat is zoiets als het geraamte. Maar het geraamte alleen is slechts een karkas. De Christelijke vrijheid maakt de georganiseerde gemeenten levend. De breedte en de mogelijkheid van de gemeenschappelijke

evangelisatie en zending moet geboren worden uit dat organische leven, en zijn inkomsten vinden in de vrije persoonlijk gebrachte gaven.

Waar de E.C.U. in de loop der tijden ook het subsidieapparaat is geworden voor gemeenten die o.a. het predikantsalaris niet geheel kunnen opbrengen, lijkt het ons beter dat de E.C.U. deze taak afstaat aan een Uniegemeenten-Subsidie-Fonds dat haar inkomsten verwerft uit de vaste Uniecontributie, terwijl de E.C.U. dan zuiver evangelisatiecommissie wordt. Zodra ergens een gemeente geconstitueerd is, is de taak van de E.C.U. gedaan. Voorts dunkt het ons goed, om in overeenstemming met het wezen van de nieuwe koers de inkomsten van de Opl. Comm. te verwerven uit de vaste Uniecontributie. Deze arbeid is immers zuiver gemeenschappelijk organisatorisch. De gemeenten dienen ten opzichte van de studenten hun taak organisatorisch te verstaan door de vorming van een studenten ondersteuningsfonds, dat de meer of minder behoeftige studenten meer of minder steunt in reiskosten, kleding, boekenkosten en dies meer. Zo dienen telkens weer de vastigheid en de vrijheid elkaar aan te vullen, of om de woorden te gebruiken van de unievoorzitter in zijn openingsrede van de laatste Alg. Verg. (zie Christen): Security en Opportunity, zekerheid en gelegenheid. Het is niet 't één of het ander, maar beide.

Diepteboring Toen het feest van de Staatsmijnen, gezegend vorig jaar, luisterrijk werd gevierd o.a. met een plechtige dienst in een Rooms-Katholieke Kerk en in aanwezigheid van een deel onzer regering, hebben we al eens de vraag gesteld, of de Staatsmijnen Rooms waren, de Rooms-Katholieke Kerk misschien Staatskerk en de Protestanten in de mijnstreek niet te vinden waren.

We hebben ons niet wijs gemaakt, dat men ter plaatse waar zulks nodig zou zijn deze vragen nader zou overwegen, en dus spreken we er maar weer onze bevreemding over uit, dat Pastoor Rohs — volgens de Maas- en Roerbode van 28 Mei j.l. — de boorput en de boorinstallatie zegende voor de nieuwe mijn „Beatrix“, de nieuwe staatsmijn wel te verstaan, en ook dit weer met de aanwezige belangstelling van enkele hoogwaardigheidsbekleders. We menen toch door dit te signaleren, geen spijkers op laag water te zoeken en we vragen dus weer: wat heeft nu deze nieuwe staatsmijn met de Rooms-Katholieke Kerk te maken?

(Uit: De Hervormde Kerk.)

Oorzaken van Eveneens in De Hervormde Kerk **onkerkelijkheid** lezen we het volgende, dat speciaal voor kerkbouwende gemeenten misschien een tip bevat: bouwt comfortabele banken!

In een Friese gemeente, zo lezen we in derzelver gemeentebericht, heeft iemand een rekening ingediend bij de kerkvoogdij voor een aantal flesjes kamferspiritus. Die rekening is gevolg van de omstandigheid, dat het kussentje in de bank van deze kerkganger was verdwenen. Om doorzitten te voorkomen, eventueel te bestrijden, heeft toen dit gemeentelid kamferspiritus aangeschaft, omdat hij blijkbaar de kerkvoogdij aansprakelijk stelt voor het verdwijnen van het kussentje en voor de mogelijke gevolgen daarvan. Deze kerkvoogden, „anders niet karig“, vermeldt het bericht, hebben geweigerd de nota te voldoen, voordat de ontfutselaar(es) van het kussentje „door de scherpzinnige en waakzame politie“ is aangehouden. „En meer is er werkelijk niet...“ zo eindigt dit gemeentebericht.

We vinden het echter al heel wat! Want nu moet u eens even nagaan hoezeer in de loop der eeuwen de

productie van kamferspiritus is geremd door kussentjes in kerkbanken. En ook, wat daar verder allemaal het gevolg van is geweest.

Zo bijvoorbeeld de besparing van doktersvisites om een recept te krijgen voor kamferspiritus of het advies, bij doorzitten, een nieuw kussentje te nemen. De glasfabrikanten hebben er schade bij geleden, want dat vocht moet toch in flessen, en de drogisten en apothekers en wie weet wie en wat nog meer.

En de kerk zelf? We hebben zo'n idee, dat een soort banken, dat blijkbaar doorzitten bevordert, een aantal onkerkelijken op haar geweten heeft. En dát er mensen zijn, die al doorzitten op de kerkbank, is mogelijk weer gevolg van de omstandigheid, dat ze te lang achtereen moesten zitten...., en ook dat heeft onkerkelijken veroorzaakt. Daarom verdient het misschien overweging voor kerkvoogdijen om, met deze rekening voor ogen, in de kerken, waar zulke funeste banken zijn, kussentjes beschikbaar te stellen, desnoods in huur, of flesjes kamferspiritus. En ook, wat de betrokken kerkvoogden betreft, déze rekening te betalen. Want als de politie ter plaatse niet scherpzinnig genoeg is en de ontfutselaar (kerkelijk woord voor: dief) van het kussentje niet vindt, kon het wel eens zijn, dat het aantal onkerkelijken in deze gemeente dáárom met één vermeerderd wordt. Want je weet soms niet waarom de mensen onkerkelijk worden.

Bijbelkennis I De Bijbel en de bijbelse uitdrukking zijn soms ver weg geraakt uit het dagelijks spraakgebruik en dus vertaalde een 19-jarige jongeman de Duitse tekst: „Er lässt seine Sonne aufgehen über die Bösen und die Guten....” met: Hij laat zijn zon opgaan over de bossen en de landgoederen....

Bijbelkennis II Een danige zwart handelaar in de oorlogsjaren werd deswege door de kerkeraad zijner (zwarte) gemeente flink aan de tand gevoeld. Maar hij achtte zich in genen dele een overtreder van de geboden des Heren, want er staat geschreven, zo zei hij: „Waarom ga ik in het zwart? Vanwege des vijands onderdrukking....”

J. R.

Balthasar Hubmaier von Friedberg

2

Waldshut werd een reformatorische stad: het evangelie werd nu in het Duits gelezen, kaarsen noch wierook werden meer gebruikt, de beelden en kruizen werden uit de kerken verwijderd, de Maria-verering werd afgeschaft en het avondmaal op bijbelse grondslag weer ingesteld.

In de zomer van 1524 trad de hervormer in het huwelijk met Elisabeth Hugline, zijn geluk was van korte duur, want reeds op 1 September moest hij vluchten voor de troepen der Oostenrijkse regering, die zijn uitlevering verlangde.

Terwijl een afdeling vrijwilligers uit Zürich de bedreigde stad te hulp kwam, zocht Hubmaier in Zwitserland een goed heenkomen. In een klooster(!) in het kanton Schaffhausen wist hij zich in veiligheid te stellen, maar lang heeft zijn oponthoud niet geduurd: de 28e October werd hij in triomf Waldshut binnengehaald

en al dadelijk greep hij de pen en schreef zijn 26 Schlussreden (Axiomata), waarin hij zijn vroegere leermeester, Dr Johann Eck, de handschoen toewierp.

Begin Januari 1525 werden in Waldshut geen kinderen meer gedoopt en alleen dan, wanneer de ouders dit uitdrukkelijk verlangden, werd Hubmaier „zwak met de zwakken”.

Het ontstaan van de Doperse Gemeente

brak nu spoedig aan: in Maart kwam de verbannen Doper Wilhelm Rönblin uit Wytikon (Zwitserland) in Waldshut aan. Hubmaier en 60 van zijn gemeenteleden lieten zich door hem dopen en op de daaropvolgende dag (Pasen 1525) doopte Hubmaier meer dan 300 personen (men had daartoe een gevulde melkbus op een steen geplaatst en waarschijnlijk werden de gelovigen besprengd). En op de Dinsdag na Pasen reikte de Hervormer het Avondmaal uit aan een schare van bijna 400 mensen. Waldshut was tot een centrum van de doperse beweging geworden! Reeds had Hubmaier zijn denkbeelden a.g. de doop in een „Oeffentliche Erbietung aan alle Christglaubigen Menschen” kenbaar gemaakt, in antwoord waarop Zwingli (die zich nu een voorstander van de kinderdoop noemde!) zijn „Vom Touff, vom Widertouff ünd vom kindertouff” schreef (Mei 1525).

Met verbazing las Hubmaier het geschrift en weer nam hij de pen ter hand: op 11 Juli verscheen zijn „Vom Christlichen Tauff der Gläubigen” (gedrukt in Straatsburg).

Tijd ter discussie was er niet meer: en op 5 December 1525 marcheerden de Oostenrijkers de stad binnen en Hubmaier en zijn vrouw vluchtten naar Zürich. Hoe zij daar werden ontvangen, leest U in een volgend artikel. Rest mij nog te zeggen, dat het met de hervorming in Waldshut gedaan was: Rome sloeg terug en hard!

Wordt vervolgd.

Evanston

De tweede Assemblee van de Wereldraad van Kerken

In 1948 werd in Amsterdam de wereldraad van Kerken geconstitueerd. En wij Baptisten van Nederland waren er ook bij.

Het ligt thans in de bedoeling dat in 1954 de tweede assemblee van deze Raad gehouden zal worden, en wel in Evanston, Illinois, in de Augustusmaand van dat jaar.

Het Thema der Assemblee

Als thema voor deze assemblee heeft men na veel en grondig overleg vastgesteld: *Christus, de Hoop van de wereld*.

Men acht thans de tijd gekomen om op zo duidelijk mogelijke wijze in de tegenwoordige wereld, die vol is van valse hoop, wanhoop en angst, te wijzen op Jezus Christus als de éne waarachtige hoop.

In de Kerken, zo lezen we in een desbetreffende brochure, treden geestelijke kracht en triomferende hoop niet duidelijk aan de dag.

Hoewel er veel geëvangéliseerd wordt handhaaft het oude heidendom zijn kracht in vele delen van de wereld,

terwijl aan de andere kant slechts op zeer weinig punten de kerk uit haar isolement treedt om dezulken met het Evangelie te bereiken die of een ander evangelie aanhangen (van politieke, wetenschappelijke of filosofische aard), of totaal onverschillig staan tegenover iedere religie, echt of vals.

Ook is de verwereldlijking der kerken ver voortgeschreden. Hoe moeilijk is dus thans de situatie.

Maar nu, evenals altijd in de geschiedenis, is de menselijke verlegenheid Gods gelegenheid. En juist daarom wil men het thema aan de orde stellen en Christus prediken als de *hoop voor Kerk en wereld beide!*

Vorbereidingen

Reeds sedert geruime tijd is een commissie van advies bezig met de bestudering en doordenking van het onderwerp van de assemblee, en zo verscheen niet zo lang geleden reeds een tweede rapport, waarin deze commissie de voorlopige resultaten van haar arbeid doorgeeft. In dit rapport over de **CHRISTELIJKE HOOP** vielen enkele dingen ons op.

1. Men bedient zich daarin zoveel mogelijk van een Bijbelse terminologie.
2. Men probeert tot zo duidelijk mogelijke uitspraken te geraken, hoe moeilijk dat overigens ook is bij een dermate uiteenlopend gezelschap.
3. Men heeft oog voor de Bijbelse boodschap van Christus' Wederkomst.
4. Naast de boodschap van Christus als de Wederkomende heeft men ook oog voor de boodschap van Christus als degene die onder ons en in ons present is door de Heilige Geest.
5. Men onmaskert iedere valse toekomstverwachting, die een onbijbels karakter draagt, zich verdiept in tijdrekeningen, infantasieën overorden van Engelen e.d.
6. Men onderzoekt de hedendaagse Utopieën (het Stalinisme, het wetenschappelijk humanisme, de democratische utopie) op het element der toekomstverwachting dat in alle drie genoemde systemen zeer sterk spreekt, en dat er de grote aantrekkingskracht voor het publiek van uitmaakt.
7. Men toont begrip voor deze systemen, maar stelt er het Evangelie van Jezus Christus tegenover als de enige boodschap die het Koninkrijk Gods tot werkelijkheid maken kan. „Zie de Mens” (Jezus Christus), dat is tenslotte de heenwijzing, die gedaan wordt.
8. De *Opstanding van Christus* en onze opstanding staan centraal in dit rapport.
9. De rapporteurs wijzen de mening af van dezulken, die zeggen dat men zich met de toekomstverwachting niet bezig moet houden, omdat dit een gevaar voor de Kerk betekent, daar juist op dit terrein de ketterijen veilig bloeien. De Rapporteurs zijn van oordeel dat men juist hier een zo duidelijk en positief mogelijk geluid moet laten horen.

Verdere onderwerpen van bespreking

Naast zeer intensieve besprekingen (in discussie-groepen eerst, daarna in plenaire zitting) vragen nog een zestal andere onderwerpen de aandacht.

De eenheid en verdeeldheid der kerken staat daar als een groot en verdrietig probleem; de opdracht der kerk met betrekking tot hen die er buiten leven, zal allen bezig houden; sociale problemen zullen de revue passeren evenals internationale aangelegenheden; tenslotte

zal er gesproken worden over de Christen en zijn roeping. Vooral dit onderwerp is het, dat velen in de diverse Kerken vandaag de dag bezig houdt.

Deelnemers

Aan de Assemblee zullen deelnemen:

600 afgevaardigden, aangewezen door de aangesloten kerken;

150 raadplegers, aangewezen door het Centraal Comité;

100 Jeugd-Raadplegers, aangewezen door het comité van het Jeugd-Departement, in overleg met de aangesloten kerken;

600 geaccrediteerde „Visitors”, aangewezen door de aangesloten Kerken, in totaal bijna 1500 personen.

Citaten

Tenslotte nog enkele citaten uit het hierboven aangehaalde rapport over de Christelijke hoop, om de geïnteresseerde lezer een indruk te geven van de richting waarin het denken van de rapporteurs zich beweegt.

„Wanneer Hij *wederkomt*, zal dat de opstand der doden zijn, maar ook *nu* reeds leven wij als deelgenoten van Zijn opgestane leven.

Wanneer Hij *wederkomt*, zal het de dag der erfenis zijn, maar ook *nu* reeds leven wij als zonen van de Vader in de hemel.

Wanneer Hij *wederkomt*, zal dat de definitieve vernietiging van het kwaad zijn; maar *nu* reeds zijn de machten van het kwaad onttroond.

Wanneer Hij *wederkomt*, zal dat de vereniging zijn van de Kerk met haar Bruidegom, maar ook *nu* reeds leeft de Heer temidden van Zijn Kerk.

Wanneer Hij *wederkomt*, zal dat de herstelling zijn van de verloren harmonie der schepping; maar *nu* reeds zijn de machten van het Koninkrijk aan het werk om te genezen en te herstellen.

Wanneer Hij *wederkomt*, zal dat het laatste oordeel zijn en de vervulling der geschiedenis, maar *nu* reeds is het oordeel over de wereld begonnen.”

„Wanneer wij zeggen dat Christus is *opgestaan*, moeten we ook zeggen, dat Christus zal *wederkomen*; want Zijn heerschappij erkennen betekent ook te erkennen dat die heerschappij uiteindelijk zal worden geopenbaard.”

„De Heilige Geest, in Wiens gemeenschap het Christelijke leven geleefd wordt, is de *Geest der Belofte*. Hij is het teken en onderpand van onze erfenis. En omdat Hij met ons is, werken de krachten van de Nieuwe Eeuw onder ons.

Het Christelijke leven is gegrond in wat God in Jezus Christus heeft volbracht, maar het wacht op de uiteindelijke onthulling van dit volbrachte werk.”

Wij zijn zeer benieuwd te weten wat uiteindelijk het oordeel der gehele Assemblee zal zijn over deze zo uitermate belangrijke materie. Van harte hopen we dat het een goed-Bijbels, moedgevend geluid zal zijn.

Wf.

Een woord in het bijzonder aan Christen ouders

Natuurlijk mogen ook niet-ouders dit lezen, doch het is in het bijzonder bedoeld voor vaders en moeders. Aan u zijn kinderen toevertrouwd, God heeft ze u geschonken — hoewel niet buiten u om. Daarin ligt het grote feit opgesloten, dat God u maakt tot mede-schepers, en daarom draagt ge ook verantwoordelijkheid voor uw kinderen!

Niet alleen voor de stoffelijke dingen van het leven, maar ook en bovenal voor de geestelijke behoeften, staat gij verantwoordelijk, ook daarvan zal God u rekenschap afrekenen!

Vindt ge ouders niet misdadig, die zich van het lot hunner kinderen niets aantrekken, die niet zorgen voor voedsel en kleding? Hoeveel misdadiger zijn dan wel Christen-ouders, die de ziel hunner kinderen verwaarlozen! Wij nemen aan, dat we schrijven aan Christen-ouders dus aan de uitverkorenen Gods.

Weet gij wel, dat God u uitverkoren heeft, niet alleen om uzelf, maar ook voor uw kinderen? God wil u als geredden tot zegen stellen, voor anderen en allereerst voor uw kinderen! Zo sprak God van Abraham: „Ik heb hem gekend, opdat hij zijne kinderen zou bevelen en zij de weg des Heeren houden”.

Abraham beval zijn kinderen, liet het niet aan hun over of ze wel de weg des Heeren zouden gaan, hij beval! Zijn vele ouders, en in het bijzonder baptisten-ouders niet veel te slap? Hebt gij uw kinderen bevelen de weg des Heeren te gaan? Hebt ge hun Gods woord en geboden voor gehouden? Wij lezen in Deut. 6 : 6, 7 „en deze woorden, die Ik u heden gebied zullen in uw hart zijn, en gij zult ze uwe kinderen *inscherpen* en daarvan spreken, als gij in uw huis zit, en als gij op de weg gaat, en als gij nederligt en als gij opstaat.” Scherp uw kinderen in, de waarheid en eisen van het evangelie! Beveel ze de dingen te doen, die God van hen verlangt!

Zou daarbij ook niet behoren, het komen onder de prediking van Gods woord? Doch wat zal ik zeggen van die ouders, die zelf wegblijven onder Gods woord, die hun belofte aan God en de gemeente niet nakomen? Zij zullen moeilijk hun kinderen kunnen inscherpen, dat hun ja, ja moet zijn — daar zij het immers zelf niet doen. Zij zullen moeilijk tot hun kinderen kunnen zeggen: zoek de plaats der prediking op waar Gods kinderen samenkomen. Zij zullen moeilijk hun kinderen kunnen wijzen op de heerlijkheid van de sacramenten, als zij zelf des Heeren avondmaal niet houden!

Ouders gij zijt verantwoordelijk voor uw kinderen! Wees niet slap als ge uw kinderen sterk wilt zien, sta ze niet in de weg en beneem hun ziel het eeuwige heil niet, door zelf uw roeping en verkiezing van God los te maken. Doch wees een voorbeeld en beveel uw kinderen. Wees getrouw en leer uw kinderen de weg tot God en de Gemeente!

D. S.

Leestafel

Prof. Dr S. F. H. J. Berkelbach van der Sprenkel. D. D. Hoe leest de Christen het oude Testament? Uitgave: Boekencentrum N.V. 24 pag. ing. Prijs f 0,90.

In deze brochure (no 1 van de studies uit de 's Gravenhaagse Bijbelvereniging), betoogt de auteur, dat het Oude Testament van uit Christus gelezen moet worden. „Hij wil ons het O. T. leren lezen zoals Hij de Emmausgangers „de schriften” opende. Gewezen wordt op het feit dat de Christenheid het O. T. niet heeft gemaakt, ook niet als apart boek gecanoniseerd, maar heeft ontvangen.

„Daardoor is het O. T. een band met Israël” (pag. 3). Het is niet mogelijk Christus en de apostelen los te trekken van dit boek. „Het O. T. is het ouderlijk huis, waaruit heel het geestelijk leven der Christenheid stamt”. Bij deze citaten zullen we het laten! Christus heeft bij het O. T. geleefd en er zichzelf uit-gelezen. Het gaat om de openbaringsbedoeling Gods. — Israëls God is de God van daden. Jezus Christus is daad van Israëls God. In § wordt behandeld de driezijdigheid van de dienst Gods in het O. T. (profetische, priesterlijke en koninklijke functie). De samenvloeiing van deze drie wijzen van dienst, ziet de schr. in de lijdende knecht des Heeren.

We lazen dit boekje met grote belangstelling en instemming.

D. SLORT.

Dr P. A. Elderenbosch „wil een bescheiden bijdrage leveren aan het gesprek dat over de dienst der genezing op gang gekomen is” en heeft een boekje door Boekencentrum N.V. laten uitgeven, dat ontstond uit een aantal lezingen, die in de winter '51/'52 gehouden werden. De titel is: Vergeving en genezing. Jammer, het boekje wemelt van drukfouten. We moeten de zetter maar vergeven en bij een herdruk op genezing hopen. De inhoud handelt over het vandaag druk besproken en beschreven vraagstuk van ziekte en genezing, zonder echter naar ons gevoelen tot de werkelijke problematiek door te dringen. De schrijver ziet in genezingen tekenen van het Rijk Gods, dat gekomen is in Jezus Christus; verwerpt de gedachte, dat God ziekte zou willen en zegt t.a.v. het sterven het volgende: „En evenzeer kan men ervan overtuigd zijn, dat wanneer de gemeente zou leren deze radicale gemeenschap met Christus te beoefenen en ziekte en dood en ongelukken minder fatalistisch toe te schrijven aan Gods bedoelingen, dat dan de opwekking van voortijdig gestorven doden stellig niet ondenkbaar zou zijn.” Soms duikt bij ons de vraag op: zijn er in negentien eeuwen zo weinig gelovigen geweest, zo weinigen gelovig, dat wij zo weinige betrouwbare, of weinig betrouwbare?, berichten over genezingen en dodenopwekkingen in ons bezit hebben? Moeten wij overhellen naar de gedachte, dat God aan de gemeente alleen maar in sommige tijden zulke wonderen van genade geeft? Dus bij uitzondering en niet als regel, opdat het geloof geloof blijke en blijve.

De prijs is f 2,75.

HUIZINGA.

Sterven is het ergste niet; het ergste is levend dood te zijn.

Een groot man is altijd bereid, weinig in tel te zijn.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3171

VRIJDAG 21 AUG. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds H. VAN DER WERF, STADHOUDERSLAAN 90, UTRECHT - TEL. 12960

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 19032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.00

Gebied zonder woorden

Nu is de schuldeiser gekomen om mijn beide kinderen als slaven voor zich weg te halen.

2 Kon. 4 : 1.

Het vierde hoofdstuk van 2 Koningen vertelt van een weduwe die in de knoei zit. Haar man is overleden en nu staat ze overal alleen voor, terwijl ze praktisch geen inkomen heeft, maar groeiende schulden. En nu is de schuldeiser gekomen. Zijn geduld is op. Hij wil geld zien. En als het niet gauw op tafel komt, zal hij beslag leggen op alles wat ze heeft, op haar huisje, haar meubels, ja zelfs op haar *beide kinderen*, die hij bedreigd heeft, als *slaven* mee te zullen nemen.

Wat stoffelijk het geval is bij deze vrouw, is geestelijk het geval bij heel veel Christenen.

Hoevelen van Gods kinderen verzaken hun geestelijke plichten, en steken daardoor diep in de schuld bij God en de mensen!

God stelde ons in deze wereld om getuigen te zijn van Zijn Naam. Hoevelen onzer getuigen werkelijk van de grote Meester en Diens wonderbare kracht? Veeleer misbruiken we de gaven Gods louter en alleen voor ons zelf, zonder aan Hem en de naaste te denken.

De Christen die zo leeft, wordt alle dagen armer. Hij wordt onrustig; zijn Christen-zijn bevredigt hem niet meer. Iets in hem spreekt het „schuldig“ uit en geloofsblijheid is iets dat hij niet meer kent.

Deze vrouw, die zo diep in de schuld zit (en zij kan het waarlijk niet helpen, ze is maar een arme, onbeschermde weduwe!), is doodsbenauwd dat ze haar zonen kwijtaakt, dat de schuldeiser ze als slaven weg zal voeren, voorgoed! Ontzettend!

Ook Christenouders kunnen het meemaken, dat sterke machten in het leven op komen dagen, verkeerde machten, machten der duisternis, die geleidelijk aan beslag leggen op hun kinderen en hen meevoeren, steeds verder weg, van het ouderlijk huis en van God. En niet altijd

zijn die Christen-ouders onschuldig aan deze gang van zaken. Als het geloofsleven niet sterk is, als de Christen-ouders niet waarlijk dicht bij God leven, als de normen, waarnaar ze leven, geen andere zijn dan die ook in de wereld gelden, als hoop en liefde bijna verstorven zijn, als alles draait om verdienen en mooie kleren en uitgaan, is het dan een wonder, dat die andere machten vat krijgen op de kinderen en hen als slaven wegvoeren?

En als het dan misgaat, dan komt de grote schrik, want dat was zeker niet bedoeld. Maar dan is het soms al erg laat....

Denkt U er wel eens over na, hoe belangrijk het is, ook voor Uw kinderen, dat U heel dicht bij Jezus leeft? En dat die kinderen in duivelse slavernij terecht kunnen komen mede door Uw armzalig christenleven?

In die gezinnen, waar Christus waarlijk „thuis“ is, heeft satan weinig kans.

Deze vrouw roept in haar nood de man Gods er bij.

En de man Gods beveelt haar, al haar lege kruiken, plus die van de burens, haar hele *armoede* en heel haar *verlangen* uit te stallen voor God. Hier geen gebed in woorden, maar een gebed in pannen, in vaten! En God verstaat dit gebed opperbest.

En vervult haar armoede.

De olie stroomt rijkelijk.

God is een milde gever, die meer schenkt dan we nodig hebben.

En de verbaasde schuldeiser, als hij de volgende dag komt om de zaak in beslag te nemen, krijgt het achterstallige terugbetaald, en verliest daardoor totaal zijn macht over deze vrouw en haar gezin.

Mocht iemand die dit leest weten, dat hij zo'n armzalig Christenbestaantje leidt, zonder vreugde en zonder blijdschap, met almaar nederlagen, laat hij dan al zijn armoe en verlangen naar een beter en rijker leven uitstallen voor God. Toon God dan Uw lege vaten, verwijder alles wat niet uit God is, en laat Hem dan Uw armoede vervullen.

Wat wordt een mens rijk, die God zo de kans geeft.

Hij heeft genoeg voor zichzelf en zijn gezin, en dan ook nog voor anderen!

En zo, vol van de gaven Gods, verliest de schuldeiser zijn macht over hem. Hij wordt los uit de macht van de boze.

Hoe gaarne verhoorde God dit gebed-zonder-woorden van de weduwe.

En hoe gaarne ook zal God uit Zijn volheid Uw armoede bestrijden en vernietigen.

Wf.

ZAND en ZAAD

Wij gaan verder met de voornaamste gedachten uit een lezing van W. B. Lipphard, gehoord in Rüsclikon, weer te geven. Verleden week spraken we over nationalisme en het rassenprobleem. Een ander vraagstuk onzer dagen is het industrialisme. Sinds de kracht van de stoom ontdekt is groeit het machinepark en neemt het aantal der industriearbeiders toe. De mensonterende toestanden der vorige eeuw zijn gelukkig overwonnen, maar datzelfde kan niet gezegd worden van de werelddelen Azië en Afrika, waar de machine zijn zegetocht niet lang geleden is begonnen. Overal verrijzen fabrieken en miljoenen handen bewegen zich op de maat van heen en weer schietende drijfstanden. Mijnen, hoogovens, staalfabrieken, krachtcentrales, textiel fabrieken, raffinaderijen hebben talloze mensen weggerukt uit een vertrouwde levenssfeer en in de maalstroom van moderne steden geworpen. Ze zijn uit hun bossen, hutten, velden gekomen, leven soms ver van hun vrienden in een verwarrende wereld en zijn gelijk schepen, die roer en anker hebben verloren. Gelijk schapen die geen herder hebben. Voor de eigenaren der industriën vormen deze mensenmassa's uit de binnenlanden uiterst goedkope werkkrachten. Daar zijn geen lastige, dure sociale wetgevingen, geen controleurs op leeftijden en werktijden. Nu wij van deze dingen weten, moeten wij zwijgen? Gaat het ons niets aan?

Er zijn altijd nog christenen, die menen dat wij geen andere zorg moeten koesteren dan zalig te sterven. Hoe kunnen wij zo denken, als de nood der mensheid stijgt. Hebben wij ook hierin niet een woord voor de wereld? Onze zendelingen zullen op vele velden voor grote vragen komen te staan, omdat ze te maken krijgen met mensen, die in enige jaren eeuwen hebben moeten overslaan. Die zien hoe hun goden van het voetstuk vallen. Die elk houvast verliezen en dreigen te verdrinken in de stroomversnellingen van wat men westerse vooruitgang noemt.

Tot al die miljoenen van Afrika, India en Azië, tot die hongerenden, dorstenden en ontwortelden komt het communisme met zijn boodschap van vrede, vrijheid en welvaart. Wij beleven in deze eeuw een geweldige uitbreiding van de macht van het communisme. Van de Elbe tot de Chinese Zee, van Siberië tot de zuidelijke grens van de Tibet. Wij weten wat de oorzaak is van de vele oorlogen, die heden her en der gevoerd worden. En welke weg zal Afrika inslaan? Voor sommigen is het communisme alleen maar een ander economisch systeem dan het kapitalisme. Andere zien slechts een kolossale reorganisatie van de menselijke gemeenschap. Lipphard meent dat het meer is. In het communisme is de staat er niet meer voor de mensen maar zijn de mensen er voor de staat. De enkeling bestaat niet meer. Het individu verliest zijn persoonlijkheid, zijn waarde als mens en het communisme staat in zoverre diametraal tegenover de christelijke opvatting van de waarde van de mens. Er zijn prijzenswaardige facetten in het com-

munisme. Men moet de pogingen om de materiele voordelen meer gelijkelijk te verdelen onder de massa waarderen. Zij, die werken, moeten delen in de resultaten van hun arbeid. Maar veroordelen moeten wij de onbarmhartige controle over het hele leven, de leer dat godsdienst opium voor het volk zou zijn; dat de nadruk alleen zou moeten vallen op de fysieke zijde, op de materie.

Dan keurde Lipphard sterk de manier af, waarop sommige Amerikanen het communisme bestrijden. Hier helpen geen wetten, geboden, beperkingen. Ieder, die een woord tegen de huidige gang van zaken durft te zeggen, wordt al voor een stille communist aangezien. Sommigen durven te zeggen dat de paus van Rome nog het enige bolwerk is tegen het communisme. Terwijl het communisme juist de meeste invloed heeft in landen als Polen, Italië, en Frankrijk en zwak staat in protestantse landen als Zweden, Noorwegen, Denemarken, Nederland, Engeland en Zwitserland. Nog meer, meende Lipphard, moet men hen bestrijden, die via een oorlog de wereld van het communisme willen bevrijden. Die methode betekent zelfmoord. De enige weg voor ons, het enige middel om het te overwinnen ligt in het beter navolgen van Christus. Tegen het: al het uwe is het mijne moet ons: al het mijne is het uwe staan.

Intussen doet het communisme zijn best om zijn economische beginselen en atheïstische leerstellingen te verbreiden. Karl Marx is het Oude Testament en Lenin het nieuwe. Toen Lipphard in Moskou was ontmoette hij de universiteitsprofessor, die er zorg voor draagt dat Lenin's geschriften in 35 vreemde talen worden vertaald. Alleen de Bijbel en de Pelgrimsreis van Bunyan komen daar boven uit. Vervolgens ging Lipphard in op het geloof dat de communisten hebben in hun zaak. Spreekt hij van de diepe overtuiging, waarmee zijn belijders getuigen, van de offers, die zij brengen. Geen bajonetten of bommen zullen deze beweging verwoesten. Ervan overtuigd zijnde dat ook in communistische landen gelovigen leven en werken, worden wij opgeroepen een daad van ons geloof te stellen; offers te brengen; de vinger te leggen op de wonden van onze westerse wereld. Een dezer dagen is in Engeland een brochure verschenen onder de titel: It is time to wake up! Voor die willen weten wat daar staat: Het is tijd om te ontwaken. Al te zeer is ons christendom een theorie, een systeem geweest, een bevrediging van verschillende verlangens. Wanneer zullen we het praktisch gaan beleven? Niet alleen leven dóór, maar ook uit het geloof?

Het komt mij voor dat we het hierbij maar moeten laten. In de laatste weken hebben we u hier een en ander verteld van wat wij hoorden in Rüsclikon. Er was nog veel meer want de bijeenkomsten duurden van negen tot twaalf uur in de morgen, dan was er in de namiddag nog een lezing plus bespreking en 's avonds nog eens.

We hebben ons niet altijd precies aan de uitspraken van diverse redenaars gehouden, soms ook onze eigen gedachten er maar aan vast gebonden, wanneer deze tenminste de zaak niet al te zeer verduisterden. Ik hoop dat u hier en daar werd aangesproken door het voorgaande.

HUIZINGA.

Zorgen zijn als brandnetels. Pak ze flink aan en ze doen minder pijn.

In benarde positie

Steeds meer ogen worden gevestigd op Spanje, het land dat zo weinig tolerant is, ja, laten we maar liever zeggen: volkomen onverdraagzaam ten opzichte van de aldaar levende Protestanten. In kerken en kapellen wordt ingebroken, bijbels worden ontvreemd, het interieur wordt beschadigd of nog erger, pogingen tot brandstichting worden soms gedaan, en de mensen lastig gevallen.

Niet zo heel lang geleden hebben enkele Rooms Katholieke bladen („Indiana Catholic and Record” en „America”) gepleit voor een grotere godsdienstige verdraagzaamheid, terwijl als argument werd gebruikt, dat een dergelijke vervolging van Protestanten als momenteel plaats vindt, schade aanbrengt aan de Rooms Katholieke Kerk in Protestantse landen.

Het doet een mens goed te horen dat ook Rooms Katholieken protesteren tegen een dergelijke vergaande onverdraagzaamheid, die bepaalde groeperingen het leven onmogelijk maakt. Alleen kan ik de argumentatie die louter van Kerk-politieke aard is, niet bewonderen! Zij wekt geen vertrouwen, maar werkt veelmeer alarmerend, daar ze bij de lezer de gedachte opwekt dat zodra de kerkelijke belangen niet meer geschaad worden door protestanten-vervolgingen, deze rustig toegelaten kunnen worden.

In dit land leven ook 1600 *Baptisten*, ondergebracht in 24 gemeenten, en geleid door 14 predikanten en meerdere vrijgestelde werkers.

Voor hen en de andere Protestanten gelden de volgende beperkingen in hun bewegingsvrijheid:

Hun is niet toegestaan:

Samen te komen voor het houden van een eredienst dan in een beperkt aantal toegestane kerkgebouwen.

Deze kerken te voorzien van een aan de buitenkant zichtbaar bord met benaming of ander teken.

Een nieuwe plaats van samenkomst te bouwen of te huren (slechts enkele uitzonderingen op dit verbod zijn gemaakt).

Bijbels of gedeelten van Bijbels te verspreiden, tenzij voorzien van Rooms Katholieke aantekeningen bij de tekst.

Tractaten te verspreiden onder het publiek.

Bijzondere scholen te hebben ter opvoeding en onderwijzing van hun eigen kinderen.

Onderwijs te geven aan openbare scholen.

Officersfuncties in het leger te bekleden.

Buiten de Rooms Katholieke Kerk te trouwen, indien een der huwelijkspartners in die (R.K.) Kerk was gedoopt als baby.

Een begrafenis-dienst te hebben, terwijl tevens niet meer dan twee leden van het gezin de overleden Protestant mogen vergezellen naar het graf. Deze laatste bepaling geldt niet voor iedere, maar wel voor véle steden.

Hoe moeilijk moet het wel zijn, onder zulke omstandigheden het rijke Evangelie van de rechtvaardigmaking, alleen door het geloof, te prediken.

Toch gaan de Spaanse Protestanten door, de hun opgedragen zending in hun vaderland te vervullen. Ook het door de Baptisten aldaar gedane werk draagt ondanks alles vrucht. Ze worden krachtig gesteund door

buitenlandse broeders, waar ze hartelijk dankbaar voor zijn.

Laten we voor hen bidden en, waar mogelijk, onze protesten laten horen.

Misschien weet de U.C., wat dit laatste betreft, een weg?

Wf.

Godsdienst en Kunst

Met kunst krijgen we — of we willen of niet — te maken. Vooral onze tijd met z'n kunstproducten is er vol van. Kunst-tanden, kunst-zijde, kunst-boter, kunst-slagroom enz. Doch deze kunst laten we nu buiten beschouwing, wij bedoelen thans meer in het bijzonder de schilderkunst, de beeldhouwkunst, de dichtkunst.

Heeft kunst iets met Godsdienst te maken? Reeds in de oude tijden — bijvoorbeeld bij de Grieken — waren schitterende kunstwerken gewrocht. Daar werd de kunst productief gemaakt voor de godsdienst. Bekender is voor ons de tijd der middeleeuwen. Hoeveel schilderijen zijn er niet b.v. van de maagd Maria!

In de gehele kunst van die tijd voelt ge de macht der R.K. kerk, die haar doortrok. Vanzelfsprekend kwam na de reformatie een wending ook in de kunst. Wat is kunst? Men formuleert wel eens als volgt: „Kunst is de uitdrukking van dat wat men diep heeft gevoeld!”

Een dichter wandelend door het bos kan door de schoonheid daarvan zó in zijn ziel geroerd worden, dat hij door dat gezicht geïnspireerd, een meesterlijk „dichtstuk” schrijft. Een schilder zal wat hij gezien heeft en hem ontroerde op het doek vastleggen.

Deze beroering is natuurlijk zeer persoonlijk. Wat de één ziet, voelt, behoeft een ander daarom nog niet te zien of alzo te voelen.

Hoe staat het nu met godsdienst en kunst? De kunstenaar zal streven naar zulk 'n ontroering, naar zulk 'n zielsaandoening en — hier dreigt het gevaar — deze zielsontroering wordt hem een „godsdienstig gevoel”. Hij buigt en knielt voor de schoonheid; de aanbidding ervan geeft hem de zaligste gevoelens. Hier is de schoonheid een god geworden, de kunstenaar afgodendienaar. Hier beschreven we de kunst, die tenslotte voert tot vijandschap jegens het evangelie. Het machtige Babylon in Opb. 17 is daarvan het sprekendste bewijs!

Moeten wij dan de kunst verachten of totaal negeren?

Er is ook een andere kunst. Een christendichter of -schilder ziet achter „het schone” de Schepper. Hij zal zich tot taak stellen, in zijn kunst God te verheerlijken. In zijn kunstwerk zult ge zijn ziel kunnen vinden, die op God gericht is. Voor hem is het onmogelijk de l'art pour l'art (d.i. de kunst om de kunst) theorie te aanvaarden.

Voor hem wordt de kunst niet een surrogaat-godsdienst, maar al wat hij doet, doet hij tot eer van zijn God! De nederbuiging voor de Schepper geeft hem de dingen des te heerlijker en dieper te aanschouwen. Achter al het „zienlijke” ziet hij de Onzienlijke! Achter het tijdelijke de Eeuwige.

In de christelijke kunst ontmoet ge de ziel van de kunstenaar, die op waarheid is gericht. In die kunst zal alleen het ware waarlijk schoon zijn. Het kind der waarheid zal ook in de kunst het onware niet appreciëren. Alleen het ware is hem schoon. Zulke kunst kan ook door ons genoten worden, aanvaard worden, als een deel der menigerlei genade Gods!

D. S.

De Boodschap

*De aarde is een schoon gedicht
Gevallen uit Gods Handen,
Hij zendt het duister en het licht
Op hoge en lage landen.*

*Want elke gouden najaarsboom
Draagt boodschap van de Vader,
En brengt in leven en in droom
Ons hart Zijn denken nader.*

*En sneeuwen toppen in het licht
Van 't rode zonnegloren,
Alsof op oud, verstilld gezicht
Gods glimlach werd geboren.*

*Een witte, steile alpenwand....
Licht deinend, groene weiden
Met klokken kling'lend, grazend vee....
Tot Hem wil 't alles leiden.*

*Hij zendt het duister en het licht
Op hoge en lage landen....
De aarde is een schoon gedicht
Gevallen uit Gods Handen.*

Tony de Ridder.

Balthasar Hubmaier von Friedberg

3

Bijzonder hartelijk kan de ontvangst, welke men Hubmaier in Zürich had bereid, niet worden genoemd. Weliswaar werd hem door vrienden gastvrijheid verleend, maar de vreugde zou van korte duur zijn: het was de Stadsregering n.l. ter ore gekomen, dat de voormalige Waldshutter predikant zich in de stad Zürich of in één der omliggende dorpen bevond en terstond vaardigde zij een bevel tot aanhouding en voorgeleide uit, wat reeds op 11 December 1525 tot zijn

Gevangenneming in Zürich

leidde.

Men zal zich afvragen, wat Hubmaier er toe bewogen heeft in Zürich een toevluchtsoord te zoeken. Zeker, — zijn kloeke houding in Waldshut, welke hem reeds tot een tegenstander van het Pausdom maakte, moet bij Ulrich Zwingli, de Zwitserse hervormer, bewondering hebben gewekt. Ook hij had zich aan de greep van het Pauselijk gezag weten te ontworstelen en was bereid schouder aan schouder met de Zwitserse hervormers

voor de evangelische waarheid te strijden.

Maar Hubmaier heeft er niet bij stil gestaan, dat zijn opvattingen van kerkorganisatie en de sacramenten voor Zwingli en de zijnen onaanvaardbaar waren. Nauwelijks een half jaar van te voren had Hubmaier nog een brief aan de Raad van Zürich geschreven: „Zou blijken, dat ik overeenkomstig Gods woord het bij het verkeerde eind heb, dan zal ik mij van ganser harte (van mijn dwaling) terugwenden en voortaan de mening van Meester Ulrich (Zwingli) helpen verdedigen en verkondigen. Indien echter zou blijken, dat Meester Ulrich met betrekking tot de kinderdoop iets over het hoofd zou hebben gezien, dan moet hij — zulks ter ere van God — zich niet schamen (zijn standpunt) op te geven; want de waarheid zal uiteindelijk triomferen”, zegt de hervormer van Waldshut.

In deze zelfde brief vraagt Hubmaier de Raad om een dispuut over de doop te organiseren, en dat hier een nobel en gelovig man aan het woord is, bewijst de volgende verklaring: „Ik hoop, zulks ter wille van God, dat wij spoedig in deze zaak (het doopvraagstuk n.l.) tot overeenstemming zullen komen....want ik ben bereid om te allen tijde te zwichten voor het heldere en duidelijke Woord van God, — en om God de eer te geven; en datzelfde verwacht ik zekerlijk ook van mijn geliefde broeder Meester Huldreich Zwingli”.

Dat Hubmaier zijn schreden richtte naar Zürich, nadat hij uit Waldshut had moeten vluchten, kan slechts worden verklaard door zijn vaste overtuiging met Zwingli tot overeenstemming te komen. Zijn hoop, dit vraagstuk van de doop op open wijze te kunnen bespreken, bleek ijdel, want de deputatie, welke op 21 December 1525 werd gehouden, had eigenlijk het karakter van een rechtszitting, zoals men die tegenwoordig achter het IJzeren Gordijn pleegt te houden.

De hervormer werd n.l. voor deze moeilijke keuze gesteld:

Herroepen of Vluchten

Vluchten zou heel moeilijk gaan, want de Oostenrijkers, die reeds op 14 December zijn uitlevering aan Zürich hadden gevraagd, zouden hem spoedig in handen krijgen.

Herroepen dan? —

Hubmaier besloot tot het laatste!

Men heeft hem een zwakkeling genoemd, een mens zonder ruggegraat, iemand, die met alle winden meedraait. Dat moge schijnen waar te zijn, vergeten wij echter niet, dat men in een dergelijke toestand Gods genade behoeft, wil men standvastig blijven, — en laten wij ook niet uit het oog verliezen, dat onze tijd bewezen heeft, dat de mens onder bepaalde omstandigheden in staat is eigen standpunt te verzaken en beschuldigingen aan eigen adres te uiten.

En bovendien, wat kan men verwachten van een man, die in deze dagen „todeskrank”, d.w.z. „doodziek” was vanwege de vele ontberingen?

Vrijdag, 25 Januari 1526

beklom Hubmaier de kansel van de „Fraumünster” aan de Limmat, vanwaar hij openlijk zijn schuld zou belijden.

En toen gebeurde het:

De saamgestroomde menigte (de mens is wreed; men zie: Jezus voor Pilatus en het volk) zag met belangstelling, hoe Hubmaier op het punt stond te herroepen, maar op datzelfde ogenblik riep hij uit: „IK KAN NIET EN IK ZAL NIET HERROEPEN”, en zijn

woorden klonken als een heilige aanklacht tegen de aardse machthebbers, die nog wel beweerden slechts de ere Gods te zoeken.

Men nam de hervormer weer in hechtenis en enkele weken cel-straft in de Wellenberg waren voldoende om Hubmaier tot een volkomen gebroken man te maken. Het speet hem, naar hij verklaarde, dat één en ander was gebeurd en hij was bereid zijn schuld nogmaals openlijk uit te spreken.

Op 5 Maart verklaarde hij voortaan over het probleem: kinderdoop of doop-op-belijdenis te zullen zwijgen en op 13, 14 en 15 April 1526 klonk zijn „Revoco” (ik herroep) van de kansel in de drie stadskerken: de Sint Pieter, de Framünster en de Gross Münster.

Als één van Hubmaiers mooiste geschriften moet ik nog het werkje noemen, dat hij schreef tijdens de gevangenis-periode en dat verscheen onder de titel: „Zwölf Artikeln christlichen Glaubens zu Zürich im Wasserturm in Beweis gestellt”.

Geschreven „op een maniere van bidden” gaat het hier over Gods scheppingswerk en de val van de mens, de Middelaar Jezus Christus, het werk van de Heilige Geest, de reddende kracht van Christus’ dood, de opstanding, de hemelvaart, de dag des oordeels, de Heilige Christelijke Kerk, de vergeving der zonden, de opstanding van het vlees en het eeuwige leven (Nicolsburg 1527).

Nog enkele weken kon Hubmaier in Zürich blijven, maar al spoedig verliet hij de stad en reisde via Constands en Augsburg naar

Nicolsburg in Moravië

dat het centrum was van een district, dat werd geregeerd door de Heren van Liechtenstein.

In Juli van het jaar 1526 kwam Hubmaier daar aan en na korte tijd werd Moravië voor de Zwitserse dopers, wat het land Midian eens voor Mozes was geweest.

De gemeente werd krachtig en sterk en velen traden door de doop-op-belijdenis tot haar toe; men heeft zelfs beweerd, dat ongeveer 10.000 mensen door Hubmaier werden gedoopt in een tijdvak van nauwelijks een jaar.

Nog in December 1526 kwam het tot een conflict met Hans Hut en de zijnen: Hubmaier en zijn aanhangers werden verontwaardigd „Schwertler” (d.i. dragers van het zwaard) genoemd, en deze sprak op smalende wijze van de „Stäbler” (d.i. dragers van de staf, m.a.w. mensen, die van mening zijn, dat het een Christen niet geoorloofd is het zwaard te dragen). Daarop verlieten 200 à 300 dissidenten onder aanvoering van Jakob Widemann het veilige Moravië om elders een goed heenkomen te zoeken.

Hubmaier zat ondertussen zeker niet stil: achttien boeken, geschriften en tractaten verschenen binnen een jaar van de eigen drukkerij in Nicolsburg. Te vaak heeft men (willens en wetens?) vergeten, dat Hubmaier een groot theoloog en een begaafd redenaar was. Zwingli’s vriend Vadianus, de burgemeester van St. Gallen, noemde hem een „ongetwijfeld welsprekend en goed-onderlegd man”, terwijl Dr Johann Loserth, die over de hervormer een levensbeschrijving het licht deed zien, getuigt: „Wat geleerdheid en concentratie-vermogen betreft, overtrof Hubmaier zijn tegenstanders, zoals Zwingli...”

Ongetwijfeld kan Hubmaier op één lijn met Luther, Zwingli en Calvijn worden gesteld; dit feit zou m.i. algemene erkenning hebben gevonden, wanneer niet Koning Ferdinand I van Oostenrijk de Heren van Liechtenstein naar Wenen zou hebben geroepen, van wie verlangd werd, dat ze Hubmaier met zich mee zouden nemen. Want het

De Zuiderstrip

Reclame

Er was iets te doen in Eindhoven j.l. Vrijdag. Er was iets aan de hand, dat zagen we zó, m’n vrouw en ik. Al direct met het gaan naar de bushalte. En daarna in de bus. Overal vaders en moeders met kinderen. Veel, nee hópen kinderen. Het deed ons denken aan de intocht van St. Nicolaas als al wat kind is naar de haven trekt. Het was juist hetzelfde beeld. Maar wat was nú de oorzaak?

Wel er staat een circus in Eindhoven. Een groot spul dat veel geld kost en waarin elke middag en avond duizenden dure plaatsen bezet moeten worden, wil de boel kunnen blijven draaien. Maar ja het geld is duur tegenwoordig en dus was het niet vol of niet vol genoeg. En nu kreeg de directeur een idee. Hij moest de mensen iets laten zien. Zodoende marcheerde hij met heel z’n troep door de straten van Eindhoven. Een eigen muziekcorps op een rijdende kiosk opende de stoet en dan volgden: een wagen met een enorm nijlpaard, een wagen met leeuwen, één met tijgers, één met panthers, één met beren, één met zeehonden die lustig balanceerden met grote gekleurde ballen en verder een lange stoet van paarden die dansten inplaats van liepen, dan volgden kamelen, giraffen, karbouwen, een groot aantal diverse soorten ponnies en tot slot een twaalfstal olifanten. En het resultaat?

Een mevrouw bij ons in de buurt ging Zaterdagmorgen 8.30 uur *even* plaatsen halen en keerde uitgeput weer om 12.45 uur....

Ja ja, om succes te hebben moet je de mensen dus iets laten zien. Dit brengt mij ook op een idee. Maar daarover volgende week.

Tussen haakjes, als U het soms al raadt, ons girono. is: 235491.

Wordt vervolgd.

Levens einde

van de hervormer liet nu niet lang meer op zich wachten. De kerker van het kasteel Kreuzenstein in de omgeving van de Oostenrijkse hoofdstad diende hem tot verblijfplaats.

Gelijk in Zürich werd hem de vraag gesteld, of hij wilde herroepen, maar — anders dan vroeger — weigerde Hubmaier pertinent zijn schuld te belijden en zijn leer te herroepen, want zijn Roomse ondervragers konden hem er niet van overtuigen, dat hij tegen Gods Woord gehandeld en geschreven had.

Veel volk was er op de been, toen de 10e Maart 1528 een man door de straten van Wenen werd geleid, terwijl hem van alle kanten stok- en vuistslagen werden toegediend.

Ginds had men een paal opgericht, terwijl nog hout werd aangesleept. Gewillig liet Hubmaier — want hij was die man — zich vastbinden en terwijl de vlammen omhoogschoten gaf hij zijn leven voor de zaak des Heren. „O, Jezus, mijn Jezus!”, waren zijn laatste woorden.

Drie dagen later ging zijn vrouw de dood in: met stenen verzwaard wierp men haar van de brug in de Donau en ook zij was niet meer.

Hubmaier was een groot man: niet alleen was hij een

bekwaam theoloog (zijn bestrijding van de kinderdoop is door onpartijdige geschiedkundigen 'onovertroffen' genoemd), maar bovenal hebben wij hier een gelovig man ontmoet, wiens zaak — de verwerkelijking van de Nieuw Testamentische Gemeente — nog steeds de onze is.

En daarom — al is dan Hubmaier ook gestorven — blijft zijn getuigenis leven, want „de waarheid is onsterfelijk” (Hubmaiers motto).

Sneek.

IAN A. BRANDSMA.

Zendingsrubriek

De zending heeft nog geen vacantie

U en ik wel. De werkgever en de werknemer. En ook de zendingsarbeider. Maar de zending niet, omdat er nog geen zending gedreven wordt of zo goed als geen zending in Arabie, Afghanistan, Tibet, Kashmir, Iran, (Perzie). China, het land van het bamboe gordijn, weert momenteel de zending en de R.K. missie. Godsdienstige onverdraagzaamheid wordt er gevonden in de Z. Amerikaanse staat Columbia. Egypte is daarvan evenmin vrij. De Latijnse landen Portugal, Spanje en Italie gedragen zich niet bepaald vriendelijk jegens Protestantse arbeiders, die van buiten komen. Hoogstens worden ze getolereerd. Vrijheid van godsdienst is een artikel goed voor de grondwet van bovengenoemde landen doch niet voor de praktijk.

Als er momenteel een werelddeel te noemen is waar de zending met heel veel zegen werkt, dan is dit Z. Amerika. Zelfs de R.K. pers erkent het. Hier mogen we Afrika vooral ook niet vergeten.

In uitgesproken Aziatische landen wordt de zending min of meer met een scheef oog aangekeken. Deze landen zoeken een plaats, een volwaardige plaats te veroveren in de gemeenschap der onafhankelijke naties. Daardoor bruisen wild omhoog de sentimenten van het nationalisme. De gemiddelde Aziaat ziet in de zending een bedekte vorm van Westerse kolonisatie. En vergeet daardoor dat het Evangelie van Jezus Christus supranationalistisch is.

Wie zich de kleine moeite getroost om een blik te werpen op de wereldkaart, stemt volmondig toe dat de zending nog niet aan vacantie toe is.

Gevangenis onbewaakt op Fidji-eilanden

Een eeuw christendom en een georganiseerd bestuur hebben een dergelijke goede invloed uitgeoefend op de inboorlingen van de Fidji-eilanden, dat de huidige overtreders der wet kunnen worden opgesloten in gevangnissen zonder muren en zonder bewakers, zo lazen we in „De Rotterdammer” van Donderdag 30 Juli 1953.

De gevangenis bestaat uit open loodsen, die aan de hoofdweg gelegen zijn. Deze gebouwen hebben geen muren en zijn ook niet door prikkeldraad van de rest van de wereld afgescheiden. Staan de gevangenen niet onder het strenge toezicht van cipiers, toch hebben zij zich te voegen naar enkele weinige opzichters, wier taak het is orde te handhaven en werk te verdelen.

De inboorlingen van de Fidji-eilanden koesteren diep respect voor de overheid. De eerbied, die zij vroeger aan hun stamhoofden bewezen, hebben zij overgedragen op het Britse bestuur. De gevangenen zijn zo goed gedisciplineerd, dat hun grootste vrees hierin bestaat, dat zij wanneer zij 's avonds na het vallen van de duisternis aan de gevangenis arriveren voor een nacht buitengesloten zullen worden. Eens waren de bewoners van de Fidji-eilanden kannibalen zo schrijft de auteur van dit artikeltje pater Michael J. Gryan, maar ik vraag mij af of enig ander volk het in een eeuw zover heeft geschopt.

Wat lezen we ook weer in de Romeinenbrief over het Evangelie? Het is een kracht Gods tot behoud voor een ieder, die gelooft, eerst voor de Jood, maar ook voor de Griek....en voor de bewoners van de Fidji-eilanden.

Congo: kolk van actie

In Elseviers Weekblad van Zaterdag 15 Augustus 1953 vonden we onder bovenstaande titel een economische beschouwing over de Congo. We laten hieronder enkele gedeelten daaruit volgen.

Twee jaar geleden, rond deze tijd, stond de schrijver in Leopoldville, de hoofdstad van de Belgische Congo. Hij kwam daar als belangstellende voor de opening van de eerste jaarbeurs in het hart van Centraal Afrika.

Op de plaats waar eens de jaarbeurs stond, staat twee jaar later een hele parkwijk. Inmiddels is de blanke bevolking van Leopoldville van 11000 tot 13000 gestegen, de inlandse van 200000 tot 240000 alle cijfers afgerond.

Dit geeft een synthese van de ontwikkeling in de hoofdstad, die op haar beurt een beeld geeft van het noest werken, de halsstarrige inspanning, de volharding om dit primitief en woest land uit de slaap der tropen en der ellende te doen ontwaken.

De Belgische Congo is onder de oorlog en de er op volgende jaren een der grote grondstoffenreservaten van de vrije wereld geweest. Overdrachtelijk en in letterlijke zin een goudmijn. Nog op een ander gebied heet de Belgische Congo speciaal met Amerika te doen: de leverantie van uraniumerts.

De congolese rijksfinancien zijn uiterst gezond.

De Congolees heeft een hartstocht voor de fiets. Daaruit blijkt ook zijn toenemende welvaart. In 1948 waren er een 100-duizendtal. Er zijner thans een 426000. Jaarlijks komen er tenminste 100.000 bij.

De inlandse bevolking is van 11.073.311 in 1949 gestegen tot 11.788.711 in 1952. In een goede tien jaar tijd is de bevolking met bijna anderhalf miljoen gestegen.

In 1950 waren er in de Congo 57930 blanken. In 1952 76.764. In enkele jaren is hun sterftcijfer van 11 % tot 5 1/2 % teruggelopen. Van genoemd getal zijn 60000 Belgen.

Dat in de welvaart van de Congo de inheemse bevolking deelt, blijkt uit de volgende cijfers van de Spaarkas van de Congo en Ruanda-Urundi. De spaargelden van de Congolese inlegger steeg van 1951 tot 1952 van van 676 miljoen frs tot 1183 miljoen.

In 1951 werden 2.470.499 inlanders medisch verzorgd, in 1952 2689277. In het ziekenhuis behandeld of opgenomen 329393 en 353717. Consultatiebureaux op het platteland verleenden resp. 14 en 15 miljoen consultaties. Het aantal geneesheren steeg van 1196 tot 1298, het inlands personeel van 3756 tot 3725. Overal dus consolidatie en groei.

Dezelfde progressie vindt men terug in het aantal scholen voor inlanders, en in het inlands onderwijzend personeel. Het aantal schoolgaande kinderen op de bevolking van ruim 11 miljoen inlanders bedraagt bijna

één miljoen. In 459 Katholieke missieposten en 235 Protestantse wordt aan Evangelisatie gedaan. Bijna 4 miljoen Congolezen zijn tot het Christendom bekeerd. Deze cijfers zijn ontleend aan officiële Regerings-statistieken. Inderdaad, de Belgische Congo is een kolk van actie. Doch ook een kolk van zendingsexpansie. Desniettemin schreeuwt de Congo: Zend ons meer arbeiders. Want ook hier als overal elders geldt: De tijd is kort. Daarom verheugt het ons, dat binnen afzienbare tijd en thans mag de Zendingscommissie met maanden rekenen de zusters Brongers en Vorsteveld zich daarheen zullen begeven.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,
H. D. HOOHWINKEL.

Niet koesteren

maar uitleveren!

Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, om ons de zonden te vergeven. Indien wij zeggen, dat wij niet gezondigd hebben, maken wij Hem tot een leugenaar en Zijn woord is niet in ons.

1 Joh. 1 : 9-10.

In de „Olijftak” las ik van een Spartaanse jongen, die een jonge vos gestolen had en onder zijn hemd had bewaard. Toen de vos hem begon te bijten, schaamde hij zich het beest los te laten en daardoor zijn diefstal te bekennen. Met Spartaanse moed verdroeg hij de beten, tot hij bewusteloos neerviel en doodbloedde.... Broeders en Zusters, soms gaat het ons ook zo; ook als de Here ons duidelijk en klaar overtuigt, dat wij één of andere boezemzonde koesteren, verzet zich onze hoogmoed deze te belijden. Wij raken veel liever onze zielevrede en geloofsblijheid kwijt, dan de zonde te belijden voor de betrokkene, de Gemeente, ja, voor God.

Zonder belijden kan geen vergeving volgen, en wat niet vergeven is, blijft staan aan de debetzijde van onze rekening bij de Here. Christus laat Johannes schrijven, dat Hij rechtvaardig en getrouw is: wat krom is moet dus rechtgezet, dan kan de trouwe vergevende Jezus het van ons afnemen, met al zijn nare gevolgen. Dan keert onze blijdschap weer, dan wordt de onderlinge verhouding weer goed, dan is het verstopte kanaal weer open, om zegen te verspreiden, dan wordt het weer licht en is er opgewektheid in ons leven, ondanks aardse beslommeringen. Maar indien wij, ondanks de duidelijke vermaning des Heren, ondanks het tastbare van onze schuld, blijven volhouden, dat wij niet gezondigd hebben, dan is het, alsof wij zeggen: „Here, Gij spreekt onwaarheid!” en zolang deze houding niet verandert, kan noch Zijn Woord, noch Zijn Geest ons opheffen, en onze

geestelijke trots doet ons doodbloeden bij al onze ijver voor de Here, zoals de Spartaanse trots de jonge dief deed doodbloeden....

Bij uw avondwijding, bij het opmaken van de geestelijke rekening vóór het ter ruste gaan, bidt de Here, Broeders en Zusters, om uw hart „binnenste buiten” te keren, opdat gij moogt inblikken, ontdekken en.... uitleveren. Gij zult een heerlijke nachtrust daarna smaken. Misschien moet ge dan 's morgens uw kleren aan schieten, om uit te gaan naar deze broeder en die zuster, of gene wereldling. Maar het wordt een lichte, blijmoedige gang, immers is die bijtende vos al uitgeleverd, die gekoesterde slang al lang weggegooid. De Here heeft in ons getriomfeerd, dies zijn wij verblijd! De atmosfeer is gezuiverd; wij kunnen weer met warme liefde in el-kanders ogen blikken; de oude trotse mens is weer neergelegd. De hemelse stroom van zegen vloeit weer ongestoord ook door ons; wij staan weer in de vrijheid, waarmede Christus ons vrijmaakte.... Zie daar het overwinningsleven!

„En leert van Mij, dat Ik zachtmoedig en nederig van hart ben, en gij zult rust vinden voor uwe zielen.”
Mattheus 11 : 29.

H. J. HEILBRON.

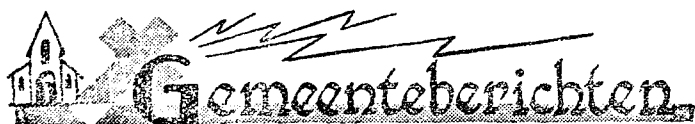
Leestafel

In de serie Practisch Theologische Handboekjes verscheen bij Boekencentrum N.V. te Den Haag een boekje over: De opbouw van een wijkgemeente, geschreven door J. Hulsebosch e.a.

Het is voor predikanten en levende leden van de Hervormde Kerk geschreven en wij hopen dat velen van hen de 100 bladzijden zullen lezen. Ze kunnen er winst mee doen. Ook onze voorgangers zouden, naast een gevoel van dankbaarheid, de overtuiging kunnen krijgen, dat er in onze gemeenten nog meer gemeentelijk leven te bereiken zou zijn, als zij de voorstellen in dit gemakkelijk leesbaar werkje eens gingen overwegen en gedeeltelijk uitvoeren. Wel rees bij ons de gedachte, dat o.m. ook de Hervormde Kerk er met reorganisatie alleen niet komt en soms was het ons alsof we een verlangen naar reformatie, naar opwekking vernamen. Niet alleen de organisatie moet „op de helling”. De situatie is in de N. H. kerk anders dan bij ons. Hoe weinigen, in vergelijking tot het aantal „leden” zijn werkelijk „levend-lidmaat-der-gemeente”? Dat is onder ons anders. Daarom spraken we over een gevoel van dankbaarheid. Wij zijn echter ook dankbaar voor de krachten die, blijkens dit boekje, werkzaam zijn in die kerk.

De prijs is f 2.50, bij intekening op de serie f 2.10.

HUIZINGA.

TER APEL

Zondag 16 Augustus was voor de gemeente Ter Apel een hoogtijdag, want ze ontving haar nieuwe voorganger Ds Schalkwijk.

In de voormiddagdienst werd Ds Schalkwijk de gemeente ingeleid door Ds Bakker van Amsterdam met een predikatie naar aanleiding van 1 Thess. 2:4. Daarna werd Ds S. in het ambt bevestigd.

In de middagdienst verbond Ds Schalkwijk zich aan zijn eerste gemeente met de Schriftwoorden: „Want ik had niet besloten iets te weten onder U dan Jezus Christus en Dien gekruisigd” en: „Want wij prediken niet onszelf, maar Jezus Christus als Heer”. Ds Schalkwijk legde er de nadruk op dat hij niet Paulus was en dat de gemeente Ter Apel niet de gemeente Korinthe was. Maar, zo zei hij, waar zullen wij — de gemeente en ik — elkaar beter vinden dan aan de voet van het kruis?

Na afloop van deze predikatie sprak br ouderling De Boer woorden van welkom namens de gemeente en zeide o.m. dat de gemeente Ter Apel verheugd was dat Ds Schalkwijk de moed had gehad met haar in zee te gaan.

Vervolgens spraken vertegenwoordigers van de burgerlijke gemeente Vlagtwedde, van de Bapt. Unie, van de plaatselijke andere kerkgenootschappen, van de omliggende Baptisten gemeenten en van de gemeente Amsterdam. Tenslotte sprak Ds van Dam als oud-voorganger en consulent van Ter Apel.

Ds Schalkwijk sprak hierop dankwoorden tot de verschillende sprekers, waarna hij de gemeente vroeg te zingen: „Daar ruist langs de wolken een liefelijke naam”.

's Avonds had onder leiding van Ds Bakker de begroetingssamenkomst plaats. Onze jeugd en zangvereniging hadden hun beste beentje voorgezet. Van alle verenigingen, van Zondagsschool tot Zusterhulp, werd Ds Schalkwijk en verloofde door woord en lied een hartelijk welkom toegeroepen. Toen het programma afgewerkt was en gelegenheid gegeven werd om nog iets te zeggen, heeft de fam. van Ds Schalkwijk nog van zich laten horen. Vele goede dingen zijn er nog gezegd, alles ging om de grote liefde van God, dat Jezus gekomen is om zondaars zalig te maken.

Wij zijn dankbaar en verblijd dat we Ds S. nu mogen begroeten als onze herder en leraar. Geve de Heer hem genade en kracht om voor gemeente en Ter Apel tot zegen te mogen zijn. De gemeente beveelt zich in Uw aller voorbede aan.

Alle brs predikanten en studenten welke ons in de vacante tijd hebben geholpen, hartelijk dank.

A. P.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

Beroepen te Hoogeveen—Assen Ds H. Jut van Nw. Pekela.

De gemeente Enschede heeft tot haar herder en leraar beroepen Ds M. G. Boeschoten van Staveren.

Advertentiën

Met dank aan God geven wij U kennis dat ons werd toevertrouwd onze dochter

Jantje Rikstina

S. Dijkhuizen

R. Dijkhuizen—Timmer

Groningen, 6 Aug. 1953.
Middenstr. 1.

Onze lieve ouders
H. Vorsteveld
G. Vorsteveld-Emming
gedenken op 1 Sept. '53
de dag dat ze 30 jaren
getrouwd zijn.
Van harte hopen wij dat
God ze nog vele jaren
voor ons zal sparen.
Hun dankbare
kinderen en
kleinkinderen.
Adres: a/b „Geertje”,
Poste Restante,
Coevorden.

PLAATST
UW
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

Heden nam de Heer tot
Zich onze lieve Moeder,
Behuwd-, Groot- en Over-
grootmoeder

Yfke Brand

sedert 1940 weduwe van
H. van Dam, in de ouder-
dom van 84 jaren.

Haren (Gr.), 13 Aug. '53.
Onnerweg 46.

M. Sissing

B. Sissing-Martens

Apeldoorn:

J. v. d. Mei-van Dam

Haren:

L. v. d. Baaren-
van Dam

K. v. d. Baaren

Stadskanaal:

J. Bügel-van Dam
G. Bügel

Groningen:

L. van Dam

J. van Dam-v. Veen

P. Lindeman-

van Dam

F. Lindeman

Dieren:

A. Hekman-van Dam

F. Hekman

Groningen:

J. van Dam

M. van Dam-

Wijnsema

Klein- en

Achterkleinkinderen.

De teraardebestelling
heeft plaats gehad Dins-
dag 18 Augustus op de
Nieuwe Begraafplaats te
Stadskanaal (W).

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3172

VRIJDAG 28 AUG. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJSBIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESSE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Het Geheim der Gemeente

*„Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt en
dat de Heilige Geest in U woont?”*

1 Corinthiers 3 : 16.

De Gemeente van Corinthe was geen Gemeente zonder vlek of rimpel. Het beeld, dat wij uit de beide brieven van Paulus krijgen, is een zeer onverkwikkelijk beeld. Er waren „partijen”, die elkaar bestreden, zedeloosheid, misbruiken bij het Avondmaal en wanordelijkheden bij de samenkomsten gingen hand in hand. Voorwaar een weinig aantrekkelijk beeld....

Evenmin als toen is de Gemeente van vandaag vlekkeloos. Vele verwijten worden haar, terecht, gemaakt. Wie op haar zonden en gebreken ziet, krijgt de neiging haar de rug toe te keren of haar af te schrijven. Wie haar nochtans trouw wil blijven, zucht er dikwijls onder en wordt moedeloos.

Tot allen die met elkander de Gemeente vormen, die haar misschien verknoeien of aan haar wanhopen, roept Paulus: „weet ge, wie ge zijt?”

Tempel Gods

De tempel was het hart van Jeruzalem en van het volk Israel. In de tempel woonde de God Israels. Dit gebouw stond onder het woord uit Lev. 26 : 11 „Ik zal in het midden van U wonen en zal U tot een God zijn en gij zult mij tot een volk zijn”.

Naar deze plaats, waar God was stroomde het volk met brandend verlangen, zingende Psalm 42 en 84. Daarvoor vergat men alles: ruzie en veten, smart en droefheid, vreugde en rouw. Want meer dan dit was daar: het Aangezicht des Heeren, het Heil en de Vrede.

Zo is ook de Gemeente oord van ontmoeting. In de Gemeente woont God Zelf. Zondagsmorgens „gaan wij op” uit de diepte van ons mensenbestaan naar de hoogte van Gods tegenwoordigheid. In de Gemeente belijden

Nieuwe Eind-Redactie

De Eind-Redactie van dit blad berust voortaan bij :

Ds J. REILING te HAULERWIJK.

Alle stukken voor de Redactie voortaan s.v.p. aan zijn adres zenden.

wij, dat Hij onze God is en wij zijn volk zijn. In de Gemeente en nergens anders, want de tempel Gods is hier.

Daar gaat Israel op naar Jeruzalem. Was het een volk zonder vlek of rimpel? Neen, integendeel. Hoe hebben de profeten het oordeel Gods verkondigd over de zonden van het volk! Maar het ging toch, neen juist naar de tempel. Want de tempel is de plaats van het offer. Daar stroomde het bloed der offerdieren, het bloed van de schuld en zonde van een volk. Maar het was tegelijk het bloed der verzoening, door God gesteld en aanvaard. En niet door dat offer was heel het volk gereinigd.

Zo ook de Gemeente: zij, haar leden zijn niet waardiger dan anderen. Zij gaan en zijn in de gemeente mét hun schuld en zonde. Maar juist daarom kunnen zij nooit meer de Gemeente verlaten. Want de Gemeente is oord der verzoening. Hier is de tempel, hier is de plaats van het offer van Jezus Christus, het Lam, dat onze zonden op zich nam. Bij dit offer leeft de Gemeente.

Israel wist, dat Jeruzalem en de tempel niet blijvend waren. Ook de tempel ging voorbij. Israel verwachtte de stad, die fundament heeft, welker kunstenaar en bouwmeester God is. Juist in de tempel beleed het volk vreemdelingen en bijwoners te zijn. De tempel is het oord der verwachting.

Zo ook de Gemeente. Zij weet de plaats te zijn, waar God onze God is en wij Zijn Volk zijn. Maar zij weet, dat dit maar voorlopig is. Eens zal een luide stem weerklinken en uitroepen, dat de tent Gods bij de mens is en dat God zelf bij hen is en zij Zijn volk zullen zijn. Dan zal de Gemeente belijden: „Vader, Uw rijk is gekomen”. Er is geen andere plaats op aarde, waar het helder licht der verwachting schijnt dan de tempel Gods.

Inwoning des Geestes

Zo is de Gemeente de plaats van ontmoeting, verzoening en verwachting. Maar zij is dat niet krachtens zichzelf. Zelf is zij niets, niet vele edelen, niet vele wijzen. Wat zij is, dat is zij door de Heilige Geest. God Zelf schept zijn Gemeente uit het niets van verlorenheid en zonde.

Natuurlijk draagt de Gemeente een aards kleed, want zij is op aarde en is zichtbaar. Een onzichtbare Gemeente bestaat er niet. Zij heeft een naam en presenteert zich aan de wereld.

En dit is het wonder van de Gemeente: zij blijft wat zij is. Zeker, zij kan vallen en zondigen. Maar zij blijft Tempel Gods en schepping des Geestes. Zij kan door haar kleed veel van haar hemelse glorie verduisteren, maar nochtans: zij is het. Want God breekt zijn Tempel niet af en Gods Geest doet geen half werk.

Dit is geen vrijbrief voor de Gemeente om haar kleed te veronachtzamen en te bezoedelen. Integendeel „Uw kleed moet wit zijn als de sneeuw”. Dat kan alleen, wanneer de Gemeente de Geest Gods niet beschouwt als „inwoning”, lastig maar onvermijdelijk, maar wanneer zij dagelijks God dankt, dat zij mag zijn Zijn Tempel, oord van ontmoeting, verzoening en verwachting en schepping des Geestes, en bidt om de reiniging van haar kleed door de kracht van de Heilige Geest.

J. R.

ZAND en ZAAD

Wat verstaan wij onder het Evangelie?

De prediking van een gekruisigde en opgestane Jezus Christus, Die de zondaar, die Hem aanroept, vergiffenis van schuld, de gemeenschap met God en zijn medegevolgelingen en een gelukkig leven voor nu en immer geeft.

Wij verstaan onder een evangelist een mens, die deze boodschap in opdracht van God bekend maakt.

In onze gemeenten zijn de evangelisatie bijeenkomsten een vast punt op het programma der werkzaamheden. Wij allen kennen die samenkomsten, de liederen, die er gezongen worden; als regel de sprekers, die er komen; de „boodschap” die zij brengen; de sfeer, die er gewent wordt. Vaak worden bekeringen verwacht. Soms vinden die plaats op de wijze, die we kennen. De bekeerden worden opgewekt hun geloof in de doop te belijden en te laten bevestigen. Zo groeit dan de gemeente in ledental. En heeft de voorganger er weer zielen bij op wie hij acht moet geven, voor wie hij een zekere verantwoordelijkheid draagt.

Wordt het leven van de gelovige ook waarlijk aangegrepen door het Evangelie? Ik bedoel dus niet of hij „ontroeringen” ondergaat, of zijn verstandelijke vermogens een nieuw gedachtenveld binnentreden, maar of zijn „handel en wandel” hervormd worden, gereformeerd. Of hij nu ook werkelijk een ander mens geworden is, die, hoe langer hij op de weg is, in zijn inzichten meer en meer gevoed wordt uit het Woord en door de Geest van God, oude normen, idealen, overtuigingen verliest en nieuwe verwerft, waardoor hij vruchten gaat voortbrengen, in overeenstemming met de bekering.

Wat verstaan wij onder het Evangelie? Misschien is de vraag toch niet juist. En moest verstaan plaats maken voor beleven. Aan de andere kant: aan het beleven

gaat toch het verstaan vaak vooraf.

Om nu maar direct en eindelijk tot de kern van de gedachte te komen: verwekt de wedergeboorte grote reacties in het dagelijkse leven. Betekent bekering revolutie. Behelst bekering een volslagen overschakelen naar een nieuwe orde. Misschien niet van vandaag op morgen, dan maar langzaam, doch zeker.

Laten we 't eens anders zeggen: bedoelde Jezus met Zijn boodschap en werk de redding van de ziel zonder meer of dacht Hij evenzeer aan de consequenties van een herboren leven, levend in een oude-wereld-orde. Het is frappant in dit verband eens de liederen te lezen, die nogal graag gezongen worden onder ons. Zij spraken van hart en smart, van nood en dood, van hand en land, maar bewegen zich practisch allemaal op een vlak van sentimentele aandoeningen, die menigeen steeds minder aandoen en tenslotte hun kracht verliezen. Let u eens op hoevele van de met vuur en verlangen gezongen versjes alleen maar allerlei gevoelens ontketen, die dan spoedig weer afflauwen, wegvloeien, de meer nuchtere mens noch meer ontvuld achterlatend.

Is het Evangelie eigenlijk geen revolutionnaire boodschap door ons en anderen voor en om ons ongevaarlijk gemaakt door onmiddellijke overbrenging naar een kennelijk minder gevaarlijk terrein: het moeras der ontroeringen.

Socialisten en communisten verwijten ons dat wij alleen aan de hemel denken en de aarde vergeten, alleen aan de ziel, het lichaam miskennd. Zij moesten voorzichtig zijn met zulke uitingen, want er zijn boeken vol geschreven over de daden van gelovigen, die zich ontfermden over zieken, krankzinnigen, idioten, gevangenen, en dat deden omdat de liefde van Christus hen dreef. Misschien is het wel waar, dat zij minder aandacht schonken aan het gezonde lichaam en de verzorging daarvan. Waarbij wij dan ook denken aan sociale misstanden, waaronder arbeiders en hun gezinnen leden en lijden.

Toen Jezus voor het eerst in Nazareth in de synagoge opstond teneinde in de morgendienst van de gemeente uit de profetische rol te lezen, vond Hij het woord:

De Geest des Heren is op Mij, daarom, dat Hij Mij gezalfd heeft, om aan armen het Evangelie te brengen; en Hij heeft Mij gezonden om aan gevangenen vrijlating te verkondigen en aan blinden het gezicht, om verbrokenen heen te zenden in vrijheid, om te verkondigen het aangename jaar des Heren.

Wanneer wij dat lezen komt het niet bij ons op dit anders dan geestelijk te verstaan. Of bedoelde Jezus het letterlijk? Wat maken wij het lezen gecompliceerd. De letter draagt toch de geest en het geestelijke wil toch de letter. De letter zonder de geest doodt, is dood. De Geest, die geen neerslag kan vinden in de letter, in de materie, is geen scheppende, bevruchtende. Het Evangelie, dat alleen geestelijk wil zijn is geen volkomen Evangelie. Hoe trachten we telkens te scheiden hetgeen alleen samengevoegd kan leven. Hoe kunnen wij gelovigen, levend uit de nieuwe orde, ons bewegen in de oude, alsof wij daar eigenlijk thuis horen.

Jezus greep op iets heel stoffelijks terug. Of is het jubeljaar geestelijk. Het is beide en wij moesten leren op te houden te delen in geestelijk-stoffelijk. Zo menen we wel het een en het andere te redden, maar we verliezen beiden.

De Joden wisten wat het jubeljaar was. Uit de wet. Of ze 't uit ervaring wisten is een vraag. Het was: herstel, vrijheid, een nieuwe aanvang, verlossing. Ieder kwam terug tot het van God geleend bezit en alle sociale ellenden namen een einde. Wat een jubel. Daaraan

S.O.S.

Bij de stichting Oecumenische hulp aan Kerken en vluchtelingen te Utrecht is een telegram ontvangen van het Department of interchurch aid and service to refugees van de Wereldraad van Kerken te Geneve.

Hierin wordt dringend hulp gevraagd voor de slachtoffers van de ramp in Griekenland. Het gaat om barakken voor het onderbrengen van een groot aantal getroffen en waarvoor de Griekse Kerk verantwoordelijk is.

Ieder die dit leest en aan het eind van deze maand nog wat geld heeft overgehouden of zich hiervoor de volgende maand iets wil ontfangen, wordt verzocht te gireren op nr. 5261 t.n.v. Oecumenische Hulp, Rotterdam.

herinnerde Jezus en Hij zei: Nu is het zover! Nu begint een nieuw tijdperk. Nu wordt de letter letterlijk waar, werkelijkheid. En allen betuigden hun instemming.

De vraag, die wij opwierpen, was deze: betekent het geloof in de aanvaarding van het Evangelie alleen maar het verrijken van de geest met een nieuw gedachtenveld, het bewogen worden van het hart, het verwerven van enige vrienden, die er ook zo over denken, of betekent de aanvaarding, het gegrepen zijn een radicale ommekeer in het hele leven zoals we dat leven elke dag. Is het geloof alleen een kwestie van een, wie weet om welke redenen, aannemen van door anderen geformuleerde uitspraken, of verandert deze gelovige ook in heel zijn gedragingen. Op de zaak, in de boekhouding, onder collega's. Krijgt hij andere inzichten en handelt hij anders dan vóór God hem greep. Betekent voor hem het Evangelie het openslaan van deuren naar een gemeenschap waar niemand armoede lijdt, waar ieder de ander wil dienen en niet dooddrukken, waar geen sociale misstanden getolereerd worden, geen politieke vuiligheden mogelijk zijn, de een de ander niet het beetje licht. Houdt de kracht van het Evangelie op bij de binnenkant van de kerkdeur of treedt dat Geesteswoord ook de conferentiekamer, het schaftlokaal, het parlement, het laboratorium binnen.

Jezus las uit Jesaja van de vreugde voor armen, zieken, gevangenen, die komen zal op Gods tijd. Nu is het die tijd. Nu houdt de oude wereld-wan-orde op. Nu zullen de mensen anders worden. En daarom ook de toestanden. Want dat is toch wel de juiste, beste volgorde. De enige volgorde.

Wij leggen veel, misschien alle nadruk op de redding van de ziel. Wij denken daarbij vooral aan de eeuwigheid. Is dat ons enig woord aan de wereld? Indien God Zich over ons heeft ontfenmd, ons verlost heeft van de

macht van Satan, van de macht der dingen, van vrees en zorg en ons op een andere, de enige, levensbodem heeft overgeplant, zullen wij dan niet terzelfdertijd een andere instelling tegenover, een andere opvatting over het leven en de samenleving krijgen? Hebben wij onze kracht tegenover „de wereld” niet in dat ogenblik verspeeld, waarin wij ons voegen naar de normen, die de van God vervreemde mensheid er op na houdt? Soms krijgen wij het gevoel, dat de boodschap der verlossing bij ons halverwege is blijven steken en dat daarom een verdere aankondiging van die verlossingsboodschap met argwaan en ongeloof wordt aangehoord.

Het is niet direct onze bedoeling een programma op te stellen, waarin wij al de consequenties van het verlorene leven ten opzichte van politieke, sociale of economische vragen pogen te formuleren, wij wilden slechts aanduiden, dat naar ons gevoelen het Evangelie niet alleen een dogmatische of theoretische zijde heeft, maar tegelijk een ethische, praktische en dat wij er met dat laatste niet zijn, wanneer wij de wanorde van beneden een beetje trachten te christianiseren, maar dat wij niet anders zullen kunnen dan een andere orde, geboren uit de nieuwe levensbodem, daar tegenover stellen.

Gij hebt volkomen gelijk wanneer gij zegt dat zoiets op een volkomen mislukking moet uitlopen. Wij weten allen iets over het lot van de profeten en de apostelen. De waarheid is niet te doden, maar de getuigen van de waarheid is steeds het zwijgen opgelegd. Zelfs met dat vooruitzicht zal toch de getuige niet anders kunnen dan spreken. Maar misschien vooral handelen.

Hebt gij soms ook het gevoel dat wij te gemakkelijk accepteren in deze wereld wat de samenleving biedt of eist? Eigenaardig dat het van boven geboren volk het tamelijk wel weet te vinden met de kinderen dezer wereld: in de politiek, op de beurs, op het slagveld, in de concurrentie. O zeker, ik weet wel, dat u toch niet anders kunt. We zitten nou eenmaal in 't schuitje. Dan kun je, als je zo wilt, nergens meer terecht. Zeer juist.

Onwillekeurig gaan de gedachten, als men de Schriftlezing van Jezus in Nazareth hoort, naar de gemeente in de onheilige stad Jeruzalem. Naar de gemeente, waar allen voor allen stonden. Zie, zo'n gemeente ligt op de berg. Daar zouden wij onszelf en de gemeente graag zien. Tot een getuigenis van wat God vermag, zelfs midden in deze geschonden wereld.

Wij wijzen een weg voor de wereld, door onze daad, niet door onze redevoeringen. Welke wereld luistert overigens nog naar onze toespraken. Al gaven we bonnetjes voor een gratis voorstelling in de bioscoop aan elke bezoeker, dan zou nog geen „wereldling” daar in trappen. Ze verwachten een voorstelling van ons, een wegwijzend woord, een van verlossing getuigende daad. Zij verwachten de revolutie. Of de reformatie? Of is dat hetzelfde?

HUIZINGA.

Mededelingen

ADRESWIJZIGING

Het adres van Ds E. Schalkwijk is voorlopig:
Oosterstraat 14, Ter Apel.

Kroniek

„Kerknieuws” in Het Kerknieuws van Scheps is een veelzijdig blad. Het houdt op de hoogte van alles wat er in kerkelijk Nederland gebeurt. Er kan geen dominé een beroep of een blinde darmontsteking krijgen, of Kerknieuws maakt het wereldkundig. Ja zelfs op politiek terrein steekt de redacteur zijn voelhorens uit om ook daar zijn lezers van voorlichting te dienen. Uiteraard beperkt deze zich tot dat punt, dat met de kerk te maken heeft: de doorbraak. En deze voorlichting is weer raak. Leest u maar:

„Hoe slecht het bij velen onder ons volk is gesteld met de kennis van de Bijbel is geen geheim. Maar het kan ook moeilijk anders als we zien hoe zelfs zij, die tot voorlichting geroepen zijn, tonen geen begrip te hebben voor de betekenis van het Boek der boeken. Zo geeft het dagblad „Het Vrije Volk” een soort encyclopaedie. Daarin krijgt een man als de komiek Buziau meer tekst dan de Bijbel, die met welgeteld negen regels afgedaan wordt. Nu dan weten wij het wel. Het is een ietwat zuur ding voor die belijdende christenen, die menen dat ze in de Partij van de Arbeid zo wonderwel op hun plaats zijn. In „Tijd en Taak”, een orgaan van de doorbraak-Protestanten in deze partij, steekt „Korzelige Kes” in zijn rubriek „Ter zake” een beetje de draak met zulk soort volksvoorlichting en volksontwikkeling. Hij doet het wel heel bescheiden, want de grote heren mogen niet in toorn ontsteken, maar goed hij doet het toch.”

Schoenmaker blijf bij je leest, Kerknieuws blijf bij beroepen en blinde darmontstekingen!

Predikantentekort De kroningsplechtigheden in Londen, in het begin van Juni, hebben mogelijk de traditionele glans, waarmee de Kerk van Engeland optrad, geleegd over de werkelijkheid, dat de Engelse Kerk worstelt met een groot tekort aan geestelijken. Alleen reeds in de kerkelijke rayons van Canterbury en York is het aantal predikanten, dat in 1914 nog 20.000 bedroeg, met 5.000 verminderd. En dat, terwijl aan de Kerk veel meer eisen worden gesteld dan 40 jaar geleden. Dit verschijnsel geldt echter niet alleen voor Engeland. In de Skandinavische landen en met name in Zweden, is er eveneens een verontrustend tekort aan predikanten bij de Lutherse (Staats) Kerk. De gemiddelde leeftijd van de predikanten is hier ongeveer 50 jaar. Over 15 jaar gaan zeer velen met emeritaat, terwijl het aantal theologische studenten ten enenmale onvoldoende is om het corps aan te vullen.

De Lutherse Kerk in Polen heeft voor 265 gemeenten nog slechts 84 predikanten ter beschikking, terwijl deze Kerk in de Elzas, Frankrijk thans dus, voor 237 gemeenten slechts over 121 volledig bevoegde predikanten beschikt. Voorts is het tekort aan predikanten vooral groot bij de protestantse minderheden in het Oosten en Zuidoosten van ons werelddeel. Dit geldt overigens ook voor geheel Duitsland, waar de 40 miljoen protestanten niet behoorlijk kerkelijk kunnen worden verzorgd, wanneer het totaal aantal theologische studenten slechts 4600 bedraagt.

De oorzaken voor dit alles zijn van verschillende aard. Er is echter een algemeen verschijnsel, dat overal geldt: de toenemende verwereldlijking en bovendien de materialistische inslag, in een wereld en maatschappij, die steeds hogere eisen stelt aan het leven en het ambt van predikant daardoor te weinig aantrekkelijkheid biedt.

De bladeren vallen,
De herfst genaakt.
Heen vliedt de zomer
en 't vriest straks, dat 't kraakt.
't Is zo maar weer winter,
steeds korter de dag.
Wij rekken de ruggen,
wij gaan aan de slag.

10 % meer ('t kan wel)

M.a.w.: de tractementen zijn te laag en de particuliere levensomstandigheden van de predikant blijven dus achter bij die van velen in gelijk ambt of beroep buiten de Kerk.

Er is echter bij dit alles ook een geestelijke factor. Wanneer in de Kerk de ambtsdragers zelf weinig optimistisch zijn over de mogelijkheden van hun ambt en arbeid, zal de Kerk zelf, de gemeente ook weinig worden geprikkeld toekomstige predikanten te leveren.

In een levende Kerk, die uit haar geloof leeft en werkt, zijn bovendien dikwijls de mogelijkheden aanwezig om de predikanten niet op een schoen en een slof te doen lopen. Want als het niet strik nodig is, loopt geen enkel gemeentelid er zo bij!

Pandit Nehroe De premier van India, Pandit Nehroe, en de Zending heeft in een gesprek met een correspondent van de Amerikaanse „New York Times” onlangs verklaard, dat hij het als een politieke noodzakelijkheid ziet de buitenlandse, blanke, zendelingen te doen vervangen door krachten, die in India zelf geboren en getogen en ook opgeleid zijn.

Hoewel men Nehroe moeilijk zal kunnen zien als een verdediger van het Christendom, heeft hij toch wel zoveel werkelijkheidszin, dat hij weet, dat het Christendom, dat in delen van zijn land van zeer oude datum is, van grote invloed is op de vorming der mensen. Men weet wellicht wel, dat de misschien wel oudste Christelijke Kerk, de z.g. Thomaskerk, in India ontstond, naar men zegt doordat de apostel Thomas, die hierheen gevlucht zou zijn, haar destijds stichtte. Deze Kerk telt 250.000 leden, maar het totaal aantal protestantse Christenen bedraagt ongeveer 1 miljoen, zij het ook, dat dit aantal verdeeld is over een groot aantal kerken en zendingsgenootschappen.

Wanneer Nehroe nu meent, dat de blanke zendelingen hun arbeid moeten overdragen aan inheemse, dan spruit dit bij hem niet voort uit godsdienstige overwegingen, maar uit nationalistische motieven. Er zijn stammen in India, in de grensgebieden van de provincie Assam b.v., die de Indiërs practisch niet tot zich toelaten. Maar de arbeid van Engelse en Amerikaanse zendelingen heeft er vaak toe geleid, dat deze stammen voor 80 % uit Christenen bestaan. De afgeslotenheid met de rest van het land bewerkt nu, dat de cultuur en de adat van het Indiase volk buiten de aanraking met deze stammen

blijven en dat zij in het geheel van het volk geen plaats innemen, die Nehroe hen daarin zou willen geven. De Indiase zendelingen kunnen, zo vermoedt Nehroe, het contact met het gehele volk veel gemakkelijker leggen. Vandaar de wens van India's premier.

(Uit: De Herv. Kerk.)

J. R.

Enkele interessante

Persberichten

betrekking hebbende op de van 15—22 Juli
j.l. plaatsgehad hebbende

Baptisten Jeugd Wereld Conferentie

RIO DE JANEIRO — (BP). „Het is niet de wens van de denominatie der Baptisten, de Katholieke Kerk (daar overheersend — E.R.) of enig andere Kerk tegronde te richten”, aldus sprak de heer J. H. Knihgt, een van de gedelegeerden van Australië, tot de 1800 jonge mensen, die bijeengekomen waren voor het vierde Bapt. Jeugd Wereld-Congres in de eerste Bapt. Kerk in Rio.

„We geloven in de eenheid van de Kerk en hebben geen verlangen, de Katholieke Kerk tegronde te richten. Het is ons verlangen en doel, de waarachtige catholiciteit van de Kerk, te herwinnen, een catholiciteit die opbloeit uit de kennis van Christus als de enige Heer en Machthebber, het enige Hoofd.”

Knight maakte evenwel duidelijk, dat de Baptisten Denominatie niet voornemens is de inhoud van datgene wat zij gelooft en belijdt te verzachten en tot een compromis te geraken.

„Er kan geen ander hoofd, geen andere hiërarchie, geen andere regering zijn. Christus werkt op directe wijze door — en controleert — Zijn lichaam, hetwelk de Gemeente is. Onze Baptisten voorvaders leden, en sommigen zelfs stierven, om deze grote zaak veilig te stellen. We moeten zonder compromis standhouden voor de kroonrechten van de Verlosser”.

RIO DE JANEIRO, BRAZILIE — (BP). De Baptisten Jeugd van de wereld werd opgeroepen tot een gevecht in gesloten gelederen tegen het Communisme, in een toespraak bij monde van Dr. C. Oscar Johnson, ex-president van de B.W.A. en predikant van de 3e Baptisten Kerk van St. Louis, Mo. Hij riep op tot een gevecht tegen het Communisme, niet door geweld, maar door de liefde. Hij zei: „Onze strijd tegen het Communisme zal gewonnen worden wanneer we als Christenen „can outlive and out-die” de communisten”

Hij zei, dat de hoogste roeping die vandaag tot de Jeugd komt, de roep van Jezus Christus is, die regeert in onze harten, om Zijn weg te volgen van liefde en opoffering.”

Het is de aard van de jeugd, zei hij, om sterke leiders te volgen, goede of verkeerde. Een groot deel van deze wereld volgt de slechte leiding van het Communisme. Hij deed een beroep op Baptisten leiders, om zeer te groeien in liefde en in begrip, en zo na te volgen.

RIO DE JANEIRO, BRAZILIE — (BP). De Bapt. Jeugd Wereld Conf. nam kennis van de grote eer, haar door het departement van de posterijen van het Braziliaanse Gouvernement bewezen. Dit Gouvernement gaf

kennis van de uitgifte van een nieuwe postzegel, ten bedrage van Cr. dollar 3.80 en bestemd voor de luchtpost. Anderhalf miljoen van deze zegels werden in omloop gebracht. De postzegel is lichtgroen van kleur, bevat een kruis in de linker-bovenhoek, een aankondiging van de conferentie aan de voet, en in de linker benedenhoek het embleem van de Baptist World Alliance.

Dit is de eerste keer dat enige natie de Baptisten op dergelijke wijze geëerd heeft.

RIO DE JANEIRO, BRAZILIE — (BP). De opening van de Conferentie werd bijgewoond door 1800 jongeren. Reeds onmiddellijk vanaf het begin werd het internationale karakter van de Conferentie onderstreept. Robert S. Denny, voorzitter van het Jeugd-comité van de B.W.A., las een groet voor van de President van de Verenigde Staten, Dwight Eisenhower: „Ik sluit mij aan bij U in de hoop dat uw conferentie zal worden gekenmerkt door een geest van internationale co-operatie, van welke factor de hoop op vrede in zo grote mate afhankelijk is.”

Denny zelf onderstreepte de belangrijkheid van internationaal wederzijds begrip op de volgende wijze: „Onze tien miljoen Baptisten jongeren hebben Christus als Verlosser en Heer geaccepteerd. Zij hebben hun wil en leven overgegeven aan Hem. Zij geloven, dat wanneer koning Christus regeert in de harten der mensen, zij 1) ieder mens zullen respecteren als gelijk voor het aangezicht van God; 2) zij het onvervreemdbaar recht zullen erkennen van alle mensen om God te dienen in overeenstemming met datgene wat hun eigen geweten hun dicteert; 3) zij hun naaste zullen liefhebben, evenals God henzelf liefheeft, en 4) zij alle mensen als hun naasten zullen beschouwen en de Nieuw-Testamentische regel zullen volgen, datgene te doen aan de naaste, wat zij zouden willen dat aan henzelf geschiedt.”

Op de tweede dag van de Conferentie zond de President van Brazilië zijn beste wensen.

Gemeenteberichten

TREEBEEK

Zondag 9 Aug. was voor onze Gemeenten in meerdere opzichten een blijde dag. In de morgendienst deed een broeder belijdenis voor de Gemeente. Maar ook in deze morgendienst maakte Ds K. Reiling, onze consulent, die deze Zondag in ons midden was, de Gem. bekend dat Ds W. Veenstra uit Musselkanaal het beroep van onze Gem. heeft aanvaard.

Stil en dankbaar zijn we geworden. Hij, de Almachtige, heeft onze gebeden gehoord en verhoord.

Dit is voor onze Gem. weer een mijlpaal, het betekent een nieuw begin, weer een herder en leraar. Zo besluiten wij dit herderloos tijdperk. 't Was een moeilijke tijd, maar toch mochten we 's Heren hand vaak ervaren. In de middagdienst had de doopbediening plaats, waarna de Gem. het Heilig Avondmaal vierde.

Vele brs en zrs van elders waren in ons midden en werden door Ds Reiling begroet, en br Spijker ontving een extra begroeting (nu als lid der Gemeente) tijdens de dis des Heren. Zo was er bij ons blijdschap; echter

wij kunnen meeleven met de Gem. Musselkanaal die door deze beslissing straks haar voorganger zal moeten missen. Onze bede is ook voor U moge de Here U helpen en zegenen. Dat in en door allen alles Zijn naam mag groot gemaakt worden. Dat geve de Here.

Met br groeten,
J. OOSTERLOO, Secr.

ALMELO

Maandagavond 17 Aug. kwam de gemeente bijeen om het 25 jarig ambts jubileum en 35 jarig huwelijk van Ds K. Reiling te herdenken.

De herdenkingsdienst stond o.l.v. Ds J Reiling, die ons bepaalde bij de tekst: Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in eeuwigheid.

In het 2e gedeelte o.l.v. de heer J. v. d. Velden bood ouderling de Roo, namens de gemeente, onder het uitspreken van gelukwensen enige fraaie cadeaux Ds en Mevr Reiling aan. Namens de verschillende verenigingen sprak br J. Bos die ook een mooi cadeau aanbod.

Hierna sprak Ds Huizinga op de bekende wijze enige hart. woorden tot de jubilaris.

De gemeente Hengelo zond 2 afgevaardigden; hierna voerde br. Kiewit het woord, waarna hij Ds R. een enveloppe met inhoud overhandigde.

We beluisterden enige mooie bijdragen van Zr v. Oosten en Zr Kroek.

Het Jeugdkoor o.l.v. dir. H. Blaak verleende deze avond haar medewerking.

Hierna sprak Ds K. Reiling het slotwoord, waarin hij allen dankte voor de hartelijke woorden, tot hem en zijn echtgenote gericht.

Hierna sloot Ds R. Reiling deze gezellige bijeenkomst. Stelle de Heer Ds en Mevr. Reiling voor ons allen nog tot rijke zegen.

VAN DONGEN.

Leestafel

DE BIECHT VAN EEN DOMINEE, door Nico Beekman. Uitgeverij: W. ten Have N.V., A'dam. Prijs ing. f 4.50, geb. f 5.90.

Dit boek moet beslist zijn weg naar onze pastorieën vinden deze dominee zegt gewaagde dingen die niet iedereen zou durven zeggen, bang voor de critiek die zeker volgen zal. Maar het is goed dat deze dingen eens uitgesproken worden.

Wat hij verder aan critiek levert op zijn kerk, waarvan hij houdt, en die hij daarom juist anders zou wensen, is voor een groot deel terecht. Wat te denken van mensen zonder wetenschappelijke opleiding, die iedere Zondag preken, trouw huisbezoek verrichten in de Gemeente, waarin ze tewerk gesteld werden, veel betekenen voor de mensen die hen werden toebetrouwd, maar die niet het Avondmaal in hun midden mogen bedienen, omdat ze niet universitair geschoold zijn?

De Zuiderstrip

Reclame II

En .... hebt U mijn idee geraden vrienden? Velen Uwer vermoedelijk wel. Ge hebt ongetwijfeld begrepen dat ik U het toekomstig kerkje van Eindhoven in De Christen ging tonen bij wijze van reclame. Helaas kon dit feest niet doorgaan. Het maken van een cliché duurt langer dan ik dacht als leek. Dat is jammer en we zullen wat geduld moeten hebben. Maar U krijgt het te zien zodra het cliché klaar is.

Ja, wat zijn wij mensen toch ongeduldig en voortvarend, terwijl we toch zo goed weten dat het alles in Gods hand is en dat het geschieden zal op Zijn tijd en op Zijn wijze. Ons geleidt des Heren hand *zingen* we. Maar o die practijk. Als Hij ons laat wachten en ons ook in *die* dingen beproeft. Het is om ons geloof in een kerk voor Eindhoven te versterken dat onze vaart geremd wordt en de moeilijkheden soms van alle kanten voor ons oprijzen. Ons vertrouwen moeten we stellen op Hem en Hij zal het maken. Gebed en geloof is *meer* dan reclame! Dat is de les die ik deze week leerde.

Bidt U mee vrienden die belang stelt in ons werk? En mocht U soms ook mee willen werken, gaarne! Ons girono. is 235491 Bapt. Gemeente te Eindhoven.

Wordt vervolgd.

Deze dominee beziet niet alleen zijn eigen kerk critisch, maar ook zichzelf en zijn collega's.

Men leze deze biecht als „biecht”.

Zelfs de prijs van het boek is bijna sympathiek, want niet onoverkomelijk.

Wf.

S.S.C.

De vacantie duurt dit jaar wat extra lang.

Vacante gemeenten kunnen daarom ook in de maand September nog een beroep op de S.S.C. doen.

Aanvragen graag zo spoedig mogelijk.

Voorlopig blijft de regeling van spreekbeurten via de S.S.C. in mijn handen. Dit ter vereenvoudiging van de correspondentie.

Voor de S.S.C.,
Uw JAC. TROMP.

Alb. Agnesstraat 5a, Groningen.

Spurgeon in ons land

In 1863 heeft Spurgeon, evenals Zaiss nu, een bezoek aan ons land gebracht. De eerste Zondag na zijn terugkomst — 3 Mei 1863 — vertelde hij daarover het een en ander in zijn prediking.

Als uw leraar verzoek ik u om u met mij te verenigen in dankzegging aan God voor de hulp, die Hij mij verleend heeft bij mijn zeer moeilijke arbeid in de laatste twee weken. Gode zij lof en dank voor de gunst, die Hij mij onder alle rangen en standen van dat land heeft doen vinden. Ik spreek tot Zijn lof, en niet tot mijn eigen lof, want ik heb de gelofte gedaan, om, zo God mij een oogst geeft, ik er geen enkele korenaar voor mij zelf van wil houden, daar hij Hem geheel alleen toekomt. Aan alle oorden, waar ik geweest ben, vond ik grote menigten van mensen; de meesten van hen konden de prediker niet verstaan, maar zij wensten zijn aangezicht te zien, omdat God zijn vertaalde leerredenen aan hun ziel gezegend heeft. In broederlijke vriendelijkheid drukten zij mij de hand en met de tranen in de ogen riepen zij alle zegeningen Gods over mij in. Ik had gedacht voor een 50 à 100 mensen te prediken, maar er kwamen zovelen, dat de grote kathedralen volstrekt niet te groot waren.

Het heeft Gode behaagd het hart van de Koningin der Nederlanden, koningin Sophie, te neigen om mij te doen ontbieden en gedurende vijf kwartier had ik het voorrecht om tot Haar te spreken over dingen, die tot onze vrede dienen.

Het was mij zo liefelijk een hartelijk onthaal te vinden bij alle kerkelijke gezindten, zodat ik op Zaterdagmorgen te Amsterdam heb gepredikt in de kerk der Mennonieten en des avonds in de Oude Kerk der Ned. Hervormden; de volgende Zondagmorgen in de Engels-Presbyteriaanse kerk en des avonds in de kerk der Christelijke Gereformeerden. Soms predikte ik in grote kathedralen zoals de Domkerk te Utrecht en de Pieterskerk te Leiden. Terwijl ik al zo van stad tot stad ging, mocht ik voortdurend de bijstand mijns Meesters ondervinden bij mijn prediking. Nooit gevoelde ik mij zo veerkrachtig, naar lichaam en ziel zo wel; en ik kwam terug niet vermoeid en afgemat door tweemaal daags te prediken, maar krachtig en frisser dan toen ik heen ging. Ik geef Gode de eer van de bekering van zo vele zielen. Ik loof en prijs Zijn Naam dat Hij mij in een land, waar zoveel filosofie gevonden wordt, geholpen heeft om de waarheid met zoveel eenvoudigheid te prediken, dat ik niet gesproken heb bloot als voorstander ener leer, maar Christus en niets dan Christus heb gepredikt.

Overgenomen uit: „Het Haventje”.

Spel

De dagen! — dan hebben de mensen geen nood!
Dan lachen ze om hun leven
Hun helle lach die verblinden doet
de zielen, die om hen leven —

De dagen! — dan zijn er de mensen sterk!
dan bijten ze op hun tanden
dat niet hun tranen een ander leest
de hunker van hun handen —

De dagen — dan weten de mensen wat!
ze lopen met wijze koppen
voorbij aan de huizen der schamelen, die
moeilijk hun kommer verkroppen —

Maar weet ge, als de avond dooft
het dagebranden,
reiken ze naar de Hemel
met lege handen....

Berendien Schuiling.

Advertentiën

Verloofd:

Alie Kuiper
Heinrich Stukker

PLAATST
UW

Almelo, 1 September 1953.
Gravenstraat 13.
2e Kolkdwardsstraat 6.

ADVERTENTIES

IN

Gelegenheid tot feliciteren van
7 tot 8 uur, Gravenstr. 13.

DE CHRISTEN

Zaaier-agenten: let op!

Het October-nummer van De Zaaier (No 477) zal door bijzondere omstandigheden ruim 14 dagen vroeger dan gewoonlijk verschijnen. Daarom moeten wijzigingen in het van dat nummer te ontvangen aantal exemplaren voor deze keer ook 14 dagen eerder binnen zijn, dus niet op de 15de Sept., doch reeds op de 1ste September. U weet: bij geen bericht krijgt U het bekende aantal toegezonden. Weet U wat het geval is? Een gemeente wil voor haar appèl-week 5500 Zaaiers EXTRA ontvangen. En wij willen graag De Zaaier dienstbaar doen zijn aan zulke speciale evangelisatie-campagne. Hierin ligt ook een mooie mogelijkheid voor alle andere gemeenten! Maar nu moeten wij, om alles goed te doen slagen, deze keer de gegevens zoveel vroeger ontvangen. Dank voor Uw medewerking!

De adm. van De Zaaier,
Tetterodestr. 47, Haarlem.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3173

VRIJDAG 4 SEPT. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUTENLAND P. JAAR F 7.50

God is onpartijdig

En indien gij tot een Vader aanroept Dengene, die zonder aanneming des persoons oordeelt naar eens iegelijks werk, zo wandelt in vreze de tijd uwer inwoning.

I Petr. 1 : 17.

Wij maken vaak, wat men in de denkleer noemt: de fout der relatie. Bij het beoordelen van de daden van anderen ondergaan we de invloed van de verhouding, waarin wij tot de dader staan. Heeft een der onzen iets goeds gedaan, dan waarderen we de waarde van zijn daad te hoog. Heeft hij verkeerd gehandeld, dan vinden we het minder erg dan wanneer een vreemde het deed. Brutaal treedt deze fout aan de dag in het gezegde: als het om mijn vaderland gaat, ken ik geen goed of slecht.

God maakt geen fouten.

Petrus waarschuwt ons voor de gedachte, dat God in Zijn oordeel beïnvloed zou worden door de betrekking waarin wij tot Hem staan. Bega niemand de fout onnadenkend bij God te veronderstellen dat Hij ons in ook maar één onzer zonden gelijk zou zijn.

Hij oordeelt „zonder aanneming des persoons”.

Dat is een omschrijving van wat wij „onbevooroordeeld” noemen.

God ziet de daad als zodanig aan. Hij oordeelt naar „eens iegelijks werk”. Hij hanteert geen onzuivere weegschaal. Hij werkt niet met tweërlei weegsreen.

De Apostel spreekt niet van „werken”. Hij vermijdt de meervoudsvorm. Het gaat bij hem om het geheel. Om het levenswerk, om de levensopenbaring in haar geheel genomen; om de lijn, die door heel het leven gaat; om de stijl, in welke het is opgetrokken. Er kunnen afwijkingen van de grondgedachte voorkomen, maar waarom het God gaat in de beoordeling van ons „werk” is het stempel, dat dit werk draagt; de geest, die er uit spreekt.

Hij beoordeelt niemand naar wat hij „roept”, maar naar hetgeen hij doet. Hij is een rechtvaardige Vader,

die verwacht dat allen, die Hem de Vadernaam geven, zullen verlangen op Hem te gelijken. Het aanroepen van Hem als Vader moet uitdrukking zijn van een verandering, die van binnen is ingetreden.

Die God als Vader aanroept staat onder het gebod: „Zijt heilig, want Ik ben heilig”. Vers 16.

Wanneer we de Vadernaam, in de Bijbel aan God gegeven en door ons daaruit overgenomen, niet krom zullen trekken noch ontheiligen, dan moeten wij die naam verstaan in de zin, die hij had voor hen, die ons zondaren die naam op de lippen willen leggen. De gedachten, die voor hen aan de Vadernaam verbonden waren vinden we duidelijk uitgesproken in Hebr. 12:

Want die de Here liefheeft, kastijdt Hij en Hij geselt een iegelijke zoon die Hij aanneemt. Indien gij de kastijding verdraagt, gedraagt zich God jegens u als zonen: (want wat zoon is er die de vader niet kastijdt?)... Voorts: we hebben de vaders onzes vleses wel tot kastijders gehad, en wij ontzagen hen; zullen wij dan niet veel meer de Vader der Geesten onderworpen zijn en leven, want genen hebben ons wel voor een korte tijd, naardat het hun goeddacht gekastijd, maar Deze kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden.

De oosterling naderde zijn vader met ontzag. De vader had met zijn zonen het hoogste voor: niet hun begeerten te bevredigen was het waarom het hem ging, maar hij wenste dat zij hun bestemming zouden bereiken. Met deze inhoud is het bijbelse begrip „vader” gevuld. Zijn goedertierenheid, waarop wij vertrouwen mogen, is niet zonder Zijn gestrengheid, die ons Hem moet doen naderen met heilige schroom.

Rechtvaardig en barmhartig is uw Vader, die u in Christus genadig wil zijn — genadig, niet met opheffing, maar onder toepassing van Zijn heiligheid op u.

Zo verheugt u dan met beven in uw God.

L.

Zolang een mens van zichzelf vervuld is, is het onmogelijk, dat God hem vervullen kan

Van de Redactie

Een jaar geleden werden naar het besluit van de Algemene Vergadering de Losse Schakels opgeborgen. Ds Louw kreeg rust van zijn redactionele arbeid van tientallen jaren. In dit nummer keren hij en zijn rubriek weer terug en staan de Losse Schakels weer op hun traditionele plaats.

Hun terugkeer betekent de aftocht van het spinnweb. Ds Van der Werf heeft in het vorige nummer reeds afscheid genomen en wij roepen hem van hier uit een groet na. Zonder bloemen of tranen uiteraard. Die sparen we voor betere gelegenheden. Gegroet, Wf; onze dank voor wat je in deze jaren hebt geschreven en gewerkt. En laten we zeggen: tot ziens.

De Losse Schakels verschijnen in de vertrouwde vorm. Die vorm is het afgelopen jaar in bruikleen geweest bij de Kroniek. Dat zal van nu aan anders worden. En er is nog wel meer, dat anders zal worden. De lezers zullen dat vanzelf wel merken.

De nieuwe Eindredacteur begint zijn taak met vrees en beven. Hij heeft het al eens drie weken gedaan en beschikte op het juiste ogenblik over copie voor anderhalve pagina. 's Maandags en Dinsdags kwam er uitkomst, zodat de lezer aan het eind van de week een volledige „Christen” thuis kreeg. Toch heeft ook een Eindredacteur recht op een Zondag zonder redactionele zorgen. Wilt mij daarom toch alle copie uiterlijk op Vrijdag sturen.

E.R.

„Dood geprekt” Bekend is deze uitdrukking. Ze is bedoeld als een klacht en een aanklacht. Ze wordt geslaakt als uiting van een zekere vermoeidheid. Resultaat van de prediking schijnt uit te blijven en dat wordt toegeschreven aan de prediking als zodanig. Het zijn de predikers, die aangeklaagd worden. Ze zijn de veroorzakers van dit ongunstige verschijnsel. Zij hebben het zich aan te trekken en er conclusies uit te trekken. En welke moet dat dan zijn?

De gevolgtrekkingen, die uit vermeende „doodgeprektheid” getrokken worden, zijn niet altijd dezelfde. Sommigen zeggen: twee preken per Zondag is voor de mens van heden beslist teveel. Men heeft zo hier en daar de oplossing in een dezer richtingen gezocht, maar beterschap is daardoor niet altijd ingetreden. Blijven we in die richtingen zoeken, dan komen we straks terecht bij het besluit: één preek in de veertien dagen. Ja, er moeten reeds enkelen bij het pastoriehekje verschenen zijn met het verzoek de preek maar helemaal af te schaffen.

Juiste diagnose? Misschien is het voorzichtiger de patient nog eens te onderzoeken om te zien of wij het moeheidsverschijnsel wel juist verklaren als we het aan het preken toeschrijven. Dood-preken, dat wil dus zeggen: zo preken, dat de toehoorder er geestelijk dood van gaat — het is inderdaad mogelijk! Paulus zegt dat

God „de reuk Zijner kennis door ons openbaar maakt in alle plaatsen”. En wat gebeurt daardoor?

We zijn Gode een goede reuk van Christus in degenen die zalig worden en in degenen die verloren gaan; dezen wel een reuke *des doods ten dode*, maar genen een reuke des levens ten leven.

Ligt het aan het Evangelie, dat er mensen „aan dood gaan”? Ja en neen. Het is niet zo bedoeld en niemand behoefde er aan dood te gaan. Maar het kan gebeuren en het gebeurt. Dat is ontzaglijk ernstig. Het hangt er van af wat er mee „gemengd” wordt. De brief aan de Hebreëen zegt, dat het Evangelie, eens aan Israel in de woestijn verkondigd, hun geen nut deed, omdat het met het geloof niet gemengd werd in degenen, die het hoorden. Nu werkte het niet heilzaam, maar bleek dodelijk. Wie zich voor het Evangelie in ongeloof afsluit, ondergaat nochtans zijn invloed, maar dan zó, dat hij er aan sterft. Het Evangelie als Woord van God doet altijd wat: het maakt levend of het doodt.

Zwarte actie In Zijn Woord is God werkzaam. Het is Zijn kracht tot zaligheid voor een iegelijk, die gelooft. Het draagt de kiem der wedergeboorte in zich. Het is het Middel, waardoor God alles doet. Door het Woord des Heren zijn de Hemelen gemaakt; Hij draagt alle dingen door het Woord Zijner kracht. Maar juist daarom gaat steeds aan deze activiteit Gods een tegenactie parallel. Wilt Satan de kracht van dat woord zo goed kent en vreest, doet hij al wat in zijn vermogen is, dat Woord waardeloos te maken door de houding der mensen tegenover hetzelfde scheef te trekken. Hij doet dat door de hoorders zodanig te inspireren dat ze een houding tegen het Woord aannemen, waardoor het buiten wezenlijke aanraking met hun ziel blijft. Deze stille maar zeer intensieve activiteit van Satan wordt bij de klacht over het „dood preken” vaak buiten beschouwing gelaten. Het prediken der Blijde Boodschap maakt niemand dood, maar menselijke houding is oorzaak, dat de genade in dat woord tot de ziel komende, tevergeefs wordt ontvangen.

Zelfonderzoek Iedere Evangelie-verkondiger wordt aangegrepen door het feit, dat het Evangelie door velen tevergeefs gehoord wordt. Wanneer klagers over „doodgeprekt-worden” menen dat zij dat zijn die lijden onder het verschijnsel van de onvruchtbaarheid der prediking, en zij het mééste, dan vergissen zij zich ernstig. De zelfvoldane prediker zal wel een groter uitzondering zijn dan de zelfvoldane toehoorder. Het feit van de geringe gevolgen door de Evangelieprediking bereikt, buigt hem diep neer. Dat hij daarom nog niet als de verslagene door het leven gaat is vanwege zijn geloof. Maar wel wijkt de vraag niet uit zijn ziel: Here, waarom? — Paulus heeft met het vraagstuk van de betrekkelijke onvruchtbaarheid van de Verkondiging geworsteld. Hij heeft nooit vertrouwd op zijn „routine”, op goede invallen. Hij wist dat hij met de pretentie het Evangelie Gods te verkondigen een zware verantwoordelijkheid op zich laadde. Het bracht en hield hem in diepste afhankelijkheid van God; het bewoog hem de gelovigen te vragen, te bidden óók voor hem, opdat God hem het Woord geven zou „in de opening zijnsmonds”.

Was daarmee het resultaat verzekerd? Neen! Wel had Paulus dan een goed geweten. Hij wist zich vrij van het bloed van zijn toehoorders. Die ondanks de prediking verloren gingen, „dood geprekt” werden, droegen alle schuld daarvoor zelf. Zij bogen zich onder

(van steun-verlening), om te voorkomen, dat te veel kracht en gelden besteed worden aan oud werk zonder toekomst en te weinig aan nieuw werk met toekomst. De E.C.U. wordt hier dus gezien als de instantie, die de belangen van „oud” en „nieuw” tegenover elkaar moet afwegen, een soort balans dus, die onmisbaar is.

Dit bewust gemengde karakter van onze Evangelisatie-Commissie geeft natuurlijk stof tot denken en praten. Wie de E.C.U. teveel als aanvals-apparaat beschouwt of meemaakt, klaagt over haar als „instituut voor noodlijdende Gemeenten” en wie haar zuiver als subsidiefonds wil zien, vindt, dat ze met al dat nieuwe werk „te veel hooi op haar vork neemt”.

Het is zeer de vraag, of er een *bevredigende* verandering is aan te brengen.

Verandering van opdracht?

In de werkorde van de E.C.U. komt straks waarschijnlijk te staan, dat haar opdracht is: het bevorderen van de evangelisatie-arbeid in Nederland zelf in de ruimste betekenis van het woord. In de taakomschrijving is daar ook nu nog bij gerekend het geven van subsidie aan bestaande Gemeenten, die dit aanvragen en die daarvoor ook in aanmerking komen naar het oordeel van de E.C.U.

Principieel

De eerste vraag luidt dus: Is deze steunverlening strijdig met het bevorderen van evangelisatie-arbeid?

Ik meen zeer beslist van niet. Wij als Baptisten willen en moeten allen Evangelist zijn. We geloven, dat dit een Bijbelse houding is. Maar in diezelfde Bijbel wordt ons ook geleerd, dat we op elkander hebben acht te geven en dat we elkander moeten aanvuren tot liefde en goede werken. Dit „met elkaar omgaan” heeft een bewarende invloed op ons allen en het bewaren behoort zeer wezenlijk tot de taak der Gemeente, tot onze aller persoonlijke taak als leden dier Gemeente. Dit ligt in de lijn van het „Evangelist-zijn”! Want we hebben niet enkel getuigen te zijn tegenover onbekeerden, maar ook temidden van de Gemeente tot opbouw van ons geloof. Het evangeliserende element, dat we bewust in onze prediking leggen, is niet alleen voor degenen, die „nog buiten zijn”, maar ook voor hen, die reeds op de weg des geloofs wandelen. Opdat niemand blijke achter te zijn gebleven!

Welnu, in de subsidie-verlening aan bestaande Gemeenten doen we dus ook ongetwijfeld aan evangelisatie! Het bewaren van elkander als Gemeenten is een daad van liefde, die we als Unie-gemeenschap juist willen bevorderen en als we deze brengen onder het hoofd „evangelisatie” is daarmee tevens de *geestelijke* achtergrond getekend, die van méér betekenis is dan alle organisatievragen samen!

Dus: *principieel* behoeft de opdracht der E.C.U. niet gewijzigd te worden en kan de steun aan bestaande Gemeenten — noem ze mijnentwege dan „noodlijdende” Gemeenten, al is die naam niet fraai — dan rustig behandeld worden.

Natuurlijk kan nu een vlotte denker opmerken, dat we op deze manier ons hele Unie-werk wel onder het hoofd der Evangelisatie kunnen brengen, zoals opleiding, jeugdwerk, militaire commissie, radio commissie, enzovoort. Dat is ook zo, maar daartegen pleiten bezwaren van tactische en organisatorische aard, terwijl bovendien in de evangelisatie het bouwen en bewaren zó nauw samengaan, dat ze moeilijk te scheiden zijn, wat met die andere onderdelen niet het geval is.

Tactisch

De tweede vraag is, of het wel tactisch juist is de steunverlening aan een aparte Commissie toe te vertrouwen en dus ook op een aparte manier de gelden te laten bijeenbrengen.

Opnieuw wil ik een vastberaden „neen” laten horen.

Het is de ervaring van de E.C.U., dat in „oude” Gemeenten het nieuwe leven op weldadige wijze kan doorbreken, terwijl andersom in „jonge” Gemeenten de sfeer nog zo aan kinderziekten onderhevig zijn kan, dat — ondanks het plaatselijk perspectief — die verlangde „doorbraak” nog uitblijft.

Voor de „ondersteunde” Gemeente ligt er een fijne stimulans in, om door de Evangelisatie-Commissie gesteund te worden, die juist — gezien haar opdracht — uit is op perspectief en evangelisatie. Het verleden heeft in meerdere gevallen laten zien, dat „volhouden door alles heen” tenslotte bekroond wordt met onverwachte zegen. De overgang van „nieuw” naar „oud” werk is wel uiterst moeilijk vast te stellen en is niet zo eenvoudig als de gedachte van Ds Lindeman doet vermoeden, die dat moment laat samenvallen met de instituering van de betrokken pionierspost tot Gemeente. Als we ons daaraan wilden houden, had de E.C.U. thans nog maar een of twee posten, terwijl de gelden van de Unie toch gebruikt werden voor die andere „noodlijdende” Gemeenten, die zich dan alle geduwd voelden in de hoek van de „diaconie-klanten”. We begrijpen allen wel, dat het veel verfrissender en bemoedigender is door Baptistisch Nederland gerekend te worden bij de uitbouw van ons werk.

Wanneer we een formele splitsing gaan maken, zal het bijeenbrengen der gelden ook op moeilijkheden stuiten. Nu laten we in de gaven der liefde het bouwende en bewarende element beide tot uiting komen. Wil men het bewarende element bij „verplichting” opleggen (Ds Lindeman stelt immers een fonds voor, dat contributie krijgt), dan wordt dat in-de-hoek-gedrukt-woorden nog erger voor „noodlijdenden”, want dan doet de „liefde” het blijkbaar bij hen niet. En al zou men ook de uitgaven voor deze groep Gemeenten door de „liefde” op vrijwillige basis laten opbrengen, dan is het toch voor onze Gemeenten wel uiterst moeilijk, alsmede voor de leden, om voor de „behoeftegen” te geven, terwijl de „toekomst” dan even hard om hulp blijft roepen. Ik vrees, dat de toekomst dan inderdaad de „liefde” krijgt en de behoeftegen de „kruimels”, die wel eens onvoldoende konden zijn.

Daarom blijft het om tactische redenen aan alle zijden zeer gewenst het uitwegen en uitgeven aan één Commissie als „Evangelisatie” toe te vertrouwen.

Organisatorisch

De laatste vraag is, of uit organisatorisch oogpunt splitsing verantwoord is.

U hoort mij alweer „neen” zeggen. Echt waar, ik kan het niet anders zien.

Want splitsing betekent een nieuwe Commissie met nieuwe uitgaven en een apart apparaat voor propaganda, onderzoek en wat daarbij meer hoort. Voor dat onderzoek naar de financiën van de gesteunde Gemeenten en posten bestaat het apparaat. Daarvoor heeft de E.C.U. door de ervaring een systeem opgebouwd, dat natuurlijk nog best verbeterd kan worden, maar dat toch voldoet. Bovendien zouden bij beoordeling door verschillende commissies de maatstaven wel eens anders kunnen liggen

en zou er vrij nauw contact moeten zijn.

Als we de tactische problemen zouden kunnen oplossen, dan zou er toch een organisatorische ballast ontstaan, die niet een evenredig nut zou afwerpen. Men zou — zoals deze Commissie zelf al eens voorstelde — deze zaak kunnen overgeven aan de Financiële Commissie der Unie, maar dat is niét de opdracht van deze zuiver technisch-zakelijke Commissie!! Steunverlening behoort niet een *financiële* aangelegenheid te worden, maar blijft een daad van *liefde* en is — gezien de taak onzer Gemeenten — een kwestie van Evangelisatie! Dat moet in de organisatie blijken.

Nodig is tenslotte — wat Stadskanaal in '32 overtuigend aantoonde — dat ergens in ons werk de balans tussen „nieuw” en „oud” gehandhaafd wordt. Als men de E.C.U. zou ontlasten, dan belast men er de Unie-Commissie mee en dat was nu juist net niet de bedoeling. Men kan het ook niet zonder meer aan de Gemeenten overlaten of aan de Algemene Vergadering, maar men late zich door de éne Commissie voorlichten en leiden, die men daartoe van ouds her heeft aangewezen: de Evangelisatie-Commissie.

De E.C.U. houdt zich intussen voor aller belangstelling in alle opzichten van harte aanbevolen.

Arnhem.

BROERTJES.

Kroniek

Passen wij de Bijbel wel volledig toe?

Een ontmoeting met een Engelse collega en broeder, die meer van de wereld heeft gezien dan ik, heeft mij eerst aan het denken en vervolgens aan het schrijven gebracht. Deze collega, Rev. Godfrey C. Robinson, heeft het vorige jaar een bezoek aan de Verenigde Staten gebracht en daar enkele maanden doorgebracht. De offervaardigheid van onze geloofsgenoten aan de andere zijde van de Atlantische Oceaan heeft diepe indruk op hem gemaakt en tijdens een gesprek hierover met Amerikaanse broeders hadden deze hun verwondering geopenbaard over het feit, dat men in Europa daar zoveel moeilijkheden mee ondervindt. Want, zo zeiden ze, de voorgangers daar zijn over 't algemeen diepere predikers, die betere schriftuitleg geven dan de Amerikaanse. Dan zou het gevolg toch moeten zijn, dat de Europese Baptisten een veel beter begrip hebben van wat de Bijbel onder „offer” verstaat. Waarom toch klaagt men in Europa over een gebrek aan offervaardigheid, als men zo goed kan weten, wat een offer is? Of passen jullie misschien de Bijbel niet volledig toe?

Dat zijn inderdaad vragen, die terzake doen. We kunnen ons hier niet afmaken met een verwijzing naar de onmetelijke rijkdommen der Amerikanen, want allereerst is het daar ook niet alles goud wat er blinkt en in de tweede plaats doen ze het dan toch maar. We blijven derhalve zitten met de ons gestelde vraag, of we ten aanzien van het offer de Bijbel wel volledig toepassen. Op deze vraag wil ik hier geen antwoord geven. Wel nodig ik de lezers uit om eens op papier te willen zetten wat zij hiervan denken en hoe zij op dit punt de Bijbel toepassen.

De wereld wordt duister,
de spanning houdt aan;
ze zijn het spoor bijster,
hoe lang zal 't nog gaan?
Voor ons brandt de morgen
aan 't eind van de nacht.
Voor ons zijn geen zorgen:
„Gij werkt in Mijn kracht!”
10 % meer ('t kan vast wel)

Zo loopt het gesprek vast!

Van de hand van Ds G. H. de Jong van Leeuwarden verscheen in Ons Orgaan een artikel over De Heilige Doop, dat mee bedoeld was als een antwoord op een vraag in de Kroniek van 20 Febr. In die Kroniek heb ik de hoop uitgesproken, dat het tot een open gesprek mocht komen over de doop tussen Vrije Evangelischen en Baptisten. Het artikel van Ds de Jong wil een Vrije Evangelische bijdrage tot dit gesprek zijn, maar het spijt mij te moeten constateren, dat de schrijver meteen de deur dicht doet door in de aanhef te poneren, „dat we elkaar alleen overtuigen kunnen, wanneer we het tevoren met elkander eens zijn”. Als dit waar is, valt er over punten van verschil niet meer te praten. Hoogstens kunnen we de wederzijds gehuldigde standpunten tegenover elkaar stellen maar daarna valt er niets meer te zeggen.

Ik weet niet, waaraan ik deze wonderlijke houding van mijn Vrij Evangelische collega en broeder moet toeschrijven. Zijn artikel is voortreffelijk, geeft stof tot nadenken en roept vragen op, die ten nauwste met de kern van het Evangelie samenhangen. Welk een geestelijke toenadering en winst zou er kunnen voortvloeien uit een onbevooroordeelde gedachtenwisseling over deze dingen. Dat deze aldus van te voren onmogelijk wordt gemaakt, betreur ik. Zo loopt het gesprek vast. Tot schade van Vrije Evangelischen en Baptisten. Tot schade ook van de eenheid van het Lichaam van Jezus Christus.

J. R.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

De Gemeente te Musselkanaal heeft beroepen Ds M. G. Boeschoten van Staveren.

Geco's van alle kampen, mag ik Uw verslag met op- of aanmerkingen van de kampweek, door U op „Rendertloo” geleid?

W. VEENSTRA,
Schoolstr. 55, Musselkanaal.

TWEE GEWONNEN VELDSLAGEN

Wij leven in dagen van kerkstrijd. Op vele plaatsen worstelen gemeenten met huisvesting en ruimtegebrek. Tegen deze twee vijanden leveren zij een „kerk-strijd“, die met vreedzame middelen wordt gevoerd. Geregeld komen er berichten binnen van overwinningen, in deze strijd behaald. Dit keer zijn het de gemeenten Sneek en Haarlem, die een blij bericht de wereld inzenden.

Een buitenstaander vermag niet te beoordelen, wat aan deze overwinningen is voorafgegaan en wat er door Gods genade het gevolg van zal zijn. Voorlopig geven we ons met de blijden over aan de feeststemming. En we hopen ook in ons blad op beide feiten uitvoerig terug te komen.

E.R.

SNEEK

D.V. 13 September hoopt de Bapt. Gemeente te Sneek haar nieuwe Kerkgebouw staande in de W. Lode-wijkstraat 4 in gebruik te nemen.

De indeling van deze voor de Gemeente zo belangrijke Zondag zal zijn als volgt:

V.m. 9.30 uur Kerkdienst waarin het gebouw plechtig in gebruik zal worden genomen. Na deze dienst krijgen de verschillende daarvoor in aanmerking komende personen gelegenheid de Gemeente te feliciteren met haar nieuwe Kerkgebouw.

N.m. 4 uur zal een Kerkdienst met Doopsbediening en Heilig Avondmaal zijn.

's Avonds 7.30 uur komt de Gemeente met de Jeugd samen voor een gezellig samenzijn.

Natuurlijk zijn er aan Unie-instanties, samenwerkende Kerken en Burgerlijke autoriteiten uitnodigingen verzonden zomede aan onze Friese Zuster gemeenten. Mochten hierbij zijn die logies wensen, men melde dit aan ondergetekende.

Mochten er broeders en zusters alom in de lande belangstellend zijn deze dag mede te maken, ze zijn hartelijk welkom. Wensen ze logies, men geve dit vrijmoedig op en de bekende Sneker gastvrijheid zal weer van zich doen spreken. Gaarne dan tijdig bericht aan onderstaand adres.

W. Modderman, Willemstraat 9, Sneek,
secre. van de Bouwcommissie.

HAARLEM

De bekende Haarlemse Begijnhofkapel wordt Baptisten kerk en Zondag 20 September a.s. officieel in gebruik genomen. U moet er bij zijn.

Wat een zoete droom is geweest van onze ontslapen broeders en zusters en meer niet; wat de ouden onder ons steeds hebben gewenst maar niet hebben durven hopen, dat staat op het punt werkelijkheid te worden: de Ned. Herv. Begijnhofkapel wordt Baptist Gemeente Centrum.

Het zal U niet onbekend zijn gebleven, dat onze Ge-

meente hier in Haarlem het heel moeilijk heeft gehad met haar vergaderplaats gedurende de laatste jaren. „Salem“ aan de Bakenessegracht werd onvoldoende en te kostbaar in onderhoud. De Parklaankerk werd ons via deurwaarders opgezegd. Het gebouw van de Haarl. Chr. Jonge Man. Ver., dat wij thans voor onze Zondagsdiensten gebruiken, levert vele bezwaren op voor onze arbeid. Ernstige pogingen om geschikt bouwterrein te kopen mislukten. En zie, daar kregen wij contact met de leidende figuren der Ned. Herv. Gem. over de BEGIJNHOFKAPEL, een gebouw, dat door zijn ruimte en ligging en gerief een ideaal GEMEENTE CENTRUM voor ons is. Het A.R. dagblad „TROUW“ noemt de kapel „een van de mooiste bedehuizen van de stad“ en zegt vervolgens: „De kapel bezit een geheel eigen sfeer, maar veel meer nog door het mooie orgel, dat erin geplaatst is, heeft het bedehuis allerwege bekendheid gekregen“.

Vele maanden hebben de onderhandelingen geduurd. Grote verschillen moesten worden overbrugd. Bergen van moeilijkheden overwonnen. En wij hebben al die tijd gezien, dat onze God door Zijn kinderen bezig was een wonder te voltrekken, n.l. dat de BEGIJNHOFKAPEL, die in stad en land vermaardheid heeft verworven — niet in het minst door de radio-morgendiensten, die ervan werden uitgezonden — BAPTISTE KERK gaat worden.

Op 1 September zal de kapel met orgel en gehele inventaris overgaan in handen van onze Gemeente.

De laatste weken hebben leden en vrienden van de Gemeente — mannen zowel als vrouwen — met heilige geestdrift aan de restauratie van de panden gewerkt. Hun liederen zingen ze zo daverend, dat ze in Friesland, Groningen en Limburg haast wel gehoord kunnen worden.

ZONDAG 20 SEPTEMBER A.S. ZAL DE PLECHTIGE OPENBARE ERKENNING VAN DE OVERDRACHT PLAATS VINDEN.

's Morgens 10 uur Herdenkings- en dankdienst.

's Nam. 3 uur Wijdingsdienst.

's Avonds 7.30 uur Lofdienst of Feestelijke bijeenkomst

Wij wensen alle Gemeenten van ons vaderland deelgenoot te maken van onze vreugde. Daarom nodigen wij ze hartelijk uit op die grote herdenkings-, wijdings- en lofdag onze gasten te willen zijn, en zich te laten vertegenwoordigen door een of meer broeders en zusters. Gaarne ontvangen wij bericht, het liefst vóór 13 Sept. a.s.:

a op hoeveel bezoekers wij mogen rekenen;

b of voor logies of maaltijden moet worden gezorgd.

Met broedergroeten, de secretaris,
P. C. AMBACHTSHEER,
Eemstraat 13, IJmuiden.

APELDOORN

Op 13 September a.s. hoopt de gemeente Apeldoorn haar verbouwde kerk weer in gebruik te nemen. Met weinig middelen is hier een uitbreiding van de vergaderruimte en verbetering van het interieur verkregen die buitengewoon geslaagd mag heten. Des voormiddags 10 uur zal een openingsdienst worden gehouden, terwijl des namiddags 5 uur een viertal jongemensen door de

doop aan de gemeente zal worden toegevoegd. Belangstellenden die deze dag in ons midden willen zijn en logies en/of maaltijden wensen gelieven zulks te berichten aan ondergetekende.

J. H. GORTER,
Zwolseweg 366,
Apeldoorn.

Na afsluiting van het bovenstaande kwam nog dit overwiningsbericht uit Apeldoorn, dat we graag op deze blijde pagina mee afdrukken.

E. R.

Gemeenteberichten

ZWOLLE

Wij willen U gaarne deelgenoot maken als er vreugde in de gemeente is. Zondag 12 Juli j.l. was voor ons weer een dag van blijdschap. Drie jonge meisjes hadden hun hart aan de Heer gegeven en wilden nu ook doen naar Zijn bevel. En zo gingen jong en oud in een overvolle autobus naar Deventer, waar deze 3 jonge zusters door de doop aan de gemeente werden toegevoegd. Onze voorganger Ds Bouritius sprak voor een grote, aandachtig luisterende schare en had voor deze middag als tekst gekozen Joh. 6 : 66 en Rom. 6 : 4. Een zangkoortje zong enkele liederen, terwijl de dopelingen in een lied uiting gaven aan hun wens om als Jezus te mogen wandelen.

Na de doop werd met vele brs en zrs, ook van Deventer, het H. Avondmaal gevierd. De pas gedoopten werden door br G. Bouritius Jr. hartelijk welkom geheten en werd hen de gebruikelijke doopkaart overhandigd. Het is een heerlijk samenzijn rondom de Dis des Heren, waarbij verschillende brs ook uit Deventer en Eindhoven, de wens uitspraken dat de band, die hun gemeenten met Zwolle bindt maar nauwer mag worden aangehaald. Het was een gezegende middag en wij keerden naar Zwolle terug onder vrolijk gezang en met de bede in het hart, dat nog vaker zo'n tocht mocht worden ondernomen.

G. B. Jr.,
Secr.

Billy Graham

de grootste Evangelist van onze tijd

Gedurende zijn laatste evangelisatie campagne in Dallas Texas, sloot Billy Graham zich aan bij de Eerste Bapt. Kerk aldaar.

Hij is geboren op een boerderij in Noord-Carolina, 34 jaar geleden, uit ouders die tot de Presbyterianen behoorden, maar werd Baptist tijdens zijn verblijf aan

het Florida-Bijbel-Instituut.

Sinds hij toegevoegd werd aan de staf van de Youth-for-Christ-beweging, 10 jaar geleden, heeft hij een groeiend en opzienbarend succes gehad, als men dat zo mag uitdrukken, als Evangelist.

Er wordt verteld dat 75.000 mensen opeendrongen in de Cotton Bowl bij de slotmeeting van zijn campagne in Dallas. Het blijvend gevolg op het leven van de kerken in die omgeving en ook elders, kan vanzelfsprekend nog niet worden vastgesteld.

Billy Graham sprak dit jaar op de beide (Amerikaanse en Southern Baptist-) conventies en het was een teleurstelling voor velen dat hij niet in staat was, in verband met een advies van zijn dokter, om de Jeugd-Conferentie in Rio te bezoeken. De Baptistengemeente te Dallas, waarvan Graham thans lid is, is die gemeente, waaraan Dr George Truett vanaf 1897 tot aan zijn dood als predikant verbonden was.

Kort geleden woonden grote getallen mensen in Engeland een filmvoorstelling bij, waarin het werk van Billy Graham tijdens een van zijn campagnes werd getoond.

Volgend voorjaar hoopt Graham naar Europa (Engeland) te komen, onder auspiciën van de Evangelische Alliantie.

Zouden wij hem misschien (in samenwerking met anderen) ook kunnen uitnodigen, dan naar Nederland te komen?

Wf.

Ingezonden

**Geen televisie,
maar toch een helder beeld!**

Niet op een scherm, maar tastbaar, vlak vóór U, geven talrijke voorwerpen van de „keurcollectie Bijbelse Oudheden” (ruim 70) een duidelijke weergave van de Bijbelse archaeologie: originele, eeuwenoude cultuurvondsten uit Egypte en Babylonië, zoals een mummiehand, amuletten, sieraden, gebruiksvoorwerpen en antiek schrijfmateriaal (papyrus, kleitabletten en perkamenten rollen). Bijbelse gegevens worden verduidelijkt door modellen van o.a. de gouden kandelaar, wetstafelen, Ark des Verbonds, ramshoorn, beeld van de Hogepriester en Joodse rituele voorwerpen. Vondsten van opgravingen, óók uit Palestina (olielampje en -kruikjes b.v.) brengen U de oude beschaving en geschiedenis dichterbij, tot beter verstaan van de Bijbel.

Dit alles kunt U in eigen woonplaats laten overkomen, waarbij de conservator van het Bijbelse Museum van Oudheden te Amsterdam een duidelijke toelichting geeft. Voor het winterseizoen zéér geschikt voor scholen, ouderavonden, verenigingen, gemeenteavonden enz.

Bespreekt tijdig en vraagt inlichtingen aan bij het corr. adres van genoemd Museum: Stadhouderskade 137, Amsterdam—Z., tel. 26410.

Leestafel

GESTALTEN DER LIEFDE, door Dr G. Brillenburg Wurth. Uitgeverij: J. H. Kok N.V., Kampen. Prijs geb. f 4.75.

De auteur, die grote bekendheid geniet, en wiens driedelig werk over Het Christelijke Leven veler belangstelling had en heeft, geeft in dit boek van circa 160 pagina's een beschrijving plus beoordeling van de verschillende „gestalten der liefde”. Na onze wereld beschreven te hebben als een liefdeloze wereld, stelt hij de vraag van de liefde in de buitenchristelijke wereld, waarbij hij probeert zo objectief mogelijk te blijven, hoewel het oordeel geveld wordt vanuit de Openbaring. We zien hoe eros en agapè verschillen; hoe de „philantropia” in wezen iets heel anders bedoelt te zijn dan wat Gods Woord onder liefde verstaat.

Wij zijn blij met dit boek dat allerlei opvattingen van liefde van de mooie schil ontdoet en ons dan laat zien wat ze waard zijn. Het Bijbelse begrip liefde is een rijk begrip. De inhoud hiervan in eigen leven te realiseren en dan ook te prediken, is van het allergrootste belang.

Hartelijk aanbevolen.

Wf.

HEDEN, ZO GIJ ZIJNE STEM HOORT, Bijbels Dagboek door Ds H. A. Wiersinga, Ds J. Overduin, Ds H. Veldkamp, e.a.; uitgave: J. H. Kok N.V. Kampen; 2e druk. Prijs gebonden f 4.95.

Gaarne bevelen we deze nieuwe druk hartelijk aan. De korte overdenkingen zijn pittig en raak, terwijl op iedere bladzij eeri schriftgedeelte wordt aangegeven dat gelezen moet worden alvorens aan de overdenking te beginnen. Het boekje is nog in de oude spelling, iets wat we graag anders gezien hadden. De prijs is prettig-laag voor deze tijd.

Wf.

HOE VIEREN DE JODEN HUN FEESTDAGEN? door C. Metsch. Uitgave: W. ten Have N.V., A'dam. Prijs ing. f 0.90. Bij 20 ex. f 0.70, bij 250 ex. f 0.50.

Achter deze publicatie staat de Hervormde Raad van de verhouding van Kerk en Israel.

Het geschriftje is bestemd voor jonge kinderen en vertelt op boeiende wijze niet alleen allerlei over de Joodse feestdagen maar ook over het verblijf der Joden in de huidige staat Israel.

Waarlijk een zeer nuttig geschriftje om de kinderen te laten lezen of als handleiding te gebruiken bij het Bijbels-catechetisch onderwijs.

Wf.

Antwoord op het Herderlijk schrijven aan de Generale Synode der N. H. Kerk betreffende het vraagstuk van Oorlog en Vrede, door Ds J. J. Buskes Jr.

Uitgave: W. ten Have N.V., A'dam prijs ingen. f 0.75. Bij 20 ex. f 0.60, bij 250 ex. f 0.40

Op weldoordachte wijze bespreekt Ds Buskes bedoeld herderlijk schrijven, waarbij hij het toejuicht, dat hier met de traditionele theorie gebroken wordt, maar hij betreurt, dat de consequenties van het nieuwe denken niet volledig aanvaard worden. Tenslotte zegt de synode toch nog „Ja” tegen de oorlog.

Daar dit vraagstuk velen aangaat, hopen we dat ook velen kennis zullen nemen van dit geschriftje, evenals aan het herderlijk schrijven der synode.

Wf.

Uit ons Unie-bureau

Nu heb ik een speciale mededeling aangaande ons Lectuurfonds. Reeds lange tijd doet zich in het Unie-bureau ruimtegebrek voor. Na pogingen in andere richting om dit te verhelpen, welke echter mislukten, is ten slotte als oplossing tot wegneming van dit ruimtegebrek overwogen om het beheer en daarmee de voorraden van het Lectuurfonds naar elders onder te brengen. Ds C. van Wier nu heeft zich bereid verklaard om het beheer van het Lectuurfonds op zich te nemen. Reeds per 1 Juli zou deze overdracht tot stand komen. Door ziekte en daarna volgende vacaties is de overdracht echter vertraagd. Doch in de loop van deze week heeft deze dan plaats gevonden. ALLE bestellingen als ook de betalingen moet men dus voortaan richten tot Ds C. van Wier, Singelstraat 7, HOOGEZAND. Bij deze ligt nu voortaan de verzorging van het Lectuurfonds. We zeggen hierbij Ds C. v. Wier dank voor zijn bereidwilligheid en wij vertrouwen dat U allen met hem zult coöpereren door Uw belangstelling voor de uitgaven van ons Lectuurfonds!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Advertentiën

Met dank aan God en grote blijdschap geven wij U kennis van de geboorte van ons 2e kindje, dat wij

Hans Willem

noemden.

J. D. Oosterloo
M. T. Oosterloo-de Jong
Olga Marie.

Treebeek, 28 Aug. '53.
Marsstr. 1.

Heden nam God in Zijn heerlijkheid onze zeer geliefde en nooit vergetelijke Vrouw, Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder

Jantje Oomkes

in de gezegende ouderdom van ruim 81 jaar.

Haar lievelingslied, lied 77 bundel de Heer, zij ons tot troost in onze grote droefheid.

Uit aller naam,
S. Dijkhuizen.

Groningen, 24 Aug. '53.
Meeuwerderbaan 13a.

De begrafenis heeft plaats gehad op Vrijdag 28 Aug. op het Selwerderhof.

Gevonden op „Renderloo”
een beurs.

Tegen gemaakte kosten terug te bekomen bij Ds W. Veenstra, Schoolstr. 55, Musselkanaal.

Heden is in Jezus ontslapen onze lieve Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader

Geert Hamster

in de gezegende ouderdom van 95 jaar, sedert 19 December 1952 weduwnaar van Hilkea Leemhuis.

Blijham

M. Hamster-Tuin

Nw. Pekela

H. Hamster

A. Hamster-Vietje

Bellingwolde

A. Kah-Hamster

L. Kah

Wedde

J. Kuilman-Hamster

E. Kuilman

Nw. Pekela

E. Hamster

G. Hamster-ten Brinke

Bellingwolde

J. ter Harkel-Hamster

N. ter Harkel

Zuidlaren

K. Hamster

Nw. Amsterdam

T. Reinholdt-Hamster

J. Reinholdt

en Kleinkinderen.

Blijham, 26 Aug. 1952.

De begrafenis heeft plaats gehad op Zaterdag 29 Aug. 1953.

dat Paulus en zijn tochtgenoten hen maar erg in de weg liepen en dwars zaten.

Onbewuste ellende Het was God die Paulus het gezicht van de smekende Macedonische man toonde. Als een hulpbehoevende en om hulp roepende stelde God deze man en alle Macedoniërs aan Paulus voor en bewoog zo het hart van de Apostel de richting naar dit land in te slaan en de bodem van Macedonie te betreden. Was het beeld dat daartoe getoond werd, bijgewerkt? Moest Paulus zich na zijn ervaringen in dat land teleurgesteld voelen? Hij spreekt er nergens van. Overwoog hij zijn reis naar Macedonie als een fout af te breken om het elders te gaan proberen? Evenmin. Neen, we zijn er van overtuigd, dat Paulus en Silas toen ze in die nacht in het kerkerhol van Filippi lagen, dachten: wat hebben die mensen hier ons nodig! Immers het was niet de Macedonische man die zichzelf aan Paulus in dat gezicht voorstelde als een om hulp roepende, maar het was God. De Macedonische man had zelf vermoedelijk een heel andere voorstelling en gedacht van zichzelf. Hij was zich zijn behoefte aan de Boodschap, die Paulus bracht, zeker niet bewust. Vermoedelijk zou hij haar wel als een belediging beschouwd hebben: Joden, die hun Messias verkondigden als de Heiland en Heer van hen, leden ener Romeinse kolonie! Hadden zij niet een Heer en Redder in hun keizer? Zouden zij zich tot een soort revolutie laten verleiden? Zij, die juist om de orde te verzekeren als oud-gedienden van des keizers rijk, hier aan de rand van dat rijk gelegd waren en woonden?

Door God getekend Het was God, die alleen kan weten hoe ellendig wij zijn, die alleen weet welke en hoe groot onze noden zijn en waardoor wij alléén geholpen kunnen worden, die de Macedonische man aan Paulus liet zien. Zo zag God de Macedoniërs. Ze kenden de taal van hun eigen hart niet. Ze hoorden niet dat hun hart om hulp kreet, om dié hulp, die alleen door Jezus Christus gegeven kon worden. God stelt de uitgestroopte Macedonier aan Zijn knechten voor. Paulus voelde zich niet teleurgesteld, toen de Filippenzen hem geselden, want hij kon zeggen: ze zijn door de God dezer eeuw verblind; ze weten niet wat ze doen; ze zijn nog niet „tot zichzelf gekomen” Luk. 15. Het mag hun niet toegerekend worden. De eigenlijke Macedoniër is die, die God mij liet zien: dié mens wiens ellende, wiens geknecht zijn door de zonde, roept om mij, die hem het Woord der verzoening kan doen horen.

Aanwijzing voor ons Wij gelovigen, en in het bijzonder wij predikers van het Evangelie, moeten de mensen nemen, niet zoals ze zichzelf geven, maar zoals God ze ons tekent. Ze kennen zichzelf niet; ze keren onze boodschap de rug toe (want geselen is tegenwoordig niet meer gebruikelijk), ze werpen de deur voor ons dicht met een woord van verwensing. Ze nemen het ons kwalijk wanneer we bij hen met het Evangelie aankomen. Dat mag ons niet op een dwaalspoor brengen. Onverschilligheid is onkunde; vijandschap is bewijs van Satans overmacht over de zielen; van zijn verblindende werking. We rekenen met de mens, zoals God hem ons tekent; niet met de mens, zoals hij zichzelf ziet en geeft. Geselslagen — in welke vorm ook toegediend — laten we maar voor wat ze zijn: uitdrukkingen van de vijandschap van de Overste dezer wereld tegen de Zoon van God. We lopen er niet om weg. We veranderen derhalve onze houding niet. We blijven onder de slagen door de han-

den helpend uitstrekken naar de eigenlijke mens, de mens, die schuil gaat achter het hem voor-gegroeide masker en de hem ingeblazen vijandschap. Het gaat om de achter de haat en onverschilligheid schuil gaande, verloren mens. Op dié mens doen we een beroep, tot dié mens richten we onverstoorde onze bede: laat u met God verzoenen. — De Evangelieprediker moet het visioen gehad hebben — het visioen van de mens, zoals God hem ziet, roepende: kom over en help ons! en dat visioen nooit loslaten. Is niet de stokbewaarder van datzelfde Filippi de aan zichzelf ontdekte Macedonische man, die ge hoort vragen: „wat moet ik doen, om zalig te worden?” Die vraag had God reeds horen ruisen in dat hart, lang voordat de stokbewaarder het zelf gehoord had. En.... „éér zij roepen zal Ik antwoorden!”

Toorn en Liefde Aan God worden toorn en liefde toegeschreven. De Schrift gewaagt van Zijn liefde, maar ook van Zijn toorn. Die beide liggen niet ver van elkander. Ze schijnen elkander uit te sluiten, maar gaan bij God inderdaad samen. Er zijn „kinderen des toorns” en wij, die nu geloven, waren dat ook eens, n.l. in de tijd dat wij niet geloofden. Er zijn mensen die onder de toorn Gods staan. De toorn, zegt de Heiland, blijft op hen (gericht) Joh. 3. Het eigenlijke toorngericht komt nog. Eenmaal zal de toorn Gods openbaar worden van de hemel; die door deze toorn getroffen zullen worden, vervallen de tweede dood; zij zijn verloren. Maar de God die toorn, is de God die liefheeft.

Zijde en keerzijde? Het is misschien niet voorzichtig toorn en liefde bij God zijde en keerzijde van eenzelfde zaak te noemen. Het staat er met de toorn anders voor dan met de liefde. Gods liefde is in Hem oorspronkelijk: God is liefde. Hij is dat in wezen, onverschillig wat wij zijn. Zijn liefde is oorzakelijk, niet weerkaatsing. Hij vindt de grond om ons lief te hebben in zichzelf. Zij is er vóór wij er nog zijn; zij wordt door ons niet opgewekt en evenmin uitgeblust. We horen haar verkondigen; wij zien haar uitgedrukt, en op aarde en voor ons verwerkelijkt, vast gelegd, in de daad van de overgave van Zijn Zoon in de dood aan het Kruis. We worden met deze liefde geconfronteerd, eenvoudig vóór haar geplaatst; we zijn aan haar „blootgesteld”. Dat God ons liefheeft is iets anders dan dat God ons „lief vindt”, ons goedkeurt, een welbehagen in ons heeft, zoals we nu zijn. Gods liefde tot ons is geen reactie.

Anders staat het met de toorn Gods. Zijn toorn is Zijn afkeuring, verwerping. Deze toorn is er niet tenzij door ons opgewekt. God toorn op ons vanwege datgene wat wij zijn. Als de Heilige keurt Hij ons af en.... laat ons dat weten. Toen Christus, de geliefde Zoon, in onze plaats was gaan staan, onze zonden op zich genomen had, trof de toorn Gods Hem en werd Hij ter dood verwezen. De grond voor de toorn is in ons. Voor de liefde van God is echter geen verklaring te vinden. Ze is het wonder, waarover de heiligen zich eeuwig verheugen: ze is de bron van zaligheid, die niet gepeild kan worden. Ze gaat tegen onze verdienste in.

’k Had niets verdiend dan vloek te horen
En vond bij God niets dan genâ.

De redding druist tegen het menselijk denken in; er ligt een „dwaasheid” in het offer van Golgotha. Ze komt tot ons in een nieuwe dimensie die alleen de Heilige Geest ons kan ontdekken en op ons leven betrekken.

IN EN OM DE BIJBEL

Het Koninkrijk Gods

In de prediking van Jezus neemt het koninkrijk Gods een belangrijke plaats in. In hoofdzaak vinden we deze twee grote dingen in de leer van Christus: 1e Het koninkrijk Gods en 2e het kindschap Gods. In dit artikel houden we ons bezig met het koninkrijk. Bij Mattheus is meest sprake van het koninkrijk der hemelen, wat het zelfde is. Waarom daar de uitdrukking „koninkrijk der hemelen” gebruikt wordt is niet met zekerheid te zeggen.

Wanneer we ons herinneren, dat Mattheus voor Joden schreef, en deze de naam Gods niet willen gebruiken uit eerbied laat het zich verklaren, dat Mattheus i.p.v. koninkrijk Gods, „koninkrijk der hemelen” schrijft. Het kan ook zijn, dat we hebben te denken aan een aansluiting bij de profeten van Daniël. Dit laten we nu maar in het midden.

Het oude testament leert, dat God koning is. In de profetieën, is sprake van een nakomeling van David die op de troon zal zitten. In het nieuwe testament verkondigt Christus, dat in Hem de heilstijd is aangebroken.

Van toen aan heeft Jezus begonnen te prediken en te zeggen: bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen”. Jezus was zich bewust, dat Hij de koning was van het Rijk, dat onweerstaanbaar was, dat „niet verdorven” zou worden en dat aan Hem heerschappij en ere gegeven was.

Jezus is gekomen om op aarde dat Godsrijk op te richten. Het koninkrijk Gods, de heerschappij is daar, waar Gods wil geschiedt. Dit sluit in een strijd tegen de machten van het Satans-rijk. Het uitwerpen van duivelen was een aanwijzing, een „symptoom” van het koninkrijk Gods, een *doorbraak* daarvan. — Christus heeft zijn discipelen geleerd voor de komst van dat rijk te bidden: „Uw koninkrijk kome”.

Het Rijk Gods komt in dezelfde mate, als waarin Gods wil op aarde wordt gedaan. De engelen in de hemel doen de wil Gods. Het koninkrijk Gods is dus ook in de hemel, het omvat dus hemel en aarde. „Uw wil geschiedde in de hemel also ook op de aarde”.

Het Evangelie is dan ook „het woord des koninkrijks”. De verschillende gelijkenissen hebben betrekking op het koninkrijk der hemelen. Gods heerschappij is daar waar God heerst, tegenwoordig is, om het te zeggen met de woorden van Ralph Luther: „waar Zijn Geest rechtstreeks schept en vorm geeft, wat verschillend gericht is samenvoegt en het de stempel van Zijn wezen opdrukt”.

Wij willen er op wijzen, dat het koninkrijk Gods niet „iets-onzichtbaars” betekent. Waar het koninkrijk Gods is, daar wordt het openbaar. Het is niet alleen een „geestelijk-iets”, een „religieuze” grootheid, maar het is iets van praktische betekenis. Ten tijde van Christus' optreden zien we hoe zieken gezond werden, melaatsen gereinigd werden. Het koninkrijk Gods is een goddelijke orde, een — beter nog — de nieuwe orde! De heerschappij Gods moet gaan over het gehele leven van de mens. Niet alleen over het lichaam, maar over de totale mens. — Niet alleen over de enkeling, maar ook over de gemeenschap, niet alleen over één volk, maar over de ganse wereld. Het koninkrijk Gods betekent *de totale vernieuwing, de herschepping over de gehele linie!*

Het koninkrijk Gods is niet het resultaat van de

evolutie, het is niet een totaal bedrag, samengesteld uit verschillende menselijke, soms vrome en kerkelijke acties, maar de rechtstreekse werking van Gods Geest, van God zelf. Waar de Almachtige Zich openbaart, daar is de kracht Gods, daar is ook het koninkrijk Gods, de konings-heerschappij Gods. Kroeker heeft eens gezegd: „Het koninkrijk Gods is niet daar, waar mensen God in hun werk trachten binnen te halen, maar waar God mensen in Zijn werk binnenhaalt”.

We hebben in vorige artikelen er reeds op gewezen, dat er in het N.T. twee lijnen lopen. Volgens de *éne* zou het koninkrijk Gods, in de wederkomst van Christus, zeer aanstaande zijn. De Heere Jezus sprak er zelf van, dat de discipelen hun reis door de steden Israëls niet geeindigd hebben of de Zoon des mensen zal gekomen zijn (Matth. 10 : 23). De discipelen of juist de twaalven zouden met de verkondiging nog niet klaar zijn als plotseling de komst van Christus daar is.

Anderzijds — we denken aan de profetische rede — zullen nog vele dingen moeten geschieden, — oorlogen, valse Christussen, aardbevingen, prediking van het evangelie aan alle volken — en dan nog is het einde niet. Het uur waarop het koninkrijk Gods er in zijn volheid zijn zal, heeft God voor Zich gehouden.

Waar het koninkrijk Gods is daar is Zijn wil: wet. Daar is Hij de Heer en zijn wij slechts dienstknechten die voor hem staan, gereed zijn bevelen te doen.

Het koninkrijk Gods is ook een *gave*. „Het is des Vaders welbehagen ulieden het koninkrijk te geven.” Het moet daarom ook *ontvangen*, aangenomen worden.

Wie het koninkrijk Gods niet ontvangt als een kindeke, die zal in hetzelfde geenszins ingaan. We moeten eerst het koninkrijk Gods „zoeken”, al het andere volgt dan vanzelf.

Het met geweld nemen! Het is reeds voor ons bereid. De gelijkenissen van de schat in de akker en van de parel van grote waarde, vertolken dit, hoe naar dat Rijk Gods gejaagd moet worden!

„Bereid zijn, overgave, ten volle mobiel zijn is inderdaad een fundamentele eis voor hen, die tot het koninkrijk Gods behoren willen”. (R. Luther).

Het koninkrijk Gods roept ons tot de daad, eist ons geheel op! Wanneer we er werkelijk ernst mee maken, dat God koning is, dat alles Hem behoort en onderdanig moet zijn, kunnen we niet dezelfde blijven van voorheen. Het koninkrijk Gods brengt de revolutie in ons leven, het brengt de grote beroering.

Het brengt in ons persoonlijk leven de grote omkeer. Getrokken uit de duisternis en overgezet in het Koninkrijk!

Het brengt in de samenleving de grote verandering. Het koninkrijk Gods in haar volheid is de vernieuwing, het aanbreken van de nieuwe dag! Dan wordt alles aan Hem onderdanig gemaakt. — Het is reeds aangebroken, en toch is het iets toekomstigs. Het komt en het is er.

Ik eindig met een citaat uit het boek „nieuw testamentische termen en hun betekenis” van de reeds eerder genoemde Ralph Luther. „Om wat bidden wij, wanneer wij zeggen: „Uw koninkrijk kome”? Wij bidden daarom, dat de Almachtige persoonlijk moge ingrijpen in onze tijd en ons leven goddelijke vorm geve. Wij bidden om het doorbreken van Zijne scheppingsmacht in ons lichamelijk, ziels- en geestelijk bestaan tot heling van alle leed. Wij bidden om het verbreken van elke demonische ban...., om de wederkomst van Christus, die het nieuwe tijdperk en de voleinding der wereld brengt”.

D. SLORT.

Zendingsrubriek

Medische zending

In het Bijbels-kerkelijk Woordenboek, waarvan het deel „de Kerk” door wijlen Dr W. J. Aalders verzorgd werd, definieerde de hooggeleerde schrijver de medische zending als volgt: Zending door middel van geneeskunde. Het verband tussen beide bestaat van ouds en nog van zelf als betoon van liefde ook in lichamelijk opzicht door uitreiking van medicijnen door de medisch niet geschoolde zendeling. De medische zending is intussen eerst in de 19e eeuw sedert 1839 ontwikkeld, met name van Amerika en Engeland uit, toen de wetenschappelijk gevormde zendeling-arts naast de zendeling-leraar en -onderwijzer werd uitgezonden. De medische zending werkt vooral door polykliniek, ziekenhuis en opleiding van inheemse krachten tot medische assistenten.

Vrijwel alle Zendingsgenootschappen van enige betekenis doen aan medische zending en volgen het verheven voorbeeld van Hem, die de grote Geneesheer is en was naar geest, ziel en lichaam.

De praktijk van het zendingsveld heeft toch geleerd, dat juist door de praktische en belangloze hulp van de zendingsarts een deur of deuren als vanzelf openingen, terwijl deze schijnbaar hermetisch gesloten bleven voor collega's, die enkel en alleen het Woord verkondigden.

Om een paar recente voorbeelden aan te halen. In het hart van Z. Amerika, in de staat Paraguay met de hoofdstad Asuncion, werd onlangs door het Zendingsgenootschap der Baptisten uit de Zuidelijke Staten van N. Amerika, een klein, doch modern geoutileerd ziekenhuis geopend. Hier staat de zending nog in haar kinderschoenen. In deze staat is het R. Katholicisme de godsdienst. In haar zog vaart mee een ongebreideld, dom bijgeloof. Het prachtige werk van de zendingsartsen opent de ogen der mensen voor de Evangelische waarheden en doet hen schuchter naar Christus vragen.

Het zelfde Zendingsgenootschap nam onlangs in Jordanie een bestaand ziekenhuis over om zodoende het hart van de Arabier te kunnen bereiken. Het is bekend feit, dat in de landen van het midden Oosten en in strikt Mohamedaanse landen de zending als het ware ploegt op rotsgrond. Herstel van gezondheid in een zendingsziekenhuis of verlichting van een ondragelijk lijden opent de ogen en doet daardoor ook de vraag geboren worden wat de zendingsarts toch bewogen mag hebben om in het land en de streek van de genezene werkzaam te zijn. Opkomende vragen van deze aard en strekking geven de zendingsarbeider de gelegenheid om het Evangelie aan een gewillig oor bekend te maken. Belangstelling stelt immers vragen.

Ook in de medische zending valt steeds de klemtoon op zending. Dus niet humanitaire gevoelens hebben de overhand — deze zijn natuurlijk wel aanwezig — doch voor alles de liefde tot de naaste om hem of haar eveneens te winnen door het Evangelie van Jezus Christus.

In zijn boek „Congo Past and Present” schreef Alfred R. Stonelake het volgende over de Congolees: Hij bekommert zich in het geheel niet over de oorzaken van besmettelijke ziekten en de wijze waarop zij zich uitbreiden nog minder maakt hij zich druk over hun bestrijding. Men heeft alleen maar te weten, hoe hij zich cureert door b.v. bij hoofdpijn een doek om het voorhoofd te binden of bij hoge koorts het lichaam in een koude stroom of rivier te onderdompelen of bij een

De Zuiderstrip

De tekeningen vorderen, vrienden.

De grond ligt bouwrijp gereed. Er zit vaart in. Maar er zijn ook tal van moeilijkheden. Wat er toch niet allemaal komt kijken, U hebt er geen idee van. En niet alleen wij stellen eisen, maar ook anderen. Ik meende vroeger dat men bouwen kon zoals men graag wilde. Maar dat heb ik nu beter geleerd.

Het gebouw, of in ons geval de kerk, moet in overeenstemming zijn met de omgeving. U voelt wel dat er dan heel wat gepraat en geschetst wordt vooraleer men het met elkaar eens is. Maar gelukkig we zijn zo ver. De maquette is door B. en W. goedgekeurd en een afbeelding er van komt U eerstdaags onder de ogen. Wij zuiderlingen hopen dat het Uw aller medeleven zal versterken.

Wij danken God voor alles wat Hij ons schonk mede door Uw aller hulp en wij geloven dat Hij ook verder Zijn onmisbare zegen zal schenken. Mogen wij ook op Uw hulp en voorbede rekenen?

Vrienden denkt nog eens aan het U.B.S.-dubbeltje dat dit jaar voor Eindhoven is. Bedenk, volgend jaar helpen wij U.

En mocht er nog iemand zijn die iets meer kan doen .... ons girono. is 235491, Baptisten Gemeente te Eindhoven.

Wordt vervolgd.

---

gebroken voet of arm haar onder een massa modder te bedekken of in geval van slaapziekte de ogen met peper in te wrijven of te denken aan het ontstellende hoog sterfte cijfer van zuigelingen om te beseffen, dat een zendingsziekenhuis van onschatbare waarde is, een zegen op zichzelf al.

En later haalt de zelfde schrijver een uitspraak van de Anglicaanse Bisschop Lambuth aan, die gezegd heeft: Medische zendelingen zijn gebiedend noodzakelijk. De nood is gelijk aan de onverschilligheid, die spot met de eenvoudigste wetten der gezondheidsleer. Op de naakte lichamen der bewoners der Congo hebben de insecten vrij spel; buitengewone dagen van hitte en nachtelijke afkoeling veroorzaken weer longontsteking; het voedsel wordt onhygienisch bereid. Voeg hieraan de invasie van parasieten, de aanvallen van wilde dieren en het bewijs is zonder meer geleverd voor de noodzaak van medische zending.

Wat van de Congolees gezegd werd, geldt ook voor alle niet geciviliseerde volken en stammen waar zending gedreven wordt.

De schrijver van dit artikeltje heeft zelf zijn jeugd jaren doorgebracht in het huidige Indonesie. Hij weet zich nog bepaalde epidemieën te herinneren, die alleen krachtadig bestreden konden worden dank zij de medici. Het goed recht van de medische zending heeft de praktijk bewezen. Het volgend jaar zal de uitzending van de zusters Brongers en Vorsteveld geschieden. Zij zullen als verpleegsters en vroedvrouwen naar het zendingsveld gaan. God gebruike hen en stelle hen tot rijke zegen in deze sector der zending.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.

H. D. HOOGHWINKEL.

Die versjes

die in de rechterbovenhoek van deze bladzijde verschijnen, zijn meesterstukjes. Ik ken de dichter en zeg het daarom met vrijmoedigheid. U zult wel begrepen hebben waarover de dichter droomt. 't Is nog wel erg vaag, maar wat kan vager zijn dan de droom van een dichter. Wij, gewone burgers, houden meer van concrete voorstellen, cijfers, getallen. Laten ze ons zeggen wat ze willen. Duidelijk, kort. Ik zal u wel verraden wat de rijmer bedoelt. Hij heeft het over het Kerstnummer van De Zaaier. Hij wil u opwekken er flink uw best voor te doen. Laten we hem een paar weken zijn gang laten gaan. Wij doen inmiddels het werk wel. Dat wil zeggen: er is van deze zijde al wel wat werk verzet. Artikelen, verhalen, getuigenissen zijn geschreven. Er zijn mooie dingen bij. Getuigenissen raken haast altijd je hart. U zult er ook van genieten, wanneer u ze straks leest. Een hier en daar ontroerend verhaal van een van onze bekende Nederlandse schrijfsters. En nog veel meer. De tekenaar en deze schrijver zitten lijnen te trekken — daar weet Ds Jansma alles van — want we willen graag treffende illustraties. Nu ging elk jaar de oplage een klein rukje omhoog. Dat is 't enige zakelijke bij des dichters ontboezemingen en daarom mag ik hem ook wel: en 10 % meer dan verleden keer. Weet u niet meer hoeveel u verleden jaar bestelde? Wij wel. U schrijft maar gewoon — straks — naar Haarlem: 10 % meer. Ja, tenzij u zegt: wat is me dat nou. Waar je honderd verkoopt, raak je ook twintig meer kwijt. Ja, 'k zal sluiten, nieuwe E.R., maar u begrijpt wel: we willen graag

Gij hebt het begrepen,
de strijd haast ontbrandt.
't Gaat ons niet om strepen,
het gaat om de krant
van het Licht te verspreiden,
en ieder Baptist helpe mee
in 't land van wat water en weiden,
van d' Oostgrens tot

aan de Noordzee.

10 % meer ('t kan vast wel
als ieder mee doet)

zoveel mogelijk onder de mensen brengen. Meer dan honderdduizend mensen lazen verleden jaar ons Kerstnummer. Een 34000 exemplaren gingen van de hand. Help ons met 10 % meer. Zet u er ook eens achter. Schaart u in ons leger. Ik kom nog wel eens even aan.

Ha!

Kroniek

Ontmoeting met Russische Baptisten

Berichten over onze geloofsgenoten in Rusland zijn schaars en hen te ontmoeten is vrijwel een onmogelijkheid geworden. Daarom brengen we met bijzondere vreugde in deze Kroniek enkele mededelingen over een ontmoeting met enkele broeders van achter het ijzeren gordijn. Ze zijn ontleend aan een bulletin van de Baptist World Alliance van de hand van Dr W. O. Lewis. Op een bericht uit Zweden, dat vier Russische Baptisten leiders in Stockholm zouden komen is Dr Lewis vanuit Londen naar Stockholm gevlogen en heeft op 9 Augustus verschillende uren met hen kunnen spreken, deels door middel van een tolk, deel in het Duits, welke taal een van de Russen bleek te spreken.

Zij waren naar Zweden gekomen op uitnodiging van Quakers uit Zweden, Engeland en de Ver. Staten, die de Russische regering hadden gevraagd een delegatie te willen zenden naar een conferentie over de wereldvrede, welke delegatie in ieder geval sympathiek moest staan tegenover de godsdienst. Tot hun verrassing bestond de gehele delegatie uit Baptisten.

De Russische Evangelisch Baptistische Unie werd bij deze gelegenheid vertegenwoordigd door A. L. Andreev, predikant en superintendent van de gemeenten in en om Moskou, M. A. Galaev uit Moskou, vice-president van de Unie, A. V. Karev, haar alg. secretaris en A. V. Karpov, uit Kiew, voorganger en superintendent van dat district. Als tolk was hun toegevoegd Prof. G. N. Ilinsky uit Moskou, die geen Baptist was. Zij hebben

tien dagen in Zweden doorgebracht.

In 't openbaar en in particuliere gesprekken hebben deze broeders meegedeeld, dat de Evangelische Baptistische Unie 4000 gemeenten met ongeveer 500.000 gedoopte leden. In totaal zijn er in Rusland tenminste 3.000.000 mensen, die geloven wat Baptisten geloven. In Moskou is een gemeente, die 4000 leden telt. Ongeveer tien maal per jaar verschijnt een blad, *Bratsky Vestnik* (Broederlijke Boodschapper). Dikwijls laat men hen, die de doop aanvragen twee of drie jaar wachten ten einde er zeker van te zijn, dat zij niet zijn besmet door het atheïsme. De Russische Baptisten schijnen zeer geïnteresseerd in de bevordering van de wereldvrede op de wijze van de grote internationale vredescongressen.

Dr Lewis heeft er bij de Russische broeders op aangedrongen een afvaardiging te zenden naar het congres van de B.W.A., dat in 1955 in Londen zal worden gehouden. Zij hoopten, dat dit hun mogelijk zou zijn.

Tot zover dit bericht uit Stockholm. Wereldschokkende dingen zijn er uiteraard niet gebeurd maar toch moeten wij het belang van zo'n vluchtige ontmoeting niet onderschatten. Langzamerhand lijdt vrijwel de gehele wereld aan weerszijden van het beruchte gordijn aan een Oost-Westcomplex. De woorden van de Engelse dichter Kipling over het Westen en het verre Oosten, die elkaar nooit zullen ontmoeten, zijn nog eerder op deze tegenstelling van toepassing. Als de tekenen niet bedriegen, leven we thans in dagen van enige verademing. Maar het staat voor mij vast, dat de spanning tussen Oost en West alleen kan worden overwonnen in het geloof in Jezus Christus, de Heer der wereld. Het is misschien wat gewaagd maar ik geloof toch, dat de geestelijke houding van de christenen tegenover dit probleem een toetssteen is voor de kwaliteit van hun geloof, en in dit

opzicht leven wij in dagen van crisis als misschien nooit te voren. Wanneer de christenen van welke zijde van het gordijn ook zich met de politiek van hun helft gaan vereenzelvigen, hebben zij hun geloof in de overwinning van *de wereld* door Jezus Christus prijsgegeven. De verleiding daartoe is, dunkt me, in het Westen zeer groot. Onze laatste veiligheid is niet E.D.G., N.A.V.O. of welke verdere machtscombinatie ook, maar de heerschappij van Christus.

Het is tenslotte verheugend, dat de Baptist World Alliance, zo vaak voor Amerikaans en voor een oorlogs-instrument van de Ver. Staten uitgekreten (men denke slechts aan wat onlangs bij de veroordeling van onze Tsechische broeders is gezegd) thans getoond heeft boven deze verdenking te zijn verheven. Zij is niet een instrument in handen van Washington maar een wereld-gemeenschap van Baptisten, die niet wil berusten in de onzalige splitsing tussen Oost en West.

J. R.

De vijfde Kirchentag

1

Ds Vegter vertelt in dit en enkele volgende artikelen over de „Kirchentag”, de massameeting van de Evangelische Kerk in Duitsland. Wij zijn hem dankbaar, dat hij lezers en redactie deze dienst bewijst.

E.R.

De Oecumenische Raad te Groningen — hoe graag zou ik zijn lof bezingen, maar dat is hier niet aan de orde — was zo vriendelijk mij als een soort „waarnemer” naar de Kirchentag te Hamburg te zenden. Daar geen afspraken met de Redactie van De Christen mij konden binden (ze betalen mij immers niet), heb ik daarna eerst de vacantie maar eens tot haar recht laten komen.

De meeste dagbladen gaven trouwens wel de journalistieke copie, die gemakkelijk door de vakmensen uit zo'n veelkleurige volksbeweging, als een Kirchentag is, te slaan valt en men is geneigd aan te nemen, dat vele dagbladlezers het daarbij ook al welletjes vinden. Zij houden niet van kleine letter.

Voor de uitgezochte lezers, die wij ons rondom De Christen denken, zal het echter zin hebben, wanneer we nog eens rustig en wat breder (of het ook dieper wordt, zullen we voorlopig maar afwachten) op de betekenis van zulk een Kirchentag ingaan en tevens aandacht schenken aan die dingen, die in de grote pers onder de tafel zijn gekomen; want in het bestek van een enkel kranten artikel is het onmogelijk alle facetten van een Kirchentag te belichten.

Trouwens ook wij zullen hier wel niet alles de revue kunnen laten passeren, al heeft dan ook de eindredacteur mij onbeperkt ruimte toegezegd, hetgeen hierop neer komt dat ik, zolang hij nog voor zijn doctoraal zit (en dat zal niet zo lang meer duren) De Christen wel van hem in bruikleen kan krijgen....

Een machtig leger

Veel weerklink oogstte de Hamburger Anzeiger met zijn karakterisering van deze Kirchentag als „opmars

der gelovigen”. Zo was het ook inderdaad. Er moge met getallen zo nu en dan wat gegoocheld zijn, je werd er toch ook duizelig van, zóveel volk als hier in beweging was gekomen. De pers schatte het aantal bezoekers van de plechtige openingsdienst op het plein van de Michaëlikerk en het weggebombardeerde gedeelte over de straat op maar liefst 60.000 mensen. Aan het slot van deze Kirchentag werd op de „Feestweide van het Stadspark”, in de belangrijkste samenkomst, doorgegeven, dat er 250.000 mensen zouden zijn samengestroomd. Geen wonder daarom, dat onze gedachten telkens terugkeerden tot die bekende versregels: „Als een machtig leger breekt Gods kerk zich baan daar, waar eens de heil'gen haar zijn voorgegaan”.

In de openlucht kan men duizenden bijeen brengen, maar hoe konden deze allen op de vier dagen geborgen worden? Men kan toch geen vier dagen in de openlucht vergaderen? De leiding van deze Kirchentag had beslag gelegd op de reusachtige hallen A,B,C, en D van „Planten un Blomen”, de Ernst-Merck-Halle en een grote tent op het Heiligengeistfeld, ook werd er steeds in de Michaëlikerk vergaderd, waar een drie duizend mensen ingaan.

Ook al werd deze Kirchentag in zeven groepen verdeeld, toch bleef hij massaal. Er gingen duizenden in de hallen, maar kwam je geen half uur van te voren, dan kreeg je meermalen te horen, dat men vanwege politieverordening niet meer mocht binnenlaten. Daarom kon ook bisschop Dr Dibelius in zijn laatste toespraak, toen hij het zo geestig over de Schönheitsfehler, de schoonheidsfouten, van deze Kirchentag had, verklaren, dat velen honderden kilometers hadden afgelegd en zich alle moeite hadden getroost om dan te horen, dat de hal van hun keuze vanwege overbevolking gesloten was. Dit was geen congres voor laatkomers. Men kon echter ook via luidsprekers buiten meedoen, hetgeen soms vanwege de hitte zelfs te prefereren viel.

Massa of gemeenschap?

De grote vraag bij zo'n opmars van gelovigen is hierboven aangegeven. Gaat hier niet elke bezoeker, hoe hij zich er ook tegen moge verzetten, tenslotte onder in de massa, dat vreselijke monster, dat ons in deze eeuw dreigt te verslinden?

Het zal wel waar zijn, dat men sprekers heeft nage-lopen; dat men gemakkelijk verviel in handgeklap en dacht, zoals nu juist de spreker het meeslepend had vertolkt, zonder kritische bezinning. Het viel me tenminste in een bepaalde discussie op, hoe een spreker, zonder dat misschien zelf te bedoelen, plotseling de duizenden tot enthousiaste bijvalsbetuigingen prikkelde, maar dat daarna de nuchtere en zakelijke discussieleider een opmerking maakte, waarbij men tot de conclusie kwam: Hé, we zijn er allemaal ingevlogen.... Dat stel je dan even met de nodige pijn voor jezelf vast: Het had je niet mogen overkomen, je had kritischer moeten luisteren....

We zouden echter in een grove fout vervallen, wanneer we zulk een massale Kirchentag ook niet als een gemeenschap zouden zien en beleven, want dat is hij zonder twijfel geweest. In dit verband denken we aan het samen-bidden van het Onze Vader, waarbij de duizenden woord voor woord dit gebed uitspraken, alsof ze parels door de vingers lieten glijden. Datzelfde geschiedde met de apostolische geloofsbelijdenis en zo lazen we ook de Heilige Schrift, met elkaar en hardop. En dat op een hartverheffende, maar ook fijngeordende wijze, niet

Nog een zegebericht

ROTTERDAM—ZUID

neemt ook haar nieuwe Kapel in gebruik! 20 September a.s.

Geliefden in den lande, naast de verschillende goede en dankbare geluiden welke U reeds over het ingebruiknemen van verschillende Kerkgebouwen las in dit blad, mogen wij nu ook het onze plaatsen.

Na veel confereren, telefoneren, briefwisseling en uitstellen, is dan ook na veel arbeid aan de opbouw eindelijk de langverwachte dag daar: Rotterdam—Zuid kan haar eigen kapel in gebruik nemen!

Dit is, na vele jaren in een oude caféruimte te hebben vergaderd, weer een waardiger plaats van samenkomen. We zijn zeer dankbaar aan allen, zowel binnen als buiten de Gemeente en ons land, die dit mogelijk maakten.

Man en vrouw, meisje en jongen, hebben meegeholpen bij de opbouw.

We mogen hier niet verhelen, dat verschillende Rotterdamse dagbladen enkele malen actiefoto's plaatsten van de opbouw en er over schreven. Ook, dat tijdens de opbouw velen buiten onze gemeente belangstelling toonden en nog meerderen nu reeds weten waar de „Baptisten Kerk" in ons stadsdeel staat.

Vanwege de vele officiële instanties welke gepasseerd moesten worden, was het steeds maar uitstellen voor we met de eigenlijke bouw konden beginnen. Er waren dan ook wel eens teleurstellingen, maar we hadden ieder persoonlijk als motto: „Ik weet dat God een weg mij banen zal"!

En broeders en zusters, we hebben steeds weer op nieuw Gods grootheid en liefde mogen ervaren in offer en arbeid!

Nu mogen we allen die daar de behoefte voor gevoelen hartelijk uitnodigen, deze blijde dag met ons te beleven. Schrijft het ons als U denkt te komen met opgaaf van aantal personen en of er voor maaltijd en logies gezorgd moet worden. Doe dit in alle vrijmoedigheid en nog tijdig, b.v. Maandag a.s. verzenden, aan onderstaand adres, zo mogelijk ook welke dienst U komt!

Ook nu reeds: hartelijk welkom!

De indeling van deze dag is:

10 uur v.m. Dankdienst.

3.30 uur n.m. Feestelijk samenzijn met de zuster-gemeenten.

19.30 uur n.m. Feestelijk samenzijn met de Gemeente. (Niet *persé* alleen de Gemeente.)

Onze nieuwe Kapel staat aan de Lepelaarsingel 47 te Rotterdam—Zuid en is te bereiken van het D.P. station met tramlijn 2 en buslijn X (de gele stadsbus). Vanaf Maasstation lijn 4 tot D.P. station, daar overstappen op lijn 2. Zowel met lijn 2 als bus X moet U uitstappen halte Pleinweg hoek Wolphaertsbocht.

Weest blijde met ons blijden!

Schrijft s.v.p. spoedig.

Met vriendelijke broedergroet,
J. TESSERS, secr.

Chr. de Wetstraat 82a, Rotterdam—Zuid.

grommend, zoals je dat bij ons soms voor de radio kunt horen. In één woord: voorbeeldig.

Uit wat we hier verder hopen te vertellen, zal o.a. ook kunnen blijken: Kirchentag is ondanks de massa-vorm levende gemeenschap.

Volgende week verder.

Leestafel

J. Hulsebosch. DE GROEP EN HET GROEPSGESPREK. Uitg. Boekencentrum N.V. — Den Haag. Ing. f 2.75 82 pag.

Dit boekje is ingesteld op de praktijk en dient als handleiding voor hen, die met groepswork belast zijn. Niet alleen jeugdgroepen, maar ook alle andere groepen, worden mede in dit boekje behandeld. Zowel grotere als kleinere groepen. Het bevat allerlei praktische wenken. Ook op de wijze van behandelen van bepaalde stof wordt de aandacht gevestigd.

Voor hen die groepswork doen een onmisbaar werkje. Vooral ook waar leiding gegeven moet worden aan een gesprek tussen de leden van de groep. Het boekje is Hervormd georiënteerd, het geeft vele voorbeelden.

D. SLORT.

MODERNE STROMINGEN IN DE ISLAM, door Dr D. S. Attema Uitg. J. N. Voorhoeve, Den Haag; prijs f 0.90.

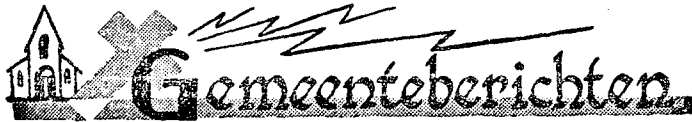
In 40 bladzijden beschrijft Dr Attema ons enkele moderne stromingen en bewegingen in het Mohammedanisme, met name in India en Egypte. Hij doet dat helder en deskundig. Voor de christelijke zending vormt de Islam nog steeds het probleem der problemen en kennisneming van dit geschrift is dan ook ieder christen aan te bevelen. Jammer is, dat de aandacht vrijwel uitsluitend valt op die stromingen, die leven in en vanuit de ontmoeting met het Westen, dus min of meer intellectueel getint zijn. Daarmee is het beeld van de huidige Islam echter allerminst volledig. Misschien komen de eigen aspecten van het Mohammedanisme nog eens in een ander deeltje van de serie Lichtstralen op de akker der wereld, waarin ook dit werkje verscheen, aan de orde.

J. REILING.

AART MERKELIJN, DE ZENDINGSPIONIER VAN MAGELANG, door A. Pos. Uitg. J. N. Voorhoeve, Den Haag; prijs f 0.90.

Ook dit werkje verscheen in de serie Lichtstralen op de akker der wereld. Het beschrijft leven en arbeid van Ds Aart Merkeliijn, pionier van de Geref. zending te Magelang op midden-Java. Het is boeiend geschreven en geeft een helder beeld van de zending in Indonesië in een voorbije periode. Een goed boekje voor zendingsvrienden.

J. REILING.

HENGELO

Als wij u alleen zouden melden dat Hengelo verblijd is omdat een jonge zuster aan de Gemeente toegevoegd is, zouden wij tekort doen aan onze broeders en zusters in Borne daar deze dopeling een der hunnen was. En zeker zouden wij niet volledig zijn als wij de jonge zuster zelf niet betrokken in deze vreugde. Daarom willen wij in de eerste plaats haar die gedoopt is op Zondag 6/9 maar ook de groep Borne opnemen in deze blijdschap. Toch zijn we dan nog niet volledig omdat er ook vreugde was bij onze voorganger Ds Ploeger, die sinds enkele weken in Borne werkt.

De doopdienst werd in Hengelo gehouden, waarin Ds Ploeger voorging en tot tekst koos: Want gij allen die in Christus gedoopt zijt hebt u met Christus bekleed. Op boeiende maar concrete wijze werd ons de betekenis van de doop uitgelegd waarna op de belijdenis van haar geloof de jonge zuster gedoopt werd. Aan het Avondmaal dat direct daarna gehouden werd, werd zij welkom geheten in de Gemeente door ouderling Niemeijer, welke haar wees op haar verantwoordelijkheid.

Wij hebben goede verwachtingen van de arbeid van Ds Ploeger in Borne. De eerste zegen heeft God ons reeds gegeven. God sterke onze voorganger in zijn moeilijke pioniersarbeid.

S. W. VIS.

Verantwoording

In de maanden Juli en Augustus werden de volgende giften en collecten ontvangen:

1. voor het Unie-tekort: Emmen f 17.75.
2. voor het Pensioenfonds: Enschede f 26.68.
3. voor de Opleiding: Workum f 6.86; Enschede f 66.74.
4. voor de E.C.U.: N. Weerdinge f 16.25; Enschede f 57.24; Pernis f 6.25; N.B.J.B. f 1500.—; Ter Apel f 55.—; Vrieschelo f 13.70; A. de J. te R. f 5.—; W. B. te C. f 68.74; fam. H. te L. f 2.50; N. N. te H. f 2.—.
5. voor het 10-cents fonds der Unie-Bouw-Stichting: J. en G. F. te S. f 5.20; Wed. W. te E. f 5.20; W. H. W. te E. f 10.—; J. en K. D. te H. f 10.40; J. de B. te A. f 2.50; M. P. te U. f 5.—; H. de V. te D. H. f 1.30; zr K. te D. H. f 3.90; Heeg f 10.—; Workum f 42.—; Makkum f 77.70; Leeuwarden f 72.—; Den Haag-S. f 17.30; Eindhoven f 350.48; Rotterdam-C. f 57.50; Hengelo f 187.74; Arnhem f 130.—.

Hartelijk dank aan gevers en geefsters!

De oogst gedurende de vakantie-maanden valt niet tegen, vindt U wel? Nu, wat zal het dan niet een stroom van gaven worden in de komende maanden, waar we weer volop aan de arbeid zijn in onze gemeenten, en dus ook gaarne voluit ons aandeel in onze gemeenschappelijke taken bijdragen: Evangelisatie (E.C.U.), Opleiding, Pensioenfonds, Kerkbouw (10-cents fonds), enz. En dan niet te vergeten onze gemeente-bijdrage tot wegwerken van het Unie-begrotingstekort! Vol verwachting zien wij Uw blijmoedige gaven tegemoet!

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem.
Giro 540091 ten name van de Unie-Bouw-Stichting, Haarlem.

Advertentiën

Heden overleed tot onze diepe droefheid, zeer plotseling, in de volle zekerheid des geloofs, onze lieve Man, Vader, Behuwd- en Grootvader de Heer

Jannes de Jong

in leven oud-directeur

N.V. Rubicon en Vrijheid rijwielfabrieken

in de ouderdom van 71 jaar.

Apeldoorn:

G. de Jong—Wolters

Den Haag:

A. Hollé—de Jong

H. J. Hollé

Apeldoorn:

W. de Jong

G. de Jong—Hof

Fr. Kramer de Jong

Los Angeles, Californië, U.S.A.:

G. Mostert—de Jong

W. Mostert

Groningen:

J. F. de Jong

M. de Jong—Gaasendam

Adelaide, Australië:

H. de Jong

H. de Jong—Staal

Groningen:

J. Danker

G. Danker—Smid

Kleinkinderen.

Apeldoorn, 4 September 1953.

Rozenlaan 10.

De teraardebestelling heeft inmiddels plaats gehad.

De Heer heeft ons verblijd met een tweede zoon en broertje. Wij noemen hem

Gerrit

H. Plevier

H. Plevier-van Holstijn

Theo.

Emmen, 2 Sept. 1953.

Dr P. H. Roessinghstr. 7.

Welke vrouw is genegen om een huishouding waar te nemen bij arbeider met dochter van 13 jaar tegen kost en inwoning met kleine vergoeding?

G. Zuidema,
Beukemastraat 39,
Hoogezand.

Aangeboden:

„De bijbelse
geschiedenis”

in zes delen, nieuw,
door D. J. Baarslag.

Gekost hebbende f 75.— t.l.a.b.

B. Bakker,
1e Carnissestr. 8 b,
Rotterdam—Zuid.

Met leedwezen geven wij kennis van het plotseling heengaan van onze broeder ouderling

Jannes de Jong

die met grote trouw en ijver onze gemeente heeft gediend.

Trooste de Heer zijn vrouw en verdere familieleden.

Namens de Bapt.

Gem. Apeldoorn,

J. H. Gorter, secr.

4 Sept. 1953.

PLAATST

UW

ADVERTENTIES

IN

DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3175

VRIJDAG 18 SEPT. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 19038

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Babel

*Daarom, noemde men haar naam Babel;
want aldaar verwarde de Heere de spraak
der ganse aarde.... Gen. 11 : 9.*

De zondvloed zuiverde de aarde, doch niet geheel. Babel is daarvoor het bewijs. De mens bleek even slecht als tevoren, want Satan vindt altijd werktuigen om zijn rijk te stichten. Babel wordt gezien als de anti-goddelijke macht. Vanaf Genesis, via de profeten, vinden we ook in het laatste bijbelboek Babylon vermeld. En wat daarbij van het grootste belang is: het getuigenis der Schrift blijft: Babel gaat ten onder.

In Babel vinden we een valse eenheid, een eenheid, die niet uit God is. — Roept Christus ons op om één te zijn in Zijn hogepriesterlijk gebed: „opdat zij allen één zijn”, ook Satan zoekt eenheid. Daarin is — om het met Luther te zeggen — „de Satan de aap van God”.

In de Openb. van Johannes lezen we van een eenheid, een bond van staten, die tezamen de macht van het Beest uitmaken.

Niet alle eenheids-strevingen zijn uit God. Wij moeten toe zien, dat we de waarheid niet prijsgeven, ten koste van de eenheid.

Verder valt op, het streven van de mens, het zich op deze aarde zo geriefelijk mogelijk te maken. De natuurlijke mens is uit de aarde aards! We zien de ontwikkeling: steden- en tentenbouw, één of meer vrouwen (Lamech nam zich twee vrouwen), de samenleving opgeleusterd door „harpen en orgelen”, koperen en ijzeren werktuigen .... en ten slotte de grote stad Babel met een toren.

Steden met torens, de droom van velen! Hoe anders is de instelling der gelovigen. Eigenlijk ligt hier het grote probleem hoe de christen staat tegenover de cultuur! Christendom en cultuur!

Daarbij valt op, dat er altijd weer mensen zijn, die zich „vijandig” tegenover de cultuur stellen en daarin het bederf zien. Zij „mijden” de wereld. — Dergelijk streven zien we ook in de dagen van Jeremia bij de

Rechabieten. Hosea staat ook niet vriendschappelijk tegenover de cultuur zijner dagen, voor hem was de woestijntijd ideaal. Daar leefde men uit Gods hand.

Wij kunnen de klok niet achteruit of stil zetten. Ook Paulus verlangt niet van ons, dat we ons geheel uit de wereld terug trekken. Niet alle cultuur moet afgewezen, alleen die, welke „oververzadigd”, „overrijp” is geworden! Die cultuur, die Gode vijandig is en God uitschakelt, ja rechtstreeks tegen de wil Gods ingaat. Dat vinden we in Babel.

Anderzijds moet er bij ons gevonden worden een binding aan de hemel. Wij hebben hier geen blijvende stad. Wij zoeken niet Babel, maar Jeruzalem dat boven is! De stad met fundamenten welker bouwmeester God is! Dan zijn we hier „gasten en vreemdelingen”.

Babel gaat in tegen Gods wil. Immers God had gesproken: vervult de aarde! Niet: trek samen op één punt. Daaruit kan niets goeds voortkomen. Het samenkloten van veel mensen betekent een besmettingshaard, een broedplaats van ongerechtigheid. Daarom greep God in! Daarom verstrooide Hij!

Ook die toren is de uitdrukking van menselijke hoogmoed. Daarin zou zich de mens beroemen! „Een toren, welks opperste in de hemel zij”. Een stormloop tegen de hemel! Wij denken aan Psalm 2: „De koningen der aarde stellen zich op en de vorsten beraadslagen tezamen tegen de Heere en Zijn Gezalfde”. Wij denken aan de mens der zonde, die zich tegenstelt en verheft boven al wat God genaamd of als God vereerd wordt (2 Tes. 2 : 8).

Die in de hemel woont zal lachen, de Heere zal hen bespotten! Daarom werd de toren niet voleindigd, daarom gaf God de verwarring. Gods oordeel blijft niet uit.

Babel, de stad die verwoest is.

Babel, de stad die als een steen geworpen wordt in het water en niet meer is.

Aangrijpend beschrijft Jesaja en ook later Johannes op Patmos de ondergang van Babel!

God geeft daarin een teken. Niet de toren van Babel reikt tot in de hemel, alleen de ladder Jakobs! Niet de naam van de mens zal voortgeplant worden van geslacht tot geslacht, alleen de Enige Naam, Jezus Christus zal worden verkondigd.

Niet Babel, maar Jeruzalem zal het eindpunt zijn van Gods wegen!

In het midden van Babylon leeft nog de uitverkoren gemeente van Christus, uitziende naar de komst van Jezus Christus! Wel in de wereld, maar niet van deze wereld.

D. SLORT.

ZAND en ZAAD

Enschede is gewoon in opstand. Een circus met 7500 zitplaatsen, tenminste dat aantal werd mij genoemd en ik geloof het direct want 't was een geweldig geval. Een evangelisatietent met 400 zitplaatsen en zeven samenwerkende kerken. Een muziekconcours met optochten. Een jaarbeurs in 't klein van en voor de middenstand. Een braderie met bataljons van drumsbands, samengesteld uit heerlijke straat- en andere jongens, die elke avond in haast elke straat generale repetitie houden. Er is geen koektrommel, geen verfbus meer veilig. We mogen wel zeggen: er is leven in de brouwerij. Een beetje veel zelfs nu en dan, maar ik houd er wel van, vooral dan van die in volle ernst marcherende, slaande jongens, geleid door een ventje met de vlag en een deftig schrijdende tambour-maître. Prachtig.

Naar 't circus ben ik niet geweest en niet naar 't concours en nog niet naar een tentoonstelling. Juist, wel naar de goeie tent, en de samenkomsten waren ook goed. U gelooft niet welke uiteenlopende groepen samenwerken:

Chr. Gereformeerd, Gereformeerd, Vrij Evangelisch, Baptist, Gemeenschapsbond, Leger des Heils en de Vergadering van gelovigen. Ja, hoe bestaat het. O, sommigen nemen mij deze laatste uitdrukking kwalijk. Dat moet U niet doen — ik heb ze indertijd zelf uitgenodigd eens bij elkaar te komen — en ziedaar, zonder geharrewar werd besloten tot incidentele samenwerking op het terrein van de evangelisatie. Als je dan de verschillende groepen, hun herkomst opvattingen, overtuigingen bekijkt en bedenkt, zeg je toch: hoe bestaat het. Ieder heeft op eigen wijs gezongen in die tent — ik bedoel trouwens nu de sprekers. Je kon wel horen wat een chr. Gereformeerde was en een majoor van 't Leger. Maar daar werd het alleen maar rijker van. Of er bezoek was? Vol, voller, overvol. De tent was eigenlijk te klein. Of Jezus' volgelingen gezegend zijn? Dat kan niet anders. Of zondaren gingen geloven in de Zaligmaker? Wij weten het niet, maar dat weten is niet nodig. Aan ons is de taak der verkondiging.

U hebt in de rij der samenwerkende christenen de Ned. Hervormde Kerk gemist. Ja. Jammer. En hoe zal dat in de toekomst worden? Ik weet het niet. We hebben

De leer der Chr. Gereformeerden zoals Prof. v. d. Schuit die dan samenvat in bovenstaande regels, dat n.l. de kinderen der kerkleden krachtens het verbond een kindschap Gods zouden bezitten, „belovende alles wat wij in Christus hebben”, impliceert een zeer gevaarlijke verbondsofopvatting. Geboren te zijn in het verbond, omreden dat men uit chr. ouders geboren is, betekent toch zeker niet het kindschap Gods te bezitten. Daarvoor is een wedergeboorte nodig. De opvatting der Ger. kerken is dan in elk geval op dit punt veel zuiverder en geestelijker. In heel de kerkstrijd over de kinderdoop merken wij bij de Ger. kerken een pogen op om met de doop te blijven in de bijbelse lijn en trouw te zijn aan de reformatorische opvatting: zonder geloof geen sacrament. Deze opvatting was de broeders van art. 31 te zwaar — gezien de praktijk — en blijkt de Chr. Ger. eveneens onaanvaardbaar. Maar Luther heeft al getobd en geworsteld om aan het bijbels reformatorisch principe: zonder geloof geen sacrament, trouw te kunnen blijven en toch onmondigen te dopen. Hij speculeerde over het zuigelingengeloof en Dr A. Kuiper over het „geloofsvermogen”, over de „kiem der wedergeboorte”. IJdele speculaties, maar toch getuigenissen van het besef dat geloof en doop samen horen en, bijbels gezien, het geloof aan de doop vooraf moet gaan. Of de doop iets verzegelt — zoals de Ger. kerken zeggen, willen we nu even daar laten, maar als hij iets zou verzegelen, dan is het inderdaad „inwendige genade”. Die vraag is de cand. Schilder terecht voorgelegd en men mocht van hem naar schriftuurlijk getuigenis, een bevestigend antwoord eisen. Dat de Geref. kerken dat later hebben afgekeurd in hun deputaten was een verkeerde poging de vrede te dienen. — Wij betreuren de veruitwendiging van het Genadeverbond bij Chr. Gereformeerden en bij de kerken van art. 31 en vinden het jammer dat de Ger. kerken in deze zaak aan die andere kerkengroepen voet geven.

De Grond voor de Doop De grond voor de doop is niet anders dan de wil des Heren. Omdat de Heer daartoe opdracht gegeven heeft, handhaven wij de doop. We keuren het nalaten van de doop bij het Leger des Heils en de Kwakers af en zouden wel willen dat andere gelovigen hierin om Christus' wil strenger oordeelden dan zij nu soms doen. Het goede, dat gedaan wordt

door deze groepen van christenen kan onverminderd gewaardeerd worden, maar het dekt geen ongehoorzaamheid. Het gaat niet om broeders en zusters maar om de hoogheid des Heren. Ieder heeft voor Hem zich te buigen.

De voorwaarde Niemand mag gedoopt worden aleër voor de Doop blijkt uit zijn eigen getuigenis, dat hij datgene bezit, waaraan de doop uitdrukking en bevestiging geeft. Hij moet geloven in Christus en wel is waar in de Christus, die gestorven is vanwege onze zonden en opgestaan vanwege onze rechtvaardiging, en hij moet zijn zonde en zijn rechtvaardiging in dat „onze” begrepen weten. Hij moet zich in het geloof begrepen zien in die Christus die stierf en opstond. Kan hij dat en legt hij — hoe eenvoudig ook — daarvan getuigenis af, dan voldoet hij aan de voorwaarde voor de doop. Waarom? Omdat de doop dan een werkelijkheid voor hem is. De doopsinhoud, het doopheil wordt door het geloof verwerkelijk. Het teken dekt zich slechts met de betekende zaak als er bij de dopeling geloof is. De werkelijkheid, die zich in de doop aftekent, is eerst dáár voorhanden, waar geloof aanwezig is. Zonder het geloof is het in dat individuele geval geen teken, want er zit niets achter.

Misschien zouden sommige doopteksten, die aan de doop meer betekenis schijnen toe te kennen, dan onder de baptisten gebruikelijk is aan te nemen, en die Prof. Schneider aanleiding geven om te spreken van een „doopmysterie”, beter verstaan en gemakkelijker aanvaard kunnen worden, wanneer we het niet gescheiden zijn van geloof en doop in het N. Testament steeds in aanmerking namen bij de uitleg van die teksten. Wat van de doop gezegd wordt, werd voor het bewustzijn der N. Testamentische schrijvers, van het geloof gezegd. Daarom schijnen ze aan de doop soms heilswerkingen toe te kennen, die ze inderdaad voorhanden achten in het geloof dat in de doop voorhanden beleden werd. Het inelkander-van-geloof-en-doop kan aanleiding geven tot een spreekwijze die niet klopt wanneer men die beide uit elkaar gehaald heeft of niet als in elkaar liggende behandelt.

L.

nogal enige vrijzinnige predikanten in deze stad, behorende tot dat kerkgenootschap. Samenwerking met die kerk betekent ook samenwerking met deze predikanten. We hebben wel al samen gesproken, niet in 't openbaar, maar dan sta je opeens voor een muur een kloof; hoe zal men 't noemen. De basis onzer samenwerking ligt in Jezus Christus de Zoon van God, gekruisigd om onze zonden en opgestaan uit de doden. Hij is ook de Inhoud van onze verkondiging. Anders is er geen verkondiging. De daden Gods in Jezus Christus zijn ons in de Evangelien beschreven en worden door ons geloofd en beleden. Doch wat moeten wij doen, wanneer er gerechtvaardigde vrees is, dat de daden Gods in Christus anders worden verstaan en uitgelegd dan wij ze verstaan en prediken?

Er ligt een bevel van Christus heen te gaan en het Evangelie te verkondigen. Er is een gebed van de Heiland, dat ook van onze éénheid in Hem gewaagt. Zag de Heer onze neiging tot scheiden en scheuren? Om ons is een volk, dat vervreemdt van het Woord Gods. Het blijft hangen in de strikken van de duivel en achter 't prikkeldraad, dat de kerken om eigen erf gespannen hebben. Onder stroom soms.

Wij zien de ontkerstening. Wij — voorgangers veler verschillende kerken. Opdracht en nood. En toch: kunnen wij waarlijk samenwerken met hen, die, voorzover wij kunnen beoordelen, Christus in waarheid niet als Borg, Middelaar, Verzoener kennen? Natuurlijk willen wij hen niet veroordelen. Boven hen gaan staan in zelfverzekerdheid. Maar er is toch zekerheid. Grondslag onzer zaligheid is toch niet de twijfel, de onzekerheid. Want dit immers is de nood der mensheid: het bodemloze. In onze eeuwige bodemloosheid heeft God in genade Zijn Rots gesteld, de Steen gelegd, naar het getuigenis der Schriften. Het tornen aan die getuigenissen betekent de ontbindinding en het uiteenvallen, de volslagen onzekerheid, waaraan voorbij geen nieuwe zekerheid meer aan nabije of verre horizon verrijst. Het loslaten der door de evangelisten neergeschreven belijdenissen kan slechts tot één angstwekkende wandeling in de mist van eigen bedenksels voeren en alleen door bijzondere genade zal zulk een ziel nog gered kunnen worden uit een subjectivisme, dat wandelde in het nog nooit door mensen geweven gewaad van objectiviteit; die wel zeer eerlijk leek maar bedriegelijk bleek en evenmin bestond als het door kleermakers vervaardigde kleed, dat slechts geschouwd kon worden door schuldloze lieden. We zijn helemaal afgedwaald. En wat is het moeilijk om een drumband te vormen als er geen geboren Koning is, die de jongens hun plaats wijst. Of, als de jongens de Koning en elkaar niet recht kennen.

HUIZINGA.

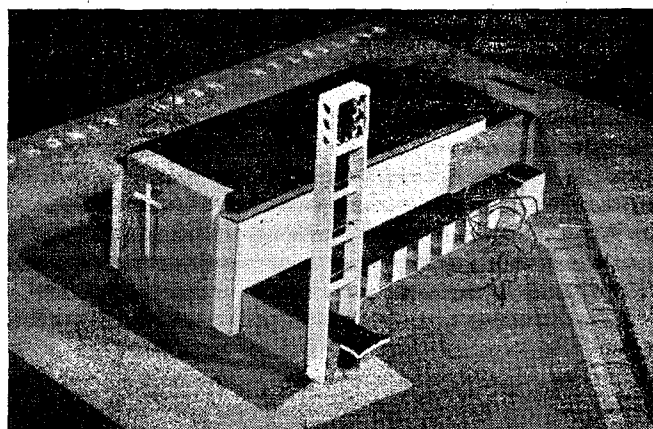
Kroniek

De arbeid van br Jan Kool

Over de arbeid van br Kool, die door de Bapt. Gemeente van Den Haag (Singel) en de Gebedsbond voor Wereldevangelisatie is uitgezonden naar Suriname is onder ons weinig bekend. Zijn naam is vaak genoemd doordat de gemeente Den Haag heeft voorgesteld hem als Uniezending te erkennen; dit voorstel is door de Alg. Vergadering van Hengelo naar de U.Z.C. verwezen voor onderzoek en prae-advies en zal te zijner tijd wel

De Zuiderstrip

Zie hier dan beste vrienden een afbeelding van de maquette van Eindhovens a.s. kerkje. Geve God dat het spoedig in werkelijkheid op onze grond moge prijken en bovenal hopen en wensen wij dat het een echte werkplaats des Heeren moge worden waarin velen het Ware Licht zullen mogen aanschouwen en van waaruit de bazuin van het ware Evangelie luide moge klinken.

Het is tevens onze bede dat uw hart door bovenstaande afbeelding mild zal gaan kloppen voor onze zaak en dat zij die nog niets deden om ons te steunen, dit verzuim ten spoedigste zullen herstellen. Laat de dubbeltjes rollen vrienden!

En u weet het: ons girono. is 235491, Eindhoven.

Wordt vervolgd.

weer de aandacht vragen. Geheel afgezien van deze, overigens niet onbelangrijke, organisatorische kant van de zaak, is het zo, dat br Kool een Nederlandse Baptisten zendeling is, uitgezonden door een onzer gemeenten en het lijkt mij daarom goed, dat ook van zijn arbeid iets onder ons geweten wordt. De Kerkbode van de gemeente Den Haag (Singel) van deze maand bevat een uittreksel uit enkele brieven van br Kool met verbindende tekst van Ds Louw. Hieruit nemen we enkele fragmenten over.

We geven hier een paar uittreksels uit de brieven, die we zo van tijd tot tijd van br Zendeling Kool te Paramaribo ontvingen:

„U begrijpt misschien nu wel, waarom het evangelisatiewerk hier zwaar is. De mensen vinden zichzelf vroom en begrijpen eigenlijk niet wat wij willen met wedergeboorte en persoonlijk de Here Jezus leren kennen. Maar wat de moeilijkheden dan ook mogen zijn, of het nu schijnvroomheid is, of heidendom, de Heiland zegt: „Maakt alle volken tot Mijn discipelen... en ziet, Ik ben met ulieden tot aan de voleinding der wereld”. Daarom gaan we moedig voorwaarts. Hij, de grote Meester, gaat vooraan en bouwt zijn Koninkrijk en het is daarom een voorrecht, dat Hij ons daarbij gebruiken wil. Toch is er belangstelling waar te nemen bij de jeugd en de kinderen.”

Uit een andere brief:

„Intussen gaat alles goed. De strijd hier is hard. In Paramaribo is het tegen het modernisme, dat er de kop

op gaat steken. Ook is er een geweldige lauwhoed. In het Bosland is het de strijd tegen het animisme en ander heidendom! Op het ogenblik zijn we in de grote droogte. In de maand September is het het heetst. In October wordt het wel warmer, maar dan waaien de passaatwinden, die van zee komen. De Heer mogen we werkelijk danken voor de gezondheid die Hij geeft". Het vorige jaar September heeft br Kool een zendingsfonds gesticht. (7 Sept. is hij jarig). Hij schreef daarover: „Omdat te verwachten was, dat vele bloemen en koekjes bezorgd zouden worden, waar ik helemaal niet van houd en geld vermorsen vind, heb ik gevraagd om, als men iets wilde geven, geld te storten voor een zendingsfonds om de onbereikte Indianen en Bosnegers het Evangelie te kunnen brengen. De broeders en zusters en vrienden waren zo vriendelijk op dit voorstel in te gaan en zo werden ruim 50 Sur. guldens bijeen gebracht".

Uit een later gedateerde brief:

„Het is te begrijpen dat de zendingsvrienden graag zien, dat ik zo spoedig mogelijk naar de bossen ga". Br Kool uit dan zijn bezorgdheid voor de gemeente in Paramaribo, die hij als basis-gemeente niet kan missen, wanneer hij in het bosland gaat werken en gaat dan verder: „Ziet U, broeder Louw, dat we moeten bidden voor een volledige werker voor de stad? Dan kan ik eigenlijk pas rustig mijn krachten in de bossen gaan inzetten. Mocht een zendeling zich melden, die zegt, dat hij wel de Bossen in wil maar niet in de stad wil gaan werken, dan ben ik ook bereid hier te blijven werken. Natuurlijk moeten we steeds een visie hebben voor onbereikten, de achterste rijen, die nooit de gelegenheid gehad hebben om het Evangelie van de Zaligmaker aan te nemen. Ondertussen heb ik wel ontdekt dat Paramaribo, waar een derde van de bevolking van Suriname woont, een geweldig arbeidsveld is. Door de

Wij hebben een woord voor de wereld
en brengen dat woord onder 't volk.
We nemen De Zaaier in 't kerstkleed,
dat blad is opnieuw onze tolk.

Elk jaar hebben we meer kunnen

zaaien,

wies 't leger der vrijwilligers aan.

Geen weigeraars, slappen en lauwen.

Zie ons in slagorden staan!

10 % meer (als u mee doet)

Protestanten wordt hier bijna alleen gewerkt onder de Creolen, die dan nog zeer onverschillig zijn. Onder de Hindoestanen, Javanen en Chinezen wordt weinig gedaan. De in de gemeente aanwezige zusters, die nog kunnen, werken in allerlei arbeid mee, maar als de Heer ons meer leden schenkt kan nog heel wat ander werk op stapel worden gezet, zoals „Zusterhulp", „Tabitha", Kinderevangelisatie, verschillende soorten van Jeugdwerk en Interkerkelijk Youth for Christ-werk. Ook is het zeer wel mogelijk, dat in de randgebieden van de stad posten geopend worden."

J. R.

Sneek wijdde haar nieuwe kerk in

Een groots Gemeentefeest

Wie het goede stadje Sneek binnenkomt langs de brede Oppenhuizerweg ziet aan zijn linkerhand vlak voor de moderne ophaalbrug een bescheiden maar vriendelijk kerkje. Dat is het oude huis van de Baptisten Gemeente in Sneek, bekend in heel de plaats. Het vertegenwoordigt een rijk stuk gemeentegeschiedenis maar is nu tot een andere staat overgegaan. De gemeente was er uit gegroeid en moest voor haar groeiende arbeid een ruimer woning zoeken.

Op zes dagen na heeft de gemeente precies zeventig jaar in het oude kerkje haar woning gehad. De Vredekerk, zoals voorganger Horn destijds het noemde. Op de voorgevel liet hij de naam plaatsen: Vrede door het bloed des kruises! Dit deed hij in de eerste plaats om te voorkomen, dat het kerkje in de volksmond Horrianenkerk zou worden genoemd. Voordien vergaderde de gemeente in een lokaal op het Achterom, dat eerst dienst gedaan had als school, later als drukkerij en nog later als pakhuis. Eigenlijk bestond de gemeente toen nog maar drie jaar, want op 13 Sept. 1880 had de eerste gemeentevergadering plaats gehad. In '82 volgde de erkenning bij K.B.

Maar toch is het Achterom niet de eerste plaats geweest waar de toen nog evangelisatiekring vergaderde. Johannes van Meerloo, die in 1864 vanuit de Vrije Evangelische gemeente te Leeuwarden in Sneek begon te werken huurde aanvankelijk een zaal in de herberg van Harmen de Groot op de Wip. Later verhuisde de gemeente naar een vergaderzaal boven de timmerwinkel van Auke Kroon in de Scharnestee. Daar in de Scharnestee werd tot Juni 1871 vergaderd, toen het lokaal op het Achterom betrokken werd. Inmiddels was van Meerloo in '69 vervangen door Horn, die ook werd uitgezonden door de Leeuwarder Vrije Evangelische gemeente. 6 Juni 1883 trok de gemeente in de Vredekerk.

In die zeventig jaren heeft zich heel wat afgespeeld in de Vredekerk. Er is veel vreugde geweest. Velen die er onze Here Jezus Christus leerden kennen als hun persoonlijke Verlosser en Zaligmaker. Er zijn ook droeve dagen geweest. Hoeveel leden van de gemeente zijn van deze kerk wel niet uitgedragen naar het graf. Veel mooie dingen zijn verbonden aan dit kerkje. Met ijver en vlijt zijn door de loop der jaren heen de lasten afbetaald die op het kerkje rustten. Ook minder mooie, verdrietige dingen waren er. Spanningen en conflicten die wel eens hoog oplaiden. Dingen die altijd voorkomen waar mensen met ijver bij elkaar zijn. Een ijver die niet altijd

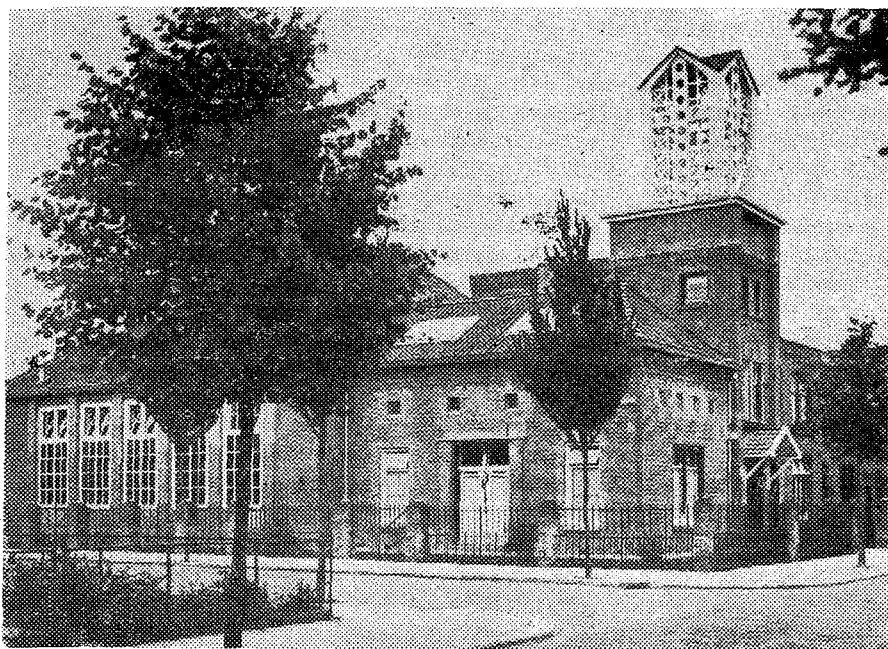
met verstand en tact gepaard gaat, vooral wanneer een gemeente nog in de kinderschoenen staat en er nog geen hechte traditie is gebouwd, wanneer de inzichten nog verworven moeten worden door de ervaring. Door alle dingen heen is de gemeente gesterkt en is er het begin gemaakt van een stuk waardevolle traditie.

In die zeventig jaren hebben op deze kansel verschillende voorgangers gestaan. Te beginnen met Johannes Horn, tot 1890, opgevolgd door Jakobus de Hart, tot 1896. Na de Hart werd Keimpe Kuipers hier voorganger, tot najaar 1900. In het begin van de twintigste eeuw was het De Wilde terwijl in die tijd de jonge Hof een tijdje als evangelist werkte. Toen kwam in Mei 1910 als voorganger Hartman Visser, de nu nog onder ons levende 84-jarige emeritus. Deze werkte door tot in het jaar 1939. Om en in de oorlogsjaren stond hier Ds Tijman, en na hem Ds Broertjes tot eind 1950, opgevolgd door de huidige voorganger, Ds Lindeman.

* *

Nu is de Vredekerk verleden tijd geworden. Een nieuwe kerk is klaar voor gebruik. Het wil er nog niet goed in, dat het werkelijk waar is. Zou het een droom zijn en zouden we na het ontwaken weer terug moeten? Welneen, dat kan immers niet. De Vredekerk is nu schildersdepôt en werkplaats.

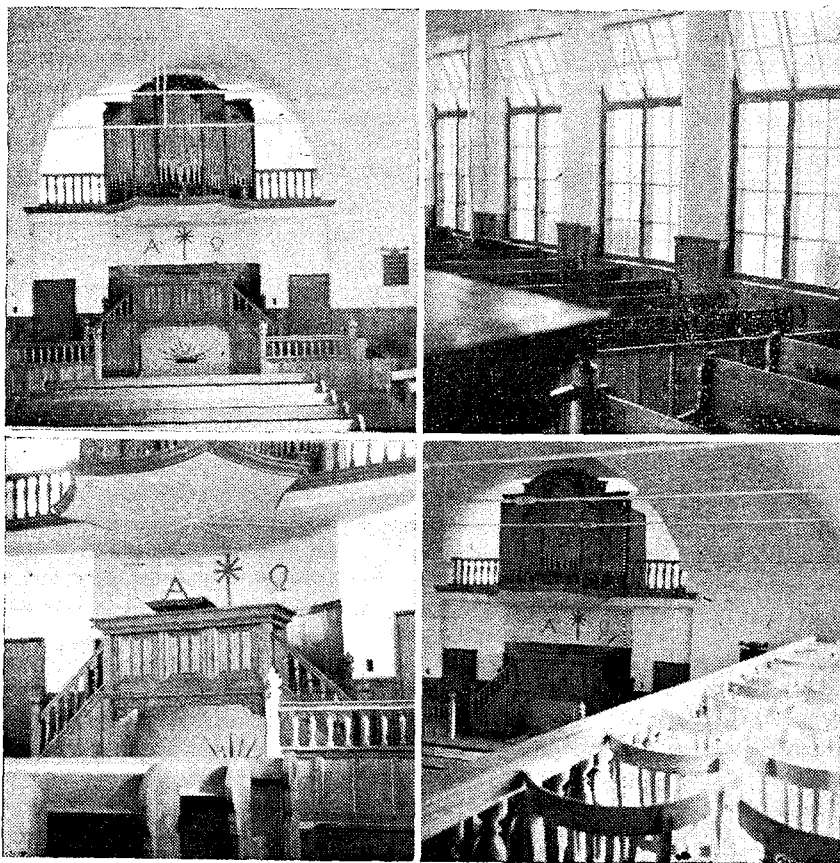
Het gebouw in de Willem Lodewijkstraat, dat aanvankelijk schouwburg was maar ook meubelfabriek is geweest onderging een volledige gedaanteverwisseling. Hier is ruimte in overvloed; hier kunnen mensen wonen. In de grote Hartman Visserzaal, de jeugdzal, de kleinere

zaaltjes, de royale keuken. Een grote voorhal is er en een ruime achterplaats, waar een fietsenbergruimte gemaakt wordt. En dan: de kerk zelf! Het is overrompend, voor de Snekers zelf en voor hun vele vrienden.

Wie het voorfront ziet wordt getroffen door mooie bijbelse symbolen: de gekruisigde Christus, die de alfa en omega is; de zonne der gerechtigheid, die oprijst boven het doopvont; de twee bazuinen boven ieder liederenbord tevens de kroon des levens. We zijn verrukt over het mooie interieur, alles in eiken uitgevoerd, kansel, banken en lambrizing. Goddank, we mogen hier blijven. Het is geen droom maar louter en alleen genade van God.

* *

Zondag 13 September was de datum, waarop de gemeente Sneek haar nieuwe kerkgebouw, Willem Lodewijkstraat 4, in gebruik heeft mogen nemen. Haar secretaris, br S. van der Werf, verslaat voor de lezers van De Christen deze grote gebeurtenis:

Het is inderdaad een schone feestdag geweest die we met elkaar hebben mogen beleven. Onze verwachtingen zijn verre overtroffen.

Toen de morgendienst een aanvang nam bleek alles niet alleen tot de laatste plaats bezet te zijn, maar moesten reeds vele stoelen bijgezet worden. Ds Lindeman bepaalde ons in zijn prediking bij het waardevolle van het gebouw opzichzelf, maar tevens bij de grote waarde die het heeft als wij het gebruiken als een ons door God in handen gegeven middel om velen de boodschap van het evangelie te brengen.

Deze dienst werd besloten met een meer officieel gedeelte, waarin wij vele goede woorden tot ons hoorden richten namens de Unie, Friese gemeenten en verschillende plaatselijke kerkgenootschappen. Het voltallig college van B. en W. woonde deze dienst bij en ook van die zijde mochten we bij monde van de Burgemeester welgemeende woorden van gelukwens in ontvangst nemen.

Het deed ons goed te zien hoe velen, zowel werkgevers als werknemers, die bij de verbouw en inrichting betrokken waren, aanwezig waren en Architect B. Leeman onderstreepte in een hartelijke toespraak de zorgvuldigheid die door de aannemers was betracht en het genoegen dat het ontwerpen en leiden van dit werk hem persoonlijk had gegeven.

De voorz. onzer Bouwcommissie sprak woorden van grote erkentelijkheid tot allen die uit hoofde van hun beroep of vrijwillig hadden meegewerkt en spoorde de gemeente aan ook verder in de toekomst door arbeid en offer het werk te blijven dragen.

Het slotwoord was aan Ds H. Visser, die een lange reeks van jaren onze gemeente mocht dienen, en die het gegeven was om vanaf de kansel van dit nieuwe gebouw nog een goed woord tot ons te spreken. Het is stellig een goede gedachte geweest zijn naam blijvend aan deze kerk te verbinden, door de achterzaal *Hartman Visserzaal* te noemen.

De middagdienst bracht nog meer mensen in onze kerk en het was een machtig gezicht zeker een zeshonderd aanwezigen met aandacht de prediking van onze voorganger te horen beluisteren. Aan de hand van vele beelden die de Heilige Schrift ons dienaangaande geeft, werd op duidelijke wijze in een gloedvolle toespraak de betekenis der Heilige Doop uiteengezet, waarna aan twee zusters en twee broeders de Doop voltrokken mocht worden. De viering van het Avondmaal met vele broeders en zusters uit andere gemeenten deed ons de grote verbondenheid met Christus en met elkander wel bijzonder gevoelen.

Met een meer intieme en feestelijke bijeenkomst werd deze dag besloten. Zang, muziek, voordracht en andere bijdragen wisselden elkaar af, verschillenden brachten nog felicitaties over. Een waardig slot van een schone feestdag.

Het heeft ons bijzonder aangesproken dat zovele gemeenten en personen mondeling, schriftelijk of telegrafisch van hun medeleven blij gaven. Mogen wij hen langs deze weg onze dank betuigen?

Nu wacht de arbeid weer in volle omvang. Het verenigingswerk en het Bijbelonderricht aan de jongeren en ouderen zal weer beginnen. Een Appèl-week met iedere avond bijzondere samenkomsten staat gehouden te worden, waarvoor in onze stad inmiddels huis aan huis De Zaaier is verspreid. Moge de Heer ons hier, en U in Uw gemeenten allen getrouw vinden in de arbeid. Zijn zegen zal er dan zeker ten volle op rusten.

De vijfde Kirchentag

2

Wending naar de Oecumene?

Wat ons aan deze Kirchentag van Hamburg zo sterk interesseert, ligt besloten in de poging van de leiders om niet alleen de Duitse Evangelische Kerk op de been te brengen, maar daar boven uit in deze beweging ook de „Vrije Kerken”, waaronder dan ook de *Baptisten* vallen, te betrekken. Vertegenwoordigers van deze laatstgenoemde groeperingen hebben daarom zowel in de voorbereiding van deze Kirchentag als ook op het programma een plaats gekregen.

Misschien wel als enigste Baptist vanuit Nederland

naar Hamburg reizende was het daarom een aangename ontdekking bekende namen als die van Lic. Dr H. Luckey, leider van het seminarie te Hamburg, H. Fehr, predikant-directeur van een diaconessenhuis en van O. Johns, voorganger van een onzer gemeenten te Hamburg, op het programma te vinden.

Dat gaf toch een beetje het gevoel van iets eigens tegen te komen, ten aanzien waarvan we nu maar in het midden laten, of dat zoeken naar het eigene onze sterkte of zwakheid uitmaakt. In dit mensenpakhuis deed het in elk geval goed. Men zou het niet voor mogelijk houden, maar toen we meenden onze plaats op de grote slotbijeenkomst van 250000 bezoekers te hebben gevonden, stonden we plotseling schouder aan schouder met... Dir. H. Fehr, zodat ook nog enige gedachten gewisseld konden worden en het geheel met een krachtige handdruk besloten werd.

Zou dit nu, zo vroegen we ons af bij het beschouwen van die bekende namen, een zekere wending naar de Oecumene zijn? Misschien is dat nog wel een beetje te bout gesproken, hoewel we ons voorzichtig uitdrukken. Het gaat wel inderdaad, daar is geen twijfel aan, in de allereerste plaats om een bijeenroepen van de Christenen, die onder de vleugelen van de Evangelische Kerken in de verschillende landstreken van Duitsland behoren, zowel voor als achter het ijzeren gordijn.

Maar toch is er iets aan het veranderen. Was het van tevoren reeds in de perspectieven van deze Kirchentag opgenomen, dat zij *alle* Christenen van Duitsland zou omvatten, de Kirchentag van Hamburg eerst heeft geprobeerd daar ernst mee te maken. Dat is het nieuwe en daarover dienen we ons van harte te verheugen. Of de Vrije Kerken en dus ook de Baptisten zich in deze beweging der kerken thuis zullen gevoelen en van harte zullen kunnen meedoen, zal afhangen van de vraag of ze werkelijk te woord komen en hun opdracht in deze wereld als Baptisten enz. zullen kunnen volbrengen.

Hier moeten we afwachten en van te voren maar geen al te grote vrees uitspreken. Dr Luckey heeft een van de referaten in de Michaëlikerk gehouden en was, dunkt me, de voornaamste medewerker van de Vrije Kerken. Hopelijk vindt hij de moed en kracht om in het belang van de toenadering der kerken daarmee voort te gaan.

Mobilisering der leken

Er kan niet genoeg de nadruk op vallen, dat zo'n Kirchentag het verblijvende teken van een reveil onder het kerkvolk is. Geen opwekking, waarbij duizenden tot bekering komen, maar een mobielmaken van de gelovigen. Zij zijn het die in het publieke leven staan en daar getuigenis moeten afleggen. Daarom werd in het programma ook een kernachtig woord van Johann Hinrich Wichern neergeschreven, dat als volgt luidt: „De kerk moet mannen voortbrengen, voor wie elke plaats in het raderwerk der maatschappij verandert in een kansel, mannen vol van geloof, vol van moed, bekwaam, welbespraakt, brandend in de liefde tot het volk, met getuigenissen des Geestes en der kracht toegerust”.

De leider van deze Kirchentag is ook een leek: Dr Reinold von Thadden-Trieglaff. Hij heeft de nood van zijn volk en kerk diep doorleefd tot in Russische krijgsgevangenschap. Lichamelijk afgetakeld keerde hij daaruit terug, maar geestelijk was hij in staat de man van deze vernieuwingsbeweging te worden. Zelf zegt hij er van: „Als een grote vernieuwingsgolf zijn de Evangelische Kirchentag over het duitse land gegaan en hebben ver in de wereld gewerkt.” Dit valt zeker niet te ontkennen.

Is een Kirchentag een beweging van de leken, toch

ontbraken de kerkleiders niet. Zij voerden zelfs meestal het woord op de grote demonstraties. Vol humor vertelde bisschop Dr Dibelius echter, dat hij — in het kerkelijke leven anders zoiets als een generaal, hier slechts onder-officier was, die zijn bevelen kreeg. Overigens bleek in deze dagen te over hoe gewild tegenwoordig de bisschoppen zijn, vooral ook Dr Dibelius, de grote man van de kerk achter het ijzeren gordijn. Op de slotbijeenkomst kwam aan het gewuif nauwelijks een eind.

De beroerder van Duitsland

Men spreekt wel van het „wonder van Duitsland”. Dat is ook begrijpelijk, want hoe is dit volk door zijn noeste arbeid en de hulp van buiten weer omhoog geklommen! Er is alleen ruimte voor verbazing; van vrees zullen we maar niet gewagen, want we zitten in één blok en West-Duitsland is democratisch geworden.... Werpt uw vertrouwen niet weg, zo riepen ze ons immers toe. Laat dat hier ook op mogen slaan.

Toch worstelt dit volk, ondanks het wonder. Daar zijn de problemen rondom de eenwording van Duitsland, dat nog steeds in Oost en West gespleten is; een wonde waaraan het ondragelijk lijdt. Het frappeerde ons daarom, dat in een van de grote discussies in alle ernst de vraag onder de ogen werd gezien, of het ook mogelijk Duitslands bijdrage aan de opbouw van een nieuwe wereld zou kunnen zijn deze splitsing van het land in Oost en West te aanvaarden.

Het spreekt wel vanzelf, dat Niemöller op deze Kirchentag, waarop levendig tussen Oost en West gediscussieerd werd, een grote rol speelde. Geen van de andere sprekers bracht zoveel gemoederen in beweging. Hij ziet Duitsland als een volk tussen de molenstenen van Rusland en Amerika. Deze nood kan niet uit de wereld worden geholpen, doordat Duitsland zich bij het Westen aansluit, maar ook niet door naar de andere zijde over te lopen. Naar beide kanten moet Duitsland in het reine komen. Zijn taak is vastgelegd in het Schriftwoord: Vrede met alle mensen.

Propaganda moet daarom, volgens Niemöller, niet als de bril gehanteerd worden, waardoor men de volkeren ziet. Daardoor ontstaat wantrouwen en komt men op een punt aan, waarop alleen nog geweld als oplossing wordt gezien. Niemöller wil vrede en dat sluit in overleg met het communisme. Hij wil dus praten, want dat is in dit geval de meest christelijke weg, volgens hem.

Ondertussen wordt hij veelal als een enfant terrible beschouwd. Zijn spreken komt vaak ongelegen en daarom wil men hem het zwijgen wel eens opleggen, precies zoals wij dat thuis ook bij lastige kinderen doen. Ondanks zijn tegenstanders was hij echter ook te Hamburg maar weer de man, die de duizenden fascineerde en de tongen (maar ook de handen) in beweging bracht. De discussie werd levendig en fel. Naast instemming was er ook het verwijt. Niemöllers dubbelzinnige houding, het onvoldoende rekening houden met het feit, dat de communistische ideeën tot hun godsdienst zijn geworden, zodat overleg en benadering van te voren tot onvruchtbaarheid zijn gedoemd en niet te vergeten het onvoldoende peilen van de nood van de Christenen achter het gordijn.

Slot volgt.

Uit ons Unie-bureau

Aan de Uniegemeenten wordt meegedeeld, dat de Unie-Commissie in haar vergadering van Woensdag 9 Sept. j.l. besloot br G. Bouritius, thans evangelist in E.C.U.-verband te Zwolle, beroepbaar te stellen voor onze gemeenten als predikant.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Beroepingswerk

Beroepen te Enschede Ds H. v.d. Werf te Utrecht.

Ds H. Jut te Nieuwe Pekela bedankte voor het beroep naar Assen en Hoogeveen.

Ds M. G. Boeschoten te Staveren bedankte voor de beroepen naar Enschede en Musselkanaal.

Advertentiën

Ons werd op 11 Sept. een levenloos kindje geboren.

Ant en Luit Siesling.
„Renderloo”.

Bij een Christelijke kostschool te Bury St. Edmunds, Engeland zijn

4 dienstmeisjes

dringend nodig.
Goede lonen. Lange vacantie met loon. Mooie omgeving. Goede spoor- en bootverbinding met Nederland. Baptiste Gemeente ter plaatse.

Aanvragen bij

Mevr. Doornkamp
11 Garland St.
Bury St. Edmunds (Suffolk)
Engeland.

Zo de Heere wil hopen
onze geliefde ouders

E. J. Ploeg
en

G. Ploeg-Niemeijer
op 4 October hun 25-jarige echtvereniging te herdenken.

Hun dankbare
kinderen,
Willem Ploeg
Leni Ploeg-Dienaar
Geert Ploeg
Albert Ploeg
Willie Ploeg

Velsen—Noord,
Ladderbeekstraat 89.

Receptie Vrijdag 2 Oct.
van 3—5 uur.

Kerstnummer De Zaaier 1953

Wij verwachten graag Uw bestelling:
10 % méér dan in 1952!

De administratie, Tettersrodestr. 47, Haarlem

P.S. De eerste bestelling is reeds ontvangen: is 10 % meer dan in 1952
Volgt dit voorbeeld!

Losse Schakels

Wat houdt De ervaring leert wel, dat een godsdienstige gemeenschap niet bijeen gehouden kan worden door een bepaalde gevoelsmentaliteit. Wat dan wel? Een goede uitgewerkte belijdenis? Als ik het wel heb, zijn belijdenissen opgesteld om de buitenstaander te dienen. Opdat het niet-lid zou weten wat de Kerk wilde en hoe ze zich zelf en haar taak zag, stelde men een belijdenis op. Natuurlijk gaf die weer, wat onder de voormannen en dat speciaal de theologen gold voor bijbelse waarheid. Men was als Kerk onderling verenigd in de belijdenis, maar om die vereniging naar „binnen” te dienen, was toch niet de opzet, menen wij.

De behoefte zich verstandelijk rekenschap te geven van wat er in de Heilige Schrift staat en men gelooft, is vanzelfsprekend. Eigenlijk moest men onophoudelijk daarmee bezig zijn. Dat zou juist voorkomen dat de belijdenis, dus het resultaat van dit bezighouden met de Schrift, verstijft. Een belijdenis bleef dan een levend iets, een bestendige uiting van het verstaan en beleven van de Schrift inhoud. Gevaarlijk wordt dat formuleren van geloofswaarheden eerst als men het op zeker moment voor afgesloten houdt. Onder het weinige goede dat we in de beweging der Mormonen hebben kunnen ontdekken behoort dit, dat men zich nooit tegenover hen op een eenmaal bekend gemaakte belijdenis mag beroepen, overmits de openbaring in hun midden doorgaat. Dat is in elk geval een gezonde gedachte. De Duitse Baptisten mogen dat al niet zo uitgesproken hebben, we menen dat het bij hen inderdaad wel ongeveer net zo is. Ze hebben een vrij uitvoerige geloofsbelijdenis opgesteld. De ouden zijn er al mee begonnen, maar deze is in de honderdentwintig jaar van het bestaan van het Duitse Baptisme al enkele keren gewijzigd. Het leven, het levende inzicht, ging verder en stoorde zich niet aan de in artikelen vastgelegde uitspraken der vaderen — en hoe verblijden goede baptisten vaderen zich daarover! De geloofsbelijdenis leeft werkelijk niet onder de Baptisten over onze oostergrenzen. Gelukkig maar. De Schrift leeft onder hen en daar ze door geen belijdenisgeschrift gebonden zijn, kunnen ze horen wat de Schrift zegt.

Het samenbindende Het baptistisch eigene is, dat ze leven aan gene zijde van de Scheidslijn. Zij vormen gemeenten van mensen, die zijn overgezet en dat door Hem, die ons alleen kan overbrengen over de doodslijn: Jezus Christus. De tegenstelling (vroeger), het onderscheid (heden), vrijzinnig-orthodox, raakt hen niet. Deze verschillen liggen op ander vlak dan waarop de gemeente van Christus is geplaatst en zich behoort te bewegen. Baptisten zijn realisten. Ze hangen de waarheid aan in Johanneische, in Nieuw Testamentische zin. Het gaat bij hen niet om overeenstemmend inzicht — in belijdenisuitspraken vast te leggen, maar om eenheid van levensachtergrond; om eenheid in de levenswortel, dat is Christus Jezus. We zullen er ons voor hoeden een belijdenis-geschrift op te stellen en dan, eventueel met meerderheid van stemmen, vast te stellen dat deze uitspraken a.g. geloofswaarheden ons samenbinden. Het meervoud is hier verkeerd. Waarheden zijn intellectuele begrippen. Het gaat in de Heilige Schrift niet om waarheden maar om de Waarheid. Ofschoon er in het N. Testament wel uitspraken zijn, die een belijdeniskarakter dragen — en welke gemeenschap van gelovigen zou

zonder die zich kunnen uiten en leven? — zo blijkt nergens de neiging om de leden een belijdenis van waarheden tot samenbindend element op te leggen. Het is de Levende Christus, die Zijn leden tot elkander trekt en met zichzelf en onderling verenigt door Zijn Geest. Zolang we maar bij opnemings in de gemeente de eis blijven stellen van persoonlijk geloof, geloof in de Here Jezus Christus als eigen Zaligmaker en Heer, blijven wij baptistisch, d.w.z. bijbels. Zodra we daarvan afstappen, glijden we weg naar het Kerk-niveau en komen tussen de Kerken terecht. We zouden dan misschien tussen dezen wel een Kerk van goed gehalte zijn, maar in wezen niet anders dan zij zijn. We hadden onszelf opgeheven en een nieuwe revolutie (z.g.n. Hervorming) van de Bijbel uit zou losbreken door de kracht van het Leven zelf.

Elastisch Het getuigt niet altijd van standvastigheid maar soms daarentegen van halsstarrigheid, zijn standpunt niet te willen wijzigen. Bij verandering van omstandigheden kan men nuttig en goed oordelen te zijn, wat men eerst afkeurde. Het leven staat niet stil en onze inzichten en onze houding moeten in contact blijven met het leven zelf. Een sprekend voorbeeld daarvan leverde Churchill, die, in antwoord op critiek, op hem uitgebracht, toen hij een Brits opperbevelhebberschap voor de strijdkrachten in de Middellandse zee verdedigde, terwijl hij een jaar eerder een Amerikaans opperbevel daarvoor had aanvaard, zeide: „Mijn zienswijzen vormen een harmonisch proces, waardoor zij in overeenstemming blijven met de lopende ontwikkeling der gebeurtenissen”.

L.

ZAND en ZAAD

Reclassering

Je wordt wel eens een klein beetje kriebelig als ze je weer met een rammelende collectebus plus doosje met strikjes de weg blokkeren. Als je 't redden kunt kijk je de andere kant uit of zoek je een andere mogelijkheid om er onder vandaan te komen. In sommige plaatsen gaat er ook geen Zaterdag voorbij of een of ander collectantenleger stort zich op de schare. Ze vangen er altijd wel een paar. Sommigen bieden zich gewoon aan, bidden om een vlagje en weten zich verder vrijgesteld van oponthoud en teleurgestelde, verwijtende blikken. Anderen schudden fronsend neen en vinden dat de Staat er maar voor moet zorgen, ofsthoon ze ook een hekel hebben aan diezelfde Staat, die zich aldoor meer bemoeit met het particuliere leven en ons bijna al wilde laten onderzoeken op geschiktheid voor het huwelijk. Dat dreigend gevaar is afgewend, maar, nietwaar, er is toch veel voor te zeggen. Hitler had in zijn dagen ook zo'n selectiebedrijf en een goeie ziener heeft maar een half oog nodig om te ontdekken in welke richting sommige handwijzers naar de toekomstige samenleving wijzen. Maar ik dwaal af van mijn collectebussen. U krijgt er heel wat voor de ogen gezwaaid. Het is wel goed nooit onmiddellijk maar ja of nee te knikken. Het ergert je later als je wat gaf voor bijv. een instelling van een bepaalde kerk, die de rijkste onder haar door haar miskende zusters is. Trouwens, men moest nooit klakkeloos geven. Onze voorgangers zullen in de diensten zeker de leden der gemeenten ge-

durig opwekken bewust te geven. Eigenlijk moest men, terwijl men z'n hand boven het „offer”zakje houdt er heel sterk bij denken: dit geef ik U, Heer, uit het vele, dat Gij mij gegeven hebt. Ik heb vroeger wel eens bericht dat de zin van het geven mij wel erg duidelijk werd in Engeland, waar de voorganger na de „dienst der offerande” de Heer dank bracht voor Zijn zegeningen en Hem vroeg het samengebrachte als een dankoffer te willen zien. Misschien zou het goed zijn bij tijd en wijle de betekenis van de collecte te accentueren. Niet om méér te krijgen, maar om de gever meer te laten ontvangen. Doch om nu voor de tweede keer op die bussen terug te komen: de reclasseringscollecte staat voor de deur. Nu is het niet onze gewoonte collecten aan te bevelen. Maar ik weet zeker dat U er geen bezwaar tegen hebt dat ik U opmerkzaam maak op die inzameling ten bate van het reclasseringswerk. Bij de mij voor deze dag gezonden papieren is ook een kleine plaat, die U wellicht straks groter voor de ramen zult zien. Een stuk deur, naar het licht opengeslagen. Zo'n dikke deur, met klinknagels lijkt het wel. Daarvoor, naar het licht gekeerd, een mens. U ziet nog juist een hand op z'n rug, terwijl de andere vooruit, omhoog naar het licht wijst. Hij heeft gezeten, is nu vrij en mag, moet het leven weer in. Hoe zullen ze hem buiten ontvangen? Wie zullen hem ontvangen?

Zal hij werk vinden? Hij heeft toch gezeten! Leeuwarden's gevangenis voor zwaardere misdrijven heeft mij indertijd wel geleerd wat reclassering waard is. Wat betekent al niet een goed bezoek voor de ingeslotenen. Welke en hoeveel vragen woelen er in de man, die „iets gedaan” heeft. Die er zo graag weer uit wil en tegelijkertijd de nieuwe vrijheid vreest. Zal men hem accepteren: thuis, op het werk, onder de anderen? De reclasseringsman is voor hem de schakel, de sluis om over te gaan in 't nieuwe stuk van 't kanaal des levens.

In deze dagen vraagt ook het Rode Kruis om een bijdrage. Een geweldige reclame overtuigt ons van het menslievend werk. Men verwijst ons naar de barmhartige Samaritaan en 't is goed, dat wij die Samaritaan gedurig rond zien gaan. Inderdaad, welk een onvergankelijk verhaal vertelde ons Jezus daarin. Onze bijdrage voor de Reclassering, die meer gericht is op de mens in de mens, ontheft ons niet van de taak om zelf waar mogelijk de handen uit de mouw te steken om „gevallenen” op te richten, zij is echter een mogelijkheid voor ons allen om te tonen, dat wij in October niet alleen denken aan dieren, aan zieke mensen, maar ook aan hen, die achter zware deuren met vreze en vreugde de dag hunner invrijheidsstelling tegemoet zien.

HUIZINGA.

De Begijnhofkapel is Baptisten kerk

Het isolement doorbroken

Een gemeente in een grote stad heeft doorgaans een andere geschiedenis dan een op het platteland. Zij pleegt in een huiskamer geboren te worden en leidt de eerste jaren een moeilijk en zwervend bestaan. Spoedig groeit zij haar geboorteplaats uit en moet soms jarenlang worstelen, eer zij een woonstede vindt, die voor haar leven en groei geschikt is. De geschiedenis van de gemeente te Haarlem vormt hiervan een treffende illustratie.

1880 is het jaar, dat de geschiedenis als het geboortjaar van de gemeente te Haarlem vermeldt. Aanvankelijk kwamen de zestien leden samen in de achterkamer van de familie Van der Steur. Voor doopdiensten trok men naar het zwembad aan het Zuider Buiten Spaarne. Spoedig werd de kamer te klein en slaagde de kleine kudde er in een zaaltje te huren in de Gravinnesteeg. Maar de huur bracht de gemeente in zorg en schuld, daar alleen de Zondagsschool tot bloei kwam. En Zondagscholen zijn nu eenmaal niet winstgevend. Weer opende een familie haar woning en nu werden ook de doopdiensten in huis gehouden en wel in een gehuurde badkuip.

Weldra staken ook de lentestormen op en brachten tweedracht in de kleine gemeenschap. Zij stelde zich onder opzicht van de gemeente Amsterdam, die een broeder aanstelde als consulent, al kende men toen dat woord waarschijnlijk nog niet.

In 't begin van deze eeuw kwam er nieuw leven. De gemeente kreeg weer een vergaderplaats, dit keer in de

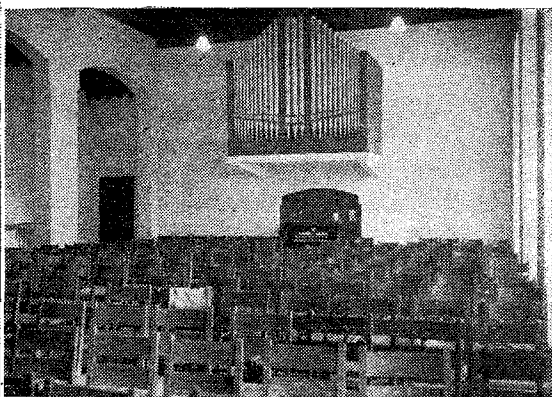
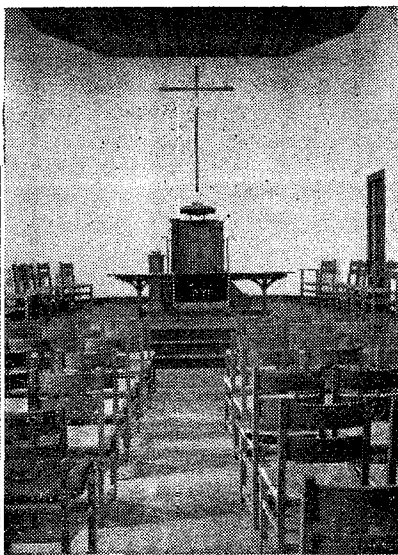
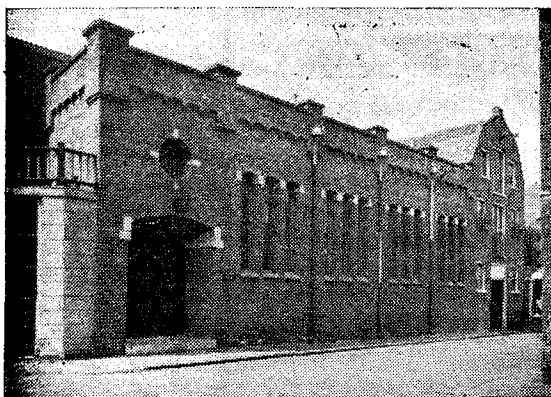
Stoofsteeg. Maar de jeugd maakte, dat ook deze vreugde slechts kort was: zij liet de kraan van de waterleiding openstaan en veroorzaakte overstromingen bij de benedenburen.... Dat dreef de gemeente weer terug naar een particuliere woning. Een uitgebroken zolderkamer diende haar als huisvesting. In die jaren stond de reizende prediker, wijlen Ds K. Kuipers, haar met raad en daad ter zijde. Mede door zijn steun slaagde de gemeente er in weer een eigen lokaal te verwerven. Dit droeg echter zijn bijnaam „de Stal” niet ten onrechte, want de ongemakken waren vele. Er kon bijvoorbeeld niet gedoopt worden. Voor de doopsbedieningen moest men naar Parklaan 21, waar de gemeente later nog weer terecht zou komen.

Vanaf 1911 werd de gemeente gediend door wijlen Ds Planting, die meteen Amsterdam verzorgde. Al spoedig verwierf de gemeente aan de Bakenessergracht een groot herenhuis, dat tot kerkzaal werd verbouwd. Dat was Salem, de plaats waar de gemeente veel lief en leed heeft doorgemaakt. Tot 1925 duurde de arbeid van Ds Planting. Zijn opvolger was Ds Van der Schors. Na hem kwamen de voorgangers Barendregt en De Haan, beide reeds in de bloei van hun leven tot heerlijkheid bevorderd. In de eerste jaren van de oorlog werd Ds Jausma voorganger tot aan zijn benoeming in Alg. Dienst.

Maar mettertijd werd ook Salem te klein. Aanvankelijk bood de kerk van de Broedergemeente aan de Parklaan uitkomst en huisvesting, maar blijvend zou dit niet zijn. Na veel onderhandelingen werd de gemeente voor enige jaren weer dakloos. Een onderkomen vond zij in het C.J.M.V.-gebouw aan de Lange Margarethastraat. Een onderkomen, want meer was het niet. Er zal wel niemand zijn, die zich in die lelijke zaal heeft thuis gevoeld.

En wat erger was: deze woongelegenheid betekende voor de gemeente naar buiten het isolement. En dat is voor een Baptisten gemeente in de grote

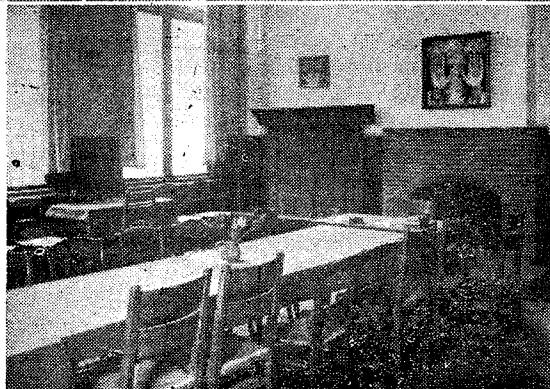
Hem lof en ere". De tekst voor deze dienst was Haggai 2 : 10: „de heerlijkheid van dit laatste huis zal groter zijn". Ds Weenink herdacht de over-

stad bijkans dodelijk.

Zo werd onder leiding van Ds Weenink ijverig gezocht naar en geofferd voor een eigen en blijvend huis. Maar in een grote stad is een geschikt gemeentecentrum een speld in een hooiberg. Evenwel, de speld is gevonden!

Wat eerst een vrome wens was werd een heel klein kansje, toen de Begijnhofkapel verkocht zou worden. En het kleine kansje werd groter, toen bleek, dat men de Baptisten gemeente wel als koper zou willen aanvaarden. En tenslotte werd de kans tot werkelijkheid: 1 September j.l. werd de Begijnhofkapel aan de gemeente in eigendom overgedragen.

leden voorgangers, die de gemeente hebbengediend: Kuipers, Planting, Barendregt, De Haan.

Na het wijdingsgebed zong de gemeente: „Dit zij Uw huis, Heer Jezus, waar Gij Uw kind'ren noodt en z' uit Uw hand ontvangen het ware hemelbrood".

Afgevaardigden van de plaatselijke Oecumenische Raad, de Unie en de Ned. Chr. Vrouwenbond spraken goede woorden en met gezang 401 werd de dienst

beëindigd.

's Avonds werd feest gevierd in eigen kring. Het begon met een grote dankoffercollecte en werd met zang van Zondagsschool en koor voortgezet. Overpeinzingen uit het verleden werden ten beste gegeven, afgevaardigden van zustergemeenten spraken en in tableau werd in de herinnering geroepen, hoe de Haarlemse Baptisten hun Begijnhofkapel voor eigen gebruik gereed hadden gemaakt.

Maar de tijd voor het feest zou niet eerder aanbreken dan dat nog eens alle hens aan dek was geweest. Want er moest in, en om de Kapel nog heel wat werk worden verzet, eer de gemeente haar intocht kon vieren. Doch ook in Haarlem is in stilte gewerkt en gestreden en als bekroning mocht Zondag j.l. de Begijnhofkapel worden ingewijd.

Het is een degelijk en stijlvol gebouw. Het uiterlijk is sober maar indrukwekkend. De kapel zelf is een gewijde ruimte van een eer gemeentelijke dan kerkelijke sfeer en voorzien van een juweel van een orgel. En ook voor het verenigingsleven is voldoende plaats in de verschillende nevenzalen, terwijl ook de kosterswoning niet ontbreekt.

En nu is de gemeente aan een nieuw hoofdstuk in haar bestaan begonnen. Het isolement is doorbroken. Zij staat niet langer aan de rand van het leven maar kan haar boodschap doen horen daar waar het felle leven van de stad klopt. De Begijnhofkapel is een schoon stuk gebedsverhoring. Maar ook een van God gegeven kans, een opdracht, een uitdaging.

God zegene de gemeente te Haarlem en haar voorganger in het verwerklijken van de roeping, die God in de Begijnhofkapel heeft geschonken.

R.

Zondag 20 September was de grote dag. Om half elf werd in de prachtig met palmen en bloemen versierde kerk een herdenkings- en dankdienst gehouden. Ds Weenink bepaalde zijn gehoor bij de woorden uit Exodus 15 : 2: „de Heer is mijn kracht en lied, Hij is mij tot heil geweest", en legde er de nadruk op, dat de gemeente in al het schone van verleden en heden Gods zegenende hand mag zien.

In een overvolle kapel werd 's middags de openings- en wijdingsdienst gehouden. De broeders van de gemeentelijke Bouwstichting overhandigden de sleutel aan de ambtsdragers der gemeente en in beurtzang zongen gemeente en koor Psalm 118 : 1: „Dankt God en geeft

Beroepingswerk

De Bapt. Gemeente Vriescheloo heeft beroepen als haar herder en leraar Ds J. Bosma van Leeuwarden.

De Baptisten Gemeente te 2e Exloermond heeft tot haar voorganger beroepen Ds J. Ketelaar.

De vijfde Kirchentag

Slot

De turnhal der goden

De Kirchentag ging telkens uiteen in zeven grote werkgroepen, zoals we gezien hebben. Laten wij ze hier nog even ten tonele voeren. De gebieden waarop zij zich bewogen waren: kerk, gezin, politiek, arbeid, dorp, nederzetting en de grote stad. Bij de laatste willen we nu nog even stilstaan. De onderwerpen lieten zich als zeer belangrijk aanzien, zodat wij er op af zijn gegaan. Zij luidden: „De goden der grote stad en God” en „Waar woont de naaste in de grote stad”.

De grote stad... ja, dat moet zoiets zijn als de turnhal der goden. Als we dit beeld gebruiken, zien we ze aan hun spel: kopje duikelen, haasjevoer, in de ringen, halsbrekende toeren enz. Niet, dat deze goden in de kleine steden of op de dorpen ontbreken, het moderne leven dringt overal door, maar in de grote stad is het boeiender en gevaarlijker en wordt maar al te dikwijls met mensenlevens betaald.

Wat bedoelde men daar te Hamburg nu met die „goden van onze tijd”? Het volgende kan ons helpen daarachter te komen: „Dat zijn meest dingen die van huis uit geheel alledaags zijn en alle plechtstatigheid van een toekomstige afgod missen.... Maar zij kunnen, zoals de werkelijkheid duizendvoudig aangeeft, een zodanig beheersende macht worden, dat zij met de kracht van een afgod over de mens komen”

Wilt u dat we er een handvol zullen noemen? Kijkt u ze maar eens in het gezicht: de nacht, danspaviljoen, jazz; termijn, tempo, telefoon enz. enz. Met een beetje fantasie kunt u ze gemakkelijk verder uitbeelden. Het zijn allemaal machten, vreselijke machten ten dele. En wie zal het aantal van deze demonen in onze metropolen bij benadering schatten? Zo blijft de mens nauwelijks tijd voor God en de naaste.

Het kernprobleem van de stad

Toch werd het telkens weer als kernprobleem van de grote stad gezien: de mens.... Wel heeft de wereldstad zijn zeer bepaalde sfeer, is zijn samenbundeling van de technische veroveringen van onze dagen, een wereld van staal en beton. Daar zijn beurzen en banken, daar bloeien wetenschap en kunst. Is de stad echter als „opgave” aan de mensen gelukt of mislukt?

Er is wisselwerking: de mens bouwt de stad, maar de stad vormt op haar beurt ook weer de mens. Velen zijn van gevoelen, dat zich daarom een nieuw type mens ontwikkelt: deze nieuwe mens heeft alles doorzien met zijn verlichte ogen en toch is hij geen profeet, veeleer is de wereld van God hem ontzonken. Zelfs moeten we zeggen, dat hij zich vaak aan ons vertoont op benedemenselijk niveau, als de mens die zo ongeveer alles achter zich heeft gelaten.

De mens als het probleem in alle problematiek, zo werd hij ons voor ogen geschilderd. Wat zegt het Evangelie nu in deze situatie? Zegt God „ja” tegen de grote stad of is het onverbiddelijk „neen”? We weten, dat de Heer „neen” tegen Babel gezegd heeft en tegen de geest der mensen, die deze stad wilden bouwen. Ook is het ons bekend, dat het thema „Babel” door de hele Bijbel heen als het ware volgehouden wordt tot in het laatste boek: „Gevallen, gevallen is de grote stad Babylon en zij is geworden een woonplaats van duivelen....”

Is hiermee (dat is dus met een absoluut „neen”) de

Het is wel een wonderlijk leger
van mannen en vrouwen en jeugd.
Hun wapens? Een tas met wat bladen,
een hart en gezicht vol van vreugd.
Ze lopen, ze bellen, ze praten,
ze beuren of worden verjaagd,
ze huppelen langs alle huizen
en hebben nog nooit geklaagd.

10 % meer (ik sta voor mijn
deel — U ook?)

stad als zodanig afgedaan? Is zij altijd en in alle omstandigheden in opstand tegen God en daarom te verwerpen? Het N. T. laat ons iets anders zien. Paulus predikte in de grote steden van de oude wereld, b.v. Rome. En het Evangelie is er ook ingegaan. Voordat wij er over spreken in onze dagen, in de tijd der onbegrepen massa's was het Evangelie reeds in de wereldstad en daarom betekent ook het N. T. reeds een antwoord op de vraag die ons bezighoudt. Het leert ons, dat het evangelie de wereld overwint. Het bestaan van de gemeente van Christus over de gehele wereld is daar het bewijs van. Eenmaal zullen alle titels der mensenkinderen aan de voeten worden gelegd van Hem, die Zijn heerschappij uitbreidt van Oost naar West en Noord naar Zuid, n.l. Jezus Christus.

Evangelie op duizend benen

Ergens vingen we op, dat het Evangelie in deze tijd wel duizend benen nodig had. En dat is meer dan waar. De Kirchentag heeft echter het Evangelie ook deze duizend benen willen verschaffen. Hij is niet alleen op actuele vragen ingegaan en heeft zich niet alleen aan omvangrijke discussies gewaagd, maar is naar buiten getreden, de straat op gemarcheerd. Deze Christenen wilden open naar deze wereld zijn.

Zo sprak b.v. bisschop Dr Lilje in verschillende bedrijven. Hij stond op de rotatiepers van de Hamburger Anzeiger, bezichtigde een cigarettenfabriek en sprak tot 1500 mensen van het personeel. Ook hij vroeg zich af, waar de mens blijft in deze tijd, waar in de techniek schier alles aan zijn voet legt.

Niet alleen in de bedrijven en fabrieken werd Gods boodschap voor de wereldstad Hamburg verkondigd, ook trok men naar de Reeperbahn, zelfs meerdere malen, de omgeving, waar het donker te midden van een zee van licht is. Op deze zogenaamde ankerplaats der vreugde, onder de lichtreclames en in de pleziermakerij vertelde b.v. een majoor van het Leger des Heils van zijn levenservaringen. Men lei als het ware aan beide zijden de kaarten op tafel. Ook in persoonlijke gesprekken die volgden.

Treffend was ook het inschakelen van jeugdploegen. Het feit trouwens, dat een derde van alle aanwezigen op de Kirchentag tot de jonge garde behoorde, wijst er al op, hoe belangrijk de jeugd zich wel maakte op deze Hamburger Kirchentag. De jongeren van achter het

ijzeren gordijn waren daaronder ook van achttien karaat, zoals bleek uit hun houding: Christus liet zich voor ons martelen, wij moeten alles voor Hem overhebben.

Niet alle pogingen tot gesprek gelukten. Er waren ook Hamburgers, die er aan voorbij gingen, omdat ze wel doorhadden, dat deze belangstelling voor hen in zekere zin een gelegenheidszaak was, zo ter gelegenheid van de Kirchentag geschiedde immers dit alles. Daarom, zullen we gehoor vinden, dan moeten we doorlopend op zoek naar de wereld zijn. Misschien komt het dan ook tot een werkelijke ontmoeting.

Kirchentag tegen defaitisme

Defaitisme is een spook, dat over het kerkelijk erf waart en dat we moeilijk verdrijven kunnen. Het is die moedeloze stemming, die zovelen overvalt, die de strijd wel willen opgeven, omdat ze geen vrouwen in de goede afloop hebben. We zitten allemaal wel eens met dit ronddwalende spook. Daarom was tot strijdleus gekozen: „Werpt uw vertrouwen niet weg”. Het is het woord uit Hebr. 10 : 35, dat in onze Nieuwe Vertaling heet: „Geef dan uw vrijmoedigheid niet prijs”. Daarom zouden we dus terecht deze Kirchentag mogen karakteriseren als een Kirchentag tegen defaitisme en als zodanig is hij van onschatbare betekenis.

Hier werden weer mensen tot vertrouwen opgeroepen, hier bewees zich het geloof ook als de verbindende kracht onder de mensen. Hier was niet alleen massa, maar ook gemeenschap. Het waren in het bijzonder de uren rondom de boodschap van de Bijbel, zoals we die vinden in Jes. 40, die een wal opwierpen tegen de vloedgolven van de moedeloosheid. Wel zeer begenadigde uitleggers van de H. Schrift vertolkten ons hier de boodschap dusdanig, dat de eeuwen overbrugd werden en alle verschillen in volkeren wegvielen. Wij hoorden de bekende predikant van Zürich, Walther Lüthi en Prof. Dr Rendtorff. Onvergetelijk.

We moeten eindigen, zonder dat we klaar gekomen zijn. Alles stukwerk. Nog vermelden we, dat er vele concerten te beluisteren vielen en dat ook film en toneel in dienst van het Evangelie stonden. Alles was groots en bijna „einmalig”, ofschoon er Kirchentage voor deze geweest zijn en na deze ook terugkeren, althans volgens menselijke berekening.

Gedurende deze dagen vonden we een gastvrij onthaal op „ons” seminarie aan de Rennbahnstrasse. Het kon niet beter, wat de vrijheid van beweging als ook de verzorging aangaat. In deze dagen waren er trouwens meerderen, die er hun verblijf hadden. Men kan wel zeggen: ook het seminarie was ingeschakeld.

Groningen

G. VEGTER.

Uit ons Unie-bureau

Wat zullen we van deze vergadering kunnen doorgeven? Er zijn weer heel wat zaken te bespreken geweest, mooie en onaangename. Was er aanvankelijk hoop, dat de vergadering tot 1 dag beperkt kon worden, door de toename der stukken moest reeds vooraf op 2 dagen gerekend worden! Er is de eerste dag vergaderd van 's morgens 9 uur tot 's avonds 9 uur: 12 volle uren; de volgende dag nog eens van 's morgens 9 uur tot 's middags 2 uur: weer 5 uren aaneen! Wat er zoal uit de diverse zaken gelicht kan worden om hier voor het voetlicht te brengen? Laten we maar eens een paar grepen doen.

Dat de U.C.-leden nog al eens op reis naar gemeenten zijn, blijkt wel uit het feit, dat sinds de laatste vergadering de U.C. bij 7 gelegenheden op uitnodiging vertegenwoordigd was, terwijl er ter vergadering nog voor 5 vertegenwoordigingen een regeling getroffen werd! Onder de laatste was ook de uitnodiging van de uitgeverij der Duitse Baptisten in Kassel betreffende het 125-jarig bestaan daarvan. De Unie-voorzitter, Ds F. E. Huizinga, zal daarheen trekken. Zullen wij, Nederlandse Baptisten, het élan en de visie opbrengen om onze uitgeverij op behoorlijke wijze te funderen en tot ontwikkeling te brengen?

Van Dr J. D. Franks was een dankbetuiging voor de donatie van ruim f 180,—, die de Unie ten goede had doen komen aan de inrichting van de „Dr Hubmaierkapel” te Waldshut; er prijken nu een paar fraai bewerkte stoelen op het platform als het geschenk van ons allen. Daar zijn we geweest, neen, niet de gehele Unie-Commissie, maar de voorzitter en de secretaris met hun echtgenoten tijdens hun verblijf in Rüslikon. Vandaaruit werd een uitstapje gemaakt naar deze kapel, hoog op een heuvel gelegen, het stadje Waldshut overziende, dat nog net in Duitsland ligt aan de rechteroever van de fel stromende Rijn. In Waldshut was in de reformatie-tijd Dr Hubmaier begonnen met verkondiging van zijn doperse overtuiging, waarvoor hij later het leven liet op de brandstapel. Deze herdenkingskapel is ten gebruike van de Baptisten Gemeente, voornamelijk bestaande uit vluchtelingen van achter het IJzeren Gordijn. Onze Amerikaanse geloofsgenoten schonken het kapitaal voor de kerkbouw en alle Baptisten Unies in Europa hielpen mee aan de inrichting door donaties. Het is een mooi symbool van Baptisten coöperatie en dat ten behoeve van onze vluchtelingen. Trouwens het is opmerkelijk, dat in het jaarverslag van de Oec. Raad van Kerken van de diverse kerken onze Unie de enige wordt genoemd, die in 1952 steun gaf aan het werk der kerken onder vluchtelingen.

Voor speciaal evangelisatie-werk op de Z. Hollandse en Zeeuwse eilanden hebben we, zoals bekend is, geld ter beschikking. Een op lange termijn geprojecteerd plan heeft de U.C. echter nog niet; de E.C.U. rapporteerde dienaangaande om eerst maar eens de ontwikkeling van de praktijk af te wachten. Ds M. de Jong zal straks als predikant van Pernis bijzondere aandacht aan dit evangelisatiewerk schenken. Het is verblijdend, dat de drie Rotterdamse gemeenten met enthousiasme deze arbeid willen dienen. Trouwens dat willen alle gemeenten in den lande door hun gebeden en blijken van sympathie. Daar zijn we zeker van. Evangelisatie is immers niet de taak en de behoefte van één, maar van allen!

Ons evangelisatieblad „De Zaaier” zal, zo besloot de U.C., straks verschijnen in koperdiepdruk! Wat een stap vooruit! Ja, om onze gemeenten te dienen bij hun evangelisatie-arbeid en een gezegende werftocht voor Christus — want dat is toch onze evangelisatie — te stimuleren. Wacht maar op de berichten, die dienaangaande t.z.t. zullen verschijnen.

Onze evangelist br J. Ketelaar te 2de Exloëmond werd, gehoord de verschillende desbetreffende rapporten, door de Unie-Commissie beroepbaar gesteld voor 2de Exloëmond als predikant. Van onze evangelist br G. Bouritius te Zwolle beëindigt het dienstverband met de E.C.U. per 31 Dec. 1953, terwijl, zoals reeds gepubliceerd is, hij voor de Uniegemeenten beroepbaar is gesteld als predikant. Van zr L. J. van Beek kwam bericht binnen, dat ze zich uit de dienst in E.C.U.-verband terugtrok; deze dappere werkster verlaat dus de rij van onze werksters. Voor ieders dienst, in getrouwheid en met

toewijding verricht, zijn wij hartelijk dankbaar.

Jammer genoeg waren de financiën ook een punt van bespreking. U weet reeds, dat deze niet rooskleurig zijn. Op dit moment is de situatie zo, dat er vóór 31 Dec. 1953 nog rond f 9000,— ontvangen moet zijn aan collecten en vrijwillige bijdragen, dus boven en behalve de Unie-contributie, zal ons gemeenschappelijk werk een goed verloop hebben. Er is een uitvoerige circulaire naar de gemeenten gegaan. Daar kunt U dus alles uit te weten komen, broeders en zusters. Hier alleen deze vriendelijke opmerking: gedenkt met blijmoedigheid ons gezamenlijk werk! Het is onze roeping!

Wat ons Pensioenfonds aangaat, daarover zal het Pensioenfondsbestuur zich met een bepaald plan tot onze gemeenten wenden, nadat de voorgangers er in hun conferentie goed kennis van hebben genomen.

Natuurlijk hebt U ook wel belangstelling voor de rooster van aftreding. Nu wij onder een nieuw bestel leven, moest deze opnieuw worden opgesteld: Het is aldus geworden: in 1954 zijn aftredende van de U.C. Ds S. Zijlstra; van de C. v. d. O. Ds Vegter; van de E.C.U. br D. Olijslager; van de U.Z.C. br W. Modderman. In 1955 zijn aftredende: van de U.C. Ds F. E. Huizinga en br W. Modderman; van de C. v. d. O. Ds H. Jut; van de E.C.U. Ds J. Broertjes; van de U.Z.C. Ds H. D. Hooghwinkel en Ds H. v. d. Werf. En in 1956 zijn dan de overigen aftredend. Natuurlijk zijn de genoemden in het betreffende jaar volgens de nieuwe bepaling herkiezbaar voor de volgende periode van 3 jaar.

Wat de benoemingen aangaat, zoals die telken jare in de herfst-vergadering der U.C. plaats hebben, vermeld ik hier alleen maar de wijzigingen. Het relief-comité werd opgeheven, want de U.C. acht voor deze arbeid nu een comité overbodig. In het Pensioenfondsbestuur werd in de vacature J. H. Gorter, die door vele bezigheden en gezinsomstandigheden geen tijd meer ter beschikking heeft, br J. Germeraad van Rotterdam benoemd. Onze Zangbundel-Commissie bestaat voortaan uit de brs C. Brandt, J. Germeraad, Joh. Fischer en Ds H. v. d. Werf.

Er zou nog meer te vertellen zijn, maar dat bestaat ook weer uit allerlei klein werk, zoals dat bij een organisatie te pas komt, zodat ik, nu ik toch reeds veel van Uw belangstelling gevraagd heb, daar maar niet meer over schrijven zal. Alleen wil ik nog graag de verwachting en de bede uitspreken, dat onze gemeenten met opgewektheid en gedreven door de liefde van Christus hun lichtend spoor in deze wereld openbaren, opdat velen de Weg des levens vinden!

De Uwe in onze dienst,
de Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Gemeenteberichten

APELDOORN

Zondag 13 September j.l. heeft de gemeente Apeldoorn haar verbouwde kerk weer in gebruik genomen.

Een vruchtbaar contact van de bouwcommissie met de architect die geheel belangeloos zijn medewerking gaf, leidde tot een ongedachte oplossing van de veelbesproken moeilijkheden.

11 weken hebben wij onze diensten gehouden in combinatie met de Vrij Evang. Gem. Deze was herder en wij waren dakloos, waardoor wij elkanders behoeften prachtig konden aanvullen.

Met gemengde gevoelens hebben wij de dag der inwijding tegemoetgezien. Het plotseling overlijden van onze ouderling, br J. de Jong, op 4 Sept. zette een domper op de vreugde die het vooruitzicht ons reeds gaf. God nam deze arbeidzame figuur tot Zich zonder pijn of ziekbed. Ook hij had zich voorgesteld de blijde dag mee te vieren. God had evenwel voor hem een andere vreugde bereid, waar geen aardse blijdschap bij haalt.

Ons kerkgebouw heeft, vooral wat betreft het interieur, een volledige gedaanteverwisseling ondergaan. Zij die de kerk in haar oorspronkelijke staat gekend hebben, zijn vol lof over de grote verbetering welke tot stand is gebracht. Het gebouw is ongeveer 7 meter langer geworden. In het schip van de kerk zijn 60 zitplaatsen bijgekomen. Boven de in blank eiken uitgevoerde preekstoel is een uitbouw voor het orgel aangebracht. Daarachter is een ruimte voor 30 zitplaatsen verkregen, welke als afzonderlijke vergaderlokaliteit kan worden benut. Het doopvont is in een toog achter de (verplaatsbare) preekstoel ingebouwd. Hierboven een verlicht houten kruis wat een buitengewoon mooi effect geeft. Bezijden het doopvont de kerkeraadskamer en keuken. Vermeldenswaard is tenslotte de verwarming. Rondom aan de muur is op plafondhoogte een elektrische straalverwarming aangebracht. Onze gemeente is de tweede, die zulk een verwarming bezit. De Geref. Kerk van Dubbeldam was de eerste die een dergelijke verwarming in gebruik stelde.

Het was een feestelijk uur, waarin onze Voorganger, Ds Slort, na Openbaringen 7 gelezen te hebben — het visioen van de gemeente, die niemand tellen kan — de predikatie hield naar aanleiding van Ex. 25:8. „En zij zullen Mij een heiligdom maken, dat Ik in het midden van hen wone.” Onze Voorganger wees er op, dat het tot dankbaarheid stemt, dat de gemeente eindelijk kon samenkomen in haar verbouwde en vergrote kerk. Vele plannen waren ontworpen en verworpen, maar thans heeft men dan ook een bedehuis, dat groter en fraaier is dan voor de verbouwing. Een plaats, Gode waardig. „Wij hebben onze eigen huizen het liefst zo ruim en fraai mogelijk. Zou het huis des Heeren dan ooit mooi genoeg kunnen zijn? In de zorg voor Zijn huis openbaart zich de liefde tot Hem. Wij kunnen nooit genoeg doen voor Hem, Die alles voor ons deed, tot in de dood des kruises”, aldus onze Voorganger, die hierop zijn tekst ontvouwde. Hij wees er in zijn predikatie op, dat zijn grootste verlangen was, dat in deze kerk velen Jezus zullen vinden.

Hierop werd door de bouwcommissie aan kerkeraad en gemeente door overhandiging aan de Voorganger van de sleutel het gebouw overgedragen. Br Vis uit Hengelo bracht de hartelijke gelukwensen over namens de Unie. Ook waren vertegenwoordigd de zustergemeenten te Deventer en Arnhem. Een kerkeraadslid van de Vrij Evang. Gem. gewaagde van een samenwerking waaraan bij de leden van zijn gemeente een prettige herinnering is achtergebleven.

De middagdienst zullen wij niet licht vergeten. Een overvolle kerk, een prachtige collecte, vier jongemensen die in het water afdaalden, een dooppredikatie naar aanleiding van Lev. 14 : 4—8 die aller aandacht geboeid hield en ten besluite de viering van het H. Avondmaal. Gods Geest was voelbaar aanwezig. Wij hebben een dag beleefd die lang in onze herinnering zal blijven. Wij

gevoelen ons gesterkt en zien met vertrouwen op God de toekomst tegemoet.

Correspondent.

De vele inwijdingen der laatste weken zijn oorzaak, dat de in gebruikname van de verbouwde kerk in Apeldoorn niet de rechte aandacht ontvangt. Ook van deze kerk zullen de lezers wel eens een afbeelding willen zien. In rustiger dagen hopen we op Apeldoorn nog eens terug te kunnen komen.

E. R.

Mededelingen

AAN DE BROEDERS VOORGANGERS

Het schijnt onbekend te zijn, hoeveel het logies op „Renderloo” kost tijdens onze a.s. Broederschapsdagen 30 Sept. en 1 Oct. a.s. Meerderen hebben ons althans daarnaar gevraagd.

De kosten zijn slechts f 1.—.

Tot ziens D.V. op „Renderloo”.

VAN DAM.

De Gemeente te Vriescheloo deelt mede, dat haar Voorganger Ds M. de Jong op Zondag 11 October a.s. afscheid neemt van de Gemeente.

De dienst vangt aan om 3 uur namiddags. Gemeenten, die blijk willen geven van hun medeleven door het zenden van één of meer afgevaardigden, worden verzocht hiervan kennis te geven aan ondergetekende, en of logies wordt verlangd.

Met brgr.,
A. NOBBE, secr.

GEWESTELIJKE BESTURENCONFERENTIE

op 10 October 1953 in het Kerkgebouw
der Baptisten Gemeente in de Geranium-
straat te Almelo.
Aanvang 15.30 uur.

In deze bijeenkomst zal o.a. Ds Slort, Apeldoorn, een inleiding houden over: „Vragen rondom de Bijbel” en br Kiwiet, Hengelo (O.) zal een inleiding houden over: „Eredienst”.

Wij kunnen zeker een grote opkomst verwachten?

De secretaris,
G. BOURITIUS.

Geachte brs en zrs,

Mijn oprechte dank aan allen, die meegewerkt hebben om de toegezonden vragenlijsten (over Evangelisatie in Nederland) in te vullen. Het geeft een aardig beeld over de huidige situatie.

Ik wilde wel dat ik mijn dank over kon brengen aan alle gemeenten. Ruim 40 % der gemeenten bleef in gebreke. Wellicht zoudt U dit percentage nog kunnen verminderen. Mijn adres is nu: Bapt. Theol. Sem., Rüschi-
likon, Zwitserland.

Met broederlijke groeten,
C. MOSTERT Czn.

Secretaris van de Bapt. Gemeente te Deventer is: L. v. d. Leur, Dommelstraat 15, en penningmeester is: F. van Schoonhoven, Eemstraat 1.

Advertentiën

In Jezus ontslapen onze
geliefde zuster, behuwd-
zuster en tante

Dina Wolters

geliefde echtgenote van
D. Groen, eerder wed.
van H. Mulder, in de
ouderdom van 69 jaar.

Meppel:

T. Reitsema-Wolters
K. Reitsema

Groningen:

R. Speelman-Wolters
O. Speelman

Sauwerd:

H. Wolters
J. Wolters-Paree

Groningen:

J. van Wijngaarden
R. van Wijngaarden

Engeland:

S. Badrik—Wolters

Dedemsvaart:

J. Wagena-Wolters
T. Wagena

Nieuw-Zeeland:

F. Lagrant-Wolters
H. Lagrant

en neven en nichten.

Meppel, 16 Sept. 1953.

Abonné's

Tot 30 Sept. is er nog
een goede gelegenheid
om het abonnements-
geld over het laatste
kwartaal te voldoen.
Voor een tijdige stor-
ting van f 1.50 op
giro 9260 van de Unie,
Haarlem zeggen wij U
hartelijk dank!

PLAATST
UW
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

Kerstnummer De Zaaier 1953

Nog slechts 5 dagen, dan moeten
de bestellingen al weer binnen zijn!
A.s. Woensdag 30 Sept. moeten we
weten hoe hoog de oplage is. Weest
er op tijd bij! Natuurlijk gebeurt
dat, want in elke gemeente wil men
de kerstnummer-campagne doen
slagen! Hartelijk dank voor deze
medewerking!

De administratie, Tettersrodestr. 47, Haarlem

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3177

VRIJDAG 2 OCT. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Verloren vertrouwen

Ik ga vissen

Joh. 21 : 3.

Weloverwogen was, wat Petrus zei, niet altijd. Zijn woorden waren meestal de onmiddellijke reactie op de omstandigheden, waarin hij zich op dat ogenblik bevond. In plaats van zijn indrukken te verwerken en zijn gevoelens te controleren, bepaalde hij zijn positie zonder nader overleg aangaande de gevolgen.

De vragen waarvoor de discipelen zich geplaatst zagen door de dood van hun meester waren onoplosbaar. Hun Gids was weg. De Heer, die hen regeerde, was hun ontnomen. Barmhartig had de Meester hun verlof gegeven Hem te verlaten en vrijgeleide voor hen bedongen. Zodoende bleven ze, voorlopig althans, buiten de gevangenis en buiten levensgevaar. Maar nu waren er enkele dagen verstreken en hoe nu verder? Want het moeilijke van het leven is, dat het niet kan worden stil gezet. Het moet aanvaard, voortgezet worden en elke stap geeft een richting aan en heeft gevolgen.

In zulke ogenblikken is een man, die initiatieven durft te nemen, voorstellen doet, een plan heeft, zeker van een goed gehoor en meestal dankbare volgelingen. En, wat Petrus' zwakheden nu overigens ook waren, een geboren leider blijkt hij telkens te zijn. Hij is de man van het initiatief; de man, die niet aarzelt, die klaar is, een plan heeft en aanpakt. Zo iemand krijgt onwillekeurig de leiding.

Zo was het op die avond aan de zee van Tiberias. Zeven discipelen zijn naar deze vertrouwde omgeving afgezakt. 't Wordt avond. Ze zullen veel met elkander besproken hebben en vragend zal de een naar de ander gekeken hebben. Wat nu? Wat deden ze vroeger als de avond daalde? Dan gingen ze vissen. Maar tussen die dagen en de dag van heden lagen een paar ongewone jaren. Grootse maar ook onbegrijpelijke gebeurtenissen hadden er plaats gevonden. En zij waren daarbij op het nauwst betrokken. Hun leven had een andere richting

gekregen. Het was weggeroepen door Jezus van Nazareth. Maar die was nu gestorven en begraven. Weg! Wat nu? Petrus heeft het antwoord: die periode is nu afgesloten. We moeten ons opnieuw oriënteren, want we moeten verder; uit het verleden, uit de bruisende zee aan zijn voeten komt het antwoord: vissen! Het heden laten aansluiten op de dag, vóór dien, toen de Meester hen riep met Zijn: „Volg Mij!”

Petrus vergist zich. De mens kan niet een stuk uit zijn leven uitsnijden. De mede-discipelen, die blij om dit ontspannend woord zeggen: „wij gaan ook met u!” vergissen zich evenzeer. Wie Jezus eenmaal ontmoet heeft kan het wel heel moeilijk krijgen maar terug keren tot het leven van voorheen is hem onmogelijk. Het zou een levensvorm zijn zonder aansluiting bij de innerlijke gestalte. Het zou een leven zijn van disharmonie. Nimmer zou het gevoel der mislukking geheel zwijgen. Mislukt! zou ook bij groot uiterlijk succes de droeve grondtoon van het leven zijn. Een voortgezet bestaan zonder kronende voleinding, wijl uitgevallen uit de aansluiting aan Jezus.

Voor zulk een toekomst bewaart de Meester de zeven vluchtelingen. Hij zoekt ze op. Hij roept ze opnieuw tot zich; Hij vernieuwt hun opdracht. Zo ervaren de herders, wanneer ze moedeloos en verslagen zijn, de zorg van de Opperste Herder. Hij helpt hen ter heroriëntering; Hij stelt zich opnieuw aan hun hoofd. Moeilijk, héél moeilijk zal het leven zijn dat voor hen ligt en waarin Hij hen zendt, maar gedragen door het vooruitzicht op de kroon. Onophoudelijk zal het lied der overwinning door hunne ziel ruisen, terwijl het kruis hun schouder schrijnt.

Weer gaan vissen....?

Weer terug treden in het leven van voorheen....?

Het leven aanvaarden als een permanente nederlaag....?

Neen! De Meester staat aan de oever in donkere nacht.

Opnieuw klinkt Zijn roep: Volg Mij!

De Dag gaat open.

Neem op uw kruis! U wacht de Kroon!

L.

Losse Schakels

Het eigenlijke gezichtspunt Eens bezocht Naäman, de melaatse Syrische generaal, de profeet Eliza met de wens en verwachting door deze profeet van Israël van zijn melaatsheid afgeholpen te zullen worden. U kent het boeiende verhaal met zijn sterke spanningen. We gaan dat hier niet voor u herhalen. De vraag, die ons bezig houdt, is slechts: heeft u wel opgemerkt waarom het in de bijbelse berichtgeving eigenlijk gaat? Het was Naäman te doen om genezing en reiniging. Verder niets. Maar de Here God beoogde wat anders en bereikte dat ook. Niet slechts een, naar het lichaam behouden Naäman, ging terug naar zijn vaderland maar een bekeerde generaal, een man, die door God gevonden was en nu op Gods zijde was gekomen. Met het besluit in het hart, voortaan geen afgoden meer te zullen dienen, doch de éne waarachtige, de levende God, ging hij naar huis. God was in dit leven tot Zijn recht gekomen; had er de Hem toekomende plaats in ontvangen. Het was in orde — neen, niet alleen met Naäman's lichaam, maar tussen Naäman en God. En daarom gaat het in de Heilige Schrift, omdat het daarom bij Góð gaat. De oppervlakkige lezer vindt het hoogte- en gloriepunt in deze geschiedenis in vers 14: „en zijn lichaam werd weer gezond als het lichaam van een kleine jongen, en hij was rein”. Maar we moeten doorlezen, want dan komt eerst het gewichtigste, in de verzen 15—19 en dan vooral in vers 17: „want uw knecht zal geen brandoffer of slachtoffer meer brengen aan andere goden dan aan de Here”. — De bekering is altijd gewichtiger dan de genezing. Dat God tot Zijn recht komt en ontvangt wat Hem toekomt is het werkelijk belangrijke; dat wij genezen werden is bijzaak. Het gaat om God. Dat zegt ook de geschiedenis van Naäman.

Hém te kennen Professor Conzale Camarge, een Mexicaan zegt van zijn land en volk: Vol van bedroevende feiten als de geschiedenis van ons volk is, is het méést bedroevende wel dit, dat ons volk Jezus niet gekend heeft... Het is alleen de naam Jezus, die in Mexico bekend is, niet Jezus zélf. Naar onze overtuiging is het de heilige en grootse taak van de verkeerd beoordeelde en verachte Protestantten dit volk tot Jezus te leiden.

Dit oordeel treft te meer, waar de Mexicanen toch een „goed”, een praktiserend Rooms volk zijn. Wanneer het genoeg zou zijn godsdienstig te zijn .... maar ach, dan had Paulus Athene ook zeer tevreden verlaten. Hand. 17 : 22. Hij deed dat echter niet maar verkondigde de Atheners wat God voor hen gedaan had in Christus. In Christus heeft God een streep gehaald door alle godsdienstig handelen van de mens — dat is door alles waarmee de mens zoekt te bedekken datgene, waarvoor hij zich tegenover God moet schamen. Paulus noemt het „bedekselen der schande”. „Godsdienst” dekt ons niet voor God. Het kleed, dat ons werkelijk dekt, is Christus, Gods geschenk.

Citaat en antwoord De 2de brief aan de gemeente te Corinthe baart bijzondere moeilijkheden. Hij is een antwoordbrief op een brief om inlichtingen, door de gemeente te Corinthe de Apostel gezonden. Nu is het niet

met zekerheid te zeggen, waar de Apostel de brief der Corinthiers citeert om dan de geciteerde vraag of opmerking te beantwoorden. — Het is een lastige maar belangrijke kwestie, want wat de Corinthiers opmerkten is voor ons niet van die waarde als wat de Apostel onzes Heren neerschrijft. De Nieuwe Vertaling heeft zich niet aan aanhalingstekens gewaagd. Ze moest als officiële vertaling voorzichtiger zijn dan van een particulier overzetter geëist mag worden. Is hfdst. 8 : 1 een opmerking van de Corinthiers die door Paulus dan nader beperkt wordt? Is hfdst. 10 : 23 een citaat waarop Paulus dan zegt onder welke voorwaarden die stelling geldt?

Voor al het woord „kennis” is in deze brief van belang. Welk begrip verbonden de Corinthiers aan dat woord en hoe wil Paulus het verstaan hebben? In I Joh. 2 : 3 hebben we het gebruik van het woord „kennis” in dubbele zin: Hieraan kennen wij dat we Hem gekend hebben, en de N. Vertaling brengt de onderscheiden betekenissen van dat woord hier, daarin tot uitdrukking, dat zij vertaalt: hieraan onderkennen wij dat wij Hem kennen. De eerste keer heeft het betrekking op de ervaring van de christen en de tweede keer op het geestelijke en voortdurende contact, waarvan de ervaring de vrucht is. Hoe, waaraan weten wij, dat we de Heer werkelijk kennen, dat we in voortdurende en geestelijke omgang met Hem verkeren? Daaraan, dat we Zijn geboden bewaren. Doet ge dat niet dan heeft uw hart geen kennis aan de Persoon van de Heiland.

Het zakdoekje In „Pentecostal Power” het orgaan van de Bethel Pinksterkerk, vonden we een vreemd verhaal, dat ons sterk aan magië deed denken. Een jonge man ontvangt van zijn moeder, die goed 700 K.M. verwijderd van hem woont, een zakdoekje, waarop een Pinksterprediker zijn handen gelegd heeft. De jonge man is overwerkt en nu krijgt hij de raad om dat zakdoekje op zijn hoofd te leggen en dan te bidden. Een en ander maal laat hij het na maar nadat het derde doekje is aangekomen, doet hij het. Hij legt het doekje op zijn hoofd, waarop de handen van de opwekkingsprediker gelegen hebben, hij bidt en zie: hij wordt gezond en krijgt de doop in de Heilige Geest.

Hier is o.i. een onzuivere religieusiteit aan het woord. Doekjes die goddelijke genezingskrachten overdragen doen ons meer denken aan heidense toverij dan aan de tegenwoordigheid van Jezus Christus onder ons. We willen niet zeggen, dat er van zulke doekjes geen werkingen kunnen uitgaan, maar vertrouwen de achtergrond van deze dingen niet. We hebben opvallende genezingen meegemaakt, die geheel buiten het geloof om plaats grepen — het geloof van de genezer en van de genezenen. Het Evangelie is allereerst een Woord, waarin de Heilige zich tot het geweten richt en tot de verlorene spreekt van zonde en redding, van schuld en schuldvergeving. Het andere is — in deze bedeling — teken, en als teken te waarderen.

We verlangen naar de verborgen omgang met God en we verlangen de verborgenheid der godzaligheid steeds beter te leren kennen, maar we houden niet van geheimzinnigheden.

L.

Sept. '53 zijn het er 103. Mede door doop en attestatie. We maken gezegende tijden mee.

Bewogen door de grote ramp van 1 Febr. j.l. waarbij ook de ontzaggelijke geestelijke nood der Z.-H. eilanden zich openbaarde ontwierp Ds Reiling een rapport aangaande deze dingen. Onze Amerikaanse broeders reageerden prachtig en gaven een grote som voor de arbeid op de eilanden. Ds M. de Jong zal in dit verband zijn intrede doen te Pernis 18 Oct. a.s.

De bouw van ons kerkje heeft de gemeente onder leiding van de Bouwcie. te weten Ds R. Reiling en br J. L. Kik zelf ter hand genomen. Het is een zware maar heerlijke tijd geweest voor de gemeente en het heeft goed gewerkt. De band werd nog steviger.

Zo was dan de grote dag 20 Sept. daar, dat we ons kerkje in gebruik konden nemen. Vele malen was het al uitgesteld maar die datum moest het toch gebeuren. De laatste week is er dan ook nog flink aangepakt.

Is het exterieur dan niet zoveel veranderd, het interieur is onherkenbaar veranderd. Het is een keurig geheel geworden en alles voorziet voor ons in een dringende behoefte. Nadat we dit voorheen in de zaal der Pinkstergemeente en de laatste jaren in de Dr Feisserkapel van Gem. Centrum deden, kunnen we nu in eigen huis een doopdienst houden en Zondag a.s. is de eerste er al.

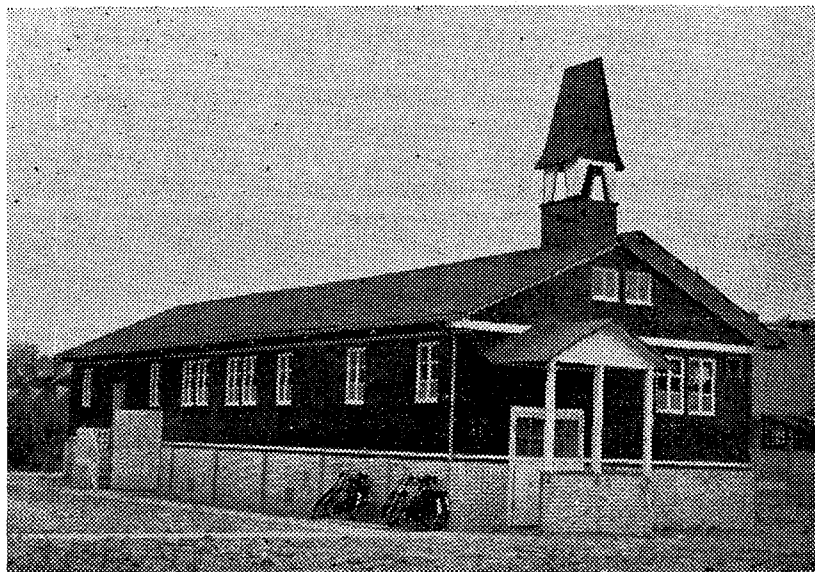
Dat: „dominee en gemeenteleden bouwen eigen kerk”, heeft goed naar buitenuit gewerkt. Veel belangstelling was er bij de bouw. Maar 20 September overtrof onze verwachtingen. Naast de vele schriftelijke felicitaties, van personen, zustergemeenten en andere kerkgenootschappen waren er ook een twintigtal die Zondag afgevaardigd, waarvan er een twaalfstal het woord voerden. Het waren zeer hartelijke woorden.

's Morgens was er dankdienst. 's Middags een dienst voor genodigden en zustergemeenten. 's Avonds feestelijk samenzijn der gemeente. Het werd ook inderdaad een Dankdienst 's morgens. Het begon al in de consistoriekamer en vervolgde tijdens de dienst. Blijde harten en blijde gezichten.

God heeft ons in deze een geopende deur gegeven waardoor zondaren kunnen komen. Dat begeren wij. Wij hebben steeds om een betere plaats van samenkomst gebeden en nu hebben wij dit alles uit Gods hand ontvangen. Wij verlangen een kanaal van Gods zegen te zijn. Ds riep deze dag de gemeente op tot nieuwe samen bundeling van krachten. Tot volharden in het gebed. Wij zijn niet alleen blij, maar ook ernstig. Het is ons verlangen om in de prediking de Zaligmaker te

schilderen, de Verlosser, Hem die wederkomt.

Velen spraken in de middagdienst. Weth. van Volksontwikkeling en onderwijs dhr. A. J. v. d. Vlerk namens de burg. gem. Het gemeentebestuur heeft diepe bewondering voor uw streven, aldus de weth. Ds E. C. B. Kok sprak namens de centr. kerkeraad der Herv. Kerk Charlois, wijkgemeente „Carnisse” en de Oec. raad. Vele sprekers volgden en aan hartelijkheid en enthousiasme ontbrak het niet. Ds Jansma namens de Unie, br Moerke U.B.S. Ds Hooghwinkel Contactcie Gr. Rotterdam. Ook afgevaardigden van Evang. Luth. gem. De verg. der gelovigen en onze zr. gemeenten Pernis, Rt.

Cliché: „Het Rotterdams Parool”

Centr., Den Haag-Singel en Oost, Utrecht, Leiden en Amsterdam. Ds Reiling dankte allen voor hun hartelijke woorden.

Des avonds hadden we een goed samenzijn met de gemeente waar verschillende afgevaardigden uit de afdelingen der gemeente het woord voerden en nog al eens teruggegrepen werd naar de opbouw van het kerkje.

Deze dag zong het zangkoor meerdere malen o.a. ook Psalm 118 in een bewerking van br C. Brandt. Ook de muziekclub liet zich met succes horen.

We kunnen het alles niet neerschrijven, althans niet om in dit blad te plaatsen. Het was voor Rotterdam-Zuid een hoogtijdag 20 September en we hopen, datgene wat God ons gaf dankbaar te gebruiken in Zijn dienst tot versterking van de gemeente en tot redding van zondaren.

Secr. J. TESSERS.

Kroniek

Bij het aftreden van Prof. Latourette

Mag de naam van Dr Kenneth Scott Latourette voor de meeste lezers van De Christen ook niet meer dan een naam zijn, de man die hem draagt verdient het ook in ons blad vermeld te worden. Prof. Latourette is waarschijnlijk na ex-president Truman de meest bekende Amerikaanse Baptist. Sinds 1921 was hij hoogleraar in de zendingswetenschap en de Oosterse geschiedenis aan de beroemde Yale universiteit. Alle theologen ter wereld

kenden en kennen hem als de schrijver van een omvangrijk werk in zeven delen, getiteld: Geschiedenis van de uitbreiding van het Christendom, waarin hij de kerkgeschiedenis behandelt vanuit het gezichtspunt van de zending. En kort geleden publiceerde hij een geschiedenis van het Christendom van meer dan vijftienhonderd bladzijden. Ondanks deze omvangrijke publicaties, die alleen ten koste van veel noeste arbeid in de studeerkamer tot stand kunnen komen, was Prof. Latourette allerm minst het type van een kamergeleerde. Werk en leven van de Amerikaanse Baptisten Conventie hadden zijn volle aandacht en liefde. In 1951 werd hij tot president van deze Conventie gekozen, welke functie hij uiteraard slechts

Uit het

Kerstnummervoorbereidingskantoor

Wat een woord. Kunt u het nog langer maken? Precies, wat hebben we aan woorden. En de rest begrijpt u wel. Gisteren van 3—5 de tekenaar van 't Kerstnummer op bezoek gehad. De buitenste pagina overdacht. Me dunkt, het wordt een prachtige plaat. En dan met hem over de inhoud der bijdragen gesproken en illustraties voorgesteld. Heerlijk zo te mogen werken aan een blad dat straks bij tienduizenden 't land in gaat. Kom, laten we nou allemaal eens tonen, dat we nog niet ingeslapen zijn, niet „verburgerlijkt” zijn, dat we ons niet schamen en dat we een groot geloof hebben. Ook geloof voor minstens 10 % meer. Een mens weet niet wat hij kan als hij doet wat hij kan.

HUIZINGA.

Komt dominees, en andere mijnheren,
Kom N.B.J.B. en -V.B.,
wij moeten nu tonen, dat 't waar is ;
wij werken allen hard mee !
We brengen de beste boodschap
van huis tot huis, van man tot man ;
het Kerstnummer brandt in de
  handen —
ieder tone wat hij moet, wil, en kan !

10 % meer ('t kan best)

een jaar bekleedde.

Binnenkort zal Prof. Latourette aftreden als hoogleraar. Reeds nu wordt er in de Ver. Staten druk over hem geschreven en het mag ook ons goed doen te weten, dat deze grote geleerde en zendingsman, wiens visie de wereld omvatte als de akker van het Koninkrijk ook met ons één van geloven en belijden is.

Enkele cijfers over het kerkelijk leven in de Ver. Staten

Op een bevolking van ongeveer 150 miljoen mensen wonen er in de Ver. Staten meer dan 92 miljoen mensen, die lid zijn van een christelijke kerk. Hun aantal nam in 1952 toe met meer dan 3 miljoen. Dit hoge percentage van 59 % is nog nooit in de geschiedenis van dat land voorgekomen. In de oude wereld neemt, globaal gezien, het aantal belijdende christenen voortdurend af maar in Amerika beleeft het kerkelijke leven een hausse-periode als nooit tevoren.

Bij de protestantse kerkgenootschappen nemen de gezamenlijke Baptisten Conventies veruit de eerste plaats in. De Zuidelijke Conventie alleen heeft slechts anderhalf miljoen leden minder dan het grootste landelijke kerkgenootschap, de Methodistische Kerk. Meer dan een kwart van alle Protestanten zijn Baptist.

Wat moeten we van deze golf van godsdienstigheid zeggen? Het is moeilijk vanuit de oude wereld een juiste kijk te hebben op de Amerikaanse verhoudingen. Het is bekend, dat deze enorme groei van het christendom ook door vele Amerikanen met bezorgdheid wordt gadeslagen. Er is veel „natuurlijke aanwas” bij, die tot aansluiting wordt gedreven door traditie. Het is niet onmogelijk, dat de Nieuwe Wereld eerst nu op kerkelijk terrein de bindende macht van de traditie gaat gevoelen. Europa heeft deze periode reeds achter zich.

J. R.

CORRESPONDENTIE

Wegens plaatsgebrek moesten enkele artikelen blijven overstaan.

IN EN OM DIE BIJBEL

De Christen-strijder

Het leven van de Christen wordt op allerlei wijze in de H. Schrift ons voorgesteld. Het leven is op aarde een strijd. Het leven van de Christen betekent nog een heel bijzondere strijd, die alleen hij te strijden heeft.

*De strijd tegen de zonde, tegen de boze
begeerten, tegen de satan en de wereld. De
strijd tegen twijfel en ongeloof.*

De strijd tussen Christus en Satan zet zich voort ook als strijd van het licht tegen de duisternis in het leven van de Christen. Daarom is er sprake van een strijden van de goede strijd des geloofs.

Er is geen strijd denkbaar zonder strijder, zonder soldaat. Ook in de Schrift komt derhalve het beeld van de strijder voor. Wij ontmoeten het in de 2de Timotheusbrief. Daar lezen we — en dit woord nemen we als uitgangspunt —: „als een goed krijgsknecht van Jezus Christus” (2 Tim. 2 : 3b).

Het laat zich begrijpen, dat Paulus het beeld van de soldaat gebruikt. Hij heeft meermalen de Romeinse soldaten gezien, misschien meer dan hem lief was. Werd hij ook in de gevangenis niet door Romeinse soldaten bewaakt? De apostel heeft deze soldaten met bijzondere aandacht gadegeslagen, hun wapenrusting bewonderd. In Efeze 6 komt hij er toe, een toepassing te maken, en daar behandelt hij de wapenrusting der kinderen Gods.

In het woord, dat we nu overdenken, past hij het beeld van de soldaat toe op de Christen. Wij worden opgeroepen goede soldaten te zijn. Wij hebben immers een goed generaal, onze aanvoerder is Jezus Christus! Hij is de overste Leidsman onzer zaligheid! Zijn naam is verbonden enkel met overwinning.

Een goed soldaat van Christus is:

goed uitgerust.

We wezen reeds op Efeze 6 waar de wapenrusting in onderdelen wordt beschreven. Wie zou durven beweren dat dit geen goede wapenrusting is? Daar worden genoemd: de gordel der waarheid, het borstwapen der gerechtigheid, het schoeisel, het schild des geloofs, de helm des heils en het zwaard des Geestes.

De wapenen van onze krijg zijn niet vleselijk maar geestelijk.

Petrus trok eens het zwaard, velen hebben het na hem getrokken. De kerkgeschiedenis leert, dat men met wapengeweld het Christendom heeft willen verbreiden, en de godsdienstoorlogen spreken van de vleselijke wijze waarop men „de waarheid” zocht te verdedigen!

Hoe anders leert Gods woord. Ons is het zwaard des Geestes geschonken, daarmee zullen we strijden. — Laat ons als Christen geen Mohammedaan worden, geen toevlucht nemen tot een z.g.n. „Heilige oorlog”.

Een goed soldaat van Christus

gaat niet op eigen kosten.

„Niemand, die in de krijg dient, wordt ingewikkeld in de handelingen des leeftochts”. De dienst eist de soldaat geheel en al op. Hij kan niet soldaat zijn en b.v. tegelijkertijd horlogemaker of handelsreiziger.

Zo min als de soldaat door zaken zich mag laten afleiden, zo min de Christen door de zorgen van het aardse leven van zijn heilige dienst voor de Heer!

Wee ons als de aardse beslommeringen ons zó in beslag nemen, dat wij deze toelaten ons geestelijk leven te verstikken! Paulus wil niet zeggen, dat we ons aards beroep niet mogen uitoefenen. Trouw in ons beroep is een der eerste dingen, die van de Christen gevraagd worden.

Doch bij dit alles hebben we ons goede soldaten van Christus te betonen. Onze dagelijkse dienst is dienst voor de Heer. Daarin zijn we „soldaten”. Ons gehele leven is dienen! Staan we in dienst van Christus, dan zullen we ook niet bezorgd zijn, we leven op 's Rijks kosten, uit de kas van het koninkrijk der hemelen.

Christus is onze Rijkdom! Wij leven voor Hem maar ook uit Hem! Hij is ons brood en ons water. Hij wil ons alles zijn! Een goed soldaat

gehoorzaamt aan de bevelen

Dat is wel het punt waarop alles „in dienst” aankomt. Daar is geen ruimte voor de vraag: waarom? Daar is geen plaats voor discussies. De Heere is onze Wetgever. Wij hebben Zijn bevelen stipt en onmiddellijk uit te voeren. Hij, Die ons beveelt is het, Die zelf ook de gehoorzaamheid geleerd heeft. Hij deed des Vaders wil en Hij verlangt van ons, dat wij Zijn wil van harte doen. Het komt niet aan op een „ja-zeggen”, maar op het doen! Als gehoorzame kinderen wil Hij ons zien.

Wat beveelt Hij ons? Hij beval: „Gij zult Mijne getuigen zijn!” Gij zult Mijne geboden bewaren! Gij zult elkander liefhebben, gelijk Ik u heb liefgehad. Sticht de één de ander! — Blijft in Mij! — Hij gaf ons Zijne inzettingen! Laat u dopen en uwe zonden afwassen! — Doet dit tot Mijne gedachtenis zo dikwijls gij het brood zult breken en de drinkbeker drinken. — Meer nog een goed soldaat

verduurt verdrukkingen.

„Gij dan lijdt verdrukkingen, als een goed soldaat van Christus”. Daar is de andere zijde. Wij moeten bij het bewegen „een christen worden”, ook deze kant van de zaak laten zien. Het evangelie is een blijde boodschap,

De Zuiderstrip

AFSCHEID

En hier is dan weer de laatste strip. Andere onderwerpen vragen de aandacht en dus de plaatsruimte. Jammer.

Hoe gaarne had ik deze reeks besloten met de juichkreet: Hoera! Hij is klaar! Prijst God! Onze kerk wordt... ingezegend!

De Heer heeft anders beschikt en wij hopen U in de Gemeenteberichten van tijd tot tijd een en ander te laten weten over onze vorderingen.

Wij hebben getracht Uw belangstelling te wekken en gaande te houden voor onze strijd hier in het Katholieke Zuiden en onze bede is dat Uw interesse hierdoor blijvend moge zijn.

Broeders en zusters laat onze nood voortdurend in Uwe gedachten zijn. Bij onze beide laatst gehouden doopdiensten moest een 40 à 50 mensen de toegang worden geweigerd! Geen plaats! De stoelen stonden tot buiten voor het kerkportaal! Bedenk dat hieronder vreemden waren die wellicht nog nooit het ware Evangelie hoorden! Is het dan niet Uw dure plicht mede te helpen deze nood te helpen lenigen?

Hun die zo vriendelijk waren hun steentje bij te dragen vanaf deze plaats onze hartelijke dank.

Hen die dit nog niet deden, vrienden voor de laatste maal in deze strip: Laat de dubbeltjes rollen voor Eindhoven. En ons girono. is: 235491.

God zegene Uwe en onze arbeid voor Zijn Koninkrijk tot eer van Zijn Naam en tot meerdere glorie van onze Verlosser en Zaligmaker Jezus Christus.

Uw Zuiderstripper.

EEN HARTELIJKE GROET

geven we onze dappere Zuiderstripper mee, nu hij afscheid van ons neemt. En in hem groeten wij onze broeders en zusters in het Zuiden, die staan in de hitte van de strijd. Houdt vol tot de laatste steen is gemetseld en de laatste spijker is ingeslagen. Baptist Nederland zal U niet vergeten.

E.R.

het is goed „soldaat van Christus te zijn”, laat ons eerlijk er op wijzen dat de dienst van Christus ook „kruis-dragen” betekent. Dat het ook moeilijk is, een goed Christen te zijn! De weg van de soldaat gaat niet op rozen. De soldaat komt in het uur van strijd voor vele ontberingen te staan, voor vele gevaren! Regen en koude. Paulus zelf weet ervan. Hoeveel heeft hij om Christus' wil moeten verduren. Een gehele catalogus geeft hij ons in de 2de Korinthenbrief!

Goede soldaten van Christus zijn geen „veren-bed soldaten”. — Offers worden gevraagd, zelfverloochening. Schade-lijden, spot verdragen....

En toch...al was Samuel Rutherford (niet te verwarren met rechter Rutherford, de man van de Jehovah-getuigen) om Christus wil in de gevangenis, hij kende de vrijheid van Christus, en het verdroot hem niet, soldaat van Christus te zijn! Madame Guyon schreef: „de Heere heeft mij als een vogel in de kooi gezet”, maar zij was een goed soldaat van Christus en liet de schoonste liederen ons na.

Paulus en Silas zongen. Bunyan schreef zijn Christenreize. Al te maal soldaten van Christus, die verdrukkingen leden maar: indien wij verdragen, wij zullen ook met Hem heersen! Een goed soldaat van Christus

volhardt in de strijd.

Wij moeten blijven geloven, blijven waken, bidden en strijden. Wie volhardten zal tot het einde zal zalig worden. Laat ons geen deserteurs zijn, die overlopen naar de vijand of zich uit de strijd terug trekken, en het anderen overlaten te strijden! Laat onder ons geen Demas gevonden worden. — Velen die eertijds Jezus volgden, wandelden niet meer met Hem, toen de ernst van de strijd hun duidelijk werd.

Anderen gingen de weg van Orpa, keerden naar Moab terug! Niemand, die zijn hand aan de ploeg slaat, en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het koninkrijk Gods!

Tot slot komt na al het krijgsgekleetter het overwinnings uur. Een goed soldaat van Christus is

tot overwinning geroepen.

Wij strijden niet voor een verloren zaak, maar voor een gewonnen zaak, omdat Christus overwinnaar is, en aan het kruis heeft getriumfeerd. Met Hem zijn we zelfs meer dan overwinnaars. Wij betalen de overwinning *over onszelf*. Ons ik is één van onze grootste vijanden. Zegt niet de Prediker, dat hij die heerst over zijn geest beter is dan die een stad inneemt!

Wij behalen de overwinning *over de wereld*. Ook die wereld heeft Christus voor ons verwonnen. „In de wereld zult gij verdrukking hebben, maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen”.

Die wereld, die zo geraffineerd kan zijn, zich zo onschuldig aan ons kan voordoen, als of ze geen enkel kwaad in de zin had, die ons zo ongemerkt „wegzuigt” naar de diepte, en in haar garen vangt, — ook die wereld wordt overwonnen door de goede krijgsknecht van Christus.

Al wat uit God geboren is, overwint de wereld, en dit is de overwinning, die de wereld overwint, namelijk ons geloof.

Wij zullen ook *over de Satan* de overwinning behalen. deze zal wel haast onder onze voeten verpletterd worden. Waarlijk het is een goede zaak soldaat van Christus te zijn.

Christus belooft Zijn krijgsknechten:

Die overwint Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon, gelijk als Ik overwonnen heb, en ben gezeten met Mijn Vader in Zijn troon!

D. SLORT.

STAVAREN

Na een paar weken van spanning was de Zondag van

6 Sept. j.l. een grote verrassing en blijdschap toen wij als Gemeente hoorden van onze Voorg. dat hij had bedankt voor de beroepen uit Enschede en Musselkanaal. Wij zijn dankbaar dat God de Heer het zo geleid heeft, dat ook Ds Boeschoten door dit besluit meende Gods wil te doen.

Voor de andere twee Gemeenten zal dit besluit zeker een teleurstelling zijn, maar toch zal alleen die Gemeente de zegen van de Heer ervaren, als een Voorganger de Gemeente dient als hij weet dat hij daar staat door de wil van God. En die zegen is bij ons nu bij vernieuwing aanwezig.

R. SMITS, secr.

STADSKANAAL

Zondag 5 Sept. was voor onze Gemeente een feestdag, niet dat andere zondagen geen feestdagen zijn; want het is altijd feest in de harten der kinderen Gods telkens weer bepaald te worden bij de wondere liefde Gods tot het verlorene, maar dit was een bijzondere dag, er waren drie jonge mensen die antwoord gegeven hadden op de Prediking door te komen tot Jezus. En ze wilden dit ook gaarne belijden door de doop. Onze voorganger bepaalde ons bij het woord uit Matth. 11 : 25, het was als altijd een goede boodschap, hetwelk met onverdeelde aandacht werd beluisterd. Het was „Evangelië” voor allen, en God laat Zijn woord niet ledig tot Zich wederkeren, wij blijven geloven voor nu en later, de stromen van zegen zullen komen. De kerk was nog bijna vol toen wij ons schaarden om de tafel des Heeren waar onze jonge broeders en zuster welkom werden geheten door onze voorganger. Het was een zeer goede morgen, wij werden gesterkt in het geloof. Verder gaat het onze Gem. zeer goed, de afgelopen zomer hebben we weer heel wat mensen de boodschap van verlossing en vrede doorgegeven in onze openluchtsamenkomsten op Zaterdagavond te Stadskanaal en Zondagmiddags te Nw.-Buinen en het was iedere keer een aandachtig luissterende schare. Ze luisteren niet zo maar even, maar ze komen er expres voor. De medewerking is zeer goed en ook dit stukje werk zal niet tevergeefs zijn.

Wij hopen dat de handelingen der Gemeente dusdanig zullen zijn dat wij spoedig weer iets goeds kunnen mededelen.

Allen hartelijk gegroet en Gode bevolen.

G. J. M.

MUSSELKANAAL

De Gemeente Musselkanaal deelt mede, dat haar voorganger Ds W. Veenstra op Zondag 11 October a.s. afscheid neemt van de Gemeente. Aanvang van de dienst om 4 uur 's namiddags.

Gemeenten die blijk willen geven van hun medeleven door het zenden van één of meer afgevaardigden, en of logies wordt verlangd, worden verzocht hiervan kennis te geven aan de secretaris:

P. Takkenberg, Sluiskade 54, Musselkanaal.

Mededelingen

LOFZANGEN EN GEBEDEN

Aangezien er geregeld nabestellingen komen uit verschillende Gemeenten, mogen we aannemen, dat men daar tevreden is over onze eigen bundel. Van tijd tot tijd bereiken ons „sympathiebetuigingen” en dit geeft ons moed, om door te gaan, totdat geheel Baptist Nederland haar eigen bundel kent.

Enkele jongere Gemeenten en stations zijn tot aanschaffing overgegaan en graag willen we hier de namen van Assen en Alblasterdam noemen, waar toen tot ordening werd overgegaan, ook de eigen bundel werd ingevoerd.

Met enkele Gemeenten zijn we nog in onderhandeling en we vertrouwen, dat steeds meerdere Gemeenten in dezen onze eenheid voor zullen staan en wanneer tot aanschaffing van nieuwe kerkboeken moet worden overgegaan, zich eerst met de Zangbundel Comm. zullen verstaan.

Ook de harmonisatiebundels hebben hun weg gevonden in diverse Zangkoren en Kerkkoren, zelfs buiten onze eigen kring.

Onze Zangkoren zouden we in het bijzonder op hun taak willen wijzen, om onze gemeentezang te stimuleren. Door op de repetities, in overleg met de plaatselijke voorganger, nieuwe liederen in te studeren, kan het aantal bekende liederen aanmerkelijk opgevoerd worden. In R'dam-C wordt van tijd tot tijd een zangdienst gehouden, waarbij dan het zangkoor verschillende nieuwe liederen van te voren heeft doorgenomen. Met veel enthousiasme wordt hier door de Gemeente aan deelgenomen. Graag geven we dit voorbeeld aan andere Gemeenten ter navolging door.

Leert de rijkdom van Uw eigen bundel kennen en breidt Uw repertoire uit. Met klem willen we dit onze voorgangers op het hart binden, want zij in het bijzonder kunnen daarin opbouwend werk doen.

Met hart. br. groeten,
De Zangbundel Comm.

VERANTWOORDING:

Tijdens de A.V. werd het renteloze voorschot van br H. H. O. te G. à f 75,— omgezet in een gift. Nog van deze plaats hartelijk dank. Dat nog meerderen dit goede voorbeeld mogen volgen!

J. GERMERAAD.

Prijslijst:

Eenst. bundel balacuir	f 4.20
„ „ gebonden	- 4.75
„ „ luxe	- 5.25 rood of blauw
Harm. deel I	- 5.50
„ „ II	- 9.50
Orgelbegel. Ps zingen	- 1.50

Besteladres: J. Germeraad, Breiterstr. 77 B, Rotterdam. Giro 568945.

Advertentiën

Wij geven U met blijdschap en dankbaarheid kennis van de geboorte van ons zoontje

Ronald Christiaan

G. Mostert
T. Mostert—Bakker

Chicago 12 (Ill.) U.S.A.,
24 Sept. 1953.

Northern Baptist Seminary,
114 N. Albany Ave (Apt. 410)

Eudokius Schalkwijk
en

Harmke van Dijk

hopen op Dinsdag 13 October a.s. in het huwelijk te treden. De voltrekking zal plaats vinden om 10.30 uur op het stadhuis te Amsterdam.

Kerkelijke inzegening om 11.30 uur in de Baptisten Kerk, Kerkstraat 208 te Amsterdam door de Weleerw. Heer Ds H. Bakker.

Amsterdam,
Corn. v. d. Lindenstr. 27³
Epe, Kanaalweg 8
October 1953.

Gelegenheid tot gelukwensen:
In de Jeugdzaal bij de Kerk van 12.30—1.30 uur.

Toekomstig adres:
Voorlopig Oosterstr. 28, Ter Apel.

In Jezus ontslapen onze geliefde Man, Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader

Jan Siekmans

in de gezegende ouderdom van 80 jaar.
Geliefde echtgenoot van Willemina Staal.

Uit aller naam,
W. Siekmans—Staal.

Foxhol, 25 Sept. 1953.
Borgweg 19.

Zingt een nieuw lied

UITGEVERIJ MUNNEKE

Afd. Koorzang

Onder redactie van Joh. v. d. Baaren, Stadskanaal

Geestelijke en Evangelisatieliederen

Mooie serie

Kerstliederen

voor Gemengd Koor

Proefnummers worden U op aanvraag omgaand toegezonden

*De landelijke P.I.T. COLLECTE
wordt gehouden van 5te 10 October*

Voor de prot. militaire tehuzen in
eigen land en overzee

voor de vloot-, leger- en lucht-
machtpredikanten

en voor het zenden van Kerstpakketten naar onze militairen overzee

PLAATST
UW

ADVERTENTIES

IN
DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3178

VRIJDAG 9 OCT. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 40098

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.00

Openingswoord

30e Predikantenvergadering

Zeer geachte broeders en medewerkers, geroepen om, in gehoorzaamheid aan de Heer Jezus Christus, de Gemeente op aarde tot haar welwezen te dienen.

Deze zesde lustrum conferentie der Broederschap van Baptisten Predikanten zou ik gaarne willen openen met een korte verhandeling over

Mens en Engel

Nog niet zo heel lang geleden is het, dunkt mij, dat in een van onze periodieken aan de lezers werd voorgeschoteld, dat een Dominé toch ook maar „een gewoon” mens is.

Uiteraard is het mij niet bekend of alle lezers van die „schotel” met welbehagen hebben gesmuld, immers het zou kunnen zijn, dat sommigen, door ergernis gedreven, het hele geval tot een „vliegende schotel” hebben gemaakt.

Maar ergernis of welbehagen hierover, hoe het ook zij, het is toch zeker niet zonder nut dat het eens aan de „goe-gemeente” wordt gezegd, dat het inderdaad zo is, dat een Dominé ook maar een „gewoon mens” is.

Ik acht het echter niet alleen van groot nut voor de pasgenoemden dat zulks eens wordt gezegd en geschreven, maar het moet zeer zeker wel van buitengewoon groot nut zijn voor de Dominé's zelf.

De verzoeking toch om dit te vergeten, vooral om dit te vergeten in het verkeer in de Gemeente en in het openbare leven — want binnenskamers vergeet hij het in de regel niet — moet niet te gering geacht worden.

Immers, uit hoofde van de opleiding die hij heeft mogen genieten en van de titel die hij daardoor heeft kunnen verwerven, alsmede als gevolg van de wijze waarop hij gewoonlijk placht in een gemeente, waar hij zijn intrede doet, te worden ontvangen, en waarop men hem in en vanuit de „wereld-van-gewone-mensen” tegemoet treedt en bejegt, loopt hij een groot gevaar zich zelf te gaan zien als iets groots, als iemand van „groot formaat”, of wilt ge van „groot gewicht”; dat hij dus — en zulks tot grote schade van zichzelf en

van anderen — gaat vergeten dat hij toch máár een „doodgewoon mens” is.

Ook een predikant heeft, net als alle andere „gewone mensen” zijn echt menselijke eigenaardigheden; zijn fouten en gebreken en tekortkomingen, ja ook zijn menselijke zwakheden en zonden; zijn menselijke verlangens en begeerten en behoeften; zijn ups and downs; zijn vreugden en verdrietelijkheden; zijn zorgen en kommer-nissen; zijn tijden van hooggaand geluk en van diepgaande smart.

Ook een predikant is „uit de aarde aards”, en hij moet, nolens volens, net als de andere mensen, uit en van de aarde en van en met de dingen die er in deze wereld zijn, leven.

Salaris, en hoe dit het nuttigst worde besteed; verzekering bij ziekte, ongeval of brand; pensioenregeling enz. zijn voor de Predikant net zulke concrete zaken als voor ieder ander mens.

Wij, als Predikanten, zullen er dus goed aan doen ons ons „gewoon mens” zijn telkens weer te realiseren en te „waken en te bidden” dat we in de „verzoeking” niet vallen.

Evenwel, een Predikant is niet zonder meer „maar gewoon mens”.

Wij toch kunnen lezen in het laatste Bijbelboek, het boek „Openbaring van Jezus Christus”, dat de Voor-gangers der Gemeenten, daar genoemd, aangeduid worden met de benaming „Engel”.

Broeders, gij zijt een vergadering van mensen, van heel gewone, doodgewone mensen, maar .... gij zijt tevens een vergadering van Engelen.

Bezie U zelf maar eens alsmede de broeders die met U hier vergaderd zijn, en laat dat nu ook eens tot U doordringen; laat dat maar gerust, in deze dagen van gemeenschap hier, tot één van Uw vreugdevolle overwegingen worden, dat gij Engelen zijt, dat gij Engelen móógt zijn, Engelen van Jezus!

Eng'len van Jezus, houden de wacht,
Zingend hun welkom, de pelgrim in de nacht.

Welk een voortreffelijke benaming hebben we daar toch wel van onze Heere zelf ontvangen, die we echter niet mogen misverstaan.

Neen, wij zijn geen geesten, en helemaal nog geen hemelgeesten.

Het is er helemaal naast, dat wanneer men de gelijkenis van een Predikant zou willen uitbeelden, dat er dan te zien zou zijn een wazige doorzichtige in het wit ge-

klede gestalte met machtige vleugels aan de schouders om daarmee als een bliksemschicht door het heelal te snellen.

En toch zijn wij Engelen.

Maar dan in de zin als de Heer bedoelt, n.l. dat de Voorgangers der Gemeenten zijn

DIENAARS, uitgezonden ten dienste dergenen, die de zaligheid beërven zullen.

BODEN GODS, om, lettende op de mond des Heeren, Zijn boodschap nauwkeurig en snel over te brengen.

KNECHTEN DES HEEREN, ingeschakeld om mede Gods plan met Gemeente en wereld te helpen volvoeren.

KRACHTIGE HELDEN, volbrengende wat de Grote Schepper aller dingen heeft bevolen.

GEZANTEN GODS, om het eeuwig Evangelie den volke op de ganse aardbodem te verkondigen.

Broeders, de Engelen der zeven gemeenten waren in de hand van Jezus als sterren.

Als STERREN nemen we een zeer verheven positie in; hebben we een grootse taak n.l. om als lichten te dienen in de donkere nacht dezer wereld.

Als STERREN moet er door de, op de levenszee omzwalkende schepeling, op ons kunnen worden gerekend vanwege onze vastheid van licht en plaats.

Wij zijn maar „gewone mensen”, inderdaad, maar wij zijn toch óók „Engelen”.

Geve de Heer, Die ons riep tot het „heerlijk ambt”, maar veel genade om én mens én engel te zijn tot Zijn verheerlijking en tot steeds meerdere zegen van hen die aan onze zorg zijn toevertrouwd.

Geve de Heer ons ook nu een gezegende conferentie, d.w.z. een conferentie die ons mag helpen om, als we straks in onze gemeenten zijn teruggekeerd, meer dan ooit bekwaam te zijn voor onze roeping.

G. VISSER.

Losse Schakels

Eeuwige armen Tijdens de overstromingen van de eilanden stond een vader — zo wordt ons verteld — midden in het water. Twee van zijn kinderen had hij uit de woning die onderliep gered, maar nu kon hij nergens meer heen. Negen uur aaneen stond hij in het water, beide kinderen boven het hoofd houdende. Toen was hij over het uiterste van zijn kracht, de armen zakten machteloos neer en de kinderen stortten in de vloed en verdronken.

Ontoereikend is — neen, niét onze liefde — maar onze kracht. We kunnen niet gelijk wij begeerden. Dié hulp te bieden, die nodig is, ligt menigmaal boven ons vermogen. Dat is de smart van ons leven, de pijn van ons hart. Ik móét — ik wil — ik kán niet. In welk een staat heeft de zonde ons gebracht! Verbroken evenwicht; chaos is ons leven. Dat is onze onvrede, ons onheil.

Krachteloos vallen eindelijk de armen weg, die het

dierbaarste dragen, en die het hoort, zwijgt. Maar de gedachten worden vastgelegd en zullen tot rust komen in dit woord: En van anderen eeuwige armen. Eeuwige armen. En onder ons voor eeuwig armen. Het is genoeg.

Het kleinood Een oud echtpaar, aan de waterramp ontkomen, bevindt zich op de vlucht. Ze hebben zich moeten haasten om weg te komen en grepen toen naar het dierbaarste. Ze vluchtten met hun bijbel. — Ontstaat er niet tussen de bijbel, die wij dagelijks lezen en horen spreken en onze ziel een persoonlijke betrekking? Leeft de Schrift niet? Is zij niet het kleed van een Geliefde Persoon? Het heiligdom van God, onze Zaligmaker? — Sommigen schijnen te menen dat de waarde van een tempel bestaat in de gaafheid der stenen en de kostbaarheid van het materiaal, waaruit hij is opgetrokken. Wij weten dat hij ons kostelijk is, vanwege zijn Bewoner: het Levende Woord van God. Och, wat was me al 't goed der aarde, zo ik niet dit Woord bezat?

„Zet hem op!” Dat is mij geleerd te roepen, wanneer ik getuige ben van een wedstrijd die „mijn” club speelt. Achter het woordje „op” moet dan nog geplaatst worden de naam van de club die mijn steun geniet. Ik ben dan een „supporter” van die club. Al deze dingen weet u natuurlijk allang, maar ik schrijf dit niet omdat ik veronderstel dat u het niet weet. Neen, het gaat mij om de reden waarom deze kreet wordt aangeheven langs de touwen. Men heft de kreet aan wanneer men voelt dat de moed of de kracht van de eigen club gaat tanen of ten achter raakt bij een nieuwe uitstorting van energie bij de club, die men ten grieve van de eigen club de nederlaag moet toewensen. Zo'n woord kan inderdaad heel wat doen.

U stort daarmee als iets van uw eigen kracht over in de spelers, en zij absorberen ze gretig. Hun moed vlamt op, hun geest wordt helderder, hun inzicht scherper, ze reageren weer met de vereiste vlotheid. Als het meeloopt behalen ze de overwinning en ge deelt in de vreugd, omdat ge aandeel in de overwinning hebt. Mede door uw kracht werden de punten gescoord.

„Amen!” „Prijs de Heer!” Het zou menige dominee goed doen, wanneer zijn kerkgangers hetzelfde medeleven betoonden met hem als de supporters met hun elftal. Wanneer in de eredienst van Amerikaanse negerchristenen de dominee in zijn preek wat geremd wordt en de draad hem wat uit handen dreigt te schieten, dan grijpt de gemeente hem stevig onder de armen met een luid „Amen!” „Prijs de Heer!” en de prediker herleeft. Zijn energie vlamt weer op, zijn onderwerp pakt hem weer en allen worden gezegend. Dit lijkt mij een praktische en prachtige wijze van meewerken. Of dacht u dat uw Voorganger het zo prettig vindt, wanneer u met uw gedachte wie weet waar zit en hem maar alleen laat worstelen als de wagen wat vast dreigt te lopen. Vindt u het prettig als in uw werk in zo'n geval de mensen de houding aannemen van „red je maar!” en hoogstens met gelijke belangstelling de mislukking van uw werk zouden volgen als het slagen! Staat uw Voorganger daar niet om de strijd te strijden die uw aller strijd is? — Denk aan het voetbalveld en spreek hem moed in. Laat niet alleen uw hart in alle verborgenheid maar ook uw stembanden meetrillen en zit er maar niet zo Boeddha-achtig bij. — Het is wel gebeurd dat in een preek de Voorganger de gemeenteleden vroeg om door een „Amen!” te betuigen, dat zijn getuigenis

ZAND en ZAAD

Ik ben niet geabonneerd op TROUW. Twee dagbladen vormen een te zware belasting van de financiën. Maar ik lees het blad nu en dan. Zo ook het nummer van 5 Sept. j.l. Met belangstelling vooral het artikel onder het opschrift: Atoomproblemen. Het is te lang hier alles te citeren, ofschoon dat voor het verstaan, ook van onze opmerkingen, beter zou zijn.

De schrijver wijdt uit over de conflicten, die er in de ziel van de atoomgeleerde moeten komen, als hij ziet hoe de vruchten van zijn onderzoek praktisch alleen gebruikt worden om dood en verderf over de volken te brengen. Hoeveel meer vreugde moeten de onderzoekers gevoeld hebben, die insuline en penicilline vonden en die daarmee lijdenden dienden.

Mag een atoomgeleerde, en met name een Christen, die op dat terrein werkzaam is, wel zijn onderzoekingen voortzetten?

Ja, zegt TROUW. Wij zouden datzelfde zeggen. Dat is geen probleem. „Het moet tot de wezenlijke levensvreugde van een geleerde, die een mens met een hart is, behoren dat hij door het onderzoek en tot ontplooiing brengen van de krachten, die God in de schepping gelegd heeft, de mensheid dient.” Wij schreven: dat is geen probleem. Voor zulk een mens namelijk, die Gods ere en 's naasten welzijn op het oog heeft, is het geen vraag of hij mag doordringen in onontdekte werelden van krachten. Of hij dan geen verantwoordelijkheid draagt voor wat anderen met de resultaten van zijn denken en beproeven doen? O.i. in het algemeen gesproken: neen, want elke zaak is te misbruiken, zelfs het van God gegeven graan.

TROUW zegt dat er principieel eigenlijk niets is veranderd. De uitvinding van buskruit, van de kogel ligt

op hetzelfde vlak. Maar dit is ineens zo allerverschrikkelijkst. Immers, de overlevenden vinden geen doden weer. Er worden opeens zoveel tienduizenden vermist.

We laten nu de oplossing van het atoomprobleem — alsof daar het probleem lage — zoals TROUW die ziet, volgen:

De oplossing voor de gewetensmoeilijkheden kan alleen gelegen zijn in het inzicht dat de geleerde heeft in zijn eigen verantwoordelijkheid. Allereerst in zijn wetenschappelijke verantwoordelijkheid en vervolgens — in verband met het gebruik dat de overheid van zijn werk maakt — in zijn politieke verantwoordelijkheid.

Die eerste verantwoordelijkheid is deze dat het zijn roeping is om de krachten door God in de schepping gelegd, tot ontplooiing te brengen. En de tweede is deze dat de geleerde een antwoord heeft te geven op de vraag of hij willekeurig de medewerking — waartoe hij speciaal bekwaam is — mag weigeren om de zwaarmacht die God aan de overheid gegeven heeft, praktisch mogelijk te maken in het heden.

Wij menen dat een geleerde dat in een behoorlijke rechtsstaat niet mag weigeren.

In de huidige omstandigheden krijgt deze verantwoordelijkheid het volgende concrete historische aspect: Hij moet antwoord geven op de vraag of hij gezien de politieke tegenstellingen in de wereld van vandaag het zou aandurven om aan zijn overheid de middelen te helpen onthouden die nodig zijn om ons de overheersing van het totalitaire communisme van het lijf te houden.

Die vraag moet o.i. aldus beantwoord worden, dat het totalitaire communisme een zo groot en rampzalig gevaar is voor onze samenleving, een gevaar dat, werd het werkelijkheid, erger is dan het

strookte met hun overtuiging, maar .... niemand deed het en toen hij zijn verzoek herhaalde waren er enkelen die het schuchter deden, zó dat het de ongelovigen in de dienst zeker niet gepakt zal hebben. Wanneer u het maar wat „Amerikaans” vindt, dan lees er de brieven aan de Korinthiërs maar eens op na.

Zelf-verwerkelijking De christen moet worden wat hij in beginsel is. Hij is niet af, niet uitgegroeid en door uit te groeien kan hij doen blijken, wat hij eigenlijk is. Men moest hem nooit beoordelen naar zijn tegenwoordige verschijning. Wie oordeelt nu over de schoonheid van een schilderij zolang de schilder het nog onderhanden heeft? Wie wil weten, wat een christen is moet naar Christus zien. Zijn beeld is de uitgegroeide christen. Deze verandering gaat niet buiten de christen om. Hij is daarbij niet louter passief maar wel is de beslissende factor de kracht van God, die in hem werkzaam is. Een christen groeit op een eigenaardige manier, heeft iemand eens opgemerkt: hij groeit, door dat er afgaat, evenals een standbeeld, dat uit marmer gehouwen wordt, zijn voltooiing nadert doordat er van het marmerblok steeds wat afgaat.

Maar dat is maar één kant van de zaak, (schoon een belangrijke!). Dat „verlies” kan zeer doen, maar is inderdaad géén verlies. Achteraf blijkt het winst te zijn. Wat God wegbouwt is het verkeerde; is datgene wat niet hoort bij Zijn kinderen. „Weest nabootsers van God”, zegt de Apostel „als geliefde kinderen”. Ef. 5. Wie geen

aanleg heeft, behoeft geen beroemde meester in welke tak van de kunst ook na te bootsen. Hij zal er nooit wat van terecht brengen. Maar wie aanleg heeft moet deze tot ontwikkeling brengen en dat kan slechts door nabootsing. Al nabootsend leeft hij zich in de smaak, het gevoel, de geest van de kunstenaar in en neemt die over. Bidden om de Heilige Geest zonder nabootsend werkzaam te zijn is ijdel, nutteloos. Maar er volgt als in één adem op: als geliefde kinderen, d.w.z. als zulken bij wie de aanleg voorhanden is. Het kind-zijn van God sluit in zich de mogelijkheid Hem gelijkend te worden. Wie krachtens aanneming in beginsel kind-van-God werd, moet dat nu in werkelijkheid, in vorm en uitdrukking worden. — Is dát bedoeld met het veranderd worden van heerlijkheid tot heerlijkheid als door des Heren Geest? Is dát het verwachten van Zijn Zoon uit de hemelen? Dit afstoten en dit uitgroeien? Worden we zo „den beelde Zijn Zoons gelijkvormig”? Moeten daartoe alle dingen medewerken? Lees die verzen in Rom. 8 eens goed en dan in hun onmiddellijk verband. Is dat de zin van ons zijn hier, en ons onderworpen zijn aan allerlei gebeuren? Zal, wanneer deze „eerste dingen” zullen zijn voorbij gegaan, bij u het beeld van Christus te voorschijn komen?

Mens-zijn is een leven van verloren mogelijkheden. Christen-zijn is een leven van gegrepen mogelijkheden. Hier-zijn is zijn op de plaats, waar we onderweg zijn. Onderweg....waarheen?

L.

afwerpen van een atoombom. Want het communisme is, als het een duurzaam heersende macht wordt, niet slechts een lichamelijk gevaar voor mensen, maar bovenal een geestelijk gevaar. Het is een atoombom in de geestelijk-zedelijke wereld.

Niemand mag er aan meewerken om aan onze Westerse overheden de macht te onthouden, om dat gevaar te keren.

En wie — bij de huidige stand van zaken, nu ook Rusland de atoombom heeft — dat toch zou doen, helpt het Westen zodanig verzwakken, dat hij de komst van dat communisme en eventueel de afwerping van een atoombom van Russische zijde, in de hand werkt.

Het zou ook wel eens kunnen zijn dat de aanwezigheid van de atoombom aan beide zijden de oorlog en het afwerpen van de bom voorkomt, omdat de gevolgen al te erg zijn.

Als we goed gelezen hebben animeert TROUW bijna de onderzoekers dezer eeuw om vooral terdege te werken in de moderne wapensmidse: het laboratorium, opdat de zwaarmacht, die God aan de overheid gegeven heeft, vooral machtig is. Geen, speciaal tot deze dingen bekwaamde, mag weigeren zijn geest in dienst te stellen van de staat. „Behoorlijke rechtsstaat” dan. Hoe zou iemand het aandurven niet al zijn verstand, al zijn kracht, heel zijn hart, te schenken aan de staat, die staat en valt bij de gratie van het allernieuwste, aller-dodelijkste wapen. Niemand mag er aan meewerken dat dat allerperfectste, gegarandeerd machtigste wapen aan onze westerse overheden onthouden wordt. Want dat betekent verzwakking, dat is: ondergang. Want de Russen staan klaar.

Is TROUW in handen van gelovigen? Ik vermoed wel, dat er leden van kerken in de redactie zitten. Ook zie ik meditatie over Schriftwoorden. En ik begrijp ook heel deze redenering wel. Ik versta de vermaning aan aarzelende onderzoekers. Jaagt naar het nieuwste verdelingsmiddel. Een soort D.D.T. voor 't mensdom, dat anders wil dan wij. Natuurlijk, dat mensdom — laten we zeggen: de Russen — wil niet anders, maar hun leiders. Die leiders kunnen we alleen maar treffen door ettelijke millioenen te verbranden. Zoekt ons dat vuur, opdat we 't in de hand hebben om op die aarde te werpen, zodra het ons nodig of gewenst lijkt.

Bestrijden Christenen zo hun vijanden? Wie zijn eigenlijk hun vijanden? Ja maar, we zijn toch Nederlanders — West-Europeërs — Amerikanen? En we willen toch niet onder het totalitair systeem van de Rus. Nee, we willen liever onder geen totalitair systeem, van welke makelij ook. Maar het is onze overtuiging, dat men geen duivel met een duivel uitdrijft. En het lied van Lamech kan niet gezongen worden door kinderen van God.

Dus het hoofd maar in de schoot leggen, Gods water maar over Gods akker laten lopen. Is dat inderdaad het tegenovergestelde? Natuurlijk niet. Dat weet TROUW ook wel. Het kwade kan alleen door het goede overwonnen worden. Maar dat gelooft de mens dezer wereld niet. Integendeel, die kwade mens zou van zulk een houding profiteren. En de goedwillige zou het loodje leggen.

Dat de mens zonder God daarom zint op de meest afdoende middelen om de andere, ook een mens, uit te schakelen, grondig, definitief, is begrijpelijk. Vernietiging is afdoende. Derhalve is elk wapen van knots tot waterstofbom welkom — en op dit niveau ook aanvaardbaar.

Maar, hoezeer ook Nederlander, ben ik geen Christen en heeft Christus ons niet een betere weg gewezen? Een

andere weg dan het afwerpen van een bom, „omdat de gevolgen al te erg zijn” van die „menselijke”, onmenselijke, weg.

HUIZINGA.

De 30ste

Predikanten vergadering

Begunstigd door schoon weder waren de broeders voorgangers van heinde en verre samengestroomd, naar Renderlo, zo schoon gelegen tussen dennen en heide, om „onder het rieten-dak” hun jaarlijks hoogtij — en dat voor de dertigste maal! — te beleven. De laatste September- en de eerste Octoberdag waren voor dit samenzijn verkozen. Het deed ons allen goed het vertrouwde gezicht van Ds G. Visser, onze voorzitter, weer te zien achter z'n lessenaar. Is het wonder dat als aanvangslied werd gezongen: Groot en verheven, en hoog te loven....(lied 7. Lofz. en Gebeden)?

Wij luisterden naar de voorlezing van Heb. 12 : 1—15 om vervolgens tot bidstond over te gaan. Zij die voor het eerst aanwezig waren, werden in het bijzonder welkom geheten.

Onder ademloze stilte hield de voorzitter zijn openingsrede. Toen de pauze gehouden werd, verscheen op de voorzitterstafel een taart van groot formaat, verlicht met een dertigtal brandende kaarsjes. Deze broederschapstaart was geen lang leven beschoren, de anders zo vreedzame voorzitter, zwaaide het mes. — De taart verdween in de donkere diepte van een negen en dertig tal begerige magen....

Daar de voorzitter zich niet herkiesbaar stelde, werd een stemming gehouden, die als resultaat de verkiezing van Ds Tijman tengevolge had. Ingezonden stukken, waaronder ook een schrijven van Ds Visser Sr. uit Sneek, en van ds J. Reiling werden gelezen.

Aan Ds Veenstra en Ds Broertjes werd het woord gegeven tot het doen van mededelingen, betreffende de N.B.J.B. Ds R. Reiling sprak over de stichting van een rijpere jeugdcentrale en wees op de noodzakelijkheid van kader- of kernvorming. De morgen van de eerste dag was daarmee ten einde. De maaltijd die volgde liet zich bijzonder smaken, en vormde een hoogtepunt in het beleven van de broederschapband. In de middagvergadering werd geluisterd naar een voorlezing van Prof. Lindeboom uit Groningen, een kerkhistoricus, die ons bepaalde bij Balthazar Hubmaier. Na diens leven en persoon geschilderd te hebben, — hij leefde eerst als Rooms-Katholiek, behoorde later tot de hervormers, en verdedigde de doop op belijdenis, — werd hij ons als held getekend, die om zijn geloofsovertuiging de dood door verbranding onderging. Voorts werd gewezen op zijn theologische opvattingen inzake de Heilige Schrift, de rechtvaardigmaking, het Heilig Avondmaal enz. — Na het beantwoorden van verschillende vragen, verliet de hooggeleerde de vergadering. De rest van de middagvergadering werd besteed aan zaken het pensioenfonds betreffende, waartoe br de Boer uit Ter Apel tot ons overgekomen was. Daar deze zaken in het bijzonder voor de deelnemers bedoeld waren en daardoor minder voor publicatie geschikt zijn, vermeld ik nog dat de broederschap 's avonds een „pastoraal-onder onsje” had, waarin Ds Weenink uit zijn rijke ervaring putte en meedeelde.

De eerste dag was voorbij.

Het heerlijke weer was welkom aan allen, die zich op deze eerste October-dag weer ter vergadering hadden begeven. Na gezang en gebed, hield Ds Louw een prediking tot de broeders naar aanleiding van 1 Thess. 2 : 1—12. Onder diepe stilte werd geluisterd. Rustig en weloverwogen gaf deze in de dienst vergrijpsde dienaar des Woords zijn boodschap aan ons door. Daarbij werd de nadruk gelegd op het feit, dat wij als voorgangers „geestelijke mensen” moeten zijn. Als een moeder moeten wij koesteren en als een Vader opbeuren.

Nadat de vergadering enige mededelingen had aangehoord, hield Ds H. van der Werf een boekbespreking. Hij behandelde het boek van de duitse predikant Helmut Gollwitzer, getiteld: „En brengen waar gij niet wilt”. De auteur van dit boek heeft in de oorlogstijd Rusland en het communisme leren kennen en geeft in dit boek zijn mening daarover weer.

Nadat de inleider enige vragen had beantwoord, werden we door Ds Vegter bepaald bij een zeer belangrijk onderwerp r.l.: „Het tekort aan geestelijke vorming in ons werk”. Zulk een tekort is er ook bij andere kerken aan te wijzen. De oorzaken daarvoor werden genoemd o.a. de structuur van de samenleving; het noodzakelijk behalen van allerlei diploma's, die men tegenwoordig eist, waardoor vaak geen tijd overblijft voor geestelijke vorming. Op de catechisatie werd gewezen, die door het bestaan van vele clubs en verenigingen in het nauw komt. Ook vaak geen medewerking van de ouders, of niet genoeg medewerking. Daarbij willen de jonge mensen liever ontspanning dan inspanning, terwijl ook vaak de catecheet de oorzaak is, dat hij de jeugd niet boeit.

Groei fouten in het baptisme werden gesignaleerd. Vooral de stichtelijkheid deed dienst als bedekking van geestelijke armoede. Men is liever gesticht, dan verlicht. De piëtistische inslag is oorzaak, dat we met vragen, de samenleving betreffend, alsook die van cultuur enz. geen weg weten. We willen de Gemeente zien als mondig, maar dan moet zij ook wat weten. Het moet zo zijn, dat ieder lid der Gemeente als vertegenwoordiger zou kunnen optreden. Spreker onderstreepte het belang van het godsdienstonderwijs, zelfs voor hen die reeds in de Gemeente zijn opgenomen.

De morgenvergadering was alweer ten einde. Na door een goede maaltijd weer verkwikt te zijn, ving de laatste vergadering aan. Ds Vegter verkreeg nog eens het woord en bracht enige vragen naar voren, aansluitend bij hetgeen in de morgenvergadering was gezegd. Als laatste referent beluisterden we Ds Boeschoten, die handelde over bijbelse staatsbeschouwing. Een onderwerp waarover nog veel na te denken valt.

Ds Louw bracht een geheel andere zijde naar voren. De tijd liet voor verdere discussies geen plaats over. De sluiting volgde. Dank werd gebracht aan de oud-voorzitter voor het drietal jaren, dat hij de broederschap had gediend. Nog eens werd gezongen. Aan de Heer werd dank gebracht voor hetgeen we hadden ontvangen, en enige woorden uit Fil. 2, door de voorzitter gelezen, werden ons meegegeven.

De zegen werd uitgesproken en ook deze dertigste vergadering behoorde tot het verleden....

Geve de Heer, dat wij elkander allen weer mogen zien op onze volgende vergadering der broederschap.

D. SLORT.

Zendingsrubriek

U wilt graag zendeling worden

In „the Congo Mission News” vonden we een interessant artikel over bovengenoemd onderwerp. De schrijfster is hoofdonderwijzeres van een meisjesschool.

Zij schrijft als volgt: — Ik ben juist teruggekeerd van verlof. Ik heb jongeren ontmoet, die graag zendeling willen worden en Gemeenten gevonden, die financieel voor hen willen opkomen. Onder de adspirant-zendingen vond ik echter een ontstellend tekort aan inzicht over het zendeling zijn.

Velen denken, dat zendeling zijn armoede insluit. Voor anderen is de ontbering en het gemis van de gemakken der cultuur het werkelijke offer van de zending. Meestal zijn bovengenoemde dingen niet eens helemaal waar, doch de moeilijkheden liggen op een geheel ander terrein.

Waarom wenst u zendeling te worden? Welke motieven hebben u dit besluit en voornemen ingegeven? Was het misschien, dat U een indrukwekkende toespraak beluisterd hebt van een zendeling en dat u daarom zijn of haar voorbeeld wenst na te volgen? Of was het méér uw medelijden met de arme heidenen, die nog in duisternis leven? Of dacht u soms, dat de opleiding voor zendeling minder zwaar is? Weest nu eens eerlijk!

Hoe ook beschouwd, we moeten opmerken, dat het zendeling zijn een inspannend leven is. U kunt er een jongen op na houden, die het vaatwerk wast, en uw was verzorgt en zelfs uw bed opmaakt. Maar toch blijft het een hard leven. Het is ook een hard leven.

U kunt de enige blanke zijn op de zendingspost, terwijl de dichtstbijzijnde post enkele dagen reizen van u verwijderd is. Weet u wat dit betekent? Dat betekent zichzelf lichamelijk en geestelijk op peil houden.

Of wat natuurlijk ook mogelijk is, dat u op een post samen leeft met verschillende andere zendelingen waarvan er een als senior optreedt. Ongelukkig echter zijn zendelingen nog heus geen heiligen waarvoor men hen dikwijls wel houdt. U wordt het niet door de oceaan over te steken of als zendeling uw vaderland te verlaten. U blijft dezelfde op het zendingsveld, die u thuis ook bent.

Op de zendingspost zult u samen moeten werken met collega's, mensen met een eigen gedachte. De meningen zullen dikwijls botsen en ook zult u als persoon tegenover elkander staan. Dit alles zult u niet kunnen ontwijken. U heeft uzelf immers gegeven. Maar de verzoeking is, dat u denkt dat u gelijk heeft.

De inheemsen zullen u om raad vragen. Hoe zullen zij u waarderen? Stel u eens voor, dat u op ongedachte wijze het vertrouwen van de mensen weet te winnen. Indien u dit heeft verbaas u dan niet over uw medezendingen, die eveneens hun best doen en daarin niet zo heel erg geslaagd zijn en daarom jaloers op u worden. Of u kunt zelf met deze lelijke kwaal besmet worden.

U kunt ontmoedigd raken wanneer u maanden in het geloof gearbeid hebt en geen vruchten ziet op uw werk. Degenen op wie u uw hoop gevestigd had, vallen bitter tegen doordat zij in de een of ander grote zonde vallen. U doet uw best en u vraagt zich af of de mensen waaronder u werkt wel ooit tot het Licht zullen komen.

U raakt ook ontmoedigd, wanneer u tot het inzicht

komt, dat uw eigen opleiding onvoldoende geweest is. Thuis wist u zich wel te redden met de Bijbelkennis, die u had.

Maar het zendingsveld vraagt heel wat meer van u. Kennis van de cultuur van het land waar u werkt. En verder, psychologie en talenkennis. Ja, u mag vooral niet vergeten, dat u een ambassadeur bent van de Hoogheilige.

Het is verbazingwekkend op hoeveel wijzen de verzoeken komen tot de zending in actieve dienst. Thuis werd u eveneens verzocht, maar op het zendingsveld vermenigvuldigen zij zich. Het hete klimaat, de verantwoordelijkheid en de voortdurende strijd tegen de koorts matten u af en tasten uw zenuwgestel aan. Het getreuzel van uw jongen, die u in dienst heeft, irriteert u. Een gebroken bord doet u lelijke, harde woorden uitspreken. De ondoordachtetheit en slordigheid van een leerlingverpleegster doet de zendingsarts of -zendingszuster verzoeken uit te varen.

U worden behoorlijke bedragen geld toevertrouwd. De verzoeking is niet groot om haar te gebruiken, maar wel is de verzoeking groot om haar niet op een verantwoordelijke wijze te administreren.

Wilt u nog zending worden? Indien u zending wenst te worden, denk dan a.u.b. niet, dat het een gemakkelijke taak is. Doe het ook niet om de glorie of uit medelijden met de heidenen. Als u zending wenst te worden, wees voor alles overtuigd, dat God u daartoe geroepen heeft. Dat God in uw leven gekomen is en u aan het werk, aan dit werk gezet heeft.

Hoe staat het met uw voorbereidingen? Indien iets u lichamelijk last bezorgd b.v. uw blindedarm of tonsillen, laat haar dan medisch verwijderen. Natuurlijk zal uw Genootschap u eerst laten keuren, maar het is mogelijk om doktoren te nemen, indien u dwaas genoeg bent om zo te handelen. U hebt een sterk lichaam nodig om de inspanningen van het zendingsleven te kunnen weerstaan.

Maar boven alles hoe staat het er geestelijk met u voor? Is de basis van uw leven het Woord van God? Kunt u de last wel aan, dat God u zulk een zware verantwoordelijkheid toevertrouwt?

En verder: hoe is uw karakter? Geloof mij, dat het zendingsveld geen plaats heeft voor ongestadige mensen met slappe karakters. Het zendingsveld heeft degelijke, goed opgeleide mannen en vrouwen nodig, die vrolijk, levenslustig en intelligent zijn. Onderzoek uzelf eens in dit opzicht.

We zenden onze beste representanten uit om onze ambassadeurs te worden in vreemde landen. Zullen de gezanten van Christus minder moeten zijn?

Wenst U nog zending te worden? Heel goed. God heeft u geroepen tot het allerbeste en allerschoonste ambt van de wereld. Hij heeft u waardig geacht om voor Hem uit te komen en te...lijden. Aan u heeft Hij het onuitsprekelijke voorrecht geschonken om het Evangelie van Jezus te vertellen aan oren, die het nog nimmer vernomen hebben. Dankt God, dat u nog altijd zending wenst te worden.

We heten U hartelijk welkom.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Uit de oude dozen . . .

Zoals U in „De Christen” hebt kunnen lezen, is met ingang van 1 September het Lectorfonds naar Hoogezand verhuisd. Dat is niet de eerste keer, dat ons aller boeken en boekskens een nieuwe woonplaats vinden. 't Gebeurde reeds enkele malen eerder.

„'t Gebeurt veel te weinig”, verzekerde mij een der oude leden van het geslacht „Pengilly”, die de hoop op een vruchtbaar leven reeds lang geleden heeft laten varen. „Veel te weinig?” informeerde ik verbaasd. „Ik wens de beste van mijn vrienden nog niet toe, dat ze jou en je vrienden moesten in en uitpakken. Je riekt naar kamfer”. De oude Pengilly zuchtte droefgeestig. Desgelijks deden alle familieleden, hetgeen enigszins stooft. „Ik neem je je belediging niet kwalijk”, zei hij. „Je bent nog jong. Je weet niet wat het is, om jaren achtereen in een mufte doos te zitten. Alleen met de verhuizing van ons gezelschap zie je eens wat licht. 't Is de enigste afwisseling in ons bestaan. Nou goed, niet meegerekend die dood-enkele keer dat de baas van 't spul. . . .” „Jansma” kwam ik zijn blijkbaar slechte geheugen te hulp. . . . „Och ja, nou zie je 't. Zo zelden liet die man zich zien, dat hij zich elke keer moest voorstellen. En nou weet ik zijn naam nog niet eens”. Hij zweeg. Maar mijn nieuwsgierigheid was gewekt en dus probeerde ik te vissen. „Och ja”, begon ik: „een goeie kerel die vroegere baas van jullie. Maar erg druk maakte hij zich niet. . . .” Het schot was raak. Pengilly ritselde overeind met zo'n vaart, dat alle ezelsoren zich strekten.

„Dat noem ik roddelen, jongeman” snerpte hij; „Jij behoort zeker bij het gilde, dat die man met een stapel boeken voor zijn buik in de Kalverstraat wilde zetten en zelf er langs marcheren? Schaam je. Je had het gezicht van die man moeten zien wanneer hij stralend binnenkwam en weer een paar van onze kameraden het leven in kon sturen. „'t Komt nog wel goed”, zei hij dan. „Ze leren het nog wel. . . .” Maar 't is nooit zo ver gekomen, en zal ook nooit zo komen ook. . . . Hij zweeg weer. Blijkbaar had deze redevoering teveel van zijn krachten gevraagd.

Toen riep opeens een jonge vrolijke stem vanachter een stapel dozen: „U moet niet naar die oude pessimist luisteren. Hij kent de Baptisten van vandaag niet. Dat hoor je zo”. De spreker bleek een geel papiertje te zijn, geesteskind van ene domine van der Werf. „Die Baptisten wat willen die eigenlijk?” las ik op zijn dunne lijf.

„Wat hebt ge tot uw verdediging in te brengen, mijnheer Pengilly” vroeg ik, want dat vond ik niet meer dan billijk. De aangesprokene richtte zich moeizaam weer op. „Een ding wil ik je antwoorden, jonge broeder”, klonk het voornaam. „Een ding, en dan zwijg ik weer een jaar of tien in mijn doos”. Hij ademde diep. Toen, zo heftig als zijn vermolmd stem het toeliet: „Wanneer IK de wereld vandaag moest vertellen wie en wat de Baptisten zijn, dan kwam er iets anders in je magere buik te staan dan er nu in staat”. . . .

Ik sprong overeind, greep een stapel collega's van de heer Pengilly (die zijn nogal talrijk) en zette die met een doffe dreun op zijn zure mond.

„Alle respect voor Uw grijze kaft”, zei ik verontwaardigd, „maar dit gaat te ver. Ik ben een broeder mijner broederen, en de naam die zij dragen is de mijne. Zwijg!”

De jonge Baptisten van ds van der Werf gniffelden in hun hoekje, hetgeen mij, rechtvaardigheidshalve deed opmerken, dat ook zij niet in de liefde stonden. „Als

een bladzijde lijdt, lijden alle pagina's mede" was mijn tekst.

Als nieuwe beheerder van ons Lectuurfonds, meende ik U kennis te moeten geven van alles wat zich in de gemoederen van onze papieren kinderen afspeelt. Het is immers een wijze vader die van de opmerkingen en vragen zijner kinderen wil leren.

Wellicht acht U de komende wintertijd geschikt om een aantal van deze geschriften en boekjes het volle leven in te sturen en hen te ontslaan van hun gedwongen rust?

U zult voortaan min of meer geregeld hier kunnen lezen, welke uitgaven U bij Uw arbeid onder jong en oud, leden en vrienden kunnen helpen.

Vergeet nu al vast niet onze jongste aanwinst:

„Die Baptisten, wat willen die eigenlijk?“, een handig foldertje, geschreven door ds H. van der Werf.

Prijs: 5 cent, ongeacht het aantal.

Met hartelijke groeten, Uw dw.

C. VAN WIER.

Singelstraat 7, Hoogezand, Tel. 2368.

Zondagsschoolvergadering te Renderloo

25 en 26 September

Na enige dagen van storm en regen, die ons ook zonder kalender de herfst meldden, arriveerden wij, d.w.z. een 7-tal adviseurs of adviseuzes (de 8ste kwam later) met stralende zonneschijn op Renderloo, waar de koffie, evenals het bestuur van de L.Z.C., al op ons stond te wachten.

We hebben goede dagen gehad, waarop veel ge- en besproken is, af en toe afgewisseld door spel, zang en „practicum“. Het Zondagsschoolwerk mochten we van verschillende kanten belicht zien. Dit stukje gemeente-arbeid, wat ons allen zeer lief is en na aan het hart ligt, werd door geen van ons gezien als een „peuleschilletje“.

We zagen allen de noodzaak van een grondige voorbereiding, zowel persoonlijk, als van een gemeenschappelijke bezinning, opdat we aan het kind duidelijk en klaar Jezus laten zien, niet alleen door de vertellingen, maar ook (vooral ook!) door ons eigen leven.

De vergadering werd gekenmerkt door grote openheid tegenover elkander, waardoor we door elkander gesterkt en opgebouwd werden. En we hopen dat deze zelfde openheid ook gevonden zal worden als straks de adviseurs en adviseuzes over heel Nederland uit zullen zwermen om met het Zondagsschoolpersoneel in onze gemeenten het plaatselijk en gemeenschappelijk werk

onder de loupe te nemen.

Gemeenten, gedenk de arbeid van de Zondagsscholen in Uw gebeden. Bid voor het personeel zowel als voor het kind, opdat vele kinderen door middel van deze arbeid vroeg hun Heiland leren kennen.

Een adviseuze.

Verantwoording

De maand September bracht de volgende giften en collecten:

- 1 voor de E.C.U.: Groningen—Zuid f 55.20; Sneek f 24.60; Emmer Erfscheidenveen f 16.10; Enschede 35.45.
- 2 voor de Opleiding: Groningen—Zuid f 55.20; Sneek f 18.70; Vriescheloo f 7.40; Enschede f 30.96.
- 3 voor het Pensioenfonds: M. G. te H. f 2.50; Enschede f 29.60.
- 4 voor het 10-cents-fonds der U.B.S.: mej. A. M. te S. f 2.50; Emmen f 21.10; Heeg f 10.—; H. P. te E. f 10.40; Nieuwe Pekela f 133.36; mej. A. B. te G. f 2.50; Groningen—Noord f 49.03.

Hartelijk dank aan allen, die gaven!

Met verwijzing naar de circulaire namens de Unie-Commissie aan de gemeenten toegezonden aangaande de nog over 1953 te verwachten vrijwillige bijdragen, kan nu na ontvangst van bovenstaande gelden opgemerkt worden, dat nog voor de E.C.U. over 1953 te verwachten valt f 2854.23 en voor de Opleiding f 2061.72. Met de nog voor het begrotingstekort benodigde f 3855.71, is dus de situatie nu per 1 October zo, dat er eigenlijk over 1953 nog totaal f 8771.66 door vrijwillige bijdragen. collecten en giften moest ontvangen worden, indien wij een tekort willen voorkomen. Natuurlijk willen wij niets anders doen dan met blijmoedigheid onze takken van arbeid steunen! Graag zien wij Uw bijdragen tegemoet!

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem.

Giro 540091 ten name van de Unie-Bouw-Stichting, Haarlem.

Mededelingen

TREEBEEK

Zondag 18 Oct. a.s. hoopt onze nieuwe voorganger Ds W. Veenstra van Musselkanaal zijn intrede in onze Gemeente te doen.

Onze consulent Ds K. Reiling van Almelo zal hem in zijn ambt bevestigen.

Wij nodigen hiertoe hartelijk uit.

Brs en zrs van elders die deze dag met ons willen vieren, verzoeken wij vriendelijk ons vooraf hun komst te willen berichten in verband met logies.

Met brgr.,
J. OOSTERLOO, secr.
Marsstr. 1, Treebeek.

BEVESTIGING EN INTREDE VAN DS M. DE JONG TE PERNIS

Zondag 18 October a.s. zal D.V. de dag zijn waarop ds M. de Jong zich zal verbinden aan de gemeente te Pernis en daarmee tevens aan de arbeid op de Zuid-Hollandse eilanden. De diensten zullen worden gehouden in de zaal „Rehoboth”, Burg. van Esstraat, Pernis.

11 uur Bevestiging door Ds R. Reiling.

16 uur Intrede van ds de Jong.

19 uur Begroetingssamenkomst.

Afgevaardigden zijn hartelijk welkom en worden vriendelijk verzocht zich te melden bij de secr. K. van Opstal, Murraystr. 54, Pernis.

Grote blijdschap vervult onze harten en wij nodigen de zustergemeenten uit om in deze blijdschap te delen.

Leestafel

BRANDENDE HARTEN, door Gera Kraan—van den Burg. Uitg. J. H. Kok, Kampen; prijs f 3.10 ingen. en f 3.95 geb.

Deze roman speelt in de dagen van de Afscheiding van 1834 en beschrijft de overgang van een jong advocaat tot de Afgescheidenen en alles wat daaruit voor hem voortvloeit. Het is een goede roman, al liggen onderwerp en tijd ons niet bijzonder na. Mevrouw Kraan—van den Burg verstaat echter de kunst een geslaagde roman te schrijven en ik kan haar boek daarom zonder voorbehoud aanbevelen. De uitgever zorgde voor een voortreffelijke uitvoering voor weinig geld en hield zo zijn reputatie hoog.

J. REILING.

DE GROTE VERDRUKKING DER LAATSTE DAGEN, 36 bladz., door Henry C. Thiessen. Uitgave „Het Zoeklicht”, Driebergen.

In 12 korte hoofdstukken behandelt de schrijver dit onderwerp. Hij komt tot de gevolgtrekking dat de gemeente wordt opgenomen vóór de grote verdrukking. Wie in deze strijdvaart belang stelt, kan hier lezen wat voor genoemde opvatting te zeggen valt.

L.

LEVEN IN DE VOLHEID DES HEILIGEN GEESTES, 40 bladz. door John Mac Neil. Uitgeefster als boven.

Dit is een goed, eenvoudig boekje over een onderwerp, be-

langrijk voor de praktijk van het leven. We bevelen het gaarne ter lezing en overdenking aan. Het geheim van het leven der kinderen Gods en der gemeente ligt in het bezit van de H. Geest.

L.

DE STEM VAN HUN MEESTER, Ds M. Feitsma. Dl I: Oude Testament; prijs f 1.35 ing., 87 pag.

Dit is een catechisatieboekje, uitgegeven door Kok te Kampen. Het is anders van opzet dan andere boekjes. Zeer te waarderen is dat eerst uit ieder bijbelboek de voornaamste teksten worden opgegeven, daarna een kort overzicht van de inhoud. Aangewezen wordt de bedoeling van ieder bijbelboek. Na vermelding van bijzonderheden volgen dan vragen, die verband houden met de les. Een leerzaam boekje!

D. SLORT.

Advertentiën

De Here vertrouwde ons een dochtertje toe

Tjeltje Boodske

T. Gulmans
B. Gulmans—v. Akker

Ternaard 80 (Fr.)
4 Oct. '53.

Met dank aan God en grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van een zoon

Erik Jelle

R. Vos
M. Vos—Planting

Amsterdam, 29 September '53.
Blauwvoetstraat 32 III.
Tijdelijk: Camperstraat 17.

De Here verblijdde ons met de geboorte van een dochter

Hieke

J. Adema
T. Adema—van Ek

Murmerwoude, 28 Sept. '53.

PLAATST
UW

ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

Heden overleed, in haar Heer en Heiland, onze lieve Moeder, Behuwd-. Groot- en Overgrootmoeder, Mevrouw

Johanna Wilhelmina van Meerloo

Weduwe van de Heer
P. Kamstra

in de ouderdom van 78 jaar.

Amersfoort:

C. W. Oosterveld-
Kamstra
W. J. Oosterveld

's Gravenhage:

K. D. Oosterveld-
Kamstra
A. Oosterveld

Heemstede:

J. K. Bouma-Kamstra

Eindhoven:

P. Kamstra
L. Kamstra-
v. d. Velde

Amsterdam:

F. J. Kamstra

Kleinkinderen en
Achterkleinkind.

's Gravenhage,
29 September 1953.

Joh. van Oldenbarneveld-
laan 40.

Corr.adres:

Waaltdorperweg 311.

De teraardebestelling heeft Vrijdag, 2 October j.l., op de begraafplaats Vredenhof te Amsterdam plaats gehad.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3179
VRIJDAG 16 OCT. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 4000

ABONNEMENTSPRIJS: BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.—

Vergeten God

„Mijn volk heeft Mij vergeten”.

Jeremia 2 : 32.

Geen mens kan leven zonder te vergeten. Het is een goddelijke weldaad, dat wij kunnen en mogen vergeten. Elke dag doen wij talloze indrukken op, die vragen om een plaatsje in ons bewustzijn. Wij moeten denken en handelen, oordelen en beslissen in eindeloze opeenvolging. En als wij dat wat geweest is niet zouden kunnen vergeten, zou ons hoofd de stroom van indrukken en opgaven van binnen en buiten niet kunnen verwerken.

Ons leven zou geen voortgang kunnen hebben, wanneer wij voortdurend de last van het verleden moesten meeslepen. Wij zouden er door belemmerd worden in onze gang naar de toekomst. Want ons verleden is vol van mislukking en schuld. Het legt een druk op ons en beneemt ons de moed verder te gaan. Maar God staat dus in Jezus Christus toe het verleden achter ons te laten. Het is begraven in het offer van het Kruis. Het is vergeven en vergeten. En wij kunnen voort!

Naast dit vergeten uit genade bestaat echter een schuldig vergeten. Daarover klaagt de Heere God door de mond van zijn profeet. Het volk heeft God vergeten, de enige, die recht heeft op een blijvende, vaste en beheersende plaats in het hart. Zonder God blijft immers het verleden van schuld en mislukking geldig en zonder Hem is immers de weg naar de toekomst afgesloten. Zonder Hem blijft ook het hart in zichzelf gesloten, onverwarmd door de gloed der eeuwige liefde. Wordt God vergeten, dan wordt Hem zijn recht onthouden.

* * *

De uittocht uit Egypte was voor Israel de tijd van de

eerste liefde, de dagen van het groot avontuur des geloofs in de woestijn. Misschien idealiseert de profeet deze periode in de geschiedenis van zijn volk een weinig. Het doet er niet toe. Zij vormt in ieder geval een schril contrast met het koele en zondige heden.

Want het avontuur is er uit. Het leven heeft zijn vaste vorm gevonden. De jaren hebben hun voortgang in de wenteling der seizoenen. Wat heden is zal over een jaar weer zijn. Er is geen plaats meer voor het wonder. De nood en de onzekerheid zijn voorbij en hebben de verwondering en de jubel om de verlossing meegenomen. De Heer der heerscharen, die aan de spits van zijn volk door de woestijn trok, woont nu in de tempel te Jeruzalem en is gevangen in een sluitend geheel van cultus en offer. En daarmee is Hij uit het leven gebannen. Hij is er wel, zeker! Aan zijn bestaan wordt niet getwijfeld. Hij is vergeten.

Als God vergeten is, ontstaat in het hart van zijn volk en zijn kinderen een leegte, maar dat is slechts van korte duur. Geen huis kan zonder bewoner en geen hart zonder heer. Dan doen de andere goden in velerlei gestalte hun intrede. De Baals, machten van bloed en bodem, van begeerte en hartstocht. Aan hen verslingert zich het heilig eigendom van God.

* * *

Een mens schaamt zich, wanneer hij merkt iets vergeten te hebben, dat hij niet mocht vergeten. Dubbel schaamt hij zich, wanneer het niet een iets maar een mens betreft, die wel vergeten is doch niet vergeten heeft. Maar hoe diep zal de schaamte reiken, wanneer de God en Vader van onze Heer Jezus Christus zondig is vergeten door hen, die zijn eigendom zijn, en wanneer zij, opgeschrikt in hun vergeten en hun dienst aan andere machten, merken, dat God hen niet heeft vergeten doch klaagt over hun ontrouw!

Kent ge, lezer, deze schaamte? Ze is de poort van berouw en terugkeer. Ze opent de weg naar het hart des Vaders, die in trouw en ontrouw zijn schepselen nooit vergeet.

J. R.

Losse Schakels

Wegver- Tussen ons, die in de dag van heden leven **sperring** en het oorspronkelijke Christendom, staat de Kerk. De Kerk is een grootheid, die verschillende vormen heeft aangenomen en onder onderscheidene namen wordt aangetroffen. Misschien kunnen we de Kerk nog het beste karakteriseren met een aanduiding, die een kerkelijk hoogleraar van haar af: „vergadering der psychisch gelovigen”. Ze is iets anders dan de gemeente van het Nieuwe Testament, die vergaderingen waren van pneumatisch gelovigen — ook alweer volgens geciteerde hoogleraar. Om het oorspronkelijke Christendom te zien moeten we dus trachten op een of andere manier de Kerk buiten ons gezichtsveld te krijgen; hetzij dat we over haar heen of langs haar heen kijken. We moeten in elk geval terug tot achter de Kerk. Belangrijk is het haar ontstaan na te gaan, hoe ze tot méér, iets ánders is geworden dan een gedeformeerde gemeente — onverschillig hoeveel of hoe weinig bijbelse gegevens ze in haar leer verwerkt heeft. Het verlangen naar de oorspronkelijke gemeente heeft onder de gelovigen nimmer gezweven en heeft zich geuit in een voortdurend pogen de Kerk te herzien, zonder haar echter in haar wezen als onbijbels verschijnsel te zien. Het waren „hervormingen” wijzigingen in de vormen, met handhaving van haar psychisch karakter. De bekende Dr Inge, deken van de St Paul te Londen, verklaarde eens dat het feit, dat die groepen, die geen Volks- of Staatskerk waren, dáárom zoveel meer Evangelisatie- en Zendingsijver vertoonden, omdat ze leefden in directe aansluiting aan het oorspronkelijke Christendom, „doch” zo gaat hij voort: „wij hebben ze in de hoek van secten en scheurmakers geduwd”.

Een Vredes- Jongelui, die het aannemelijk kunnen **leger** maken dat ze gewetensbezwaren hebben tegen de militaire dienst, kunnen van deze dienst vrijgesteld worden. Nu heeft een oud-veldprediker in Engeland voorgesteld een Internationaal vredesleger te stichten, gevormd door dergelijke jongelui. Hun dienstvoorwaarden zouden dezelfde moeten zijn als voor hen, die militaire dienst verrichten, doch zij zouden slechts mogen worden ingezet voor werken des vredes, en waar ter wereld bijzondere noden erom hun hulp vroegen. De schrijver denkt aan landontginning, huizen bouwen, bij rampen hulp verlenen. Dit internationale leger met zijn nationale bataljons zou onder internationaal commando moeten staan. Behalve dat zo de jongelui in hun geweten ontzien werden zonder dat ze ten opzichte van andere jongemannen een bevoorrechte positie innamen, zouden zij bijdragen tot toenadering tussen de volken. Misschien zou, wat in Nederland al vrij ver in deze geest geregeld is, internationaal gemaakt kunnen worden. In Engeland en de Ver. Staten schijnt het ons dat dat idee wel ingang zou kunnen vinden. Het „geestelijk klimaat” bij die volken verschilt niet zoveel van het onze, geloven we.

De moei- De Jobsvragen zijn de wereld nog niet uit, **lijkheid** De mensen zitten er boordevol van. Maar er zijn er ook, die er „klaar” mee zijn, d.w.z. die deze vragen eenvoudig overboord gezet hebben mét het geloof in God. Ze zijn soms atheïsten soms zijn ze agnostici geworden. De laatsten laten de hele kwestie: Hoe het bestaan van God in deze wereld te rijmen met het werkelijke leven, maar rusten. Daarop is, zeggen ze,

toch geen bevredigend antwoord te geven. We moeten er ons maar zo goed mogelijk in schikken en het onvermijdelijke aanvaarden. Naar de zin van de dingen te vragen is onbegonnen werk. Huis aan huis kunt ge deze mensen ontmoeten: Gode-vijandige atheïsten en voor God onverschilligen. Ze wijzen u de deur wanneer ge komt met het Evangelie en hen over God wilt spreken. Dat station zijn ze gepasseerd. Een vader zei tot iemand, die hem kwam troosten over het verlies van een zoon, die bij een scheepsramp was omgekomen: „Ik geloof niet dat God daarmede iets te doen heeft gehad”, waarop de vriend vroeg: „neen, maar zou je niet wensen, dat Hij het wel gehad had?” Een God buiten de schepping, buiten het werkelijke leven, is een groot gemis ook als men als ernstig en eerlijk mens gelooft, Zijn afwezigheid te moeten constateren.

Wat dan? Job heeft er zwaar mee getobt. Hij kon dit gemis niet aanvaarden. Een God-leeg heelal leek hem onaanvaardbaar. Een God-leeg leven was hem nog zwaarder te dragen, dan een leven van grote nood en druk, maar waar ergens toch God in verscholen moest wezen. De moeilijkheid was maar: hoe God erin te vinden? Hoe Job tuurde en tuurde — Hij kon God er maar niet in ontdekken. Hoe kwam dat nu? Wat is de oplossing, die in het boek komt? Sommigen zeggen: het geeft geen bemoedigende gevolgtrekking, want dat lijkt wel op een dier vele moderne romans, die de levensellende zo tastbaar tekenen, maar aan het slot ons in het donker boven de afgrond laten zweven. — Zou het antwoord der Schrift niet zijn, dat we behoefte hebben aan een grotere God, dan die wij bezitten. Met de God van zijn opvoeding, de God zijner vaders kwam Job er niet door. Deze God was voor het werkelijke leven zoals het voor hem was open gegaan, ontoereikend. We moeten deze God niet verlaten om in God-verlatenheid te gaan leven, maar uitzien en luisteren naar een grotere God — m.a.w. onze kennis van God moet zich uitzetten. En dat kan alleen doordat God zich klaarder openbaart en onze ogen scherper leren zien. Krachtiger „verlichte ogen des verstands” (Ef. 1) hebben we nodig en het zoveel duidelijker beeld dat God ons van zichzelf in Christus voor ogen stelt (Col. 1 en Hebr. 1). „Job, uw God is te klein”, dat is de boodschap van het, „naar die naam genoemde bijbelboek”, dunkt ons. En datzelfde moet den atheïsten en agnostici gezegd worden.

L.

ZAND en ZAAD

Onze voornaamste verbinding met Duitsland loopt over Hamburg. Herhaaldelijk zijn onze jongemannen naar de Rennbahnstrasse 115 getrokken om daar enige jaren aan de voeten van wijzere mannen door te brengen. In Duitsland zelf is Hamburg onder de Baptisten dan ook vooral bekend om „das Seminar”. Daarnaast bergt die stad ook nog enige diakonessenhuizen van behoorlijke omvang. Berlijn heeft eveneens een groot diakonessenhuis met ik meen wel een 400 zusters in dienst. Vraag verder aan iedere Baptist in dat land waarom Kassel bekend is en niemand blijft U het antwoord schuldig: daar komen onze tijdschriften, onze kalender, onze boeken, onze Kerstlectuur vandaan.

Kassel. In het Hessenland, waar stadjes liggen met meer dan duizend jaren geschiedenis. Huizen met gevels, die een glimlach wekken vanwege de vriendelijkheid. Gevels als de gezichten van zeer oude mensen, die in late zonnelicht tot schilderijen worden. Daar staan nog

oude bronnen op vertrouwde pleinen. Langzaam dokkert een wagen over de keien. Twee koeien trekken die wagen gestadig verder. Buiten liggen de glooiende, roodbruine akkers. Hogerop de grote bossen in herfstkleuren. Wat een vriendelijk land. Het is geen wonder dat Uw vertegenwoordiger bij een der feestmaaltijden over de schoonheid van hemel en aarde sprak, van de liefelijkheid Gods en van de gescheurdheid en verdeeldheid van de mensen, Gods laatste handwerk en meesterstuk op aarde.

Kassel. Nog staan er eenzame muren in de wijde puinvlakten. Puinbergen, bedekt met hoogopgeschoten onkruid. Drievierde deel van de stad ging onder in de vernietigende bombardementen. Duizenden verloren hun leven, vele duizenden. Men zegt: in één nacht tienduizend. Ja, verschrikkelijk. Ik weet wat U denkt: Warschau, Rotterdam, Coventry. Er zijn nog veel meer steden verwoest, mensen gedood. En dát is verschrikkelijk. Of dat in Stalingrad is of in Hamburg. Er stond in de Järerstrasse in Kassel een schoon pand van de duitse geloofsgenoten: drukkerij en uitgeverij. Wij gingen in stilte voorbij die plaats. Alleen de schoorsteen van de machinekamer stond overeind. Een uitroepsteken, zei br Simoleit. De Heer heeft genomen.

De Heer heeft ook gegeven. De Unie ontving uit Kassel een uitnodiging toch een vertegenwoordiger te willen zenden ter gelegenheid van het 125 jarig jubileum van de uitgeverij welk feest met groter vreugde kon worden gevierd, omdat men in diezelfde dagen een nieuw pand in gebruik mocht nemen. Aan mij viel de graag vervulde taak toe namens de verenigde gemeenten in ons land daarbij tegenwoordig te zijn. En daartoe reisden we Zaterdag 19 Sept. Oostwaarts. De directeur van de uitgeverij, br E. Schröder, een zeer gewaardeerd man, was zo vriendelijk ons aan 't station te verwelkomen en mee te nemen naar zijn woning, waar wij ook al de dagen van het verblijf zouden mogen vertoeven. We hebben dat bijzonder op prijs gesteld, temeer daar de stad wemelde van „grote” Baptisten, die er hun „Unie Commissievergadering” hielden. Met de voorzitter van de duitse bond, br Meister uit Berlijn, waren we de gasten van deze hartelijke familie.

Op Zondagmorgen naar de kerk. Ja, die is in de oorlog blijven staan, zij het dan ook een tijdje dakloos. Ik meen wel dat er in Kassel 35 kerken verwoest zijn. Maar één kerk is helemaal ongeschonden gebleven. In de drukbezochte dienst, misschien 5—600 aanwezigen, ging de predikant uit Altona, br O. Johns voor. Uitgangspunt van zijn boodschap was Jes. 62 : 6—12. Hij sprak over de wachters op Zions muren. Na historische toelichting kwam het heden in het licht van het woord te staan. Ook verwoestingen kunnen winst betekenen. Puinhopen kunnen bergen des gebeds worden. Moge de gemeente alom blijven bidden, de gemeenten en hun voorgangers en ouderlingen. Dat allen mogen leven uit Gods beloften van heil. Dat allen zelf een voorbeeld mogen geven in het wegdragen van wat de opbouw verhindert. Een bidstond besloot de dienst.

In de namiddag werd dan met een 700 mensen het jubileumsfeest gevierd. Om half vier zat ik op mijn stoel, om half acht stond ik op. Natuurlijk geef ik zelfs geen kort verslag van de toespraken. Alleen een paar oude namen omdat sommigen onder ons dan wat oude herinneringen kunnen ophalen: Schmidt, H. Fehr, O. Muske, K. Schütte, H. Rockel. Enige buitenlandse gasten: Dr Lewis, E. T. Wang, Noorwegen en uw dienaar. Uit de Oostzone waren ook meerderen aanwezig en op Dinsdag heeft een van hen tijdens de koffie een toespraak gehouden, een br Soltau, die zei, dat het hun daar wel beter kon gaan, maar dat het ook nog veel slechter kon. In 't algemeen had ik de indruk dat het

werk ongehinderd voortgang kon vinden. Zo ongeveer zoals het hier ging in de tijd dat hier de duitse bezettingsmacht de lakens uitdeelde. Het „Heim ins Reich” kwam wel eens dramatisch om de hoek kijken, maar dat is begrijpelijk.

Op het nieuwe huis van de uitgeverij waaraan wel voor alle tijden de naam van J. G. Oncken verbonden zal blijven hopen we de volgende week nog terug te komen.

HUIZINGA.

IN EN OM DE BIJBEL

Opstanding en Wedergeboorte

1

De apostel Petrus vangt zijn eerste brief aan met een lofprijzing aan de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, waarin hij de opstanding van Jezus Christus uit de doden noemt. Het woord, dat ik op het oog heb luidt: „Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft *wedergeboren*, tot een levende hoop, *door de opstanding* van Jezus Christus uit de doden”.

Petrus legt daar verband tussen wedergeboorte en opstanding. Het is door middel van de opstanding, dat God het wondere feit van de wedergeboorte tot stand brengt. Met die wedergeboorte heeft God ook een doel, n.l. „de levende hoop”. Het voorzetsel *tot* duidt een richting aan waarheen iets gevoerd wordt — er naar toe. „*Tot een levende hoop.*”

God heeft iets met ons voor, dat schenkt Hij ons, door middel van de opstanding en daartoe deed Hij ons wedergeboren worden.

Voor Petrus had de opstanding grote betekenis. Wij kennen deze visserman-discipel, de vurige Petrus! De man, die voor de Meester het leven wilde zetten en die sprak: Heer ik zal U volgen .... doch in het ogenblik, toen het er op aan kwam, de Heer tot driemaal verloochende.

Op Petrus willen we geen stenen werpen; hoe vaak verloochenen wij de Heer door onze daden en woorden? Straks heeft deze man berouw, gaat uit, bitter wenende.

Bij het kruis van Jezus vinden we Hem niet. Kon hij het niet verdragen, het kruis te zien? Zou het hem te veel herinneren aan het feit dat hij door z'n verloochening mede had bijgedragen tot de kruisiging?

Dan echter op de dag der opstanding treedt hij weer naar voren. Aan hem moet in het bijzonder de boodschap van 's Heeren opstanding gebracht worden. „Zegt Zijne discipelen en *Petrus*, dat Hij u voorgaat naar Galilea”. Doch op nog andere wijze wordt Petrus actief. Naar het bericht van *Lucas*, stond Petrus op, liep *tot* het graf en nederbukkende zag hij de linnen doeken liggende alleen en ging weg, zich verwonderende bij zichzelf van het-geen geschied was.

Johannes zegt ons, dat Petrus zelfs *in* het graf ging (dat deed de andere discipel — Johannes — blijkbaar niet). Bij Petrus is weer actie waar te nemen.

Doch hoe anders wordt het, als hij „de Levende” ontmoet, op de avond van diezelfde eerste dag der week!

* * *

Even voor het voetlicht

Vrijdag 9 Oct. j.l. om ongeveer vier uur in de namiddag staarden ergens in de weidse Academie aan de Broerstraat te Groningen een aantal ogen op een fraaie deur, waarboven de woorden prijken: „Faculteit der letteren en wijsbegeerte”.

Wij hadden ons daar namelijk op een bank geïnstalleerd om onze opwachting te maken, want het belangrijke tijdstip was aangebroken waarop *Ds J. Reiling*, voorganger van onze gemeente te Haulerwijk, kroniekschrijver en eindredacteur van „De Christen”, door deze deur te voorschijn kon komen.

U weet allen, dat deze dominé nog studeerde en nu was hij bezig het tweede gedeelte van zijn doctoraal examen in de oude letteren te doen, waarvan hij het resultaat, nadat de professoren beraadslaagd hadden, meteen gewaar zou worden. Spannende momenten dus....

Alleen kinderen konden in dit plechtige gebouw en in zulke omstandigheden argeloos zijn, hetgeen ten overvloede bleek uit de ongedwongen wijze, waarop het dochttertje van deze „geleerde” dominé in de brede gang speelde. Wij hadden het allemaal een beetje te pakken. Daar zijn we dan ook grote mensen voor....

Het is echter heel wat, als een studie van zoveel jaren haar (voorlopige) bekroning vindt in een doctoraal examen, waardoor men de bevoegdheid ontvangt tot geven van onderwijs in Grieks, Latijn, Hebreeuws en Oude Geschiedenis.

Voor allen, die hem in deze jaren met hun levendige belangstelling en gevoelens van warme vriendschap begeleid hebben, was het een welkome gelegenheid hiervan nog eens op ondubbelzinnige wijze blijf te kunnen geven. Voor hen was het ook een groot ogenblik, nu ze hem met dit zo voorbeeldig examen van harte konden gelukwensen.

Wel niemand zal het ons euvel duiden, dat we hem hier even voor het voetlicht halen. Als Opleidingscommissie hebben we met hem te doen gehad, toen zijn

beroepbaarstelling voor al onze gemeenten aan de orde was. We hebben toen van onze grote dankbaarheid gewaagd iemand als *Ds J. Reiling* onder de voorgangers te mogen tellen.

We zijn er van overtuigd, dat er velen in den lande zijn die graag kennis nemen van dit verheugende bericht. *Ds Reiling* wist zich reeds een belangrijke plaats in ons werk te veroveren, hetgeen ook begrijpelijk is, wanneer we letten op de gaven van zijn hoofd en hart en niet te vergeten de ongekend levendige interesse voor het werk van onze Unie. Hij kan zich er eenvoudig niet aan onttrekken.

Moge dat maar zo blijven, want we luisterden steeds geboeid naar zijn opmerkingen, zij het in de Algemene Vergadering, op de Voorgangersconferentie of in de een of andere commissie en dat zullen we in de toekomst ook ongetwijfeld doen, want *Ds Reiling* staat nog aan het begin.

Dat *Ds Reiling* zich niet alleen voor oude talen interesseert, wisten we al vele jaren. Zijn gedwongen verblijf in Duitsland gedurende een aantal oorlogsjaren betekende — als voor zovelen — geestelijke winst voor hem. Daarom ook zijn begeerte om in een gemeente als voorganger te dienen. We mogen daar nu ook nog aan toevoegen, dat hij theologie gaat studeren.

Hoe zijn weg verder zal verlopen, weten we niet. Van één ding kunnen we echter zeker zijn: hij zal zijn gaven en krachten in dienst blijven stellen van het Koninkrijk der Hemelen. Deze roeping raakt hij niet weer kwijt. Of het echter steeds verbonden zal zijn met het voorgangerschap? Zonder extra vroom te willen doen: God weet het.

Laat mij tenslotte vanuit de verbondenheid en samenwerking in onze Unie hem, namens U allen, mogen toeroepen: van harte, o zo van harte gefeliciteerd en voorwaarts in de heilige strijd!

Groningen.

G. VEGTER.

Met de dood van Christus was Petrus' hoop gestorven. Al de verwachtingen van een Messiaans rijk gingen voor hem in rook op. Petrus was zonder hoop — doch door de opstanding van Jezus Christus heeft hij weder een levende hoop gekregen.

En nu verklaart Petrus (1 Petr. 1 : 3) dat hij niet alleen „een levende hoop heeft ontvangen”, maar ook de wedergeboorte, door middel van de opstanding van Christus.

Daarom schreven we als opschrift: de opstanding in verband met de wedergeboorte, en niet andersom de wedergeboorte in verband met de opstanding. Deze laatste gaat vooraf. Zonder de opstanding (het middel waardoor) is geen wedergeboorte denkbaar.

Wedergeboorte en hoop zijn verbonden aan het feit van de opstanding van Christus.

* * *

Hoe hebben wij het verband te zien tussen de opstanding en de wedergeboorte?

De opstanding is „een geboorte” uit de schoot van het aardrijk en meer, het is de overgang in een andere levens-sfeer. Het binnendringen in een leven, dat op hoger niveau ligt, het opstandingsleven.

Deze opstanding wordt door Petrus gezien als een werk Gods. „God opgewekt hebbende Zijn heilig Kind Jezus.”

Opstanding en wedergeboorte zijn beiden een werk Gods. Door de opstanding werd een einde gemaakt aan de „gevangenschap” in de dood. Uit die gevangenis verlost God Zijn Zoon! David getuigde dit reeds: „Gij zult mijne ziel in de sheol (dodenrijk) niet verlaten, Gij zult niets geven, dat uw heilige de verderving zie”. Dat sprak David niet over zichzelf, maar de Geest van Christus die in hem was kondigde hem (David) aan: „het lijden van Christus en de heerlijkheid daarna volgende”. — Immers David is gestorven en begraven. Het graf van koning David wordt nog in ere gehouden.

David sprak als profeet en heeft gesproken van de opstanding van Christus. Die opstanding van Christus is een zaak van het hoogste gewicht. Wat David daar profeteerde is iets, dat voor ons bedoeld was, waar wij — meer dan David zelf — belang bij hebben.

Immers voor David zelf was dit alles nog gelegen in het schemer van de oud-testamentische bedeling. Hij kon hier slechts zoeken en doorgroeven, maar hij heeft ten slotte niet zichzelf, maar ons daarmede gediend! Wel heeft David begrepen, dat alles wat God hem open-

baarde — zin had. Hij was een zaaier, die wist, dat na hem, door anderen geoogst zou worden.

Het woord van David kreeg zijn vervulling in de opstanding van Christus!

Die opstanding van Christus is het fundament waarop wij als Christen staan. Het omvat en doortrekt het gehele geloofsleven! —

De opstanding van Christus, is een feit. Is iets, dat ons gegeven is, een werkelijkheid. Ze is waarheid! — Ze is de grond ook voor onze opstanding, voor ons binnendringen in die andere levenssfeer!

Christus is de eerste, die binnenging en daarna komen zij, die van Christus zijn. Paulus drukte het aldus uit: „indien de Geest desgenen, die Jezus uit de doden opgewekt heeft in u woont, zo zal Hij, die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uwe sterfelijke lichamen levend maken door Zijn Geest, die in u woont”!

De opstanding van Christus, is voor ons een eschatologisch teken, een heenwijzing naar „de grote dag”.

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Uit de Europese Baptisten Federatie

Hieronder volgt een verslagje van de bijeenkomst van de Europese Baptisten Federatie, in Sept. j.l. te Rome gehouden. Br C. Mostert te Rüsclikon stelde het op aan de hand van hem door Dr Franks en Dr Bredahl Petersen verstrekte gegevens. Het valt ons doorgaans nogal moeilijk de les van deze tijd te verstaan en te denken in meer-dan-landelijke verhoudingen. Misschien zal ook deze bijdrage ons weer een eindje op de goede weg helpen.

E. R.

In Rome vergaderden afgevaardigden van 13 Baptiste bonden van verschillende landen uit Europa. Het was een bijeenkomst der Europese Bapt. Federatie. Slechts twee landen van het totaal aantal leden en landen ontbraken. Het waren Portugal en Nederland. Dit en andere bijzonderheden vertelde Dr Franks ons in zijn overzicht, dat hij van deze vergadering gaf.

Zijn indruk was, dat er werkelijk iets tot stand is gekomen. Natuurlijk had hij over de discussies die gevoerd zijn een eigen mening, die hij als volgt weer gaf: Wanneer men de Baptisten tijd genoeg geeft, zodat ze lang genoeg kunnen praten, dan vinden ze elkander!

Dr Franks gaf enkele punten weer, die wel vermeldenswaard zijn. De Europese Bapt. Federatie werd opgericht te Rüsclikon, Zwitserland, en beoogt de gemeenschap van de Baptisten in de onderscheidene landen te bevorderen. Zij wil het dikwijls bestaand nationaal isolement doorbreken en mogelijkerwijze ook praktische diensten verrichten.

In de eerste plaats dan werd besloten het reeds verschijnende bulletin te vergroten en daar het Europese nieuws van de vrouwen en jeugdbewegingen in op te nemen. Elk jaar zal getracht worden statistische gegevens te verzamelen en d.m.v. het bulletin uit te geven. Ook wil men trachten de Baptist press service te stimuleren.

Het idee van een press service kwam van een uitgevers conferentie, deze zomer in Zwitserland gehouden.

Het hoogtepunt van de vergadering was de organisatie van een Int. Bapt. Eur. Zendingsgenootschap. De naam is nog wat lang en onpraktisch, doch er zijn goede reden om aan te nemen, dat deze organisatie wil opbloeien in betrekkelijk korte tijd. Er werd zelfs al over een mogelijke kandidaat gesproken en een Zendingsveld is reeds in oogenchouw genomen. Dit zal een goede gelegenheid zijn om samen te ondernemen wat een enkel land met zijn beperkte middelen tot nu toe niet bij machte was te doen. Er zijn enkele landen die reeds een eigen zendingsterrein bezitten zoals Engeland, Zweden, Noorwegen.

Deze zullen voorlopig nog zelf hun gebieden bearbeiten. Maar wanneer we deze landen totaal zouden uitschakelen voor het moment, dan blijven er nog voldoende groepen over die zich verenigen kunnen voor een gezamenlijke activiteit. Spanje, Italie, Zwitserland en Duitsland hebben reeds toezegging gedaan van daadwerkelijke ondersteuning van het genootschap. Er is een comite benoemd, dat de constitutie zal opstellen en mandaat gekregen heeft zelf te handelen of een comite te benoemen, dat tot handelen gemachtigd is.

Het is een verheugend feit, dat het geloof de wereld overwint, waar oorlogen falen. Dat christenen zich samen kunnen vinden, ondanks hun nationale begrenzingsen, om het koninkrijk van God te dienen en te bevorderen.

Gemeenteberichten

DRACHTEN

Het is een geruime tijd geleden sinds wij langs deze weg iets van ons lieten horen.

Enkele jaren terug waren de berichten uit Drachten niet gunstig, vandaar de vraag die ons thans meerdere malen word gesteld: Hoe gaat het in Drachten?

Bij de komst van Ds Hofhuis wachtte hem hier geen gemakkelijke taak. Doch voortgaande, al arbeidende in de Kracht des Heren, mogen wij nu met dankbaarheid melden dat het én voorganger én Gemeente is gelukt de wagen weer in 't spoor te krijgen. Helaas moesten er wel leden worden afgesneden.

Nu Drachten door een intensieve industrialisatie en met de komst der Philipsfabrieken een zeer sterke uitbreiding ondergaat, is het de hartewens der Gemeente dat ook zij in uitbreiding en activiteit mag toenemen, veel gebed en toewijding is daarvoor de eerste vereiste.

Dat Gods wegen wonderlijk zijn mocht de Gemeente Zondag 4 Oct. j.l. ervaren.

Nadat zij des morgens door onze voorganger was bepaald bij „onze opdracht als Christen in deze wereld”, en in de middagsamenkomst bij de waarde van het „gekocht zijn” kwam de Gemeente samen om aan te zitten aan de Dis des Heren.

We merkten de tegenwoordigheid des Heren in deze dienst. Het hoogtepunt was echter wel, dat toen de Gemeente ons kerkgebouw verliet en sommigen reeds buiten waren, een jongeman vroeg of hij nog een getuigenis mocht geven.

Allen keerden terug naar hun plaatsen en met blijdschap mochten we van deze jongeman vernemen, dat hij aan de stem van de Heiland gehoorzaam was geworden

Avondmaalszang

*U, verborgen Christus, bid 'k eerbiedig aan:
doe ons in deez' teek'nen 't heilgeheim verstaan!
U geeft zich mijn harte over gans en al,
schoon het uwe grootheid nimmer vatten zal.*

*Ogen, mond en handen raken U niet aan,
door 't gehoor slechts wordt Gij in 't geloof
verstaan.*

*Wat Gij, Heer, gezegd hebt, neem 'k als
waarheid aan;
nooit kan hoger waarheid naast dit woord bestaan.*

*Heilige gedacht'nis van des Heeren dood!
Leven schenkt g' ons mensen, Heiland,
levend Brood.*

*Geef mijn geest te leven uit uw overvloed,
schenk ons van uw rijkdom kennis, klaar en zoet!*

*Jezus, wiens gedacht'nis ik nu vieren mag,
voer mij door de scheem'ring naar die volle dag,
dat mijn oog uw aanzicht zonder iets dat scheidt,
ongesluierd schouw in Gods heerlijkheid!*

Thomas van Aquino.

Naar de vertaling in de Ned. Herv. Bundel.

en zich ook graag wilde laten dopen. De Gemeente bleef nog een ogenblik na voor een dankdienst.

Broeders en zusters, wij keerden daarna allen gezegend en met blijdschap huiswaarts, gelovende dat God meer heeft ons te geven. De Gemeente groet U van deze plaats.

K. L. ONGERSMA, Secr.

DEN HAAG—SINGEL

Het is ons een voorrecht U allen in den lande deelgenoot te maken van onze vreugde. Twee jonge zusters en een broeder werden de 1ste October door de doop aan de Gemeente toegevoegd. Het waren drie leden van de tussenjeugd en oud-kampers van Renderloo.

Onze voorganger bepaalde de grote schare luisteraars bij de jonge Samuël, welke één en andermaal geroepen, de Hemelse Stem verneemt, gehoorzaamt en zijn levensdoel bereikt.

Wat een overgave was er en wat vreugde hen te zien afdalen in het watergraf!

Bij de viering van het Avondmaal werden hun bij monde van één der ouderlingen (vader van een der dopelingen) en oud Geco van hun kamp, een hartelijk welkom toegesproken.

„Met en achter Jezus gaat het vast goed, zonder Hem en in eigen kracht gaat het vast verkeerd!” Lees in je bijbel, bidt elke dag, als je groeien wil.

We vertrouwen dat de Here in menig harte werkt en werken zal. Reeds horen we fluisteren: „Nu wil ik ook niet langer wachten!”

O wondere liefde van Jezus.
Ere zij Zijn Naam.

Met hart. br. groet,
Correspondent.

PERNIS

Het was voor de Gemeente op Zondag 4 Oct. een feestdag, daar er een jonge zuster gedoopt wenste te worden. Maar daar wij nog niet in het bezit zijn van een doopvont waren wij gezamenlijk opgegaan naar R'dam—Zuid in de nieuwe kerk, waar wij dan deze dienst mochten meemaken. Onze voorganger had een gedeelte gekozen uit de Colossenzenbrief en hiermede de roeping bekend gemaakt, dit: dat wij niet uitwendig besneden moeten zijn maar inwendig. Dat God ons gebruiken kan en wil. Het is toch ook weer zo, als je zoiets meemaakt zo heerlijk als je het zo ziet, aandoenlijk. O, mochten er nog vele komen die aan Zijn roepstem gehoor geven en Hem niet buiten laten staan.

K. VAN OPSTAL.

Ingezonden

Vriendenhand liet me Uw blad van 3 Juli 1953 lezen, waarin een artikel is opgenomen over „Eenheid door Vernieuwing”, Hervormde Vereniging tot bevordering van de eenheid van het Kerklied.

Het is jammer, dat U ons niet een ex. van Uw blad hebt gezonden, o.i. behoort dat tot de goede persmanieren. Wie gaat er nu een critiek schrijven over een vereniging en laat die vereniging er onkundig van!

Dit te meer, omdat er allerlei onjuistheden in Uw artikel staan, en dat zal ongetwijfeld uw bedoeling niet zijn.

In de eerste plaats geeft U niet helemaal een juiste weergave, wat wij aan de Synode in onze „Open-Brief” Mei 1953 schreven. De drie hoofdbezwaren komen niet sprekend uit, terwijl ons voorstel inzake het invoeren van het Psalter 1949 onjuist wordt weergegeven. U schrijft n.l., „dat er wordt aangedrongen, dat de Synode het Psalter 1949 voorlopig zal aanvaarden.” In feite heeft E. d. V. voorgesteld, dat het Psalter 1949 voorlopig zal worden aanvaard, „terwijl als duplicaten tevens worden opgenomen die Psalmen, waarvan er meer dan

één berijming naar het oordeel der commissie geschikt is...."

Dit is toch wel heel iets anders. De schrijver maakt van ons alleen propagandisten van het Psalter 1949. Als dat er maar is dan is ons werk af. Maar in wezen willen wij heel iets anders: Wij willen de ruimte voor dat lied, dat goed is. Daar hoort ook Psalter 1949 toe. Dat is vaak veel beter, dan het werk van de Synodale commissie, voorzover wij dat gezien hebben. Maar wij willen dat andere niet weren. In de kerk moet ruimte zijn voor elk goed lied. U had dit alles duidelijk in onze brief aan de Synode kunnen lezen. Het verschil tussen de Herv. Commissie en ons is, dat wij willen een bundel liederen, die bevat, wat de *gemeente* goed vindt, en de commissie wil een bundel liederen, die zij goed vinden, dat wij mogen zingen. De commissie weert met alle geweld Hasper. Wij willen niets weren, als het maar goed is. Stel de gemeente ook in de gelegenheid om Hasper te gebruiken. Duizenden Hervormden zouden daar een dankbaar gebruik van maken.

Nu is het zo als ik nu ergens begrip voor deze gedachtengang verwachtte, dat wel in de eerste plaats in Uw kerk zou zijn. Daar is toch de Bijbelse gedachte van de juiste verhouding van de gemeenten en haar geestelijken en leidslieden wel een zeer belangrijke, niet-waar. Geloof U me, ik heb mijn ogen zitten wrijven, toen ik U zo prachtig dat standpunt van de Herv. commissie zag verdedigen en ons maar al vertellen, dat wij mis zijn! U kiest partij voor de geestelijkheid, die van boven af decreteert en U gaat vechten tegen een groep kerkleden, die zeggen: Synode, dit is mis! U moet heel de *gemeente* laten spreken en om heel de *gemeente* denken. Wij moeten een bundel, waar ieder kerkmens blij mee is. De Psalmen zijn lofliederen, maar geen dingen om ruzie over te maken! „Neen” zegt U, die Hervormde deputaten, die hebben 't bij 't rechte eind en die vereniging is mis! Hoe is het mogelijk, dat U dat kunt schrijven. Ik had van U verwacht: „Goed zo, Hervormde Broeders, blijf doorgaan, zo vinden wij elkaar ook nog wel!”

Ten tweede: U schrijft, dat wij „ernstige critiek hebben uitgeoefend op de twintig nieuwe Psalmen der Herv. Commissie”. In onze „Open Brief” schrijven wij: „Het is ons niet bekend, welke die twintig Psalmen zijn”. Hoe wij er dan critiek op hebben is mij nog minder bekend! Misschien bedoelt U een viertal van deze twintig. Maar dan moet U dat ook schrijven.

Ten derde: Tegenover ons standpunt inzake interkerkelijke samenwerking, stelt U dat van Ds Landsman. Wij zouden, volgens U, samenwerking willen van Hervormden en Gereformeerden, maar Ds Landsman verdedigt een samenwerking op breder basis, die ondertussen gekomen is.

Het spijt me, U te moeten zeggen, dat U over dingen schrijft, waar U het juiste niet van weet. Schijnbaar heb. U onze „Open Brief” niet goed gelezen — er

wordt nergens gevraagd om samenwerking van Hervormden en Gereformeerden, wel om interkerkelijke samenwerking — en hebt U zich laten leiden door Ds Landsman in zijn artikel in de „Hervormde Kerk” van 13 Juni 1953.

Had U iets van deze zaken geweten, dan had U direct kunnen concluderen, dat wat Ds Landsman over ons standpunt schrijft onjuist is. De interkerkelijke commissie is voor een deel het werk van E. d. V.

24 April 1951 nodigde onze vereniging vertegenwoordigers van de verschillende Protestantse kerken uit, en legde deze de vraag voor, of het mogelijk was te komen tot één Psalmberijming. Voorts werd gevraagd of men interkerkelijk contact op prijs stelde. Als gevolg van deze besprekingen, waaraan voor Uw kerk deelgenomen werd door Ds H. van der Werf en de heer J. Germeraad, heeft men E. d. V. opgedragen aan de Herv. Synode te vragen om een interkerkelijk gesprek te openen. De Herv. Deputaten waren verhinderd deze vergadering bij te wonen. De Herv. Synode berichtte ons, dat zij aan ons verzoek zou voldoen.

Ik vind het een beetje pijnlijk, als ik deze feiten nog eens overzie, en ik weet, hoeveel Baptisten er ons werk van harte steunen met ons gebed, met hun meeleven, zelfs een enkele met zijn offers, dat wij nu door U, die niet op de hoogte is, een beetje in een hoekje geduwd worden en maar moeten horen, dat wij het helemaal verkeerd doen.

Onze naam „Eenheid door Vernieuwing” heeft m.i. nog wel zoveel aantrekkelijkheid, dat men ook in de kring der Baptisten gemeenten belangstelling heeft voor ons streven.

Op de rest van Uw artikel — waarmee ik het evenmin eens ben — ga ik nu niet meer in om niet te veel van Uw plaatsruimte te vragen. Maar ik ben ten allen tijde bereid er samen in Uw blad over te discussiëren.

U dankend voor de plaatsruimte verblijft met vriendelijke groeten,

hoogachtend, Uw dw,
J. VAN WIER Dzn.

Jonckbloetplein 73, Den Haag.

EEN PAAR AANTEKENINGEN

mijnerzijds zijn wel nodig bij het ingezonden stuk van de heer Van Wier. Ik had hem indertijd graag een exemplaar van het betreffende artikel willen sturen, als ik maar geweten had, dat hij bestond en dat hij iets met Eenheid door Vernieuwing te maken had. Dit laatste moet ik uit zijn schrijven trouwens ook nu nog raden.

Wanneer ik Eenheid door Vernieuwing onjuist heb

beoordeeld, kan dat mee te wijten zijn aan het feit, dat mij van haar Open Brief aan de Herv. Synode geen exemplaar is gezonden. Ik weet niet, of dit iets met goede persmanieren te maken heeft doch constateer slechts het feit. Mijn gegevens ontleende ik aan een samenvatting van een Open Brief in Kerknieuws en het zou de eerste keer zijn, dat ik deze voortreffelijke nieuwsbron op onjuistheden betrapte.

Tot mijn spijt kan ik niet inzien, dat mijn weergave van het voorstel van Eenheid door Vernieuwing er zo erg ver naast is, als blijkt, dat ik alleen heb weggelaten, dat er aan Psalter 1949 een aantal duplicaten zouden moeten worden toegevoegd. Of dit zo in Kerknieuws stond, kan ik nu niet meer nagaan. Of de Herv. commissie de gemeente ringeloort kan ik niet beoordelen. Of Eenheid door Vernieuwing de gemeente volledig representeert, waag ik te betwijfelen, omdat er moeilijk van een Herv. gemeente kan worden gesproken. Partij kiezen voor of tegen een van beiden formaties wilde ik niet en wil ik niet. Maar het staat ook vandaag nog voor mij vast, dat een strijd voor of tegen Hasper tot mislukking gedoemd is. Ik ben dan ook blij, dat het nieuwe interkerkelijke overleg een bredere opzet heeft, en hoop van harte, dat Psalter 1949 in dit overleg zijn kans zal krijgen, zoals Ds Landsman indertijd schreef.

Dat eenheid door vernieuwing ernstige critiek heeft uitgeoefend op de twintig nieuwe Psalmen der Herv. Commissie heb ik niet geschreven. Dat Eenheid door Vernieuwing alleen Herv.-Geref. samenwerking zou willen evenmin. Wanneer de heer Van Wier zich de moeite wil getroosten mijn artikel ook nog eens goed te lezen, zal hem dat wel blijken.

Tenslotte stel ik er prijs op te verklaren, dat ik deze discussie slechts heb gevoerd om een hernieuwd verwijt van slechte persmanieren te voorkomen.

J. REILING.

Mededelingen

DE GROEP BAPTISTEN TE LEMMER

wil gaarne in contact komen met Baptisten, die zich in de N.O. Polder gevestigd hebben. Willen de secretarissen van de betreffende gemeenten de adressen van de naar de N.O. Polder verhuisde leden daartoe opgeven aan br W. Zwaan, W. Barendszstr. 1, Lemmer? Bij voorbaat hartelijk dank!

BEROEPINGSWERK

Ds J. Ketelaar heeft het beroep van de Baptistengemeente te 2e Exloermond aangenomen.

ADRESWIJZIGINGEN

Het adres van de secretaris der gemeente Ter Apel luidt thans:

A. Pomp, Agostraat 66, Ter Apel.

Ds H. P. de Boer woont thans: J. P. Sweelinckstraat 13, Deventer, tel. 4406.

Leestafel

DE PROFEET JEREMIA, opnieuw uit de grondtekst vertaald en verklaard door G. Ch. Aalders. Eerste deel, Hoofdst. 1—24 2de druk. Uitgave „Korte Verklaring”, J. H. Kok N.V. Kampen. Prijs geb. f 6,25.

De verklaring met haar aantekeningen laten duidelijk uitkomen met hoe grote moeilijkheden de vertaling van het Oude Testament te doen heeft. De oorspronkelijke tekst blijkt op verschillende plaatsen moeilijk verstaanbaar te zijn en er moet gegist worden naar de bedoeling van de schrijver. Dat is een werk dat niet alleen veel scherpzinnigheid vereist maar ook voorzichtigheid. Men leest een commentaar als deze met genoegen en met vrucht. De profeten brengen ons meestal in een wereld die zo ver van ons afstaat, dat ze zonder uitleg moeilijk te verstaan zijn en men ze licht ongebruikt laat. Dat betekent verarming, en daarom bevelen wij ook dit deel van de bekende serie „Korte Verklaring” hartelijk aan.

L.

Advertentiën

Donderdag 8 October is in haar Heer en Heiland ontslapen onze geliefde zuster

Arendina Holman

in de ouderdom van ruim 81 jaar, geliefde echtgenote van wijlen Barteld Pluim.

Sinds September 1923 was zij een trouw lid onzer Gemeente.

Bapt. Gemeente
Muntendam.

Bijverdienste

v. f 6.— per dag

voor geschikt persoon met wat vrije tijd. Geen verz. Geen tijdschriften.

Br. met opg. werkring aan: Postbus 163, Tilburg.

PLAATST
UW

ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3180

VRIJDAG 23 OCT. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 48038

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUTTENLAND P. JAAR F 7.00

Het rustpunt

„....het is mij goed nabij God te wezen....”

Ps. 73 : 28.

Gelovigen zijn geen mensen die alles bij voorbaat goed vinden. Deze gelovige is tenminste danig in opstand geweest. Hij wilde de hele boel er aan geven. Van God en Zijn leiding moesten ze hem niet meer spreken. De brutalen hebben de hele wereld. Die rijden in de fijnste wagens, roken dure sigaren, gaan heerlijk uit en ze bloeien als 't kruid der aarde. Ze hebben de maling aan gezeur over God, over recht en gerechtigheid. Ze plukken de dag en de druiven en 't gaat hun nog goed ook. Moet je mij zien, zegt Asaf. Ik ben vroom tot en met, leef keurig, houd me aan de verkeersregels en moet op een tweedehands fietsje door 't leven: op 't bochtig rijwielpad, terwijl de heren der aarde voorbijsuizen in kussens.

Totdat hij alles zag. En toen werd hij stil.

Toen zei hij ook: het is mij goed nabij God te wezen.

Met God op de wijde velden, in de ruisende bossen. Met God in de kerk en in de huiskamer. God woont in Amsterdam en in Wladiwostok. Sommige mensen zijn op de vlucht voor God. Weg van het aangezicht des Heren, een Kain, een Jona. Maar dat is natuurlijk dwaas. Een mens is nergens veilig voor God. Men vraagt zich overigens ook wel af: Waarom zal een mens God niet zoeken, inplaats van achter struiken of in schepen weg te kruipen. Want wat is het leven zonder God? Een boek zonder aanvang of einde; een duur stuk asfaltweg midden in de Sahara zonder aansluiting op welke andere weg ook. Volslagen zinloos. Een waterkraan aan de muur, maar geen leiding of pompstation. Om te lachen, als 't niet zo gek benauwend was. Zo verontrustend gek, belastend. Ja, dat is dan het einde. Op zulke gladde wegen voert ons de van God vervreemde. De langzaam voorbereide verwoesting breekt daverend los en er is geen houden meer aan. De lawine dondert langs de helling en er blijft geen steen op de andere. In Jeruzalem en

Radiodienst

Op Maandag 26 October zal van 10.30—11 uur de morgendienst worden verzorgd door Ds J. B. de Neef van Winschoten.

De orde van dienst is:

Zingen Gezang 228 : 1, 3, 4.

Gebed.

Schriftlezing Romeinen 5 : 12—21.

Toespraak over: Zonde en Genade.

Dankgebed.

Zingen Gezang 263 : 1, 4.

Gezongen wordt uit Lofzangen en Gebeden.

in Berlijn niet.

Het zij verre van ons ons op de borst te slaan en te gloriëren in: maar 't is mij goed nabij God te zijn. Laten wij dankbaar stamelen: het is ons goed, dat God bij ons wil zijn. Zeker, wij hebben het goede deel gekozen, maar Hij sprak ons aan, zocht ons op. Jezus wandelde bij ons binnen. Hij richtte voor ons oog Zijn kruis op.

Het is mij goed. Heel goed. Het is het beste. Het is zoiets als: uit de wind en in de zon. Zoiets als na een reis in de vreemde thuis te komen. En dat is niet alleen op Zon- en feestdagen zo, maar dat is zo terwijl ik een band plak, een spijker insla en posten boek. Een onbegrijpelijke realiteit.

Het is mij goed. Dat is een zeer persoonlijk getuigenis van miljoenen. Kunt gij dat ook getuigen? Is God uw enige toevlucht? Dan is 't leven geen verloren stuk weg, geen zinloze vaart over zeven zeeën zonder haven. Waar ligt het rustpunt van uw hart? Ik wens u zeer in de nabijheid van God.

HUIZINGA.

Losse Schakels

Van of wegens? In Lukas 12, de verzen 35 tot 40, lezen we een opwekking tot werkzaamheid. Deze opwekking wordt ondersteund door een gelijkenis, waarin vooral het onzekere van het tijdstip van de komst van de Heer tot de Zijnen op aarde, de klemtoon heeft. De waarschuwing tot waakzaamheid wordt in verband gebracht met een bruiloft. Maar in welk verband? — De knechten moeten hun lendenen omgord en hun lampen of kaarsen brandende houden. Ze moeten zich steeds bevinden in de houding van gereedheid. Ze moeten werkzaam zijn en zich onmiddellijk in beweging kunnen zetten. Tijd tot nadere voorbereiding zal de Heer niet geven als Hij komt. Zijn aanwezigheid zal slechts enkele seconden duren. Die gereed is, volgt hem, en die niet gereed is, wordt achtergelaten.

Maar in welke betrekking staat dit gebeuren nu tot een bruiloft? Het schijnt dat hier een andere voorstelling van zaken gegeven wordt dan in Mattheus 25 : de bekende gelijkenis van de wijze en dwaze maagden. Dáár is dit duidelijk, dat de Heer te middernacht komt om die gereed zijn de bruiloftszaal binnen te leiden. Hier schijnt de komst van de Heer niets te maken te hebben met de bruiloft, het grote feest, dat begint na de terugkeer van de Zaligmaker tot Zijn getrouwen op aarde. Volgens de Statenvertaling en de N. Vertaling keert de heer „van” de bruiloft weer. — Volgens de hier gegeven voorstelling van zaken is de bruiloft dus reeds achter de rug. De heer van de gelijkenis heeft de bruiloft verlaten en komt nu terug tot hen die op hem wachten. Waartoe hij tot hen komt, wordt niet gezegd. Slechts dit wordt verlangd, dat ze klaar moeten zijn om hem, als hij komt, terstond te kunnen open doen.

Vreemde voorstelling Doet het bij het lezen van deze gelijkenis niet wat vreemd aan, dat de heer tot zijn getrouwen komt als het feest achter de rug is? — Kunnen we het zo wel toepassen op de komst van Christus tot de Zijnen? En daarop ziet toch ongetwijfeld deze vermaning en de daarop volgende gelijkenis. Hij richt zich toch rechtstreeks tot hen; zij worden vermaand om aan mensen die zo op hun heer wachten, gelijk te zijn. En zou de Heiland hier dan zeggen en ons er mede willen doen rekenen, dat Hij, als Hij komt om in een nieuwe verbinding met de getrouwen te treden, het feest al gevierd heeft, waarop alle vernieuwde en in de vernieuwing levende harten, wachten? Zou de bruiloft niet zijn voor hén, die werkende en wakende uitzien en zich klaar houden voor zijn komst?

We geven als een meer aanvaardbare voorstelling van zaken schenkende, de voorkeur aan de vertaling:

En gij, weest gelijk aan mensen, die op hun heer wachten, om hem wanneer hij wegens de bruiloft opbreekt hij komt en klopt, terstond te kunnen open doen.

Nu is de Heere Jezus in de hemel wachtende op het ogenblik dat Hij het werk, eens in de dagen van zijn vlees begonnen, in heerlijkheid zal kunnen voltooien. Is dat moment daar; is alle voorbereidende arbeid geschied, dan „breekt Hij op” om degenen die Hem verwachten tot zaligheid, de bruiloftszaal binnen te leiden.

„Open doen” Wat betekent nu dat „open doen”? We moeten hier op aarde actief, klaar, waakzaam zijn ten

allen tijde omdat de Heer van ons leven, de Bruidegom, in Wien ons leven zijn vervulling en zin vindt, terstond te kunnen open doen als Hij komt en klopt.

In de Openbaring spreekt de Heere Jezus over Zijn „staan en kloppen” aan de deur Zijner gemeente en Zijner heiligen.

Dat „open doen” — wat is dat anders, dan in een nieuwe gemeenschap met de Heiland treden? Hier zijn wij uitwonend van de Here. Hier is onze gemeenschap met Hem een voorlopige, onvolkomene. De heerlijkheid van het met Christus verbonden zijn kan hier niet uitstralen. Er hangen sluiers over ons leven. De schat ligt in een aarden vat. De gemeenschap is geloofsgemeenschap. Er geschieden wel wonderen, maar die zijn nog slechts tekenen. Het heil is nog een geheim. Het kan beleden, betuigd, doch niet getoond worden.

Maar als de Bruidegom komt eindigt de staat der vernedering waarin de bruid en de bruiloftskinderen nu nog leven. Dan komt de gemeenschap, waarin ze nu reeds met Christus staan, tot voleinding. De heerlijkheid van de verborgen Christus breekt in haar door. Wie gereed is, wie vol van verlangen naar de voleinding van zijn leven is, hoort Christus kloppen, doet hem haastig open en ziet zich geplaatst in de heerlijkheid met zijn Heiland en viert met Hem het grote feest der nieuwe gemeenschap: die van de Bruid, de Vrouw des Lams met Hem, die haar zich gekocht heeft met Zijn bloed.

Spreken of barsten Op een Internationale ontmoeting van jeugdige christenen in India, zeide een Oosterse jongeman: „ik moet getuigen van Christus of ik zou barsten”.

Kostelijk, zo geladen te zijn en zó te leven in het gevaar, dat het Evangelie de mens bereidt, die het heeft aangegrepen. Het is een macht boven de mens. Dan tenminste is het goed, als het dat geworden is. Zolang de mens het beheerst en er mee handelen kan naar zijn behagen; er over zwijgen kan én het verkondigen kan, kent hij het nog niet in zijn wezen, in zijn dynamiek. Van Frans van Assisi wordt verteld dat hij de Blijde Boodschap bracht aan zijn „vrienden” de vissen en de vogels, en zou iemand, die die drang geheel niet verstaat, wel goed onder de krachtstroom gekomen zijn van het Evangelie? Paulus zou die Oosterse jonge man verstaan hebben, want hij gewaagt ook ergens van een: „wee mij, als ik het Evangelie niet verkondig”. Het moge moeilijk zijn het te doen (en het kan zéér moeilijk en gevaarlijk worden) maar het na te laten is veel moeilijker. Er is geen betere gebondenheid, geen zoeter en tevens riskanter gebondenheid dan die aan het Evangelie. Een profeet spreekt er van dat hij de verzoeking ondergaan had om de boodschap, hem opgedragen om te verkondigen, te verzwijgen, maar dt bleek onmogelijk. Het gaf hem niet de gedroomde en voorgespiegelde rust, maar de boodschap werd „als een vuur in zijn beenderen”. Dat kon hij nog veel minder verdragen dan de zee van teleurstellingen, die zich over hem, de eenzame, uitstortte. Hij begon weer. Laat ons voortgaan en God geve ons de overmacht van het Evangelie bevrijdend te ondervinden. Hebr. 6 : 9—12.

Christus' lichaam De Schrift legt grote nadruk op de lichamelijke van Christus. Hij heeft een echt, menselijk lichaam gehad; heeft daarin geleefd en is daarin gestorven. Dat lichaam is aan het kruis gebroken. De Brief aan de Hebreëen zegt dat hij ons vlees en bloed deelachtig geworden is opdat Hij zou kunnen sterven, want zonder te sterven zou Hij ons niet kunnen verlossen. Met dat lichaam rtelde hij zich in het bereik

van de dood doordat Hij in dat lichaam zonde opnam, en Hij daardoor hém zou kunnen onttronen, die de macht over de dood had. En in Hebr. 10 : 5 spreekt Hij daarvan dat Hem het lichaam bereid was. In dat lichaam bezat Hij toen het instrument, nodig om Zijn gehoorzaamheid aan God, de erkenning van het recht Gods op de mens, in de offerande van dat lichaam dus in een *daad*, tot uitdrukking te brengen. Daardoor kreeg Hij invloed op en heerschappij over de loop der geschiedenis.

L.

IN EN OM DIE BIJBEL

Opstanding en Wedergeboorte

2

In ons vorig artikel wezen we er op, dat zowel de wedergeboorte als ook de „hoop” verbonden waren aan de opstanding van Christus! — Wij noemden de opstanding een eschatologisch teken, dat heenwees naar de „grote dag” van Christus.

Zijn opstanding is de grond voor onze opstanding. We zouden het ook aldus kunnen uitdrukken. Met de opstanding van Christus is het *begin* er van „de toekomstige eeuw”.

De toekomstige eeuw staat in het licht van de opstanding, in het teken van opstandingsleven! Daar is een nieuwe stand van zaken, een nieuwe orde ons gegeven!

Dat is nu ook tegelijk onze hoop!

De nieuwe orde is de wedergeboorte aller dingen. De herschepping. Deze herschepping heeft aangevangen met de opstanding van Christus en de gelovige heeft er deel aan.

De opstanding van Christus sluit in de overwinning van de dood, waarop ook het laatste bijbelboek wijst: „en de dood zal niet meer zijn, noch rouw”.

We kunnen ook zeggen, waar de dood de bezoldiging der zonde is, dat de opstanding van Christus voor ons betekent *de totale bevrijding van de gehele mens*. Zowel van ziel als lichaam!

In Christus is het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht, de wedergeboorte aangebracht.

Aan de wedergeboorte heeft men alleen deel, door verband met Christus te hebben. Dit verband is er krachtens het geloof in Christus. Door het geloof treden we in gemeenschap met Christus, met Zijn dood en met Zijn opstanding. Wat God aan Christus deed, heeft Hij ook aan ons gedaan. Het komt er op aan, dat we dit door het geloof beleven en met Paulus verlangen meer te kennen: „de kracht Zijner opstanding”.

De wedergeboorte is dus eigenlijk zoveel als het hebben van de hoop.

* * *

Wedergeboorte is een begin — niet een eind! De wedergeborene moet verder. Daarop wijst ook Petrus als hij schrijft: als *nieuw-geboren* kinderkens zijt zeer begerig naar de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen.

In de opstanding van Christus is een nieuw begin gemaakt. Zo kan Hij ook genoemd worden „de tweede

Adam”, en werd „de eerste Adam” tot een voorbeeld (Rom. 5 : 14) desgenen, die komen zou!

In Joh. 3 hebben we het hoofdstuk waarin Jezus tot Nicodemus zegt: „tenzij iemand wederom geboren wordt (letterlijk: van boven geboren wordt — een tegenstelling met van beneden, d.w.z. op aards-natuurlijke wijze geboren worden) hij kan het koninkrijk Gods niet zien”.

De geboorte van boven is een tweede geboorte, een wedergeboorte. *Het leven moet opnieuw ontvangen worden*, en dit is geschied door de opstanding van Jezus Christus.

Daar is opnieuw het leven ons gegeven, waaraan deel heeft ieder, die gelooft in Christus.

* * *

Er is bij wedergeboorte sprake van *twee zijden*, een objectieve en een subjectieve zijde.

De objectieve zijde is deze: God gaf de wedergeboorte, gaf dat nieuwe begin. Hij gaf het geheel zonder ons toedoen. Zoals wij in de eerste Adam tot zondaars gesteld werden, zo gaat het ook buiten ons om „dat door de gehoorzaamheid van Enen (n.l. Christus) alle mensen tot rechtvaardigen gesteld worden”.

Dat is nu juist het Evangelie! Allen zijn in Christus verlost, verzoend! Christus stierf voor allen en leeft voor allen. God heeft steeds weer de *gehele wereld* op het oog. God heeft also de *wereld* liefgehad! Hij zendt Zijn discipelen met de opdracht: „Gaaf heen in de *gehele wereld*”. — God was in Christus de *wereld* met Zich verzoenende. Juist omdat het voor allen is, is het zo persoonlijk! Het sluit niemand uit!

Het opstandingsleven, de wedergeboorte, de zalige hoop, de herschepping, is er voor ieder, *die gelooft!* En dat is nu de subjectieve kant! — Ook deze zijde brengt Petrus ter sprake, als hij schrijft: „door het geloof, tot de zaligheid die bereid is, om geopenbaard te worden”.

Verkrijgende het einde des *geloofs*, de zaligheid der zielen! U dan die *geloof* is Hij dierbaar enz.

Dat geloven is: zichzelf als „dood” en „opgestaan” beschouwen, wat in de doop tot uitdrukking wordt gebracht. „Zijnde met Hem begraven in de doop, in welke gij ook met Hem opgewekt zijt, *door het geloof*”.

* * *

Het is *door de prediking van het Evangelie*, dat dit geloof gewekt wordt en de verbinding tussen Christus en de mens tot stand komt! Door het geloof krijgt men deel aan de opstanding, aan de wedergeboorte aan de hoop! Maar daarom kan ook Petrus zeggen: Gij, die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvend woord van God”.

Die wedergeboorte sluit onze hoop in. Wat is er te hopen, waar de dood heerst? Wat is er te hopen, als het leven ontbreekt?

Christus leeft en daarin is onze hoop gelegen. Wie Christus bezit, heeft alles. God zal ons met Hem alle dingen schenken!

Büchsel schrijft: „De wedergeboorte bestaat in de grond der zaak hierin, dat men hopen mag, ter wille van de opstanding van Jezus Christus”.

* * *

De wedergeboorte legt ook verplichtingen op, zoals het elkander vuriglijk liefhebben, het gebod „op te wassen” „te wandelen in vrede!” Het uittrekken van de oude mens en het aandoen van de nieuwe mens. Het is niets anders

dan ruimte geven aan het nieuwe leven, het opstandingsleven waaraan wij door het geloof deel kregen!

Dan wordt zichtbaar dat Christus in ons leeft en dat wij der wereld gekruisigd zijn! Dan begint de hoop zich te verwezenlijken reeds hier en nu. Dan wordt zichtbaar dat we deelhebbers zijn aan het koninkrijk Gods. Wedergeboren zijn.

D. SLORT.

ZAND en ZAAD

Broeders, wij hebben een machtig apparaat ter verbreiding van Gods boodschap tot onze beschikking en wij zouden tekort schieten, als we achteloos aan deze grote mogelijkheid voorbijgingen. Natuurlijk, daar is ons persoonlijk getuigenis. Maar die die we willen aanspreken hebben niet altijd gelegenheid naar ons te luisteren. En, om eerlijk te blijven, soms is ons hart bevreesd, onze tong zwaar, de tijd ongeschikt. Doch er zijn ook andere mogelijkheden. Misschien schijnt het soms een dode, onaanzienlijke staf in onze hand, met Gods hulp geschieden er wonderen. Maakt gebruik van het gedrukte woord. Zaaïers, tracht veel Kerstnummers aan de man te brengen. Bedenkt dat honderden de boodschap zullen gaan lezen. Dat de boodschap er nog zal liggen maanden na aflevering. Hebt geloof in dit werk.

Kassel heeft een verzendhuis en duizenden, tienduizenden kranten, brochures en boeken gaan vanuit die werkplaats der duitse Baptisten naar de leden van de gemeenten en van de gemeenteleden naar de ongelovigen. Laten wij onze periodieken verbreiden. *Gooi* geen van onze kranten weg, *geef* ze weg. Breng ze rond. Zaaï dat zaad. Werp uw brood uit op het water; want gij zult het vinden na vele dagen. Grijp toch uw kans en doe iets aan uw naaste. Er wonen velen in uw straat, die gij op vele wijze kunt benaderen. Er liggen grote kansen voor u om te grijpen. Ga niet tegenover hen voorbij. Tegenover de vele mensen.

De uitgeverij onzer duitse geloofsgenoten is genoemd naar J. G. Oncken, omdat hij door zijn ijver als colporteur van bijbels en andere, christelijke boeken, de grondslag legde voor deze zaak. Voor een niet gering deel steunt dit bedrijf ook nu nog op de ijver van eenvoudige Baptisten, die in het bijzonder het Evangelisatieblad bij duizenden onder de mensen brengen. Het is geen zeldzaamheid, wanneer één stille stugge, stoere werker in een paar vrije avonduren honderd en meer abonnees wint op hun Zaaier. Dat mijn hart bij dergelijke mededelingen sneller klopt is geen wonder. O, wij hebben ook zulke enkelingen. Enkelingen, die het bijvoorbeeld wagen zelf een honderd Kerstnummers te nemen en die aan de man brengen. We groeten ze hartelijk en wensen hun ook dit jaar Gods zegen op hun werk. Nee, goeie werken maken ons niet zalig, maar Jakobus leert al dat het geloof ze heeft en een tastbaar bewijs zijn van het verborgen geloof.

Onze duitse broeders hebben geen eigen drukkerij. Die hadden ze wel, maar het kapitaal dat ze daarin zouden moeten steken bij de wederopbouw was erg groot en dat geld kon nu beter voor directe Evangelisatie en kerkbouw besteed worden. Honderdvijfentwintig jaren lang is de stroom van de beste lectuur van de persen en magazijnen uitgegaan. Nu, na de grote verwoesting in October 1943, waarbij heel de drukkerij en uitgeverij

weggevaagd werden en waarbij twaalf leden van het personeel het leven verloren, staat aan de rand van de stad een fors gebouw, waarin een vijf en twintig mensen dagelijks bezig zijn met de verzending van alle mogelijke christelijke lectuur.

Op Zondagmorgen, de 20ste September, zaten we in een Festgottesdienst, 's namiddags in een dienst van vier uren lengte om vele toespraken te horen. Dinsdag werd het nieuwe gebouw ingewijd en luisterden we o.m. naar goede woorden van de burgemeester, naar een hoge vertegenwoordiger van Koophandel, naar broeders van de „Unie”. Uw vertegenwoordiger sprak al in de Zondagnamiddag en velen verzekerden hem dat men de belangstelling onzerzijds op prijs had gesteld.

Natuurlijk rijst de vraag, wanneer men zulk een uitgeverij ziet, waarom wij het niet verder hebben kunnen brengen dan een moeizaam levend Lectorfonds. Ligt het daaraan dat wij vele goede christelijke uitgeverijen hebben in dit kleine land? Is ons afzetgebied te klein? Zijn de protestantse kerkformaties hier te lande actiever op dit terrein en zijn de leden dier kerken afkerig van wat wij produceren? Of zouden kunnen laten produceren? Leest gij het weinige dat er in ons fonds verschijnt? Werken wij echt intensief met dat wat onder ons gebracht wordt? Zouden wij niet kunnen beginnen met al wat wij willen bestellen aan lectuur zulks te doen via een centraal adres en zouden we daarmee niet de grondslag kunnen leggen voor een verzendhuis, dat uit eventuele baten eigen uitgaven zou kunnen financieren? En zo zou men door kunnen vragen. Dwaze vragen misschien voor deskundigen. Maar misschien zit hier of daar een zaadje tussen 't zand. Commissies kunnen hun nut hebben maar een zakenman, een boekhandelaar zou hier licht kunnen verschaffen.

Doch gij ook, indien gij met ons meewerkt en toont dat ge een weinig wilt doen. In Jan. '54 hopen wij met een nieuwe Zaaier van acht pagina's te komen. Bestelt U daarvan direct aan ons, of, zo er een correspondent in de gemeente is, bij hem, opdat wij, zo wij al niet dadelijk bereikt hebben wat wij wel zouden willen, tenminste doen wat wij kunnen.

HUIZINGA.

Kroniek

Nederland en Europa

In het vorig nr las U een verslagje van de conferentie, die de Europese Baptisten Federatie in September te Rome heeft gehouden. De belangrijkste zin, althans voor ons, die in dit verslag staat, is deze, dat naast Portugal Nederland het enige land was, dat niet was vertegenwoordigd. Het deed mij denken aan de discussie ter Alg. Verg. in Hengelo, toen verschillende afgevaardigden bezwaar zagen in toetreding van de Unie tot de E.B.F., omdat het misschien te veel geld zou kosten. Zij kunnen gerust zijn, want het heeft de Unie dit keer geen geld gekost; er is geen afgevaardigde gezonden.

Toch zou dit wel eens een zuinigheid kunnen zijn, die op de duur de wijsheid bedriegt. Want het behoeft ons niet om redenen van nationale trots te spijten, dat er geen Nederlander te Rome was. Veeleer ben ik geneigd hierin een onderschatting van het belang der Europese

samenwerking te zien. Het is begrijpelijk, dat de Commissie der Unie geen afgevaardigde heeft gezonden. Was het enthousiasme in Hengelo voor de E.B.F. groter geweest, dan had zij misschien aanleiding gevonden om uit de magere Uniekas enig geld te voteren voor een vertegenwoordiging in Rome. Nu heeft zij er van afgezien en wij hebben geen reden de Commissie hiervan een verwijt te maken.

Toch blijft Europese samenwerking een gebiedende eis. Politiek en economisch is ons werelddeel bezig een te worden, al zijn de moeilijkheden hieraan verbonden ook nog zo groot. Een verenigd Europa is de enige vorm, waarin de oude wereld geestelijk en politiek kan voortbestaan. De wereldvrede kan er mee van afhangen. En daarom is het van groot belang, dat ook de Europese Baptisten over eigen grenzen leren heenzien en gaan samengroeien tot een Europese eenheid. Het Baptisme is een internationale vorm van christendom. Het kent in wezen geen nationale begrenzingsen. In een eenwordend Europa ligt voor het Baptisme een grote geestelijke taak. Wij behoren voorop te staan.

De Ned. Herv. Kerk in de openbaarheid

Onlangs heeft de synode der Ned. Herv. kerk een plechtige openbare zitting gehouden in de Utrechtse Dom. De Herv. pers heeft hieraan veel publiciteit gegeven, omdat hiermee gedemonstreerd zou worden, hoezeer de synode zich van haar verantwoordelijkheid jegens ons volk bewust is en daaraan uiting geeft. Nu is het feit, dat de kerkelijke vergaderingen van de Ned. Herv. kerk altijd besloten zijn, sinds jaren een doorn in het oog van velen binnen en buiten deze kerk. De synode bepaalt zich tot het verstrekken van tamelijk vage communiqué's en tot het publiceren van deze herderlijke brieven. Wat zich verder in de leiding van deze kerk afspeelt is verborgen. En voor het besef van velen staat deze geheimzinnigheid in een schrill contrast met de openheid, waarvan de Herv. pers niet moede wordt te vertellen, dat zij in de kerk te vinden is.

Het behoeft dan ook niet te verwonderen, dat deze „bezwaarden” met gemengde gevoelens staan tegenover de openbare zitting in de Dom. Want, zeggen zij, dit was geen openbare synodezitting maar een demonstratieve bijeenkomst met als hoofdschotel een soort kerkelijke troonrede, verdeeld over verschillende sprekers. Daarmee is nog niets gewonnen voor grotere openbaarheid van het synodebeleid, en die openbaarheid is nodig, wil de Ned. Herv. kerk in ons land weer gezag en achting genieten. Zonder deze openbaarheid blijven haar getuigenissen en boodschappen holle klanken.

Het komt mij voor, dat hier wederzijds dezelfde denkfout wordt begaan. De discussie over en weer wekt de indruk, dat het in dezen gaat om de openbaring van de kerk in ons volk. De synode tracht zich van haar verantwoordelijkheid te kwijten door middel van haar getuigenissen en haar critici willen deze getuigenissen gesteund zien door grotere openbaarheid. Maar het heeft er veel van, dat alles hier afhangt van de top der kerkelijke pyramide. Die top spreekt, maar de pyramide zwijgt. De fout schuilt niet in de geheimzinnigheid van de synode maar in de Hervormde visie op kerk en ambt. De kerk wordt allereerst van bovenaf gezien: zij is het lichaam des Heeren en wordt bestuurd door de ambtsdragers. Dat is juist, althans ten dele. Maar onjuist is, dat de kerk spreekt en zich openbaart vanuit de top. Naar binnen is de Gemeente van Christus inderdaad een schepping van bovenaf. Baptisten vergeten dat tot hun schade en schande wel eens. Maar naar buiten verschijnt de Gemeente als Gemeente van Gelovigen. Zij

spreekt en handelt van beneden af. Dit missen wij in de Ned. Herv. kerk met droefheid.

De positie van het Amerikaanse Baptisme

Onlangs bevatte de Kroniek enige cijfers over de getalsterkte van de kerken in de Ver. Staten van Noord Amerika. Het is de moeite waard om ook het commentaar te lezen, dat Dr John W. Bradbury, de hoofdredacteur van The Watchman-Examiner, hierop heeft gegeven. Er zijn, schrijft hij, 17.470.111 Baptisten in de U.S.A., verdeeld over 24 (vier en twintig!) unies of confenties. Het is droevig, dat de grootste evangelische beweging in de wereld, die voorgeeft het Nieuwe Testament te erkennen en te gehoorzamen als regel voor geloof en practijk, geen gemeenschappelijke basis kan vinden, waarop zij het gebod van haar Heer om allen een te zijn kan vervullen.

Baptisten zijn vrijbuiters. Dat is de schaduwzijde van hun democratische gemeenschap. Neen, het is een zondige vervalsing van het schone beginsel van de mondigheid der gelovigen. Ook wij in Nederland zijn van deze zonde niet bepaald vrij.

J. R.

Zendingsrubriek

Congolezen bezoeken België

Dit jaar heeft het Gouvernement van de Congo een interessant experiment gedaan door een groep geselecteerde Congolezen voor een bezoek naar België te zenden. In Mei vertrok er een groep van 16 mannen, gekozen uit verschillende delen van de Congo en vertegenwoordigde alle lagen der bevolking per vliegtuig daarheen.

Het doel van dit bezoek is om de bezoekers een indruk te geven hoe er in het moederland geleefd en gewerkt wordt. Een ambtenaar zal gedurende het bezoek van deze Congolezen als hun gids en adviseur optreden. Verschillende streken van België en diverse ambachten en industrien werden bezocht. Het programma was zwaar overladen, doch de bezoekers schenen nooit tevreden te zijn voordat zij alles gezien hadden wat hun aandacht en belangstelling hadden opgewekt.

De bron, waaraan we dit bericht ontleenden, eindigde met de opmerking: Laten we hopen, dat zij terugkeren zullen met de waardevolle indrukken en geleerd hebben, dat hij die eten wil ook werken moet. Verder dat werken eervol is, omdat dit fundament is van civilisatie.

Het probleem van de inheemse clerus

Gedurende de afgelopen maanden heeft een team van 3 deskundigen Centraal Afrika bezocht om het vraagstuk van de opleiding van inheemse predikanten te bestuderen. In de Congo beseft men terdege, dat de groei van de

Protestantse Kerk daarvan afhangt of men in staat is om bekwame en waardige voorgangers daarvoor op te leiden. Vandaar het onderzoek van bovengenoemde commissie.

Onderzoek van een zendingsdorp

Onlangs bezocht een zendingsdeskundige uit de Verenigde Staten de Congo met het doel om te weten te komen hoeveel Jezus Christus en diens Evangelie eigenlijk betekende voor de Congolees. Hij en zijn echtgenote werden met zoveel charme ontvangen dat zij verklaarden: Wij zijn zeer onder de indruk over de wijze waarop deze mensen ons ontvangen hebben in hun huizen (hutten) en vooral over de wijze waarop zij hun gevoelens over de christelijke godsdienst tot uitdrukking brachten. U kunt het geloven of niet, maar daar waren genoeg Congolezen boos, omdat wij hen niet persoonlijk in hun hutten opzochten.

Het resultaat van een onderzoek van een bepaald dorp laten we hierbij volgen. Ongeveer 80 „interviews” werden er gehouden, voornamelijk bij degenen, die lange jaren in het dorp gewoond hadden. Personen van diverse leeftijden werden er ondervraagd uit de verschillende lagen der bevolking. De volgende normen werden er in acht genomen: Christenen onder censuur, niet gelovigen en tenslotte R. Katholieken. Hier is de statistiek van een zendingsdorp.

Christenen met een goede reuk	483
Christenen onder censuur	116
„gedoopte” Protestantse kinderen	40
rest niet: R. K. kinderen	229
R. K.	110
R. K. kinderen	68
Volwassen R. K. met een goede reputatie	31
Totaal aantal volwassenen	808
Niet-gelovige volwassenen	99
Totaal aantal kinderen	337
„Ongedoopte” kinderen	229
Mannen met één vrouw	155
Mannen met harems	26
Christelijke woningen met kinderen	71
Christelijke woningen zonder kinderen	84
Huwelijken met meer dan één vrouw en kinderen	15
Huwelijken met meer dan één vrouw zonder kinderen	11
Weduwnaren en ongehuwde mannen	27
Daarvan zijn er weer daadwerkelijk christen	12
Christenen onder censuur	5
Niet-gelovigen	10
Weduwen	24
Daadwerkelijk christen	23
Niet gelovig	1

Aantal huizen (hutten)	414
Aantal bewoners van het dorp	1145
De Protestantse gemeenschap	639
De R.K. gemeenschap	178
Volwassen niet-gelovigen	99
Ongedoopte niet R.K. kinderen	229

De zending van dit dorp maakt hierbij de volgende opmerkingen: Zonder de minste aarzeling zeg ik hier, dat dit onderzoek van veel nut was voor onze Congolese predikant, de Gemeente en het dorp zelf. Het versterkte ons geloof, wanneer we onontwikkelde Congolezen hoorden hoe zij hun geloof in eenvoudige, maar betekenisvolle woorden tot uitdrukking brachten.

Enige vragen openbaarden wat de voornaamste christelijke problemen waren. Wanneer er b.v. gevraagd werd: Wat is de grootste hinderpaal voor Christenen van dit dorp? hoorden we het meest het volgende antwoord: De betrekkingen tussen mannen en vrouwen. Daarop volgde als 2e antwoord: Geld.

Het was verder voor ons zeer bemoedigend om te horen, dat het bezoeken van inheemse Christenen zeer op prijs gesteld werd. Verscheidene devote Christenen zeiden: We waarderen het, dat we een Congolese predikant hebben, maar toch willen we U laten weten, dat we U en Uw prediking nog nodig hebben. Dit zal ongetwijfeld ons werk nog meer verzwaren en belasten, want op een zendingspost is er zo veel te doen. De zending zal aan veel huisbezoek nauwelijks toe kunnen komen, want hij heeft programma's klaar te maken, lessen uit te schrijven voor de volgende en nog zo vele andere dingen meer te doen. Maar huisbezoek zullen we zeker er bij nemen.

Het onderzoek heeft ons verder geleerd, dat de traditie ook bij de christenen — en wij bedoelen de heidense traditie — nog steeds haar invloed doet gelden. Het geloofsleven bij de Christenen dient daarom sterker dan voorheen verdiept te worden.

Zulk een onderzoek is leerzaam en leerrijk. Niet in het minst voor de plaatselijke zendingsarbeider zelf.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

HARLINGEN

Zondag 4 Oct. was voor de Gemeente Harlingen een blijde dag. Een jonge zuster had haar hart aan de Heer gegeven in één onzer N.B.J.B. kampen en daarmee tevens te kennen gegeven Hem te willen volgen in de H. doop.

Zo was er blijdschap bij de ouders alsook bij de brs en zrs der Gemeente, daar het reeds lang geleden was dat we ons doopvont geopend zagen.

Onze voorganger had tot tekst gekozen Rom. 6 : 4, het ons zo bekende gedeelte. Ook onze jonge zuster beleet in de symbolische handeling van de doop de oude mens gestorven te zijn, om met Christus in nieuwigheid des levens te wandelen.

Wat was het voor de Gemeente een goed en gezegend ogenblik om na de dienst met de jonge zuster des Heren dood te gedenken.

Zo mag het ook gedurig voor allen die onder de klanken van het Woord opgaan, een verkwikking zijn, innerlijk gesterkt en bemoedigd te mogen worden, ook voor hen die nog „buiten” staan, opdat er „dagelijks tot de Gemeente mogen worden toegedaan”.

De Heere zegene U allen.

HENGELO

Op donkere dagen komt soms plotseling de zon te voorschijn. In een pessimistische bui doet een vriendelijk woord je ineens opleven.

In een grote zorgentijd komt Gods genadezon je zo maar verlichten. Als wij in Hengelo soms met de handen in het haar zitten omdat er nog geen huis is voor de nieuwe dominee en als wij menen dat het hoog tijd wordt dat aan het herderloze tijdperk een eind komt, dan geeft zich een jonge broeder aan de Heer. Halleluja!

Zondag 11 Oct. had Ds van Dam het voorrecht de doop aan deze jonge broeder te mogen bedienen. De Gemeente vierde feest. Niet met uiterlijk vertoon, maar stil, intens. Er was vreugde met een traan in het oog. Het was een goede morgen. Het was een gezegende middag. Ds van Dam bepaalde ons bij de tekst: Nu gij Christus Jezus, de Here, aanvaard hebt, wandelt in Hem, en verklaarde duidelijk dat wij onmachtig zijn, doch Jezus sterk is. In ons leven gaat het om Hem. Ook in de doop om Zijn eer. In onze levenswandel om het volgen van Christus. God gaf ons een Zon-dag.

Des middags aan het avondmaal werd afscheid genomen van drie families, waarvan er twee gingen emigreren. Ouderling ter Braak wenste hun Gods zegen toe en vergeleek het komen van een jonge broeder in de Gemeente met kerkwerk en het emigreren met massawerk. Inderdaad lijkt het op een uittocht. Welgeteld zijn thans reeds plm. 65 emigranten uit onze Gemeente vertrokken. Toch is er blijdschap want God is overal. Ook in het vreemde land. Van deze plaats zenden wij al onze broeders en zusters in de vreemde onze hartelijke groet.

S. W. VIS.

HOOGKERK

Zondag 4 Oct. j.l. werden we verrast, daar onze br candidaat Tromp van Groningen ons onverwacht kwam

Friese Besturen

Uw conferentie is
Woensdag 28 October
te Sneek

M. G. B.

dienen. De begroeting over en weer was allerhartelijkst. We kennen br en zr Tromp n.l. al zo van nabij, door het jeugdwerk Groningen—Hoogkerk waar zij beide met hart en ziel zich aan geven en bijzondere krachten in zijn. Onze br bepaalde ons na een korte bidstond bij „de koopman in schone paarden” en bracht naar aanleiding van dit gedeelte een gloedvol Evangelie zodat we allen werden gesticht. Ook de door hem opgegeven liederen paktten ons. Na de dienst maakte onze br nog even een huisbezoek en verrastte een oude zuster en broeder der Gem.

Dit zijn voor ons even van die verkwikkingen. Het gaat ons goed. Een prachtig jeugdwerk, mooie Zaaierverkoop en een keurig verg. lokaal met 100 zitplaatsen. Zrs en brs schippers, nu is U in de gelegenheid ons te bezoeken. Wat een schepen in het Hoendiep! nu de fabrieken weer draaien. De eerste br schipper hebben we al begroet.

Zondag 1 Nov. houden we een gez. Contactavond, kom dan in elk geval!

Allen in de lande hartelijk gegroet.

P. NOORDIJK,
Corr.

VRIESCHELOO

Geliefde medeverbondenen in onze Heer.

In de dienst van Zondagmiddag 11 Oct. nam onze geliefde voorg. Ds M. de Jong afscheid van de Gemeente. Dit scheiden wederzijds viel ons zwaar, omdat banden, die hecht geworden zijn, werden verbroken. Onder enorme belangstelling sprak Ds de Jong naar aanleiding uit Joh. 21 : 18—22. Voorwaar, voorwaar zeg ik u, toen gij jonger waart gordet gij uzelf, en wandeldet alwaar gij wildet, maar wanneer gij zult oud geworden zijn, zo zult gij uw handen uitstrekken en een ander zal u gorden en brengen waar ge niet wilt.

De kern van deze boodschap was: Het Lam volgen,

waar het ook henengaat. Niet eigen wil volgen, maar alleen Gods wil te doen.

Met weemoed nemen wij afscheid van Vriescheloo, want dit afscheid is een weinig sterven, doch wij moeten het Lam Christus volgen.

Met deze gehoorzaamheid en zekerheid nemen wij afscheid en onze bede en vermaning is: Blijf getrouw.

Na dezen spraken verschillende afgevaardigden hartelijke woorden tot Voorg. en gezin.

Deze waren in 't kort. Van de veenkoloniale bond, interk. Jeugdcomite, de Herv. Gem. Vriescheloo, Ger. Gem. Bellingwolde, de Chr. Nat. school ter plaatse, de Evangelisaties Veelerveen en Wedde. Ds de Neef namens Winschoten, ook namens het convent van predikanten, Ds Scholte namens Nw. Weerdinge, Ds Jut namens Nw. Pekela, br Kruizinga namens Ter Apel, dhr van der Kooy uit Sellingen als vriend, afgevaardigden uit de Gem. Ihren en Wijmeer (Dl.) terwijl brieven waren binnen gekomen van de Gem. Musselkanaal, Muntendam en 2e Exloermond.

Aan het slot van deze dienst zongen wij staande de scheidende voorg. toe: Nu tot weerziens.

's Avonds hadden wij een intieme samenkomst van leden en vrienden der Gem. welke onder leiding stond van oud. Blank, die sprak namens de Gem. Namens verenigingen spraken velen woorden van dank. De Jeugd bood een prachtige foto met omlijsting aan van kerk en pastorie.

Alles van deze avond kan ik niet vermelden, het kost te veel plaatsruimte. Deze laatste momenten kwam tot uiting de hartelijke liefde en verbondenheid tot elkander door Christus.

Onze bede is dat de Heer Ds de Jong rijkelijk wil zegenen in Pernis en Zeeuwse en Zuidholl. eilanden. Laten wij allen met nog meer liefde meer gebed toewijding staan ook in dit nieuwe te beginnen werk, en moge deze werker de kracht en sterkte ontvangen van onze Hemelse Vader.

Namens de Gem.,
Uw br in Christus,
A. NOBBE, secr.

Verantwoording U.Z.C.

In dank ontvangen voor de Zending:

Gemeente Hengelo (O.)	f	58.80
„ Harlingen	-	28.15
„ Ter Apel	-	55.—
Zondagsschool „De Goede Herder”, Groningen	f	43.99
N.B.J.B.	-	1500.—
Gemeente Emmen	-	25.63
„ Noordbergum	-	54.18
„ Vriescheloo	-	17.70
„ Sneek	-	99.72

Bijdragen voor de Zending kunnen gestort of overgeschreven worden op postrek. 523019 t.n.v. U.Z.C., Willemstraat 9, Sneek.

Uw dw. dn.,
W. MODDERMAN,
Adm. U.Z.C.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

De Gemeente Enschede heeft tot haar herder en leraar beroepen Ds S. Zijlstra te Eindhoven.

Advertentiën

Met grote vreugde en dank aan God geven wij kennis van de geboorte van ons zoontje en broertje

Richard Siebe Wouter

R. Joh. v. d. Deen
G. v. d. Deen-Hakse
Han

Hengelo O., 18 October 1953.
Oldenzaalsestraat 128.

Bij ons vertrek naar Canada groeten wij hierbij onze geliefde familie, broeders en zusters.

Fam. J. E. Evers
A. W. M. Evers-Visscher
Joop
Wim
Herman.

„Groote Beer”, 20-10-'53.

In Jezus ontslapen onze lieve broer en zwager

Willem de Vries

in de ouderdom van 73 jaar, geliefde echtgenoot van C. v. d. Akker.

Drouwenermond:
T. Hornstra-de Vries
P. Hornstra

Workum:
Wed. S. Dijkstra-de Vries

Den Haag:
Wed. M. de Jong-de Vries

R. de Haan-de Vries
J. de Haan

Bolsward:
O. Wijnia-de Vries
W. Wijnia

16 October 1953.
546 Crosbystreet n.w.,
Grand Rapids, U.S.A.

TE KOOP
AANGEBODEN

S.V.E.-Projector
(Society for Visual Education)

compleet met toebehoren (extra lampen, weerstand, koffertje, enz.) alsmede verschillende series bijpassende fraai gekleurde plaatjes betreffende de bijbelse geschiedenissen. Uiterst geschikt voor bijbellessen, clubs, catechisaties. Slechts weinig gebruikt; betaalde invoerrechten f 66.—.

Brieven met bod onder letter X aan Unie-bureau, Tetterodestraat 47, Haarlem.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3181

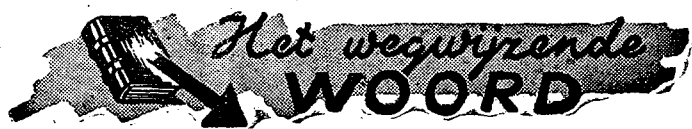
VRIJDAG 30 OCT. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18098

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

En als nieuwgeboren kinderkens, zijt zeer begerig naar de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen.

1 Petr. 2 : 2.

De Schrift leert ons, dat op de natuurlijke geboorte een andere geboorte moet volgen. Van de eerste geldt: Wat uit het vlees geboren wordt dat is vlees! — Het nieuwe testament, de bedeling des Geestes, stelt het geboren worden uit water en geest centraal. Dat is het wat Jezus bedoelde, toen Hij tot Nicodemus sprak: gij moet wederom, d.w.z. van boven geboren worden! — Wij moeten uit God geboren zijn.

In het natuurlijke leven is vaak een gelijkenis gelegen van hetgeen zich afspeelt in het geestelijke. Onze natuurlijke vader kan het beeld zijn van onze Hemelse Vader, het volk waartoe men behoort krachtens natuurlijke geboorte, kan als beeld dienen voor het volk Gods enz.

Zijn we wedergeboren, dan vindt deze geboorte haar type in de natuurlijke. Petrus werkt dat uit in onze tekst.

Het komt op geestelijke groei aan! Evenals in het natuurlijke er sprake is van groei, moet ook in het geestelijke groei aanwijsbaar zijn. Wat niet groeit, sterft af.

Geboorte staat aan het begin van het leven. Evenzo de wedergeboorte. Wij zijn er dus niet als we „kinderen Gods zijn”, we moeten verder, we moeten groeien. Het begin is zwak en klein ook in 't geestelijke. Eigenlijk worden we aan deze zijde van het graf nimmer volwassen. Hier is het met Paulus: „Niet dat ik alrede volmaakt ben, maar ik jaag ernaar”.

Gelijk het kind hulpbehoevend is, zijn ook wij het. Wij zingen dan ook in onze liederen: „Mijn ziel heeft U van node, elk uur, elk ogenblik”. De apostel Paulus sprak aan het einde van zijn leven: „hulp van God verkregen hebbende sta ik tot op deze dag”.

Ieder kind bergt een geheim in zich. Vader en moeder vragen zich af: „Wat zal toch dit kindeke wezen”. Die vraag kunnen we ook stellen, wanneer in het geestelijk huisgezin der gemeente een nieuwgeborene zijn intrede doet. Wat zal er uit groeien, en dit geheim wordt ons

tevens verklaard. De uitkomst is niet twijfelachtig. Wat uit God geboren wordt, wat Zijn schepping is, kan niet mislukken, maar draagt de kiem van het eeuwig leven in zich. Johannes schrijft: „nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen...” Dat dragen we nog als een geheim met ons. Echter weten we dat de openbaring komt en wij Hem alsdan gelijk zullen wezen.

* * *

Wij moeten groeien! Dat geldt alleen voor levenden. Wie niet „levend” is gemaakt door de Geest Gods, kan dit woord naast zich neerleggen, en zoeken in de Schrift een woord, dat hem of haar de weg wijst, om tot leven te komen.

Het woord, dat we overdenken, is gericht tot levenden, tot wedergeborenen, of wat hetzelfde is: tot gelovigen in de Heere Jezus Christus.

Waar in moeten we groeien?

Wij moeten groeien in kennis en geestelijk verstand.

Ja, ook in kennis! En daar ontbreekt nog al wat aan. Dat is nog het ergste niet, maar dat de kennis niet begerd wordt, dat is het aller-ergste.

Sprak niet de profeet: „mijn volk vergaat, omdat het geen kennis heeft”? Petrus eindigt z'n brief met de woorden: „wast op in de genade en kennis onzes Heeren en Zaligmakers Jezus Christus”.

De kennis vangt aan bij de elementaire dingen, bij het A.B.C. des geloofs. Wij beginnen met de melk-kost, doch daarbij moet het niet blijven, we moeten voort naar de vaste spijs. Er zijn nog heden vele Corinthiërs tot wie Paulus moet zeggen: ik heb u met melk gevoed en niet met vaste spijs, want gij vermocht toen niet, ja, gij vermoogt ook nu nog niet.

* * *

Groeien ook in heiligheid.

Petrus heeft het vaak over heiligheid (1 Petr. 1: 15, 16). Heiligheid betekent niet zondeloosheid. Heilig zijn is: afgezonderd zijn van het profane en gewijd zijn aan de Heer. Onze toewijding moet groeien.

Ook in *kracht* moeten we toenemen. „Wordt krachtig in de Heere!” Vele kinderen Gods zijn zwak in verzoeking, anderen zijn zwak in geloof en geven toe aan twijfel, weer anderen zijn zwak in de leer en worden omgevoerd met allerlei wind van leer.

* * *

Groei heeft te maken met voeding! Verkeerde voeding is oorzaak van allerlei ziekten! *Het voedingsmiddel is: „het Woord Gods”.* Zijt zeer begerig naar: het Woord van God.

De slapheid van vele Christenen is toe te schrijven aan het niet eten! „Lees uw bijbel als ge groeien wilt”. Hoor, als het woord u verkondigd wordt, en de groei blijft niet uit.

D. SLORT.

Losse Schakels

Beklemde Positie We hebben het in de Oecumenische Raad niet gemakkelijk. Het is een „Wereldraad van Kerken”. Er is tegen deze Raad al heel wat ingebracht — bezwaren, die wij nu juist niet allen delen. Sommigen is hij niet belijnd genoeg. Zijn basis is te breed en er is bovendien geen eensluidende officiële uitlegging van die basis. Nu kan men geen tucht oefenen. Daartegen wordt opgemerkt, dat indien de zaken zó gesteld zouden worden, de Wereldraad zou worden, wat hij nu precies niét wil zijn: een super-kerk. — Onze bezwaren tegen de Internationale Raad van Christelijke Kerken — waarover zich in Nederland enkele vooraanstaande Gereformeerden en Christelijk Gereformeerden hebben ontfermd, richten zich juist tegen de ruime belijdenis, die de basis van die Raad vormt.

In de Raad van Christel. Kerken heeft men elkander nog en dat laatste lijkt ons beter. We moesten belang stellen in elk verschijnsel, dat zich aandient onder de naam van Christus. Dat is het nuttige doel van de Wereldraad, dat men er niet van uitgaat dat men het op voorname punten met elkaar eens is, maar nagaat wáárin men één is — ja, óf men wel één is. De Intern. Raad accepteert de Kerken die zijn belijdenis aanvaarden en gaat dan verder. De Wereldraad zet op elke Kerk een vraagteken. Hier zoekt men nog. Hier vraagt men: wanneer en waarin zijn we uiteen gegaan? Zijn we nog wat de gemeente van Christus in de aanvang was? Hier mag men twijfelen, mag men ontkennen. Men luistert naar elkander. Daarom is de basisformule voor mij van weinig waarde. Ook die zou ik kunnen missen: helemaal open gaan staan voor de werkelijkheid; totale kritiek op elkander mogen uitoefenen. Alles op losse schroeven zetten teniende gehoorzaam te kunnen worden aan de Schrift. Dat is het ruime uitgangspunt van de Wereldraad.

Radicale Critiek In de Intern. Raad aanvaardt men elkander als Kerken: ja meer nog: als min of meer zuivere Kerken. Er is een gemeenschappelijke geloofsbelijdenis. De ruimte voor kritiek is er dus erg klein geworden. Men accepteert elkander als Kerken en kritiek mag er eerst komen buiten de grenzen van de belijdenis. De Wereldraad is maagdelijker. Of wij het in hem zullen kunnen uithouden zal moeten blijken. Er is in die Raad een stroming, die aanstuurt op een Wereldkerk. Zij aanvaardt de Kerken die tot die Raad behoren en wil deze tot steeds grotere eenheid brengen; eenheid van inrichting, eenheid van belijdenis, van „faith en order”. Langs de weg der ambten zoekt men die nauwere aaneensluiting, en zo mogelijk ineensmelting te verkrijgen. Voorlopig is het echter nog niet zo ver. Wij zijn lid van die Raad met het besliste voornemen nooit

ineen te smelten met de Kerken die we daar ontmoeten. Wij zijn daar om ons met hen te oriënteren a.g. een vraag, die veel belangrijker is en eerst nauwgezet moet worden onderzocht: wat is een Kerk? Zijn in de Kerken de gemeenten van het Nieuwe Testament te herkennen? Zijn ze ontvouwingen van het oorspronkelijke gegeven of ontandingen? Brunner zegt het laatste. Zijn de Kerken te erkennen als openbaringen van de gemeente van Christus? We zouden geen baptisten zijn, als we daarop ja zouden zeggen. Heel ons bestaan is geboren uit het inzicht dat de Kerk iets anders geworden en gebleven is tot op de huidige dag — ondanks de Kerk-scheuringen in het verre verleden en de Kerkhervorming der 16de eeuw. Feisser botste tegen de Kerk op omdat hij Nieuw Testamentisch was beginnen te leven en te denken. Hij riep op tot „reformatie aan de reformatie” en....vond geen gehoor. Wij zijn in de Wereldraad, niet omdat we de Kerken zouden erkennen als gemeenten van Christus, maar om daar ons getuigenis te geven en te horen hoe zij hun bestaan rechtvaardigen.

We geloven in het principiële onderscheid tussen gemeente en Kerk en zijn dankbaar dat onze taal deze twee woorden heeft, waardoor we dit verschil duidelijk kunnen uitdrukken. De Engels sprekende wereld moet, om duidelijk te zijn, hier het Griekse woord ekklesia gebruiken naast haar woord voor Kerk.

Wanneer ons lidmaatschap van de Wereldraad zou gaan betekenen: de Kerken aanvaarden en ons zelf beschouwen als óók een Kerk, moeten wij het beëindigen. Zolang ons de vrijheid gegeven wordt om, van het N. Testament uit, de Kerk kritisch af te wijzen, kunnen wij blijven. Zodra wij worden verzocht ons gelijk te schakelen, is daar onze plaats niet meer.

Het doekje Een broeder heeft vragen gesteld naar aanleiding van het genezende zakdoekje, waarover we iets vertelden in De Christen van 3 Oct. j.l. Hij ziet er een geval van gebedsgenezing in en denkt aan het verhaalde in Hand. 19 : 11 en 12.

Nu is er, dunkt ons, van gebedsgenezing in de Handelingen geen sprake. We vernemen immers niet dat er bij gebeden werd. Er waren mensen, diep onder de indruk gekomen van Paulus' persoon en prediking, die zieken en bezetenen thuis hadden en nu lijfdoeken en schorten wisten te bemachtigen, dezen op hun zieken en bezetenen legden met het gevolg dat die arme mensen beter werden en van de boze geesten bevrijd.

Lukas deelt ons deze gebeurtenissen mede. Meer niet. Over het goede of verkeerde daarvan zegt hij niets. Hij spreekt hier slechts als historicusbeschrijver. Hij wil er, dunkt ons, slechts de indruk door weergeven, die Paulus' optreden maakte op de heidenen. In het gunstige gevolg van het gebeure voor de betrokken zieken, ligt nog geen aanbeveling of goedkeuring opgesloten. — We hebben zieken plotseling zien genezen door aanraking van een man, die daartoe gelegenheid gaf. We hebben dat resultaat echter niet beschouwd als een hemelse goedkeuring van dat optreden. Het leek ons niet terna-volging. We moeten hetgeen in Hand. 19 wordt verhaald maar in de religieuze sfeer laten — daar waar nog geen geestelijke aanraking met de Heiland heeft plaats gehad. In de religieuze sfeer gebeurden ten allen tijde ongewone dingen. — Dat er, door Paulus optreden, in deze sfeer ontladingen plaats vonden wil niet zeggen, dat wij nu hieruit een methode van genezing mogen afleiden.

De zoom van Zijn Kleed De persoon en het kleed hebben in de Schrift meer met elkaar te maken dan

bij ons. Elisa zal wel gesteld geweest zijn op het kleed van Elia. Izebel wil in haar koninklijk kleed in het dodenrijk verschijnen. De heidense vrouw, die genezing van een oude kwaal bij de Heer Jezus zoekt, is er van overtuigd, dat het genoeg is zo ze maar de zoom van Zijn kleed aanraakt. In die aanraking lag geloof, een geloof dat niet zonder effect bleef, omdat het zich door het kleed heen op de Drager er van richtte. Maar het was een ziek geloof. Met dat geloof wilde de Heer haar niet laten gaan. Het was haar genoeg, naar zij meende. De Heiland wist dat dit geloof genezen moest worden. Daarom houdt Hij haar vast en brengt haar van het geloof in Zijn kleed tot het geloof in Zijn persoon. Hij brengt haar tot een geloof aan Hemzelf toe. — De kreuple religie, de althans onvoldragen geloofsuitingen van Hand. 19 : 11 en 12 en Mark. 5 : 27 kunnen we niet als voorbeelden voor ons handelen aanvaarden.

L.

ZAND en ZAAD

U kent Robert Vogeler niet. Ik ook niet. Hij heeft een anderhalfjaar in een gevangenis gezeten. Maar het volgende zal u interesseren.

„Ik had herhaaldelijk om een bijbel gevraagd. Eindelijk, in Sept. '50, ontving ik een exemplaar. Intussen mocht ik wel de boeken van Dickens lezen, van Tolstoy, van Shaw, van Galsworthy, Bromfield en toespraken van Stalin. Ofschoon ik Pickwick twee of drie keren las, waren er ook bij, vooral Olivier Twist, die zo depri-meerden, dat ik ze maar een keer kon lezen. De bijbel, ondanks sommige „depressing“ hoofdstukken, gaf mij de grootste troost van allen. Ik weet nu dat, als ik verbannen zou worden naar een verlaten eiland, de bijbel het enige boek is, dat ik boven alles zou wensen te bezitten.”

Die bijbel ligt bij u onder op een bloemtafeltje, staat op een plankje naast de radio. Die bijbel, waarin tientallen mensen uit vele eeuwen schreven, zonder te weten dat ze aan het beste boek bezig waren, is onder uw bereik. Die bijbel, vol van geschiedenis, poëzie en profetie, moogt gij lezen zoveel en zovaak gij wilt. Wat God gezegd heeft tot en door mensen die leefden in een tijdperk van meer dan duizend jaren hebt gij voor u liggen, wanneer gij met uw gezin aan tafel zit en voorleest. Door koningen, staatslieden en arbeiders is gesproken en geschreven en zij werden gedreven door de Geest van God. Wie de geschiedenis wil begrijpen en iets van het heden wil vatten leze hoe de Almachtige handelt in, met en door de regeringen der volken.

Lopen wij niet voortdurend het gevaar onder de voet te worden gelopen door de gebeurtenissen? Het is moeilijk afstand te nemen, want wij worden meegezogen in de vaart der volken, waarvan wij zulk een verdwijnend klein deel vormen. In de laagvlakte der volle jaren verrijst de berg van Gods Woord en de donder rolt wel over de bevolkte velden, maar die op de berg vertoeft wordt niet radeloos. Want de bijbel getuigt van Gods opperheerschappij. Nebucadnezar en Kores, Farao en keizer Augustus, Pilatus en de huidige president zijn plotseling kleine figuren, wier beslissingen niets anders bewerkstelligen dan de dag van Gods glorie naderbij brengen. Hun vuur en zwaard banen slechts de weg tot grotere openbaringen van de almacht des Eeuwigen.

De bijbel leert ons dat de Heer God is en niemand

meer. Het is een boek, dat de grootste troost geeft van allen. In Zijn hand, in de hand van Hem, Die op de troon zit, ligt de rol, waarin de toekomst beschreven is. Geen vrees, alsof wij nu volkomen overgeleverd zijn aan de machthebbers dezer eeuw, vervulle ons, maar vreugde zij bij ons omdat de plannen Gods onafwendbaar werkelijkheid worden.

Deze rust, dit inzicht groeit bij hem, die de bijbel leest. Daar is een boodschap van God voor het hart en voor het hoofd. Voor het hart. Zoals een sleutel op de deur past, zo past het Woord Gods op ons hart. We hebben niet nodig veel over inspiratie te spreken, de herkomst van dit woord veilig te stellen tegen aanvallen van verblinden, het Woord bewees en bewijst zijn kracht. Het is een spiegel en wie de spiegel wil verbrijzelen verwondt zichzelf dodelijk. Het is ook een stroom, die reinigt, meer dan Naäman gereinigt kon worden in de Jordaan. Het is een verkwikking voor de gevangen mens — gevangen in eigen zonde, verward in de strikken van mensen en dingen — want het is de wagen van de Heer Jezus Christus, Die binnenrijdt. Misschien wel op een ezelin, maar Hij wordt erdoor gedragen. Misschien wel in een kribbe met wat stro, maar de Heer is er in. Misschien wel slechts enige ruwe stammen, maar Hij is eraan bevestigd.

De ganse, de kleine en angstige mens, zoekend naar een steunpunt buiten dit aardse en deze aardse onzekerheid, buigt zich over de bijbel en vindt de hand van God, die alles leidt. En midden in dit aardse, dit onzekere, richt hij zich op en glimlacht soms over het licht dat hij ziet in het duister. Hij zegene u het lezen van Zijn Woord.

HUIZINGA.

IN EN OM DE BIJBEL

De profeet Ezechiël

Deze naam Ezechiël is u allen bekend. Ook weet u, dat met Ezechiël bedoeld kan worden een niet onbelangrijk deel uit het O. T. — het boek Ezechiël telt niet minder dan 48 hoofdstukken. Over dat boek zou ik u iets willen vertellen, vanzelfsprekend ook iets over Ezechiël zelf. De naam betekent: „God make sterk”. De profeet is een zoon van priester Buzi, en dit feit is oorzaak, dat we in dit boek gedeelten ontmoeten, die een priesterlijk karakter dragen.

Het is niet uitgesloten, dat Ezechiël-zelf ook te Jeruzalem priester is geweest. Bekend is ook, dat de profeet in ballingschap is geweest. Hij heeft daar vertoeft aan de rivier Chebar, waar hij gezichten Gods zag; voorts woonde hij te Tell-Abib (3 : 15) had ook een eigen huis en was gehuwd.

Waar de profeet werkte is niet zo eenvoudig te zeggen, daarover is namelijk verschil van mening. Sommigen zeggen uitsluitend in Babel, anderen denken aan Jeruzalem en daarna in Babel.

Hoe het ook zij, er zijn in de werkzaamheid van E. twee perioden te onderscheiden. In de eerste periode treedt hij op als *boete prediker* en verkondiger van *onheil*. In die tijd werpt hij het dogma van de onaantastbaarheid van Jeruzalem omver. Na de val van Jeruzalem (586 v. Chr.) als het volk lam geslagen is, treedt hij op als *trooster en wachter*. „Mensenkind Ik heb u tot een

wachter gesteld over het huis Israëls". (33 : 7). Dan moet hij door z'n prediking de weg banen tot geestelijke herbewapening en is wegbereider voor de wederopbouw.

De overlevering zegt, dat hij als martelaar gestorven is. Bizonder is bij Ezechiël de gezichten, de visioenen die hij zag en de lichamelijke neerslag daarvan. Bij deze profeet leren we, dat het geen sinecure is, profeet des Heren te zijn! De Geest des Heren greep hem machtig aan, en hij zelf was „ontdaan door de beroering van zijn geest", wij lezen dat hij zeven dagen *verbijsterd* was, onder de ballingen aan de rivier Chebar (3 : 15), dat de Geest hem optrok (zoals later Paulus opgetrokken werd) bij het haar van z'n hoofd, tussen hemel en aarde en in gezichten Gods naar Jeruzalem werd gebracht. Bizonder zijn ook de *symbolische handelingen*. De profeet moet een tekening maken van Jeruzalem en de stad belegeren tot een teken voor Israël, de profeet moet 390 dagen gaan liggen, *vastgebonden*, op zijn linkerzijde! Dan weer moet hij *stom* zijn, als zinnebeeld.

We willen nog enkele opmerkingen maken over het boek Ezechiël. We kunnen daarin drie gedeelten onderscheiden. Hoofdstuk 1—24 bevat *onheilsprediking* over Juda en Jeruzalem, dan volgt — wat ook bij andere profeten voorkomt o.a. Jesaja — een *godsspraak over de volken* ter voorbereiding van de heilsprediking, (hoofdstuk 25—32) en tenslotte *heilsverkondiging* (33—48). In dit laatste deel is sprake van een nieuw verbond, een verbond des vredes, daar wordt het Pinksterevangelie verkondigd: „En Ik zal mijn Geest geven in het binnenste van u", daar is de opstanding van Israël uit de doden (de doodsbeenderen herleven) — de ondergang van Gog en tenslotte het visioen van de tempel, de stad en het land (hoofdstuk 40—48).

Er komen in het boek verschillende data voor en plaatsbepalingen, waaruit blijkt dat de profeet een soort *dagboek* heeft bijgehouden en zijn boek geschreven heeft, mede naar aanleiding van deze aantekeningen.

Ezechiël blijkt ook een *dichter* geweest te zijn. Er is een pracht gedicht over Tyrus, dat met een schip vergeleken wordt. De dichtvorm komt in de nieuwe vertaling duidelijk uit. Daar sommigen van onze lezers zulk een nieuwe vertaling nog niet bezitten, volgt hier een proeve.

Volgeladen en zwaar bevrucht laagst gij
midden in de zee.
Op wijde wateren brachten u
uw roeiers —
de oostenwind verbreekt u
midden in de zee

Dit lied vindt ge in hoofdstuk 27 de verzen 25b—36 en eigenlijk reeds eerder, n.l. bij vers 3b—9 begint het lied, het *klaaglied over Tyrus*. Ook van het begin geef ik hier enkele regels:

Tyrus, gij dacht
volmaakt schoon ben ik.
Midden in zee lag uw gebied,
uw bouwmeesters maakten u van een
volkomen schoonheid.
Cypressen van de Senir wendden zij aan
voor de bouw van uw gehele romp.

Het lied zelf wordt onderbroken door een stuk proza en weer voortgezet in hoofdst. 28 : 11—19. Het is vreemd, dat zulk een onderbreking wordt aangetroffen, maar het laat zich verklaren uit het feit, dat in het proza *over de vorst van Tyrus* gesproken wordt. Er is dus verwantschap van onderwerp.

Ezechiël heeft vóór en in de ballingschap geleefd, d.w.z. dat hij de verbinding vormt tussen de profeten

vóór de ballingschap en het Jodendom na de ballingschap. Vooral op het laatste heeft hij door zijn arbeid invloed geoefend en daarom heeft men deze profeet wel „*de vader van het Jodendom*" genoemd.

We vermeldden reeds, dat Ezechiël uit een priester gezin voortkwam, dat hij dichter was en profeet. Als profeet heeft hij getuigd tegen de afgoderij, tegen ontucht, tegen valse heilspredikers en tegen (evenals Jesaja) het vertrouwen op Egypte. Ook deze profeet verkondigde *de heiligheid Gods*. We ontmoeten telkens de woorden: „alzo zullen zij weten, dat Ik de Heere ben".

De heiligheid Gods openbaart zich zowel in de prediking van oordeel, als ook positief in de aankondiging van het komend heil.

Tegenover de Almacht Gods staat telkens weer het „menskind". Men zou Echiël behalve profeet ook *theoloog* kunnen noemen.

Hij predikt God als de Heilige, als de Almachtige en vooral als *de handelende God*. Niet als een God der filosofen, niet als een abstractie, als een begrip ergens in de verte, maar als die God, die de geschiedenis maakt. Hij is het, die Israel verstrooide, maar het ook weer verzamelt van uit de volken. Hij is het, die een nieuw hart schenkt, die ook Juda en Israel weer verenigt. De profeet is — we vermeldten dit reeds — ook een wachter, een zielszorger. Ook schijnt hij een *organisator* geweest te zijn.

Belangrijk is nog op te merken, dat bij Ezechiël de mens persoonlijk verantwoordelijk wordt gesteld. Ieder boet voor eigen schuld. „De ziel die zondigt, die zal sterven: de zoon zal *niet* dragen de ongerechtigheid des vaders en de vader zal *niet* dragen de ongerechtigheid des zoons" (18 : 20).

Dat Ezechiël priester geweest is, blijkt uit het feit, dat hij zo strikt onderscheidt tussen heilig en onheilig, tussen onrein en rein. Het was daarom, dat hij geen brood wilde bereiden op vuur, dat gestookt werd op menselijke uitwerpselen, hij mocht het doen met rundermest. Hij is het, die opmerkte dat er roest was in één der potten, en dat bloed niet op de aarde was uitgestort, zoals in de wet geboden was. Trekken waaraan we de priester herkennen.

Alles samengenomen is Ezechiël een groot man geweest. Iemand schreef: „aan hem is het te danken, dat Israel niet in het heidendom van zijn omgeving ten onder ging, maar zijn geloof in het heil bewaard heeft".

D. SLORT.

Herfsttijd Zaaitijd . . . .

Zaai met

De Zaaier

Besteladres: Ds T. Jansma,
Tetterodestr. 47, Haarlem

Baptisten studenten evangeliseerden in Coevorden en Borne

Evenals 't vorig jaar is de „Studentenkruistocht” weer één van de hoogtepunten van onze vakantie geweest. We hadden dit jaar de keuze uit een viertal aanvragen; Coevorden en Borne werden de uitverkorenen. Coevorden was voor ons een groot vraagteken. Hoe zou het daar gaan? In de weken, die aan de actie vooraf gingen, was het er erg rumoerig. Relletjes tussen politie en jeugd met het gevolg, dat zelfs op zekere dag een Scholingsverbod werd uitgevaardigd. Gelukkig is ons werk van politiewege noch van de zijde der jeugd een strobreed in de weg gelegd. De enige tegenwerking bestond hierin, dat er voor onze samenkomsten geen kerkelijk gebouw beschikbaar werd gesteld en dat op de eerste openluchtsamenkomst wij eerst bij het derde huis stroom voor onze geluidsversterker konden krijgen! Overigens constateerden we bij de bevolking een zekere welwillendheid. Een winkelier, waar we enkele prijsjes voor de kindersamenkomsten kochten en zelf tot een andere Kerk behoorde, was zo enthousiast dat hij er gratis nog wat bij deed! Begunstigd door prachtig weer, konden we in Coevorden het voorgenomen plan volledig afwerken. De hele stad werd van een Zaaier voorzien, terwijl in een tweetal daarvoor geschikte wijken geprobeerd werd een gesprek te krijgen. Ook werden enkele speciaal opgegeven adressen bezocht. Er waren gevallen bij, waar we zo heel duidelijk onze machteloosheid voelden. Alleen een wonder van God kan deze mensenlevens redden.

Door de openluchtsamenkomsten bereikten we veel mensen. De geluidsversterker, die de gemeente Hengelo ons de gehele week afstond, deed prachtige diensten. 't Is niet te schatten hoeveel op straat of in huis, misschien verscholen achter het gordijn, de blijde Boodschap in woord en lied hebben gehoord. De laatste avond op de Markt waren er zoveel mensen, dat we haast in de verleiding kwamen om nog een kwartiertje door te gaan, maar de zaalsamenkomst wachtte! Hoe deze bezocht werden? Het bezoek klom van plm. 50—80 personen. Wanneer U bedenkt, dat in Coevorden 9 Baptisten wonen, is dit aantal zeker goed te noemen. De sfeer was uitstekend. We vergaderden in een „danspaleis”. Maar dit neutrale gebouw bleek dit voordeel te hebben dat we mensen bereikten, die zich er kennelijk thuis voelden: ze staken één cigaret op!

De kindersamenkomsten ontbraken natuurlijk niet en werden, zoals altijd, zeer goed bezocht. De tweede keer waren er plm. 140 kinderen die van Jezus de grote kindervriend hoorden en uit volle borst het koor meezongen: „O wond're liefde, van Jezus ook voor mij”.

De slot indruk van Coevorden is, dat de arbeid in deze plaats o.i. de aandacht van ons allen en in 't bijzonder van de betreffende instanties waard is.

In de beste stemming werd per „woestijnexpres” de tocht naar Borne aanvaard. De actie in deze plaats had een heel ander aspect. Hier was reeds een tamelijk grote kerngroep, terwijl het Baptisme er niet helemaal onbekend is. Daar kwam nog bij, dat het weer omsloeg, waardoor een lang verblijf in de openlucht onmogelijk was. Toch hebben we ook in Borne de openluchtsamenkomsten kunnen houden, enkele zelfs geïmproviseerd, op verschillende hoeken van het dorp.

Evenals in Coevorden hadden ook hier folders, raam-

biljetten etc. onze komst voorbereid, terwijl huis aan huis een Zaaier verspreid kon worden. Het Kerkgebouw-tje was elke avond met ongeveer 100 bezoekers geheel gevuld. Ook de kindersamenkomsten trokken veel belangstelling, mede dank zij de geluidsversterker, die als „de rattenvanger van Hameln” werkte.

Dit is wel het voornaamste van onze arbeid in Coevorden en Borne.

Natuurlijk gebeurt er altijd veel meer, maar dan zou het verslag te lang worden. We vonden het prettig ook dit jaar op deze eenvoudige manier een steentje te kunnen bijdragen aan ons gemeenschappelijk evangelisatie werk. Een woord van dank aan de muziekcorsen, zangkoren, solozangers etc. die zo spontaan hebben meegewerkt, mag niet achterwege blijven. Ook nog op deze wijze een groet aan allen, die ons tijdens deze week onderdak hebben verschaft.

„Wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan”!

Voor de Studenten van de
Studentenkruistocht 1953,
JAC. TROMP.

Alb. Agnesstr. 5a Groningen.

HAARLEM

Zondag 11 Oct. was voor onze gemeente een ware feestdag. Voor het eerst werd er in de Begijnhofkapel de doop volgens de H. Schrift bediend. Vijf jonge mensen stonden naast elkaar in het doopvont en werden één voor één met Christus begraven om voortaan het nieuwe leven te leven. Na deze plechtigheid schaarden we ons rond de tafel des Heeren, waar in 't bijzonder de nieuwe leden een hartelijk welkom werd toegeroepen door onze voorganger. Dankbaar gingen we huiswaarts met in ons hart een gebed om meer, nog meer zegen.

Corr.

UTRECHT

Met het verdwijnen van de vacaties is de arbeid weer op volle toeren gaan draaien; hoewel het openluchtwerk natuurlijk niet stil heeft gelegen. Daarvoor heb je juist, wat het seizoen betreft, de vacantiетijd zo nodig. Dat werk doen we hier op twee plaatsen: iedere Zaterdagavond in het centrum der stad en eenmaal per 14 dagen op Woensdagavond in de omgeving van ons kerkgebouw „Silo”. En de gemeente laat zich op die avonden niet onbetuigd! Het is zelfs moeilijk er mee op te houden en daarom verheugde het ons dat het weer het voortgaan van dit mooie werk nog steeds mogelijk maakt.

In September hadden we een goede zendingsavond met zr G. Reiling, die haar gehoor weet te boeien met haar belevenissen in de Congo.

In ZUILEN gaat het werk ook best. Er is daar heel wat activiteit. Onlangs organiseerden onze gezamenlijke verenigingen daar — en dat zijn er heel wat: Zondagscholen, Vrouwenkring, Meisjes- en Jongensclubs en tussenjeugd — een bijzondere avond, die buitengewoon slaagde. Voor die gelegenheid was de aula van de E.

van Soeterwoudeschool in de Pr. Margrietstraat gehuurd, een fijne zaal, waarin we die avond maar liefst ver over de 200 mensen bijeen hadden. Een mooie evangelisatie-gelegenheid. Het was een hele vooruitgang van het kleine E.H.B.O.-zaaltje in de Werner Helmichstraat, waarin we voorheen dergelijke avonden moesten houden, en waarin ook nu nog steeds om financiële redenen onze Zuilen Zondagmiddagdiensten moeten hebben, naar de voor dit doel zo uitstekend geschikte aula.

We zijn erg blij met al die activiteit in Zuilen. We geloven dat in die grote randgemeente een opdracht voor onze gemeente ligt. En het is fijn dat U allemaal door middel van de E.C.U. ons steunt bij de vervulling daarvan.

Met hartelijke groeten van de Gemeente te Utrecht.

F. BOS, secretaris

PERNIS

Het was voor de Gemeente Pernis op Zondag 18 Oct. een dag van grote blijdschap een dag dat haar nieuwe Voorganger zijn intrede deed na des morgens bevestigd te zijn door Ds R. Reiling met deze boodschap. „Ga heen in deze uw kracht”. Met deze boodschap bedoelde de bevestiger dat het werk dat Ds de Jong hier begon het werk gelijk een Gidion die ook niet op zich zelf ziende maar op God zijn vertrouwen stelde en zo gaat onze Voorganger hier ook zijn werk beginnen dat zeer zwaar zal zijn maar dat hij ook in het volle vertrouwen en geloof zal volbrengen. En des middags deed onze Voorganger zijn intrede waar wij ten volle door gezegend zijn waarna het woord aan de afgevaardigden werd gegeven waarvan als eerste namens de Gem. sprak br de Haan en vervolgens de heer Soeteman namens de Gemeente Pernis die eerst Ds Reiling bedankte voor de geestelijke en lichamelijke arbeid ter dezer plaatse en vervolgens Ds de Jong een welkom toe te roepen in de Gemeente en herhaalde ook dat de samenwerking ook zo mocht zijn als met Ds Reiling. Vervolgens sprak Ds Hooghwinkel namens de Unie, spreker haalde ook nog aan dat de arbeid hier begonnen wij te danken hebben aan onze buitenlandse brs die ons dank zij de E.C.U. de financiële hulp zonden om het Evangelie te mogen uitdragen op de Z.-Hollandse eilanden, ook spraken nog de afgevaardigden namens de Geref. Kerk en de Ned. Herv. Kerk die ook gewaagde om gezamenlijk het Evangelie te mogen uitdragen te deze plaatse ook sprak nog een afgevaardigde namens de Chr. Geref. Kerk, ook sprak br Olieslager namens de E.C.U. die ook sprak van de weemoed en blijdschap, weemoed wat onze Voorganger moest achterlaten en blijdschap dat hij de arbeid die hem is toevertrouwd moge doen in het volle vertrouwen in Hem die alle dingen wel maakt, ook sprak br Blank namens de Gemeente Vriescheloo die er zijn weemoed over uitsprak dat er een Voorganger van hun was weggegaan die niet alleen als Herder en Voorganger was maar ook een br die het lief en leed deelde van de Gemeente. Onze oud voorganger sprak namens de Contact commissie van Groot Rotterdam ook zeide spreker dit dat zijn plaats die hij verliet ook weer gevuld werd met een br die wij als Gem. mochten ontvangen uit Cods Hand. Nadat al deze sprekers aan het woord geweest waren bedankte onze Voorganger deze afgevaardigden voor hun woorden die hem waren toegeproken.

Des avonds mochten wij de begroetingssamenkomst houden waarin wij de medewerking mochten hebben van de zangkoren van Groot-Rotterdam en de Mandoline-

club van Rotterdam (Z), ook spraken er nog enige afgevaardigden van onze Zuster Gemeenten en ook br Bakker van R'dam (Z) die steeds met liefde hier zijn arbeid mocht doen onder de jeugd met enige woorden toegesproken door onze zr Eefje Jansen om hem te bedanken voor het werk hier gedaan werd ook nog een herinnering aangeboden door de N.B.J.B. en br Bakker zeide ook dit wat hij mocht doen voor de jeugd van Pernis hem steeds voor het oog hield dat dit werk hem lief en dierbaar was en dit deed uit liefde tot Hem de Voleinder des Geloofs, kwamen ook nog de Meisjesver. en Zondagschool voor het voetlicht met enige aardige schetsjes waarvan wij werkelijk mochten genieten. En tenslotte sprak nog br Looye als geestelijke br van Ds de Jong. Deze avond werd door Ds Hooghwinkel van R'dam-C gesloten met dankgebed.

K. VAN OPSTAL, secr.

TREEBEEK

Zondag 18 Oct. was voor onze gemeente een grote dag. Ds W. Veenstra uit Musselkanaal werd deze dag bevestigd door Ds. K Reiling onze consulent. Onze kerk was vol. Heerlijk was het dat zovelen het mochten horen. Dat wij er ons allen van bewust moesten zijn, dat dit een groot moment voor onze gemeente is. Ds Reiling wees ons naar aanleiding van Petrus' roeping „Trots zijn verloocheining”. Ook onze roeping als gemeente en ook als voorganger. Bij Jezus' eerste ontmoeting met Petrus maakt hij hem geen verwijt, maar treed hem liefdevol tegemoet na zijn opstanding. Bij de zee van Tiberias stelt de Heiland hem driemaal de vraag: Simon zoon van Jona hebt gij mij lief. Dat moet even bitter voor Petrus zijn geweest. Maar hij roept het uit: Heer Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U lief heb. Ja de Heiland wist dat Petrus hem waarlijk liefhad. Zodoende kon Hij hem Zijn gemeente toevertrouwen. Ds Reiling zei zo treffend dit ook van Ds Veenstra te weten. En zo konden ook Ds Veenstra en br v. d. Molen als symbool van de gemeente de handen ineen leggen, voor God neerknielen en Zijn zegen afsmeken voor ons samengaan als voorganger en gemeente.

Het zangkoor zong daarna: Heer nu staan wij hand in hand. Trouw in U en houden stand. Allen gevoelden de verantwoordelijkheid en ernst van dit ogenblik. God geve genade en kracht dat de belofte die we voor Zijn aangezicht hebben afgelegd, samen met onze voorganger op onze plaats te staan, in alles mogen waar maken.

's Middags half vier kwamen wij andermaal samen met vele genodigden. Van Staatsmijn, gemeente Heerlen, Herv. Ger. en andere kerkgenootschappen. Ds Veenstra las ons voor Ps 126. Ds stelde zich zelf in dienst van de gemeente als de Zaaier, die uitgaat het zaad met milde hand uit te strooien. Twee zaadkorrels werden ons in 't bijzonder getoond. Het zaad der verzoening en der liefde. De zaaier zaait blijmoedig. Soms zelfs met tranen. Het ligt aan ons persoonlijk of het groeit. Of wij onze roeping verstaan. Na deze zo duidelijk sprekende preek voor de gemeente, kregen de afgevaardigden het woord. Namens de gemeente heete br Niemeyer Ds Veenstra welkom en wenste dat de gemeente biddend achter en naast de Zaaier mocht staan om het zaad ver in de omtrek uit te strooien. Ds Jansma sprak namens de Unie. Hij wenste dat het veld, de akker, zich mocht uitstrekken tot zelfs over de grenzen.

De kapiteine van het Leger des Heils zei, in de Baptisten kerk te Ter Apel tot bekering te zijn gekomen.

Naar aanleiding van een preek door Ds Mosterd. Ds Hemmen uit Aken was in het Leger des Heils tot bekering gekomen en nu Baptisten voorganger in Duitsland. Wonderbaar zijn Gods wegen, getuigden deze beide afgevaardigden en wensten Ds Veenstra een rijk gezegende arbeidstijd hier in Treebeek. Als laatste sprak br Muthert uit Musselkanaal. Dat heeft ons als gemeente diep geroerd. Hij zei: Ds Veenstra is voor allen in Musselkanaal tot een rijken zegen geweest, wij kunnen hem zo node missen. Dat was dan ook voor Treebeek een schaduwzijde op deze zo blijde dag. Dat het de brs en zrs in Musselkanaal zo erg zwaar viel afscheid te nemen van Ds Veenstra en zijn gezin, waar zij mee een geworden waren in de jaren in Musselkanaal. En die zij oprecht lief hadden gekregen. Moge God de gemeente Musselkanaal met haar nieuwe voorganger Ds Scholte weer een rijk gezegende tijd schenken.

's Avonds half acht was er een feestelijk bijeenzijn en stelden alle verenigingen zich aan Ds en mevr Veenstra voor. Ieder beloofde om, zoals muziek zang en jeugd met de Zaaier mede te gaan en te helpen het zaad uit te strooien.

Zeer sprekend was het dat het koor die avond ter begroeting zong Ps 126, daar Ds Veenstra 's middags deze Psalm voorlas bij zijn intrede. Ds Veenstra sprak nog enkele woorden tot zijn gemeente. Wij allen dankten God door te zingen: 'k Wil U o God mijn dank betalen. Het was voor ons als gemeente een werkelijk grote en blijde dag. Wij bidden van God, dat alles wat die dag gesproken is in onze harten gegrift mag staan, opdat wij zo werken mogen, zoals God het van ons vraagt. Dankende God voor de rijke zegen ons geschonken.

Met vriendelijke groeten,
uw br in Christus,

A. DRAGSTRA.

Leestafel

„Het derde kind” is een door Argye M. Briggs geschreven boek, dat uit het amerikaans vertaald werd en door J. H. Kok te Kampen wordt uitgegeven. Het kost f 4.25 ingen., f 5.40 geb., voor V.C.L.-abonné's f 2.70 (geb.).

Moet men niet zeggen: uit het engels vertaald? Eigenlijk wel. Maar nu ligt achter dat amerikaans direct het werelddeel, dat in zo menig opzicht van oud-Europa en old Engeland verschilt. Is dat merkbaar in dit boek?

De engelse titel is begrijpelijker en o.i. beter: De zoom van Zijn kleed. Hoofdpersoon is een overgevoelig meisje. (Eerst veel later leest men dat ze op 6 jarige leeftijd tot bekering kwam.) Het kind leeft in een huis, waar moeder voortdurend uit het evenwicht is en vader voortdurend afwezig is en z'n kost met in het duister gelaten werkzaamheden opscharrelt. Als ze achttien jaren oud is trouwt ze met een jonge leraar van haar school en komt daardoor in een gezin, waar alles gaat zoals het behoort. Zo ongedurig het ouderlijk huis, zo standvastig en stijlvol het schoonouderlijke. En Sharon leeft hier en daar maar

Herfsttijd Zaaitijd . . . .

Zaai met

De Zaaier

Besteladres: Ds T. Jansma,
Tetterodestr. 47, Haarlem

steeds naar binnengekeerd, met de vinger op de pols van haar zieleleven. Ontzettend gevoelig en daarom al maar bezeerd. Een beetje vermoeiend voor de lezer. Wat licht, echt licht brengt de oude Omie in haar leven. Haar ontmoet men graag. Sharon's man noemden we niet, want van zijn kant komt niet zoveel. Een stille in den lande, die bovendien later ook nog door de militaire plichten helemaal uit het oog verdwijnt. Tegen het eind van 't boek heeft men de indruk dat Sharon de Rots der eeuwen heeft gevonden en dat het geloof haar huis op de goene levensbasis zet. Langzaam wijkt de nacht waarin haar innerlijk leven gevangen was en wijdt zij zich met oprechte belangstelling aan haar drie kinderen.

Is het een amerikaans verhaal? In de entourage wel, in de kern niet. Getekend is een mens, komend uit een ongelukkig gezinsleven, zonder ware vrienden, zonder verbinding met de kerk, zonder gemeenschap met God. Vol angst, vol vrees, afgesloten, opgesloten. De bevrijding ligt in het vinden van God, en Omie staat daar niet buiten. Leest u het boek maar eens.

HUIZINGA.

Het Dagblad De Rotterdammer deed ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van het blad een uitgebreid Jubileumnummer verschijnen, waarvan ook een exemplaar op onze redactietafel terecht kwam. In een keur van goede artikelen wordt de ontwikkeling van het leven in zijn vele facetten beschreven. Het jubileumnummer staat op een zeer hoog peil en is een goed specimen van christelijke journalistiek. De Rotterdammer is een blad van en voor hen, die zich gaarne aanduiden als „het christelijk volksdeel” en men merkt dit ook in dit nummer. Het ware te wensen, dat alle christelijke of zich als christelijk aandienende bladen steeds ditzelfde hoge peil in voorlichting en berichtgeving wisten te bereiken.

J. REILING.

DE UITGEVERIJ JAN HAAN N.V.

zond ons haar catalogus van kerstboeken en een rijke keur uit haar fonds ter bespreking. Het is ons onmogelijk al deze drie en dertig boekjes hier uitvoerig de revue te laten passeren en wij moeten wel volstaan met een paar opmerkingen in het algemeen.

Het is mij opgevallen, dat deze boekjes aanmerkelijk liggen boven het gebruikelijke peil van christelijke boeken. Doorgaans immers treft men in dat genre nogal onwaarschijnlijke verhalen aan, waar het christelijke er duimen dik boven op ligt. Het blijkt steeds weer moeilijk om iets te schrijven, dat waarlijk christelijk is en waar het christelijke er niet boven op ligt maar er in zit en onscheidbaar verweven is met het verhaal zelf. Welnu: de kerstboekjes uit het fonds van de fa. Haan mogen er in dit opzicht wezen en ik wijs onze zondags-schoolleiders met nadruk op deze uitgaven. De catalogus omvat niet minder dan 113 titels, waaruit een keuze mogelijk is. De prijzen variëren van f 0.30 tot f 3.25. De uitvoering zowel van de goedkope als van de duurdere boeken is in verhouding tot de prijs zeer goed.

Hieronder volgen de titels van de toegezonden boeken, die ik gaarne aanbeveel:

To van Thiel, Het kleinste pakje, 16 bl.	f 0.30
W. Fijn v. Draat, Liesje van de meester, 19 bl.	- 0.35
I. de Vries-v. d. Lichte, Zulke domme jongens, 24 bl.	- 0.40
Janny Kwakkel, Lientje, 28 bl.	- 0.40
J. W. Grisnigt, Minneke, 52 bl.	- 0.50
To v. Thiel, Jos wil de eerste zijn, 40 bl.	- 0.50
J. v. d. Berg, Een dag bij Beppie en Miep, 40 bl.	- 0.50
J. L. Schoolland, Bertje op de boerderij, 40 bl.	- 0.50
J. L. Schoolland, Van Trijntje en haar mand, 42 bl.	- 0.50
To v. Thiel, Het lichtje op het duin, 48 bl.	- 0.60
Joh. Elzen, Feest in Holland, 52 bl.	- 0.65
J. W. Ooms, Riekje krijgt een sikje, 56 bl.	- 0.65
G. v. Heerde, Jongens bij de Plashoeve, 56 bl.	- 0.65
H. Kingmans, En toen daalde de machine, 58 bl.	- 0.75
J. W. Grisnigt, Die Els toch..., 64 bl.	- 0.85
J. Goedhart, Het houten kistje, 64 bl.	- 0.95
G. v. Heerde, Wari van de Koeboes, 76 bl.	- 1.10
A. Duyser, Het vreemde zusje, 80 bl.	- 1.20
D. de Haan, Avontuur, 73 bl.	- 1.20
Wim Broos, „Grijze Wolf” wint, 74 bl.	- 1.20
P. A. de Rover, IJsgang, 82 bl.	- 1.30
Riek Houtman, Toen Paultje kwam, 85 bl.	- 1.30
J. W. Grisnigt, Moeders „grote dochter”, 89 bl.	- 1.40
J. W. Grisnigt, Acht is meer dan duizend, 92 bl.	- 1.40
D. J. Douwes, Onder de wiken van Die helt Gideon	- 1.50
H. v. Mussendorp, Muskietiers van de Stedendwinger	- 1.50
Marian van Bergen, Ietje de Vries	- 3.25
P. A. de Rover, Een wonderlijke redding	- 3.25
H. Sturm, Toen 't water kwam	- 3.25

Een catalogus is op aanvraag gratis verkrijgbaar bij de Fa. Jan Haan n.v. te Groningen

J. REILING.

Een woord van hartelijke dank

wil ik langs deze weg gaarne tot allen richten, die mij ter gelegenheid van mijn doctoraal examen met hun gelukwens en medeleven hebben verblijd. Het heeft mij ten eerste goed gedaan zovele tekenen van verbondenheid door en in dezelfde arbeid voor dezelfde Heer te mogen ontvangen.

Sommigen hebben, uit puur enthousiasme, gemeend mij thans betiteling van meerdere geleerdheid te moeten toekennen. Voorzover dit niet als een grapje bedoeld is, wilde ik wel vriendelijk verzoeken het voortaan maar na te laten. De titel Drs betekent immers op zichzelf niet anders dan dat men geen doctor is en het lijkt mij minder juist zich te tooien of te laten tooien met een aanduiding, dat men iets *niet* is.

J. REILING.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

Ds J. A. Scholte te Nieuw Weerdinge heeft het beroep naar Musselkanaal aangenomen.

ADRESWIJZIGING

Het Diaconessenhuis „Tabitha” is thans gevestigd Badhuisweg 99, Scheveningen, tel. 550529.

S.S.C.

Graag zal ik zo spoedig mogelijk de aanvragen ontvangen van gemeenten, die met de a.s. feestdagen, Kerst en Oud- en Nieuwjaar via de S.S.C. een spreker willen hebben.

Denkt U ook om de Zondagen tijdens deze periode?

Uw JAC. TROMP.

Alb. Agnesstr. 5a,
Groningen.

Advertentiën

Nog zeer onverwacht nam de Here tot Zich onze innig geliefde Man en Vader

**Hendrik
Spannenburg**

in de ouderdom van 58 jaar.

2 Tim. 4 : 7 en 8.

De diepbedroefden,
L. Spannenburg-
Hoekstra
S. Spannenburg
R. Spannenburg
en Verloofde

Kees
Riek.

Harlingen, 25 Oct. 1953.
Jac. Backerstr. 22.

De begrafenis heeft Don-
derdag 29 Oct. te Har-
lingen plaats gevonden.

De Here der Gemeenten nam op Zondag 25 October 1953 tot Zich in Zijn Heerlijkheid onze broeder

**Hendrik
Spannenburg**

Sedert Januari '39 ouderling onzer Gemeente. Zijn getuigenis en voorbeeld zal onvergetelijk onder ons voortleven.

Baptisten Gemeente
Harlingen.

PLAATST
UW
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

WEEKBLAD DE CHRISTEN

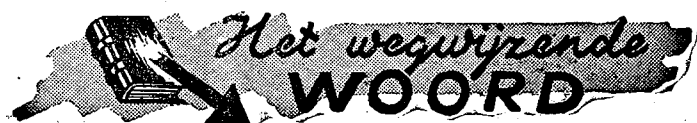
Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Het teken

„het teken van Jona....”

Lucas 11 : 29.

Wonderdoeners zijn er in alle tijden en alle landen geweest, ook onder de Joden. In dit opzicht was Jezus aanvankelijk slechts een onder de velen. Sommigen onder zijn tijdgenoten wilden in hem dan ook niets anders zien dan zo'n wonderdoener en zijn daarin gevolgd door moderne onderzoekers. Jezus alleen maar een wonderdoener. Wie dat door heeft, is met hem klaar....

De massa denkt er anders over. Voor haar zijn Jezus' wonderen een bron van blijdschap en verrukking. De doorbreking van de gestelde orde, die in de wonderen openbaar wordt, verruimt haar levenshorizon en bevrijdt haar van het enge gevoel van onderworpenheid aan het lot. Dat verklaart haar honger naar wonderen.

De evangelisten echter spreken bij voorkeur niet van wonderen maar van tekenen. Daarin ligt een stille critiek op hen, die in jubel of afwijzing bij wonderen blijven staan. Een teken immers is een verwijzing naar een belangrijke zaak. Het gaat niet om het teken maar om dat wat het leven aanduidt. Zo moeten Jezus' wonderen verstaan worden. Ze dienen als tekenen van een grotere zaak: het Koninkrijk Gods.

Tegen dit misverstand strijdt Jezus in Lucas 11 : 29 en verwijst naar Jona, die de Ninevieten ten teken werd. Het loont de moeite ons duidelijk te maken wat onze Heer hiermee wil zeggen.

Hoezeer Jezus' bedoeling reeds vroeg is misverstaan blijkt, wanneer we onze tekst met Mattheus 12 : 38 vergelijken. Daar staat nl. dat zoals Jona drie dagen in

de vis heeft vertoefd de Heer drie dagen en nachten in het hart der aarde zal zijn. Maar Jona is de Ninevieten ten teken geworden (vs 10) en dat is niet gebeurd door het aan hem geschiede wonder — daarover heeft hij tegenover de Ninevieten begrijpelijkerwijze gezwezen: niemand loopt met z'n eigen schande te koop. Mattheus 12 : 40 is de toevoeging van een, die niet begreep wat Jezus bedoelde en meende dat 't wel zou slaan op Jona en de vis. Waarschijnlijk schreef hij z'n verklaring aan de rand van de tekst en nam een latere overschrijver het in de tekst op.

Maar de Heer wenst Jona in een ander opzicht ten teken te stellen. In Jona 4 lezen we, hoe Jona onder de Ninevieten niets anders deed dan de ondergang aankondigen. Deze simpele gerichtsprediking was voldoende om de Ninevieten tot bekering te drijven. Het is hierin, dat Jona tot een teken wordt. Hij deed geen wonderen maar volstond met alleen maar iets te zeggen. Iets! De Boodschap!

Er ligt een terechtwijzing in deze geschiedenis, niet in het minst voor ons. Zij wijst ons nog eens op de betekenis van de prediking. De prediking, huiselijker gezegd: de preek, bestaat uit woorden, hoogstens gesteund door de gloed en de bewogenheid van de prediker. Dat is soms maar bitter weinig. Woorden blijven woorden. Geen wonderen. Niets bijzonders.

Maar deze woorden dragen de Boodschap van het Koninkrijk. Zij ontleen hun betekenis niet aan talent of bewogenheid van de prediker, ja zelfs niet aan zijn geloof. Zij verwijzen naar het Koninkrijk.

Jona volstond met het gericht en ik ben er niet eens zeker van, dat hij zich erg voor het heil der Ninevieten interesseerde. Ons wordt gepredikt het heil door het gericht heen. Iedere preek is een opgericht teken van het Koninkrijk Gods. Kunt ge, lezer, in de preken van Uw voorganger dit teken herkennen? Of mist ge de wonderen?

Iedere Zondag geeft God ons te beleven: meer dan Jona is hier!

J. R.

Losse Schakels

Bijbels, d.i. We hebben vroeger al eens geschreven, **Baptistisch** dat het Baptisme niet anders wil zijn dan een hedendaagse belichaming van N. Testamentische gedachten. Met de woorden „hedendaagse” zochten we ons te beschermen tegen het verwijt „Biblicisten” te zijn — dat wil zeggen, kopiërders van oude vormen, dragers van kleren van antieke snit. We wensen bijbels te zijn in de gezonde zin van het woord. Geen schermers met losse bijbelteksten, maar mensen, gehoorzaam aan de grondgedachten die de N. Testamentische gemeenten gestalte gegeven hebben. Nieuw Testamentische beginselen wil „De Christen” bekend maken en verspreiden — beginselen, die echter geen levenskracht hebben wanneer het nieuwe begin er niet is. Nieuw Testamentische beginselen zonder het nieuwe begin gaven ons een bijbelse orthodoxie, maar geen bijbelse gemeenten. Dat wat men „Fundamentalisme” noemt ligt ons niet, want het staat te dicht bij formalisme, en daarvoor zijn we juist zo bang. Baptist zijn eist grote waakzaamheid. Het is niet leven op de historische lijn, in het diepe bed der traditie maar leven op de verticale lijn, de lijn die van boven naar beneden loopt. Het Baptisme loopt niet van hier naar het verleden maar van beneden naar boven. Het hemelse, dat zich openbaarde in de eerste gemeenten, haar te voorschijn riep en gestalte gaf, moet voortdurend nederdalen, gemeenten baren en vormen geven. Daarom zou men het Baptisme kunnen noemen een dialectische beweging, een bestendig „ja” en „neen” door elkaar heen. Een goddelijk „ja” en een goddelijk „neen”. Het Baptisme is er nooit, wanneer het zijn wezen n.l. trouw blijft. Het mag zich niet vastleggen in een belijdenis, in reglementen en bepalingen. Alles wat bijbels is, waar men het ook vindt, bij wie ook, dat is Baptistisch. Daarvoor staan we open, dat willen we omvatten. Ons bestaan zal zijn een voortdurend van gedaante (niet van wezen!) verwisselen; een afnemen en aannemen. Een doorgaande revolutie van de hemel uit: een riskant bestaan.

Baptistisch Keert men de stelling in de vorige schakel d.i. **Bijbels** voorop gezet, om, dan is zij niet waar. Dat ware traditionalisme. Het Baptisme is niet af. In het afgetrokken is al wat bijbels is baptistisch, maar het werkelijke Baptisme heeft al wat Bijbels is nog niet onderkend en nog minder gerealiseerd. Het Baptisme is een onderweg zijn. Daarom is de onafhankelijkheid der gemeente onafwijsbare eis om goed Baptistisch te blijven. Geen centraal gezag! Geen centrale plaats, waar vastgesteld wordt hoe de gemeenten hebben te leven. De waarheid wordt niet centraal maar gedecentraliseerd bekend gemaakt. Elke gemeente is een orgaan van de Heilige Geest en moet van zich zelf uit kritiek kunnen uitbrengen op de anderen. Men moet naar elkander luisteren, met elkander overleggen, want wat de Geest tot éne gemeente zegt, wenst Hij dat door alle gemeenten opgemerkt worde, Openb. 2 : 29 enz. Hij spreekt ten aanhore van alle gemeenten. Maar HIJ spreekt; Hij wenst zich tot de afzonderlijke gemeenten en zegent en vermaant ook de ene gemeente met het woord dat Hij tot de anderen richt, en elke gemeente passe het woord op zichzelf toe. Het is zaak de gemeenten open te houden naar boven toe, ontvankelijk te doen blijven voor Gods Stem. Bewegelijkheid moet haar kenmerken;

Feisser sprak van een doorgaande reformatie. Baptistisch is de zelfstandigheid van de afzonderlijke gelovige, gebonden zijn aan de Geest van God, luisterende naar hetgeen God door anderen tot hem zegt; Baptistisch is de zelfstandigheid der afzonderlijke gemeenten, afhankelijk van de Geest van God en luisterende naar hetgeen de Geest tot anderen en door anderen tot haar zegt. Te zeggen: wat Baptistisch is, dat is Bijbels is geheel on-Baptistisch. Het is Rooms.

Niet doorvloeien Wanneer men gelooft het accent te moeten leggen op de zelfstandigheid der gelovigen, hun mondigheid en die der gemeenten, mag dit niet geschieden ten koste van het feit, dat de Geest, als Hij tot één gelovige spreekt, Hij ook de anderen daarin betreft, en dat alle gemeenten moeten luisteren als Hij zich tot één gemeente richt. We zijn als gelovigen geen enkelingen; we staan in een gemeenschap; we vormen een lichaam en hebben elkander nodig. Zelfstandig leven teneinde in volle gehoorzaamheid te kunnen leven, sluit gemeenschap niet uit. God spreekt ons ook toe door de anderen en zeker niet uitsluitend buiten de anderen om. Een christen, die de gemeente niet wil, geen verantwoordelijkheid aanvaardt voor de anderen en de anderen verhindert hun verantwoordelijk-zijn voor hem na te komen, belemmert de Heilige Geest in diens werken. Gemeenten, die afgesnoerd van andere gemeenten willen leven, vergeten, dat de Heilige Geest die andere gemeenten ook erkent en gebruikt als Zijn organen. Hij rekent met onze eenheid in ons Hoofd, ook als wij die praktisch ontkennen. Het is niet zo, dat de Heilige Geest van de afzonderlijke gemeente wordt weggenomen wanneer ze zich samenscharen. Dat lijkt op Rome en leidt tot Synodale verhoudingen. De gezamenlijke gemeenten hebben niet een „meerderheidsgezag” over de afzonderlijke gemeenten, maar als zelfstandige delen van een geestelijk geheel dienen zij elkander en laten ze zich door elkander dienen omdat ze erkend hebben, dat ze allen organen kunnen zijn van Gods Geest en die Geest in Zijn spreken tot één gemeente allen bedoelt te bereiken. Organisatorisch moet deze organische verbinding slechts zijn, voorzover het de mogelijkheid der ontmoeting betreft, én der gehoorzaamheid die nimmer een gehoorzaamheid „en massa” moet zijn doch een gehoorzaamheid van verantwoordelijken.

De „Kerk” en Onze hedendaagse Baptistische jeugd heeft een bijzondere roeping, want haar wachten grote kansen. Er zijn ingrijpende veranderingen gaande op het gebied van het godsdienstige en kerkelijke leven in de wereld, en in Europa in het bijzonder. De idee der „Kerk” is stervende. Zij kan een langdurend sterfbed hebben, maar zich weder oprichten zal ze niet. De idee is aangevreten zelfs binnen de grenzen van die Kerk die de indruk maakt van in zichzelf zo’n gesloten eenheid te vormen. Niet voor niet maakt de Kerk zo krachtig front tegen het Communisme, want het hoopt daardoor eigen innerlijke eenheid en eigen positie in het wereldleven te versterken. Maar de idee is uitgewerkt. Zij heeft grote en ten dele belangrijke resultaten bereikt. Voorzover zij draagster en verkondigster was van het Evangelie, bracht zij zegen over de volken. Voorzover zij het Evangelie verdonkerde, deed zij de zaak des Heren schade. Maar nu gaan de ogen open voor het ontoereikende, het niet-realiseerbare van de idee, die de Kerk het leven gaf. De levensbodem der volken geeft deze idee geen voedsel meer. Nu wordt iets anders opgemerkt: de bijbelse idee der gemeente, der vergadering der gelovigen in Christus. Men hoort nu, wat eeuwen aaneen

aan de oren voorbijging. De herontdekking der gemeente is vrucht van de veranderde toestanden onder de volken. De functie, eens door de Kerk in het volksleven vervuld, is overgenomen door andere organen. Het massale, dat verbonden is aan de idee „Kerk”, en als zodanig ongeestelijk, wordt gevoeld als in strijd met wat de H. Schrift onder de gemeente verstaat. Daarmede is onze betekenis als Baptisme duidelijk aan het licht getreden. Niet in ons aantal ligt deze, maar in ons getuigenis. De Jeugd van nu in onze gemeenten moest welbewust draagster worden van deze idee, die uit Gods Woord tot ons komt. Overal moet gesproken, getuigd worden van de gemeente en moet zij worden gepropageerd. Voor de beschuldiging van „kerkisme” enz. moeten we niet huiverig zijn. Wij dienen geen „partij of secte” zoals Joh. de Heer ons wil laten zingen — „ook daarvan maakt Hij vrij” — dat kunnen wij onderschrijven. Maar wij dienen de gemeente, propageren de gemeente-idee, zoals de Apostelen deze verzocht hebben gestalte te geven en zoals die in onze tijd gestalte moet verkrijgen. Er is een grote, steeds sprekender behoefte: de gemeente. Door heel Europa wordt het gevoeld. Ook in Zuid-Amerika, waar de Roomse Kerk zich de massa ziet ontzinken (ondanks Colombia). Wanneer er onder de „Vrije broeders” misschien enkelen zijn, die ons staan voor de bijbelse gemeenten toeschrijven aan minderwaardige motieven, zo zullen we ons daardoor niet laten intimideren. Wij zijn er zeker van dat we daarmede onze medegelovigen de beste dienst bewijzen, die we hun in het heden bewijzen kunnen: de gemeente voorhouden, en dat zij, in de grond der zaak, hetzelfde willen.

Wat wij — onder de niet nalatende drang des Geestes — willen is de principieel zuivere gemeente, die zich in de werkelijkheid van dit leven niet anders zal kunnen openbaren dan met vlekken, rimpels en gebreken. Een gemeente, die in beginsel is wat haar naam zegt, en nu lijdt en strijdt om de idee der gemeente zo dicht mogelijk te benaderen.

Verloochen- Petrus heeft Jezus verloochend. Wat heeft **ning** hij daarbij gedaan? Waarin bestond die verloochening? Toen door een dienstmaagd zijn identiteit was vastgesteld, ontkende hij. Maar ook anderen kwamen er bij en stelden vast dat hij een der discipelen was van de gevangen genomen Nazareër. Dan wordt het Petrus heel bang om het hart: En hij begon zichzelf te vervloeken en te zweren: ik ken deze mens niet, die gij zegt. N. Vert.: ik ken dien mens niet, over wien gij spreekt.

De vraag is: wat zou hiermede gezegd zijn? Wou Petrus de vragers suggereren dat hij niet wist wie Jezus van Nazareth was? Dat is wel moeilijk aan te nemen. Wie in Palestina kende Jezus niet, die kort tevoren nog een „koninklijke intocht” in de stad gedaan had en die door heel Judea, Galilea en in gans Jeruzalem gewerkt had op zulk een opzienbarende wijze?

De beschuldiging was dat hij „een van die was” Mark. 14 : 69, dus een discipel was van de gevangene. Om bepaalde redenen wenst Petrus dat niet meer te zijn. De zaak van Jezus staat hem verloren. Er stort iets bij hem in. Het zo snel verwerken kan hij niet, maar de relatie tot deze Jezus aanhouden en bekennen, lijkt hem, nu zo plotseling een besluit genomen moet worden met consequenties die hij niet zo ineens kan overzien, verkeerd. Dat gaat boven zijn kracht. Hij „verloochent” Jezus, dat wil zeggen: hij doet hem in de ban. De uitdrukking: „ik ken deze mens niet” is een banformule. Door het uitspreken van deze formule werd de gemeenschap opgeheven; de verbinding verbroken. Petrus zegt

het discipelschap op. Wat hij Joh. 6 weigerde, doet hij nu. Het is uit tussen mij en hem. Daarmede onttrekt hij zich aan alle gevolgen, die het behoren bij Jezus konden hebben. Hij, die met Jezus „in de gevangenis en in de dood” zou gaan; die „zijn leven voor Jezus zou zetten” onttrekt zich aan Hem. Dat is zijn „verloochening”.

Ons ver- De Heiland heeft in Zijn uitzendingsrede **loochen** gezegd: Al wie Mij verloochen zal voor de mensen, die zal ik ook verloochen voor Mijn Vader, die in de hemelen is. Matth. 10 : 33. En Paulus zegt, 2 Tim. 2 : 12: indien we Hem zullen verloochen, zal ook Hij ons verloochen.

Dit had dus de Apostel van zijn Meester geleerd, dat, wanneer wij de verbinding met Christus verbreken, wij ons niet meer gebonden achten aan Zijn Woord, Hij, Zijnerzijds zich ook niet meer aan ons gebonden zal achten. Hij zal ons dan ook loslaten en wij staan voor eigen rekening. Dit „verloochen” van Hem, dit ontkennen dat er tussen Hem en ons wat zou zijn, kan en zal bij ons minder formeel plaats hebben dan bij Petrus, omdat geen inquisiteur ons een belijdenis of herroeping afperst op de pijnbank, maar ze kan nochtans even effectief plaats vinden, doordat we met ons gedrag, door ons zwijgen te kennen geven dat er niets is tussen Jezus en ons. Willen we de betrekking tussen Jezus en ons niet aanvaarden naar haar wellicht pijnlijke, smadelijke zijde, dan zal ze ook niet meer bestaan naar de zalige, reddende kant. De Heer van Zijn kant zal ze niet verbreken om onze zonde, afwijkingen en zwakheden, maar wel als antwoord op onze breuk met Hem. Die die strijd vreest, zal de kroon missen.

Zich zelf De Here Jezus stelt de eis, dat wie Zijn **verloochen** discipel wil zijn, zichzelf verloochen zal. Dat is: de relatie met zichzelf zal opheffen. Deze daad voltrok Paulus gelijk hij dat belijdt in de woorden: ik leef, doch niet meer ik maar Christus leeft in mij. Hier is de band met eigen ik radicaal doorgesneden. Hier heeft een plaatsverwisseling — neen: een verdringing plaats gehad. Hier is „ik” verdreven door Christus. De Heiland zei, dat dat beslist nodig was. „Die zichzelf niet verloochent en zijn kruis niet opneemt, kan Mijn discipel niet zijn”. — Deze eis wordt doorgevoerd in de Doop. Hij tekent ons het hart van het Evangelie voor ogen. Het is een zich zelf in de dood geven; dat is de radicale ontkennning van het „zelf”, van de relatie tot zijn „ik”. Het is een zich-zelf-doden. De Doop als begravenis zegt, dat de dopeling deze eis aanvaardt en zichzelf radicaal verloochent, van zichzelf afziet, het doodsoordeel aan zijn „zelf” voltrokken acht in de Gekruisigde en dagelijks aan zichzelf wil voltrekken. De dopeling heeft met zichzelf afgedaan. — Dat is de diepe en rijke betekenis van de doop, die anderen een oppervlakkige en onbijbelse inhoud gegeven hebben.

Kruis op- Is kruis dragen niet genoeg? Neen. Niet **nemen** dát is het beslissende dat het oordeel aan de zondaar voltrokken wordt, maar dat hij erkent dat oordeel waardig te zijn. Dat was basis voor het vrijsprekend vonnis waarom de ene moordenaar, naast Jezus Christus, vroeg. Hij erkende: we ontvangen waardig hetgeen wij gedaan hebben. De Heiland nam het kruis op — zegt Johannes uitdrukkelijk. Dat wil zeggen, dat Hij het doodvonnis over hem gestreken, als rechtvaardig aannam. Vergelijk Joh. 17 : 25. Hij werd niet onwillig, onder protest gekruisigd, maar Hij erkende, staande in de positie, waarin Hij vrijwillig was gaan staan, dat deze

straf verdiend was. Daardoor kreeg Zijn dood verzoenen-de waarde en kracht. — En datzelfde eist de Heiland van ons: wij moeten ons kruis *opnemen*. Niet laten opleggen. De redenering, dat ons een of ander kruis zou zijn „opgelegd” houden we voor onbijbels. Zij is in strijd met het karakter van het begrip „kruis”. De Verlosser zegt: wanneer ge Mij wilt volgen en door Mij gezegend, gered wilt worden, moet ge erkennen dat ge des doods schuldig zijt en wel is waar de vloekdood. Daardoor moet ge God rechtvaardigen in Zijn heilig handelen. Mijn lijden en sterven is een goddelijk „moeten”, een uit het wezen Gods voortvloeiende noodzakelijkheid. God, de *waarachtige* God, is niet te naderen anders dan langs *déze* weg. Op Golgotha gaat het naar een volkomen scheiding tussen u en uw „ik”, daar gaat gij radicaal onder en alleen het feit, dat ge een God hebt, „die de doden levend maakt en de dingen die niet zijn roept, alsof ze waren” redt u van ondergang voor eeuwig. Hij roept u terug uit het niet, waarin Zijn rechtvaardig oordeel u stootte.

We moeten stand houden bij de Nieuw Testamentische Doop, die heel de diepe onhoud van het Evangelie van de Waarachtige God ons voor ogen stelt, ons in staat stelt die God te belijden en de blijde Boodschap van die God te beleven, in sterven en opstaan.

L.

Redactionele overpeinzingen

Een eindredacteur zonder copie is een ongelukkig mens. Hij zit 's morgens en 's avonds met vrees en beven op de stoep, wanneer de tijd van de postbestelling nadert. En wanneer op het fatale tijdstip, waarop de copie verzonden moet worden, de map nog zo goed als leeg is, grijpt hij met een zucht naar pen en papier om te voorkomen, dat de lezers blanco kolommen krijgen thuisgestuurd....

Jaren geleden, toen de E.R. van nu nog alleen maar lezer van De Christen was, las hij wel eens een verzoek om toch vooral korthed te betrachten. Daaruit zou zijn af te leiden, dat de E.R. van toen in de copie kon zwemmen. De tijden zijn dan wel veranderd, want de schrijvers van vandaag zijn doorgaans niet bijzonder breed van stof. En schrijven vooral niet vaker dan nodig is.

Natuurlijk kan men zeggen: de vier redacteurs zijn er voor gekozen om ons blad vol te schrijven — wij kunnen ons tot lezen en critiek beperken. Zo'n redenering is formeel in orde maar voor ons blad verderfelij. Want met alle respect voor mijn mederedacteurs: een blad van vier mensen is niet het blad van onze gemeenschap. Het geeft niet weer wat er onder ons leeft en geschiedt. Daarvoor is de gevraagde en ongevraagde medewerking van velen nodig, opdat alles wat onze aandacht waard is aan de orde komt. Het zou mij veel genoegen doen, wanneer meerderen dan tot dusverre van tijd tot tijd eens naar de pen grepen om iets te schrijven. Blad en lezers zouden er wel bij varen.

* * *

Soms baart ook een voldoende hoeveelheid copie een E.R. grote zorgen. En wel, wanneer de pennevruchten der diverse schrijvers moeilijk leesbaar zijn. Ook moet er

Herfsttijd Zaaitijd . . . .

Zaai met

De Zaaier

Besteladres: Ds T. Jansma,
Tetterodestr. 47, Haarlem

wel eens een schrijf- of taalfout worden verbeterd. Dat is op zichzelf niet zo erg maar heel vaak ontbreekt de ruimte om een correctie aan te brengen. Vele schrijvers zijn zuinig met papier en laten geen halve centimeter van de regel onbeschreven. Maar deze zuinigheid bedriegt de wijsheid, want het is al eens voorgekomen, dat de E.R. een stuk copie in z'n geheel moest overtikken.

Laten we daarom een enkele afspraak maken: bij voorkeur moet alle copie een marge hebben van ongeveer 3 centimeter. En dan liefst bij alle regels gelijk. Niet een marge variërend van 0 tot 40 millimeter. Want dan is de omvang van het geheel haast niet te berekenen. Natuurlijk moet het papier aan één kant beschreven zijn en, wanneer er meer dan een blad gebruikt moet worden, liefst papier van gelijk formaat. En heel graag geen kleine stukjes om de laatste paar regels op te zetten.

En vooral niet vergeten: de copie moet Zaterdag bij de E.R. zijn. Spoedberichten mogen wel iets later zijn, maar copie, die geen haast heeft, kan evengoed een dag eerder worden verstuurd. Soms komt er op Dinsdagmorgen copie, waarbij de schrijver heel laconiek zet: zorgt U er even voor, dat dit geplaatst wordt in het nummer van a.s. Vrijdag? Hetgeen niet gebeurt!

* * *

De berichten over het beroepingswerk, die in ons blad verschijnen, zijn doorgaans oudbakken. Doorgaans kan men ze ongeveer tien dagen eerder in de dagbladen lezen. De dagbladpers is tegenover een weekblad altijd in 't voordeel maar het wil ook nog wel eens gebeuren, dat Kerknieuws berichten over het beroepingswerk in onze gemeenten een volle week eerder brengt dan De Christen! Als gemeenten en voorgangers meewerken, kan hierin wel iets verbeterd worden. Wanneer bijv. 's Zondags de beslissing op een beroep bekend wordt gemaakt, kan het bericht hierover gemakkelijk in 't eerstvolgende nummer verschijnen. Desnoods schrijve men maar rechtstreeks naar de drukker, fa. Brandenburgh te Workum.

* * *

En nu ga ik maar weer op de stoep zitten. 's Is P.T.T.-tijd: misschien komt er nog iets....

E.R.

ZAND en ZAAD

Het zou mij zelf verwonderen als ik niet al de een of andere keer vertelde van een gesprek met een N.S.B'er, nu zeker een jaar of vijftien geleden. Deze man, die wel eens onze kerkdiensten bezocht, zei tijdens een bezoek dat ik in zijn huis bracht, dat de dominees zich veel te veel met de politiek bemoeiden. Dat was hun terrein niet. Zij zouden 't Evangelie maar verkondigen, waarmee kennelijk bedoeld werd het doorgeven van het geschrevene in het Nieuwe Testament. Meer niet. Anders niet.

Ik ging daarop in en stelde een geval als volgt: de huidige regering vaardigt een wet uit, waarvan de uitvoering indruist tegen onze godsdienstige opvattingen over geloof en leven. Zij doet dat echter zo gecamoufleerd dat de eenvoudige man de opzet niet door heeft en zich zonder meer aan de nieuwe verordening onderwerpt. Bent u niet van mening dat ik aan de Heer en aan de mensen verplicht ben de ware bedoeling duidelijk te maken aan de gemeente en haar te waarschuwen als er werkelijke gevaren dreigen voor geloof en leven?

Nu was „de huidige regering” niet bepaald een vriend van de Nationaal-Socialistische beweging en daarom ook kwam wellicht het antwoord vlot te voorschijn: „Zeker, dat moet u doen dominee”.

„Juist”, zei ik, „want mijn geloof gebiedt dat. Maar weet je wat ze in Duitsland zeggen als ik me zo zou openbaren? Dat is politiek! en ze zouden me gauw ergens brengen, waarheen ik niet wil.”

Aan dat gesprek werd ik herinnerd door een bladzijde uit Dr Boumans boek, *Revolutie der eenzamen*, waarin ons de wereldgeschiedenis van de eerste helft dezer eeuw voorgehouden wordt. Niemöller, de duitse oud-duikboot-commandant en dominee, die nogal eens tot in deze dagen genoemd wordt, en niet door allen met evenveel vreugde, was door de Gestapo, de geheime staatspolitie uit het rijk van Hitler, al een zeven maanden voor een „kort verhoor” vastgehouden. Niemöller sprak met grote vrijmoedigheid over de dingen, die in het duitse land gebeurden. Zijn preken werden gedrukt en tot in 't buitenland gelezen. Als u bij mij komt mag u een paar lezen. Nu citeer ik uit het boek:

De rechter vroeg hem welk aandeel hij had genomen in de samenstelling van het memorandum, dat de Broederraad der Belijdende Kerk in 1936 had gepubliceerd: de aanklacht tegen de aantasting van de vrije opvoeding van de jeugd, tegen de Jodenvervolgingen en de concentratiekampen. Niemöller bekende dat de formuleringen grotendeels van zijn hand waren.

„Dus toch politiek?”

„Slechts belijdenis van mijn geloof.”

Het zou goed zijn voor ons zulke woorden niet alleen maar toe te juichen om de moed, die er achter steekt — Niemöller sprak niet anders toen hij eerder eens voor Hitler stond en aan 't einde van een heet gevecht zei: „Wij zullen niet ophouden waakzaam te blijven voor ons gehele volk en niemand, ook U niet, zal in staat zijn ons deze verantwoordelijkheid te ontnemen.” — Niet alleen vreugde met rillingen om zulk een dapper woord, maar zelf steeds dieper de gedachte in ons laten wortelen: het Evangelie heeft consequenties. Het Evangelie begint met de vernieuwing van de mens, maar wil daar niet stilstaan. Het wil zich uitleven in de handelingen. Het Evangelie kan niet opgeborgen worden in een der afdelingen van ons bestaan, alsof wij een schip waren met waterdichte schotten, het wil onze gewichten en boeken,

onze productie en consumptie, ons huwelijk en ons burger zijn van deze stad beheersen. Het Evangelie houdt niet op bij de laatste regel van het uitnodigingslied, waarin de mens gebeden wordt aan het heil van zijn ziel te denken, het dringt van uit en door de geredde ziel naar de te redden gemeenschap. Hoe dikwerf blijft bij ons het Christendom in een moeras van ontroeringen steken. Hoe groter de ontroering, hoe groter de zegen. Een zuster drukte zich eens zo uit: die is pas gelukkig als die huilt. En dan zeker 't liefst tweemaal in de week. Ik houd meer van die man, die stil zijn weg gaat, maar in de maatschappij en in de gemeente met rustige hand meebouwt. Evenwichtige krachten, die niet schetteren, maar schitteren. Voor wie het Evangelie geen danskoord is maar levensbodem.

Wij hebben in deze geest natuurlijk wel vaker geschreven. Maar dat is niet erg. Het geschiedt opdat wij ons zouden bezinnen hoe wij naar alle kanten Christus gelijk zullen worden. Dus ook thuis en bij het werk, in het bestuur van een vereniging en in het bestuur van stad en land, voorzover wij daar geroepen worden. Het geschiedt opdat wij na beraad spreken waar zwijgen zonde wordt. Spreken tegen, spreken van, spreken over. Midden in het leven staande, geleid en bekrachtigd door de Geest Gods. Wij mogen dan geen politici zijn, indien slechts ons geloof uitdrukt en formuleert, wat wij als zegen zouden willen schenken aan een dronken wereld.

HUIZINGA.

IN EN OM DE BIJBEL

Israel

Het is algemeen bekend, dat het oude testament vele getuigenissen bevat aangaande een herstel van Israel. Doch ook het *nieuwe testament* heeft meerdere plaatsen, waar op Israel gewezen wordt. Er is wel een verschil op te merken. In het O. T. is dit herstel verbonden aan terugkeer naar het land, dat God aan Abraham en zijn zaad tot een eeuwige bezitting heeft gegeven en vaak begeleid met beloften, die materieel gekleurd zijn. Dan is er sprake van b.v. overvloedige oogst, van een zitten onder eigen wijnstok en vijgeboom, van een druipen van wijn en overvloeien van melk.

Deze dingen vinden we in het N. T. niet. Daarmede zou ik niet willen beweren, dat de O. T. profetieën verwezen moesten worden naar een oudheidkundig museum. Het woord Gods is vast en de profetieën zullen voor zover ze niet vervuld zijn, hun vervulling te zijner tijd ontvangen.

Het accent ligt in het N. T. op de bekering van Israel. In de Evangelieën in sommige brieven (in de Romeinen-brief vooral) en ook in de Openbaring van Johannes vinden wij Israel genoemd. Als uitgangspunt zou ik voor dit artikel willen nemen 2 Kor. 3 : 15, 16, waar wij aldus lezen:

Maar tot de huidige dag toe, wanneer Mozes gelezen wordt, ligt een deksel op hun hart; doch zo wanneer het tot de Heere zal bekeerd zijn, zo wordt het deksel weggenomen.

In de synagoge wordt Mozes gelezen. — Mozes!

Neem mij gevangen, Heer, dan ben ik waarlijk vrij;
mijn zwaard leg 'k aan Uw voeten neer; dat 'k
overwinnaar zij.
Als ik moet gaan alleen, slaat mij de overmacht:
houd uwe armen om mij heen en leid mij door de nacht.

Mijn hart is arm en bang, een riethalm in de wind,
in weerloos wank'le ondergang .... tot het zijn Meester vindt.
Het kan in vrijheid gaan, als Gij 't gebonden houdt,
door Uwe liefde rond omvaân, door angst noch
dood benauwd.

Ik ben niet meer van mij: ik weet mij de uwe, Heer;
mijn wil in mij gestorven zij in bitter lijden zeer.
Houd Gij Uw kracht bereid.... ik ben mij moegegaan;
dan zal 'k in 's levens ruwe strijd onoverwonnen staan.

Uit: Lofzangen en Gebeden.

Welk een wereld van gedachten gaat er leven in het hart van de Israeliet. Mozes, de man Gods, die met de Eeuwige vertoefd heeft op de berg Sinai en van de Allerhoogste de wet ontving. De middelaar des ouden verbonds! De overlevering zegt van hem, dat hij stierf aan de mond Gods, d.w.z. dat God hem een kus gegeven had, waarna hij ontsliep en van God begraven werd. De geschriften van Mozes, de wet of de thova wordt op elke sabbat gelezen (zie Hand 15 : 21).... Maar hoewel zij de wet horen lezen, nochtans verstaan zij dezelve niet. Er ligt een deksel op hun hart, zodat het hun ontbreekt aan — wat Paulus noemt — „verlichte ogen des verstands”.

* * *

Wanneer wij ons afvragen, wat Paulus eigenlijk met dit deksel bedoelt, moeten wij terug naar de geschiedenis van Mozes, die ons opgetekend is in Exodus. Daar horen wij, hoe hij op de berg was geklommen, in Gods tegenwoordigheid had verkeer en daardoor een glans op zijn aangezicht kreeg, een heerlijkheid, die de kinderen Israels niet konden zien.

Die heerlijkheid was evenwel vergankelijk en opdat de kinderen Israels niet zouden zien hoe deze glans verbleekte, moest Mozes een deksel op het aangezicht leggen. Met andere woorden: de bedeling der wet had ook heerlijkheid, hoewel zij een bediening des doods was. Een dienst in letteren bestaande, gegrift op stenen tafelen — maar nochtans heerlijk. De heerlijkheid van deze dienst zou voorbijgaan.

Dat mochten echter de kinderen Israels niet zien, dat deze oud-testamentische dienst, deze oude bedeling naar haar einde ging en dat op die bedeling (der wet), die der genade zou volgen. De nieuwe bedeling wachtte op de komst van Christus, die het begin, de alpha zou zijn en straks de omega (het einde), als ook de nieuwe bedeling haar vervulling heeft en overgaat in de bedeling, die „de eeuwigheid” genaamd wordt.

De wet is door Mozes gegeven, genade en waarheid zijn door Jezus Christus geworden. — Zij mochten niet zien op het einde der wet: op Christus.

* * *

Dat is het voorrecht van de gelovigen van het N. Testament, dat zij een bediening des Geestes kennen, die niet staat in het teken van voorbijgaande glorie. Hier is de dienst „van het eeuwig Evangelie”.

Zoals Israel niet verstond in de dagen van Mozes dat op de Wet de genade zou volgen; op de prediking der Wet — de prediking des geloofs, m.a.w. dat de

wet geestelijk is en haar diepte naar Christus heenwees, zo verstaat ook Israel nu nog niet, dat het rechtvaardigheid verkrijgen moet uit de wet des geloofs. Gelijk hun Middelaar een deksel op het aangezicht had, zo hebben zij een *deksel op het hart*.

Israel verstond niet het voorbereidende, het typische, het heenwijzende van de wet in inzettingen bestaande.

Wanneer zij de betekenis der wet hadden verstaan, en geen deksel op het hart hadden gedragen, zouden zij ook in de Wet de Christus hebben gevonden. Het is daarom, dat Christus de Joden kon verwijten: „indien gij Mozes geloofdet, zo zoudt gij Mij geloven, want hij heeft van Mij geschreven”.

* * *

Deze blindheid van Israel, dit deksel dat op hun hart drukt, is een oordeel Gods, maar het is *niet een eeuwig oordeel*. Het is een oordeel, dat tijdelijk is en dat ook weer voorbijgaat. Dat is de huidige toestand van Israel. Het boek der wet is voor hen verzegeld. Ze verstaan de inhoud niet, zij kunnen het niet verstaan, want er ligt een deksel op hun hart. Paulus zegt niet: er ligt een deksel op het *boek*, maar op het hart, omdat de oorzaak van het niet verstaan niet ligt in het boek, — maar in de toestand van het verstokte hart.

De toestand is tijdelijk. Zo hebben de profeten het getuigd. Er komt ook voor Israel een nieuwe dag. Te dien dage zullen de doven horen de woorden des boeks en de ogen der blinden zullen zien.

Het gaat niet aan, om met vele Schriftverklaarders deze heerlijke beloften toe te passen op de Gemeente van Christus, en de woorden, die spreken van oordeel en vervloeking, te laten voor Israel. Zowel het oordeel als de beloften werden hier tot Israel gesproken, en dit is ook volkomen in overeenstemming met wat de Apostel Paulus zegt omtrent Israels oordeel en val: „Zo zeg ik dan: Hebben zij gestruikeld, opdat zij vallen zouden? Dat zij verre; maar door hun val is de zaligheid de Heidenen geworden, om hen tot jaloersheid te verwekken.”

God had ook met Israels val Zijn wijze bedoeling. Zij zijn gevallen, opdat door hun val het Evangelie der zaligheid ook de Heidenen zou verkondigd worden. Dat is het grote thema, dat Paulus telkens behandelt, dat ook de Heidenen het Evangelie wordt verkondigd. Maar dit hebben zij te danken aan Israels val.

Maar nu rust ook op de Heidenen een zware taak. God roept hen, om Zijn volk tot jaloersheid te verwekken. Wanneer het waar was, dat Israel voorgoed van

het toneel verdwenen zou zijn, zoals sommige theologen verkondigen, en de Gemeente in de plaats komt van Israel dan is het onbegrijpelijk, waarom wij hen dan tot jaloersheid moeten verwekken. Immers dan heeft het geen zin. Als God Israel niet wil bekeren en weder aannemen, dan zou Hij ook niet vragen van de Heidenen, dat zij Zijn volk tot jaloersheid verwekken.

Dr Gaebelein vertelt, hoe hij eens een samenkomst had gehad, waarin hij tot meerdere honderden Joden sprak. Hij vond het niet moeilijk, de vragen, die gesteld werden in verband met de Messias, te beantwoorden. Maar moeilijker was het, toen deze Joden hem spraken over de Christenen, en zo werd hem de vraag gesteld, of beter, het antwoord gegeven: „De Messias, Wiens volgelingen zulke dingen doen, n.l. Israel verdrukken en haten, kan onze Messias niet zijn”.

Het verwijt, dat God maakt aan de Heidenen door de mond van de profeet Zacharia, is ook nu nog van kracht: „Want Ik was een weinig toornig, maar zij (de

Heidenen) hebben ten kwade geholpen”. Maar God zal Zijn volk aannemen, Hij zal Israel geven bekering.

* * *

Het deksel weggenomen! Dan zien ook zij, dat het einde der Wet Christus is, ja, dan zien zij *Christus* Zelf. God heeft dat beloofd. Hij zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem uitstorten de Geest der genade en der gebeden. De Geest der genade, want Israel zal dan leven bij de genade en niet meer bij de werken der Wet. Immers, het is juist, omdat zij de rechtvaardigheid zochten niet uit het geloof, maar uit de werken dat zij zich hebben gestoten aan de steen des aanstoots. Maar dan zullen zij hun voeten stellen op de Rots, die niet wankelt. Dan zullen zij geloven, en niet beschaamd worden.

Wordt vervolgd

D. SLORT.

Kroniek

Allerheiligen

Een paar late vacantedagen brachten mij rond 1 November in het donkere Zuiden. De Rooms Katholieke kerk viert op die datum allerheiligen. Dan worden de graven der gestorvenen met bloemen getooid en een Requiem wordt op de kerkhoven gecelebreerd. Kaarsen branden rondom de zerken. Familieleden zoeken de rustplaats van hun geliefden en bidden voor hun zielerust.

Op een Protestant uit het nuchtere Noorden maakt Allerheiligen een wonderlijke indruk. De zorg voor de gestorvenen is ons doorgaans vreemd. Ten dele op goede gronden, ten dele uit onverschilligheid. Op goede gronden, want zalig zijn de doden, die in de Heer sterven. De Roomse voorstelling van het vagevuur is beslist onbijbels. Haar oorsprong is eerder te zoeken bij niet-christelijke volken. Voor de zielerust der gestorvenen kan de Protestant op bijbelse gronden niet bidden.

Toch heeft deze medaille haar keerzijde. Want het Protestantisme is van een zekere onverschilligheid ten aanzien van de gestorvenen niet vrij te pleiten. De stijlloosheid van vele begrafenissen is daarvoor een sprekend getuigenis. De slordigheid, waarmee vele begraafplaatsen worden onderhouden, eveneens. Wijlen Prof. van der Luur heeft eens gezegd, dat men de waarde van een cultuur kan afmeten aan de wijze, waarop zij met haar doden omgaat. Als dat waar is, maakt het Protestantisme een slechte beurt.

Overigens valt telkens weer op hoezeer het Rooms Katholicisme het karakter van een spons heeft. Het heeft ontelbare elementen uit het oude volksgeloof van voor-christelijke tijden overgenomen. Vooral het feest van Allerheiligen en Allerzielen vormt een duidelijk voorbeeld, hoe een oud en primitief dodenritueel tot op de huidige dag kan voortleven.

Een vrijgestelde voor het jeugdwerk?

In een voorlopig bericht deelt de Alg. Secretaris van de N.B.J.B. mede, dat er misschien binnenkort een belangrijke benoeming in het jeugdwerk te verwachten valt, nl. van iemand, die de functies van beheerder van „Renderloo” en vrijgestelde in zich zal verenigen. Reeds heeft zich iemand bereid verklaard deze functie te aanvaarden.

Dit is inderdaad een belangrijk bericht en we hopen van harte, dat de verwezenlijking binnenkort mogelijk zal worden. In de combinatie van deze beide functies schuilt een moeilijke taak. Zo iemand moet het jeugdwerk, dat hij zal dienen door en door kennen en met zijn praktische mogelijkheden en moeilijkheden grondig vertrouwd zijn. Daarnaast vergt het beheer van „Renderloo” een behoorlijke dosis organisatietalent en een goede technische vorming in het kampwerk. Wij hopen dat de Jeugdraad de rechte man op de rechte plaats zal weten te vinden en dat er onder jong en oud voldoende offervaardigheid openbaar zal worden om dit plan ook financieel mogelijk te maken.

Een enkele critische noot moge hieraan worden toegevoegd. De Alg. Secretaris schrijft, dat de afdelingen ook nog kandidaten voor deze functie kunnen noemen. Naast de eerste mededeling, dat zich reeds iemand bereid heeft verklaard, maakt dit een wat vreemde indruk. Het enthousiasme van de jeugd om kandidaten te noemen zal hierdoor niet worden aangewakkerd. Er is niets tegen, dat de jeugd namen voor deze functie mag noemen. Maar dan vooraf, als 't alleen nog maar gaat om kandidaten. Nu we praktisch reeds een stadium verder zijn, was het eleganter geweest, wanneer dit vragen om kandidaten achterwege was gebleven.

J. R.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3183

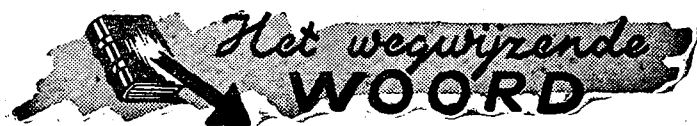
VRIJDAG 13 NOV. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 19098

ABONNEMENTSPRIJS: BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.00

Plaatsbepaling

Vergeldt niet kwaad voor kwaad of schelden voor schelden, maar zegent daarentegen, wetende dat gij daartoe geroepen zijt, opdat gij zegening zoudt ontvangen.

I Petr. 3 : 9.

De bekering brengt een grote verschuiving in de verhoudingen teweeg. Ze is zo principieel, dat het in elke richting te merken is. Wie christen werd staat anders tegenover de Overheid, hij heeft een ander uitgangspunt voor zijn gedrag in het maatschappelijke leven en er ontstaat een gezinsleven van andere orde en waarde.

Zo ontstond in de oude wereld een nieuwe samenleving, die van de overzijde deze wereld binnen drong en zoekt te verdringen.

Botsingen konden hierop niet uitblijven.

Het oude wees het nieuwe als vreemd af. Het voelde zich in eigen bestaan en toekomst bedreigd. De graad van weerstand varieerde, en de vormen van vijandschap waren afhankelijk van de machtsmiddelen, waarover men beschikte. Maar hóé krachtig, en wáármede ook de oude wereld zich tegen Christus en de Zijnen verweerde — het was een gesloten: „neen!”

Daarmede dook voor Christus' volgelingen een groot gevaar op.

Gemakkelijk konden ze er toe komen om zich te verdedigen met dezelfde wapens en de aanvallers tegemoet te treden op hetzelfde vlak: dat van het oude leven.

Daartegen nu waarschuwt de Schrift met grote aandrang.

De mens valt u aan; hij valt u aan met zijn menselijke wapens. Hij doet u kwaad en scheldt u. Gij zult

hem niet antwoorden als mens; gij zult hem niet met dezelfde wapens bestrijden. Gij zult hem geen kwaad terug doen; zijn schelden niet met schelden beantwoorden. Gij zult u niet met hem gelijk stellen en handelen alsof gij zijns gelijke waart. Daarmede deed ge uzelf groter schade dan ge hem in het „gunstigste” geval zoudt kunnen toevoegen.

Wat dan?

Waartoe is dan de christen geroepen?

Wat betekent het christen-zijn in de pijnlijke botsing van de oude en de nieuwe wereld?

Dit: dat gij niet van uzelf, van uw eigen natuur uit reageert, maar van Christus uit. Kwaad met kwaad te vergelden is rechtvaardig. Het kwaad met kwaad te vereffenen, behoort tot de regels van deze wereld. Het kwaad niet met kwaad te vergelden betekent haar op haar grondvesten te doen wankelen. En haast instinctief zoekt ge dat evenwicht te bewaren en scheldt terug, waar u een scheldwoord treft.

Wat dan?

Onrechtvaardig zijn?

Neen: boven-rechtvaardig.

De christen laat zijn houding niet bepalen door de houding van de zondaar tegenover hem, maar door de Heiland, boven hem.

Christus antwoordde de zondaar niet, naardat hij het verdiend had, maar naardat hij het nodig had. Hij vereffende diens zonde in Zijn eigen pijn en bloed.

En gij?

Weiger u het beeld van de mens, die aan u zondigt, te laten opdrukken.

Weiger hem gelijk te zijn en uw houding tegenover hem te laten bepalen door zijn houding tegenover u.

Laat Christus u Zijn beeld opdrukken; wees in uw handelen Hém gelijk. Dan zijt gij de overwinnaar in de strijd tussen oud en nieuw. En handelt ge anders dan zijt gij de overwonnene.

Dan heeft Christus het in u verloren.

L.

Losse Schakels

Hartelijk- Een predikant van de Chr. Ref. Church heid in de Ver. Staten, die een poos hier te lande vertoefde, zeide op de vraag, wat hem in het kerkelijke leven hier het meeste trof, dat daartoe behoorde de koude in de kerk. „Kom ik een kerk binnen” zo zei hij, „zoek ik de gemeenschap, dan ben ik een broeder en zoek dus ook de broederband. Maar men zegt in Nederland niet: blij u hier te zien.” Het was hem tegengevallen te zien, hoe men hier onverschillig aan elkander voorbij gaat. — In een kerkgebouw moet het anders gaan dan in een vergader- of concertzaal. In een kerkgebouw komen mensen samen, die in heilige wijze aan elkander verbonden zijn. Zij zijn de nieuwe schepping; de derde mensheid. Zij dragen namen en titels, die zeer hoog grijpen: kinderen Gods, mede-erfgenamen van Christus; uitverkorenen en beminden, en... zij zijn het (1 Joh. 3 : 1). Moet niet een grote en hoge vreugde hunne harten vervullen? De wereld kent hen niet en erkent hun hoge staat niet. Die vraagt: wat onderscheidt u van ons? Maar de leden der gemeente erkennen elkander zoals God hen ziet en aanvaardt. En daaraan moet uitdrukking gegeven worden. Het moet altijd weer een vreugde zijn zulken te ontmoeten, met die men zich eengeestes weet, en dat vooral in een wereld, waarin men vreemdeling werd. Wanneer wij, baptisten, leven bij onze belijdenis, kán dat. Niemand is bij ons aangenomen op een zekere orthodoxie (die geen diepe gemeenschap geeft) maar op de belijdenis van bekering en geloof. Dat sluit een wederkerig verstaan in en een levendige belangstelling in elkanders wederen. Daarom is het altijd weer een vreugde, dat een baptistenkerk niet, als de dienst gesloten is, leegstroomt. Men blijft napraten. Zoekt elkander op. Kan het niet allemaal in het gebouw, dan ook er voor. Zo zagen we het in binnen- en buitenland en zagen daarin een symptoom van de gemeenschap der heiligen.

Stijl „Misschien herinnert ge u nog de dag, dat ge, voor uw radio gezeten, hoordet dat het aantal slachtoffers van de watersnood gestegen was van 873 op 1223. Een zeer grote sprong. De omroeper van het A.N.P. zei dit bericht met een vertraagde, kalme stem, in een laag timbre, terughoudend, bedachtzaam. Toen zweeg de luidspreker een minuut en gaf daarna stemmige orgelmuziek. Dat is stijl! *Het innerlijk doorleven drong naar buiten in een sublieme, sobere vorm.*”

Deze zinnen, overgenomen uit de Groninger Kerkbode, riepen iets in onze herinnering terug, dat óók ons getroffen had en wel zeer weldadig getroffen. We stonden er opnieuw bij stil en zeiden: inderdaad, dat was stijl en hoe waardevol is het als de handelingen van een mens stijl vertonen. Een stijlvol leven is een mooi leven. Men vindt zeer eenvoudigen, wier leven stijl vertoont. Stijl is harmonie der delen, is doorvoering van één gedachte, één principe in alle onderdelen van handeling en gebaar — natuurlijk moet die gedachte, dat principe zelve ook edel zijn.

„Het innerlijk doorleven drong naar buiten”. Ja, dat is het: een door-zield handelen. En nu denk ik aan ons gemeentegezang. Wanneer is dat mooi? Men behoeft niet vocaal begaafd te zijn, om daarvan te genieten. Het is mogelijk, dat er technisch zuiver gezongen wordt

en toch stijlloos. Dan schrijnt het gezang door de ziel; het doet pijn inplaats dat het verheft of troost. De gedachten, in het lied vervat, kunnen verknoeid worden door de manier waarop de woorden gezongen worden. Menig mooi lied sterft op de adem der zangers — ook der geschoolde zangers. Technisch zuiver is nog niet psychisch zuiver. Zingen is geen zaak van lichamelijke organen alleen of in de voornaamste plaats, maar zaak van de ziel. Goed zingen is doorvoeld, doorzield zingen. In het goed gezongen lied deelt de zanger zijn ziel uit onder de mensen of heft ze op tot God.

Een zaak, de overweging van organisten en zangdirectanten waard?

„Parate” Over „parate” zekerheid schreef iemand **Zekerheid** eens. Hij miste die en vond dat soms maar lastig, vooral in vergaderingen, waar beslissingen genomen moesten worden. Hij was misschien wel een beetje jaloers op zulken, die het direct „weten”. Later weet je wel wat je had moet zeggen, maar dan helpt het zo weinig meer, want dan is de beslissing al gevallen, schrijft hij zo ongeveer. Het snel kunnen beslissen kan verschillende oorzaak hebben. Het kan zijn dat men snel een oordeel kan uitspreken vanwege een grote ervaring of ruime kennis. Het is ook mogelijk dat men in de zaak, die aan de orde is, gespecialiseerd is. Zulke specialisten heeft men graag in belangrijke colleges. De verschillende politieke partijen hebben in de 2de Kamer hun financiële, hun Indonesische enz. specialisten, of althans zulken die er voor doorgaan. Het is ook mogelijk, dat men gauw met een oordeel klaar is vanwege een tekort aan algemene ontwikkeling, waardoor men niet kan zien, hoe moeilijk de vragen soms zijn. Er zijn ook onvoorzichtige mensen, die er niet tegen op zien brokken te maken. Hun spoor is een ruïne.

Natuurlijk moet er gehandeld worden en dus moeten er beslissingen vallen. Die in het geheel geen risico durft te aanvaarden is voor het leven op deze aarde ongeschikt. Maar dat neemt niet weg, dat men voorzichtig moet zijn. Haastige spoed is zelden goed. Minder zelfvertrouwen en meer rekening houden met anderen en hun gevoelens zou minder afbraak en verwijdering betekend hebben. De leiding moet berusten in de handen van mensen met doorzicht en ervaring en die die nog missen, moeten meer hun óren gebruiken. Daardoor krijgt men, wat Paulus noemt, geoefende zinnen recht te onderscheiden, en zulke geoefende organen helpen bij een snelle oordeelsvorming. Niet overhaasten, niet drijven — geen houding van „wij weten het wel”, maar een houding van bescheidenheid, van waardering voor elkanders oordeel, van wijze voorzichtigheid. Een beslissing uitstellen is veel beter dan een beslissing forceren — vooral wanneer daartegen protest rijst. Niet elkander opzij dringen, of onder de voet lopen of achteruit duwen is de methode, die de Geest van God ons leert, maar „een ieder zie niet slechts op het zijne doch ook op hetgeen des anderen is en achte de ander uitnemender dan zichzelf”. Paulus, schoon een Apostel forceerde niet, maar zocht te overtuigen. Lopen de gevoelens uiteen, dan wachten en bidden, opdat de Heilige Geest de leiding kan nemen.

L.

IN EN OM DE BIJBEL

Israel

2

Genade zal het zijn, want Israel heeft door de hardheid zijns harten en door het verwerpen van de Messias, zijn onwaardigheid getoond. Allen hebben zij geroepen: „Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen”. Maar dit is slechts toegepast in de zin van oordeel. Dan zal het bloed van Christus worden toegepast tot verlossing en vergeving. Dan zullen zij, evenals de Heidenen, het leren verstaan: „Niet uit de werken, die wij gedaan hebben, maar naar Zijn voornemen en barmhartigheid heeft Hij ons zalig gemaakt, door het bad der wedergeboorte en vernieuwing des H. Geestes, die Hij rijkelijk over ons heeft uitgestort”.

Ook de Geest der gebeden. Dan zullen zij niet meer gedachteloos hun gebedsformules prevelen, maar hun gebed zal zijn in geest en waarheid. Dan zullen zij Hem vroeg zoeken, en de Heere zal Zich van hen laten vinden.

Zij zullen zeggen: „O mijn God” en Hij zal zeggen: „O Mijn volk”. Wat zal het zijn, als de verloren zoon Thuis komt, en valt in de armen des Vaders; als de Messias het zal kunnen zeggen: „Ziehier Ik en de kinderen, die God Mij gegeven heeft”. Dat is leven uit de doden.

Wat zal dat zijn, als zó het deksel weggenomen wordt en zij met verlichte ogen des harten, verlicht door de H. Geest, de Messias zullen aanschouwen, zich voor Hem zullen nederbuigen, Hem zullen aanbidden, en evenals Thomas, nadat hij getwijfeld heeft en ongelovig geweest is, biddend neerzinken en uitroepen: „Mijn Heere en mijn God”.

Wij herinneren ons de geschiedenis van Hagar, hoe zij haar kind Ismael geworpen had onder de struiken, dat daar versmachtte van dorst. Eindelijk kwam het ogenblik, dat de Engel des Heeren haar de ogen opende, toen zag zij een bron van levend water. Zij en haar kind werden behouden. Zo zal de Engel des Heeren, d.i. de H. Geest, Israel de ogen moeten openen voor de Bron, die daar springt van levend water. Dan zullen zij zien de Fontein, die geopend is tegen alle zonde en tegen alle onreinheid.

Als Israels val onze rijkdom betekent, wat zal dan Israels aanneming zijn, anders dan leven uit de doden? Laat ons voortgaan Israel jaloers te maken en, waar God het volk eens in zijn geheel zal willen zaligmaken, laat ons hen bewegen tot het geloof in Christus, en laat onze voorbede, evenals die van Paulus, voor Israel zijn tot hunne zaligheid.

Wij mogen nu zien met ongedekt aangezicht in de spiegel van Gods Woord; eens zullen wij Hem zien van aangezicht tot aangezicht. Maar ook Israel zal Hem zien, als Hij komt in heerlijkheid. Dan zal Israel het volk worden, dat Hij Zich geformeerd heeft tot Zijn lof. Dan zullen door Israel ook de overige Heidenen de Heere zoeken. De verre eilanden zullen naar Zijn leer wachten. En te dien dage zal het geschieden, dat vele Heidenen zullen grijpen, ja grijpen zullen de slip van een Joodse man, zeggende: „Wij zullen met u gaan, want wij hebben gehoord, dat de Heere met u is”.

Bidt voor de vrede van Jeruzalem. Welzalig moeten zij zijn, die U beminnen.

D. SLORT.

ZAND en ZAAD

Deze keer eens echt zo'n schaar- en lijmpotstukje. Overal wat weggekaapt en samengeschreven door deze mederedacteur.

Allereerst een paar woorden over de roomse liederen in onze zangbundel. Ik schrijf het met opzet zo om zeker te zijn dat u verder leest. Ik lees namelijk de scheurkalender tot en met de achterkant. Eind October vond ik daar een beetje over Johannes Brugman verteld. U kent toch wel de uitdrukking: praten als Brugman. Nu deze Brugman die ik bedoel is al bijna 500 jaar geleden overleden. Luther moest nog geboren worden toen deze Brugman begon te zwijgen op aarde. Hij, Brugman, was natuurlijk rooms, voorts kloosterling en een lichtzinnig leven leidend. Tot de omkeer kwam. Toen ging hij uit en predikte bekering, zo machtig, dat zijn naam nu nog leeft onder ons. Volgens de kalender zijn de volgende gezangen aan hem te danken: Ik wil mij gaan vertroosten in Jezus' lijden groot, (50 L. en G.) en: Ik heb gejaagd mijn leven lang om goed en vroom te leven. (157 L. en G.) Wilt u die beide liederen eens opzoeken en lezen? Mooi vindt u niet? No 157 hebben we Zondagavond op de jeugd leren zingen en men vond woord en wijze zo goed dat meerdere herhalingen een vreugde en zegen brachten. En in elk geval is duidelijk dat de Reformatie wel in 1517 begon, maar reeds jaren en jaren onderweg was. Want de inhoud van het toen geboren lied is zo evangelisch dat zelfs een Baptist het met vreugde zingt.

* *

Ja, zo zijn alle dingen allang onderweg eer wij ze duidelijk onder de ogen krijgen. Een duidelijke voorstelling krijgen. Zo zat ik onlangs in een bestuursvergadering van een onzer gemeenten. De secretaris stelde vast, gesteund door uitlatingen van de penningmeester, dat de gemeente nog niets had gedaan om het financieel tekort in de arbeid der verenigde gemeenten weg te werken. Daar ik in dat gesprek dat volgde betrokken werd, vertelde ik hoe de gemeente in Enschede in dezen handelde. Ik zei: We hebben iedere Zondag onze normale collecte — twee zakjes gaan met tijdsverschil van ongeveer drie banken achterelkaar aan. En daarmee is dit deel van de dienst klaar. Maar om de veertien dagen houden we aan 't eind van de bijeenkomst een extra-collecte, waarvan het rooster in grote trekken bij 't begin van het jaar wordt vastgesteld. Het houden van deze collecten stelt de voorganger in de gelegenheid om op de morgen, dat er voor de opleiding, de E.C.U., het pensioenfonds, Eindhoven of Bartimeüs gecollecteerd wordt, iets te zeggen van het werk, waarvoor men straks zal geven. Zo wordt de gemeente heel in 't kort, maar enige keren in het jaar, bepaald bij de studenten, de zendingsposten enz. Dat is natuurlijk veel mooier en gezonder dan maar uit de gemeentekas een bedrag te putten. Lijden eigen inkomsten geen schade? Nu, u komt maar eens in Enschede en vraagt of u 't boekje met aantekeningen van collecten mag zien. Is de weg der liefde niet mooier dan die der verplichting? Ja, natuurlijk, ook de liefde weet van plichten. Juist!

* *

Hebt u dat ook gelezen, dat van die geachte Arnhemmer? Meneer was grossier in textiel. Had een luxe wagen met chauffeur. Zo tegen de avond, keurig gekleed, waarschijnlijk met actentas, plaatsnemend in de auto. Ja chauffeur, maar naar m'n relatie Jansen in Doetinchem.

En als hij daar dan was pleegt meneer heel doodgevoorn inbraken met voorliefde voor tapijten en zo. Om een beetje in de branche te blijven. Geacht Arnhemmer. O, wij willen verder niks zeggen van de Arnhemmers. Maar wel twee woorden over het dubbel-leven. Het leven dat de mensen, ook onze broeders en zusters, zien en dat andere leven, dat ze niet zien. Dat doet me opeens denken aan die dominee, die zo graag naar de schouwburg wilde, maar recht niet durfde vanwege het oog der veel-ziende gemeente. In z'n nood wendde hij zich tot de directeur en vroeg hem of hij niet langseens zijdeurtje mocht binnenkomen opdat de mensen hem niet zouden zien. De directeur antwoordde hem, dat hij geen deur in z'n schouwburg had, die God niet zag!

Menig leven zou heerlijk verlost zijn als men dat twee-leven-systeem maar wilde opgeven. Het is erg als je telkens naast en tegenover jezelf staat.

* * *

Ik weet niet waarom de burgemeester van Woensdrecht geweigerd heeft het ambtsgebed uit te spreken bij de opening ener zitting van de raad. Daar schijnt wat rumoer rondom een ontslagen ambtenaar te zijn. Langs allerlei wegen wil een zekere fractie de ontslagene weer in 't zadel zetten. De burgemeester kan een en ander moeilijk verwerken, weigert trouwens mee te werken. En wil niet bidden. Zelfs niet het voorgeschreven ambtsgebed. Omdat hetgeen in de raadsvergadering behandeld zou worden niet strookte met de inhoud van het gebed.

Iets hierin trekt mij aan. Wie gelijk heeft in Woensdrecht weet ik niet. Maar de burgemeester weigert een stukje toneel weg te geven. En in elk geval wil hij zo niet bidden. Geen dubbel leven. Geen vrome schijn werpen over een goddeloos bedrijf. Ik zou toch wel willen dat we even aan die burgemeester dachten, als wij de handen vouwen en de ogen sluiten. Misschien moesten we die ogen soms toch maar eens open houden en elkaar eerst aanzien. En dan Hem.

* * *

En tenslotte: als Klaas Toxopeüs, een der schippers van de reddingboten ergens spreekt over het werk op en boven de wadden, dan staat hij aldoor klaar om er vandoor te gaan. Hij mag alleen maar, niet te ver weg, een lezing houden, als er een telefoon aanwezig is en een auto voor de deur staat. Klaar voor een getuigenis, voor een woord, en voor de daad. Klaar voor de eerste oproep. Bereid om te gaan. Midden in de lezing stoppen en zeggen: ik moet gaan. Midden in je bloeiend bedrijf, bloeiend leven — maar opeens de stem van de Meester. Misschien geeft Toxopeüs u iets om over te denken.

Had u alles al gelezen? Zaak is het te proberen wat goede vruchten te schudden van de bomen, die we zo al wandelend passeren.

HUIZINGA.

Kroniek

Over beroepen en nog wat

Onlangs sprak ik iemand, die lid was van een vacante gemeente. Het ging onder meer over een door die gemeente uitgebracht beroep. Waarom was juist Ds X be-

roepen? Hij is nog erg jong. Ja, was 't antwoord, maar als je een oudere beroept, blijf je er mee zitten. (Ter voorkoming van misverstand: „onlangs” is een rekbaar begrip.)

Het schijnt, dat deze gedachte meer voorkomt. Ook in andere kerken heeft men wel met dit euvel — want dat is het — te kampen. In een Geref blad heeft niet zo heel lang geleden een klacht gestaan over het feit, dat maar zelden predikanten boven de 35 jaar een beroep krijgen. Ook in de kringen van onze geestverwanten in de Ver. Staten kent men dit verschijnsel en het lijkt mij de moeite waard om hier iets weer te geven van wat Rev. Wesley Shrader kort geleden hierover schreef in The Religious Herald, het blad van de Baptisten in de staat Virginia. Hij schrijft o.m.:

„De toekomstige predikant van een vacante gemeente mag ten hoogste vijf jaar ouder of jonger zijn dan 37 jaar. Dit geldt zowel voor gemeenten van honderd als van drieduizend leden.

Voorzover ik weet heeft men nergens elders zo weinig waardering voor de gerijpte ervaring. Voor onze medische verzorging vertrouwen wij ons bij voorkeur niet aan een jong broekje maar aan een ervaren arts toe. Op militair terrein zijn zij, die legers commanderen, zonder uitzondering mensen van boven de vijftig. En de grootste handicap voor iemand, die in de politiek carrière wil maken, is jonger dan veertig jaar te zijn.

Maar de Protestanten van Amerika hebben vastgesteld, dat voor de verantwoordelijke en veelzijdige taak van voorganger ervaring de minst belangrijke voorwaarde is. Te dikwijls hebben de predikanten daartoe zelf aanleiding gegeven door zichzelf als afgeschreven te gaan beschouwen, wanneer zij de vijf en veertig zijn gepasseerd. En de gemeenten zijn zo onbeschaamd om van een voorganger allereerst jeugdige overmoed, filmsterachtige charme en aantrekkelijkheid te eisen.

Sinds jaren ben ik van overtuiging, dat de beste jaren van een voorganger zijn die tussen vijftig en vijf en zestig. Dan immers zijn zij tot volle rijpheid gekomen en zijn in staat om op de meest veelzijdige wijze hun gemeenten te leiden.”

Deze Amerikaanse stem over een ook ten onzent bestaande neiging geef ik hier door aan allen, die het aangaat.

De taak van de voorganger

Ik heb een voorkeur voor het woord „voorganger”. Het is, dunkt me, Baptistischer dan „predikant” of „dominé”, omdat het aangeeft, dat het ambt opkomt uit de gemeente en aan de gemeente gebonden is. Maar het sluit niet in, dat het werk van de voorganger zich moet beperken tot de gemeente zelf. Deze onder ons niet zelden voorkomende gedachte ziet de strekking van het Evangelie te beperkt.

In het Luthers Weekblad is al enige weken een discussie gaande over: nieuwe wegen voor onze kerk. Binnen dit kader gaat het ook over de taak van de predikant. Een stem uit dit gesprek laat ik ook voor onze lezers aan het woord:

„En dat „de Kerk in de persoon van haar dienaren doorstoot in andere gebieden van onze samenleving” moet toch mogelijk zijn en is dat ook in andere dan de boven gesignaleerde zin. In besturen van culturele en sociale instellingen zal de predikant die eerlijk mee zoekt naar de beste wijze om wat warmte te brengen in menselijke verhoudingen in onze „koude, bitter-harde wereld” de graag geziene medewerker zijn. Het cultiveren van het kleine kerkelijk verband kan inderdaad nuttig en nodig zijn, maar minstens even nodig lijkt het wel, dat

de predikant zelf buiten de Kerk in het algemeen maatschappelijk verband, nationaal en internationaal, zijn bijdrage levert tot het doen doordringen van het Evangelie. Als de tekenen niet bedriegen, gaat een ontwikkeling ook in deze richting, en zal de herder de kudde aanmerkelijk zien vergroot."

Bijbelkennis en cultuur

Schrik niet, lezer, van het „moeilijke" woord cultuur. Het gaat in wezen om een zeer eenvoudige en belangrijke zaak, n.l. de wijze, waarop de mens zijn leven inricht en waardeert. Dat daarbij de Bijbel een factor van betekenis is, zal ieder begrijpen. Een stukje, dat ik overneem uit het Luthers Weekblad zegt dit nog eens weer op een aparte manier:

„De tweede reden is dat het bijbellezen de cultuur in hoge mate heeft gediend en nog dient. Het is waarschijnlijk niet overdreven te beweren dat geslachten van eenvoudige lieden door het vaak moeizaam, hortend, doorzetten — geen betere zaak waardig — lezen van de bijbel een leescultuur hebben gekweekt die van een onschatbaar belang is. Dat in Nederland relatief de meeste boeken kunnen verschijnen, is mede daaraan te danken en misschien te bewijzen door de nuchtere cijfers dat slechts 20 % van de boekhandelaren R.K. is ondanks dat deze groep bijna 40 % van de bevolking uitmaakt. Wanneer onze leescultuur de vrucht van het onderwijs zou zijn, zouden deze cijfers ongetwijfeld anders liggen. We danken het aan de bijbel en aan de eenvoudigen die met de vinger bij de regel — ongetwijfeld uit hogere motieven — jaar in jaar uit het boek der boeken gespeld hebben."

Laten wij de Bijbel in ons gezinsleven in ere houden. Hij wijst niet slechts de weg ten eeuwigden leven maar vormt ook mensen en kweekt levensstijl.

J. R.

Zendingsrubriek

Zendingsstatistiek van 1952 van de Congo

De volledige statistiek van 1952 moet nog uitkomen, doch toch is men reeds in staat om de eerste cijfers te publiceren. Voor een deel wordt gebruik gemaakt van Regeringsbronnen.

Aantal zendingsposten	
in de Congo en Ruanda-Urundi	280
Zendingen	1651
Afrikaans personeel	24000
Gemeenteleden	675538
Adspirant Gemeenteleden (daarmede worden degenen bedoeld, die het verlangen hebben uitgesproken om lid van een Gemeente te worden en momenteel Godsdienstonderwijs ontvangen)	272486
Scholen	12842
Leerlingen	387631
Ziekenhuizen en klinieken	169
Behandelde patienten in 1952	968455

Onderzochte patienten

5967731

Het Protestantse deel van de Congo

wordt geschat op 1600000

Bij bovengenoemde cijfers werd van deskundige zijde de volgende opmerking gemaakt. Van buitengewoon belang is de *groei van het aantal Christenen*. Deze bedroeg niet minder dan 100000 vergeleken bij de cijfers van 1950.

Verder zijn ongekend hoog de cijfers van degenen, die hun verlangen uitgesproken hebben om zich aan te sluiten bij de een of andere Protestantse Gemeente. Dat betekent dus, dat in de komende jaren de Kerk van Jezus Christus in de Congo zich nog meer zal uitbreiden. Over deze snelle aanwas kan men zich alleen verheugen, doch anderzijds vergroot het ook de verantwoordelijkheid zowel voor de zendelingen als de Afrikaanse clerus, want deze mensen dienen dusdanig onderwezen te worden, opdat „Christus een gestalte in hen verkrijgt".

S(venska) M(issions) F(orbundet)

Zo luidt de naam van een Zweeds Kerk- en Zendingsgenootschap, dat dit jaar het feit van haar 75 jarig bestaan herdacht. Met een indrukwekkende vierdaagse Jubileum conferentie werd het gevierd in Stockholm van 10 t/m 14 Juni.

De eerste bijeenkomst werd gehouden in een van de grootste kerken van Stockholm waar een kleine 4000 mensen van hun belangstelling blij gaven. Verscheidene leden van het Zweedse parlement waren uitgenodigd. Mr Erlander, de Premier van Zweden was eveneens aanwezig. Ook de Lutherse Aartsbisschop was present en sprak persoonlijk de grote bijeenkomst toe.

Namens de Zweedse regering werd het woord gevoerd door de Minister van Godsdienst en Onderwijs, die warm de grote waardering van de regering uitsprak voor het zendingswerk. „Elk facet van de zending", sprak Zijne Excellentie, „is van groot gewicht voor de gehele mensheid".

Gedurende de gehele conferentie trok sterk de aandacht de Congolese predikant Matthieu Basilwa uit Kibunzi. Hij was uitgenodigd om de Protestantse Kerk van de Congo te vertegenwoordigen. De toespraken, die hij hield, werden zeer op prijs gesteld.

Een aangrijpend moment tijdens deze conferentie was het volgende, toen Ds Basilwa aan de voorzitter van de conferentie een zwart-wit ivoren voorzittershamertje uit de Congo overhandigde als symbool van de onverbrekelijke eenheid tussen de zendende Kerk in Zweden en de inheemse Gemeenten in de Congo. De voorzitter omhelsde Ds Basilwa en dankte hem zeer ontroerd en bewogen.

De eerste handeling, die met dit hamertje bevestigd werd, was het besluit om 13 nieuwe zendelingen naar de Congo te zenden.

De laatste bijeenkomst werd gehouden in het stadion van Stockholm en werd door de radio uitgezonden. 17000 mensen woonden deze massadienst in de openlucht bij.

Twee universiteiten in de Congo

De regering van de Congo bestudeert momenteel plannen om vooral het middelbaar onderwijs te herzien en meer aan te passen aan het niveau van het moederland. Annex deze plannen zullen in de naaste toekomst twee universiteiten gesticht worden, een in Kimwenza nabij Leopoldville, de hoofdstad van de Congo. Deze univer-

siteit zal een R.K. universiteit worden, een zusteruniversiteit van de bekende Belgische R.K. universiteit Leuven. De tweede zal gevestigd worden in Ruanda-Urundi en meer een neutrale Staatsuniversiteit worden.

Het gebeurde in Kakinda

Daar werd nl. een openluchtbijeenkomst gehouden. Hier woonde een invloedrijke inheemse handelaar, die voorheen een zeer actieve Christen was, maar thans onverschillig en koud voor het Evangelie was geworden.

Hij zond een aanzienlijk bedrag, met de boodschap, dat hij niet in staat was om de openluchtbijeenkomst bij te wonen.

De leiders hadden echter niet de vrijmoedigheid om dit bedrag te aanvaarden, omdat zij de gedachte niet van zich af konden zetten dat de gever daarmee wellicht gedacht had, dat hij het op deze wijze weer met de Heer in orde kon maken. Dus werd het bedrag teruggezonden. Maar ook werd er erkentelijkheid uitgesproken voor de gift. Tevens werd er bijgevoegd: „We zoeken niet uw gaven, maar u”.

Deze boodschap trof hem blijkbaar, want niet lang daarna kwam hij zelf. Méér nog. Opnieuw gaf hij zich over aan Christus. Hadden we het geld aanvaard, dan zou deze zelfde man waarschijnlijk volhard hebben in zijn onverschillige houding, aldus de schrijver van het artikel.

De huidige stand van zaken

Daarmede bedoelen we de vooruitzichten van de zusters Vorsteveld en Brongers. Zoals bekend komt het einde van hun opleiding in zicht. Momenteel een kwestie van maanden. Gelukkig maar.

Een frans spreekwoord of gezegde luidt: Regeren is vooruitzien.

De B.M.S. opende reeds met ons correspondentie over hun toekomstige plaatsing in de Congo, maar alles draagt nog een voorlopig karakter. Daarom noemen we de plaatsnamen niet. Het zou niet fair zijn jegens de zusters Vorsteveld en Brongers, die hiervan nog niet op de hoogte zijn. Evenmin jegens de U.C., die dit ook dient te weten. Bovendien, wat zouden deze namen U zeggen, indien U de achtergrond daarvan niet kent? Zoals reeds werd opgemerkt, gaat het hier om de eerste stappen waarover de correspondentie nog gaande is.

De bedoeling hiervan is U alleen bekend en vertrouwd te maken met de gedachte, dat ruim genomen in de eerste helft van 1954 deze zusters uitgezonden worden.

Ook is het wellicht aardig U te doen weten, dat meerderen zich aangemeld hebben voor de zending.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

E.C.U.-nieuws

Rondreis langs de Noordelijke posten

Mist, regen en zonneschijn

Op 26 en 27 October trok de E.C.U. het Noorden door. De mist hing over het land en dit brengt altijd wat bedruktheid en zorg teweeg. Maar onze gastvrije

chauffeur br Speelman van Stadskanaal wist ons langs alle klippen en versperringen heen te voeren en bracht ons veilig en goed, waar we zijn moesten. Tenslotte was het een en al zonneschijn en werd deze trip een waar genoegen. We zeggen onze „expediteur” hier hartelijk dank voor zijn hulp en al degenen, die ons zo vriendelijk ontvingen in hun huizen of slaapkamers.

Intussen waren die mist en die zonneschijn een beeld van wat we ook op de bezochte plaatsen beleefden. De emoties waren zeer verschillend. Op 10 plaatsen ontmoetten we totaal 33 mensen, waar ruim driehonderd leden werken en bijna 450 mensen de samenkomsten geregeld bezoeken. Vijf werkers doen hier momenteel hun best, om het Evangelie te brengen. Tien jaar geleden waren hier niet meer dan 100—150 leden met een gelijk getal bezoekers. Zo evangeliseert Baptistisch Nederland gestadig door en de Here gééft wasdom en zegen. Dat tonen deze cijfers wel aan! En nog lang niet het gehele E.C.U.-terrein is hiermee in cijfers gebracht, want dan zou U eens kunnen zien, hoe al die giften en collectes, die moeite en tijd omgezet zijn in eeuwigheidsvruchten. Geve onze getrouwe God en Vader Zijn blijvende zegen op onze pioniersarbeid en geve Hij steeds velen, die met hun gebed en liefde in solide volharding werker en werkers omringen.

Foxhol

Foxhol heeft zorgen. Geestelijke en stoffelijke. Reeds voor 1953 werd het subsidie verlaagd en opnieuw meenden U.C. en E.C.U., dat voor 1954 verlaging noodzakelijk was. We moesten immers bezuinigen en de arbeid bod niet zoveel groei en perspectief, dat er langer enorme sommen van de Unie aan besteed konden worden. Te meer niet, waar andere posten met kennelijk méérgroeikracht daardoor niet geholpen konden worden. Hadden we geld genoeg, ja, dan zouden we op iedere aanvraag en op elke nood bevestigend kunnen antwoorden. Maar waar de E.C.U. slechts over een beperkte geldvoorraad beschikt, gaan de Gemeenten met grote offervaardigheid en arbeidsmogelijkheden vóór. Hoe hard het dan ook mag zijn en hoe moeilijk, om het mes te hanteren, dat wonden en tranen tevoorschijn roept.

De Unie-instanties zijn gedwongen tot deze maatregelen vanwege de tekorten, die we hebben. En zouden de betrokken groepen zélf zich met een bewonderenswaardige offervaardigheid en toewijding aan eigen arbeid geven, dan zou steun meer verantwoord zijn. Maar als er geklaagd wordt over geestelijke gemakzucht, over traagheid en achteruitgang, dan staat ook onze leiding machteloos.

Maar wat doet het een pijn, om dan spreekbuis en uitvoerder te zijn van deze besluiten! Wat een zorg ontstaat er dan in Voorgangersgezinnen! Wat wordt daar veel en intens geléden. Bovenal: hoe zal God Zelf treuren, als een stukje van Zijn arbeid verwaarloosd wordt! Of heeft Hij gemeend, dat Gemeenten, die in het verleden bloeiden, nu wellicht hun taak volbracht hebben? Zóver is het met Foxhol zéker nog niet, maar ik denk daarbij aan andere Gemeenten, die eens onze rijen versterkten, maar die we nu missen. Dat neemt U iemand niet kwalijk, die zelf geboren en gedoopt is in Hoorn, een Gemeente, die eenmaal bóvenaans de top van offervardige Gemeenten stond, maar die nu reeds 10 á 15 jaren de arbeid staakte.

Vanuit deze overwegingen komt een hartstochtelijk beroep tot ons allen, om hier en nu de grote en waardevolle arbeid samen te dragen en te volbrengen, die God ons gaf te doen. Als het ergens stagneert, dan is dat

mènselijke schuld en die moeten we belijden, opdat we ons bekeren en beter en getrouwer ons geven aan Christus' dienst.

Foxhols Voorganger heeft door de nood gedreven naar andere middelen van bestaan moeten omzien. Tot 1 Jan. heeft hij gedeeltelijk een andere werkring en geeft zijn overblijvende tijd aan de Gemeente. Dan zal wederzijds nader beslist worden hoe daarna het verband wordt, maar we hopen van harte, dat het mogelijk zal zijn een bevredigende combinatie te vinden, zonder dat het Voorgangersgezin daaronder verder lijden moet, terwijl toch de arbeid nog kan voortgaan.

Siddeburen

Hier gebeurt iets, dat ons allen verblijdt. Siddeburen was in vroeger dagen als Gemeente afgeschreven. Maar ziedaar, na jaren komt er leven, goed leven terug. Het oude vuur begint weer wat op te laaien. Er wordt weer gewerkt. De verhoudingen zijn goed, de groep stabiliseert zich meer en meer. Er waren mooie samenkomsten (een kerk voll!) en er zijn allerlei plannen voor verdere arbeid. Onder leiding van de consulent Ds Van Wier van Hoogezand gaat Siddeburen opnieuw op mars. De E.C.U. helpt, de naburige Voorgangers helpen (Siddeburen roemde daar over!) en hier zijn mist en regen verdwenen, hier schijnt de zon met heldere stralen. We hebben weer uitzicht!

God geve, dat het mooie kerkje nog vele, vele malen vol mag worden en dat hier het Evangelie krachtig tot in lengte van jaren gebracht wordt!

Assen en Hoogeveen

In Assen zijn nog steeds middagdiensten. In verband met de combinatie met Hoogeveen komt dat nu wel goed uit. Want een jaar geleden was het vooral Hoogeveen, dat gaarne een werker wilde hebben. Nu is het dan zover gekomen, dat reeds een paar maal een beroep kon worden uitgebracht. Helaas met negatief resultaat, maar thans hebben ze cand. Blenkers gevraagd daar te komen werken. Het is niet zo gemakkelijk, om met zo'n kleine schare aan de slag te gaan, maar de beide plaatsen bieden wel mogelijkheden, die we niet onbenut mogen laten. In Hoogeveen is vooral nu de morgendienst prachtig bezet (ong. 80 bezoekers), in Assen komen er zo ongeveer 30—40 mensen. In beide plaatsen is het jeugdwerk begonnen. De rijpere jeugd varieert van 12—18 jongeren, de Zondagsschool in Hoogeveen heeft 50 kinderen, die in Assen is nog in opkomst en startte met 10 kleuters.

Het beroepingswerk voor onze pioniersposten is vrij moeilijk. Als salaris geldt n.l. het minimum en voor een Voorganger met een ietwat bezwaarlijk gezin is dit te laag. Je kunt zo maar enkele honderden guldens jaar op jaar niet aan de gezinsinkomsten onttrekken. Toch is jammer, dat we juist voor onze jonge Gemeenten met dit probleem te kampen hebben. Waarom mogen die niet evenveel kans hebben als de grotere Gemeenten, die een betere honorering kunnen aanbieden? Ik wil niet graag beweren, dat veel geld het bij onze Voorgangers „doet”, want dat hebben onze Gemeenten met veel bedankjes ook wel ervaren. Maar er schuilt toch een wantoestand in, dat de salarissen onderling zo érg verschillen (de hoogste en de laagste ongeveer f 1200!!) Minder grote verschillen zouden onze nieuwe posten meer perspectief geven en dat is nodig, want niet de betrokken Voorganger moet dit in zijn eentje betalen, (jaren achtereen enkele honderden guldens 's jaars — welk Gemeentelid doet dat?) maar we moeten dit met elkaar opbrengen en ook hierin elkanders last dragen!

Is een centrale salariskas hier een oplossing?

In ieder geval: We wensen Assen en Hoogeveen spoedig een Voorganger toe, die hen aanvuurt in hun moedige strijd.

Zwolle en Steenwijk

In Steenwijk is de groep nog klein en zwak en gemakkelijk onderhevig aan allerlei schommelingen. De ene keer is alles in de fleur en de andere keer zijn er weer grote zorgen. De E.C.U. moedigde Steenwijk aan maar flink te werken en te offeren.

Zwolle zit voor een groot probleem en legde dit aan de E.C.U. voor, die er moeilijk een antwoord op kon geven. Ook hier sneed het mes der bezuiniging gevoelig door. De ontzettend hoge post is op de duur niet te handhaven en daarom werd ook zowel over '53 als reeds over '54 grandioze verlaging in het vooruitzicht gesteld. Deze laatste verlaging heeft tot gevolg, dat Zwolles Voorganger de E.C.U.-dienst per 31 Dec. a.s. beëindigen moet, maar aan Zwolle is subsidie toegezegd, waardoor ze gestimuleerd werd br Bouritius zelf te beroepen. Zwolle zei hiertoe geen kans te zien. De E.C.U. toonde aan, dat Zwolle met de offervaardigheid beneden het gemiddelde der andere Gemeenten bleef en dat de Algemene Vergadering stellig alleen voor verhoging van subsidie zou gevoelen, indien Zwolle door een boven allen uitstekende offervaardigheid liefde en noodzaak voor eigen werk openbaarde.

Overigens was men in Zwolle over de arbeid in de Gemeente tevreden en bleek, dat, wat dit betreft, een goede tijd in Zwolle werd beleefd.

Het was diep in de nacht, toen we naar onze gasthuizen wandelden. Eén dag van reizen, praten, luisteren en overwegen was voorbij. Nog een nieuwe dag zou wachten. Daarover de volgende keer.

Mist, regen en zonneschijn. We hadden alles gehad. De zonneschijn verjaagd alle somberheid en zorg. Zo zal ook eenmaal Gods liefde triomferen over alle zonde en duisternis! Daaraan te mogen meewerken — op welke plaats ook gesteld — is het bijzondere voorrecht van elk kind van God.

Arnhem.

BROERTJES.

Advertentiën

Gevraagd:

een Huishoudster

bij alleenwonend bejaard Heer.

Inlichtingen bij

Ds G. Vegter,
Parkweg 6a,
Groningen.

PLAATST
UW

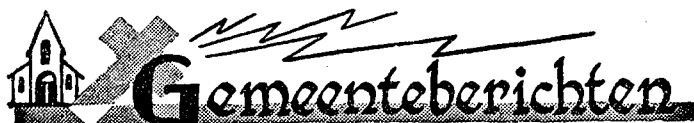
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

Herfsttijd
Zaaitijd . . . .

Zaai met

De Zaaier

Besteladres: Ds T. Jansma,
Tetterrodestr. 47, Haarlem

's GRAVENHAGE—SINGEL

Zoals bekend, was er reeds lang sprake van een aanstaand emeritaat van onze voorganger Ds Louw. Het was oorspronkelijk de bedoeling, dit emeritaat te doen ingaan, nadat een andere voorganger het beroep naar onze gemeente zou hebben aangenomen, doch bij nader inzien is besloten, het emeritaat niet hiervan afhankelijk te stellen, en dit op 1 Nov. j.l. te doen ingaan.

In verband hiermede heeft Ds Louw op Zondag, 1 Nov. j.l. bij het H. Avondmaal een toepasselijk woord gesproken.

Daar hij nog in ons midden blijft, waarover wij verheugd zijn, had de dienst niet het karakter van een afscheid.

Het eigenlijke afscheid zal eerst plaats hebben, wanneer wij een andere voorganger zullen hebben.

Wij hopen, dat de Heer het zodanig zal leiden, dat in de opvolging van Ds Louw spoedig moge worden voorzien.

Secr.

Lofzangen en Gebeden

Gem. Zandbulten gaat per 1 Jan. '54 starten met onze eigen bundel „Lofzangen en Gebeden”, dank zij de activiteit van Ds v. Dam. Van tegenstander is Ds v. D. voorstander geworden en wel om de volgende reden:

Ds v. Dam is voorstander van de oecumenische gedachte en had liever gezien, dat we niet met een eigen bundel waren uitgekomen, om aan deze gedachte geen schade te doen. Maar laten we nu Ds v. D. zelf aan het woord laten: De meerderheid onzer Gemeenten

besliste evenwel anders. De oecumenische gedachte zou nu nog meer geweld aan worden gedaan m.i., wanneer de tegenstemmers zouden blijven volharden in hun afwijzing van de „aangenomen bundel”, waardoor de bundelverdeeldheid in eigen huis te groter zou worden. Eenheid der Kerken begint m.i. in eigen kerk en in eigen gemeenten.

Dit facet van onze eigen bundel willen we gaarne onder de aandacht brengen van de oecumenici onder ons, die meenden afwijzend te moeten staan tegenover onze eigen bundel.

Aan de bundelverdeeldheid moet toch eens een eind komen. Als dat in eigen huis niet gebeurt, heeft ons praten over een oecumenische bundel weinig autoriteit en nog minder zin.

Zondagsschoolbesturen:

Kerstfeest nadert weer met rasse schreden. In het verleden was het de gewoonte, dat de kinderen van 12 jaar als kerstsurprise een Ps. en Gezangboekje werd aangeboden. Kunnen we deze regel niet weer in ere herstellen, zoals trouwens een enkele Gemeente al heeft gedaan, en dan onze eigen bundel „Lofzangen en Gebeden” de kinderen ten geschenke geven?

Zullen we deze gelegenheid om ook de kinderen vertrouwd te maken met onze eigen bundel niet aangrijpen en hierdoor mede te werken aan de eenheid van kerkzang in onze Gemeenten? Met belangstelling zien we Uw bestellingen tegemoet.

Mutaties

In de Christen van 25 Sept. hebt U kunnen lezen, dat de samenstelling van de Zangbundel Comm. een wijziging heeft ondergaan. Ds K. Reiling heeft geen zitting meer in deze comm. Daar Ds K. Reiling in de totstandkoming en uitgave van „Lofzangen en Gebeden” zo'n belangrijke rol gespeeld heeft, zien we hem node vertrekken uit de comm. en willen we dit niet doen, zonder Ds K. Reiling ook van deze plaats af hartelijk te bedanken voor het vele werk, dat hij in het belang van de Unie heeft gedaan in de Zangbundel Comm. Ook Ds Tijman heeft geen zitting meer in onze comm. en ook hem willen we dank zeggen voor zijn aandeel in het werk.

Met hart. br groeten,
De Zangbundel Comm.

Besteladres:

J. Germeraad, Breitnerstr. 77B, Rotterdam.

AGENTEN,

die nog niet hebben afgerekend verzoek ik vriendelijk om dit nu zo spoedig mogelijk te doen. Werk a.u.b. nu dadelijk even af. Bij voorbaat dank!

De administratie,
Tetterrodestr. 47, Haarlem.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3184

VRIJDAG 20 NOV. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18038

ABONNEMENTSPRIJSBIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Radiodienst

Op Vrijdag 27 November a.s. van 10.30—
11 uur zal over de N.C.R.V. een morgen-
dienst worden uitgezonden, geleid door Ds
D. Slort te Apeldoorn.

Het programma luidt als volgt:

- 1 Zingen Lofz. en Gebeden 573 : 1, 2, 3. (Joh. de Heer 678).
- 2 Gebed.
- 3 Schriftlezing Ps 143.
- 4 Toespraak over: „Onze Toevlucht”.
- 5 Dankgebed.
- 6 Zingen Lofz. en Geb. 361 : 1, 2, 4.

Gij hebt ... Gij zijt ... ik ben

*Gij hebt woorden van eeuwig leven; en wij
hebben geloofd en erkend, dat Gij zijt de
heilige Gods.*

Joh. 6.

Jezus zeide tot de Hem zoekende duizenden: „Ik zeg u, gij zoekt Mij niet, omdat gij tekenen gezien hebt, maar omdat gij van de broden gegeten hebt.” Er is bij jullie maar één vraag, eigenlijk maar één vraag: hoe rekken wij het leven. De mens wil zijn leven prolongeren, continuëren, voortzetten, rekken. Dat is het wat mij, en u ook, vaak opvalt bij het verlangen naar genezingen, waarvoor in deze dagen aparte diensten worden gehouden. Naar men zegt en schrijft worden ook werkelijk zieken genezen. God geneest inderdaad mensen. Maar de mens wordt over enige jaren toch weer ziek. Of hij wordt niet weer ziek, maar sterven moet hij. Er is een grote levenshonger geweest. Het leven werd geprolongeerd, doch slechts voor een tijd. De kaars gaat uit. En ik heb de indruk dat Jezus meer wilde dan dat. Hij verrichtte wonderen, maar zijn wonderen waren tekenen van het andere leven. Van leven van een andere orde.

Door het licht van de Heilige Geest zag Petrus het opeens, dat in Jezus het andere leven het dal des doods was binnengekomen. „Gij hebt woorden van eeuwig leven!” Dat zijn geen gewone woorden. Toch wel, het waren gewone woorden, maar ze waren geladen met een geweldige kracht. Jezus sprak niet krachtens de leer der vaderen of uit de wijsheid der eeuwen, maar Hij sprak de woorden Gods. Zoals God ze wilde uitspreken in 't midden der stervenden. Die woorden waren de voertuigen van Gods goederen. Zij waren beladen schepen van Gods schuren naar deze noodlijdende gebieden. Zulke woorden sprak niemand anders dan Jezus. Andere woorden dan anders. Scheppende woorden, leven-verwekkende woorden. Niet slechts origineel, dynamisch, maar ook veranderend, vernieuwend. Waar zouden we heengaan. Gij hebt woorden van eeuwig leven.

Want Gij zijt de Andere. De heilige God. In U komt God de wereld binnen. Naar ons gevoelen moesten er

donderslagen komen en bliksemen, de aarde moest roken en de hemel zich bewegen vanwege dit feit. Want dit is het grootste gebeuren. Het is waar: een niet te bewijzen gebeuren. Een on-naspeurlijk gebeuren. En daarom veel geloofchend. Maar wij hebben geloofd en erkend dat het zo is. Dit erkennen, het kennen, volgt het geloven. Nooit omgekeerd. Christus is de Andere, niet van deze wereld. Daarom is Zijn woord en werk anders. Daarom wekt Hij ander leven. Het is niet Zijn bedoeling dit bestaan te rekken, maar een nieuwe schepping te maken.

Vindt U het bevreemdend dat Jezus dan juist hier enige woorden over Judas zegt? Neen. Want in deze mens was geen mogelijkheid overgebleven voor het andere leven. En staande naast de Petrus, die begon te zien, zag de Heiland zeker met weemoed op de man, aan wie het Andere, de Andere voorbij trok als aan een woestijn waarin zelfs doornstruiken sterven.

Gij hebt .... Gij zijt .... en wie ben ik nu? En wie is Christus mij?

HUIZINGA.

Losse Schakels

Het lijden Een watersnood, dicht bij huis, spreekt een probleem? sterker tot ons dan een zelfde ramp, ergens in India. Zovelen komen om en de vraag dringt zich op: waarom dit lijden? Sommigen hebben een heel gemakkelijke oplossing. Ze menen te mogen beweren dat de slachtoffers het om redenen van bijzondere verdorvenheid verdiend hebben. Misschien zullen sommige lezers zich de ramp van Borculo nog herinneren, toen een tornado die plaats belangrijke schade toebreacht en er slachtoffers vielen. Korte tijd daarna kon men horen, dat de bewoners van dat dorp erg goddeloos waren, en daarmee geloofde men dan wel de Heer gerechtvaardigd te hebben. Nietwaar: extra boosheid eist extra straf. Maar deze gemakkelijke verklaring kon maar weinig bevredigen. Het valt zo moeilijk te aanvaarden dat die getroffen mensen slechter waren dan wij zijn. Een andere oplossing? Die hadden ze niet. Er zijn mensen geweest, die voorheen „geloofden” en verklaarden door de waterramp van hun geloof beroofd te zijn geworden. Nu is het wel mogelijk dat het leven zó zwaar en duister wordt, dat het geloof — al is het dan ook slechts tijdelijk — bezwijkt, maar dan zijn ze diep ongelukkig. Het geloof in God, dat de vrouw van Job bezat al eer de rampen haar gezin en bezit troffen, bezweek ook onder die beproevingen, maar we krijgen niet de indruk dat het voor haar niet een wezenlijk verlies was. Kudden en kinderen waren een echt bezit geweest, maar God slechts een schijnbezit.

Het geloof „Ds” — zo vertelde iemand eens, die verloren? zijn predikant op zijn spreekuur bezocht: „dominee, ik kan niet meer geloven dat Jezus de Zoon van God was”. „Zo” antwoordde de predikant, „en mist U nu ook wat? Voelt U zich nu ook armer geworden? Voelt ge U nu ook ongelukkig?” „O nee”, was het antwoord, „dat is allemaal nog precies eender”. „O, maak u zich dan maar niet ongerust, U hebt iets verloren dat U nooit hebt bezeten”.

Zulk geestelijk schijnbezit is er nogal wat. Komen er tegenslagen, catastrofes, verliezen, dan kunnen sommige mensen „niet meer geloven” en houden op kerkelijk of zelfs christelijk te zijn, of zich althans nog te noemen. — Het is de lichtzijde van rampen, die van nabij treffen, dat ze deze geestelijke zuivering ten gevolge hebben. Zo haalt God de mens binnenste buiten. Zo laat hij hem zien, wat hij in waarheid is en wat hem is aangepaard, in zijn geestelijke reiskoffer gestopt door andere, welmenende mensen, maar waar hij zelf niets mee weet aan te vangen, dewijl het zijn werkelijk bezit niet werd.

Waar bij onverklaarbare rampen het geloof, het vertrouwen bezwijkt, bezwijkt het juist op dát ogenblik, dat het in functie moest komen. Het kan niet in functie komen en de mens schragen in de moeilijkheden, wijl het afwezig is, op de vlucht geslagen voor de vijand, die zo dreigend aan kwam zetten en....wederstaan had moeten worden.

Probleem Zolang men het lijden als een probleem en verstand ziet, werkt men met het verstand om het onder de knie te krijgen. Het verstand wordt in werking gesteld om het vraagstuk uiteen te rafelen, in zijn delen op te lossen, begrijpelijk te maken en daarmee ver-

standelijk aanvaardbaar. Is dat gelukt dan treedt er een intellectuele rust in. Men is het vraagstuk „baas” geworden. Maar de rust voor het gemoed blijft uit. Dat blijft zich krommen en blijft kreunen onder de last van het lijden, óók van het lijden als verstandelijk opgelost probleem.

Misschien is het goed als we er hier op wijzen, dat God ons niet heeft meegegeven als leidsman op de weg door dit leven. Het kompas zit dieper in ons wezen. Het is ingebouwd in ons gemoed, dat andere golven opvangt dan het verstand. We raken de werkelijkheid van dit raadselachtige leven niet met het peillood van ons verstand; we gaan het nimmer doorzien. Het scherpzinnigste verstand is hiervoor niet scherp genoeg en het grootste verstand kan hiertoe toch niet diep genoeg doordringen.

Lijden als Het lijden is geen probleem, maar een mysterie mysterie, een verborgenheid. Dat blijft het. Mysteriën zijn niet om doorgrond, om opgelost te worden, maar om te worden beleefd. Diep in het lijden verborgen bevindt zich de diamant der heerlijkheid. In het hart van het lijden ligt de grote zegen van de verzoening. Paulus zegt: Opdat ik Hem (Christus) kenne en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijden, doordat ik Zijn dood gelijkvormig wordt. We moeten dus niet huiverig ons voor het lijden zoeken te sluiten, angstig er voor vluchten, niet proberen het uit te bannen, maar juist er in afdalen, ons erdoor laten omsluiten, ons erin laten opnemen. Dan verandert het van karakter en van werking. Paulus zegt het zo: het werkt ons een gans zeer uitnemend en eeuwig gewicht van heerlijkheid. Ons — niet iedereen. Ons, die het aanvaarden, het „aandurven” (dat is een ontzaglijk woord), het met God in Christus dŭrven binnen te treden.

Het is vreemd, maar de Eeuwige God wordt hier gevonden.

Het is vreemd, dat een poort, vaak zó zwart, nu juist moet liggen tussen de begeerde heerlijkheid en ons leven van nú. We gaan haar door. Jezus gaat vooraan — en hoe huiverde Hij, toen Hij, verlaten, die poort in ging en zich door die duisternis liet opnemen!

Van uit dit land van zonde en dood leidt elk zoeken naar heerlijkheid in een afgrond — behalve het zoeken langs de weg van het kruis. De weg van het Kruis is de weg van het Licht.

In donkerheid blijft het lijden gehuld, maar Christus trekt ons tot zich en maakt ons tot één plant met Hem in Zijn dood en in Zijn opstanding. En wat begeren we nog meer? O, Man van Smart, dat ieder voor U kniel!

Oecumenisch Er hebben ontmoetingen plaats gehad tussen leden van verschillende Kerken.

Gesprek Deze ontmoetingen zijn tot nu steeds omvattender geworden. We bedoelen daarmee niet slechts dat ze beter bezocht werden, maar ook dat het aantal deelnemende Kerken toeneemt. Bekend werd vooral onder ons het Congres van Amsterdam, o.a. een keer bezocht door de Koningin. We kennen nu de Wereldraad van Kerken met zijn Nederlandse afdeling en plaatselijke afdelingen.

Te Lund in Zweden werd in 1952 een Conferentie gehouden van een Internationale groepering van Kerken, die al werkzaam was vóór de oprichting van de Wereldraad van Kerken, doch nu op deze wereldraad is ingeschakeld. Het gaat bij de besprekingen van deze groep om Geloof en Kerkorde of Kerkinrichting. Dat wil zeggen: dat men met elkander spreekt over de vraag, wat inhoud is van het Christelijk geloof en hoedanig de gemeente is en hoe ze behoort te functioneren. Belangrijke

onderwerpen werden op de Conferentie te Lund, waaraan ook weer Baptisten deelnamen en wel uit Engeland, Amerika en Azie besproken. Overeenkomstig de bepalingen van deze ontmoetingsgroep lieten zij hun eigen geluid horen. De Beweging voor Geloof en Kerkinrichting zegt n.l. in haar constitutie:

„..... van niemand wordt verlangd dat hij ontrouw zal zijn aan zijn overtuiging noch inzake zijn overtuiging een compromis zal aangaan, maar dat hij zal proberen deze aan anderen uit te leggen en hun opvatting zal zoeken te verstaan.”

De Kerken met bisschoppelijke inrichting hadden tot aan Lund de overhand in de besprekingen, maar vormden in Lund een minderheid — iets, waaraan deze „oude” Kerken maar slecht kunnen wennen, wat een afgevaardigde van Ceylon deed vragen: „of de minderheid niet eens een keer het oor zou willen lenen aan de meerderheid?” In een niet baptistisch blad merkten we uit een bespreking van deze conferentie wel op, dat men er de Baptisten met hun uiteenzettingen maar wat lastig gevonden had.

L.

IN EN OM DE BIJBEL

Het Oude Testament als boek

I

De bijbel is niet als een meteorsteen uit de hemel komen vallen. De bijbel is een boek, weliswaar een zeer bijzonder boek, — een heilig boek, — maar toch een boek. Dit boek heeft een voorgeschiedenis.

Het is op de één of andere manier tot stand gekomen. Het gaat nu om de vraag: hoe is dit boek tot stand gekomen?

Het is bekend, dat de bijbel uit twee delen bestaat. En wel het oude en het nieuwe testament. — Wij willen nu trachten een antwoord te geven op de vraag: hoe is het oude testament tot stand gekomen?

Het oude testament bestaat uit verschillende boeken, die verzameld zijn. De boeken die er in opgenomen zijn, zijn wat men noemt „canoniek”, d.w.z. gezaghebbend, erkend.

Als wij spreken over de canon der H. Schrift bedoelen we daarmee, dat de H. Schrift een afgesloten verzameling is van geschriften, die voor ons gezaghebbend zijn. Die als regel, als norm, als maatstaf dienen voor ons geloof en leven.

Wij geloven, dat deze Schriften geïnspireerd zijn door de H. Geest. Doch de inspiratie der Schrift is weer een apart onderwerp, dat we nu laten liggen.

De Canon van het O. Test. is dus niet anders, dan de verzameling van de boeken die ge allen vindt in de inhoudsopgave lopend van Genesis tot Meleachi.

Tezamen 39 boeken.

Niet altijd heeft het woord canon die betekenis gehad. In de 3e eeuw kon het woord „canon” een besluit beteken van één of ander concilie. Eerst in de 4e eeuw is het woord canon op de H. Schrift overgedragen, en dan wil het woord „canon” ook zijn een aanduiding

van de geloofwaardigheid der Schrift. Ten slotte is dan „canon” zoveel als de Schrift zelf.

* * *

Wij hebben het oude testament van de Joden ontvangen. „Het O. Test. bevat die heilige geschriften, die in de leidende kringen van het Jeruzalemse en Babylonische Jodendom in en na de ballingschap als zodanig werden erkend” (Vriezen)

Wat opgenomen werd, had vooraf reeds geestelijk gezag. Het O. T. bevat drie delen:

1 de *thora*, (letterlijk de onderwijzing), de wet. Ze wordt gevormd door de boeken van Mozes dus Genesis tot en met Deuteronomium.

2 De *profeten*, waarin onderscheiden wordt tussen de *vroegere* profeten en de *latere*. Onder die vroegere profeten, vallen dan de geschiedkundige boeken, die „in de geest der profeten” waren geschreven, terwijl „de latere profeten” de profetische boeken aanduiden.

3 De *psalmen*, dit deel bevat behalve de Psalmen, de Klaagliederen, Hooglied, Esther, voorts de wijsheid-litteratuur: Spreuken, Prediker en Job, en ook het boek *Ruth en Daniël* — zeer opmerkelijk, dat dit boek niet onder de profeten is gerangschikt.

Ten slotte behoren ook Ezra, Nehemia en Kronieken daartoe.

Deze drie-deling vinden we ook terug in de bekende geschiedenis van de Emmausgangers. Christus opende hun de schriften. Het moest alles vervuld worden, wat geschreven is in de wet van Mozes,

en de Profeten

en Psalmen.

De laatste afdeling, de Psalmen, wordt ook wel aangeduid met de term: *de geschriften* (de Ketubim).

* * *

Hoe zijn nu die verschillende delen van het Oude Testament ontstaan?

Een tijdlang heeft de mening geheerst, dat de Canon niet langzamerhand, maar ten tijde van Ezra gelijktijdig is ontstaan.

In het apocryfe boek 4 Ezra is daarover te lezen. Deze Ezra zou dertig jaren na de ondergang van Jeruzalem (557) een visioen hebben gehad. Op zijn bedde had God hem met de H. Geest vervuld en nu dicteerde hij de (door vuur verbrande) H. Schriften, aan vijf helpers die in 40 dagen behalve de Canonieke boeken ook nog 70 boeken, die geheim moesten blijven, schreven.

Deze opvatting werd door de eerste Christenen overgenomen. Ze wordt teruggevonden bij Irenëus, Tertullianus, Clemens van Alexandrië en Origenes.

Een tijd daarna in de 16e eeuw, horen we de volgende opvatting verkondigen, door een duistere Jood *Elias Levita* (1538).

Hij schrijft in één zijner boeken: „de rij boeken (niet 39 omdat sommige boeken bij elkaar werden genomen) van het O. Test. waren reeds ten tijde van Ezra voorhanden, werden echter door Ezra en de mannen van „de grote synagoge”, samengevoegd.

Deze mening bleef lange tijd de heersende, onder zowel Jodendom als Christendom. Ze werd ook door het protestantisme overgenomen. Die samenvoeging was aldus: de boeken van Samuel, Koningen en Kronieken werden als ieder één boek beschouwd. Ook de boeken Ezra en Nehemia werden samen voor één boek gehouden, eveneens de twaalf kleine profeten.

Deze mening wordt nu niet meer aanvaard. Een der hoofdbezwaren is, dat „de grote synagoge” geen historisch gegeven is.

Wordt vervolgd.

D. SLORT.

Herfsttijd
Zaaitijd . . . .

Zaai met
De Zaaier

Besteladres: Ds T. Jansma,
Tetterodestr. 47, Haarlem

Redactionele overpeinzingen

Mijn overpeinzingen tussen tafel en stoep hebben enkelen tot schrijven bewogen. Hun reacties geven mij stof om nog een keer hardop te denken. Met dit verschil, dat nu links van mij een heerlijke stapel copie ligt en de stoep nat is van de regen. Goede redenen dus om binnen te blijven.

Een secretaris spreekt namens zijn gemeente de hoop uit, dat ik geen nadelige gevolgen heb ondervonden van het zitten op de stoep. Neen, broeder, het is goed afgelopen. Dank zij het weer, dat inderdaad zacht was voor de tijd van het jaar.

Een broeder, tevens collega, kleepte zijn gedachten in de vorm van een ingezonden stuk, dat ik niet heb opgenomen. Niet zozeer om *mijn* als wel *zijn* figuur te redden. Hij ziet n.l. als bron van mijn copie-misère het feit, dat wij geen voorgangers hebben gevraagd om, naar de opdracht der Alg. Vergadering, in ons blad te schrijven. „Wie herinnert zich niet zijn (d.w.z. mijn, E. R.) moedig woord op de Algemene Vergadering, waarin hij beloofde geen nieuwe verzoeken te zullen verzenden om copie overeenkomstig het voorstel van de gemeente Hengelo, aangenomen op de Unievergadering te Groningen in 1952? . . . . En ziedaar: deze moed brengt hem nu in verlegenheid!”

Nu, met deze verlegenheid valt her een beetje mee. Want de redactie van De Christen besloot reeds drie maanden geleden om de voorgangersrubriek voort te zetten en, ondanks mijn „moedig woord” van de Unievergadering, heb ik deze opdracht uitgevoerd. Voor het resultaat mag ik misschien verwijzen naar de sinds 1 September verschenen nummers van ons blad, waarin *alle* mij toegezonden artikelen zijn verschenen.

Tenslotte laat deze broeder mij zijn beste wensen toekomen bij „het moeilijke werk van schrijven, vragen, wachten en weer vragen”. Hartelijk dank, broeder.

E.R.

E.C.U.-nieuws

De tweede reisdag

In alle vroegte reed de auto weer voor. Nou ja, vroeg, de klok had net acht slagen laten horen, maar vijf á zes uur slaap maakt zelfs dat uur tot een vroeg uur. Richting Daarlerveen. Uit de Overijsselse hoofdstad naar het platteland. Wat vragen, zoeken en draaien en daar waren de broeders al. Wij waren later dan was afgesproken, maar we waren niet de enigsten. Alleen de Consulnt Ds K. Reiling was per fiets met de wind mee op tijd uit Almelo gearriveerd.

Het was ons werkelijk een genoegen in Daarlerveen te zijn. We hebben er al eens eerder over geschreven, dat br Joh. Bouritius daar nu als colporteur-huisbezoeker werkzaam is. De broeders waren vol goede moed en verwachten voor de toekomst flinke opbloei van het werk. De offervaardigheid is er groot en men is bereid er zijn krachten aan de gemeente te geven. Met prettige gevoelens verlieten we Daarlerveen. Want wist U, dat geloofsoptimisme aanstekelijk werkt? Daarom is het ook zo'n zegen in de Geméente te leven met anderen, die ook hun vertrouwen in de Heiland hebben gesteld en elkaar daarin sterken.

Coevorden

Een nieuwe plaats in de E.C.U.-rijen. Vroeger woonde en werkte hier br H. Koning, door ons allen nog steeds zo diep betreurd. Reeds in zijn tijd waren er samenkomsten. De Baptisten schijnen in Coevorden een goede naam te hebben. De samenwerking met de Geref. Kerk is heel aangenaam, die met de autoriteiten van de Ned. Herv. Kerk vrij slecht. De studenten-actie heeft hier de kleine groep heel wat bekendheid gegeven. De samenkomsten, die hier wekelijks op een gewone avond plaatsvinden, worden door 30—40, soms wel 60 bezoekers bezocht. Er is in Coevorden grote behoefte aan de Evangelie-prediking, zoals die in onze Gemeenten geschiedt.

In Coevorden werken tien leden. Onder aanvoering van Ds Scholte zijn ze verlangend meer te doen dan tot nu toe mogelijk was. Ze wilden er zelfs wel graag een werker hebben! Maar ja, daarvoor hadden Coevorden en de E.C.U. samen niet genoeg geld. En dan moeten we roeien met de riemen, die we hebben. We raadden de Coevordenaren dan ook sterk aan voortaan op Zondag samen te komen. Ds Scholte ziet zoveel kansen in deze plaats, dat hij gaarne ook zelfs na zijn verhuizing naar Musselkanaal Coevorden onder zijn zorgen houdt, totdat een andere en betere oplossing gevonden is.

Hierin kunnen ook de naburige Gemeenten, in weerwil van de slechte verbindingen, krachtig medewerken. Wellicht is er een combinatie te vinden, die voor Coevorden zegenrijk werkt.

We hebben al eens meer over de perspectieven van ons werk in Drente geschreven. Maar het gaat in deze provincie bepaald goed! Assen, Hoogeveen, Emmen, Coevorden — nog afgezien van de verschillende grote, bloeiende Gemeenten in de dorpen, die immers aan het Baptisme telkens zo'n stroom van mensen leveren. Blijkbaar wil het Baptisme in deze streken goed wortel schieten. Maar ook de andere delen van het land hebben onze aandacht nodig.

Want immers: overal wil onze Heiland zondaren redden door Zijn machtige liefde en genade!

geloofsleven. Het gebed tilt ons boven de omstandigheden uit en brengt ons geestelijk op een hoger niveau.

Jezus ging op de berg om te bidden. Herhaaldelijk wijzen ons de evangelisten op deze berggang van Jezus. Hij had blijkbaar de berghoogte nodig om op de vlakten en in de dalen van het moeilijke leven zijn arbeid te kunnen verwachten.

Als onze Here Jezus de berghoogte van node had — Hij, innerlijk zo rein — hoeveel te meer behoeven wij ze dan, wij — die er verre van zijn om te zeggen: „Wie van U lieden overtuigt mij van zonde?” Wij die alleen maar kunnen roemen in de genade.

En niet alleen is het het persoonlijk gebed dat wij nodig hebben. Ook het gemeenschappelijk gebed.

Tezamen bidden voor een diep verloren wereld.

Tezamen bidden voor de komst van Gods Koninkrijk.

Tezamen bidden voor degenen, die uitgaan naar verre landen, waar zij nog niet bekend zijn met het Evangelie.

Tezamen bidden voor degenen die om Christus wil vervolgd worden.

Tezamen bidden voor de leiders der volkeren.

Tezamen bidden voor degenen die het Koninkrijk Gods tegenstaan, enz. enz.

Zusters laat ons allen op 8 Dec. tezamen bidden en God in de hemel zal horen en verhoren.

De Uwe in dienst van onze Heer,
T. WEENINK—DETTMERS

Uit ons Unie-bureau

In dit nummer is de Verantwoording van ontvangen giften en collecten over de maand October opgenomen. Wilt U daaraan eens goede aandacht schenken? Natuurlijk wel, want U is belangstellend naar de financiële situatie, zoals die er per 1 November bestond betreffende de vrijwillige bijdragen voor de E.C.U., de opleiding en het Unie-tekort. Wat moeten er nog een gelden binnenkomen voordat de begrotingsbedragen bereikt zijn! Heeft het U en Uw gemeente ook iets te zeggen? Mogelijk weet U zich gedrongen en geroepen om er aan mee te helpen, dat nog vóór het jaareinde de begrotingsbedragen bereikt zijn. Nu, dat is goed zo. Wij willen toch alle tezamen instaan voor het goed voortgaan van onze gemeenschappelijke arbeid in evangelisatie, opleiding en Unie-gemeenschap.

Voor de duidelijkheid is deze week aan de secretarissen en penningmeesters een overzicht gegeven van de gemeenten, die reeds voor deze 3 taken een bijdrage overgemaakt hebben. In dit overzicht zijn ook nog de in het begin van November ontvangen bijdragen verwerkt. Elke gemeente kan nu voor zich nagaan, in hoeverre ze reeds aan het vervullen van haar aandeel in de gemeenschappelijke opdracht is toegekomen. Van verschillende gemeenten zal stellig nog vóór het jaareinde een bijdrage verwacht kunnen worden. Want wij kennen de bereidheid van onze gemeenten in het behartigen van hun taak in de gemeenschappelijke zaak!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

DRACHTEN

Toen ik mij tot schrijven neer zette om van de Gemeente Drachten in het no 3179 van „De Christen” een bericht te laten opnemen, was het niet mijn voor-nemen nu weer iets van ons te laten horen, doch de grootse ontwikkelingen welke sinds dien zich hier hebben voor gedaan deden mij hiervan terug komen.

De jongeman over wie wij konden schrijven in het bovengenoemde, is door zijn getuigenis en juist besluit om zich te laten dopen, het middel in Gods Hand geweest voor zijn beide ouders dat ook zij in gehoorzaamheid aan God het juiste voorbeeld van hun zoon wilden volgen. Hoe werden wij verblijd toen daarop een tweede echtpaar zich kwam melden voor de weg tot onze Gemeente.

En hierop volgde Zondag 1 Nov. de grote feestdag voor dezen waarin ook de Gemeente in blijdschap en verbondenheid mee mocht delen.

Uitgaande van Handelingen 9 met een gedeelte uit het 6e vers: „Heere, wat wilt Gij, dat ik zal doen?” sprak onze voorganger in duidelijke bewoordingen tot de schare welke ons kerkgebouw overvol had bezet, waarop, na hun blij en klaar getuigenis, deze drie broeders en twee zusters door de Doop, volgens de Heilige Schrift in de Gemeente werden opgenomen.

Na deze plechtigheid mocht de Gemeente met deze nieuwe leden aan zitten aan de dis des Heren, waarin ouderling br Meijer namens de Gemeente een warm en hartelijk welkomswoord heeft gesproken.

We keerden gezegend huiswaarts, en we moesten het ten volle met de Psalmddichter beamen, dat zo een dag in Uwe voorhoven beter is dan duizend elders.

K. L. ONGERSMA, Secr.

Mededelingen

HENGELO (O.)

De gemeente te Hengelo (O.) is zeer verheugd te kunnen mededelen, dat Ds F. E. Huizinga van Enschede op 6 December a.s. zijn intrede zal doen te Hengelo, na in de morgengodsdiensttoefening om 10 uur door Ds K. Reiling van Almelo te zijn ingeleid in onze gemeente. De intrededienst zal waarschijnlijk in de Ned. Herv. kerk, Deldenerstraat worden gehouden en wel des namiddags om 4 uur. Wij nodigen U hartelijk uit deze dag in ons midden te zijn.

Verzoeken om logies of maaltijden gaarne uiterlijk 1 December aan de secretaris der gemeente

J. KUILDER,
Buitenweg 1, Hengelo (O.).

In Memoriam

Br ALBERTUS HENDRIK ZERBST

In de nacht van 16 op 17 Nov. is hij plotse-ling van ons heengegaan onze beminde broeder A. H. Zerbst in de leeftijd van 70 jaar. Zondag-morgen bezocht hij nog, tot zijn grote vreugde, de dienst. Zijn krachten namen de laatste jaren steeds meer af. Een gebroken been, dat inmiddels al weer bijna hersteld was, hield hem de gehele zomer aan huis gebonden. Jammer. Maar br Zerbst aanvaardde ook dit in het geloof dat God alle dingen leidt.

De gemeente te Utrecht heeft ontzettend veel aan br Zerbst te danken. Hij heeft haar 30 jaren gediend. Hij leidde de kring al vóór de oprichting der gemeente. Meer dan 20 jaren bekleedde hij het ambt van lerend-ouderling, met zelfverloochening en opofferende liefde, met slechts één doel: door zijn arbeid in de gemeente God te dienen. Aan de geschiedenis der gemeente blijft de naam van br Zerbst onverbrekkelijk verbonden, want hij leidde haar en hield haar bijeen in de moeilijkste perioden.

Ook de arbeid der Unie had zijn hart. Hij

diende haar als lid der Unie-commissie, was zelfs enige jaren haar administrateur.

Een lichtend spoor laat dit leven achter. Een leven van dienen, waarachtig dienen, dat zoveel liefde gaf. Br Zerbst kon de aanhef van Psalm 116 nazeggen: „Ik heb lief....”

Wij zijn verslagen nu hij is heengegaan, omdat dit leven zoveel waarde had voor ons allemaal, ondanks het feit dat br Zerbst zich de laatste tijd uit de actieve arbeid terug moest trekken. Hij droeg de gemeenschap in zijn gebeden.

Maar er is toch niet enkel droefheid nu we aan het doodsbed van deze, naar menselijke maat-staven gerekend, zo gave mens stonden; er is grote dankbaarheid jegens onze Heer voor alle zegeningen die ons in br Zerbst werden geschonken.

Dat deze dankbaarheid en de wetenschap dat hij ging naar de Heer van zijn leven z'r Zerbst en de kinderen trooste.

F. Bos.

Leestafel

DE PROFEET JESAJA, opnieuw uit de grondtekst vertaald, en verklaard door Dr J. Ridderbos. Tweede deel, Hoofdst. 40—66. Derde druk. Uitgave N.V. J. H. Kok, te Kampen. Geb. 264 bladz.

Dit is een deel van de bekende „Korte Verklaring der Heilige Schrift met nieuwe vertaling”. — Dit gedeelte van deze profetiën worden weer gescheiden in de hoofdstukken 40—55 en 56 tot 66, waartoe de inhoud dezer gedeelten de Schrijver aanleiding geeft. Hij bespreekt het moeilijke vraagstuk van het auteurschap en gelooft niet dat de Schrift eist dat we dit gehele boek aan een en dezelfde auteur toeschrijven. Belangrijker echter dan de vraag, door wie heeft God dit gezegd is deze: wat heeft God door Zijn knechten aan het Israel van hun dagen, van later eeuwen en aan ons laten zeggen? Dat zoekt de Schrijver nauwgezet aan te tonen. Hij is van gevoelen, dat waar hier Israel wordt toegesproken het woord menigmaal verre over Israel heengrijpt en boven Israel uitwijst. De vervulling der profetie ligt in haar diepste zin op hoger vlak dan het tijdgebonden historische. — We bevelen de bestudering van de kommentaar gaarne aan.

L.

Wij ontvingen, van de firma J. N. Voorhoeve Den Haag ter recensie:

DE VOORHOEVE KALENDER 62e jaargang f 1.95.
Op de voorzijde alleen een bijbeltekst en datum, de achter-

zijde mengelwerk. Het schild stelt voor de terukeer van de verloren zoon, naar een schilderij van Robert Leinweber.

DE MARTHA KALENDER 61e jaargang f 1.95. Op de voorzijde een meditatie, geschreven door één der 12 medewerkende Hervormde predikanten en datum. Op de achterzijde allerlei mengelwerk.

Beide kalenders zijn overbekend. We bevelen ze gaarne aan.

WEEKKALENDER 30e jaargang f 0.80 kan neergezet worden. Keurig schildje voorstellende een meisje met tulpen in de arm, gezeten in het veld. Op iedere bladzijde wordt voor de gehele week een tekst aangegeven met datum, voor elke dag der week.

Na elke maand volgt een bladzijde met gedicht. — Zeer handig! Iedere dag een bijbeltekst ter overdenking.

BLOEMENVERJAARDAG KALENDER. f 0.95 Praktisch! Keurig uitgevoerd.

D. S.

ENSCHEDÉ

Het afscheid van Ds F. E. Huizinga van de gemeente Enschede zal zijn op Zondag 22 Nov. De diensten zijn als volgt:

10 uur Dienst.

3.30 uur Doopdienst in Hengelo.

8 uur Afscheidsdienst.

Ingezonden

Algemene Week der Gebeden

Op verzoek van de Evangelische Wereldalliantie te Londen organiseert het Nederlands Comité voor de Week der Gebeden, voor de eerste volle week van het jaar 1954 weer de Alliantie-gebedsweek.

De richtlijnen werden opgesteld door een voorganger uit 't buitenland, terwijl het Ned. Comité hier en daar een aanvulling gaf voor Nederland en België o.m. dankzegging voor de regering van een vorstin uit het Huis van Oranje, en voor de arbeid van de chr. gezinnen, scholen en jeugdbeweging.

Het Comité in Nederland is van interkerkelijke samenstelling en bestaat uit de heren: ds D. W. Veldkamp, Vr. Evang. pred. te Hilversum, voorzitter; Mr Dr M. P. Th. à Th. v. d. Hoop van Slochteren te Lunteren, penningm.; J. Kits, Dir. Ned. Bijbelinstituut te Doorn en ds F. Dresselhuys te Roermond, secr. Verdere leden: ds H. v. Vliet, N. H. pred. te Kerkrade; ds D. Slort, Bapt. pred. te Apeldoorn, ds W. Spliethof, Luth. pred. te Haarlem; ds C. B. Bavinck, Geref. pred. te Brussel.

Het Nederlands Comité is een zelfstandig comité en staat los van alle oecumenische bewegingen (W.C.C., I.C.C.C. en W.E.F.) in ons land.

Op deze wijze hoopt men, dat personen wier oecumenische voorliefde verschilt, elkaar in de algemene Week der Gebeden zullen vinden. Vormt plaatselijk een interkerkelijk gebedscomité.

In het Comité van Aanbeveling hebben zitting genomen: ds J. Koningsberger, N. H. Pred. te Amsterdam; ds W. J. F. Wesseldijk, N. H. pred. te Eindhoven; Prof. dr J. H. Bavinck, zendingshoogl. te Baarn; Ds J. Hoek, Geref. pred. te Den Haag; Prof. G. Wisse, em. hoogl. te Doorn; Mevr. Prof. Mr G. H. v. d. Molen, Aerdenhout.

De Richtlijnen kunnen worden besteld bij de penn. te Lunteren (giro 37351).

Prijs: 1—10 ex. 20 ct. p. st.

10—100 ex. 15 „

boven 100 ex. 10 „

Verantwoording

De maand October bracht de volgende giften en collecten:

1. voor de E.C.U.: Rotterdam-C f 35.—; Vrieschelof f 14.90; Hoogezand f 60.—; Drachten f 25.—; K. N. te S f 37.20; J. G. te V. f 10.—; fam. H. te L. f 5.—.
  2. voor de Opleiding: Rotterdam-C f 40.—; Hoogezand f 20.—; J. G. B. te V. f 5.—; via J. H. B. te H. f 5.—.
  3. voor het Unie-tekort: Deventer f 23.10; Rotterdam-C f 65.—; Hoogezand f 40.—; Arnhem f 15.60.
  4. voor het 10-cents fonds der U.B.S.: H. J. B. te B. f 2.60; C. P. te A. f 2.60; mej. J. M. te S. f 5.20; J. de B. te A. f 2.50; Hengelo f 175.89.
  5. voor de U.B.S.: J. v. d. M. te G. f 5.50.
- Hartelijk dank aan allen, die gaven!

Wat de situatie betreffende de opbrengst der Vrijwillige Bijdragen voor de Evangelisatie (E.C.U.), Opleiding en Unie-tekort aangaat, is het nu zo, dat per 1 November is opgebracht: voor de E.C.U. f 1982.87, voor de Opleiding f 340.28 en voor het

Unie-tekort f 247.80. Om de begrotingsbedragen te halen, moet er nog vóór het jaareinde opgebracht worden aan vrijwillige bijdragen: voor de E.C.U. f 2667.13, voor de Opleiding f 1991.72 en voor het Unie-tekort f 3694.26. Komen deze bedragen bijeen, dan hebben we de voldoening, dat we niet met tekorten zitten!

Nog een vriendelijk verzoek: gireer met gebruikmaking van het juiste gironummer (zie hieronder)! Dan voorkomt U onnodige arbeid en ook vertraging in de verantwoording!

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem.

Giro 540091 ten name van de Bouw-Stichting, Haarlem.

Advertentiën

Met dank aan God en grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons Zoontje en Broertje

Broer

J. Sipma
M. Sipma—Adema
Tjallie.

Dokkum, 31 Oct. '53.
Woudweg E 1.

Op 28 Nov. D.V. hopen onze geliefde ouders, de Heer en Mevr.

Pool—Sa

de dag te herdenken, dat zij 25 jaar in de echt zijn verbonden.

Dat God onze ouders nog lang mag sparen, is de innige wens van hun dankbare kinderen

Arie en Verloofde
Ans
Paul
Gerlof.

Zwolle, Nov. '53.
Groeneweg 57¹.

Er biedt zich aan

een Kinderjuffrouw

voor gezin of kindertehuis. Zesjarige praktische ervaring op kleuterschool. In het bezit van het getuigschrift van K. en O. Leefijd 21 jaar. Baptiste.

A. BUITENHUIS,
Vaillantlaan 47², Den Haag.

Psalm 23 onberijmd.

Nog onverwachts is ons voorgegaan, onze lieve zorgzame Man, Vader en Grootvader

Albertus Hendrik Zerbst

in de ouderdom van 70 jaar.

Utrecht:

J. Zerbst-Eikenaar

Eindhoven:

N. Zerbst
A. Zerbst-Boes
Bertje
Sita

Utrecht:

W. Zerbst.

Utrecht, 17 Nov. 1953.
Rijnlaan 128bis.

Liever geen bloemen.

De begrafenis zal plaats hebben Zaterdag 21 November te 1 uur op de 2e Algem. Begraafplaats „Kovelswade”; vertrek van het sterfhuys 12.30 uur.

PLAATST
UW
ADVERTENTIES
IN
DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

*Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom*JAARGANG 70 - Nr. 3185
VRIJDAG 27 NOV. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

**Een hulde
aan onze Koning**

*Neem zilver en goud en maak kronen ....
Alzo spreekt de Heere der heirscharen, zeg-
gende: een Man Wiens naam is Spruit, die
zal uit zijne plaats spruiten, en Hij zal des
Heeren Tempel bouwen .... en Hij zal het
sieraad dragen.*

Zach. 6 : 11—12.

Enige jaren geleden verscheen een boek onder de titel: „Het Christus getuigenis van het oude testament”. Zulk een titel is veelzeggend. Zo moet het O. T. worden gezien, en dat getuigt de Heer ook zelf. „Gij onderzoekt de Schriften .... die zijn het die van Mij getuigen”. Daarom kon ook de Opgestane uit de Schriften, beginnende van Mozes, voortgaande met de profeten en eindigende met de Psalmen, van Zichzelf getuigen! Het Schriftbewijs, het Schriftgetuigenis aangaande Christus.

Nog enige dagen, dan begint weer de adventstijd. De tekst hierboven afgedrukt wijst ook in die richting. Daar is immers sprake van de Spruit. Een spruit is een kind. In onze tekst een bijzonder kind! Des Heeren Spruit, Gods Zoon van de Vader uitgegaan. Met de woorden van de geloofsbelijdenis van Nicea: „Licht uit licht, God uit God, geboren, niet gemaakt”.

Het gaat om Christus, de Zoon. Naar Zijn aards bestaan is Hij Davids Zoon. De Spruit en Vorst uit het huis van David. „Davids Zoon, lang verwacht”. Een profeet noemt Hem ook: „de vrucht der aarde”. Zoals de mens Adam uit de *adama* (de aarde) genomen werd en in zijn bestaan aan de aarde gebonden was, zo is ook Christus als „vrucht der aarde” ons gelijk geworden. M.a.w. Hij is de Zoon des mensen!

Deze Zoon des mensen wordt „een Man” genoemd. Hij is niet alleen een Man, maar *de* Man. Hij is *de* Man, die de wereld nodig heeft en die deze wereld, waarin wij leven, redden kan. Het is juist, dat op de a.s. conferentie van de Wereldraad der Kerken te Evanston

als onderwerp is aangekondigd: „Jezus Christus de Hoop dezer wereld!”

Dat is Hij, omdat Hij — en Hij alleen — *de* Man is. Ook de Man naar Gods hart!

De teruggekeerden uit Babel begonnen met tempelbouw. Wat jaren gemist werd, wordt terugbegeerd! Hoe kan een zieke, die in gezonde dagen zich maar weinig bekommerde om de tempel en het Godshuis voorbij liep, intens verlangen weer eens te kunnen opgaan naar het bedehuis!

De Joden in ballingschap kregen weer begeerte om in het Huis des Heeren te gaan en daarom begon men met herbouw. Door het opwekkende woord van de profeten Haggai en Zacharia hebben Jozua, de Hogepriester, en Zerubbabel, de vorst, met kracht geijverd voor herstel van Jeruzalem en de tempel. Zij die nog in Babel vertoefden leefden mee en zonden door een deputatie een gift voor de herbouw van de tempel.

* * *

Daar komt het woord des Heeren tot de profeet. „Neem zilver en goud en maak kronen”. Dus niet voor het „bouwfonds” werd dit goud en zilver gebruikt, maar om een diadeem te vervaardigen! De gezonden gawe werd daarin omgezet, en zo zou ze een blijvende herinnering zijn aan de „medelevende leden in de verstrooiing”. Ook de Heere zal er aan gedenken.

Nu komt het hoogtepunt in deze geschiedenis! Jozua de Hogepriester zal gekroond worden. Zo staat het er, en daaraan willen we niet knoeien, al proberen geleerden ons te zeggen, dat hier inplaats van Jozua, Zerubbabel de vorst gelezen moet worden. Zeker, in de regel draagt een vorst een kroon en ligt het voor de hand, dat men deze kroon aan de vorst en niet aan de priester wil toekennen. Maar hier is het bijzondere, het geheel enige! De bijzondere Spruit is *en* Koning *en* Priester! Hij is de grote Hogepriester en Gods gezalfde Koning! Hij is priester naar de orde van Melchizedek. Hij wordt daarom gekroond. De grote Jozua, de Redder der wereld.

Christus is het die de tempel bouwt, niet een stenen tempel, maar een levende tempel. Hij bouwt Zijn Gemeente, de geestelijke tempel, de woonstede Gods! Aan Hem komt de eerkroon toe. Hij zal het sieraad dragen. Kroont Hem! Een glorie kroon op het hoofd van Davids grote Zoon. Hij is waardig! Hij is de Koning.

Wij gaan weer gedenken, hoe deze Koning eens kwam, als de Spruit des Heeren. Wij zullen er ook aan denken, dat Hij weerkomt!

Kroon Hem, de Vredevorst!
 Wiens macht eens heersen zal
 Van pool tot pool, van zee tot zee
 't Klinke over berg en dal.
 Als alles voor Hem buigt,
 En vrede heerst alom,
 Wordt d' aarde weer een paradijs.
 Kom, Heere Jezus! Kom!

(Joh. de Heer 722).

D. SLORT.

Losse Schakels

Leer en leven Wanneer men onder ons spreekt van „leer en leven” denkt men eigenlijk aan leerstelligheid en leven. Met de leerstellige waarheid moet het leven, het levensgedrag, in overeenstemming zijn. Zo gezien gaat dus de „leer” aan het leven vooraf, en is het van grote betekenis dat het met de leer in orde is. De zuivere leer is nodig voor een Gode welgevallig leven.

Een andere vraag is het echter of de Bijbel de dingen zo ziet. Wat betekent „leer” in de Bijbel? Theorie? Geloofstheorie? Gaat het in het Boek der boeken, als het over „leer” spreekt, over leerstellingen? Ons inziens is leer in de Bijbel de manier van leven; misschien ook: mogelijkheid van leven. Onze levensmogelijkheden zijn door zonde en dood bepaald en beperkt. We zijn op een zeer eng terrein terug gedrongen. Wat gebeuren moest kunnen we niet doen. We zijn ziek of gebrekkig en we kunnen onze taak niet vervullen. We zijn onmachtig de dierenwereld te beheersen anders dan door natuurlijke machtsmiddelen. We kunnen de natuurkrachten niet regeren: ze hinderen ons om te leven zoals het betaamt: als koningen. We zijn verzwakten, gebonden, machtelozen.

Wanneer de Bijbel nu spreekt van „leer” dan denkt zij aan de mogelijkheid uit deze noodtoestand uit te komen en de mens te zijn, die aan zijn bestemming beantwoordt: mens te zijn in vrijheid, in de volheid van zijn wezen. Het Evangelie is de boodschap, dat er in Christus een nieuwe mogelijkheid ten leven is geopend. Zijn kruisdood verbrak banden; Zijn opstanding legde de wereld van het ware leven voor ons open. Dat zegt en bevestigt God ons in onze Doop. Naar deze „leer” moeten wij leven: we moeten leven overeenkomstig de door God in Christus opgelegde mogelijkheden. Dat is het „houdt het daar voor” van Rom. 6; d.w.z. leeft overeenkomstig het feit, dat gij der zonde gestorven zijt en Gode levend gemaakt. Heb acht op de leer, is: zie er op toe, dat de gelovigen in deze waarheid leven.

Leven De ijver voor een rechtzinnige theorie heeft en leer weinig te maken met handhaving van de leer in Nieuw Testamentische zin. De laatste is een zaak van het leven, van de levenshouding en het levensgedrag van de gelovigen. Zij moeten door een „wandel in nieuwheid des leven” de leer handhaven: de nieuwe mogelijkheid van leven trouw zijn. Is het met dat laatste niet in orde, dan wordt de leer licht verdraaid en wij worden ketterse mensen.

Denk aan de leus, waaronder de vrijdenkers in Israel

leefden: „Laat ons eten en drinken en vrolijk zijn, want morgen sterven wij”. De eerste helft van de zin beschrijft hun levensgedrag en de laatste helft hun geloofsbelijdenis. De laatste werd door de eerste geëist. Bij een leven, zoals zij dat verkozen, pasten niet het geloof in God en een ontmoeting met de Rechter na het sterven. Nu moest, teneinde dat zelfgekozen, god-loze leven te kunnen voortzetten, een belijdenis worden opgesteld, waarmee dat te dekken was. Welnu, de belijdenis, die op deze levenshouding paste, was morgen sterven wij. Is er geen Goddelijke moraal, die ten uiterste zal worden gehandhaafd, dan leef maar zoals je zelf het liefste wilt. Er zal je nooit wat van overkomen, want sluit je de ogen eens, dan blijven ze voor altijd dicht. Zo zocht men het geweten, dat met het levensgedrag niet kon instemmen, te sussen.

Schijnpositie We moeten bezwaren, die tegen het geloof worden ingebracht niet altijd zo serieus nemen. Degenen, die zo nadrukkelijk verzekeren, dat ze niet kunnen geloven en aardkunde en natuurkunde en biologie en geschiedenis en nog veel meer daarbij aanhalen, zitten vaak in een schijnpositie; niet reëler dan Pot Temkin's dorpen. Wanneer ge ze op deze terreinen tegemoet treedt en hun bezwaren met zwaar wegende argumenten telijf gaat verwonderen ze zich allicht heimelijk over u. U bombardeert stellingen, over de rand waarvan helmen gelegd zijn, waaronder echter geen soldaten liggen. Hun ongeloof zit niet vast op Genesis I of Genesis III. Na een lang gesprek van een vader, die zijn kinderen wel trouw naar de zondagsschool stuurde, doch zelf nimmer de kerk betrad, bekende deze tegenover de predikant die naar zijn ziel tastte, dat zijn eigenlijke moeilijkheid inzake het geloof bestond in het feit, dat hij in overspel leefde. Een officier die uit de oorlog was teruggekeerd vertelde zijn predikant dat hij „zoveel gezien had, dat hij niet meer geloven kon”. „Maar ik ben toch ook in de loopgraven geweest”, was het antwoord „en mijn geloof is er niet bij onder gegaan”. De officier kwam om het leven bij een geweldige ontploffing bij het opruimen van oude vestingwerken. Toen kwamen na enkele maanden brieven binnen van de Instantie, die moest zorgen voor de oorlogskinderen en nu bleek, dat deze officier in de zonde gevallen was en een buiten-echtelijk kind moest onderhouden. Met dat boze geheim kon hij niet meer geloven. En wie verwondert dat?

Zijn zoveel klachten over christenen, over broeders en zusters, niet te herleiden tot misstanden en schuld in het geestelijke leven van de klagers? Het gaat altijd naar de regel: de leer moet het leven dekken. Deugt het leven niet, dan wordt de leer bedorven. Zo iemand wil de wil van God doen, die zal bekennen of mijn leer uit God is, of dat ik van mijzelf spreek, zei de Heiland.

De reiniging van het verstand heeft van het hart uit plaats.

Bestorm geen schijn-posities. Geef getuigenis van de Waarheid Gods, van Zijn gerechtigheid en heiligheid en het geweten zal mede getuigenis geven door de Heilige Geest. Faalt deze methode, dan zal een andere ook niet slagen.

L.

Niets groots werd ooit tot stand gebracht zonder geestdrift.

ZAND en ZAAD

Het is een zeldzaamheid, dat het ons gegeven is om eens naar de radio te luisteren. Door bepaalde omstandigheden genoopt, hoorde ik de stemmen van verschillende mensen, die door een verslaggever uitgenodigd werden iets over hun dagelijks leven te vertellen. Het waren schippers, die aan het woord kwamen. Mannen en vrouwen van de binnenvaart. Mij dunkt, elke voorganger onder ons is wel eens aan boord geweest bij een van onze varende leden. 't Is er klein in de roef, maar gezellig, goed en gezegend zijn vaak de ontmoetingen. Laten we onze broeders en zusters eens groeten. Die zovaak de gemeenschap moeten ontberen. Die nu eens in deze, dan in die kerk ter ere Gods zingen. En soms, op de vlakte liggend, de Zondag vieren in de eenzaamheid. Ze vormen een apart volkje, de schippers. Zelfstandig, naast God schipper, met het roer in handen, over water turend, de lucht wegend, de tegenligger ontwijkend en groetend.

Aan 't einde van die uitzending werd een gedicht van Martinus Nijhoff voorgedragen en het greep mij opnieuw zo, dat ik het zocht in een der boeken en na las. Niet alleen onze schippersvrouwen, maar alle vrouwen — en wij mannen ook — moeten het eens lezen:

Ik ging naar Bommel om de brug te zien.
Ik zag de nieuwe brug. Twee overzijden
die elkaar vroeger schenen te vermijden,
worden weer burenen. Een minuut of tien
dat ik daar lag, in 't gras, mijn thee gedronken,
mijn hoofd vol van het landschap wijd en zijd —
laat mij daar midden uit de oneindigheid
een stem vernemen dat mijn oren klonken.

Het was een vrouw. Het schip dat zij bevoer
kwam langzaam stroomaf door de brug gevaren.
Zij was alleen aan dek, zij stond bij 't roer,

en wat zij zong hoorde ik dat psalmen waren.
O, dacht ik, o, dat daar mijn moeder voer.
Prijs God, zong zij, Zijn hand zal u bewaren.

Vindt ge 't niet schoon? Ja, om er stil bij te worden.
Daar vaart dat schip, daar staat die vrouw. En zij zingt
van God. Gij hoort haar wijd en zijd. Wat zij zong?
Ik denk soms aan dat: De Heer zal U steeds gadeslaan,
opdat Hij in gevaar uw ziel voor ramp bewaar'. De
Heer, 't zij g' in of uit moogt gaan en waar g' U heen
moogt spoeden, zal eeuwig U behoeden. Maar wat zij
ook zong, er rees verlangen in het hart van een mens
naar zulk een moeder. Naar een moeder, die God prijst.

Ik weet niet waar die nieuwe brug bij Bommel de
gescheiden oevers verbindt, maar het is heel duidelijk
hoe de oevers van ons leven verbinding kunnen krijgen
met de andere oevers, met het leven van anderen. De
dichter zag de nieuwe brug. Of hijzelf ook plotseling
iets ontwaarde van het verlangen naar de brug tussen
mens en mens? Twee overzijden die elkaar vroeger
schenen te vermijden. Men kan in 't gras liggen en
de wolken zien en de zon, maar verdriet hebben over
de kloof zonder brug. Over de afstand, de verdere ver-
vreemding. Wij lijden aan een wereld met oevers, die
elkaar schijnen te vermijden. Waarbij, als we dit zeggen,
we niet helemaal zeker zijn van dat schijnen. Maar zeker
zijn we van de scheur, de barst met zere randen. Op
de eerste blik lijkt dat op Oder-Neisse, of Rijn of 38ste
breedtegraad, Of op de onvruchtbare, betonnen vlieg-
tuig-bases, die haast even talrijk zijn als de kerkhoven
Dieper ligt de krater, wij zagen slechts de uitwerpselen.

Radiodienst

Zondag 29 November zal de N.C.R.V. de mid-
dagdienst uit de Dr Feisserkapel t: Rotterdam-C
van 5—6.30 uur uitzenden.

Deze dienst zal verzorgd worden door de beide
plaatselijke predikanten H. D. Hooghwinkel en
R. Reiling.

Het thema luidt: De bevrijdende werkelijkheid.

De orde van dienst is als volgt:

- 1 Votum.
- 2 Zingen Psalm 119 : 60, 65.
- 3 Schriftlezing Mattheus 16 : 13—20.
- 4 Zingen Gezang 202 : 1, 2, 3.
- 5 Gebed.
- 6 Zingen Gezang 355 : 1, 2, 3, 4, 5.
- 7 Prediking 1e deel, Ds H. D. Hooghwinkel:
Een uitdagende vraag.
- 8 Zingen Gezang 436 : 1, 2, 3.
- 9 Prediking 2e deel, Ds R. Reiling: Een over-
weldigende belofte.
- 10 Dankgebed.
- 11 Gezang 92 : 1, 2, 3.
- 12 Zegenbede.

Organist: C. P. Ambachtsheer.

Gezongen wordt uit Lofzangen en Gebeden 1952.

Wantrouwen, achterdocht, hebzucht, machtswellust —
laten we zeggen: zonde. Zonde scheidt. Scheidt de mis-
leide volken, de verblinde kerken, de gehavende gezinnen,
de broeder van zijn broeder.

Waarom kunnen niet allen, de volken, kerken, mannen
eens naar de brug gaan kijken. Zonder „reserve” bij zich.
Gewoon als mensen. Wie weet vaart er een schip tussen
hen door. En op dat schip een zingende vrouw, die beide
oevers vertelt dat men God moet prijzen. Dat God te
prijzen beter is dan wat ter wereld ook. Dat lied verbindt
de oevers. Alleen dat lied, want 't is de echo van het
lied dat over de donkere wereld een grote hemelse leger-
macht uitzong vanwege de Brug, die God sloeg om de
mens uit zijn isolement te verlossen.

Zouden U en ik niet van die bruggenbouwers kunnen
zijn? Varende zangers van God. Zelf geen vaste woning,
maar steeds tussen de elkaar mijdende oevers varende,
zingend. „And build together what none shall sever,
bridges from man to man.” Bouwend tezamen wat nie-
mand zal kunnen scheiden — bruggen van man tot man.
„Zijn hand zal U bewaren” zong de vrouw.

HUIZINGA.

Een mens heeft drie jaar nodig om te leren
praten en de rest van zijn leven om te leren
zijn mond niet voorbij te praten.

Een nieuw arbeidsveld

Hoogvliet

Ds M. de Jong is nog maar enkele weken op zijn nieuwe standplaats en reeds heeft hij stof om iets te schrijven over een der aspecten van zijn werk. Dit keer handelt hij over Hoogvliet, dat bezig is van dorp tot stad te worden en een belangrijk arbeidsveld voor ons betekent. We hopen binnenkort nog een artikel van hem te kunnen publiceren over de perspectieven van het werk op de Zuid Hollandse en Zeeuwse eilanden.

Deze artikelen worden echter niet opgenomen tot vermaak van de lezer, maar opdat wij onze gemeenschappelijke opdracht beter zullen verstaan. En dit verstaan heeft consequenties ....

E.R.

Overrompeld Dorp

Men heeft wel gesproken van de moord op Hoogvliet door de stad Rotterdam. Een minder sterke uitdrukking is echter beter op haar plaats en daarom spreken we liever van overrompeling. Want overrompeld is dit dorp zeer zeker.

Wie een kijkje gaat nemen in Hoogvliet zal bemerken dat het leven er groeit en bloeit.

Men merkt dit niet zo, wanneer men van Rotterdam-Zuid naar Den Briel gaat, en men vlak voor de Spijkennissebrug, rechts aan de dijk Hoogvliet ziet liggen. Vlak langs de grote verkeersweg ziet het er alles landelijk uit, zoals je dat overal op de Eilanden aantreft. Een lange kronkelende dijk met aan weerszijden huizen, wat boerderijen, een molen en natuurlijk de Kerk, die aan het geheel een schone bekoring geeft.

Wanneer men echter van Pernis naar Hoogvliet gaat, is het alles anders. Dan rijdt men door een woud van Olie tanks. In Pernis ruikt men reeds de Olie lucht.

Hier bouwt de Bataafse Olie Maatschappij haar fabrieken en raffinaderijen, de grootste van Europa. Bij avond, wanneer alles verlicht is, ziet men een schouwspel, dat machtig imponeert.

Al verder rijdend ontwaart men plotseling de nieuwbouw van Hoogvliet kersvers uit de grond gestampt.

Nog meer nieuwe woningen zijn in aanbouw. Hier schijnt een stad te liggen. Het is een groeiende stad, eens een dorp, dat op 1 Mei 1934 door de grote slokop Rotterdam, evenals Pernis, werd geannexeerd.

De B. P. M. bouwt hier voor haar duizenden mensen samen met de stad Rotterdam een Oliestad. Alle straatnamen zijn ontleend aan steden en landen, die het een en ander te maken hebben met de vloeistof die Petroleum heet, zoals Haifa, Venezuela, Bakoe, Abadan enz. Waarschijnlijk is er geen plaats in ons land die zulk een snelle wezensverandering ondergaat als Hoogvliet. Anderhalf jaar geleden bedroeg het aantal inwoners $\pm$ 3000; thans is dit reeds verdubbeld. Hierbij zal het echter niet blijven. Verwacht wordt, dat over een jaar of tien Hoogvliet 40 tot 60.000 inwoners zal tellen: een beangstigende groei. De meeste inwoners komen van het Noorden, Zuiden enz. Wanneer je door de straten loopt hoor je Gronings en Fries spreken, ja allerlei dialecten! Er ontstaat hier een hele nieuwe bevolking rond een kleine meerderheid van dorpsbewoners.

Onze taak

Allen hebben hier mee te maken en vooral de Kerk. Wij bezochten de beide plaatselijke Predikanten. Zij zien zich voor een geweldige opgave geplaatst, die niet gemakkelijk is. Dankbaar en blij werden we opgenomen. Plannen werden gemaakt en besproken en wat vooral van grote betekenis is: er werd samen gebeden. Het was een dankbare ontmoeting, waartoe de Heer Zelf de deur opende. Zoveel mogelijk zullen we samen werken op het gebied van de Evangelisatie en daarnaast eigen diensten verzorgen in een gehuurd schoollokaal. Reeds zijn enige Baptisten gezinnen van uit het Noorden hier komen wonen. Naar het zich laat aanzien, zullen er meerdere volgen.

De gemeente Pernis ziet zich voor grote mogelijkheden geplaatst maar ook voor grote moeilijkheden. Zal zij deze opgave van de Heer der Gemeente ten uitvoer kunnen brengen? Wij geloven van ja wanneer de opgave gaat bewerken volledige overgave aan de Heer.

Wanneer wij het gehele arbeidsterrein overzien, zeggen we met de Predikanten uit Hoogvliet: „De velden zijn hier wit om te oogsten.

Pernis.

M. DE JONG.

IN EN OM DIE BIJBEL

Het Oude Testament als boek

II

Hoe men tegenwoordig over het ontstaan van de Canon denkt? Prof Vriezen uit Groningen, in Oud-Israëlitische Geschriften (Service, Den Haag 1948) schrijft op pag. 73 aldus:

„De kanonisering van de boeken van het O. T. is maar niet een feit geweest, dat berustte op het gezag ener vergadering en dat dus op een bepaalde datum

kan worden gesteld; ze is een proces geweest, dat zich langzaam heeft voltrokken; een proces, dat een voorgeschiedenis en een nageschiedenis heeft gehad en dat tenslotte een afsluiting heeft gekregen.”

Dat men ging „verzamen” heeft een oorzaak. Daarachter staat het geloof aan de Goddelijke openbaring in het Woord.

Wat door de priesters geleerd werd, door de profeten verkondigd, door de zangers gezongen, door wijsheidsleraren geleeraard werd, werd aanvaard als door de Geest geïnspireerd te zijn. Het Woord Gods werd alzo vastgelegd in schrift.

Volgens de H. Schrift zelf zijn verschillende wetten op Gods bevel door Mozes in een boek geschreven. Hij moest niet alleen op schrift stellen, „maar ook een bundel verzamelen”.

Eén van die verzamelingen is het *bondsboek*. „En Mozes schreef al de woorden des Heren op. Hij nam het *boek des verbonds* en las het voor de oren van het volk” (Ex. 24 : 7).

In Deut. 31 : 24 lezen we: „Toen Mozes gereed was met de woorden dezer wet volledig in een boek op te schrijven . . . gebod hij de Levieten: neemt dit wetboek en legt het naast de ark des verbonds”.

Op vele plaatsen wordt in de Schrift naar „het wetboek van Mozes” verwezen als naar een bestaande verzameling.

Na de terugkeer uit de ballingschap wordt door Ezra, de Schriftgeleerde, „het boek der wet van Mozes” aan het volk voorgelezen, „van dat het licht werd tot de namiddag”.

Er was ook een *koningswet*. De koning die regeerde moest „een afschrift laten maken van deze wet, welke bij de Levietische priesters berust” (Deut. 17 : 18).

* * *

De profeten schreven ook hun woorden op. Immers moesten deze als bewijs dienen, dat hun woorden „waarheid” waren.

Zo schreef *Jesaja* in een boek, opdat het diene voor latere dagen (30 : 8). Tot Jeremia kwam het als goddelijk bevel „neem een boekrol en schrijf daarop al de woorden die Ik tot u over Israel, Juda en alle volken gesproken heb”. (Jes. 36).

Daar in de dienst gelezen werd uit de Schriften, was er een drang de Schriften ook te verzamelen. Juist in de *voorlezing* werd het woord Gods weer levend.

Daar laat hij weer zijn wetten en ordinantiën horen, daar wordt uit de historische boeken *Gods handelen met Zijn volk*, weer klaar en duidelijk voor ogen gesteld.

Zo sprak God tot zijn volk.

* * *

Er was veel op schrift gesteld. Hoe nu precies het verzamelen in z'n werk gegaan is weten we niet. Maar dit staat vast, dat *als begin* van het verzamelen, de eerste verwoesting van de tempel gezien moet worden en de ballingschap. Toen was men de tempel, het geestelijk centrum kwijt en zocht men zich vast te klemmen aan het woord. Er ontstonden synagogen, plaatsen waar de Schriften werden gelezen. Er zullen vele boeken bewaard zijn gebleven of opschriften en de priesters hebben mogelijk ook nog veel in veiligheid weten te brengen. Ook zullen er profetische boeken in particulier bezit geweest zijn, en veel werd uit het hoofd gekend.

Het feit, dat Ezra zoals we eerst vermeldde de wet kon lezen, bij de terugkeer uit de ballingschap, bevestigt de mening, dat tijdens de ballingschap een begin was gemaakt met het verzamelen der geschriften.

Het wetboek zal de boeken van Mozes „ongeveer in de vorm”, waarin wij het kennen hebben bestaan. Ik citeer Vriezen: (pag. 75) De Tora, die voor het Jodendom de H. Schrift bij uitnemendheid was en is, is dus het eerste grote heilige boek, de aanvang van de kanon.

Slot volgt.

D. SLORT.

Tabitha betrok haar nieuw tehuis

Diaconessenhuis TABITHA
Scheveningen, Badhuisweg 99

Reeds vóór 1 November j.l. had de verhuizing plaats en namen ook de zusters met de patienten hun intrek in het eigen pand aan de Badhuisweg no. 99 te Scheveningen.

Op 17 November echter vond de officiële opening plaats, waarvan ik U hieronder in het kort een overzicht wil geven.

De terugkeer uit Wassenaar, waarheen Tabitha in 1943 werd geëvacueerd, naar de Badhuisweg te Scheveningen was voor ons Diaconessenhuis een zeer bijzondere gebeurtenis, welke niet ongemerkt voorbij kon gaan. Immers betekent deze terugkeer tevens het betrekken van een *eigen* woning welke door verbouwing en restauratie, voorzover de middelen dit toelieten, werd ingericht overeenkomstig de eisen welke men aan een dergelijke inrichting mag stellen.

De officiële opening werd dan ook feestelijk omlijst door het uitsteken van de nationale driekleur en de diaconessenvlag en was binnenshuis merkbaar aan de overal opgestelde bloemstukken terwijl zich, tegen 3 uur in de middag, in de voor dit doel ingerichte zaal vele genodigden verzamelden om deze heugelijke gebeurtenis mede te maken.

De Voorzitter, Ds K. Reiling, opende het samenzijn met het lezen van Psalm 95 vers 1 t/m 6 en gaf, naar aanleiding hiervan, uiting van zijn gevoelens van dankbaarheid jegens God bij de gedachte aan het werk dat voorgenomen is hierin te doen.

Nadat hij in gebed was voorgegaan, schetste hij in het kort de geschiedenis van het Baptisten Diaconessenwerk, dat in 1938 op zeer bescheiden wijze werd aangevangen en nu over een huis beschikt waarin ruim 30 patienten kunnen worden opgenomen.

Vervolgens heette hij de vele afgevaardigden, de overige belangstellenden en de pers welkom en memoreerde een en ander betreffende de inrichting van het nieuwe huis, door vele vrienden van Tabitha mogelijk gemaakt en tot uitvoer gebracht; hij zegde hen allen hiervoor hartelijk dank.

Namens de Unie sprak nu Ds H. D. Hooghwinkel die getuigde van het zegenrijke Uniewerk dat hier wordt verricht en die, namens alle Gemeenten in Nederland, het Bestuur en de zusters complimenteerde en Gods zegen toewenste bij het bereiken van deze belangrijke

Baptiste Vrouwen Wereldgebedsdag 8 Dec. 1953

mijlpaal.

Mevrouw H. Zijlstra—Duermeyer, vice-presidente van de N.B.V.B., vertegenwoordigde de Nederlandse Baptisten Vrouwenbeweging en sprak haar grote waardering uit voor het werk dat hier door Baptisten zusters wordt verricht. Zij prees hen gelukkig dit huis hun *eigen* huis te mogen noemen en onderstreepte nog eens de nauwe band welke tussen Tabitha en de N.B.V.B. bestaat.

Ds H. Witvliet, predikant-directeur van het Amsterdamse Diaconessenhuis en secretaris van de Bond van Nederlandse Diaconessenhuizen merkte op dat aan een Diaconessenhuis als Tabitha zulk een grote behoefte bestaat, omdat de ziekenhuizen chronische zieken en herstellenden niet meer kunnen opnemen. Hij wenste het Bestuur en zuster A. Daniels namens de Bond Gods zegen toe bij het volgen van hun hoge roeping.

Ds J. C. Sickesz, die met de Besturende zuster A. C. van Hardenbroek, het Diaconessenhuis Bronovo alhier vertegenwoordigde prees de voortreffelijke samenwerking en aanvulling die tussen beide huizen bestaat. Hij herinnerde aan de Bijbelse figuur wier naam Tabitha draagt en wenste onze Diaconessen toe eveneens tot een rijke zegen te mogen zijn.

De oud zendeling Ds Adr. van der Endt, die gedurende 10 jaren een geregelde bezoeker van het huis te Wassenaar was, prees de toewijding van onze zusters zowel voor het lichamelijke als geestelijke welzijn der aan hen toevertrouwde patienten daarbij opmerkend dat zending in eigen land en in eigen omgeving vaak veel moeilijker is dan in verre landen.

De predikant van de Hervormde Gemeente Scheveningen, Ds J. H. van Heerden constateerde dat Tabitha in geheel ons land vele vrienden heeft en sprak de wens uit van haar een goede buur te zullen worden.

De voorzitter heette de inmiddels gekomen artsen Dr H. D. Boer en Dr M. A. Oorthuys, respectievelijk voormalig en tegenwoordig huisarts, welkom hij sprak woorden van dank tot eerstgenoemde.

Tijdens de thee die nu werd aangeboden bestond er gelegenheid het Bestuur en Zr Daniels te complimenteren met de nieuwe woning waarvan door velen werd gebruik gemaakt.

Onder de aanwezigen merkten we op Ds T. Jansma en echtgenote, de vertegenwoordigsters van de Diaconessenhuizen te Leiden, Rotterdam, Breda en Meppel, afgevaardigden van de plaatselijke Gemeenten en Zusterhulp-Afdelingen meerdere vrienden en relaties; ook zij gememoreerd dat vele schriftelijke en telegrafische felicitaties werden ontvangen.

Ten besluite van de openingsplechtigheid werd door vrijwel alle aanwezigen groepsgewijze een rondgang door het Huis gemaakt waarbij behalve de ziekenzaaltjes en kamers ook de zusterkamers 2e verdieping en de dienstvertrekken in het souterrain werden bezocht.

Tijdens de avond van deze mooie en onvergetelijke dag waren zuster Daniels met al haar medewerkers, het Dagelijks Bestuur en enkele vrienden in gezellig samenzijn bijeen waarbij op ongedwongen wijze nog eens uiting werd gegeven aan de vreugde om de bekroning van de grote inspanning die allen zich getroostten om gedurende de voorafgaande weken het gehele huis schoon te maken en in te richten.

H. DE RUYTER—NIEZEN,
secretaresse.

NASCHRIFT

Nu Tabitha zich uitbreidt en een groter aantal chro-

nische en herstellende patienten kan opnemen, doet zich eveneens de behoefte aan meerdere hulp gevoelen in de verpleging zowel als in de huishoudelijke dienst. Gaarne roepen wij enkele jonge vrouwen en/of meisjes op om zich hiervoor beschikbaar te stellen: zij kunnen schrijven aan zr. A. Daniels, Badhuisweg 99 te Scheveningen.

Uit ons Unie-bureau

De kerstklokken luiden nog wel niet, maar ons Kerstnummer van De Zaaier is toch reeds verschenen! In al onze gemeenten en bij alle colportage-groepen zijn de partijen reeds ontvangen. Reeds nu kan dus overal de heerlijke kerstnummer-campagne starten. Wat een animo, wat een werklust, wat een initiatief, wat een evangelisatiezin, wat een zegen kan nu weer openbaar worden! Gemeenten, grijpt de kansen, die God ons allen op deze wijze geeft tot arbeid in Zijn koninkrijk en tot dienst aan de naaste! Wat zo mooi is? De oplage is weer hoger dan verleden jaar! Er zijn nu totaal 34500 Kerstnummers gedrukt. Wat een massa, zult u zeggen. Ja, dat is zo. Maar goed gerekend komt dit toch eigenlijk nog maar neer op zo'n 5 Kerstnummers per Baptist. En is dat wel veel? Er zijn gemeenten, die gemiddeld méér verspreiden; maar er zijn helaas ook, die er lang niet aan toe komen. Het kan dus volgend jaar nóg weer beter, nóg weer hoger! Doch nu al vast maar dapper gewerkt met het kerstnummer van nu. Van harte veel zegen toegewenst!

Waartoe de kerstnummer-campagne ook mooi kan dienen? Om van het komende nummer van de gewone maand-Zaaier een grotere partij te verspreiden dan voorheen. U weet met Januari beginnen we met de koperdiepdruk-uitgave van ons maandblad De Zaaier. De inhoud wordt omvangrijker, de uitvoering fraaier, de opmaak aantrekkelijker. Dat zijn allemaal redenen om het te „wagen” een flinke partij van ons evangelisatieblad te verspreiden. Evangeliseer gerust met de durf van het geloof, met een bewogen visie op de nood van de medemens. Onze agenten weten wel, dat de opgave van de gewenste hoeveelheid vroegtijdig (vóór 15 Dec.) bij de administratie moet zijn. Hier vanaf deze plaats willen wij onze gemeenten graag opwekken om ook de kansen, die geboden worden door de nieuwe uitvoering van ons evangelisatieblad, te benutten en uit te buiten tot een verkwikking en een verfrissing van de gemeenten en haar activiteit!

Ook ons weekblad gaat met Januari, zij het in dezelfde vorm, in gewijzigde gedaante verschijnen. Er zal méér in te lezen zijn zonder dat de abonnementsprijs omhoog gaat. Deze verrassing hebben wij voor onze abonné's bereid. Laten zij nu eens gedurende de maand December zorgen, dat er een stroom van nieuwe abonné's bij komt. Als elke abonné één nieuwe abonné wint, is dat een zegen voor de gemeente en voor onze ganse gemeenschap!

De 2de Adventszondag, dat is Zondag 6 Dec., is de

Klakte Roeland

„...’k Kleppe brand
en luide storm in ’t Unieland”

Je kunt zeggen wat je wilt maar ’t lijkt er veel op, dat het huis van de vrijwilligheid in brand staat. Gisteren was ik even bij de penningmeester van onze gemeente, die bezig was te studeren in een groot papier. Er stonden namen en cijfers en streepjes op. Vooral veel streepjes. „Wat moeten al die streepjes” vroeg ik. „Ja, dat is ’t hem juist” zei de penningmeester, „die streepjes moesten er niet staan. Een streepje is net zo goed als een nul”. Ik keek es goed en begreep toen, dat het ging over het Unietekort. „Achtduizend gulden moet er voor 1 Januari op tafel komen voor de E.C.U. en de Opleiding en ’t verdere werk” zei de penningmeester. Ik zei: „maar wij betalen toch contributie aan de Unie”? „Ja, maar ’t gaat nu anders dan vroeger. Toen was alles verplicht. Nu is ’t vrijwillig, tenminste voor een gedeelte. En nu loopt ’t zo vlot niet. Kijk eens, al die streepjes betekenen: nog niets betaald”.

Onze penningmeester is een beste kerel. Hij had er al voor gezorgd, dat onze gemeente geen streepjes had. We sloegen op die lijst heel geen gek figuur. Maar achtduizend gulden is geen kleinigheid. „Ik schaam me, Kees,” zei de penningmeester: „op de Unie-vergadering waren we voor

de vrijwilligheid. Niet allemaal, maar toch een flinke meerderheid. En nog geen half jaar later staat de boel in brand. Vanwege de vrijwilligheid. Ik schaam me. Onze gemeente heeft haar plicht wel gedaan en ik kan zo niet meer doen. Maar toch moet er wat gebeuren”.

Ik dronk m’n thee uit en ging weg. En dacht: waar moet die achtduizend gulden in vijf weken vandaan komen? ’t Is geen kleinigheid. Hoeveel is dat wel niet per lid? Even rekenen en, waaratje, ’t was nog geen daalder de man! „En lopen we daarover te tobben?” zei ik: „ik stuur een daalder naar Haarlem en ik vraag onze dominé of hij even afkondigt, dat we dat allemaal moeten doen. Dan is ’t nog voor ’t eind van ’t jaar dik in orde”.

’k Zou ’t girobiljetje net gaan invullen, toen ik tot de ontdekking kwam, dat ik ’t nummer niet wist. Eerst maar even naar huis om ’t op te zoeken. ’t Was 9260 En toen direct weer naar ’t postkantoor. Mijn daalder is op weg naar Haarlem.

KLEPPERMAN.

P. S. U stuurt ’m toch ook een daalder?

„Oecumenische Zondag”. Dan wordt alom in de wereld de oecumenische gedachte naar voren gebracht. Waar wij in de voorbereidingstijd leven van het geboortefeest van de Heiland van gans de wereld, is het juist zo zinrijk, dat in alle kerken de verbondenheid in de verkondiging van deze heilsboodschap geaccentueerd en beleden wordt. Gaarne wekken wij de voorgangers in onze gemeenten op om op genoemde Zondag deze verbondenheid in de prediking en de gebeden uit te doen komen. Tevens bevelen wij gaarne aan om op de oecumenische Zondag een collecte te houden ten behoeve van de Oecumenische Raad van kerken in Nederland, waarbij de Unie is aangesloten. Dient de Heer ook hierin met blijdschap!

De Unie-secretaris,
T. JAN SMA

Herfsttijd Zaaitijd . . . .

Zaai met

De Zaaier

Besteladres: Ds T. Jansma,
Tetterodestr. 47, Haarlem

ook onze gemeente mag daaraan meedoen.

In de jaren ’51 en ’52 mochten door onze voorganger Ds B. Fabrie, 3 zusters en 1 broeder worden gedoopt en in de gemeente worden opgenomen.

Zondag 18 October j.l. was een ware bijzondere feestdag. 2 brs en 2 zrs, die jarenlang met de gemeente opgingen, mochten nu op hun belijdenis, door de doop in de gemeente worden opgenomen.

MAKKUM

Mogen vele gemeenten melding maken van feestdagen,

Onze voorganger had tot tekst voor deze dienst: „hij reisde zijn weg met blijdschap”.

Dit woord werd gesproken tot veel nieuwsgierigen en belangstellenden (het kerkgebouw was overvol). Het zaad werd gezaaid, de weg werd gewezen, God geve de wasdom en opene blinde ogen.

Na de dienst mochten we met de nieuwe leden aanzitten aan de tafel des Heren. Onze br ouderling sprak de nieuwe leden toe en mocht ze welkom heten in de gemeente. Ook Ds H. Visser — overgekomen uit Sneek — sprak enkele woorden tot de gemeente en deelde mee in onze vreugde, alsmede leden van de zustergemeenten Staveren, Workum, Harlingen en Sneek. Zelfs van Lemmer waren enige leden aanwezig.

Het was een feestdag voor de gemeente, maar bovenal feest voor hen, die na veel strijd en gebed, hun Heer, Heiland en Verlosser hadden gevonden en aan Zijn bevel gehoor hadden gegeven. Dat onze God ons zoveel zegen heeft willen schenken, stemt ons tot blijdschap en dank.

God schonk nieuw leven, schenkt ons ook moed bij de bouw van het Godshuis.

Het kerkgebouwtje daterend van 1872 komt in verval, fundamenteën verzakken, muren scheuren, vloeren bezwijken!!

Geen geld genoeg voor verbouwing.

Geen leningen durven aannemen.

Geen gironummer voor stortingen.

Toch tekening opgezonden en vergunning voor verbouwing aangevraagd.

Daar we weten een God en Vader te hebben, die weet dat het zo hoog nodig is. Hij kent de noden van onze gemeente.

Ook mogen we ze Hem bekend maken in onze gebeden.

Gode zij dank worden onze bidstonden goed bezocht.

Zustergemeenten in ons land, wilt U het kleine plaatsje Makkum in Friesland gedenken in uwe gebeden.

Dat God onze gemeente verder wil zegenen, onze gel. br voorganger nabij wil zijn in het brengen van Zijn Woord en zondaren wil brengen tot het kruis, is onze wens en bede.

A. BAKKER, Secr.

Mededelingen

ADRESWIJZIGING

Ds F. E. Huizinga woont nu:
Vondelstraat 49, Hengelo (O).

DOKKUM

De diensten te Dokkum worden gehouden in de doopsgezinde kerk, Legeweg, elke Zondagmiddag om 5 uur. Brs schippers, die in de plaats of in de buurt liggen, zijn hartelijk welkom.

Secretaris van de plaatselijke commissie is: br J. Sipma, Woudweg E 1, Dokkum; penningmeester is: br Brolsma, Dr Nic. Radbodusstraat te Dokkum.

BEROEPINGSWERK

Cand. J. H. Blenkers heeft de benoeming tot hulp-prediker in de gemeenten Assen en Hoogeveen aangenomen.

E.C.U.-nieuws

Subsidie en hulp voor 1954

Een jaar gaat snel voorbij. Als U nog collectes, giften of andere verrassende zendingen voor de E.C.U.-arbeid hebt, dan ontvangen we die deze laatste maand nog graag! Er dreigt een ernstig tekort, als we niet allen de Decembermaand gebruiken, om te geven, wat we maar kunnen. Doet U het? Het adres van ons Unie-bureau is welbekend en dáár moet het geld heen.

Wil Uw Gemeente, groep of post voor 1954 steun of hulp van de E.C.U. ontvangen? Dan kunt U deze aanvragen vóór 20 Dec. a.s. Of U het gevraagde ook krijgt, weten we natuurlijk niet. Dat hangt af van hetgeen we zelf krijgen. Maar dan kunnen we Uw aanvraag onderzoeken. Wie níét vraagt, wordt natuurlijk geacht ook niets (meer) nodig te hebben. Deze aanvragen moeten naar het secretariaat van de E.C.U., Izaäk Evertslaan 52, Arnhem.

We hopen trouwens, dat de éérste oproep het beste beantwoord wordt. Dan kunnen we zoveel te meer doen met wat ons in de tweede alinea is gezegd.

Overigens wensen we U allen een gezegende feestmaand toe!

Arnhem.

BROERTJES.

Verbetering

In de eerste L. Schakel in De Christen van 20 Nov. moet in de derde regel van onderen het woordje „niet” geschrapt worden.

In de derde Schakel 2e alinea moest staan: „dat God ons niet *het verstand* heeft meegegeven als leidsman op de weg door dit leven”.

Advertentiën

GEVRAAGD:

HENGEL (O.)

net meisje

g. k. k. en v. g. g. v., niet beneden 20 jaar. Goed salaris.

Brieven aan de besturende Zuster Diaconessenhuis „Tabitha”, Badhuisweg 99, Scheveningen, tel. 550529.

Het bestuur van de Ver. v. Chr. Nat. Onderwijs vraagt voor haar ULO school een

HOOFD

van pos. Chr. beginselen. Bezit van akte wiskunde wordt op prijs gesteld, doch is niet vereist. Tegemoetkoming verplaatsingskosten volgens regeling.

Sollicitaties, met uitvoerige inlichtingen, met vermelding van kerkgenootschap, bevoegdheden e.d., te richten aan de secretaris, de Heer G. van Sluiters, Deurningerweg 57, Hengelo (O.)

PLAATST

UW

ADVERTENTIES

IN

DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3186

VRIJDAG 4 DEC. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18038

ABONNEMENTSPRIJS: BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Niet „bijgeval” verloren

Zie Ik leg in Zion een uiterste hoeksteen, die uitverkoren en dierbaar is; en die in Hem gelooft zal niet beschaamd worden .... maar de ongehoorzamen wordt gezegd: de steen, die de bouwlieden verworpen hebben, deze is geworden tot een hoofd des hoeks en een steen des aanstoots en een rots der ergernis, degenen n.l. die zich aan het Woord stoten, ongehoorzaam zijnde, waartoe ze ook gezet zijn.

I Petr. 2 : 6, 7 en 8.

Het citaat is wat lang, maar de zinnen zijn zo eng aan elkander verbonden, dat ze moeilijk van elkander te scheiden zijn en nochtans duidelijk blijven.

Het gaat ons vooral om de laatste woorden. Die klinken ongewoon hard. Ze schijnen te gewagen van een voorbestemd zijn voor de verwerping. Graag lezen we Petrus' verklaring over de grote waardij, die Christus krachtens Gods bestemming heeft in het heilswerk. Er zijn er die die grote betekenis ervoeren en Hem nu kostbaar vinden. Hem te mogen bezitten is hun meer waard dan welke aardse of godsdienstige schatten ook. Wat ze hebben geven ze gaarne prijs voor Hem. Wat eens hun steun was en grond van hun vertrouwen werpen ze vrolijk weg vanwege de ontzaglijke, alles omvattende waardij van Christus voor hun leven.

Christus, de door mensen afgekeurde en dus verworpen bouwsteen, heeft God omhoog gebracht uit de afgrond van de dood, waarin Hij gestoten was. Er had een opstanding van de gedode Jezus plaats en deze Steen werd door God neergelegd als de hoeksteen, het enige fundament van zaligheid.

Die in Hem geloofd zal niet beschaamd worden.

Dit geloof is een aanvaarden van Jezus als fundament; een zich aan Hem toevertrouwen om aan de greep der zonde en boven de stroom van de dood uit te komen. Wie dat doet, wordt niet beschaamd, die verdwijnt niet,

die gaat niet onder. Hij deelt in Christus onverderfelijk leven.

* * *

Daarmede heeft de Apostel de waardij van Christus naar haar positieve zijde getekend. Met woorden klaar als kristal, is de algenoegzaamheid en de al het andere en alle anderen uitsluitende betekenis van Christus voor de zaligheid beschreven.

Maar voldoen doet dit de Apostel niet.

Ook negatief moet Christus' grootheid worden bezongen.

Ook een andere houding is tegenover Hem mogelijk, dan die van vertrouwen en zich op Hem laten opbouwen. Het is mogelijk het getuigenis aangaande Hem niet te achten. Glijdt het leven dan ongemerkt aan Hem voorbij?

Nimmermeer!

Men valt over Hem, en valt voor eeuwig.

Niemand wordt buiten Christus om behouden.

Niemand gaat buiten Christus om verloren.

Christus en Christus alléén is beslissend voor élk leven.

Wie zalig wordt, wordt zalig door Christus.

Wie verloren gaat, het verderf vervalt, komt om vanwege Christus.

Christus' onvergelykelijke grootheid komt evenzeer uit in het lot der verlorenen als in het deel der zaligen.

Niemand ontkomt aan de ontmoeting met Hem. Waar die plaats gehad heeft is het óf vreugde óf pijn.

* * *

Dat „of” wordt bepaald door onze houding tegenover Hem.

Het is geloven en juichen, of: ongehoorzaam zijn en vallen.

Merk wel dat het niet gaat om de aanduiding van een bepaald getal van mensen, maar om mensen van een bepaalde hoedanigheid.

Ongehoorzamen zullen naar Gods wil en oogmerk door Christus aan het verderf vervallen.

Zo-wil-God-het.

Maar wat Hij niet wil is, dat ook maar één ziel het Woord ongehoorzaam is.

L.

Losse Schakels

Vreemde Er bestaat een geschriftje, dat de titel draagt: **moed** „de moed om ongelukkig te zijn”. Deze titel heeft dit voordeel, dat hij de aandacht trekt. Men leest de woorden even over, vrezende verkeerd gelezen te hebben. Maar als dan blijkt dat het er inderdaad staat, begint men er over na te denken en aan de juistheid van deze titel te twijfelen. Stond er: de moed om gebrekkig, of: de moed om ziek te zijn, dan zou men de titel kunnen aanvaarden. Maar moeten we ongelukkig zijn? Werkelijk? Moeten we het ongelukkig zijn aanvaarden? Zou God dat willen? Zou dat moeten in een wereld, die God liefheeft en voor welke Hij Zijn Zoon gegeven heeft? Zou onze boodschap aan deze wereld moeten luiden, dat het (door het Evangelie) mogelijk is om de moed te hebben het ongelukkig-zijn te aanvaarden? Zo overleggende, zegt men zich: het is niet maar een **vreemde** moed, waarvan die boektitel gewaagt, maar ook een **verkeerde** moed. Deze moed moeten we niet begeren. Wat dan?

Bedroefd of Het zou in strijd zijn met de werkelijk-**ongelukkig?** heid om het zo voor te stellen, dat een christen geen droefheid zou kennen. Bedroefdheid is vaak niet te voorkomen. Het ware een verkild leven, dat geen droefheid kende op deze aarde. Paulus spreekt tot de christenen van een bedroefd zijn der kinderen Gods, maar voegt er aan toe: doch niet als degenen, die geen hope hebben. O.i. wil dat zeggen: ge kunt als kind van God in deze wereld wel droefheid hebben, maar niet ongelukkig zijn. Bedroefd is, die een dierbare door de dood verloor, maar wie daarbij geen hope heeft, is bovendien nog ongelukkig.

De Here Jezus heeft droefheid gekend. Hij weende bij Lazarus' graf en hij weende luid toen hij Jeruzalem zag en Hij voor de laatste maal de stad binnentrok. Droefheid was ook Zijn deel. Maar wie zou willen beweren, dat de Heer ooit ongelukkig was? Hij verklaart duidelijk het tegendeel. Hij sprak van Zijn blijdschap, en dat in de laatste nacht van Zijn leven. Deze blijdschap wilde Hij Zijn jongeren mededelen. Ongelukkig behoeft een christen nimmer te zijn. Paulus spreekt van een „bedroefd doch altijd blijde”. Bedroefd, maar toch steeds gelukkig. Waarom kan dat?

Ongelukkig-zijn vloeit ten laatste voort uit de gestoorde verhouding tot God. Als God ons heeft aangenomen kunnen we ons niet meer ongelukkig achten. De Bron van geluk is de Heer. Let eens op hetgeen Paulus zegt in de „Brief der Blijdschap”, het innig-mooie briefje aan de Filippenzen. Hij jubelt het uit, dat men die eerst zo bedrukt was vanwege zijn gevangen zitten. Hij is vol van blijdschap. Zijn hart stroomt er van over. Maar het is steeds „in de Here!” Gevangen, van zijn werk gescheiden, verstoken van de omgang met broeders, en toch...altijd blijde. Ongelukkig? Nee! Bedroefd? Ja en dat om velerlei redenen.

En dan rijst voor ons oog het beeld op van een ervaren zuster, eens vooraanstaande in onze rijen en thans al jaren bij de Heer. Ze verklaarde dat ze een tijd gehad had in haar jong christenleven dat ze zich ongelukkig voelde en dus...onbruikbaar was. Dat werd haar tot zonde. Ze begon te beseffen, dat dat een onere voor haar Heiland was en bad om verandering — een verandering, die kwam en bleef. Toen kreeg haar leven

weer vruchtbaarheid. — Een christen, die zich ongelukkig voelt is een onbruikbaar mens, heeft een onvruchtbaar leven. Van zo'n christen gaat geen getuigenis uit. We worden niet tot een aards-onwaar leven geroepen, maar tot een leven dat, én aards-waar, én hemels-waar is: bedroefd en toch gelukkig.

„Directe Een Amerikaans boekje indertijd door ons **Zaligheid”** Unie Lectorfonds in de Nederl. taal uitgegeven onder de titel: „Gods Boodschap voor allen” verscheen andermaal in een Nederl. Vertaling als „Wat moet ik doen om gered te worden?” nu uitgegeven door de Internat. Gemeenschap van Christusbelijders, waarvan br Zijp te Amsterdam de Nederl. Vertegenwoordiger is. — Wij ontvingen een vraag naar aanleiding van een bewering in dat geschriftje, te vinden op bladz. 10. Het gaat daar over de „directe Zaligheid”. De zin met de gewraakte uitdrukking luidt: „Overall in het N. Testament ziet ge, dat de mensen in een ogenblik behouden worden, zonder enig voorafgaand proces, zonder een tijd van weeklage en droefheid”. De bezwaarde br meent dat dat niet helemaal klopt: zijn herderlijke praktijk leerde hem, naar hij gelooft, wat anders. Is Dr Rice, de Amerikaanse opwekkingsprediker en schrijver van het genoemde geschriftje, hier uitgegleden?

Een Proces? Op de woorden, die bedenking uitlokten, volgen zoals u boven kunt lezen, in een adem de woorden „zonder een tijd van weeklage of berouw.” We vermoeden derhalve dat de opwekkingsprediker hier het oog heeft op het feit, dat in bepaalde kerkelijke kringen, de bekering op een vastgestelde wijze moet verlopen zal ze als echt erkend worden. Men onderscheidt verschillende „geestelijke gestalten”, die de bekeerde „onvervindelijk” moet hebben leren kennen. Men heeft een bekeringsschema klaar, binnen hetwelk elke bekering geperst wordt. Zolang de bekering niet in dat schema past, wordt ze niet als echt aanvaard. — Dit is een der uitwassen van het Piëtisme, waardoor het werk van de Heilige Geest gehinderd wordt en zielen het Evangelie tevergeefs horen. Daartegen mag, ja moet de prediker inderdaad waarschuwen, want zo wordt de Evangelieverkondiging onder vrome schijn krachteloos gemaakt. De Here bepaalt Zelf Zijn wijze van werken. Wij hebben die eerbiedig te erkennen. De vraag is niet welke gestalten de ziel also heeft doorlopen, maar of ze gelooft in de Here Jezus. Vaak is het zo, dat de weg waarlangs de Heilige Geest geleidt en de middelen, met welke Hij gewerkt heeft, de ziel zelve eerst na jaren duidelijk worden. De echtheid van het feit der vernieuwing mag niet getoetst worden aan de weg tot vernieuwing.

Een Weg? Het bezwaar tegen de opvatting dat de bekering een proces zou zijn vloeit o.i. voort uit de vrees, de bekering te laten plaats vinden in het psychologische vlak. Op dat vlak kunnen wij opereren, invloed uitoefenen en beslissingen uitlokken. Zo kunnen wij iemand bewegen geheel-onthouder te worden. Maar de bekering is heel iets anders dan de verandering van een drankslaaf in een geheel-onthouder. Het is de overgang van de dood in het leven; van de macht des Satans tot God. Daaraan kan voorbereidende arbeid zijn vooraf gegaan. De akker kan bemest en omgeploegd zijn, voor dat hij het zaad ontving, maar de plant groeit op uit het zaad en niet uit de akker. Het woord is het zaad; het is dynamisch. God zet niet de oude mens om in een nieuwe (wat een proces zou zijn) maar stelt de nieuwe in de plaats van de oude. Een nieuwe schepping

is de gelovige en de schepping is geen proces. Dit scheppingswerk geschiedt door de Geest van God, die zich bedient van het Woord van God en dit Woord komt tot ons in de gepredikte Boodschap. Vergel. 1 Petr. 1 : 23—25.

Onvoor- De voorbereiding tot de bekering is niet de bereid? bekering zelf noch ook een onderdeel van de bekering. Als we deze voorbereidende arbeid erkennen, zeggen we dus niet dat de bekering als een proces zou verlopen. Bij de bespreking van de bijbelse bewijzen, die in het geschriftje van de opwekkingsprediker worden aangehaald, is dat wel wat veel over het hoofd gezien. Hij wil de bekering terecht handhaven als een uitsluitende daad van God; een scheppingsdaad, maar ziet over 't hoofd dat bij hen, die het „heden” wordt toegeroepen, ontvankelijk makende genade was voorafgegaan. De stokbewaarder wist dat Paulus en Silas de weg der zaligheid verkondigden. Dat hadden ze vernomen van de maagd met de waarzeggende geest, die met haar getuigenis heel Filippi vervuld had. Vandaar zijn vraag aan deze gezanten van de Heer: „Wat moet ik doen om zalig te worden?” Zacheus kende Jezus' Boodschap en diens zondaarsliefde ongetwijfeld, hetzij door eigen oren en ogen, hetzij uit de verhalen van zijn ondergeschikten zoals Mattheus. Cornelius te Caesarea was door het Oude Testament voorbereid gelijk alle proselieten, van welken er zovelen op de prediking van de vervulling der Oud Testamentische verwachting in Jezus, gelovig werden. De moordenaar die hangende naast Jezus aan een kruis, zich tot Hem bekeerde, wist wie Jezus was; als aanvoeder van de z.g.n. Vrijheidspartij had hij meermalen nauw contact met Jezus opgenomen. Joh. 6 en Luk. 13. — Alle opwekkingspredikers weten wel, dat hun woord daar weerklank vindt waar God een klankbodem bereid had door de trouwe arbeid, de gestadige voorbede van ouders, zondagsschoolonderwijzers of predikers, die door hun prediking en door bijbelonderricht de ploeg door de akker stuurden.

L.

Zendingsrubriek

Zendingstournee zr Reiling

Onze oud-zendeling, die haar sporen in de Congo verdiend heeft, voelt zich gelukkig weer in staat om onze Gemeenten te dienen. U weet wel, dat haar gezondheidstoestand een langer verblijf daar helaas niet toelaat. Momenteel is zr Reiling dusdanig hersteld, dat zij gaarne met lichtbeelden over de arbeid, die haar ganse hart heeft, vertellen wil. U doet er wél aan door naar zulk een veterane te luisteren.

Op 24 Januari hoopt zendeling Reiling in de Gemeente Zandbulten te zijn. In Friesland opent deze Gemeente de rij. Welke Friese Gemeente zal haar vervolgens uitnodigen? Event. correspondentie over een uitnodiging gelieve U te richten aan het adres van zr G. Reiling, Drouwenermond, J 145, post Stadskanaal.

Onze oud-zendeling is in het bezit van filmstroken, die 35 mm breed zijn. Deze filmstroken zijn nieuw. Voor het vertonen daarvan is enkel een lichtbeelden apparaat nodig, geen filmapparaat.

De U.Z.C. beveelt van ganser harte zr Reiling bij U aan.

Een belangrijke dag in Upoto-Pimu

We dachten er goed aan te doen U nu al te doen wennen aan deze plaatsnaam. Waarom? Omdat de kans zeer groot is, dat een van onze zusters hier het zendingswerk aanvatten zal. Wie? Niet te nieuwsgierig, a.u.b. T.z.t. hoort U er wel meer van, want definitief staat er nog niets vast. Daarom blijven we graag aan de voorzichtige kant.

Maar de vooruitzichten zijn toch dusdanig, dat de Zendingscommissie momenteel bewust werkt aan en schikkingen treft voor de uitzending van de zusters Brongers en Vorsteveld. De Fransman zegt terecht: Regeren is vooruitzien. Natuurlijk is er bij de U.Z.C. geen sprake van regeren, doch deze Commissie voert het haar door de A.V. verleend mandaat eenvoudig uit.

Om terug te keren naar Upoto-Pimu. De Europese staf bestaat hier uit één dokter en echtgenote, één zuster en een zendingsechtpaar.

Het ziekenhuis doet daar prachtig werk. Niet minder dan 517 operaties werden hier verricht, waarvan 252 zware.

In het district Upoto-Pimu werden in het jaar 1952 254 personen gedoopt. Daardoor werd het aantal leden gebracht tot 2503.

Een nieuwe kerk werd eveneens gebouwd en het kerkelijk leven bloeit.

Een Bijbelschool werd er opgericht met een 3-jarige cursus en de vooruitzichten zijn gunstig. De grote onkosten hiervan werden en worden betaald door de inheemse Gemeenten.

Op 12 Juli werd in de kerk te Upoto een volledig opgeleide Congolese predikant, Ds S. Koli in het ambt bevestigd. Deze man was een vrucht van het zendingswerk. Als dorpsjongen had hij de eerste beginselen van het onderwijs gevolgd. Vervolgens was hij naar Kimpese gegaan om daar een opleiding als Moniteur (onderwijzer) te volgen. Daarna had hij 9 jaar trouw als Hoofdonderwijzer de school in Upoto gediend. In deze jaren had hij echter de stem van God gehoord. In 1948 keerde hij daarom terug naar Kimpese om een 4-jarige, hogere theologische cursus te volgen. In 1952 voltooide hij met vrucht zijn opleiding tot het wonderschone ambt.

Tot het dienstwerk werd Ds Koli ingeleid door de B.M.S. predikant Leslie J. Taylor uit Leopoldville. Waarom juist door deze Weleerwaarde heer? Omdat hij met het zendingswerk jaren geleden in Upoto-Pimu begonnen was en door zijn arbeid de jonge Koli voor Christus gewonnen had.

Voordat Ds Koli ingezegend werd, legde hij een ontroerend getuigenis af. Hij sprak over zijn bekering, de roep in zijn leven om Evangeliedienaar te worden, zijn persoonlijk geloof in Jezus Christus en tevens wekte hij de Gemeente met aandrang op om dagelijks voor hem te bidden, opdat hij de onnaspeurlijke rijkdom van Christus aan allen zou kunnen verkondigen, die daarvan nog niet gehoord hadden.

Deze dienst werd besloten met de viering van het H. Avondmaal, geleid door de nieuwe predikant.

Kimpese

U doet er eveneens verstandig aan door ook deze naam te onthouden. Hier zal de andere zuster naar alle waarschijnlijkheid geplaatst worden:

De zusters Brongers en Vorsteveld zullen dus niet bij

Ten tijde van de *kleinzoon van Jezus Sirach*, 117 v. Chr., die het werk van zijn grootvader in het grieks vertaalde, was de Canon nog niet afgesloten. Hij spreekt nog van wet, profeten en de anderen die na hem zijn gevolgd.

Ten tijde van Josefus was de Canon echter afgesloten, ongeveer 100 n. Chr.

Tussen 100 j. voor en 100 j. na Christus moet de afsluiting van de Canon hebben plaats gehad.

D. SLORT.

Van de Redactietafel

Onze volijverige administrateur Ds Jansma heeft in het vorige nummer reeds aangekondigd, dat ons blad vanaf 1 Januari in gewijzigde gedaante zal verschijnen. Redactie en administratie hebben hiertoe besloten in de hoop op deze wijze het blad aantrekkelijker en meer leesbaar te maken. De nieuwe uitvoering blijft voorlopig nog geheim. Op Oudejaarsdag of Nieuwjaarsmorgen zal het onthuld worden door de P.T.T.

We willen echter ook ons best doen de inhoud van het blad te verbeteren. Een aantal plannen zijn daartoe in de maak. Er wordt — zo gezegd — aan gewerkt. Maar het is en blijft voor de redactie moeilijk om te weten te komen wat de lezer graag leest. Zo hier en daar vernemen we wel eens een losse opmerking, maar dat behoort tot de uitzonderingen. Van regelrechte critiek of waardering merken we nooit iets. Toch zullen onze ruim zestienhonderd lezers wel hun gedachten over het blad hebben. Die gedachten nu zou de redactie graag willen weten. Daarom nodigen wij U uit om eens op schrift te stellen wat U van De Christen vindt, welke artikelen U bij voorkeur leest, welke Uw interesse niet kunnen opwekken, wat U in het blad mist en wat er naar Uw mening te veel in staat. Ondertekenen van Uw brief is niet nodig. Een plaatsnaam hoeft er ook niet bij, want 't gaat ons er niet om te weten wie U bent maar wat U denkt. Mag ik nu eens op een flinke stapel brieven met opmerkingen en suggesties rekenen?

Een paar weken geleden overpeinsde ik enkele regels, die gelden voor allen, die in ons blad schrijven. Het spijt mij wel, maar 't schijnt, dat niet ieder dat gelezen en ter harte genomen heeft. Daarom kom ik er nog eens op terug. Zij, die copie voor ons blad insturen, gelieven er voor te zorgen:

- dat het papier aan één kant is beschreven,
- dat er een marge van 4 centimeter is links van de tekst,
- dat er aan de voet van de bladzijde niet te dicht op elkaar wordt geschreven.

Voor al dit laatste komt nogal eens voor. Doorgaans moeten er dan nog drie regels geschreven worden, terwijl er maar plaats is voor een. Dan maar wat dicht in elkaar, want een nieuw velletje kost te veel. Zo denken sommige schrijvers blijkbaar. Maar 't is een zuinigheid die de wijsheid bedriegt. Want nu moet de eindredacteur er een stukje onderaan plakken en de onleesbare regels daarop overschrijven. Waarom niet zelf gezorgd voor een leesbaar slot? Ook een eindredacteur is maar een mens.

J. R.

Kroniek

De werkende priesters in Frankrijk

Alles wat in Frankrijk belangstelling heeft voor de godsdienst houdt de adem in, nu de Rooms katholieke geestelijkheid het werk van de werkende priesters schijnt te zullen gaan stilleggen. Sedert 1943 kent Frankrijk n.l. een speciale vorm van zending onder de onkerkelijke, meestal communistisch georiënteerde arbeidersmassa. Een aantal pastoors en leden van de Dominicaner orde leven en werken als arbeider onder de arbeiders. Zij werken in fabrieken, wonen in arbeidersbuurten, dragen geen soutane, en onderscheiden zich in uiterlijk en levenswijze in niets van de arbeiders bevolking. Deze arbeid is geen overbodige weelde. Slechts een derde van de bevolking in Frankrijk is kerkelijk meelevend. De rest is meer of minder onverschillig.

De Franse arbeiders, met name in Parijs, leven in een gesloten wereld met een eigen sfeer. Er is een scherpe kloof tussen deze massa en de andere maatschappelijke groepen. Dit ligt mede aan de slechte sociale verhoudingen in Frankrijk. Tussen werknemer en werkgever gaapt een grote kloof. Iets als de Stichting van de Arbeid bestaat daar niet. De werkgever is „de andere”; de kerk is de kerk van „de anderen”, van de bezittende klassen, de nette burgers. Het communisme vindt veel aanhang onder de arbeiders. Geen wonder, wanneer men bedenkt, dat, volgens officiële cijfers, 47 % van de woningen van deze luxestad geen eigen toilet heeft; dit moet met een ander gezin, soms met vele gezinnen gedeeld worden. 20 % van de Parijse woningen heeft geen eigen waterkraan.

De „werkende priester” begon met het lot van de arbeiders te delen. Hij werd de Joden een Jood en de zwakken een zwakke. In het begin was zijn methode die van helpen en steunen, een bed zoeken voor een, een in de war geraakte ziekteverzekering in orde brengen voor een ander. Naar de maatschappelijke oorzaken werd niet gevraagd.

Maar er kwam een moment, waarop deze priesters zich begonnen af te vragen, waarom deze wereld er zo uitzag. Waarom er in het weelderige Parijs 140.000 onbewoonbaar verklaarde maar niettemin overbevolkte woningen stonden. Zo werden de priesters radicaal in maatschappelijk opzicht. Zij werden geen communisten, zoals hun tegenstanders graag beweren maar kregen een open oog voor de christelijke beschaving, die voor deze sociale misstanden aansprakelijk was.

De werkende priesters kwamen voor merkwaardige beslissingen te staan. Zo bij stakingen en opstootjes. Moesten zij meedoen of zich terugtrekken met de kans hun invloed voorgoed kwijt te zijn. Het spreekt vanzelf, dat er goede en verkeerde beslissingen zijn genomen. Zo ook ten aanzien van hun kerkelijke plichten. Een priester moet elke dag een mis opdragen. Maar soms maken de omstandigheden dit de werkende priester onmogelijk. En dan zijn de tegenstanders er als de kippen bij om hem van communisme en verwaarlozing van de kerkelijke plichten te betichten. Hun stem reikt tot in Rome.

Het seminarium, waar priesters voor deze arbeid werden opgeleid is in September j.l. gesloten gebleven. De pauselijke nuntius schijnt uit Rome te zijn gekomen met opdracht, de arbeid van de werkende priesters te doen staken.

Merkwaardigerwijze zijn er twee groepen, die belang hebben bij zulk een verbod. Dat zijn de conservatieve

Klokke Roeland

„...’k Kleppe brand
en luide stórm in ’t Unieland”

Vanmorgen trof ik broeder Bas. We stonden samen in de sigarenwinkel. „Klepperman”, zei hij: „wat mankeert jou eigenlijk? Ik heb je altijd voor een verstandige vent versleten, maar nou weet ik niet meer wat ik van je denken moet”. „Hoe zo, Bas”, zei ik: „wat heb ik dan voor verkeers’uitgehaald”? „Dat je je zo druk maakt voor de Unie”, zei hij, terwijl hij de drie dozen sigaren, die hij gekocht, had in zijn diverse zakken stopte. „Daar is immers geen zalf aan te strijken. Jij weet toch net zo goed als ik, dat ze ’t geld, dat wij uit onze mond sparen, met elkaar verknaphussen. Hoeveel geld brengen die Uniemannen er in een jaar tijd wel niet met elkaar door”? Eerst wist ik niet waar hij ’t over had, maar toen ging me een lichtje op. Je hebt gelijk, Bas, zei ik: „ze brengen het geld er met elkaar door. De secretaris rijdt in een grote Kaiser van vijftien mille. De voorzitter heeft pas een televisie-apparaat aangeschaft. En de hele Unie-commissie reist per Helicoptère naar de vergaderingen. Allemaal van jouw centen. Je hebt gelijk. Daar moet maar eens een eind aan komen”.

Hij keek me nogal vreemd aan. „Wat bedoel je, Klepperman”, zei hij: „ik begrijp van dit gepraat geen steek”. „Dat zal ik je zeggen”, zei ik: „wat jij daar net zei over die geldwegsmijterij van de Unie, dat is niet waar en dat weet je ook wel. En ze vragen ook helemaal niet om geld voor de onkosten van de Unie-commissie. Ze vragen om geld voor ’t werk. Voor de E.C.U. en voor de Opleiding. Wat jij daar zegt zijn praatjes van niks. Zal ik je es wat zeggen: jij praat zo, omdat je er niks voor over hebt. Jij rookt zelf liever je centen op dan dat je voor ’t werk van ’t Evangelie betaalt. Je hebt flet drie rijksdaalders neergeteld voor rokerij en dat doe je met liefde, want je bent een verstokte roker. Waarom ben je eigenlijk niet net zo’n verstokt offeraar voor de goeie zaak? Dat kost je nog niet eens één rijksdaalder. Als jij een vent bent, Bas, dan stuurt jij ’m ook een daalder. Dan rook je maar een paar sigaren of een goedkoper soort”.

Ik weet natuurlijk niet wat Bas nu gaat doen. Maar ik hoop toch zo, dat hij net als U een daalder gaat sturen voor ’t Unietekort.

KLEPPERMAN.

P.S. Wou U ’t gironummer nog even weten? 9260.

kerkelijke kringen, die vinden, dat de kerk aan het werk van deze rebellen een eind moet maken, en de anti-godsdienstige arbeidersleiders, die vrezen, dat de arbeiders zich op de duur aan hun greep zullen ontworstelen. Hoe het zal aflopen is nog niet bekend. Velen hopen op voortzetting van het werk maar zijn niet optimistisch.

J. R.

Uit ons Unie-bureau

Verschillende brieven en gesprekken brengen de wens naar voren om nog eens een verduidelijkende uiteenzetting te krijgen hoe het nu wel precies zit met de Unie-contributie, de vrijwillige bijdragen, de uitgaven en hun onderlinge verhouding. Het lijkt mij daarom goed deze beknopte uiteenzetting hier te geven, zodat ieder bestuurslid deze kan lezen en verder natuurlijk ook ieder, die zich voor deze interne en belangrijke aangelegenheid interesseert.

Voor de duidelijkheid bereken ik de begrotingsbedragen over 1953 naar een bedrag per lid uitgaande van 6692 Baptisten volgens de statistiek per 1 Jan. 1953. Daarbij

vat ik dan de diverse posten samen onder de indeling van het aangenomen reglement, dus onder: administratie, algemene bestuurskosten (hieronder breng ik ook de subsidie voor de Voorgangersconf. en de Theol. Werkge-meenschap), kinderbijslag en pensioenfondsbijdrage (hieronder valt ook de bijdrage voor het suppletiefonds). Nu komen bovendien op de begroting nog uitgaveposten voor de E.C.U. en de Opleiding voor, wat gedurende de 4 overgangsjaren naar de volle vrijwilligheid het geval zal zijn. Berekend naar een bedrag per lid zijn dan de uitgaven als volgt: administratie f 1,04; algemene bestuurskosten f 0,48; kinderbijslag f 1,20; pensioenfonds f 1,04; E.C.U. f 1,10; Opleiding f 1,04. De inkomsten voor de Unie naar een bedrag per lid zijn: contributie f 4,30 (over het 1ste en 2de kwartaal telkens f 1,15; over het 3de en 4de kwartaal telkens f 1,—); rente f 0,12; diverse administraties f 0,31; winst op de bladen f 0,57; „tekort” f 0,60.

Nu is het feitelijk zo, dat eigenlijk alleen de uitgaven voor administratie en alg. bestuurskosten het directe Unie apparaat als organisatie betreffen; per lid is dat samen f 1,52. Aan de andere kant komen de inkomsten aan rente, vergoeding diverse administraties en winst op de bladen weer ten goede van de eigenlijke Unie-organisatie; dat is te zamen precies f 1,—. Dat wil dus zeggen, dat de Unie als organisatie per lid komt op f 0,52. Daarnaast kunnen we de begroting naar bedragen per lid als volgt weergeven:

LASTEN per lid		BATEN per lid	
Unie	f 0.52	Contributie	f 4.30
Kinderbijslag	- 1.20	"Tekort"	- 0.60
Pensioenfonds	- 1.04		
	f 2.76		
E.C.U.	- 1.10		
Opleiding	- 1.04		
	f 4.90		f 4.90

Ieder kan hieruit dus lezen, dat de „zakelijke samenhang” per lid f 2,76 kost; zonder overgangperiode zou dit dus het jaarbedrag van de contributie geweest zijn. Maar dan moest voor het sluiten der begroting nog vrijwillig een bedrag van f 2,14 opgebracht worden (zonder dat dit bedrag dan bedoeld zou zijn als aanslag); want dan was de uitgave van f 4,90 per lid bereikt. Nu hebben de E.C.U. en de Opleiding bovendien nog eigen begrotingen. Volgens deze moeten bedragen vrijwillig opgebracht worden (zie de circulaire van 17 Nov. 1953), die neerkomen op een bedrag per lid voor de E.C.U. van f 0,70 en voor de Opleiding van f 0,35. Zal óók het tekort op de Unie-begroting (f 0,60 per lid) door vrijwillige bijdragen weggewerkt worden, dan wil dit dus zeggen, dat boven de contributie van f 4,30 per lid over dit lopende jaar nog vrijwillig totaal f 1,65 per lid moest opgebracht worden. We weten het allen natuurlijk heel goed: dit is bedoeld als vrijwillige bijdrage en niet als aanslag! Maar zouden we ter wille van een goede voortgang van het werk des Heren uit vrijwilligheid tot minder in staat zijn dan door een aanslag?

De Uwe in 's Meesters dienst,
T. JANSMA

DOKKUM

Met grote dankbaarheid mogen wij u deelgenoot maken van de vreugde, die heerst in onze harten van ongeveer 30 broeders en zusters. Er zijn hier in Dokkum belangrijke stappen ondernomen, welke misschien, zo de Here wil, tot verblijdende resultaten kunnen leiden. Reeds meerdere malen werden in het verleden pogingen ondernomen om de hier en in de omgeving wonende Baptisten, leden van Zandbulten, Noordbergum en Franeker door middel van huissamenkomsten e.d. tot een gemeenschap samen te binden, om vanuit die gemeenschap in de stad onze inwoners te evangeliseren. Deze pogingen zijn telkens weer mislukt door allerlei oorzaken. Thans evenwel is deze arbeid opnieuw ter hand genomen. Een vergadering belegd door de kerkeraden van Zandbulten en Noordbergum, in Oct. j.l. onder leiding van

In de maand November noteerden wij

19 nieuwe abonneés!

Hoeveel zal het in de maand December worden?

Dat hangt mee af van wat U doet!

Doe mee en win een nieuwe abonneé!!

Ds J. van Dam van Zandbulten nam het besluit om kerkdiensten te beleggen in Dokkum. We vonden een geopende deur! De doopsgezinde kerk aan de Legeweg werd door de Ver. Christelijke gemeente beschikbaar gesteld. Elke Zondagmiddag 5 uur zal daar een godsdienst-oefening worden gehouden waarin de broeders Ds van Dam en Ds Posthumus van Noordbergum beurtelings zullen voorgaan. Zondag 1 November werd hiermede een begin gemaakt.

Met biddende harten gingen we die eerste Zondag naar de kerk. Zouden we ook nog andere belangstellenden kunnen trekken? Maar God is een hoorder der gebeden.

Onze verwachtingen werden verre overtroffen. Ruim 125 mensen luisterden die eerste Zondagmiddag naar het bemoedigende woord, dat Ds van Dam ter inleiding van de arbeid in Dokkum sprak. De predikatie handelde over Zach. 4 : 6b: „niet door kracht, noch door geweld, maar door mijn geest, zegt de Heere der heirscharen.” Dit tekstwoord, dat Zerubbabel tot lering, vermaning en vertroosting was bij het herstel van de verwoeste tempel in Jeruzalem, werd op dezelfde wijze ons in Dokkum tot lering en vertroosting, nu ook wij, bezig mogen zijn als medewerkers aan de bouw van de tempel, die niet door mensenhanden kan worden gebouwd: „Zijn Gemeente”. Als de Heer het huis niet bouwt, tevergeefs werken de bouwlieden er aan. „Maar, zo betoogde Ds van Dam, de werkzaamheid van de Geest Gods houdt niet in, dat wij de handen in de schoot mogen leggen. Integendeel die Geest Gods activeert ons juist. Ook bij de schone gedachte, dat de gemeente de tempel Gods is, werd stilgestaan. En alzo is de gemeente de altijd brandende kandelaar. Dat het ook zo zijn mag in Dokkum. Op het moment, dat we dit schrijven beleefden we reeds vijf keer een dienst in Dokkum.

Of de diensten steeds zo goed bezocht werden? De tweede keer waren er ongeveer vijftig, en de derde keer zeventig bezoekers. Dat zijn getallen, die ons tot innige dankbaarheid stemmen. De gemeenten Zandbulten en

Baptiste Vrouwen Wereldgebedsdag 8 Dec. 1953

Noordbergum hebben dus deze arbeid voor hun verantwoordelijkheid genomen. Dat betekent dus ook een financiële verantwoordelijkheid. De E.C.U. die toch al zo zwaar belast is, wensden we niet nog meer te belasten, hoewel, zoals het nog laat aanzien, hier vele mogelijkheden zijn. Misschien, dat het voorbeeld van deze beide betrekkelijk kleine gemeenten nagevolgd kan worden door andere en ook grotere gemeenten om kleine groepen of evangelisatie posten voor hun financiële verantwoordelijkheid te nemen. Ondanks bovenstaande is er toch in Dokkum een kleine werkcommissie tot stand gekomen, welke de lopende zaken dient af te handelen. Br Brolsma beheert de financiën, br Dj. van der Veen verricht het kosterswerk en ondergetekende verzorgd het schrijfwerk.

We willen niet nalaten te vermelden, dat we met dit nieuwe begin ook de nieuwe bundel Lofzangen en Gebeden (2e druk) hebben ingevoerd. Zo gaan we voort. Vol vertrouwen op Hem, Wiens wij zijn en Dien wij dienen. Broeders en zusters in de lande, bidt voor ons, opdat de Heer van de Hemel het ons zal doen gelukken. Opdat Zijn Tempel, Christus' Gemeente wordt gebouwd.

J. SIPMA.

Leestafel

Kerstuitgaven

Naast de Kerstuitgaven, besproken in De Christen van 30 Oct., vestigen we hier nog graag de aandacht op de volgende.

Van de firma G. F. Callenbach N.V. te Nijkerk ontvingen we: Babs Kamma, De witte slang, jongens- en meisjesboek 7—10 jaar, 16 blz. f 0.25.

C. W. Bartlema—van Ginkel, Kila's wraak, jongensboek, 9—11 jaar, 32 blz. f 0.45.

W. G. van de Hulst, Voetstapje in de sneeuw, jongens- en meisjesboek, 6—8 jaar, 48 blz. f 0.75.

J. L. Schoolland, Kees en Kareltje, jongensboek, 7—10 jaar, 48 blz. f 0.75.

Co van der Steen—Pijpers, Barendje en de groene spechten, jongensboek, 8—12 jaar, 56 blz. f 0.85.

Netty Faber—Meynen, Het gat in de schutting, jongens- en meisjesboek 9—12 jaar, 64 blz. f 0.95.

P. Terpstra, Polderkinderen in de zomer, jongens- en meisjesboek 9—12 jaar, 80 blz. f 1.05.

Dr J. Roelink, Gevaarlijke geheimen, jongens- en meisjesboek 10—14 jaar, 96 blz. f 1.15.

H. Lourendse, Harm heeft pech, jongensboek 10—14 jaar, 128 blz. f 1.50.

Hartelijk aanbevolen! Catalogus op aanvraag verkrijgbaar.

De N.V. W. D. Meinema te Delft zond ons uit haar fonds de volgende uitgaven:

J. Schoute, Het gat bij de spoorlijn, voor jongens van 7-9 jaar, 20 blz. f 0.30.

A. van Hartingsveldt, Van Koos en Ties en Peers verlies, voor jongens en meisjes van 7-10 jaar, 48 blz. f 0.60.

A. van Hulzen, De hulsttakjes, voor jongens en meisjes van 7-9 jaar, 64 blz. f 0.95.

H. Hoogeveen, De Volharding, voor jongens van 9-12 jaar, 72 blz. f 1.00.

G. Troost, Huize Iepenhorst, voor jongens van 9-12 jaar, 120 blz. f 1.40.

Rie Smaal-Meeldijk, Het huis aan de haven, voor meisjes van 10-14 jaar, 112 blz. f 1.40.

Ook deze uitgaven beantwoorden uitstekend aan de behoefte der Zondagsscholen en verdienen derhalve een warme aanbeveling. Catalogus op aanvraag verkrijgbaar.

J. REILING.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

De gemeente te Enschede geeft tot haar herder en leraar beroepen Ds B. Fabrie van Workum.

Advertentiën

Met dank aan God en grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons dochtertje en zusje

**Joukje Geertruida
Theodora**

Klaas Tjerkstra
Trienke Tjerkstra-Brouwer
Rinnie Jouw
Harrie Feike
Wilhelmina Anna.

Catani, 20 Nov. 1953.
Australië.

In volle vrede is van ons heengegaan onze geliefde Man, Vader en Grootvader

Aart Jan Dijkhof

echtgenoot van
J. E. Kuipers

in de ouderdom van 77 jaar.

„In des Heilands Liefde-armen voel ik mij veilig en gerust”.

Hengelo (O.):

J. E. Dijkhof-Kuipers
J. G. Kuipers-Dijkhof
B. J. Kuipers
H. Dijkhof
A. Dijkhof-den Ouden
A. Olijslager-Dijkhof
H. J. Olijslager
en kleinkinderen.

Hengelo (O), 29 Nov. '53.
Ir M. Schefferlaan 12.

In Jezus ontslapen onze lieve Man, Vader en Grootvader

Auke Feenstra

in de ouderdom van 70 jaar.

F. Feenstra-Lust.
E. S. Kruize-Feenstra
E. Kruize
E. Feenstra
I. Feenstra-Loode
F. Feenstra
G. Feenstra-Stam
S. E. Siesling-Feenstra
G. Siesling.

en kleinkinderen.

Groningen, 27 Nov. '53.
Waldeck Pymontstraat 7.

De teraardebestelling heeft plaats gehad Dinsdag 1 Dec. 1953 op de Zuider Begraafplaats.

B.z.a. Meisje als
hulp in de huishouding

voor dag en nacht, liefst omgeving Haarlem.
Brieven aan F. Kooy, Prestopad 3 B, Pernis, Rotterdam.

Adverteer in
De Christen

**In 1954 in elk nummer
3500 letters méér!**

Maar het abonnementsgeld blijft gelijk: slechts f 6,— over het hele jaar of f 1,50 per kwartaal. Onze lezerskring zal nu groter worden! Ook ik doe mee en meld een nieuwe abonnée bij de administratie, Tetterodestr. 47, Haarlem

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3187

VRIJDAG 11 DEC. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9280 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18039

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.80

Het lied der Hope

*En zij zongen een nieuw lied, zeggende:
Gij zijt waardig de boekrol te nemen en haar
zegelen te openen, want Gij zijt geslacht en
hebt hen voor God gekocht met Uw bloed.*

Openbaring 5 : 9.

Het boek Openbaring wordt door niemand als een gewoon boek beschouwd. De een is het alles en de ander voelt er niet voor, wat doorgaans betekent: is er min of meer afkerig van. De laatste groep kan alleen nog iets beginnen met de brieven aan de zeven gemeenten en met de lofliederen, die tussen de visioenen worden aangeheven. Want die zijn tenminste begrijpelijk....

De eerste groep schenkt aan deze lofzangen doorgaans niet te veel aandacht. Zij zijn geconcentreerd op de op-eenvolging der visioenen en de uitleg der symbolen en verwaarlozen om zo te zeggen de verbindende gezangen. Want dan gebeurt er niets....

Het nieuwe lied van Openbaring 5 laat zien, hoe onjuist en onbijbels deze beide uitersten zijn. Want het verbindt het verleden met de toekomst en betuigt de onlosmakelijke eenheid van de eerste en de laatste dingen.

* * *

Het is allereerst een lied der Verlossing. Het spreekt in harmonie met heel de Schrift van de Gekruisigde, die ons Gode kocht met zijn bloed. De verzoening is de inzet van het verlossingswerk. Zonder de vergeving der zonden, zonder de loskoop uit de macht der duisternis is er geen waarachtige verlossing. Geen hoop en geen uitzicht. Wie hieraan voorbijgaat, mist het Heil. Want dit begint bij het Kruis.

Men kan de geesten en bewegingen hieraan toetsen, of zij leven vanuit het Kruis. Het ene criterium is, of het Kruis van Jezus Christus centraal staat in geloven, denken en handelen. Let wel: of het *centraal* staat. Er zijn bewegingen, die aan het Kruis niet voorbijgaan en wel de vergeving der zonden leren, zonder dat hun leer en leven door het Kruis wordt beheerst. Het is er niet meer dan een aanhangsel, een noot onder aan de bladzijde.

Hetzelfde geldt van ons particuliere bestaan. Wij geloven allen in de vergeving der zonden. Natuurlijk, zouden we haast zeggen. Het spreekt vrijwel vanzelf. Misschien wel zo vanzelf, dat het nauwelijks nog centraal staat in ons leven en zijn uitingen beheerst.

* * *

Het nieuwe lied is tegelijk het lied der Hope. Want het wordt aangeheven, omdat het Lam de boekrol neemt uit de hand Gods. Deze handeling betekent meer dan een officieel gebaar. De boekrol is het symbool van de wil en het plan Gods. Zij is het document van zijn heerschappij, die de loop der tijden omvat. Wanneer het Lam dit boek ontvangt, betekent dit, dat Jezus Christus de drager, de incarnatie is van Gods alomvattend be-doelen. Verzoening en hoop zijn één.

Deze onverbreekbare eenheid is van onafzienbare betekenis. Want daarmee wordt met het Kruis de Wederkomst centraal gesteld in de bijbelse boodschap. Het Kruis is niet iets afgeslotens uit het verleden. De verlossing is niet iets van zoveel jaren terug. Het is iets van de toekomst, ja, het is de toekomst zelf. Want de gekruisigde is de drager en uitvoerder van de heerschappij Gods.

Zo wordt het onmogelijk om de Wederkomst te verwijzen naar het laatste blad van ons geloofsboek, bij wijze van naschrift. Hij staat op iedere bladzijde samen met het Kruis. Want het nieuwe lied bezingt de eenheid van heel Gods werk.

J. R.

Losse Schakels

Daarom: Het gaat in de gemeente, dat is „in de kerk”, geloven! om hetgeen God kan. Hij kan wat wij niet kunnen. We geven dat vanzelfsprekend graag toe, wanneer we zien op het werk der schepping. Maar het geldt ook in het werk van onze verlossing. Hoe kunnen we die mensen worden, die God eist dat we zijn zullen? De eis ligt zo hoog dat de nadenkende verschrikt uitroept: wie kan dan zalig worden? M.a.w. dan kan niemand zalig worden! Wie tot dat inzicht kwam is op het juiste punt aangekomen. Want zich daarbij neerleggen is niet mogelijk. Verloren te gaan is zo schrikkelijk. De Heiland laat het daarom ook niet bij de verklaring, dat de zaliging van de zondaar voor de zondaar zelf een onmogelijkheid is, maar voegt er aan toe: bij God is het niet onmogelijk, want alle dingen zijn mogelijk bij God. En nu staan we in de kerk, dat is in de plaats, waar we om God vergaderd zijn; waar we God horen spreken en in het Evangelie van Zijn Zoon zien handelen. Onmogelijke dingen gebeuren. Onze ogen zien een aaneenschakeling van wonderen. We horen met instemming roepen: We hebben heden ongelooflijke dingen gezien! (Luk 5:26) We begrijpen dat er gespot werd. Dat de boodschap aangaande Jezus Christus velen als een dwaasheid in de oren klonk en anderen een ergernis was. En we verstaan dat het zo is gebleven en men het Evangelie is gaan „ontmythologiseren”, het wonderbaarlijke als bijkomstig, als tijdskleur en tijdvorm eruit gehaald heeft. Doch inderdaad maakt dit wonderbaarlijke juist het wezen van het Evangelie uit.

En wat volgt daaruit anders, dan dat het Evangelie tot ons komt met de eis: geloof! Ging het om onze mogelijkheden, dan zou het bevel luiden: werk! Nu gaat het echter om hetgeen God kan doen, deed en doet. Op grond van dát werk heet het: alle dingen zijn mogelijk degenen, die gelooft. Nu heet het: zondig niet meer! breng het leven van Jezus tot openbaring in uw sterfelijk lichaam! sta op uit de doden, o zondaar en leef! Wees volmaakt, gelijk uw Vader, die in de hemelen is, volmaakt is.

De pre- Daarom draagt de prediking getuigenis-karakter. Geen aanvaardbaar betoog, geen opwekking tot een goed leven; geen aanboren of opgraven van in de mens bedolven of verborgen krachten en mogelijkheden. Dat karakter dragen de lezingen die gehouden worden in de theosofische verenigingen van verschillende richting en kleur. Dat karakter draagt soms ook de prediking, die gehoord wordt in ruimten, die „kerken” heten. Maar een ruimte — hoe ook ingericht, hoe groot of klein ook — is dan eerst kerk, wanneer er gewaagd wordt van het onmogelijke en tot het aanvaarden en verrichten daarvan wordt opgeroepen. We willen opgeheven worden op goddelijke vlak; in de tegenwoordigheid Gods gebracht worden; we willen wonderen beleven. Het gaat niet om goede werken maar om een nieuwe schepping. Het gaat niet om verbetering van de mens, maar daarom, dat de mens een nieuwe schepping wordt.

De gemeente is als een huis, gebouwd op de grens van twee landen of werelden. Men kan het betreden van deze en van gene zijde. De grens loop er midden door heen. Heerlijke plaats der ontmoeting! Heerlijk Huis gebouwd rondom Golgotha en open graf. Heerlijke

plaats, waar God de Heilige en Rechtvaardige de zondaar ontmoet en aanneemt en heiligt. Heb dit geestelijke Huis lief en laat er u in opnemen en groei er in vast. Van dit Huis vloeien stromen van levend water. Niet als losse groepen, maar vast aaneengevoegd dienen we de wereld en elkander en .... geven de Heere een kans.

Het einde We denken hierbij niet aan een be-
van de oorlogaalde oorlog, dus ook niet aan de jongste. Neen, we denken aan de oorlog in het algemeen. Kan aan elke oorlog niet een einde komen, die niet de kiem van een volgende — en dan vaak een nog grotere in zich sluit? Kort na de eerste wereldoorlog, die Duitsland ook verloren had, voeren Engelse toeristen door het Kanaal van Kiel en riepen de toeschouwers op de oevers toe: „Nooit meer oorlog!” en de toekijkende Duitsers namen de kreet over. De begeerte was goed en begrijpelijk. Ze bloedden over en weer nog uit de wonden, die de eerste wereldoorlog — ofschoon nog zonder bommenwerpers gevoerd — geslagen had. Maar het is bij een begeerte en een kreet gebleven. De feiten waren te sterk en een tweede wereldoorlog brak uit. Waarom? Omdat de eerste niet goed was beëindigd. Niet goed beëindigd? vraagt u. Hadden de Duitsers het dan soms moeten winnen? Nee, dat is de bedoeling niet. Maar hij had niet moeten eindigen met overwinnaars en overwonnenen.

Hoe dan? Hitler bekeek dit vraagstuk anders. Ook hij wenste dat de oorlog, die hij ontketende, een einde zou maken aan het oorlogvoeren zonder meer. En dat klonk de Duitsers goed in de oren: de laatste oorlog; de oorlog, die zó zou eindigen, dat geen oorlog meer zou volgen. Het lang verbeide vrederijk zou dus aanbreken wanneer de zwarte nacht van deze laatste oorlog voorbij zou zijn. In zulk een oorlog wierpen ze zich welgemoed. Zijn zegen zou op alle volken neerdalen als een morgendauw.

Hoe Hitler het zich dan dacht? Hij verklaarde eens voor de veel geprezen radio: „deze oorlog eindigt niet met overwinnaars en overwonnenen, doch met overlevenden en vernietigden”. Dat zou zeker een „natuurlijk” einde van de oorlog betekenen. Nieuw was deze opvatting niet. De oude tyrannen hielden ook niet van gevangenen maken, de kost geven en bewaken. Ze beslisten na afloop van de veldslag over doden, of verkopen als slaven. De eersten overleefden hun nederlaag dus niet en konden nimmer meer in opstand komen of een nieuwe krijg ontketenen. De laatsten overleefden hun nederlaag slechts als slaven en een slaaf had inzake oorlog of geen oorlog niet meer in te brengen dan de doden. Hitlers idee is niet helemaal verwezenlijkt — we zouden zo zeggen tot geluk van het Duitse volk. Er zijn bepaalde overwegingen waarom de Russen deze regel niet hebben toegepast, daarin gesteund door de geallieerden. Wel hebben de eerstgenoemden nogal wat overwonnenen vastgehouden voor — nu ja — zoiets als slavenarbeid: wederopbouw van verwoeste steden.

De der- Schrik nu maar niet beste lezer, het gaat
de weg hier niet over wat bekend geworden is als „De derde Weg” — een organisatie, wier publieke bedoelingen ik nauwelijks en wier eventuele heimelijke bedoelingen ik helemaal niet ken. Neen, we denken nog steeds aan de vraag: hoe moet een oorlog beëindigd worden? Twee methoden hebben we beschreven en gezien, dat ze geen succes waarborgen. Hoe dan? Onbekommerd maar altoos door blijven vechten? De oorlog maar aanvaarden als een soort noodlot, waaraan men niet kan ontkomen?

In memoriam br A. J. DIJKHOF

De 29ste November nam de Heer tot zich onze Erevoorzitter br A. J. Dijkhof in de ouderdom van 77 jaar.

Op 21 jarige leeftijd stelde hij zijn leven in de dienst van zijn Heiland, door onder de kinderen te gaan werken. Meer dan een halve eeuw werkte hij in de zondagsschool met grote trouw en toewijding. Dit werk nam zijn gehele leven in beslag. Velen van ons hebben vroeger geluisterd naar zijn vertellingen. Hoevelen heeft hij niet geleid in de eerste schreden op het pad tot de Heer.

Als wij in gedachten terugblikken, zien wij hem nog voor de kinderen staan, stralend van het geluk, dat hij vond in de dienst van zijn Meester. Nooit zou hij Zondags ontbreken, zijn trouw kan ons als leiders en leidsters steeds tot voorbeeld zijn.

Steeds kon men bij hem terecht met problemen en zorgen en altijd ging men getroost en gesterkt weer heen. Al was hij de laatste jaren niet meer actief op zijn post, toch leefde hij mee in het werk.

Hij is heengegaan naar zijn Heiland, naar het Hemels vaderland. Naar dat land waar hij zo graag van vertelde. Hij is bij God, Die zijn leven bestuurde.

God troost zijn geliefde echtgenote en kinderen. Hij sterkt ons in de strijd; moge Hij ons helpen om het werk, dat br Dijkhof begon, voort te zetten. Hij zal steeds in onze herinnering blijven.

Namens de Bapt. Zondagsschoolvereniging te Hengelo (O),

J. M. STENVERS, voorzitter.

Zullen we maar denken: ach dat hoort er zo bij. Maar ook aan natuurdriften mag niet de vrije teugel gegeven worden. Die zijn te stellen onder hogere wetten en moeten menigmaal verloochend, en tenminste in de teugel gehouden worden. Dus het vechtinstituut ook. In de teugel ook dat instinct, zeiden we. Het is er en het kan nuttig zijn, maar het moet gesublimeerd worden. Wie er niet voor zorgt, dat de ontwakende lichaamskrachten in onze jongens zich op een voetbal kunnen uitwerken en uitputten, zal beleven zal deze toch in hun hart noch roofzuchtige noch vernielzuchtige jongens voorwerpen van waarde in elkaar schoppen. De kracht-overvloed zoekt een uitlaat. Maar nu weer: het oorlogsvraagstuk. Sport kome in de plaats van de oorlog. Ze liggen dicht bij elkaar: sport en oorlog, vandaar dat een voetbalveld soms wel verandert in een slagveld. Dat is niet zo heel erg. Het zegt alleen dat de sublimatie niet ver genoeg is voortgeschreden en de scheidslijn tussen sport en oorlog vergeten werd in het opbruisen der instincten. Maar hoe eindigt een oorlog goed? Doordat er aan het einde twee overwinnaars zijn. Dáárdoor, dat de ene partij de andere tegen zich zelf geholpen heeft; over zichzelf heeft heen geholpen. Dáárdoor, dat het aangolvende front van geweld stuitte op een front van redelijkheid, liefde en geduld. Het is een riskante zaak, maar geweld tegen geweld is dat óók. En het eerste is „voordeliger“, en schijnt ons ook Evangelischer te zijn. Atoombommen moeten machtige wapens zijn, maar zijn er niet nog machtiger? Op verzoening moet het leven zijn afgestemd en niet op overwinnen.

L.

ZAND en ZAAD

Het bekoorlijk uitzicht op de rijzige bomen van het Volkspark heeft plaats gemaakt voor de blik op spoorstaven en de fabrieksgebouwen van Hazemeyer, Hengelo. We zijn verhuisd. U weet wat dat betekent, vermoed ik. De hele huishouding in de war. En wat heeft de mens een bagage, of zal ik zeggen ballast? Een deel daarvan bleef in de katoenstad, een ander deel ligt verast in de tuin van de Vondelstraat een weer ander part is momenteel in gebruik. Natuurlijk, hoe ouder de huishouding, hoe meer meubelstukken, schoteltjes, die in de loop der jaren de kop verloren; boeken die men toch nog maar weer meesleept. 't Verstand speelt op en commandeert een algehele vernietiging, maar het hart heeft zich aan sommige waardelose dingen gehecht en dus verliest de rede het van de herinnering. Toch zouden nog een paar verhuizingen ons misschien van enige overbodige zaken kunnen verlossen. Want alleen zo iets ingrijpends maakt je bereid vaarwel te zeggen tegen dingen, waar buiten je het toch wel kunt stellen. Soms nog beter. Het beeld, de werkelijkheid van zo'n overgang, stond ons heel duidelijk voor de geest toen we hier in Hengelo vanuit Enschede een doopdienst hadden. Drie jongemensen verhuisden. Van zichzelf naar Christus, van de natuur naar de genade, van de „wereld“ naar de gemeente. En daarbij moet men een zeker land achterlaten. Een land, waarin men zo lang leefde. Het wordt dan toch wel eens moeilijk om te vergeten wat achter ligt. Denk aan de vrouw van Lot.

Dit voortspinnen aan deze gedachten doet me opeens denken aan een treffend beeld, dat een Enschedese broeder gebruikte toen we gingen. Hij vergeleek ons bij een boom, die verplant werd. Wanneer men bomen verplante namen de wortelen altijd een kluit aarde mee, een stuk van de bodem. Aan de andere kant bleven er zeker ook fijnere worteltjes en vezels in de bodem achter. Zo, meende onze broeder, namen wij een stuk Enschede mee en behield men daar wel restanten, die nog spraken van ons verblijf daar. Herinneringen. Een heel fijn beeld, dat u nog maar eens in de hand neemt om te bekijken.

* * *

In 1954 in elk nummer
3500 letters méér!

Maar het abonnementsgeld blijft gelijk: slechts f 6,— over het hele jaar of f 1,50 per kwartaal
Onze lezerskring zal nu groter worden!

Ook ik doe mee en meld een nieuwe abonné
bij de administratie, Tetterodestr. 47, Haarlem

Na de verhuizing zijn mijn vrouw en ik op de trein gestapt, om misschien hier of daar enige rust te vinden. Veel is er niet van terecht gekomen. Ook goed. We klommen in een der oudste treinen die Nederland bezit noordwaarts, bestegen autobussen wier bewegingen aan schaatsrijden herinnerden, reden in de Blauwe Engel (waarover in De Nieuwe Zaaier meer), rustten uit van geronk en geratel. In elk geval vierden wij de feestdag — Zondag — in Sneek. Mooie kerk, mooie zalen. Natuurlijk praatten wij met de voorganger over dit gebouw. Hij vertelde ons dat hij nog met plannen rondliep om kleine verbeteringen aan de doopvont aan te brengen, want vanuit de kerk was de doophandeling nauwelijks te volgen. Nu zal dat wel altijd een moeilijkheid blijven. Of men daar nu zoveel verdriet om moet hebben weet ik niet. Is het nu werkelijk noodzakelijk dat ieder overal precies zien kan wat er en hoe het gebeurt? Wij zijn niet bevreesd om het dopen te laten zien, maar wanneer er al te veel aandacht aan wordt besteed is men een klein eindje op weg naar een schouwspel. Of voelt u er voor, zoals men het blijkbaar in Amerika nogal eens heeft, om de doopvont boven de preekstoel aan te brengen? Afgezien van het inconsequente geval dat het water zich hoog boven de kerkgangers bevindt — in een basin natuurlijk — inplaats van aan de voet, waar men redelijkerwijs de herinnering aan de rivier mag verwachten, kan ik mij onmogelijk voorstellen dat het voltrekken van de doophandeling op zulk een hoogte beter zichtbaar zou zijn dan nu. Tenzij men de wanden van glas maakte. 't Is gewoon banaal om aan een aquarium te denken, maar op zulke gedachten komt men. Doch genoeg hierover, want ik moet nog een paar woorden aan een ander huis wijden.

* * *

We gingen per bus over de Zuiderzee-dijk. Hoorden bijna de Noordzee ruisen toen we een nacht achter de duinen sliepen. Om geen onrust te verwekken — we hebben steeds onder Baptisten daken, op Baptisten bedden en bij Baptisten vertoefd. Vriendelijk, hartelijk overal. Vijf bedden in zeven nachten, dat zegt wat. Een bed trouwens in een ziekenzaaltje. IJverige zusters; een directrice, die met ons lot begaan was. We logeerden in Tabitha. Om het nieuwe huis te zien. Heerlijk gelegen. Aan de rand van bos. Tien minuten van 't mooiste strand, dat Scheveningen heeft. En wat een huis. Maar ik zal u uitvoerige beschrijvingen over kamers, keuken, mensen sparen. Het valt me zwaar te zwijgen over onze mensen daar. Die bij dag en bij nacht klaar staan. Het zou u verblijden de woorden van dankbaarheid van verpleegden te horen. Ze doen er een goed werk, de meisjes, de zusters.

Ze dienen. Allemaal. De een achter 't fornuis, de andere met de stofzuiger, weer een andere met een dronk aan een dorstige zieke, een vriendelijk woord, een hartelijk gebaar, een gebed. Niet dat deze meisjes zich zo geweldig gewichtig gevoelen. O nee, we hebben getafeltenist, gesjoeld. En 's nachts geluisterd naar de stille bewegingen, die volgden op het bellen uit een of andere kamer. We spraken met zuster Daniels. Zij zou zo graag enige goede krachten erbij hebben. Hulp van hen, die begrijpen dat dienen een groot werk is. Waar zijn ze? Ik dacht er eens over na en zei later tegen haar hoe goed het zou zijn, wanneer de vriendinnen of verloofden van toekomstige voorgangers eens een tijd doorbrachten in dit huis. Ze zouden veel ervaring opdoen, met allerlei zijden van het leven kennis maken, vriendschappen voor het leven wellicht aanknopen, leren met zieken om te gaan. Het zou een goede scholing zijn voor de toe-

komstige taak in de gemeenten. Laten zij er eens over nadenken. En niet zij alleen, maar ook andere meisjes, die graag hun leven willen verrijken met een weinig dienen.

Weer neergestreken in de Vondelstraat groeten wij alle huizen, die ons zo vriendelijk opnamen, in het bijzonder de zusters van het huis Tabitha, Badhuisweg 99, Scheveningen.

HUIZINGA.

Kroniek

Nogmaals: de werkende priesters

In aansluiting aan hetgeen we vorige week over dit onderwerp schreven volgt hier een sindsdien verschenen persbericht, dat als volgt luidt:

Er zullen grote veranderingen worden aangebracht in de wijze van aanneming en in de leefwijze van de priester-arbeiders, zowel als in hun apostolaat, aldus is de betekenis van een verklaring aan de pers, welke door de kardinalen Lienard, bisschop van Rijsel en Gerlier, aartsbisschop van Parijs, na hun reis naar Rome en hun gesprek met de paus is afgelegd. Volgens de voorziene hervormingen zullen de priester-arbeiders voortaan speciaal door hun bisschop moeten worden uitgekozen en een aan hun status aangepaste opleiding ontvangen om zich dan voor een bepaalde tijd met handenarbeid bezig te mogen houden. Zij zullen geen enkele verbintenis mogen aangaan, waaruit voor hen verantwoordelijkheden op vakverenigingsgebied of andersom zouden kunnen voortvloeien, daar deze aan leken moet worden overgelaten. Zij zullen niet afzonderlijk mogen leven maar moeten toegevoegd zijn aan een gemeenschap van priesters of een parochie.

De kardinalen verklaarden, dat hun onderhoud met de paus had aangetoond, dat de kerk tot geen enkele prijs het werk van de evangelieverkondiging onder de ontkerstende arbeidersmassa wil opgeven. Hoe de ontwikkeling zal voortgaan, moet de tijd leren. De vraag, waar het op aankomt is, in hoeverre deze priesters-arbeiders werkelijke vrijheid zal worden gelaten in hun handelen en optreden. Het feit, dat zij zeer bepaald veel „kerkelijker” gebonden zullen zijn — ook in hun leefwijze — beperkt hun vrijheid in zoverre, dat opnieuw de verbinding Evangelie en Kerk weer zo zichtbaar is geworden, dat de vraag rijst in hoeverre juist deze verbinding een schaduw zal werpen over het Evangelie.

Het Evangelie en de arbeider

Het bovenstaande is evenals het bericht van de vorige week grotendeels ontleend aan De Herv. Kerk. De zaak, waar het om gaat, is zo belangrijk, dat ze wel een nadere overweging waard is.

Want het is juist, dat „de kerk” in vrijwel heel Europa een zaak is van de burgers, van de nette mensen. In onze kring was dit vroeger anders, toen onze gemeenten overwegend arbeidersgemeenten waren. Burgers kwamen er niet. Als ik goed zie, is dit langzamerhand veranderd en zijn onze gemeenten, maatschappelijk gezien, een laag, misschien wel meerdere lagen, geklommen. Thans is het een uitzondering, wanneer de heffe des volks het aangezicht van een gemeente bepaalt. Of dit een vooruitgang dan wel een achteruitgang is laat ik liever in het midden. Een onweersprekelijk feit is echter,

dat onze gemeenten evenveel of even weinig toegang hebben tot de arbeiderswereld als de andere kerken. Ondanks ons voortreffelijk beginsel zijn wij bezig een gemeenschap van burgers te worden.

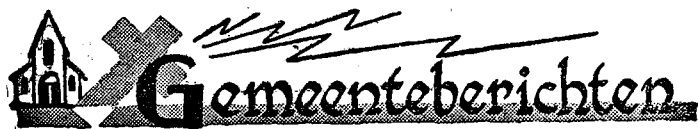
Dit hangt natuurlijk samen met de omstandigheid, dat de arbeiderswereld zelf aan het verburgerlijken is. De welvaartsvermeerdering en de culturele vooruitgang, die de arbeidende klasse in ons land heeft ondergaan, spreekt hierbij een machtig woord mee. Arbeiders worden burgers. En Baptisten worden burgers. Met behoud van hun greep op de onderste lagen van de bevolking? Ik vrees van niet.

Reeds eerder is er op gewezen, dat zich in de arbeiderswereld een merkwaardige scheiding bezig is te voltrekken: die tussen geschoolde en ongeschoolde arbeiders. De geschoolde arbeiders vormen een groep, die qua vakkennis en betaling boven de andere uitsteekt. Hun maatschappelijk en cultureel peil is hoger. Zij hebben een zeker zelfbewustzijn, dat ze ontleen aan hun scholing en vakkennis. De ongeschoolde arbeider mist dit en staat daardoor op een lagere maatschappelijke en culturele trap dan zijn geschoolde collega en voelt zich — anders dan vroeger — ook niet meer één met hem. Hij mist het prestige en het zelfbewustzijn van de andere groep.

Hebben onze gemeenten nog toegang tot deze groep? Voelen mensen uit dit milieu zich bij ons nog thuis? Het is een veelzeggend teken, dat verhoudingsgewijze de onkerkelijkheid juist onder de ongeschoolde arbeiders het grootst is.

Hoe wij de toegang tot deze mensen moeten vinden is geen kwestie van evangelisatietactiek. Hier beslist, of Christus zozeer gestalte in ons verkregen heeft, dat wij met hen solidair kunnen zijn in hun maatschappelijke en geestelijke noden. De Joden een Jood, de Grieken een Griek, de arbeider een arbeider.

J. R.

STADSKANAAL

Het slot van het gemeentebericht uit Stadskanaal van enige weken geleden luidde: „Wij hopen dat de handelingen der Gemeente dusdanig zullen zijn, dat we spoedig weer iets van ons kunnen laten horen”. En hier zijn we dan weer. Zondag 1 Nov. was weer een blijde dag voor Gemeente en Voorganger. Een jonge broeder, die reeds lang de begeerte had gedoopt te worden, doch wegens lichamelijke omstandigheden verhinderd werd, was zo ver hersteld, dat nu aan zijn begeerte kon worden voldaan. In de morgendienst werd hij gedoopt op zijn duidelijke belijdenis. Wij hadden het zeer goed die morgen en werden gesterkt in ons geloof. En de liefde Gods mochten wij ervaren bij brood en beker.

Maandag 16 Nov. hadden wij onze eerste Zaaieravond te Nieuw Buinen in een Cafézaal; de opkomst was zeer goed: met onze medewerkers waren we ± 145 personen, jong en oud. Samenzang, koorzang, muziekclubje, mannenkoor, een duet en de toespraak van ds Tijman, het was allemaal zeer mooi. Broeder F. Molenaar van de A.C.F.O. te Stadskanaal draaide enkele mooie Evan-

Straks verschijnt De Christen

in nieuwe opmaak!

Voor hoeveel

nieuwe abonné's

zorgt U?

Opgave aan de administratie:
Tetterodestraat 47, Haarlem

Gratis proefnummers verkrijgbaar

gelisatiefilms. De eerste was een mooie klankfilm naar het lied: „Zachtkens en teder roept Jezus de Zijnen”. De tweede toonde ons wat Gods vernieuwende Geest vermag in een artistenpaar. Zij zongen en speelden van Gods wondere liefde en getuigden door hun woord wat God aan hun zielen gedaan had. De derde toonde ons en zong van het ruwhouten Kruis. Het was zeer stil toen ons dat werd getoond. Wilt ge iets goeds brengen op evangelisatiegebied, stelt U dan in verbinding met genoemde broeder. Wij hebben nog meer op ons programma. Zo God wil hoort U binnenkort van de verdere handelingen der Gemeente Stadskanaal.

Wij groeten U allen.

Uw br in Chr.,
G. J. M.

HEEG

Geliefde brs en zrs in Christus. Hebt u gehoord of gelezen van de brand in 't Unieland?

Wij als kleine gemeente (10 leden) wel; we hebben gepoogd die brand te blussen door f 15.— te zenden! Maar 't is een heel klein stukje dat geblust wordt. Brs en zrs, help mee te blussen opdat de zaak niet verbrandt. Het is de zaak van Jezus Christus, Wiens heerlijk feest we haast weer hopen te vieren. En gezien die rijkdom moeten we helpen; het gaat voor Koning Jezus.

Met hart. br en zr groeten
van de Bapt. Gem. Heeg,
TJ. v. NETTEN, secr.

Uit ons Unie-bureau

Het Dag. Bestuur van de Unie-Commissie heeft kennis genomen van het feit dat de voorganger der gemeente te Staveren, Ds M. G. Boeschoten, in overleg met de gemeente, die hij dient, voor de tijd van één jaar als reserve-veldprediker dienst zal doen bij de Nederlandse strijdkrachten. Het is onze oprechte hoop, dat br Boeschoten vele jongemannen op de enige Redder van het leven zal kunnen wijzen. Mogen de gebeden van velen hem bij die zeker moeilijke arbeid ondersteunen.

T. JANSMA,
secretaris.

Gratis cursus in adverteren??

Wie tegenwoordig de kunst om smakelijke advertenties op te stellen niet verstaat, slaapt onherroepelijk achter. Daarom was het wellicht een idee, de overdenking waard, om aan de Commissie voor de opleiding voor te stellen, de administrateur van het Lectorfonds een gratis cursus in adverteren aan te bieden.

Immers, hoe zal een geestelijk mens als voorganger, ooit uit eigen inspiratie pakkende advertenties voor de uitgaven van het Lectorfonds kunnen opstellen? Daarvoor zijn dergelijke aangelegenheden immers veel te materialistisch....

Gezien de getallen, die de omzet van het fonds aangeven, is het evenwel geen luxe meer te noemen, wanneer er in de meest nabije toekomst zeer weltoebereide advertenties in ons blad verschijnen. Wie bindt de kat de bel aan?

In afwachting van wat komen gaat, kunt U hieronder nu eerst de nadere bijzonderheden lezen betreffende een

zeer bijzondere aanbieding

Weliswaar komt deze aanbieding te laat voor Sint Nicolaas; maar aangezien onze uitgaven te goed zijn om in een schoen gewrongen te worden (die wringt uiteraard toch al voldoende) doch zich goed lenen voor een mooi Kerstgeschenk, komt hij nog juist van pas. Let U goed op?

Van 1 December tot 1 Februari wordt een aantal uitgaven tegen zeer speciale prijs aangeboden.

1. VAN DAG TOT DAG

In fraai blauw omslag gebonden dagboek, met goud opdruk. Het geschenk bij uitnemendheid.

Van f 4.50 f 3

Niet inplaats van, doch naast de Bijbel is dit dagboek, geschreven door veertien onzer predikanten, een waardevolle raadgever voor elke dag.

2. WIE MOET GEDOOPT WORDEN? (en waarin bestaat de doop?) R. Pengilly.

Stevig gebonden, 145 pag. van f 1.— f 0.50

In acht hoofdstukken geeft dit boek een duidelijke uiteenzetting van wat de Bijbel zegt over de doop, en degenen die recht hebben om gedoopt te worden. Achterin een vijftigtal vragen en antwoorden, die vele gangbare problemen en misverstanden oplossen.

3. DE KINDERDOOP (beschouwd in het licht van de H. S. en de kerkgesch.) door J. Schoemaker.

Een korte, maar duidelijke uiteenzetting van de taal der H. Schrift aangaande doop, besnijdenis, etc., alsmede een blik op het: „Hoe en waar vandaan toch de onbijbelse gewoonten om kinderen te dopen?”

48 pag. van f 0.50 voor f 0.35

4. „HET GENADEVERBOND” (in zijn betrekking tot Israel en de gemeente) door J. Louw.

„Is de betrekking waarin Israel tot dat verbond stond dezelfde als die „waarin de gemeente tot het Genadeverbond staat?” „In dat geval zou gezegd kunnen worden, dat de doop in de plaats van de Besnijdenis gekomen is”.... Een duidelijk, Bijbels, antwoord op deze en andere vragen, voor hen, die welbewust lid van een Baptiste gemeente willen zijn.

26 pag. van f 0.50 f 0.35

5. DE VISIOENEN VAN DE PROFEET JEREMIA door D. Slort.

Hier wordt niet het gehele boek Jeremia behandeld, doch slechts zijn visioenen. Hierin ligt ook voor onze dagen een belangrijke boodschap, zowel voor de enkeling als de gemeente.

23 pag. van f 0.40 voor f 0.25

6. ONS CHRISTELIJK GELOOF door J. Louw.

„Welke grote werelden van heerlijke waarheid omvat mijn geloof?” Een vraag die ieder ernstig kind van God zich zal moeten stellen. Dit boekje wil helpen die vraag te beantwoorden. In 15 hoofdstukken behandelt ds Louw de heerlijke geloofswaarheden voor hen die deze dingen ernstig willen nemen.

74 pag. van f 1.35 voor f 0.90

7. DE KINDERDOOP EN DE H. SCHRIFT door J. Louw.

Ongeveer parallel met het werkje van Schoemaker, maar van veel recenter datum.

Van f 0.30 voor f 0.20

8. LEIDEND LICHT door D. Slort, 20 pag.

Voor jonge gelovigen en voor jong-gelovigen, dus voor een ieder die de reis naar Sion juist begonnen is, en nog wegleiding nodig heeft. En wie behoeft die niet? Goede raadgevingen voor een ieder, die ernstig tracht God te dienen in alle dingen van het leven.

Van f 0.40 voor f 0.25

Let U goed op, en weet, dat deze aanbieding gebonden is aan de genoemde data.

Bestellingen gaarne zo spoedig mogelijk, met duidelijke vermelding van naam en adres van de aanvrager.

In afwachting, en geheel tot Uw dienst,

Uw C. VAN WIER.

Hoogezand, Singelstraat 7. Tel. 2368.

Giro 611406 t.n.v. de Adm. v. h. Lectorfonds.

Klakte Raeland

„...’k Kleppe brand
en luide storm in ’t Unieland”

Een Klepperman heeft een wonderlijk bestaan. Wie aan het klokketouw trekt, heeft veel bekijks. De een roept „prachtig” en de ander zegt: „de vent is niet goed...”, vult u zelf maar in. Daar is bijvoorbeeld een prachtig briefje van de kleinste gemeente in den lande. Tien leden is tien daalders, even de beurzen open en daar waren ze. De daalders zijn nu al in Haarlem. Kijk, als je dat hoort, dan zeg je: „wat maal ik om de praatjes van anderen, zolang er nog mensen zijn, die ’t begrijpen en hun daalder sturen”!

Maar die anderen zijn nog niet klaar met me. Wat ze tegen of over me zeggen, interesseert me niet. Ik heb hun wel wat te zeggen. ’t Zelfde wat ik tegen onze lieve broeder Bul gezegd heb, toen hij me eergisteren aan de jas trok over dat klokluiden. „Klepperman”, zei hij: „heb je weer een nieuw handeltje? Jullie verzekeringslui zien toch maar overal wat in”. Ik trok een erg onnozel gezicht en hij trapte er in: „je wilt toch zeker niet beweren, dat je dat allemaal voor niks doet; wordt je per regel betaald of heb je provisie van de daalders, die binnenkomen”? „Aha”, zei ik: „nu begrijp ik zijne edelachtbare. Nou, tegen jou gezegd Bul, maar ik wil het niet aan de grote klok hebben: ’t betaalt best om Klepperman in Unieland te wezen. M’n provisie is eenvijfenviertig van de daalder en als er nu werkelijk zesduizend daalders binnenkomen, houd ik er een Volkswagen van over. Je moet maar op ’t

idee komen, vind je ook niet, Bul”?

Bul bromde wat in z’n baard, want hij voelde, dat hij er in zat. En toen: „nou ja, ’t was natuurlijk maar een grapje. Maar ik kan met de beste wil van de wereld niet begrijpen, Klepperman, waarom jij je zo druk maakt voor de Unie. ’t Is toch hun eigen schuld! Ze wilden toch persé die vrijwilligheid. Dat was jè van hét. ’t Geld zou in stromen binnenkomen. En nu zitten ze al met de gebakken peren. Waarom zijn ze ook zo stom geweest? ’k Heb altijd wel gezegd, dat ’t verkeerd zou aflopen”. „Goed bekeken, Bas”, zei ik: „jammer, dat jij ’t niet voor ’t zeggen hebt in de Unie. Jij hebt de zaak altijd zo echt door.... De Unie is maar wat onnozel. Daar denken ze: die zesduizend Baptisten in Nederland begrijpen heel goed, waar ’t om gaat en zullen met graagte hun offers brengen. Dat weten wij natuurlijk beter. Want die Nederlandse Baptisten willen alleen betalen, als je met de knoet komt. Anders krijg je bij Baptisten als lieve broeder Bul geen cent los. Weet je hoe dat zit met die vrijwilligheid, Bul? De Unie heeft vertrouwen in alle Bullen en Bassen en Kleppermannen en Kleppervrouwen, die samen de gemeenten bevolken. En als jij nu zegt dat dat dom en onnozel is, dan bewijs je daarmee alleen maar, dat ’t vertrouwen in jou in ieder geval helemaal misplaatst is. Vat je dat, beste broeder?”

Hij zei niets maar ging weg. ’k Kon z’n gedachten wel raden. En daarom riep ik ’m nog even achterna: „Zeg, Bul, één ding vergat ik nog. ’t Gironummer is 9260”. Hij doet ’t vast.

KLEPPERMAN.

In de maand November noteerden wij

19 nieuwe abonné's!

Hoeveel zal het in de maand December worden?

Dat hangt mee af van wat U doet!

Doe mee en win een nieuwe abonné!!

Vrees minder en hoop meer,
praat minder en zeg meer,
haat minder en bemin meer,
dan zal de wereld u toebehoren.

Om hamer te worden moet je eerst aambeeld zijn.

Arabisch Spreekwoord.

Verantwoording

In de maand November werden de volgende giften en collecten ontvangen:

1. Voor het Unie-tekort: Eindhoven f 25.-; Stadskanaal f 75.05; Mevr. P.—G. te A. f 2.50; Mej. J. M. G. te W. f 3.-; D. W. B. te H. f 3.-.
2. Voor de E.C.U.: Noordbergum f 35.-; Haulerwijk f 41.46; Eindhoven f 50.-; Arnhem f 21.56; Treebeek f 100.-; Vriescheloo f 10.-; Mej. L. R. te V. f 100.; D. B. te H. f 10.-; Mevr. J. H. v. d. A.—B. te D. H. f 5.-.
3. Voor de Opleiding: Haulerwijk f 28.30; Emmen f 23.86; Treebeek f 65.-; Arnhem f 30.31; T. v. d. W. te T. f 34.58.
4. Voor het 10-cents-fonds der U.B.S.: Groningen-Zuid f 120.-; Rotterdam-C. f 50.10; K. te D. H. f 3.90; S. W. V. te H. f 7.50; M. P. te U. f 2.50; H. d. V. te D. H. f 1.30; mej. J. M. G. F. te W. f 5.20.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!

Betreffende het Unie-tekort wil ik hier in het bijzonder onder grote dank van een koninklijke gift melding maken, n.l. groot f 900.-! Het bijschrift luidde: „de gemeente Zandbulten ontving heden een gift ad f 900.- voor het Unie-tekort”. Verder mag ik er nog bij vertellen, dat de schenker in zijn hart voorgenomen had om zelf 10 % van het Unie-tekort, dat per 1 Sept. ruim f 9000.- bedroeg, te betalen. En aan dit voornemen werd uitvoering gegeven. Welk voornemen draagt U, lezer, in Uw hart om?

Eveneens met veel vreugde maken we melding van het bijschrift bij een schenking van f 3.-: „één daalder plus 2de daalder voor een lid, dat beslist niet betalen kan”. Als dit voorbeeld eens navolging vond!

In een schrijven, een gift van begin Dec. begeleidend, staat: „ook wij doen mee aan het blussen van de brand”. Zie, dat zal onze „klepperman” (wie is hij eigenlijk?) goed doen. En het doet ons allen goed, want wij allen hebben een brandende liefde om de brand in het Unie-land te blussen!

De situatie per 1 Dec. is zo, dat er, om de begrotingsbedragen te halen, nog opgebracht moet worden: voor de E.C.U. f 1994.11, voor de Opleiding f 1599.67, voor het Unie-tekort f 3195.71, dus totaal nog f 6789.49. Of deze blijde feestmaand ons ook de blijdschap zal bezorgen, dat wij met elkaar dit bedrag voor onze gemeenschappelijke taken opbrengen?

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie, Haarlem.
Giro 540091 ten name van de Bouw-Stichting, Haarlem.

Verbetering

In het verslag van de opening van Tabitha's nieuwe huis is een regel uitgevallen. In de vierde regel van de 2de alinea moet tussen „dankbaarheid jegens God” en „bij de gedachte....” worden ingevoegd: „voor het bezit van dit huis en van afhankelijkheid van God”.

Mededelingen

De oplage van het KERSTNUMMER van De Zaaier — 34500 exemplaren — is geheel uitverkocht. Wij danken daarvoor oprecht en warm onze wakkere medewerkers. Maar aan nabestellingen kan nu helaas geen uitvoering meer gegeven worden.

Van de Redactietafel

In verband met de komende feestdagen en de voorgenomen wijzigingen in de uitvoering van ons blad moet de copie voor de eerstkomende nummers vroeger worden ingezonden dan tot dusverre. De copiekalender ziet er uit als volgt:

Copie voor het nummer van 24 December moet uiterlijk 12 December in het bezit van de eindredacteur zijn; copie voor het nummer van 1 Januari, dat 31 December zal verschijnen moet uiterlijk 19 December bij de eindredacteur zijn; voor het nummer van 7 Januari moet de copie uiterlijk 28 December binnen zijn.

Vanaf 1 Januari geldt de volgende regel: alle copie moet twee weken voor verschijning in het bezit van de eindredacteur zijn. Dringende mededelingen en actuele berichten kunnen nog worden opgenomen, wanneer zij ten hoogste acht dagen voor verschijning binnen zijn.

Aan deze regel moet beslist de hand gehouden worden, wil de verschijning tijdig kunnen geschieden. Men speculere niet te veel op het geduld en de goedmoedigheid van de eindredacteur.

E.R.

Leestafel

KERSTNUMMER VAN „DE ZAAIER” 1953. Prijs 25 cts.

Wie dit Kerstnummer voor zich ziet liggen voelt zoiets over zich komen als dié Israelieten te verwerken kregen, die bij de opening van de tweede tempel de herinnering in zich voelden oprijzen aan de Salomonische tempel. Wat heeft de tweede wereldoorlog ons toch veel kwaad gedaan! Deze uitgave van het Kerstnr is aangepast en goed aangepast óók bij de tijdsomstandigheden. Bescheiden is zijn omvang maar keurig van uitvoering! Er is zorg aan besteed. Het omslag wekt de aandacht door tekening en kleur. De wijze, waarop wij kerstfeest plegen te vieren en op kerstfeest spreken, is veelal een appèl op het gemoed. Men noemt dat de „kerstsfeer”. Het art.: „De mens en zijn God”, van Ds J. Reiling zal graag gelezen worden door hen, die ook aan wat anders behoefte hebben. Mooi dat zo'n stuk ook een plaats gevonden heeft. Beenderverweking moet worden tegengegaan. Onder de titel „De Laatste Kans” weet Ds Jansma de lezers te wijzen op de betekenis van het baptistisch getuigenis, dat met het evangelistisch getuigenis van enkele jongeren het blad (met zijn goede kerstverhalen) zijn eigen waarde geeft tussen andere kerstuitgaven.

Burgers en buitenlui: er op uit met dit blad!

L.

U DENKT ER NATUURLIJK WEL AAN:

Het nummer van 1 Januari is HET nummer voor een passende

NIEUWJAARSWENS

Groet Uw familie, vrienden en cliëntèle op deze wijze bij de ingang van het nieuwe jaar. U weet: wij hebben hiervoor speciale lage tarieven.

De administratie, Tetterodestraat 47, Haarlem.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3188

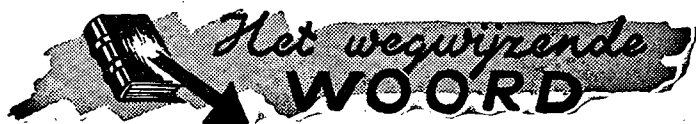
VRIJDAG 18 DEC. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18038

ABONNEMENTSPRIJSBIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 8.— - BUITENLAND P. JAAR F 1.50

Verlangen der mensheid

„Ook aan de andere steden moet ik het Evangelie van het Koninkrijk Gods verkondigen, want daartoe ben ik uitgezonden.”

Lc. 4 : 42—44.

Jezus weigert de wens van Zijn landgenoten in het Noorden in te willigen. Zij verzoeken Hem bij hen te blijven. Neen, Hij moet nu naar het Zuiden. Hij is uitgezonden met een duidelijke opdracht: de heerschappij van God — die heerschappij kan alleen maar heil en zegen betekenen en is daarom Evangelie — zal Jezus mogen vestigen in het verloren grondgebied, waarover de vorst der duisternis met ijzeren vuist regeert. Daartoe is Hij uitgezonden. De Almachtige, Wiens Geest bewogen werd, ziende het lot van ons geslacht, heeft de Zoon gezonden. De Zoon, Die bereid was te komen om de wil van God te doen.

Johannes kondigde de nieuwe dag aan. Hij stond op de bergtop en zag de glorie van dat rijk voor zich uitgebreid. Hij getuigde van het naderende heil voor de mens. Hij riep op tot bekering, tot de doop, opdat de gereinigden deel zouden mogen hebben aan het komende Godsrijk.

In Jezus was dat rijk gekomen. Gods heerschappij was op één punt gevestigd. God trad Zelf de geschiedenis der mensheid binnen. Het front van Satan was doorbroken. Als een zegenende vloedgolf drongen de krachten van God de duisternis terzijde en Jezus kon Johannes wijzen op de wonderen van herstel, die gezien werden rondom. Waar Jezus verscheen bleek hoe diep de nood van de mens was. Hoe machtig en groots het leven kon zijn als God weer God werd bij de verloren mens, die machteloos lag gebonden. Nu eerst trad aan de dag het verschil tussen het rijk van de satan en het rijk van God. In het Godsrijk wordt alles anders. De goddelijke orde wordt hersteld.

Die heerschappij Gods betekent onze bevrijding, onze verlossing, onze hoop. Wij buigen, vergeving ontvangen hebbende door Jezus' offer, ons voor onze God en Vader en leven onder Zijn bewind en leiding. Dat stelt ons voor vele conflicten in deze wereld-wanorde. Wij kunnen niet meer accoord gaan met ongerechtigheid, waar en hoe die ook opduikt, heerst en zich met alle middelen handhaaft.

Dat voert ons tot strijd met onszelf daar, waar wij dreigen te bezwijken voor de aanbiedingen van de vijand. Dat kan tot scheiding voeren met hen, die ons van nature het naast zijn. Dat leidt tot protest in staat en maatschappij. Want wij passen niet meer in dit systeem. Wij lopen niet meer in de maat met al de gebondenen. Wij zijn anders geworden en kunnen alleen op gevaar van te sterven doen alsof wij gelijk gebleven zijn. Wij zijn door Gods genade van boven geboren. En dus vreemdelingen en bijwoners, een vreemd element in het schema dezer bedeling.

Wij zullen Gode gehoorzaamend dit nieuwe leven moeten leven. Dat is verkondigen. Dat zal Evangelie zijn. Want dat betekent dat de waarheid de leugen zal slaan, de liefde de haat zal overwinnen, de gerechtigheid de ongerechtigheid zal verdrijven. Want Jezus is Overwinnaar. Met de duivel kan men geen schikkingen treffen. En de wereld verlangt naar mensen, die burgers blijken van het rijk Gods. Niet de hele wereld, niet alle mensen. Of misschien toch, als zij zagen onder de kinderen Gods, in de gemeente, hoe de samenleving wordt als allen zich buigen voor de Heer, Die hen verlost. Mocht de heerschappij des Heren onder ons openbaar worden. Terwille van de naam des Heren en de lijdende wereld rondom.

HUIZINGA.

Rijk van God, Rijk van God,
kom, o kom, verschijn met macht!
Dat de kracht van uwe stralen
als de zon in hare pracht
op de bergen, in de dalen
leven, licht en warmte wekke alom!
Kom, o kom! Kom, o kom!

Lofz. en Geb. Gez. 374 : 1.

Losse Schakels

„Onzichtbare gemeente” Toen Luther dit begrip in de theologie invoerde deed hij geen gelukkige greep. Helaas bleek hij in de volgende eeuwen velen hiermede iets in de hand te hebben gegeven, dat ze goed konden gebruiken en wel om dezelfde reden, waarom hij deze term uitvond. Luther wist wel wat een bijbelse gemeente was. Hij beschreef die in een leerzaam boekje. Maar op de vraag, die hij zich aan het einde hoorde stellen: Maar Luther, waarom sticht je dan niet zulke gemeenten antwoordde hij: ik heb er de mensen niet voor. En toen ontstond in zijn brein de uitdrukking „onzichtbare gemeente”. — Deze uitdrukking past niet voor iets — wat het dan verder ook moge zijn dat bestaat uit mensen, geformeerd uit het stof der aarde. Wanneer de Heer Zijn gemeente heeft opgenomen in de wolken, dan is ze onzichtbaar geworden, want de mensen, die die gemeente zullen vormen, zullen vooraf „in een punt des tijds” veranderd zijn, of opgewekt zijn tot een onverderfelijk leven. Ze worden geplaatst aan de onzichtbare zijde der schepping. Maar zolang dat niet heeft plaats gehad is de gemeente uit de aard der zaak zichtbaar. — Er zijn wel ondergedoken gelovigen. Men vindt ze overal en nergens. Deze ondergedoken christenen behoorden in de gemeente zich te laten vinden. Daar behoren ze weer „op te duiken”, maar ze moeten zich niet troosten met de gedachte tot een „onzichtbare” gemeente te behoren. Al houden zij zich schuil, daarom is de gemeente nog niet onzichtbaar geworden. Zij blijft, op aarde bestaande, naar haar verschijning zichtbaar, ook in die tijden, dat ze zich in catacomben of donkere wouden verborgen zal moeten houden. — De ondergedoken christenen behoren niet bij een of andere buiten-aardse, onzichtbare gemeente, maar behoorden zich bij de gemeente, die hier op aarde zichtbaar is, aan te sluiten. Ze behoorden daarmede hun broeders en zusters, medegelovigen, te erkennen; hun verantwoordelijkheid voor hen en hun zaligheid (werkt aan elkanders heil met vreze en beven, Fil. 2 : 12) op zich te nemen, op hen toe te zien tot opscherping der liefde en der goede werken en daartoe op zich zelf te laten toezien. Ze behoorden zich te stellen onder de tucht en het toezicht van de anderen, van het geheel. Ze behoorden op de ledenlijst der gemeente voor te komen, onder haar tucht te leven, met de anderen de verantwoordelijkheid voor elkander in liefde en trouw te aanvaarden en zo een werkelijke (geen theoretische) gemeenschap van veel vreugde en veel kruisdragen, van dienen en zich laten dienen, op te bouwen. Zo wil Christus het, die ons aan elkander wil geven en door en voor elkander wil zegenen.

Broeders! vlucht niet in een onzichtbare gemeente. Volgt daarin Luther niet, maar doet datgene, waarvoor hij zei de mensen niet te hebben. Vormt met elkander gemeenten, waarin werkelijke gemeenschap in nood en strijd en heerlijkheid beleefd wordt.

Ontdekkend Licht In de Waagschaal 8e jaarg. no 4 stond — zo lezen we in het Algemeen Doopsgezind Weekblad — een art. over het „leven van de christen in de Sowjet-zône van Duitsland”, geschreven door een predikant, in die zône levende. Nadat deze predikant de benauwende situatie van de christelijke kerk en haar leden in de Oostzône heeft geschetst, volgen o.a. onderstaande zinsneden:

„Nu moet ook dat andere gezegd worden: wij ontdekken met grote blijdschap „de gemeente”.

Onze Heer zelf heeft zich een gemeente geschapen. In een vereniging kan een mensenmening heersen, in de „Kerk” heerst dikwijls de priesterschap, maar in de gemeente, de ekklesia van het Nieuwe Verbond, regeert Hijzelf en Hij heeft ons tot broeders en zusters gemaakt. Dat hebben wij ontdekt.”.

Conform de Schrift Deze ontdekking schept, dat merken we aan het boven gegeven citaat wel, ontdekkersvregd. De verdrukking doet de gemeente te voorschijn komen en geeft begrip voor de bijbelse leer van het samenwonen der kinderen Gods. De Waarheid eist haar terrein op en zet zich door. We zien, als baptisten, de toekomst hoopvol tegemoet. God breekt door de handen Zijner vijanden weg, wat de „Kerk” maar niet kan loslaten. Wat niet waarlijk van Christus is, verlaat de Kerk en wat er overblijft is de gemeente. De tegenwoordige moeilijkheden voor de „Kerk” zijn een louteringsproces. De gemeente der gelovigen zal er uit te voorschijn komen en zij zal voelen hoe de doop van zuigelingen tegen haar wezen indruist. Het is goed dat er baptisten gemeenten zijn.

Haar betekenis ligt niet in haar aantal maar in haar getuigenis. Wat „Kerk” is, is iets anders dan de gemeenten van de eerste eeuw waren. De Kerk is de vergroeide gemeente — vergroeid onder allerlei invloeden van rondom en verdonkering van het Evangelie in haar midden.

Activeren De ook in ons land niet onbekend gebleven F. B. Meyer, de dominee, die vele reizen maakte naar de Ver. Staten en Canada, en door zijn prediking en boeken grote invloed had, wees er de a.s. predikanten op dat het hun taak was, wanneer ze bevestigd waren, anderen het werk te laten doen. Hijzelf besteedde er veel tijd aan om voor gemeentelieden werk te zoeken. Soms organiseerde hij nieuwe takken van arbeid ten einde mannen en vrouwen en vooral jonge mannen en vrouwen te doen deelnemen aan het leven der gemeente.

Inschakelen lijkt ons het grote gebod. Wanneer er broeders en zusters zijn, die een tak van arbeid vinden, waarin ze de Heer kunnen dienen en Zijn Boodschap een kans te geven, dan moeten we ons daarover verblijden, doch niet trachten ze er uit te dringen. Beter is het er bij anderen op aan te dringen, dat ook zij zullen uitkijken en zoeken naar een mogelijkheid om hun christen-zijn praktisch te uiten. Zijn hun ogen nog te omfloerst, help hun dan daarmee. Doe hen eens iets aan de hand. Misschien krijgen ze er wat aan en zien kansen liggen. — Zo moeten onze Commissies niet het werk van de gemeenten overnemen en zeggen: geef ons jullie geld maar en wij zullen het wel uitzoeken en organiseren en laten doen. Neen, de ogen moeten geopend worden voor mogelijkheden, die binnen het bereik der afzonderlijke gemeenten liggen. De Commissies moeten activeren, stimuleren, adviseren, coördineren maar zomin mogelijk zelf doen.

L.

ADRESWIJZIGING

De secretaris van de Bapt. Gem. te Eindhoven, br H. de Jonge, woont thans: Hamakerstraat 19.

IN EN OM DE BIJBEL

De profetische handelingen van Jeremia

I

Enige tijd geleden verscheen er van de hand van een R. K. schrijver een boek onder de titel: „Profetie met der daad”. Het is mogelijk dat ik daardoor ben gaan letten op verschillende handelingen, die door de profeet Jeremia zijn verricht. Of ik ze allen ga behandelen is op het ogenblik waarop ik deze regels schrijf nog niet geheel zeker.

Bij het doorbladeren van het boek Jeremia komt men verschillende profetische handelingen tegen. We zouden ze aldus kunnen omschrijven: profetische handelingen zijn die daden, welke andere mensen niet zouden doen, die echter een betekenis hebben, een boodschap bevatten, en op Gods aanwijzing verricht zijn.

De tijdgenoten hebben terstond begrepen, dat „er wat achter zat”. Meestal volgde een uitleg van die daden. In het geheel heb ik een zevental van die daden kunnen opsporen, misschien vindt u er nog meer. Dit keer staan we stil bij het kopen van een linnengordel. Daarvan leest u in Jeremia 13: 1—11. Plaatsruimte verbiedt mij dit geheel op te schrijven. Zoekt u het even op?

* * *

Het kopen van de linnengordel

Er zijn er, die menen, dat wij hier niet met een werkelijke gebeurtenis te doen hebben. Zij beschouwen deze woorden als een inkleding van een bepaalde gedachte of als een gelijkenis, een allegorie.

Toch is deze mening in strijd met hetgeen medege-deeld wordt, ze vindt in de tekst niet de minste steun. Duidelijk zegt de profeet: „ik kocht” (: 2), „ik ging henen” (: 5), waarom zou hij dat niet gedaan hebben? In dit schriftgedeelte worden drie handelingen genoemd, n.l. het *kopen*, het *begraven* en het *tevoorschijn halen* van de gordel. Nadat de profeet de gordel gedragen heeft, geschiedde des Heeren woord ten tweeden male tot hem: „neem de gordel, die gij gekocht hebt, die aan uwe lenden is, en maak u op en ga heen naar de Frath, en versteek die aldaar in de kloven der steenrots”. — In dit vers zit een grote moeilijkheid. Bij de woorden: „ga heen naar de Frath”, denken wij aan de rivier de Euphraat. Doch dit is niet waarschijnlijk — dat is een veel te lange reis voor zulk een simpele handeling en daarbij komt, dat de profeet dan straks weer die reis moet ondernemen om de gordel op te halen, een reis die (volgens Duhm) te vergelijken is met een reis naar Timbuktu of Shanghai. De profeet heeft een reis gemaakt, niet naar de rivier, maar naar een plaats niet zo heel ver weg. Bij de Eufraat zijn trouwens ook geen steenrotsen; daar is een wijde, open vlakte. Jeremia verborg de gordel in *Pharath*, thans bekend als Farah, een plaatsje niet ver van Anathoth, de geboorteplaats van de profeet.

De verklaring van deze gebeurtenis wordt niet aan onze fantasie overgelaten, maar wordt erbij gevoegd: die gordel is het beeld van Juda en Jeruzalem. Toen de profeet op Gods aanwijzing de verborgen gordel (sommigen vertalen schootsvel) weer tevoorschijn haalde was ze verdorven en deugde nergens toe. Dit is ook hoogst eenvoudig: vochtig linnen bederft, maar 't is een treffende voorstelling van hetgeen de Heere over Zijn volk te zeggen heeft.

Zoals de gordel verdorven was, zo was door Jeruzalem

alles verdorven. Wat heeft het Jeremia veel gekost zulk een boodschap te brengen! Hoe zwaar is hem die gang geweest naar Pharah, hoe heeft hij gehoopt, dat zijn volk zich bekeren zou en de Heere de eer zou geven (zie vers 16). Als zij niet horen, zal de profeet het uitsnikken, dan zal hem 't hart breken! Wij denken daarbij aan het wenen van Jezus over Jeruzalem!

De linnengordel werd in het Oosten veel gedragen als een sieraad door mannen en vrouwen. Vaak geborduurd met zilver en goud. Als een gordel werd eens Israël gedragen, door de Heere zelf! „Want gelijk als een gordel kleeft aan de lenden eens mans, also heb ik het ganse huis Israels en het ganse huis van Juda aan Mij doen kleven!” Die gordel stelde de intimiteit, de nauwe relatie van God en Zijn volk voor, die van de Heere zelf uitging. God is ook hier de eerste. Hij moet ons trekken en dan zeggen we met David: „mijn ziel kleeft U achterna”.

De gordel was *gekocht*! Zo was ook a.h.w. Gods volk door de Heere gekocht, een gedachte die in het N. T. zeer sterk op de voorgrond treedt en vooral in de Petrinische theologie aangetroffen wordt. Wij herinneren slechts aan 1 Petr. 1: 18, ook bij Paulus komt ze voor. Deze nieuwe gordel was ook rein. De gordel stelde dus voor: de reine verhouding en gemeenschap tussen God en Zijn volk.

Ook tot een *sieraad* was deze gordel gesteld: „tot een naam, tot lof, tot heerlijkheid! Ook dat was Gods werk! Die verhouding God-Israel was een heerlijkheid, een zegen! Zodra er aan die verhouding iets ontbrak, hield Israel op een zegen te zijn en werd haar schoonheid veranderd in afzichtelijkheid. Van Gods volk sprak de profeet: „gij waart versierd met goud en zilver, en uw kleding was fijn linnen en zijde en gestikt werk. Daartoe ging van u een naam uit onder de Heidenen, om uwe schoonheid, want die was volmaakt door *Mijne* heerlijkheid, die *Ik* op u gelegd had, spreekt de Heere”. Hoe laat zich dit alles toepassen op het volk des Heeren in deze bedeling! Is alles in orde tussen Hem en ons, dan is ons leven „versierd” met goede werken, welke God voorbereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen (Ef. 2: 10).

* * *

De door Jeremia opgeborgen gordel bleek vergaan te zijn. Vuiler en vuiler werd hij. Israel begeerde niet gereinigd te worden, de geopende fontein werd niet gezocht. Die onreinheid bestond in afgodendienst. Jeremia beschrijft ze aldus: „Naar het getal uwer steden zijn uwe goden geweest, o Juda! en naar het getal der straten van Jeruzalem hebt gij altaren gesteld — altaren om Baäl te roken” (11: 13). De vuile gordel wordt niet langer begeerd. Hij werd verborgen. De gordel was „uit het gezicht” en in het vergeetboek. Zo bleef het vele dagen, zeventig jaren — God gaf Zijn volk over tot smaad en bespottung. Buiten Jeruzalem, verstrooid „als een stoppel, die doorgaat door een wind der woestijn!” Die afvalt van de hoge God moet vallen!

Wat is er van de gordel geworden? Als Jeremia heen-gaat en de gordel uitgraaft, dan is de gordel verdorven en deugde nergens toe! Dat is het droeve einde. Eens was die gordel een heerlijkheid, tot sieraad. — Dat was het goede begin! Doch de gordel — beeld van de gemeenschap met God, van het Hem aanhangen en één Geest zijn met Hem — werd losser, werd afgelegd. Een verbroken gemeenschap! Dan volgt de wegvoering. Zoals de gordel weggeborgen werd, verborg God Zijn volk in het land der ballingschap. En ook dat was het einde nog niet. De gordel was bedorven en deugde nergens meer toe. God maakte aan het volksbestaan een einde.

Hoevele eeuwen zijn voorbij gegaan, waarin het volk geen land meer had! Dat is ons tot een voorbeeld gesteld. Zie toch, hoe de weg van de afvalligen eindigt, „welker einde is het verderf”.

Wie meent te staan, zie toe dat hij niet valle. Zo wij willens zondigen, blijft er geen slachtoffer meer over voor de zonden, maar een verschrikkelijke verwachting.

Indien het zout smakeloos wordt, waarmede zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer toe!

Het zout smakeloos, of met Jeremia: de gordel verrot.

D. SLORT.

Kroniek

De Anglicaanse kerk en de gebedsgenezing

De gebedsgenezing heeft in de Anglicaanse kerk eerder de aandacht getrokken dan in de calvinistische en Lutherse kerken van het vasteland. De gedachte aan een „sacrament der genezing” is in Engeland reeds niet nieuw meer, hoewel hiervan in de praktijk nog niets is gekomen. Hoezeer echter de gedachte aan en de vragen van de gebedsgenezing in hoge kerkelijke kringen (hetgeen niet hetzelfde is als hoogkerkelijk!) leeft bewijst wel het feit, dat thans een commissie is ingesteld, die tot taak heeft het vraagstuk in al zijn aspecten: theologische, medische, psychologische en herderlijke, te onderzoeken en binnen enkele jaren een rapport voor te leggen, dat de kerk kan brengen tot een duidelijker verstaan van deze zaken en de geestelijkheid de weg kan wijzen bij de vragen van de praktijk.

Belangrijk is, dat in deze commissie verschillende medici zitting hebben. Een der brandendste vragen rondom de gebedsgenezing is immers die van de betekenis van de geneeskunde. Sluit de gebedsgenezing in, dat de medische wetenschap haar ontstaan dankt aan ongelooft? Niemand zal dit zonder meer durven zeggen. Toch wijzen sommige uitlatingen van hen, die de gebedsgenezing voorstaan, in deze richting. Het is zeer te hopen, dat voortgaande studie en gesprek over alle vragen, die met gebedsgenezing samenhangen mogen leiden tot een beter verstaan van deze ongetwijfeld cardinale momenten van het geloof.

De Zuid Afrikaanse apartheidspolitiek veroordeeld

De Anglicaanse bisschoppen van Zuid Afrika hebben in een officiële verklaring de apartheidspolitiek van de regering-Malan veroordeeld. Deze politiek beoogt de blanken in Zuid Afrika in een overheersende positie te houden tegenover de gekleurde bevolking. Er is hierover reeds veel te doen geweest; er is vanuit het buitenland veel critiek op Malan uitgeoefend, maar in zijn politiek is geen wijziging gekomen. Thans hebben, voorzover mij bekend, voor het eerst kerkelijke leiders uit het land zelf hun stem hiertegen verheven. Het is, zegt o.m. de verklaring der bisschoppen, moreel verkeerd een politiek te voeren, die ten doel heeft een bepaalde bevolkingsgroep in een positie van blijvende onderworpenheid te houden. Op dit doel is de apartheidspolitiek der regering gericht. Eveneens is het zedelijk ontoelaatbaar om een bepaalde rassengroep zo op te voeden, dat haar leden alleen geschikt zullen zijn voor ondergeschikte posities in de samenleving.

Gezien de gespannen verhoudingen in Zuid Afrika mag de verklaring van de bisschoppen een dappere daad worden genoemd. Zij kunnen immers verzekerd zijn van de afkeuring, om geen sterker woord te gebruiken, van allen, die achter de regeringspolitiek staan en dat is ongetwijfeld de meerderheid der blanke bevolking, die immers bij de verkiezingen van dit jaar Dr Malan aan een stevige overwinning hielp. Aan de andere kant zal hun verklaring met grote vreugde worden begroet door de verdrukten met alle kans, dat in de geladen verhoudingen daar onrust en mogelijk bloedvergieten uit voortkomt. In sommige gevallen zou de vrees voor de gevolgen kunnen leiden tot het achterwege laten van een daad. Blijkbaar hebben de bisschoppen aangevoeld, dat ondanks de mogelijke gevolgen zwijgen gelijk zou staan met verraad aan het Evangelie van Christus, dat alle rassenonderscheid verbiedt.

Wanneer zullen de overige Protestanten en onder hen de Baptisten de moed vinden het Evangelie Gods te spreken over de verhoudingen der rassen in Zuid-Afrika?

Kerkewerk in de slums van New York

Aan De Hervormde Kerk ontleen we het volgende:

Een van de vreselijkste wijken van New York is de negerwijk Oost-Harlem. Daar wonen, op en over elkaar gepakt, 300.000 mensen. Wanneer heel de bevolking van Amerika op een dergelijke wijze gehuisvest zou worden, zou men aan de helft der stad New York genoeg hebben.... Dit centrum ligt maar enkele straten verwijderd van het culturele middelpunt der stad met zijn universitaire inrichtingen en met zijn Union Seminarium. Geen wonder, dat drankmisbruik, prostitutie, misdaad en misbruik van verdovende middelen in Oost-Harlem aan de orde van de dag zijn.

Enkele jaren geleden besloot een groep theologische studenten van het Union Seminarie, geholpen door hun docenten, iets voor deze wijk te doen. Men begon, in 1947, met op straat een tafel neer te zetten, waar jongeren zich konden opgeven voor een zomerkamp. In October 1948 werd begonnen met een godsdienstoefening in een vroegere slagerij en thans, 5 jaar later, heeft de Hervormde Kerk in deze wijk reeds vier parochies. De studenten, die zich aan dit werk geven, wonen ook zelf in de wijk en behalve Kerkdiensten, wordt nu regelmatig zomerkampwerk gehouden, is er een moedervereniging, een kerkkoor en een uitgebreid sociaal werk. De schandelijke woningtoestanden — vele huizen staan op instorten en missen elke sanitaire voorziening — worden door gemeentelieden nagegaan en aan de autoriteiten gerapporteerd. Er is een soort van arbeidsbeurs gevormd, die bemiddelt bij het zoeken en verkrijgen van werk en voor de behandeling van de vele zieken — meest t.b.c. — werd een vrouwelijk arts in dienst gesteld. De leiding der gemeenten gaat er vanuit, dat ook in deze schijnbare geheel onmenselijke stadswijk jegens de naaste getuigd moet worden van de liefde van God.

Inmiddels hebben zich aan het Union Seminarie reeds 8 kerkelijke groeperingen voor deze arbeid aangesloten en brengen hun kerken jaarlijks reeds een bedrag van dollar 85.000,— (ongeveer f 325.000,—) voor dit werk bijeen.

J. R.

Wees bescheiden in uw spreken, maar onovertrefbaar in uw daden.

Confucius.

GEDENKT HEN IN UW GEBEDEN

Het Administratieve Comité van de Baptisten Wereld Alliantie verzond onderstaand bulletin en oproep aan alle landelijke gemeenschappen van Baptisten met het verzoek het in zo ruim mogelijke kring te willen verbreiden. Ten dele is dit nieuws ons reeds bekend; moge ook de daaraan verbonden oproep weerklank vinden in onze bidstonden en in ons persoonlijk gebed.

E.R.

In zijn zitting van 24 November 1953 heeft het Administratieve Comité van de B.W.A. met nadruk uitgesproken, dat de beschuldiging van spionage jegens de Alliantie onjuist is. Tot deze uitspraak kwam het Comité, nadat Dr C. Oscar Johnson had bericht, dat vier Bapt. voorgangers in Tsjechoslowakije tot zware gevangenisstraffen waren veroordeeld op de beschuldiging, dat zij opdrachten tot spionage, afkomstig van de B.W.A., hadden uitgevoerd gedurende de eerste jaren na de Tweede Wereldoorlog. Op deze wijze zijn Jindrich Prochazka, Jan Ricar, Dyril Burget en Michel Kesjar veroordeeld tot gevangenisstraffen van vijf tot achttien jaren onder verlies van burgerrechten en van eigendommen.

In de dagvaardingen werden de volgende Amerikaanse

Baptisten genoemd als agenten van de Ver. Staten: Dr Dana M. Albaugh, Buitenlands secretaris van het Zendingsgenootschap der American Baptist Convention, Dr C. Oscar Johnson, Oud-president van de B.W.A. en Dr Edwin A. Bell, vertegenwoordiger van bovengenoemd Zendingsgenootschap in Europa.

Ook werd tijdens het proces gezegd, dat de B.W.A., de Wereldraad van Kerken en de Nationale Raad van Kerken in de Ver. Staten werden geleid door „reactionairen en oorlogshiters” als John Foster Dulles en wijlen Robert Taft. De multimillionair Rockefeller zou de geldschietster van de B.W.A. zijn. Al deze beschuldigingen zijn onwaar.

Dr W. O. Lewis berichtte aan het Comité, dat drie of vier Bapt. voorgangers in Bulgarije op soortgelijke aanklachten zijn veroordeeld. Hun gezinnen zijn achtergebleven in deerniswekkende omstandigheden.

Oproep tot gebed

Met het oog op de onrechtvaardige opsluiting van onze broeders in Tsjechoslowakije en Bulgarije en op de grote nood, waarin hun gezinnen zijn komen te verkeren, roept het Administratieve Comité van de B.W.A. alle Baptisten der wereld op in deze Kersttijd en daarna zonder ophouden te bidden voor de bevrijding van onze gevangen broeders en voor de stoffelijke en geestelijke nood van hun gezinnen.

ENSCHDEDE

Geliefde Brs en Zrs. Zondag 22 Nov. was voor de Gemeente Enschede een blijde en tevens een droeve dag. Wij mochten ons verblijden, dat twee jonge broeders en een jonge zuster, de Gemeente werden binnengeleid. De dienst mochten wij in Hengelo houden, en wij zijn de gemeente aldaar zeer erkentelijk dat wij steeds over hun kerkgebouw mogen beschikken. Des avonds kwamen wij in een intieme samenkomst bijeen om afscheid te nemen van Ds Huizinga en zijn gezin. Ds Huizinga ging in een korte toespraak zijn werk na en zei dat hij niets anders had gebracht dan Jezus Christus. Hierna nam br Kalsbeek de leiding over en werd het woord gegeven aan de verenigingen; deze brachten alle door een vertegenwoordiger dank voor het werk, dat Ds Huizinga op de verenigingen heeft verricht. Namens de Gemeente Hengelo sprak br ter Braak tot Gemeente en voorganger. Ouderling br Nijhof sprak namens de Gemeente en dankte Ds Huizinga voor het werk in de Gemeente en wenste hem Gods zegen in de Gemeente Hengelo. Mevr. Huizinga dankte allen die haar trouw en liefde hadden bewezen. Hierna kreeg Ds Huizinga nogmaals de gelegenheid om enkele woorden tot de Gemeente te richten, waarin hij zei dat het wel niet de laatste keer zou zijn dat hij tot ons sprak vanwege zijn consulentschap der Gemeente. Zo gaan wij als Gemeente een tijdperk in van herderloos zijn, doch wij weten, dat de Heer der Gemeenten ons leidt;

moge Hij geven dat spoedig de ledige plaats gevuld worde.

J. HUIZING.

HENGELLO

Zo was dan eindelijk de langverwachte dag aangebroken, waarop het herderloze tijdperk beëindigd kon worden. Vol verwachting gingen wij kerkwaarts. Reeds vroeg waren velen gekomen om van een plaats verzekerd te zijn. Gelukkig behoefde niemand buiten te staan, toen Ds K. Reiling, de consulent van Hengelo, de inwijdingsdienst opende met het votum. Aandachtig werd naar het zeer goede woord geluisterd uit Luc. 5. Steek af naar de diepte — ga uit van mij want ik ben een zondig mens — van nu aan zult gij mensen vangen — zij verlieten alles en volgden Hem.

Zeer ernstig werden voorganger en gemeente geconfronteerd met hun taak. Ongeschikt omdat wij zondaars zijn — juist geschikt als wij ons zondig gevoelen — eerst dan geheel afhankelijk van God. Arbeiden, niet om de vangst of het gewin, misschien vangen wij niets. Toch op zijn woord doorgaan. Steek af naar de diepte en werpt uw netten uit, voorganger en gemeente, in trouw en gehoorzaamheid aan Hem die ons roept.

Na de bevestiging, belofte van trouw aan elkaar en aan God zong de gemeente de voorganger en zichzelf de bede toe: Vader sla ons steeds in liefde gade en jubelde ons zangkoor het lied: Dankt, dankt nu allen God.

's Middags deed Ds F. E. Huizinga zijn intrede in de Hervormde Kerk, met het woord: ook aan andere steden moet ik het evangelie van het koninkrijk Gods verkondigen. Ik heb, aldus onze nieuwe predikant, een eigen boodschap van God ontvangen; als ik die overgebracht

heb, reis ik verder. De boodschap van de omschakeling van de wereldorde door de komst van Gods rijk in alle consequenties. Men zegt, dat het christendom nog nooit beleefd is. Christus brengt nieuwe schepping. Hij grijpt de wereld in het hart en het hart der wereld zijn wij uw en mijn hart. Jezus is uitgezonden niet om te verbeteren of op te lappen, doch om alles nieuw te maken. Hij zendt mij om te trachten de mensen te bekeren tot het leven en de werken van het Rijk Gods.

Na de prediking werd Ds Huizinga toegesproken door: de gemeente Hengelo, bij monde van ouderling ter Braak Ds Broertjes namens de Unie Commissie, Ds Hamer namens de samenwerkende kerken, de wethouder namens de burgelijke gemeente en door de heer Schipper namens alle christelijke scholen in Hengelo. Het waren alle goede wensen.

De avond werd in intieme kring (en toch was de kerk stampvol) doorgebracht.

En nu voorwaarts! Met nieuwe moed. In Gods kracht.

S. W. VIS.

HEERENVEEN

Het spreekwoord: „geen bericht, goed bericht”, kan gelukkig ook op onze gemeente toegepast worden. Al hoort of leest U van ons niet veel, toch leven wij nog wel. Dat de berichten zo sporadisch zijn, ligt dus aan de secretaris.

Nadat wij in de maand Februari van dit jaar een doopdienst hadden gehad, werd deze in Mei door een tweede gevolgd. Telkens werd er één gedoopt. Daarna mochten wij in September en November zien, dat telkens twee jonge mensen zich door de doop aan de Heer en de gemeente gaven, terwijl tenslotte op de eerste Zondag van deze maand een jonge broeder door de doop getuigenis aflegde van zijn geloof in de Heiland. In deze dienst werden wij bepaald bij het woord uit Galaten: Want gij allen, die in Christus gedoopt zijt, hebt U met Christus bekleed. Het waren bijna alle, soms nog zeer jonge mensen, die in de doop beleden met Christus te zijn ondergegaan, om met Hem een nieuw leven te beginnen en juist dat geeft zo'n grote vreugde.

De secretaris,
W. DE LANGE.

COEVORDEN

Een enkele maal heeft U in „De Christen” iets kunnen lezen over het werk in Coevorden. Het is met vreugde dat we thans melden, dat een vrouw die vroeger nimmer ter kerke kwam, mede door onze samenkomsten Jezus als haar persoonlijke Verlosser en Zaligmaker heeft leren kennen. Het was haar een behoefte om ook dit door de doop te belijden en zo tot onze Baptistengemeenschap toe te treden.

Zondagavond 6 Dec. zijn wij met ongeveer 20 mensen naar Nw. Weerdinge geweest, waar de doopsbediening plaats vond.

Ds Scholte sprak naar aanleiding Col. 3 : 1—4 over: „Het nieuwe leven”; hij behandelde de volgende punten: a De basis van het leven, b De richting van het nieuwe leven, c De blijde verwachting door het nieuwe leven.

Hierna vond de doopsbediening plaats. Voor en na deze bediening zong het zangkoor van de Gemeente enkele toepassende liederen. Na deze dienst schaarden wij ons om de tafel des Heren. Ouderling Boonstra sprak

In de maand November noteerden wij

19 nieuwe abonne's!

Hoeveel zal het in de maand December worden?

Dat hangt mee af van wat U doet!

Doe mee en win een nieuwe abonné!!

namens de Gemeente onze zuster een hartelijk welkom toe en br Kruit namens de kring Coevorden.

Het gaat ons goed hier in Coevorden, hoewel wij het ook wel eens moeilijk hebben, vooral wat vergaderruimte betreft.

We wensen U allen goede en gezegende Kerstdagen toe en hopen spoedig in de gelegenheid te zijn U weer goede berichten uit deze oude veste te kunnen melden.

Uw broeders en zusters te Coevorden.

TREEBEEK

Brs en zrs in Nederland, met grote dankbaarheid maken wij melding van Gods tegenwoordigheid en de werking van Zijn Geest onder ons.

Onze Gemeente is zeer verheugd en ingenomen met onze nieuwe voorganger en zijn gezin.

Nog heugelijker is het te melden, dat de arbeid in de Gemeente weer vaster gefundeerd wordt. Onze kerkdiensten zijn zeer goed bezet, terwijl het bezoek van de bidstonden buitengewoon is toegenomen. Wij zijn Gode daar dankbaar voor.

Zondag 15 Nov. mochten wij een broeder en zuster begroeten die wederopname wensten in de Gemeente. Zondag 22 Nov. hadden wij 's avonds een evangelisatieavond met medewerking van Muziekcorps en Zangkoor. Een goede avond. Zondag 29 Nov. waren er diverse gasten uit Musselkanaal bij ons en was er 's avonds een uitvoering, die verzorgd werd door Muziekvereniging en zangers uit Musselkanaal. Ook deze avond droeg een evangeliserend karakter. Het was een zeer goede avond en de opkomst was reusachtig.

Zondag 6 Dec. was ook een hoogtijdag in de Gemeente. In de middag kerkdienst was de Gemeente er getuige van dat een jonge broeder en zuster afdaalden in het watergraf om vernieuwd op te staan met Jezus.

Zo gaan we moedig voorwaarts. En wij hebben grote verwachtingen van de aanstaande Kerstdagen.

Reeds vroegen wij ons af: „Hoe zal ik Hem ontvangen”. Baptist Nederland, gij die ons reeds gedacht in Uw gebeden, bidt met ons, dat God in 't Zuiden Zijn licht wil doen doorbreken.

Met br groeten,
J. OOSTERLOO, Secr.

De machtigste heerser is hij, die zichzelf beheerst.

Klakte Roeland

„....'k Kleppe brand
en luide storm in 't Unieland”

„Echt iets om je in de goede stemming voor 't Kerstfeest te brengen”. Dat zei onze melkboer, tevens broeder van de gemeente. Hij bedoelde daarmee mijn „geklep”, zoals hij 't allerbeminlijkst wist uit te drukken. „Want tegen Kerstmis gaat iedereen schooien”, vervolgde hij z'n liefelijk praatje: „de Zondagsschool heeft geld nodig; de diaconie heeft geld nodig; de gemeente heeft geld nodig; en ga maar door. En nu komt de Unie er ook nog bij. Man 't zit me tot hier, al dat gebedel”. Een en ander werd verduidelijkt met een zeer sprekend gebaar in de richting van z'n adamsappel.... Je hebt de gave van 't woord of je hebt 'm niet. Onze melkboer, tevens broeder, heeft 'm. Ik heb er niets op gezegd. 'k Had al een hele

rede bij de hand maar de melkboer, tevens broeder, praat iedereen, broeder of geen broeder, hardhandig van de sokken. En daarom zweeg ik.

Zondagmorgen zat ik voor hem in de kerk. Onze dominé kondigde af, dat er de volgende week een bijzondere collecte voor 't Unie-tekort zou worden gehouden. Ik hoorde broeder melkboer achter mij snuiven! Toen ging de dominé preken over de rijkdom, die God ons in Christus deelachtig maakt. 't Sloeg echt in, dat kon je zo maar merken. Bij 't uitgaan mompelde broeder melkboer: „wat een woord, wat een woord! Alleen maar jammer, dat die collecte je hele zegen bederft”. „Ja”, zei ik: „want wij kunnen alleen met dichte beurzen gezegend worden.”

Toen keek hij mij zó broederlijk aan, dat ik van geen Unie en geen gironummer meer gerept heb....

KLEPPERMAN.

Uit ons Unie-bureau

Het jaar-einde komt snel dichterbij. Daarom verzoek ik hierbij vriendelijk allen, die menen nog iets van de Unie te vorderen te hebben, om de desbetreffende nota zo spoedig mogelijk in te dienen, zodat ik nog vóór 31 Dec. het bedrag kan overgemaakt hebben; vooral ook de leden der diverse commissies enz., die nog kosten vergoed moeten hebben, willen wel zorgen voor een tijdige indiening van de nota. Anderzijds verzoek ik eveneens allen, die nog iets aan de Unie te betalen hebben, hartelijk om het verschuldigde over te willen maken, zodat alles vóór het jaareinde vereffend kan zijn. Mag ik op aller medewerking rekenen? Bij voorbaat mijn dank.

In dit nummer vinden de abonné's een girostorting-formulier ingesloten. Ieder kan dit nu rustig thuis invullen en dan ten postkantore het betreffende bedrag betalen: f 6,— voor het hele jaar 1954; of f 3,— voor het eerste halfjaar; of f 1,50 voor het eerste kwartaal. Wie het maar enigszins doen kan, betale voor het gehele jaar ineens, want dat bespaart de inningskosten (30 cent voor een aangeboden kwitantie); bovendien wordt er dan veel arbeid in het Unie-bureau voorkomen. Wie niet meer dan f 1,50 ineens kan betalen, kan natuurlijk ook de inningskosten voorkomen door vóór het begin van het kwartaal het geld te storten. En wie er nu niet mee wacht, maar het dadelijk even doet, voorkomt een opeenstapeling van arbeid omstreeks de jaarwisseling. Bij voorbaat ook voor deze medewerking mijn hartelijke dank.

T. JANSMA.

Leestafel

Dos widanja (tot weerziens), een boek door Fedor Janowie geschreven en uitgegeven door J. N. Voorhoeve, brengt een verhaal, dat zich afspeelt in Rusland. In het communistische Rusland. In de regel begin ik dergelijke verhalen met tegenzin, omdat ik te zeer de zwart-wit tekeningen vrees. Niettemin, ik las het en dat zelfs op een treinreis van enige uren, helemaal uit. Ik ben 't ook alweer vergeten, nu een week later. Dat toont mijn zwakheid en de zwakheid van het boek. Het houdt je bezig zolang als je er mee bezig bent. De hoofdfiguur, de pope Iwan Motoviloff, is wel priester, maar geen grote. Vader Cyrilles, een nu en dan opduikende dienaar der kerk, imponeert meer. Hem zou men liever gevolgd zijn op zijn tochten door het russische land, door de mijnen en kampen. Het falen der menselijke vroomheid, van onze godsdienst, wordt wel gedemonstreerd. Ook de officiële vertegenwoordigers van het Westen in de vorm van een duitse veldprediker tijdens de bezetting en van een Amerikaanse veldprediker gedurende de uittocht der vijanden geven de pope geen bemoediging. Enfin, men leze het boek zelf. Natuurlijk komen we russische regeringsambtenaren tegen, verhoren, martelingen. Maar dat is niet specifiek russisch of communistisch. Voor de zoveelste keer zei ik na lezing: ik zou dat land en die mensen wel eens willen zien. Een boeiend boek is het.

De prijs f 5,40.

HUIZINGA.

**In 1954 in elk nummer
3500 letters méér!**

Maar het abonnementsgeld blijft gelijk: slechts
f 6,— over het hele jaar of f 1,50 per kwartaal
Onze lezerskring zal nu groter worden!

Ook ik doe mee en meld een nieuwe abonné
bij de administratie, Tetterodestr. 47, Haarlem

H. M. de Koningin heeft wederom dertien onbekende nieuwe foto's van de vier Prinsessen speciaal bestemd voor de Prinsessenkalender 1954 van „Pro Juventute”. Ditmaal zijn het tien foto's uit Particulier bezit en drie door Cas Oorthuys genomen foto's. Een aantrekkelijke kalender ten bate van een sympathiek werk. „Pro Juventute” biedt immers de helpende hand aan kinderen-in-moeilijkheden van alle gezindten.

Helpt U helpen? U kunt deze kunstdrukkalender bestellen bij alle Verenigingen en Afdelingen „Pro Juventute”.

Waar niet verkrijgbaar, volgt franco toezending per post na ontvangst van f 2.75 per kalender op postgiro 517400 (of per postwissel) van de Kalenderactie „Pro Juventute”, Gooiergracht 145, Laren (N. H.).

WAAROM WERELDFEDERATIE? OP DE BRES VOOR WERELDFEDERATIE. OPEN BRIEF AAN DE VERENIGDE NATIES.

Deze drie geschriften werden ons toegezonden vanwege vier organisaties die getuigen en strijden voor een wereldfederatie.

We hebben van hun inhoud kennis genomen en voelen dat ze getuigen en pleiten voor een zaak, die bezig is de geesten van de ontwikkelde volken te veroveren. Men kan door vrees of door kleingeloof weerhouden worden de idee van een wereldfederatie te aanvaarden, maar haar verwerkelijking tegen houden zal niet mogelijk zijn. Treffende woorden sprak onze koningin daarover in November 1950 in de Guildhal te Londen:

„De ontwikkeling naar Europese zowel als Wereldregering is even onontkenbaar als onontkoombaar.

Welke krachten daar ook de drijfveer van mogen zijn, wij moeten vaststellen, dat hier de lijn ligt in welker richting de samenleving zich beweegt.

De toekomst zal beheerst worden door dit eenwordingsproces, en wij zien het aan met ontzag.”

We hebben zo de indruk dat onze Regering en ons volk in sterke mate open staan voor de gedachte van een wereldfederatie. De noodzakelijkheid ener wereldregering ligt in de lijn der ontwikkeling van het wereldleven. En we weten dat God de Almachtige deze ontwikkeling met Zijn sterke hand omsluit.

Het adres van de Nationale Stichting Propaganda Federale Wereldregering is: Bergselaan 348D te Rotterdam. Stuur uw sympathiebetuiging met dit streven aan dat adres en vraag daar om propaganda-materiaal.

L.

MARANATHA-KALENDER. N.V. Uitgeversmaatschappij J. H. Kok te Kampen. Redactie Dr H. J. Langman en Ds J. Overduin. Prijs f 1.95.

Het schild is een ontwerp van de bekende tekenaar J. H. Isings en is in prettige kleurenharmonie uitgevoerd. Het stelt de wakende en werkende knechten voor, die gereed zijn, wanneer hun Heer onverwacht terug komt. Mevr. Sevensma-Themmen

verzorgde met anderen de achterstukjes. In elk opzicht is aan deze kalender zorg besteed, zodat hij in het gebruik wel zal voldoen. Zondagsscholen en Evangelisatiecommissies kunnen de kalender op bijzondere condities verkrijgen.

L.

Voor wie een heel mooie weekkalender zoekt heb ik een goede raad. Veilig Kompas 1954, uitgave van Boekencentrum N.V., den Haag, is zulk een keurig uitgevoerde kalender, met „woorden verzameld en geschreven door G. J. Haalboom”. Velen uwer weten hoe zinnig een enkele illustratie, de overwogen druk van een bijbeltekst of lied kan zijn. Hier is iets moois. Prijs f 2.25.

HUIZINGA.

Bij dezelfde uitgeverij verschenen Studies uit de 's Gravenhaagse Bijbelvereniging, waarvan ons de nummers 3 en 4 werden gezonden. Een der studies lezen we. Hopen later tijd te hebben voor het andere. Deze was van de hand van Prof. Dr M. A. Beek over: De Bijbel gaat open in Israel. Mooi. Prachtige exegetische opmerkingen, die men graag noteert om ze eens te gebruiken. Daarnaast een goed getuigenis over de ijver der Joden, die het verwaarloosde, dorre land weer beplanten en bebouwen. Met veel genoegen gelezen. De prijs, evenals van het 4e deeltje, dat tot titel: De verkondiging van Genesis 3, heeft en geschreven is door Dr W. J. de Wilde, is f 0.90.

HUIZINGA.

Advertentiën

De Here verblijdde ons zeer en vertrouwde ons toe een dochtertje en zusje dat wij

Maaïke

hebben genoemd.
Dankbaar geven wij daarvan kennis.

K. L. Ongersma
F. Ongersma—de Boer
Luitzen.

Drachten, 12 December 1953.
Houtlaan 96.

Tijdelijk: Prot. Kraamkliniek.

Voor de vele bewijzen van medeleven ons betoond bij het heengaan van onze lieve Man, Vader en Grootvader

**ALBERTUS HENDRIK
ZERBST**

betuigen wij U hiermede onze hartelijke dank.

Uit aller naam,
J. Zerbst—Eikenaar

Utrecht, December 1953.
Rijnlaan 128bis.

U DENKT ER NATUURLIJK WEL AAN:

Het nummer van 1 Januari is HET nummer voor een passende

NIEUWJAARSWENS

Groet Uw familie, vrienden en cliëntèle op deze wijze bij de ingang van het nieuwe jaar. U weet: wij hebben hiervoor speciale lage tarieven.

De administratie, Tetterodestraat 47, Haarlem.

P.S. Deze Nieuwjaarswensen moeten uiterlijk a.s. Dinsdag 22 Dec. bij de administratie ontvangen zijn.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 70 - Nr. 3189

VRIJDAG 25 DEC. 1953

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds J. REILING, NORGERWEG 39, HAULERWIJK - TEL. 54

ADM.: Ds T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18098

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 6.— - BUITENLAND P. JAAR F 7.50

Met het geloof gepaard (Kerstfeest)

*En toen ze het gezien
hadden maakten zij be-
kend hetgeen tot hen ge-
sproken was over dit kind.*

Luk. 2 : 17.

Het Woord vraagt antwoord;
het Evangelie wil ons leven
in beweging zetten.

Wordt de Bijbel slechts be-
sproken, zo wordt de Bood-
schap dood-gesproken. Het
Woord moet in ons leven
worden opgenomen, zich in
ons leven oplossen, en het
vervult lichaam, ziel en geest
met heerlijkheid. Het Woord
wil mens worden.

Daartoe moet het gepaard
gaan met geloof in hen, die
die het horen.

De herders kleedden het
Woord in hun menselijke gedaante. Zij aanvaardden het
zoals God het gaf. Ze begaven zich op weg om te zien,
hetgeen de Here hen had kond gedaan. Zo hielden ze
het Woord vast, bewaarden ze het en bewaarde het hen.
In het Woord daalt de Eeuwige wereld als een lift voor
onze voet. Dan moet „haastig” gehandeld worden. Wie
draalt doet de indruk verflauwen, wie niet handelt komt
niet tot ervaring en zet zijn leven open voor de twijfel.

De herders keerden zich resoluut naar het Woord toe,
stelden zich onder het Woord en beleefden het Woord.
Zij zochten niet de Messias van de schoolbanken, noch
de Messias van de Schriftgeleerden, noch die van hun
eigen fantasie. Ze hielden zich aan hetgeen de Here
hen had kond gedaan.

Het geloof draagt in zijn eerste stadium een zoekend karakter. Zo begint de vermenging van het geloof met het Woord. Als dit zich-paren niet gestoord wordt, wordt de zondaar een nieuw schepsel. Gezegend is de mens, die zich onder het Woord stelt en door 't geloof zijn ziel met het Woord paart. Het Woord zal zijn leven vernieuwen.

De herders kwamen tezamen en elk wou voor zichzelf zekerheid hebben. De ervaring van die ander baat ons niet. Ze kwamen en vonden; de zegen was voor allen compleet.

Hoop

*Wij knielen stil, verstomd hier neer.
Gij zijt dus toch gekomen, Heer!
Nu vrezen wij geen machten meer:
der wereld loop neemt hier een keer.*

*Eens zal de nieuwe morgen dagen,
— dat onze harten niet meer klagen —
als Gij op lichte wolkenwagen
de nacht der mensheid weg komt vagen!*

*Die hoop moet al ons leed verzachten.
En naar Uw woord: Die U verwachten,
vermeerdert Gij, meer dan zij dachten,
in liefde en gena de krachten.*

De Zwerver

Het geloof draagt in zijn tweede stadium een ervaringskarakter. Ze kwamen en vonden. Het Woord blijkt een poort te zijn. Het geloof gaat daar door en weet zich opgenomen in een wereld van andere orde. Zo ver-groeit de ziel. Door het aanschouwen van hetgeen de Here haar heeft kond gedaan, wordt ze veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid. Haar zekerheid breidt zich uit; ze wordt omvattender en vaster. — De herders zagen het Woord: ze zagen Jezus, de Zaligmaker. En wij, die nú het Evangelie mengen met het geloof, zien niet iets anders dan zij, maar we zien hetzelfde in groter

heerlijkheid. Wij zien Jezus verreezen uit de dood en met eer en heerlijkheid gekroond. We zullen aan Hem aangepast, Hem gelijk gemaakt worden en Hem dan zien, gelijk Hij is.

Zulk een geloof, dat de ziel aan de Boodschap paart, wordt een predikend geloof. De mens is reeds nu, in zijn vernieuwd worden van dag tot dag, een getuigenis van hetgeen in het Woord aan heil voorhanden is. En dit getuigenis groeit. Steeds sprekender drukt het Woord zich in zulk een mens uit. De herders predikten het Woord — niet hun ervaring, die altijd slechts ten dele is. Maar als we bedenken dat dit ten dele eens compleet zal zijn, staan we in het leven met grote

blijdschap.

Welk een hoop gaat dáár gloeien, waar het geloof zich paart aan het Evangelie!

L.

ZAND en ZAAD

Onlangs verscheen er in de kranten een tiental kleine tekeningen, onder de titel: Iedere dag in Nederland. Met grote belangstelling bekeek ik de plaatjes en hun onderschriften. Het bureau, dat deze leerzame illustraties leverde begon bij het begin. Iedere dag in Nederland neemt onze bevolking met 410 zielen toe. Dat is zoiets als 150000 in een jaar. Is dat niet ongeveer tienmaal de stad Staveren? Gelukkig, de helft ervan, als ze groot geworden zijn, lezen, rekenen en een vak geleerd hebben, zoekt elders in de wereld een woonstede. Gelukkig schreven we, maar dat was een verdachte vreugde met een egoïstisch bijsmaakje. Velen zijn weggereisd naar West en Zuid en Oost en die achterbleven verkeren in 't bijzonder in deze dagen bij hun kinderen in Tasmanië Australië, Afrika, U.S.A. of in het wijde Canada. Wij willen ook onze broeders en zusters, her en der gegaan, van harte groeten. God moge hen zegenen en tot een zegen stellen. Een stevige handdruk van ons allen.

Er zit toch wat goeds in dit uitstrooien der naties over de wereld. Hoe meer dat gebeurt, hoe sterker worden de gevoelens van verbondenheid met verre volken en zullen de bewoners van verschillende gebieden er steeds moeilijker toe te bewegen zijn de wapens tegen elkaar op te nemen. Men zal toch niet tegen eigen familie ten strijde willen trekken. Nederland betaalt iedere dag meer dan twee miljoen gulden voor zijn leger. En dat is verschrikkelijk. Welke onuitsprekelijke bedragen zouden over de ganse wereld geofferd worden voor oorlogsdoeleinden? In dit kleine landje legt elke Nederlander elke dag twintig cent op de offerschaal van de bewapening. Dat betekent dat, wanneer de Baptistenzulks vrijwillig deden voor het werk des Heren zij in het jaar, en we schatten het aantal lager dan het in werkelijkheid is, $6500 \times 365 \times 20 \text{ c.} = 47450000 \text{ c.} = f 474500$. Als je 't ziet ben je geneigd te zeggen: ik heb me verrekend. Want dat zou immers bijna een half miljoen zijn. Je krijgt er een kleur van. Wordt er een beetje benauwd onder. Ja, als dat zo is. Nee, dat kan niet. Dat moet u nog eens narekenen. En als het dan blijkt dat de som toch klopt dan schudt u het hoofd. Maar komt dat wel goed? Nee, dat komt natuurlijk niet goed.

Eigenlijk moest ons elk ogenblik een huivering overvallen. En dat gebeurt ook, wanneer ons de werkelijkheid schril voor de ogen staat. Met dat al betalen we maar elke dag onze twee dubbeltjes. En waarvoor? Het is om verdrietig te worden. Wellicht kent U mijn mening in deze zaken. Ik wil u de uwe laten. Als we allemaal maar eens schrikken, stilstaan en de zaak doordenken. Kunnen wij onze houding verantwoorden. U de Uwe en ik de mijne. Sommigen willen zich wel verontschuldigen met de opmerking dat zij een probleem als dat wat hier achter ligt in zijn volle omvang niet kunnen vatten, afwegen. Zou dat altijd nodig zijn? Zou iemand dat wél kunnen? Ofschoon het gevaarlijk is wat ik nu schrijf — gevaarlijk in de zin van aanvechtbaar — meen ik dat men soms niet alleen denken moet met het hoofd maar ook met het hart. Dat de gelovige bovendien ook nog de Geest heeft ontvangen, Die hem in de waarheid wil leiden.

We vieren Kerstfeest in de schaduw van de lopen der atoomkanonnen, beschermd door de vleugelen van duizenden straaljagers. Vertelde ik u al eens het gesprek dat ik had met een commandant uit het duitse leger van de jongste oorlog? Klein, gedrongen, levendige bruine ogen, „schneidig”. Hij sprak over Frankrijk, Rusland en hoe hij met zijn mannen door Europa gezworven had. Ik luisterde. Toen vroeg ik hem hoe hij als soldaat, als mens, als Christen zou handelen, wanneer hij de opdracht kreeg in een modern vliegtuig te stappen om twee atoombommen op Moskou neer te laten. Dat betekent dat honderdduizend mensen sterven. Hij zweeg. Hij zei even later dat de moderne wapenen het wel moeilijker maakten. We zullen 't maar in 't midden laten of de hedendaagse methode van uitroeiing vreselijker is dan die van tweeduizend jaar geleden. Maar het uitroeien zelf, zelfs van de enkeling, moet ontzetten. Moeten we ons dan niet beschermen tegen onverlaten, belagers onzer vrijheid en zelfstandigheid? Zie, zo redeneren allen. Er is niemand die de oorlog propageert. Ieder wil zich alleen maar beschermen. Daarvoor wapentuig. Daarvoor heeft Amerika bases in West-Europa, 't Midden-Oosten en 't Verre Oosten. Daarom staan de miljoenen van Rusland en Azië schouder aan schouder. Alles uit angst. Want de ander is slecht en heeft de liederlijkste bedoelingen. Dacht u dat het zo zat?

Is de Chinees slechter dan de Fransman, de Amerikaan, ergens eens uit Europa naar de Nieuwe wereld gevlucht, beter dan de russische boer of arbeider? De oorzaak ligt elders.

Inmiddels luiden de kerkklokken en wordt de mensheid opgeroepen de komst van Christus te herdenken. Die hemel en aarde verenigt te zaam. De Vrededorst, Die kan gebieden de vree op aarde n in mijn ziel. Die niet kwam om gediend te worden, maar om te dienen. Wij worden door dominees, radiosprekers, christelijke kranten gemaand het Kind te komen opzoeken. Vrome gevoelens, of zijn het sentimentele kriebelingen des gemoeds, rillen dwars over onze ziel. En in een laboratorium zint de wijze dezer eeuw op een nieuw explosief, balanceert de diplomaat tussen alle werelden „Jenseits” van goed en kwaad, speelt de strateeg met tinnen soldaatjes. Het Stille Nacht dwaalt over de wereld, maar men mag zich wel afvragen waar toch wel Christus zou kunnen zijn. Indertijd was er geen plaats voor Hem. Maar dat zal nu veranderd zijn. Wij doen nu alles christelijk. En terwille van het Christendom dat dank zij ons het bestaan zal rekken. Of ik er mee spot? Natuurlijk spot ik er mee.

Niet met Christus, maar met mijzelf en U. Omdat wij samenvoegen hetgeen God gescheiden heeft. Doch laat U niet verontrusten. Viert Uw feesten. Als gij straks knielt bij de kribbe pas dan op dat het bajonet der verenigde mensheid het Kind niet raakt. Laat Hem nog totdat Hij gesproken heeft. Dan zal hij Zichzelf onmogelijk gemaakt en buiten de werkelijkheid geplaatst hebben, waar Hij dus sterven moet. Buiten onze legerplaats.

U fronst met uw wenkbrauwen. Moet dat nu zo? Is dat nu de stijl om ons zó tegen 't feest der zachte kleuren toe te spreken? Waarom zo cynisch, bitter, terwijl alles een tere stemming ademt. Ach ja, waarom. Nu, misschien zijn er toch sommigen die 't begrijpen. O, en dat zijn dan de uitverkorenen, de besten, de echten? Laten we het strijden staken en opgaan naar Bethlehem en ons verwonderen over God, Die ons bemint. God zegene uw leven.

HUIZINGA.

De Christusverwachting in het Oude Testament

De Kerstnacht heeft een voorgeschiedenis. De geboorte van Christus, het feit van de incarnatie (vleeswording) is een gewichtig punt op de lijn van Gods doen, van zijn heilsdaden. In dit artikel gaat het 'er om iets van die lijn te laten zien.

Het beginpunt

ligt in de profetie, die God gaf in de hof van Eden, in de morgenschemering der Openbaring, toen de schaduw des doods en de vloek over onze stamouders viel. „En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad, datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen” (Gen. 3 : 15).

Dit beloofde zaad zou voortkomen uit Abraham. De lijn volgend wordt ons de afkomst van de lang-verwachte-Messias aangetoond. „En in uw zaad (van Abraham) zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden.” Zijn nationaliteit was die van een volk waarvan de Schrift getuigt, dat het was „het kleinste van alle volken”, maar toch „een heilig volk, dat door God bemind werd”. En dan wordt ons de verdere reden van de verkiezing van dat volk genoemd: „en opdat Hij hield de eed, die Hij aan de vaderen gezworen had”.

Doch nog precieser wordt ons Zijn afkomst aangeduid. Niet alleen uit het volk, maar ook uit een bepaalde stam van dat volk zou Hij voortkomen. De stervende Jacob sprak over Juda. „Juda! gij zijt het! De scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijne voeten, totdat Silo komt, en Dezelve zullen de volken gehoorzaam zijn” (Gen. 49 : 10).

Dit woord behoeft wel enige verduidelijking. Het woord „wetgever” vervangt men door „heersersstaf”. Wij zien a.h.w. een heerser op de troon gezeten, terwijl de heersersstaf tussen zijn voeten op de grond gezet is. Wij willen ons bij de bespreking van dit woord zeer beperken, want over dit vers is nog al één en ander te zeggen. De moeilijkheid zit in het kleine woordje: Silo. Bedoeld is niet het plaatsje Silo, zodat niet vertaald moet worden: totdat men te Silo komt. Er zijn geleerden die het woord Silo in verband brengen met een hebreuws werkwoord, dat „rustig zijn” betekent. Dan zou gelezen moeten worden: „totdat de rust komt”. Zo zijn meerdere meningen ten beste gegeven. Prof. Edelkoort sluit zich aan bij de opvatting, dat het woord Silo in verband gebracht moet worden met het Babylonische woord „schiloe”, dat „koning” betekent, zodat hij vertaalt: „totdat zijn koning komt”. Er zal een koning komen, die over Juda zal regeren en wien de volken gehoorzaam zullen zijn.

Met de komst van dien koning begint een wereldheerschappij. Zijn koningschap gaat over allen en alles! Al is dan nu nog niet openbaar geworden dat Hem alles onderdanig is, we weten dat die tijd komt en daarom zingen we er ook van: „Eens buigt zich ook alles voor Jezus in 't stof”.

Vervolgen we de lijn, dan wordt ons aangewezen niet alleen het volk, de stam, maar ook het huis van

waar uit Hij verwacht werd n.l. het huis van David.

Dit brengt ons bij een woord van Jesaja, dat de lezer ongetwijfeld kent. „Want er zal een rijsje voortkomen uit de afgehouden tronc van Isai, en een scheut uit zijne wortelen zal vrucht voortbrengen....” Want het zal geschieden tenzelfde dage, dat de volken naar de wortel van Isai Die staan zal tot een banier der volken, zullen vragen, en zijne rust zal heerlijk zijn”. Het rijsje ontspruit aan de Davidische stam. Het is merkwaardig, dat Jesaja niet David maar Isai noemt. — Dit is een dichterlijke vrijheid. Slechts één opmerking voor we van dit aangehaalde Jesaja-woord afstappen. In de St. vert. lezen we het woord „tronk”, letterlijk staat er „boomstan”. Er zou dus een nieuwe loot ontspringen — de Messias — uit de stam van het Davidische koningshuis. In de dagen van Jesaja liet het koningshuis zich moeilijk vergelijken met een „tronk” waarin iets minderwaardigs wordt uitgedrukt.

Tenslotte verhaalt ons de profeet, dat Hij werd verwacht uit „een maagd”. In het 7e hoofdstuk van Jesaja lezen we:

„Ziet, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een zoon baren, en zijn naam Immanu-el heten”. Dit is de Immanuel profetie. Deze naam komt elders in het Oude testament niet voor, waaruit wel het bijzondere blijkt. De moeder zal aan haar kind deze naam geven. De naam betekent met ons God, d.i. *God met ons*. Dit kind is het teken, dat God met zijn volk, met ons zijn zal. In dit kind zal God onder ons wonen.

Deze profetie valt in de tijd van de Syrisch-ephraëmitische oorlog, waarbij Juda in het nauw gebracht is. Ook was de koning van Juda Achaz een zwak vorst. Zijn hart en het hart zijns volks beven „gelijk de bladeren der bomen bewegen van wege de wind”.

Jesaja roept de koning op tot geloof en zegt tot hem: „indien gij niet gelooft, zult ge niet bevestigd worden”. (Valeton vertaalt: „indien gij niet vertrouwt, gij zult niet worden gebouwd”.) Jesaja wil zelf een teken geven, opdat Achaz gelove. De profeet is hier een geloofsheld, menselijk gesproken speelt hij hoog spel. Achaz wijst het aanbod af, hij vreest voor de konsekwenties. Dan zal hij op God moeten vertrouwen en een andere politiek moeten volgen: „Achaz, hoezeer ook door Jesaja vermaand het niet te doen, heeft de hulp ingeroepen van de Assyrische koning”.

De uitkomst heeft bewezen, dat Jesaja gelijk had. Toch werd een teken gegeven aan Achaz. „Een maagd zal zwanger worden en een zoon baren”. Men heeft deze tekst menigmaal aangegrepen, om „de maagdelijke geboorte” te staven. We laten in het midden of dit terecht met deze tekst geschiedt. Het gaat hier minder om de maagd, dan wel om de zoon! „Een gewoon mens zou Immanuel niet zijn, dat is de Messias in het O.T. nergens”. (Edelkoort.) Het nieuwe Testament zegt duidelijk dat deze zoon uit de maagd Maria is geboren, en wij onderschrijven in deze de apostolische geloofsbelijdenis. Het gaat zowel in het oude als in het nieuwe testament om de zoon, om Jezus Christus! Het gegeven teken is een teken van heil! In dat teken heeft God Zijn volk een heilstijd beloofd, en wij weten: met de geboorte van Christus is de heilstijd begonnen. Het oude testament is in deze het boek der verwachting. Wij mogen als nieuw-testamentische Christenen juichen, dat *de Verwachte is gekomen!* Uit het volk van Israël, uit de stam van Juda, uit het huis van David, uit de maagd.

Wij prijzen U, God! voor de komst van Uw Zoon.

D. SLORT.

Zaaiers gingen uit om te zaaien

Reportageflitsen van de Kerstnummer colportage

Kerstnummer „De Zaaier”, oplage 34500 exemplaren, in enkele dagen totaal uitverkocht!

....., 18 Dec. '53.

Geachte Ds Jansma,

Heden op de postrekening van de Unie f 55.— gestort als betaling voor 250 Kerstnummers.

Kan de oplage het volgend jaar ook 20 % meer worden?

.....

Van de Schelde tot de Dollard, van Oost tot West zijn in Nederland in enkele dagen 34500 exemplaren van het Kerstnummer „De Zaaier” aan de man gebracht. Dat betekent als u al deze nummers in de lengte naast elkaar zoudt leggen, u een kilometerstrook zou krijgen van 9.3 km. Zou u dit doen met al de bedrukte pagina's dan bereikte u een lengte van 186.3 km.

Dat is van Leeuwarden tot voorbij de stad Utrecht; op 11 km. na van Groningen naar Amsterdam en 13 km. zou er ontbreken om een brug te vormen van Amsterdam naar Maastricht.

Hoe het gegaan is met de colportage?

We hebben enkelen geschreven en gevraagd hun colportage-ervaringen aan ons door te geven.

Uit de berichten die binnenkomen blijkt dat door jong en oud met enorm enthousiasme gewerkt is om het kerstnummer van „De Zaaier” aan de man te brengen.

Natuurlijk zijn we er zelf ook met een stapel kerstnummers op uitgetrokken. Het hart popelde om ervaringen op te doen, maar is dat een belevenis, als men huis aan huis een kerstnummer verkoopt?

'k Had me voorgenomen dat de eerste de beste die „Nee” zou zeggen, het kerstnummer gratis zou ontvangen. 'k Heb de kans niet gekregen.

Maar kom, laat ik u nu overschakelen naar het centrum van het land.

Onze reporter uit de „Domstad”

vermeldt het volgende:

Beste vrienden, wat hier volgt zijn flitsen.

Flitsen uit het verleden, flitsen uit het heden.

Maar alle laten u iets zien van dat mooie werk van de colportage, waardoor al zoveel mensen bereikt zijn met het evangelie.

„Mooi werk” zei u, „dat leuren langs de huizen met lectuur?” Ja zeker! Erg mooi, maar niet gemakkelijk! Wat moet een colporteur op zijn qui vive zijn, wil hij voorkomen dat de opengebelde deur alweer dichtgeslagen is, voor hij het doel van zijn komst uitverteld heeft. Hij moet een vriendelijk mens zijn en een tikje adrem; liefst moet er iets in hem zijn van een koopman die zijn waar aan kan prijzen, maar tegelijkertijd moet hij iets in zich hebben van de mildheid van een gever, die iets moois voor bijna niets present wil doen....

Want dat is het eigenlijk: Datgene wat je komt aanbieden is het heus waard dat men van twee hoog naar beneden komt, of dat de verkoper van beneden naar twee hoog opklimt....

Hij komt immers de blijde boodschap brengen van Jezus Christus, de grote Verlosser. Dat alleen rechtvaardigt zijn aanbellen op een late avond als de mensen

in de huizen vaak zo knus bij de kachel zitten te lezen of te luieren.

En zo trekt jaarlijks tegen Kerstmis, in kou of regen, door weer en wind, een groot leger van colporteurs langs de huizen: bellend, groetend, pratend, pleitend.

Ze incasseren veel: „Nee meneer's” en „Vandaag niet juffrouw's” en af en toe een kwartje. Een ere-salut voor deze zaaiers en zaaisters, die er niets aan verdienen dan alleen wat blijdschap, omdat zij het móchten doen voor de Meester.

De Jeugd op stap

„Wat en Half-Wat”

Daar staan ze: twee knapen, een lange en een korte. „Wat en Half-Wat”, naast elkaar, ieder aan een deur in spanning wat er achter die respectievelijke deuren vandaan zal komen en of ze succes zullen hebben. Ze zullen zo'n jaar of dertien, veertien zijn. Ze branden van verlangen om hun mooie lectuur aan te bieden. Zo iets moeten de mensen toch kopen en lezen, want daarin wordt verteld van Jezus, gekomen om het verlorene te zoeken.

En het is ook een mooie sport dat colporteren. Daar zijn het immers knapen voor, om het ook zó te zien! Zoeven hebben ze afgesproken om eens te zien, wie van hen beiden de mensen het langst aan de praat kan houden. De deuren gaan open, onbekende gedaanten zien vragend naar de jongens, een beetje onwil in de blik en het plan om de deur zo gauw mogelijk weer dicht te doen. Er is ook ieder ogenblik wat aan de deur! Ze kunnen je eenvoudig niet met rust laten. Maar zo gauw gaat dat niet! Er wordt gesproken, enthousiast, kwajongensachtig, met flair, de kerstnummers liggen open op de jongenshanden, foto's worden getoond, verhalen aangeprezen, grapjes gemaakt: zo'n prijsje kan ieder betalen, mevrouw! Bij de andere deur: „Bijna voor niks, juffrouw!”

Ze verhuizen van de stoep naar de deurmat, de onwil ontdooit: „Je bent een beste koopman jongen!” en „Ik zal es even met m'n man overleggen.” Terwijl de aspirant koopsters naar binnen zijn gaat er even een knipoogje van de een naar de ander: Hoe heb ik hem dat geleverd?

Dan worden de gelden in ontvangst genomen, nog een paar vrolijke woorden een joviale groet, en de jongens gaan ieder een deurtje verder naar de volgende ronde van hun wedstrijd.

„Wat en Half-Wat”.

Nu zijn ze even groot en allebei Predikant. Zaaiers van datzelfde evangelie van toen.

In die tijd kostte, naar ik meen een kerstnummer een dubbeltje. Nu een kwartje. Voor het papier en de inkt

en zo.

Bijna voor niks is dat!

Maar het Evangelie is helemaal kosteloos.

Waarom zou u het niet aanvaarden....?

Van een slippertje, maar geen strop

Een jongeman loopt op een modderig dijkje. Er ligt wat vieze, natte sneeuw, als hij niet oppast glibbert hij zo weg van het dijkje, het kanaal in.

In het kanaal liggen allemaal woonschepen. Oude tjalken en oude pramen, waarop men een woning geïmproviseerd heeft. 't Is slecht spul. Er zijn er bij waarvan men denkt dat ze ieder ogenblik „naar de kelder” kunnen gaan. Aan de andere kant van het dijkje staan oude schuurtjes of hondenhokken, dat is moeilijk uit te maken. Ook zie je hier en daar de rijdbare apparatuur van een scharenslijper.

De jongeman schuifelt over een loopplank; kerstnummers in de hand. Vlak bij het kajuitje maakt hij een slippertje, ploft naar beneden en rolt door het openspringend deurtje pardoos de kleine kajuitwoning binnen waar hij een viertal stomverbaasde mensen aantreft, die bezig zijn zich af te vragen, waar die vijfde man zo plotseling vandaan komt.

De kennismaking is even ongewoon als prettig. Grappen worden gemaakt, de rare gast wordt uitgelachen en dan mag hij gaan zitten met een kop koffie voor de schrik om te vertellen wat ie eigenlijk op zijn geweten heeft.

De lectuur komt op tafel en het gesprek op gang. „....Jezus Christus is naar de mensen gekomen, ongevraagd in de kerstnacht. Niet zo luidruchtig als de colporteur, maar toch wel op een minstens even ongebruikelijke wijze, om de mensen de weg te wijzen naar het Vaderhuis.”

Er werd aandachtig geluisterd. Als er afscheid genomen is gaat het heel voorzichtig over de gladde loopplank naar de dijk. Nu zonder ongelukken! Een ezel stoot zich geen tweemaal aan....

Het zaad is gestrooid.

Zal het vrucht dragen?

God is het, Die de wasdom geeft.

Morgen te laat?

Eén van de buitenwijken van een grote stad. De colporteur belt aan. Licht wordt aangeknipt, de deur gaat open, een jong meisje monstert met vrolijke ogen de jongeman: Wat is de boodschap? Een Kerstnummer? Wat is dat? Evangelie? O, die rommel! Nee meneer, vandaag niet; daar zijn we nog lang niet aan toe. Geef mij maar een mooie film! Later misschien eens! Nog wat gepraat, dan gaat de deur dicht en een fluitend meisje keert terug naar haar verloofde of naar het radio-programma.

Vandaag niet.

„Verkoop ik dan schoenpoets?” denkt de man.

Vandaag niet.

Maar is het wel zo zeker dat er een „morgen” is?

Lezer, die ook almaar uitstelt; weet u dat ook wel heel zeker? 100 % zeker?

Wij danken onze reporter uit het Centrum van het land en schakelen nu direct

over naar het Oosten

Onze reporter is in een zeer oud vestingstadje, het is de stad van een van Heutz (een beroemde vechtjas) en uit nog latere tijd van een Menno van Coehoorn, die vooral veel aandacht geschonken heeft aan de vestingen van dit stadje. Het heeft nog geen 9000 inwoners. Hier wonen een handjevol Baptisten die 250 kerstnummers verkochten.

Na een huissamenkomst wisselden zij aan elkander hun ervaringen uit. Uw reporter luisterde stil en aandachtig zonder dat zij het weten dat dit verslagen zou worden.

„....Ja, hoor eens volgend jaar bestellen we niet 10 % maar 20 % meer. We kunnen ze met gemak kwijt!”

Een zuster die dichter bij de zeventig dan bij de zestig is verkocht in haar eentje 70 kerstnummers. „En nog had ik er meer kunnen verkopen, als ze er maar waren. Ik belde ergens aan en vroeg aan een mevrouw of ze van mij een kerstnummer van „De Zaaier” wilde kopen. Ze zei: „Nee, mevrouw dat doe ik niet”. „Wat”, zei ik, „koopt u niet een kerstnummer van mij? De Katholieken kopen ze nog van mij, en u niet? Dat vind ik vreemd!” „Wat, kopen de katholieken van u een kerstnummer? Geef mij er dan ook maar een!”

Een ander: Is het van de Jehova getuigen? Dan wil ik er beslist niet een hebben.

„Neen meneer, van de Baptisten.”

„Van de Baptisten? Wat voor goed is dat?”

„Ja meneer, dat staat wel in dit nummer. Voor één kwartje kunt u het aan de weet komen, wat voor goed dat is!”

„Dat is niet duur, geef me er maar een!”

Een jonge dame, aardige verschijning, innemende manieren (meer zal ik over haar niet schrijven, 'k ben bang daardoor een lont in een kruitvat te werpen) belde ergens aan. Meneer deed open: „Wilt u ook een kerstnummer van mij kopen?” Critisch neemt de aangesprokene de dame en het kerstnummer op. Een glimlach komt om zijn lippen. „Het ziet er aardig uit. Wat is de prijs?”

„Een kwartje meneer.”

„Dat is niet duur.”

„Eh — waar gaat het eigenlijk van uit?”

„Van de Baptisten meneer!”

Verbaasd en verschrikt: „Van de Baptisten!!”

„Schrikt u daarvan meneer?”

„Ja!”

„Waarom eigenlijk?”

Nu, en dan!

De Zwerver

*Gij zijt in deze wereld neergestreken
en toch is 't duister niet geweken.
Nog altijd velt de leugen legioenen;
verstaat niet één het woord: verzoenen!?*

*Gij zijt in deze wereld neegekomen,
doch desondanks vloeit leed in stromen.
Van waarheid, liefde hebt Gij wel gesproken,
maar iedereen heeft ze ontdoken.*

*Slechts enk'len toonden: wij hebben U verstaan
en zijn, gelovig, ook Uw weg gegaan.
Zij zullen eens regeren met U samen.
Laat mij dan nu, en dan, bij U zijn.*

Amen.

De Kerstkist

Op dit plaatje ziet u de inhoud van de laatste Kerstkisten die reeds in October in Congo aan zouden komen. Daarna volgde dan nog voor de kisten — want er zijn 3 kisten deze keer — de reis met de trein en rivierboot. Hoe vlug dat zal gaan kunnen wij niet berekenen. Maar wel kan ik me voorstellen dat de kisten veel blijdschap zullen geven.

U ziet daar stapels stof voor jurken en daarbij dan ook nog gemaakte jurken. Straks zullen de meisjes die jurken dragen voor Zondags of voor school en zij zullen er heel blij mee zijn. Van de stof kunnen nog meer jurken worden gemaakt en veel daarvan zal dienst doen voor naailessen. Dan niet te vergeten de borduurstof, haakgaren, borduurzij, wol om mee te breien, alles wat kan helpen om meisjes handen te oefenen.

Ziet u daar ook de hemdje's en broekjes door vele handen vervaardigd. Dan de stapels schriften, de portoloden, linialen en andere schoolbehoeften. De kammen, zeep en spiegeltjes en nog zoveel andere dingen die u niet allemaal kunt zien.

Bijzonder dankbaar zijn we ook voor de mooie platen groot en klein evenals voor de flanelbord-platen. Ik stel me voor, hoe in de scholen beter zal worden geluisterd naar de Bijbelse geschiedenis als de platen meehelpen om het vertelde te verduidelijken. Hier en daar zie ik ook in verschillende dorpen een kleine

groep vergaderd in een schoolkerk of in de open lucht en daar wordt het Evangelie gebracht en alles wordt beter begrepen omdat de platen meehelpen.

Kerstfeest, het feest van Gods gave. God gaf Zijn Zoon. Hij ligt in de kribbe. Gij zult Zijn naam heten Jezus, want Hij zal zijn volk zalig maken van hunne zonden. Weer danken wij God bij de kribbe van Bethlehem. Wij kunnen daar onze gave niet neerleggen maar wij hebben onze gaven gegeven en gezonden naar Yakusu opdat ook daar elk jaar weer, door meerderen Kerstfeest gevierd zal worden, omdat ook onze gaven meegeholpen hebben om hen naar Jezus te leiden.

G. REILING.

„Omdat het van de Baptisten uitgaat!”

„Maar meneer, ik ben ook Baptist, u is toch ook niet van mij geschrokken?”

„Néén, ik moet het niet hebben! Verdraaid — en nog praatjes op de koop toe!”

Met een klap ging de deur toe!

Uit andere delen van het land

Wat zegt u van die andere broeder, wiens haren reeds vergrijsd zijn en die de zestig is gepasseerd? Hij vroeg aan zijn werkgever een middag vrij (een snippermiddag?) om daardoor gelegenheid te hebben kerstnummers aan de man te brengen. 's Middags stapte hij op de fiets en ging naar een nabij gelegen dorp, waar, voorzover ik weet, geen Baptist woont en verkocht daar 95 kerstnummers.

Hij schreef o.a. „Gisteren zijn we aan de slag geweest met het kerstnummer in .... Het Leger des Heils was ons voorgeweest, maar niettemin hebben we daar 95 exemplaren verkocht. En wat een aardige gesprekken kun je hebben. De middag was me te gauw om. Om zo te zeggen: Er is nog veel te doen, ook door gesprekken om de mensen met het evangelie in aanraking te brengen”.

We ontvingen een brief uit het Zuiden van het land. Daaruit neem ik het volgende over.... We zijn hier van zo iets „goeds” zo héél erg verstoken. Wilt u mij noteren voor een jaar abonnement op „De Zaaier” ....

Wordt het ons niet warm om het hart?

En terwijl ik dit schrijf, draaien te Doetichem de persen om voor het nieuwe jaar 15000 exemplaren van de nieuwe Zaaier in nieuwe uitvoering klaar te maken, „Zaaiers” waarmee gewerkt kan worden!!!

Is het niet een grote zegen dat God ons kansen, ge-

opende deuren geeft om er op uit te trekken en het Evangelie door deze papieren boodschapper uit te strooien.

Daarom gij evangelisten, gij werkers van de Heer de Meester roept u om in en buiten Nederland dit zaad uit te zaaien!

Niet tien procent meer, maak er twintig procent van.

Weet u dat er maandelijks een 16000 Zaaiers de deur uitgaan?

Stuur even een briefkaartje naar Ds Jansma, Tetterodestraat 47 Haarlem en vermeldt er op dat U in het nieuwe jaar maandelijks zoveel procent meer wilt ontvangen!

Immers het is zulk een mooi werk!

Rijst op rijst op voor Jezus!

Gij helden van 't kruis!

J. A. SCHOLTE.

In de maand November noteerden wij

19 nieuwe abonné's!

Hoeveel zal het in de maand December worden?

Dat hangt mee af van wat U doet!

Doe mee en win een nieuwe abonné!!

